No. 1 WOENSDAG 1 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven Z.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Belangrijk Bericht.

Alle abonné's, ook de week abonné's, die de krant **minstens een maand lang** gelezen hebben ontvangen onzen

mooien, praktischen Wandkalender
in 12 bladen.

Attentie!

Ieder, die zijn abonnement voor 't heele jaar 1913 **vooruitbetaalt**, ontvangt een der volgende boeken naar keuze:

1. **„In het aanschijn van den dood"** prachtig verhaal van 527 bladzijden.
2. **Levensschetsen van Godvruchtige vrouwen uit de vorige eeuw.** 372 bladzijden.
3. **Het leven van den H. Antonius van Padua**, met prachtige platen. Ruim 200 bldz. bevattende mooie platen. Kerkelijk goedgekeurd.
4. **Het Brood der Engelen.** Praktische onderrichtingen over de Heilige Communie. Bijna 300 bldz. van zeer rijken en mooi geschreven inhoud.
5. **Een familiegeheim**. Boeiend verhaal 140 bldz., groot formaat.
6. **De nieuwe Kruistocht**. (in prachtband.) Dit boek, dat in aantrekkelijken vorm de geschiedenis der R. K. Drankbestrijding geeft, zeer frisch en pittig geschreven is, en bovendien vele portretten van alle bekende personen uit de Drankbestrijding bevat, heeft grooten opgang gemaakt.

Abonnementsprijs per jaar, bij vooruitbetaling:

f 2.20 voor hen, die de krant door de loopers aan huis bezorgd krijgen.
f 2.60 voor hen, die hem over de post krijgen.

Per 3 maanden **60 cent**, franco per post **75 cent**.

Als weekabonné kan men zich opgeven aan ons Bureau en aan de loopers die de krant bezorgen, à **5 cent** per week.

DE ADMINISTRATIE.

Zalig Nieuwjaar.

Het is de vijfde maal dat we onze lezeressen en lezers in dit blad een Zalig Nieuwjaar wenschen.

Die betrekkelijk korte tijd van Jan. 1909 tot Jan. 1913 heeft heel wat zien gebeuren. Ook om ons heen.

En voor zoover wij oordeel hebben in al dat gebeuren, genoten we in ruime mate den afkeer, de vijandschap van hen, die met dat gebeuren niet waren ingenomen, er niet mee ingenomen konden zijn.

Doch dat is iets van zeer gering belang, want van den aanvang af wisten we, wat ons te wachten stond en vanwaar, we weten dat ook nu.

Doch dat heeft er ons geen oogenblik van kunnen afhouden onzen eigen weg te volgen.

* * *

We hebben ons geworpen in het openbare leven. In 't openbare leven van een kleine streek. We hebben daarmee gestreden voor wat we zelf goed en degelijk vonden, doch voor alles hebben we belangstelling gewekt voor de publieke zaak.

We hebben in breede kringen onverschilligheid en lauwheid verdreven.

En daarmee 't algemeen belang een grooten dienst bewezen. Dat zeggen we zelf omdat 't onze heilige overtuiging is.

* * *

Nu moge men elders op onze opvatting van de taak der gewestelijke pers met een minachtend schouderophalen neerzien.

Men moge er de voorkeur aan geven de allures van de groote pers aan te nemen en in onbegrijpelijke taal over de ingewikkeldste vraagstukken van den dag tot zijn lezers te spreken, goed! Doch wij wenschen ons hoofdzakelijk te beperken tot 't belang onzer streek, die lijdt onder gebrek aan belangstelling voor 't publieke leven; een fout, die natuurlijk ook weer haar oorzaak heeft, doch lijk de meeste andere fouten is terug te brengen tot dit ééne groote gebrek: domheid en onontwikkeling.

Wie onze streek tot bloei wil brengen moet hameren en blijven hameren op de verbetering, voortdurende verbetering van ons onderwijs: 't lager, 't uitgebreid en 't vakonderwijs.

Daarvan hangt in hoofdzaak de bloei van 't geestelijk en 't economisch leven af.

Met onontwikkelde, slecht onderwezen menschen bereik je niets, nergens en nooit.

Wie met zulk een volk aan den slag moet gaan kan gerust thuis blijven.

't Is daarom ook, dat we met vreugde de oprichting eener R. K. Landbouwschool begroeten, die dank zij de mildheid van onzen gemeenteraad, die een subsidie van 5000 gld. verleende, hier in Boxtel zal gevestigd worden.

De Tilburgsche Katholiekendag begint zijn vruchten reeds af te werpen. 't Is de Boerenbond, die er de eerste van plukt.

* * *

Het jaar 1913 zal in menig opzicht een veelbewogen jaar zijn.

Op de eerste plaats zal 't hebben te beslissen over 't leven onzer christelijke regeeringsmeerderheid. Over de uitvoering van 't voornaamste deel, dat zij op haar wetgevend program heeft staan: „de sociale wetten en de onderwijshervorming."

Uit den aard der zaak kunnen wij Zuidelijke katholieken weinig er toe bijdragen de zege te behalen.

Behalve in een opzicht: financieel.

Moge de oproep van Kapelaan Kitslaar gehoor vinden.

* * *

De Statenverkiezingen, die den vorigen keer in ons district een heftigen strijd veroorzaakten zullen dezen keer naar alle waarschijnlijkheid een heel kalm verloop hebben. En wat onze Boxtelsche gemeenteraadsverkiezingen betreft, de toekomst zal moeten leeren, of ze weer met de oude heftigheid zullen gevoerd worden.

Aan onze lezers ten slotte

„ZALIG NIEUWJAAR"

R.

Te Boxtel in den Raad.

Maandag, 23 Dec. 6½ uur n.m.

(*Vervolg.*)

Adres von Mevr. Clercx v. d. Ven, om de zijwegen, welke zij bij contract verplicht is op peil te brengen te rioleeren en met gruis te verharden, met behulp van de gemeente te beklinkeren.

Voorz. Mevrouw Clercx is, volgens het contract met de gemeente, verplicht de zijwegen op peil te brengen, te rioleeren, te begruizen en vervolgens te onderhouden. Nu wil zij liever beklinkering, als de gemeente ook wat doen wil.

v. d. Sande. Mijnheer de Voorz., is daar een begrooting van op gemaakt, dat we 't verschil in kosten kunnen zien?

Voorz. De kosten zijn begroot op f 1300.

v. d. Horst. f 1300 voor begruizen, rioleeren en op peil brengen, dat lijkt me zoo weinig.

Voorz. 't Op peil brengen is er niet bij.

v. d. Horst. Als U den opzichter dan eens een volledige begrooting liet maken.

Voorz. Goed, maar als de raad nu eens zei, wat hij wil, dan had ik een houvast.

v. d. Horst. Het beklinkeren is niet alleen in 't belang der gemeente, ook in 't belang van Mevr. Clercx, haar terrein wordt beter verkoopbaar.

v. d. Sande. 't Is moeilijk een besluit te nemen, als we niets meer weten.

Na een opmerking van 't lid v. d. Horst tegenover den Voorz. dat Mevr. Clercx niet hoeft te verlichten, en na de verklaring van den heer de Haas, dat 't in 't belang is der bewoners, die er nu pas gebouwd hebben, en de gemeente daar iets voor doen moet, doet de heer v. d. Eerden het voorstel Mevr. Clercx te laten op peil brengen, rioleeren en beklinkeren. Voor de meerdere kosten van 't beklinkeren ontheft de gemeente haar van de verplichting tot onderhoud, dat de gemeente overneemt.

v. Leeuwen. Mvr. Clercx is verplicht tot eeuwigdurend onderhoud. Daarvoor is er een servituut op haar gronden gelegd. Ik heb toen gezegd, dat de gemeente op den duur toch wel zou moeten onderhouden. Men krijgt daar een hoop kleine perceelen, 't zal op den duur heel moeilijk worden. Ik ben 't eens met 't voorstel van den heer v. d. Eerden, dan zijn we van den heelen rompslomp af.

Voorz. De verplichting voor Mevr. Clercx om de wegen te onderhouden, schept heelemaal geen moeilijkheden. Wanneer ze die niet nakomt, kan de gemeente Mevr. Clercx in rechten aanspreken.

v. Leeuwen. Ik ben 't eens met v. d. Horst, dat gruis niks waard is.

Voorz. Nu hebben B. en W. ten minste een leiddraad.

v. d. Horst Voor wegen acht ik gruis niet veel waard, voor kerk- en rijwielpaden daarentegen wel.

v. Lieshout. Als de paarden op den Ossenpad van de keien op 't gruis komen draven ze al langer hoe harder.

v. d. Horst. Dan moet je niet over den overweg komen bij Merks. De vorige week kantelde er een kar met stroo omdat de gruisweg daar bij Merks zoo goed is.

d. Haas. Vroeg of laat zal er toch beklinkerd moeten worden en nu krijgen we de kans om 't zonder groote kosten te doen.

Voorz. Is u 't met de heeren v. d. Eerden en v. Leeuwen eens?

de Haas. Als 't verschil in kosten tusschen gruis en klinkers niet al te groot wordt, anders zou ik de gemeente nog wat meer laten bijdragen.

v. Elk. Mevr. Clercx moet dus zorgen voor op peil brengen, rioleeren en beklinkeren. Maar hoe zal het gaan met de verlichting?

v. d. Horst. Die is er niet bij. Ik zou de geheele begrooting ervan eens opgemaakt willen zien en dan geloof ik dat Mevr. Clercx er niet op in zal gaan.

v. Lieshout. 't Verschil is zoo groot niet. We hebben ooit gruis gebruikt dat 't bijna even duur kwam als klinkers.

FEUILLETON.

Overwinning na Strijd.

V.

Een paar dagen later ontmoet ik den dokter. Na wat praatjes zeg ik zoo:

„Wat waakt ge van Hein Dinges?"

„Ik weet het niet. Ik hoop hem te genezen. Maar 't rechte weet ik er niet van".

„Zou een goede vrouw niet het beste remedie zijn, Dokter?"

„'k Weet niet. Maar ik merk niets er van, dat hij er een zou willen. Gij kent hem sinds lang. Heeft ie ooit verkeering gehad?"

„Bij mijn weet niet, Dokter".

„Hoe oud is ie nu?"

„Zoowat 45 jaar".

„Dan zit het er toch niet diep in, anders had hij toch wel eens ooit geprobeerd!"

„Dat durft ie niet!"

„Niet durven? Als 't er in zit, durft iedereen".

„Ge verstaat me niet juist, Dokter. Hij durft niet, zeg ik, maar 't is niet van wege de blôoheid, maar van wege zijn conscientie".

„Nou versta ik er niets meer van. Is Hein niet bleu?"

„Neen"...

„Wat bedoelt ge dan?"

„Dat Hein een brave vent is, een eerlijke kerel. Hij heeft beslist geen meisje willen vragen, omdat hij vreesde haar ongelukkig te maken".

„Zou hij 't anders gedaan hebben?"

„Dat weet ik niet, Dokter, maar als ge hem niet geneest, dan zal hij 't nooit doen. Daar is hij te scrupuleus voor!"

„Zoudt ge denken?"

„Beslist!"

„Ik zal 't in mijn geheugen houden. Bonjour".

„Dokter".

* * *

„Ik zal niet zeggen, Dokter, dat ik nou nooit geen zinnigheid heb gehad, maar ik heb er toch nooit eene aangesproken".

„En dacht ge dan, Hein, dat de meisjes u moesten aanspreken?"

„Neen, meneer Dokter, maar ik had er toch zoo'n verlet niet naar. En 't is een heele ballast!"

„Is 't dat alleen?"

„Och, zie je, Dokter, ik geloof dat Janus en Cathrien 't ook niet graag zouden hebben. 't Gaat nou goed en als 't goed is moet men 't maar goed laten".

„Niet kwaad gezegd, Hein, maar 't kon nog beter worden".

„Hoezoo?"

„Wel als ge een goede vrouw hadt, dan waart ge van die lammigheid genezen".

„Meent ge dat, Dokter?"

„Positief, Hein!"

„Daar zou ik wat voor doen. Maar daar wil m'er toch geen".

„Wie weet, Hein!"

„Nou, Meneer, moet ik u toch eens iets vertellen", zoo komt Hein toen ik hem een paar dagen later tegenkwam.

„En dat is?"

„Verbeeld u, de dokter wil me laten trouwen!"

„En?"

„Hij zegt, dat ik dan van die „buien" niet meer zal krijgen".

„Ik wil 't hopen, Hein, en gij zoudt de eerste niet zijn, die er door verandert. Het gestel krijgt soms in den trouw een heelen keer. En wat zegt ge er zelf van, Hein?"

„Ja, wat zal ik er van zeggen, Ik heb er zoo weinig weet van. En zou soms de remedie niet erger zijn dan de kwaal?"

„Om de waarheid te zeggen, Hein, als ge er overigens niks voor voelt, dan zal ik het Uniet aanraden. Trouwen is geen kleinigheid".

„Dat meen ik ook, meneer!"

„Hebt ge er vroeger ooit over gedacht, Hein?"

„Jawel, meneer. Ik had wel zin in een vrouw, maar ziet ge, de Pastoor zei altijd: Jongen, ik zou 't in uw toestand niet doen. Daar zit te veel aan vast.

„Dat is heel wijs gezegd, Hein. Maar als gij verandert zal de Pastoor óók wel veranderen. Hebt ge 't em al verteld van 't geen de dokter zegt?"

„Neen, 't is zoo gek".

„Dat is niet gek, ge moet het hem beslist meedeelen".

„Zoudt ge denken, meneer?"

„Gewis! En zoudt ge kans zien om er nog een te krijgen, Hein?"

„'k Weet niet. Ik ben al een eind in de veertig".

„Nou dan moet ge natuurlijk niet kijken naar zoo'n jonge pieper, maar naar een meisje zoowat van uw jaren. Hebt ge geen oude kennis meer zitten?"

„Wat zal ik zeggen. Gevrejen heb ik eigenlijk nooit. Maar in dieën tijd waren er al is 't zonde de'k et zelf zeg, genoeg, die gek op me waren. Maar dat is al lang geleden".

„Ge moet maar eens rondkijken, Hein, maar spreek er over met den Pastoor".

„Ik zal 't doen!"

* * *

't Is groote markt! Druk, dat ge door de kramen en 't volk haast geen weg kunt banen. De ellebogen moeten goed dienst doen om zoetjes aan voort te kunnen komen. Hein is ook op 't marktveld. Ook hij schuifelt in den stroom van kraam tot kraam. Bij den tandmeester, om wiens tafel het publiek altoos druk en luchtig is, staat een troepje dienstmeiden, die door wat opgeschoten lummels verveeld en gesard worden. Onder die meiden is ook de wat oudere meid van den winkelier, aan den hoek van de Lange Straat Gracht, waar Hein dagelijks passeert, als hij naar zijn werk gaat. Hein, die haar dikwijls genoeg gegroet heeft kent haar goed. Juist toen Hein in de nabijheid was gestuwd, ziet en hoort hij dat ze tegen die jonge bengels optreedt en lang niet malsch! Doch de slungels worden nog erger. Een van die galpers smijt een gemeen woord naar Dien (zoo heet ze), waardoor haar vrouwelijke eer gelasterd wordt. Dien siddert, en onwillekeurig en zonder overleg, schiet ze uit op den vuilbek, en geeft hem een pats op zijn snuit, dat hij, ware er plaats geweest, gevallen zou zijn, Wat liefelijke woorden er bij vielen zal ik niet zeggen. De jonge slierie wil Dien te lijf, doch de omstanders beletten hem. Hein, die met zijn ellebogen zich in 't voorste gelid had gewerkt, trad op als Dien's verdediger. Hij beduidde den jongen „labes", dat als hij hand of

v. d. Horst. Ja, dan heb ik niks gezegd, maar als dat verschil nog al groot is, vrees ik dat ze er niet aan begint.

Ribbe. 't Is voor de grootste helft in 't belang der gemeente.

v. Oerle. Mevr. Clercx komt van 't onderhoud af.

v. Leeuwen. Ik ben 't niet met den heer Ribbe eens, 't is vooral in 'r belang van Mevr. Clercx.

Ten slotte wordt met algemeene stemmen 't voorstel van den heer v. d. Eerden aangenomen, aangevuld met de bepaling, dat de gemeente ook verlichten zal.

Adres der Wed. Heeskens om toelage.

Wordt besloten.

Gemeentebegrooting.

De voorz. meent dat de begrooting een goeden indruk maakt. Er staan op 650 gld. voor

1000 gld voor voetpaden.

300 gld. voor de Zwaansche brug.

1000 gld. voor kunstwegen en 500 gld. voor de voorloopige kosten der waterleiding.

Dat is alles buitengewoon werk en de kosten worden nu uit gewone middelen bestreden.

Hij wil verder 't Rapport der begrootingscommissie voorlezen met 't antwoord van B. en W., doch wordt besloten punt voor punt af te handelen.

De commissie wil niet, zooals B. en W. de buitengewone uitgaven uit gewone middelen doen. 't Batig slot mag besteed worden aan buitengewone werken, maar dat hoeft niet.

v. Elk. Nu hebben we 2800 gld. buitengewone uitgaven. Wanneer dat zoo doorgaat, komen we voor moeilijkheden te staan. Later komen de gewone uitgaven eens heel hoog en dan moeten er nieuwe belastingen komen. Ik zou 't batig slot niet voor buitengewone uitgaven bestemmen.

Voorz. Dat is wel een goede opmerking van 't lid v. Elk. Wanneer we immer 't batig slot voor buitengewone werken bestemmen dan kunnen we bij stijging van de gewone uitgaven voor meer belastingen.

Doch van den anderen kant moet een koopman ook voortdurend geld in zijn zaken steken. Voor B. en W. is 't echter prettiger voor buitengewone werken te leenen.

v. Oerle. Ik ben 't niet met den heer van Elk eens. Buitengewone ontvangsten moeten voor buitengewone uitgaven bestemd worden. Wanneer we 't volgend jaar voor een tekort staan, en 't overschot maken we nu op, dan werken we vast.

Voorz. Dat begrijp ik niet. 't Verheugt me intusschen, dat de heer v. Oerle onderscheid maakt tusschen gewone en buitengewone ontvangsten, waaruit 't overschot ontstaan is.

v. Elk. In den Bosch doet men 't ook, daar hebben ze groote uitgaven voor de fabriek van Grasso door 't overschot gedekt.

Voorz. Maar is dat slot door gewone of buitengewone ontvangsten ontstaan.

v. Elk. Tegenover de redeneering van den heer van Oerle zet ik deze: wanneer er een tekort is mag 't alleen uit gewone ontvangsten worden aangevuld; onverschillig of 't ontstaan is door gewone of buitengewone werken.

Is er nu een overschot, dan dienen we 't ook te besteden aan gewone werken, onverschillig hoe 't ontstaan is. Deze opvatting is vroeger door de heeren v. Oerle en v. Leeuwen immer verdedigd. Als we de weg van B. en W. opgaan, dan komen we ten slotte voor heel wat misère te staan.

v. Leeuwen. De begrooting maakt op mij niet zoo'n gunstigen indruk als op den Voorzitter. We beginnen met een overschot van 5700 gld. De uitgaven voor de brug, voor herstelling van wegen, zijn die niet noodig, omdat er de vorige jaren niet genoeg aan gedaan is? Dan staan ze ten onrechte op buitengewoon.

Voorz. Dat kon ik Mhr. v. Leeuwen tegenspreken. De Zwaansche brug is altijd onvoldoende geweest.

v. Leeuwen. 't Batig slot is wellicht ontstaan uit de opbrengst van boomen en gebouwen. De post voor Rijwielpad is gewoon.

Voorz. Het fietspad naar Oirschot is buitengewoon.

v. Leeuwen. Overigens ben ik 't met den heer v. Elk eens, dat we voor zwaardere belastingen komen te staan, als we niet leenen. Anders zou ik er ook niet aan durven beginnen. Ged. Staten zouden 't niet goedkeuren.

Voorz. U komt dus tot dezelfde conclusie als de heer v. Elk.

v. d. Eerden. De 5700 gld. zijn slechts gedeeltelijk uit buitengewone ontvangsten ontstaan. Laten we daarom het overschot midden door deelen en de 2800 buitengewoon uit 't overschot nemen.

U kan wel zeggen: 't overschot mag niet aan gewone uitgaven besteed worden, maar de heeren moeten niet vergeten, dat we dit jaar geen boomen zullen verkoopen.

v. Lieshout. Hoe meer wegen er komen, hoe grooter 't onderhoud wordt. Mij dunkt ook dat 't herstel van kunstwegen en fietspaden niet buitengewoon is.

Voorz. 't Fietspad voor den Bosch komt op 600 gld. Dat is beslist buitengewoon.

v. Leeuwen. Ik meende dat dat fietspad zoo goed was

Voorz. Maar wij krijgen er voortdurend klachten over.

Ribbe. Hij is slecht.

Voorz. De keien komen op sommige plaatsen boven.

Met de stem van den heer v. Oerle tegen wordt besloten om te leenen voor buitengewone werken tot een bedrag, als de begrooting aanwijst.

Subsidie Kruisverbond.

De begrootingscommissie en de meerderheid van B. en W. stellen voor 't subsidie te brengen van 100 op 50 gld.

De Voorz. wenscht 't op 100 gld. te houden, zoolang er niet meer vereenigingen om subsidie komen.

v. Leeuwen. De groote Thomson heeft tegen de drankbestrijding in het Tijdschrift Rome eenige artikelen geschreven. De heele drankbestrijding is hem nog geen 50 gld. waard. De groote kranten zijn er ook niet zoo hard voor. Zoolang de drankbestrijders 't onderling niet eens zijn, hoeven wij zoo hard niet te steunen.

De Voorz. Dat er fouten zijn in de drankbestrijding is geen reden ze niet te steunen.

v. d. Horst. Ik ben 't met den heer v. Leeuwen niet eens. De zoogenaamde „groote Thomson" is er tegen, dat weten we wel, maar daartegenover staan honderd andere groote mannen die er vóór zijn. Ik acht 't kruisverbond een nuttige vereeniging, die 't gevraagde subsidie wél waard is. Ik wensch hier tevens te wijzen op 't lage subsidie aan de Dr. Hoeksvereeniging, die zeer veel nut sticht.

v. Oerle. We moeten steunen als 't particulier initiatief steunt. 't Subsidie is echter veel grooter als de contributie. 50 gld. acht ik een zeer voldoende steun.

De Voorz. Juist andersom, als de particulieren goed steunen, hoeft de gemeente niet veel bij te dragen. Wanneer de particulieren echter weinig bijdragen, zooals hier, dan moet de gemeente des te meer geven.

V. Oerle. Als er nu ook nog eens, een Paulusvereeniging was.

De Voorz. Wel, dan werd de spoeling dunner.

v. Oerle. 't Zou een onvoorzichtig precedent zijn.

v. Leeuwen. Ik ben 't met v. Oerle eens, vroeger was er een Paulesvereeniging. Die is door 't Kruisverbond dood gemaakt.

De Voorz. Dit laatste is beslist niet zoo.

v. d. Sande. De leden van 't Kruisverbond behooren 't meest tot den werkenden stand. Daar mag men geen hooge contributie van vragen. Hoe hooger ze de contributie zetten, hoe meer de menschen er tegen opzien er bij te gaan. 't Is ook in 't belang der werkgevers, dat 't Kruisverbond bloeit. 't Is voor hen ook niet plezierig, als ze een goed loon geven, dat 't naar de herberg gedragen wordt.

v. Elk. Ik denk er niet zoo over als de heer van Leeuwen. Ik waardeer 't werk der drankbestrijding ten zeerste. Ik ken een huishouden, dat er bovenop gekomen is, sedert de man drankbestrijder is. Als men zooiets ziet, dan voelt men er vanzelf voor. Dat ik dus voorstel 50 gld. te geven in plaats van 100, is, omdat ik zulk een steun van gemeentewege voldoende vind en om geen gevaarlijk precedent te stellen.

Wordt besloten 50 gld te geven.

Tegen: v. d. Horst, die met den Voorzitter voorloopig meer wilde toestaan.

Wordt vervolgd.

vinger naar Dien uit durfde steken, hij met hem zou te doen krijgen. Dat gaf natuurlijk veel gescheld en gesmaal en gevloek van de jonge garde, doch Hein bleef kalm. Het einde was, dat Hein Dien een eind onder zijn geleide nam, en ze op den hoek der markt, toen ze veilig was, pas verliet. Dien bedankte en Hein zei: „'t Is de moeite niet: ik heb 't gaarne gedaan".

Hein ging naar huis. Ge kunt die jonge „blagen" niet vertrouwen. Ze zouden u soms geniepig op 't lijf vallen. En ze hebben tegenwoordig zoo weerlichts gauw het mes bij de hand. En nu thuis zat hij zich te vervelen. Hij is stil en teruggetrokken. Hij peinst en prakkezeert over het gezegde van den dokter, over Dien, over trouwe en... hij voelt zich zoo alleen.

Cathrien komt thuis.

„Wat? Al thuis?"

„Ja, 'k had geen zin op de markt".

„Bende nie goed?"

„Avèl wel. 't Was me er te druk".

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Zijn hart op de verkeerde plaats.

Dat is niets bijzonders! Een euvel, waaraan duizenden lijden! Maar de Fransche matroos Cassan te Toulon heeft zijn hart in letterlijken zin op de verkeerde plaats: rechts en niet links. Molièrs „geneesheer tegen wil en dank" was dus minder bezijden de waarheid dan hij zelf vermoedde, toen hij orakelde: „Vroeger droeg men het hart links, maar dat hebben wij allemaal veranderd". Het spreekt vanzelf, dat de heer Cassan zich in groote belangstelling verheugt van de zijde der marinegeneeshoeren, der hospitaalartsen en dat hij druk geausculteerd wordt. Hij is nu reeds vier jaar in de zeedienst, en had herhaaldelijk verteld hoe vreemd hij van constitutie is, maar niemand wilde hem gelooven en men dacht, dat hij aan hallucinaties leed. Maar de dokters moeten het feit, nu zij den man onderzocht hebben, wel erkennen: ook milt, lever en maag bevinden zich bij dit wereldwonder op een plaats, die juist symmetrisch tegengesteld is aan de normale.

Wij zagen een portret van den heer Cassan en kunnen belangstellende lezers verzekeren, dat hij er patent uitzag en dat zijn jolig, goedig, oprecht zeemansgezicht allerminst zou doen vermoeden, dat hij het hart niet op de rechte plaats draagt. Maar de artsen hebben geausculteerd dus zwijgen wij. D. K.

Engeland.

Engeland en het „Duitsche gevaar".

De invloedrijke Engelsche historicus Harrison heeft zich dezer dagen openlijk bij de anti-Duitscha partij in Engeland aangesloten.

In de „Englisch Review" heeft hij de reden daarvan uiteengezet. Harrison meent, dat Duitschland, nu de macht der Slavische volkeren op den Balkan in den jongsten tijd, zulk een vlucht heeft genomen, zich in de richting van Nederland, België en Noord Frankrijk zal trachten uit te breiden en zoodoende een gevaar voor Engeland zal worden. Daarom, meent Harrison, dat de vloot 30 pCt. moet versterkt worden en dat een leening van 150 milioen Pond Sterling moet worden aangegaan voor militaire doeleinden.

Binnenlandsch Nieuws.

Vrij vervoer.

De heer directeur-generaal der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen heeft bepaald, dat aan gehuwd personeel in vasten dienst der Maatschappij vrij vervoer wordt toegestaan over door de Maatschappij geëxploiteerde lijnen voor de brandstoffen en aardappelen voor het huiselijk gebruik benoodigd, wat brandstoffen betreft, echter niet gedurende de maanden September, October en November.

Personeel, dat wegens leeftijd of invaliditeit is gepensionneerd, of daarmede wordt gelijkgesteld, kan eveneens van deze gunst gebruik maken.

De keelziekte op Texel.

Men meldt van Texel aan de „Maand. Ct.":

De gevreesde besmettelijke keelziekte, die zich hier zoo ernstig liet aanzien, is weer aan het afnemen, dank zij de doortastende maatregelen, door het hoofd der gemeente, in overleg met de geneesheeren, genomen. Zes kinderen zijn door de ziekte gestorven; met de overige patiënten gaat het goed, en van nieuwe gevallen hoort men niet meer.

Vreeselijk drama.

Uit Oldenzaal meldt men aan de Msb.

In den nacht van Zaterdag op Zondag heeft zich naar allen schijn even buiten de kom van het dorp Denekamp nabij den straatweg naar Nordhorn, een vreeselijk drama afgespeeld. Daar woonde geheel alleen de circa 50-jarige weduwe Rakers, een bemiddelde vrouw — haar vermogen wordt geschat op f 20.000 — die in alle opzichten flink en oppassend was. Circa half drie in den nacht werd een buurman van vrouw R., gewekt door het geknetter van vlammen; hij snelde naar buiten en zag het flinke woonhuis der vrouw gedeeltelijk in vlammen. Aan de voorzijde zag hij een vrij groote ruit vernield en toen hij het huis aan dien kant was binnengedrongen, zag hij naast opengebroken kastdeuren ook de slaapkamerdeur der vrouw geopend en haar bed opengeslagen. Haar zelf zag hij echter niet en hij kreeg op zijn geroep ook geen antwoord. Daarop ging hij weer naar buiten, om haar koe te redden, wat hem met inmiddels toegesnelde hulp ook gelukte. Toen het geheele huis in vlammen was opgegaan, vond men in een keldertje, een vreeselijk verminkte vleeschmassa; men meende, dat het hoofd van den romp was gescheiden. Zeer waarschijnlijk heeft men hier dus te doen met een laaghartigen moord, diefstal en brandstichting. Misschien brengt een justieel onderzoek meer licht. De politie doet in alle richtingen onderzoek, doch tot noch toe, zonder resultaat.

Dertig jaar mis.

Verleden week heeft R. Hofman te Weerdingerveen zijn 100sten verjaardag gevierd. Thans blijkt, dat de man ..., 70 jaar oud is. Voor 20 jaar is het gemeentehuis te Exloo afgebrand, en later is de ouderdom van Hofman daar verkeerd geboekt. Intusschen heeft hij verleden week een mooien verjaardag gehad! (U. D.)

Z ekte onder de varkens.

Te Kerkdriel sterven zeer veel varkens aan een longziekte. De onderlinge varkensverzekering die verleden jaar een batig saldo had te boeken, heeft nu het te heffen percentage moeten verhoogen.

Millionairs.

Volgens een zekere statistiek zijn er in ons vaderland 568 millionairs Tien jaar geleden bedroeg hun aantal 433, zoodat in dat tijdperk er 135 millionairs bijkwamen; vijf van hen bezitten meer dan 10 millioen. Een van deze millionairs bezit zelfs 26 millioen. Deze is dus de rijkste Nederlander. De even genoemde vijf Nederlanders bezaten in 1907 te zamen 77 millioen gulden, welk bedrag thans reeds tot 87 milloen is aangegroeid.

Brutale Inbraak.

In het kleedingmagazijn van de heeren G. te Amersfoort heeft in den nacht van Vrijdag op Zaterdag een brutale inbraak plaats gehad. De dief of dieven, want blijkbaar zijn er meerderen aan het werk geweest, hebben zich toegang tot den winkel verschaft en aldaar een keuze gedaan uit de aanwezige heerencostuums daarbij een en ander duchtig door de war gooiend. Zij hebben in de paskamer de uitgekozen costuums aangepast en zijn toen hun oude plunje achterlatend vertrokken na eerst de winkellade gevisiteerd te hebben, doch daar niet veel van hun gading vindend. Voor zoover kan worden nagegaan, zijn eenige heeren- en kindercostuums ontvreemd. De politie stelt een onderzoek in.

Uit het huis van bewaring ontsnapt

Men zal zich herinneren hoe eenige maanden geleden de 40-jarige „deskundige" „mevrouw Romijn" door de justitie te Amsterdam werd gearresteerd, verdacht van het uitoefenen van niet nader aan te duiden, walgelijke practijken. Het mensch wond zich bij hare arrestatie toen ter tijd dusdanig op, dat hare verpleging gedurende eenigen tijd in het Gasthuis raadzaam geoordeeld werd. Korten tijd later werd zij naar het huis van Bewaring aan de Weteringschans overgebracht, waaruit zij Zaterdagavond evenwel omstreek half negen heeft kans gezien te ontsnappen, vermoedelijk met hulp van eenige personen buiten het huis, met wien de ontvluchting was voorbereid.

Daar de gedetineerde nog steeds eene ongesteldheid voorwendde werd zij in de ziekenzaal vergleegd. Van een oogenblik, dat de bewaakster afwezig was, heeft „mevrouw" gebruik gemaakt om ongehinderd de zaal te verlaten. Hoe de ontvluchting verder in haar werk gegaan is, kan nog niet geconstateerd worden. Waarschijnlijk heeft de vrouw zich langs een regenpijp laten afzakken, is toen over den hoogen steenen muur geklommen aan het doodloopend gedeelte van de Leidschekade, waar haar helpers met een auto zullen hebben klaar gestaan.

Aanstonds werd de ontsnapping aan alle politiebureaux door de geheele stad geseind. Rechtercheurs en agenten begaven zich naar adressen harer familieleden of kennissen. In de Saenredamstraat o.a. werd aan de rechercheurs medegedeeld, dat de ontsnapte te voet daar geweest was, doch reeds weer vertrokken was.

De woning van een familielid aan de Vrolikstraat werd eveneens gecontroleerd. Hier kwam een huurauto voorrijden waarin de man van R. gezeten was.

Den geheelen avond werd deze verder achtervolgd, doch zonder resultaat.

Vermoed wordt, dat de vrouw per auto naar Antwerpen is uitgeweken. Mogelijk is echter ook, dat zij hier ter stede bij één harer cliënten verborgen gehouden wordt. Msb.

Op zijn Limburgsch.

Men schrijft aan de „L. K."

Op een dorp in Zuid-Limburg moesten een tweetal paren in den echt vereenigd wordon. Toen zich nu de paartjes met getuigen naar het raadhuis hadden begeven, was de ambtenaar van den burgelijken stand niet aanwezig. Doch een der getuigen, die zijn spoor nogal goed kende, wist hem spoedig te vinden. Genoemde ambtenaar zat in een café, zingende, en in zoo'n welvoldanen staat, dat men, toen hij de burgerlijke huwelijksformaliteiten moest uitspreken, geen enkel woord kon verstaan.

Des avonds moest hij huiswaarts worden geleid door een vriend, — óók een man der Wet, die in ongeveer denzelfden staat verkeerde.

Men vond hen later beiden, bij eene herberg, op de straat liggen.

Ware dit nu de eerste keer, men zou het stilzwijgend voorbijgaan met de overweging ieder mensch kan zich al eens te buiten gaan, — maar dergelijke tooneeltjes zijn daar helaas geen zeldzaamheid!

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 1 Januari 1913.

— De vergadering van het Kruisverbond op Zondag 29 Dec. was slechts zeer matig bezocht. Nog geen 50 leden waren aanwezig. Te ruim 5 uur opende de voorz. de vergadering met de Christelike groet en een woord van welkom aan de aanwezigen. Daarop las de sekretaris het jaarverslag, waaruit bleek, dat het bestuur vaak sukses had gehad bij zijn werken; b.v. in zijn verzoek aan de gemeenteraad, om de marktdagen voortaan niet meer op Maandag te houden. Verder in z'n steun aan het verzoek van de Boerenbond, die bij de Notarissen aandrong op het afschaffen der bierkaartjes.

Het bestuur was echter niet altijd voor teleurstellingen bewaard gebleven. Een oudersavond kon niet worden gehouden. Teleurstellend was vooral ook geweest, dat geen hoop werd gegeven op het tijdig sluiten der herbergen op Oudejaarsavond. ('t Is te hopen, dat de mensen uit zich zelf zo wijs zullen zijn, die avond in de familiekring door te brengen.)

Verder vermeldde de sekretares nog, dat de vereeniging tans 136 leden telt, waaronder 11 geheelonthouders.

Het keurige verslag werd met de meeste belangstelling aangehoord.

Daarna gaf de penningmeester verslag van de inkomsten en uitgaven. Er is een batig saldo van f 3,225. De heren van Zoghel en H. v. d. Laar werden aangewezen om dit verslag na te zien.

Vervolgens kwam aan de orde: Bestuursverkiezing. Aan de beurt van aftreden waren de heren: J. v. Doorenmalen, Voorz., H. Eijkemans, penningm. en J. v. Dinther. De laatste wenste niet meer in aanmerking te komen. De heren v. Dooremalen en Eijkemans werden met grote meerderheid van stemmen herkozen, terwijl bij herstemming de heer v. d. Wetering, onderwijzer, gekozen werd.

Aan het einde der vergadering werd gelegenheid gegeven de kontributie voor het volgende jaar te betalen en werden nog nummers van de „Nieuwjaarsbode" beschikbaar gesteld.

Er gaven zich 5 nieuwe leden op.

(Vereenvoudigde spelling.)

— a.s. Zaterdag, 4 Januari, 1913, des avonds 8 uur, wordt in het Casino te 's-Bosch door den Professor Pitlik uit Praag eene lezing gehouden (in Esperanto) over Bohemen, Praag en Moravië, die zeer interessant belooft te zijn. De lezing wordt ten behoeve van diegenen, die nog niet voldoende Esperanto kennen, in het Hollandsch vertaald. De leden van de Boxtelsche R. K. Esperatisten-vereeniging hebben toegang tot deze lezing tegen den halven entreeprijs d.i. 25 cent.

Hiervoor hebben zij eene gereserveerde plaats. Zij die van deze gunstige beschikking gebruik willen maken, moeten zich voor Donderdagavond bij den heer Haenen, Wilhelminastraat 10 alhier aanmelden; voor de noodige Kaarten zal dan gezorgd worden. Wij wekken al de Boxtelsche Esperantisten op deze lezing te gaan bijwonen.

— Maandagavond gaf de jeugdige Zangvereeniging „De Lofstem" te Boxtel in de Ned. Herv. Kerk alhier hare eerste uitvoering. Een uitvoering met ongehoord succes. De kerk was overvol met belangstellenden. De verschijning van het gemengd koor op het plankier gaf een zeer goeden indruk. Toen ze met hun engelenstemmen het „Eere zij God" aanhieven, stonden wij verstomd over de ontwikkeling dier vereeniging, nog zijnde in haar prille jeugd.

De volgende nummers werden beslist goed en zuiver van toon gezongen. De sopraan-solo's door Mej Kuipers en haar kameraadje Buitenhek waren hemelsch. Vooral no. 5 van het programma „Verhoogt den Boog" werd zéér verdienstelijk uitgevoerd.

In langen tijd hebben we zoo'n mooie basstem niet gehoord als op deze uitvoering.

Wij kunnen niet anders dan deze Christelijke vereeniging gelukwenschen met haar welslagen en hulde brengen aan den oprichter wijlen Dominée v. Oosterzee. Ook eere aan den Kerkeraad, die zoo welwillend de kerk aan het jeugdig, opkomend geslacht afstond.

Ten zeerste voldaan keerden allen huiswaarts.

De ons onbekende directeur, een Eindhovenaar heeft eer en voldoening van zijn werk.

Nog zij vermeld, dat door een predikant uit 's Bosch de pauze werd aangevuld met een godvruchtige toespraak, een beschouwing over den Kerkzang en ten slotte een aansporing de jeugdige zangvereeniging te steunen.

Haaren. Zondagavond gaf de Zang en Tooneelvereeniging „Prinses Juliana" gevestigd bij den Heer P. v. d. Ven alhier een prachtige uitvoering. Opgevoerd werd Guzman's Zonen, Melodrama in twee bedrijven, en het blijspel „Lucifer als drankbestrijder" verder werden nog opgevoerd eenige Zangnummers en Komische voordrachten alles liep prachtig van stapel en ieder keerde dan ook hoogst voldaan huiswaarts.

Het geschil in de sigarenindustrie.

Door de besturen der werklieden-organisaties was een conferentie aangevraagd aan het bestuur van den Zuidelijken Patroonsbond. Deze conferentie is Vrijdag te 's Bosch gehouden en had tot resultaat, dat de Zuidelijke Patroonsbond ten spoedigste een algemeene ledenvergadering zal beleggen, ten einde langs een of anderen weg tot een oplossing der geschillen te geraken. Meier. Ct.

Correspondentie.

A. v. d. S. De vrouw S. waarover wij in ons vorig nummer een bericht plaatsten is woonachtig in Onrooi. Deze mededeeling maakt uw ingezonden stuk overbodig.

Brieven van eenen Boxtelschen landbower.

Meneer de redakteur.

't Aaw jaor zit er wir op en 't nei hebbe we wir veur de borst. En zo as 't gebruikelijk is wensch ik ouw, den drukker van de kraant en verders alleman, die em leze en ok wel, die em nie leze, en Zaolig Nuwjaar. Mer die em nie leze, dè zen der zo veul nie. Want die er 't hardst op schenne, hebben em altijd 't urst tusschen de vingers. En wa ze der dan in leze, dè leze ze veur goed en zo mar nie veur de grap. Want ze schrijve der, of 't er aonzit of nie, mar tiggen in, det 't ennen aord hee.

„Wa veur ennen aord", vraogt ons Mieke.

Jao, wa veur ennen aord? Dè kunde niks ginnen naom geve, maor van de fijnste, de schoonste aord is 't lang nie altij. En as ge dan zo is prebeert um en briefke in dezelfden aord terug te schrijve dan zen ze geraokt, en dan loope ze stad en durrep af, um ,t uit tebazuine: wenne leeliken boerenbriefschrijver toch.

Ik ben er toch nog mar blij um, dé ik dè hullie zo echt nie naogedaon kan krijge.

Op 't eind van 't jaor, dan denkt me wel is aon al wa we zooal op de rug hee.

En dan zek ik mar dit: ze hebben altij geschreve, „dieje raod moet die Boxtel regeere? Daor zulde me iets van beleeve." Mar al, wa me der van beleeve, dè stao me nog zo slecht nie aon. Al is 't gin waoterleiding, die ze der neer zette, of gin slachthuis, ze haowe de boel mar goed in orde en de belaasting, daor hebbe we gin klaoge over, ze gao nie umhoog. 't Veurig jaar ging ze umlaag en nou is ze 't zelfde gebleve.

Wat er in 't durrep tot stand gebracht wordt, dè lacht er nie mee. Det is wel èn bietje veul, tigge wa den boer prof feteert.

Ik heur altij in de raod zegge, die nij weeg, die brenge naoderhand veul belaasting op, van de meensche die der komme wone. Mar as dè waar is dan zeg ik op mijn beurt, dè Boxtel dan nog een groote stad zal worre. Mar ik vrees der toch hard veur. Affijn, de eer, des ook wa werd.

Dè denke Willem van Eupe en de secretaris ook, die wel wille zon, dè ze 't mee de leverancie aon de geminte wa veurzichttger aon de steel gestoke han.

Meneer de redakteur, in de road zitte ze toch ook duk bij mekaar as kieppe zonder kop. De burregemister die zin de leste keer, dè ze vort moeste make mee 't besluit of ze op de zijwege van Mevrouw Clercx klinkers won hebbe. Nota bene, de wege han der al lang moete ligge, mer dè de burregemister en de wethauwers gezurregd han, dè ze op peil gebrocht ware en gerioleerd, dan waare ze al zoo wijd klaor gewist.

Nog eens ik wensch ouw allemaol 'n zaolig Nuwjaor.

Tot ziens. TOON.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 22 — 28 Dec.

Geboren: Nicolaas J. Th., z. van J. G. Siemerink en D. den Doop, Onrooische straat. — Wilhelmina B., d. van W. Willems en D. van Breugel, Lennisheuvel. — Antonetta P., d. van J. H. Verheijden en A. M. C. Jansen, Ossenpad. — Cornelia G., d. van G. de Bresser en M. van den Biggelaar, Molenwijk. — Everardus C, z. van A. van Houtum en M. C. Leermakers, Langenberg. — Hendrika P., d. van H. van der Steen en A. C. van der Aa, Breukelen. — Augustinus F. H., z. van J. Raaijmakers en M. F. Stans, Rozemarijnstraat.

Ondertrouwd: Jacobus W. Pastoor, 18 j. Eindhovensche Steenweg en Hendrika Poirters, 16 j. Nieuwstraat.

Overleden: Antonius L. Horsten, 1 m. Breukelen. — Willem Kampert, echtg. van P. Verberne, 63 j. Molenstraat. — Theodorus van Giersbergen, echtg. van C. Verhagen, 82 j. Gemonde. D. en A.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Op 30 Dec. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.40 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 28 Dec. Aanvoer 5470 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 6.50 tot f 4.75.

Nieuwjaarswenschen.

J. L. van der WEIDEN & Zn.
E. H. M. van der WEIDEN-Peeperkorn.
Z. N.

Zalig Nieuwjaar.
WITTEVEEN & DE MOL,
Manufacturen, Boxtel.

ARN. van ROOIJ en Familie.
Zalig Nieuwjaar.

J. van NISTELROIJ,
p. f. Slager.

Mijne beste wenschen voor 1913.
GERARD SCHOENMAKERS,
Café Stationstraat, Bierbottelaar.

W. H. BOVENDEERT,
Schoenmagazijn, Rozemarijnstraat, wenscht vrienden en begunstigers veel Heil en Zegen in 1913.

C. OLIEMEULEN,
p. f. Huisschilder.

Zalig Nieuwjaar.
P. J. TIELEN.

F. van HEESCH & Zonen,
Zalig Nieuwjaar.

Aan onze geachte clièntele een
Zalig Nieuwjaar.
A. van HEES,
„Boxtelsche Melkinrichting".

Aan alle Vrienden en Begunstigers een
Zalig Nieuwjaar.
S. van DIETEN en Familie.

H. WILLEMS-van Kleef,
Slager en Veehandelaar,
wenscht vrienden en begunstigers een Zalig Nieuwjaar.
Boxtel-Breukelen.

Aan alle begunstigers, vrienden en bekenden veel Geluk en Zegen in 1913.
P. THEUWKENS,
Café aan het Station.

De beste wenschen voor het Nieuwe Jaar.
H. MANNESSE,
Coiffeur, Stationstraat.

Aan vrienden en begunstigers veel Heil en Zegen in 't pas begonnen jaar.
M. OOSTELBOS,
Koloniale Waren, enz.
Rechterstraat, Boxtel.

A. CREFCOEUR,
Café nabij 't Station, Boxtel.
Geluk en Voorspoed in 1913.

W. A. van der MEEREN,
Chef der Electrische Centrale.
p. f.

Wed. W. ROELEN,
wenscht aan vrienden en begunstigers
Zalig Nieuwjaar.

J. TH. van RIET,
Stations-koffiehuis,
wenscht vrienden en begunstigers een Zalig Nieuwjaar.

De wensch van den dag.
P. v. d. VELDEN van Rumunde,
Manufacturen, Stationstraat.

Geluk en Voorspoed in 1913.
H. de HAAS-Selhorst.

Bij de intrede van 1913 roep ik allen toe Gelukkig Nieuwjaar.
A. van HOOFF & Co.,
Steenhouwerij, Boxtel.

JOS. van SON,
Voerman, Café „De Kom"
wenscht aan vrienden en begunstigers Zalig Nieuwjaar.

A. P. van den BOOMEN,
Magazijn „De Ooievaar."
Zalig Nieuwjaar.

JAN ZWEENS
Café, Breukelen
Z. N.

HENRI LUIJCX.
Magazijn „De Zon"
Spoorstraat, Breukelen
Z. N.

BESTUUR en LEDEN van de
R. K. GILDEBONDS-HARMONIE
wenschen aan Donateurs en Begunstigers
Zalig Nieuwjaar.

G. v. d. WESTELAKEN.
Aan Clientèle en Vrienden
Z. N.

H. VAN BREUGEL-v. d. Velden.
Café, Nieuwstraat
Z. N.

J. v. d. MEIJDEN-v. d. Pas.
Handel in Steenkolen en Brandstoffen.
Rozemarijnstraat, Boxtel.
Z. N.

JAC. RAAIJMAKERS
Rozemarijnstraat.
Roept vrienden en bekenden een ZALIG NIEUWJAAR toe.

Zalig Nieuwjaar aan vrienden en bekenden.
ANT. v. DOMMELEN-v. Run
Drogist
Rechterstraat, Boxtel.

Veel Geluk en Voorspoed.
Directie „THE WHITE BIOSCOOP."

De Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „DE HOOP"
wenscht aan hare clientèle een Zalig Nieuwjaar.

J. G. v. d. LIGT.
Z. N.

Gelukkig Nieuwjaar.
JOHs. VOETS,
Slager, Nieuwstraat.

Bij de wisseling des Jaars mijne beste wenschen.
H. VOETS.
Fruit- en Groentenhandelaar

Hôtel „De Kei",
K. H. WOLLERICH,
Markt, Boxtel.
Mijn besten wenschen.

De BOXTELSCHE VOETBALVEREENIGING „B. F. C." wenscht hare Donateurs en Begunsters een
Zalig Nieuwjaar.

ALPHONS van VLERKEN,
Horlogerie, Kruisstraat,
Zalig Nieuwjaar.

Wed. N. C. de JONG en Kinderen.
Z. N. Horlogerie.

A. W. v. d. HORST.
Z. N.

Zalig Nieuwjaar aan al mijne geëerde Klanten, Vrienden en Bekenden.
P. J. WAALS,
Paardenslager,
Breukelsche str. 112, Boxtel.

VAN MOORSEL & V. D. BOOGAART,
Boekdrukkers-Uitgevers — Boxtel.
Z. N.

ADVERTENTIEN

Verleden Zondag **Verloren:**

Een Gouden Oorbel

tusschen „De Vorst" en de kerk van St. Petrus.

Tegen belooning terug te bezorgen bij A. van den BOSCH, C 106 Vorst.

Aanbesteding
Ophalen van Straatvuil.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van BOXTEL zullen op **Donderdag 2 Januari 1913 om elf uur voormiddag** ten gemeentehuize aldaar in het openbaar

aanbesteden:
in twee perceelen,

Het ophalen en wegvoeren van vuil en vuilnis binnen de kom der gemeente Boxtel en in Breukelen, gedurende het jaar 1913.

De voorwaarden van aanbesteding liggen ter inzage op de gemeente-secretarie, alwaar nadere inlichtingen worden gegeven.

De op **zegel geschreven biljetten** moeten zijn ingeleverd ter secretarie **vóór 11 uur op den dag der aanbesteding.**

BOXTEL, 27 Dec. 1612.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

The White Bioscope

Woensdag 1 Jan.
Doorloopende Voorstelling.

AANVANG VIER UUR.
Entréeprijzen als gewoon.

TENTOONSTELLING
TUBERCULOSE-MUSEUM.

De Dr. Hoek's Vereeniging te Boxtel zal op **Zondag 5, Maandag 6, Dinsdag 7 en Woensdag 8 Januari a.s.** voor het publiek tentoonstellen het „Tuberculose Museum" eigendom voor de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose te 's Gravenhage.

Deze tentoonstelling heeft plaats **in de lokalen van de vroegere Gemeenteschool aan den Burgakker te Boxtel.**

De tentoonstelling is geopend:

ZONDAG	**5**	**Januari 1913**	**nm.**	**1**	**tot**	**4**	**uur**	**entrée 25 cent**
MAANDAG	**6**	„ „	**vm.**	**11**	„	**1**	„ „	**vrij**
„	**6**	„ „	**nm.**	**2**	„	**5**	„ „	**10 cent**
„	**6**	„ „	**nm.**	**7**	„	**9**	„ „	**vrij**
DINSDAG	**7**	„ „	**vm.**	**10**	„	**11½**	„	voor schoolkinderen
„	**7**	„ „	**nm.**	**12½**	„	**2**	„	**entrée vrij**
„	**7**	„ „	**nm.**	**3**	„	**5**	„ „	**10 cent**
„	**7**	„ „	**nm.**	**7**	„	**9**	„ „	**vrij**
WOENSDAG	**8**	„ „	**vm.**	**10**	„	**12**	„	voor schoolkinderen
„	**8**	„ „	**nm.**	**2**	„	**5**	„	**entrée 10 cent**
„	**8**	„ „	**nm.**	**7**	„	**9**	„ „	**vrij**

☛ **Onder schoolkinderen worden verstaan leerlingen der hoogste klasse onder geleide van één of meer onderwijzers of onderwijzeressen.**

Zondag 5 Januari 1913.
Lezing en Voordracht met Lichtbeelden

door den WelEdelZeerGeleerden Heer Dr. H. van der Voo, Arts te 's Gravenhage

ONDERWERP:

Tuberculose en hare bestrijding.

Deze lezing zal worden gehouden in de zaal van de
„WHITE BIOSCOPE" OP DE MARKT TE BOXTEL.

Aanvang n.m. 4 uur Entrée vrij

Namens het Bestuur,
DR. P. M. HOEK, *Voorzitter.*
JAN PHAF, *Secretaris.*

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer; speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Koopjes

DE ZON

Koopjes

GROOTE OPRUIMING

Uitsluitend à contant.

Wegens het zachte **Winterweer** en om plaats te maken voor het aanstaande **Voorjaarsgoed** begint **1 Januari 1913** in het **Magazijn „De Zon"** de **Groote Uitverkoop** van alle nog resteerende wintergoederen, die met **groote kortingen** zullen worden verkocht.

Men moet deze uitverkoop niet vergelijken met de zoogenaamde opruimingen daar dit alléén ten doel heeft minderwaardig goed van de hand te doen.

Gedurende de maand **Januari** worden **alle** artikelen met **extra korting** verkocht.

Een groote partij WOLLEN, MOLTON en GESTIKTE DEKENS.

LAKEN, FLANELLEN en TRICOT ROKKEN.

GEBREIDE en GEWEVEN ONDERGOEDEREN,

nog eenige Jongens Jassen en Jekkers,

te veel artikelen om op te sommen.

Een bezoek aan mijn Magazijn zal U overtuigen dat niet **enkele** doch **alle artikelen** gedurende deze uitverkoop tegen veel verminderde prijzen worden verkocht.

Lappen Lappen Lappen

worden tegen elk aannemelijk bod opgeruimd

Uitsluitend à contant.

Aanbevelend,

HENRI LUIJCX

SPOORSTRAAT, - - BREUKELEN.

Koopjes

Koopjes

Van een genezing door de ABDIJSIROOP in het jaar 1907, van een kind, dat door een borstziekte aan den rand van het graf was, wordt in 1912, alzoo 5 jaar later verklaard, dat deze blijvend geweest is.

De Heer Mathijs de Wit, Zandgat No. 9 te Amersfoort, verklaarde:

28 Maart 1907. „Mijn dochtertje Johanna had een hevige borstziekte, waarvoor niets hielp. Ons kind ging met den dag achteruit. Wanneer zij moest hoesten, dan was het vreeselijk om aan te zien, hoe zij de armpjes krampachtig uitstrekte en de oogen haar uit het hoofd puilden. Gelukkig haalden wij toen bij den drogist A. v. d. Weg te Amersfoort een flesch **Abdijsiroop** en tot onze verbazing zagen wij na het gebruik daarvan reeds beterschap. Wij gingen met het gebruik der Abdijsiroop voort en bij het derde flesch gaf zij dikke fluimen op, donkerbruin gekleurd, evenals koffie, het hoesten verminderde en nu heeft zij weer goeden eetlust, slaapt goed en is geheel genezen.

5 jaar later. Den 16 Febr. 1912, verklaarde de heer M. de Wit: „Gaarne deel ik u mede, dat de genezing van mijn dochtertje geen tijdelijke, doch een blijvende genezing is geweest. Immers, sedert heeft zij nimmer meer last gehad van haar asthma. Het kind is voorspoedig opgegroeid en heeft een flinke, sterke borst gekregen."

ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO,

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Generaal-Agent L. I. Akker, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij de bekende verkoopers alle drogisten en de meeste apothekers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS; **Selhorst**, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. Sloot: **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. van VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en Joh. v. LOON; **St. Oedenrode** A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-Vermeulen; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	**per pond 22 ct.**
Mooie Mouth	**„ „ 9 en 7 „**
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	**„ „ 9 „**
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming bij 5 pond	**30 „**
Raapolie	**per liter 35 „**
Koffie	**per pond 70, 65, 60 en 55 „**
Poederchocolade	**per ons 20, 18, 16, 14 en 12 „**

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE

STUIVERSMAGAZIJN

onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

No. 2 ZATERDAG 4 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60 — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Belangrijk Bericht.

Alle abonné's, ook de week-abonné's, die de krant **minstens een maand lang** gelezen hebben ontvangen onzen

mooien, praktischen Wandkalender
in 12 bladen.

Attentie!

Ieder, die zijn abonnement voor 't heele jaar 1913 **vooruitbetaalt**, ontvangt een der volgende boeken naar keuze:

1. **„In het aanschijn van den dood"** prachtig verhaal van 527 bladzijden.
2. **Levensschetsen van Godvruchtige vrouwen uit de vorige eeuw.** 372 bladzijden.
3. **Het leven van den H. Antonius van Padua**, met prachtige platen. Ruim 200 bldz. bevattende mooie platen. Kerkelijk goedgekeurd.
4. **Het Brood der Engelen.** Praktische onderrichtingen over de Heilige Communie. Bijna 300 bldz. van zeer rijken en mooi geschreven inhoud.
5. **Een familiegeheim**. Boeiend verhaal 140 bldz., groot formaat.
6. **De nieuwe Kruistocht**. (in prachtband.) Dit boek, dat in aantrekkelijken vorm de geschiedenis der R. K. Drankbestrijding geeft, zeer frisch en pittig geschreven is, en bovendien vele portretten van alle bekende personen uit de Drankbestrijding bevat, heeft grooten opgang gemaakt.

Abonnementsprijs per jaar, bij vooruitbetaling:

f 2.20 voor hen, die de krant door de loopers aan huis bezorgd krijgen.
f 2.60 voor hen, die hem over de post krijgen.

Per 3 maanden **60 cent**, franco per post **75 cent**.

Als weekabonné kan men zich opgeven aan ons Bureau en aan de loopers die de krant bezorgen, à **5 cent** per week.

DE ADMINISTRATIE.

Bescherming van Meisjes.

Mevrouw G. Hengst-Wittkampf te Boxmeer, correspondente der R. K. Vereeniging tot bescherming van meisjes, schrijft in het „Boxm. Weekbl.," dat zij op de jaarlijksche vergadering in Den Bosch geen verslag kan indienen om de eenvoudige reden dat er nagenoeg niets te vermelden valt. Daarom richt zij aan de ouders het dringend en vriendelijk verzoek: geeft mij werk.

Het is natuurlijk niet in mijn belang dat ik zoo spreek; het is het uwe en dat uwe kinderen! En als ge nu zegt: „Het is niet noodig, informaties te nemen bij de Vereeniging, het gaat toch goed met onze meisjes in hunne verschillende dienstbetrekkingen, mag ik dan eens enkele voorbeelden aanhalen, waar het wel noodig was geweest, en waar het niet goed ging?

Ik vroeg eens een moeder, die zich verheugde in het bezit van verschillende dienstbare dochters, hoe het hare meisjes ging? O, die maakten het zoo goed! Ze waren wel niet meer in hun eersten dienst, maar nu hadden ze nergens over te klagen! Op mijn vraag waar, en bij wie zij waren, moest zij gedeeltelijk het antwoord schuldig blijven.

Waar de oudste was, wist zij niet! Ze zou echter zien, haar adres te krijgen!!!

Eenigen tijd later was ik, zonder moeders toedoen, op de hoogte, en kreeg een brief over die onbekende mevrouw, maar..... informatie was hier dringend noodig geweest.

In een van de hoogst zeldzame gevallen, waarin, voor een eersten dienst buiten het dorp, inlichtingen verzocht, en gunstig luidende gekregen waren, vroeg ik, na verloop van tijd, de moeder, of zij tevreden was over de berichten van hare dochter, maar o, 't was zoo tegengevallen!

De dienst was veel te zwaar, en zij was al ergens anders, maar daar had zij het nu zoo goed! Meer verdienen en minder werk, dat was alles wat moeder tot dan toe wist.

Later bleek dat 't kind bij andersdenkenden terecht was gekomen, maar, zei moeder toen, dat was niets! De lui waren nog beter dan katholieken en gunden hare dochter veel meer ontspanning en plezier! Ze mocht ook gerust een schilderijtje van O. L. Vr. op haar kamertje hebben!!

Een afdoend bewijs, voorwaar, voor de soliditeit van den dienst!

Is het te gelooven dat het zoo gaat?

Een vader was eens zeer verontwaardigd over hetgeen ik hem vertelde, toevallig gehoord te hebben van den dienst zijner dochter.

Ik vroeg hem o. a. waarom hij mij toch niet had laten schrijven, maar alles wat ik zei viel in verkeerde aarde.

De dienst was goed, het was maar kwaadsprekerij en jaloezie, omdat het loon er zoo hoog was, enz. Hij zou mij de brieven zijner dochter wel eens laten zien!

Op dit oogenblik spreekt vader zoo niet meer, maar schreit bittere tranen om het ongeluk van zijn kind.

Dat verdriet was hem bespaard gebleven als hij tijdig had laten informeeren!

Ouders, denk toch aan uwe verantwoordelijkheid! Uw gezag houdt toch niet op, als uw kinderen het ouderlijk huis verlaten.

Al zijn zij niet meer bij u, daarom moogt ge hen toch niet aan hun lot overlaten, en, zooals het maar al te dikwijls gaat, voor zich zelven laten zorgen!

Zij worden daarin wel is waar gaarne door vriendinnen (of vrienden!!) geholpen, maar de gevolgen zijn toch te uwer verantwoording! Durft gij rekenen op een zonnigen levensavond, verlicht en verwarmd door de zorgende liefde en genegenheid uwer kinderen, als gij hen toestaat, in hun moeilijkste jaren, onbeschut en onbeschermd, hun eigen weg te zoeken?

Ik hoorde eens een practischen vader zeggen: „Met moet 'z'n jongens goed nazien, anders zitten zo „ou" later op de kop!"

Wel een verheven opvatting van den ouderplicht!! Maar toch, moeders, zou ik u dien raad ook willen geven, om te voorkomen dat uwe dochters u later „op het hart zitten", en dat verdriet is veel moeilijker te dragen!

Laat uwe meisjes toch niet vrij! Laat mij u helpen, voor hen te zorgen, dat toch is het doel van het correspondentschap.

Als gij alle middelen gebruikt die u ten dienste staan, zijt gij verantwoord, en dan moogt ge vertrouwen dat veilig zullen zijn uwe kinderen, onbezorgd en vredig ook uw oude dag!

Bijenteelt.

De maanden December en Januari zijn de meest gevreesde voor onze bijen. Gedurende deze twee maanden kunnen z e gewoonlijk niet buiten komen en zijn ze dus aan ziekte zoo licht blootgesteld. De imker ga af en toe eens zien of de vlieggaten soms verstopt zijn; dit kan door sneeuw of ook door doode bijen veroorzaakt zijn, in welk geval hij het vlieggat met een ijzerdraad voorzichtig, zonder storing, open maakt. Hebben de bijen heur winterdek ontvangen en zijn ze van voldoenden voorraad voorzien, dan late men ze in volkomen rust. Katten, hoenders of andere dieren moeten uit den bijenstal gehouden worden. Muizen en spitsmuizen nestelen ook wel eens in bijenkasten en vernietigen niet zelden den inhoud, dus — een oog in 't zeil gehouden. Ligt er sneeuw en lokken de zonnestralen naar buiten, dan moet men door middel van plankjes of op andere wijze de vlieggaten beschaduwen, om het uitvliegen te beletten; de uitvliegende bijtjes zouden anders, als zij zich op de sneeuw neerzetten, van koude verstijven en omkomen.

In dit seizoen kan men de bijenwoningen op korten afstand verplaatsen, zonder dat men gevaar loopt werkbijen te verliezen.

Staan de korven of kasten in een gesloten bijenstand, dan zijn ze voldoende tegen de guurheden van den winter beschut; de bijenwoningen, welke in de open lucht staan, dienen tegen weer en wind beschermd te worden. De korven kan men in stroo hullen. Men neemt een garf (schoof) gedorscht roggestroo, welke men aan de toppen, dus bij de leege aren, samenbindt, het stroo wordt op de noodige lengte afgesneden, en men spreidt de garf om den korf open. Vóór het vlieggat snijdt men het stroo wat weg en bindt vervolgens het strooien overtrek met eenige ijzerdraden of ijzeren banden flink rondom den korf vast.

De kasten, welke vrij in de open lucht staan en aan hevige winden zijn blootgesteld, kan men beschermen door een schutsel, dat uit stroo riet of planken vervaardigd is. Voor de andere kasten is het voldoende te zorgen, dat zij vast staan en dat heur dak niet kan afwaaien; misschien is het gewenscht het dak met een haakje aan den romp der kast vast te maken.

Leege raten en leege korven, waarin raat wordt bewaard, zwavele men en berge ze daarna op een droge plaats, buiten het bereik van wasmotten en knaagdieren.

Honig wordt het best bewaard op een droge, behoorlijk geluchte plaats, waar zooveel mogelijk een regelmatige temperatuur heerscht.

* * *

SPRIETJES VOOR DEN IMKER.

Verwijder alle sneeuw bij den ingang der bijenwoning, vermijd den weerschijn van licht op de sneeuw. Laat de sneeuw op den korf, dit geeft warmte. — Smelt de raat en giet ze in vormen, van binnen met olie of glycerine bestreken. Laat langzaam afkoelen. — Hoe ouder een koningin wordt, des te meer kans bestaat, dat zij niets dan darren voortbrengt. Ook komt dit voor, waar zij aan vorst werd blootgesteld.

C. B.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

Ook een wonderkind.

In Berlijn stond voor de kinder-rechtbank een 12-jarig jongetje terecht, beschuldigd, van zijn oom, een slager, een bedrag van ruim 6000 Mark gestolen te hebben. De jeugdige dief is circa een Meter groot en kon nauwelijks over de beklaagden-bank heen zien. De kleine man had gedurende langen tijd „den fijnen mijnheer" gespeeld en het daartoe benoodigde geld uit de kas van zijn oom, die deze kas in zijn slaapkamer bewaarde, ontvreemd. Het begon met de kleine hoeveelheden, doch langzamerhand groeiden de telkens ontvreemde bedragen aan, zelfs tot 300, 400 Mark tegelijk. Zijn oom had vroeger eens terloops gezegd, dat het neefje een goede gestalte had om later jockey te worden; de jongen had dit in 't oor geknoopt en liet zich nu allereerst in een voorname manege rijles geven en was zelfs zoo brutaal om zich op een wandelrit te paard, met zijn stalknecht, te laten photografeeren. Daarna werd hij een trouw bezoeker der renbanen, waar hij iederen dag in gezelschap eener vrouw per automobiel heenreed. Hij wedde, met zaakkenis aan den totalisator en schijnt daarbij groote bedragen gewonnen te hebben. 's-Avonds bezocht hij geregeld in lichtzinnig gezelschap allerlei wijnlokalen, waar allen natuurlijk op zijn kosten leefden. Eerst toen het gestolen geld tot 5000 Mark was opgeloopen, werd de diefstal ondekt. De rechtbank nam verschillende verzachtende omstandigheden in aanmerking en veroordeelde den jongen tot 2 maanden gevangenisstraf. Maar dat zulk een ongehoorde geschiedenis mogelijk is, wijst er toch wel op, dat er iets niet in den haak is in het Duitschland van onze dagen.

D. K.

Geen staking in het Saarbekken.

Alle voorteekens wijzen erop, dat heden de groote mijnwerkersstaking in het kolendistrict Saarbrücken, niet zal uitbreken. Het is overal volkomen rustig, nergens hebben onlusten plaats gehad.

Bisschop Korum van Trier, heeft de geestelijkheid verzocht, haar invloed te doen gelden, opdat de mijnwerkers, na de toezeggingen van den minister van handel, niet op 2 Jan. zouden gaan staken. De bisschop wees in zijn schrijven op het treurig verloop van de staking van 1892, die vele gezinnen in ellende heeft gestort.

Over de rechtmatigheid van de eischen der arbeiders wenscht de bisschop zich niet uit te laten.

Konijnen als vleeschkost.

Het tijdschrift „Gemeentebelangen" ontleent het volgende aan de „Städte-Ztg.":

Schöneberg, dat o.a. ook reeds gemeentelijken zeevischverkoop heeft ingevoerd en op zijn vloeiweiden varkensteeld heeft ingericht, heeft ook besloten op deze weiden konijnen te fokken, welk besluit wel met eenige vroolijkheid is ontvangen. Maar de gemeente is met het laatste zelfs nog verder gegaan, want zij doet nu een poging om financieelen steun te geven aan particuliere konijnenfokkers, waartoe zij zich om kosten te sparen direct met deskundigen op dat gebied in verbinding heeft gesteld en wel met een vereeniging van fokkers, voor wie zij een terrein van 15 morgen beschikbaar heeft gesteld, verdeeld in perceelen van 1/4 morgen, die ieder voorzien zijn van 32 deuren. De vereeniging verdeelt de stukjes grond onder hare leden; ieder lid moet er zoo intensief mogelijk de fokkerij drijven en met alle energie er voor zorgen, dat er jaarlijks 240 konijnen, geschikt om te worden geslacht, op worden gefokt! Bereiken zij een grooter getal, dan mogen zij die in hun eigen huishouding gebruiken. Zij moeten de bedoelde 240 aan de gemeente verkoopen tegen een prijs, voor elk geval door de gemeente in overleg met het bestuur der vereeniging vast te stellen. Voor ieder perceel stelt de gemeente 70 M. om hokken te maken beschikbaar, benevens 50 M. voor aanschaffing van fokdieren, welk bedrag in geld of in gefokte konijnen moet worden teruggegeven, als de fokkerij wordt opgeheven.

De verkoop aan het publiek geschiedt door de zeevischhal, opdat zoo weinig mogelijk kosten worden gemaakt, en wel per stuk, zoodat de stad zelf niet voor het slachten zorgt. De konijnen mogen niet meer dan 6 pond wegen, zoodat naar behoefte ook dieren van lager gewicht kunnen worden geleverd.

België.

Geheimzinnige moord te Brussel.

Een geheimzinnige misdaad heeft de Noord Oostelijke wijk van Brussel in opschudding gebracht, meldt het „Handelsbl. van Antw.".

De bewoners van de Stevinstraat hadden eene bejaarde dame nog niet zien uitgaan en nadat de melkvrouw vruchteloos gebeld had, werden de buren ongerust en verwittigden de politie.

Deze deed door een smid de deur openen, en men vond de dame in het portaal, dood, met een met chloroform doorweekten prop in den mond.

Aan de voeten van het lijk lag een metalen kistje met dubbel slot, doch geopend.

Het parket, dat dadelijk geroepen werd, stelde vast, dat de moord door dieven moestgepleegd zijn, maar in welke omstandigheden, met nog onderzocht worden."

Frankrijk.

Een statistiek.

De minister van Arbeid heeft een nauwkeurig onderzoek ingesteld naar het aantal arbeidsters in Frankrijk. Het resultaat daarvan geeft hij in een pas gepubliceerde statistiek weer.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tusschen de vrouwen, die zich regelmatig bij anderen in dienst bevinden, (dienstboden, arbeidsters), en degenen die in huis werken. Vervolgens wordt ook het gemiddelde loon van beide groepen vastgesteld.

't Gezamelijke aantal arbeidsters bedraagt in afgeronde cijfers 4 150.000. Ze zijn als volgt verdeeld: In het landbouwbedrijf 949.000; bij de industrie naar de volgende categorieën: buitenhuis-werkende 48.000, arbeidsters 1.337.000, huisarbeidsters 540.000; bij handel en openbaren dienst naar de volgende klassen: als ambtenaren 296.000, arbeidsters 208.000, dienstboden 772.000.

Het loon is zooals duidelijk is zeer verschillend. Volgens de resultaten van het onderzoek bedraagt voor de particuliere industriëele bedrijven het gemiddelde loon 2.20 fr. per dag; terwijl voor de huisarbeidsters geen gemiddeld loon kon worden vastgesteld. Bij deze laatste groeg zijn de loonen evenwel zeer gedrukt en hieromtrent zal juist een uitgebreid onderzoek worden ingesteld.

Amerika.

Staking te New-York.

De staking in het confectiebedrijf te New-York, omvat reeds 130 000 arbeiders. Rumoerige meetings zijn gehouden, maar de regen dreef de manifestanten spoedig uiteen. De groote magazijnen zijn gesloten.

De correspondent van het „Berliner Tageblatt" meldt, dat de staatscommissie tot oplossing van arbeidsgeschillen haar bemiddeling heeft aangeboden. Deze is door de arbeiders aanvaard. Men verwacht, dat de staking eindigen zal, daar anders van staatswege een bindende oplossing zal worden voorgeschreven.

Binnenlandsch Nieuws.

Data in 1913.

Het nieuwe jaar 1913 is — schrijft het *Hbl.* — een gewoon regelmatig jaar van 365 dagen of van 52 weken en 1 dag; daarvan zijn 52 Zondagen.

Volgens de Juliaansche tijdrekening zou men 1913 moeten aanduiden als het 6626ste jaar, volgens de Narbonassarperiode als het 2661|62ste; de Byzantijnsche tijdrekening beschouwt het als het 7421|22ste jaar, de Israëlieten als het 5673|74ste, en de Mohammedanen als het 1231|32ste.

Gelijk de kalenders vermelden zullen de voornaamste algemeene erkende Christelijke feestdagen vallen op 23 Maart Paaschzondag, Donderdag 1 Mei Hemelvaart en 11 Mei Pinksterzondag.

Aan verduisteringen staan ons ook in 1913 eenige verrassingen te wachten. Er zullen drie zons- en twee maans verduisteringen plaats hebben. Geen dezer valt echter in onze nabijheid waar te nemen. 23 Maart heeft een totale maansverduistering plaats, van 11 uur 6 minuten voormiddags tot 2 uur 36 minuten 's namiddags, zichtbaar in Noord-Amerika, in de westelijke helft van Zuid-Amerika, in Australië en in Azië, met uitzondering van Perzië, Arabië en Klein-Azië. Op den 6en April is er een gedeeltelijke zonsverduistering, van 4 uur 48 minuten tot 8 uur 5 minuten 's middags, zichtbaar in noordwestelijk Azië, in noordwestelijk Amerika en in de noordelijke Poolstreken.

Den 3den Augustus volgt weer een gedeeltelijke zonsverduistering van 8 uur 56 minuten tot 10 uur 36 minuten 's middags, zichtbaar aan de noordoostkust van Noord-Amerika en in Groenland. Den 15den September is er totale maansverduistering van 11 uur 46 minuten voormiddags tot 3 uur 47 minuten 's middags, zichtbaar in het grootste deel van Noord- en Midden-Amerika, in den Stillen Oceaan, in Australië en Azië, met uitzondering Klein-Azië en den Indischen Oceaan. Den 30sten September heeft eindelijk de laatste zonsverduistering plaats, een gedeeltelijke, van 3 uur 49 minuten tot 7 uur 29 minuten voormiddags, en te zien in oostelijk Zuid Afrika, op Madagascar en in zuidelijk deel van den Oceaan.

De ontvluchting te Amsterdam.

De Tel. meldt nader: Gebleken is, naar wij reeds in 't kort meldden, dat de voortvluchtige vrouw Zaterdagavond omstreeks half tien zich heeft vervoegd bij juffrouw B., wonende in de Saenredamstraat, te Amsterdam. Zij was blootshoofds, had een grijze rok en een zwarte blouse aan. Juffrouw B. was een kennis van haar, doch had ook reeds de nadeelige gevolgen van den omgang met de „deskundige" ondervonden. Een familielid van vrouw B. zit, met zekeren J. preventief, eveneens voor bewijzen van handlangersdiensten.

Toen juffrouw B. plotseling de vrouw, die voor haar de oorzaak van haar ongeluk vertegenwoordigde, voor zich zag, ontstelde zij hevig. De vluchtelinge vertelde reeds aan haar woning aan het Frederiksplein 26 te zijn geweest, doch het huis was gesloten.

Toen was zij naar juffrouw B. gekomen. Ziende dat zij er niet welkom was, maakte zij de juffrouw wijs, voorloopig op vrije voeten te zijn gesteld. Ze zou nu even haar man gaan halen, dan kwam ze over een half uur met hem terug.

Toen ze vertrokken was heeft de kostganger, daar juffrouw B. hare terugkomst vreesde, de politie telefonisch gewaarschuwd, doch de vogel was gevlogen.

Nader is gebleken, dat zij in een winkel in de buurt een koffiehuis heeft opgescheld waar haar man geregeld kwam. Waarschijnlijk heeft zij zich daarop begeven naar de Nieuwe Looierstraat, waar eveneens een bekende van haar woonde en is Donderdag vertrokken naar een der straten op Kattenburg. waar ook eenige personen wonen, met haar niet onbekend.

Waar zij zit opgeborgen is voorals-nog onbekend aan de politie. Vermoed wordt dat A. R. haar echtgenoot, bij zijn zwager in Vrolikstraat geld is gaan halen, om haar weg te brengen. Met eenige zekerheid wordt gedacht, dat zij nog in de stad is, om over eenige dagen, in een behoorlijke vermomming, de wijk naar het buitenland te nemen.

Naar een der laatste portretten, de recherche heeft er een opgeduikeld bij een der gewezen kennissen van de vrouw is thans het signalement verspreid. De vrouw die krankzinnigheid simuleerde zou Vrijdag 3 Januari door den rechter van instructie worden gehoord.

Ondanks ijverige nasporingen van de politie, is het haar tot heden niet gelukt, de voortvluchtige zoogenaamde mevr. Romeijn aan te houden.

Meer en meer wordt waarschijnlijk, dat het aldus in zijn werk is gegaan: De vrouw heeft in een winkel van buurt IJ IJ naar het café getelefoneerd, waar zij wist, dat haar man dikwijls kwam. Dezen heeft zij toen verzocht, uit het huis aan het Frederiksplein no. 26 een deel van haar kleeren te halen en te brengen bij een harer kennissen in het Muiderpoortkwartier. De diamantbewerker R., haar echtgenoot heeft daaraan voldaan, haalde van de som, door zijn vrouw voor de kinderen bij de familie in de Vrolikstraat gedeponeerd een bedrag voor de reis. De vrouw is daarna vrij zeker per auto naar Rotterdam gebracht en vandaar naar Engeland overgestoken.

2000 gulden gestolen.

De Heer S. van der Griendt een koopman uit Den Haag kwam Dinsdagmiddag ten kantore van de Wissel- en Effectenbank op de Blaak te Rotterdam, voor zaken. Hij legde twee bankbiljetten van f 1000 voor zich neer, en in den tijd dat hij op de afwikkeling van zijn zaak wachtte, heeft volgens de N. R. Crt. een onbekend gebleven gauwdief de twee bankbiljetten gestolen. De dader is vermoedelijk iemand van omstreeks 50 jaar, met kortgeknipten grijzen knevel, als heer gekleed.

De laatste metalen kruisdrager.

Men meldt uit Drachten aan „De Koerier".

Den 5en Januari a.s. beleeft onze plaats het zeldzame feit een 102-jarige binnen hare kom te hebben. Het is de heer A. Tosch, woonachtig aan de Noorder-Dwarsvaart alhier. Nog grooter wordt echter zeker de belangstelling, als men weet, dat deze hoogbejaarde man waarschijnlijk de eenige nog overgebleven drager is van het metalen kruis, verworven in den Tiendaagschen Veldtocht in 1830—31.

Sedert 1856 is hij gepensioneerd sergeant-majoor; hij geniet dus reeds 56 jaar van zijn pensioen.

De Katholieke Missies.

Gedurende het jaar 1911 zijn in de Katholieke missies 160 missionarissen gestorven, onder wie 12 Bisschoppen. Verdeeld over de verschillende nationaliteiten, waren van deze priesters 61 Franschen, 20 Duitschers, 16 Spanjaarden, 14 Belgen, 13 Italianen, 8 Hollanders, 6 Ieren en 4 Engelschen.

Ernstig tramongeluk te Oosterbeek.

Woensdagmiddag circa kwart over vier werd de Utrechtsche straatweg in beroering gebracht door een ernstig ongeluk.

Een korfbalclub uit Arnhem, komende van de match te Oosterbeek, wilde zich per electrische naar Arnhem begeven. Een jongen vroeg onder het rijden aan den conducteur, of hij op den anderen wagen mocht overstappen; hierop zeide de conducteur, dat hij even wachten moest tot bij een halte. De jongen wilde daar echter niet op wachten, sprong van den wagen, met het doel zoo op den achter hem aankomenden bijwagen over te springen; doordat hij den verkeerden kant uitsgrong, werd hij door de treeplank gegrepen en als het ware voor de raderen geschoven, die hem midden over het lichaam gingen; hij was bijna onmiddellijk een lijk.

Ernstig spoorwegongeluk te Roermond, 2 dooden.

Donderdagavond omstreeks 8 uur reed, vermoedelijk door verkeerden wisselstand, een goederentrein, komende uit Vlodrop voor het station te Roermond op een stilstaanden goederentrein, die gereed stond voor het Vertrek naar Venlo.

De botsing was zoo hevig, dat men deze over de geheele stad kon hooren. Een goederenwagen en een personenrijtuig, die in den trein waren geschakeld, werden verspinterd. De materieele schade is dan ook zeer aanzienlijk. In den goederenwagen bevonden zich de vaste remmer J. Jansen uit Maastricht en de losse remmer Koots uit Ittersum bij Maastricht. Beiden werden letterlijk doodgedrukt en in deerlijken toestand van onder het puin te voorschijn gehaald. Onmiddellijk werden zij naar de wachtkamer gebracht. Een van de gewonden was inmiddels overleden, de andere gaf spoedig den geest. De slachtoffers waren gehuwd. Daar het ongeluk op een zijspoor plaats greep ondervond het verkeer geen belemmering.

Nader word nog gemeldt.

De lijken der beide verongelukten, bij wie Dr. Steinz slechts den dood kon constateeren, zijn overgebracht naar de kliniek der Paters Carmilianen te Roermond.

Jansen laat eene vrouw en 7 kinderen, Kloots eene vrouw en 3 kinderen na.

De plaats waar het ongeluk gebeurde, biedt een treurigen aanblik.

De wagons liggen met versplinterd dak en verbrijzelde zijwanden dwars over het zijspoor. Tot het instellen van een onderzoek waren Mr. L. H. Roeters van Lennep, subst. off. van justitie te Roermond, en politie-autoriteiten aanwezig. Ambtelijk is de oorzaak nog niet vastgesteld.

Pr. 's-H. ct.

Verkiezingsjammeren.

Men meldt aan de Tijd:

Vrijdag j.l. trok mr. dr. Jan Van Best naar de oude veste Sluis om daar eene verkiezingsrede te houden ten gunste van den antirevolutionair Dielissen, die in 1913 candidaat zal worden gesteld in de komende vacature-Vosterman van Oijen. 's Avonds na afloop zou mr. v. B. door een der ingezetenen per auto naar Brugge worden gebracht. Door onbekende omstandigheden, kwam echter de auto alvorens Brugge te bereiken, in een kreek terecht. De auto bleef onbeschadigd, doch de beide ingezetenen waren tot den hals doornat en vol modder. Door de hulp van enkele boeren, die werden opgeklopt, kwam de auto weer op het droge en werd de reis naar Brugge voortgezet.

De heer Van Best moest echter Zaterdag te Brugge tot één uur in het bed blijven, omdat, ja, omdat.. z'n garderobe nog niet in orde was.

En te Sluis vertelt men: De rede was goed, doch de redenaar viel in 't water.

Van het Oude in het Nieuwe.

De wisseling des jaars heeft te Steenwijk op luidruchtige, rumoerige wijze plaats gehad.

Onderscheidene lui hadden teveel aan Bacchus geofferd enkelen daarvan bewezen volkomen de waarheid van het spreekwoord: „Als de drank is in den man, is de wijsheid in de kan". Terwijl het op de Groote Markt zeer gezellig toeging en zeer velen daar in wijden kring klokslag twaalf, in de beste harmonie een rondedans maakten, waren anderen op minder vredige wijze op andere plaatsen doende.

Eenige van partijtjes huiswaarts keerende dames en heeren werden met steenen gegooid, met messen en zelfs met revolvers bedreigd en op andere wijze gemolesteerd. De dames vluchtten bij enkele ingezetenen binnen, de heeren, w.o. een met verlof zijnde militair, verweerden zich flink. Dit kon echter niet verhinderen, dat een hunner een snijwonde over de hand kreeg.

Op meerdere plaatsen hadden kloppartijen plaats en werden vele burgers door het helsche lawaai uren achter een in hun nachtrust gestoord.

Verschillende personen werden door de politie gearresteerd, waarna hen de gelegenheid geboden werd hun roes achter slot en grendel uit te slapen.

Brutale aanranding.

Men meldt uit Soest aan de Msb.

Gisterenavond omsteeks half 7 uur is de hulpbesteller der posterijen, L. Stuivenberg, op den Rijksstraatweg te Soest aangerand door vier onbekende individuën, die hem van zijn rijwiel trokken, een prop in den mond duwden en hem beroofden van zijn zilveren horlogeketting en eenig geld, hem daarna een trap in de lenden gaven en zijn lantaarn vernielden. Ondanks het onderzoek der politie zijn de daders tot heden onbekend. Niet onwaarschijnlijk is het dat dit bewoners zijn van in de omgeving gestationneerde woonwagens.

Aangeteekende brief vermist.

Een kantoorlooper van een bankinstelling in den Haag heeft bij de politie aangifte gedaan dat hem op Oudejaarsdag in of bij het verlaten van de vestibule van het postkantoor alhier een aangeteekende brief, inhoudende effecten, is ontfutseld. De man had den brief na deze aan het loket in ontvangst te hebben genomen, in een der buitenzakken van zijn jas gestoken. Nauwelijks op straat gekomen vermiste hij den brief, waarin de volgende effecten van uit Amsterdam waren verzonden: twee à Kr. 2000 4 pCt., obligatiën Hongarije nos. 218362, 218741 litt. D/2 voorzien van Juni-coupons 1913 alsmede de talons. en frs. 700 2½ pCt. loten Antwerpen 188, nos 52753|21, 19446|18, nos 28048|17, 31158|5, 31166|14. 59001|9, 60206|25 met coupons vanaf Januari 1913.

Een gevaarlijk baantje.

Uit Buitenzorg meldt men aan het „Bat. Nwbl."

Dat onze gemeenteraad niet getapt is, zal iedereen hier weten. Maar dat de gemeenteraadsleden zich persoonlijk den haat van de inlanders op den hals gehaald hebben wist ik nog niet.

Een onzer edelachtbaren wandelde op Djagal, toen een inlander hem met de gebruikelijke teekenen van eerbied naderde en een briefje aanbood. De edelachtbare, van meening, met een verzoekschrift te doen te hebben, nam het briefje aan en opende het. Maar van lezen kwam niets, want opeens werd hem een spuitje lombokwater in de oogen gespoten.

Hij spoedde zich naar den dokter en heeft tenminste het gebruik zijner oogen terug gekregen.

De inlander wordt door de politie gezocht. Het is te hopen, dat zij hem vindt en een flinke straf zijn deel zal zijn: anders zie ik nog aankomen, dat er geen leden meer voor den raad te vinden zullen zijn. Een hunner is nu reeds zoo bang voor zijn hachje, dat hij 's avonds na zessen de deur niet meer uitdurft.

Ik vermoed, dat de hooge belasting van inlanders voor een standplaatsje op de pasar gevorderd, de naaste aanleiding is tot de verbittering onder het volk.

Bij dit nummer ontvangen de abonnés die de courant aan hun huis bezorgd krijgen de Kalender voor 1913. Aan de abonnés die de courant over de post ontvangen zal de Kalender in de loop van de komende week toegezonden worden.

De Administratie.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 4 Januari 1913.

— Aan het postkantoor alhier en de daaronder ressorteerende hulpkantoren werd gedurende de maand Dec. 1912 ingelegd f 22,557.62; terugbetaald f 29,885.26.

Het laatste door het kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7063.

— De heeren B. Jongeneelen en J. Voorhorst, asperant-conducteurs bij de S.S. zijn van hier overgeplaats naar Roermond.

— Oudejaars avond en Nieuwjaarsdag zijn hier zonder vechtpartijen afgeloopen.

Wel was het er op oudejaarsavond druk in de cafe's en op straat, doch van grove onregelmatigheden hebben wij niets vernomen.

— Donderdag is door eenige jongens baldadigheden gepleegd aan de brievenbus bij smid Eltink. Door de bus overzij te halen, wisten ze inzage te nemen van enkele der zich daarin bevindende stukken.

Best. Op Nieuwjaarsdag werd het raadslid v. d. S. lastig gevallen door de sigarenmaker L. L. meende, nu hij een goed glaasje gedronken had, het raadslid v. d. S. eens te moeten kapittelen over zijn hoogen aanslag in den hoofdelijken omslag.

Onze veldwachter kwam tusschen beiden, doch deze kon het zaakje niet klaar spelen en riep daarom de hulp in van de rijkspolitie.

Procesverbaal is opgemaakt.

St. Michielsgestel. Op 't laatst van Januari zal in onze Parochie, eene H. Missie gegeven worden. Zij zal beginnen 28 Januari en eindigen 4 Februari:

De laatste H. Missie dateert van 1904.

Oss. Maandagmiddag werd te Oss zekere Willem van Heumen, terwijl hij op het land aan het werk was, naar hij zelf verklaard heeft, aangevallen door zekeren B. Schellen. Deze bracht v. H. verschillende wonden toe, aan de gevolgen waarvan van Heumen is overleden.

Het slachtoffer is 46 jaar oud, de vermoedelijke dader ongeveer 24. Deze is geboeid naar 's Hertogenbosch overgebracht om ter beschikking der justitie te worden gesteld.

De oorzaak van de misdaad wordt gezocht in de afgunst van Schellen tegenover van Heumen. Deze laatste had namelijk door een hoogeren huurprijs te bieden een stuk land in pacht gekregen, dat vroeger door S. was bebouwd. Dit was hem door dezen kwalijk genomen.

's Bosch. Maandag 6 Januari, 8 uur opvoering van „De Domkop" door het Rotterdamsch tooneelgezelschap van den Grooten Schouwburg. Directeur P. D. van Eijsden, in sociëteit Casino alhier.

Blijspel in 5 bedrijven naar het Duitsch van Ludwig Fulda.

Te Boxtel in den Raad.

Maandag, 23 Dec. 6½ uur n.m.

(*Vervolg.*)

Adres om verlichting van het Ossenpad en verharding van 't Station naar Grielis.

De commissie acht verlichting onnoodig, de minderheid, de heer Merks, wil verlichting aanbrengen. De commissie is er voor den weg te begruizen.

v. Elk. Als er nog om verlichting gevraagd werd, toen er de boomen stonden, dat had nog reden, maar nu is de verlichting van 't emplacement voldoende.

Bovendien staat er tusschen Grielis en de Kasteellaan geen enkel huis.

Voorz. Omdat je daar 'n gracht hebt, dient er licht te zijn.

v. Leeuwen. En omdat er geen huizen staan, dat maakt 't zooveel te onveiliger.

v. d. Eerden. Als ge op die plaatsen waar geen huizen staan, lantaarns wilt gaan zetten, dan zul je er nog veel kunnen zetten.

Voorz. 't Gebruik is alle jaren twee.

v. Elk. Als ze noodig zijn, dan moet je er ook drie zetten, maar als ze niet noodig zijn, dan zou ik er nog niet één willen zetten.

v. Lieshout. Ik heb ook zoo gedacht. Ik zou niet te vlug zijn met er twee te plaatsen.

Voorz. De vorigen keer zeide de heer v. Leeuwen, dat B. en W. voor zulke zaken moesten zorgen. En nu ziet ge, hoe de raad 't er niet eens over is.

v. d. Horst. Er is veel passage op den Ossenpad er moeten veel spoorlui langs. Ik heb al gevraagd om den weg wat op te hoogen, en nu is er nog niets aangedaan. De vorige week liep er het water over.

De heer Ribbe betwijfelt het.

De heer v. d. Horst heeft het gezien.

Ribbe. In die bocht kan 't helsch donker zijn. En er is, zooals de heer v. d. Horst zegt, veel passage.

Merks. Die gracht is daar zeer gevaarlijk. Ik ben er beslist voor, daar een lantaarn te plaatsen.

Word besloten een lantaarn te plaatsen.

Verzoek om verbetering van den weg van de Centrale naar den Parallweg.

v. Oerle. 't Spijt me dat de commissie daarniet wil verbeteren.

Voorz. Jawel, de commissie wil wel verbeteren.

v. Oerle Alleen rioleeren.

v. Elk. Die weg is ziek van al 't water. Is er nu rioleering, dan zal hij wel beter worden, zegt de opzichter. Wanneer 't niet genoeg helpt, dan kunnen we den weg nog verharden. Op deze manier wordt er tenminste geen geld weggegooid.

v. Oerle. De v. Os en v, Leeuwenstraat is goed. Maar dat stukje naar 't station is slecht, daar komen veel vrachten door.

v. d. Ven. Daar hoeven ze niet te rijden, over de keien hebben ze een veel beteren weg.

v. Lieshout. 't Moest verboden worden. Maar 't kan niet voor de Electrische Centrale.

De Haas. 't Is onzin er door te rijden. Ga je den weg verbeteren, dan rijden ze er nog meer door.

v. Lieshout. Een goed pad er langs is voor de voetgangers voldoende.

De commissie steld verder voor de boomen in de van Os en van Leeuwenstraat te rooien.

De heer van Oerle is daartegen en hij vraagt of de commissie weer van plan is er nieuwe te planten.

De Voorz. en Weth. van d. Eerden willen geen nieuwe meer planten als ze gerooid zijn.

Allen zijn 't daarmee eens, behalve de heer van Oerle.

Er zal alzoo gerioleerd worden en als 't naderhand noodig blijkt verhard. Bovendien de boomen in de v. Os en v. Leeuwenstraat gerooid.

Adres gemeentearbeider v. d. Steen.

De commissie stelt voor gedurende de 8 zomermaanden 10 gulden gedurende de 4 wintermaanden 8 gulden per week te geven.

De heer v. Elk acht 7 gld. in den winter niet genoeg. Bovendien de man doet uitstekend zijn best.

B. en W. willen in den zomer 11 en in den winter 7 gulden geven.

v. d. Eerden. In den zomer kan een keilegger 't meest verdienen. Wanneer hij dan bij ons minder verdient zouden we hem kunnen kwijt raken.

v. d. Horst. Welk voorstel is voor v. d. Steen het voordeeligst?

Voorz. Dat van B. en W. want de zomermaanden worden op 8 gerekend.

v. Leeuwen. Ik ben 't met v. d. Eerden eens, wanneer hij zomer en winter 't zelfde verdient, zal dat verkeerd werken. In den winter doet hij toch ook dikwijls 't werk van andere arbeiders.

De heer v. Lieshout stelt voor het loon uit te keeren, zoo verdeeld als de commissie voorstelt, doch de totale som gelijk te stellen aan die B. en W. willen geven. De heer van der Horst vraagt voor den arbeider v. d. Steen vrijheid om te gaan, wanneer hij bij een particulier meer kan verdienen. Die vrijheid moet hij hebben als de gemeente zich veroorlooft hem uit te leenen.

Het blijkt dat v. d. Steen, wanneer hij uitgeleend wordt, in den regel meer kan verdienen. Het is dus in zijn eigen belang.

Adres der onderwijzers om salaris verhooging.

De commissie is van meening, dat de salarissen onvoldoende zijn.

Om dat te doen uitkomen stelt zij voor een post van verhooging op de begrooting te plaatsen, doch voorloopig af te wachten wat er van 't regeeringsontwerp terecht komt.

Voorz. Het toeslagwetje van Minister Heemskerk geeft niet veel. Het is bovendien weinig vooruitstrevend. Doch we moeten afwachten wat er van dat toeslagwetje terecht komt.

v. Oerle. Dat komt misschien nog in geen jaren. Ik zou nu reeds wat willen doen. De hoofden hebben 7 verhoogingen de onderwijzers maar 5. Dat is al zeer onbillijk. De raad is nu genegen de salarissen te verhoogen. Als de kindertoeslag aangenomen wordt dan is 't nog geen scha.

Voorz. Ik zou afwachten, dan kunnen we met wat de regeering geeft rekening houden. Wenscht de heer v. Oerle er een voorstel van te maken.

v. Oerle. Mijn persoonlijke meening is, dat we nu moeten verhoogen.

Ik stel voor de verhooging van 5 op 7 te brengen.

v. d. Horst. Er staan 200 gld. voor op de begrooting. Als 't wetsontwerp toch al te weinig geeft, geeft dan die 200 gld. al vast. Aan die 200 gulden hebben de onderwijzers ook niets, als de gemeente ze in den zak houdt.

Voorz. We kunnen naderhand aan ons beslult terugwerkende kracht geven.

Ribbe. Een half ei is altijd beter dan een leege dop.

v. Leeuwen. 't Is beter te wachten.

Vroeger hebben we een salarisregeling gemaakt, dat 't de beste was uit heel Noord-Brabant. Toen gaf 't Rijk weer meer, en toen zeiden de onderwijzers: de gemeente steekt dat geld in den zak, Ik zou wachten, anders krijgen we dat nog eens te hooren.

De Haas. Hoe lang moet er nog gewacht worden?

De heer v. Oerle trekt zijn voorstel in.

Bij den post advertenties merkt de heer de Haas op, dat B. en W. de grootte dienen op te geven. Nu worden ze soms heel groot geplaatst en dat loopt er in.

Voorz. B. W. zullen er rekening mee houden.

Subsidie armbestuur.

De commissie wilde 135 gld. laten halen van 't grootboek of uit boomenverkoop.

v. Lieshout. Ik zou die 135 gld maar niet van 't grootboek laten halen. Daar is de Notaris mee gemoeid, dat geeft allemaal onkosten. Als 't niet uit de boomen kon gevonden worden, dan zou ik 't aanvullen.

v. Elk. 't Bouwen van 't bakhuis was buitengewoon. Er zijn buitengewone inkomsten geweest. Daaruit hadden ze 't moeten bekostigen. Als het armbestuur bouwt, hoeft de gemeente dat niet te betalen.

De heer v. Leeuwen is tegen verhooging van 't subsidie en wenscht dat in de notulen opgenomen.

Wordt besloten 135 gld minder te geven als 't gevraagde.

Reiskosten waterleidings commissie.

Voorz. Ik dacht, dat de reiskoste er buiten vielen.

De heeren v. Oerle en v. d. Horst meenen, dat 't raadsbesluit, van 27 Juli 1910 een vrijbrief geeft tot onbeperkte uitgaven.

De Voorz. meent, dat men maar tot 500 gld mag gaan.

't Besluit wordt opnieuw vastgesteld. De uitgaven mogen niet boven 500 gaan.

De begrooting wordt vastgesteld in inkomsten en uitgaven tot een bedrag van f 58537,84½ct, doch en zal rekening worden gehouden met 't voorstel van de commissie, om voor buitengewone werken te leenen.

v. d. Horst. 't Kruisverbond heeft 't straks moeten afleggen. Ik wil 't met de Dr. Hoeksvereeniging nog eens probeeren. Die vereeniging sticht zeer veel nut. Zij is een subsidie van 100 gld dubbel en dwars waard.

Voorz. 't Doet me genoegen, dat uit den boezem der vergadering een stem voor de Dr. Hoeksvereeniging opgaat.

Ribbe. We hoeven niet koningsgezinder te zijn dan de koning zelf. De vereeniging heeft indertijd maar f 50 gevraagd.

Bij de post 300 gld. voor eereblijken der schoolkinderen verzoekt de heer de Haas, dat de inkoopen over de verschillende neringdoenden verdeeld worden. Ze hebben daar allen recht op. Ook zoo met de benoodigheden voor de teekenschool.

De heer v. Oerle vraagt, waarom de toelage voor den veearts niet op de begrooting staat.

Voorz. Die wordt rechtstreeks door de Provincie aan den veearts uitbetaald.

De Haas. Hoe staat 't met 't adres om meer nachtverlichting? Ik had graag gezien, dat er iets in die richting gedaan was.

Voorz. Ik kom zoo weinig 's nachts op straat, dat ik er niet aan gedacht heb.

v. Elk. We zouden wachten tot 't contract met de Electrische Centrale afliep, tot 1913.

De Haas. Dat is dus nu.

Voorz. Begin 1914.

De Haas. Moet dat contract niet opgezegd worden, anders loopt 't zoo door.

Voorz. We zullen 1 jaar vóór afloop van 't contract opzeggen, dan kunnen er intijds nieuwe voorstellen komen. Ik was voor 1½ jaar, doch de meerderheid van B. en W. vond dit te lang.

v. Oerle Ik vind 't wel vroeg. Er komen nog altijd aansluitingen bij.

De Haas. Bij de gasfabriek ook, dat staat dus gelijk.

Voorz. We moeten niet vast werken, als we soms niet op de voorstellen der Electrische Centrale ingaan.

Ribbe. De gasprijs is in 't contract vastgesteld.

Ten slotte worden gemeente begrooting en subsidie armbestuur goedgekeurd.

Voorz. Vinden de heeren het goed om het overige van de agenda de volgende week af te handelen, wij kunnen er nu toch niet mee klaar komen. Al vorens echter uit een te gaan, stel ik voor om nog even eene zaak in geheime vergadering te bespreken.

v. d. Horst. Mijnheer de Voorz. ik vind 't goed om de rest van de agenda, op een andere avond af te werken. En wat betreft om nu in geheime vergadering over te gaan wilde ik U vragen of dat was om weer over de Landbouwschool te beraadslagen, als dit zoo is dan verzoek ik U om hiermede voor den dag te komen in openbare vergadering.

Voorz. Wat ik voor de geheime vergadering heb is niet geschikt om in 't openbaar te behandelen.

Er wordt overgegaan tot geheime zitting.

Daarna wordt in openbare vergadering besloten om aan de Landbouwschool indien deze hier gevestigd wordt f 5000 subsidie te geven.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

2e helft der maand December 1912.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

W. Louwers, Helmond.

NOTA. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 2 Jan. 1913.

Uitspraak in zake O. M. tegen:

G. v. A. en L. v. D., beklaagd van mishandeling, veroordeeld ieder tot 14 dagen gevangenisstraf; E. v. d. O., overtreding gemeentelijke hondenbelasting, f 5 boete of 1 dag hechtenis; F. W., mish., 6 m. gev.; A. F. Sl., alsvoor, 8 m. gev.; J. A., diefstal, f 5 of 10 d. h.; L. v. Sch., wederspannigheid, f 10 of 20 d. h.; J. Sm., diefstal, verzet vonnis bekrachtigd f 5 of 10 d. h.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Haaren.

Over de maand December 1912.

Geboren: Adrianus F., z. van C. Verstijnen en M. A. Ketelaars. — Martina H. W., d. van A. Brekelmans en J. van Kasteren. — Cornelis M. G., z. van H. van Turnhout en J. Batens. — Johanna W., d. van M Verhulst en C. v. d. Boer.

Overleden: Wilhelmina van Hal, wed. van Joh. van Esch, 74 jaar.

Gemeente Berkel c.a.

Gedurende de maand Dec. 1912

Geboren: Henricus C. zoon van H. Jansen en J. P. Willemsen. Helena E. d. van P. J. Weijters en A. M. van Pelt.

Overleden: E. Kooijen weduwe van P. Bertens. 68.

2 Levenloos aangegeven kinderen.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,52 de K.G.

Op 3 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.46 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 3 Jan. Hoogste prijs f 1.47, Laagste f 1.40, Middel f 1.44. Aanvoer 9135 K.G.

MAASTRICHT, 3 Jan. Botermijn. Aanvoer 43605 K.G. Hoogste prijs 1.49, middelste f 1.44, laagste f 1.39 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 3 Jan. Aanvoer 15580 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 6.00 tot f 5.25.

ADVERTENTIEN

Agenten-Sigaren-Particulieren.

Een 1ste klasse Sigarenfabriek vraagt voor den verkoop van sigaren aan particulieren, **ijverige serieuze AGENTEN** tegen zeer hooge provisie.

Brieven met uitvoerige inlichtingen enz onder letter **W L 5038** Alg. Adv.-Bureau *A. de la Mar Azn.*, Amsterdam.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 16 Januari 1913** ten **9 uur** v.m. ten huize van Rum. v. d. Ven in St. Cathrien.

Voor Mevr. Douairière G. v. Lanschot.

35 koopen **Schaarhout** in den Elkamp en den Buitenkamp.
12 dito **Zwaar Masten Dunsel** aldaar.
7 dito **Schaarhout** in Sterkenbosch.
18 dito **dito** in den Overkamp.
25 dito (pl.m. 925 stuks) **jonge Elkeboomen** aldaar.
2 dito (19 stuks) **Canadaboomen** „
9 dito **Zware Staande Masten**, langs de Middenlaan.
1 dito **dito** aan den Grintweg.

Hiervan doet **aanwijzing**, H. v. d. Pas, die op Zondag 12 Januari van 2 — 5 uur n.m. in den Overkamp zal zijn.

Voor Mevr. Douairière Mr. F. A. J. v. Lanschot.

27 koopen **Schaarhout** met snoeisel in de Hooge Beek.
2 dito **Gekapte Masten** aldaar.
3 dito **dito** in het bosch afk. van v. Kasteren.

Voor den WelEd. Heer J. N. v. Lieshout

25 koopen **Schaarhout** te Kasteren achter den Otter.

Voor den WelEd. Heer H. v. d. Meerendonk

4 hoopen **Schaarhout** met strooisel in Koppenhoef.
2 dito **dito** aldaar bij de Wed. Kerssemakers.
2 dito **dito** in de Leemskuilen.

Voor den WelEd. Heer Jacq. v. Hooijerwou c. s.

1 koop **Schaarhout** in „de Kamp", in de Leemskuilen
10 dito **Gekapte Masten** in het bosch aldaar.

Voor de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente.

18 koopen **Schaarhout** in de Leemskuilen.
1 dito **Knuisten** in Lussendreef.

Notaris Van de Mortel
te 's-HERTOGENBOSCH
bericht dat de **groote, jaarlijksche**

Houtverkooping

op den Eikenhorst, Sparrewijk, Langspier en Nergena zal gehouden worden op **Woensdag 8 Januari 1913,** des morgens ten **9 ure,** ter herberge van J. VAN EXEL *te Esch.*

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

The White Bioscope

Programma van Zondag 5 en Maandag 6 Januari.

Schilderachtig Catalanie,
Pracht-natuuropname.

Een lastige hond,
Komisch.

EDITH WIL MET JACK TROUWEN,
Comedie.

Het Wonderdier,
Komisch.

Een samenzwering tegen Murat,
Spannend sensationeel drama.
900 Meter lang.

Rigadin kubiekschilder,
Komisch.

Doorloopende Voorstelling van 4 tot 11 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Kinderen op alle rangen 10 cent.
Door omstandigheden Zondag aanvang 6 uur.

Een Sjoelbakspel
is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS,** Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Henri v. d. Velden & Co.
Stationstraat, BOXTEL.
ELF FILIALEN.

Goedkoopst Adres!

ERWTEN per liter	13, 16, 18 ct.
KROONERWTEN per liter	22 ct.
SPLITERWTEN per pond	12, 9 ct.
BRUINE BOONEN per liter	20, 18, 16, 13 ct.
WITTE BOONEN per liter	22, 18, 15, 12 ct.
KIEVITSBOONEN per liter	18, 16 ct.
CAPUCIJNERS per liter	25 ct.

Onze peulvruchten zijn gegarandeerd puikkokend en worden machinaal gezuiverd.

van der Velden's fijne Deensche Botermelange
is de eenige die de natuurboter evenaart.

van der Velden's fijne Deensche Botermelange
geeft de grootste besparing.
53, 43, 38, 34 ct. per pond met 10 pCt. extra korting.
Wordt alleen verkocht in pakjes, de volkomen zuiverheid is hierdoor gegarandeerd.

Van der Velden's KOFFIE
Van der Velden's THEE
Van der Velden's CACAO
munten uit door smaak, zuiverheid en geur.

Van der Velden's verpakte KOFFIE p. pond 75 ct.
Van der Velden's verpakte THEE per ons 16 en 20 ct.
Van der Velden's verpakte CACAO per ons 12 en 14 ct.

2 pCt. korting op alle artikelen.

Henri van der Velden & Co.,
Stationstraat, Boxtel.
ELF FILIALEN.

Koopjes

DE ZON

Koopjes

GROOTE OPRUIMING

Uitsluitend à contant.

Wegens het zachte **Winterweer** en om plaats te maken voor het aanstaande **Voorjaarsgoed** begint **1 Januari 1913** in het **Magazijn „De Zon"** de **Groote Uitverkoop** van alle nog resteerende wintergoederen, die met **groote kortingen** zullen worden verkocht.

Men moet deze uitverkoop niet vergelijken met de **zoogenaamde opruimingen** daar dit **alléén** ten doel heeft **minderwaardig** goed van de hand te doen.

Gedurende de maand **Januari** worden **alle** artikelen met **extra korting** verkocht.

Een groote partij WOLLEN, MOLTON en GESTIKTE DEKENS.

LAKEN, FLANELLEN en TRICOT ROKKEN.

GEBREIDE en GEWEVEN ONDERGOEDEREN,

nog eenige Jongens Jassen en Jekkers,

te veel artikelen om op te sommen.

Een bezoek aan mijn Magazijn zal U overtuigen dat niet **enkele** doch **alle artikelen** gedurende deze uitverkoop tegen veel verminderde prijzen worden verkocht.

Lappen Lappen Lappen

worden tegen elk aannemelijk bod opgeruimd

Aanbevelend,

HENRI LUIJCX

Koopjes — **SPOORSTRAAT, - - BREUKELEN.** — Koopjes

TENTOONSTELLING
TUBERCULOSE-MUSEUM.

De Dr. Hoek's Vereeniging te Boxtel zal op **Zondag 5, Maandag 6, Dinsdag 7 en Woensdag 8 Januari a.s.** voor het publiek tentoonstellen het „Tuberculose Museum" eigendom voor de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose te 's Gravenhage.

Deze tentoonstelling heeft plaats **in de lokalen van de vroegere Gemeenteschool aan den Burgakker te Boxtel.**

De tentoonstelling is geopend:

ZONDAG	**5**	**Januari**	**1913**	**nm. 1**	**tot**	**4**	**uur**	**entrée**	**25 cent**
MAANDAG	**6**	„	„	**vm. 11**	„	**1**	„	„	**vrij**
„	**6**	„	„	**nm. 2**	„	**5**	„	„	**10 cent**
„	**6**	„	„	**nm. 7**	„	**9**	„	„	**vrij**
DINSDAG	**7**	„	„	**vm. 10**	„	**11½**	„	voor schoolkinderen	
„	**7**	„	„	**nm. 12½**	„	**2**	„	**entrée**	**vrij**
„	**7**	„	„	**nm. 3**	„	**5**	„	„	**10 cent**
„	**7**	„	„	**nm. 7**	„	**9**	„	„	**vrij**
WOENSDAG	**8**	„	„	**vm. 10**	„	**12**	„	voorschoolkinderen	
„	**8**	„	„	**nm. 2**	„	**5**	„	**entrée**	**10 cent**
„	**8**	„	„	**nm. 7**	„	**9**	„	„	**vrij**

☛ Onder schoolkinderen worden verstaan leerlingen der hoogste klasse onder geleide van één of meer onderwijzers of onderwijzeressen.

Zondag 5 Januari 1913.
Lezing en Voordracht met Lichtbeelden

door den WelEdelZeerGeleerden Heer Dr. H. van der Voo, Arts te 's Gravenhage

ONDERWERP:

Tuberculose en hare bestrijding.

Deze lezing zal worden gehouden in de zaal van de

„WHITE BIOSCOPE" OP DE MARKT TE BOXTEL.

Aanvang n.m. 4 uur Entrée vrij

Namens het Bestuur,

DR. P. M. HOEK, *Voorzitter.*
JAN PHAF, *Secretaris.*

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Vraagt bij Uwen Winkelier
DE MOSTERD
uit de **Oudewatersche Stoommosterdfabriek**
A. BUYS, v.h. P. H. Dal.
— Opgericht 1872. —

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE
STUIVERSMAGAZIJN
onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.
P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

BEENWONDEN

veroorzaken veel pijn. Met beenwonden dient men vooral daarom zeer voorzichtig te zijn, omdat deze nog moeilijker genezen dan andere wonden, spoedig in verettering overgaan en stijfheid van het been tengevolge kunnen hebben. Het is dus dringend noodzakelijk de wonden zoo spoedig mogelijk te verbinden met een zeer krachtig en zuiverend geneesmiddel zooals de KLOOSTERBALSEM, Klooster Sancta Paulo, welke door zijn zuiverende en genezende werking verettering zal voorkomen of tegen gaan en alle ongemakken spoedigst zal doen verdwijnen. Leest onderstaande verklaring:

De Heer Hendrik Vos, 2e Afdraai 447a te Stadskanaal, verklaart ons:

„Eenigen tijd geleden had ik het ongeluk „te struikelen, waardoor ik mijn been „openstiet. Doordat ik de wond in de „eerste dagen niet behoorlijk verzorgde, „begon zij te ontsteken en werd steeds „grooter en vuriger. Ik leed veel pijn „daaraan en mijn been begon zoo stijf te „worden, dat ik bijna niet kon loopen. „Ik gebruikte van alles, doch niets hielp. „Op aanraden van vrienden kocht ik den „KLOOSTERBALSEM, waarmede ik de „wond regelmatig verbond. Onmiddelijk „verzachtte de Kloosterbalsem de pijn en kon ik de genezing reeds den tweeden „dag bemerken. Nadat ik 2 potjes Kloosterbalsem gebruikt had, die ik kocht „bij J. Martens te Musselkanaal was mijn been geheel en al genezen en is „de stijfheid volkomen verdwenen". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

A. J. van der Heijden-Voets,

Stationstraat A 165, BOXTEL.

Handel in:

Meubelen, Schoonmaakartikelen,

en speciaal adres voor degelijk en goedkoop **Behangselpapier,** in prijzen van 7, 8, 10, 12, 13, 15 en verder duurdere soorten op staalboek naar keuze.

Steeds voorraad van **geschilderde Meubels,** als: Kasten Tafels Stoelen, Rietstoelen, enz.

Verder groote keuze in: **Spiegels, Schilderijen, Kruismedaillons,** aan concurreerende prijzen.

Evenals vorige jaren is de echte Ohlendorfsche PERU GUANO wederom bij mij verkrijgbaar. Afname van drie zakken in eens flinke korting.

Minzaam aanbevelend,

A. J. v. d. Heijden-Voets.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 2. Zaterdag 4 Januari 1913.

HET VERPLANTEN DER BOOMEN

Als de sapstroom in rust is, dus van af het vallen tot het wederuitloopen der bladeren, dan is het de tijd voor de planting. Een vaste regel is hiervoor niet te geven, daar de planttijd afhankelijk is van verschillende omstandigheden, waarmee men gedwongen wordt rekening te houden: drocgte, waterstand in den bodem, grondbewerking, enz. Midden in den winter, zelfs bij zacht weer plant men niet. In het voor- en najaar dus; naaldhout in den regel in 't voor-, loofhout in 't najaar. Is de bodem zeer droog, dan zal herfstplanting soms wenschelijk zijn.

Wie zijn plantsoen van elders betrekt, lette er op, wat hij ontvangt. In sommige kweekerijen worden de planten, welke eerst in 't voorjaar verzonden moeten worden, reeds in den herfst opgenomen, men heeft dan den tijd ze te tellen. Dat deze handelwijze afkeuring verdient, is duidelijk. Ook door het lang buiten liggen en het vervoer, worden de planten soms beschadigd of gaan tot broeiing over. Op een en ander zij men bij aankoop bedacht. Onmiddellijk na ontvangst ga men tot planting of, zoo men hiervoor nog niet gereed is, tot inkuiling over: inkuilen — men vergete dit niet — is slechts een hulpmiddel, dat alleen bij noodzakelijkheid mag worden toegepast. Men legt de planten in een rij, of als ze vrij groot zijn, cirkelsgewijze met de wortels naar het midden; voldoende aarde worde er op geworpen, waarna een tinke begieting worde gegeven. Kluitplanten moeten zoolang op een schaduwrijke plaats worden gezet.

Aan welke eischen moet het pootgoed voldoen? De planten moeten voorzien zijn van ongeschonden, regelmatig gevormde wortels en van een' behoorlijk gevormden stam: tweestammige sparren, te spichtige dennetjes, een gevolg van het kweeken op zwaren mest, of kromme eikjes, zijn niet aanbevelenswaardig. Planten, die vóór de verzending zoogenaamd gesnoeid zijn, om ze des te beter te kunnen verpakken of verzenden, of die onderweg heur kop geheel of gedeeltelijk hebben verloren, heeft men recht te weigeren. Voorts moeten de planten hebben volkomen gezonde oogen en botten, welke men niet aantreft bij Amerikaansche eiken b.v., die in de kweekerij zeer gedrongen stonden en daarom te zeer in eens werden gesnoeid.

Men kan het plantsoen onderscheiden in: 1, 2, 3, soms 4-jarige planten zonder kluit, 3- of meerjarige met kluit en oudere planten zonder kluit. Het planten met kluit is tegenwoordig minder gebruikelijk dan vroeger, daar de kluit zoo licht loslaat. 't Is vooral bij naaldhout, bij oudere planten, dat het nog wordt toegepast; 3- of meerjarige coniferen neemt men steeds op met de kluit, en veeljarige eikeheester wordt echter zonder aardkluit uitgestoken. Zware boomen worden niet, danin bijzondere omstandigheden, verplant; de daaraan verbonden kosten zijn te groot en alleen voor tentoonstellingsterreinen of stadsparken kunnen zulke kunststukjes worden uitgevoerd.

De behandeling bij het planten is nu als volgt. Wij willen nog even opmerken, dat uit het wild uitgestoken plantsoen niet altoos te verwerpen is. Wanneer de planten aan de hierboven gestelde eischen voldoen, kan men ze gerust gebruiken.

Van de 1-, 2- of 3-jarige planten, die met naakte wortels dus, moeten de laatste vóór de planting worden nagezien en, zoo ze beschadigd zijn, worden bijgesneden, opdat de wonden zoo spoedig mogelijk genezen. Ter bevordering van een regelmatig wortelgestel, zal het soms noodig zijn den pinwortel of een langen zijwortel in te korten. Bij naaldhout houde men zich aan den regel, aan de wortels niet te snijden. De wortels moeten in den grond worden uitgespreid, in hun natuurlijke ligging, dus niet krom zitten. Vooral plantte men niet te diep. De plant drukke men vast, zoodat zij niet kan worden uitgetrokken. Het nat maken der wortels mag niet worden vergeten. Vooral late men de plantjes niet in de zon liggen, daar dit al heel spoedig het verdrogen der haarworteltjes tengevolge heeft.

Als doelmatige gereedschappen worden tegenwoordig gebruikt: de wigvormige plantschop, het langwerpige plantijzer, de Hollandsche duinplantschop, door de Directie der Nederl. Heidemaatschappij vervaardigd, met z.g. aanzetter, waarvan de helper zich bedient, om de plant van achteren aan te drukken.

Bij kluitplanten komt het er natuurlijk vooral op aan de aarde om de plant te houden, waartoe bij grooter plantsoen noodig is het plantgat vooruit te maken. Ook bij deze en oudere planten zorge men voor: vochtigen grond, — als 't kan, worde gunstig weer afgewacht — het goed zitten der wortels, — de tusschenruimte worden goed aangevuld, aan de niet-windzijde legge men zoo noodig een paar zoden, om het heen en weer schudden der plant te voorkomen — en niet te diep planten, — op natten bodem zette men den heester op den grond, in geen geval lager dan hij in de kweekerij heeft gestaan.

C. B.

Een oogenblik van onbedachtzaamheid.

Ten tijde dat het voorval, dat ik wensch te verhalen, plaats, vond, hield ik een kosthuis in de welbekende badplaats Littleport on Sea. Het was midden in het drukke seizoen en mijn huis vol gasten.

Onder hen bevonden zich eene zekere mrs. en miss Burnish; de eerste gaf voor de vrouw te zijn van majoor Burnish, die zich binnen veertien dagen bij haar zou voegen, terwijl de laatste een meisje van twintig jaar, lijdende was aan eene ziekte in den ruggegraat, waardoor zij gedwongen werd den ganschen dag in een stoel te liggen en slechts nu en dan een rijtoer met haar moeder maakte. Zij was eene stille, bedaarde, bleeke jonge dame, bijna altijd in het wit gekleed, die niet veel scheen te zeggen te hebben, maar waarom weet ik niet, zij maakte op mij den indruk, alsof er meer in haar omging, dan zij wel wilde doen blijken. Hare moeder voorzag haar steeds van boeken uit de bibliotheek en haar stoel was meestal bij het venster gerold, vanwaar zij een ruim uitzicht over de esplanade had.

Mrs. Burnish had er, twintig jaar geleden, zeker goed uitgezien, maar nu waren hare trekken verwelkt en dom glimlachend, trachtte zij in hare gesprekken altijd namen van hooggeplaatste personen te vlechten, met wie zij op zeer vertrouwden voet scheen te staan. Ik heb vele uitstekende menschen gekend, die daar een eer in stelden.

De voornaamste dag van het seizoen te Littleport on Sea was die, waarop de jaarlijksche zeilwedstrijd plaats vond. Dan brachten extratreinen tallooze vreemdelingen aan en waren de straten van ons stadje gevuld met menschen van allerlei rang en stand. Brodley House lag te veel westwaarts, dan dat de bewoners iets van den wedstrijd konden zien, behalve wanneer de jachten den afstand van vijf mijlen, tot aan het vuurschip en terug, moesten afleggen.

Maar mijne gasten wenschten meer te zien dan de jachten en dus besloten zij, met uitzondering van twee of drie, gezamenlijk een groot rijtuig te huren, den lunch mede te nemen en naar een punt te rijden, vanwaar zij alles goed konden overzien. Het was een heerlijke dag met juist genoeg wind om de zeilen der jachten te doen zwellen. Om twaalf uur was het rijtuig met de gasten vertrokken en de overigen waren ieder hun eigen weg gegaan. In Broadley-House was niemand overgebleven, dan ik, miss Burnish en drie meiden. James, de knecht was mede gereden om bij den lunch te bedienen en de andere bedienden hadden vrijaf gekregen.

Mrs. Burnish had herhaaldelijk den wensch te kennen gegeven, dat hare dochter haar naar den wedstrijd zou vergezellen ofschoon het bijna onmogelijk was haar in het volle rijtuig eene gemakkelijke plaats te geven. Maar toen de dag aanbrak, leed zij weer aan een van hare ondraaglijke hoofdpijnen, zoodat zij zelfs niet in staat was beneden te verschijnen; voor hare moeder bestond er evenwel geen reden om thuis te blijven en zij ging dus met de anderen mede.

Kort na hun vertrek ging ik eens naar boven naar miss Burnish's kamer om te vragen of ik iets voor haar doen kon. Zij lag op haar stoel bij het venster en bevochtigde haar voorhoofd met eau-de-cologne. Op een tafeltje naast haar lag een binocle, waardoor zij de jachten kon volgen. Zij dankte mij op haar bedaarde manier, vertelde dat zij zich beter gevoelde en gaf mij te kennen, dat zij voor de terugkomst harer moeder niets noodig zou hebben. Daarna begaf ik mij naar mijn heiligdom, waar ik mij met mijne rekeningen bezig hield; de dienstboden had ik verlof gegeven, naar een zolderkamertje te gaan, vanwaar zij al wat er in de baai voorviel, konden overzien en ging de voormiddag voorbij.

Even over zessen kwamen mijne gasten terug en de dames begaven zich onmiddellijk naar boven, naar haar kamers. Vijf minuten later werd ik opgeschrikt door een vreeselijk gebel en door uitroepen van mijn naam door stemmen op het portaal. Mijn eerste gedachte was „brand!" Ik vloog de trappen op, zoo vlug als een meisje van achttien, in plaats van — maar dat doet hier niets ter zake — en zag mij omringd door de verschrikte en toornige dames, die allen tegelijk spraken.

Het scheen, dat gedurende hare afwezigheid, allerlei voorwerpen van waarde uit de slaapkamers waren ontvreemd. Iemand had hun gezegd, dat het bij gelegenheden als een zeilwedstrijd, altijd raadzaam is zooveel mogelijk kostbaarheden thuis te laten, een raad, die de meesten gevolgd, hadden. Het bleek, dat mrs. Dasey een kostbaar gouden horloge met ketting, miss Deloemei een broche en oorknoppen met diamanten, mrs. Burnish een diamanten haarspeld en een ring met turkooizen, mrs. Panton een horloge en armband, ontstolen waren; alle dames misten iets.

Het eerste wat ik deed was de heeren uit de biljartkamer roepen en een bode naar het politiebureau zenden.

Van de ongehuwde heeren had niemand iets vermist, misschien, omdat zij niets ongeborgen in hunne kamers hadden gelaten, met uitzondering van mr. Faces, die zijne sleutels had laten liggen en wiens reiszak geopend en wien eene beurs met tien pond in goud en drie vijf ponds aan banknoten ontstolen was.

Ik gaf de zaak in handen van mr Duntry, het hoofd der politie, met wien ik een lang onderhoud had. Hij ondervraagde mij in het bijzonder over de meiden, die thuis gebleven waren; hoe lang zij in mijn dienst waren — welke haar aard was — enz., enz., waarop ik antwoordde dat zij drie mijner meestvertrouwde dienstboden waren, voor wier eerlijkheid ik instond als voor mijne eigene.

Hij glimlachte en zeide dat hij voor niemands eerlijkheid instond, zelfs niet voor die zijner broeders, als de verleiding hun in den weg trad. Toen deed hij mij allerlei vragen omtrent miss Burnish, de eenige gast, die thuis was gebleven. Ik verzekerde hem, dat het haar onmogelijk was de kamer te verlaten, zonder aan beide zijden ondersteund te worden.

„Zij schijnt ten tijde van den diefstal alleen op die verdieping te zijn geweest, komt het u dan niet vreemd voor, dat zij in het geheel geen geraas heeft gehoord, of indien zij het wel hoorde, niet om hulp geroepen heeft".

Ik antwoordde dat ik miss Burnish op dat punt reeds ondervraagd had en dat zij verklaard had, zeer zeker een geluid gehoord te hebben alsof iemand door de gang liep, maar zij had gedacht, dat het eene der meiden was, die hare bezigheden ging volbrengen.

Daarna bewees mr. Duntry mij — met het oog op den onbewaakten toestand van het huis — hoe gemakkelijk het voor den dief geweest was, de deuren, die naar de esplanade leiden, open te duwen, de met een kleed beiegde vestibule door te gaan, de groote trap op te loopen, de logeerkamers een voor een te plunderen en langs denzelfden weg, onopgemerkt, weder te verdwijnen. Met smart moest ik erkennen, dat de diefstal, naar alle waarschijnlijkheid, op deze wijze gepleegd was.

Drie of vier dagen gingen voorbij en hoe vurig wij ook verlangden, dat de dief of dieven mochten gevangen zijn, van mr. Duntry hoorden we niets. De stad was vol van den diefstal en niet minder dan drie dagbladreporters kwamen mij uithooren. Op den vierden avond kwam Jane Meacham, de eerste kamermeid, naar mij toe en zeide heel geheimzinnig:

„Als gij een minuut of vijf tijd hebt, zou ik u gaarne eens afzonderlijk spreken".

Ik nam haar dadelijk mede naar mijne eigene kamer en deed de deur op slot.

„Een half uur geleden, toen het al begon te schemeren, was ik boven bij de linnenkast bezig, toen ik over de leuning heen, mrs. Burnish en James miss Burnish naar boven zag helpen. Miss Burnish ging, om even uit te rusten, vlak bij de deur der slaapkamer zitten en James ging weder naar beneden. Op de esplanade had het muziekkorps al eenige stukken gespeeld en nu begon juist een wals.

Toen sprong miss Burnish, in haar witte japon, eensklaps overeind en begon vroolijk en wel op de maat der muziek de gang op en neder te walsen.

Mrs. Burnish hief haar armen op en riep tot haar dochter, fluisterend: „Clara, Clara!" Zijt gij gek? Ge zult alles bederven, alles. Miss Burnish kwam weder teruggedanst en sloeg de armen om hare moeder heen.

„O mama", zeide zij, „heusch, ik kon er niets aan doen, ik vergat een oogenblik alles. Ik ben ziek van den ganschen dag op den rug te liggen. Wanneer zal dat ophouden?"

Daarmede gingen zij haar kamer binnen en ik hoorde niets meer.

Ik begin altijd te leven, als iets mij aandoet, en dat deed ik nu ook.

In geen geval moet gij hierover een woord spreken, voegde ik er bij. Kleed u aan en loop naar het politiebureau en vraag of mr. Duntry zoo spoedig mogelijk bij mij wil komen.

Een half uur later was mr. Duntry er, en vertelde ik hem nauwkeurig, wat Jane mij medegedeeld had, waarna hij zelf het meisje nog eens ondervroeg. Toen zeide hij tot ons beiden: „Spreek met niemand onder geen voorwendsel, over hetgeen gij mij verteld hebt. Laat het overige aan mij over; meldt mij alleen, als mrs. Burnish haar rekening vraagt en wil vertrekken".

Dit gebeurde Vrijdags. Als gasten lang bij mij vertoeven, ben ik gewoon hun iedere veertien dagen de rekening te geven. Zaterdags bood ik mrs. Burnish de rekening aan. Met een glimlach nam zij die aan en zeide op haar vriendelijke manier: „Gij zult mij zeer verplichten, als gij tot Maandag wilt wachten. Ik verwacht mijn echtgenoot met den voormiddagtrein en dan zal ik u dadelijk betalen".

's Maandagsmiddags kwam een open rijtuigje voor, waarin miss Burnish met de noodige zorg werd getild, gevolgd door haar moeder; zij reden naar het station om den majoor af te halen. Wat nu volgde vertelde mr. Duntry mij later.

Bij het station werd miss Burnish weder uit het rijtuig getild en slaagde er in ondersteund door haar moeder en een besteller naar de wachtkamer te loopen. Toen deed mrs. Burnish iets zeer vreemds. Zij ging naar het loket en nam twee kaartjes eerste klasse naar Londen en vandaar ging zij naar het goederenbureau, waar zij een grooten zwarten lederen reiszak afgaf. Nu vertrekt de trein naar Londen, tien minuten voordat die van Londen te Littleport-on-Sea aankomt.

In een coupé van den eersten trein namen de beide dames plaats; miss Clara had bij deze gelegenheid langs het perron gewandeld zonder anderen steun dan den arm harer moeder. De trein stond op punt van vertrekken, toen mr. Duntry, gevolgd door twee agenten aan het portierraampje verscheen en nadat hij zich bekend gemaakt had, de dames verzocht uit te stijgen. Natuurlijk volgde er eene scène, maar mr. Duntry bleef op zijn stuk staan en er was niets aan te doen.

In den zwarten zak, dien zij in den bagagewagen in veiligheid gewaand hadden, werden al de vermiste kostbaarheden gevonden, behalve mr. Fades' bankpapier en goud, dat evenwel eenige oogenblikken later in de beurs der oudste dame werd teruggevonden.

Een paar dagen nadat het onderzoek van moeder en dochter in de dagbladen was openbaar gemaakt, werden er vele andere beschuldigingen van oplichterijen tegen beiden ingebracht en het behoeft wel niet gezegd te worden, dat er voor langen tijd een einde aan hun snood bedrijf werd gemaakt.

Bij het openen harer koffers werd niets van waarde gevonden. Beiden hadden haar beste kleederen aangetrokken, toen zij Broadley-House verlieten om den gewaanden majoor Burnish af te halen.

De prijs der liefheid

Ik was 25 jaar en ongetrouwd, wat mijn ouders wanhopig maakte, ik hoorde niets dan verwijten.

— Je kunt toch je heele leven niet ongetrouwd blijven? Wil je dus een nietsnutter blijven? Een oude vrijer is een doode tak, die afgesneden moet worden. Wat zal er van je worden, als wij er niet meer zijn? Wie zal je huishouden dan doen? Wil je ons van verdriet laten sterven? Er zijn genoeg meisjes, die zin hebben in trouwen. We kennen prachtige partijen.

Dan werd ik voor de honderdste maal geplaagd met de opsomming van alle prachtige partijen, die mijn ouders kenden.

Irma Boomgaard, een eenige dochter, bejaarde ouders, rijk geworden suikerfabrikant, flinke bruidschat. Celestine Rozendaal, dochter van een veehandelaar, wees, veel geld en nog veel te wachten, eenige erfgename van een gebrekkige tante, die sedert vijftien jaar met één voet in het graf stond. Henriette Sprengers, dochter van een notaris, die indertijd erg ongelukkig is geweest, slachtoffer van een gerechtelijke dwaling (hij werd vrij gesproken), heeft een groot vermogen verworven, dat een dichten sluier over zijn verleden werpt. Emma Takkebos, een welopgevoed meisje, niet erg gefortuneerd, maar met zulke mooie relaties! Melvina Framboos, dochter van een aannemer, artiste tot in de vingertoppen, door en door muzikaal, voert de zwaarste stukken uit, speelt op de citer. Ik heb 't niet op geboren musici? Is de citer een instrument in het genre der piano? Ik heb een afschuwelijken hekel aan piano's. Lucia Langbeen, dochter van een hooggeplaatst ambtenaar bij de spoorwegen, een huishoudelijk meisje, maakt tapisseriewerk, is zeer netjes en huiselijk.

Ik kon te kust en te keur gaan. Wat me hinderde was, dat er altijd maar van geld gesproken werd. Daar ik een onafhankelijke positie bekleedde, wilde ik bovenal een meisje trouwen, dat me beviel, ik hield me Oost-Indisch doof.

Zoo stonden de zaken, toen op zekeren dag mijn tante en mijn nichtje bij mijn ouders binnenvielen.

— We hebben iets voor Emiie gevonden, riep mijn tante uit.

— Emile, dat ben ik...

— Komaan, goed zoo, dacht ik bij me zelf, alweer een partij!

— Een prachtige partij! gilde mijn nicht.

— Ja, hernam mijn tante, een allerliefst, volmaakt, welopgevoed meisje, dat snoeperig schildert en engelachtig zingt.

— Hoe heet die parel? vroeg ik.

— Charlotte Bladgroen.

— En wat ook niet kwaad is, voegde mijn tante er bij, een groote bruidschat; haar vader is leverancier voor het leger geweest.

— En dat is een beroep, waarbij men niet verarmt, zei ik.

— Als je niets van mejuffrouw Bladgroen weten wilt, ben je toch wel erg kieskeurig, zei mijn tante.

— Ja, voegde mijn nicht er bij. Charlotte is een engel. We waren samen op de kostschool en toen heeft zij den liefheidsprijs gekregen. Wat dunkt je?

— Als ze den liefheidsprijs gekregen heeft, zeide ik, dan heb ik er niets op tegen.

Er werd besloten dat men mij zou voorstellen.

Een paar dagen later ontving ik een uitnoodiging van de familie Bladgroen; mijn tante stelde mij voor. Mejuffrouw Charlotte een vijfen-twintigjarige, knappe brunette, beviel me dadelijk. Zij nam me met neergeslagen oogen van het hoofd tot de voeten op.

Ze was blijkbaar te voren ingelicht.

Ik kwam terug en mocht haar 't hof maken.

Het jonge meisje was teruggetrokken en sprak weinig. Ze scheen in den omgang zeer aangenaam. De ouders ontvingen me hartelijk. Des avonds werd ik uitgenoodigd om thee te komen drinken, mijn aanstaande ging aan de piano zitten en zong ons een stukje voor, zooals haar moeder ze had gevraagd, als haar moeder ze had gevraagd. Ze had een contre alt. Onderwijl somde mama mij de hoedanigheden van haar dochter op; papa lag in een leunstoel reusachtige sigaretten te rooken.

Op zekeren dag sloot mijn aanstaande schoonmoeder een kast voor me open, die vol boeken zat.

Dat zijn prijzen, die mijn dochter heeft behaald, zeide ze; ze was altijd de eerste op de kostschool.

Ik betuigde mijn bewondering.

Ze heeft zelfs den liefheidsprijs behaald.

Dat weet ik, zeide ik.

Wil ik hem u eens laten kijken?

Als u zoo vriendelijk wilt zijn.

Schoonmoeder reikt me 't boek aan: Geschiedenis der ongelukkige koninginnen.

Het schijnt dat er veel geweest zijn: het boek was erg dik. Het was geïllustreerd. Ik bladerde het eens door. Een plaatje stelde voor de ongelukkige Jone Grey, op 't punt haar bekoorlijk lichaam den beul over te leveren; een ander, Maria Stuart, met haar hoofd op 't blok, een ander, Maria Antoinette, het schavot bestijgende.

Mevrouw Bladgroen noemde me alle prijzen op, die haar dochter had verworven. Ik moest elk boek eens inkijken en de gelukkige moeder gelukwenschen.

Ik had nog niet met mijn aanstaande kunnen spreken; ik maakte gebruik van een avond, dat we alleen waren, om naar hare gevoelens jegens mij te informeeren.

— Mejuffrouw, zeide ik tot haar, nu ik op 't punt sta uw echtgenoot te worden, wenschte ik wel te weten, of mijn persoon u aanstaat.

— Meneer, antwoordde ze me, mijn ouders hebben u geaccepteerd: een welopgevoed jong meisje moet hare ouders gehoorzamen.

— Zoo bedoel ik het niet, riep ik uit; de toestemming van uw ouders is voor mij niet voldoende. Ik wenschte vooral de uwe te hebben.

Ze sloeg de oogen neer.

— Ik heb niet gezegd, mijnheer, dat ik mijn toestemming niet gaf.

— U stemt toe! riep ik uit.

Opgetogen van blijdschap nam ik haar hand die ik eerbiedig aan mijn lippen bracht en drukte een vluchtigen kus op twee vingers, die niet al te haastig werden teruggetrokken.

Mijn nicht had gelijk, mijn aanstaande was een engel; ik was zoo'n schat onwaardig. Deze over-

weging hield me echter niet terug en de bruiloft werd vastgesteld.

Ze werd luisterrijk gevierd; de familie Bladgroen kwam mooi uit den hoek. Acht dagen lang volgden de bals, de diners, en de soirees elkaar op. Er waren vele gasten genoodigd. Mijn vrouw was voorkomend jegens iedereen en toonde zich een volkomen meesteres des huizes te zijn. Ik was trotsch op haar. Toen de laatste gast zijn hielen gelicht had, een oude neef die maar niet weg wou zeide ik tot mijn vrouw.

— Eindelijk alleen, we zijn die lastige lui nu kwijt.

— Ge zijt niet erg beleefd voor onze vrienden en verwanten, merkte ze op.

— Ik ben ook zoo gelukkig, zeide ik op teederen toon.

Ik haalde mijn sigarettenkoker te voorschijn en maakte aanstalten er een op te steken.

— Ge gaat toch zeker niet rooken? zeide mijn vrouw.

— Een sigaret, een heel klein sigaretje.

— Geen kleine of geen groote snauwde ze kortaf.

— Kom, kom, lief vrouwtje.

— Niets niemandal.

— Hindert een sigaretje dan zoo erg?

— Het hindert me niet, maar ik verkies niet dat je rookt.

— En je vader rookt den heelen dag.

— Mijn man zal niet rooken. Ik ben niet als mama een lam, dat zich den hals maar laat afsnijden.

— Drommels, dacht ik, dat is mijn vrouw niet, ze hebben haar veranderd.

In een huishouden hernam ik, moeten de man en de vrouw elkaar wat toegeven; sigaretten rooken is een oude gewoonte van me.

— Dat moet je dan maar afleeren en daarmede uit.

— Dat is niet ernstig gemeend, je schertst zeker?

— Ik verbied je te rooken, en probeer het nu eens.

En ik, riep ik uit, verbied om op zoo'n toon te spreken.

Ik had nauwelijks uitgesproken, of ik kreeg een dik boek tegen mijn hoofd.

Ik bukte om het op te rapen en deinsde onthutst achteruit.

Het was de liefdeprijs.

ADVERTENTIEN

Te koop aangeboden

wegens aanwending van andere bedrijfkracht

een in uitstekende staat verkeerende

Gasmotor

(Stockport) van 15 P.K. sterk.

Dagelijks in werking te zien in de drukkerij van de Firma Van Moorsel & Van den Boogaart *te Helmond*, **alwaar ook nadere inlichtingen verstrekt worden.**

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN, IJZERWAREN, GALANTERIEN.

Wegens het vergevorderd seizoen groote opruiming van de nog voorradige

Vulkachels, Salamanderkachels, Calorifères, Vaaskachels en Tegelplaten.

Nog ontvangen eene mooie collectie

Kolenbakken met deksels, Gruisbakken, Vulemmers.

Alle soorten Stal-, Hand-, Rijtuig- en Karlantaarns.

Eene ruime sorteering Hanglampen, Ganglampen, Looplampjes, Muur- en Nachtlampjes.

Vleeschhakmachines en alle Onderdeelen.

Haksel- en Waschmachines met en zonder rad.

Mangels, Veevoedermolens en Kooktoestellen.

Bascules, Maten en Gewichten.

IJzere Geldkisten en Geldbakjes.

Ruime sorteering Geemailleerde Fornuizen.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2 —.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	**per pond 22 ct.**
Mooie Mouth	**„ „ 9 en 7 „**
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	**„ „ 9 „**
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming bij 5 pond	**30 „**
Raapolie	**per liter 35 „**
Koffie	**per pond 70, 65, 60 en 55 „**
Poederchocolade	**per ons 20. 18, 16, 14 en 12 „**

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Beroemde operazangers en zangeressen.

prijzen de

ABDIJSIROOP.

Dat een groot aantal bekende tooneelspelers en tooneelspeelsters en zangers van den tegenwoordigen tijd de Abdijsiroop aanwenden en daarop vertrouwen, is wel het beste bewijs, dat de Abdijsiroop het meest afdoende geneesmiddel voor Hoest, Verkoudheid en tallooze Keel- en Borstkwalen is, die in hun gelederen voorkomen. En het is op zichzelf een welsprekend blijk van de zeldzame en degelijke hoedanigheden der zoo wonderbaarlijke geneeswijze der ademhalingsorganen door de Abdijsiroop.

De diepgevoelde sympathie van Mejuffrouw Marie Boyer, de meest gevierde artiste van de Opéra Comique te Parijs, met alle teringlijders, is evenzeer bekend als haar begaafdheid op tooneelgebied. Mejuffrouw Boyer, wier prachtige creatierollen op het tooneel zulk een reputatie hebben verkregen, schrijft ons:

„Sedert ik de Abdijsiroop gebruik, hoest ik nooit meer en heb ik ook geen last meer van heeschheid. De Abdijsiroop is mij een onmisbare metgezel geworden. Ik ga nooit op reis zonder een flesch Abdijsiroop in mijn koffer mede te nemen, en ik beschouw de Abdijsiroop als de grootste weldaad voor aangedane stembanden en om dezelve in orde te houden."

Wanneer dergelijke betrouwbare menschen, wier keel en longen verkeeren in aanhoudende spanning en overspanning, onafscheidelijk verbonden aan het in het openbaar spreken en zingen in vochtige zalen en schouwburgen en het voortdurend reizen in alle mogelijke weersgesteldheden, de Abdijsiroop prijzen, dan is het duidelijk, dat de Abdijsiroop in geen enkel huishouden, in geen kinderkamer, kantoor, werkplaats of waar ook ontbreken mag. De

ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo,

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—; van 550 gram f 2.—; van 1000 gram f 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Gen. Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij de bekende verkoopers, alle drogisten en de meeste Apothekers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. van VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

No. 3 WOENSDAG 8 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger condities. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Belangrijk Bericht.

Alle abonné's, ook de week abonné's, die de krant **minstens een maand lang** gelezen hebben ontvangen onzen

mooien, praktischen Wandkalender
in 12 bladen.

Attentie!

Ieder, die zijn abonnement voor 't heele jaar 1913 **vooruitbetaalt**, ontvangt een der volgende boeken naar keuze:

1. **„In het aanschijn van den dood"** prachtig verhaal van 527 bladzijden.
2. **Levensschetsen van Godvruchtige vrouwen uit de vorige eeuw.** 372 bladzijden.
3. **Het leven van den H. Antonius van Padua,** met prachtige platen. Ruim 200 bldz. bevattende mooie platen. Kerkelijk goedgekeurd.
4. **Het Brood der Engelen.** Praktische onderrichtingen over de Heilige Communie. Bijna 300 bldz. van zeer rijken en mooi geschreven inhoud.
5. **Een familiegeheim** Boeiend verhaal 140 bldz., groot formaat.
6. **De nieuwe Kruistocht.** (in prachtband.) Dit boek, dat in aantrekkelijken vorm de geschiedenis der R. K. Drankbestrijding geeft, zeer frisch en pittig geschreven is, en bovendien vele portretten van alle bekende personen uit de Drankbestrijding bevat, heeft grooten opgang gemaakt.

Abonnementsprijs per jaar, bij vooruitbetaling:

f 2.20 voor hen, die de krant door de loopers aan huis bezorgd krijgen
f 2.60 voor hen, die hem over de post krijgen.

Per 3 maanden **60 cent**, franco per post **75 cent**.

Als weekabonné kan men zich opgeven aan ons Bureau en aan de loopers die de krant bezorgen, à 5 cent per week.

DE ADMINISTRATIE.

Het jaar 1912.

De mensch, als de menschheid, heeft behoefte nu en dan eens een oogenblik stil te staan op den levensweg en achter zich te zien, naar wat voorbijging. Dat is een overschouwen niet alleen van den eigen levensweg, maar van den grooten weg ook, dien het leven ging in den voorbijen tijd, van den weg, waarlangs het zich maatschappelijk en staatkundig ontwikkelde. En als bij iederen terugblik vallen daarbij ook allereerst de door hun belangrijkheid of omvang uitspringende feiten en gebeurtenissen in het oog. Mogen dezen van de ontwikkeling van het leven in al zijn geledingen al niet een volledig beeld geven, zij markeeren toch den weg, waarlangs die ontwikkeling zich bewoog. En het heeft voor ieder zijn nut zich van dien weg rekenschap te geven.

Latere tijden zullen de waarde van het ook in 1912 weer gebeurde eerst in zijn volle beteekenis kunnen vaststellen, de factoren weten te ontdekken, die bij dezen stap der ontwikkeling van invloed bleken, wij kunnen toch iets grijpen van de beteekenis der feiten, zoo we ons die nog eens, niet zooals ze dagelijks aan ons voorbijgaan, maar saamgegroept tot de geschiedenis van een jaar, voor oogen stellen. Wij kunnen weten, wat het jaar 1912 voor ons, voor de menschheid beteekende en misschien — och, de mensch is zoo hardleersch — wat leeren.

Bijzonder gelukkig was het niet. Dat kunnen we al dadelijk vaststellen. Het was een jaar van bijzonderheden en een jaar van strijd.

Och, bijzonderheden gebeuren er eigenlijk altijd. Is al wat gebeurt niet bijzonder? En strijd is er ook altijd, strijd tusschen volken, openlijke of stille, strijd tusschen menschen, ook openlijke of stille, strijd in den mensch zelf. Zou het leven zonder strijd wel denkbaar, wel bestaanbaar zijn?

beurtenissen van het leven, die alle bijzonderheden zijn, nog bijzonderheden, die ons treffen om haar eigenaardigen vorm en gedaante. En er is in den grooten strijd, die leven heet, nog soms strijd, die ons pijnlijk ontroert, door zijn bloedige hardheid of geweldige intensiviteit.

Niet ieder jaar hebben we een zonsverduistering als dit jaar in April, noch een zomer, die op najaar lijkt door zijn gure regendagen, die niet ophouden. En maar zelden zagen we een worsteling als die volkerenstrijd op den Balkan, welks beteekenis ver heenreikt over één jaar en over één eeuw zelfs, en een sluitsohakel schijnt in den keten der wereldgeschiedenis. Schijnt het niet bovendien een bewijs voor de waarheid der woorden: „der Welt Geschichte ist der Welt Gericht" (de geschiedenis der wereld is het gericht der wereld)? De Turken, door het zwaard meester geworden op den Balkan en heerschers over Europeesche volken, zien zich na eeuwen van drukkende heerschappij door het zwaard dier overheerschte en onderdrukte volken, uit Europa teruggedrongen.

Maar er is andere strijd nog geweest. De strijd, die niet ophoudt in Europa en Amerika, heeft ook dit jaar voortgeduurd. Dat is de oeconomische en sociale strijd, die overal verbittering brengt en die nu hier dan daar zijn laaie vlammen uitslaat in een werkstaking, een uitsluiting, een oeconomische crisis. Zij zijn er ook dit jaar geweest en van dreigende beteekenis, die, als de mijnwerkersstaking in Engeland, tot een ramp dreigden te worden voor het internationale leven. Bewijzen ze niet, hoe de oeconomische belangen der volken steeds meer in elkaar vergroeid raken en hoe de ontwikkeling van het internationaal verkeer en den internationalen handel bezig is een internationale eenheid te scheppen in een gemeenschappelijkheid van belangen?

Er zijn tijden, dat de menschheid zich die eenheid bewust wordt, een eenheid niet alleen wortelend toch in de gemeenschappelijkheid van oeconomische belangen. Dat is als een gevaar dreigt, een gemeenschappelijke vreugde trillen doet, de ontzetting over een ramp verbijstert. Wij hebben dat ook dit jaar zoo duidelijk gevoeld, toen de „Titanic", dat reuzenschip, dat grootsch werk van menschenhanden, de woede aller natuurkrachten scheen te kunnen trotseeren, bij zijn eerste vaart over den Atlantischen Oceaan, zich tegen een ijsberg te pletter stootte. Een schok ging door heel de beschaafde wereld, toen het ontzettend nieuws kwam, dat daar meer dan 1500 menschen in enkele nachtelijke uren temidden van ijsschotsen en wrakstukken waren verdronken en verkleumd. En de eenheid der wereld openbaarde zich in een algemeen medelijden, dat de menschheid doortrilde, in één golf van verontwaardiging ook, die over ons heensloeg, toen de commissie van onderzoek later vaststelde, dat het ongeluk aan de buitensporige vaart van het schip te wijten was, maar in een plotselinge beweging ook, om te trachten dergelijke rampen in het vervolg te voorkomen door betere verzorging der reddingsmiddelen. een beweging, die zich over alle landen van West-Europa uitbreidde, ook over ons land, waar zij een wijziging van de Koninklijke besluiten tot uitvoering van de wet op den doortocht en het vervoer van landverhuizers tengevolge had.

Ook in ons land!

Ja. wanneer we het voorbijgegane jaar overzien, gaan onze aandacht en onze belangstelling wel het allereerst en het allermeest naar het ons omringende. En zoo we letten op de gebeurtenissen van dit jaar, merken wij wel het duidelijkst, die, welke plaats hadden in

NEDERLAND.

Als voorgaande jaren leefden we ook in 1912 rustig en in vrede en vriendschap met onze buren en andere staten. Van die vriendschap was het bezoek, dat onze Koningin en de Prins in Juni aan Frankrijk brachten, waar ze door regeering en volk allerhartelijkst ontvangen werden, een bijzondere uiting.

Ook binnen onze grenzen bleef het rustig en vredig. En in onze koloniën brachten alleen de voortdurende expeditiën in Atjeh, waaraan we gewoon raken en de Chineesche relletjes te Soerabaya en elders wat onrust. Onze ontvangsten groeiden gestadig en onze schatkist verkeert dan ook in bijzonder gunstigen toestand. Het weer — welke Hollander spreekt niet eerst over het weer? — was ons dit jaar niet bijzonder gunstig. Voortdurende regens maakten dezen zomer tot een najaar en bedierven veel van den te velden staanden oogst. Toch bleek de schadelijke invloed geringer dan die van de droogte in den vorigen zomer, waaraan immers voor een niet gering deel de buitensporige stijging van de prijzen der levensmiddelen te wijten was.

In ons parlement scheen men die stijging niet zoo heel erg te vinden. Werd in de Tweede Kamer al heftige opposite gevoerd tegen het ontwerp, waarbij in verband met de duurte aan lagere ambtenaren en beambten een toeslag op het salaris zou worden gegeven, de Eerste Kamer wilde er heelemaal niets van weten en verwierp het, wat een protest-beweging uitlokte, die nog voortduurt.

Werden wij zoo geplaagd door te veel regen, een deel van onze West-Indische koloniën, de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire hadden verschrikkelijk onder de droogte te lijden. Ten einde den daardoor ontstanen nood te helpen lenigen, werden op den verjaardag onzer Koningin heide-bouquetjes vergoede voorbeeld, door eigenhandig bouquetjes saam te binden en voor den verkoop beschikbaar te stellen.

Ook voor de Militaire Tehuizen werd dien dag gewerkt door den verkoop der Oranjebloem.

Gaf zoo onze Koningin een bewijs van medeleven in het lot harer onderdanen, ook op andere wijze toonden H. M. de Koningin en de Prins belangstelling in het leven en werken van het volk. Zoo bezochten de Koningin en de Prins de Landbouwtentoonstelling te Leeuwarden en die te Zutfen en de Koloniale Landbouwtentoonstelling te Deventer en brachten zij een bezoek o.a. aan Rotterdam, onze eerste havenstad en aan het kamp van Volksweerbaarheid te Harderwijk.

En de Koningin gaf het goede voorbeeld voor het betoonen van meerdere belangstelling in onze letteren. door zich bij de onthulling van het borstbeeld van de schrijfster, mevrouw Bosboom-Toussaint, ter gelegenheid van de herdenking aan haar 100en geboortedag, te doen vertegenwoordigen.

In eigen leven ondervond het Koninklijk paar dit jaar twee maal een pijnlijke teleurstelling, toen de hoop op een nieuwen telg uit het Oranjehuis verijdeld werd, een teleurstelling, die ook Haar volk pijnlijk trof.

In ons ministerie kwam dit jaar een geringe verandering. toen minister Wentholt als minister van marine aftrad, tengevolge van de afwijzende beslissing der Tweede Kamer, omtrent het aangevraagde pantserschip. In zijn plaats nam zijn ambtgenoot van oorlog, Colijn, ook de portefeuille van marine. En het schijnt de bedoeling der regeering dezen toestand te bestendigen, waar zij in de Troonrede de samensmelting van de departementen van oorlog en marine tot één departement van defensie aankondigde.

De samenstelling van de Tweede Kamer onderging eenige verandering, door de verkiezing van nieuwe leden te Hilversum, Hoorn en Ommen, waarvan de laatste, gevolg van het aftreden van Dr. Kuyper, nogal wat stof opjoeg door den strijd tusschen Christelijk Historischen en Anti-revolutionnairen in dat district. Ook trad de voorzitter, Graaf Van Bylandt, om gezondheidsredenen af en werd vervangen door den Nijmeegschen afgevaardigde Jhr. Mr. Van Nispen tot Sevenaer.

Verschillende wetten werden ook dit jaar door de Kamer tot stand gebracht. Wij noemen als belangrijkste: de Armenwet, de Auteurswet, die onze toetreding tot de Berner-Conventie mogelijk maakte, het Bouwwetje, de Vogelwet, de Radenwet, de Indische Comptabiliteitswet. Het ontwerp-Bakkerswet werd verworpen. Maar de kwestie schijnt daarmee niet opgelost. Het Nationaal Comité tot afschaffing van den nachtarbeid in het Bakkersbedrijf zet hare actie voort en reeds is door Mr. Aalberse en andere rechtsche Kamerleden een nieuw ontwerp ingediend.

Ook de regeering diende nog een paar belangrijke wetsontwerpen in, die nog niet in behandeling kwamen. Zoo minister Regout een ontwerp tot voorwaardelijke opschorting van straf, tot bevordering der be-

FEUILLETON.

Overwinning na Strijd.

VI.

„Ge het toch geen ruzie gehad? ge ziet zoo bleek".

„Nee maar 't scheelde toch nie alles".

En Hein vertelt zoo tegen zijn zuster 't standje.

„Dan moet ik oe gelijk geven, want die „apen" van „snotneuzen" zouwen oe heimelijk kunnen „betrekken", zegt Cathrien. „Wit te wa? Ik zal e goei bakske koffie zetten „driedraad" en dan zullen we er een „mastel" toe nemen, en hier maar „limmeneeren".

„Eigenlijk mag ik geen koffie drinken!"

„Toe, toe, dan „bekwikkelde" wat, ge ziet er danig bleek uit".

De koffie werd gezet, uitgeslurpt, maar Hein bleef erg weinig spraakzaam. Toen Janus in den avond thuiskwam, werd er gegeten, gebeden, en ze zouden dan maar vroeg te bed gaan.

Hein sukkelde er mee om in slaap te komen. Cathrien hoorde hem boven woelen en keeren, het piepte en kraakte telkens en ze meende zelfs nu en dan Hein diep te hooren zuchten en te hooren praten. En Cathrien ijsde. Als 't „spul maar weer nie begint. Heilige Maria sta ons bij, verzuchtte ze. H. Cornelis Patroon tegen de stuipen, help hem. Cathrien kon in 't eerst ook den slaap niet vatten. Eindelijk echter werd alles stil, en Cathrien droomde akelige droomen. Zij zag Hein er van door gaan; en Hein droomde van Dien te krijgen.

Dien Peters, de meid van den winkelier op den hoek, een fiksche meid, van om en om de dertig, was een zorgzame, godsdienstige vrouw.

Ze had steeds hare huur afgedragen aan hare moeder, die lang had gesukkeld en sinds jaren in 't gasthuis leefde. Dien wilde niet, dat hare moeder ten armste in het gesticht zou zijn. Ze was hare huur blijven geven, nu aan de Overste van 't Gasthuis. Dien bezat bijgevolg geen cent in de wereld. Ze had al lang kunnen trouwen, was dikwijls genoeg aangesproken geworden, laatst nog van een fatsoenlijken timmerman maar van wege moeder had ze allen afgewezen. En nu was moeder gestorven en begraven. Dien stond als weeze alleen op de wereld. Toen Hein dat hoorde sprak hij Dien aan, en betuigde zijn medelijden met Dien's verlies, en haar eigen toestand. Dien dankte en vertelde Hein van de ziekte van moeder en het nare gevoel van zoo alleen te zijn. Hein kreeg medelijden met de goede ziel, sprak een woord van bemoediging en ging door naar zijn werk. Dien keek hem na, en: „'t Is toch een goede vent", mompelde zij bij zich zelven.

Of het zoo treffen moest, maar Dien was zeer toevallig dikwijls aan den straatkant aan 't vegen of 't koper aan 't poetsen of aan 't glazen wasschen als Hein voorbij kwam. En Hein wist altijd een woordje toe te roepen, ja soms een praatje te maken. Sinds Hein Dien op de markt verdedigd had, was er ongemerkt een nadere betrekking tusschen hen geboren. Hein voelde zoo iets onbestemds, alsof hij Dien nog meer zou moeten beschermen. En Dien eerst zoo vroolijk, was sinds moeders dood kalmer en in Hein's oog aantrekkelijker. Geen wonder dan ook, dat Hein, toen de dokter van trouwen sprak, aanstonds Dien voor zijn oogen zag. En toen noch ik, noch de Pastoor er erg van opzagen, dat de dokter zoo iets opperde, en mijn moeder hem op zijn mededeeling zeide: „dat hadt ge al lang eer moeten doen", toen werd het bij Hein klaar in zijn geest: Ik zal trouwen. En het nevenbeeld was: Dien. En zoo werden de praatjes aan de stoep veelvuldiger; ook en tot beider genoegen, zoo 't scheen langduriger, en op een zekeren Zondagavond komt Hein thuis met Dien Peters, die hij bij Cathrien en Janus inleidde met de woorden: Dien mag zeker wel eens komen buurten?

Ze kenden Dien heel goed, en toch... zouden ze 't meisje mogen laten komen? zouden ze haar niet moeten waarschuwen voor Hein's „buien?" Maar ze zou 't zelf wel weten. Iedereen wist het. En Dien was geen kind meer.

's Morgens staat Cathrien bij ons op den vloer.

„Juffrouw"?

„Cathrien? Al vroeg bij de hand!"

„Ik wou u iets vertellen", zegt ze, maar beduidt met oog-, mond- en handgebaar, dat ze moeder even apart wil hebben. En moeder mee in de voorkamer.

De gevraagde „tien tellens", dijden uit tot tien minuten; en toen moeder terugkwam zei ze niets. Maar zoodra waren de kleineren niet naar school, of moeder vertelde tegen mij, die er toch alles van wist:

„Hein gaat trouwen!"

„Met wie?"

„Met Dien Peters".

„Al gauw?"

„Dat wist Cathrien niet. Maar dat zal zoo lang niet in-hebben. Ze hebben de jaren en dan duurt het verkeer niet lang. Ze hoeven nergens op te wachten".

„En wat zegt er Cathrien van?"

„Die is er niks blij mee. Hein is een goede verdiender. Ze zal er genoeg aan verliezen ook. Hein kent al het huiswerk en hielp nog al eens een handje. Cathrien zou 't hem graag afraden".

„En wat hebt gij gezegd, moeder?"

„Dat ze blij moest zijn, dat ie op zijn bestemming kwam. Dat ze dan toch van der onrust af was".

„En wat zegt Janus er van?"

„Och, daar hebt ge nooit iets aan, zei Cathrien, die zegt: Als ie graag trouwt, dan moet ie 't om ons nie laten. Met Janusje kunde nou nooit eens redeneeren. Hem is alles goed. Maar ik zit er mee te kijken".

taling van geldboeten en tot uitbreiding van het instituut der voorwaardelijke invrijheidstelling; en minister Talma een ontwerp tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van beroepsziekten. De Invaliditeitswet bleef onafgehandeld, evenals enkele begrootingen. Dit laatste was een bijzonderheid in ons parlementaire leven en een gevolg van de behandeling der Invaliditeitswet in October en November.

Het rapport der Grondwetscommissie verscheen in Juni en lokte al heel wat bespreking uit en de Commissie voor de verdediging van Indië werd geïnstalleerd en toog aan het werk. Ook verscheen het verslag eener commissie, die van regeeringswege de kwestie der vereenvoudiging onzer schrijftaal te onderzoeken had, welk verslag aanried het bij het oude te laten.

Aan uitingen op het gebied van katholiek leven ontbrak het voorzeker niet. De katholiekendagen werden al drukker en drukker bezocht, redenaars van naam en talent vervulden er eene spreekbeurt, omtrent interessante kwesties werd er gehandeld en gedebateerd.

Een moment in het katholiek leven is voorzeker geweest het Mariacongres te Maastricht, gewis het luisterrijkste godsdienstige feest, dat er ooit in het Zuiden des lands is gevierd geworden.

Ongeveer terzelfdertijd had te Weenen het Eucharistische Congres plaats, waarop een talrijke schare van Nederlanders aanwezig waren en waarvan de Nederlandsche Kardinaal het voorzitterschap bekleedde.

Het politieke leven van ons volk openbaarde zich buiten het parlement, o.a. door de kiesrechtbetooging, op den dag der opening van de Staten-Generaal (het verbieden van den optocht door den Haagschen burgemeester had ongeregeldheden ten gevolge), uitgaande van de S.D.A.P., het tot stand komen der vrijzinnige concentratie, de stichting eener Christelijk-Sociale Partij, waarvan Mr. Dr. Van de Laar het hoofd werd, enz.

Van meer of minder beteekenis van ons maatschappelijk leven, waren verder: de glasblazersstaking te Schiedam, het arrest van den Hoogen Raad, waarbij de Amsterdamsche gemeenteverordening op de winkelsluiting bindend werd verklaard, de stichting van een Heldenfonds, waarvoor door den Amerikaanschen milliardair Carnegie het geld beschikbaar werd gesteld, een internationaal congres voor zedelijke opvoeding, in Den Haag gehouden, een Internationale Gastentoonstelling te Amsterdam, enz.

Van medeleven met den nood van anderen getuigde het uitzenden van een ambulance door het Nederlandsche Roode Kruis naar Griekenland, van een naar Turkije en een naar Bulgarije, terwijl naar Servië Hollandsche dokters vertrokken en ons Roode Kruis naar Montenegro geld en verbandmiddelen zond. Ook voor de noodlijdenden te Saloniki werd hier geld bijeengebracht.

Voor gebeurtenissen in een volgend jaar zorgden we reeds door de vorming eener Centrale Commissie, die de vele feestelijkheden ter herdenking van onze 100-jarige onafhankelijkheid in 1913 zal hebben te organiseeren.

Van directe beteekenis voor ons nationale leven, was, ofschoon het niet in ons land gehouden werd, zeker niet het minst het Taal- en Letterkundig Congres, dat wij te zamen met onze Vlaamsche en Zuid-Afrikaansche broeders hielden in

BELGIE.

Dit Taal- en Letterkundig Congres, te Antwerpen gehouden, had slechts voor een deel der Belgen, immers het Vlaamsche deel, beteekenis. Dat was ook het geval met de feesten ter eere van den 100sten geboortedag van Conscience, eveneens te Antwerpen gehouden, welke feesten door de tegenwoordigheid van koning Albert werden opgeluisterd.

Den Koning zelf en zijn gezin trof een pijnlijke slag door het overlijden zijner moeder, de Gravin van Vlaanderen.

Het land ondervond op pijnlijke wijze de terugslag der algemeene verkiezingen, die in het voordeel der katholieken uitviel, welke uitslag in enkele steden ernstige wanordelijkheden tengevolge had. Van belang voor het openbare leven was verder vooral de indiening van een ontwerp tot hervorming van het leger.

(Wordt vervolgd.)

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

Een drama.

Op een weg in de buurt van Brunswijk werden dezer dagen drie lijken gevonden, van twee mannen en een meisje; een revolver lag in de nabijheid in een greppel.

In Brunswijk deed eerst het gerucht de ronde, dat men met de oplichters Auerbach en Weber te doen had, die, zooals men weet, het bankiershuis van de firma Löbbecke voor 450.000 mark hebben bestolen. Men was van meening, dat het meisje de aanstaande van Weber was. De politie sprak echter dat gerucht tegen.

De beide mannen waren, zooals uit het ingestelde onderzoek bleek, een mechanicien uit Brunswijk en een arbeider, die onlangs in een automobielenfabriek te Hameln werkzaam was, daar evenwel zich aan diefstal schuldig maakte en vluchtte. Wie het meisje is, is nog niet uitgemaakt. Deze drie personen hadden in den avond te voren tot twaalf uur in een restaurant gezeten en er zes briefkaarten en vier brieven geschreven, waarvan men den inhoud nog niet kent. Ik elk geval schijnt men hier met een mysterieus liefdesdrama te doen te hebben.

Kindercriminaliteit.

Het aantal veroordeelingen van kinderen voor misdrijven en overtredingen, is, naar de „Voss. Zeitung" meldt, gedurende het jaar 1911 weer toegenomen. 50.638 kinderen van 12 tot 18 jaar werden tot verschillende straffen veroordeeld; 15 pct. van hen had zich aan diefstal van geld schuldig gemaakt; 1.304 werden er veroordeeld wegens heling; 2.718 wegens afzetting en 1.861 wegens bedrog.

Het aantal kinderen veroordeeld wegens opzettelijke brandstichting nam eveneens wederom toe en bedroeg thans 35 pct. der veroordeelingen.

Het aantal misdrijven tegen de zeden nam ook toe. 789 kinderen, jonger dan 14 jaar, werden wegens ontuchtige handelingen veroordeeld. In het geheel werden 1.371 kinderen veroordeeld wegens misdrijven tegen de zeden tegen 1.263 in het vorige jaar. Acht maakten zich aan doodslag schuldig.

Engeland.

Overstroomingen in Engeland.

Hevige stortregens, die veertig uren onafgebroken aanhielden, zijn in Noord-Oost Warwickshire gevallen.

Sedert menschenheugenis heeft zooiets niet plaats gehad. Mijlen ver is het land onder water gezet, zoodat verschillende hoeven geïsoleerd zijn. Van werken op het land is geen sprake meer. Vele schapen, pluimvee en zelfs varkens zijn bij de overstrooming meegesleurd. Vooral te Peterborough steeg het water tot een ongekende hoogte.

De pompen werken dag en nacht, maar de uitwerking is nog niet merkbaar. Het hospitaal te Peterborough loopt gevaar door het water geïsoleerd te worden.

De Theems is bij Teddington, Kingston, Hampton Court en Sunbury buiten hare oevers getreden, maar gelukkig daalt het water nu weer.

De Chertsey-weilanden staan gedeeltelijk onder water.

Tusschen Laleham en Schepperton staat het land mijlenwijd blank. Sommige boeren liepen zelfs gevaar te verdrinken.

De „Daily Miror" meldt, dat het 't zachtste weer was, dat officiëel geregistreerd is sinds 1868. Het Abnormaal warme weer is het gevolg van een reeks van cyclonen, die boven den oceaan gewoed hebben.

Niet alleen in de Zuidelijke graafschappen, maar ook elders in Engeland is de winter tot nu toe buitengewoon zacht geweest. In vele gezinnen had men met Kerstmis bloeiende rozen op tafel.

Msb.

Amerika.

Stormschade.

Uit New-York wordt gemeld, dat het stoomschip „Julia Luckenbach" dat uit de haven van Tampa in Florida naar Baltimore vertrokken was, gedurende een geweldigen storm, die eenige dagen woedde, in de Chesapeabaai nabij Newport-News door het Engelsche stoomschip „Indraknala" aangevaren en onmiddelijk gezonken is. Drie en twintig man der equipage zijn omgekomen, waaronder ook kapitein Gilbert en zijn vrouw. Slechts acht personen werden gered, nadat zij zich zes lange uren te midden van koude en storm aan het touwwerk hadden vastgeklampt. Ware er eerder hulp komen opdagen, dan hadden nog verschillende personen kunnen gered worden, maar verstijfd van koude waren zij reeds in zee gevallen, toen de bevrijding naderde. De geredden zijn naar Newport News gebracht. Zij verklaarden, dat de kapitein der „Indraknala" na de aanvaring geen enkele poging tot redding heeft willen beproeven. De „Luckenbach" was vroeger een Hollandsche stoomboot in Zaandam gebouwd.

Het stoomschip Amerika, waarop expresident Castro voor zijn terugvaart naar Europa een plaats besteld had, is bij zijn vertrek uit de New-Yorker haven, tengevolge van den storm en laag water, met duizend passagiers aan boord vastgeloopen en zit nu in het kanaal tusschen Staten Island en Brooklyn vast. De vloed is door den steeds voortdurenden storm minstens drie voet onder 't normale. Kapitein Knuth hoopte Zaterdagavond vrij te komen. Een later telegram meldt intusschen dat dit ook gelukt is.

Het ministerie van marine heeft voorts linieschepen uitgezonden om naar vier torpedobooten te zoeken, van welke men sinds den storm van 3 Januari niets meer hoorde. Ook op land heeft de storm groote schade aangericht. In New-York werden twee personen gedood en een 200-tal gewond tengevolge van vallende dingen. De schade moet ruim 500.000 dollars bedragen. De storm ging van geweldigen regen en sneeuwvlagen vergezeld.

Binnenlandsch Nieuws.

Pensionneering der gemeente-ambtenaren en hunne weduwen en weezen.

Door den bond van Nederlandsche gemeente-werklieden en den algemeenen Nederlandschen ambtenaarsbond, is een adres gericht tot de Tweede Kamer, naar aanleiding van de onlangs bij die Kamer ingediende ontwerpen van wet, betreffende pensionneering der gemeenteambtenaren en hunne weduwen en weezen.

In dit adres betoogen adressanten: „dat zij deze ontwerpen begroeten als een stap vooruit voor tal van ambtenaren in dienst van gemeenten, welke tot nu toe haar plicht, betreffende de verzorging van de oude ambtenaren en van de nagelaten betrekkingen der ambtenaren vorwaarloosden;

dat echter de voorgestelde bepalingen in menig opzicht ongunstiger zijn dan die, welke thans van kracht zijn bij verschillende gemeentel. pensioenverordeningen, vooral in de grootere plaatsen des lands, waardoor bij onveranderde aanneming dezer wetsontwerpen de positie dezer ambtenaren belangrijk zoude worden verslechterd en een drukkende finantieele last op hunne schouders worde gelegd;

dat verder de invloed van de belanghebbenden op het beheer en de leiding van het Pensioenfonds bij de voorgestelde regeling uiterst gering is;

redenen waarom zij Uwe Kamer beleefd, doch met ernstmeesten aandrang verzoeken alsnog de navolgende wijzigingen in de bedoelde wetsontwerpen te willen aanbrengen:

1e. dat den gemeenten niet wordt toegestaan een deel der bijdrage voor het ambtenaars eigen pensioen op den ambtenaar te verhalen;

2e. dat voor korting op het salaris van den ambtenaar ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen het bedrag noodzakelijk voor het levensonderhoud onbelastbaar worde verklaard, zoodat daarvoor geen kosten mogen worden geheven;

3e. dat de kosten voor den inkoop der dienstjaren vóór 1 Januari 1913 zoowel voor des ambtenaars eigen pensioen als voor dat der weduwen en weezen, geheel komen ten laste van het rijk.

5e dat voor elk ambtenaar die den dienst om welke redenen dan ook verlaat, het recht op pensioen blijve gehandhaafd;

5e dat van de commissarissen zoowel als van den pensioenraad drie leden rechtstreeks bij schriftelijke geheime stemming worden gekozen door de deelhebbers in het fonds;

6e, dat ten slotte eene overgangsbepaling worde opgenomen, dat voor den ambtenaar bij een gemeentelijk pensioenfonds na bestaande bepalingen niet mogelijk worden verslechterd."

Adressanten voegen daaraan toe het verzoek, dat met inachtneming van deze zes punten de Kamer er het hare toe zal bijdragen, deze wetsontwerpen spoedig in het „Staatsblad" te doen verschijnen, zoodat deze pensioenregeling nog in deze zittingsperiode zoude tot stand komen.

Een nieuwe mijn?

Men schrijft aan de „L. K." uit Doenrade:

In de laatste dagen komt de ontginning van een steenkolenmijn in het naburige Hillensberg weer ter sprake. 14 à 15 jaren geleden zijn daar verschillende boringen verricht door twee firma's te gelijkertijd. Beiden beweerden de eerste steenkolen te hebben aangeboord. Er ontstond verschil over het vindrecht, wat aanleiding gaf tot een proces. Enkele jaren geleden is daarin ten voordeele van een der firma's beslist. Men dacht, dat dadelijk tot ontginning zou worden overgegaan. Dat is er evenwel niet van gekomen en de arbeiders aan den Duitschen zelfkant die er op gehoopt en gewacht hadden, gingen werk zoeken op de Limburgsche mijnen. Ook de in dien tijd aangelegde spoorweg Geilenkirchen Tuddern, welke men met een toekomstige steenkolen exploitatie aan den zelfkant in verband bracht, bleef „Kleinbahn"; anders blijkt dikwijls zulk een verkeersweg aan een nieuwe ontginning vooraf te gaan zooals dat o.a. met de Heerlensche mijnen het geval is geweest: eerst de spoorweg, dan de mijn.

Sinds doken van tijd tot tijd nog geruchten op en werden nog wel eenige opmetingen gedaan. Maar ten slotte werd de massa buizen en stangen, die als een herhinnering aan de boringen opgestapeld lag, weggehaald en de boring met de ontginning raakte in het vergeetboek.

Thans beweert men echter, dat in dit jaar met de ontginning zal begonnen worden. De mijn zou komen tusschen de dorpen Hillensberg en Wehr, aldus vlak bij de Limburgsche plaatsen Broeksittard, Doenrade, Bingelrade en Jabeek.

Diefstal.

In den nacht van Maandag op Dinsdag hebben te Vlaardingen een of meer dieven 'n kist met geld, ten bedrage van ongeveer f 800 uit het Ned. Hervormd diaconiehuis gestolen. Dit geld was het eigendom van een der verpleegden. Door openschuiving van een raam is men blijkbaar binnengekomen.

Tel.

Ontslagen spoorwegpersoneel in 1903.

Naar men aan de „Zwolsche Crt." meedeelt, zal er door den bond van ontslagen spoorwegarbeiders in het jaar 1903 tegen de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen een procedure worden gevoerd tot terugbetaling van de ingehouden pensioenstortingen. Als advocaten voor den bond zullen optreden mr. W. M. Polak, advocaat te Zwolle, en mr. H. J. van Noppen Jr., advocaat te Utrecht.

Ned. Ver. voor Spoor- en Tramwegpersoneel.

Wij lezen in de Msb:

Op 5 dezer vond, naar het „Volk" meldt, te Utrecht een bijeenkomst plaats van leden der „gesloten minderheid" in de Ned. Vereen. van Spoor- en Tramwegpersoneel uit een 20-tal afdeelingen.

Als resultaat van breedvoerige, levendige besprekingen werd ten slotte met op 4 na algemeene stemmen de volgende motie aangenomen:

„De bijeenkomst der „minderheid" op 5 Januari 1913 te Utrecht,

constateert met vreugde haar onverzwakte positie in de organisatie, alsmede het vertrouwen in de organisatie, alsmede het vertrouwen door het spoorwegpersoneel in haar gesteld, blijkend uit de verkiezing van Van Braambeek en Orgers voor de pensioenfondscommissie S.S.,

wijst nadrukkelijk alle beschuldigingen van discipline-breuk enz. af, genoopt als zij tot haar optreden was door de Amsterdamsche beslissingen en statuten-schending door de leiding der organisatie,

verklaart in het organisatie-verband te willen blijven werken voor aanvaarding der bekende motie-Van Braambeek en voor opheffing der uitgesproken royementen van minderheidsleden, zoowel als van de schorschingbesluiten, benevens voor de samenstelling van het „Orgaan" uit „minder"- zoowel als „meerderheids"-elementen, waardoor herstel van den normalen toestand in de organisatie kan worden verkregen,

dringt bij het H.B. aan op een vervroegde jaarvergadering.

in afwachting waarvan de gescheiden afdeelingen zich van iedere daad van vijandschap tegen de Nederl. Vereen. zullen onthouden".

Esperanto.

Met het oog op de internationale bevolking van Londen, waarvan velen, dank zij de ijverige propaganda die voor Esperanto gemaakt werd, deze eenvoudige hulptaal leerden, wordt in de Congregationkerk te Harecourt (Londen) elken Zondagmiddag om de veertien dagen een godsdienstoefening gehouden in Esperanto. Reeds maanden geleden is men hiermede begonnen in een kleinere lokaliteit in Noordelijk Londen, doch de voortdurende aanwas van het gehoor maakte verhuizing naar een ruimere gelegenheid noodzakelijk. Wij kunnen hieraan toevoegen dat reeds een groot gedeelte van het Oude Testament door dr. Zamenhof zelf, in Esp. overgezet werd; ook het Engelsch gezangboek werd in de hulptaal uitgegeven, terwijl het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap in samenwerking met het Schotsch Bijbelgenootschap bezig zijn het Nieuwe Testament in Esp. te verspreiden. Reeds vroeger werden de Prediker, de Spreuken van Salomo en de Psalmen als afzonderlijke uitgaven door dr. Zamenhof vertaald, terwijl ook de 4 Evangeliën als zoodanig uitgegeven werden. Van het kleine, aardig geïllustreerde Evangelie van Johannes in Esp. is een uitgave á 10 cts. verkrijgbaar in het Esperanto Oficejo, Prinsesstraat 48, Den Haag.

B.

Dreigbrievenschrijvers.

Een dienstmeisje uit Sittard was voornemens, aldus meldt de „L. K.", met de Kerstdagen in gezelschap van haar vrijer naar haar geboortedorp. Amstenrade, te gaan, doch ontving vóór dien tijd een brief onderteekend door „Bandiet", haar aanradende van dit voornemen af te zien, of ze zouden niet levend terugkeeren. Ze zijn, om de een of andere reden niet gegaan.

Toen kwam een tweede brief met dezelfde onderteekening, hun gelukwenschend dat ze niet naar A. waren gegaan. Ze werden toch weer bedreigd en kregen thans den raad om op eene aangegeven plaats de som van f 25 neer te leggen, geborgen in eene enveloppe en deze te dekken door een steen.

De politie werd van het geval in kennis gesteld, en deze raadde aan het geld ter gewezene plaats te deponeeren. Zulks geschiedde. Een tweetal maréchaussees stelde zich in den nacht verdekt op en ontwaarden ter plaatse waar het geld was gelegd, een tweetal personen, die echter het geld onaangeroerd lieten. Of het nu toevallig was, dat die personen daar midden in den nacht kwamen, of dat zij lont hadden geroken, wij weten het niet. De maréchaussees kwamen vooruit en arresteerden er een, terwijl de andere op de vlucht ging. Deze is echter ook herkend. Den aangehoudene werden verschillende vragen gesteld en vervolgens werd hij naar het bureau overgebracht, alwaar men hem een brief liet schrijven; het schrift kwam niet met dat der brieven overeen. Naar verluidt had die persoon een brandend lantaarntje onder zijn jas verborgen. Er waren geen termen om hem vast te houden.

Verleden week ontving het dienstmeisje weer een brief met dezelfde onderteekening, en waarin reeds over de aanhouding werd geschreven.

Typografenstaking te Amsterdam.

Maandag is te Amsterdam een typografenstaking uitgebroken Ook in 1894 en 1900 braken in de hoofstad groote stakingen van typografen uit, maar die gingen verloren wegens gebrekkige organisatie der typo's.

In 1908 werd voor vier jaar een collectieve overeenkomst aangegaan met de georganiseerde patroons. Dit contract liep 1 Januari jl. ten einde. Door de typo's werd een nieuwe overeenkomst aangeboden, welke den werkgevers te ver ging. Dezen boden minder.

Door de gecombineerde besturen der arbeidersorganisaties zijn thans officieel de patroonsvoorstellen afgewezen en is voor vijftien drukkerijen onmiddellijk de staking geproclameerd. Aan de betrokken patroons is bericht dat de arbeid niet zal worden hervat „voor en aleer door u of de patroonsorganisatie waarbij u eventueel zijt aangesloten, een schriftelijke verklaring aan ons bestuur is verstrekt, dat tot onmiddellijke invoering van de door de gezellenorganisaties ingediende voorstellen inzake loon en arbeidsduur zal worden overgegaan".

In de Zaterdagavond gehouden stemming in de personeelvergaderingen verklaarden zich 466 man vóór staking en slechts enkelen tegen.

Behalve met de personeelen die thans staken, is naar het *Volk* meldt, Zondag ook nog met een tiental andere personeelen vergaderd, w.o. van eenige krantendrukkerijen. Ook in die vergaderingen werd besloten, bij niet-toegeven der patroons het werk stop te zetten, echter op een door het loon-comité te bepalen tijdstip. Uit tactische overwegingen geschiedde het Maandag nog niet. Thans wordt nog met eenige groote firma's onderhandeld. Slagen de onderhandelingen niet, dan zullen vermoedelijk nog in den loop der week meerdere personeelen in staking gaan.

Maandagmorgen werd door 521 man gestaakt. De *Standaard* is Dinsdag niet uitgekomen. Het *Volk* wel, daar de drukkerij, waarop dit blad gedrukt wordt, de eischen heeft ingewilligd, evenals nog enkele andere werkgevers, die te zamen 160 man in dienst hebben.

Dinsdag is voor nog een 10-tal drukkerijen de staking afgekondigd, o.a. voor „Het Kasteel van Aemstel", waar de *Tijd* en de *Amstelbode* worden gedrukt, zoodat deze bladen Dinsdagavond vermoedelijk niet zullen verschijnen.[1]) Evenmin de *Nederl. Financier* die bij de Gebr. Binger wordt gedrukt.

Het gezamenlijk personeel dezer 10 drukkerijen bedraagt ongeveer 200 man, waarvan het „Kasteel van Aemstel" 55 en Gebr. Binger 51.

Het geheele aantal stakers bedraagt thans ongeveer 700.

Met nog twaalf andere personeelen is Maandagavond vergaderd en van hen goedkeuring der staking verkregen. Op het eerste sein van het stakingbestuur (waarin zitting hebben de Alg. Ned. Typografenbond, de Ned. R. K. Grafischen Bond, de Typografische Vereeniging „Voorzorg en Genoegen" en de Nederlandsche Drukpers) zullen ook zij het werk neerleggen.

De vereeniging van patroons „De Amsterdamsche Drukkersvereeniging" hield Maandagmiddag een vergadering waarin besloten werd voorloopig een afwachtende houding aan te nemen. Verdere mededeelingen werden aan de pers niet verstrekt.

Door het hoofdbestuur van den Alg. Ned. Typografenbond is aan de afdeelingen een schrijven gezonden inzake de Amsterdamsche staking, waarin opgewekt wordt tot solidariteit en tevens dat gezorgd worde tegen 't komen van werkkrachten van buiten naar Amsterdam in deze dagen.

* * *

De eischen der gezellen komen hierop neer: een minimumloon van 27 ct. bij een werkweek van 57 uur, een en ander vast te stellen bij contract, en wel voor $^{6}/_{10}$ van het personeel; voorts vermindering van het aantal werkuren per week van 57 op 54, met behoud van hetzelfde loon, na $1^{1}/_{2}$ jaar.

De patroons zijn niet bereid verder te gaan dan het sluiten van een contract van 4 jaar, waarbij vastgesteld wordt, dat in de twee eerste jaren aan $^{4}/_{10}$ gedeelte van het personeel een uurloon van 26, en van $^{4}/_{10}$ gedeelte van het personeel een uurloon van 25 ct. wordt betaalt; en de daarop volgende twee jaren aan $^{2}/_{10}$ van het personeel 27 ct. en aan $^{4}/_{10}$ 26 ct. uurloon, bij een 57-urige werkweek.

---

[1]) De *Tijd* is Dinsdagavond nog verschenen.

Ambtsgeheim van den Medicus.

Het gerechtshof van Den Bosch zal, ingevolge verwijzing door den Hoogen Raad. Zaterdag 11 Januari in raadkamer behandelen de bekende zaak van het openbaar ministerie tegen dr. H. A. Diepen, geneesheer te Eindhoven.

Door den eigenaardigen loop dezer zaak is ze nog zeer interessant geworden. Nadat hij eerst door den rechter-commissaris te 's Bosch was gehoord, werd door de Bossche rechtbank bevolen, bij beschikking in raadkamer, dat dr. Diepen, wegens het onder eede weigeren

om verklaringen af te leggen voor vermelden rechter commissaris, zou worden in gijzeling gebracht. De medicus, van deze beschikking geappelleerd hebbende, werd bij arrest van voornoemd Hof, voor welk college de zaak in openbare zitting werd behandeld, met vernietiging van evengenoemde beschikking, alsnog voor zooveel noodig, uit de in gijzeling-stelling ontslagen.

De advocaat-generaal hiermee zich niet geheel vereenigd teekende beroep in cassatie aan, met gevolg, dat de Hooge Raad het arrest van het Hof vernietigde en de zaak terugwees naar het Bossche Hof in raadkamer.

Nationale bond van Oranjevereen gingen in Nederland.

Men schrijft ons:

Nu Nederland zich langzamerhand voorbereidt het eeuwfeest van zijn onafhankelijkheid het volgend jaar luisterrijk te vieren, zal het zeker niet overbodig zijn, hier de aandacht te vestigen op den Nationalen Bond van Oranje-Vereenigingen in Nederland, die eenigen tijd geleden te Zeist werd opgericht.

Deze bond stelt zich ten doel door onderlinge samenwerking der als lid toegetreden Oranje-Vereenigingen, de liefde voor H. M. de Koningin en het huis van Oranje-Nassau te bevorderen, voorts het vieren van Nationale feestdagen aan te moedigen en de gelegenheid te openen deze feestdagen aan belangrijkheid te doen winnen.

Hij tracht dit doel te bereiken door het verzamelen van gegevens, op nationale gedenkdagen betrekking hebbende, het verspreiden van geschriften en liederen, het doen houden van lezingen en voordrachten, het publiceeren van feestprogramma's, welke als leiddraad voor de organisatie van feesten kunnen dienen, het aankoopen van voorwerpen, waarvan de aanschaffing voor op zich zelf staande vereenigingen bezwaren oplevert, met het doel deze tegen matige vergoeding in bruikleen te kunnen geven en door het coöperatief inkoopen van die voorwerpen, welke bij feesten van aangesloten vereenigingen gewenscht worden.

Men ziet, de Bond heeft een breed arbeidsveld. De contributie is voor het 1e jaar bepaald op f 10.—, wordende ter eerstvolgende jaarvergadering in Juli te houden de bijdrage voor 1914 vastgesteld. Voor vereenigingen, die zijn toegetreden en alsnog zich als lid opgeven, is de contributie verschuldigd vanaf 1 Januari 1913.

Langs dezen weg worden alle vereenigingen in den lande opgeroepen door toetreden het doel van den Bond te bevorderen en dezen te helpen maken tot één krachtig geheel.

Vereenigingen in ons Vaderland, die het omschreven doel en de hierboven genoemde middelen als juist erkennen, worden verzocht toe te treden en daarvan kennis te geven aan het Bondssecretariaat, Utrechtscheweg 57, Zeist.

Het Dagelijksch Bestuur bestaat uit de Heeren Dr. F. W. Luiking, Voorzitter; C. Fred. Klokke, secretaris en J. A. Gerritsen, penningmeester.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 8 Januari 1913.

— Maandagavond gat het Patronaat St. Wilhelmus zijn winter-uitvoering met medewerking der R. K. Gildenbonds-Harmonie.

De zaal was van den aanvang af overvol.

In zijn openingswoord heette de Eerw. Frater Directeur alle aanwezigen hartelijk welkom en dankte hun voor de belangstelling.

Het hoofdnummer van 't program: „Samuel, de Martelaar van 't Allerheiligste Sacrament", een historisch drama, opgesteld door den bekenden tooneelschrijver voor de jeugd, Pater Servatius van de orde der Capucijnen, oogstte algemeenen bijval.

Het mag een succes genoemd worden dat de jongens zoo flink hun rollen speelden.

De inhoud, de bedoeling van het stuk kwam uitstekend naar voren, de mooiste momenten, die tevens zeer aandoenlijk waren, ontroerden de toeschouwers diep.

De zangstukjes vielen eveneens zeer te loven. Op 't gebied van zang en tooneel maakt Frater Valerianus zich voor de jeugd en niet minder voor de volwassenen, die ervan genieten, hoogst verdienstelijk.

Liefhebbers van verfijnd muziekgenot hebben kunnen profiteeren van een z-stal stukken der R. K. Gildenbonds-Harmonie.

Dit corps heeft zich onderdehand een flink eind verheven boven het niveau van een gewone dorpsharmonie. Laat de leden in de toekomst eenzelfden ijver en niet minder eenzelfden zin van orde en eensgezindheid aan den dag leggen als in 't verleden, dan zal het Boxtelsche publiek nog veel plezier van deze Harmonie beleven.

De WelEerw. Heer Simkens sprak, namens den HoogEerw. Heer Deken, die deze uitvoering niet tot aan 't einde kon bijwonen, het slotwoord.

Hij bedankte de Eerw. Fraters voor hun goede zorgen, aan de school- en patronaatsjeugd gewijd. Een apart woord van dank bracht hij aan „den kleinen zwarten Frater", die met haast onbegrijpelijk succes het aangename gedeelte van dezen avond met zijn jongens bezorgt.

Met nadruk wees de Eerw. spreker op de propagandische bedoeling van 't opgevoerde tooneelstuk. Hij hoopte, dat 't bijdragen zou tot een veelvuldiger ontvangen der H. Communie, zooals onze H. Vader wenscht.

Hij bracht verder z'n dank aan de jonge tooneelspelers en zangers, aan de Bonds harmonie, van welke hij hoopte, dat ze nog dikwijls dit feest zou opluisteren.

De Patronaatsuitvoeringen hebben altijd zeer goed voldaan, doch dezen keer overtreft ze al de vorigen.

— De bevolking bedroeg op 31 Dec. 1911, 8256 zielen. In 1912 vermeerderd door geboorten met 289, door vestiging met 537.

Verminderd door vertrek met 592, door overlijden met 122.

Alzoo is de bevolking in 1912 vermeerderd met 112 zielen.

Tegen de Tuberculose.

Het weten; het goed weten is 't beste wapen in den strijd. Ook in den strijd tegen de Tuberculose.

Dat heeft het Bestuur der Dr. Hoeks Vereeniging wél beseft, toen het besloot tot 't houden der Tuberculose-tentoonstelling, ingeleid als 't ware met de populaire verhandeling, met lichtbeelden door Dr. de Voo, die in de White bioscope veel toehoorders had.

Het is onmogelijk een overzicht te geven, van wat er te zien en te hooren is geweest. Een ieder was in de gelegenheid er een bezoek te brengen, terwijl de heel begrijpelijke verklaringen toelichtingen der Directrice, bijgestaan door de beide zoons van Dr. Hoek en door den heer Clercx toch eigenlijk de hoofdzaak

Dat neemt echter niet weg, dat we gaarne een woordje over deze tentoonstelling naschrijven.

Zooals gezegd; 't is een zeer nuttig iets, omdat de menschen nog eens goed voor oogen is gebracht de vreeselijkheid dier volks ziekte. Maar vooral, omdat er weer gewezen is op de wijze, waarop men zich tegen de Tuberculose behoedt en hoe men ervan genezen kan.

En dan wijzen we nog eens op reinheid en zindelijkheid. Reinheid en zindelijkheid in huis, in 't heele huis, maar 't allermeest in woon- en slaapvertrekken; reinheid op de kleeren, reinheid op 't lichaam. Ja, op 't lichaam!

Want dat schijnt men over 't algemeen maar niet te kennen. 'n Nat gemaakt en afgedroogd gezicht, 'n dito paar handen. En verder gaat 't bij een groote hoop niet. Voeten wasschen 'n enke'e maal in 't jaar. Maar 't lichaam wasschen de gansche huid, hoe weinige doen dat? in den winter, vooral?

Hoevelen zijn er helaas, die dat nog voor iets overdrevens, ja, iets onzedelijks aan zien?

Wie in deze streken tegen de tuberculose strijdt, moet op de eerste plaats strijden tegen de verregaande onzindelijkheid, vaak 'n gevolg van domheid en wanbegrippen.

Tuberculose, 't is waar, is bij uitstek een armelui's ziekte. Het lange werken, het werken in stof en ongezonde lokalen, de ondervoeding, waaraan een groot gedeelte van ons volk leidt, de slechte woningtoestanden, en wat daar in den regel nog bijkomt: de domheid de onontwikkeling, stempelen de tuberculose tot een ziekte der armoede.

Doch, de mindere welvaart belet niet, dat men veel tegen deze ziekte kan doen.

Het geld, dat weggeworpen wordt aan drank en andere verkeerde en nuttelooze dingen, kan beter besteed worden.

De groote massa, vooral de arbeidersmassa komt veel te kort, doch wie 't wel met die menschen meent, moet hen de waarheid zeggen, 't op zijn gebreken wijzen, dat is tegelijkertijd een middel om 't uit zijn ellende op te heffen.

Dus: het drankgebruik ontneemt veel geld aan voeding, kleeding, behuizing enz., alle dingen, zeer noodig als voorbehoeding tegen de tuberculose, maar bovendien helpt de drank het lichaam van den mensch aan de tuberculose overleveren.

Dan de voeding zelve. Wat er tegenwoordig gekookt wordt, en wat er volgens de voorschriften gekookt moest worden, 't loopt nog al ver uiteen.

Met de doelmatige voeding toe te passen, had men ook de voordeeligste. Maar dat koken, volgens de voorschriften op de tentoonstelling, mocht weleens apart geleerd worden. Vele vrouwen, die jaren naar de fabrieken gegaan hebben, zullen 't uit zich zelf niet kennen! Het genot van lucht en zonlicht kan ook veel algemeener zijn, ook in de meer welvarende gezinnen. 't Is nu vaak een wedstrijd in 't keeren en buitenhouden der zon.

Men heeft ook hier weer het goede idée gehad de jeugd voor te lichten. De oudste schoolkinderen brachten onder geleide der onderwijzers een bezoek aan de tentoonstelling.

De directrice wist hen zeer bevattelijk over een en ander in te lichten.

't Mag hier nog weleens herhaald, dat zij 't rooken der kinderen beslist afried. Hier ziet men soms jongens van elf, twaalf jaar met hun vader over de straat heen dampen.

Spelen en sport vond ze opperbest, maar geen afjakkerij, zooals men hier soms ziet bij het beoefenen van 't voetbalspel.

Profiteeren van de hier des zomers bestaanden badgelegenheid voor 2 cent per kind, dat is beter dan cigaretten rooken.

Van avond is de tentoonstelling nog geopend. Wie er niet geweest is, loope er nog eens even naar toe.

Men heeft anders over 't bezoek niet te klagen gehad. Dat ging best.

Haaren. Loop der bevolking In 1912. Op 31 December 1911 1828 inwoners. In 1912 vermeerderd door vestiging 53 mannen en 45 vrouwen, door geboorten 29 m. en 27 vr.

Verminderd door vertrek met 70 m. en en 51 vr., door overlijden met 6 m. en 10 vr.

Alzoo een vermeerdering in het afgeloopen jaar van 17 zielen.

Er werden in 1912 8 huwelijken gesloten; levenloos aangegeven 5.

Eindhoven. Aanstaande Maandag zullen de scholen van Eindhoven en omstreken die wegens het aldaar heerschen der mazelen gesloten waren, wederom geopend worden.

Tilburg. Men meldt dt. 6 Januari aan de Msb.

Van wege het hoofdbestuur van den R. K. Gildenbond, werd heden een protestvergadering gehouden, gericht tegen de stoomschoenfabriek der firma J. v. Arendonk, in den R. K. Gildenbond.

In het kort is de kwestie deze: Reeds geruimen tijd tracht de R. K. Lederbewerkersbond de arbeiders van genoemde firma te organiseeren, maar stuit telkens op belemmering van de zijde der patroons. Conferenties en briefwisseling hadden geen resultaat, zoodat men, noodgedwongen, tot deze protestvergadering besloot. Hier werd op de eerste plaats het woord gevoerd door Mgr. J. Prinsen uit 's Bosch, die op tastbare gronden het organisatierecht bewees als vportspruitende uit de natuur, de leer der Kerk en der Maatschappij.

De voorzitter van het vakbeurau, de heer J. van Rijzewijk, gaf daarna eene objectieve uiteenzetting van de hangende kwestie aan de stoomschoenfabriek der firma van Arendonk, er den nadruk op leggend, dat alles had gefaald om de patroons tot een beter inzicht te brengen.

Daarna las de secretaris van den Arbeid de volgende motie voor, die onder luide bravo's werd aangenomen: De vergadering, gehoord hebbende dat: het vereenigingsrecht den mensch van natuurwege toekomt; dat die op dit recht inbreuk maakt, onrecht pleegt; keurt het optreden der firma ten sterkste af; spoort al degene die in deze hun invloed kunnen doen gelden, aan het personeel van genoemde werkgeefster in de R. K. Vakvereeniging te brengen en zegt aan dit personeel haar moreelen en zoo noodig finantieelen steun toe in den strijd om het vereenigingsrecht.

De firma van Arendonk was uitgenoodigd hare houding te verdediging, doch niet verschenen.

— Maandagavond is het 13 jarig meisje van den werkman Brokken dermate verbrand, dat haar toestand bedenkelijk is. Bij het lichten met een kaars geraakten haar kleeren in brand. Met de in volle vlam staande kleeren liep het kind de straat op en werd overdekt met brandwonden.

Kerknieuws.

Rector van Gerve †.

Dinsdagmorgen had in de parochiekerk van St. Jacob te 's-Hertogenbosch de plechtige H. Requiemmis plaats voor de zielerust van den Weleerw. heer C. M. van Gerve, rector te Oirschot, j.l. Vrijdag ten huize zijner familie te 's-Bosch in den ouderdom van 31 jaren overleden. De H. Mis werd opgedragen door den Hoogeerw. heer Mgr. Prinsen, pastoor van St. Jacob, met assistentie van de Weleerw. heeren Brekelmans en Aldenhuijsen, als diaken en subdiaken.

Op de begraafplaats te Orhten werd het lijk ingezegend door Mgr. Prinsen, waarna het in den priester-grafkelder onder de kapel werd bijgezet. Hgz.

Benoemingen.

In verband met de aanstaande oprichting eener St. Antonius-parochie te Tilburg, heeft Z. D. H. de Bisschop van Den Bosch benoemd tot kapelaan te Uden den weleerw. heer J. C. van de Sande; tot kapelaan te Tilburg (H. Joseph) den weleerw. M. Wassenberg en tot kapelaan te Diessen den eerw. heer G. M. de Groot priester van het Seminarie.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Door eenige ouders alhier werd het plan geopperd om hier in Boxtel een zangschool op te richten voor kinderen van 8 tot 12 en van 12 tot 17 jaar, zonder onderscheid van rang, stand of godsdienst. Het doel van de Zangschool is de kinderen goed, degelijk zangonderwijs te geven en zoo mogelijk bij slagen van deze plannen, daaraan ook eene afdeeling voor muziek te verbinden.

Ouders en kindervrienden, die met dit doel samengaan, worden verzocht hun naamkaartje onder motto „Zangschool" met vermelding van 't aantal kinderen die zij op die school zouden wenschen toegelaten te zien, in te zenden aan het bureau dezer courant.

Eenige Ouders.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 29 Dec. 1912 — 4 Jan. 1913.

Geboren: Anna J. J., d. van P. G. Chr. Otten en J. Th. Koppers, Breukelen. — Lambertus Th., z. van J. van den Heuvel en B. M. van den Biggelaar, Munsel. — Leonardus W. S, z. van J. A. van der Haagen en G. van Asten, Rozemarijnstraat — Catharina A., d. van J. J. Withoos en G. van der Steen, Lennisheuvel. — Maria A., d. van H. van Leent en H. van der Sande, Breukelen. — Francina, d. van J. van Breugel en H. G. van den Braak, Hal.

Ondertrouwd: Cornelis Boeren, 28 j. St. Oedenrode en Adriana Voets 22 j. Langenberg.

Overleden: Adriaan van den Braak, echtg. van A. van de Laak, 66 j. Rozemarijnstraat. — Willem F. Marchand, echtg. van L. Dirks, 70 j. Kleinderliempde. D. en A.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C. B.

VRAAG I. *Mijne kippen raken een massa veeren kwijt, vooral het achterwerk is geheel kaal. Wat te doen?*

B. *K. L.*

VRAAG II. *Bij mijne hoeders zijn er bij die elkaar de veeren uit kop en hals plukken. 't is een akelig gezicht. Kent U soms een geneesmiddel?*

B. *v. Br.*

ANTWOORD: Hoenders, welke door huidparasieten geplaagd worden, zoodra ze elkaar gaan „vlooien", zulke, die weinig of geen dierlijk voeder of geen zouten genoeg ontvangen en hoenders, die *toevallig* den smaak hebben beetgekregen, ontaarden veelal in veerpluksters. Verveling door gebrek aan beweging en tijdelijk gebrek aan drinkwater kunnen de oorzaken zijn. Ook deze ondeugd nemen de dieren licht van elkaar over.

Hoenders, welke eenmaal de ondeugd hebben eigen gemaakt, zijn ongeneeslijk. Snavelringen helpen wel, doch 't is voor de dieren een vreeselijke kwelling, omdat ze dan enkel het grove zaad kunnen oppikken. Bij loslooponde hennen ziet men geen veerenpluksters, tenminste niet als ze over eene flinke ruimte beschikken. Laat ge uw dieren los dan houdt het plukken op doch later, als ze weer in de ren komen, begint het opnieuw. Men tracht te de ondeugd te voorkomen, door steeds gepast voeder, ook groenvoer, volop zuiver drinkwater en beweging te verschaffen. Sommige snijden de punt van den bovensnavel af, doch dat is ook eene ware marteling en 't helpt ook geen zier. Hang in de ren liever aan een koordje een mangelwortel op, zoowat 4 d.M. van den grond af. De kippen zullen er een groot gedeelte van den dag mee bezig zijn, vooral als u ze midden in de loop hangt, zoodat ze bij aanraking min of meer schommelt.

G. Jos. B.

Voor Fruittelers.

De fruitteler is in hooge mate afhankelijk van het weer: nachtvorsten en aanhoudende regen tijdens den bloei, kunnen zijn schoone verwachtingen te niet doen. Maar bovendien heeft hij verscheidene vijanden in tal van kleine schadelijke insecten. Met het bestaan van deze zijn vele oofttelers nauwelijks bekend en zij dienen ze toch te kennen, niet alleen bij name, maar ook in hun ontwikkelingsgeschiedenis en leetwijze, teneinde doeltreffende bestrijdingsmiddelen te kunnen vinden.

Een dier kleine vijanden is de „Kleine Wintervlinder" (Cheimatobia brumata L) of eigenlijk de rups hiervan, want deze is het, die in 't voorjaar, als de knoppen der bladeren en bloesems op het punt staan open te barsten, daaraan begint te knagen en met dit vernielingswerk voortgaat, tot de bloem niet meer in staat is zich tot vrucht te ontwikkelen en de bladeren hun functiën niet meer kunnen verrichten. Groote schade wordt soms door deze rups aan verschillende soorten van ooftboomen aangericht, zoodat het den oppervlakkigen beschouwer kan toeschijnen of de vorst haar vernielend werk heeft verricht. Er zijn onderscheidene inheemsche soorten van wintervlinders; voor ons is echter de voornaamste de bovengenoemde. De wintervlinders vormen een groep van spanrupsvlinders; men kent de spanrups, welke, behalve de borstpooten, alleen aan 't achterste deel van 't achterlijf een tweetal paren pooten heeft, zoodat zij zich met gebogen rug voortbeweegt en met haar lichaam telkens een lus vormt.

De wintervlinder draagt zijn naam, omdat hij eerst in den voorwinter, soms zelfs na Nieuwjaar, te voorschijn komt, meestal in Nov., soms in October al, maar ook wel in Februari of Maart. Zijn verschijning is afhankelijk van het weer en den toestand van den grond; is de laatste zeer nat of hard bevroren, dan komen de vlinders niet te voorschijn, maar wachten tot de bodem vrij droog en niet meer bevroren is. Overdag ziet men ze niet, dan houden ze zich verscholen. Het roodachtig grijze mannetje kan men in November-avonden zien rondvliegen; het zoekt dan naar een wijfje om zich te paren. De wijfjes van den wintervlinder zijn vleugelloos of liever hebben slechts kleine, voor vliegen ongeschikte vleugels; zij houden zich dan ook op aan boomstammen en schuttingen, of op gras of onkruid; zij zijn bruin of geelbruin van kleur en ruim één centimeter lang, iets kleiner dan de mannetjes. Spoedig na het paren legt het wijfje haar kleine groene eitjes één voor één op de knoppen der vruchtboomen of op de takjes naast de knoppen, het aantal bedraagt 200 à 250. In April komen de rupsjes uit, die dadelijk op bloem- en bladknoppen aanvallen. Zij zijn tehuis zoowel op de kerse- als op de appel- en pereboomen, maar geven aan de eerste de voorkeur. Ook worden zij aangetroffen op de pruim, de perzik, de abrikoos, op de noot en de hazelnoot, op de bes en de kruisbes. De wijfjesvlinder legt verder ook haar eieren op de slee- en meidorens, op de rozen, op de eiken en beuken, en zeer gaarne ook op de wilgen.

Men lette er in 't voorjaar eens op, hoe de rups met haar vernielingswerk bezig is; terwijl zij vreet, spint zij draden om de knoppen en later om de jonge blaadjes. Als men den bloemknop van de pruime- en kwetseboomen gadeslaat, waarbij die knop den bladknop vooruit is, dan ziet men rupsjes, zoo dun als een draad, bezig om de knoppen op te vreten; zij eten het leven van den knop op en spannen, teneinde zich een beschutting te maken, zijdewebben van bloemblad tot bloemblad van den zich openenden knop. Later ondergaan de bladknoppen hetzelfde lot. Van de nog jonge kersen, waar de rups zich invreet, wordt het nog groene weefsel en ook de weeke steen deels vernield; niet geheel, daar zij, voor het zoover is, naar een andere kers gaat.

Begin Juni gewoonlijk, als de rups volwassen is, of het voedsel minder of onsmakelijk begint te worden, laat zij zich aan een draad naar beneden, begraaft zich onder de oppervlakte van den grond en verpopt. Omsloten in losse cocos van zijdedraad blijven de poppen, zoo we zeiden, in dien toestand tot laat in October of begin November. Dan komen de vlinders, die bij koud weer en harde vorst sterven, waardoor het eierleggen word voorkomen. Waar de natuur ze niet vernietigt, moeten wij het trachten te doen. Hoe dit kan, vertellen we in een volgend artikeltje.

C. B.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 7 Jan. Aangevoerd 128 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.55 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.55.

Boterprijzen.

Op 7 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.50 per K.G.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

ADVERTENTIEN

Abonneert U op het KATHOLIEKE STUIVERSMAGAZIJN

onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS WATERREUS, Uitgever, 's BOSCH.

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	**per pond 22 ct.**
Moole Mouth	**„ „ 9 en 7 „**
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	**„ „ 9 „**
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming	**bij 5 pond 30 „**
Raapolie	**per liter 35 „**
Koffie	**per pond 70, 65, 60 en 55 „**
Poederchocolade	**per ons 20, 18, 16, 14 en 12 „**

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

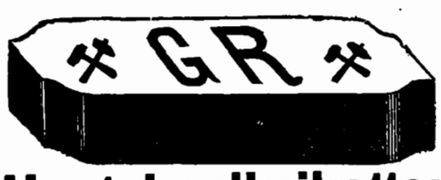

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij ✚ **„Het Roode Kruis"**

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Agenten-Sigaren-Particulieren.

Een 1ste klasse Sigarenfabriek **vraagt** voor den verkoop van sigaren aan particulieren, **ijverige serieuze AGENTEN** tegen zeer hooge provisie.

Brieven met uitvoerige inlichtingen enz. onder letter **W L 5038** Alg. Adv.-Bureau *A. de la Mar Azn.*, Amsterdam.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen,
Hectografen en
Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -
Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Beroemde operazangers en zangeressen.

prijzen de

ABDIJSIROOP.

Dat een groot aantal bekende tooneelspelers en tooneelspeelsters en zangers van den tegenwoordigen tijd de Abdijsiroop aanwenden en daarop vertrouwen, is wel het beste bewijs, dat de Abdijsiroop het meest afdoende geneesmiddel voor Hoest, Verkoudheid en tallooze Keel- en Borstkwalen is, die in hun gelederen voorkomen. En het is op zichzelf een welsprekend blijk van de zeldzame en degelijke hoedanigheden der zoo wonderbaarlijke geneeswijze der ademhalingsorganen door de Abdijsiroop.

De diepgevoelde sympathie van Mejuffrouw Marie Boyer, de meest gevierde artiste van de Opéra Comique te Parijs, met alle teringlijders, is evenzeer bekend als haar begaafdheid op tooneelgebied. Mejuffrouw Boyer, wier prachtige creatierollen op het tooneel zulk een reputatie hebben verkregen, schrijft ons:

„Sedert ik de Abdijsiroop gebruik, hoest ik nooit meer en heb ik ook geen last meer van heeschheid. De Abdijsiroop is mij een onmisbare metgezel geworden. Ik ga nooit op reis zonder een flesch Abdijsiroop in mijn koffer mede te nemen, en ik beschouw de Abdijsiroop als de grootste weldaad voor aangedane stembanden en om dezelve in orde te houden."

Wanneer dergelijke betrouwbare menschen, wier keel en longen verkeeren in aanhoudende spanning en overspanning, onafscheidelijk verbonden aan het in het openbaar spreken en zingen in vochtige zalen en schouwburgen en het voortdurend reizen in alle mogelijke weersgesteldheden, de Abdijsiroop prijzen, dan is het duidelijk, dat de Abdijsiroop in geen enkel huishouden, in geen kinderkamer, kantoor, werkplaats of waar ook ontbreken mag. De

ABDIJSIROOP, **Klooster Sancta Paulo,**

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—; van 550 gram f 2.—; van 1000 gram f 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Gen. Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij de bekende verkoopers, alle drogisten en de meeste Apothekers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT: **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

No. 4 ZATERDAG 11 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telsph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Belangrijk Bericht.

Alle abonné's, ook de week-abonné's, die de krant **minstens een maand lang** gelezen hebben ontvangen onzen

mooien, praktischen Wandkalender in 12 bladen.

Attentie!

Ieder, die zijn abonnement voor 't heele jaar 1913 **vooruitbetaalt**, ontvangt een der volgende boeken naar keuze:

1. **„In het aanschijn van den dood"** prachtig verhaal van 527 bladzijden.
2. **Levensschetsen van Godvruchtige vrouwen uit de vorige eeuw.** 372 bladzijden.
3. **Het leven van den H. Antonius van Padua**, met prachtige platen. Ruim 200 bldz. bevattende mooie platen. Kerkelijk goedgekeurd.
4. **Het Brood der Engelen.** Praktische onderrichtingen over de Heilige Communie. Bijna 300 bldz. van zeer rijken en mooi geschreven inhoud.
5. **Een familiegeheim** Boeiend verhaal 140 bldz., groot formaat.
6. **De nieuwe Kruistocht.** (in prachtband.) Dit boek, dat in aantrekkelijken vorm de geschiedenis der R. K. Drankbestrijding geeft, zeer frisch en pittig geschreven is, en bovendien vele portretten van alle bekende personen uit de Drankbestrijding bevat, heeft grooten opgang gemaakt.

Abonnementsprijs per jaar, bij vooruitbetaling:

f 2.20 voor hen, die de krant door de loopers aan huis bezorgd krijgen.
f 2.60 voor hen, die hem over de post krijgen.

Per 3 maanden **60 cent**, franco per post **75 cent**.

Als weekabonné kan men zich opgeven aan ons Bureau en aan de loopers die de krant bezorgen, à **5 cent** per week.

DE ADMINISTRATIE.

WE ZIJN BENIEUWD.

Onze geachte perscollega schijnt weer niet tevreden, vooraleer hij den strijd op zuiver persoonlijk terrein heeft overgebracht.

Er moet voor hem een bijzondere aantrekkelijkheid in liggen met een behuild gezicht langs de straat te gaan staan, jammerende over de slaag die hij bekomen heeft, als loon voor die hij zelf 't eerst uitdeelde.

Of zou hij af en toe die huilebalkerij van de vermoorde onschuld noodig hebben om de aandacht van zijn gedoe af te wenden?

We zullen 't heer maar eens laten begaan.

Daar hebben we nog een zeer bijzondere reden voor. Want, volgens zijn nieuwjaarsvoorspelling, zal onze confrater met ongekende verwoedheid dit jaar den verkiezingsstrijd voeren.

Dat klinkt wel wat vreemd in den mond van menschen, die anders net doen of ze 'n patent hebben van vrede, eendracht, zachtmoedigheid, enz. enz.

Maar dat moet in menschen, die een vrijbrief hebben voor alles wat ze in anderen afkeuren, géén oogenblik verwonderen.

Alzoo de heeren v. Eupen en Secretaris zullen in hun orgaan tegen de komende verkiezing eens geducht van leer trekken.

We kunnen dus verwachten, dat het tegenwoordige gemeentebeleid eens terdege onderhanden genomen zal worden, dat er geen stukje goed van blijft.

Dat spant onze verwachting bovenmate. En daarom willen we de lui eens kalm en stil hun gal laten uitspuwen, opdat ze des te eer kunnen beginnen aan 't groote werk, dat ze zich bij den aanvang dezes jaars in alle p'echtigheid en van harte gemeend, tot taak hebben gesteld; *'n paar raadsleden uit hun zetel te wippen.*

In die campagne willen we de heeren van Eupen en Secretaris wel eens bezig zien.

Doch als ze van hnn zaakje niet meer plezier beleven, dan voor twee jaar, dan zou 't toch zonde zijn van den lieven tijd.

De groote meerderheid der leden van den Boxtelschen gemeenteraad zal dus binnen kort in de „Dommel" z'n vonnis gestreken zien.

Naar we vertrouwen, met aanhaling der overtredingen. R.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De Belgische kolen.

Het „Hbl. v. Antw." meldt:

De mijneigenaars zijn deze week in vergadering bijeen geweest en hebben besloten, den prijs der kolen te verhoogen.

Er wordt thans zeer weinig voortgebracht in de mijnen en de opslagplaatsen zijn overal uitgeput. Moest een staking uitbreken, onze nijverheid zou na een paar weken overal stil gelegd moeten worden of zich in den vreemde van kolen voorzien. De aangekondigde verhooging der kolen zou 2 en 3 franks bedragen.

Auto ongeluk.

Donderdag had nabij de Hallepoort te Brussel, een ernstig auto-ongeluk plaats. De auto van dr. Lenoir kruiste aldaar de outo van den bankier Wasseman, waarin ook diens vrouw gezeten was. Een hevige botsing had plaats. Mevr. Wasseman, een knecht en de bestuurder kwamen er ongedeerd af, doch dr. Lenoir, zijn twaalf-jarig zoontje en zijn chaffeur werden doodelijk gewond naar het ziekenhuis gebracht. Een vriend van den dokter, die eveneens meereed, bleef ongedeerd.

De politie stelde aanstonds een onderzoek in. 't Bleek, dat door een tusschen-rijdende tram, de shauffeur van Wasseman den auto van dr. Lenoir niet bemerkte en er recht op inreed, Beide wagens zijn geheel ontredderd.

Brandkastdieven aan het werk.

In zeer zonderlinge omstandigheden is dezer dagen een stoute diefstal gepleegd in de woning van M. van Hemelrijck, Venusstraat 23 te Antwerpen aldus meldt het Hbl. van Antw.

Het was de meid des huizes, die des morgens te 6 uur beneden komende het eerst den diefstal bemerkte, wegens een paneel dat genomen was uit de deur, die toegang verleent tot den hof.

Zij verwittigde oogenblikkelijk hare meesters, die op hunne beurt de politie verwittigde. Er werd alras bestatigd dat de dieven de brandkast staande achter het bureel in de tweede kamer gelijkvloers hadden opengebroken. Drie blikken kistjes bevattende obligaties en juweelen waren verdwenen.

Hoe de dieven zijn binnengekomen blijft een raadsel. Langs den kant der Venusstraat is geen het minste spoor van braak of valsche sleutels gevonden. De deur was nog op nachtslot. Zoo dus zouden ze langs elders moeten zijn binnen gekomen.

Achter den hof is een groot magazijn, waarvan eene achtorpoort uitgang geeft op eene achterbuurt, bekend als het Half Maantje, dat uitkomt in de Veekenstraat.

Volgens den meestergast heeft hij zelf de grendels op de deur gesshoven. Gisterenmorgen waren deze weggeschoven. Wat zonderling is, de electrische draden, die verbinding stellen met bellen in het woonhuis en die in werking komen wanneer de deur geopend wordt, waren op verschillende plaatsen doorgesneden.

Men kan toch langs buiten geen grendels wegschuiven of ook geen electrische draden doorsnijden.

Duitschland.

Brandende kolenlaag.

Sedert eenigen tijd vertoonden de gebouwen van een fabriek van steengoed te Hasselbach bij Altenburg scheuren en bersten, waarvan men de oorzaak niet kon bevroeden. Er werd nu een boorgat in den grond gemaakt en daarbij stiet men op vijf meters reeds op een kolenlaag, die in brand stond. Deskundigen zijn, volgens de N. R. Ct., van meening, dat de steenkolen al sedert jaren branden. De haard van den brand ligt vlak onder de fabriek. Men is nu uit alle macht bezig, om een uitbreiding van den brand te stuiten.

Een „aardige geschiedenis.

Wij lezen in de „Nieuwe Limburger Koerier".

Gladbach heeft in de maand December een aardige historie beleefd.

Kapelaan Schopen, een der meest bekende Duitsche „Quertreiber", zond aan tal van menschen te Gladbach een vlugschrift, waarin hij beweert, dat vele Duitsche Katholieken, voor het openbare leven, een soort van interconfessioneel geloof of chistendom huldigen. Vooral te Gladbach zou, volgens hem, dit droevig verschijnsel worden waargenomen.

Dr. Meffert diende hem van antwoord in de te Gladbach verschijnende Westdeufsche Landzeitung en diende bovendien een aanklacht in bij het „Generalvikariat".

Toen kapelaan Schopen een tweede vlugschrift te Gladbach liet verspreiden, verzocht de hoogeerw. heer Krichel, deken der stad, aan de redactie der „Westdeutsche Landesztg." opname van het volgende:

„Ik verzoek de heeren van de „Zentrale des Volksvereins", alsook de andere geestelijke heeren, die zich door het optreden van den heer kapelaan Schopen aangevallen voelen, af te zien van een polemiek met genoemden heer, aan wien ik een maatgevend rustig af-

FEUILLETON.

Overwinning na Strijd.

VII.

„'t Is zoo Cathrien, zei ik, maar ge ziet het toch wel eens meer, dat het met den trouw „omslaat".

„Ja, maar 't kon er ook wel erger van worden. En dan, errem vrouw!"

Intusschen was 't tusschen moeder en Cathrien verder dan tusschen Hein en Dien. Die hebben er nog lang over gepraat. Maar 't was toch aan, publiek aan, en dik ook. En 't zou er van komen. Maar Dien kon haren „baas", waar ze zoolang „geregeerd" had, zóó niet laten zitten, en wilde wachten totdat het tijd was van „verhuren". Ondertusschen informeerde Dien niet zuinig bij allen, die ze maar dacht, dat ze het haar niet al te zeer zouden tegen maken. En 't slot was, gelijk het komen moest. Ze zouden trouwen. Zonder bruiloft. In stilte. En er werd getrouwd.

„Ge moet het natuurlijk zelf weten, meisje", zei de Baas, toen Dien de huur op zei. „Ik ben goed van u tevreden, we hebben het samen goed kunnen vinden. Het spijt me, dat ge wilt heengaan; maar dat ge liever trouwt en een eigen huishouden opzet, dat begrijp ik. Eigen haard, zegt het spreekwoord, is goud waard. Ik had anders zooal gedacht: Dien krijgt zoo zoetjesaan de jaren. Ze zal niet trouwen, ze zal bij mij blijven. Het spijt me effectief! Maar wat zal ik er aan doen. Ik moet dus naar een andere omzien?"

„Ja Baas! En tegen dat het zoo ver is, zal ik wel nu en dan eens een halven dag mogen uitgaan, om de nieuwe woning in orde te brengen?"

„Dat zullen we dan wel overleggen. En tegen wien hebt g'et? Want ik heb niks gemerkt van bizondere vrijagie?"

„Tegen Hein Dinges".

„Wa zegde daar, Dien? Tegen Hein Dinges? Hoe kom de daar aan? Kent Ge hem wel goed?"

„Ik geloof van ja! 't Is een ferme kerel, hij verdient goed, en is zeer godsdienstig. Ik zie hem alle dagen in de kerk".

„Ik wil er niks van zeggen, Dien, maar ik zou niet graag hebben, dat ge ongelukkig wierd. Pruuft Hein niet?"

„Hein? Hij is zelfs Geheel-onthouder".

„Ik meen toch dat ik eens gehoord heb, dat Hein hem lust".

„Geen kwestie van, Baas. Ik heb hem nog nooit iets zien gebruiken".

„Ja maar meid, de liefde is blind!"

„Maar ik weet het toch zeker, Baas".

„Ik wil hem niet terugzetten of u afkeerig maken, maar ge moet eens goed informeeren".

„Dat heb ik wel gedaan, Baas".

„Goed?"

„Ja".

„Dan moet ik u toch eens iets zeggen".

„Wat dan?"

„Maar ge moet niet kwaad worden?"

„Nee".

„Ik heb zelf Hein toch eens dronken gezien. Héél dronken. En hij zag er toen echt „loerisachtig" uit. Weet ge dat?"

„Daar heb ik wel iets van gehoord. Maar allen die ik er naar gevraagd heb, zeggen, dat hij vroeger wel eens een enkele keer die kuren had gehad, maar dat hij tegenwoordig „patent" is".

„'t Is mogelijk. Ik hoop het voor u. Doch ik heb het mijne gezegd. Ik meen 't goed met u".

Wat zou Dien daarop zeggen? Ze zei niets. Maar dacht. Waar zou ze dan informeeren? Ze zou hem zelf op de proef stellen!

Dien en Hein slenteren langs de hel-verlichte winkels. De toekomstplannen noopten tot uitzoeken van toekomstmeubelen. Veel van het netjes uitgestalde in aardewerk, keukengerief, meubels, enz., had hunne begeerige oogen getrokken. Eenige artikelen waren al in de memorie genoteerd. Maar koopen zouden ze pas als 't zoo ver was, dat ze „onder de slagen" stonden. Zoo hadden ze heel wat winkels van buiten begluurd en enkele ook van binnen bekeken, prijzen gevraagd, en aanprijzingen gehoord, toen ze voorbij een restauratie kwamen, waar een gramophoon zijn rol afdraaide.

„Tracteert ge nie", zei Dien, lachend tot Hein.

„Met plezier", zegt Hein, „hebt ge zin om er in te gaan?"

„Ik wou zoo'n muziekding wel eens dichtbij zien", zei Dien.

„Dan maar vooruit. Asjeblief. Dames voorop", grinnikt Hein.

Daar stonden ze in de goed verlichte zaal, Hein en Dien. 't Was er niet druk. Dien had nooit zoo'n zaal van binnen gezien en was niets op haar gemak. Hein schoof haar een stoel toe en beiden gingen zitten.

„Aanneme!" roept Hein. En tot Dien: „Wat zullen we nemen?"

„Wat neemt gij?"

„Ik heb eigenlijk nergens zin voor".

„Juffrouw, meneer, wat zal 't zijn?" informeert de kelner.

„Nou, wat vat ge?"

„Ik een lekker borreltje".

„Anisette?"

„Da's goed!"

„Voor u ook meneer"

„Nee".

„Breng hem maar een bittertje", zegt Dien, 't is guur buiten.

„Nee", valt Hein vlug in, „dat mag ik niet hebben".

„Meneer is van de blauwen knoop! Citroenlimonade? kwast? Eau gazeuse? Grenadine?" reciteert de kelner.

Hein weet 't niet. En Dien: „Toe vat een borreltje. Wat hebt ge 't liefste: Klare, brandewijn?"

„Nee".

„Hebt ge ook chocolade?"

„Asjeblief".

„Een anisette, een chocla!"

Kelner af.

„Hè, had dat maar eer gezeid, nou zit ik daar met 'n borrel, en gij met een kop te kijken. Waarom hebt ge nou ook geen borreltje besteld, al was 't maar voor mij".

„Dat wist ge toch wel, dat ik nooit pruuf".

„Ja maar, voor dien enkelen keer. We zijn nog nooit samen in de herberg geweest. Wa moeten de menschen wel denken van mij. Laten we maar gauw uitdrinken en weg zijn; ik kom van mijn leven in geen herberg meer. Ik schaam me de oogen uit den kop. Ik had zeker gedacht, dat gij een borreltje zoudt vatten en ik docht zoo, dan zal ik 't ook maar een bestellen, dan kunnen we samen eens „knutsen".

„'t Spijt me wel, da'k u zóó heb neergezet. Maar pruuven doe ik nooit. Dat heb ik beloofd".

„Maar voor den eersten keer, dat we samen uit waren?!"

„Zoudt ge me dan ongelukkig willen maken?"

„Ikke?"

„Ja. Ik kan er niet tegen. Ik mag hem niet drinken. Ik wil hem niet in mijn lijf. Voor niemand. Nog voor geen tientje! Nooit!"

Wordt vervolgd.

gewogen oordeel over de kerkelijke gezindheid en houding der betreffende heeren, alsook over katholieke instellingen. die zich in de goedkeuring der Kerkelijke Overheid verheugen, niet toekennen kan.

M. Gladbach, 20 Dec. 1912.

DEKEN KRICHEL"

Heel malsch is deze ééne — maar lange en veelzeggende — volzin, van den heer Deken zeker niet!

De beslissing van het „Generalvikariat" vernemen wij misschien niet; maar kapelaan Schopen zal ze spoedig te weten komen. Waarschijnlijk heeft hij ze reeds vernomen!

De N. L. K. spreekt van een „aardige" gebeurtenis. Er is misschien ook iets aardigs in het bovenverhaalde. Maar in 't algemeen genomen, mag het toch diep treurig heeten, dat onder katholieken en nog wel onder priesters, dingen mogelijk zijn, als waartegen deken Kirchel zijn stem verheft.

Frankrijk.

De bende-Bonnot

Het „Journal" bevat het sensatiebericht, dat een zekere Eckerlen, die in de Santé-gevangenis zat opgesloten, erin geslaagd was de kleeren van een gevangenbewaarder te bemachtigen, pogingen had aangewend om 22 leden der bende.Bonnot in vrijheid te stellen. Zijn plan werd ontdekt op het oogenblik, dat hij het wilde uitvoeren

Men gelooft, dat hij medeplichtigen had en een streng onderzoek is dan ook ingesteld.

Engeland.

De Engelsche vloot.

De unionist Middlemore vroeg dezer dagen in het Lagerhuis, hoeveel schepen van het pre-Dreadnought-type niet ouder dan 15 jaar de Engelsche vloot rijk, hoe de verhouding was met Duitschland en hoe de verhouding in 1920 wezen zal.

Minister Churchill gaf toen de volgende cijfers:

JANUARI 1913.

	Linieschepen.	Kruisers.	Totaal.
Engeland	28	34	62
Duitschland	18	8	26

JANUARI 1920.

	Linieschepen.	Kruisers.	Totaal.
Engeland	2	7	9
Duitschland	4	9	7

Bij deze cijfers waren niet de schepen van de Nord Nelson-klasse gerekend. Indien deze er bijgevoegd zouden zijn dan zouden de cijfers 94 en 11 bedragen hebben.

Verder vroeg de afgevaardigde nog hoe groot de toeneming was van het vlootpersoneel in Duitschland en Engeland sedert 1904—1905 en welke voorzieningen er getroffen waren in de nieuwe begrooting met het oog op het personeel. De minister antwoordde, dat het Duitsche vloot-personeel in 1904—1905 bedroeg 38.128man en 1912—1913 67.783 man, een toeneming dus van 28.655 man. Voor de nieuwe begrooting was in een vegrooting van het personeel met 6366 man voorzien. Engeland had in 1904—1905 een personeel van 131,100 man en in 1912 van 137.500 man, een toeneming dus van 6400 man.

De afgevaardigde uitte toen nog zijn bezorgdheid over de veel snellere vergrooting van personeel in Duitschland naar Churchill verzekerde, dat de genomen maatregelen altijd in overeenstemming waren met de bestaande behoeften.

Amerika.

Petroleum.

Naar de „Daily Expresse" meldt heeft de Engelsche admiraliteit in Albert Country, New Brunswick, voor p.st. 2.000.000 petroleumhoudenden grond gekocht, ten einde petroleum voor de vloot te verkrijgen.

Ontstolen kostbaarheden.

De politie te New-York heeft Maandag in een winkel van tweede hands goederen op een hoeveelheid goud, zilver en juweelen beslag gelegd, ter waarde van f 1.200.000. Men gelooft, dat dit alles is gestolen door een bende van handige roovers, mannen zoowel als vrouwen, die de theaters, de winkels en eethuizen bezoeken, waar de aanzienlijken plegen te verkeeren. Men heeft in verband met deze vondst slechts één meisjeaangehouden, Kitty Carr genaamd.

De ontdekte kostbaarheden werden naar het naaste politiebureau gebracht en daar ontstond in den loop van den dag een stormloop van menschen, die hoopten iets te herkennen, wat hun ontstolen was. N. R. Ct.

Binnenlandsch Nieuws.

Nalatig overwegwachter.

Op den 6den Augustus 1912 had op een overweg bij Groningen een botsing plaats tusschen een zandtrein op de in aanleg zijnde tramlijn Groningen—Drachten, en een vrachtwagen, doordat de man, die belast was met het sluiten der boomen, den overweg niet op tijd had gesloten. Het gevolg was, dat de bejaarde mej. Meekma, uit Muntendam, zwaar lichamelijk letsel bewam.

Tegen den overwegwachter R. M. P. werd gisteren door het O. M. der arrondissementsrechtbank te Groningen 7 dagen hechtenis geeischt.

R. K. Middelstand in Limburg.

Omtrent het plan tot organissatie van den R. K. Middenstand in Limburg kunnen wij reeds thans mededeelen, dat in overleg met Z. D. H. den Bischop van Roermond eenige der voornaamste plaatsen in 't Noorden, Midden en Zuiden van Limburg gekozen worden om daar een Hanze op te richten.

De heer Kellenaers zal zich binnenkort voor een 14-tal dagen naar Roermond begeven en van daaruit met de propaganda beginnen.

Reeds werden uit een viertal belangrijke plaatsen in Limburg uitnoodigingen ontvangen.

Terugkeer tot het Oude.

De trekschuit wordt, naar de „Zeeuw" meedeelt, weer actueel. Althans zal men tweemaal per week de reis van Groningen naar Assen en terug weder met zulk een antiek verkeermiddel kunnen afleggen.

Vroeg rijp.

Te Elst werden Maandagavond uit de gang van de O. L. school, tijdens de avondschool, 'n tweetal jassen ontvreemd, een, waarin nogal geld was. Uit een direct ingesteld onderzoek, bleek de dader een 11-jarige jongen, genaamd v. R., de ontvreemde kleedingstukken werden thuis uit een bedstede door de politie opgediept. Arnh. Ct.

Die treft er slecht weer op.

Bij een inwoner van Rijswijk staan thans aardbeien in bloei en hebben zelfs enkele bloempjes al vrucht gezet. Viooltjes, muurbloemen, rozenknoppen staan in den tuin van denzelden man te bloeien of het voorjaar is.

Verijdelde ontvluchting uit het huis van bewaring.

Alweer heeft, naar de „Tel." meldt, een gedetineerde in het huis van bewaring te Amsterdam beproefd te ontvluchten. De poging is ditmaal echter mislukt, dank zij de activiteit van den directeur, den heer Bierenbroodspot. Deze ontdekte namelijk bij zijn ronde, die hij te kwart vóór twee deed, dat een ladder tegen een afdak aan de achterzijde stond, terwijl een touw hing uit de cel van den gedetineerde, H. Dekker, verdacht van de inbraak op het Singel.

Door deze ontdekking is de ontsnapping mislukt. Onmiddellijk werd een onderzoek ingesteld door den inspecteur van politie, den heer De Vries-Humel, doch buitenstaander, die den gedineerden Dekker behulpzaam moesten zijn bij de voorgenomen ontsnapping werden niet gevonden.

Een buitenkansje.

Zeer onverwachts is de weduwe I. te Beekbergen de gelukkige bezitster geworden van f 37.000 haar bij testamentaire beschikking vermaakt door haar commensaal den heer H., gewezen makelaar. Genoemde heer was het gelukt, zoo vertelt de N. A. Crt., Zaterdag ll. van zijn curateele te worden ontheven en de vrije beschikking over zijn vermogen te ontvangen. Deze tijding was hem op zijn ziekbed gebracht, waarop hij daags daarna is gestorven. 't Is voor de weduwe, die met haar kinderen in niet te ruime omstandigheden verkeert, een aardig buitenkansje.

Een flesschentrekker gesnapt.

Het is de politie te Beverwijk eindelijk gelukt, zekeren Van Kr., die deel uitmaakt van een beruchte flesschentrekkerscombinatie, tegen welke de politie-autoriteiten herhaaldelijk hebben gewaarschuwd, aan de Haarlemsche justitie over te leveren. Ondanks alle waarschuwingen wisten Van Kr. en zijn kornuiten nog telkens nieuwe slachtoffers te maken. De vorige week werden nog juist bijtijds twee schuiten steenen. Dinsdag werd een lading glas aan de handen van die heeren onttrokken. Vooral in het laatste geval was dit geen gemakkelijke taak, omdat de aplichters met groot overleg waren te werk gegaan. Door medewerking van den burgemeester van Beverwijk en den officier van justitie te Haarlem, kon de zending, welke van een Haagsche firma afkomstig was, op het laatste nippertje uit hun vingers gehouden worden. Het is hun gewoonte, adressen van notarissen, zoowel uit Beverwijk als uit andere plaatsen, voor navraag op te geven. Wie te goed van vertrouwen is en op den naam afgaande zonder verdere informatie zijn goederen afzendt, wordt het kind van de rekening. N. R. Ct.

Vergiftige toiletartikelen.

De heeren dr. Van Hamel Roos en Harmens schrijven in het *Maandbl, t. d. Vervalschingen*: Waar reeds zoo herhaaldelijk gewaarschuwd werd tegen schadelijke toiletmiddelen, schijnt het inderdaad onbegrijpelijk, dat het publiek nog steeds voortgaat dergelijke artikelen te koopen, en waar in Duitschland b. v. de verkoop van schadelijke cosmetica ten strengste verboden is, blijkt het, ondanks onze gezondheidswetten, nog steeds mogelijk, dat in allerlei winkels straffeloos vergiften voor de toilettafel verkocht worden.

Wij hadden nu wederom gelegenheid een tweetal loophoudende haarverven te onderzoeken, n.l. de bekende „Allen Hair-Restorer", waartegen reeds herhaaldelijk gewaarschuwd werd er een nieuw product, hetwelk met grooten ophef aangekondigd wordt als „onschadelijk", uit Parijs afkomstig is en onder den naam van „Juvenior" hier te lande verkocht wordt. Beide genoemde preparaten bevatten opgeloste loodverbindingen en zijn zonder eenige voorbehoud als schadelijk voor de gezondheid, ten zeerste als haarverfmiddel af te keuren.

Het is in het algemeen belang dringend noodzakelijk dat eindelijk eens de verkoop van dergelijke schadelijke stoffen officieel verboden worde, zooals dit reeds sedert tal van jaren in andere landen het geval is.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 11 Januari 1913.

Eerste vergadering der Vereeniging „Roomsche Cultuur" te Boxtel.

Sedert eenigen tijd is alhier opgericht eene vereeniging onder bovenstaanden naam, welke tot doel heeft de ingezetenen van Boxtel en in 't bijzonder hare leden, donateurs en donatrices op Roomschen grondslag te ontwikkelen.

Op Donderdag jl. hield de vereeniging hare éerste openbare vergadering, welke door vele Eerw. Heeren Geestelijken, waaronder van beide parochies, en een talrijk publiek werd bijgewoond.

In zijn openingswoord merkte de voorzitter op, dat de vereeniging een R. K. is en dus in al haar doen en laten de Kath. beginselen zal naleven en propageeren. Spr. constateerde, dat op velerlei gebied, doch vooral op goddienstig gebied, ontwikkeling noodig is; dat telkens opnieuw de onwetendheid van 't meerendeel der menschen aan den dag treedt; dat zoo weinig menschen met eene rotsvaste overtuiging gevonden worden. In deze verbetering te brengen is het doel van de vereeniging. Dit doel zal ze trachten te bereiken door het laten optreden van sprekers, het geven van cursussen en 't maken van propaganda voor de Kath. pers. Tevens bestaan er plannen om aan de vereeniging te verbinden een filiaal van de zeer gunstig bekende bibliotheek van „Geloof en Wetenschap" te Amsterdam.

Aan het slot van zijn openingswoord leidde de voorz. in den spreker Karel Beijaert uit Brugge, die op deze eerste vergadering zou behandelen het onderwerp: „Onze Moeder de H. Kerk in 't verleden, 't heden en de toekomst", een onderwerp dat zoo nauw in verband staat met het doel der vereeniging.

Alvorens met zijne eigenlijke rede te beginnen, verontschuldigt zich de spreker wegens zijne Vlaamsche taal, die het voor de toehoorders misschien wat moeilijk zou maken hem te volgen. Hij kan zich echter van den Vlaamschen tongval evenmin losmaken als een Hollander Vlaamsch kan spreken en verzoekt dus maar goed te letten op de bewegingen van den mond, wat veel tot het verstaan zal bijdragen. Overigens is spr. van gevoelen, dat, waar het eene kind tot 't andere spreekt over zijne moeder, de taal die gesproken wordt, de taal des harten is, die zeer gemakkelijk verstaan wordt.

In eene schitterende rede, hier en daar tintelend van humor, beschouwt voorts de spreker den toestand der Kath. Kerk in het verleden, het heden en de toekomst en toont op zeer verdienstelijke wijze aan, dat de Kath. kerk, die men zoo graag doodpraat die hier en daar reeds voor dood werd gehouden, die — naar men dikwijls hooren en lezen kan — niet meer van den tegenwoordigen tijd is, er allerwege schitterend voorstaat en zeer duidelijk het bewijs levert voor de waarheid van het woord van Christus: „Ik zal met u zijn tot aan de voleinding der eeuwen".

Dat de Kerk hare roeping ook in den tegenwoordigen tijd begrijpt, meende spreker te constateeren uit de zorg welke zij voor de werklieden aan den dag legt om hen aan een beter bestaan te helpen en te voorkomen, dat de vrijmetselarij door het socialisme vat op hen krijgt.

Dat de belangstelling in de zaken der Kath. kerk tegenwoordig nog veel grooter is dan vroeger, toonde sreker aan door er op te wijzen, dat bij een of ander voorval op het Vaticaan de bladen van allerlei richting over de geheele wereld er hare kolommen voor beschikbaar stellen, wel een bewijs, dat de Kath. kerk nog lang niet dood is.

Spreker ging vervolgens na den opbloei van de H. Kerk in nagenoeg alle landen der wereld tot zelfs in Frankrijk en meende, dat daarom voor de toekomst geen al te groote bezorgdheid moest worden aan den dag gelegd, dat eerder zelfs de knoken van den laatsten vrijmetselaar zullen verteerd zijn dan dat een steentje zou vallen van de rots, waarop Christus zijne Kerk heeft gebouwd.

De ruimte verbiedt ons de rede en de belangrijke cijfers daaruit zelfs maar in 't kort weer te geven. We zullen dan ook niet trachten dat te doen, doch hiermee volstaan.

De Adviseur, de Weleerw. heer Nuijens bedankte den spreker voor zijne mooie rede en spoorde de aanwezigen aan tot toetreding.

Het gevolg van deze vergadering was, dat 42 personen uit alle rangen en standen zich als lid. donateur of donatrice opgaven.

Dit succes van deze eerste vergadering belooft veel voor de toekomst. Moge de jonge vereeniging zich steeds in de belangstelling en medewerking van alle Boxtelsche ingezetenen verheugen, dan zal zij nog veel voor hunne ontwikkeling kunnen doen.

— Hoewel de Tuberculosetentoonstelling bij 't verschijnen van 't vorig nummer nog niet gesloten was, hebben we haar toch een vrij uitvoerige bespreking gewijd.

Thans kunnen we nog mededeelen dat het aantal bezoekers 2028 beliep, de 235 leerlingen der hoogste klassen der lagere scholen inbegrepen.

Een woord van oprechten dank moet hier gebracht worden aan het Bestuur der Dr. Hoeksvereeniging, aan de plaatsvervangende Directrice der Tentoonstelling, Mej. van Esch, de heeren C. en H. Hoek, zoons van den Voorzittnr der Vereeniging, en de heer P. Clercx, die zich door hunne verklaringen en aanwijzingen het publiek ten zeerste aan zich verplichten.

Moge de Dr. Hoeksvereeniging zich immer in den krachtdadigen steun onzer gemeentenaren blijven verheugen, opdat ze in de toekomst even verdienstelijk kan werkzaam blijven, zooals ze dat van 't begin van haar bestaan af geweest is.

— Door de gemeentepolitie alhier is een onderzoek ingesteld, naar het lichten van een gasmeter.

— Morgen geeft „The White Bioscope" alhier wederom een zeldzaam program. Hoofdnummer is: „De broodbezorgster van Parijs". Deze film (1500 M. lang) had in Amsterdam en Rotterdam een groot succes.

Gemonde Den 27sten Januari hopen de echtelieden Cornelius Voets en Engelina v, d. Langenberg op Hoog-Gemonde het feest hunner 50 jarige echtvereeniging te vieren.

De buurt zal onderling werkzaam zijn om de oudjes, dien dag een gezellig feest te bereiden.

's-Bosch. Woensdagavond omstreeks 9 uur had de bekende tand des tijds zoover zijn werkzaamheden aan den tuinmuur van perceel 63 in de Ververstraat verricht, dat deze met een lawaai, een instorting eigen, inviel. Vermoedelijk zijn de ratten, welke huizen in de Dieze, die achter het huis kabbelt, medeplichtig aan dit vandalisme. Het puin van den muur, mitsgaders de vegers, dweilen en verdere huishoudelijke artikelen, die aan zoo'n muur plegen te hangen, verdwenen in de nachtelijke golven. Door de ontwrichting van den grond kwamen groote scheuren in de arbeiderswoningen in Achter den Boogaard. Een panische schrik ontstond. De bewoners vluchtten en er was heel wat overreedingskracht noodig om de menschen weer naar binnen te krijgen.

Onnoodig te zeggen dat 't een en ander zich in de belangstelling van de buurt op de meest ondubbelzinnige wijze mocht verheugen.

Nader vernemen wij dat de brug in het straatje gestut is Hgz.

Voorjaarskeuringen van hengsten.

De minister van Landbouw, Nijverheid en Handel heeft bepaald, dat voor Noord-Brabant de gewone rijksvoorjaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten in 1913 gehouden zullen worden op 21 Eebruari te 's Hertogenbosch en op 7 Maart te Zevenbergen. (Hsg.)

Een slimme boer.

't was verleden week, dat de landbouwer Smits uit Vechel (Eerde) een tweetal zware varkens moest leveren bij een slager in een stad zijner omgeving, zoo vertelt de Eindh. Crt.;

't Waren beide zware dieren, die hem een aardig duitje in den buidel konden bezorgen.

Als men hem nu maar niet bedroog met het gewicht, want, volgens sommige boeren, gebeurt dat heel veel in de stad.

Jammer dat Smits zelf geen bascule had; — dan had hij tenminste de varkens eerst kunnen wegen.

Geen nood!

't Was op den vooravond van den leverdag, dat S. toevallig naar den molen moest om daar zijn meel af te halen.

En ziende dat daar een schoone groote bascule stond, kreeg hij zin om te weten hoe zwaar hij zelf zou zijn.

Daarom stapte hij op de plank en de „mulder" zette het gewicht in.

Honderd-drie-en-vijftig pond. Nou dat was geen lichte.

Maar wat had Smits er nu aan, dat hij wist, hoe zwaar hij zelf was. 't Ware voor hem van heel wat meer waarde geweest, te weten, hoe zwaar zijn varkens wogen.

Maar men is al licht geneigd, van een „stommen boer" te spreken.

We zullen echter zien, dat er ook onder de boeren echte slimmelingen zijn, die zich door den slager van een groote stad zelfs niet laten beetnemen.

Want op den morgen van den volgenden dag trok hij al vroeg met paard en kar op pad.

Twee zware, dikke varkens stonden of lagen er op, en ze begrepen er niets van, dat het hun laatste reis zou zijn.

Smits kwam zonder ongelukken aan.

De slager en de knechts waren uiterst behulpzaam. Wat goeie menschen.

„Lust je niet een bakske koffie, thee of roome?"

„Nou as 'k oew nie ontrief", zei de boer.

En ondertusschen werden de varkens al van de kar gehaald.

En Smits hoefde er heelemaal niets aan te doen, heelemaal niets.

Vóór dat de varkens in de waag gingen werd Smits geroepen en hij kwam om te zien hoe zwaar zijn zwijnen zouden zijn.

Nummer een drie-honderd en vijfentwintig pond.

Nummor twee tien pond lichter.

Smits dacht: dat valt mij ontzaggelijk tegen, maar hij zei niets.

Hij knikte maar eens. Een de varkens werden weggeduwd.

En toen vroeg hij heel nuchtertjes; of ze ook hem eens wouën wegen, want ze hadden al zoo dikwijls tegen hem gezegd, dat hij wel 170 pond zou wegen.

„Neen" zei de slachter, „170 is wel wat veel."

Maar Smits mocht in de waag.

Honderd één-en-veertig pond.

Sapristi, dacht de boer, gisteren woog ik bij den mulder 153 pond en nu maar 141, dat is niet in orde. Deze slager weegt valsch. Mijn varkens wegen meer. En hij nam geen genoegen.

En na herweging kwam Smits tot de conclusie, dat men hem voor een som van 24 guldens had getracht te foppen in het gewicht.

Dat was geen „stomme" boer. Hgz.

Kerknieuws.

Bedevaart naar Lourdes.

De Vereeniging tot samenstelling van Nederlandsche Bedevaarten heeft besloten dit jaar, bij gelegenheid van de 25ste Bedevaart naar Lourdes, hieraan bijzondere intentiën te verbinden.

De Bedevaart zal plaats hebben van den 23sten tot den 31sten Juli, opdat de deelnemers geen hinder ondervinden bij het vervullen hunner kiezersplichten voor de Tweede Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraden.

Het Comité hoopt voor het bezoek aan het Genadeoord minstens drie treinen te kunnen samenstellen, waarvan een speciaal voor de zieken zal bestemd zijn. Teneinde deze 25ste Bedevaart met te meer luister te kunnen vieren is de bedoeling van het Comité de deelname in ruime mate onder het bereik te brengen van de minvermogende zieken. Het zal dan ook een warm beroep doen op de weldadigheid der Katholieke Nederlanders, om van hen een ruime gift te vragen teneinde deze ongelukkigen in de gelegenheid te kunnen stellen de reis mede te maken, die voor velen hunner de eenige hoop geeft hersteld in hun land te mogen wederkeeren. Msb.

Brieven van eenen Boxtelschen landbower.

Meneer de redakteur.

Van de week is onzen Driek nog is bij me weeze buurte. Nao dè me wè gepraot han over de duurte van 't vee en over het huishauwen, begon onzen Driek over de leste raodsvergadering, en we er de kraante zoo al over geschreeve hebbe.

Ik zeg, joa Willemke hee er nie alles ingezet. Van wè er vurgevallen is mee de levering van de hondenbelastingsbiljetten daor mokt ie zen eigen mee een Jentje van Léije van af.

Dè hij uurst 500 biljetten aanneemt en levert vur f 2,75 en dan ze nog eens levert van dezelfde en er mer efkes f 7,50 vur op wil strijken, dè hee hij er nie bij gezet, dè was em zeker te zout. Tjs mer goed dè er enne wethaauwer bij zit, die zoo iets nie verdonkermaond, en dè er gezee wordt, heur is hier Willemke al wè ge meer gebeurd het es f 2,75 komt oe volgens 't reglement nie toe, en moette gè teruggeven.

Tis te gek zee onzen Driek, wie weet hoe dè ze vruuger zooiets allemaol aon de steel gestoken hebbe, ik denk dè zal geen meensch weete es 't sekretariske en die zal 't wel vergeete zen. Laot ons daor mer nie meer over praoten zeg ik, zooiets zal hullie toch nie gebenedijje, en al hullie schenne op men en op aander meensche doen ze enkel, um al 't geen wè ze doen en nie in den haok is te bedekken.

't Is nou mer 'n klennighed die 5 gld. Die 5 gld. des dan ook de moeite nie wèrd um der veul drukte over te maoke, mer 't is um nog is te laote zien, dè 't gin wonder is, dè Tiele nog gin antwoord gekregen hee van de Sik, op dè stuk, det ie in de Centraal schreef. Nog lang han we over 't een en aander zitten praoten toe dè 't tijd wier um naar bed te gaan.

Mijnheer de Redacteur zoo ik gezien heb in de Dommel, hee v. Eupen zenne sabel nou al gewet, tegen de verkiezing, dè stond in zenne niewjaorsbrief.

Ze zullen al der krachten inspannen, want schrijft ie:

„de sluimerende haat en vijandschap is den laatsten tijd weer „met vernieuwde woede uitgebroken".

Diejen haat en vijandschap zit toch zeker bij hullie, ik heb er niks van op kunnen merken in de Centraal.

Of zou ze 't haat en vijandschap noemen es de geminteraadslee zeggen, dè er alles eerlijk nao toe moet gaon. Daor hebben ze toch ennen eed vur afgelee, en eerlijk duurt toch 't langst is nie? Zoo han zij er ok altij over moetten denken. Tot ziens.

TOON.

Rechtszaken.

Bartje Beerendsen.

In hooger beroep stond Donderdagmorgen voor het Gerechtshof te Arnhem terecht Bartje Berendsen, het hoofd van de dievenbende, die gedurende eenige jaren de omgeving van Arnhem onveilig maakte.

Hoewel door een maandenlange instructie ongeveer 70 inbraken op rekening van dezen beklaagde met zijn bende konden gesteld worden, waren hem in den eersten aanleg door den officier van justitie slechts negen feiten ten laste gelegd, waarvan de voornaamste waren de inbraak op Klein Biljoen te Velp, waar hij den 1sten Jan. 1912 te Velp met eenige zijner bende-genooten wist binnen te dringen en waar hun een bedrag van f 4800 in handen viel;

Verder een inbraak 20 Mei 1911 te Velp bij den heer L. Carro, waar f 330 buit werd gemaakt en een inbraak bij den heer Frowein aan den Velperweg te Arnhem, in den nacht van 5 op 6 Mei 1910, waar een groote hoeveelheid tafelzilver werd gestolen, dat later door Beerendsen in Antwerpen werd aan den man gebracht.

Bij de overige ten laste gelegde inbraken vielen den inbrekers slechts geringe geldbedragen of gouden en zilveren voorwerpen in handen.

Als de voornaamste getuigen werden in eersten aanleg tegen dezen beklaagde gehoord zijn medebeklaagden, die als beklaagden terecht staande volledig alle inbraken hadden bekend.

Beklaagde zelf heeft bij de eerste behandeling zijner zaak niets losgelaten. Hij bekende niet, doch evenmin ontkende hij, zooals hij zeide, omdat hij het volkomen nutteloos achtte.

De Officier van Justitie eischte tegen dezen bekl. het maximum dat de wet toestaat en wel 12 jaar gevangenisstraf.

De Rechtbank veroordeelde hem tot 10 jaar gevangenisstraf

Beklaagde en daarna ook het O. M. kwamen tegen dit vonnis in hooger beroep.

Bekl. wordt door vier marechaussées zwaar geboeid binnengeleid. In de bank der beschuldigden nemen naast hem twee marechaussées plaats. In de zaal stellen zich vijf rijksveldwachters op. De zaal is stampvol. Bekl. wordt ondervraagd en bekent thans volledig alle hem ten laste gelegde misdrijven met uitzondering van den diefstal Steenties waaraan hij part nog deel had, te hebben gepleegd.

Hij zegt eerst tot diefstal gekomen te zijn, doordat anderen bij hem kwamen en hem vroegen mee te doen. Daar v. d. Sande verklaarde brandkasten te kunnen openmaken, deed hij mee. Eenmaal er bij betrokken, bleef hij doen Hij kon zich niet meer losmaken van de overigen, hoewel hij anderen herhaaldelijk had gewaarschuwd dat het spaak zou loopen. Uit geldgebrek behoefde hij het neit te doen. Hij met zijn moeder, wier eenige zoon hij was, verdiende genoeg: bovendien verdiende hij veel geld met stroopen, hoewel hij geen weelde had. Op 31 jarigen leeftijd pleegde hij de eerste inbraak. Voor dien had hij immers iets misdreven.

Mishandeling.

Voor het Gerechtshof van 's Bosch stond in hooger beroep terecht Jac. v. W., klompenmaker te Boxtel, wegens mishandeling op de gebroeders De Bresser uit Gemonde-Boxtel door de Bossche rechtbank veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf.

In deze zaak waren een stuk of acht getuigen gedagvaard, waaronder verschillende à décharge. Als verdediger trad op mr. L. van Heijst.

Getuige A. de Bresser verklaarde, dat hij met zijn broers en anderen naar huis teruggekeerend uit de herberg van v. d. Pas, achter zich op den weg herrie hoorde. Hij keerde op zijn schrede terug en ontmoette een ander gezelschap, waaronder beklaagde, die hem met een stok op zijn kop en zijn armen sloeg. Ook zijn broeder Jan kreeg stokslagen.

De getuige à décharge echter en ook de beklaagden vertelden, dat de mishandelden dreigend met iets in de opgeheven hand op v. W. waren afgekomen en dat deze geslagen had uit noodweer.

Twee der getuigen á charge werden naar aanleiding hunner antwoorden op de door den verdediger gestelde vragen, ernstig door den president op het gewicht van den eed gewezen, wijl zij den indruk maakten niet geheel conform de waarheid te verklaren.

De advocaat-generaal mr, Tak, achtte de zaak een zeer moeilijke, waarin de overtuiging een hoofdrol was.

Van de getuigen à charge had hij den indruk gekregen, dat zij niet alles zeggen en daarom achtte hij het best vrijspraak te eischen met vernietiging van het vonnis der Bossche rechtbank en betaling der kosten van de getuigen à décharge door het rijk.

De verdediger mr. L. v. Heijst betoogde, dat wil men een veroordeelend vonnis ellen, men uit de wettelijke bewijsmiddelen moet komen tot de overtuiging. Hier was een familieveete in 't spel, doordat A. de Bresser had willen verkeeren met een zuster van beklaagde, een verkeering, waarvan de vader van het meisje niets wilde weten. Vandaar de vijandschap. Pleiter wees er op, hoe de aanklagers, kort voor deze mishandeling, nog een lage streek hadden begaan door de vrouw van keklaagde, die ziekelijk was, in haar woning te molesteeren, terwijl beklaagde in dienst was. Ook op meer andere manieren was beklaagde herhaaldelijk door de gebroeders de B. lastig gevallen en bedreigd. Aan de verklaringen der getuigen à charge wilde pleiter geen waarheid hechten, en wijzend op het ultstekend gedrag, waarom beklaagde steeds bekend had gestaan, vroeg vrijspraak of, indien het Hof daartoe niet mocht kunnen komen, een zeer geringe straf.

De uitspraak werd bepaald op 22 Januari a s. Hgz.

Gemengd Nieuws.

Het Krupp-geschut.

Tijdens den oorlog, werd het geringe succes der Turksche artillerie, door zekere buitenlandsche bladen toegeschreven aan het feit, dat de Turken zich van Krupp-geschut bedienden, wat volgens deze bladen, vergeleken bij het Fransche geschut, minderwaardig zou zijn. Wij hebben er inderdaad reeds op gewezen, dat de resultaten met de Turksche Krupp-kanonnen geenzins recht gaven tot zulk een uitspraak, wijl de Turksche artilleristen over het algemeen het geschut zeer slecht wisten te bedienen.

Proeven door de Servische artillerie met veroverde Krupp-kanonnen genomen, bekrachtigen onze meening „Eergisteren", zoo luidt een bericht uit Belgrado aan de „Reichspost", „zijn te Kragujewats schietoefeningen gehouden met de Krupp kanonnen, welke op de Turken veroverd werden. Deze oefeningen gaven verrassende resultaten; het Krupp-geschut is voortreffelijk en de munitie, ook Duitsch fabrikaat uitstekend. Vakmenschen kunnen het zich niet verklaren, hoe het kwam, dat de Turksche artillerie zoo zonder eenig succes de Servische troepen beschoot. Men veronderstelt, dat de schoten slecht getempeerd waren".

Zoo was het ook. Onkundigheid in de bediening van het geschut is de oorzaak van het weinige succes der Kruppsche kanonnen.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Door eenige ouders alhier werd het plan geopperd om hier in Boxtel een zangschool op te richten voor kinderen van 8 tot 12 en van 12 tot 17 jaar, zonder onderscheid van rang, stand of godsdienst. Het doel van de Zangschool is de kinderen goed, degelijk zangonderwijs te geven en zoo mogelijk bij slagen van deze plannen, daaraan ook eene afdeeling voor muziek te verbinden.

Ouders en kindervrienden, die met dit doel samengaan, worden verzocht hun naamkaartje onder motto „Zangschool" met vermelding van 't aantal kinderen die zij op die school zouden wenschen toegelaten te zien, in te zenden aan het bureau dezer courant.

Eenige Ouders.

Bekendmaking.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd aanvragen met bijlagen van:

Antoon de Visser te Boxtel om vergunning tot het oprichten van eene bakkerij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie D no. 2001, gelegen in de Nieuwstraat, plaatselijk gemerkt wijk A, no. 320.

dat op Maandag, den 20 Jan. 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 6 Jan. 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 7 Januari 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: W. v. G, beklaagd van mishandeling, vrijgesproken; A. J. N, alsvoor, veroordeeld tot 6 maanden gevangenisstraf; J. de G., overtr. pl. regl. op de wegen in Noord-Brab., appèl Kantongerecht Veghel vonnis bevestigd f 5 boete subs. 10 dagen hechtenis; R. H., overtr. binnenvisscherijregelement, appèl Kanton Heusden, vonnis vernietigd, f 150 subs. 30 d. h.; J. W. mishandeling, verzet vervallen verklaard.

Uitspraken der rechtbank van den Bosch, dato 9 Jan.

P. J. Sch., mishandeling, ter beschikking v. d. regeering. — J. Sm., rijwieldiefstal, 9 mnd. gev. str. — C. J. G. Z., vernieling, vrij. — J. W., mishandeling, 6 w. gev. str. — W. W. verduisteriing, vrij. — C. R. weerspannigheid, 8 d. gev. str. — A. B. niet voldoen aan ambtsbevel, f 8 subs. 16 d. h

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand December 1912.

Geboren: Henricus Gerardus, z. van Adrianus Venmans en Christina van der Steen.

Overleden: Franciscus Sanders, 3 w., z. van Jan. Sanders.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,52 de K.G.

Op 10 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.40 per K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 10 Jan. f 1.35 à f 1.50 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 10 Jan. Hoogste prijs f 1.50, Laagste f 1.42, Middel f 1.46. Aanvoer 9235 K.G.

MAASTRICHT, 10 Jan. Botermijn. Aanvoer 46175 K G. Hoogste prijs 1.56, middelste f 1.51, laagste f 1.46 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 3 Jan. Aanvoer 18796 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 4.25 tot f 5.75.

ADVERTENTIEN

Twee Damastwevers
en TWEE AANKOMENDE WEVERS
gevraagd bij de Firma W. VAN DER EERDEN, Boxtel.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,
der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

The White Bioscoop

Programma van Zondag 12 Jan.

Een Dajaksdorp op Borneo
Pracht-natuuropname.

Penard als dierenbeschermer
Komisch.

De Broodbezorgster van Parijs
Spannend sensationeel Drama. 150 cM. lang.
(REUZENSUCCES)

De Rijke en Arme Rigadin
EEN MEESTERSTUK VAN PRINCE
Komisch.

Doorloopende Voorstelling van 4 tot 11 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Kinderen op alle rangen 10 cent.

M. OOSTELBOS,
Rechterstraat, - - BOXTEL.

Goedkoopste Winkel voor KOLONIALE en GRUTTERSWAREN

Groene Erwten	per liter	12, 14, 16 ct.	Bruine Boonen	per liter	20 ct.
Capucijner	„ „	16, 20, 25 „	Witte „	„ „	16, 20 „
Split	„ „	pond 15, 18 „	Cilie „	„ „	14 „

Alles nieuwe oogst en puikkokend.

Schijfappels	per pond	24, 28 ct.	Pruimen	per pond	25 ct.
Heele „	„ „	28, 33 „	Abrikozen	„ „	40, 45, 55 „

Prima gemengd voer
per 5 pond 26 ct., per 50 pond f 2.40, per 100 pond f 4.75.

Speciaal maak ik U attent op onze COCO BOTER, vervaardigd uit noten en melk à 50 ct. per pond.

ZOUT,	per pond	3 ct., per 50 pond f 1.42
SUIKER	„ „	22 ct.
BLOEM	„ „	7, 8½, 9 en 10 „

Bij 5 pond ½ ct. per pond lager.

Alle verdere artikelen aan scherp Concurreerende prijzen.

Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.
Minzaam aanbevelend,

M. Oostelbos, Rechterstraat, Boxtel.

TUINDERS.

Gevraagd tegen Februari, Maart of April een bekw. **Tuindersknecht** bij C. A. v. BEVEREN, Kraaienstein te Loosduinen. Aan hetzelfde adres steeds te koop **Bloemkoolplanten en Slaplanten.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 16 Januari 1913** ten **9 uur v.m.** ten huize van Rum. v. d. Ven in St. Cathrien.

Voor Mevr. Douairière G. v. Lanschot.

35 koopen **Schaarhout** in den Elkamp en den Buitenkamp.
12 dito **Zwaar Masten Dunsel** aldaar.
7 dito **Schaarhout** in Sterkenbosch.
18 dito **dito** in den Overkamp.
25 dito (pl.m. 925 stuks) **jonge Elkeboomen** aldaar.
2 dito (19 stuks) **Canadaboomen** „
9 dito **Zware Staande Masten**, langs de Middenlaan.
1 dito **dito** aan den Grintweg.

Hiervan doet **aanwijzing**, H. v. d. Pas, die op Zondag 12 Januari van 2 — 5 uur n.m. in den Overkamp zal zijn.

Voor Mevr. Douairière Mr. F. A. J. v. Lanschot.

27 koopen **Schaarhout** met snoeisel in de Hooge Beek.
2 dito **Gekapte Masten** aldaar.
3 dito **dito** in het bosch afk. van v. Kasteren.

Voor den WelEd. Heer J. N. v. Lieshout

25 koopen **Schaarhout** te Kasteren achter den Otter.

Voor den WelEd. Heer H. v. d. Meerendonk.

4 hoopen **Schaarhout** met strooisel in Koppenhoef.
2 dito **dito**] aldaar bij de Wed. Kerssemakers.
2 dito **dito** in de Leemskuilen.

Voor den WelEd. Heer Jacq. v. Hooger-wou c. s.

1 koop **Schaarhout** in „de Kamp", in de Leemskuilen.
10 dito **Gekapte Masten** in het bosch aldaar.

Voor de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente.

18 koopen **Schaarhout** in de Leemskuilen.
1 dito **Knulsten** in Lussendreef.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 20 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en *op de Werf* van de Firma Stappaerts en Coenen aan den Stationsweg.

150 koopen *Schabben, Strooken, Spaanders, Rabouwen, Gateinden, Kloven, Klippels* en *Brandhout.*
Eikon Dorpels, Ribben, Planken en *Timmerhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 20 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. Wed. B. v. d. Sande te Liempde.

Voor Mevr. Douair. Mr. F. A. J. van Lanschot:

14 koopen *Schaarhout* in Kuppenbunder.
8 dito *Gekapte Mast* in den Hoekkamp.

Voor Mej. Wed. P. v. d. Velden.

28 koopen *Gekapte Mast* in Velder bij v. Kempen.

Voor Mars. v. d. Velden:

4 koopen *Schaarhout* in Oijendonk.

Voor den Heer Roger Clercx.

2 koopen *Schaarhout* in de Kemmer.
1 dito *dito* in de Keegstraat.

Voor Marts. Michielsen.

8 koopen *7-jarig schaarhout* in de Steegstraat.

Voor Mevr. Wed. H. Boers v. Beusekom.

15 koopen *Schaarhout* in den Oirsprong.
15 dito *Staande Masten* aldaar.
15 dito *Strooisel* met *Schaarhout* aldaar.

De Notaris Niemann te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN

Op **Dinsdag 21 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Erven Maas te Gemonde

Voor den Heer Ch. J. Stappaerts
19 koopen *Schaarhout* met *Strooisel* in het bosch aan den Schijndelschen Dijk
2 koopen (11 stuks) *Wilgenboomen* aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 21 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. wed. Merks te Boxtel aan het Station.

Tegen contante betaling

262 koopen *Dwarsliggers.*
107 dito *Wisselhout* en
22 dito *Brandhout*
liggende op het *Stations emplacement te Boxtel*, achter de Rijtuigloods en bij de groote Locomotievenloods.

Kijkdag op den dag der verkooping van **9 uur v.m.** tot **3 uur n.m.**

BOXTEL, Magazijn „De Zon" Breukelen.

Voortzetting der groote Winteruitverkoop.

Alle winterartikelen worden met ZEER GROOTE KORTINGEN opgeruimd.

Nog een enorme partij LAPPEN voor spotkoopjes. **KOMT ZIEN EN OVERTUIGT U.**

Aanbevelend, **HENRI LUIJCX,** Breukelen - BOXTEL.

Agenten-Sigaren-Particulieren.

Een 1ste klasse Sigarenfabriek **vraagt** voor den verkoop van sigaren aan particulieren, **ijverige serieuze AGENTEN tegen** zeer hooge provisie.

Brieven met uitvoerige inlichtingen enz onder letter **W L 5038** Alg. Adv.-Bureau *A. de la Mar Azn.*, Amsterdam.

Te koop aangeboden

wegens aanwending van andere bedrijfkracht

een in uitstekende staat verkeerende

Gasmotor

(Stockport) van 15 P.K. sterk.

Dagelijks in werking te zien in de drukkerij van de **Firma Van Moorsel & Van den Boogaart** *te Helmond*, alwaar ook nadere inlichtingen verstrekt worden.

Vraagt bij Uwen Winkelier

DE MOSTERD

uit de **Oudewatersche Stoommosterdfabriek**

A. BUYS, v.h. P. H. Dal.

— Opgericht 1872. —

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het KATHOLIEKE STUIVERSMAGAZIJN

onder Redactie der beste Kath. Letterknndigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

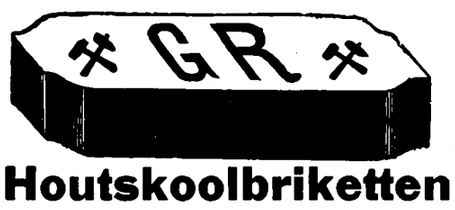

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN, IJZERWAREN, GALANTERIEN.

Wegens het vergevorderd seizoen groote opruiming van de nog voorradige

Vulkachels, Salamanderkachels, Calorifères, Vaaskachels en Tegelplaten.

Nog ontvangen eene mooie collectie

Kolenbakken met deksels, Gruisbakken, Vulemmers.

Alle soorten Stal-, Hand-, Rijtuig- en Karlantaarns.

Eene ruime sorteering Hanglampen, Ganglampen, Looplampjes, Muur- en Nachtlampjes.

Vleeschhakmachines en alle Onderdeelen.

Haksel- en Waschmachines met en zonder rad.

Mangels, Veevoedermolens en Kooktoestellen.

Bascules, Maten en Gewichten.

IJzere Geldkisten en Geldbakjes.

Ruime sorteering Geemailleerde Fornuizen.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Wilt gij veel eieren rapen,

gezonde KIPPEN houden en zorgen dat uwe kippen niet te lijden hebben van den vorst, geeft hun dan 's morgens

Van der Velden's Eiermeel,

aangemaakt met kokend water.

Prijs per 5 pond 35 cent, per 10 pond 65 cent, per 50 pond f 3.00, per 100 pond f 5.75.

Het resultaat zal verrassend zijn.

Henri van der Velden & Co.,
Stationstraat, Boxtel.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

HUIDUITSLAG

Gij lijders, die geplaagd wordt door het ondragelijk jeuken en de pijn van huidziekte. ook voor brengt de KLOOSTERBALSEM redding.

Mejuffrouw de Wed. van 't Einde, woonde te Wenum bij Apeldoorn, deelde ons mede dat haar zuster, Mej. de Wed. A. Huisman, geb. Mannesen, oud 69 jaar, die bij haar inwoont, een paar jaar geleden pijn in de vingers kreeg, die weldra in uitslag veranderde, waardoor als het ware een verettering van de huid plaats had. Het was zoo erg, dat zij in 't geheel geen werkzaamheden kon verrichten. De verschillende geneesmiddelen, die haar werden aanbevolen, baatten niet. Het werd met den dag erger, en zij werd er ten slotte wanhopig onder. Wij raadden haar aan het eens met den KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO te probeeren, dien zij kocht bij den drogist A. Jonker te Apeldoorn. De KLOOSTERBALSEM deed, wat geen enkel middel tot nog toe gedaan had. De KLOOSTERBALSEM schonk haar verlichting en gaandeweg zag zij de beterschap intreden. Na korten tijd den KLOOSTERBALSEM gebruikt te hebben, waren de pijnen en de huiduitslag geheel verdwenen en groeide er een nieuwe, versche huid over de oude heen en thans is zij volkomen genezen.

Mej. A. Huisman (volgens portret.)

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent. van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v D SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

A. J. van der Heijden-Voets,

Stationstraat A 165, BOXTEL.

Handel in:

Meubelen, Schoonmaakartikelen,

en speciaal adres voor degelijk en goedkoop **Behangselpapier,** in prijzen van 7, 8, 10, 12, 13, 15 en verder duurdere soorten op staalboek naar keuze.

Steeds voorraad van **geschilderde Meubels,** als: Kasten Tafels Stoelen, Rietstoelen, enz.

Verder groote keuze in: **Spiegels, Schilderijen, Kruismedaillons,**

aan concurreerende prijzen.

Evenals vorige jaren is de echte Ohlendorfsche PERU GUANO wederom bij mij verkrijgbaar. Afname van drie zakken in eens flinke korting.

Minzaam aanbevelend,

A. J. v. d. Heijden-Voets.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 4. Zaterdag 11 Januari 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

I.

Ik heb mij voorgenomen mijn dagboek bij te houden ; ik deed het vroeger reeds in Afrika, en leerde daardoor menige herinnering voor immer vasthouden. Nu ik jaren in Insulinde verblijven zal zou ik, voor mij persoonlijk weer hetzelfde doen, door omstandigheden zullen echter eenige verkorte bladzijden ook door anderen gelezen worden. Alles kan ik echter niet geven, want ik moet bekorten en er zeer veel uitlaten.

Na deze reis, hoop ik er echter nu en dan iets uit te kunnen nemen voor een schetsje uit onze koloniën, waarvan wij Hollanders zelf zoo bitter weinig weten !

Ik zeg nog eens, ik moet erg verkorten, ik geef slechts een uittreksel uit mijn dagboek, neem dus de verwerkte of onverwerkte stof, zooals ik ze geef, voor lief !

Welnu, ik begin :

10 September. Rotterdam.

Nu begint de reis, 35 dagen zal zij duren, en in rechte lijn gemeten zullen wij een afstand van 8578 Engelsche zeemijlen afleggen. Een juist denkbeeld van zulk een afstand kan men zich moeilijk vormen, slechts op de reis zelf krijgt men daarvan eenig begrip.

Wij gaan echter welgemoed, en met de ervaring bij mijn reis door en om Afrika, zal ik het ons zoo prettig mogelijk kunnen maken.

Brabant met zijn landelijke en vriendelijke omgeving, met de mooie heide, blijft nu eenige jaren buiten onzen gezichtskring !

Het laatste sein voor het vertrek wordt gegeven ; familie en vrienden worden gegroet, 't is een zenuwachtige, droeve beweging, een lachen en weenen. Veel bloemen worden er gebracht, ook ons schenkt een lieve hand de laatste hollandsche heide.

Langzaam zet zich onze boot — ons huis gedurende langen tijd — in beweging. Wuivend en groetend verdwijnen onze familieleden, onze vele vrienden aan ons oog. Nu draait de boot, richt den voorsteven naar zee en gaat dan in volle vaart nog eens voorbij onze bekenden, die wij voor het laatst van verre groeten.

Wij zien nu het groote Rotterdam bij stukjes verdwijnen en spoedig ligt het lage hollandsche landschap met zijn strakke rechte lijnen om ons. Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen, Maassluis volgen nu elkander, steeds behouden wij hetzelfde landschap. Als laatste plaatsje zien wij Hoek-van-Holland. Van hier uit wordt van af den wal onze boot toegewuifd, de groet is voor een onzer vrienden en komt van zijn grootvader, een man van 90 jaren, die nog eens zijn kleinzoon begroeten wil.

Hier zet de boot volle kracht naar zee, zoodat wij spoedig Holland aan den buitenkant zien. Plotseling invallende mist belet ons nog iets waar te nemen. Een flinke deining zorgt echter voor een andere afwisseling waarvan de gevolgen ruimschoots te zien zijn.

Verschillende reizigers liggen met doodsbleek gelaat, waarop een uitdrukking geteekend is, als had het leven niet de minste waarde meer. De eerste die als slachtoffer der zeeziekte „viel", was een jongmensch, dat reeds vóór het vertrek verzekerde, daar geen last van te zullen ondervinden. 't Was een middel van een professor uit Utrecht..... een band van flanel vast om het lichaam gesnoerd. Hij geloofde in het middel, 't was in zijn oogen onfeilbaar ; doch spoedig lag hij droevig, brakend ter neer. Een mensch was schijnbaar weder een illusie ontnomen !

Hij bleef echter vertrouwen in het middel, dat nooit hielp... Hij zou zijn band voortaan vaster aanhalen.

Door den dikken mist biedt de zee geen prettig schouwspel, grauw en kil is de geheele omgeving. Van de kust aan beide zijden van het kanaal is niets meer te zien. De lichten, de trouwe waarschuwers voor den zeeman kunnen zelfs den dikken sluier niet doorboren. De vaart vergt nu dubbele oplettendheid, vooral in het kanaal waar honderden schepen elkander kruisen, en uit de vele groote havens telkens schepen uitvaren of andere er weer binnen vallen.

Het is reeds vroeg donker, de vermoeiende dag noopt allen die nog vrij zijn van zeeziekte spoedig ter ruste te gaan.

Heel stil is het nu op het drijvend huis, nu en dan hoort men een stem die een bevel geeft. Elk uur tingt regelmatig de bel het aantal glazen. 't Klinkt zoodsch in deze groote ruimte, te zwak voor zulk een omgeving van enkel water en grauwen mist, waar alles om ruige kracht en ontembare woestheid vraagt. Suizend snijdt de boot het breede water, dat me een reus gelijkt met niet te omspannen lichaamsvormen. Een fabelwezen, dat zich telkens en telkens met pezigen arm en borst tegen het schip verzet, dat zijn gebied doorkliett zonder tol van menschenlevens en menschenwee. En nu ik voor den derden maal den Oceaan mag zien en het wijde, groote, al-vernietigende water aanschouw, wordt het mij duidelijk, dat de mensch, in den tijd dat Godsbegrip en Godsdienst hem nog vreemd waren, de geweldige natuurkrachten aanbad, die krachten in zijn brein tot menschelijke vormen dacht en vol ontzag vreesde en offerde.

't Zilte water werpt zich telkens met kracht op den voorsteven, nu wijkend, dan opnieuw aanvallend.

Onverzettelijk breekt het gepantserde stoomlichaam zich door de golven, den donkeren nacht in. Kalm en zeker gaat het schip naar het doel, aangewezen door zwakke menschelijke hand, juist gebakend door het vernuft.

De bemanning die nu de wacht heeft staat trouw op post, zwaarvoelend de groote verantwoordelijkheid in dit gevaarlijke vaarwater. Zij kijken uit naar de lichten, luisteren naar den loeienden misthoorn op gevaarlijke kusten. Zwaar brommen de stoomfluiten, die zich thans onophoudelijk hooren laten, nu de schepen elkander door den mist niet tijdig genoeg kunnen onderscheiden.

Uit de marconi-hut klinken knetterende geluiden ; de telegrafist der draadlooze inrichting zit met de telefoon vast aan het oor gesloten en luistert met inspanning van al zijn zenuwen naar de telkens opkomende geluiden. De telegrafist is het, die ofschoon ver van het land verwijderd, daarmede blijvend in verbinding staat en geregeld berichten en waarschuwingen krijgt van varende schepen, mijlen ver van ons gelegen.

De telegrafist is hier de wonderman, die dank zij den nimmer rustenden menschelijken geest, het vaste land en de ons omringende schepen als met een toover-webbe omgeeft, onzichtbaar, ontastbaar waar langs een groet, een vraag om hulp, een noodkreet, zich naar het menschelijk oor voortplant. In dezen nacht heeft de marconist geen rust, hij kijkt wel moe, doch frisch houdt hij den sleutel, ook hij heeft een groote verantwoordelijkheid.

Met een gerekt tempo drukt hij zijn teekens het luchtruim in, teekens die niet aan lijnen en afstanden gebonden zijn.

Knetterend rikketikt het in de kleine ruimte, het houdt niet op,... re... re... rikketik... tik... tik... re... re...

De stoomfluit brult met korte tusschenpoozen, zij is in dezen mist het voornaamste waarschuwingsteeken. De Kapitein is zelf op de brug, naast hem staan zijn officieren, zij doen een extra uurtje dienst. Kalm gaat alles toe, geen geloop of gedraf, want elke man staat juist op zijn plaats, weet zijn werk. Een bevel aan de machinekamer... even gaat een handel, een electrisch signaal klinkt beneden, het bevel is begrepen en direct uitgevoerd. 't Groote zee-gevaarte luistert gedwee, veilig geleid in donkeren nacht, door menschelijken wil.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Het jaar 1912.

(Vervolg.)

Ook in

DUITSCHLAND

brachten de algemeene Rijksdag-verkiezingen heel wat opschudding. De sociaal-democraten behaalden daarbij een besliste overwinning en hun aantal steeg van 54 op 110. Vooral de conservatieven moesten dit gelag betalen. De nieuwe samenstelling van den Rijksdag maakte de keuze van een voorzitter moeilijk, maar ten slotte vond men die in den vrijzinnigen Kämph.

Inmiddels was onder het nummer der verkiezingen de 200ste geboortedag van Frederik den Grooten feestelijk herdacht, wat keizer Wilhelm aanleiding gegeven had tot een paar redevoeringen en tot een manifest in de „Staatscourant", waarin hij blijkbaar doelende op de overwinning der sociaal-democraten, de Duitschers opriep, zich te scharen om hun vorst.

Dergelijke openbare uitingen van den Keizer worden in het rijk altijd met eenige onrust tegemoet gezien, omdat de Keizer zoo gemakkelijk meer zegt, dan hij als constitutioneel vorst verantwoorden kan. Het onderhoud, dat hij in Straatsburg met een der regeeringspersonen had, was daarvan weer een bewijs. Wanneer Elzas-Lotharingen halsstarrig bleef tegen den wil der rijksregeering in, kon het, zoo dreigde hij, wel eens ingelijfd worden bij Pruisen. En deze woorden brachten overal in Duitschland ernstige ontstemming en hadden heftige redevoeringen van Rijksdagafgevaardigden tengevolge, waarin den Keizer erop gewezen werd, dat hij geen recht en geen macht had het Rijksland zijn door den Rijksdag goedgekeurde grondwet af te nemen.

Behalve deze kleine onverkwikkelijkheden en de roerigheid van een mijnwerkersstaking in het Roergebied, bleef het rustig in het Duitsche rijk. De plotselinge dood van den prins van Cumberland, pretendent naar den troon van Hannover, opende een betere mogelijkheid van verzoening tusschen den Keizer en het Hannoverasnsche koningshuis.

In het Westfaalsche mijngebied te Bochum had weer een ernstige mijnramp plaats.

De internationale positie van Duitschland bleef ook dit jaar dezelfde. Het Drievoudig Verbond werd hernieuwd, de vriendschap met Rusland door de ontmoeting tusschen Tsaar en Keizer in de Finsche Scheren bevestigd, en naar een betere verhouding met Frankrijk en Engeland getracht. Vooral die met het laatste rijk beproefde men te verbeteren. Want al duidelijker spreekt zich de antagonie, gevolg van concurrentie op de wereldmarkt, uit tusschen Duitschland en

ENGELAND.

Dit land ziet, dat het in Duitschland een mededinger krijgt op alle wereldmarkten en een mededinger wellicht om de heerschappij ter zee. Daarom let men in Engeland angstvallig op den aanbouw der Duitsche vloot en minister Churchill heeft het in ronde woorden erkend, dat de Duitsche vloot de waarschijnlijke vijand is, door welke rede weer de goede pogingen van vele vredesvrienden en de uitwerking van het vriendschappelijke bezoek van minister Haldane aan Duitschland vrijwel werden teniet gedaan.

Het oeconomisch leven van Engeland werd dit jaar ernstig geschokt door de groote mijnwerkersstaking. Het gebrek aan kolen, dat hierdoor ontstond, en dat vele bedrijven en ook gedeeltelijk de spoorwegdiensten stop zette, dwong de regeering, toen alle pogen tot bemiddeling vergeefsch bleek, officieel in te grijpen. De door haar voorgestelde wet tot vaststelling van een minimum loon in de mijnen, werd door het Lagerhuis aangenomen, maar vond geen genade in de oogen der arbeiders, omdat het vastgestelde minimum hun te laag voorkwam. Toch besloten ze kort daarna weer aan het werk te gaan.

Maar eenigen tijd daarna dreigde weer eenzelfde gevaar, van de staking der transportarbeiders, die echter langzamerhand doodliep.

In het parlement ondervond de regeering heftigen tegenstand tegen 't Home-Rule-ontwerp ; voor Ierland en daarbuiten maakten de kiesrechtvrouwen, die voor geen wandaden meer schijnen terug te schrikken, naar het leven moeilijk. Door het aftreden van lord Haldane, die lord-kanselier werd, als minister van oorlog, onderging zij een kleine verandering.

De buitenlandsche politiek van het rijk bleef bepaald door de Drievoudige Entente met Rusland en

FRANKRIJK.

De geschiedenis van dit land over het afgeloopen jaar hing nauw samen met die van Marokko. Het aftreden van minister De Selves, in het begin van het jaar, en het optreden van een nieuw ministerie onder Poincaré, was voor een groot deel van de Marokkaansche politiek het gevolg.

In Marokko zelf ondervonden de Franschen tal van moeilijkheden. Sultan Moelai Hafid weigerde aanvankelijk het protectoraats-verdrag te teekenen. Toen hij er eindelijk toe overging, gat hij al spoedig zijn verlangen te kennen af te treden, aan welk verlangen hij, na geruimen tijd door de Franschen tegengehouden te zijn, eindelijk toegaf. In zijn plaats werd Moelai Joessef tot Sultan uitgeroepen. Maar deze troonswisseling vermeerderde nog de roerigheid der stammen, die toch al tegen de Franschen in verzet waren. Nog tijdens Moelai Hafid's regeering waren er ernstige onlusten te Fes voorgevallen. Nu werd te Marabesj Moelai el Hiba tot Sultan uitgeroepen, die de daar aanwezige Franschen gevangen nam. Het gelukte hen te bevrijden, Moelai el Hiba te verjagen en ook elders de rust te herstellen. Maar generaal Lyautey, tot resident-generaal benoemd, wacht ongetwijfeld nog een zware taak, nu hij het land geheel onder Fransch bestuur moet brengen en voor den Franschen invloed openen.

Voor het ministerie-Poincaré was intusschen het jaar niet onfortuinlijk. De minister-president bracht een bezoek aan Petersburg en tusschen Frankrijk en Rusland werd een overeenkomst betreffende de vloot gesloten, terwijl Delcassé's vlootprogram, aanzienlijke versterking der vloot bedoelend, werd goedgekeurd. Ook kwam na lang onderhandelen het verdrag tot stand betreffende Marokko, dat een oogenblik gedreigd had het rijk in conflict te brengen met

SPANJE.

Want ook dit land had, evenals Frankrijk, bijzonder groot belang bij den toestand in Marokko. Het had daarvan een gebied in het Noorden in bezit, dat het nog trachtte uit te breiden, en kon dus niet zonder meer Frankrijk's opperheerschappij erkennen. Door het gesloten verdrag zijn nu de grenzen vastgesteld en is ieders aandeel aan den internationalen spoorweg van Tandzjer naar Fez bepaald. Al is dit verdrag niet geheel naar Spanje's zin, het is toch een succes voor het land geweest.

De man, die het voornamelijk hielp tot stand brengen, minister-president Canalejas, werd reeds voor de onderteekening in de straten van Madrid door revolverschoten vermoord. Behalve in dit opzicht had hij zich ook op andere wijze verdienstelijk gemaakt voor zijn land, o.a. door een reorganisatie der financiën. Gemakkelijk werd het regeeren hem anders niet gemaakt. En een groote spoorwegstaking bedreigde tijdens zijn bewind, de rust van het land.

In het naburige

PORTUGAL

waren stakingen dit jaar bijna aan de orde van den dag. Deze en samenzweringen van monarchisten maakten der jonge republiek het leven zuur.

Voorspoediger was 1912 voor

ITALIE,

dat den oorlog met Turkije, het vorig jaar begonnen, nu tot een goed einde bracht. Dit was echter meer geluk dan wijsheid en niet het gevolg van de overwinningen der Italiaansche troepen, maar van de moeilijkheden, waarin Turkije elders raakte, zoowel binnenlandsche in Albanië en Macedonië als buitenlandsche met de Balkan-staten.

Met de krijgsbedrijven in Tripoli en Barka schoten de Italianen al heel weinig op. Toen gingen ze de Turksche eilanden in de Aegeïsche Zee bezetten en het probeeren met een aanval op de Dardanellen. Maar, hoewel de mogendheden poogden tot vrede te bewegen, Turkije wilde niet toegeven. Tot ten slotte de omstandigheden het dwongen en de vrede na lange onderhandelingen in Zwitserland, te Ouchy bij Lausanne, tot stand kwam, waarbij Turkije op zich nam zijn troepen uit Libië terug te trekken en het dus aan Italië overliet, dat nu nog voor de moeilijke taak staat de Arabieren tot gehoorzame onderdanen te transformeeren.

In het land zelf hadden geen bijzondere gebeurtenissen plaats. Alleen werd een aanslag op koning Humbert gepleegd, die mislukte. Door de hernieuwing van het Drievoudig Verbond blijft Italië de bondgenoot van den staat, tegen wien de bevolking wel het vijandigst over staat, van

OOSTENRIJK-HONGARIJE.

Voor deze monarchie was het jaar 1912 niet erg gelukkig. Graaf Aerenthal, de verdienstelijk minister, door wiens werkzaamheid Bosnië en Herzegowina werden ingelijfd, ontviel aan het land. Gelukkig vond dit in graaf Berchtold een voortreffelijken opvolger.

In het Hongaarsche parlement verlangde de obstructie alle parlementaire werkzaamheid, doordat zij door de hardhandige maatregelen van den voorzitter, graaf Tisza, bedwongen werd. Zoo hoog was echter de verbittering gestegen, dat een der afgevaardigden een revolverschot loste op den voorzitter.

Het ongelukkigst echter voor de Donaumonarchie was de Balkan-oorlog, die haar droom van uitbreiding van grondgebied tot aan de Aegeïsche Zee aan stukken sneet en haar zelfs haar overwegenden invloed op de Balkan-staten ontroofde, waarvan zij nu door het verzet tegen de inbezitneming van Albanië door Servië en de anderen en tegen een Servische haven aan de Adriatische Zee althans nog iets poogt te redden.

Deze pogingen hadden haar echter bijna in botsing gebracht met

RUSLAND.

Naast Oostenrijk-Hongarije had, buiten de direct er bij betrokkenen, Rusland wel het meest met den Balkan-oorlog te maken, wegens zijn historischen invloed op den Balkan en zijn rol van bescherming der Balkan-staten. Toen dan ook Oostenrijk door zijn mobilisatie Servië dreigde, trok ook Rusland troepen samen. Maar ten slotte ging het toch met Oostenrijk en de andere mogendheden mee, om Servië te overreden van zijn wenschen af te zien.

Geldt Rusland als beschermer der Balkanvolken, het toont zich al duidelijker de onderdrukker der Finnen. Want ook dit jaar werd de zelfstandigheid van Finland nog verder besnoeid.

In de drie Noorsche landen, in

SCANDINAVIE

gebeurde dit jaar niet veel, dat de aandacht van Europa trok.

Koning Frederik VIII van Denemarken, op reis naar zijn land, stierf te Hamburg op straat. Zijn zoon volgde hem als Christiaan X op.

De Noor Amundsen ontdekte de Zuidpool.

Door de drie staten, Denemarken, Noorwegen en Zweden, zijn de gelijkluidende, indertijd gelijktijdig afgelegde, onzijdigheidsverklaringen vernieuwd. Is het een nieuwe stap tot nadere aaneensluiting ? Zij is gedaan onder invloed van den Balkan-oorlog. En juist die Balkan-oorlog heeft getoond, welk een kracht vereeniging den kleinen schenken kan. Het was een kracht, die noodlottig zou worden voor

TURKIJE.

Voor dit rijk is 1912 al allerongelukkigst geweest. Het begin van het jaar zag het nog in oorlog met Italië, welke oorlog het Tripoli en Barka kostte en het einde ziet het door de Balkanstaten teruggedrongen uit Europa, waar het waarschijnlijk alleen Konstantinopel en een streek ten Noorden ervan behouden zal.

In dien tusschentijd ondervond het nog allerlei ellende. De Arabieren in Jemen bleven in opstand en in het Europeesche gebied bleven de Macedonische woelingen voortduren, raakten de Albaneezen opnieuw in opstand en begonnen soldaten en officieren te muiten, zoodat eerst de minister van oorlog, Mahmoed-Sjefket-pasja, en daarna het geheele ministerie-Said-pasja, pas in dit jaar aan het bewind gekomen, moest aftreden. De beweging tegen dit ministerie was er tevens een tegen het Comité van Eenheid en Vooruitgang, welks aanhangers ook na de ontbinding van het parlement, daar in de meerderheid waren gebleven. Moechtar-pasja volgde als groot-vizier, maar werd later vervangen door Kiamil-pasja.

En terwijl het leger muitte, de Albaneezen in opstand waren, de Bulgaarsche benden Macedonië onveilig maakten en de strijd met Italië voortduurde, brak de oorlog uit met

DE BALKANSTATEN.

Deze staten, Bulgarije, Servië, Montenegro en Griekenland, hadden onderling overeenkomsten gesloten, die er eerst erg vredelievend uitzagen, maar ten slotte tegen Turkije gericht bleken, tegen den alouden vijand, met wien men nu na eeuwen van onderdrukking wenschte af te rekenen. Want deze oorlog was er een van wraak en vergelding. Het waren niet de regeeringen, maar de volken, die dien oorlog maakten. Men wilde eindelijk afrekenen met den Turk, aan wiens heerschappij men zich langzamerhand ontworsteld had, maar die voortging de broeders in Macedonië te onderdrukken.

De woelingen in Macedonië en Albanië waren een gereede aanleiding. Toen een oorlog dreigde, trachtten nog de mogendheden tusschenbeide te komen, door een voorstel te doen tot hervorming van het bestuur van Macedonië. Maar het was reeds te laat. Montenegro begon den oorlog. Bulgarije en Servië eischten autonomie van Macedonië. De Porte antwoordde niet, maar verklaarde den twee Balkan-staten den oorlog. Geheel Turkije dacht nu eens met die lastige Balkan-volken te kunnen afrekenen. Maar het is heel anders uitgekomen. Overal door de Montenegrijnen, de Serviërs, de Bulgaren, werden de Turksche legers geslagen, door de Grieken ook, die met de anderen den oorlog begonnen. Terwijl de Montenegrijnen om Skoetari gelegerd bleven, de Serviërs het Turksche leger in Macedonië vernietigden en tot in Albanië doordrongen, de Grieken, de Turken voor zich uitjagende, Saloniki bezetten, rekenden de Bulgaren, gesteund door Serviërs, met de Turksche hoofdmacht af, die zij, na twee bloedige veldslagen in ordelooze vlucht voor zich uitjoegen. Het scheen of de Turksche hoofdstad voor hen openlag en reeds ontscheepten de mogendheden mariniers in Konstantinopel, ter bescherming der vreemdelingen.

Maar voor de Tsjataldzja-linie werd de opmarsch der Bulgaren plotseling gestuit. Was de linie sterker, dan ze gedacht hadden ? Of joeg de cholera, die de Turksche soldaten bij duizenden wegmaaide, hun vrees aan ? De wapenstilstand, niet door Griekenland geteekend, kwam tot stand. Dan begonnen te Londen de vredesonderhandelingen, waaraan ook Griekenland deelneemt.

De Balkan-Staten eischen nu heel Europeesch Turkije, behalve het gebied ten Oosten van de Tsjataldzja-linie. Albanië willen ze als afzonderlijk vorstendom onder suzereiniteit van Turkije laten, omdat de mogendheden het zoo willen. Die laatste hebben ook beslist, dat Servië's gebied zich niet mag uitstrekken tot de Adriatische Zee, maar dat het een vrije, onzijdige haven zal krijgen, te bereiken langs een internationalen spoorweg onder hun controle. Daar Servië zich bij die beslissing schijnt te zullen neerleggen, is daarmee het gevaar van een Europeeschen oorlog, die door Oostenrijk dreigde, bezworen.

Kan Europa dus gerust zijn, in Azië dreigen nog donkere wolken, door de spanning tusschen Rusland en

CHINA.

Dit eeuwenoude rijk is na een hevige revolutie getransformeerd in een republiek, doordat de Keizer, die godsdienstig hoofd blijft, zelf afstand heeft gedaan. Joeansjikai is de eerste president geworden.

Maar de Mongolen bleken met de verandering niet erg ingenomen en nu hebben de Mongoolsche vorsten met Rusland een verdrag gesloten, waardoor het grootste deel van Mongolië afhankelijk van Rusland wordt. China schijnt echter niet geneigd zich daarbij neer te leggen.

Misschien is nu het woord wel aan

JAPAN.

In dit rijk had een verwisseling van ministerie plaats en een troonswisseling, door het sterven van den Mikado.

In de

VER. STATEN VAN NOORD-AMERIKA

werd Dr. Woodrow Wilson, de candidaat der Democraten, tot president gekozen. Op Roosevelt, die ook candidaat was, werd een aanslag gepleegd, die mislukte.

Van 's Levens Schaduwkant.

Ze zaten dien avond in het kleine café, waar een druk geroezemoes van stemmen was en waar over de hoofden der bezoekers een blauwige walm hing. Leen had de courant genomen van de kleine leestafel, zocht ijverig naar de telegrammen. Rondom hem gonsde het praten van zijn kameraden, waartusschen nu en dan een fel tikken hoorbaar was, wanneer er een zijn bierglas neerzette op het steenen bakje voor hem. Slechts een enkelen klank ving Leen nu en dan op : „Bulgarije, Servië, de Balkan-staten, Turkije". Dan hief hij even het hoofd op uit de courant en keek den spreker aan, maar zijn gedachten zwierven dadelijk weer weg en hij bukte zich opnieuw naar de courant.

„Toe zeg", kwam er een, tegen zijn courant slaande. „leg die courant nou eens weg en praat wat mee".

„Schei nou uit", kwam Leen korzelig, de courant latende zakken en over den rand den ander aankijkende.

„Hij leest van den oorlog", zei er een.

„Hoe staat het, Leen ?" vroeg een ander.

„Zijn oud soldatenhart komt boven," lachte een derde.

Maar Leen luisterde al niet meer. Met zijn gedachten was hij ver weg, ergens tusschen woeste bergen of aan den oever van een gezwollen rivier, dan weer op wijde vlakten overdekt met het wit van puntige veldtenten. Hij zag een wemeling van soldaten en het geschitter van officiersuniformen, hij hoorde het hinneken van paarden en het blijde geschal van trompetsignalen en hij rook den kruitdamp boven de zware kanonnen. En in zijn herinnering zag hij weer de begroeide velden en heuvelen van Atjeh, de dessa's verscholen onder de klapperboomen. Hij zag zich uitrukken, voorzichtig speurende naar een onzichtbaren vijand, hoorde het geknetter van geweervuur, het signaal tot den bajonet-aanval zag dan zich zelf voorwaarts stormen met zijn kameraden, leefde weer in de opwinding van het gevecht. Maar dan eensklaps zag hij zich met anderen gelegerd om een bivak-vuur, terwijl rondom geheimzinnige schaduwen schenen te wazen en boven een glanzend-blauwe heuvel schitterde van ontelbare zilver-glinsterende sterren. Wat was hij mooi geweest die tijd, vol emotie en vreugdige opwinding ! Dat was ander leven, dan dag aan dag in een kantoor zitten, met als eenige afwisseling rondloopen met kwitanties.

„Hij moet al aangekomen zijn in Servië", hoorde hij plotseling, toen hij even opkeek naar zijn kameraden.

Hij luisterde. „In Servië aangekomen ?" dacht hij. En nu hoorde hij het verhaal over iemand, die vroeger in Transvaal mee gevochten had en nu naar Servië gegaan was, om zich als vrijwilliger aan te bieden.

„Gekke liefhebberij", zei er een.

Leen keek den spreker aan. Neen, natuurlijk, dat begrepen zulke lui niet. Die dachten maar aan biertjes drinken en een paar gulden opslag op 't kantoor.

Hij bukte zich weer naar zijn courant, las zenuwachtig de oorlogstelegrammen.

„Zeg Leen", moet jij niet mee gaan vechten ?" hoorde hij plotseling.

Hij schrok, keek verbijsterd op

van zijn courant, trachtte te glimlachen.

„Jij bent immers zoo'n vechtersbaas", klonk het weer van een anderen kant.

„Nou vechtersbaas", kwam hij zacht.

„Hij vindt het romantisch", zei een andere vriend.

„Je kunt nou je hart ophalen", klonk het van over de tafel. „Heb je er geen zin aan?"

„Zin? Zin?" zei Leen.

Zijn hart popelde. Al dien tijd had hij moeten denken aan dien oorlog ginds, had hij gewenscht mee te kunnen vechten tegen die barbaarsche Turken. Maar de mogelijkheid aan de vervulling dier wensch was geen oogenblik bij hem opgekomen. Het was een vreemde, onbereikbare, zwevende begeerte geweest. Nu werd door die vraag zijn wensch plotseling op den bodem der practische werkelijkheid gezet. Men vroeg hem, of hij niet mee moest vechten, als hing de beslissing van hem af Voor 't eerst overdacht hij ernstig: „Maar hoe zou dat moeten gaan?" En in woorden zijn overdenking uitsprekende, vroeg hij meer nog aan zich zelf dan aan zijn kameraden: „Hoe zou ik er moeten komen?"

„Met den trein", lachte een.

„Heb jij geld voor me?" gaf Leen terug.

„Zou je er werkelijk zin aan hebben?" kwam een ander.

Leen knikte, zijn oogen schitterden en de courant wegleggend, vertelde hij weer van Atjeh.

Toen hij dien laten avond alleen naar huis liep, kwam telkens weer die vraag op in zijn denken: „Hoe zou ik er moeten komen?" En van dat oogenblik af, liet de gedachte aan een weggaan naar 't oorlogsterrein hem niet meer los. Het was geen vraag meer of hij het doen zou, het was alleen een vraag, hoe hij het zou kunnen doen.

Toen enkele dagen later werd hij uitgestuurd met te innen wissels. Den vorigen avond hadden ze weer druk zitten praten over den oorlog, hadden een paar vrienden zelfs met hem de mogelijkheid overwogen van ergens het geld te krijgen. En dien morgen had hij, voordat hij naar 't kantoor ging, aan een kiosk het ochtendblad gekocht en gelezen van de overwinningen der Bulgaren. Terwijl hij werktuigelijk voortliep naar de bekende adressen, dacht hij aan niets anders. Hij moest er naar toe. Maar hoe? Was er dan niemand, die hem geld wou leenen? Hij glimlachte. Voor zulke dingen leende men geen geld. En toch moest hij.

Werktuigelijk presenteerde hij den wissel, nam het geld in ontvangst. Dat was een heele boel, overdacht hij. Zooveel zou hij niet eens noodig hebben om naar den Balkan te komen. En plotseling schoot het hem nu te binnen, dat hij weg kon, als hij wou. Hij had het geld immers. Maar dat was van een ander weerde hij die gedachte af. Hij zou stelen, als hij geld nam. En als hij het niet nam, zou hij nooit in den oorlog komen, dat was zeker, dit was zijn eenige kans. Misschien kon hij het later terugsturen, als het hem daar ginds goed ging. En vinden zouden ze hem zeker niet daar in het leger der bondgenooten. Hij zag zich er al, zag dan ook zijn leven, als hij terugkeerde naar het kantoor, waar hij weer zitten zou en cijfertjes zetten.

Plotseling was zijn besluit genomen. In een winkel kocht hij een groote reisgids, in een andere wat noodzakelijke kleeren. En dienzelfden middag was hij op reis naar Duitschland.

Meer dan drie weken bleef hij weg. Toen was hij weer arm en zonder een cent in het vaderland terug. Men had hem aan de grens geweigerd, had geen behoefte aan vrijwilligers. En ontgoocheld was hij teruggekeerd. Zijn droom lag in stukken en zijn leven was verwoest, nu hij dat geld genomen had. Er was niets meer aan te doen. Men zou hem vinden vroeg of laat. En intusschen zou hij armoe lijden, levende in angstige onzekerheid.

Dan maar liever dadelijk weten waar hij aan toe was. En gelaten stapte hij naar het politiebureau, waar hij zijn misdrijf vertelde.

Een praatje over Hooilandbemesting.

Veel wordt er tegenwoordig geschreven en gesproken over 't landbouwbedrijf zoo over 't algemeen als over de verschillende onderdeelen. Niemand zal mij tegenspreken, wanneer ik beweer, dat de verpleging en onderhoud onzer hooilanden in de zandstreken, eene der eerste onze aandacht vragen.

Is daar gelukkig in zake landbouw, vooral wat de teelt van hakvruchten betreft, een gelukkigen ommekeer ten goede te bespeuren, tot onzen grooten spijt en tot groot nadeel van onze landbouwers-veehouders kunnen w., zulks niet getuigen van onze graslanden, met name onze hooilanden. Wij hebben hier vooral op 't oog die kleine perceeltjes, welke er in de Meijerij met honderden verspreid liggen; verdeeld en nogmaals verdeeld onder erfgenamen en daardoor ten lange leste zoo klein geworden, dat zij goedschiks niet anders dan voor hooiwinning of voor groenvoer bestemd kunnen worden.

Immers, om door afrastering deze kleine perceelen in weilanden om te zetten, zouden de daarvoor te maken kosten te groot worden. Wel wordt in sommige streken het vee af en toe naar zulk weiland gedreven en is een waakzaam oog voortdurend nodig om te zorgen dat de koeien niet op 't veld van buurman gaan grazen. Een ieder ziet echter direct in, dat deze noch gene manier van handelen de ware kan zijn, daar zij ontegenzeggelijk met te groote kosten of tijdverspilling gepaard gaat.

Algemeen ziet men dan ook de opbrengst van dergelijke gronden voor hooiwinning bestemmen.

Hoe jammer mag het evenwel genoemd worden, dat op dergelijke graslanden niet meer aandacht gevestigd wordt aan de bemesting, door te zorgen, dat deze zoo volledig mogelijk zij. Wel wordt in de meeste gevallen telken jare gemest met eene meerdere of mindere hoeveelheid slak en kainiet, maar, om door toevoeging van een stikstofhoudende meststof, zooals b.v. Chilisalpeter, de bemesting volledig te doen zijn, wordt in vele gevallen niet gedacht of wordt door misplaatste zuinigheid vergeten.

En toch is eene stikstof-bemesting op hooiland per se noodig, ja noodiger dan op weiland, niettegenstaande een kleine gift Chilisalpeter in 't voorjaar vroeg gegeven, ook daar wonderen doet. Het weiland toch ontvangt door de vaste, maar vooral door de vloeibare uitwerpselen van de daar grazende koeien, nog een weinig stikstofhoudende meststoffen, maar met 't hooiland is dit heelemaal niet 't geval.

Letten we verder nog op samenstelling van de zode van 't wei en hooiland. Zien we in de eerste gaarne vrij wat klavers, in 't hooiland toch mogen we liefst de grassen in de meerderheid zien. De reden hiervan is, dat de klavers, wanneer deze voor hooiwinning bestemd zijn, door de bewerking veel blad verliezen. Ze gaan daardoor sterk in gewicht achteruit, maar ook de voedingswaarde gaat hierdoor sterk verminderen, daar juist het blad 't meeste en 't gemakkelijkst verteerbaar voedsel bevat. Een schadepost dus van twee kanten.

Wat toch zien we op hooiland, 't welk jaar in jaar uit met slak en kainiet zonder meer is bemest, gebeuren?

Door de jarenlange eenzijdige bemesting zijn de klavers tot volle ontwikkeling gekomen, zoodat zij alle goede weidegrassen overvleugelen en verdringen. Enkelen van de sterkste, welke wij vrij onder de rubriek onkruiden mogen rekenen, zooals kweek, zorggras of meelzaai houden 't nog eenigen tijd uit. Een holle stand zonder ondergras is natuurlijk alles wat wij vinden, als wij gaan maaien.

En dan nog, wat is de voedende samenstelling van zulk hooi. Eerstens is de samenstelling van deze grassen verre beneden 't gemiddelde en verder zijn ze door gebrek aan direct opneembare stikstof zoo hard en taai geworden, dat zij een weinig boven den grond zijnde, direct neiging vertoonen tot het in 't zaad schieten.

Dit gaat voor 't grootste gedeelte bij het hooien verloren; de overblijvende stengels zijn zoo hard geworden, dat van verteeren in 't lichaam onzer koeien weinig of geen sprake kan zijn. Dergelijk hooi heeft dan ook alleen waarde als vulsel, niet als voedsel. En toch is, wanneer de veehouderij in onze zandstreek rendabel zal zijn, een zekere hoeveelheid goed hooi eene eerste vereischte. Beschikt men daarnaast over eene flinke hoeveelheid bieten, dan kan de landbouwer-veehouder gerust den winter ingaan, overtuigd zijnde, dat hij door aankoop van een eiwitrijk-krachtvoer, zijne dieren op voordeelige wijze kan voeden.

Hoe geheel anders is 't met de opbrengst van grasland gesteld, dat, behalve bovengenoemde bemesting, ook nog eene bemesting met Chilisalpeter heeft gehad. Hier geen overheersching van klavers, maar gras en klaver in goede verhouding, gevende een puik malsch groenvoer of voedzaam hooi. Hier geene neiging tot te vroeg in 't zaad schieten en hard worden, maar gedurende tijd malsch en lichtverteerbaar voedsel.

Het ligt natuurlijk voor de hand, dat ook de hoeveelheid hooi door de Chilisalpeterbemesting heel wat stijgt.

Om dat te bewijzen, zoude ik nog de volgende cijfers kunnen geven. Deze geven de opbrengst aan in K.G. van een bij de Wed. Bierings, in Heeze, genomen bemestingsproef. De bodem voor de proef bestond uit zeer humusrijk zand met iets ijzer in den ondergrond. Twee jaren geleden was 't land opnieuw ingezaaid met een mengsel gras- en klaverzaden voor blijvend grasland, met haver als dekvrucht. Het geheele veld, groot 10 are, werd verdeeld in 4 perceelen, groot drie van 3 are en één van 1 are. 't Geheel werd bemest met 800 slak en 1000 kainiet.

Deze zoomede de volgende cijfers zijn per H.A.

Bemesting.	Opbrengst.	Bemestingskosten.	Nettowinst.
Zonder Chili.	4800.	f 36.—.	f 117.60
100 K.G. „	5850.	- 51.—.	- 136.20
200 K.G. „	7800.	- 66.—.	- 183.60
300 K.G. „	11200.	- 81.—.	- 277.40

Voorwaar een mooi resultaat. Men zal mij wellicht opwerpen, dat, wanneer eene dergelijke bemesting twee jaren achter elkander wordt toegepast, de opbrengst van 't tweede jaar vrij wat lager zal zijn, voornamelijk op de met Chilisalpeter bemeste perceelen. Om zulks te onderzoeken werd eene proef genomen in 1911 bij den heer J. Wijlaars te Someren, ook dit jaar aangehouden.

't Geheele veld werd in 1912 bemest met 800 slak, 1000 kainiet en verder.

Bemesting.	Opbrengst.	Bemestingskosten.	Nettowinst.
Zonder Chili.	4200.	f 36.—.	f 98.40
100 K.G. „	4600.	- 51.—.	- 96.20
200 K.G. „	6500.	- 66.—.	- 142.00
300 K.G. „	7400.	- 81.—.	- 155.80

De bodem voor de beide proefvelden was goed vochthoudend zand met iets ijzer in den ondergrond. 't Verschil in opbrengst van deze twee proeven in 't algemeen, zit hem vooral daar, dat wij bij de Wed. Bierings een betere rode hadden dan bij den heer Wijlaars, daar deze laatste nog al iets te wenschen overliet.

Het doel van deze proeven: Aan te toonen dat een Chilisalpeter-bemesting op hooiland schitterende resultaten geeft is in beide gevallen ten volle bereikt.

Onzen besten dank aan de beide proefnemers, die door hunne welwillende medewerking deze beide leerzame proefnemingen hebben mogelijk gemaakt.

Overloon.

W. MAAS.

Adverteert in

Centraal Brabant.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij A. VAN DOMMELEN.

Minzaam aanbevelend

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	per pond 22 ct
Moole Mouth	„ „ 9 en 7 „
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	„ „ 9 „
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming	bij 5 pond 30 „
Raapolie	per liter 35 „
Koffie	per pond 70, 65, 60 en 55 „
Poederchocolade	per ons 20, 18, 16, 14 en 12 „

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar waar voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze hoogst fijne

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel minder maar nooit beter voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt onze prijzen met gratis monster.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Tering ontstaat uit een gewone verkoudheid.
Asthma begint met een gewonen hoest.
Longaandoeningen ontstaan door een gevatte koude.
Pleuris ontstaat door een verwaarloosde verkoudheid.
De influenza begint met niezen.

Nóg is het tijd.

Word geen Teringlijder!
Word geen Asthmalijder!
Word geen Longlijder!
Word geen kuchende oude man of vrouw!

Door één flacon Abdijsiropp, Klooster Sancta Paulo, te koopen, geneest gij uwen hoest of verkoudheid, en gij blijft daardoor de gezonde vrouw of man, die gij nu zijt; doet ge dat niet, dan is de kans groot, dat gij teringlijder of borstlijder wordt.

Stel niet uit tot morgen, wat gij heden doen kunt.

Duizenden hebben zware ziekten voorkomen door nog tijdig de beroemde Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, te gaan gebruiken. De

ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo,

is het eenigst onfeilbare geneesmiddel tegen Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 250 gram f 1.—; van 550 gram f 2.—; van 1000 gram f 3.50. — Eischt rooden band met handteekening L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij de bekende verkoopers, alle drogisten en de meeste apothekers.

Verkrijgbaar: te Berkel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS SELHORST. Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT: Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; Moergestel, Wed. J. van VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

No. 5 WOENSDAG 15 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger condities. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telsph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Het Bisdom 's-Hertogenbosch in 1912.

Wanneer we aan den avond van 1912 een blik terugwerpen op ons Bisdom, dan zijn 't eerst, waaraan we denken, de bange dagen in den beginne van dat jaar, toen Mgr. W. Van de Ven, de beminde bisschop, de gouden priester-jubilaar, aan 't ziekbed gekluisterd lag. Toen bleek de godsdienstzin van de Katholieken van 't Bisdom in 't algemeen, van de Katholieke Bosschenaren in 't bijzonder; toen bleek hoezeer Herder en kudde één waren.

Werd 't gebed verhoord om 't behoud van Mgr. onzen Bisschop, een ander leven werd geëischt, een leven toch ook dierbaar voor de geloovigen van Den Bosch, die van de parochie St. Jan in 't bijzonder.

De stoere werker aan de volmaking onzer aloude Kathedraal, de nimmer verpoozende arbeider aan den luister van Gods Huis, Mgr. Henricus Alphonsus Brouwers, Deken dezer stad en Plebaan van St. Jan, bezweek op 7 Februari na een kortstondige ongesteldheid.

In Mgr. H. A. Brouwers is een man heengegaan, die met eere genoemd zal worden, zoolang de Kathedraal op hare eeuwenoude fondamenten staat; iedere straalkapel, ja de geheele Kathedraal, zal zijn ijver en noesten arbeid aan het nageslacht verhalen.

Mgr. W. v. d. Ven schonk zijne verweesde kathedraal eenen opvolger, wij mogen nu reeds getuigen, den waardigen voorganger waardig.

Plebaan Adelmeijer, een zoon van 't katholieke Den Bosch werd van uit de St. Lambertusparochie te Helmond naar 's Bosch geroepen, en we mogen het nu reeds getuigen, dat Z.H.Eerw.de harten zijner parochianen gewonnen heeft. In zijne plaats werd benoemd tot pastoor te Helmond, de ZeerEerw. Heer M. P. P. Rath, tot dusverre professor aan het Groot Seminarie te Haaren.

Een ander priester, die nagenoeg 40 jaren met ons heeft meegeleefd, de vurige Redemptorist, pater P. H. Van Bergen, stierf op 21 September, na 50 jaren een sieraad te zijn geweest van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers.

Voorts overleden: 8 pastoors, de Z.Eerw. heeren W. Th. G. Otten te Afferden, P. W. H. van Hoek te Nederwetten, A. H. Pessers te Catwijck en Klein Linden, A. J. F. H. v. d. Hummel te Gemonde, E. C. L. M. van Waesberghe te Druten, J. v. d. Oever te Lithoyen, H. v. d. Loo te Beuningen en W. M. Kluijtmans te Zeeland; de Z.Eerw. heeren V. A. J. Rijke, oud-pastoor van Waalwijk, F. C. L. van Boeckel, oud-pastoor van Malden, P. M. van Tetering oud-pastoor van Oijen en Haaren en D. Koolen, oud-pastoor van Ommel.

De rectoren H. P. van de Veerdonk van de Augustinessen te Ravenstein en F. Corn. Scheffers van „De Wijnberg" te Grave en 1 kapelaan de weleerw. Heer F. J. Lommelaars te Gemert.

De navolgende veranderingen hadden in 1912 plaats: In 't kathedraal kapittel, werd door Z. H. Pius X benoemd tot kanunnik de HoogEerw. neer Henri Adelmeijer.

De Directeur van het Groot Seminarie P. Verhoeven, benoemd tot pastoor te Druten, werd vervangen door Helmond's kapelaan de Zeer Eerw. heer P. Pulskens.

Het ambt van Subregent aan het Klein Seminarie, eerst de ZeerEerw. heer A. van den Broek, benoemd tot pastoor te Haaren, werd opgedragen aan de praef. discip. F. J. C. Fransen, terwijl in diens plaats werd aangesteld de vice-prefect F. A. J. A. Goyarts; het Professoraat der Rhetorica opengevallen door prof. M. C. Eycken, benoemd pastoor te Afferden, wordt nu bezet door prof. J. A. C. de Kroon.

Het groot seminarie telt behalve de hoogwaardige president en den ZeerEerw. Directeur zes professoren; het klein seminarie behalve de Hoogw. regent, den ZeerEerw. sub-regent, 8 professoren, 2 prefecten en 4 vice-prefecten.

Op 1 Juni werden 22 diaken van het groot seminarie (hieronder begrepen de diaken-professor van het klein seminarie) tot priester gewijd. Van deze 22 gingen 2, de WelEerw. heeren P. J. Alp. M. Van Grinsvens en F. A. M. Van Welie hunne studiën voortzetten te Rome; 18 zijn reeds in bediening in verschillende deelen des bisdoms, terwijl een, door ziekte gedwongen, in familiekring vertoeft.

In 1912 kwam een nieuwe parochie tot stand: Keldonk (Erp). Te Tilburg zijn nog twee parochiekerken in aanbouw, waarvoor de procuratoren reeds zijn aangewezen (Dr. Bertens voor de parochie O. L. V. van Goeden Raad, kap. J. A. Van Iersel voor de parochie van den H. Antonius van Padua, Hoefstraat), terwijl in wording zijn nieuwe parochiën onder Hilvarenbeek waartoe aangewezen is als procurator kap. F. A. Boelaars te Dreumel, onder Helmond over 't kanaal, waarvoor kap. B. H. v. d. Hagen van de St. Lambertus-parochie de zorg is opgedragen en te Deurne, waar op 't gehucht „Zeilberg" reeds gronden zijn aangekocht voor kerk, pastorie en bijzondere scholen.

In 1912 bekwamen 7 ZeerEerw. heeren pastoors eervol ontslag: D. Koolen te Ommel, P. Vermeer te Hapert, P. J. Van de Laar te Vessem, P. M. Van Tetering te Haaren, J. C. A. Mathijsen, Moerdijk, H. C. Baekers te Dussen en J. Van Laarhoven te Groesbeek. Past. Koolen overleefde zijn emeritaat slechts eene maand, terwijl pastoor Van Tetering ook al na 5 maanden aan de kwaal bezweek, die zijn gestel ondermijnde.

Van brand bleven in 1912 de kerken gespaard; de kerk te Rossum, in 1911 in vlammen opgegaan, is als de Phenix uit de assche herrezen, terwijl te Haaren reeds de fundamenten worden gelegd voor een prachtigen tempel Gods.

Het Bisdom 's Bosch telt 18 Dekanaten.

Dekanaat 's Bosch 6 pastoraten en 9 rectoraten (waaronden 2 reguliere).

Dek. Asten 10 pastoraten.

Dek. Bladel 12 past. en 2 rect.

Dek. Boxtel 18 past. en 10 rect. (waaronder 2 reguliere).

Dek. Cuyk 22 past. (w.o. 1 reguliere) en 3 sect. (w.o. 1 reguliere.)

Dek. Druten 19 past. (w.o. 1 reguliere) en 1 rect.

Dek. Eindhoven 25 past. en 3 rect.

Dek. Geertruidenberg 18 past. en 1 rect.

Dek. Helmond 11 past. en 4 rect. (w.o. 1 reguliere).

Dek. Heusden 13 past. (w.o. 6 reguliere) en 1 rect.

Dek. Nijmegen 21 past. (w.o. 5 reguliere) en 4 rect. (w.o. 1 reguliere).

Dek. Oirschot 9 past. en 2 rect.

Dek. Oss 16 past. (w.o. 1 reguliere) en 2 rect. (w.o. 1 reguliere).

Dek. Ravenstein 19 past. en [illegible] rect. (w.o. 2 reguliere).

Dek. Tilburg 10 past. en 3 rect. (w.o. 2 reguliere).

Dek. Valkenswaard 14 past. en 2 rect.

Dek. Vechel 14 past. (w.o. 2 reguliere).

Dek. Zalt-Bommel 8 past. (w.o. 2 reguliere).

Een 15-tal onzer diocesane Geestelijken is gerechtigd het Romeinsche purper te dragen als Geheim of Eerekamerheer van Z. H. den Paus, terwijl 16 hunner door H. M. de Koningin vereerd zijn met verschillende Nederlandsche ridderorden.

Een is door Z. H. den Paus begiftigd met het kruis in goud „Pro Ecclesia et Pontifice".

P. 's-H. Ct.

Belangrijk Bericht.

Alle abonné's, ook de week-abonné's, die de krant **minstens een maand lang** gelezen hebben ontvangen onzen

mooien, praktischen Wandkalender
in 12 bladen.

Attentie!

Ieder, die zijn abonnement voor 't heele jaar 1913 **vooruitbetaalt**, ontvangt een der volgende boeken naar keuze:

1. **„In het aanschijn van den dood"** prachtig verhaal van 527 bladzijden.
2. **Levensschetsen van Godvruchtige vrouwen uit de vorige eeuw.** 372 bladzijden.
3. **Het leven van den H. Antonius van Padua,** met prachtige platen Ruim 200 bldz. bevattende mooie platen. Kerkelijk goedgekeurd.
4. **Het Brood der Engelen.** Praktische onderrichtingen over de Heilige Communie. Bijna 800 bldz. van zeer rijken en mooi geschreven inhoud.
5. **Een familiegeheim** Boeiend verhaal 140 bldz., groot formaat.
6. **De nieuwe Kruistocht.** (in prachtband.) Dit boek, dat in aantrekkelijken vorm de geschiedenis der R. K. Drankbestrijding geeft, zeer frisch en pittig geschreven is, en bovendien vele portretten van alle bekende personen uit de Drankbestrijding bevat, heeft grooten opgang gemaakt.

Abonnementsprijs per jaar, bij vooruitbetaling:

f 2.20 voor hen, die de krant door de loopers aan huis bezorgd krijgen
f 2.60 voor hen, die hem over de post krijgen.

Per 3 maanden **60 cent**, franco per post **75 cent.**

Als weekabonné kan men zich opgeven aan ons Bureau en aan de loopers die de krant bezorgen, à **5 cent** per week.

DE ADMINISTRATIE.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Apachen-moord te Antwerpen.

Te Deurne-Zuid (Antwerpen), heeft zich Zondagnamiddag een verschrikkelijk drama afgespeeld.

Een Fransche apache, die sinds enkele weken in Antwerpen zonder middelen van bestaan rondzwierf, is daar

FEUILLETON.

Overwinning na Strijd.

VIII.

„Oh!" zegt Dien, en zachtjes denkt ze. Wat kunnen de menschen toch kletsen.

Katechismus opzeggen vóór het huwelijk is voor de trouwlustigen steeds een schrikbeeld. Voor niet weinigen niet zonder reden. Daar moet dan bar weinig gemaakt worden van ien katechismus. Als 't tiende part waar is van 'tgeen er van verteld wordt, ziet het er donker uit in de hersens van velen. Dien en Hein echter hadden er geen schrik van. Ze wisten hun weetje van den godsdienst goed. Toch betrapte Dien op een avond, dat ze bij Hein aanliep, dezen met een katechismus-boekje voor zich.

„Ge kunt het wel, zei Hein, maar om het te kunnen zeggen!"

„'t Ging ook vlot. Ze waren geen tien minuten bij den Pastoor geweest, zeiden ze, en de Pastoor had ze nog een pluimpje gegeven dat ze 't zoo goed kenden. En zoo werden Hein Dinges en Dien Peters Zondags er op van den preekstoel onder een serie dito's afgeroepen. Hein en Dien „rolden van de trappen" zooals 't daar in den volksmond heet. En drie weken er na trouwdag.

„Met een Mis", had Hein gezegd.

„Ja, dat kan den kwajen koop niet maken. Trouwen doet men niet alle dagen" zei Dien.

En er werd gezorgd voor de „papieren", voor 't trouwpak, voor de meubeltjes, voor den schoonmaak van de woning en voor honderden kleinigheden, waarop men pas denkt als men er vóór zit.

En toen was er de dag. Eenvoudig, netjes ging alles, en ernstig in de kerk. En ook thuis. In de nieuwe woning zou de „koffie" gedronken worden na de trouwmis. 's Middags werd er gegeten bij Cathrien en Janus. Geen herrie. En geen borrel van te voren. Janus meende wel, dat 't er anders een kon lijden, doch Cathrien wist hem te beduiden, dat hij dan maar een „smoesje" moest maken en er ergens een gaan vatten. Nee, dat deed Janus niet. Daarom dronken ze een kop chocolade tegen den middag. Dien had Cathriene het herbergbezoek van laatst meegedeeld. „En nu", plaagde Dien haren Hein: „haal uw hart maar eens op aan de chocolade, die ge zoo gaarne lust". Hein vond haar aardig.

Te kwart over twaalf had Cathrien de soep op tafel, bad al opscheppende den Engel des Heeren, en 't smaakte goed. Cathrien had er eer van.

Na den middag werd eens opgeloopen en Dien en Hein met Janus en Cathrien kuierden fier door de straat, over de gracht, verder in 't plantsoen en dan naar den Baas van Dien. Deze had ze op den namiddag-koffie verzocht en al had niemand „trek", toch verdwenen nog enkele broodjes met ham of rookvleesch. Toen liet de Baas bier aanrukken en schonk rijkaal in. Doch Hein bedankte beleefd en standvastig. Hij gebruikte nooit iets.

En Dien knipte een oogje tegen den Baas, wat zooveel beteekende als: Ziet ge wel, dat ge u laatst vergist hebt. Hein beliefde ook geen koffie meer. Wat dan? zei de gulle Baas, die niet zien kon, dat Hein niets had: „thee, kwast?"

„Liefst niets", zei Hein.

„Niets is goed in de oogen", lacht de Baas, „iets moet ge gebruiken".

„Dan maar een glas water", zucht Hein.

„Water dat is goed voor de ganzen", hervat de Baas.

Hij roept de meid en zegt: „haal een flesch grenadine".

„Maak nu geen moeite voor mij", valt Hein in de rede, doch de Baas is baas in zijn huis.

Met een soort spiets, die een gelukwensch inhield, en het beste hoopte, werden de glazen aangestooten, en... daar gingen zij. Te half zeven gingen ze heen, thuis bij Cathrien werd tegen acht uur nog een stukje gegeten en om negen uur ging Hein met zijn Dien de nieuwe woning betrekken. Daar stonden ze in hun eigen woning, den eersten keer als man en vrouw elkander in de oogen ziende, hand in hand, en ze spraken geen woord.

Een jaar is Hein en Dien getrouwd. De ooievaar heeft een jongetje thuis gebracht. Een knap kindje, zeggen de buurlui. „Net zen vader" vleit Dien. „Zijn donkere oogen doen hem meer op moeder trekken", meent Hein.

Janus zei tegen Cathrien: „'t Ziet er net uit als alle kinderen", waarop Cathrien het opnam voor de gelijkenis op Hein.

Slot volgt.

als een wilde te werk gegaan. Zonder eenige aanleiding schoot hij op twee verloofden. Het meisje werd doodelijk getroffen, en toen haar verloofde hulp wilde brengen, loste de Fransche bandiet verscheidene schoten op hem. De jongeman vluchtte om hulp te halen, en weldra stormden tal van padvinders toe. Doch zij konden niets anders doen dan alarm maken, wijl de apache nog altijd voortging met schieten. Dan kwamen enkele mannen ter hulp, maar ook zij moesten terugwijken voor de schoten van den moordenaar.

Eindelijk, toen hij bemerkte, dat zijn kogels opraakten, nam de apache de vlucht. In een park gebruikte hij den laatsten kogel voor zichzelf. Op het lijk van den moordenaar—zelfmoordenaar, werd een aanteeken-boekje gevonden, waaruit blijkt, dat de booswicht anarchist was, en reeds enkele dagen het plan had zich te zelfmoorden. Alvorens tot deze verschrikkelijke daad over te gaan, wilde hij nog verschillende slachtoffers maken. Wonder boven wonder werd slechts één persoon getroffen.

Duitschland.

Een Köpenick-geschiedenis.

De naam van Köpenick is sterfelijk en zijn navolgers zijn legio. Toch is Robert Lange weer orgineel in zijn soort. Op een heel slimme manier wist hij uit het huis van Bewaring te Berlijn te ontsnappen.

Donderdag zou hij voor den rechter van instructie gevoerd worden. Hij verzocht den cipier, die hem over zou brengen, zich even te mogen verwijderen; dit werd hem toegestaan. De cipier werd intusschen afgelost en hij vergat zijn opvolger op den gevange opmerkzaam te maken. Na eenigen tijd keerde L. terug en zag, dat er geen beambte meer aanwezig was. Dra was zijn plan gemaakt. Hij begaf zich onmiddelijk naar een hoofdbeambte, stelde zichzelf voor als rechter, zeide den officier van justitie te moeten spreken en beval den beambte hem onmiddelijk naar diens kamer te volgen. Daar gekomen, was er niemand aanwezig. De pseudo-rechter nam enkele brochures op en, een afwachtende houding aannemende, bladerde hij deze door. Na enkele minuten ontsloeg hij den beambte genadiglijk. Na diens verdwijnen verliet L. eveneens, onopgemerkt de gevangenis.

Frankrijk.

Een paleis van lood.

Voor rekening van mevrouw Curry heeft de architect der Sorbonne een begin gemaakt met den bouw van een paleis, dat zijn weerga in de wereld niet heeft. Het radiumpaleis zal die bijzonderheid hebben, dat alle muren inwendig met looden platen zullen worden bekleed. Zooals men weet, is het lood een der zeldzame lichamen, die weerstand bieden aan de doordringing van het radium. De fundamenten van hel radiumpaleis zullen worden gelegd van matrialen van uitnemende soliditeit, op een groote diepte en in staat om het enorme gewicht te dragen der looden muren, die in verband komen met de buitenmuren van het gebouw. Door een aardige gedachte van den architect, die het rudiumpaleis bouwt, zal het zwaar gewicht gedecoreerd worden „en trompe l'oeil", om er aldus een tegenhanger van te maken — in de straat Pierre — met het lichte paviljoen van het Oceanografische Instituut.

Het zal dus weldra een der wetenschappelijke en aesthetische curositeiten van Parijs vormen. Gas en Water.

Engeland.

De grootste bibliotheek der wereld.

In 1912 is een Engelsch geleerde, dr. Fortescue afgetreden, nadat hij twee-en-twintig jaar aan het Britsche Museum verbonden is geweest aan de Bibliotheek. In Juni 1870 trad hij in dienst en werd na veertien jaren de opvolger van dr. Garnett als met het toezicht belaste beambte in de groote leeszaal en in 1896 werd hij leider der bibliotheek. Toen dr. Fortescue zijne werkzaamheden begon, telde de bibliotheek twee millioen deelen, en nu hij van haar afscheid neemt, bezit zij er vier millioen. Het is hem gelukt, zijn bibliotheek, de jongste van de groote bibliotheken der wereld, tot de grootste te maken. Want met haar vier millioen overtreft ze alle andere. De Bibliothéque Nationale te Parijs heeft drie en een half millioen deelen; de Keizerlijke Bibliotheek te St. Petersburg 1,9000,000, de Congresbibliotheek te Washington 1,700,000, de koninklijke bibliotheek in Berlijn 1,400,000, die in München 1,100,000 en de Weensche één millioen. Het dagelijksche aantal bezoekers in de leeszaal van de bibliotheek bedraagt 700 personen uit alle deelen van de wereld, en bijna alle schrijvers van naam in Engeland hebben daar gewerkt.

(De Aarde en haar Volken).

Italië.

Een Terugkeer.

Van een opzienwekkend en verblijdend feit tevens maakt te „M. A." Abend ztg." melding. De vroegere capucijnenpater Benno Auracher, die eenige jaren geleden de orde verliet en 21 September 1909 te Londen in het huwelijk trad, welk feit indertijd tot heel wat kabaal aanleiding gaf, heeft zijn plan kenbaar gemaakt weer naar Rome terug te keeren en van den verkeerden weg, dien hij was opgegaan, terug te komen.

Tegelijkertijd publiceert het genoemde blad den afscheidsbrief van Auracher aan zijn „vrouw", geb. Anna Caroline Schmidt, dochter van den vroegeren Duitschen Regierungsrat Matthäus Schmidt. In dien brief neemt Auracher in bewogen woorden afscheid van deze vrouw. Hij herinnert haar aan de „slapelooze nachten vol gewetensknagingen, vol angst voor den dood en de eeuwigheid, vol vrees voor de straffende gerechtigheid Gods." Een diep berouw heeft hem tot zijn terugkeer gebracht.

De brief geeft een treffend beeld van de zielekwellingen waaraan de ongelukkige priester sedert zijn vlucht uit Rome was overgeleverd.

In September 1909 was pater Auracher, toenmaals generaal-definitor van de capucijnen-orde te Rome plotseling verdwenen. Na eenigen tijd werd in het klooster te Altötting, waar de pater vroeger geruimen tijd verbleef, een brief van hem ontvangen, waarin hij o.m. schreef, dat er toestanden waren in het leven, waaruit men zich niet redden kon; dringend verzocht hij voor hem te bidden. Reeds uit dezen brief bleek, dat de afgedwaalde priester berouw had van zijn stap.

Toch werd in Januari 1910 het bericht gemeld, dat Auracher te Londen een burgelijk huwelijk gesloten had. Later werden brieven van hem bekend, waarin hij schreef, niets tegen de Kerk of tegen de orde, waartoe hij hoorde, te zullen ondernemen; hij wilde rust hebben en niets dan rust.

Februari van het vorig jaar bracht de „Erankkur." het bericht, dat Bernhard Auracher, zooals hij zich na zijn huwelijk noemde, een gebroken man was en in een gesticht moest worden gebracht. Het bericht bleek valsch, maar waar bleek, dat de afgevallen priester geweldig door gewetenswroegingen werd gefolterd.

Aan het heimwee naar innerlijken vrede en naar 't zielegeluk, die de wereld hem niet konden geven, heeft hij niet kunnen weerstaan en nu heeft hij den eersten stap tot terugkeer gezet. Of hij reeds in Rome is aangekomen, is nog niet bekend.

Amerika.

De Keizer der Sahara.

Sedert eenigen tijd had men niets meer gehoord van den bekenden Franschen multi-milionair Jacques Lebaudy, den „keizer der Sahara". Men zal zich herhinneren, dat hij zich uit eigen gezag tot souverrein van centraal-Afrika proclameerde en met een jacht er op zeilde om zijn rijk te veroveren, op een wijze don Quichot waardig. De expeditie nam na de ontscheping van enkele matrozen aan de Marokkaansche kust een roemloos einde.

Nu doet de zonderlinge dweeper weer van zich spreken. Lebaudy vertoeft sins eenigen sijd in New-York en zijn nieuwste gril is, financieele grootheid te spelen. Daarom bezoekt hij regelmatig de beurs in de Wallstreet en is dan steeds vergezeld van vier secretarissen en acht stenografen. Ieder van hen rijdt in een eigen auto en moet beslist zwijgen.

Aan het personeel wordt iederen avond het loon door een kassier uitbetaald in goud en zilvermunten, die door een bediende blinkend gepoetst zijn. Lebaudy bewoont drie verschillende hotels en slaapt nooit twee nachten in hetzelfde hotel. Kelners en bedienden moeten bij zijn nadering diep buigen.

Kort geleden begaf hij zich met twee negers, die een koffer droegen naar een openbare leeszaal. De beambten beletten den negers binnen te treden, waarop een heftige woordenwisseling volgde. Ten slotte ging de ex-keizer der Sahara met de beide negers heen; de koffer werd achtergelaten. Een week daarna had men eindelijk den moed den koffer, waarin men een lijk of bom vermoedde, te openen na verschillende voorzorgsmaatregelen genomen te hebben. De inhoud bestond slechts uit pakken waardelooze effecten, een paar dozijn versleten schoenen en kousen, een leverpastei en eenige visitekaartjes op den naam graaf Lebaudy. De „keizer der Sahara" reist incognito en neemt daarom evenals andere souvereinen een adelijken titel aan.

Ongelukken in New-York.

Uit het jaarverslag van de National High-ways Protective Society blijkt, dat in het afgeloopen jaar in de straten van New-York 532 personen door ongelukken om het leven kwamen, waarvan 221 door auto's. Verder hadden er 2363 ongelukken zonder doodelijken afloop plaats, waarvan wederom 1342 door automobielen.

In den staat New-York, doch buiten de stad, werden 234 personen gedood, waarvan 127 gevallen wederom de auto's de schuld waren.

Het jaarverslag besprekend, zeide de secretaris van bovengenoemde vereeniging, dat het aantal kinderen, dat onder genoemde cijfers begrepen is, veel grooter is dan in het voorafgaande jaar, wat voornamelijk moet worden geweten aan de kinderen zelf, wier onvoorzichtigheid bij het rolschaatsen veelal schuld droeg aan het ongeval.

Om de stad te [illegible] het gevaar, dat de automobielen opleveren, te beschermen, zeide spreker verder, moet de wet op de snelheid, waarmede deze voertuigen mogen rijden, worden verscherpt. Ook zou tegen het drankmisbruik onder de bestuurders, zoowel van auto's als van rijtuigen, moeten worden geageerd.

Een romatisch verhaal.

Een romantische [illegible]chiedenis vertelt de New-York Herald zou zich in Texas hebben afgespeeld. Voor liefhebbers van dergelijke griezel[illegible]rhalen geeft de „Msb." er een uittreksel van, zonder echter voor de waarheid te durven instaan.

Twintig jaar geleden stond de eigenaar van de hoeve Hony Grave in Texas, de jonge Ziegland op het punt met Mathilde Tichnar in het huwelijksbootje te stappen, toen hij plotseling alle betrekkingen met zijn verloofde afbrak. Het jonge meisje, een beroemde schoonheid, beging in een vlaag van wanhoop, zelfmoord. Haar broeder wilde haar wreken en legde zich op het goed van zijn vijand in hinderlaag. Hij schoot op Ziegland, toen deze onder een boom stond. De kogel trof Ziegland even aan het hoofd en bleef in den stam steken.

Toen de moordenaar zijn slachtoffer vallen zag, meende hij den man, die zijn zuster verlaten had, gedood te hebben, en beging zelfmoord. Ziegland genas echter spoedig van die lichte verwonding en huwde een rijke weduwe

Eenige dagen geleden wilde nu Ziegland den boom, waaronder eens op hem geschoten was, vellen. Daar de stam echter te dik was om met de bijl neergehakt te worden, besloot men een zwakke lading dynamiet te gebruiken. Een ontploffing volgde, en doodelijk gewond viel Ziegland daarbij neder. De doktoren onderzochten den doode en bevonden, dat de in den stam zittende kogel door de kracht der ontploffing voortgeslingerd was. Dezelfde kogel die voor twintig jaar zijn ontrouw wreken moest, was nu in den schedel van Ziegland doorgedrongen.

Binnenlandsch Nieuws.

Nachtsocietéiten

De adv.-generaal bij den Hoogen Raad concludeerde, wegens vormgebrek tot vornietiging van het vonnis der Amsterdamsche Rechtbank en tot verwijzing naar het Hof aldaar in de zaak van den president der sociteit „Maxim", die tot geldboeten veroordeeld was wegens het als houder van een huis, waar men gelagen zet — bierhuis, Warmoesstraat 121 — in eene voor het publiek toegankelijke lokaliteit 's-nachts na het sluitingsuur publiek aanwezig hebben. In de zaak van denzelfden aard betreffende „de Palacaclub", Gravenstraat 22 te Amsterdam, werd geconcludeerd tot verwerping van het cassatieberoep.

Uitspraak 10 Februari.

Kindersterfte.

Een staaltje over 1907—1191:

	Op 100 levend aangegeven stierven ben. het jaar.	Aant. geb. op 1000 inwoners.
Noord-Brabant	17,36	32,8
Gelderland	11,66	29,2
Zuid-Holland	10,29	29,9
Noord-Holland	9,14	25,1
Zeeland	13,22	28,1
Utrecht	11,56	28,6
Friesland	7,20	25,6
Overijsel	11,23	29,3
Groningen	9,76	28,0
Drenthe	10,41	32,7
Limburg	17,15	32,6
Het Rijk	11,62	28,8

Noord-Brabant heeft 't hoogst aantal geboorten op 1000 inwoners.

Limburg komt op de derde plaats. Dat stemt tot vreugde. Doch wat nog immer groote verontrusting wekt is het aanzienlijk getal kinderen, die beneden het jaar sterven.

Het hooge geboortecijfer is nog te laag tegen het aantal sterften beneden 't jaar.

Diefstal van rijwielen.

Volgens de N. C. zijn in 't vorig jaar in Den Haag 800 rijwielen gestolen.

Zwervend milicien.

Sedert de Kerstdagen werd bij het garnizoen te Harderwijk vermist de milicien B. M. die blijkbaar gedeserteerd was. Deze heeft in deze streek al dien tijd rondgezworven, zonder dat men hem heeft kunnen opsporen. Zijn geld was al lang verteerd, zoodat hij zich vaak trachtte te voeden, door knollen uit het land getrokken en die te verorberen.

Zondag echter is hij door de politie te Epe aangehouden en Maandagmorgen gevankelijk naar Harderwijk overgebracht.

Nog juist bij tijds.

Terwijl de moeder even een boodschap deed, wilde het zes-jarig zoontje van den brugwachter V. S. te Lexmond wat uit den te vuur staanden pot halen. Hij kwam daardoor met de gloeiende kachel in aanraking, waardoor zijn kleertjes vlam vatten. Gelukkig schoten er spoedig een paar in de nabijheid van het huis staande menschen toe, zoodat de kleine snoeper er met enkele brandwonden afkwam.

Eeuwfeest sir Isaac Pitman.

Federatie van Nederlandsche Stenografie Leeraren systeem I. Pitman, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit d.d. 3 April 1905 Stsbl. No: 10, 's-Hertogenbosch Koninginnenlaan 39, Pitman-School.

Den 4den Januari 1913 is in Engeland het honderdjarige herdenkingsjaar gevierd van onzen grooten meester Sir Isaac Pitman den uitvinder van een der bekenste Engelschen en Amerikaansche stelsels van phonographie, of wat men daar noemt shorthand-writing.

Tir Isaac Pitman werd den 4den Januari 1813 geboren en bereikte den leeftijd van 84 jaar. Als arme jongen met een zeer povere opvoeding ging hij het leven in maar door noeste vlijt wist hij 't ontbrekende in zijn opleiding aan te vullen. Eenmaal in de richting van Stenografie zich gewaagd hebbende, werd hij daarmede geheel vervuld, ging er in op en maakte haar tot zijn levenstaak. Het werd noodzakelijk voor hem, zijne werken op dit gebied zelf te drukken en hij begon een drukkerij, die in den loop der jaren tal van geschriften meer speciaal voor Stenografie in het licht gaf.

Zijne verdiensten werden door de Hooge Regeering van Engeland bekroond door zijne benoeming tot Knight. Hij was 'n man met krachtige gezondheid en van rijzige gestalte, niet gezet, maar veerkrachtig in zijne bewegingen met frissche gelaatskleur en helderen oogopslag. Hij was vegetariër en rookte niet, hoffelijk en voorkomend, eenvoudig in geheel zijn optreden, paarde hij aan een zeldzaam duidelijke uitsparak zijner moedertaal een tintelende klaarheid en afgerondheid in zijn zinsbouw, daarenboven was hij een man met streng zedelijke begrippen en zeer godsdienstig kortom 'n man dien men vertrouwen kon.

In latere jaren zijns levens heeft hij getracht ook in het gewone schrift vereenvoudigingen in te voeren om ook daar het Phonetisch beginsel toe te passen gelijk dat in den laatsten tijd ook voor de Nederlandsche taal beproefd wordt en al heeft die beweging niet de uitbreiding erlangd die men er indertijd van verwachtte, wij gelooven toch dat op duur ook dat beginsel zal zegeviered en in latere jaren ook in die richting den naam Pitman nog met eere zal genoemd worden.

Gelukkig hij, die als Pitman kan zeggen, ik heb het bereikt.

Met het oog op de ongesteldheid van een der leden van het hoofdbestuur zal de herdenkingsdag gevierd worden op Zaterdag 25 Januari in gebouw Riche Nieuweplein Arnhem.

Het hoofdbestuur van de Federatie van de Nederlandsche Stenographie Leeraren, I. Pitman.

De gevolgen van het „sneeuwwasschen".

Maandagavond heeft de „aardigheid" der jeugd, om jonge meisjes op de meest hardhandige wijze met sneeuw te wasschen, te Utrecht tot ernstige gevolgen geleid, schrijft het „U. D.". Ter hoogte van de Sweelinckstraat, werd een dienstmeisje door zes vlegel van jonge mannen, op de meest ruwe wijze beetgepakt, op den grond geworpen, en met sneeuw gewasschen. Op zóó verregaande manier, dat het meisje een hevigen zenuwtoeval kreeg en door voorbijgangers moest worden ontzet. Zij werd binnengedragen in een schoenwinkel, terwijl de politie onmiddelijk zorgde voor het inroepen van geneeskundige hulp. Eenige doktoren deden alle moeite om het meisje bij te brengen, maar haar zenuwen waren zóó overstuur, dat zij — het feit zelve had te negen uur plaats — te twaalf uur 's nachts nog niet was bijgekomen en luid gillende in den winkel lag.

Ongeluk.

Dinsdagochtend had te Zwolle een droevig ongeluk plaats aan de Centrale Werkplaats aldaar. De bankwerker B. V. was onder een locomotief aan het werk. Toen hij er onder weg wilde gaan, werd de machine in beweging gezet, met het gevolg dat V. er onder kwam en hem een been werd afgereden. Na voorloopig verbonden te zijn is de man naar het ziekenhuis vervoerd.

„Tel."

De hoofdredacteur van „De Tijd"

We lezen in de *Tijd*:

Den zeereerw. heer M. Victor Zwijsen is, op zijn daartoe strekkend verzoek, eervol ontslag verleend als hoofdredacteur van de *Tijd*, onder dankzegging voor de in die qualiteit bewezen diensten.

Oplichting.

Bij een bankiersfirma hier ter stede vervoegde zich gisteren een vreemdeling, die vloeiend Engelsch sprak en een reisbrief aanbood van de African Banking Corporation Ltd. te Londen, waarop hem f 3600 werd uitbetaald, voor de eene helft in Engelsch, voor de andere helft in Nederlandsch geld, terwijl er nog 30 pond sterling op den brief bleef staan.

Thans is gebleken, dat de naam J. T. Morgan, welken de vreemdeling opgaf, bij bovengenoemde Londensche bankinstelling onbekend is en de reisbrief vervalscht.

„Tel."

Een moedige daad beloond.

In den avond van 30 Juli van het vorige jaar riepen eenige kinderen, die op den hoek van Wolwevershaven en Vlak te Dordrecht speelden dat er een te water was gevallen. Het bleek te zijn de 6-jarige Toon Dans, die in levensgevaar verkeerde. Gelukkig kwam juist de 13-jarige Jansje Bouman per rijwiel aanrijden en terstond den toestand overziende, stapte zij af, trok haar mantel uit en sprong als ervaren zwemster in de haven. Zij wist den knaap te grijpen en naar den kant te brengen, waar anderen hem een stok toestaken om hem naar zich toe te trekken. De jongen liet dien stok echter los en viel opnieuw in het water, maar het moedige meisje greep hem opnieuw, zoodat de drenkeling toen met behulp van een haak op den wal gebracht kon worden, zonder letsel te hebben bekomen.

Die moedige daad bleef niet onbeloond. Zaterdagnamiddag was Jansje Bouman door den burgemeester van Dordrecht in zijn werkkamer ten raadhuize genoodigd, om een huldeblijk van het Carnegieheldenfonds in ontvangst te nemen.

In tegenwoordigheid van den gemeente-secretaris en den vader van het meisje den heer C. Bouman, sprak de burgemeester Jansje hartelijk toe, wenschte haar geluk met de moedige redding en sprak de hoop uit, dat zij mocht voortgaan met het betoonen van menschlievendheid en anderen ten voorbeeld zou strekken.

Als aandenken stelde hij de redster ter hand een fraaien massief gouden schakélarmband met gedenkpenning, waarop gegraveerd staat: „Het Carnegieheldenfonds, aan Jansje Bouman, ter herinnering aan 30 Juli 1912.".

(Dordr. Ct.)

f 20.000 meegenomen.

De boekhouder bij de E. S. M. te Haarlem, N. J. Platteel, is niet van zijn verlof terruggekeerd, doch uitgeweken naar New-York met meeneming van f 20.000, die gedeeltelijk uit het waarborg- en ondersteuningsfonds van het personeel afkomstig zijn. De directie zal de schade vergoeden. De justitie doet onderzoek.

* * *

Omtrent deze verduisteringen verneemt het „H. D." nog de volgende bijzonderheden:

Platteel beheerde o. a. het kapitaal, gevormd door de waarborgsommen van de conducteurs der E. S. M., belegd in stukken Nederlandsche Werkelijke Schuld, tot een bedrag van ruim f 10.000, benevens de gelden van het Zieken- en Ondersteuningsfonds „ Ons Belang" van het personeel der E. S. M., die ook meer dan f 10.000 bedroegen en eveneens belegd waren in stukken N. W. S. De effecten van het fonds en van de waarborgsommen werden bewaard in een safe bij de Haarlemsche Bank.

Toen de boekhouder den 2den Januari niet in zijn betrekking terugkeerde, vond men dit natuurlijk wel vreemd, maar men had geen argwaan, daar Platteel, die dertien jaren in dienst der maatschappij was, het onbeperkte vertrouwen genoot. Een feit, dat echter ook aan zijn beste vrienden niets van zich had laten hooren.

Men stelde zich nu in contact met den persoon, bij wien Platteel te Dusseldorp had gelogeerd, maar deze, die zeer ontsteld naar Haarlem overkwam, kon ook niets meer vertellen, dan dat P. op 26 December zeide naar Berlijn te gaan. Ook hij had met Nieuwjaar of later niets meer van hem gehoord.

De directie zocht nu telegrafisch te Berlijn inlichtingen in te winnen, maar toen dat vergeefsch bleek, besloot men om de safe, waarvan Platteel de beide sleutels bezat, te doen openbreken.

Het bleek toen, dat de effecten verdwenen waren.

Inmiddels ontving de directie een telegram uit New-York van Platteel zelf. Daarin bekende hij de verduistering en betuigde berouw.

Het staat vast, dat P. nog andere bedragen heeft verduisterd, n.l. van kennissen, wier financiën hij beheerde. Dezen hebben echter besloten aan de zaak geen gevolg te geven.

De directie der E. S. M. heeft echter gemeend de Justitie kennis te moeten geven van het gebeurde, wat ook geschied is. Verdere gelden van de E. S. M. zijn niet verduisterd. Die zijn te Amsterdam belegd en worden beheerd door den hoofdboekhouder.

Uit verschillende omstandigheden valt, behalve uit het feit, van het verdwijnen der effecten af te leiden, dat Platteel, ondanks zijn oponthoud te Dusseldorp, bij zijn vertrek het plan tot vlucht moet gehad hebben. Hij woonde n.l. aanvankelijk te Zandvoort maar verhuisde ongeveer zes weken geleden naar den Zijlweg te Haarlem, waar hij op kamers woonde. Zijn woning zegde hij tegen 1 Januari op en vertelde op het kantoor, dat hij na zijn terugkomst in de Groot Houtstraat ging wonen.

Platteel schijnt zijn meubelen reeds vooruit gezonden te hebben naar Amerika.

Voor hij het kantoor verliet, zeide hij tot eenigen van het personeel, dat hij z'n lessenaar netjes had opgeruimd en dat men dien nu niet hoefde open te breken, zooals vroeger wel eens geschied was, wanneer hij met verlof ging en hij vergeten had de bescheiden uit zijn lessenaar te leggen.

Naar men zegt heeft Platteel, vóór zijn vertrek bij vrienden en kennissen nog geld geleend; men spreekt zelfs van f 8000. maar met zekerheid is dit wel moeilijk na te gaan.

Ernstig ongeluk aan het Muiderpoortstation.

Een treurig ongeluk, dat de slachtoffers echter aan eigen onvoorzichtigheid te wijten hebben, heeft Zaterdagavond even half acht aan het Muiderpoortstation te Amsterdam plaats gehad. Onder de reizigers, die met trein 921 tegen dien tijd aan het station arriveeren, bevonden zich ook Mej. De Boorder, wonende in de nieuwe Oostenburgerdwarsstraat, alhier, en haar a.s. echtgenoot, de heer Vuist, te Weesp woonachtig. Terwijl de trein in vrij snellen gang het station binnenreed, openden de jongelui het portier van hun coupé en sprongen op het perron. Beiden sloegen met een zeer hevigen slag tegen den grond en bleven bewusteloos liggen. Het stationspersoneel, dat het ongeval bemerkte, snelde onmiddellijk toe en droeg het paartje in een der wachtkamers. Onder leiding van den stationschef werd hun de eerste hulp verleend. Juffr. De Boorder kwam spoedig bij kennis, doch klaagde over ernstige pijn in het hoofd; de heer Vuist bleef buiten bewustzijn. Een inmiddels ter plaatse gekomen geneesheer, gelastte onmiddellijke overbrenging naar een der gasthuizen. Per auto-ziekenwagen werden beiden naar O. L. Vrouwengasthuis vervoerd en daar ter verpleging opgenomen. De toestand van Mej. de Boorder is zeer ernstig; men vreest voor hersenschudding. Die van den heer Vuist laat zich minder ernstig aanzien.

Zondagmorgen deelde men ons aan het O. L. Vrouwegasthuis mee, dat in den toestand van beide slachtoffers geen verandering was gekomen. Vuist is aan de betere hand, maar de toestand van het meisje is zeer zorgwekkend.

Worstverorberaars.

Dat te Bergen (Noord-Limburg) gezonde eters zitten, bleek bij een worstpartij door een vereeniging aan hare leden en betalende eereleden aangeboden, zegt de „N. V. C.". Er waren er, die ruim 1 meter lengte met smaak naar binnen werkten, terwijl er nog meerderen waren die meer dan 1 el oppeuzelden.

De klucht der vergissing.

Wanneer ge 's-nachts om 4 uur van een fuif thuis komt, uw schoenen hebt uitgetrokken, om uw huisgenooten niet wakker te maken en terwijl ge daarmee bezig zijt, een lichtstraal van een dievenlantaarn door de luiken ziet schijnen, wat doet ge dan?

Als je een lafaard bent, kruip je onder de tafel en wacht sidderend af, tot het den inbreker belieft binnen te komen; ben je een moedig man, dan open je het venster en werp je op den overlaat, die je huis en goed belaagt.

Dit laatste deed een bewoner van een villa van het Melkpad te Hilversum, die in den nacht van 10 op 11 Dec. laat thuis kwam.

De zaak van den anderen kant beschouwd, geeft aanleiding tot een andere vraag.

Wanneer ge een politieagent zijt en ge ziet 's-nachts om 4 uur licht in een villa en ge hoort rumoer, wat doet ge dan?

Ook dit hangt weer af van de mate van moed, waarmee de natuur u behebt heeft Zijt ge een laffe agent, dan legt ge er een stapje op en kijkt vooral niet om, maar zijt ge moedig, dan doorsnuffelt gij met uw zaklantaarn het huis en erf, waarin gij onraad hebt bespeurd. En springt dan plotseling een man op sokken uit het raam, dan grijpt ge hem aan.

Dit laatste deed een Hilversumsch politieagent, toen hij in den nacht van 10 op 11 Dec. onraad bespeurde in een villa aan het Melkpad.

Waar twee moedige mannen, zooals in casu, tegenover elkaar staan, ieder voor zich meenend met een inbreker te doen te hebben, is het gevolg makkelijk te gissen. Er vielen geduchte klappen: de agent schreeuwde: „Ik ben van de politie" en de villabewoner gilde: „Van mijn erf af, eruit!" Worstelend vielen ten slotte beide helden op straat. De agent had het gewonnen en drukte zijn arrestant tegen den grond en floot om assistentie. Een raam werd opengeschoven in een andere villa en de bewoner telefoneerde de politie, die den arrestant naar het bureau overbracht.

Eergisteren had zich voor de 6e kamer der rechtbank te verantwoorden, wegens mishandeling van een in uniform gekleeden politieagent en hoorde 8 dagen gevangenisstraf tegen zich eischen.

Het O. M., mr. Jorissen, nam aan, dat de vergissing reeds had opgehouden op het moment, dat de agent zich als zoodanig bekend maakte, terwijl de verdediger, mr. L. van Gigch Jr., beweerde, dat het misverstand aan den bekl. pas duidelijk was geworden, toen hij de signaalfluit hoorde. Deze hoogst fatsoenlijke Hilversummer zou toch nooit een agent, die juist er op uit was zijn eigendom te beschermen, gaan afranselen.

De juiste wijze van behandeling dezer zaak zou geweest zijn, dat de beide mannen elkaar de hand hadden gegeven excuses hadden aangeboden en verder om het geval gelachen. Spr. was van oordeel, dat deze zaak zeker nooit tot een strafzaak had behooren te worden. Conclusie: vrijspraak.

Uitspraak over 14 dagen. D. C.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 15 Januari 1913.

— Openbare Raadsvergadering, op Vrijdag, den 17 Januari 1913, des namiddags om half zeven precies.

ONDERWERP:

1. Stemmingsnummer.
2. Vaststelling der notulen van de vergadering van 23 December 1912.
3. Ingekomen stukken.
4. Voorstelling tot wijziging der overeenkomst met Mevrouw Mahie, omtrent aanleg van wegen.
5. Benoeming van een lid van het Burgerlijk of algemeen Armbestuur, periodieke aftreding A. van der Donk.
6. Benoeming van Commissiën van bijstand voor 1913.
7. Benoeming van leden der Commissie tot wering van schoolverzuim, periodieke aftreding G. A. van Haeren, J. Bosbouwers en Th. de Visser.
8. Concept-besluit tot verkoop van boomen.
9. Concept-besluit machtiging van Burgemeester en Wethouders, tot het houden van kleine verkoopingen en verpachtingen in 1913.
10. Reclames hoofd. omslag over 1912.

Haaren. Maandag vierde de Handboogschutterij „St. Joris", gevestigd bij den heer J. Boons, een gezelligen teerdag. Des morgens werd er eerst eene H. Mis opgedragen voor de overleden leden van het gilde St. Joris, waarna de dag verder onder gepaste vroolijkheid werd doorgebracht.

Eindhoven. Een ernstig ongeluk vond Zaterdagmiddag alhier plaats, meldt het „Hbl." Een automobiel no. 696 P. waarin twee personen, komende uit Maastricht, stond op den hoek van de Rechterstraat.

Terwijl de eigenaar trachtte de auto weer op gang te krijgen, hetgeen niet vlotte, zette deze zich onverhoeds in beweging, en verloor de bestuurder de macht over het stuur, waardoor de automobiel met kracht tegen het voormalige postkantoor aanbotste, in hare vaart twee personen meetrekkende, die op den hoek der straat stonden, en niet vlug genoeg weg konden komen.

Nader wordt nog gemeld, dat het rechterbeen van den werkman die Zaterdag door de auto werd aangereden, is afgezet.

— Over het jaar 1912 werden in de gemeente Eindhoven, voor keuring aangegeven: 883 runderen, 504 kalveren, 1902 varkens, 96 schapen en 1 geit.

In de gemeente Gestel werden gekeurd: 270 runderen, 39 kalveren, 699 varkens, 12 geiten en 1 paard.

Van de andere buitengemeentens werd keuring aangevraagd voor: 405 runderen, 77 kalveren, 953 varkens, 33 schapen, 151 geiten en 77 paarden; zoodat in 't geheel werden gekeurd: 1558 runderen 617 kalveren, 3554 varkens, 129 schapen, 167 geiten en 78 paarden. Totaal 6103 stuks vee.

Hiervan werden afgekeurd: 13 runderen, 5 kalveren, 16 varkens 1 schaap, 1 geit en 1 paard.

Als noodslachting werden aangegeven 2 runderen, 4 kalveren en 3 varkens; waarvan werden afgekeurd; 2 runderen, 3 kalveren en 1 varken.

Gedeeltelijk werd afgekeurd bij 168 stuks vee, waarvan werden afgekeurd: 17 koppen, 8 tongen, 36 harten, 132 paar longen, 89 levers, 39 nieren, 12 uiers, 37 stel binnenvet en darmen en 238½ kilogram vleesch.

In beslag genomen werden, 4 den natuurlijken dood gestorven paarden en 1 ongeboren vrucht (kalf) van circa acht maanden.

Alle afgekeurde en in beslag genomen dieren enz. werden op de gebruikelijke wijze onder politietoezicht vernietigd.

2 runderen en 5 varkens, afgekeurd wegens tuberculose, werden opgezonden naar het abatoir te Rotterdam en aldaar gesteriliseerd en verkocht.

1 proces verbaal werd opgemaakt wegens overtreding der vleeschkeuringsverordening.

Herkeuringen werden niet aangevraagd.

Berkel, c. a. Loop der Bevolking over 1912.

Bevolkingscijfer op 1 Januari 1912 1602 Inwoners. Ingekomen door vestiging 46 m. en 47 vr., door geboorte 33 m. en 34 vr. Totale vermeerdering 79 m. en 81 vr.

Verminderd door vertrek 49 m. en 57 vr., Overleden 11 m. en 8 vr. Totale vermindering 60 m. en 65 vr.

Algeheele vermeerdering 79 m. en 81 vr.
Vermindering 60 „ „ 65 „
19 „ „ 16 „

Dus bevolkingscijfer op 1 Januari 1913, 1637 inwoners.

11 huwelijken gesloten.

8 levenloos aangegeven.

Mierlo. Dinsdagmorgen werd ter secretarie alhier door J. van de Kerkhof aangifte gedaan van de geboorte van zijn 24e kind; n.l. 13 uit zijn eerste en 11 uit zijn tweede huwelijk.

Woensel. Maandag circa 5 uur n.m. derailleerde de stoomtram komende van 's Bosch nabij de tramhalte „Lucassen".

De machine kwam dwars over den weg te staan, het machinepersoneel kwam er wonder boven wonder vrij goed af, maar den conducteur werd door den hevigen schok deerlijk door zijn rijtuig geschud en moest zich onder geneeskundige behandeling stellen Hgz.

Breda. Bij het nazien der offerbussen in de Sint Annakerk aan de Haagpoort te Breda, kwam men Zaterdag tot de ontdekking, dat enkele waren opengebroken en van den inhoud beroofd. Het bedrag in een er van kan vrij aanzienlijk verondersteld worden, daar ze de Kerstgaven bevatte van vele honderden bezoekers van het bekende „stalletje". Omtrent de misdaad tast men in het duister. De kerk wordt iederen dag van 12 tot 1 en om 5 uur voor goed gesloten.

Gemengd Nieuws.

Land gevonden.

Van den Eerw. Pater Kleinlitschen, missionaris van het H. Hart v. Jesus, geboortig uit Kevelaer, thans in Nieuw Guinea werkzaan, werd te Kevelaer een brief ontvangen, dat in de binnenlanden van Duitsch Nieuw Guinea, aan den oever van de Keizerin Augustarivier eene talrijke bevolking werd ontdekt. Men schat het aantal op een millioen zielen. Tot nu toe moet het bestaan dezer bevolkte landstreek onbekend zijn geweest. Ook moeten ter plaatse petroleumbrommen gevonden zijn. Het donkere gedeelte der aarde werd alzoo een bron van licht, en belooft voor de toekomt goede vooruitzichten.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Geachte Redactie.

Verzoeke beleefd een plaatsje voor 't onderstaande.

Ik heb dezer dagen verschillende personen hooren klagen over den last en den hinder die zij van 't sneeuwballen gooien hebben ondervonden.

Naar hetgeen ik met eigen oogen gezien heb, moet ik grif toegeven, dat die menschen groot gelijk hebben.

Sneeuwballen gooien is een wintervarmaak voor ouderen zoowel als voor de jeugd.

Maar naar mijns inziens behoort dit soort van wintersport niet op straat beoefend te worden, evenmin als het voetbalspel. Men dient daarvoor een afzonderlijk terrein op te zoeken, men ga in 't veld of in den tuin of ergens buitenaf. Maar men wachte zich de straat te kiezen voor sneeuwbalsportterrein. En zeker niet zulke baldadigheden te bedrijven als men verleden Zondag allerwege zag. Vrouwen en meisjes schrikten ervoor op straat te gaan. Na het Lof vooral was 't ergerlijk. Niet alleen dat men de vrouwen met sneeuw en vuiligheid op hun kleeren gooide; doch opgeschoten lummels maakten er hun werk van jonge meisjes, die daarvan niet gediend waren, met sneeuw in te wrijven en anderszins handtastelijk te zijn. Een boerenmeisje werd een gouden halsketting stuk getrokken. Oudere menschen, die hun afkeuring te kennen gaven, werden nog uitgejouwd op den koop toe. Ik gun iedereen zijn genoegen, maar zulke baldadigheden, dat gaat toch beslist te ver. De politie staat in den regel tegen zulke massa overtredingen machteloos.

Het schijnt, dat de ouderplicht om over kinderen te waken, niet meer bestaat. Zoo gaat 't in den regel; de kinderen worden in vrijheid, zonder toezicht en straf opgevoed, en zoo gauw als ze een jaar of twaalf oud zijn, dan worden ze los gelaten om de weldaden (?) van hun verwaarloosde opvoeding in de buurt en op straat ten toon te spreiden.

't Is te hopen, dat daarin eens wat verandering komt. En dat de ouders zullen beseffen, dat zij met de overheid, met kerk en school hebben samen te werken om de jeugd van alle baldadigheid en losbandigheid af te houden, in plaats van die kinderen maar aan hun lot over te laten zooals tegenwoordig al hoe langer hoe meer gebeurt.

Dankend voor de plaatsruimte,

Uw abonné,
A.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

VRAAG: *Mijne kippen hebben zeer veel moeite met het leggen. De dieren persen erg. Is daar raad voor?*

B. v. I.

ANTWOORD: Ontsteking van den eileider komt vaak voor bij sterk gevoede, goed leggende hennen, die groote eieren of windeieren produceeren. Breekt een ei, dan ontstaat wel ontsteking. Het zieke dier perst aanhoudend, de buik is opgezet en de eileider is rood. De kip schuurt alsdan met het achterdeel van haar lichaam over den grond.

Zet haar afzonderlijk en houdt ze met het achterlijf in damp van warm water. Als de legdarm zich omstulp en naar buiten treedt, reinigt men het uitgezakte deel, houdt het dier met den kop omlaag en tracht het uitgezakte deel door middel van den in olie gedompelden vinger binnen te brengen. Daarna houdt iemand de achteropening een paar uur met twee vingers dicht, waarna de legdarm gewoonlijk binnenblijft. Men voedere eenige dagen niet, sluite het dier in eene donkere ruimt, geve het veel water en beginne dan geleidelijk met week voeder. 't Kan ook zijn, dat uw dieren *legnood* hebben. Dan blijven groote of onregelmatig gevormde eieren op hun weg naar buiten wel eens steken. De kip is onrustig loopt links en rechts en gaat bij herhaling naar het nest, waarbij zij den snavel openspalkt en van achteren sterk perst. Men smere met eene olie gedompelde veer de achteropening en den legdarm. Helpt het niet, dan de hen maar slachten.

G. Jos. B.

Kerknieuws.

Zondag j.l. is de nieuwe abt der vermaarde Trappisten abdij te Achel, de hoogeerw. pater Joannes Lans, in 1877 te Haarlem geboren, door Z. D. H. Mgr. Rutten, bisschop van Luik gewijd.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 5—11 Jan.

Geboren: Petronella W., d. van A. van Doorn en M. van den Berg, Nieuwstraat. — Antonius H., z. van C. Voermans en H. Vervoort, Lennisheuvel. — Anna M. C., d. van P. Hazenberg en A. Schellen, Lennisheuvel. — Christina, d. van J. G. van der Ligt en W. van Seccelen, Eindh. Steenweg. — Johanna M., d. van L. van der Steen en A. M. van Hamond, Onrooi.

Ondertrouwd: Cornelis van Schaaijk, 26 j. en Wilhelmina P. van de Wetering, 26 j., Breukelen.

Getrouwd: Jacobus W. Pastoor, 18 j. Eindh. Steenweg en Hendrika Poirters, 16 j. Nieuwstraat.

Overleden: Maria J. J. M. Coolen, 57 j. St. Ursula-Klooster. — Anna M. C. Hazenberg, 3 d. Lennisheuvel. — Johannes Vorstenbosch, wedr. van Th. van Hofstad, 71 j. Liefdehuis. — Adrianus J. Bekers, 6 m. Onrooi. D. en Aa.

Gemeente Berkel c.a.

Van 1 — 10 Januari 1913.

Geboren: Johannes C. A. z. van A. van Spaandonk en H. Maas. — Gerardus A. z. van F. v. d. Wiel en A. Denissen.

1 levenloos aangegeven.

Ondertrouwd: J. Damen, 30 j. en J. M. v. Esch, 31 j.

Bekendmaking.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd aanvragen met bijlagen van:

Antoon de Visser te Boxtel om vergunning tot het oprichten van eene bakkerij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie D no. 2001, gelegen in de Nieuwstraat, plaatselijk gemerkt wijk A, no. 320

dat op Maandag, den 20 Jan. 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 6 Jan. 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's BOSCH 13 Jan. Aangevoerd 134 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.64; tweede kwaliteit van f 0.56 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.56.

Boterprijzen.

Op 14 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.50 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 14 Jan. Hoogste prijs f 1.52, Laagste f 1.42, Middel f 1.47. Aanvoer 8945 K.G.

MAASTRICHT, 14 Jan. Botermijn. Aanvoer 38085 K.G. Hoogste prijs 1.57, middelste f 1.52, laagste f 1.48 per K.G.

ADVERTENTIEN

Ter voldoening aan art. 5 der wet van 17 November 1876 St.bl. No. 227, wordt door de leden bekend gemaakt, dat bij akte den **10 December 1912,** verleden voor den Notaris J. H. J. NIEMANN te Boxtel, zijn gewijzigd de voorwaarden (of statuten) der

Coöperatieve Zuivelfabriek „DE HOOP",

gevestigd te Boxtel op het gehucht Tongeren en dat die akte is geplaats onder No. 3285 in de Nederlandsche Staatscourant van 14 Januari 1913 No 11.

Openbare Verkooping van

Schaarhout

te Boxtel.

De Burgemeester van BOXTEL, zal voor de gemeente Boxtel, op **Woensdag 22 Januari 1913** om **vier uur namiddag,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son,

in het openbaar verkoopen:

56 koopen **Schaarhout** in het Bosch Velddrielskamp.
5 koopen **Schaarhout** in de beemden bij het dorp.
3 koopen **Schaarhout** in het Heiveld, alles afkomstig van Mr. van Cooth.
Voorts **5** koopen **Gekapte Mast** in Velddrielskamp. **1** koop **Schaarhout** in de Kleine Vorst, **2** koopen **Schaarhout** en **Snoeisel** op den Oirschotschen Grindweg en **1** koop **Schaarhout** en **Snoeisel** op den Burgakker.

Betaling der kooppenningen **vóór of op 1 October 1913.**

Inlichtingen geeft de Heer DEKKERS, Gemeente-opzichter en JOHANNES HABRAKEN, wonende aan het bosch Velddrielskamp.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 16 Januari 1913** ten **9 uur v.m.** ten huize van Rum. v. d. Ven in St. Cathrien.

Voor Mevr. Douairière G. v. Lanschot.

35 koopen **Schaarhout** in den Elkamp en den Buitenkamp.
12 dito **Zwaar Masten Dunsel** aldaar.
7 dito **Schaarhout** in Sterkenbosch.
18 dito **dito** in den Overkamp.
25 dito (pl.m. 925 stuks) **jonge Eikeboomen** aldaar.
2 dito (19 stuks) **Canadaboomen** „
9 dito **Zware Staande Masten,** langs de Middenlaan.
1 dito **dito** aan den Grintweg.

Hiervan doet **aanwijzing**, H. v. d. Pas, die op Zondag 12 Januari van 2 — 5 uur n.m. in den Overkamp zal zijn.

Voor Mevr. Douairière Mr. F. A. J. v. Lanschot.

27 koopen **Schaarhout** met snoeisel in de Hooge Beek.
2 dito **Gekapte Masten** aldaar.
3 dito **dito** in het bosch afk. van v. Kasteren.

Voor den WelEd. Heer J. N. v. Liesbout.

25 koopen **Schaarhout** te Kasteren achter den Otter.

Voor den WelEd. Heer H. v. d. Meerendonk.

4 koopen **Schaarhout** met strooisel in Koppenhoef.
2 dito **dito** aldaar bij de Wed. Kerssemakers.
2 dito **dito** in de Leemskuilen.

Voor den WelEd. Heer Jacq. v. Hoogerwou c. s.

1 koop **Schaarhout** in „de Kamp", in de Leemskuilen
10 dito **Gekapte Masten** in het bosch aldaar.

Voor de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente.

18 koopen **Schaarhout** in de Leemskuilen.
1 dito **Knulsten** in Lussendreef.

Adverteert in Centraal Brabant.

TUINDERS.

Gevraagd tegen Februari, Maart of April een bekw. **Tuindersknecht** bij C. A. v. BEVEREN, Kraaienstein te Loosduinen. Aan hetzelfde adres steeds te koop **Bloemkoolplanten en Slaplanten.**

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE
STUIVERSMAGAZIJN
onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

Te koop aangeboden
wegens aanwending van andere bedrijfkracht
een in uitstekende staat verkeerende
Gasmotor
(Stockport) van 15 P.K. sterk.

Dagelijks in werking te zien in de drukkerij van de **Firma Van Moorsel & Van den Boogaart** *te Helmond*, alwaar ook nadere inlichtingen verstrekt worden.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
Vraagt Prijscouranten

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan, verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in één jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Zooeven verschenen:
bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:
De lamentabele Historie van Tiet Pideman.
Dramatische klucht in 4½ bedrijf.
Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.
Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

A. J. van der Heijden-Voets,
Stationstraat A 165, BOXTEL.

Handel in:
Meubelen, Schoonmaakartikelen,
en speciaal adres voor degelijk en goedkoop **Behangselpapier,** in prijzen van 7, 8, 10, 12, 13, 15 en verder duurdere soorten op staalboek naar keuze.
Steeds voorraad van **geschilderde Meubels,** als: Kasten Tafels Stoelen, Rietstoelen, enz.
Verder groote keuze in: **Spiegels, Schilderijen, Kruismedaillons,** aan concurreerende prijzen.
Evenals vorige jaren is de echte Ohlendorfsche PERU GUANO wederom bij mij verkrijgbaar. Afname van drie zakken in eens flinke korting.

Minzaam aanbevelend,
A. J. v. d. Heijden-Voets.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurrerende prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het vermaarde oude bekende merk dat de beste doofkolen geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Tering ontstaat uit een gewone verkoudheid.
Asthma begint met een gewonen hoest.
Longaandoeningen ontstaan door een gevatte koude.
Pleuris ontstaat door een verwaarloosde verkoudheid.
De influenza begint met niezen.

Nóg is het tijd.

Word geen Teringlijder!
Word geen Asthmalijder!
Word geen Longlijder!
Word geen kuchende oude man of vrouw!

Door één flacon Abdijsiropp, Klooster Sancta Paulo, te koopen, geneest gij uwen hoest of verkoudheid, en gij blijft daardoor de gezonde vrouw of man, die gij nu zijt; doet ge dat niet, dan is de kans groot, dat gij teringlijder of borstlijder wordt.

Stel niet uit tot morgen, wat gij heden doen kunt.

Duizenden hebben zware ziekten voorkomen door nog tijdig de beroemde Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, te gaan gebruiken. De

ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo,

is het eenigst onfeilbare geneesmiddel tegen Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 250 gram f 1.—; van 550 gram f 2.—; van 1000 gram f 3.50. — Eischt rooden band met handteekening L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij de bekende verkoopers, alle drogisten en de meeste apothekers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. van VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS Vermeulen; **Vught** M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel
Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Leest dit met aandacht

Huismoeders,
doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	**per pond 22 ct.**
Moole Mouth	**„ „ 9 en 7 „**
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	**„ „ 9 „**
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming bij 5 pond	**30 „**
Raapolie	**per liter 35 „**
Koffie	**per pond 70, 65, 60 en 55 „**
Poederchocolade	**per ons 20, 18, 16, 14 en 12 „**

Neemt eens proef met
SLUIS' OCHTENDVOER.
Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima
Margarineboter
is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.
Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.
De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij
Polak's en Maggi's Producten
Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer
No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**
Speculaas
à 20 cent per pond.
Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.
NEEMT PROEF.

Aanbevelend,
J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct.	25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—.	100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 6 ZATERDAG 18 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De Welvaart.

We hebben in ons land de voorstanders van een nieuwe tariefwet met verhoogde invoerrechten. Zij zeggen, dat vele industriën en bedrijven in ons land het hart te verantwoorden hebben, sommige geheel verdwijnen, omdat onze lage invoerrechten op buitenlandsche artikelen, den concurrentiestrijd tegen den vreemdeling zoo moeilijk maken.

Maar we hebben ook de tegenstanders ervan: de anti-tariefmenschen. Zij beweren:

Ons land geniet een buitengewone welvaart. Alles gaat vooruit: Landbouw, Handel, Industrie. 't Zou een dwaasheid zijn, zeggen ze, 'n nieuwe tariefwet te maken, waardoor die kolossale bloei in gevaar zou worden gebracht.

Men ziet dus: de een zegt: onze welvaart, daar hoeven we zoo hard niet over te roepen, en de anderen: ze is buitengewoon, nog nooit zoo geweest.

't Is moeilijk in dezen strijd partij te kiezen. Moeilijk, omdat de kwestie van tarief of geen tarief zoo'n ingewikkelde zaak is, die noch door de geschriftjes het „Vrije Ruilverkeer" van de anti-tariefmenschen, noch door de propaganda-artikelen der Tariefvereeniging recht duidelijk wordt.

Ze zijn er beide te zeer op berekend, om, de kern der zaak onaangeroerd latende, door oppervlakkige propaganda-trucs zieltjes voor hunne zaak te winnen.

* * *

De tegenstanders zullen zich thans weer gaan beroepen op een stuk uit de Nieuwjaarsrede van den Rotterdamsche Burgemeester. Die zei niet meer of minder dan het volgende:

Mijneheeren,

Ook dit jaar vraag ik, voordat wij onze werkzaamheden aanvangen, uw aandacht voor enkele mededeelingen en beschouwingen, te zamen trachtende te geven een overzicht van den staat, waarin onze Gemeente bij jaarswisseling verkeert. Dat die toestand een gunstige mag heeten, is ook zonder nadere gegevens voor een ieder duidelijk, die met onze stad medeleeft en hare ontwikkeling volgt. De zeer groote voorspoed, welken Nederland thans geniet, een voorspoed wellicht grooter dan waarin sinds eeuwen ons vaderland verkeerde, een voorspoed waarin land- en tuinbouw niet minder dan nijverheid, scheepvaart en handel deelen, die voorspoed doet zich ook hier ter stede in ruime mate gelden, ja het is wellicht niet overdreven te zeggen dat die voorspoed voor een niet gering deel samenhangt en steunt op de welvaart en den bloei, welke zich te Rotterdam in tal van bedrijven hebben ontwikkeld.

Wij mochten wel eens weten, wat men immer met welvaart bedoelt.

Dat in Rotterdam veel schepen binnenkomen, veel havengeld aan de gemeente betaalt wordt, de magazijnen en opslagplaatsen sterk toenemen, dat zal natuurlijk niet zonder invloed zijn op de welvaart der Rotterdamsche bevolking.

Doch te beweren dat de Rotterdamsche vooruitgang overwegend is voor die van 't heele land, dat lijkt ons erg overdreven.

En de nooit gekende bloei, die ons land thans zou genieten, lijkt ons ook een groote fabel.

De landbouw bloeit, heet het: dat is te zeggen: het grootbedrijf en ook 't middelbedrijf, waar voldoende bedrijfskapitaal voorhanden is.

Doch de kleine landbouwers maken een zeer moeilijken tijd door. Dat is duidelijk aangetoond in de rede van het Kamerlid Fleskens, onlangs hier afgedrukt.

De industrie bloeit, heet 't. 't Kan wel zijn. Maar voor degenen, die den bloei der industrie graag speuren in de welvaart van hare arbeiders, is die bloei nu zoo bijster groot niet.

En zóó opgevat, zal ook de Rotterdamsche bloei nog heel wat te wenschen overlaten.

Als men het liberalisme over welvaart hoort spreken, moet men een beetje voorzichtig zijn.

Want dàt praat roods van vooruitgang als 't aantal millionnairs toeneemt.

R.

Raadsvergadering

te Liempde op 15 Januari 1913, des voormiddags 10 uur.

Tegenwoordig alle leden.

Voorz. opent de vergadering, waarna de notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

Komen aan de orde:

1o. Vaststellen armenrekenining voor 1911.

Voorz. vraagt de commissie van onderzoek haar rapport uit te brengen.

Lid v. d. Vleuten deelt mede namens de commissie, dat de rekening van den slager f 1.— hooger is dan geboekt staat. Zonder meer aanmerkingen wordt de rekening goedgekeurd in ontvangsten f 1801,05, in uitgaven f 1376,46, alzoo een batig saldo van f 424,59.

2o Vaststellen armenrekening.

Geen aanmerking weet de commissie van onderzoek te maken; waarna ze wordt vastgesteld aan inkomsten en uitgaven van f 1509,19.

3o Ingekomen en wordt gelezen nota van Ged. Staten van 24 Dec. j l. no. 255, III afd. op de door de raad gewijzigde vastgestelde begrooting der gemeente 1913.

Voorz. Wat zeggen de heeren er van?

Lid van de Sande wil alles behouden zooals door de raad is vastgesteld, behalve onderhoud wegen, dat zou wel te laag kunnen zijn.

Lid van Abeelen blijft ook aan het door den raad vastgestelde; onderhoud wegen kan er wel door, zegt hij, ook het onderhoud school en onderwijzerswoning; als er te kort zou komen, zegt hij, dan kunnen wij op een ander jaar weer zien.

Voorz. Wat vast gesteld is door den raad voor onderhoud der wegen kan er niet door- het onderhoud van school en schoollokalen is te laag gesteld. Door ons zijn de posten beraamd als vorige jaren; geen enkele is opgevoerd, zoo het niet door ondervinding hoog noodig bleek; wij zullen post voor post behandelen; H. 2--1—10 onderhoud gemeentehuis van f 200 op f 100; met het oog op de slechte kap is ons uitgetrokken bedrag nog niet hoog genoeg.

De meerderheid van den raad verklaart zich voor het bedrag op f 100.— met de aanmerking dat het nog tijd genoeg is, als er aan de kap van het raadhuis gewerkt wordt.

Hoofdst. 2—1—12, onderhoud meubels van f 50 of 25 gebracht.

De meerderheid verklaart dit bedrag voldoende, aangezien de meubels nog al goed in orde zijn.

Hoofdst. VI. 3b. onderhoud wegen van f 300 op f 200.

Voorzitter verklaart, dat deze post beslist te laag is gebracht; de ondervinding van vorige jaren heeft het reeds dubbel geleerd.

Wordt na eenig debat besloten dezen post op f 300 te brengen.

Hoofdst. VI. 3d. Onderhoud waterleidingen.

Voorzitter vindt f 200 te laag beraamd.

De leden v. d. Sande, v. d. Vleuten en Abeelen vinden de waterleiding in goeden staat, dat voor f 200 nog al wat kan gedaan worden.

Voorzitter zegt, dat het onderhoud der waterleidingen tegenvalt, dat de leden willen, dat de loopen door de gemeente onderhouden worden, zij moeten dan ook zorgen, dat er een voldoende bedrag op de begrooting wordt uitgetrokken.

Wordt besloten dezen post niet te verhoogen.

Hoofdst. VI. Art. 6. Onderhoud putten pompen van f 100 op 50.

Voorzitter deelt mede, dat f 100 hoog noodig zijn zal, nu de nieuwe pomp aan de school geplaatst zal moeten worden; het water van den gemaakten put is goed bevonden.

Lid v. Abeelen zou met de pomp nog maar een paar jaar uitstellen, of het water ook goed blijft, de meerderheid vereenigd zich hiermee, en wordt besloten den post niet te verhoogen.

Hoofdst. 8—1—6. Onderhoud school en schoolhuis van f 100 op f 50.

Voorz. vindt f 50 te laag voor gewoon onderhoud.

Welvaarts zegt: het onderhoud valt altijd tegen; dan is er dit dan dat te doen, en wordt op een jaar nog al wat.

Voorzitter stelt voor dezen weer op f 100 te brengen.

Welvaarts op f 75, dan zou het misschien kunnen, zegt hij.

Wordt besloten te brengen op f 75.

Hoofdst. 8—1—8 onderhoud meubelen raadhuis van f 50 op f 25.

Lid Abeelen oordeelt f 25 voldoende, omdat de meubels nogal goed in orde zijn.

Voorzitter vindt f 25 te laag; dan kan er niets aangeschaft en naar behooren onderhouden worden.

v. d. Sande en Abeelen achten f 25 genoeg, alles is goed in orde zeggen zij.

Wordt besloten dezen post niet te verhoogen.

Hoofdstuk XI—4. Beplanting van f 1000 op 500.

Voorzitter verklaart dezen post aan f 500 te laag; daarmede kunnen wij op verre na niet toe.

Abeelen beschouwt waar boomen verkocht zijn de bewerking onder ontginning kan komen.

De Voorzitter beschouwt dit volstekt niet zoo.

v. d. Vleuten: Voor de ontginning is toch f 1000 uitgetrokken.

Voorzitter, f 500 is veel te laag; vorige jaren hebben zulks bewezen; het laatste jaar is ruim f 900 uitgegeven. Het gaat niet aan dezen post wetens te laag te beramen.

Vleuten en Abeelen: Er kan met planten in bosschen veel bespaard worden; de omgewerkte grond behoeft niet meer omgewerkt te worden; gaten maken is genoeg.

Voorzitter: Het dagelijksch bestuur is het daarmee eens, en denkt er ook niet aan meer te laten werken en uit te geven dan noodig is.

Abeelen en Vleuten stellen voor dezen post op f 800 te brengen.

Welvaarts gelooft, dat f 800 er wel door kan; waartoe wordt besloten.

Hoofst. 4—2—2. Onderhoud brandspuit en oefening personeel van f 60 op f 30.

Voorz. f 30 is in gewoon omstandigheden te laag; komt er brand, dan gaat het er ver boven; en daarvoor kunnen wij toch niet instaan.

Wordt besloten dezen post niet te verhoogen.

Hoofdst. 5—2. Bouwpolitie f 25 geschrapt.

Voorz. Burg. en Weth. vinden voor goede uitvoering der bouwverordering dezen post hoog noodig en meenen geen buitensporig bedrag uitgetrokken te hebben.

Avendonk, Vleuten en Abeelen vinden dezen post niet noodig; B. en W.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

1

„Hoera voor den weiboer, den bruiloftsvader, voor het bruiloftsmaal!" riep een der reusachtige knapen uit het Oude-Land, die met de opgepronkte boerendeernen op het grasveld voor het met bloemen gesierde huis, waar de bruiloft zou gevierd worden, ronddansten, den muzikanten toe, die voor den ingang geposteerd waren en die elken aankomenden gast met schetterende fanfares ontvingen. Den jongelieden speelden zij dansmuziek, totdat de predikant verschijnen zou, die het huwelijk van de dochter des weiboers met den zoon van een rijken buurman voltrekken zou, welke plechtigheid door een feestmaal zou bekroond worden. In reusachtige ketels kookte de dorpsslager, die door eeuwenoud gebruik hiermede belast was, drie ossen, want het gold eenige honderden personen te verzadigen. Zulk een zeldzaam bruiloftsmaal in het Oude-Land wordt door de naaste en verre bloedverwanten bezocht; want ofschoon de Oude-Landers er over het algemeen „goed bijzitten", vormen pannekoeken en koffie de gerechten bij huwelijksfeesten.

Zoo is het nog heden in die landstreek, die, eenige mijlen van Hamburg verwijderd, door haar oofficultuur tot een der voorraadschuren van Duitschland behoort. Nog strenger dan tegenwoordig, hield men zich negentig jaar geleden aan de zeden en gebruiken, welke in de kuststreek der Elbe, die tot het toenmalig keurvorstendom Hannover behoorde, in zwang waren.

De herfstzon van het jaar 1808 overschitterde de toebereidselen tot de bruiloft op de hoeve van den weiboer, die ondanks den moeielijken tijd en de Fransche overheersching bevel had gegeven, om een bruiloftsmaal aan te richten.

Ook in het dorp Scharnrode lag een detachement Fransche bezetting onder bevel van luitenant Maubourg. Het waren douaniers, die met de bewaking der Elbekust van het kleine gebied belast waren. Op dit gedeelte der Noordzeekust gaf het smokkelen van Engelsche koopwaren, ondanks het Continentaal-stelsel van Napoleon, welks overtreding met zware straffen bedreigd werd, den ambtenaren handen vol werk. De rijke kooplieden van de nabijgelegen Hanzestad Hamburg, waren juist de rechte mannen, om tot deze ondernemingen hunne hand te leenen, die, wanneer zij gelukten, hun niet alleen groote winsten verzekerden, maar ook gelegenheid gaven, om de gehate landsvijanden een streek te spelen. Bovendien was de gesteldheid dezer landstreek, waarin de Elbe reeds een deel der zee schijnt, door haar talrijke bochten en door de insnijdingen der dijken, den smokkelaars bijzonder gunstig. Zij waren steeds vooruit van het binnenvallen van Engelsche vaartuigen onderricht, want de diepte van den stroom veroorloofde onder de bescherming van den nacht in de nabijheid der kust het anker uit te werpen.

Dat noch de Fransche manschappen, noch de jonge bevelhebber in het bijzonder goed bij de bewoners van het Oude-Land stonden aangeschreven, behoeft geen betoog. Heden echter scheen de vroolijke stemming van den bruiloftsdag den zichtbaren afkeer van dit volk, dat door trouw en aanhankelijkheid aan zijn vorstenhuis uitmunt, een weinig verminderd te hebben, want men bemerkte onder genoodigde en ongenoodigde gasten eenige Fransche douaniers-uniformen, die het kleurrijke beeld der nationale dracht nog meer luister bijzetten.

„Hoera voor den weiboer!" Juichend schalde het uit honderden kelen door de lucht en de muziek blies een schetterende fanfare. Daarna ging deze over in eene vroolijke wals, welke de jeugd in beweging zette, terwijl de bruiloftsvader met plechtig gebaar en bevredigenden trots, door de rijen zijner gasten schreed. Het genoegen werd uitgelatener, alsof de wereld zich in rozegeur en maneschijn baadde en geen bloedige oorlog werd gevoerd met al den aankleve van dien, zoowel in Duitschland als ver buiten zijne grenzen.

Op eenigen afstand van de dansplaats, achter een dikstammigen beuk, zat op een houten stoel eene vrouw van ongeveer zestig jaren. Zij droeg, den korten, nauwen, geplooiden wollen rok der Oud-Lander vrouwen, maar dit kleedingstuk was van zwarte kleur. Des te scherper stak de vuurroode hoofddoek daartegen af, die, naar landsgebruik, het hoofd met de scherp geteekende, met rimpels doorploegde trekken, omgaf; deze hoofddoek was naar hetzelfde gebruik bij oude vrouwen van eene zwarte kleur.

Het was Oud-Maryke, de „wijze vrouw" van de landstreek, de weduwe van een dorpsonderwijzer. Door voorspellingen, die in vervulling waren gegaan, en toevallig gelukte geneeskundige voorschriften, had Oud-Maryke zich een klein vermogen en eene bevoorrechte plaats weten te verwerven. Haar niet uitnoodigen bij eene of andere feestelijke gelegenheid, stond gelijk met het afbrekken van allerlei onheil en rampen.

Zij zat en keerde de feestelijkheid den rug toe. Doch niet het woelen der jeugd had haar het hoofd doen afwenden; zij hield het opgeheven naar den jeugdigen, omstreeks negentien-jarigen jongeling, die, eveneens door den beukenstam aan aller blikken onttrokken, in bewegingslooze houding stond en naar het gewoel staarde, dat zich voor zijne oogen opdeed. Het was een flink jongmensch met goedige gelaatstrekken; maar hij zag er zoo treurig uit, als ware hij uit den vroolijken kring gebannen; als misgunde men hem zang en dans.

De muziek begon eene nieuwe wijs — een diepe zucht steeg uit 's jongelings borst omhoog.

Hooger verhief de oude het hoofd; eene uitdrukking van hartstochtelijke liefde lag in den blik, dien zij op den treurende richtte, als wilde zij tot op den bodem zijner ziel doordringen.

„Fred, moet je niet dansen?" vraagde zij en hare anders zoo schelle stem klonk week en mild. „Ik zag je gaarne bij de meisjes. In Scharnrode is het vandaag vroolijkheid en jubelend leven. Zelfs de Franschman bekomt zijn deel. En jij..."

Frederik, naar de afkorting van het land „Fred" genaamd, de zoon der eenige, kort na de geboorte van dezen overleden dochter van Oud-Maryke en een eveneens overleden kleinen boer, schudde het blonde hoofd.

„Laat mij bij u blijven, grootmoeder", zeide hij. „Het zou mij veel aangenamer geweest zijn, indien ik rustig bij u in uw tuintje had kunnen blijven zitten — de laatste maal grootmoeder, voordat ik heenga. Wie weet, of wij wel ooit weer naast elkander kunnen zitten onder het loof van het geitenblad. Mijn hart is bezwaard, grootmoeder, en nu nog meer dan anders. Laat ons naar uw huisje terugkeeren".

„Fred, Fred, meen je dat ik vergenoegd ben en behagen vind in het geklinkklank?" zeide de oude vrouw. „Maar ik kon de uitnoodiging van den weiboer niet van de hand wijzen en was van meening, dat het lustige leven je verstrooien en opwekken zou. Spreek niet van heengaan, Fred! Ik kan de gedachte niet verdragen, dat ge reeds morgen Scharnrode en de oude grootmoeder achter je hebt en je leven toevertrouwt aan de bedriegelijke zee, ten einde genezing te zoeken voor het leed, hetwelk Anna je heeft aangedaan. Die deerne... mijn lieve Fred, mijn kleinkind... een halve modepop! Is zij het dan waard, dat jij het veld ruimt?

Is hij het, de knaap, die zich schipper noemt, achter welken ik echter geheel iets anders vermoed? Geef acht, Fred, geef acht; de dag zal aanbreken, waarop overmoed bestraft wordt. Ook uw dag zal aanbreken en de ijdele..."

„Niet verder, grootmoeder!" onderbrak haar de jongeling. „Berisp Anna niet; zij is goed en trouw. Is het hare schuld, dat zij niet beantwoorden kan, wat Fred Bakker voor haar gevoelt, die zich gelukkig moet prijzen, dat de boeren hem niet minachten om zijner grootmoeders wille? Daarom is het beter, dat ik naar zee ga en een flink schipper word, die zich zelven en u tot eer verstrekt — en zoekt te vergeten... indien hij het kan".

„Je bent edelmoedig, Fred, en meent het goed met iedereen", zei de oude vrouw. „Heb je misschien voor den verloofde van Anna, Frans, een goed woord? Heil u, dat je het weeke gemoed van je moeder hebt geërfd. Ik — een wild vuur gloeide in hare oogen — indien ik mijn liefste aan den arm van een ander zag, of zij mij wilde of niet... ik handelde anders".

Zij had de laatste woorden op halfluiden toon uitgestooten; toch waren zij het oor van haar kleinkind niet ontgaan.

Hij lachte. „Kende ik u niet als goed en lief, grootmoeder, ik zou de vrees gaan deelen, die andere menschen er van althoudt, u te beleedigen... Neen, ik ben niet zoozeer het lam, waarvoor u mij schijnt te houden. Ik heb het een jaar geleden in de herberg Peter Wilders bewezen, die zich spottend over Anna Werner uitliet; ik geloof, dat hij het nog voelt. Maar bij Frans, ja, dat is geheel wat anders; die heeft zoo iets fijns over zich, ofschoon hij slechts een schipper is of zijn wil, iets goeds en opens. Ik geloof, dat men hem geen kwaad hart mag toedragen en kan daarom nooit op Anna boos worden".

„En je bent nooit op de gedachte gekomen, dat achter den schipper iets anders steekt? Zoo iets van een fijn heertje uit Hamburg, zooals wij ze hier wel meer onder vermomming hebben gehad, en ter wille van de smokkelaars komen en gaan? Wist ik het rechte van de zaak; er was maar één woord tegen luitenant Maubourg noodig en jij waart van een gevaarlijken mededinger verlost. Ik behoefde dan op mijn ouden dag mijn Fred, mijn eenigst geluk, niet te missen... behoefde niet onder vreemden te sterven! Fred, Fred! Meen je, dat ik mij bedenken zou als ik, om jou te behouden, den gladsten knaap moest opofferen?... Mag ik het?"

Teeder had de jonge man zijn arm om de grootmoeder geslagen; nu trok hij hem terug.

Wordt vervolgd.

moeten voor de uitvoering der bouwverordering zorg dragen.

Voorz. Juist, omdat B. en W. voor de uitvoering moeten zorgen, vinden zij het hoog noodig, dat hier een bescheiden bedrag wordt uitgetrokken; B. en W. zijn niet bouwkundig en kunnen ook bij het bouwen geen plaatselijk toezicht houden, daarom hebben deskundige hulp noodig en die kunnen ze niet gratis vergen en krijgen.

De leden v. d. Sande, Abeelen, Vleuten en Avendonk verklaren zich tegen dezen post.

Hoofdstuk 8—1—12. Commissie tot wering van schoolverzuim van f 23 op f 12.

Voorz. Ik vind deze bezuiniging overdreven, een raad onwaardig.

Abeelen. Ik blijf bij mijn voorstel en heb het nog ondervonden, dat f 12 genoeg is; de overige leden vereenigen zich er mee.

Voorz. Het kan er waarlijk niet door, maar de raad moet het weten.

Ontvangsten:

Hoofdst. 2—5 a. b. Boomen enz.

De heeren Abeelen, Avendonks, Vleuten en v. d. Sande houden het er voor, dat met de thans bedongen prijzen wij gemakkelijk elk jaar voor meer dan 3000 gld boomen verkoopen kunnen en zij er beter over kunnen oordeelen dan iemand anders.

Voorz. Maar kunnen wij het dan zoo volhouden?

De heeren verklaren van zeker wel tien jaren; en dan kunnen wij nog maar verminderen.

Welvaarts. 15 jaar kunnen wij het zoo niet aanhouden.

Voorz. Om jaarlijks voor 3 à 4000 gld boomen te kunnen verkoopen, moet er een groote voorraad hout zijn; ik geloof dat die hier niet is.

Abeelen. wij moeten verkoopen, want er staan veel boomen, die slechter worden en later kunnen wij nog maar zien.

Voorz. B. en W. gelooven niet, dat er veel boomen staan die slechter worden, want de minst groeiende worden jaarlijks verkocht.

Wordt besloten het bedrag, zooals door deze raad is begroot te behouden.

Abeelen gelooft dat op de banden wel over zal zijn, wat ten goede kan komen,

Welvaarts gelooft dat niet.

Voorz. leest voor het ontwerp van B. en W. om het evenwicht der begrooting te herstellen en aan het verlangen van Ged. staten te gemoet te komen.

Hoofd. 4 art. 1 Hoofd. omslag verhoogen en te brengen van 800 tot 1200. Een leening aan te gaan van f 700 voor ontginning. De opcenten van het personeel te brengen van 20 op 33.

Lid Vleuten. stelt voor den omslag te brengen op f 1000 en de opcenten op het personeel te laten op 20, en de rest te nemen van de ontginning en deze met een leening aan te vullen.

Aldus wordt besloten en de begrooting zoo bij te werken.

4o. Ingekomen en voorgelezen schrijven van Ged. staten, houdende mededeeling, dat zij de beslissing over de begrooting verdagen en het gemeentebestuur machtigen om tot de helft der uitgetrokken posten uitgaven te doen.

Voor mededeeling aangenomen.

6o Ingekomen en gelezen het verslag der kasopneming bij den ontvanger.

Voor mededeeling aangenomen.

7o Aangehouden zaken:

a. Adres L. Bakx.

Voorz. deelt mede, dat L. Bakx op het raadhuis ontboden en gehoord is, en dat van het onderhoud het volgende kan worden medegedeeld: L. Bakx toonde zich zeer er mee ingenomen, dat ten koste van de gemeente zijn perceel zou worden opgemeten door een landmeter. Hij zou willen weten of hij een dief is, want *naar hij zegt*, is hij door B. en w. bij hun schrijven als zoodanig aangewezen en ook in den courant heeft men hem voor dief uitgemaakt. Door ons is de brief aan L. Bakx voorgebracht en gelezen, en daarin gezien, dat Bakx onwaarheid spreekt; hem is verder medegedeeld, dat wij ons met krantengeschrijf niet inlaten, tevens is hem gevraagd, of hij alleen voor zijne rekening nam de onkosten, voortvloeiende uit de meting, waarop hij antwoordde, dat hij niets voor zijne rekening nam enz.

Voorz.: wat zeggen de heeren?

v. d. Sande. Bakx wil niets, en wil afgeven wat hem niet toekomt.

Voorz. deelt mede, dat de hoofdbedoeling van Bakx is zijn perceel op kosten der gemeente te doen opmeten of hij een schelm is of niet.

Avendonks zou willen, dat de kwestie uit was (en zoo wordt er nog een heel poos geluld en gekletst tot vervelings toe) en ten laatste besloten de zaak te laten rusten en hem schriftelijk dat besluit mede te deelen, en of hij daarop ingaat, ja of neen.

b. Adres M. Quinten om een schoor door den weg in Koestraat vanaf den brandkuil in den loop.

Abeelen. Ik zou een grib graven en een schoor leggen.

v. d. Sande. Is de gemeente verplicht daar een schoor te leggen?

Voorz. Ik betwijfel zulks zeer.

Na diverse gesprekken over den toestand ter plaatse en de afwatering der belende eigendommen vraagt v. d. Vleuten: of de verplichting op de gemeente rust of niet?

Voorz. Ik geloof van neen.

Avendonk. Ik zou eerst wel eens willen zien, hoe het daar gesteld is, want als er nog gegraven moet worden, is hij er tegen op andermans grond.

Voorz. Zijn de heeren er voor, dat de gemeente een duiker legt, als de loop tot den kuil te boekstraat?

De meerderheid heeft er dan geen bezwaar tegen; is echter de loop niet tot den kuil, dan wordt goedgevonden, hem mede te deelen, dat hij op zijn kosten den boel in orde kan brengen.

Wordt overgegaan tot geheime vergadering; en daarna de vergadering gesloten.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Ernstig ongeluk.

Toen deze week een aantal bezoekrs in de pas gebouwde St. Pholienskerk te Luik, het daar aangebrachte nieuwe hoogaltaar bezichtigden, had een ernstig ongeluk plaats. Een der werklieden opende n.l. de deur van het tabernakel, toen plotseling het altaar, dat zes meter hoog was, voorover stortte. Slechts een bezoekster kon niet snel genoeg ter zijde gaan en werd onder het vallende altaar bedolven: een der werklieden werd licht gewond. De dame werd bewusteloos onder het altaar vandaan gehaald en bleek inwendig ernstig gekneusd. Het altaar had 38 000 francs gekost.

Afgevaardigde Colfs.

De Katholieke afgevaardigde Colfs heeft de stad Brussel een proces aangedaan tot betaling van 100.000 francs schadevergoeding, voor de mishandelingen die hij bij de jongste Kamerverkiezing heeft ondergaan.

Het schepenencollège zou besloten hebben de betoogers aansprakelijk te stellen. die men tijdens de aanranding van afgevaardigde Colfs bij de betooging heeft gezien.

Engeland.

Kippenelerenmarkt te Londen.

In een gisteren te Barneveld gehouden vergadering van kippenhouders is besloten pogingen aan te wenden om hun eieren voor gemeenschappelijke rekening te verkoopen, ten einde op de markt te Londen de goede reputatie der Barneveldsche eieren te herstellen, welke goede naam, volgens sommigen den laatsten tijd op de markt aldaar geleden zou hebben.

Reeds is een voorloopige commissie benoemd, die de zaak verder zal uitwerken.

Italië.

Een nieuwe encycliek.

Volgens berichten uit Rome is binnenkort de publicatie te verwachten van een encycliek over de Constantijnsche feesten. In die encycliek zal de Paus alle Katholieken van geheel de wereld uitnoodigen deel te nemen aan de feesten ter herinnering der overwinning van Constantijn in 312. Verzekerd wordt, dat de nieuwe encycliek den toestand van de Kerk in verschillende landen zal behandelen. Msb.

Amerika.

Echtscheidingen.

Verleden Dinsdag heeft de commissie tot onderzoek van de huwelijks- en echtscheidingswetgeving een samenkomst gehouden te New-York. Uit het verslag van den rapporteur bleek, dat er in de laatste veertig jaar in de Vereenigde Staten 1.850.000 echtscheidingen zijn uitgesproken. In twintig percent van deze gevallen had zulks plaats doordat men het domicilie verplaatste naar Staten, die een wetgeving hadden, welke de echtscheiding gemakkelijk maakten. Bij deze proceduren waren vijf millioen mannen, vrouwen en kinderen betrokken.

In het afgeloopen jaar hadden er 100.000 echtscheidingen plaats en werden zoodoende 70.000 kinderen van een of beiden hunner ouders beroofd.

Treurige cijfers voorzeker!

De New-Yorksche detectives.

Om een bende straatroovers, die New-York sedert eenigen tijd onveilig maakten, in handen te krijgen, verzochten detectives, die de taak der politie hadden overgenomen, dezer dagen de directie der Union Wisselbank op een vastgestelden dag een zestien-jarige kassa-bediende met meerdere duizenden dollars uit te zenden om zoodoende de roovers te lokken. Als arbeiders verkleed, konden zij zelf den jongen volgen. Toen de bediende een donkere straat doorliep, werd hij door een man op het hoofd geslagen, zoodat hij op den grond neerviel. De bandiet ging met den geldzak op de vlucht, achterna gezet door de detectieven.

Het plan mislukte, doordat de bewoners van dit stadsgedeelte de detectives voor handlangers hielden en hen trachten vast te houden.

De roover liet den geldzak vallen en loste schoten op de twee detectieven, waardoor er één doodelijk gewond werd.

De dader wist te ontkomen.

Binnenlandsch Nieuws.

Rijksvoorjaarskeuringen van hengsten.

De Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel heeft goedgevonden te bepalen, dat de gewone rijksvoorjaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten in 1913 gehouden zullen worden:

voor Noordbrabant: op 21 Februari te 's-Hertogenbosch; op 7 Maart te Zevenbergen;

voor Gelderland: op 20 Februari te Tiel; op 6 Maart te Elst;

voor Zuidholland: op 12 Februari te Rotterdam;

voor Noordholland: op 10 Februari te Haarlem;

voor Zeeland: op 6 Februari te Kattendijke; op 7 Februari te Hulst; op 8 Februari te Oostburg;

voor Utrecht: op 26 Februari te Utrecht;

voor Friesland: op 19 Februari te Leeuwarden;

voor Overijsel: op 5 Maart te Zwolle;

voor Groningen: op 17 en 18 Februari te Groningen:

voor Drenthe: op 27 Februari te Assen;

voor Limburg: op 14 Februari te Maastricht;

op 15 Februari te Roermond.

Groote inbraak aan de Hembrug.

Naar men verneemt heeft men Woensdag nacht in het administratiegebouw der artillerie-inrichting aan de Hembrug bij Amsterdam ingebroken en de brandkast, inhoudend een bedrag, van f 16000, medegenomen. De politie mocht het nog niet gelukken eenig spoor van de daders te ontdekken.

Verdronken.

Men meldt uit Schiedam aan de Msb.

Woensdagavond heeft op de Maas nabij Schiedam een droevig ongeluk plaats gehad. Een roeiboot, waarin drie personen zaten te visschen, is vermoedelijk door een Engelsche boot overvaren waardoor de roeiboot omsloeg en allen te water geraakten.

Daar zij geen licht op hadden, werd van het ongeval niets bemerkt. Door hun aanhoudend schreeuwen werd eindelijk de bemanning van een Spaansch schip gewaarschuwd waarop onmiddelijk een boot werd uitgezonden en twee hunner aan wal werden gebracht. Een is vermoedelijk verdronken.

Toen men aan wal kwam, bleek een reeds te zijn overleden. De eenig oververlevende werd naar het ziekenhuis overgebracht waar hij gistermorgen het bewustzijn herkreeg. Hij is ongehuwd. Van de overledenen is een gehuwd. Een hoorde thuis te Charlois.

De namen der overledenen zijn: H. van Eyck en Aert v. d. Winde. De geredden persoon heet C, v. d. Berg.

Bedrog.

Donderdag kwamen wij weder voor de zooveelste maal te hooren, hoe sommige firma's te werk gaan, om hun waren aan den man te brengen. Een advertentie in de bladen, inhoudende het verzoek om van het woord „luchtschiphal" het grootste aantal woorden te maken. Een wedstrijd dus. Een kennis van mij deed mede aan dien wedstrijd en zond een 400-tal woorden in. Weldra komt een antwoord inhoudende dat men twee prijzen gewonnen heeft, n.l. een als eerste inzender een als goede inzender. Beide prijzen zouden worden toegezonden indien voor iederen prijs 85 ct. gezonden werd als vergoeding voor vracht, invoerrechten en administratiekosten. Er werd gezonden per postwissel f 1.70 en weldra kwamen de twee prijzen. Bij ontvangst van het pakket moest nog 70 ct, betaald worden. In totaal dus f 2.40. En wat waren nu de prijzen: De eerste prijs was een klokje wat men in de bazers koopt voor 49 cts. en een sigarenaansteker ter waarde van 25 ct, in totaal dus een waarde van 74 cents voor de f 2,40 die men betaald had. Eventueele andere oplossers of mededingers worden gewaarschuwd. Msb.

Een kind verbrand.

Een ernstige uitslaande brand heeft van Donderdag op Vrijdagnacht gewoed te Amsterdam op de Elandsgracht 53, een perceel, bewoond door een drietal gezinnen. Een gezin bestaande uit de ouders en een achttal kinderen, konden zich slechts met zeer groote moeite uit den verstikkenden rook redden.

De brandweer wist ze eindelijk in veiligheid te brengen. De vader, die het jongste kind willende redden te lang in den rook bleef, viel bewusteloos, nadat hij het kind in veiligheid had gebracht. Dit kind was hem in de vlammen eenige male ontvallen en had daarbij zulke verwondingen bekomen, dat bij aankomst in het gasthuis de levensgeesten reeds geweken waren. Ook de toestand van den vader deed het ernstigste vreezen. De man werd eveneens naar het buitengasthuis overgebracht. In een half uur ruim was men den brand meester. De eerste verdieping brandde geheel uit. „Msb."

De tand des tijds.

Een eigenaardige zaak is behandeld voor de Rechtbank te Arnhem:

Jaren geleden hadden twee inwoners van Elden, goede vrienden samen een overeenkomst getroffen, waarbij de een, eigenaar van een stuk land, den ander toestond, op dat stuk land een huisje te bouwen, zonder dat echter de grond onder het huisje zijn eigendom werd. Nimmer gaf dit aanleiding tot moeilijkheden. Doch de beide vrienden stierven De een c.m. nalatende het huisje, de ander de grond onder 't huisje.

De erfgenaam van den grond deed alle moeite om het bewuste huisje weg te krijgen, doch de eigenaren waren niet van zins zonder meer het huisje te sloopen, bewerende dat nu eenmaal de in gebruik zijnde grond van den bouw was afgestaan, dus dat het huisje er bleef totdat de tand des tijds den eigenaar van den grond ter wille was. Deze belofte op de toekomst was echter voor den eigenaar van den grond van weinig waarde en hij besloot dien tand des tijds een weinig te hulp te komen. Eenige malen had hij er zijn nachtrust voor over en dan ontdekte men 's-morgens dat op onverklaarbare wijze het huisje 's nachts schade had geleden, nu eens was een raamkozijn vernield, dan weer een venster beschadigd enz. Daar de eigenaars dit sloopingsproces toch wel wat al te kras vonden, besloten ook zij er eens een nachtje voor op te offeren en jawel- hmen ontdekte de oorzaak van het kwaad. Op heeterdaad werd de eigenaar van den grond op het plegen van het vandalisme gesnapt.

Een aanklacht bij de justitie volgde met het gevolg, dat de vernieler voor de Rechtbank moest terecht staan. Hij kreeg daar weinig troost. Wel werd hem te kennen gegeven, dat hij met den grond mocht doen wat hij wilde, maar van het huis moest hij afblijven, hoezeer men ook begreep, dat hij met de voor jaren genomen beslissing van den erflater weinig ingenomen was. De officier vroeg dan ook zijn veroordeeling.

Hoe groot was echter de verwondering, toen de man werd vrijgesproken. Hiermede is hem dus een weg gebaand om door te gaan met zijn werk en den tand des tijds teblijven ondersteunen.

We gelooven dat de man van de hem gegeven aanwijzing, een dankbaar gebruik zal maken.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 18 *Januari* 1912.

— Bij den landbouwer v. G. op Munsel is dezer dagen een koe gestorven en voor de Comsumptie afgekeurd.

— Naar wij vernemen, zal de R. K. Gildenbonds Harmonie op Zondag 26 Jan. a.s. 's avonds om 6 uur een concert geven op het Patronaat „St. Wilhelmus" voor Eereleden, Donateurs en Begunstigers.

— In de gisterenavond gehouden raadsvergadering zijn behandeld, notas van aanmerkingen van Ged, staten op de gemeente rekening 1911 en op de begrooting 1913.

Op een adres van de wed. v. d. Gouw is besloten, het gevraagde stukje grond haar onderhands aan schattingsprijs te verkoopen. Als schatters werden benoemd de heeren H. Verouden A. v. d. Donk en J. v. Brekel.

Een adres van de bewoners van Kalkheuvel Tongeren en Luissel om verbetering van het fiets- of kerkpad, werd gerenvoyeerd naar B. en W. met toezegging, dat in overleg met de bewoners van genoemde gehuchten het pad verbeterd zal worden.

Schrijven van den Chef der Electrische Centrale, inhoudende voorwaarde tot plaatsing van eene lamp op den Ossenpad.

De Electrische-Centrale zal wijl op het Ossenpad geen geleidingen zijn, voor een onkoste van f 60 komen te staan waar de Centrale, indien het volgend jaar de gemeente zich van ander licht zou voorzien niets meer aan heeft. Nu stelt de Centrale voor dat haar in dit geval door de gemeente f 30 zal worden terugbetaald.

Dit komt de raad wat hoog voor. Hij kan er zich mee vereenigen indien de Centrale zich te vreden stelt met f. 20.

Naar aanleiding van een tweede schrijven van de Electrische Centrale, inhoudende het verzoek om de boomen in de stationstraat een beetje te verzetten om zoodoende het dradennet vrij te krijgen, wordt besloten, de boomen aan weerszijden aan de Stationstraat kort te houden, en er zoo mogelijk sierboomen van te maken.

Volgens proces verbaal van kasopneming van 14 dezer was bij de gem. ontvanger in kas 15,555,85½

Over het tweemaal leveren der hondenbelastingsbiljetten, waarover al in een paar vergaderingen druk gesproken is, werd in deze vergadering weer heftig gediscuseerd. De inlichtingen, hierover gevraagd door het lid de Haas konden hem niet verstrekt worden

Een voorstel tot wijziging van het wegen contract tusschen Mvr. Mahie en de gemeente, om weg B. en F. te laten vervallen werd met algemeene stemmen aangenomen.

Tot lid van het Burgelijk Armbestnur werd het aftredende lid A. v. d. Donk herkozen.

De commissiën voor kunst- en landwegen werden herkozen.

Tot commissieleden tot wering van schoolverzium werden herbenoemd Th, J. W. de Visser, Jos. Boshouwers en G. A. v. Haeren.

Ten slotte wordt nog een besluit genomen tot verkoop van boomen.

Bij de rondvraag vraagt het lid de Haas inlichtingen over de kwestie van advertenties door Thielen geplaatst in C. B. Hierover worden eenige discussies gevoerd.

Het lid van der Horst wijst er op dat de Oirschotsche Grintweg in een slechten toestand is, doordat de bermen langs dien weg te hoog liggen.

Voorts brengt hij ter spraken het betalen door hen, die bij het bouwen van een huis een sloot dempen. Hij vindt het niet billijk, dat er slechts een drietal zijn aangeschreven om te betalen, hij vindt het onrechtvaardig, en zegt, dat al degene die na het besluit, genomen in 1895, gebouwd hebben, moeten betalen, of niemand.

Na dat hierover door verschillende leden nog het woord is gevoerd, besluit men voorloopig niet te laten betalen en de zaak opnieuw te behandelen.

(Een uitvoerig verslag in de volgende nummers).

Liempde. Onder feestvierende geestelijken in den loop van 1913 tellen wij nog den ZeerEerw. Heer H. v. d. Velden, geboren te Liempde, die op 16 Januari j.l. zijn koperen feest als pastoor van Bergharen vierde. Zijn Eerw. onzen hartelijken gelukwensch.

St. Michiels-Gestel. De bevolking dezer gemeente bestond op 31 Dec. 1911, uit 2237 m. en 1777 vr. totaal 4014 zielen.

Zij vermeerderde door vestiging met 249 m. en 178 vr.; door geboorten met 63 m. en 63 vr. totaal 312 m. en 241 vr. totale vermeerdering 553. Zij verminderde door vertrek met 223 m. en 101 vr., door overlijden met 24 m. en 25 vr., totale vermindering 278. De geheele vermeerdering bedraagt 65 m. en 115 vr. totaal 180.

De bevolking bestond op 31 Dec. 1912 dus uit 2302 m. en 1882 vr. totaal 4194. Gedurende het jaar werden 4 m. levenloos aangegeven, terwijl 24 huwelijken werden voltrokken.

Hgz.

Best. Loop der bevolking over 1912. Deze bestond op 31 Dec. 1911 uit 1474 m. en 1446 vr., totaal 2920 inw. Zij vermeerderde in den loop des jaars met 13 m. en verminderde met 7 vr., zoodat de bevolking op 31 December 1912 bestond uit 1487 m. en 1439 vr., totaal 2926 inwoners.

Levenloos aangegeven 6.

Voltrokken huwelijken 22.

's-Bosch. *Onmenschelijk.* Woensdagmiddag werd de heer Affourtit uit het huis Macqherson alhier, op den Vughtschen weg aangereden door twee wielrijders. De schok was zoo hevig, dat hoed en stok ver wegvlogen en de reeds bejaarde heer A. op den grond in de sneeuw viel.

De onbesuisde en tot nu toe onbekend gebleven wielrijders bekommerden zich niet om hun slachtoffer.

De heer A. die uit zichzelf zich niet meer kon oprichten, bad hen, hem ten minste te helpen, doch de onmenschen reden door, zonder zich om hem te bekommeren.

Een tijd lang lag de heer A. hulpeloos in de sneeuw, kreunend van de pijn en niet in staat zich op te richten, totdat eindelijk de tram voorbij reed en men den heer A. daar in droeg.

In den Bosch aangekomen, werd de heer A. bij de firma Keukenschrijver binnengedragen, waar hem de eerste geneeskundige hulp verleend werd. Daarna werd hij overgebracht naar de Broeders van Johannes de Deo. De heer A. klaagde gisteren over inwendige pijnen.

Naar wij vernamen, was de toestand goed. Hgz.

Berkel c. a. Dat men in Enschot de kunst om te mesten goed verstaat, bewijst wel dat bij H. v. R. een varken geslacht is met het respectable gewicht van 615 pond.

's Bosch. Dinsdag avond j.l. gaf Johan IJdo, cellist, te Den Haag alhier in het Concertgebouw een concert, dat jammerlijk genoeg maar door weinigen werd bijgewoond.

Wij mogen wel zeggen, „jammerlijk genoeg", want het streven der Directie van het Concertgebouw om eene reeks van deze kunstconcerten te geven, waarin ze ook zeer gelukkig geslaagd is, mocht wel door volle zalen beloond worden, in het kunstlievend 's Hertogenbosch. IJdo werkte zeer verdienstelijk het programma af en Mevrouw Mossel. Belinfante die accompagneerde gaf zooals gewoonlijk weer prachtig spel te gehoore. Na het tweede nummer werd den heer IJdo een bloemstuk geoffreerd en aan het einde ook aan Mevr. Mossel, Belinfante.

— Zondag 19 Januari geeft 's Hertogenbosch Mannenkoor alhier zijn tweede groote concert met medewerking van het Bossche stedelijk orkest.

Onder meerderen zal uitgevoerd worden „Fritjof" van M. Bruch voor Mannenkoor, soli en orkest.

Solisten zijn: Mej. Joh. v. d. Linde Sopraan te Amsterdam en de Heer Jos. Groenen bariton te Stuttgart.

Princenhage. *Worstenbrood eterij.* Een eigenaardige gewoonte wordt alhier nog in eere gehouden. Op Koppermaandag, den tweeden Maandag van het jaar, tracteeren een 6 of 7-tal der voornaamste kasteleins in de kom der gemeente, hun klanten op worstenbrood. En de hoeveelheden, die bij die gelegenheid verorberd worden, vormen een waardig pendant van de befaamde worsteterij in Noord Limburg.

Onze zegsman, zelf een der bedoelde kasteleins, deelt ons mede, dat zijn café l.l. Maandag — de bewuste — door 80 klanten was bezocht. Een zijner collega's had zich mogen verheugen in een bezoek van 140 „begunstigers". Die 80 man hadden zoowat 400 worstenbroodjes naar binnen gespeeld, d.i. gemiddeld bijna vijf per persoon. Men bedenke hierbij, dat het broodjes zijn iets minder in gewicht dan een half tarwebrood en dat de worst eenigzins aan den vetten kant is. Dit jaar hadden zich geen hervorragende eters opgedaan. Het vorig jaar had iemand echter nog al de aandacht tot zich getrokken, doordat hij zonder noemenswaardige krachtsinspanning 11 broodjes verwerkte. Daardoor brak hij echter nog lang het record niet: dit staat op 13, volgens sommigen op 14.

Opmerking verdient nog, dat de echte worstenbroodliefhebbers in hoofdzaak bestaan uit stevige boerenzoons en knechten; de bewoners der kom, die toevallig op Koppermaandag het café bezoeken, bepalen zich in hoofdzaak tot toekijken.

Oeffelt. Deze week is de zoon van den bierbrouwer alhier bij het huiswaarts keeren van Vortum 's avonds half elf met rijtuig en paard door de sneeuw misleid, in een diepe sloot, welke zich bij Mullem langs den weg bevindt, gereden. Daar er op zijn hulpgeroep niemand kwam opdagen, moest hij zich zelf trachten te redden. Eerst na 4 uren slaagde hij er in uit het rijtuig te komen. Het paard was reeds dood en het rijtuig totaal gehavend. De man zelf kreeg eenige blessuren aan hoofd en arm, en daar hij 4 uren in het water doorbracht, is het te verwachten, dat hij nog onaangename gevolgen daarvan zal ondervinden. „Tel."

Bossche Rechtbank.

Uitspraken der arrondissements-rechbank:

Jan L. de Wilde, 17 jaar veldarbeider te Scherpenisse met vernietiging van een vonnis der Rechtbank te Zierikzee (ingevolge verwijzing door den Hoogen Raad) wegens ontucht tot één jaar tuchtschool. — Petrus J. van den Broek, 47 j. sigarenmaker te Stratum, met bevestiging van een vonnis der Rechtbank alhier, wegens mish. tot 2 m. gev. — Johannes J. d. Baas 33 jaar, slager te Geldrop, met vernietiging van een vonnis der Rechtb, alhier van mishandeling van zijn hond, vrijgesproken, met toekenning aan hem van f 17,30 wegens gemaakte kosten voor getuigen.

Zitting van Donderdag 16 Jan. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: Th. W. v. M., diefstal met verbreking gesteld ter beschikking van de regeering; C. v. d. B., overtr. leerplichtwet, tweemaal, appèl kant. 's Bosch niet ontv. verklaard; H. O., huisvredebreuk, veroordeeld tot f 25 subs. 50 d. h.; M. M. diefstal, 14 d. gev.; H. J. v. N. mishandeling, verzet vonnis bekrachtigd, f 15 subs. 30 d. h.; M. B., diefstal, 6 mnd. gev.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Eierenleverantie V. P. N. te Boxtel.

Te beginnen a.s. **Woensdag** worden de eieren van de leden der V. P. N., onderafdeeling Boxtel, voorloopig voortaan geleverd in het **Pakhuis van den Boerenbond**, en wel **des voormiddags tusschen tien en twaalf uur.** Wie zich nog als lid wil opgeven, wende zich tot ondergeteekende en hij ontvangt direct stempel met inktkussen.

De secretaris der V. P. N.,
Onderafd. Boxtel.
Jos. Boshouwers.

Gemonde, 18 Januari 1913.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

1e helft der maand Januari 1913.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

Wed. Hiddink, Nijmegen.

Stukken met buitenlandsche bestemming.

Briefkaarten.

Jan Janssens, Londen.

Nota. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE BEST.

Over de maand December 1912.

Geboren: Antonius M. z. van Corn. v. Boven-Klompers. — Anna M., d. van Mart. Vogels-van den Hurk. — Wilhelmus B., z. van F. de Koning-van der Dussen. — Adriana Arnolda, d. van H. Verdonk-van Gerven. — Leonardus J., z. van A. Radenmakers-van de Sande. — Lambertus, z. van H. van Boxtel-van den Berg. — Maria E. A. B. H. d., van J. B. Vekemans-van Lieshout. — Joannes Chr., z. van F. O. van de Ven-Merks. — Petronella A., d. van C. de Wit-van de Spijker. — Helena, d. van M. Koppens-van Gerwen. — Maria M., d. van A. van Rooij Bartels.

Overleden: Johannes Martinus Sleutjes, 13 d.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,54 de K.G.

Op 17 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.40, f 1.50 per K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 17 Jan. f 1.35 à f 1.45 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 14 Jan. Hoogste prijs f 1.48, Laagste f 1.40, Middel f 1.44. Aanvoer 9165 K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 17 Jan. Aanvoer 22765 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 4.75 tot f 6.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

14 Januari. Kippeneieren f 4.90 — 6.45. Middenprijs 5.31 per 100. Eendeneieren f 5.30 — f 6.—. Handelaarseieren f 4.50 — f 5.10. Aanvoer 28217.

ADVERTENTIEN

Aanbesteding.

Door den Heer J. DE VRIES, Architect te **Boxtel**, zal namens de Eerw. Overste van „Huize Overdonk" te Dongen worden

aanbesteed:

Het bijbouwen van een vleugel voor klassen en een bidkapel aan het bestaande Broedershuis.

De besteding geschiedt op **Donderdag 30 Januari 1913** 's middags **half twee.**

Aanwijzing denzelfden dag om **11 uur.**

Bestek en teekeningen te bekomen tegen franco toezending van f 2.—.

Inlichtingen te bekomen bij voornoemden Architect.

De Notaris Niemann te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN
Op **Dinsdag 21 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Erven Maas te Gemonde
Voor den Heer Ch. J. Stappaerts
19 koopen *Schaarhout* met *Strooisel* in het bosch aan den Schijndelschen Dijk
2 koopen (11 stuks) *Wilgenboomen* aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Maandag 20 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en *op de Werf* van de Firma Stappaerts en Coenen aan den Stationsweg.
150 koopen *Schabben, Strooken, Spaanders, Rabouwen, Gateinden, Kloven, Klippels* en *Brandhout.*
Eiken Dorpels, Ribben, Planken en *Timmerhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Maandag 20 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. Wed. B. v. d. Sande te Liempde.
Voor Mevr. Douair. Mr. F. A. J. van Lanschot:
14 koopen *Schaarhout* in Kuppenbunder.
8 dito *Gekapte Mast* in den Hoekkamp.
Voor Mej. Wed. P. v. d. Velden.
28 koopen *Gekapte Mast* in Velder bij v. Kempen.
Voor Mars. v. d. Velden:
4 koopen *Schaarhout* in Oijendonk.
Voor den Heer Roger Clercx.
2 koopen *Schaarhout* in de Kemmer.
1 dito *dito* in Kuppenbunder.
Voor Marts. Michielsen.
8 koopen *7-jarig schaarhout* in de Steegstraat.
Voor Mevr. Wed. H. Boers v. Beusekom.
15 koopen *Schaarhout* in den Oirsprong.
15 dito *Staande Masten* aldaar.
15 dito *Strooisel* met *Schaarhout* aldaar.

Adverteert in Centraal Brabant.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Dinsdag 21 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. wed. Merks te Boxtel aan het Station.
Tegen contante betaling
262 koopen *Dwarsliggers.*
107 dito *Wisselhout* en
22 dito *Brandhout*
liggende op het *Stations emplacement te Boxtel*, achter de Rijtuigloods en bij de groote Locomotievenloods.
Kijkdag op den dag der verkooping van **9 uur v.m.** tot **3 uur n.m.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Maandag 27 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen.
Voor den HoogEdelGestr. Heer Mr. G. v. Tienhoven.
10 koopen *Gekapte Mast* in de Nieuwe Kamp.
100 dito *Boonstaken, Latten* en *Heininghout* bij het huis op Kampina.
Voorts *Planken.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Dinsdag 28 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en ten huize van Adries Verhoeven op Koevert.
Een best, dragend aftandsch *Merriepaard.*
5 gevende en dragende *Koeien*, 2 *Hokkelingen*, *Hooge* en *Lage Karren*, *Ploegen*, *Eggen*, *Kafmolen*, *Snijmachine* en meer *Landbouwgereedschappen.*
Boterhond, Tob en *Stand, Kannen* en *Potten* en meer *Melkgerief.*
3 nieuwe *Haams, Paardentuig Koebeugels.* 2 groote koperen *Ketels* en *Fornuis.*
Voorts 2 *Kabinetten, Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Potten, Pannen, Koper* en *Tin*, en meer *Huisraad-* en *Herberginventaris.*
Een partij *Hooi, Haveren-* en *Roggestroo*, Gedorschte *Rogge* en *Haver, Boekweit, Spurrie-* en ander *Zaad.*
Mest, Mutsaard en *Brandhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Donderdag 30 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Wed. Johs. de Keijzer te Gemonde.
Een aftandsch zwart *Ruinpaard.*
4 gevende en dragende *Koeien*, 2 *Hokkelingen.*
Een dragend *Schaap* 2 *Drift-Varkens.*
Hoog en *Laagkar, Ploegen, Eggen, Paardentuig, Beerkist, Kafmolen, Kruiwagen, Baktrog, Kuipen* en *tonnen* en meer *Landbouwgereedschap.*
Voorts: Kasten, kisten, Stoelen, Tafels, Kachel, Waschfornuis, Potten, Pannen en meer *Huisraad;*
5000 K.G. gemest *Drieshooi, Roggestroo, Mest, Heiningsparren* en *Brandhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Donderdag 30 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Merks aan het Station.
Voor den heer C. M. v. Blanken.
10 koopen *zwaar 6-jarig Schaarhout* langs de groote Laan.
4 dito *dito* op Schoonoord.
23 dito *dito* in de Hulsbosschen.
2 dito *dito* in de Zorten.
1 dito *dito* bij H. v. Kasteren.
43 dito *Gekapte Mast* langs de Beukenlaan.
20 dito *Masten Dunsel* aldaar.
Aanwijzing doet G. Pijnenburg op Kinderbosch.
Voor den Heer J. N. v. Lieshout.
39 koopen *Schaarhout* in de Dorsingen.
9 dito *Gekapte Mast* aldaar.
Voor den Heer Alb. v. Roosmalen.
11 koopen *Schaarhout* in de Dorsingen.
Voor Mej. Gez. van Grinsven.
17 koopen *Schaarhout* nabij het Kinderbosch.
Voor den Heer Th. Strijbosch.
6 koopen *6-jarig Schaarhout* in de Hedingen.
6 dito *Gekapte Mast* aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel,
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Vrijdag 31 Januari 1913** ten **9 uur v.m.** te Liempde in de Oude Barier.
Voor de WelEd. Geb. Fam. van Boeckel-van Rumpt.
75 koopen *zwaar 6-jarig Schaarhout* met *Reephout* in Velderbosch.
30 dito *Gekapte Mast* aldaar.
10 zware *Masten Zaagblokken* aldaar.
2 koopen *zware Canadaboomen* (7 stuks) aldaar.
10 koopen *Knuisten* in Veldershoek.
10 dito *Zware Eikeboomen* (94 stuks) aldaar.
2000 droge *Takkenbossehen* op de Werf.
10 koopen *Knuisten* aldaar
2 dito *Brandhout* in de Liempdsche Heggen.
1 dito *Schaarhout* nabij de Barier.
25 dito *Gekapte Mast* op Ooijendonk.
Aanwijzing doet Fam. v. Lith in Velder.
Voorts: *Planken.*

Twee Damastwevers
en TWEE AANKOMENDE WEVERS gevraagd bij de Firma W. VAN DER EERDEN, Boxtel.

Aanbesteding Onderhoudswerken.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Boxtel zullen op **Dinsdag 28 Januari 1913** om **10 uur voormiddag** ten raadhuize in het openbaar

aanbesteden:

a. Het uitvoeren van gewone onderhoudswerken, veranderingen, verfwerken, enz., aan de verschillende gemeentegebouwen, werken en meubelen, gedurende het jaar 1913, in twee perceelen.

PERCEEL I: *Gewone onderhoudswerken.*
PERCEEL II: *Verfwerken.*

b. Het verbeteren en versterken van de Zwaansche brug.

De voorwaarden der aanbestedingen liggen ter inzage op de Secretarie en zijn tegen betaling van f 0.75 voor de onderhoudswerken en van f 0.50 voor de versterking der Zwaansche brug, aldaar verkrijgbaar.

Voor inlichtingen wende men zich tot den gemeente-opzichter.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten ten raadhuize zijn ingeleverd, **vóór 10 uur voormiddag**, van den dag der besteding.

Boxtel, den 18 Jan. 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Het bestuur der vereeniging „Onderlinge ontsmettingsdienst voor Boxtel, St. Oedenrode en Schijndel" roept sollicitanten op voor de betrekking van

Ontsmetter,

waarvoor kostelooze opleiding geschiedt, vanwege de vereeniging.

Aanmelding bij Dr. HOEK te *Boxtel* of bij Dr. KOOLEN te *Schijndel*, die tevens verdere inlichtingen verschaffen zullen.

Het bestuur voornoemd,
A. GIJSEN, Burgemeester,
Voorzitter.
Dr. P. M. HOEK, *Secretaris.*

Openbare Verkooping van Schaarhout te Boxtel.

De Burgemeester van BOXTEL, zal voor de gemeente Boxtel, op **Woensdag 22 Januari 1913** om **vier uur namiddag,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son,

in het openbaar verkoopen:

56 koopen **Schaarhout** in het Bosch Velddrielskamp.

5 koopen **Schaarhout** in de beemden bij het dorp.

3 koopen **Schaarhout** in het Heiveld, alles afkomstig van Mr. van Cooth.

Voorts **5** koopen **Gekapte Mast** in Velddrielskamp **1** koop **Schaarhout** in de Kleine Vorst, **2** koopen **Schaarhout** en **Snoeisel** op den Oirschotschen Grindweg en **1** koop **Schaarhout** en **Snoeisel** op den Burgakker.

Betaling der kooppenningen **vóór of op 1 October 1913.**

Inlichtingen geeft de Heer DEKKERS, Gemeente opzichter en JOHANNES HABRAKEN, wonende aan het bosch Velddrielskamp.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

The White Bioscoop

Programma van Zondag 19 Jan.

De Azuren kust
Prachtvolle gekleurde Natuuropname.

De Bruid van den Spahi
Gekleurd Comediespel.

Schilder uit Liefde
Uitbundig lachsucces van Max Linder.

De verovering van het geluk
Spannend sensationeel drama
1250 M. lang
Reuzensucces in alle groote steden.

Penard heeft te veel kinderen
Komisch.

Doorloopende Voorstelling van 4 tot 11 uur.

Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.

Kinderen op alle rangen 10 cent.

Rheumatiek en Jicht

wijkt als bij tooverslag, indien ge de aangetaste lichaamsdeelen met den Kloosterbalsem inwrijft. Deze lichaamsdeelen worden dan weer opnieuw lenig, de pijn verdwijnt en menigeen heeft in stilte den Kloosterbalsem gezegend, toen hij van zijn rheumatiek of jicht verlost was. Waarom aarzelt gij, waar zooveel duizenden voor U door den Kloosterbalsem genezen zijn. Raadpleeg de vele verklaringen van dankbare genezenen, welke wij voortdurend publiceeren. Wij hebben onze plicht gedaan, voldoet gij thans aan de Uwe.

De heer Pieter Johannes le Feber, te Oostburg, verklaart:

„Tengevolge van jicht aan de voeten leed ik zulke vreeselijke pijnen dat ik op mijn beenen niet kon staan en zelfs mijn voeten niet kon bewegen. 's Nachts kon ik niet slapen en ik had tevergeefs alle mogelijke middelen gebruikt en wanhoopte ik ooit weer beter te worden. Men raadde mij aan het eens met den KLOOSTERBALSEM te probeeren. Ik kocht bij den heer Risseeuw Maat alhier een potje van dezen kostbaren balsem en nadat ik mij slechts eenmaal met den Kloosterbalsem had ingewreven, kon ik weer goed op mijn beenen staan. Mijn bezigheden, die ik een tijdlang niet kon waarnemen, kan ik thans weer verrichten en toen ik twee potjes Kloosterbalsem opgebruikt had, was ik totaal genezen. De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	**per pond 22 ct.**
Mooie Mouth	**„ „ 9 en 7 „**
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	**„ „ 9 „**
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming bij 5 pond	**30 „**
Raapolie per liter	**35 „**
Koffie per pond 70, 65, 60 en	**55 „**
Poederchocolade per ons 20, 18, 16, 14 en	**12 „**

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

TUINDERS.

Gevraagd tegen Februari, Maart of April een bekw. **Tuindersknecht** bij C. A. v. BEVEREN, Kraaienstein te Loosduinen. Aan hetzelfde adres steeds te koop **Bloemkoolplanten en Slaplanten.**

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,

Molenpad, Boxtel.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

HANDEL IN TABAK.

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP

Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Vooral deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN, IJZERWAREN, GALANTERIEN.

Wegens het vergevorderd seizoen groote opruiming van de nog voorradige

Vulkachels, Salamanderkachels, Calorifères, Vaaskachels en Tegelplaten.

Nog ontvangen eene mooie collectie

Kolenbakken met deksels, Gruisbakken, Vulemmers.

Alle soorten Stal-, Hand-, Rijtuig- en Karlantaarns,
Eene ruime sorteering Hanglampen, Ganglampen, Looplampjes, Muur- en Nachtlampjes.
Vleeschhakmachines en alle Onderdeelen.
Haksel- en Waschmachines met en zonder rad.
Mangels, Veevoedermolens en Kooktoestellen.
Bascules, Maten en Gewichten.
IJzere Geldkisten en Geldbakjes.

Ruime sorteering Geemailleerde Fornuizen.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

A. J. van der Heijden-Voets,

Stationstraat A 165, BOXTEL.

Handel in:

Meubelen, Schoonmaakartikelen,

en speciaal adres voor degelijk en goedkoop **Behangselpapier,** in prijzen van 7, 8, 10, 12, 13, 15 en verder duurdere soorten op staalboek naar keuze.

Steeds voorraad van **geschilderde Meubels,** als: Kasten Tafels Stoelen, Rietstoelen, enz.

Verder groote keuze in: **Spiegels, Schilderijen, Kruismedaillons,** aan concurreerende prijzen.

Evenals vorige jaren is de echte Ohlendorfsche PERU GUANO wederom bij mij verkrijgbaar. Afname van drie zakken in eens flinke korting.

Minzaam aanbevelend,

A. J. v. d. Heijden-Voets.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 6. Zaterdag 18 Januari 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

II.

11 September.

't Is nu tegen vier uur in den morgen, en nog steeds donker en mistig. Wij zijn op de Zuidkust van Engeland bij den ingang tusschen het eiland Wight en 't vasteland. Door onderzeesche kloksignalen, die door een der officieren in een telefóon worden opgevangen, vindt men hier de juiste richting. Zwak, heel zwak zijn die onder-zee signalen te hooren, doch langzamerhand worden zij duidelijker en durft men vrij te wenden.

Het daglicht gloort. Wij varen het lichtschip O w e r s voorbij en eindelijk het lichtschip N a b. Scherp blatend klinkt ons de misthoorn tegen ; van uit de verte dreunt een klokketoon afkomstig van een drijvende boei, lichten zijn hier en daar te zien. De zon breekt een weinig door, zoodat de dikke grijze sluier spoedig optrekt. Heel in de verte komt uit de nevelen een donkere strook van de steile kust te voorschijn. In de buurt van het laatste lichtschip komt ons een kotter tegen die ons den loods aan boord brengt.

Het water is thans zoo vlak als een spiegel, alle reizigers durfden vroeg op te staan en worden bij dit kalme water weder helder. Zij eten nu flink en zijn dus al het leed der zeeziekte geheel vergeten !

Het eiland Wight komt ons nader, duidelijk onderscheiden wij het groen, het geboomte en de huizen aan de overzijde. Aan de rechterzijde hebben wij Portsmouth de groote oorlogshaven van Engeland, van waar de groote oorlogsschepen uitvaren, en heinde en verre over den aardbol Engelands groote macht ter zee verkondigen. Op de reede van Spithead liggen verschillende pantserschepen, torpedobooten en torpedojagers van Engelands vloot, slechts flauw zien wij de omtrekken dier drijvende sterkten.

Wight's kust is ons aantrekkelijker alles werkt mede om ons het schoone van dat heerlijke eiland te laten zien : spiegelglad water, goed weer en veel opgeruimde gezichten ! Wij varen voorbij Osborne, met het koninklijk slot en zijn stevigen, vierkanten toren ; spoedig komen wij in het Southampton-water, bij welks ingang wij een zwaar versterkt kasteel zien „Calshot Castle" genaamd, dat gebouwd is op een ver in zee uitstekende landtong. Hier en aan de andere zijde der kust liggen verschillende oude schepen, die met een massa ijzerwerk, masten, balken en andere versperringsmiddelen, dienen moeten om in tijd van oorlog deze engte onmiddellijk te kunnen afsluiten. Met de noodige mijnen daar tusschen in, is het voor vijandelijke schepen onmogelijk van hier uit, het hart van het land te raken.

Een nieuwe loods komt nu zijn collega aflossen, hij zal ons door het Southampton-water brengen, tot dat wij aan den pier vastliggen, waar de verantwoordelijkheid van den loods eindigt.

Langzaam stoomen wij nu door ; het plaatsje Hythe blinkt ons tegen, daar tegenover het groote hospitaal, een waar paleis.

Vlak in de buurt „Netley Abbey", de schilderachtige overblijfselen van een oud Kasteel.....

Een breede, zware sleepboot vaart ons tegemoet ; wij naderen onze aanlegplaats en stoomen slechts zeer voorzichtig verder. Als een groote visch met dikken zwaren bek beweegt zich de sleepboot om ons heen, dan trekkend, dan met den kop duwend. Zachtjes-aan stompt zij ons in de goede richting tot vlak voor den pier, waar stevige handen gereed staan om de touwen te vangen en voorloopig het afdrijven te voorkomen.

Kabels spannen zich strak, trillen als een gespannen pees door de duizenden kilo's gewicht die zij tegen moeten houden. Een lichte schok, de laatste bevelen worden geroepen, nog eenige malen klinken de electrische schellen in de machinekamer, dan liggen wij vast gemeerd aan den wal.

't Is Zondag, alles ligt rustig en stil in 't vroolijke zonlicht, van 't woelige haven-leven is niets merkbaar. De Zondag drukt hier den stempel op deze anders zoo werkzame omgeving, heel wat meer merkbaar dan in de Hollandsche havensteden.

Wij zijn dus geland. Drie dagen zullen wij hier kunnen doorbrengen. Het weer belooft veel, waardoor wij reeds voor-af een echt gevoel krijgen „uit" te zijn.

De platte-grond der stad met de omgeving hebben wij goed nagegaan, zoodat wij na gegeten te hebben, welgemoed de dokken afstappen, de stad in. Deze dokken zijn door hooge muren omringd met hier en daar een poort. Zonder eenigen last van de douane te ondervinden krijgen wij doorgang. Trouwens steeds zijn wij daar vrij uit en in gegaan zonder eenige navraag. Bereidwillig werd ons den weg naar het Centrum der stad gewezen.

't Is immers Zondag, veel is er dan niet te zien. Overal voelt ge den Zondag, 't is echter niet het kalm-prettige van den Zondag in Holland, ge voelt hier den Zondag als iets drukkends.

Alle winkels, alle café's zijn gesloten ; doch al hangen de gordijnen dicht, toch staan de kroeg-deuren op een kier of wel, er is een achter-ingang, wat officieel toegestaan wordt, zoodat deze, tot het uiterste doorgevoerde zondagsrust tot dingen leidt, die alles-behalve christelijk zijn. Zoo moet b.v. het drankmisbruik ook in familiekringen Zondags verbazend hoog zijn. Den Zondag heiligen, is heel wat anders dan den Zondag doodsch en vervelend maken ; het laatste schijnt de Engelschman noodzakelijk te achten..... voor het decorum ! Toch gelukte het ons nog wat ververschingen te krijgen ; al herkende men ons direct als vreemdelingen, toch behandelde men ons uiterst billijk. Geen enkelen keer trouwens, zijn wij hier overvraagd, wij betaalden de gewone, dikwijls zeer goedkoope prijzen.

De wandeling door de stille straten verveelde spoedig, doch onze verkenning was voldoende, wij hadden veel gezien.

III.

12 September.

Southampton valt niet tegen, door ligging en omstreken is de stad beslist mooi te noemen.

Van de oudheid der stad getuigen nog verschillende overblijfselen, die met zorg bewaard worden. Zelfs de hoofdstraat „High street", heeft zich nog niet geheel van haar oud kleed ontdaan, getuigen verschillende gebouwen, waaronder b.v. het „Tudor-house". het gebouw van hout van over de 500 jaren oud en buitengewoon goed bewaard. De beruchte Hendrik VIII moet dit huis dikwijls bewoond hebben.

Verder vinden wij daar nog de oude stadspoort waarop eenige fresco-schilderijen. Deze poort moet uit den vroegsten tijd der Noormannen dagteekenen. Boven-in bevindt zich de alarm-klok met opschrift „In God is mijn hoop". In Holland zou zulk een poort reeds lang tegen de vlakte liggen en zou men de steenen gebruiken voor het leggen van een nieuwen weg. Hier wordt dit monument zorgvuldig bewaard en hoe het verkeer zich ook uitbreidt, de poort met zijn enge doorgangen blijft staan midden in het centrum van handel en verkeer.

Nu het werkdag is, ontstaat hier een groote drukte, de flinke magazijnen zijn nu geopend ; een druk electrisch tramverkeer, een massa op- en af-loopende menschen geven thans een goed beeld van deze drukke zeehaven.

De High-street doorloopend, komen wij aan het Southampton-common, een groot park met de kenbare echt Engelsche boomgroepen. De stad heeft verschillende van deze parken, met wat wij zouden noemen, openbare speel- en sportplaatsen.

Een frissche omgeving is ook de Pier, waar een deel der Hollandsche reizigers hun verzet zochten, vermoedelijk met het doel den Engelschen te bewijzen, dat de drooge, saaie Hollander niet stijf is... Nu, ze zetten er de blommetjes aardig buiten !

Aan uiterlijk schoon komt Southampton niet te kort, daartoe ligt het ook te mooi aan zee en is de stad te voordeelig omringd door de beide rivieren „Stehen" en de „Fest" Dan is er het eiland Wight, met zijn zacht, zuiver klimaat dat het te danken heeft aan den warmen golfstroom die het eiland voorbijgaat. Naar dit eiland kan men voor weinig geld een uitstapje maken. Ge vindt daar naast prachtige, effen groene landschappen en zacht landelijke omgeving, 't wilde van den rotsbodem met witte steilten, met klooven en scheuren waardoorheen zich met moeite een riviertje wringt. Hier woont de koning, de aristocraat, de visscher naast den loods, boer en landarbeider. Ge vindt er geheel Engeland in 't klein en in zijn schoonste omgeving.

Alles afzien is nu echter niet mogelijk, zoodat wij besloten een tocht te maken naar het „New-forest", het bij Southampton gelegen woud uit den tijd van Willem de Veroveraar.

Thans heeft het een grootte van 64235 acres. Het bevat vele eeuwenoude boomen en allerlei houtsoorten, In dit woud liet de schrijver Marryat de geschiedenis spelen uit zijn boek „De Kinderen van het Woud", een verhaal dat aan een deel der lezers wel bekend zal zijn.

Per spoor gaan wij naar Lyndhurst, het middelpunt van „The New-forest". Daaromheen liggen Brockenhurst, Boldre, Lymington, Beaulien, waarbij de oude abdij en vele andere schoone dorpen. Van Lyndhurst laten wij den grooten weg die van alle zijden door bosch omringd is, links liggen en slaan een landweg in. Al dadelijk ontmoeten wij verschillende groote eikenboomen, nog al ver uit elkaar verspreid. Die voorbij zijnde staan wij spoedig in een omgeving van stilte, van eindeloos bosch en heide.

Dit groote woud is de reserve voor hout benoodigd voor de vloot. Nu, 't is een aardige voorraad, die in tijd van nood lang kan dienen en niet spoedig zal uitgeput zijn. Deze enorme oppervlakte van breede, oude boomen, knoestige, grijze eiken, stevige hooge pijnboomen, berken, dennen van allerlei slag, vindt in Nederland zijn weerga niet. Het woud is nog steeds de ruime schuilplaats voor allerlei wild. Vossen en wilde zwijnen komen er zeer veel voor. Hier kan dan ook de jachthoorn schallen en kan men nog de typische Engelsche jachtpartijen ontmoeten : De deelnemers te paard in rooden rok in wilden galop achter het wild. Al slaan dreunend de hoeven den boschgrond en davert het geluid door de boomen, toch kan slechts een oogenblik de rust van dit woud verstoord worden. Zijn de jagers voorbij, dan sluiten zich de varen recht, de vogels fluiten weer gerust en het bosch heeft weer zijn heilige stilte, het geluid kan in deze uitgestrektheid niet storen ! Hier heerscht de stilte, de eenzaamheid ; maar zeer terecht zegt de schrijver bij de kaart die ons als wegwijzer dient : „Wat spreekt gij van eenzaamheid in het woud ! Gij zoudt evengoed kunnen spreken van het vierkant van den circel of door de ontdekking van den steen der wijzen. De lijster zwijgt even te midden van zijn lied en beziet u van alle zijden wanneer gij zijn plaats nadert, de specht ziet u van uit zijn boom en kijkt alsof hij u al lang kent, de eenkhoorn laat misschien een gebroken noot op uw hoofd vallen, de hagedis gluurt uit een holte van een ouden stam, de boomen buigen u toe, de bloemen glimlachen ; en ofschoon geen menschelijk wezen in de nabijheid is, zult gij toe moeten geven, dat gij niet in een omgeving zijt die de volmaakte eenzaamheid nadert !"

Verrukkelijk schoone paden door het hart van het woud zijn er in menigte. Telkens moet men verrast opblikken bij het wisselend kleurenspel, van groen, bruin, zwart en geel, zon en schaduw. Open vochtige plekken, geheel met varens, zonnige hoekjes met heide en wilde bloemen dooreen. Neen, Brabant bezit niet alleen de heide ; zij wordt ook elders gevonden ! Hier vinden wij ruimschoots heide, maar van een donker blauw, en grooter van bloem. 't Is een opwekking hier te dwalen, tusschen het levend groen, tusschen de ondenkbare kleuren, die de vele boomgroepen vormen, en waarvan de naam „Temple of Beeches" of de reuzeneiken „King" en „Queen" reeds genoeg zegt.

Alles te beschrijven is onmogelijk, 't zou te veel plaats nemen.

Na een prachtigen marsch kwamen wij bij Beaulieu Rd. over den spoorweg, praaiden daar een lijnwachtersvrouw die in een vallei diep onder ons stond, om drinken ; doch zonder uitkomst.

Bij het oversteken van den spoorweg lag een groote uitgestrektheid heide voor ons... en wij begrijpen maar niet, dat wij in een vreemd land staan. Wij zochten het bosch weer op dat hier veel vochtiger is dan in 't begin. Het loopen werd in deze natte, niet gebaande wegen zwaar, vooral voor de dames. Gelukkig bleef de moed er in ! Op een kruisweg, omringd door dikke, rechte pijnboomen, een koel, doch vochtig zitje, tot herstel van krachten. Een half-uur slechts, en nu weer vooruit !

Een smal pad, bracht ons bij eenige breede schaduwrijke lanen, van waaruit wij bij toeval „Emery Down" bereikten. Hier bracht ons een tuinman op den weg naar Lyndhurst, dat wij vermoeid, doch gelukkig door het genotene bereikten. In „Bench View" streken wij neer, en verkwikten ons met limonade en cake. Om zeven uur 's avonds zaten wij weer aan boord, hongerig en wel !

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

De vader van het Rijwiel.

Op 10 December 1851 stierf ten huize van zijn kostbaas Rebmann in de Zähringerstraat no. 43 te Karlsruhe een vergramde en verbitterde, door lijden en ontbering gekwelde oude man. In een klein kamertje, dat volgepropt was met allerlei merkwaardige machines en toestellen, stond de armelijke baar, en niemand bekommerde zich om den doode, die thans vredig te midden van den rommel rustte, welke al zijn schatten had uitgemaakt.

Men kwam om de „nalatenschap" op te nemen en schatte de waarde van het „oudroest" op 30 gulden en 54 kreuzer. De waarde van de door den overledene uitgevonden loopmachine taxeerde de commissie op drie gulden, — later meende ze echter het ding daarmee nog te hoog te hebben geschat.

Karl Friedrich Drais von Sauerbronn overleed in bittere armoede ; een einde, dat zeker niemand den jongen man, die groothertog Karl Friedrich in eigen persoon tot peter en den hof- en regeeringsraad Drais tot vader had gehad, voorspeld zou hebben. Op negentienjarigen leeftijd was de talentvolle, adellijke jonge man tot „jachtjonker" benoemd, als 25-jarige bekleedde hij reeds het ambt van „boschmeester" en allerwege dacht men, dat hij een schitterende loopbaan hebben zou.

Hoe geheel anders kwam het uit.

De jonge baron, die zich reeds als student aan de universiteit van Heidelberg ijverig had bezig gehouden met natuur- en werktuigkundige studiën, zei z'n Badischen boschambten vaarwel. Hij werd uitvinder. En als uitvinder heeft hij het grootste deel van zijn leven geleefd. Geleefd — dat wil zeggen zich met moeite er doorheen geworsteld, om ten slotte in ellende te blijven steken.

Een door hem uitgevonden vierwielige wagen, die door een hefboombeweging door den inzittende in beweging gebracht kon worden, wekte de bewondering — maar vond geen koopers. Men vereerde Drais, ter aanmoediging met een medaille, en Czaar Alexander van Rusland, die op bezoek was bij het Badische hof, schonk den genialen constructeur een fonkelenden briljanten ring, — maar van zijn machine wilde niemand practisch gebruik maken.

In 1817 kwam de onvermoeide zoeker met de naar hem genoemde Draisine voor den dag, die de voorlooper van ons populaire rijwiel is geworden.

Slechts door alles wat hij bezat op het spel te zetten, gelukte het hem voor zijn uitvinding patent te verwerven.

De menigte verbaasde zich, twijfelde en — spotte. Verwachtingen, die hij gebouwd had op een reis naar Parijs, naar Brazilië en naar andere landen en steden, werden beschaamd. Van 8 tot 22 April 1818 vertoonde Drais zijn „loopmachine" in Frankfort aan de Main, waar hij in de „Vereeniging tot bevordering der schoone Kunsten" een voordracht gehouden had. Den weg van Darmstadt naar Frankfort had de uitvinder op zijn Draisine in twee uren afgelegd. Doch ook van Frankfort bracht baron van Sauerbronn niet meer dan een eere-diploma naar huis : bestellingen bleven uit.

De Draisine was een houten toestel met twee wielen, waarvan het voorste door een stuurstang kon worden bewogen. De voortbeweging geschiedde niet door pedalen trappers, doch men gaf zich beurtelings links en rechts met de voeten op den grond een zetje. Had men vaart genoeg, dan trok men de beenen op en legde zoo een eind van den weg af.

Er is zeker een groot onderscheid tusschen deze loopmachine en het moderne rijwiel met zijn gestel van stalen buizen, zijn rubber banden, zijn kogelassen en zijn glanzend nikkelen onderdeelen, waarmede we, beurtelings kalm trappend en vrijwielend, soms wel 100 kilometer per dag kunnen afleggen, zonder al te groote vermoeidheid. Maar toch was de Draisine al een bruikbaar vervoermiddel, dat zijn uitvinder in staat stelde een zekeren afstand in het derde of het vierde gedeelte van den tijd af te leggen, die een voetganger er voor noodig had.

Overwinning na Strijd.

IX.

't Kind moest „aangegeven" worden. Daar stond van oudsher toe, dat vader tusschen de twee naaste buurmannen in naar 't raadhuis schreed, en na volbrachte taak, de buurlui tracteerde op een sigaar en... enkele borrels. Den eersten borrel werd steeds genomen vlak tegenover 't raadhuis, in de herberg waar prompt alle werklieden kinderen bij hun blijde inkomste verwelkomd en de gelukkige vaders geluk gewenscht werden.

„Wat zou 't geven ?" hadden de aangewezen buurlui al tegen elkaar gezegd, toen ze een uur vroeger dan anders van de fabriek naar huis gingen. „Zou ie tracteeren ?"

„Waarom nie", kwam de ander, „als hij hem zelf niet lust, ikke wel".

„Ik vertrouw er zoo vast niet op. Die geheelonthouders zijn zoo'n rare chineezen. Ik ben er nieuwsgierig naar".

„Ikke niks".

„Ik vat 'n klare met suiker, net als altijd".

De vader had zijn plicht vervuld, de getuigen hun dingen gedaan. De trappen worden afgetreden, en : „We zullen hierover toch ook eens moeten gaan kijken", zegt Hein. „Dat is toch 't gebruik zoo".

„Natuurlijk".

„Wel Hein", zegt de kastelein, „ook vader ? Wat is 't ? 'n Stamhouder ? Kom binnen. Proficiat ! Alles wel thuis ? Ik feliciteer U. Wat zal 't zijn ? Rood met suiker ? citri ? 'n klare ?"

„Wa vatte gij Piet ? en gij, Driek ?"

„Ik 'n klare ; mij citri met."

„En gij Hein ?"

„Ik pruuf nooit, da weet ge wel. Mij een kop chocolade !"

„Flauw kostje ! Vat wat hartigs. Op andere dagen zeg ik alabonneur ! Maar bij 't aangeven ? 't Komt niet te pas".

„Ik weet goed, zegt Hein, wat mij past. Ik laat ieder in zijn „wezen", maar pruven doe ik niet".

„Nou ieder zijne meug, maar ik heb liever een spatje".

„Ik ben er goed voor, wilde 't nog een ?"

„'n Halfje ! Want we zullen toch bij Mieke's „op 't Hoekske" ook nog eens moeten „aanpijpen".

„Hoor eens, zegt Hein, ge kunt hier zooveel nemen als ge meent, dat uw „taks" is, maar verder kom ik in geen herberg. Dat ben ik niet gewoon".

„Wa zal Mieke dan een „schuurdeur" open doen, zegt Driek. Ze verwenscht oe met uwen kleinen, dat er de stukken afvliegen, als ge der deur voorbijgaat".

„Ik zal 't toch doen ! Ze kan me gestolen worden. Ik doe 't nie".

't Is toch onbegrijpelijk, dat iemand zoo'n houteren bakkes kan hebben meent Peer, dat ie nou geen jonever lust".

„Hij zal em „tegen" zijn" antwoordde Driek ook stilletjes.

„Hoe is 't jongens ?"

„Nou als 't hier de eenigste statie is dan lust ik nog wel een halfje".

„Aanneme !"

„Twee klare", commandeert Hein. „En voor 'n dubbeltje sigaren van de vier".

De klare werd gebracht, Hein gaf ieder nog twee sigaren en toen naar huis.

Hein komt bij de vrouw. „Goed gerust ?"

„Jawel !"

„Is 't goed afgeloopen, Hein" ?

„Best Dien".

„Waar bende geweest ?"

„Alleen bij 't raadhuis".

„En zeeën ze niks ?"

„In 't eerst wel, maar 't ging toch heel goed."

„Ge hebt oe goed gehouwen. En wat hebt ge genomen ?"

„Raad eens ?"

„Chocolade ?"

„Precies geraden ! Op uw gezondheid".

Mieke had ze niet zien terugkomen. Toen ze hoorde dat ze voorbij waren, ging het er op ! Zoo'n waterrat, zoo'n pompzwengel, zoo'n kikvorsch, enz. enz. Doch dat deerde Hein niet.

En toen ze 't hem vertelden, zei Hein kalm : „Laat ze maar schelden, dan stikt ze niet".

En Dien, toen ze hersteld was en haar kerkgang gedaan had, ging langs den winkel en kocht 'n bus chocolade. En Zondags na de late mis dronken Dien en Hein Strijk en Zet een kop chocolade en ze voeren er goed bij. En toen de kleine wat grooter werd kreeg hij van moeder wat en van vader wat, en daarna een kopje apart.

„Daar moet ie maar aan blijven", zei Hein.

„Daar blijft ge gezond van" zei Dien.

't Was een gelukkig huishoudentje.

H. v. L.

Reeds in 1819 dook het rijwiel van Drais, door den werktuigkundige Birch van een hefboom met handbeweging voorzien, in Londen op. Zelfs damesrijwielen kwamen spoedig in gebruik en in 1820 trachtte reeds het Engelsche postbestuur de Draisinen voor de posterijen dienstbaar te maken. Trappers kreeg het rijwiel eerst een menschenleeftijd later door Philipp Moritz Fischer, den vader van de oprichter van de eerste fabriek van stalen lager-kogels in Schweinfurt, in het jaar 1853. In 1869 bracht de gymnastiek-onderwijzer Tretz te Stuttgart de voortbeweging op het achterwiel over. Ten slotte kwamen in 1885 de stalen frames in gebruik en in 1888 werd door den tandarts Dunlop in Dublin de luchtband uitgevonden.

Maar zooals het den Amerikaan Goodyear verging, door wiens uitvinding: alle mogelijke artikelen te vervaardigen van gevulcaniseerde gummi, het maken van luchtbanden mogelijk werd (hij stierf in de grootste armoede en diep in de schuld), zoo verging het ook den vader van het tegenwoordige rijwiel, Drais. Zijn vleeschkookmachine verwekte opzien, zijn schrijfmachine (de eerste schrijfmachine met toetsen was mede een uitvinding van hem) werd door de eerste vaklui aanbevolen, een door hem geconstrueerde dubbele spiegel werd geprezen, evenals een schietmachine, en de door hem uitgedachte rekenmethoden voor worteltrekking uit numerieke vergelijkingen werden geroemd, — maar de uitvinder zelf geraakte hoe langer hoe meer achterop. Omdat hij met een kunstrijder in een onaanzienlijke herberg in twist was gekomen, mishandeld en de deur uit geworpen was, werd hem zijn waardigheid als Badisch kamerheer ontnomen. Hij geraakte in verval, kwam tot armoede en werd door de straatjeugd en zijn medeburgers bespot. In armoede en ellende stierf hij en — zooals we gezien hebben — achtte men zijn uitvinding na zijn dood nog geen drie gulden waard!

Mogen intusschen allen, die heden ten dage van het rijwiel profiteeren, zijn nagedachtenis in eere houden!

S.

(De Automaat).

Van 's Levens Schaduwkant.

Al een paar maal had hij door het raam gekeken, even gluurend, dan schuin wegkruipend achter een der vitrage-gordijnen. De straat blakerde in het felle licht der najaarszon, dat aan den overkant opkroop tegen de gevels der huizen en de ruiten spiegelend glanzen deed. Aan beide zijden droegen de lange iepenboomen hun koepelvormige kruinen die roerloos stonden in het gulden zonlicht. In het midden speelden groepen jongens wild en luidruchtig, dat hun roepen weerklonk tusschen de hooge stadshuizen. Wanneer een wagen aandreunde stoven ze naar beide zijden uiteen, liepen een eind mee, riepen wat tegen den voerman, luid grinnekend, weken rumoerig op zij als hij met den zweep naar hen sloeg en trokken scheldend leelijke gezichten.

Wout, weggescholen achter een der gordijnen, keek er naar.

„Die schoeljes", mompelde hij.

„Jammer dat het niet raak is".

Als een paar jongens dicht bij het raam kwamen, school hij nog verder weg, trok zich dan terug achter in de kamer.

Maar na een oogenblik was hij weer bij de ramen.

„Als ze nou maar weggingen", zei hij zachtjes.

Dan keek hij op zijn horloge, trommelde ongeduldig met zijn vingers op een stoelleuning, zag doelloos de pronkerige kamer rond, waar in het midden over de kleine mahoniehouten tafel de looper helderde, op de smalle schoorsteenmantel een klokje pronkte tusschen twee opzichtige vazen, aan den wand een groote kast glom en rond de tafel en langs de wanden de stoelen gerijd stonden. Gek, dat ze hier eigenlijk nooit zaten, dacht hij even. Wat had je dan aan zoo'n kamer? Dat zou hij nooit doen, als hij ooit eens een eigen huishouden kreeg. Hij glimlachte even. Zou hij er ooit een krijgen? De meisjes mochten hem niet graag. Hij was te stil en te bleu en ze lachten hem uit, als hij ook eens aardig wou zijn.

Een luid schreeuwen buiten deed hem opschrikken en uitkijken door het nabije raam. Door het middenpad van de straat trokken in optocht de jongens achter een der grootsten aan, die een pet op een lat omhoog droeg.

't Leek wel, of ze zongen. Wat riepen ze toch? Hij luisterde. Hoorde hij daar niet zijn naam?

„Wouter Langbeen" scholden ze hem en „Gatebroek", omdat hij eens door de straat gekomen was met een grooten winkelhaak in zijn blauwe werkbroek, dat zijn onderkleeren er door staken, zonder dat hij er iets van geweten had. Lammelingen waren het.

Hij keek weer naar buiten. 't Leek wel, of ze nu recht op hun huis aanmarcheerden. Ze grinnikten en schreeuwden. Zouden ze hem gezien hebben? Ja, nu hoorde hij het: „gatebroek gaat nooit verloren". Snel week hij achteruit naar de deur, liep het smalle gangetje in naar achter. Die beroerlingen. Hij zou ze wel fijn kunnen slaan. Als hij er maar eens een van te pakken kon krijgen. Maar ze waren hem altijd te vlug.

„Moet je niet naar je werk, Wout?" vroeg zijn moeder, toen hij achter kwam. —

Hij keek naar de klok.

„Ja, 't is al lang tijd, je komt te laat", zei ze.

„Nou ja", bitste hij terug, „zal mij een zorg zijn".

Zijn moeder keek hem aan, luisterde dan even.

„Zijn de jongens voor weer bezig?" vroeg ze. —

Hij zei niets beschaamd.

„Ga met je fiets", kwam ze goedig.

„Dat zal 'k zelf wel weten", kwam hij nijdig en liep dan naar het plaatsje.

Hij begreep het wel. Een week geleden nou bijna waren de jongens ook zoo bezig als nou en toen hij op straat kwam, waren ze in optocht achter hem aangetrokken, telkens wegvluchtend, als hij er een grijpen wou, scheldend dan en zingend, en hem met allerlei achterna gooiend ten slotte. En daarom zei zijn moeder dat nou. Maar hij zou zich niet langer laten koejeneeren door die apen. 't Was nou mooi geweest. Al wel meer dan een jaar zeker sarden ze hem en plaagden hem, zoodra ze hem maar zagen. Hij zou er nou een eind aan maken. Verleden week nadat ze hem zoo uitgejouwd en gegooid hadden, dat de heele buurt het gemerkt had, had hij een revolver gekocht. Nou zou hij ze wel, als ze hem weer te na kwamen.

Aarzelend stond hij bij zijn fiets en luisterde. Van de straat klonk uit het schreeuwen en zingen. Maar hij moest nu toch gaan. 't Was al te laat, hij kon niet meer wachten. Met zijn fiets was hij er ook gauw doorheen. Maar wie weet, wat die schoeljes dan weer zouden verzinnen, als ze...

„Wout," riep zijn moeder door de open deur „ga je nou nog niet? 't Is..."

Hij luisterde niet meer. Plotseling was hij besloten. Hij klom naar zijn slaapkamertje boven het uitgebouwde keukentje, ontsloot een kast en haalde zijn revolver te voorschijn. Even bekeek hij die. Ja, ze was nog geladen. De vorige week had hij woedend nog over de jongens, ze geladen bij zich gestoken.

Hij stak ze voorzichtig in zijn zak, stapte dan zonder aarzeling het trapje af en het plaatsje over naar zijn fiets.

„Goeien middag", riep hij, de fiets voor zich uit balanceerend.

„Dag Wout", riep zijn moeder terug.

Bij de voordeur luisterde hij nog even. De jongens waren er nog. Hij tastte naar zijn revolver. Hij zou hen nu leeren, dat ze er voor altijd de schrik ervan beet hadden. Hij hoefde er geen te raken. Het schieten was al genoeg om ze bang te maken.

Toen hij de voordeur opende, waren de jongens juist vlak voor het huis. Zenuwachtig duwde hij zijn fiets naar buiten. De jongens zagen het, kwamen joelende naderbij.

„Langbeen, Gatebroek", klonk het.

„Jongens, gatebroek gaat op de fiets", riep er een.

„Weet je moeder het wel?" schreeuwde een ander.

Wout sloot langzaam de deur, zei niets, maar het bloed steeg hem naar het hoofd. Nu stond hij naast zijn fiets, keek even de jongens aan.

„Durf je niet?" riep er een.

De anderen lachten.

„Ik waarschuw jullie", schreeuwde Wout, toen ze wat stil waren.

Een nieuw gejoel steeg op.

Wout keek nog even rond, wilde dan op zijn fiets stappen. Maar een der kwajongens was hem van achteren genaderd en greep hem bij zijn jas.

„Hei, hei, gatebroek", schreeuwden de jongens.

Wout keerde zich vlug om, om den jongen te grijpen. Maar die was al weg. En rondom hem joelden en lachten ze nu, terwijl een enkele zich tot bij zijn fiets waagde en naar de bel greep.

Wout voelde het bloed in warme golving naar zijn hoofd stijgen.

„Ik waarschuw jullie", schreeuwde hij nog eens.

Dan tastte hij naar de revolver, terwijl rondom de jongens schreeuwden en een met een rotten aardappel naar hem gooide.

Toen hij de revolver in de hand hield, was er juist weer een tot bij zijn fiets geslopen. Hij hield het wapen omhoog en trok af. Verschrikt stoven de jongens uiteen. Maar een bleef er staan en huilde erbarmelijk met de hand op zijn dijbeen. Uit de huizen kwamen menschen geloopen.

„'k Heb toch in de lucht geschoten", vertelde Wout, toen bleek, dat hij den jongen geraakt had.

„Ja, mooi in de lucht", meende een der omstanders.

Wout, toen hij in de verte een vrouw zag aankomen, sprong vlug op zijn fiets.

Een paar maanden later had hij zich voor de rechtbank te verantwoorden.

De Moordenares uit de gele kamer.

Stil was de omgeving van het kasteel, de bakermat eener doorluchtige Fransche familie. Somber lag het gebouw daar met zijne groote ophaalbrug. De gracht, die het omsloot en waarin het oude, grijze steenen paleis zich spiegelde, was vol groen en wier, zoodat zij geleek op een poel, waarin allerlei ongedierte bij voorkeur een schuilplaats zoekt.

Het scheen met een vloek geslagen te zijn dat oude kasteel der Florimonts, sedert een ellendig jongeling uit dat geslacht, zijne hand tot zijne moeder had opgeheven en haar in een der kamers een doodelijken steek had toegebracht. Eerzucht en haat waren de beweegredenen.

Een zonderlinge nazaat liet later die kamer als herinnering aan die misdaad, in 't geel behangen, met de kleur van den haat, en vandaar, dat ze de „gele kamer" genoemd werd.

Een vreeselijke gebeurtenis of liever een reeks van gebeurtenissen deden de kamer uren in 't rond berucht worden.

Ieder n.l., die het waagde in die kamer in te slapen, op het hooge met beeldwerk versierde bed — vond men des morgens dood op zijn legerstede. Verscheiden malen achter elkander was het voorgekomen en elkeen was van gevoelen, dat niet te denken viel aan natuurlijken dood.

Daarom sloot, nadat de plotselinge sterfgevallen in de gele kamer hadden plaats gegrepen, de eigenaar van het kasteel het vertrek, opdat er nooit vergissing konde plaats vinden en men, bij 't gastvrijheid verleenen, niemand in die kamer meer te slapen zou leggen.

Niet alleen de gele kamer, maar allengskens kwam door die gevallen het geheele kasteel in een kwaden geur, en de hertogelijke eigenaar, wien dat verdroot, gaf hierover zijn hart lucht aan een vriend, een eerbiedwaardig en vroom man.

De godvreezende oude bood zich toen aan om in de gele kamer te waken. Bleef hij leven, de smet, die op 't kasteel rustte, zou spoedig zijn uitgewischt.

Begeleid door alle kasteelbewoners, begaf zich de oude Peter klokke elf naar de gele kamer.

Een groote kaars werd ontstoken, daar de man, die voedsel en drank weigerde, zou lezen en bidden.

Men verliet hem. Eenige uren verliepen. Het schijnsel der vlam speelde in den langen, met grijs doorkrulden baard van den oude, zijn kale schedel, slechts aan de slapen eenigszins behaard, was hoekig van vorm, zijn gelaat tanig van kleur en de diepliggende oogen, de regels volgende in het gebedenboek, bewogen zich alleen. Ieder, die Peter had kunnen bespieden, zou hem zelf voor een spookachtige verschijning hebben gehouden.

Hoewel onbevreesd, dacht de man met beklemd hart aan het verledene Op deze plek viel een weduwe van een der Florimonts door een misdadige kinderhand en hij vroeg zich af of dit en de vloek, welke op deze kamer scheen te rusten, niet met elkander in verband stonden. Hij mijmerde daarover lang, zon echter eveneens of niet een natuurlijke uitlegging er aan zou kunnen gegeven worden — doch niets bleek hem waarschijnlijk en hij begreep dat hij zich nutteloos martelde met naar de oorzaak te zoeken. Hij hervatte zijn gebed — doch de oogleden werden als lood zoo zwaar en hij zakte eindelijk, in den grooten leunstoel, waarop hij zat, naast het bed, in een diepen slaap.

* * *

Toen de kasteelbewoners 's morgens met kloppende harten de deur der gele kamer openden, werden zij getroffen bij het gezicht van den als versteend zittenden Peter. Zijne armen hield hij uitgestrekt en met de handen had hij het gebedenboek vast, terwijl deze op de knieën rustten.

Men naderde den man. Zijn oog bleef gesloten.

...Eensklaps trilde een vreugdekreet, door den hertog geslaakt. Een glas den oude vóór den mond gehouden, was bewasemd: hij leefde dus nog!

Door het rumoer schrikte Peter op.

Hij keek verwonderd om zich heen, lachte tevreden ieder toe, en voor hij opstond nam hij het zware gebedenboek, dat hij in de handen hield en opende het, daar het niet goed gesloten scheen.

Met een kreet van ontzetting stoven de omstanders terug: In 't boek lag een adder, met verpletten kop.

Het raadsel, het vreeselijke, geheimzinnige raadsel der gele kamer was opgelost. Duidelijk bleek, dat het boek, toen in den nacht Peter in slaap viel, had open gelegen op zijn knieën. Het verraderlijke ondiertje, dat de reeds gevallen slachtoffers had doodgebeten, wilde zijn doodend werk ook bij Peter beginnen, toen deze, in den slaap de hand niet kunnende besturen, gelukkig het boek liet dichtvallen, waartusschen de adder werd te pletter geslagen.

B. C.

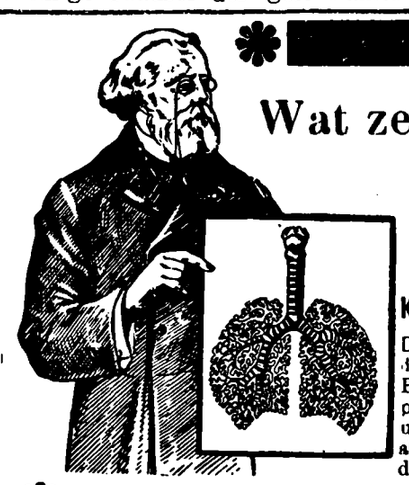

Wat zeggen deze Doktoren van de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo,

Dr. SURER van de Geneeskundige Faculteit te Parijs, en Dr. PARENT van Tournai (België) prijzen de Abdijsiroop als een uitstekend geneesmiddel tegen alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Dr. SURER zegt:

In mijne kliniek voor longen bronchitislijders was ik speciaal in de gelegenheid om met uwe Abdijsiroop proeven te nemen op verschillende mijner patienten, aangetast door hevige bronchitis en in het bijzonder door chronische bronchitus van catarrhalen aard of gecompliceerd met asthma (asthmatische bronchitis). De verkregen resultaten hielden gestadig aan en de verschijnselen, waardoor zich de beterschap kenmerkte, waren het gemakkelijker opgeven, de vermindering en het ten slotte verdwijnen van de benauwdheden, alsook van de pijnlijke verschijnselen van congestie Deze vooruitgang deed zich in twee gevallen van asthmatische bronchitis op een zoo spoedige en merkwaardige wijze voor, dat ik niet aarzel om de Abdijsiroop te beschouwen als het aangewezen middel voor deze kwaal.

Aangemoedigd door deze gunstige resultaten kwam ik er toe het middel ook bij ernstiger gevallen aan te wenden, zooals tuberculose der longtoppen in den eersten en tweeden graad, en ik had de voldoening te constateeren, dat ook hier een zeer merkbare verbetering viel waar te nemen, door de snelle verwijdering van de stoffen, die de ontsteking veroorzaakten, waardoor vanzelf de koorts ophield, tegelijk met het transpireeren, terwijl de eetlust werd hersteld en de krachten toenamen.

Ik aarzel dan ook niet stellig te verklaren, dat de Abdijsiroop beslist het aangewezen middel is voor de behandeling van longen luchtpijpkwalen, daar het mij van alle geneesmiddelen daarvoor aangewend, de voortreffelijkste en steeds aanhoudende resultaten heeft opgeleverd. Ik kan dit geneesmiddel dan ook met warmte aanbevelen aan de talrijke lijders, die te kampen hebben met dergelijke kwalen, welke zoo spoedig een ernstig karakter aannemen.

Dr. PARENT zegt:

Tot het welzijn van de lijdende menschheid verzoek ik U mijne ondervindingen met de Abdijsiroop te publiceeren. Ik heb de Abdijsiroop dikwijls aanbevolen aan menschen, die lijden òf aan Chronische bronchitis òf aan asthma, en ik heb altijd een merkbare en zeer snelle verlichting waargenomen. Het is een uitstekend geneesmiddel, dat iedereen gaarne gebruikt en dat zeer veel ongelukkige borstlijders verlichting kan geven en genezen, waar alle andere middelen gefaald hebben. Meer nog *bij ziektegevallen van tuberculose levert de Abdijsiroop goede resultaten op in korten tijd*, hetgeen de hoop en den moed teruggeeft aan den wanhopigen zieke en de zijnen. Als de kwaal niet al te ingeworteld is, werkt de Abdijsiroop altijd uitstekend. Ik kan niet alle namen bekend maken van hen die genezen zijn of tenminste verlichting hebben ondervonden door het gebruik van de Abdijsiroop, maar ik ben aan de waarheid verschuldigd mede te werken tot de verspreiding van dit prachtige geneesmiddel, dat in ieder gezin thuis behoort. Het zij voldoende, dat ik twee gevallen van chronische bronchitis te Tournai aanhaal, de kleine Maurice D. en de kleine Louis D. Deze twee kinderen zijn volkomen genezen in drie maanden tijds. Ook een mijner bloedverwanten te Lille in Frankrijk, een dame van gevorderden leeftijd, leed gedurende jaren aan asthma, gepaard gaande met bronchitis. Zij had van alles zonder baat geprobeerd, totdat zij in October 1911 de Abdijsiroop gebruikte. Na het gebruik van de eerste flesch gevoelde zij zich reeds veel beter en tegenwoordig verkeert zij, dank zij dit goede middel, in een perfecten gezondheidstoestand.

Dr. Parent woont 86, Boulevard des Nerviens, Tournai (België).

De Abdijsiroop geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon f 1.—; f 2.—; f 3.50. — Eischt rooden band met handteekening L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij de bekende wederverkoopers, alle Drogisten en de meeste Apothekers.

ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel** Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel** H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULIOK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

No. 7 WOENSDAG 22 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger condities. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Omhoog!

IV.

Als we om ons heen hooren, treffen klaagtonen van allerlei soort ons oor.

De arbeidersstand voelt zich door het kapitalisme geknecht... en mort.

De middenstand meent, dat coöperaties van den eenen kant en syndicaten van de andere zijde hun het bestaan weldra onmogelijk zullen maken.

De boeren... O ja, dat weten we van ouds, worden verschopt door het rijk, geplunderd door de handelaars, bedrogen door hun knechten. Ze jammeren dus ook.

En van de fabrikanten kun je zoo nu en dan hooren, dat het een beklagenswaardig baantje is industrieel en patroon te spelen.

Maar boven dat jammeren over *materieele* ellende hooren we van alle zijden geroep en geschrei over het *zedelijk* verval, de diepe verdorvenheid van onze eeuw.

* * *

'k Weet niet hoe het anderen gaat. Maar wanneer ik de levenswijze van den middenstand in het algemeen naga, dan lijken me vele dier klachten ongemotiveerd en overdreven.

Wanneer ik weet, dat de gronden overal enorm in waarde stijgen, voor de producten van het land en 't vee zeer goede prijzen worden gemaakt, en door toepassingen van wetenschap en ervaring de boer zich opheft uit zijn slavenleven van vroeger; wanneer ik nog wel geen weelde zie onder den boerenstand, maar toch een langzamen maar zekeren vooruitgang, dan lijkt me ook dat klagen van den boer in de allermeeste gevallen ongegrond.

En wie durft beweren, dat een goede arbeiders-organisatie den opbloei der industrie in den weg staat is de grootste dwaas die ooit door de zon beschenen werd.

* * *

Naast de pochers en de zwetsers zijn de klagers-zonder-reden een onverdragelijk slag van menschen.

Wanneer ooit een goed werk niet werd verricht of goede ideeën niet tot uitvoering kwamen dan zijn het allereerst de klagers geweest, die daaraan schuld hadden. Ze zingen een treurzang over onzen tijd, maar tegelijkertijd een lijkzang over zoo menig edel denkbeeld, dat naar steun zocht en alleen een weinigje optimisme noodig had om tot ontwikkeling te komen.

Wat hebben we er aan in jammerklachten uit te breken over de vele euvelen van onzen modernen tijd? Is het nu werkelijk zoo'n nobel werk de handen moedeloos in den schoot te leggen omdat het bederf zoo groot is en we niets anders dan slechte dingen zien?

Zouden we niet beter doen met te vragen of we wel goed kijken?

Zouden we niet moeten beginnen met ons goed voor oogen te houden dat iedere misdaad, ieder vergrijp, iedere fout van de daken wordt afgeschreeuwd en door de couranten onder de oogen van millioenen wordt gebracht? En dat boven de namen van schurken en moordenaars, we niet vinden vermeld de namen van zoovele duizenden, wier ongeziene en onbesproken daden van heldenmoed en opoffering blijk gaven van zielenadel en karakterschoonheid.

En dit lijkt me onbetwistbare waarheid: de slechtheid van den eenling wordt uitgebazuind en kent eenieder, de zielehoogheid van zoovelen gaat ongemerkt aan ons voorbij.

* * *

We zijn veel te veel geneigd om te generaliseeren. Is een stad slecht omdat er ergens uit krotten van een achtersteeg enkele gedegenereerde individuen zijn voortgekomen, wier wandaden in de couranten vet staan afgedrukt?

Is de moordzucht in Frankrijk algemeen omdat er een twintigtal autobandieten waren?

Welneen immers.

En is dan onze moderne wereld slecht, omdat onder de vele millioenen menschen van onzen tijd enkele honderden slechten gevonden worden.

Wanneer wij onzen tijd beoordeelen willen, hebben wij na te gaan welke werken hij voortbracht.

Zóó de vruchten, zóó de boom.
Zóó de werken, zóó de eeuw.
Maar hierover later.

G. J. H. HENDRIKS.

Wordt vervolgd.

Weidebemesting.

Wij zijn over dit onderwerp nog niet uitgepraat. Wij lazen hierover in buitenlandsche bladen nog een en ander, dat belangrijk genoeg is om er kennis van te nemen. Allereerst lazen we een mededeeling van de landbouwkamer voor de provincie Posen, welke onderscheidene proefnemingen heeft gedaan om voor de veencultuur belangrijke vragen ter oplossing te brengen. In 't bizonder werden die onderzoekingen ingesteld teneinde omtrent de verzorging der veenweiden ondervinding op te doen. Bemestingsvragen speelden hierbij natuurlijk de eerste rol.

Door vergelijkende bemestingsproeven kon worden vastgesteld, dat bij bemesting der weiden met het 40 pCt. kalizout de vorming der graszoden zeer gunstig verloopt, terwijl uitsluitende kainietbemesting een teruggaan der opbrengsten tengevolge had. Den Nederlandschen landbouwers moeten wij dus aanraden, voorzoover zij dit nog niet hebben gedaan, om ook eens met het 40 pCt.-kalizout een proef te nemen. Bovendien werd vastgesteld, dat de meeningen over de voeding der veenweiden een herziening behoeven en de toevoer van kali en phosphorzuur in belangrijk hoogere mate moet geschieden dan tot nu toe gebruikelijk was. Dit komt dus overeen met hetgeen we in ons vorig artikel hebben betoogd.

Het bleek, dat als een normale bemesting moet gerekend worden op 20 pond of 10 Kilo kali voor elke 500 K.G. geoogst hooi, naast het vereischte phosphorzuur. Men weet, dat een baal kainiet 12.4 pCt. kali bevat. Rekent men op een oogst van 6000 K.G. hooi, dan moet dus volgens de resultaten dezer onderzoekingen in de bemesting gezorgd worden hoor 12 maal 10 is 120 K.G. kali, waartoe men zal behoeven plm. 10 baal kainiet. Verwacht men een hooioogst van 8000 K.G., dan dient daarvoor gegeven te worden 16 maal 10 is 160 K.G. kali of ongeveer 13 baal kainiet. Dat zijn zooals men ziet, heel wat grootere hoeveelheden dan tot heden werden gegeven. 't Wordt dus tijd dat wij onze bemestingswijze herzien.

Ook omtrent de werking van het Phonoliet werd op de veenweiden een onderzoek ingesteld. De lezer herinnert zich zeker nog wel het goedje, dat vóór een paar jaren ook in ons land, eerst onder genoemden naam, later als kalimeel, op de markt was, maar waarvan men thans, niettegenstaande den ophef, waarmee het, vooral in de Veenkoloniën werd aangeboden, niets meer hoort. Wij hebben toen met aandrang gewaarschuwd tegen aankoop van groote hoeveelheden kalimeel en tegen al te groote verwachtingen, welke door reclamemakers werden opgewekt. Men heeft ons toen daarover van verschillende zijden aangevallen; de uitkomsten hebben ons echter in 't gelijk gesteld. Met die uitkomsten strookt ook de bekendmaking van de Posensche Landbouwkamer, welke mededeelt, dat de met Phonoliet verkregen resultaten de volkomen waardeloosheid van deze meststof bewijzen. 't Is misschien niet kwaad, dit hier nog eens doen te vermelden, omdat ons uit een paar vragen, van lezers ontvangen, bleek, dat men thans weer reclame begint te maken voor kalimeel, nu onder den schoonen naam: Vulcan-phonolitz. Men zij dus gewaarschuwd. „Die zich aan een ander spiegelt, enz".

C. B.

Bijenteelt.

De wijze van overwintering is altoos een punt geweest van ernstige gedachtenwisseling onder de imkers. Dat de bijen geen koude moeten lijden, is duidelijk genoeg, en daarover was en is men het ook wel eens. Maar evenals de eene mensch in den winter zich dikker en warmer zal kleeden dan de andere, en zich meer dan deze voor de inwerking der buitenlucht zal trachten te behoeden, — zoo is er ook tusschen de imkers verschil van opvatting omtrent het inpakken, het meer of minder afsluiten van de buitenlucht, zijner volken.

Sommige — misschien zouden wij moeten zeggen: vele — bijenhouders, die den lossen bouw in kasten beoefenen, houden er van om des winters op hun kasten een luchtdichte zoldering te leggen, een on**doordringbaar** deksel, waaronder de bijen, naar zij meenen, heerlijk warm overwinteren. Wij achten dit verkeerd en zeer zeker kan dit noodlottig worden. De bekende imker Dadant (C. P.) vertelt, dat hij in de eerste 15 jaren van zijn praktijk ook zoo deed; op zachte winterdagen merkte hij toen dikwijls op, dat langs het vlieggat vrij wat geelachtig water ontsnapte uit het onderste deel der kasten. Dat geelachtig vocht kwam uit de hoeken der bijenwoning, was daar bevroren geweest en ontdooide bij zachter weer.

't Was in den winter van 1884 —'85, dat Dadant de volgende ervaring opdeed: De bijen waren meer dan zes weken achtereen opgesloten geweest, en zulks bij een koude van 12 tot 15 graden Celsius bij dag en nacht. Er kwamen wel veel zonnige dagen, maar de sneeuw smolt zelfs des middags niet. Dat is — zoo schreef hij — bij ons niet zeldzaam, want wij hebben 's winters vaak schoone dagen met een drogen wind, die rechtstreeks uit den Noordpool schijnt te komen.

Onder de bijenkasten, die in overwintering gesteld waren, bedekt met een linnen dekkleed, zorgvuldig de beredenruimte afsluitende, waren er enkele, waarvan het linnen door de bijen was afgeknaagd, zoodat er verscheidene openingen van eenige vierkante centimeters grootte in waren. 't Was alleen door onachtzaamheid, dat deze beschadigde linnen dekkleedjes op de kasten gebleven waren, want Dadant meende, dat deze openingen kwaad deden aan een goede overwintering.

Toen wij — zoo zegt Dadant — op het eind van den winter onze volken onderzochten, waren wij verwonderd over den uitslag. De koloniën, waarvan het dek geheel ondoordringbaar was, bevonden zich in erbarmelijken toestand, uitgezonderd eenige sterke volken. De vochtigheid was zóó sterk, dat de bijen in hooge mate er door leden. De bevroren waterdamp, welke geen uitweg had kunnen vinden, had zich opgehoopt in den vorm van ijskristallen, die langzamerhand de geheele bijenkast tot dicht bij het bijennest hadden overmeesterd. Bij de minste weersverandering begon dit ijs een weinig te dooien; vervolgens bevroor het opnieuw, zoodat de bijenwoningen geheel vochtig waren. De arme bijtjes, in deze vochtigheid plassende tusschen de lijken van haar bezweken gezellin-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

2

„Ik zou u niet meer kunnen bemimmen", antwoordde hij. „Mijn grootmoeder was het niet, die zoo spreken kon. Dat het mogelijk is, iemand te dooden, begrijp ik; hoe het echter mogelijk is, als Duitscher een landgenoot aan den vijand te verraden, voor die gedachte kan ik geen plaats inruimen. En het minst van allen schipper Frans. Het moge zijn, hoe het wil, ik houd hem voor een eerlijk man".

„Ik vertrouw niemand, die zich mensch noemt", gromde Oud-Maryke, „behalve mijn Fred. Meent ge misschien, dat luitenant Mauboung, hoe jong hij ook is, door het noodlot steeds met rozige handjes is aangevat? Ik lees in de oogen; in de zijne lees ik veel. Ik ken die treurige oogen maar al te goed. Ook Meta Eerekrans, de zuster van den rijken Hamburger koopman, wier kamermeisje ik was, had zulke oogen, — en veel ongelukken daardoor, het arme kind!".

„Ik ken die geschiedenis", onderbrak Fred de oude vrouw. „Zij liet zich na den dood haars vaders door een Franschen uitgewekene schaken, daar de harde broeder zijne inwilliging tot het huwelijk weigerde. Eerst op haar sterfbed, toen zij reeds sinds lang weduwe was, wendde zij zich tot Eerekrans om hem haar zoon aan te bevelen. Laat het verleden rusten, grootmoeder, het heden is treurig genoeg".

Doch Oud-Maryke scheen het heden ontrukt. „Ja", sprak zij op zachten toon, „Thomas Eerekrans was een hard man. Hij wist er wel aan te ontkomen, den knaap tot zich te nemen. Henri, zoo heet de neef, kon omstreeks vijftien jaar tellen, toen er werd verteld, dat de strenge oom hem om een lichtzinnige daad uit zijn huis had gejaagd. Sinds jaren heb ik niets gezien noch gehoord van Eerekrans. Hij moet een der rijksten van Hamburg zijn, maar men zegt, maar hard en koud, zooals hij reeds jaren geleden was. Hij heeft een eenigen zoon en erfgenaam... of die op hem gelijkt?"

„In eerlijke denkwijze geloof ik; in hardheid — neen!" Aldus onderbrak een jeugdige, frissche stem de woorden van Oud-Maryke, terwijl eene gebruinde, maar fijngevormde hand op den schouder van Fred. Bakker werd neergelegd. „Als matroos had ik bij boodschappen van mijn kapitein, die voor het „huis Eerekrans" vaart, meer dan eenmaal gelegenheid vader en zoon te ontmoeten en te spreken".

„Zoo?" vraagde de oude vrouw op gerekten toon, terwijl zij den jongen man in het roode matrozenhemd met het blauwe jak daarover en de geteerden hoed op het donkerblonde hoofd, van het hoofd tot de voeten opnam. „De jonge mijnheer Eerekrans zal wel iets meer dan twintig jaar tellen, juist zooals gij. Is hij een flinke jongen?"

Schipper Frans lachte. „Nu, door schoonheid munt hij juist niet uit. Maar goedig is hij, dat kan ik getuigen; hij leeft en laat leven en gunt ieder het hem toekomende. Doch stappen wij van Eerekrans af. Waarom neemt ge niet aan den dans deel? Anna heeft reeds meer dan eens naar je gevraagd", wendde hij zich tot Fred.

„Waarom?" De jonkman bloosde. „Je weet, dat ik Scharnrode verlaat, dat ik de noodige papieren bij mij draag, alle formaliteiten heb vervuld en in de vroegte vertrek. Dan is de lust tot dansen niet bijzonder groot. En... Anna is in goede handen".

„Fred, ik had haar aan jou afgestaan", zeide schipper Frans op hartelijken toon. „Waart gij van der jeugd af der weeze geen beschermer en vriend? Anna heeft jou veel te danken en slecht zou het zijn, jou een plaats aan den haard te weigeren".

„Heerenpraatjes, heerenpraatjes!" mompelde Oud-Maryke. Doch Fred drukte den matroos de hand en zeide: „Dat is een goed woord, schipper Frans, ik zal er aan denken. Maar voor den dans is het te laat... daar komt mijnheer de predikant juist om het huwelijk in te zegenen.... Kom mede naar de deel".

„Ook gij, Oud-Maryke, als gij in uwe hoedanigheid voor het geestelijk gewaad niet bevreesd zijt!"

„Als heks meent ge, schipper Frans?" vraagde de oude vrouw op scherpen toon. „Ik zou u aanraden, neem dat woord terug. De blik van eene heks doorboort het omhulsel, hetwelk naam en stand omkleedt. Zoudt gij wenschen, dat ik zulk een blik bezat en er gebruik van maakte?"

Frans lachte. „Niet zoo grimmig, grootmoeder!" zeide hij op goedigen toon. „Wat komt het omhulsel er op aan, als de kern allerlei goede hoedanigheden bezit? Ik hoop het u te bewijzen".

Hij greep den arm van Fred en trok hem met zich in de richting van het huis.

Oud-Maryke stond op om de jongelieden te volgen. Meer uit gewoonte dan uit noodzakelijkheid, ten deele ook, om haar aanzien iets buitengewoons bij te zetten, bediende zij zich bij het gaan van een krukstok.

Een schetterende fanfare had de aankomst van den geestelijken — het Oude-Land is bijna geheel Evangelisch — gemeld. Hij begroette het bruidspaar en de wederzijdsche ouders; daarna gaf hij een teeken en een koraalgezang werd aangeheven, onder welks klanken allen zich naar de deel van de boerenhoeve begaven, die groot genoeg was om de circa vierhonderd gasten plaats te bieden.

Een tafel met een witten doek bedekt, waarop twee kaarsen en een kruisbeeld stonden, deed als altaar dienst. Voor de tafel stond een stoel voor den geestelijke bestemd; er achter stond het bruidspaar, in het bruiloftsgewaad van het Oude-Land: de bruidegom in langen rok met zilveren knoopen en rood vest; de bruid in den gebruikelijken rooden wollen rok, die de sneeuwwitte kousen en zwarte schoenen niet verborg; over den rok hing een voorschoot van wit batist; een zwart fluweelen lijf met een borstlap van goudbrokaat omsloot de slanke buste van het meisje. Van den hals hing een driedubbele ketting van goudparelen tot op het middel neder, terwijl het haar geheel door gouden platen verborgen werd, waaruit twee horens van roodwollen stof opstaken, die zich uit een krans van veelkleurige bloemen tot aanzienlijke hoogte verhieven.

De muziek zweeg; het werd stil. De predikant begon de huwelijksrede. Tijdens deze predikatie zweefde menige blik met vurig verlangen naar de lange tafels, die met wit linnen belegd waren. Nog droegen zij niets dan de aarden borden en eenige reusachtige kannen met anijs-brandewijn, welke den drank der feesttafel vormde. De andere eetgereedschappen moest — zoo wil het gebruik het nog heden — iedere gast, behalve zij, die in de eerekamer aanzaten, zelf medebrengen.

Geen der toehoorders, de bruid niet uitgezonderd, werd door de heilige handeling dieper aangegrepen, dan Anna Werner, die aan de zijde van Frans op den achtergrond van de deel de plechtigheid bijwoonde. Meer dan eens bracht zij den zakdoek aan de oogen om de heete tranen te verbergen, die over hare wangen stroomden. Doch dat deze tranen geen teekenen van zielelijden waren, bewees het milde, bijna gelukkige lachje om den fijnbesneden mond, zoo dikwijls de hand van den jongen schipper de hare met opzet aanraakte.

Anna Werner, eene weeze, dochter eens onderwijzers, was door een oude, zielelijke bloedverwante te Scharnrode opgevoed. Zij kon geen schoonheid genoemd worden, maar eene uitdrukking van innemendheid en van goedheid des harten; een beschaving en ontwikkeling, welke de eischen, die men een gewoon dorpskind stellen mag, deden haar aller harten winnen. Niet de geringste vlek kleefde op den naam van het omstreeks achttienjarige meisje en zelfs haar neiging voor Frans werd door de liefde, welke de jonge schipper zich in den loop van het jaar gedurende zijn tijdelijk verblijf te Scharnrode verworven had, met geen afgunstige blikken aangezien. Men gunde den jongelieden elkander.

De heilige handeling was voltrokken. Opnieuw werd een koraalgezang aangeheven en bij deszelfs tonen trok de geheele vergadering langs den predikant voorbij, die vol waardigheid en met half gesloten oogen op zijn zetel had plaats genomen. Volgens zijn vermogen legde ieder zijne gave op de tafel voor Zijn Eerwaarde — „offeren" wordt dit gebruik genoemd. Het wordt na den maaltijd herhaald, alleen met dit verschil, dat de bruid dan in plaats van den predikant achter de tafel zit, om de gaven, die meestal uit geld bestaan, in een gedekten schotel te ontvangen.

Wordt vervolgd.

nen en de vochtige wasdeksels der geopende honigcellen, werden door diarrhee aangetast en kwamen om.

Al de andere koloniën, waarvan het dekkleed openingen had, bleven gespaard. Hoe meer openingen er in het linnen waren, des te gezonder waren de bijen. Ook waren de droge bladeren, die wij op het dek gelegd hadden, bij deze koloniën geheel vochtig geworden. Deze proefneming was dus zeer beslissend.

C. B.

Te Boxtel in den Raad.

Op Vrijdag 17 Jan 1913
's avonds halfzeven.

Afwezig Weth. Paijmans.

De voorz. trekt als stemmingsnummer No. 9 en bedankt de leden, die hem met Nieuwjaar een kaartje hebben gezonden, terwijl hij hun wederkeerig een gelukkig Nieuwjaar toewenscht, en stelt voor de notulen der vorige raadsvergadering, die ter visie hebben gelegen, goed te keuren.

v. Elk. Ik zou daar, waar sprake is van de Landbouwschool, willen bijgevoegd zien, dat ook externe leerlingen kunnen worden opgenomen; 't is gezegd en 't staat niet in de notulen.

Schrijven van Ged. staten inhoudende aanmerkingen op de gemeenterekening 1911. Hierbij wordt door Ged. staten ook bijgevoegd:

„Blijkens uittreksel der notulen komen „in de rekening posten voor, die altijd „bij de Haas gehaald zijn. Voor geval „hier bedoeld wordt het raadslid de Haas, „wordt gevraagd of de Haas nog gele„verd heeft ten tijde van zijn raadslid„maatschap, en zoo ja, welke leveranties „hebben plaats gehad, zulks met het oog „op art. 24."

Voorz. Ik ben het hier volkomen eens met de meerderheid dat art. 26 der Gem. wet niet toegepast kan worden. Ged. staten hebben waarschijnlijk niet geweten, dat de chemicalien, die in de gemeenterekening voorkomen, door de Haas geleverd zijn vóór de verkiezing van den heer de Haas.

v. d. Horst. Het doet mij genoegen, dat de voorz. ook van die meening is. Ik heb er van morgen met den Secretaris over gesproken, en het staat voor mij vast, dat Ged. Staten hier enkel bedoeld hebben, wat de gemeenterekening betreft. Daarom kan van het concept-antwoord aan Ged. st. de laatste zinsnede, die er bij gevoegd is over het leveren van dien breukband aan het armbestuur, gevoeglijk wegblijven.

Niet dat ik tegen publiciteit van die zaak ben, maar, omdat het bij dit antwoord aan G. S. niet thuis hoort.

v. Leeuwen. v. d. Horst zegt, dat het er niet bijhoort, maar hoe komen dan G. S. er toe om er naar te vragen.

Voorz. Omdat G. S. in de gemeenterekening gezien hebben, dat de Haas geleverd heeft aan de gemeente.

De Haas. Het betreft hier een zaak van mij zelf en ik zou er ook niet over spreken, wanneer de heer v. Leeuwen ze goed begreep. Ik zal hem even zeggen hoe de zaak zit. In de notulen, waar van een afschrift aan G. S. is gezonden, wordt wel degelijk over leveringen door mij aan de gemeente gedaan, gesproken en wel naar aanleiding van de opmerking door mij gemaakt, dat de leveranties meer verdeeld moesten worden.

Daar heeft U, mijnheer v. Leeuwen, op geantwoord, dat ge in de rekening gezien hebt, dat door mij in 1911 verschillende malen aan de gemeente geleverd is, de aanmerking van G. S. houdt dus geen verband met de levering van dien breukband.

v. Leeuwen. Ik zou het toch wel denken, dat G. S. naar aanleiding van die levering aanmerking maken, ik geloof niet, dat er iets van in de notulen staat.

Voorz. Dat kan niet, want hier gaat het alleen over de gemeenterekening en niet over de armenrekening.

v. Lieshout. En bovendien was die breukband al besteld voor de Haas als raadslid zitting nam.

Nu worden de notulen nagezien, en daaruit blijkt, dat de heer v. Leeuwen zich vergist heeft.

Met algemeene stemmen wordt vervolgens aangenomen, dat de leveranties, waar G. S. aanmerking op maken, niet zijn in strijd met art. 24 der gemeentewet.

Opmerking van Ged. Staten, dat de begrooting te laat komt.

Voorz. De schuld hiervan ligt bij de commissie van de gemeenterekening, die met het rapport zoo lang heeft gewacht.

v. Oerle. Zou het geen aanbeveling verdienen bij het benoemen der commissie direct ook den voorzitter aan te wijzen?

Voorz. Die het eerst benoemd wordt, is voorzitter.

Opmerking van Ged. Staten over batig slot 1913.

Voorz. Ged. S. zijn van meening, zooals B. en W. dit ook waren, dat niet het geheele batig saldo mag beschouwd worden als afkomstig te zijn van gewone inkomsten en bijgevolg ook niet in zijn geheel gebruikt mag worden voor gewone uitgaven; dit sluit echter niet uit, dat indien dit noodig is, geleend kan worden. Het komt feitelijk, wat de begrooting betreft op het zelfde neer.

v. d. Horst. Dus nu wordt de begrooting gewijzigd en wel zóó, dat ze weer is zooals B. en W. ze vastgesteld hebben.

Voorz. Juist, en de posten zooals buitengewoon herstel fietspad en versterking Zwaansche Brug, waar G. S. ook aanmerking op maken, blijven onveranderd staan.

Adres Wed. A. v. d. Gouw om aankoop van een stukje heide tegen schattingsprijs.

Voorz. Ik stel voor drie schatters te benoemen.

v. Elk. Zijn er dan geen vaste schatters?

Voorz. Neen, ze moeten telkens benoemd worden. Den vorigen keer waren het v. d. Donk, v. d. Brekel en Veroude.

De drie vorige schatters worden weder gekozen.

Adres bewoners van Tongeren, Luissel en Kalksheuvel om verbetering van het kerkpad.

Voorz. B. en W. zijn niet ongenegen te verbeteren, mits de bewoners ook medehelpen.

Wordt aldus besloten.

Schrijven van den chef der Electrische Centrale omtrent het plaatsen van een gloeilamp op het Ossenpad; daar de kosten f 60 bedragen en het contract met de gemeente over een jaar eindigt, vraagt de chef der Centrale, mocht het contract niet vernieuwd worden, f 30 terug te betalen.

Voorz. Ik vind deze vraag wel billijk.

v. d. Eerden. f 30 is mij vrij hoog, ik zou dan liever nog een jaar willen wachten.

Voorz. Het is niet zeker, dat we die f 30 moeten bijbetalen, terwijl de verwachtingen bij de bewoners en passeerders nu zijn opgewekt.

De Haas. Is de Centrale verplicht de lamp te plaatsen?

Voorz. Neen er is daar geen geleiding.

v. Leeuwen. Toch geloof ik wel, dat we hen konden dwingen.

v. d. Horst. Weet u ook, of de Centrale weer wil contracteeren of dat ze *niet* zal trachten te concurreeren met de gasfabriek?

Voorz. Beiden willen graag leveren.

v. Oerle. Zouden we daar dan niet zoolang een petroleumlantaarn plaatsen?

Voorz. Dit is een best idee. Willen B. en W. dat eens overwegen?

v. Leeuwen. Wat zou dat kosten, ik denk ook wel f 30.

v. d. Eerden. f 60 voor die geleiding maken is toch wel wat erg veel, een paar palen met wat draad, waar moeten die groote kosten inzitten?

Ribbe. De centrale zal toch niet te hoog rekenen, het is toch haar eigen belang.

v. Elk. Ik stel voor, dat de raad een jaar wacht, er is daar toch zoo'n drukke passage niet en huizen staan er heelemaal niet.

Merkx. Maar het duurt nog zeker anderhalf jaar, ik zou er nu verlichting aanbrengen.

Voorz. In Juli van 't volgend jaar loopt dit contract af. Willen we dan schrijven dat we er b.v. een f 20 voor over hebben?

v. d. Horst. De bedoeiing is dus, dat mocht het contract met de Centrale niet doorgaan de gemeente f 20 moet terug betalen. Wordt aldus besloten.

De Haas. Zou de peelcentrale ook niet mede dingen om hier de verlichting te leveren?

Voorz. Een jaar van te voren zullen we zorgen alle aanbiedingen te hebben, we kunnen dan zien wie het voordeeligste levert.

v. d. Eerden. De centrale heeft altijd nog 15 jaar het recht elke geleiding te weren, zij behoeft geen andere geleiding toe te staan.

v. Oerle 't Best is in den loop van het jaar een voorstel uit te lokken van de centrale en van het gasfabriek. We kunnen het dan bijtijds onder de oogen zien. We verkeeren hier in een gunstig geval, twee lichtfabrieken, er is dus concurrentie.

Voorz. Een gemeente-lichtfabriek was mij liever.

v. Oerle. Dat vindt ik niet.

Schrijven der electrische Centrale over last der boomen in de Stationsstraat. Zij is bereid de boomen te verplaatsen voor eigen rekening.

Voorz. B. en W. meenden, dat het beter was de draden om te spannen langs de drukkerij van de firma van Moorsel & v. d. Boogaart. Want niemand zal er voor zijn de boomen weg te doen, en verplaatsen gaat toch ook niet.

v. d. Horst. Hoe je het doet of niet, het is altijd lastig. Binnen twee jaar heb je het zelfde geval met de telephoon aan de overzijde der straat, de toppen reiken er al tegen, laat de commissie voor beplantingen maar eens gaan kijken.

Kunnen de boomen niet ingekort worden, zoodat 't een soort sierboomen worden? Doch misschien leenen ze er zich niet goed toe

Voorz. B. en W. zullen overwegen, wat er aan te doen is.

Ribbe. 't Is een moeilijke kwestie, de boomen zijn er vroeger vooral op mijn aandringen gekomen, en vele menschen zouden ze niet graag weg hebben, maar zoo kan 't ook niet.

Maar als we nu eens een ander soort boomen zetten, die lager blijven, dan waren we allebei geholpen. Ik heb langs den Rijn boomen gezien niet hooger dan een paar menschenlengten en dat was ook zeer mooi.

v. Leeuwen. Deze boomen leenen zich er wel toe om kort gesnoeid te worden. De proef is in elk geval te nemen.

B. en W. worden gemachtigd ook in die richting te werken.

Nota van den Secretaris over levering van hondenbelastingbiljetten.

Voorz. Ik beschouw het geheele geval als een misverstand en keur het ten sterkste af om van fraude, diefstal enz. te spreken, een ieder kan zich vergissen.

De Haas. De secretaris heeft niet in de richting geantwoord, als door mij gevraagd werd n.l. of de opgave der wijziging na de levering der eerste biljetten is geschied.

Voorz. De zaak was, of de biljetten al of niet volgens de aanbesteding moesten gedrukt worden; dit was de vergissing. B. en W. hebben het contract uitgelegd en nu zal de drukker terugbetalen.

v. d. Horst U's gezegde van straks mijnheer de voorz. doelde vooral op mij. Ik herhaal echter dat er fraude is gepleegd met het leveren der biljetten en dat B. en W. vooral bij aanbestedingen sterk moeten toezien dat de gemeente niet bestolen wordt; ik heb dit laatste gezegd in algemeenen zin.

Voorz. B. en W. hebben een strengere controle ingesteld met bons. Ik zou hier de discussies maar over willen sluiten.

v. Leeuwen. 't Is niet noodig om de zaak nu zoo te begraven, het was plicht geweest van B. en W. den Secretaris te verdedigen; zij hebben het niet gedaan, er gebeuren hier veel onregelmatigheden, die worden echter niet opgemerkt, als het den opzichter geldt of den gemeenteontvanger.

Nu is het een partijzaak, 't geld nu een persoon, die bij die partij niet goed gezien is. Vooral de Haas, die zelf in een glazen huisje woont, moest er over zwijgen; men heeft den Secretaris voor een dief uitgemaakt, terwijl deze overal hoog staat aangeschreven; daar had de voorz. tegen op moeten komen; als de biljetten geleverd zijn volgens prijscourant van de firma Stokvis, dan behoefdt de drukker niets terug te betalen, iedereen zou denken dat de Secretaris uit die leverantie's een slaatje slaat, maar 't is zuiver een partijzaak.

Voorz. Er wordt niets in den doofpot gestopt en uw gezegde aan mij is allerminst gegrond, ik heb nog zoo juist tegen die woorden diefstal en fraude geageerd.

v. Leeuwen. Dat is nog geen verdediging, 't is schandalig, zoo als men de Secretaris behandeld heeft.

Voorz. Ik behoef van U mhr. v. Leeuwen niet te leeren, hoe ik den Secretaris verdedigen moet, dat weet ik zelf best.

v. d. Horst. Mhr. v. Leeuwen heeft het vooral tegen de Haas en mij en zegt dat het een partijkwestie is, en dat de secretaris niets misdaan heefr.

Toen U, mhr. v. Leeuwen, de gemeenterekening had nagezien, kwam u met met verschillende fouten of vermeende fouten van den opzichter en gemeente-ontvanger voor den dag. Ik heb u toen mijn compliment gemaakt dat u de rekening zoo goed nagezien had, en nu sluit gij uw oogen voor fouten, die begaan zijn door den secretaris. U zegt, dat ik in deze partijdig zou zijn, maar dat werp ik op u terug, want de fouten en de vermeende fouten van opzichter en ontvanger hebt u hier met veel ophef besproken. Maar nu er duidelijk te zien is, dat er iets met den secretaris niet in orde is, nu verdedigt u den secretaris, dat is uw partijdigheid, mijnheer v. Leeuwen. Bovendien de fouten van den opzichter en gemeente-ontvanger waren al hersteld en bleken werkelijk abuizen te zijn, maar hier gaat het over een fout, die nog hersteld moet worden. De secretaris zag dat hier twee maal geleverd werd, hiervan had hij, terwijl de secretaris verantwoordelijk is voor de drukwerken, aan B. en W. kennis moeten geven. Toen Tielen aanmerking maakte, is het in den doofpot gestopt, en nu er bewijzen zijn, durft gij het nog verdedigen.

v. Leeuwen. De zaak is deze, dat ik heelemaal niet overtuigd ben, dat de secretaris verkeerd gehandeld heeft en daarom wil ik opheldering hebben. En Tielen, die heeft nog nooit iets geschreven, waar hij zijn naam onder durfde zetten, hij stuurde er dien jongen op af en zelf bleef hij buiten schot.

v. d. Horst. Mhr. v. Leeuwen, u zegt dat de secretaris geen fout heeft, maar weerleg me dan. Ik heb toch feiten genoemd. Toen v. Eupen dat briefje van den secretaris ontving, waarin gevraagd werd *de* biljetten (hij had biljetten aangenomen, Verslaggever) een beetje te wijzigen en dit voor een nieuwe bestelling aanzag, dat is iets waarvoor de secretaris geen blaam treft: maar toen de biljetten tweemaal geleverd werden en ook tweemaal uitbetaald, voor de eerste f 2.75 en voor tweede f 7.50, toen had de secretaris zijn plicht moeten doen en dit moeten verhinderen. En nu zegt gij, er is niets gebeurd, Weerleg dan, wat ik beweerd heb.

v. Leeuwen. 't Is hoogstens een vergissing en dan de biljetten al zijn ze dubbel geleverd, blijven goed, ook nog een volgend jaar.

De Haas. Ik heb in de commissie gezeten en we hebben alle feiten goed onderzocht en in het rapport opgenomen de prijs der biljetten kwam mij te hoog voor, toen heb ik dat onderzocht en toen de inlichtingen van den secretaris niet juist bleken heb ik er hier over gesproken.

v. Leeuwen. We hebben toen alles met den secretaris onderzocht, daar hadt gij ook maar betere inlichtingen moeten vragen, maar neen, ge hebt je eerst doer je vriendjes laten opstoken om den secretaris eens een hak te zetten.

De Haas Ik behoef me door geen mensch te laten opstoken, en heb direct gezegd, dat die prijs mij te hoog voorkwam, dat had den secretaris ook ook moeten opvallen.

v. Leeuwen. Toen had gij dan alles maar moeten onderzoeken, maar in 't rapport stond van u niets in, neen eerst visschen en uitzoeken of het niet mogelijk was den secretaris een hak te zetten. 't Is zuiver een partijgeschiedenis.

Waarna v. Leeuwen met een triomphankelijk gezicht verklaart zijn gemoed eens te hebben kunnen luchten.

v. d. Horst. Mhr. van Leeuwen, u verklaart, nu eens uw gemoed te hebben kunnen luchten. Mij dunkt op een manier u onwaardig; gij hebt iets willen verdedigen, wat absoluut niet te verdedigen was; gij moest u schamen.

De Secretaris vraagt het woord en na het gekregen te hebben, zegt hij als volgt:

Hoewel het de gewoonte niet is, dat de secretaris in de raadsvergadering zich verdedigt, is het ook evenmin de gewoonte om een ambtenaar zou aan te vallen. Van De Haas, die zelf ambtenaar is, van hem had ik dit allerminst verwacht. De Haas vergist zich, zoo hij meent, dat er nieuwe stukken zijn bijgelegd, de nota lag met de andere stukken reeds de vorige vergadering ter visie. De inlichtingen, waar De Haas nog verder om vraagt, kunnen niet gegeven worden. Ook is er noch fraude, noch vergissing gebeurd; de biljetten moeten f 7.50 kosten, ik deel niet de meening van B. en W. betreffende den eenheidsprijs, de prijs kan hoog zijn, doch al was die f 100 dan zou hij nog moeten betaalt worden. Had ik een fout begaan, en als mensch zou dat kunnen, ik zou niet geaarzeld hebben, die bekennen. Tegen de beschuldigingen van de leden v. d. Horst en de Haas over diefstal en fraude protesteer ik en werp die ver van mij af, als ambtenaar, ben ik daar boven verheven.

De voorz. sluit hierna de discussies over deze zaak.

(Wordt vervolgd.)

De Balkanoorlog.

Verleden Zaterdag zijn de Turken met de Grieken op zee slaags geweest De Msb. van hedenmorgen geeft hiervan de volgende bijzonderheden. Volgens de mededeelingen der ooggetuigen van het zeegevecht van 18 dezer, door de bladen geplubclieerd, verliet de Turksche vloot de Dardanellen om de „Averoff" in de baai van Mudros te verrassen. Op tien mijlen afstand werd het schip in volle zee ontdekt, de „Haireddin-Barbarossa" en de „Torghut-Reis" begonnen de „Averoff" te beschieten. Een projectiel van de „Averoff" sloeg in de eetzaal der officieren van de „Barbarossa" Vier officieren en 78 matrozen werden gewond, vier officieren en 27 minderen gedood.

De ontpoffing veroorzaakte een begin van brand, die echter spoedig gebluscht werd. Twee Turksche pantserkruisers beschoten de „Averoff". Weldra werd een groot gat waargenomen in het achterschip, waarvan bovendien het want vernield werd.

Twee Grieksche torpedojagers werden beschadigd door de projectielen van de „Messoudich" en van een Turksche torpedojager, die tot den aanval evergingen en de Grieksche torpedojagers op de vlucht dreven. De Turksche pantserkruisers liepen de Dardanellen weer binnen. De averij van de „Barbarossa" is niet van dien aard dat het schip zal moeten dokken.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Aanranding te Brussel.

Dezer dagen werden in de Regentlaan te Brussel twee Zusters van Liefde door een bandiet aangerand, die ze sloeg en op den grond wierp. Een drietal kantoorbedienden snelden de zusters te hulp, waarop de booswicht de vlucht nam.

De zusters wilden de zaak niet bij de politie aangeven, zeggende: „het is een deugniet."

Frankrijk.

Parijsche Apachen.

Toen twee Parijsche politie-agenten Zondagmorgen den gang van drie apachen nagingen, werden zij bij de Porte de Clignancourt door de bandieten met revolvers beschoten. Een politieagent werd aan den voorarm gewond, de andere bleef bij toeval ongedeerd doordat een kogel afstuitte op zijn notitieboek.

Spoedig snelden meerdere politieagenten te hulp die de drie apachen wisten te arresteeren.

Duitschland.

Een Russisch vlieger doodgeschoten?

De „Breslauer Zeitung" bevat het volgende opzienbarend bericht: Gedurende den laatsten nacht zijn ten Zuiden van de grensplaats Jeroslaw (Galicië) verschillende Russische vliegmachines waargenomen. Zij waren alle van reflectoren voorzien.

In den nacht van Zaterdag op Zondag verscheen weer een vliegmachine, die, om welke reden weet men nog niet, moest dalen. Daarbij zouden de Duitsche grensposten, die bevel hebben gekregen op elken aviateur van over de grenzen te vuren, de militairen vlieger, een officier van den Russischen generalen staf, gedood hebben.

Vijf kinderen vergiftigd.

Te Karlsberg is naar de N. R. C. meldt een 35 jarig ontvanger in hechtenis genomen, onder verdenking dat hij zijn vijf kinderen vergeven heeft. Alle kinderen werden tegelijkertijd ziek. Twee bezweken er, de overigen zullen er vermoedelijk het leven afbrengen.

Binnenlandsch Nieuws.

Minister E. R. H. Regout †.

Zaterdagochtend is te 's Gravenhage tusschen half acht en acht uur de Minister van Justitie, Mr. E. R. H. Regout, na voorzien te zijn van de H.H. Sacramenten der Stervenden, zacht en kalm overleden.

Mr. Edmond Robert Hubert Regout werd den 4en Juni 1863 te Maastricht geboren en promoveerde den 31en Mei 1886 aan de universiteit te Amsterdam tot doctor in de rechtswetenschap op een dissertatie over het faillissement. In Juni 1888 werd hij benoemd tot ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht te Roermond. Daarop volgde in November 1893 zijn benoeming tot substituutofficier van justitie bij de rechtbank te Amsterdam, welke betrekking hij in 1903 verwisselde met die van officier van justitie te Roermond.

Bij de periodieke verkiezingen in 1905 werd hij gekozen tot lid van de Tweede Kamer voor het district Helmond als opvolger van wijlen den heer C. A. M. Raymakers. Om zich geheel aan het Kamerlidmaatschap te kunnen wijden, vroeg en verkreeg hij in dit jaar eervol ontslag uit zijn betrekking van officier van justitie en vestigde hij zich metterwoon te 's Gravenhage.

Den 7den Juni 1910 werd hij benoemd tot minister van justitie in de plaats van Mr. A. P. L. Nelissen, die zich wegens gezondheidsredenen genoodzaakt zag als zoodanig ontslag te nemen.

In zijn ruim tweejarig ministerschap heeft hij een viertal belangrijke onderdeelen van den justitieel-wetgevenden arbeid tot stand gebracht o.a. de Zedelijkswet, de eedsvoorziening, de militaire strafrechtpleging en de Auteurswet. De voorbereiding van andere belangrijke justitieele wetten getuigde van zijn toewijding en werkkracht.

* * *

Dinsdagmorgen had in den Haag de plechtige uitvaart plaats, en Woensdagmorgen is Minister Regout overgebracht naar Maastricht om daar in 't familiegraf te worden bijgezet.

* * *

Dinsdagmiddag om 2 uur werd de vergadering der Tweede Kamer geopend. Achter de Ministers tafel hadden plaats genomen alle Ministers.

Ingekomen was een schrijven van Mevr. de Weduwe Regout, waarin zij mededeelt het overlijden van haar geliefden echtgenoot. Daarop neemt de voorzitter het woord, en zegt, terwijl alle aanwezigen zich van hun zitplaatsen opstaan:

Het is in droeve stemming, dat de Kamer thans bijeenkomt. Nog weinige weken geleden was de heer Regout in ons midden. Niets kon vermoeden, dat het einde zoo nabij was.

De weinige jaren, die hem ten deel zijn gevallen, heeft de overledene nuttig besteed. Hij was een man van groote gaven en van groote werkkracht. Hij beschouwde den arbeid niet als een last, maar achtte het een voorrecht zich in te spannen voor alles wat goed en edel is. Hij heeft zich onderscheiden in alle betrekkingen, welke hij vervulde. Toen hij in de Kamer kwam in 1905, was het bekend, dat hij een uiterst bekwaam jurist, een uitstekend redenaar en een onkreukbaar, eerlijk ambtenaar was. Dien goeden roep heeft hij in elk opzicht gehandhaafd en bevestigd.

In korten tijd hoorde hij in de Kamer onder de allereersten. Toen hij door het vertrouwen der Kroon geroepen werd, vond hij gelegenheid om zijn groote talenten nog breeder te ontvouwen als Minister van Justitie.

Bij die groote gaven van geest toonde hij ook een eerlijk en nobel karakter. In elken werkkring verwierf hij zich tal van vrienden. In de jongste weken betrof de groote belangstelling voor elke tijding omtrent den toestand des lijders niet alleen den bekwamen bewindsman, maar ook den nobelen, trouwen vriend.

Bij zoo groot leed schroom ik te ge-

wagen van menschelijken troost. Indien iets lenigen kan, dan is het de overtuiging dat zijn naam in hooge eere zal blijven en zijn heengaan door velen in den lande wordt betreurd.

Daarop krijgt Minister Heemskerk het woord die met een door ontroering moeilijk verstaanbare stem verklaart, dat de Regeering zich van ganscher harte aansluit bij de woorden des voorzitters. Minister Regout was een trouw dienaar der Kroon. Hij was een Staatsman van groote scherpzinnigheid en buitengewonen ijver. Spr. heeft hem leeren kennen als een trouw vriend, op wien men rekenen kan; die ernstig was door zijn Christelijke overtuiging, maar ook opgewekt. Hij weidde zich steeds met heel zijn hart aan zijn arbeid. Spreker eindigde met den wensch: God moge troost schenken voor zulk een eenig verlies!

Schandelijke misdaad.

Zaterdagmorgen is een knaapje vermoord in de Zijl te Leiden drijvende gevonden. Vrijdag-avond was het jongetje door een als heer gekleed persoon meegetroond, die den knaap een kwartje had beloofd. In Katwijk aan Zee heeft eenzelfde geval zich voorgedaan, doch de dader werd achterhaald. Hij werd echter niet aangehouden en wordt nog gezocht.

Het knaapje is 8 jaren oud. Het heet F. C. Het werd gevonden met afgesneden hals.

Nader meldt men uit Leiden:

V. d. S., de verdachte van den schandelijken moord van een 8-jarig knaapje, geeft na confrontatie met verschillende personen, die hem gezien hebben en hem dadelijk herkenden, een volledige bekentenis afgelegd.

De moordenaar is een 23-jarig jongmensch, zoon van een geacht winkelier hier ter stede, sedert 14 dagen thuis wegens zenuwoverspanning. De ouders van het vermoorde kind zijn radeloos, naar de vader ons vertelde, moest hij zijn vrouw reeds tweemaal verhinderen in een poging tot zelfmoord. De deelneming in de stad is algemeen, zoowel met het zwaarbezochte gezin van het slachtoffer als met de ouders van den dader.

Zaterdagavond schoolde een dichte menigte zamen voor het politiebureau, zoodat men den dader langs een achteruitgang heeft weggeleid bij zijn overbrenging naar het huis van bewaring te 's-Gravenhage.

De woning van de familie v. d. S. werd door de politie bewaakt, daar men vreesde dat het hier tot een manifestatie zou komen.

Een moeilijk geval.

Als bewijs, dat in sommige gedeelten van Amsterdam zonderling is gebouwd diene het volgende staalte: De perceelen Lange Leidschedwarsstraat 180—182 werden verkocht teneinde na slooping van de oude huizen, op dezen grond twee nieuwe huizen te zetten. Vol moed begonnen sloopers de pannen en spanten en latten van de kap te verwijderen, toen de eigenaar van het belendende perceel, no. 184, hiertegen bezwaren inbracht. Het bovenhuis van dit perceel no. 184 heeft n.l. een kamer in no. 182, zoodat de bewoners hiervan hun dak zagen wegnemen en er zelfs al over gedacht werd hun eenigste bedekking, de zoldervloer, te sloopen. Het zal er nu om gaan, aan wie het hoort. Van hem, die jarenlang huur van deze woning ontving, of van hem, wien de grond hoort, waarboven het bewuste kamertje zich bevindt. Naar alle waarschijnlijkheid wegens het niet dagelijks voorkomen van zulk een geval lieten B. en W. een fotografische opname doen. Het is wel vermakelijk het zwevende (natuurlijk gestutte) kamertje eens te gaan zien, alvorens van hoogerhand beschikking zal genomen worden.

Geheimzinnige diefstal.

Een hoogst geheimzinnige diefstal heeft dezer dagen plaats gehad ten nadeele van den heer Arnowits wonende op de eerste verdieping van perceel Manegestraat 4 te Amsterdam. Toen de heer A. Zaterdag eenige sieraden uit de kast wilde halen, kwam hij tot de ontdekking dat de ijzeren trommel, waarin deze geborgen waren, verdwenen was. In de trommel bevond zich pl.m. f 350 aan bankpapier, twee gouden ringen, waarvan een met 3 diamanten steenen, een gouden heerenhorlogeketting en een gouden armband. Alles der gezamelijke waarde van ruim f 600.

Deze diefstal, waarvan bij de politie onmiddellijk aangifte is gedaan, is daarom zoo geheimzinnig, wijl de geldtrommel veertien dagen geleden nog in de kast stond, en er intusschen geen dag geweest is, waarop de woning geheel verlaten was. Ook werden geen sporen van braak gevonden.

Restitutie.

De Minister van Financiën maakt bekend, dat ten behoeve aan 's Rijks schatkist, uit Steenwijk, van een onbekende, is ontvangen een bankbiljet, groot f 60, ter voldoenning van uitgestelde belasting, en dat ten kantore van den inspecteur der directe belastingen, enz. te Deventer, van een onbekende is ontvangen f 1268.14, ter voldoening van te weinig betaalde belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 22 Januari 1912.

Ministrieele dankbetuiging.

Zijn Excellentie de Minister van Binnenlandsche zaken, waarnemend Minister van Justitie heeft aan den Wachtmeester te paard Hemmekam commandant der Kon. Marechaussée te Boxtel zijn bezondere tevredenheid en dank betuigd voor de wijze en de omstandigheden waarmede die wachtmeester *alleen en op signalement* heeft gearresteerd den beruchten kerk- kloos- ter- en schooldief die het geheele jaar 1912 de provincies N.-Brabant en Limburg heeft onveilig gemaakt en wie gebleken is te zijn de meer beschreven Joh. van Gelderen.

— De Commissie voor de R. K. Landbouwschool, heeft de aangeboden subsidie van de gemeente, groot 5000 gld. geaccepteerd en bijgevolg besloten de Landbouwschool te Boxtel te vestigen, op een terrein van Mevrouw Clercxs, gelegen nabij de Kloosterstraat.

— Zondagavond had er in Onrooi een treurig ongeval plaats. C. Leermakers, die in het café van L. v. d. Brand aan het kaartspelen was, werd ongesteld en bleef op slag dood.

— De aanneming van drukwerken voor de gemeente is gegund aan den heer W. van Eupen. De heer v. Eupen was de eenige inschrijver.

— Op het buurtconcours, uitgeschreven door het Handbooggezelschap „Ons Genoegen" te Vucht, hebben de Boxtelsche schutters zich weer kranig gehouden.

„L'Union", gevestigd bij H. Theulings behaalde den tweeden prijs met 95 p.

„Amicitia", gevestigd bij H. van Breugel den derden met 94 punten; terwijl H. v. Esch met 5 drieën den derden personeelen prijs verwierf.

Gemonde. Het Goudenbruilofsfeest van C. Voets zal Dinsdag 28 Januari gevierd worden.

Naar wij vernemen, heeft de buurtcommissie er heel wat werk van gemaakt, om het feest zoo luisterrijk mogelijk te maken.

St. Michielsgestel. Het Handbooggezelschap St. Bastiaan alhier behaalde op het winterbuurtconcours te Vucht den eersten prijs met 101 punten. Wij wenschen St. Bastiaan van harte geluk met dit groot sueces.

Het Handbooggezelschap de Unie eveneens hier gevestigd kwam ook gelauwerd uit het strijdperk, en wel met den Rozenprijs.

— Aanstaanden Zaterdag zal de H. Missie een aanvang nemen.

De Missie zal gepredikt worden door de Z. Eerw. Paters Redemptoristen: Harte, Booten en Van Baerle.

Haaren. Verleden Maandag vierde het schuttersgilde St. Antonius en Sebastianus, gevestigd bij den heer A. v. den Hurk een gezelligen teerdag. Des morgens werd er eerst eene H. Mis opgedragen voor de zielerust der overleden leden van genoemd Gilde. Verder werd den dag in gepaste vroolijkheid doorgebracht.

— Aanstaanden Woensdag zal door de Fanfare „Gregorius", gevestigd bij den Heer J. v. den Braak, een tweede winteruitvoering worden gegeven met medewerking van eenige der beste muzikanten van de Tilburgsche Capelle en de karakter-humorist den heer Smits met van Abeelen als pianist, beiden uit Tilburg.

Oisterwijk. Het bestuur der Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland deelt mede dat de pogingen tot aankoop der bosschen en vennen van Oisterwijk aanvankelijk succes hebben gehad. De Prov. Staten van Noord-Brabant en de gemeentebesturen van Tilburg en Oisterwijk besloten elk voor f 5000 deel te nemen, in de door de Vereeniging uitgeschreven van obligatieleening groot f 125.000 en van particuliere zijde vloeiden uit alle deelen van ons land — vooral uit Amsterdam en Rotterdam — aanzienlijke bedragen toe. Echter ontbreken nog ongeveer vijftienduizend gulden, alvorens tot uitgifte der leening kan worden overgegaan. Het geldt hier het behoud van het schoonste landschap van Noord-Brabant geroemd door kunstenaars en natuurvrienden.

Eindhoven. Naar de Msb. verneemt, hebben de burgemeesters van de gemeenten Eindhoven, Stratum, Woensel, Strijp, Gestel en Tongelre Zaterdagmiddag in een gehoudee vergadering ten gemeentehuize besloten, pogingen in het werk te stellen, om in hunne respectieve raden te doen aannemen een uniforme belasting op tooneel- en andere vermakelijkheden. Tot dusverre waren twee verordeningen ontworpen n.l. één door de gemeente Eindhoven en één door de andere gemeenten gezamelijk.

Gennip. Maandagavond kreeg een zekere C. twist met zijn zoon. De twist liep zoo hoog, dat C. een bijl nam en zijn zoon daarmede zoodanig op het hoofd sloeg, dat de getroffene des nachts overleed.

's-Bosch. B. en W. hebben aan de leden van den gemeenteraad verzonden een plan en teekening van een nieuwe uitbreiding der stad door den ingenieur-directeur van gemeentewerken, den heer J. Kersemakers.

Reeds besloot de raad om achter het stationsemplacement terrein op te hoogen alsmede om een verkeersweg te maken tusschen dit nieuwe terrein en de oude stad. Ook schonk de gemeente subsidie aan de 's-Hertogenbosche Machinefabriek, die daar de eerste industrieele onderneming bouwt.

Het ingediend ontwerp betreft een uitbreiding ten Westen van het statiionsemplacement en omvat het polderland, ongeveer tot aan de grenzen tusschen Den Bosch en Vught en Den Bosch en Cromvoirt. Er zouden dan komen 44.29 H.A. voor bouwblokken, 47.08 H.A. voor straten, 13.80 H.A. voor havens, 59.22 H.A. voor fabrieken en 16.80 H.A. voor plantsoenen. Het geheele plan omvat een opervlakte van 180.99 H.A. Bij deze gronden zijn niet begrepen die der fabrieken van Grasso, thans in aanbouw, en die voor de uitbreiden van het spoorwegemplacement.

Twee havens worden gegraven in verbinding met het spoor en de Zuid-Willemsvaart. Langs de industriterreinen komen arbeiderswoningen en woningblokken voor fabrieksambtenaren, waartusschen een plantsoen.

Er komen twee tunnels, beide onder het spoorwegemplacement, die loopen van den Vlijmschen weg tot het Wilhelminapark en van het nieuwe fabriksterrein tot het Meijerijplein. De kosten hiervan zijn geraamd op f 500.000 Over de spoorhaven geeft een op te richten draaibrug eveneens toegang tot de nieuwe terreinen.

Er is ter ophooging 5.267.000 kub. M. grond benoodigd, welk werk met het maken der havens f 1.075.000, de rioleering op f 250.000 en de aanleg van plantsoenen op f 58.000. De onteigening van benoodigde landerijen wordt geschat, bij een gemiddelden prijs van f 2000 per H.A. op f 355.000. Het totaal bedrag der inrichting van terreinen wordt op f 4.640.000 geschat. De verkoopprijzen zijn als volgt ontworpen: terreinen voor fabrieken f 3.65 voor arbeiderswoningen f 4 87, voor ambtenaarswoningen f 7.30, alles per vierk. M. In erfpacht zou een canon worden gesteld van resp. f 0.18½, f 0.24½ en f 0 36½, per vierk. M. jaarlijks. Wanneer het maken der tunnels niet tegelijkertijd zou geschieden, kon de voorloopige prijs der gronden gemiddeld op f 4 per vierk. M. worden gesteld. Voor de inrichting van een stoomgemaal wordt nog f 200.000 extra uitgetrokken.

Gemengd Nieuws.

Europeesche vorsten als geldbeleggers.

De koningen en vorsten van Europa, schijnen, aldus schrijft de Tel., de banken van Europa niet veilig genoeg meer te vinden om hun kapitaal te deponeeren. Sedert eenige jaren brengen zij hun geld naar de groote bankinstellingen in de Vereenigde Staten, en zijn nooit afkeerig van industrieele speculaties in Noord- en Zuid-Amerika.

Keizer Wilhelm heeft bijvoorbeeld reeds zeer lang voor drie milioen dollar aandeelen van een Amerikaansche spoorwegmaatschappij, die hem 5% dividend opbrengen. Ook de Pruisische prinsen bezitten Amerikaansche spoorweg-aandeelen. De Tsaar van Ruslannd heeft 6 milioen dollar gestoken in Amerikaansche spoorwegwaarden, waarvan hij een rente van 500.000 dollar per jaar trekt. Koning George van Engeland, heeft voor vijf milioen dollar Amerikaansche industrieele waarden.

Tot de vorsten, die geld in 't land van den dollar belegd hebben, behooren verder de koningen van Italië, van Griekenland, van Denemarken, van België. Ook koning Alfons van Spanje behoort onder hen. Ex-keizerin Eugenie heeft op de Amerikaansche banken niet meer dan 10.000 dollar staan.

WORD KIEZER.

Als gij 25 jaar oud zijt (of wordt) voor of op 15 Mei a.s., kunt gij kiezer worden.

Betaalt gij personeele belasting. minstens f 1 grondbelasting of vermogens- of bedrijfsbelasting en hebt gij tijdig uw belasting voldaan, dan behoeft gij u niet aan te geven.

Alleen als ge uit een andere gemeente zijt komen overhuizen, moet ge u aangeven en uw afbetaalde belastingbiljetten overleggen.

In alle andere gevallen moet gij om kiezer te worden

aangifte doen.

Deze aangifte geschiedt op een formulier, dat gij kosteloos aan de gemeente-secretarie kunt krijgen. De aangifte zelf moet ook geschieden ten gemeentehuize, en wel

tusschen 1 en 15 Februari a.s.

Gij kunt u aangeven:

ALS HUURKIEZER. Daartoe moet ge tusschen 1 Augustus van het vorig jaar en 31 Januari 1913 in *niet meer dan twee* woningen binnen dezelfde gemeente hebben gewoond en in elke woning een wekelijkschen huurprijs verwoond hebben van minstens een zeker bedrag.

Dit bedrag is bepaald op minstens 1 gld per week voor Boxtel en de meeste omliggende plaatsen.

Bewoont ge nog hetzelfde huis waardoor ge 't vorig jaar huurkiezer zijt geweest, dan behoeft ge u niet opnieuw aan te geven.

ALS LOONKIEZER. Daartoe moet ge tusschen 1 Januari 1912 en 31 Januari 1913 bij *niet meer dan twee* patroons in dienst zijn geweest en in elke betrekking een loon hebben genoten van minstens een zeker bedrag.

Dit bedrag is bepaald op minstens 325 gld. per jaar, voor Boxtel, voor omliggende gemeenten 300 gld.

Hebt gij vrij kost en inwoning, dan kunt ge dit rekenen, alsof dit bedroeg een geldswaarde van 225 gld. voor Boxtel. Voor de omliggende gemeenten 200 gld.

Pensioen kunt ge bij uw loon tellen. Evenzoo datgene wat uw vrouw verdient. Het loon uwer kinderen *voor de helft*.

Men behoeft niet het bedrag van loon of inkomsten op te geven, doch kan volstaan met de verklaring dat het loon het door de wet gevorderde bedrag bereikt. Pas echter op, dat ge geen valsche verklaring aflegt! Dit wordt streng gestraft.

Loonkiezers moeten zich elk jaar opnieuw aangeven.

ALS SPAARKIEZER. Daartoe moet ge vanaf 1 Febr. 1912 tot 1 Febr. 1913 *nooit minder dan f* 50 achtereen op de spaarbank hebben staan gehad. Ge moet, alvorens u aan de Secretarie op te geven. daarvan eerst een *bewijsje* bij het bestuur der Spaarbank hebben gevraagd.

ALS EXAMENKIEZER. Onderwijzers, geestelijken, ambtenaren bij de belastingen, beambten bij het spoorwegwezen enz., die een examen hebben afgelegd, kunnen door overlegging van hun diploma het kiesreoht bekomen. — Eenmaal examenkiezer, behoeft ge, zoolang ge in dezelfde gemeente blijft wonen, u niet meer opnieuw aan te geven.

Betaalt gij personeele belasting, of minstens 1 gld. grondbelasting, vermogensbelasting of bedrijfsbelasting, en hebt gij tijdig uw belasting voldaan, dan zijt gij kiezer; ook voor de *gemeenteraad*. Indien gij u aangeeft als *loon-*, *huur-*, *spaar-*, of *examenkiezer* en ge betaalt bovendien hoofdelijken omslag, dan zijt gij ook kiezer voor den gemeenteraad.

Hoofdelijken omslag *alleen* geeft geen kiesrecht.

Dus zij die enkel hoofdelijken omslag betalen, geven zich op als *loon-*, *huur-*, *spaar-*, of *examenkiezer*.

Niemand verzuime zich tusschen 1 en 15 Februari op te geven om op de kiezerslijst geplaatst te worden.

Markten.

Maandag 27 Januari.

Oisterwijk: jaarmarkt.

Dinsdag 28 Januari.

Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Eindhoven: beesten- en schapen.

Boxmeer: jaarmarkt.

Woensdag 29 Januari.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Donderdag 30 Januari.

Waalwijk: jaarmarkt.

Mill: jaarmarkt.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 20 Jan. Aangevoerd 146 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0 66; tweede kwaliteit van f 0.55 tot f 0.60; derde kwaliteit. van f 0.50 tot f 0.55.

Boterprijzen.

Op 21 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1 36, f 1.50 per K.G. N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 21 Jan. Hoogste prijs f 1.48, Laagste f 1.40, Middel f 1 44. Aanvoer 8845 K.G.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 12—18 Jan.

Geboren: Johanna W., d. van A. A. van Hamond en A. A. Heijmering, Nieuwstraat. — Adrianus P. J., z. van J. M. van Gils en J. P. Bodefee, Breukelsche straat. — Elisabeth J., d. van A. M. Heijmans en J. M. van Run, Breukelen. — Martinus H., z. van G. van Esch en W. van Grinsven, Breukelen. — Woutherus F., z. van J. A. Engbers en C. A. Willems, Breukelen. — Cornelia, d. van G. W. van den Brink en T. van der Veken, v. Osch- en v. Leeuwenstraat.

Getrouwd: Cornelis Boeren, 28 j., St. Oedenrode en Adriana Voets, 22 j. Langenberg.

Overleden: Theodora G. van Beers, 7 m. Molenwijk. — Franciscus I. Bonekamp, 77 j. Liefdehuis. — Henri J. Nissen, 71 j. Langenberg. D. en A.

Bekendmaking.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd aanvragen met bijlagen van:

Johannes Josephus de Leijer, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden zijner broodbakkerij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie F no. 3265, gelegen langs de Nieuwe Kerkstraat, plaatselijk gemerkt wijk B, no. 495.

dat op Maandag, den 3 Febr. 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 20 Januari 1913.

Burgemeester en Wethonders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN

Het bestuur der vereeniging „Onderlinge ontsmettingsdienst voor Boxtel, St. Oedenrode en Schijndel" roept sollicitanten op voor de betrekking van

Ontsmetter,

waarvoor kostelooze opleiding geschiedt, vanwege de vereeniging.

Aanmelding bij Dr. HOEK te *Boxtel* of bij Dr. KOOLEN te *Schijndel*, die tevens verdere inlichtingen verschaffen zullen.

Het bestuur voornoemd,
A. GIJSEN, Burgemeester,
Voorzitter.
Dr. P. M. HOEK, *Secretaris.*

GEVRAAGD:

Smidsleerling

bij H. v. SON, Gemonde.

GEVRAAGD.

Om dadelijk in dienst te treden **gevraagd:**

Huisgezinnen

met 3 of 4 of meer **mannelijke Personen** van 17 jaar of ouder.

Verdiensten f 7.— per week met vrije woning. Verhuiskosten worden vergoed.

Adres met franco brieven aan de **Flesschenfabriek** *te Nieuwerkerk a.d. IJssel.*

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren,
alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten,
alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Aanbesteding.

Door den Heer J. DE VRIES, Architect te **Boxtel**, zal namens de Eerw. Overste van „Huize Overdonk" te Dongen worden

aanbesteed:

Het bijbouwen van een vleugel voor klassen en een bidkapel aan het bestaande Broedershuis.

De besteding geschiedt op **Donderdag 30 Januari 1913** 's middags **half twee.**

Aanwijzing denzelfden dag om **11 uur.**

Bestek en teekeningen te bekomen tegen franco toezending van f 2.—.

Inlichtingen te bekomen bij voornoemden Architect.

Aanbesteding Onderhoudswerken.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Boxtel zullen op **Dinsdag 28 Januari 1913** om **10 uur voormiddag** ten raadhuize in het openbaar

aanbesteden:

a. Het uitvoeren van gewone onderhoudswerken, veranderingen, verfwerken, enz., aan de verschillende gemeentegebouwen, werken en meubelen, gedurende het jaar 1913, in twee perceelen.

PERCEEL I: *Gewone onderhoudswerken.*
PERCEEL II: *Verfwerken.*

b. Het verbeteren en versterken van de Zwaansche brug.

De voorwaarden der aanbestedingen liggen ter inzage op de Secretarie en zijn tegen betaling van f 0.75 voor de onderhoudswerken en van f 0.50 voor de versterking der Zwaansche brug, aldaar verkrijgbaar.

Voor inlichtingen wende men zich tot den gemeente-opzichter.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten ten raadhuize zijn ingeleverd, **vóór 10 uur voormiddag**, van den dag der besteding.

Boxtel, den 18 Jan. 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE
STUIVERSMAGAZIJN
onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij ✚ **„Het Roode Kruis"**

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Leest dit met aandacht

Huismoeders,

doet uw voordeel. De tijden zijn slecht. Koopt dus daar, waar men U de BESTE waar voor de LAAGSTE prijs levert.

WIJ NOTEEREN:

De beste witte Suiker	per pond 22 ct
Mooie Mouth	„ „ 9 en 7 „
De beste Glycerinezeep bij 5 pond	„ „ 9 „
Groene Zeep, iets verkleurde opruiming bij 5 pond	30 „
Raapolie	per liter 35 „
Koffie	per pond 70, 65, 60 en 55 „
Poederchocolade	per ons 20 18, 16, 14 en 12 „

Neemt eens proef met

SLUIS' OCHTENDVOER.

Wat U hier aan uitgeeft, wordt U door de kippen dubbel vergoed.

Onze prima

Margarineboter

is en blijft steeds dezelfde. Daarom het reusachtig succes.

Wij geven hiervoor geen bons of korting, maar **waar** voor je geld.

De prijzen zijn 45, 40 en 35 ct. p. pond.

Ook verkoopen wij

Polak's en Maggi's Producten

Braadjusblokjes kosten per stuk 7½ ct.
Heerlijk en verrassend bij gebrek aan jus.

Prima Gemengd Voer

No. 1 f 5,25, No. 2 f 5,00 per 100 pond.

Wij maken allen attent op onze **hoogst fijne**

Speculaas

à 20 cent per pond.

Deze kan wel **minder** maar **nooit beter** voor deze prijs worden geleverd.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2 —.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn.'**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

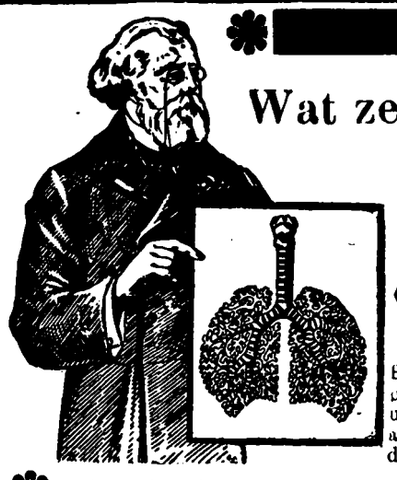

Wat zeggen deze Doktoren van de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo,

Dr. SURER van de Geneeskundige Faculteit te Parijs, en Dr. PARENT van Tournai (België) prijzen de Abdijsiroop als een uitstekend geneesmiddel tegen alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Dr. SURER zegt:

In mijne kliniek voor long- en bronchitislijders was ik speciaal in de gelegenheid om met uwe Abdijsiroop proeven te nemen op verschillende mijner patienten, aangetast door hevige bronchitis en in het bijzonder door chronische bronchitus van catarrhalen aard of gecompliceerd met asthma (asthmatische bronchitis). De verkregen resultaten hielden gestadig aan en de verschijnselen, waardoor zich de beterschap kenmerkte, waren het gemakkelijker opgeven, de vermindering en het ten slotte verdwijnen van de benauwdheden, alsook van de pijnlijke verschijnselen van congestie Deze vooruitgang deed zich in twee gevallen van asthmatische bronchitis op een zoo spoedige en merkwaardige wijze voor, dat ik niet aarzel om de Abdijsiroop te beschouwen als het aangewezen middel voor deze kwaal.

Aangemoedigd door deze gunstige resultaten kwam ik er toe het middel ook bij ernstiger gevallen aan te wenden, zooals tuberculose der longtoppen in den eersten en tweeden graad, en ik had de voldoening te constateeren, dat ook hier een zeer merkbare verbetering viel waar te nemen, door de snelle verwijdering van de stoffen, die de ontsteking veroorzaakten, waardoor vanzelf de koorts ophield, tegelijk met het transpireeren, terwijl de eetlust werd hersteld en de krachten toenamen.

Ik aarzel dan ook niet stellig te verklaren, dat de Abdijsiroop beslist het aangewezen middel is voor de behandeling van long- en luchtpijpkwalen, daar het mij van alle geneesmiddelen daarvoor aangewend, de voortreffelijkste en steeds aanhoudende resultaten heeft opgeleverd. Ik kan dit geneesmiddel dan ook met warmte aanbevelen aan de talrijke lijders, die te kampen hebben met dergelijke kwalen, welke zoo spoedig een ernstig karakter aannemen.

Dr. PARENT zegt:

Tot het welzijn van de lijdende menschheid verzoek ik U mijne ondervindingen met de Abdijsiroop te publiceeren. Ik heb de Abdijsiroop dikwijls aanbevolen aan menschen, die lijden òf aan Chronische bronchitis òf aan asthma, en ik heb altijd een merkbare en zeer snelle verlichting waargenomen. Het is een uitstekend geneesmiddel, dat iedereen gaarne gebruikt en dat zeer veel ongelukkige borstlijders verlichting kan geven en genezen, waar alle andere middelen gefaald hebben. Meer nog. *bij ziektegevallen van tuberculose levert de Abdijsiroop goede resultaten op in korten tijd*, hetgeen de hoop en den moed teruggeeft aan den wanhopigen zieke en de zijnen. Als de kwaal niet al te ingeworteld is, werkt de Abdijsiroop altijd uitstekend. Ik kan niet alle namen bekend maken van hen die genezen zijn of tenminste verlichting hebben ondervonden door het gebruik van de Abdijsiroop, maar ik ben aan de waarheid verschuldigd mede te werken tot de verspreiding van dit prachtige geneesmiddel, dat in ieder gezin thuis behoort. Het zij voldoende, dat ik twee gevallen van chronische bronchitis te Tournai aanhaal, de kleine Maurice D. en de kleine Louis D. Deze twee kinderen zijn volkomen genezen in drie maanden tijds. Ook een mijner bloedverwanten te Lille in Frankrijk, een dame van gevorderden leeftijd, leed gedurende jaren aan asthma, gepaard gaande met bronchitis. Zij had van alles zonder baat geprobeerd, totdat zij in October 1911 de Abdijsiroop gebruikte. Na het gebruik van de eerste flesch gevoelde zij zich reeds veel beter en tegenwoordig verkeert zij, dank zij dit goede middel, in een perfecten gezondheidstoestand.

Dr. Parent woont 86, Boulevard des Nerviens, Tournai (België).

De Abdijsiroop geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon f 1.—; f 2.—; f 3.50. — Eischt rooden band met handteekening L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij de bekende wederverkoopers, alle Drogisten en de meeste Apothekers.

ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Verkrijgbaar: te Berkel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; Moergestel Wed. J. VAN VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

No. 8 ZATERDAG 25 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Een onbillijk besluit, onbillijk uitgevoerd.

In Februari 1896 nam de raad dezer gemeente het besluit, iedereen, die langs den openbaren weg zou bouwen, indien er 'n sloot was, f 1,75 per Meter te laten betalen voor latere rioleering.

Dat besluit was zeer onbillijk. Want er zou in de meeste gevallen geld betaald moeten worden voor een rioleering, die nog in geen jaren, misschien nooit aangelegd zou worden.

Men had de onvoorzichtigheid begaan geen grenzen aan te wijzen, waarbinnen dat besluit van kracht was. Nu was het aan de willekeur van B. en W. overgelaten, iemand, die 'n half uur buiten de kom woonde, ook te laten betalen.

* * *

Zooals wij zeiden: 't besluit was onbillijk. 't Ging niet aan geld op te vorderen voor iets, wat in langen tijd nog niet, wellicht neoit zou genoten worden

Doch die onbillijkheid was nog te verzachten geweest, indien B. en W. met zeer veel takt waren opgetreden en alle ingezetenen immer over denzelfden kam hadden geschoren.

Maar daar leek 't zelfs niet op.

Toen de eerste woningen tusschen de fabriek van v. Oerle en den stoommolen gebouwd werden, werd geen betaling gevraagd. Terwijl, volgens den Heer van Leeuwen, het eerst is betaald geworden, door v. d. Eerden in de Nieuwstraat.

Wij hoorden dat in den raad aldus verklaren: 't was niet te voorzien, dat daar waar v. Oerle bouwde, een straat zou komen.

Allemaal goed en wel, doch toen er voor 't eerst in de Baan gebouwd werd, moest daàr wel betaald worden.

Dat was geen billijkheid, zou ik zoo zeggen.

Tusschen den Stoommolen en de fabriek van v. Oërle, waar in 't begin vooral de van Oerle's bouwden, waren B. en W. erg toeschietelijk.

Toen het raadslid van der Horst er 't eerst op wees, dat de Coöperatief in de Baan betalen moest en zoovele anderen, die dichter bij de kom woonden, werden vrijgelaten, dacht de meerderheid van B. en W. te kunnen volstaan met drie personen, die 't laatst gebouwd hadden, te laten betalen, wat ook weer onbillijk zou geweest zijn.

Wat nu te doen? Het vorig bestuur heeft den wantoestand geschapen.

Moet er nu aan hen, die reeds betaald hebben, de gelden teruggeven worden? Wij laten deze vraag ter beantwoording aan het gemeentebestuur, dat door het meten met twee maten van vroegere bestuurders, in moeilijkheden is gebracht.

R.

Te Boxtel in den Raad.

Op Vrijdag 17 Jan 1913
's avonds halfzeven.

(Slot.)

Adres der Wed. Westenburger uit Tilburg om de toelage, vroeger aan haar man, nu aan haar over te dragen.

B. en W. stellen voor Dec. nog uit te betalen, maar verder het verzoek af te wijzen.

De Haas. Heeft die weduwe nog andere inkomsten anders is 't wel erg.

Voorz. Ik zal dit nader onderzoeken.

v. d. Eerden. Ik ben het daarmee niet eens. We zouden dan zoetjesaan voor een berg weduwenfondsen komen te staan bovendien is het een gevaarlijkprecedent stellen.

De Haas. We zouden altijd naar gelang de omstandigheden kunnen handelen.

v. d. Eerden. De wed. Westenburger woont al jaren buiten de gemeente; zij heeft ook groote kinderen, kunnen die hun moeder dan nog niet onderhouden?

v. d. Horst. Ik vind het jammer dat de gemeente haar beambten niet verzekerd heeft, dat was voordeelig, en goed voor de beambten.

Voorz. In dien geest zal er een wet komen.

v. d. Horst. Maar die is er nog niet.

v. Oerle De gemeente heeft tegenover Westenberg al genoeg gedaan.

In stemming gebracht wordt het voorstel van B. en W. aangenomen.

Schrijven van Mr. Hugenpoth namens Mevr. Mahie over wijziging van contract over aanleg van wegen.

B. en W. kunnen zich hiermede vereenigen, het is een voordeel voor de gemeente.

v. d. Horst. Ik heb den opzichter hier omtrent inlichtingen gevraagd en er hebben toen dij in Augustus hier ter tafel kwam ook stukken ter inzage gelegen. Worden die wegen gemaakt, dan moet Mvr. Mahie daarin ruim f 1600 betalen. De gemeente zal de rest bij moeten passen en als men dan verlichting en onderhoud meerekent zal dit op meer dan duizend gulden komen te staan, dus hier hebben gemeente en adressante beiden een voordeel.

v. Leeuwen. Dat zal Mvr. Mahie wel gezien hebben anders zou zij het niet gedaan hebben. Maar wij hebben indertijd dat contract gemaakt om meer bouwgrond te krijgen en nu gaan wij daarvan af.

v. d. Horst. Er komt nu juist meer bouwgrond dan eerst, die weg, die nu vervalt, wordt bouwgrond.

v. Oerle. Ik wenschte nog een kleine opmerking te maken. Mevr. Mahie heeft ten allen tijde het recht de wegen aan te vragen, terwijl de gemeente omtrent het wanneer zij het doet, geheel in onzekerheid leeft; zouden wij nu niet bij deze wijziging van het contract de conditie kunnen maken, dat er een termijn bepaald wordt, wanneer Mevr. Mahie de wegen moet aanvragen? 't Is voor de gemeente van belang, dit te weten; ook voor vele particulieren, die zouden willen bouwen, maar het laten omdat zij geen zekerheid hebben of vandaag of morgen Mevr. Mahie ook niet zal bouwen.

v. d. Horst. Het staat vast, dat we nu een voordeeltje van ruim f 1000 hebben, laten we dit maar vast accepteeren, dan kunnen we nog verder zien.

Voorz. Ik zie het voordeel van Mijnheer v. Oerle's betoog niet in. Zoodra er aanvraag is naar huizen, zal Mevr Mahie de straten aanvragen en dan heeft de gemeente direct belang; is er geen vraag naar huizen, dan is elke termijn in het nadeel van de gemeente

Wel geef ik toe, dat zou de conditie voordeelig zijn voor de gemeente, het nu tijd is ze in het contract te laschen. Ik zou het maar op zijn beloop laten, hoe langer het duurt eer Mevr. Mahie aanvraagt, hoe voordeeliger voor de gemeente.

Ribbe. Ik gevoel wel iets voor het geen Mhr. v. Oerle over de wegen zegt.

v. d. Eerden. Wat Mhr. v. Oerle zegt, kan altijd geschieden, niemand is zeker als hij een straat aanlegt, dat hij geen concurentie zal krijgen, daar staat elkeen steeds aan bloot.

v. Elk. Zooals er terecht al gezegd is, heeft de gemeente er voordeel aan, dat die weg vervalt. Er is altijd gezegd, de gemeente heeft er een strop aan, nu er wegen af gaan, wordt de strop kleiner, ik ben er voor, en zou er niets aan verbinden.

v. Lieshout. Ik begrijp niet, dat er nog zooveel over gepraat moet worden, wij hebben voor een tijd terug er al toe besloten om het te doen, en nu zou men weer gaan draaien, dat gaat toch niet.

v. Oerle. Mhr. v. Lieshout U behoeft zich daar niet zoo kwaad over te maken.

v. Lieshout. Ik maak me daar niet kwaad over, maar zou het kinderachtig vinden om het eens genomen besluit, zonder reden, weer te veranderen.

Tot stemming overgaande, wordt met algemeene stemmen besloten het contract volgens voorstel te wijzigen, zoodat de weg langs de kazerne, van den grond van Mhr. Ribbe, tot 't spoor toe, vervalt.

Benoeming van een lid van het Armbestuur.

Aftredend: A. v. d. Donk. Wordt herkozen met 11 stemmen.

Benoeming Commissie van Bijstand voor de kunstwegen.

Aftredend: v. Elk, v. Lieshout, Ribbe worden allen herkozen.

Benoeming Commissie voor de landwegen en beplantingen.

Aftredend: Merks, v. d. Sande, v. d. Ven worden herkozen.

Benoeming Commissie tot wering van schoolverzuim.

Aftredend: Th. J. W. de Visser, J. Boshouwers en G. v. Haeren, worden allen herkozen.

Concept besluit tot verkoop van 100 Iepeboomen in de van Osch- en Leeuwen straat.

Concept besluit tot machtiging van B. en W. voor kleine verkoopingen en verpachtingen.

Rondvraag.

v. d. Horst. Zooeven is op de aanvrage ter verbetering van een kerkpad naar Luissel gunstig beschikt; de oorzaak is veelal, dat de berm te hoog is. Op den Oorschotschen grintweg staat het water op den weg, terwijl, indien de bermen lager waren, de weg voldoende afwateren kon. In de slooten staat niet veel water.

Voorz. Ik zal er voor zorgen en den opzichter er attent op maken. B. en W. kunnen gelasten die waterleidingen open te maken, of buizen te leggen, als het op een openbaren weg is, op particulier terrein is er niets aan te doen.

v. d. Horst. Op de Oorschotsche grintweg zijn de slooten goed in orde maar die kan niet afwateren doordat de bermen te hoog zijn. Van verstopping is daar geen sprake.

v. Krieken. Vaak willen de menschen het zelf wel doen, maar mogen het niet.

Voorz. Ik zal het nader onderzoeken.

v. Oerle. Is er iets bekend omtrent de Kloosterstraat.

Voorz. De gemeente zal den weg leggen. Mevr. Clercx zal eerst 1000 gld. storten, zij nam een van beide soort wegen aan, en zal tijdig zeggen welke, met gruis of met klinkers.

v. Oerle. Vele menschen maken nu al gebruik van den weg zou het niet mogelijk zijn met weinig kosten een pad te maken daar zoo de weg bijna onbegaanbaar is.

Voorz. Zal dit overwegen.

v. d. Horst. In de vorige vergadering is er over gesproken dat door sommige menschen is moeten betaald geworden voor het dichten van een sloot en door anderen niet. Nu zijn weer 2 of 3 lui, die vroeger bouwden, aangeschreven om te betalen, terwijl er ook veel vrij zijn gebleven die reeds vroeger bouwden. In Februari 1896 is 't besluit genomen. Wil men billijk zijn, dan moet men allen die na dien tijd gebouwd hebben, laten betalen, of niemand.

Voorz. 't Is een moeilijk op te volgen raadsbesluit, er was geen grens bepaald waarbinnen moest worden betaald.

Toen er in den beginne gebeuwd werd, zal er misschien gedacht zijn, dat er nooit een straat zou komen, en tijgevolg zijn sommigen vrijgelaten. Naderhand zijn daar meer huizen bij gekomen, die eigenaars hebben toen betaald daarom zijn nu v. d. Plas en v. Oerle ook aangeschreven. 't Is altijd een onbillijke belasting, misschien wordt daar nog in geen jaren gerioleerd. Anderen zijn aangeschreven geweest, en

---

FEUILLETON.

De Heks.

naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

Reeds droegen de slagersknechts, door dorpsmeisjes geholpen, de krachtige rundvleeschsoep in reusachtige bakken op; groote stukken vleesch, gort en rozijnen dreven daarin. Ieder schepte met zijn lepel op het voor hem staande bord om, wanneer de inhoud verdwenen was, opnieuw zijn toevlucht tot den schotel te nemen. Deze hoofdschotel werd gevolgd door soepvleesch met gebakken pruimen en stijve meelballen. De ‚bruidsboter", waarvan iedere gast een stuk mede naar huis nam, vormde het nagerecht van den maaltijd, waaronder de verschillende krachten, die voor de vrolijkheid, maag en oor der gasten werkzaam geweest waren, de ronde deden, om een beroep op aller beurs te doen. Eindelijk hief de muziek het eeuwen oude lied aan:

„Brengt nu de bruid uw gaven toe,
„Want alleen hebt gij nu gegeten!"

Het gezang hield op; alleen de muzikanten speelden verder. De rijen der bij den hoofdingang staande personen openden zich en een nieuwe gast betrad de deel; hij bleef een oogenblik op den drempel staan, om het kleurrijke beeld, hetwelk de verzameling bood, te overzien. Vervolgens schreed hij op het bruidspaar toe, dat, hoewel zichtbaar onwillig, bij zijne nadering opstond.

De nieuw aangekomene droeg de donkere uniform der Fransche douaniers. Het was luitenant Henri Maubourg, de bevelhebber van het detachement der kustbezetting, dat te Scharnrode zijn hoofdkwartier had. De luitenant kon het midden der twintig wel bereikt hebben, maar de donkere, hoewel niet zware baard, het gebruinde aangezicht en vooral de duistere uitdrukking zijner gelaatstrekken, deden hem veel ouder schijnen. Hij had zich geen sympathie weten te verwerven, ofschoon hij vloeiend Duitsch sprak en niemand hem eenige slechte hoedanigheid of onrechtvaardigheid kon aanwrijven. Maar afgezien van den afkeer, dien de Fransche uniform en vooral die der douaniers den Duitschen landman inboezemde, was het de persoon van Maubourg, die als een nachtmerrie op Scharnrode woog.

„Ik kom", nam hij het woord, terwijl de muzikanten voortgingen de muziek van het gavenlied te spelen, „om u te danken voor het aandeel, hetwelk gij mijn mannen hebt toegestaan. Ik hoop, dat zij zich die gunst waardig toonen".

De bruid, een echt landmeisje, was bij de woorden van den officier purperrood geworden; de bruidegom draaide half onwillig, half verlegen zijn hoed om en om. De weiboer nam echter het woord: „Het is heden een vreugdedag, mijnheer de luitenant, waarop de mensch slechts menschen ziet en niet het gewaad. Wij hebben uwe mannen niet genoodigd, mijnheer; doch zoolang zij zich gedragen, zooals het behoort, zullen wij hun de plaats niets misgunnen".

„Ik dank u", antwoordde de luitenant. „Is het mij geoorloofd, als bewijs van mijn dank, der bruid deze gave te schenken... Luitenant Maubourg is niet rijk en moet zijn geluk nog zoeken".

Bij deze woorden haalde hij een gouden Napoleon uit den zak van zijn uniform en legde hem op het daarvoor bestemde bord. „Mag ik den dans met de bruid openen?" vraagde hij daarbij.

De bruidegom keek donker voor zich heen en de schoonvader sprak op heftigen toon: „Met verlof, dat zou met de Oud-Lander gewoonten in strijd zijn; de bruid behoort den bruidegom, de vrouw den man".

De luitenant zag om zich heen. Zichtbaar viel het hem zwaar, iemend te zijn; op geen enkel aangezicht kon hij sympathie lezen. Zijn oog viel op Anna en de wolk verdween van zijn voorhoofd. Met rassche schreden trad hij op het jonge meisje toe. Fred balde onwillekeurig de vuist en de buigzame gestalte van schipper Frans richtte zich hooger op.

„En gij, mejuffrouw", ging de Franschman voort, „hebt ook gij reden, mij een dans te weigeren?"

„Ja, mijnheer de luitenant". Hoffelijk doch vast klonk de stem van Frans. „Anna Werner heeft mij en Fred Bakker de eerste dansen toegezegd. Voor het laatste nummer, meen ik, houdt gij u zelven toch te goed".

De jonge officier mat den spreker van het hoofd tot de voeten; onder de donkere wenkbrauwen vlamde het als kolen vuurs. „Zijt gij de voogd van dit jonge meisje, dat gij haar uw tong leent?" vraagde hij. „Tegenover een officier van Frankrijk vind ik uwe houding zeer driest, vriend".

„Niet driest, mijnheer de luitenant, maar koen tegenover de geheele wereld, als het om mijn recht gaat", antwoordde Frans op denzelfden toon. „Als Anna het ons wil ontnemen, dan mag zij u uw verzoek toestaan".

„Uw recht, ja het eeuwige recht des Duitschers, die zich nog protesteerend aan zijne schaduw vastklampt, zonder het met stevige vuist vast te houden. Ik wil op dezen dag uw recht niet onderzoeken; het is misschien zoo niets zeggend en leeg als gij zelf".

„Mijnheer de luitenant, ik heb mijne papieren; de Fransche maire te Hamburg heeft ze onderteekend. De visscher Nielsen is mijn oudoom; hij kan het getuigen".

Een reusachtig man in langen Oud-Lander rok trad naar voren. „Het is waar, mijnheer de luitenant", zeide hij in het Platduitsch, de spraak van de geheele landstreek. „Frans Hesse is mijn neef en zijne papieren zijn in orde. Kunt ge hem van iets onrechtvaardigs betichten?"

„Kon ik het en stond ik zoo tegenover hem, dan zou ik mijn plicht verzaken", zei de officier. „Hij hoede zich daarvoor. Gaf ik iets om oorblazers en fluistertongen zonder bewijzen, dan zou ik anders handelen. Ik bezit macht en bevoegdheid. Maar genoeg... Wat besluit gij, lief meisje?" wendde hij zich tot Anna.

„Gaarne kwam ik uwen wensch tegemoet", antwoordde het jonge meisje, dat sidderend naar de woordenwisseling had geluisterd en voor eene heftiger uitbarsting vreesde; „maar ik mag mijne belofte tegenover Frans en Fred niet breken. Mijn hoofd doet pijn; ik voel, dat ik rust behoef en frissche lucht. Ik moet mij het genoegen van den dans ontzeggen".

Met deze woorden maakte zij eene lichte buiging voor den luitenant en verliet de deel. Het gelaat van den jongen officier was nog duisterder geworden, bijna ruw. Zonder eenig verzoek vatte hij den arm van een naast hem staand boerenmeisje en danste met deze den kring rond. Daarop noodigden de vader van de bruid en de geestelijke hem welstaanshalve in de eerekamer.

Ook schipper Frans had kort na Anna's vertrek het gezelschap verlaten. Hij trad naar buiten en keek in alle richtingen naar het meisje om. Onder den breedgetakten boom zat Oud-Maryke, die zich na de huwelijksplechtigheid onmiddellijk verwijderd had, oogenschijnlijk in droefgeestige gedachten verzonken. Van Anna was geen spoor te zien. Hij wendde zich naar den tuin, die ter zijde van het huis lag en nu met beter gevolg. In een tuinhuisje vond hij het jonge meisje. Verschrikt stond zij op, zoodra zij schreden vernam; haar oogen waren rood en tranen parelden nog aan hare wimpers.

„Anna, je hebt je om mij angstig gemaakt?" Week en zacht klonk de stem van den jongen man.

Het opgewonden kind wierp zich in zijne armen; zij waagde niets, want geen getuige bedreigde de eenzaamheid. Alles was in huis, van welks deel de dansmuziek gedempt tot hier overklonk; vredige stilte heerschte om haar heen. Een zachte koelte streek door de hooge kruinen der boomen, wier loof de herfst reeds deed verwelken; nu en dan stortte een vermoeid blad op den grond en zong een vogel zijn laatste lied ten afscheid. Van den blauwen hemel scheen de zon op het jonge paar; zij wierp haar stralen op boom, bloem, vogel. Maar het was als een laatste weemoedvolle liefdegroet: herfst was het, des afscheids ernstige tijd. Wie kon de macht van den winter meten? Zou de boom, de stervende, weder groenen; de ontbladerde rozestruik opnieuw knoppen, de vertrekkende vogel terugkeeren?

Was het de benauwende stemming van het oogenblik, die tot op den bodem van het menschelijk hart doordrong en de vraag op de lippen van den jongen man perste?

„Ja, Frans", antwoordde Anna eenvoudig en innig; „het gevaar, dat je nu sinds een jaar het hoofd biedt, maakt je onbezonnen. Waarom den Franschman prikkelen die bovendien reeds om mijnentwille op jou vertoornd is? Dat hij je wantrouwt, heeft hij het zooeven niet openlijk bekend?... O, Frans, Frans, wanneer zal het vreeselijke spel een einde nemen, dat je ter wille van eenig ellendig gewin speelt? Je waagt als inzet je leven, dat je, behalve voor mij, je trouwe echtgenoote, ook voor onzen zoon behouden moet. Een jaar van zaligheid, maar een jaar van hellepijn tegelijk, is voor mij verstreken, sinds ik jou den mijne noemen mag; wanneer zullen deze kwellingen eindigen? Ik wil alles dragen, ook het geheim onzer echtvereeniging — want je bent goed en edel — slechts niet den angst om jou, als ik te midden van duistere, slapelooze nachten aan jou denk, hoe je te midden van ruwe knapen, dikwijls in storm en regen, in geheimzinnige werkzaamheid, welke de Fransche tyran met den dood bedreigt, blootgesteld zijt aan elken moordenden kogel, die toeval of verraad..."

daar bleek later geen sloot te zijn, b.v. daarbij den Stoommolen.

v. Oerle. Het is een moeilijke zaak, en bovendien het is geen verordening, het is slechts een besluit.

v. d. Horst. De voorz. sprak er van als er hier of daar in den beginne gebouwd werd, dat men dan, als men dacht er zal hier toch geen volgebouwde straat komen, niet liet betalen.

Maar van morgen, toen ik u over die zaak sprak, zeide u dat De Locht wel betaald had, daar in de Baan was toen toch niet te voorzien dat er veel gebouwd zou worden.

Bij den stoommolen, dat weet ik dat daar geen sloot was, doch daar vlak tegenover staat een heele rij huizen, die na 1896 gebouwd zijn en daar is altijd een sloot geweest. In die buurt is nog meer gebouwd, waarvoor niet betaald is, en die nu ook niet aangeschreven zijn. Ik vind ook dat het besluit niet alleen moeilijk uit te voeren, maar ook onbillijk is.

v. Leeuwen Het besluit is genomen in 1896 met een geval in de Nieuwstraat. v. d. Eerden bouwde daar en wilde een sloot dichten. Hij moest toen f 1.75 betalen voor rioleering.

Het is een raadsbesluit geen verordening.

Voorz. Het is in geen geval billijk men laat betalen voor een riool dat er misschien nog in geen 25 jaar komt. Laat het besluit intrekken.

v. d. Eerden. En de lui die betaald hebben het geld teruggeven?

Voorz. Neen het besluit moet niet van terugwerkende kracht zijn.

v. d. Horst. Dat we dan het besluit handhaven en interest geven zoolang er niet gerioleerd wordt.

Voorz. Laat B. en W. overwegen een billijke regeling te treffen. Wij zullen voorloopig de betaling van hen, die aangeschreven zijn opschorten.

De Haas. Hoe zit dat met de betaling van een advertentie aan Tielen.

Voorz. Het besluit is in een voorafgaande vergadering genomen. om Tielen 50 pCt. te betalen.

v. d. Horst. Ik vind de houding van B. en W. in dezen niet goed. Mij dunkt B. en W. moeten zeggen Tielen heeft te goed of niet, maar het niet op een accoordje gooien zooals op de markt geschiedt.

Voorz. Tielen nam eerst mondeling de aanbesteding aan, toen is hem een advertentie gegeven, die hij volgens de aanbesteding voor niets moest plaatsen. Later nam hij schriftelijk de gunning niet aan.

Moest nu hem het volle bedrag worden uitgekeerd of niets? dát was niet duidelijk, daarom gaven B. en W. 50 pCt.

Niets meer te verhandelen zijnde sluit de voorzitter circa 10 uur de vergadering.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Overstroomingen in het Walenland.

Het „N. v. d. D." van Brussel, meldt:

„Tengevolge der aanhoudende regens is het peil der Maas op onrustwekkende wijze gestegen. Te Luik bereikt zij 1m70 boven den laagsten waterstand, en 1m06 boven de vlotlijn. De haven der Nijverheidskaai staat geheel onder water en op de andere kaaien is de stroom op het punt buiten zijne oevers te treden. Deze laatste zullen wellicht heden overstroomd zijn, want de stroom stijgt voortdurend. Al de goederen zijn in allerhaast weggehaald.

Sedert Maandag is het peil der Semois 19 centimeters gestegen en Dinsdag bereikte deze rivier 1m29 boven den laagsten waterstand en 1m20 te Straimont. Zij heeft de weiden en de huizen op hare oevers gelegen, onder water gezet.

De Viroin stijgt insgelijks op onrustwekkende wijze en bereikte Dinsdag 1.70 m. boven den laagsten waterstand. Deze rivier is ook buiten hare oevers getreden, en haar peil klimt voortdurend, evenals dit der Semois."

De Lesse bedekt, van Jemelle tot Anseremme, al de landen en weiden, terwijl de stroom groote hoeveelheden hout meesleept.

Te Dinant stroom de Maas over de kaaien en vult de kelders. Een nieuwe stijging wordt daarenboven aangekondigd.

De scheepvaart is onderbroken.

Wraak van kerkdieven.

Enkele dagen geleden is door het slimme optreden van een elfjarigen jongen van Aarlen, een kerkdief gearresteerd. Hij had het verdachte individu de kerk in zien gaan, was hem gevolgd, verschool zich in een biechtstoel en zag van daaruit, dat de bandiet aan het stelen ging. De jongen liep dadelijk naar de politie, en dank zij zijn flink optreden, werd de dief gearresteerd.

Sindsdien leefde de moedige knaap nu voortdurend in ongerustheid en hij kwam meer dan eens vertellen, dat hij bedreigd werd. Men meende, dat dit slechts verbeelding was van den overspannen jongen.

Maandag miste men hem echter, en Dinsdag was hij, ondanks alle nasporingen, nog niet teruggevonden.

Ongetwijfeld was hij opgelicht door mannen. die met een woonwagen door de streek waren gereisd en in betrekking stonden met den aangehouden kerkdief.

Dit bleek waar te zijn. Woensdag is hij te St. Leger teruggevonden.

Italië.

Heel wat opzien wordt in Milaan gewekt door een politie-schandaal dat door, de sociaal-democratische „Avanti" openbaar is gemaakt, maar door de andere bladen bevestigd wordt. Het gaat over het politie onderzoek ingesteld naar aanleiding van den diefstal ten nadeele van den juwelier Introvini, van wien verleden jaar op het station van Turijn een koffertje met edelsteenen, ter waarde van 250.000 Lire, gestolen werd.

Nu is het niets buitengewoons, ook in andere landen overigens niet, dat de dief niet gevonden wordt. Maar hetgeen de bladen vermelden over het optreden van de politie-autoriteiten te Milaan en Turijn, werpt zeker geen erg gunstig licht op de werkzaamheid der Italiaansche politie. De juweller heeft zich nu n.l. beklaagd, dat hij, om de zaak een beetje op te laten schieten, aan een politie-commissaris 100 lires en een gouden ring gegeven had en aan een van Turijn, op diens uitdrukkelijk verlangen, een goede 500 lires had geleend en dat toch geen moeite werd gedaan om hem zijn kostbaren schat terug te bezorgen. Zoo had een der beambten geweigerd een getuige te hooren, welke eenig spoor van den dief kon aanwijzen.

De politie-chef van Milaan heeft de voornaamste beschuldigingen moeten toegeven, maar hij deelde tevens mee, dat de regeering reeds een streng onderzoek tegen de schuldigen ingesteld had en hen van hun ambt ontslagen had.

Rusland.

Amnestie in Rusland.

Het comité, dat zich met het oog op de feestelijkheden van 6 Maart a.s., ter viering van het driehonderdjarig bestuur van het huis Romanoff, onder voorzitterschap van den oud-minister Bulygin gevormd heeft, ontving gisteren van den tsaar de toezegging, dat bij de feesten een uitgebreide amnestie zal worden verleend.

Deze zal een algeheele begenadiging omvatten voor pers-delicten en minder ernstige politieke misdrijven. Bij ernstige misdrijven zal de straftijd worden verkort en een gedeeltelijk herstel in de burgelijke rechten verleend worden. Uitgesloten zullen alleen degenen zijn, die zich aan terroristische handelingen hebben schuldig gemaakt, alsook alle roovers, moordenaars en dieven.

De Balkanoorlog.

Revolutie te Konstantinopel. Voortzetting van den Oorlog?

De Frankfurter Zeitung verneemt uit Konstantinopel dat het revolutionnaire Jong-Turksche comité de Hooge Porte heeft bezet en de regeering heeft afgezet, met het doel de voortzetting van den oorlog af te dwingen.

Officieel wordt medegedeeld, dat de beslissing om Adrianopel en een deel der eilanden in de Egeïsche Zee prijs te geven als een onwettige daad wordt aangemerkt, evenals de bijeenroeping van den Groote Raad.

Deze beslissing heeft de verontwaardiging der Turksche natie gewekt, die voor de Verheven Porte een betooging heeft gehouden en de regeering heeft gedwongen af te treden.

De menigte is nog niet uiteengejaagd.

De ministerraad was sedert Donderdagochtend op de Porte vergaderd om den tekst van het antwoord op de nota der mogendheden vast te stellen, toen daar tegen 3 uur Donderdagmiddag een honderdtal betoogers kwamen, schreeuwende: „Wij zullen Adrianopel nooit afstaan, wij willen oorlog!"

Jong Turken gingen vooraan, onder hen Enver bey, die de zaal waar de ministerraad vergaderde binnentrad.

Hij was vergezeld van Djavid Bey en 300 softa's die vijandige kreten uitten en het ontslag eischten van het kabinet.

Enkele oogenblikken later kwam Enver bey terug en ging naar het paleis om den Sultan het ontslag van het kabinet Kiamil voor te leggen.

De Sultan benoemde Mahmoed Sjefket pacha tot grootvizier, Talat Bey tot minister van binnenlandsche zaken, Izzet pacha tot minster van oorlog, Hakki pacha tot minister van buitenlandsche zaken.

De benoeming van Mahmoed Sjefket tot grootvizier, door Enver Bey aan de betoogers meegedeeld, werd door dezen met luid gejuich begroet.

Men verwacht de definitieve vorming van een nieuw kabinet.

Deze beweging was reeds sedert geruimen tijd door de Jong Turken voorbereid en is zonder moeilijkheden en zonder bijzondere voorvallen volvoerd. Er was ternauwernood eenige wanorde merkbaar, toen de afvaardiging der betoogers de zaal der ministers binnentrad.

Buitenlandsche journalisten, twee secretarissen van de Fransche ambassade en verscheidene tolken van de ambassade bewogen zich vrijelijk tusschen de betoogers.

De stad is kalm.

Men heeft de directeuren der posterijen en der politie vervangen.

De gezanten der mogendheden beraadslagen over den toestand.

Talaat verklaarde in een onderhoud met den correspondent van Reuter: „Deze beweging beteekent dat wij onze nationale eer willen redden, of sterven. Wij willen den oorlog niet voortzetten, maar Adrianopel, voor Turkije behouden.

De staatsgreep.

Het Zuid-Slavische correspondentiebureau deelt verschillende bijzonderheden mede over het voorspel van den zoo wel geslaagden staatsgreep der Jong-Turken.

Dinsdag kwamen in den Konak van prins Said Halim Pacha de burgelijke en militaire leiders der Jong-Turken bijeen; o.a. waren aanwezig Mahmoed Sjefket Pacha, Izzet Pacha, Talaad Bey, Djavid Bey en de vroegere grootvizier Hakki Pacha.

Er werd besloten, om wanneer het kabinet in zake Adrianopel toe zou geven, de regeering van Kiamil Pacha omver te werpen en een dictator uit te roepen.

Mahmoed Pacha verklaarde bereid te zijn grootvizier te worden. Een Jong-Turksch sector begaf zich daarop naar Kiamil Pacha om hem voor de Jong-Turksche voorstellen te winnen, deze werden tevens in het partijorgaan gepubliceerd.

Kiamil wees de eischen van het comité van de hand en beriep zich op den divan. De Jong-Turken besloten toen, dat alleen Halim Pacha de nationale vergadering bij zou wonen.

Vooruitstrevende Jong-Turken hadden reeds Maandag de regeering willen omwerpen, maar de bezadigden hielden hen daarvan terug. Donderdag was de gelegenheid gunstig, daar Enver Bey, Fehi Bey Hali Bey en de doortastende Kaisim Bey als gedelegeerden van het Tschataldsche leger, met opdracht de voortzetting der vijandelijkheden te eischen in de hoofstad waren.

De veiligheidsdienst was reeds Jong-Turksch gezind, terwijl de mollah's hartstochtelijk partij kozen voor de opstandelingen. In enkele uren, gelijk wij gisteren reeds uitvoerig meldden, was de staatsgreep zonder veel moeite volvoerd.

Binnenlandsch Nieuws.

Provinciale Regelingscommissie voor de paardenlokkerij in Noord-Brabant.

Behoudens goedkeuring der Hooge Regeering en Heeren Gedep. Staten van Noord-Brabant, zal na afloop der verplichte Rijksvoorjaarskeuring te 's-Hertogenbosch op 21 Februari e. k. eene premiekeuring worden gehouden van dekhengsten van 3—6 jaar, die in 1913 in deze provincie voor het eerst ter dekking zullen staan.

Hiervoor zullen worden uitgeloofd premiën van f 500 tot f 1000.

Engelsch vleesch naar Duitschland.

Men schrijft uit Vlissingen aan de Msb.

Als bijzonderheid mag zeker wel worden gemeld, dat Woensdagmorgen met de mailboot uit Engeland 3000 kilogram geslacht vleesch werd aangevoerd en naar Duitschland doorgezonden. Tot nu werd wel vleesch van Nederland naar Engeland, maar niet omgekeerd verzonden.

Doodelijk ongeluk.

Woensdagochtend had in de staatsmijn Wilhelmina te Heerlen een treurig ongeval plaats.

Zekere Th. Groen; wonende te Kerkrade, ongehuwd, kwam onder afvallend gesteente, waardoor hij den nek brak. Toen men de steenen opgeruimd had, haalde men het ontzielde lichaam van den ongelukkigen jeugdigen man te voorschijn. L.K.

Hoog water.

Men meldt uit Tiel aan de N. R.

Door het snelle wassen van de Waal zijn de beide veerdammen ondergeloopen en is de veerpont buiten dienst gesteld.

De dienst wordt onderhouden door de stoomboot met de kleine pont.

Uit Gennep:

De Maas wast in noordelijk Limburg snel, allerwege is zij buiten haar oevers getreden.

Het dorp Bergen is geheel door Maaswater omgeven en alleen per boot te bereiken.

Uit Grave:

De Maas bij deze gemeente is steeds wassende. Doordat alle uiterwaarden en buitendijksche polders zijn overstroomd en ingeloopen, staat het water thans van dijk tot dijk.

Ook binnendijks staat reeds bijna al het land onder water, doordat het riviertje de Raaw thans door het gesloten zijn van de sluizen geen water kan afvoeren en bovendien door het vele kwelwater.

De Veerstraat te Neder-Asselt is heden (Vrijdag) ook ondergeloopen. Het overzetten van de voetgangers heeft nu per motorboot plaats naar de zoogenaamde brouwerij te Neder-Asselt, terwijl voertuigen per aak daarheen overgebracht worden. Nog eenige centimeters was en de Beersche Maas begint te werken. De boeren zijn druk bezig hunne nog op het veld zijnde producten, als ingekuilde aardappelen enz. in veiligheid te brengen, De peilschaal te Grave teekent thans 10.7 M. + A.P.

Een tachtigjarige vrouw vermoord.

Te Doullen (Fr.) woonde een 80 jarige vrouw een rijke weduwe, die onder haar erfgenamen een verkwistenden neef had. Voor eenige dagen heeft men haar in haar woning vermoord gevonden; het bleek, dat zij met een stok was doodgeslagen. In verband daarmede is de bewuste neef, een 40 jarig vrijgezel, volgens het Ctr. aangehouden, die bekende een groote som gelds die men op hem vond, van de vermoorde gestolen te hebben.

Een vriend.

Naar de Z. Crt. verneemt heeft de heer D. te Zutphen een brief ontvangen van een gevangene te Amsterdam, die hem mededeelde van een voormalig ingezetene van Zutphen, nog wel een vroegeren vriend van den heer D., de noodige inlichtingen te hebben ontvangen, om met „succes" bij den heer D. in te breken. Alle juiste aanwijzingen waren in den brief vermeld. De gevangene had er bijgevoegd, dat hij, toen hij nog in vrijheid was, van deze inlichtingen geen gebruik heeft willen maken, maar dat hij nu den heer D. wilde waarschuwen, omdat de vroegere „vriend" in staat is, thans aan een ander die inlichtingen te geven en tot den diefstal aan te zetten.

Onnoodig te vermelden, dat de noodige maatregelen zijn genomen om er voor te zorgen, dat een eventueele dief met leege handen zou heen gaan.

Varken als huisdier.

Men schrijft uit Heumen aan „Het Centrum":

Dat met een varken nog wel iets meer is aan te vangen, dan alleen vetmesten, slachten en verorberen, blijkt uit het volgende feit.

De landbouwer K., alhier, is in het bezit van een speenvarken, in deze omgeving beter bekend onder den naam van „tepkeutje." Dit „keutje" verkeerde van af zijn geboorte dagelijksch onder de huisgenooten in voor- en achterhuis en deelde alzoo met de bewoners het huiselijk verkeer.

Door de zorgen en lessen van K. heeft 't varkentje het thans reeds zoo ver gebracht, dat het kan opzitten en pootjes geven. Bij de kachel staat een mandje, het rust- en nachtverblijf van krulstaartje.

Begint zijn maag te jeuken of ziet het de huisgenooten aan den disch, dan zet het zich als een hondje bij de tafel neder, een bedelende houding aannemende.

Krijgt knorrepot achterlast, dan gaat het, evenals ieder welopgevoed huis diertje, naar het achterhuis. Belet in zulke omstandigheden een gesloten deur den toegang dan blijft het met een smeekend snuitje zoolang hier voorstaan tot voor krulstaartje wordt opengedaan.

Valsche munters.

Het was der recherche reeds geruimen tijd bekend, dat zich in Amsterdam een paar individuen ophielden, die zich aan het vervaardigen van valsch geld schuldig maakten. Aan eenige rechercheurs van het Bureau St. Pietershal werd opdracht gegeven het onderzoek in deze zaak ter hand te nemen, teneinde zoo spoedig mogelijk de verdachten te kunnen knippen. Opmerkelijk is zeker wel dat tot voor eenige weken veel valsch geld in omloop was gebracht, dat, zooals gewoonlijk, voornamelijk aan personeel der gemeentetram, in betaling werd gegeven. Op één dag werden zelfs vier valsche rijksdaalders, een valsche gulden, vijf valsche kwartjes en acht valsche dubbeltjes bij de politie gedeponeerd. Enkele dagen later weer een valsche gulden. Het onderzoek in deze zaak werd dan ook met den grootsten spoed, maar met nog grootere omzichtigheid door deze rechercheurs aangevangen. Het duurde niet lang of de recherche ontdekte dat de werkplaats der valsche munters in een perceel aan de Dollebagijnensteeg in de nabijheid van het Oudekerksplein gevestigd was. Een verder onderzoek wees uit, dat van uit een onbewoonbaar verklaard perceel in de St. Annadwarsstraat het „werk" der verdachten kon worden gadegeslagen. Daartoe verschaften de rechercheurs zich toegang tot genoemd perceel, waardoor zij in de gelegenheid kwamen eenige keeren te bespieden, wat in het perceel in de Dollebagijnensteeg gebeurde. De rechercheurs deden dit natuurlijk met de grootste voorzichtigheid om zelf niet de kans te loopen gezien te worden. Op deze wijze konden, zooals gezegd, de politiemannen de booswichten bij hun luguber bedrijf bespieden. Het mocht de recherche, ondanks haar ijverige nasporingen, echter niet gelukken de hand op deze individuen te leggen. Op onverklaarbare wijze werden zij waarschijnlijk door handlangers gewaarschuwd. De booswichten kregen er „de lucht" van, dat de recherche van hun bedrijf op de hoogte was. Dezer dagen hebben zij hun werkplaats verlaten en zijn daar tot nu toe niet in teruggekeerd. Naar ons ter oore kwam, moet de ontsnapping dezer valsche munters voornamelijk haar oorzaak vinden in het feit, dat eenige buurtbewoners die van het onderzoek der recherche op de hoogte waren, hier ruchtbaarheid aan gaven. Msb.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 25 Januari 1912.

— Zondagavond geeft de R. K. Gildenbonds-Harmonie hare tweede winter uitvoering in de ruime zaal van het Patronaat St. Wilhelmus. Was vroeger de zaal van Frans van den Meerendonk tot de uiterste hoeken bezet, ja konden velen zelfs geen plaats meer vinden, thans is aan bezwaar tegemoet gekomen. Iedereen zal een ruim en gezellig plaatsje hebben, daarvoor is uitstekend gezorgt.

Het programma belooft bovendien heel wat. Terwijl het goed gezien is van het Bestuur de eerste klasse humoristen de Laat en Francois uit Tilburg te egangeeren. Het Boxtelsch Publiek wacht een alleraangenaamsten avond.

— In Duitschland, waar, vooral tengevolge van de groote hinderpalen, die er aan den invoer van buitenlandsch vee en vleesch in den weg worden gelegd, de vleeschprijzen enorm gestegen zijn, is men ten slotte overgegaan tot den invoer van bevroren vleesch uit Argentinië in Zuid-Amerika. Vele Duitsche steden hebben zelf den aankoop ter hand genomen. Zij lieten aan slagers en „Konsums" of Coöperatieve winkels den kleinverkoop over.

Doch ook in ons land ziet 't er met de vleeschprijzen voor de verbruikers niet gunstig uit. Nog sterker dan die der andere levensmiddelen stijgen zij. En 't licht dan ook voor de hand, dat de stukjes vleesch, die men in de gezinnen der meeste loonarbeiders over den tand krijgt, niet erg groot zijn. Het gevolg is, dat men ook in ons land Argentijnsch vleesch gaat invoeren. Naar wij vernemen, is de Coöperatie „Eigen Hulp" alhier er ook toe overgegaan, De eerste zending is heden aangekomen.

— Vrijdagavond kregen de gebr. K. en een kostganger ten huize van een der gebr. K., wonende in de Brugstraat ruzie.

Het gevolg hiervan was, dat K. zijn broer de deur uitsmeet. Deze trok een stoel naar buiten, waarmede hij enkele ruiten verbrijzelde.

K. ontbood de politie; de veldwachters D. en v. V. arresteerden den broer van K.

Deze laatste, waarschijnlijk iemand, die de vrijheid lief heeft, wilde gaan vluchten, doch dit werd hem belet door den speurhond, van den onbezoldigd rijksveldwachter. Op het eerste commando van stellen, greep de hond K. en trok hem tegen den grond, waarna de de veldwachters hem naar den amigo brachten om uit te slapen.

Gemonde. De R. K. Gildenbonds-Harmonie uit Boxtel zal op verzoek van de buurt-commissie het gouden bruiloftsfeest van het echtpaar C. Voets alhier a.s. Dinsdag opluisteren.

Haaren. Dinsdag 21 Januari vergaderden onze afdeeling van den N. C. Boerenbond in een der schoollokalen van de Eerw. Zusters teneinde rekening en verantwoording te hooren over het jaar 1912 door den secretaris-Penningmeester. Onze nieuwe Pastoor, de Z. E. Heer A. v. d. Broek, die schetste in korte woorden het nut van den Boerenbond.

— Woensdagavond hadden we hier een plezierigenavond. Door de liedertafel en Fanfare „St. Gregorius vereeniging werden prachtige muziekstukken ten gehoore gebracht.

Het corps was versterkt door eenige leden van het Tilburgsche a Cappella koor. Wat bijzonder in den smaak viel, dat waren de Komische voordrachten van den Heer Smits uit Tilburg, die ieders lachspieren in beweging bracht. Verder werden deze voordrachten afgewisseld door den Heer Hillen Directeur van genoemde vereeniging en den Heer van Abeelen, oud Directeur, met hunne prachtige Solo's op de Clarinet. In één woord het liep prachtig van stapel en allen keerden dan ook hoogt voldaan huiswaarts in de hoop weer eens gauw zulk een avond te mogen genieten.

Schijndel. Loop der bevolking over 1912. Op 1 Januari 1912 bedroeg de bevolking 2948 m. en 3071 vr., te samen 6019. Zij vermeerderde door geboorte met 118 m. en 100 vr., totaal 218; door vestiging met 123 m. en 210 vr., samen 333. Geheele vermeerdering 241 m. en 310 vr., totaal 551.

Zij verminderde door sterfte met 53 m. en 35 vr., samen 88; door vertrek met 130 m. en 219 vr., samen 349. Geheele vermindering 183 m. en 254 vr., te samen 437.

Zoodat de bevolking vermeerderde met 58 m. en 57 vr., te samen 114; alzoo bedroeg op 31 Dec. 1912 de bevolking uit 3006 m. en 3127 vr., totaal 6133 inwoners.

Cuijk. Donderdagavond circa 8 uur brak brand uit ten huize van E. D., alhier. In een minimum van tijd stond het geheele gebouw in brand, doordat het vuur gretig voedsel vond en het nog voorradige hooi en de behuizing met stroodak was bedekt. De brandweer rukte met bekwamen spoed aan, doch kon weinig ter blussching uitrichten. Het gebouw brandde dan ook grootendeels uit. Al het akker- en tuinbouw-

gereedschap, alsmede den opgeborgen oogst en een groot gedeelte van den inboedel werd een prooi van het vernielend element. Verzekering dekt grootendeels de schade.

Tilburg. *Aanbesteding tentoonstelling stad Tilburg.* Deze week heeft de aanbesteding plaats gehad van de verschillende tentoonstellingsgebouwen met bijlevering van alle matrialen, met inbegrip van grondwerk, in de volgende perceelen:

Perceel 1. Grondwerk.

A. de Brouwer en v. Laarhoven	f 2075
Jos. Jongen van der Weegen	f 3228

Voor de volgende perceelen was slechts één inschrijver n.l. J. Thunissen Nijmegen.

A. Waarbij het hout eigendom wordt van het comité.

B. Waarbij het hout eigendom blijft van den aannemer.

Perceel III.

	A.	B.
Machinezaal, Kegelbaan, Volkskoffiehuis en W. C.	f 51525	f 37380
Nijverheidszaal en Tilburgsch Paviljoen	f 48321	f 34800

Perceel IV.

Restaurant, Kunstzaal en Feestzaal	f 29785	f 21900

Perceel V.

Hoofdingang, Auto- en Rijwielgarage, W. C. Garde-Robe, Dienstgebouwtjes, Vlaggestokken en Heiningen.	f 12600	f 9800

Perceel VI.

Onderwijspaviljoen	f 9000	f 6500

Perceel VII.

Massa van het hierboven genoemde	f 150000	f 10900

Het werk is niet gegund. N. T. C.

Gennep. Omtrent de moord te Gennep waarover wij Woensdag reeds een bericht plaatsten meldt de „Pr. 'sH. C.“ nog het volgende:

De verslagene, de circa 25-jarige H. de G., stond bekend als een lastig mensch die misbruik van drank maakte en dan steeds ruziezoekend optrad. Meermalen werd hij reeds wegens gepleegde verwondingen gestraft, verleden jaar nog mét 3 maanden gevangenisstraf, omdat hij zijnen vader met een mes had gestoken.

Toen hij Maandagavond thuis kwam, moet hij zijn vader weder bedreigd hebben, waaruit een vechtpartij ontstond.

In eene zijstraat niet ver van hunne woning, de Schoolstraat, schijnen zij handgemeen geworden te zijn, en werd den zoon door den vader met een hakmes een slag op het hoofd toegebracht waardoor hij vreesslijk verminkt ineenzakte.

De Z.Eerw. heer Deken, onmiddellijk gewaarschuwd, diende hem de laatste H. Sacramenten toe, waarna de verslagene naar het ziekenhuis werd gebracht, waar hij Dinsdagmorgen is overleden.

De vader meldde zich zelf bij de politie aan.

Het parket uit 's-Bosch arriveerde Dinsdagmiddag ten 1.27 om een onderzoek in te stellen.

Dat hier eene bloedige ontknooping zoude komen, werd algemeen verwacht, doch de treurige wijze, waarop dit plaats vond, vervult iedereen met diepe deernis met het oppassend gezin en vooral met den vader.

Rechtszaken.

Heden werden voor het gerechtshof alhier o.m. in hooger beroep behandeld de volgende zaken tegen:

1e, Mathijs W., 29 j., schoenmaker te Tilburg, gedetineerd, beklaagd van diefstal onder verzwarende omstandigheden van een groot aantal biljartballen te Tilburg, voor welk feit de rechtbank te Breda hem veroordeelde tot 2 jaar gevangenisstraf.

De adv.-generaal, mr. Tak, vroeg bevestiging van een in eerste instantie gedaan vonnis; 2e, Jacobus W., 26 j., herbergier te Roosendaal, beklaagd van brandstichting in zijne eigen woning, van welke aanklacht, hij in eerste instantie was vrijgesproken. Ook in deze zaak werd gevraagd door het O. M. bevestiging van het vonnis. 8e, J. v. Br., 19 j., sigarenmaker te Boxtel, wegens mishandeling van zekere Gerrits aldaar, waarvoor door de rechtbank alhier veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf.

Het O. M. vroeg gedeeltelijk vernietiging van het vonnis en veroordeeling van beklaagde tot 2 maanden gev.-straf.

Het Gerechtshof te 's Bosch veroordeelde den 34 jarigen landbouwer G. H. Z. (den 8e dezer door 't Hof in vrijheid gesteld) met vernietiging van het vonnis der Arr. Rechtbank te Roermond, waarbij hij wegens poging tot doodslag, tweemaal gepleegd, te Stramproij in den morgen van 17 Augustus 1912, tegen Servaas Janssen en diens vrouw Maria Stultjens — conform den eisch van den advocaat generaal — tot één jaar gevangenisstraf, met imputatie van het geheele voorarrest terwijl hij tevens werd veroordeeld, om aan de civiele partij, Janssen c.s. voornoemd, voor schadevergoeding te betalen eene som van f 127.

Verder deed het Hof uitspraak in de volgende zaken:

J. B. H. K., 35 jaar, machinist te Roermond, (opposant), met bevestiging van het vonnis der Rechtb. aldaar en van 's Hofs verstek-arrest (met uitzondering van de straf) wegens mish. veroord. tot f 50 boete subs. 60 dagen hecht.

J. Van K., 30 jaar, landb. te Asten, wegens mish, tot 14 dagen gev. en tot betaling van f 5.95 voor schadevergoeding, zulks vernietiging van het vonnis der Rechtb. te Roermond.

C. v. d. H., 23 jaar, arbeider te Kessel, met bevestiging van het vonnis der rechtb. alhier, behalve voor wat de mate der straf betreft, wegens misb. veroordeeld tot f 15 subs, 30 dagen hecht.

J. v. W., 27 jaar, klompenmaker te Boxtel, met vernietiging van het vonnis der rechtb. alhier van mish. vrijgesproken, met toekenning aan hem voor schadeloosstelling van getuigen à décharge van een bedrag van f 9 32.

J. M., 52 jaar, koopman te Sittard, met bevestiging van het vonnis der rechtb. te Maastricht wegens eenv. beleediging veroordeeld tot f 10 subs. 10 dagen hecht.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redacteur. Ik zal vandaag is heel kort zen mee men briefke. Van Eupen en de Sik, die mee Nieuwjaar zon lawijt maokten, dè ze mee de verkiezing dit zouwe doen en dèt zouwe doen, gewoon vechte op leven en dood. En 'n Zondag trokke ze der prutjes weer in. Toen heette ze 't liege, wa ze mee Nieuwjaor geschreve han.

Ik geleuf, meneer de redacteur, dè ze schrik beginne te krijge van al de vuil wasch, die er nou en dan nog van vruuger veur den dag komt. Zoo as mee dè laote betaole veur de rioleering. Veural de vrindjes en de femilie vroege ze um gin geld. En wa deeje ze dan nog? Veur de huize van Fons van der Eerde bij van Oerles fabriek daor wier gerioleerd, toen daor gebouwd is. Ze makte toen een contract mee v. d. Eerde, dè hij niks hoefde te betalen vur 't dempen van de sloot mer dan moest de geminte over zenne grond een buis meugen leggen naor de groote Dommel. Aanders ha de geminte van v. d. Eerdes ruim 70 gld. te verge. Nou gave ze dè mer toe.

En makte ze dè riool vuur de weg? Dan konne ze wel op aander plaatse gerioleerd hebbe. Ik geleuf der niks van. De geminte die kocht 't recht um over de grond van van der Eerde te rioleere. En toen was van Oerle geholpe, die anders groote koste ha moete maoke. Kijk, zoo lapte ze 't em.

TOON.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 21 Jan. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

A. S. te Almkerk, beklaagd van melkvervalsching, veroordeeld tot 5 d. gev.; J. v. O. te Heesch, mishandeling, 1 jaar en 8 m. gev.; H. v. H. te Venraij, diefstal, ontslag van rechtsvervolging en plaatsing in een krankzinnigengesticht voor 1 jaar; J. v. d H. te Waalwijk, als voor, f 10 suks. 12 d. h.; J. van B. te Vechel, als voor 1 mnd. gev. met onmiddelijke gevangenneming; G. v. d. H. te Uden, mishandeling, verstekvonnis bekrachtigd, 6 mnd. gev.; J. A. M. en M. Th. te Berchem, vernieling, de 1e 5, de 2e 4 mnd. gev.; Th. M. A. te Grave, beleediging amb. in functie, verstekvonnis bekrachtigd, f 40 subs. 60 d. h.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop,“ Boxtel.

Boterprijs f 1,56 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 24 Jan. f 1.25 à f 1.40 per K.G.

Op 24 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.46 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 24 Jan. Hoogste prijs f 1.,50 Laagste f 1.40, Middel f 1.46. Aanvoer 9085 K.G.

MAASTRICHT, 24 Jan. Botermijn. Aanvoer 44740 K.G. Hoogste prijs 1.57, middelste f 1.52, laagste f 1.47 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 24 Jan. Aanvoer 14780 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 4.50 tot f 5.50

ADVERTENTIEN

Melkpoeder.

De inschrijving op de aandeelen, **groot f 500.—** „N. V. De Vereenigde Melkpoederfabrieken“ te Amsterdam blijft open tot **1 Februari a.s.** Prospectus verkrijgbaar. Aanvragen motto „**Melk**“ Algemeen Adv.-Bureau D. Y. ALTA, *Amsterdam.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 7 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Wout v. Beers in de Huisvennen.

Voor Mevr. Wed. J. H. v. Hoogerwou.

150 koopen *uitgekapte Mast* in de Huisvennen.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 6 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** te Boxtel in de Ketting.

Op het landgoed Venrode.

18 koopen *Mast* (heininghout.)
14 dito *Snoeisel* en *Dunsel.*
50 dito *Masten* en *Eiken Knuisten.*

Aanwijzing doet Ant. v. Uden op Venrode.

Voor G. v. Houtum.

50 koopen *Planken.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 27 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen.

Voor den HoogEdelGestr. Heer Mr. G. Tienhoven.

10 koopen *Gekapte Mast* in de Nieuwe Kamp.

100 dito *Boomstuken, Latten* en *Heininghout* bij het huis op Kampina.

Voorts *Planken*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 28 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en ten huize van Adries Verhoeven op Koevert.

Een best, dragend aftandsch *Merriepaard.*

5 gevende en dragende *Koeien*, 2 *Hokkelingen*, *Hooge* en *Lage Karren*, *Ploegen*, *Eggen*, *Kafmolen*, *Snijmachine* en meer *Landbouwgereedschappen.*

Boterhond, *Tob* en *Stand*, *Kannen* en *Potten* en meer *Melkgerief.*

3 nieuwe *Haams*, *Paardentuig Koebeugels.* 2 groote koperen *Ketels* en *Fornuis.*

Voorts 2 *Kabinetten*, *Kasten*, *Kisten*, *Stoelen*, *Tafels*, *Potten*, *Pannen*, *Koper* en *Tin*, en meer *Huisraad-* en *Herberginventaris.*

Een partij *Hooi*, *Haveren-* en *Roggestroo*, Gedorschte *Rogge* en *Haver*, *Boekweit*, *Spurrie-* en ander *Zaad.*

Mest, *Mutsaard* en *Brandhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 30 Januari 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Merks aan het Station.

Voor den heer C. M. v. Blanken.

10 koopen *zwaar 6-jarig Schaarhout* langs de groote Laan.
4 dito *dito* op Schoonoord.
23 dito *dito* in de Hulsbosschen.
2 dito *dito* in de Zorten.
1 dito *dito* bij H. v. Kasteren.
43 dito *Gekapte Mast* langs de Beukenlaan.
20 dito *Masten Dunsel* aldaar.

Aanwijzing doet G. Pijnenburg op Kinderbosch.

Voor den Heer J. N. v. Lieshout.

39 koopen *Schaarhout* in de Dorsingen.
9 dito *Gekapte Mast* aldaar.

Voor den Heer Alb. v. Roosmalen.

11 koopen *Schaarhout* in de Dorsingen

Voor Mej. Gez. van Grinsven.

17 koopen *Schaarhout* nabij het Kinderbosch.

Voor den Heer Th. Strijbosch.

6 koopen *6jarig Schaarhout* in de Hedingen.
6 dito *Gekapte Mast* aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 30 Januari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Wed. Johs. de Keijzer te Gemonde.

Een aftandsch zwart *Ruinpaard.*

4 gevende en dragende *Koeien*, 2 *Hokkelingen.*

Een dragend *Schaap* 2 *Drift Varkens.* *Hoog* en *Laagkar*, *Ploegen*, *Eggen*, *Paardentuig*, *Beerkist*, *Kafmolen*, *Kruiwagen*, *Baktrog*, *Kuipen* en *tonnen* en meer *Landbouwgereedschap*:

Voorts: Kasten, *kisten*, *Stoelen*, *Tafels*, *Kachel*, *Waschfornuis*, *Potten*, *Pannen* en meer *Huisraad.*

5000 K.G. gemest *Drieshooi*, *Roggestroo*, *Mest*, *Heiningsparren* en *Brandhout.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel,

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 31 Januari 1913** ten **9 uur v.m.** te Liempde in de Oude Barier.

Voor de WelEd. Geb. Fam. van Boeckel-van Rumpt.

75 koopen *zwaar 6jarig Schaarhout* met *Reephout* in Velderbosch.
30 dito *Gekapte Mast* aldaar.
10 zware *Masten Zaagblokken* aldaar.
2 koopen *zware Canadaboomen* (7 stuks) aldaar.
10 koopen *Knuisten* in Veldershoek.
10 dito *Zware Eikeboomen* (94 stuks) aldaar.
2000 droge *Takkenbosschen* op de Werf.
10 koopen *Knuisten* aldaar
2 dito *Bandhout* in de Liempdsche Heggen.
1 dito *Schaarhout* nabij de Barier.
25 dito *Gekapte Mast* op Ooijendonk.

Aanwijzing doet Fam. v. Lith in Velder.

Voorts: *Planken.*

The White Bioscoop

Programma van Zondag 26 Jan.

Het zoeken van Goud en Edelgesteenten

prachtige leerrijke natuuropname.

Liefde en stilzwijgen

drama.

Hendrik en Gribouillette vermaken zich

onbedaarlijk lachsucces.

De wederopstanding van Nick Winter

een der grootste meesterwerken van Nick Winter.

REUZENSUCCES. 1250 M. lang.

Voor 2 stuivers melk

komisch.

De Directie zal trachten door het geven van Prachtvolle Hoofdnummers de achting van het publiek waardig te worden. Onze projecties zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Doorloopende Voorstelling van 4 tot 11 uur.

Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.

Kinderen op alle rangen 10 cent.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.

Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Henri v. d. Velden & Co.

Stationstraat, Boxtel.

Koloniale Waren, Grutterswaren, Comestibles.

Laagste prijzen, Beste kwaliteiten, Nette bediening.

Speciale aanbieding.

Groene Erwten,	per liter	11 — 14 — 18 — 22 cent.
Witte Boonen,	„ „	12 — 15 — 18 — 22 cent.
Bruine Boonen,	„ „	14 — 16 — 20 cent.
Spliterwten,		per pond 9 — 12 cent.

Alles gegarandeerd puikkokend en machinaal gezuiverd.

Groene Zeep,	per pond 8—9½ ct per ⅛ vaatje f 2.27½, f 2.52½, per ¼ vaatje f 4.50, f 5.00.
Glycerinezeep,	per pond 9 ct., per vaatje van 25 pond f 2.07½, per vaatje van 60 pond f 4.92½.

Deze Zeep is beslist traanvrij.

Tarwebloem,	per pond 7½ ct., per 5 pond 7 ct., per 100 pond f 6.37½.
Roggebloem,	per pond 7 ct., per 5 pond 6½ ct. per 100 pond f 5.55.
Havermout,	per pond 8½ ct., per 5 pond 8 ct., per 100 pond f 7.00.
Gortmout	per pond 7½ ct., per 5 pond 7 ct., per 100 pond f 6.85.

v. d. Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer

per 5 pond 26 ct., per 50 pond f 2.50, p. 100 pond f 4.85.

v. d. Velden's Eiermeel,

HET BESTE OCHTENDVOER,

p. 5 pond 35 ct., p. 50 pond f 3.00, p. 100 pond f 5.75.

v. d. Velden's Fijne Deensche Botermelange

GELIJK AAN GOEDE NATUURBOTER,

per pond 53 cent, met 10 pCt. korting.

v. d. Velden's Fijne Tafel-Margarine,

HOOGFIJNE KWALITEIT en FIJNE KWALITEIT

per pond 43, 38, 34 ct., met 10 pCt. korting.

2 pCt. korting op alle artikelen.

ELF FILIALEN.

Henri v. d. Velden & Co.,

Stationstraat, Boxtel.

Aanbesteding.

Door den Heer J. DE VRIES, Architect te **Boxtel**, zal namens de Eerw. Overste van „Huize Overdonk" te Dongen worden

aanbesteed:

Het bijbouwen van een vleugel voor klassen en een bidkapel aan het bestaande Broedershuis.

De besteding geschiedt op **Donderdag 30 Januari 1913** 's middags **half twee.**

Aanwijzing denzelfden dag om **11 uur.**

Bestek en teekeningen te bekomen tegen franco toezending van f 2.—.

Inlichtingen te bekomen bij voornoemden Architect.

GEVRAAGD.

Om dadelijk in dienst te treden **gevraagd:**

Huisgezinnen

met 3 of 4 of meer **mannelijke Personen** van 17 jaar of ouder.

Verdiensten f 7.— per week met vrije woning. Verhuiskosten worden vergoed.

Adres met franco brieven aan de **Flesschenfabriek** *te Nieuwerkerk a.d. IJsel.*

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker	22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer,	per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit	liter 35 „
Koffieboonen,	per pond 70, 65 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk,	per bus 15 „
Beste Levertraan,	per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

MÉDAILLE D'OR PARIS 1900

EAU DE COLOGNE BOLDOOT

Ideaal Toiletmiddel frisch en opwekkend

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Zoëeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Huishoudelijke Artikelen, IJzerwaren, Galanterien.

Wegens het vergevorderd seizoen groote opruiming van de nog voorradige

Vulkachels, Salamanderkachels, Calorifères, Vaaskachels en Tegelplaten.

Nog ontvangen eene mooie collectie

Kolenbakken met deksels, Gruisbakken. Vulemmers.

Alle soorten Stal-, Hand-, Rijtuig- en Karlantaarns,

Eene ruime sorteering Hanglampen, Ganglampen, Looplampjes, Muur- en Nachtlampjes.

Vleeschhakmachines en alle Onderdeelen.

Haksel- en Waschmachines met en zonder rad.

Mangels, Veevoedermolens en Kooktoestellen.

Bascules, Maten en Gewichten.

IJzere Geldkisten en Geldbakjes.

Ruime sorteering Geemailleerde Fornuizen.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

WITTEVEEN & DE MOL BOXTEL.

Wij ontvingen:

de nieuwste zwarte en gekleurde

Japonstoffen

en

Blousestoffen

Aanbesteding Onderhoudswerken.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Boxtel zullen op **Dinsdag 28 Januari 1913** om **10½ uur voormiddag** ten raadhuize in het openbaar

aanbesteden:

a. Het uitvoeren van gewone onderhoudswerken, veranderingen, verfwerken, enz., aan de verschillende gemeentegebouwen, werken en meubelen, gedurende het jaar 1913, in twee perceelen.

PERCEEL I: *Gewone onderhoudswerken.*
PERCEEL II: *Verfwerken.*

b. Het verbeteren en versterken van de Zwaansche brug.

De voorwaarden der aanbestedingen liggen ter inzage op de Secretarie en zijn tegen betaling van f 0.75 voor de onderhoudswerken en van f 0.50 voor de versterking der Zwaansche brug, aldaar verkrijgbaar.

Voor inlichtingen wende men zich tot den gemeente-opzichter.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten ten raadhuize zijn ingeleverd, **vóór 10 uur voormiddag**, van den dag der besteding.

Boxtel, den 18 Jan. 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

A. GIJSEN.

De Secretaris,

VAN DER MEIJDEN.

Wie hoest daar zoo?

Gij? Pas op, uit uw gewoon hoestje, dat gij vandaag hebt, kunnen de meest gevreesde ziekten ontstaan.
WEET GIJ DAT?

Gebruikt de Wijfel niet langer, talm niet, doch koop onmiddellijk het eenige middel, dat in staat is U te genezen, namelijk de

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

welke in één dag een gewonen hoest geneest. Gij ontsnapt daardoor aan de meest gevaarlijkste ziekten, zooals ASTHMA, BRONCHITIS of INFLUENZA. Bedenkt, dat ook TERING en LONGONTSTEKING met een gewonen hoest beginnen.

Mejuffrouw M. Canesius, wonende Akkerstraat bij Hoensbroek (L) oud 71 jaar, verklaart ons:

> **Gedurende geruimen tijd leed ik aan vreeselijke hoestbuien en asthmatische aanvallen. Ik had pijn op de borst en dikwijls hevige benauwdheden. Verschrikkelijke hoofdpijnen vergalden mijn leven mijne handen en voeten waren altijd steenkoud en ik werd meermalen met koude rilllingen overvallen. Ik wendde de ABDIJSIROOP aan. Toen ik een paar lepels Abdijsiroop had ingenomen, bemerkte ik reeds een verbetering, omdat ik groote groene fluimen kwijtraakte en de benauwdheden wegbleven, waardoor ik beter ging slapen. Natuurlijk heb ik het gebruik met de Abdijsiroop voortgezet met het gevolg dat ik thans weer heelemaal hersteld ben en zoo gezond als ooit te voren.**

De Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, bronchitis, pleuris, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen. Koopt heden nog een flesch.

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Echt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs vn iedere brochure fzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 8. Zaterdag 25 Januari 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

IV.

13 September.

Verschillende kleine inkoopen doen wij heden : Dekstoelen, witte schoenen, en andere zaken die hier billijk te krijgen zijn en die prompt aan boord bezorgd worden.

De rest van den dag blijven wij in de buurt van de haven en gebruiken dien tijd om de haven te zien.

Wij vinden hier onder meer, verschillende groote dokken, voor de herstelling der zeeschepen. De grootste zeekasteelen kunnen daar in droog gezet worden, zoodat elk hoekje en naadje kan nagegaan worden. Van de reusachtige afmetingen van zulk een inrichting kan men zich een denkbeeld vormen, indien men nagaat, dat het dok „Prince of Wales" 14.500.000 gallons water kan bevatten, welke enorme hoeveelheid binnen 90 minuten kan ingenomen en binnen 2 uur kan uitgepompt worden. De vorderingen der techniek komen hier, bij zulke vrachtsontwikkeling eerst volkomen uit. In dit dok is ruimte genoeg om een viertal van de grootste kerktorens op te bergen, het heeft een lengte van 750 en een breedte van 112 voet. Een ander dok is 875 voet lang, met een ingang van 50 voet.

Schepen met den grootsten diepgang kunnen hier dokken, wat heel wat zeggen wil, nu men schepen bouwt als de Oceana en de Teutonic.

Ziet men de Amerikaansche schepen, groot, ruim, ingericht met verbazingwekkende weelde, dan krijgt men eerbied voor de moderne techniek en voor den vooruitgang. Ik heb in Rotterdam de „Halve Maan" gezien, het scheepje waarmede Hudson naar Amerika vertrok- zoo'n schip bergt men met tientallen in de rookkamer dezer moderne reuzen.

Een uitgelezen vloot van schepen uier natiën is hier vertegenwoordigd. Van hier uit vertrekken booten naar elk werelddeel, brengen hier lading of zijn op doorvaart naar een andere haven. Milliarden hebben zij gekost, voor milliarden aan waarde vervoeren zij, en brengen welvaart op bijna elke plaats waar zij komen.

Het reusachtige van het verkeer dat zich in deze haven samentrekt is niet in woorden te brengen, men moet het bedrijvige leven zelf zien, al de pakhuizen, de waren, de machinerieën die gebruikt worden..... en hoe men millioenen besteedt om den handel, het buitenlandsch verkeer tegemoet te komen. Hier voelt men de machtige samenhang van kapitaal en arbeid, hier bemerkt men den polsslag van 't groote Engeland ! Alles ademt hier kracht, durf en wil. De stoomlieren die locomotieven torschen, stukken laden van 50 en 80 duizend kilo's, de machines die als met groote ijzeren bekken gewapend, hun tanden in den steenkool slaan. De dokken die schepen van duizenden tonnen inhoud optillen en herstelling mogelijk maken.

De prachtige koelruimten voor het ontladen van bevroren vleesch. Met eerbied moet men tegen dat alles opzien... En ons land vergelijkend doet het toch goed aan ons hollandsch hart, dat daar aan den overkant van het kanaal ons klein landje ligt, dat daar een plaats Rotterdam is, een stad die een ernstige concurrent wordt in het wereldverkeer en Southampton dreigt te overvleugelen.

* * *

13 September.

't Is nu namiddag, ons vertrek heeft plaats. Wij stoomen weer door het Southampton-water, langs Calshot-Castle, doch slaan nu links af, de Solent in. Wij kunnen dus van nog menig aardig gezicht op het eiland Wight genieten. Daar rechts ligt Hurst-Castle met de sterkte van dien naam, die met een fort aan den overkant op Wight, dezen ingang verdedigen moet. Hier draaien wij weer links en varen voorbij de ver in zee uitloopende landtong van Wight, de uiteinden daarvan staan bekend onder den naam van „The Needles", (De Naalden), die een der schoonste natuur-tafereelen van deze kust vormen. De loods verlaat ons, 't is een statig oud man, met langen grijzen baard. Ernstig staat zijn gezicht, verbergend het groote leed dat de zee hem aandeed : Zijn beide zonen werden door de zee genomen. Hem wacht misschien spoedig een zelfde lot, waardoor zij gedwee in één graf zullen rusten.

In breede rustige deining ligt de zee voor ons, kalm dobbert het bootje met den loods van ons weg. Recht en flink staat hij in zijn boot. Een goede reis roept hij ons toe, dan schieten wij met volle kracht vooruit. In stevigen golfslag loopen de waterbanen onafzienbaar in aantal op ons toe, achter ons ligt Wight, tooverachtig schoon in 't dalend zonlicht. Als scherpe punten steken de rotsen uit zee ; grijs, wit of zwart gekleurd. Op den achtergrond der steile kust, waarvan de witte banen der krijtrotsen aan peilers doen denken, die een sterkte dragen, bewoont door voorwereldlijke reuzen. Keer op keer spoelt de zee de scherpe rotsen, sterk en zwaar valt zij aan, hoog-op spat het schuim der gebroken golven, machteloos rollen zij weer terug.

Dreunend, dreigend klinkt de branding tegen. Groenig water, wild neergesprongen op deze onwrikbare rotsen rolt als verre donder. De machtige zee breekt hier haar kracht, haar golven verwoed in-wit bruischend schuim in fijnen damp hoog in de lucht werpend. De zee brult en loeit tegen deze puntige rotsen, zij bereikt alleen, dat de naakte steenmassa's zich in een schooner kleed steken, zich omhullen kunnen met helder schuim, zich telkens tooien met al de kleuren van den regenboog.

De ondergaande zon kleurt het verdwijnend landschap nog eenmaal in gloed van goud. De golven lichtgroen, soms zwart gestreept, zijn allen goud gelipt ; dansende gouden punten overal !

Een gloed van kleuren glijdt over „The Needles", de Krijtrotsen gelijken zilveren spiegels. Goud-groen tintend water ruischt steeds aan op de puntig gelijnde rotsen, 't water zweept zich tegen de scherpten op, die gloeien van zonlicht. 't Is een tafereel van ruwheid en toch van de zachtste teerheid.

De zon zinkt, een teer waas schuift over het water, het kleed van den nacht. De „Needles", de rotsen wijken achter-uit en vermevelen tot witte plekken zonder vaste vormen. Ver weg dobbert de loods, de grijze keert terug naar zijn huis; 't is of met zijn verdwijnen, hij iets medenam dat het onze was.

Een licht flikkert van den vuurtoren, scherp en duidelijk, de avond nadert.

* * *

Nu gaan wij den nacht in langs de kust van Frankrijk ; een enkel draai-licht werpt met korte tusschenruimten zijn waarschuwing lange de kust, de zee in.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

„Baas, daar is iemand om je te spreken".

Laagman, zich omdraaiend op zijn stoel, keek nu naar de deur.

„Om mij te spreken ?" vroeg hij aan de meid, die nog in de deuropening stond. „Is 't een koopman ?"

De meid schudde het hoofd.

„'t Lijkt wel een dominé", zei ze.

Laagman stond op.

„Een dominé ?"

De meid knikte.

„Moet hij maar binnenkomen ?" vroeg ze.

Laagman keek even rond in de ruime kamer met het zwarte kabinet, de tafel, waarover een donker zeil glom, en de stoelen netjes gerijd langs de wanden. Op de kleine secretaire bij het raam glansde het zonlicht, dat buiten het erf des boeren met fellen glans overspreidde.

„Ja, als 't een dominé is", kwam hij aarzelend.

„Dat weet ik niet hoor", meende de meid, weer teruggeweken in de gang. „Maar hij ziet er wel naar uit".

Laagman, in eens besloten, nam haastig de pet van zijn hoofd en stapte naar de gang.

„Hij staat voor de voordeur", zei de meid, wijzend naar de nog gesloten deur.

Maar juist als ze de keuken weer binnen wilde gaan, stapte een meneer met zwarte, gekleede jas, die er niet al te frisch meer uitzag, en waartegen een klein, wit dasje opvallend afstak, en een hoogen hoed, waarvan de voorraad vettig glom, door de geopende keukendeur in de gang.

„'k Ben maar binnengekomen door de achterdeur", zei de vreemdeling, glimlachend, „'k Dacht het zal wel goed wezen".

Laagman keek hem verrast aan, stamelde dan : O, ja, zeker do... dominé, kom binnen".

„Ja juist, dominé", glimlachte de vreemde weer. „Dat hebt u goed gezien".

Laagman wist niet wat hij zeggen moest en knikte maar eens.

„Kom u binnen, dominé", herhaalde hij, den vreemdeling voorloopend naar de kamer.

Toen zij de kamer binnengingen, stelde de vreemde voor : „Dominé Daalders. U kent mij misschien wel".

Laagman keek om en schudde het hoofd.

„Niet, dat ik weet, dominé".

Maar de dominé was al naar de tafel geloopen.

„Wat een heerlijke ruime kamer hebt U hier", ging hij voort, „zoo vriendelijk met die zon".

Laagman knikte. Dominé nam plaats op een der stoelen, dien hij bedaard bij de tafel had geplaatst en zette zijn versleten hoed voor zich op het glimmende zeil.

„Wel wat warm in den zomer, misschien", praatte hij verder, met denzelfden glimlach nog wat de kamer rondziende, „zoo met de zon niet waar ?"

Laagman glimlachte beholpen. „'t Gaat nogal", zei hij, „die linden houden 's zomers de zon nogal buiten".

De dominé keek op naar de linden, die hun ontbladerde takken langs de voorzijde van het huis ineenstrengelden.

„Ja, ja", kwam hij, „dat is waar".

Dan haalde hij langzaam een boekje uit zijn binnenzak, onderwijl doorpratend.

„Neen, ik dacht zoo, dat u mijn naam al kende. Bent u Zondagmorgen niet in de kerk geweest ?"

„Jawel", zei Laagman.

„Neen, Zondagmiddag bedoel ik".

„Zondagmiddag niet", kwam Laagman.

„O, juist. Ik wou zeggen, anders moest u mijn naam toch niet vreemd zijn. Want Zondagmiddag heeft de dominé hier, na den dienst bekend gemaakt, dat ik van de week deze gemeente hoopte te bezoeken".

Laagman knikte.

„O, juist, jawel, dominé. Dat wist ik niet. De meid heeft er me niets van verteld. „Ik ben ongetrouwd moet u weten".

„Jawel", knikte de dominé. „Dat wist ik".

En het boekje, dat hij in de hand hield, openvouwende, vertelde hij, „U moet weten, dat ik reis ter bestrijding van slechte lectuur, van ongodsdienstige en onzedelijke boeken, die zooveel schade doen."

Laagman knikte.

„Zeker, zeker, dominé. 't Is goed dat daar eens wat tegen gedaan wordt".

„Nietwaar ? En daarom zamel ik nu geld in en heb meteen — en hij bukte naar het pakje, dat hij naast zijn stoel had neergelegd — betere boeken ter beschikking".

Laagman knikte weer.

En de dominé, het pakje op tafel leggende, ging voort : „U kunt in dit boekje zien, dat mijn werk door verschillende menschen wordt gesteund".

Meteen hield hij Laagman het boekje voor.

„Ziet u dat is mijn portret", zei hij wijzend, „Je moet dat wel doen omdat er zooveel bedrog is. En hier staat, dat ik gelden inzamel".

Snel draaide hij nu het boekje dubbel.

„Hier staan de handteekeningen" zei hij.

Laagman bukte zich over het boekje en knikte.

„'t Is beter dat u alles ziet", ging de dominé voort, „je kunt in dezen tijd nooit te voorzichtig zijn".

„Zeg u dat wel, dominé", stemde Laagman toe.

„Als u nu ook iets voor het goede doel wilt afstaan", begon de dominé weer zijn pakje losknoopend, „dan kunt u hieruit een boek zoeken voor u".

Laagman zocht in zijn portemonaie terwijl dominé de boekjes uitspreidde op tafel.

„Alsjeblieft, dominé", zei hij dan, hem een gulden overreikend. Dan zocht hij bescheidenlijk een klein boekje uit.

De dominé borg het geld weg, begon dan te vertellen, dat hij in een visscherplaats dominé was en hoe arm die menschen het soms hadden.

„Ziet u, als ik goedhartige menschen tref, die begrijpen, dat het Gods gebod is, hun naasten te helpen, dan tracht ik voor hen ook geld in te zamelen", ging hij voort, „ik heb gelukkig al heel wat ontvangen".

En gij noemde enkele namen.

Laagman luisterde belangstellend en voor dominé wegging, gaf hij nog f 2.50 voor de arme visschers.

„Dat 's nou die dominé, Leen, waarvan de dominé Zondag heeft afgelezen, dat hij vandaag komen zou", zei hij tegen de meid, toen hij den dominé had uitgelaten.

„Dominé afgelezen ? Onze dominé ?" vroeg de meid verbaasd.

„Ja, Zondagmiddag. Je hadt het me toch wel eens kunnen zeggen", meende Laagman.

„Maar ik weet van niks, Dominé heeft niks afgelezen".

„Och jawel. Dat dominé Daalders deze week de gemeente zou bezoeken".

Leen schudde het hoofd.

„Niks van waar, baas. 'k Weet zeker, dat dominé niks heeft afgelezen".

„En hij vertelde het. Zou dat dan...?" aarzelde Laagman.

Leen keek hem aan.

„Als dat maar geen knoeierij is, baas".

* * *

„Nou hoe was het nou met dien dominé ?" vroeg ze, toen Laagman een paar maanden later, als getuige gehoord, uit de stad terugkwam.

„'t Was een afgezette dominé", verklaarde Laagman, „een oplichter. Hij stak de centen zelf op. Maar hij gaat voor 2 jaar den bak in".

Een bekeerling.

Van een opzienwekkend en verblijdend feit tevens maakt de „M. A. Abendstg" melding. De vroegere capucijnen-pater Benno Auracher, die eenige jaren geleden de orde verliet en 21 September 1909 te Londen in het huwelijk trad, welk feit indertijd tot heel wat kabaal aanleiding gaf, heeft zijn plan kenbaar gemaakt weer naar Rome terug te keeren en van den verkeerden weg, dien hij was opgegaan, terug te komen.

Tegelijkertijd publiceert het genoemde blad den afscheidsbrief van Auracher aan zijn vrouw geb. Anna Caroline Schmidt, dochter van den vroegeren Duitschen Regeeringsrat Matthäus Schmidt. In dien brief neemt Auracher in bewogen woorden afscheid van deze vrouw. Hij herinnert haar aan de „slapelooze nachten vol gewetensknagingen, vol angst voor den dood en de eeuwigheid, vol vrees voor de straffende gerechtigheid Gods". Een diep berouw heeft hem tot zijn terugkeer gebracht.

De brief geeft een treffend beeld van de zielekwellingen, waaraan de ongelukkige priester sedert zijn vlucht uit Rome, was overgeleverd.

In September 1909 was pater Auracher, toenmaals generaal definitor van de capucijnen-orde te Rome, plotseling verdwenen. Na eenigen tijd werd in het klooster te Altötting, waar de pater vroeger geruimen tijd verbleef, een brief van hem ontvangen, waarin hij o.m. schreef, dat er toestanden waren in het leven, waarut men zich niet redden kon ; dringend verzocht hij voor hem te bidden. Reeds uit dezen brief bleek, dat de afgedwaalde priester berouw had van zijn stap.

Toch werd in Januari 1910 het bericht gemeld, dat Auracher te Londen een burgerlijk huwelijk gesloten had. Later werden brieven van hem bekend, waarin hij schreef, niets tegen de Kerk of tegen de Orde, waartoe hij behoorde, te zullen ondernemen ; hij wilde rust hebben en niets dan rust.

Februari van het vorig jaar bracht de „Frank. Kur." het bericht, dat Bernhard Auracher, zooals hij zich na zijn huwelijk noemde, een gebroken man was en in een gesticht moest worden gebracht. Het bericht bleek valsch, maar waar bleek, dat de afgevallen priester geweldig door gewetenswroegingen werd gefolterd.

Aan het heimwee naar innerlijken vrede en naar 't zielegeluk, die de wereld hem niet konden geven, heeft hij niet kunnen weerstaan, en nu heeft hij den eersten stap tot terugkeer gezet. Of hij reeds in Rome is aangekomen, is nog niet bekend.

Aan 't Centraalstation te Utrecht.

Fraaie ! toestanden heerschen te Utrecht aan 't Centraal station.

Ziehier weer een staaltje van echt-Hollandsche krenterigheid.

Wanneer men 's morgens vroeg 6.05, uit Leiden vertrekt naar het Zuiden — bijv. naar Maastricht — komt men in Utrecht om 7.17 en moet men daar wachten tot 8.33 om de mooie verbinding met Limburg over Boxtel te halen.

Bij aankomst te Utrecht vraag ik, of ik door de controle mag, want 5 kwartier op 't station te zitten, is nu juist zoo erg prettig niet.

„Neen", is 't antwoord, „dat kan niet ; zoodra het kilometerboekje 200 K.M. aanwijst, mag niemand door de controle met een boekje. Ge zult moeten wachten daar ginds in 't lokaal „doorgaande reizigers".

„Maar waarom mag ik niet met mijn boekje door de controle. 't Is toch een Kilometerboekje en daar mee mag ik toch steeds afbreken?"

„Waarom ?... óm..., óm..., omdat 't nu eens voorschrift is van de Maatschappij van 't vorig jaar".

„Van 't jaar nul".

Nee, nee... menheer, van 't vorig jaar, ziet u, de maatschappij brengt u maar een maximum hoeveelheid van 200 K.M. in rekening. Ze doet u dus op zoo'n lange reis veel voordeel, daar u feitelijk veel meer kilometers aflegt".

„Dus de maatschappij oordeelt : „voor wat hoort wat", geef ik je lusten, ge zult ook de lasten dragen".

De beambte zweeg, lachte veelbeteekenend, als wilde ook hij een loopje met die prachtverordening ! nemen.

Er zat dus niks anders op : Ik moest ofwel op 't perron blijven loopen of 5 kwartier doorbrengen in 't sombere lokaal voor doorgaande reizigers. En kon je daar je tijd dan nog maar om krijgen met 'n sigaar te rooken !

Maar neen, ook op je sigaar legt de prachtige verordening van de Staatsspoorwegen beslag.

In 't lokaaltje waar ze je instopt, wordt in drie talen met vette letters den volke kond gedaan, dat „rooken verboden is".

Wil je rooken, dan biedt de Staatsspoor aan haar Centraal station je plaats onder de kap of voor de controle in de wachtkamer 3e klasse, maar dit laatste moet je toevallig weten, 'n rooklokaal voor de 2de klasse kan er natuurlijk niet af.

Zulke toestanden heerschen in 't machtig deftige Utrecht, aan het groote Centraal Station in 't jaar Onzes heeren 1913, in hetzelfde jaar, dat zich voorbereidt op groote feesten om dan recht veie vreemdelingen uit alle deelen der wereld het welkom toe te roepen.

We zullen hun alle, alle gemakken bieden, hun 't leven in Nederland zoo aangenaam mogelijk maken, en de Centrale leiding zal daarbij uitgaan van 't Centraal Station te Utrecht, waar men onder de onmiddellijke auspiciën van de Directie der S.S. er voor zal zorgen, dat alles, alles perfect in orde is, en dat alle vreemdelingen een werkelijk „grootsch idee van ons land krijgen".

De Hanzebode.

Vreeselijke slachting van Leprozen.

Brieven van de katholieke missie van Manning, provincie Koeang-Si, in dato 14 December, meldden, dat de katholieke missionarissen de toelating hadden gevraagd op hunne kosten eene leprozerij op te richten, teneinde er de Leprozen op te nemen, die sedert jaren in de bosschen leefden, op eenige mijlen van de stad.

De overheden, die eerst geweigerd hadden, stemden eindelijk toe. Intusschen deden zij op het Marsveld een grooten put graven, waarin toen hout werd geworpen, geheel gedrenkt met brandbare vloeistof. Toen joeg men met de bajonet al de Leprozen uit den omtrek in dien put bijeen. Er waren er 38 Zoodra zij er in waren, stak men den reusachtigen brandstapel aan en de ongelukkigen werden levend verbrand in 't bijzijn eener groote menigte. Men heeft belooningen uitgeloofd voor het opsporen van Leprozen. Een andere is sedert dien gefusileerd.

De regeering heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin de Leprozen worden beschuldigd van aanslagen, die zij niet hebben gepleegd. De overheden zijn fier op hunne daden.

En toch is China eene republiek

Loonstatistiek in de Textiel-industrie.

Als no. 176 der „Bijdragen tot de Statistiek van Nederland, Nieuwe Volgreeks", gaf het Centraal Bureau voor de Statistiek dezer dagen in 't licht eene statistiek van de loonen der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden in de textiel-industrie over het jaar 1908.

Na het verschijnen der statistiek van de loonen in Gelderland in 1904, is overwogen in hoeverre de bewerking van de veel betere loonlijsten over latere jaren tot meer bevredigende uitkomsten zou kunnen leiden. Nadat gebleken was dat vele en tevens de voornaamste gebreken, welke het materiaal der vorige statistiek aankleefden in de loonlijsten over 1908 niet meer werden aangetroffen, is daarop de bewerking van de loonlijsten over dat jaar ter hand genomen.

Van een provinciesgewijze behandeling van alle takken van nijverheid tegelijk, als oorspronkelijk voorgenomen, werd afgezien en tot het achtereenvolgens behandelen der verschillende takken van nijverheid over het geheele land besloten. Het eerst kwam daarvoor de textielnijverheid in aanmerking ; de thans verschenen publicatie is het resultaat van de bewerking der loonlijsten voor dien tak van nijverheid, over het jaar 1908.

De statistiek omvat acht branches der textiel-industrie, n.l. : katoenen, wollen, linnenstoffen, sajet en tricot, tapijten, netten, band en touw. Elk dezer hoofdgroepen is verdeeld in ondergroepen, waarin zijn opgenomen alle daarin voorkomende bercepen, voorzoover zij op de desbetreffende loonlijsten werden aangetroffen. De werklieden die een soortgelijk beroep uitoefenden en ongeveer hetzelfde loon verdienden, zijn samengevat en wel onder den meest gebruikelijken beroepsnaam. In het geheel kwamen er op de lijsten 755 beroepsnamen voor, die aldus tot 96 zijn samengevoegd. Vervolgens werd het gemiddelde dagloon van elken werkman berekend door het in totaal verdiende loon te deelen door het totaal aantal arbeidsdagen. Het voornemen om weder een scheiding te maken tusschen volslagenen en onvolslagenen, moest om verschillende redenen worden opgegeven. Daarom werd er toe overgegaan, naast de loonen voor alle arbeiders te zamen, afzonderlijk de loonen van de werklieden te berekenen, welke naar alle waarschijnlijkheid als volslagen te beschouwen zijn. Als zoodanig werden beschouwd alle arbeiders, die f 1 of meer per dag verdienden. De statistiek houdt zich hoofdzakelijk met deze laatste loonen bezig.

De uitkomsten van de bewerking zijn in de tabellen opgenomen. Zij vermelden bedrijfsgewijze voor elk beroep : 1e. hoeveel werklieden de in de verschillende rubrieken aangegeven dagloonen verdienden ; 2e het totaal aantal werklieden met hun gemiddeld dagloon. De gegevens nopens mannen en vrouwen zijn steeds afzonderlijk vermeld, evenals die der werklieden die f 1 of meer verdienden (alleen van laatstgenoemde werklieden worden, indien niet het tegendeel blijkt, hieronder eenige cijfers medegedeeld). Het aantal ondernemingen (of deelen van ondernemingen, indien in een onderneming verschillende bedrijven worden uitgeoefend) waarop de gegevens betrekking hebben, is bij elke groep opgegeven. De in de vorige statistiek gevolgde onderscheiding naar de grootte der gemeenten (beneden 5000, 5000 tot 20.000 en 20.000 tot 100.000 inwoners) is niet gehandhaafd. Het bleek juister te zijn de gegevens te splitsen naar de verschillende centra van industrie. Zoo werden de gemeenten waar de katoennijverheid wordt uitgeoefend, in drie groepen samengevat : I. Twenthe ; II. de Geldersch-Overijsselsche Achterhoek en III. Noord-Brabant. Verder

zijn nog opgenomen de gegevens betreffende de verschillende gelegen gemeenten Amersfoort, Arnhem, Deventer, Haarlem, Leiden, Rotterdam en Veenendaal. Dit deel der statistiek omvat de loonsopgave van 29.221 arbeiders, werkzaam in 83 ondernemingen. Het gemiddeld dagloon van een mannelijken arbeider was het hoogst in Twenthe (f 1.00), lager in Noord-Brabant (f 1.01) en in den Geldersch-Overijsselschen Achterhoek t laagst (f 1.28). Ook wat het loon der vrouwen (alle te samen) betreft, staat Twenthe bovenaan. Zij ontvangen daar gemiddeld f 1.05½ per dag, tegen f 0.72½ in den Achterhoek en even zooveel in Noord-Brabant. In alle drie centra en voor alle beroepen was het gemiddeld dagloon van de mannelijke arbeiders hooger dan dat der vrouwelijke. Het verschil tusschen het loon der mannen en der vrouwen was het kleinst in den Achterhoek, het grootst in Noord-Brabant; het bedroeg n.l. voor alle werklieden te zamen in Twenthe, Achterhoek en Noord-Brabant resp. 46, 32½ en 54½ cents per dag. De loonen in de belangrijkste gemeenten van ieder centrum zijn afzonderlijk gepubliceerd. In Twenthe zijn Almelo, Enschedé (te zamen met de gemeente Lonneker) en Helmond als zoodanig beschouwd. De mannen zoowel als de vrouwen, de laatste allen te zamen, verdienen gemiddeld het hoogste loon te Enschedé (resp. f 1.75 en f 1.20½), daarna te Hengelo (resp. f 1.73 en f 0.96) en vervolgens te Almelo (resp. f 1.56 en f 0.95). Van de plaatsen in den Achterhoek werd Winterswijk afzonderlijk genomen. Hier werd door de mannelijke en vrouwelijke werklieden een hooger gemiddeld dagloon verdiend dan in de vorige gemeenten (door de mannen resp. f 1.37 en f 1.21½, door de vrouwen allen te zamen resp. f 0.89½ en f 0.68). In Noord-Brabant was Helmond voor dezen tak van industrie de belangrijkste plaats. Het loon der mannen was niet hooger dan in de overige gemeenten (f 1.65 tot f 1.40½). De gemiddelde loonen van alle mannelijke arbeiders bij de vervaardiging van katoenen stoffen te zamen en voor de wevers afzonderlijk, waren voor de hiernagenoemde gemeenten als volgt: alle mannelijke arbeiders te zamen: Haarlem (alleen katoendrukkerij) f 2.21½, Deventer f 1.77½, Enschedé f 1.75, Hengelo f 1.73, Helmond f 1.63, (zonder katoendrukkerij f 1.45), Oldenzaal f 1.57½ Almelo f 1.56, Hellendoorn f 1.54, Eindhoven f 1.48, Wierden f 1.42½, Goor f 1.39½, Veenendaal f 1.38, Winterswijk f 1.37, Delden f 1.33½, Ootmarsum f 1.29, Boxtel f 1.26½, Neede f 1.24½, Aalten f 1.23, Haaksbergen f 1.20, Lichtenvoorde f 1.16, Groenlo f 1.11½. Wevers: Enschedé f 1.78, Deventer f 1.75, Hengelo f 1.69½, Oldenzaal en Hellendoorn f 1.55½, Almelo f 1.55, Eindhoven en Helmond f 1.48½, Goor f 1.40½, Veenendaal f 1.37½, Winterswijk f 1.37, Delden f 1.32, Boxtel f 1.27, Neede f 1.25, Ootmarsum f 1.23½, Aalten f 1.20, Haaksbergen f 1.19, Groenlo f 1.11½.

De statistiek van de loonen der werklieden bij de wollen-stoffenfabricage werkzaam, omvat de opgave van 4618 mannelijke en 930 vrouwelijke arbeiders, werkzaam in 72 ondernemingen. Hiervan werkten 86.18 pct. der mannen en 80.97 pct. der vrouwen te Tilburg. Afzonderlijk zijn vermeld de gegevens van Eindhoven, Geldrop, Tilburg en Leiden. Wat de mannelijke arbeiders betreft, werd het hoogste gemiddelde dagloon verdiend te Tilburg, n.l. f 1.65; in Leiden werd f 1.59½, in Eindhoven f 1.56 en in Geldrop f 1.31 verdiend.

De statistiek der linnenstoffen omvat de loonsopgaven van 635 mannelijke en 383 vrouwelijke arbeiders, werkzaam in 17 ondernemingen. Het gemiddeld dagloon der mannelijke arbeiders te Goirle, de voor deze industrie belangrijkste plaats, was f 1.38, dus hooger dan het gemiddelde loon in de overige plaatsen (Boxtel, Geldrop, Gestel, Velthoorn, Stratum, Strijp, Waalre en Ootmarsum) te zamen, waar het n.l. f 1.30 bedroeg.

Bij de sajet- en tricotfabrikage zijn veel meer vrouwelijke dan mannelijke arbeiders werkzaam, n.l. in totaal 2953 vrouwen en slechts 719 mannen. Dit geldt voornamelijk voor de tricotfabrikage waar deze aantallen resp. 2211 en 129 bedroegen. Van de vrouwelijke werklieden verdiende slechts een zeer klein deel een dagloon van f 1 of meer; zoo in de sajetspinnerijen te Leiden slechts 0.4 pct., te Veenendaal geen enkele. Voor de geheele industrie waren deze percentages: voor Almelo en Vriezenveen 24.8, Apeldoorn 15.7, Veendam en Wildervank 13.7, Groningen 6.5, Amsterdam en Rotterdam 4.7, Leiden 4.3, Hattem 1.9, Veenendaal 0.8.

Voor nadere bijzonderheden omtrent de loonen in de bovengenoemde takken der textielnijverheid, alsmede voor de overige behandelde branches dezer industrie (de vervaardiging van tapijten, netten, band en touw) zij naar de publicatie zelve verwezen.

Het gemiddeld dagloon van de mannelijke arbeiders, werkzaam bij alle acht behandelde takken der textielindustrie, was voor de belangrijkste gemeenten in 1908 als volgt: Haarlem f 2.20½, Rotterdam f 1.96, Enschedé f 1.75, Hengelo f 1.72½, Deventer f 1.71, Hilversum f 1.69½, Tilburg f 1.65, Helmond f 1.63, Leiden f 1.62½, Almelo f 1.54, Gouda f 1.51½, Eindhoven f 1.42½, Veenendaal f 1.42, Goirle f 1.38, Apeldoorn f 1.37½, Boxtel f 1.35. De overeenkomstige cijfers voor Twenthe, Achterhoek en Noord-Brabant waren resp. f 1.64, f 1.20 en f 1.59½. Het gemiddeld dagloon van de mannelijke textielarbeiders in Nederland was f 1.61 van alle mannelijke arbeiders te zamen (dus onverschillig of zij f 1 of meer dan wel minder verdienden) f 1.34½, van de vrouwelijke werklieden waren deze gemiddelden resp. f 1.28½ en f 0.88, van alle werklieden te zamen (zoowel mannen als vrouwen) was het gemiddelde dagloon f 1.18.

Ten slotte zijn in de publicatie nog enkele loongegevens opgenomen, ontleend aan de Ongevallenstatistiek der Rijksverzekeringsbank, benevens eenige gegevens betreffende loon en arbeidsduur, ontleend aan de verslagen van de inspecteurs van den Arbeid.

Het eenige kind.

Aan een artikel in Molenschott ontleenen wij de volgende regelen:

De vroegrijpheid is een veelvuldig voorkomende karaktereigenschap van eenige kinderen.

Het voortdurend zich bezighouden der ouders met het kind, zijn omgang meestal met volwassenen verhaasten zijn ontwikkeling op een voor lichaam en geest nadeelige wijze.

Het resultaat is, behalve dat men de kinderen daardoor van een groot deel van hun jeugd beroofd, een schadelijke invloed op het kinder-zenuwstelsel. Door deze te vlugge ontwikkeling verliest men den heerlijken tijd van den kinderlijken eenvoud en verkort een stadium van langzame, natuurlijke ontplooiing, die zoo hoog noodig is om de solide basis te leggen tot de verdere ontwikkeling van het kind.

De opvoeding van een eenig kind heeft dikwijls het nadeel, dat zijn verstand soms op zeer eenzijdige wijze wordt ontwikkeld. De al te zware eischen, aan het geestelijke leven van het kind gesteld, nemen zijn zenuwstel te sterk in beslag en dat juist op een leeftijd, waarin die organen door hun ontwikkeling gevoeliger zijn dan in latere jaren het geval is.

Het is dus niet te verwonderen, dat juist zulke kinderen een groot percentage vormen van de zoogenaamde „nerveuze kinderen" in den ruimsten zin des woords.

Het eenige kind gaat slechts met volwassenen om, het ontbeert het gezelschap van andere kinderen, dat toch zoo noodzakelijk is voor zijn verdere ontwikkeling.

De omgang met groote menschen beteekent voor het kind een te groote inspanning van zijn hersens en zenuwen.

De bioscoop thuis.

We houden ons ernstig bezig met het cioscoop-probleem, schrijft de Msb., maar wie weet, hoe spoedig het zich zelf reeds oplost.

Wij waarschuwen thans niet te gaan naar deze of gene bioscope, omdat er voor de zedelijkheid twijfelachtige films vertoond worden.

Wij waarschuwen tegen de bioscope, omdat zij grooten en kleinen kinderen het geld uit den zak klopt, en het vroegtijdige vele uitgaan reeds bij de jeugd bevordert.

Maar de toch in alle opzichten bewonderenswaardige uitvinding ontwikkelt zich snel.

Wie had voor een tiental jaren kunnen denken, dat de gramophoon een huismeubel zou worden in tal van gezinnen.

Er zijn heele bibliotheken van gramaphone-platen verrezen, waar de eigenaars van dergelijke instrumenten wekelijks nieuwe concerten kunnen huren.

En menigeen houdt thans thuis bij de warme kachel café-chantant, waar men de beste humoristen kan hooren zonder naar een theater te behoeven te gaan. Men kan thuis Caruso en Stozzi hooren zingen, zonder fabelachtige prijzen te betalen voor een operaplaats.

Het schijnt met de bioscope denzelfden weg op te gaan.

In een winkel te Rotterdam kan men in de étalagekast de huis-bioscope bewonderen.

En in advertenties wordt ons zulk een volledig apparaat te koop aangeboden voor den prijs van 140 gulden, zelfs verkrijgbaar op wekelijksche afbetalingen.

Wij hebben dezer dagen zulk een toestel in werking gezien en met enthousiasme bewonderd.

Een toestel, eenvoudig als een kleermakersnaaimachine zonder scharrelarij met benzinelampen, zonder eenig gevaar zelfs voor het ontbranden van films.

Terwijl men gewoon de film afdraait, ontwikkelt men meteen het electrisch licht, dat de beelden klaar en duidelijk zonder eenig flikkeren op het scherm werpt. In elke huiskamer kan deze bioscope worden ingericht.

En men geniet er beter dan in welke officieele bioscope ook.

Men zit op z'n gemak in zijn eigen stoel, draait een film al naar genoegen. Men vermoeit zich niet, de oogen knippen niet, men zit niet warm en opeengepakt in een loome zaal.

En wat nog het beste is, men is zelf controleur en explicateur, men kan zelf uitmaken, welke film men zijn huisgenooten wil laten zien.

Men geniet van de schoonste uitvinding, zonder de gevaren er van te deelen.

Wij voorspellen deze nieuwste vinding een schoone toekomst. Zij maakt alle bezoek aan openbare bioscopen overbodig.

Het apperaat is niet duurder dan een goede gramophone en zal weldra populair worden.

Zoo lost het moeilijke en zorgvolle probleem zich misschien van zelf op.

ADVERTENTIËN.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat = BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Kon door open been niet loopen.
Genas door den
KLOOSTERBALSEM.
De heer Peter Alders, Lindeweg no 16 te Heerlen (L.) verklaarde ons een jaar niet te hebben kunnen loopen z odat hij pat op en stel moest blijven zitten, doordat hij eene groote open wond aan zijn been had. „Alles had ik „geprob erd schreef hij ons, doch „niets baatte mij totdat ik op „aanraden van vrienden er toe „over ging den heilzamen KLOOSTERBALSEM KLOOSTER „SANCTA PAULO te gebruiken, die ik haalde bij Mejuffrouw M. Crolla te Heerlen.
„Eenige potjes hebben mij „totaal genezen en thans kan ik „tot mijn groot genoegen, mijne „bezigheden weer verrichten, „even als voorheen".
KLOOSTERBALSEM,
Klooster Sancta Paulo
geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterbanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.
Prijs per pot van 20 gram 85 ct. van 50 gr. 75 ct., van 100 gr f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elsch' ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. J. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten apothekers en de bekende depot houders.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT: **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel** H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit,
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

A. J. van der Heijden-Voets,
Stationstraat A 165, BOXTEL.
Handel in:
Meubelen, Schoonmaakartikelen,
en speciaal adres voor degelijk en goedkoop **Behangselpapier,** in prijzen van 7, 8, 10, 12, 13, 15 en verder duurdere soorten op staalboek naar keuze.
Steeds voorraad van **geschilderde Meubels,** als: Kasten Tafels Stoelen, Rietstoelen, enz.
Verder groote keuze in: **Spiegels, Schilderijen, Kruismedaillons,**
aan concurreerende prijzen.
Evenals vorige jaren is de echte Ohlendorfsche PERU GUANO wederom bij mij verkrijgbaar. Afname van drie zakken in eens flinke korting.
Minzaam aanbevelend,
A. J. v. d. Heijden-Voets.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van
Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als
Schilder en Behanger,
en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van
alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.
Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.
Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:
Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.
Verder alle soorten DROP als:
Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.
Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.
Benzine-Depôt van den A. N. W. B.
Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.
Aanbevelend.

No. 9 WOENSDAG 9 JANUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Die goeie oude tijd

Dat de wereld vroeger zooveel beter was, als tegenwoordig, kunnen we in onze Zuidelijke kranten zoo nu en dan lezen. Onze geachte redacteurs hebben er werkelijk een handje van, klaagliederen over het booze menschelijk geslacht aan te heffen en te leuteren over die slechte wereld alsof ze zelf niet tot die wereld behooren.

Zonder dat ze het vaak zelf merken staan ze met beide voeten op historisch terrein. Maar hoe? Dikwijls als blinden, die oordeelen staan uit te spreken over dingen, waarvan ze nooit iets gezien hebben en die ze derhalve niet kennen.

De „Nieuwe Venlosche Courant" wijdde dezer dagen een artikel aan de laatste 100 jaren en konstateerde vooruitgang, maar.....

Wij zijn zoo vrij het artikel hier te laten volgen.

* * *

NA EEN EEUW.

Sedert het herstel van Nederlands onafhankelijkheid is er een eeuw verstreken.

Wij willen — aldus de „N. Venl. Crt." — het heden niet hebben over Neerlands onafhankelijkheid, maar eens in 't kort overwegen, hoezeer het menschdom in die honderd jaren is vooruitgegaan.

Het geslacht van den tegenwoordigen tijd kan zich haast niet indenken in de toestanden van hunne grootouders en overgrootouders.

Spoorwegen en stoombooten, telegraaf en telefoon, gas- en petroleumlicht, gezwegen van electrische lichtkracht, bestonden niet. Diligencens, bolderwagens, trekschuiten en barges, vetkaars en oliedamp — in deftige kringen carcel- en moderateurlamp — vierden toen hoogtij.

Variëteitentheaters, bioscopen, café-chantants — 't waren honderd jaren geleden onbekende vermakelijkheden.

Men was meer in een familiekring en ondanks of beter door het gemis van die ontspanningen buitenhuis, ging het er in den huiselijken kring gezelliger toe.

Vader rookte zijn lange pijp, moeder zat te naaien of te breien en de dienstbode in jurk en rok met hagelwitte muts en frieschbonte voorschoot zat mede aan tafel in de woonkamer kousen te stoppen of linnengoed te verstellen. Zoo'n dienstbode verdiende 's jaars veertig gulden met de wasch in huis en moest bovendien nog op de kinderen passen. En zij zagen die kinderen groot worden, en het was geen zeldzaamheid als zij met de oudste dochter, wanneer deze in 't huwelijk trad, „overging" en ook de kinderen van deze zag geboren worden en opgroeien. Er werden dienstboden gevonden, die 30—40 jaar in één en dezelfde familie dienden.

Tegenwoordig ziet men bijna geen bejaarde dienstboden meer.

De ambachtsstand bloeide. Men zag op of naast de deur bordjes met het opschrift Mr. Timmerman, Mr. Metselaar. En dat zij inderdaad hun vak meester waren, bewijzen wel de gebouwen van dien tijd, waarin men naast mooie lijnen, fraai metsel- en voegwerk, degelijk timmerwerk en kunstig smeewerk kan bewonderen.

Ontspanning gunde men zich evengoed in die dagen als in onzen tijd. Al waren er toen geen prachtige biljarten zooals heden in overvloed te vinden, en bestonden deze uit zeer lange tafels met zes zakken van gevlochten touwwerk en weinig veerkrachtige banden, men vermaakte zich op kolf-, kegel- en kaatsbaan zeker niet minder dan nu met 't voetbalspel. En wie Hildebrands Camera Obscura heeft gelezen en de daarin voorkomende beschrijving van den „vergulders-avond" met zijn pandverbeurten, of in Pieter Statok den avond gezellig doorgebracht met redeneeren, vertellen en muziekmaken, zal moeten toestemmen, dat zoo'n avond onmogelijk saai kan genoemd worden.

Van dat alles kan het huidig levend geslacht zich geen voorstelling maken, ja, misschien trekt het den neus er voor op. Ten onrechte. Toen lieten de ouders bij hun overlijden een grootere of kleinere erfenis ter verdeeling na, terwijl het nu meestal volgens den volksmond is: Koe dood, hooi op.

Of wij dan redactionairen zijn en den ouden tijd terugwenschen? Ja en neen. Ja, wat het familieleven betreft, dat nu meestal buitenshuis zijn genoegen vindt, vaak, zeer vaak ten nadeele van 't opgroeiend gestacht. Neen, waar het geldt den vooruitgang der beschaving, de ontwikkeling der industrie, het verbeteren der vervoer- en communicatiemiddelen. Bij al de zegeningen van den nieuwen tijd zijn wij niet blind voor het vele goede, dat in den ouden tijd gelegen is en dat ons met een glimlach op de lippen doet zeggen: die goeie oude tijd van voor honderd jaren hij was niet slecht, heusch niet".

* * *

Het artikel is te lang om er nog een groot commentaar bij te leveren. Een paar opmerkingen moeten wij er echter bij maken.

1o. Als het den schrijver bij zijn werk ernst is, dan zal hij tot de conclusie moeten komen, dat hij ver bij zijn degelijke grootvader achterstaat in degelijkheid.

2o. Dienstboden, die 30—40 jaar in dezelfde familie dienden zijn er nog, maar ze zijn, gelijk vroeger, zeldzaamheden.

3o. De ambachtsstand kwijnde omstreeks 1813, want er werd bijna niet gebouwd, omdat boer en burger te arm waren. 's Zomers was het al niet druk en 's winters lag het werk in den regel ongeveer geheel en al stil. Hoeveel verdiende een Mr. Timmerman en een Mr. Metselaar per dag?

4o. Waar zijn die mooie gebouwen, welke dagteekenen van omstreeks 1813? Heeft de schrijver werkelijk ooit een gebouw uit dien tijd gezien? Ik geloof van niet. Anders zou hij niet leuteren over mooie lijnen, fraai metsel- en voegwerk, degelijk timmerwerk en kunstig smeewerk. De betrekkelijk weinige gebouwen, welke uit of omstreeks 1813 dagteekenen ziju zonder eenige uitzondering foei-leelijk. 't Was de tijd, waarin men geen geld, en geen begrip van bouwstijl meer had.

5o. De ouders laten thans bij hun overlijden vrij wat meer aan hunne kinderen na, dan toen. De nationale welvaart is sinds 1813 toch enorm gestegen en de tijd is voorbij, dat een ouderlijk erfdeel van 1000 fr. en een paard een schat genoemd wordt.

6o. Schrijver doet het voorkomen alsof er thans geen familieleven meer is en haalt als een voorbeeld van hooge ontwikkeling van het familieleven een gefantaseerd „koekvergulden" uit de Camera Obscura aan. Bestaan soortgelijke avonden niet meer?

Dat is waar: vele gezellige bijeenkomsten van vroeger bestaan niet meer, het hartverheffende dansen bij gelegenheden van kermissen, gildefeesten, etc. is uit de mode geraakt, de spinningen zijn opgehouden; boks-bieren, kwansel-bieren, en hoe die dingen allemaal heeten mogen, behooren tot het verleden. Och 't was er toch zoo gezellig, zoo eenvoudig, en zoo zedelijk! De menschen zijn nou toch zoo slecht!

En worden elken dag nog al slechter.

Neen de schrijver heeft wel gelijk als hij zijn artikel eindigt met de treffende uitspraak: „die goeie oude tijd van voor honderd jaar, hij was niet slecht, heusch niet".

H. N. OUWERLING.

De Balkanoorlog.

De Staatsgreep.

De correspondent van de „Daily Chronicle", te Constantinopel, een van de weinige West-Europeanen, die oog getuigen waren van de staatsgreep der Jong-Turken, zendt om de censuur te ontduiken, via Constanza, een uitvoerig verhaal, over de gebeurtenissen, welke zich in en bij de Porte hebben afgespeeld. Het was Donderdagmiddag, kwart over 3, toen, zoo meldt de correspondent, Enver Bey, bij de Porte aankwam. Hij was te paard en vergezeld van tweehonderd bereden Arabieren, die banieren droegen, waarop Enver Bey als de redder des vaderlands, werd geprezen. Deze Arabieren, meestens onwetende, fanatieke lieden, vormden de geheele macht, waarmee Enver Bey, de omwenteling uitvoerde. De wacht bij de Porte, die oogenschijnlijk omgekocht was, liet de lieden rustig passeeren, zoodat zij zonder eenigen tegenstand naar het paleis van den groot-vizier trokken. De adjudant van Kiamil Pacha, hoorde de bende naderen, en wilde gaan zien wat er aan de hand was; op hetzelfde oogenblik echter dat hij de deur opende, viel hij door twee kogels getroffen op den grond neer. Op het geknal der revolverschoten kwam Nazim Pacha, den minister van oorlog toegesneld, maar ook hij stortte door talrijke kogels getroffen dood ten gronde. Enver Bey verklaarde dat de dood van den minister van oorlog aan een ongeluk te wijten was, en om dit te „bewijzen", woonde hij de begrafenis van Nazim Pacha bij.

Toen zich dit drama afspeelde, was de ministerraad juist uiteengegaan, en onderhandelde Kiamil Pacha met twee bankdirecteurs en den directeur der Bagdad lijn, over het sluiten van een leening. Enver Bey trad echter tusschenbeide en verklaarde alle ministers voor gevangenen. Zij moesten vijf uur lang in de Porte blijven en vernamen eerst later het tragisch einde van den minister van oorlog. Twee ambtenaren waren in de Porte toen de staatsgreep plaats had en snelden op het geknetter der schoten naar de ministerieele vergaderzaal. Zij werden echter niet toegelaten. Een der officieren, die hen staande hield zeide hun: „Wij hebben hier juist een kleine revolutie gehad".

Talaat Bey en Enver Bey, deden, volgens den correspondent, zeer beangst en zenuwachtig, Enver Bey liet de zaal, waar Nazim Pacha vermoord werd, onmiddelijk reinigen. Dan begaf hij zich naar buiten voor het gebouw en hield een korte toespraak. Het kwam tot een onbeduidende manifestatie.

Ongeveer één uur na den staatsgreep, begaf Enver Bey zich naar den sultan om dezen het heengaan van Kiamil Pacha mee te deelen. Een half uur later, keerde hij terug naar de Porte, waar zich ongeveer een 500 personen verzameld hadden, en verschillende mollahs heftige redevoeringen afstaken. Zij noemden Kiamil Pacha een hoogverrader. Bij de geheele gebeurtenis kreeg men den indruk, aldus de cor-

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

4

„Je windt je op, lieve Anna", zei de jonge man geruststellend. „Wees onbezorgd; de bescherming van God, die mij tot heden voor jou bewaarde, zal mij ook verder ter zijde staan. Geen hebzucht is de drijfveer van mijn handelwijze; het is de koopmansgeest en het verlangen, hoewel ik een eenvoudig koopman ben, den geweldenaar, hoe groot, hoe sterk hij ook is, het hoofd te bieden... Werkelijk", ging hij lachend voort, „had ik mijne zending reeds eerder ten einde kunnen brengen. Vader bewaakt bovendien mijn tocht hierheen, die zooveel winst zal afwerpen voor het huis Eerekrans, welker grootheid en eere op te houden het hoofddoel zijns levens uitmaakt. Hij schijnt eene onbestemde verdenking in betrekking op mijne verhouding tot jou opgevat te hebben, die werkelijk slecht past in zijne huwelijksplannen ten opzichte van mij. Ons devies is een geheel verschillend. Geld bij geld, zegt hij; ik ben van meening: hart bij hart".

„Ach Frans, Frans", zeide de jonge vrouw, „het is mij zoo bang! Je neemt den ernst van het oogenblik te licht op. Ik vreesde de hardheid uws vaders voor jou, niet voor mij; want ik ben er op voorbereid te dulden en te dragen. Doch voor het onschuldige wezen, dat je naam draagt, Frans, voor ons kind vreesde ik.

„Wees niet bezorgd, Anna", onderbrak haar de jonge man. „Gelukt de onderneming van heden — en alle omstandigheden zijn daartoe zoo gunstig mogelijk: een Engelsch schip zal dicht onder de kust komen, de douaniers spreken den anijsbrandewijn meer aan, dan de waakzaamheid verdragen kan — dan wordt onze speculatie de kroon opgezet en is mijne werkzaamheid in het Oude-Land ten einde. Vader zal, hoogelijk tevreden over de voorzichtigheid en de geestkracht van zijn zoon, mij te Hamburg ontvangen en mij zijn dank niet weigeren. Hij zal jou zien; jou, mijn lieve vrouw, en onzen jongen, zijn kleinkind, hij zal ons zegenen..."

„De almachtige God geve het!" ontwrong het zich met een onwillekeurigen zucht aan Anna's borst.

„Wel streng en hard van karakter, maar niet slecht is Thomas Eerekrans", ging de jonge man vurig voort. „Meen je niet, dat het hem meer dan eenmaal in stille benouwde, door zijne hardheid den zoon zijner zuster om eenige lichtzinnige streken uit het huis van den eenigen bloedverwant verdreven te hebben? Ik herinner mij noch de oorzaak, noch mijn neef zelven, die eenige jaren ouder moet zijn dan ik, want ik werd in echten koopmansgeest op een buitenlandsche handelsschool opgevoed. Doch hoe treurig het voorgevallene ook is, het heeft verzachtend op de strengheid mijns vaders gewerkt, ik hoop tot ons geluk... Wees kalm, Anna", eindigde hij, „op mijne borst rusten de papieren, die jou en ons kind als echtgenoote en kind van Frans Eerekrans legitimeeren. De weduwe van den notaris te Steinkirchen, onder wier bescherming zich ons kind bevindt bezit de afschriften, welke haar echtgenoot haar op zijn sterfbed ter hand stelde. Zij zijn mijn talisman in het gevaar; zij geven mij kracht om te strijden tegen en te zegepralen over eene wereld... Doch genoeg, daar komt Nielsen. Hij wenkt mij toe; hij heeft mij eene mededeeling te doen. Ga in huis, lieve, vrees niets, ik volg je dadelijk".

Bij deze woorden stond hij op en geleidde Anna een eindweegs. Met zijn voorgewenden oom wisselde hij eenige woorden. Anna begaf zich in het huis, terwijl de beide mannen de plaats weder opzochten, welke het jonge paar zooeven verlaten had en die voor een vertrouwelijk onderhoud het gunstigst gelegen scheen.

De zitplaats onder den beuk, welke Oud-Maryke eenige oogenblikken te voren ingenomen had, was reeds lang verlaten. De jonge man sloeg daar geen oogenblik acht op. Wat bekommerde hij zich op dit oogenblik om de grootmoeder van Fred Bakker? Des te meer scheen de oude zich ten opzichte van hem te interesseeren. Zoodra zij hem met Anna Werner in gesprek zag, was zij zonder gedruisch opgestaan en had zich met eene behendigheid, die voor haar ouderdom verrassend mocht heeten, in de nabijheid van het tuinhuisje begeven. Evenwel kon zij, om in geval van ontdekking, de verdenking van luisteren niet op te wekken, niet zoo nabij komen, dat zij het onderhoud woord voor woord nauwkeurig kon volgen. Zij vernam slechts afzonderlijke woorden, maar deze waren voldoende, om haar lippen in bittere spotternij te doen samentrekken. Er ontging haar geen enkele beweging van het tweetal; over iederen handdruk waakten twee fonkelende oogen, die spiedend door het struikgewas schouwden.

Daar het tuinhuisje bij de verschijning van Nielsen verlaten werd, gleed zij door het struikgewas nog meer naderbij; voorzichtigheidshalve liet zij nog zooveel struikgewas vóór zich, dat hare gestalte er geheel en al door verborgen werd. Duidelijk had zij de woorden van den jongen man vernomen. Misschien trok hij met Nielsen naar dit verborgen hoekje terug, om diens mededeelingen in ontvangst te nemen.

Zij had zich niet vergist; nog kraakte het verwelkte herfstloover onder hare voeten, toen Frans Hesse met Nielsen het tuinhuisje betrad.

„Je hebt mij iets te zeggen, Nielsen?" vraagde de jonge man, die zich nederzette, terwijl de aangesprokene voor hem staan bleef.

„Ja, mijnheer Frans, alles is in orde. De Engelsche kotter onder Hamburger vlag ankert in den omtrek van den krommen dijk. Met het slaan van twaalven is in de bocht bij mijne hut de boot gereed: Frits Hase, Hein Cornelsen en de andere brave jongens zijn reeds omtrent alles ingelicht. Wanneer u zich te half twaalf op de afgesproken plaats bevindt, is het vroeg genoeg. Zooals afgesproken is, luidt het wachtwoord „Huis Eerekrans". Ik denk, dat alles goed gaat, mijnheer. Gij kunt u volkomen op mij verlaten".

„De oude Nielsen is een zuil des huizes", zei de jonge man op hartelijken toon, terwijl hij den ruwen oude de vereelte handen drukte. „De zoon zal hem eens dankbaar zijn, zooals de vader hem nu dankbaar is".

„Ik meen het verdiend te hebben", antwoordde de visscher eenvoudig, zonder een spoor van zelfverheffing. „Het is ook geen wantrouwen in mij, wat den ouden heer aanspoort, naar Scharnrode te komen. Sinds tal van jaren heeft Thomas Eerekrans zich niet in het Oude-Land laten zien".

De jonge man verschoot van kleur; haastig sprong hij van zijne zitplaats op.

„Wat zeg je? Mijn vader komt?" stiet hij uit. „Je bent te ernstig, om zotteklap te laten hooren, — maar je kunt zelf gefopt zijn, of minstens verkeerd ingelicht".

Bedachtzaam schudde Nielsen het hoofd. Geen spier vertrok in het verweerde, beenige gelaat van den visscher.

„Jan Passold is een uur geleden met zijn lichter van Hamburg gekomen", antwoordde hij. „Die heeft aan het Blankensterstrand, waar hij aanlegde, mijnheer Eerekrans ontmoet, die met een klein zeilschip naar zee ging. Klaus Wolken stond aan het roer en riep hem toe, dat men naar Scharnrode koerste. Het verwondert mij, dat zij nog niet hier zijn".

Frans zat als verdoofd; het medegedeelde scheen hem te overweldigen. Hij gaf er nauwelijks acht op, toen de oude, vertrouwelijk de rimpelige, bruine hand op zijn schouder leggend, voortging: „Hoofd omhoog, mijnheer Frans! Ik kan gemakkelijk begrijpen, dat de komst van den ouden heer u hoofdpijn veroorzaakt — maar de oude God leeft nog. Wellicht wil hij niets meer dan maar eens komen onderzoeken, hoe het met de zaak staat. En heeft hij lucht gekregen van uwe verhouding tot Anna — welnu, dan laten wij den storm bedaard uitrazen. Wat gebeurd is, is gebeurd — hij zal Anna ook spoedig beminnen".

De jonge man scheen een onwankelbaar besluit genomen te hebben; de op elkander geklemde lippen waren geopend en op de bleeke wangen was de natuurlijke kleur teruggekeerd.

„Ja, Nielsen, je hebt gelijk", zeide hij op een toon, die vol en vast klonk. „Wat komen wil, kome — 't moge zijn hoe het wil! Zoolang mijn vader geen vragen aan ons stelt, blijft het geheim verborgen, dat het geluk van mijn leven omsluit; wendt hij zich met bepaalde vragen tot ons, dan zullen wij hem het antwoord niet schuldig blijven... Kom nu, ons wegblijven zou opzien verwekken. Tot wederziens, oude kameraad, in uwe hut! Verwacht mij te half twaalf!"

Door Nielsen gevolgd, verliet hij snel het tuinhuisje. Geen woord van hun onderhoud was de luisteraarster ontgaan. Nu kwam zij te voorschijn; haar magere wangen vlamden; een vroolijke gloed lag in haar blikken.

„Ei, ei, kijk reis aan", gromde zij in zichzelve, „ik heb toch wel gelijk gehad, toen ik meende dat er een ijdel koopmansjoontje onder het schippersjak verscholen zat! Huichelaars zijn zij allen, — en Nielsen, die zich ter wille van het lieve goud als koppelaar beschikbaar stelt. Anna heeft alzoo mijn Fred versmaad ter wille van den kwajongensachtigen Hamburger, die haar het hoofd op hol heeft gebracht met trouwbeloften, welke de wind wel weldra medevoeren zal! En ter wille van zulke creaturen wil Fred vertrekken, die het licht en de steunstok van mijn ouderdom is? Ik zal alleen blijven en hem aan een zekeren dood prijsgeven om wille van dezen? Neen, neen, neen!" riep zij op bijna krijschenden toon, „ik verdraag het niet! De oude komt juist ter gelegener tijd; de knaap moet onschadelijk gemaakt worden. Fred moet om wille van Anna blijven; vroeger of later zal ik hem omtrent het doen en laten der deerne wel op de hoogte brengen. En bereik ik bij den oude mijn doel niet, dan weet Oud-Maryke nog een middel, om zich van het kleinkind meester te maken. Tot half twaalf heb ik nog zeven uren... Je hebt je de heks tot vijandin gemaakt, schipper Frans, je zult haar leeren kennen!"

Wordt vervolgd.

respondent, dat de staatsgreep heel, héél gemakkelijk was te voorkomen geweest, zoo men van te voren maar iets geweten had.

De onderhandelingen.

Joseph Angeloff, consul-generaal van Bulgarije te Londen en particulier secretaris van dr. Daneff, heeft enkele interessante verklaringen gedaan.

De besprekingen zullen afgebroken worden, verklaarde de Bulgaarsche diplomaat, omdat, de Jong-Turken, het kabinet' dat ons Adrianopel wilde afstaan, juist om die koncessie, hebben omvergeworpen. Bovendien heeft een der Turksche gedelegeerden in een interview verklaard dat hun tegenwoordigheid in Londen maar een klucht was om tijd te winnen. Daarom zullen de vijandelijkheden waarschijnlijk binnen vier dagen worden hervat. Angeloff geloofde niet dat de mogendheden het eens waren, en evenmin dat zij de hervatting der vijandelijkheden zouden tegengaan. De wapenen zullen alleen blijven rusten als de mogendheden ons het bezit van Adrianopel en de Aegeïsche eilanden waarborgen.

De diplomaat verklaarde ten slotte dat het hem bekend was dat achter de Tschataldscha-linie 170000 Turken marschvaardig stonden, maar het gerucht gaat, vervolgde hij, dat het leger in zich zelf verdeeld is sinds den moord op Nazim Pacha. Het is onmogelijk met een volk te onderhandelen, welks leiders, gelijk Nazim Pacha, het slachtoffer worden van een onbezonnen omwenteling, een natie wier regeering in één dag omvergeworpen wordt en waarin een handvol opstandelingen aan 't roer gekomen, een geheel andere politiek aankondigen.

De Jong-Turken en de Geldnood.

Volgens de „Matin" zou het den Jong Turken gelukt zijn, in het buitenland een voorschot van 3 à 4 milioen op een later te sluiting leening te krijgen. Zij moesten echter de kroonjuweelen en andere kostbaarheden van het sultan-paleis als pand geven o.a. ook den twee meter hoogen troonzetel, welke uit louter goud bestaat en met heerlijke edelgesteenten versierd is. Amerikanen zouden op zulk een historisch en schitterend onderpand nog wel groote voorschotten geven.

Het klinkt wel weinig geloofwaardig.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De Belgische visschers.

Het „H. v. A." meldt:

Zooals men weet genieten de vischers een prijsvermindering van 50 pCt. op den spoorweg Mechelen—Terneuzen. Talrijk zijn dan ook de sportvrienden welke des Zaterdags of des Zondags naar Sluiskil, Axel, Terneuzen enz. ter vischvangst trekken.

Met spijt vernemen we, schrijft het Visschersblad, dat het bestuur van die spoorwegmaatschappij besloten heeft die prijsvermindering niet meer toe te staan.

Duitschland.

Kerkdiefstal.

In de kerk te Scherlebeck bij Recklinghausen, heeft Zaterdag een brutale inbraak plaats gehad.

Bij het vallen van den avond, hield een automobiel voor de kerk stil. De inzittenden, vier net-gekleede heeren openden de kerkdeur, begaven zich naar binnen en sloten de deur. Tevergeefs trachtten zij het tabernakel te forceeren.

Met eenig geld uit de offerblokken slaagden zij erin zonder herkend te verdwijnen.

Om den keizerprijs

Uit Berlijn wordt aan de Tel. geseind: In 1912 heeft keizer Willem een prijs uitgeloofd van 50.000 mark, voor de firma, die, met betrekking tot het Duitsche vliegwezen, den besten motor vervaardigde. Verschillende staats- en stedelijke bestuurslichamen hadden eveneens voor hetzelfde doel prijzen beschikbaar gesteld, zoodat in het geheel een bedrag van 125.000 mark bijeen werd gebracht.

Gisteren werden ter gelegenheid van 's keizers verjaardag de verschillende motoren beproefd. Den eersten prijs van 50.000 mark verwierf de Benzmotorenfabriek, den 2den van 30.000 mark de Daimler-fabriek den 3den van 25.000 mark de Neue Automobil Gesellschaft, den 4den van 10.000 mark de Argus-fabriek, de 5de prijs, eveneens van 10.000 mark, gewerd ook de Daimler-fabriek.

Frankrijk.

Een opzienbarend millioenen-proces te Parijs.

De Parijsche rechter van instructie, Drioux instrueert thans reeds langer dan een jaar de zaak van de „Landbouwcredietbank voor het Zuiden van Spanje", die eenige millioenen frs. heeft gekost aan de Fransche spaarbanken en waardoor een aantal mannen van aanzien in Spanje zoowel als in Frankrijk gecompromitteerd zijn.

De feiten hebben zich aldus toegedragen:

In 1911 werd te Parijs de bovengenoemde credietbank opgericht met een kapitaal van 5 millioen francs. Als president van de bestuursraad trad de Spaansche ex-minister van Buitenlandsche Zaken, groot-officier van het Legioen van Eer, Perez Caballero, op, die toen reeds Spaansch gezant te Parijs was. Zijn administrateurs waren Carrascossa, ex-senator Natioco Rivas, een in Spanje bekend politicus, Tirto Rodriguanez y Sagasta, beheerder van de Banque d'Espagne, en vier Franschen, die hooge posities bekleeden of bekleed hadden, n.l. de heeren Poinsignon, Froment-Meurice, de Nolhac en Cabriel fortin.

Al die administrateurs, uitgezonderd Perez Caballero, die zich in zijn kwaliteit van gezant in diplomatieke onaantastbaarheid verheugt, zijn thans in staat van beschuldiging gesteld. Het behoort nu tot de taak van de rechter van instructie, uit te maken in hoeverre ieder der beschuldigden verantwoordelijk moet worden gesteld. Reeds nu schijnt het vast te staan, dat sommige als onbewuste slachtoffers der bedreven knoeierijen moeten worden beschouwd, terwijl anderen slechts in lichten graad schuldig zijn.

Bij de oprichting der maatschappij ontving de notaris, die met het opmaken der statuten was belast, een certificaat van den bankier Péquignot, waarin deze mededeelde, dat het kwart gedeelte der aandeelen bij hem was gestort. In waarheid echter had slechts één enkele storting plaats gehad, n.l. die van den heer Alvarez, een spaansch importeur en gros, die te Parijs woonachtig is, en een bedrag van 50.000 francs had gestort, het kwart gedeelte van zijn inschrijving van 200.000 francs.

Aldus opgericht, kon de Maatschappij met 50.000 francs in contanten als kapitaal, natuurlijk niet veel uitrichten. Zij had ten doel de exploitatie van terreinen, bij Almeria, in het Zuiden van Spanje gelegen, tusschen de Sierra Nevada en de zee, welke gronden onder den naam Andara bekend staan. Er zouden bevloeilingswerken worden aangelegd, waardoor deze gronden de vruchtbaarste ter wereld heeten te zullen worden. Daar de aandeelhouders echter hun geld niet gestort hadden, besloot de raad van beheer een obligatieleening uit te schrijven, met als onderpand de beroemde terreinen van Adra. Er werden prachtige prospectus gedrukt en rondgezonden, waarin wel werd gezegd, dat de bewuste gronden als onderpand werden gesteld, maar niet, dat de „Landbouwcredietbank voor het Zuiden van Spanje" er niet de eigenaresse van was, maar dat zij er slechts optie op had.

De uitgifte van de 10.000 aandeelen van 500 francs had tot resultaat, dat meer dan 8000 inschrijvers iets meer dan 4 millioen francs in de brandkast der maatschappij deden vloeien. Toen Perez Caballero, nog vóór deze uitgifte, begon te begrijpen, dat zijn plaats niet aan het hoofd eener maatschappij was, die dergelijke uiterst gevaarlijke manipulaties verrichtte, diende hij z'n ontslag ale voorzitter in; toegevende aan de beden zijner collega's, stemde hij er echter in toe, dit ontslag niet publiek te maken, waarvan de aanneming hem pas eenige maanden later werd beteekend. Hij werd aan het hoofd der maatschappij vervangen door den reeds genoemden Poinsignon.

Op dat moment kwam de administrateur-gedelegeerde der maatschappij, Péquignot, op een schitterende inval. Aan de boorden van de Guadalquiver, bij Villamanrique, bevonden zich uitgestrekte moerassen, met een oppervlakte van 40.000 Hectaren, die men slechts had droog te leggen om er zeer winstgevende terreinen van te maken. Péquignot sloot een overeenkomst met M. Coumbari, prins Cantacuzène, die een syndicaat gevormd had voor den aankoop dezer terreinen. Het syndicaat kocht het zaakje voor 360.000 francs en verkocht het dadelijk weer aan de genoemde credietbank voor het sommetje van 4.200.000 francs, welk bedrag het syndicaat 840.000 francs in geld en de rest in „obligaties" der maatschappij ontving.

Péquignot had niet veel moeite, om het zaakje door de Landbouwcredietbank te laten koopen. De aandeelen waren bijna allen in zijn handen gebleven, en het viel hem gemakkelijk, een algemeene vergadering te beleggen, die tot den aankoop der moerassen besloot.

Van dien dag af leidde Péquignot een zeer weelderig leventje, hield jachten renpaarden, alles betaald door de Fransche geldbeleggers, die waarschijnlijk geen centime van hun aandeeltjes zullen terugzien. Tel.

Het einde van een jongen boosdoener.

Gisterennacht heeft te Marseille een jong boosdoener op dezelfde wijze den dood gevonden als indertijd de beruchte Bonnot te Parijs.

Het geval droeg zich als volgt toe: Tusschen een zekeren Joseph Burali, een jongmensch van zestien jaar, en Nicholas Barbero, van negentien, ontstond hoogloopende twist, welke hiermee eindigde, dat Burali Barbero dood schoot.

De jonge moor [illegible] naar vluchtte op een zolder, van waar [illegible] hij langen tijd met zijn revolver de politie, die van alle kanten op hem schoot, in bedwang hield. Toen ten slotte van den zolder af niet meer werd terug geschoten, ging de politie naar boven. Men vond het lijk van den jongen met tal van wonden overdekt.

Amerika.

Treinbotsing.

Gisteren had te New-York een ernstig ongeluk plaats op den viaduct-spoorweg. Twee treinen liepen n.l. bij de IIIde Avenue op elkaar. Eén trein werd uit de rails geworpen en bleef over het viaduct heen hangen. Bovendien geraakte door kortsluiting een gedeelte van den trein in brand.

Volgens de laatste berichten werd één vrouw verbrand en werden twaalf passagiers ernstig gewond. Velen lieten zich langs de pijlers van het viaduct op de straat neerglijden.

Binnenlandsch Nieuws.

Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel.

De afdeeling Den Haag van de Ned. Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel, nam in haar huishoudelijke vergadering van 22 dezer, de volgende motie aan: „De vergadering, gehoord de besprekingen over het geschil in de organisatie, keurt het af, dat het hoofdbestuur de leden niet volledig inlicht over den huidigen toestand der organisatie en over de door haar genomen besluiten;

keurt het royment der leden Sneevliet, Nathans en Tissing, op de gronden door het hoofdbestuur hiervoor aangevoerd, af

en besluit, alle afdeelingen en verspreide leden op te roepen, er bij het hoofdbestuur op aan te dringen, dat dit college uiterlijk in de maand Maart, eene buitengewone algemeene vergadering uitschrijft, ter oplossing van het geschil."

Deze afdeeling heeft van het begin der wrijving in de organisatie af, steeds aan de zijde van het tegenwoordige hoofdbestuur gestaan. Msb.

De gouden vijfjes.

In tegenspraak met het bericht van „de Rott." meldend, dat de nieuwe gouden vijfjes weldra weer aan de circulatie zullen worden onttrokken wegens de weinige bruikbaarheid dier munten, diene, dat men aan 's Rijks Munt verzekerde, dat daarvan totaal niets bekend is.

Verzending van groenten naar het buitenland.

Dat ook in Zeeland al meer en meer het telen van groenten voor export wordt beoefend, moge blijken uit het feit, dat door Zeeuwsche Fruit-en Groenten Kweekers-vereeniging, waarbij thans ongeveer 650 personen uit Walcheren en Zuid-Beveland zijn aangesloten, in 1912 voor bijna f 50.000 aan groenten en aardappelen naar Duitschland werd uitgevoerd. Het voornaamste artikel is augurken.

Gemengde huwelijken.

Op last van Z. D. H. den Bisschop van Haarlem is Zondag wederom in alle kerken van het bisdom gedurende de H. Missen gesproken over de gemengde huwelijken. Van welken omvang dit kwaad is en daarom zoo diep treurig in zijne gevolgen, vooral in de groote steden, moge blijken uit de cijfers, dat alhier 12000 gemengde huwelijken zijn en in meer dan 7000 van deze huwelijken de kinderen zelfs niet katholiek gedoopt zijn. Wat van de andere kinderen terecht is gekomen, kan moeilijk in juiste cijfers worden nagegaan. De genoemde getallen zijn echter reeds treurig genoeg. Ctr.

Een leepe boer.

Men schrijft aan de Geld.

Men zou geen hond of kat op straat jagen.

Het vriest daarbuiten dat het kraakt en daar is een sneeuwjacht die u hooren en zien doet vergaan. Een boer uit de Betuwe schelt aan bij een Arnhemsch advocaat en laat zijn makker op straat staan. De advocaat bemerkt dit en noodigt medelijdend zijn cliënt uit den buiten wachtende reisgezel te laten binnen komen en in de wachtkamer op zijn terugkamst te laten wachten.

De boer. „Dat zou je wel willen."

De advocaat. „Ik begrijp u niet."

De boer. „Zoo leep als jij bent ben ik ook. Denk je dat ik van plan ben f 3,60 in plaats van f 1,80 te betalen?"

Moordaanslag en zelfmoord.

Men meldt uit Stadskanaal aan de Msb.

De schipper P. K. loste Maandag een geweerschot op zijn dochter, en verwondde haar vrij ernstig aan het hoofd. Vervolgens schoot hij zichzelf met een revolver dood.

Een vrouw die in de nabijheid van de dochter stond, werd eveneens getroffen. De oorzaak moet gelegen zijn in het feit dat de schippersdochter de woning van haar vader had verlaten, omdat deze de verloving van zijn dochter niet goedkeurde.

Onzedelijke lectuur.

De „Deutsche Tageszeitung" van Maandag bevat het bericht, dat een firma aan den Nieuwendijk te Amsterdam gevestigd, naar Duitschland catalogi verzendt, waarin onzedelijke prentbriefkaarten en allerlei obscene boekjes te koop worden aangeboden. De „Deutsche Tageszeitung" heeft zich tot de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten gewend, met het verzoek, zich in verbinding te stellen met de overheid te Amsterdam, teneinde aan een dergelijke handel een einde te maken. Naar ons bij informatie gebleken is, heeft de recherche hier ter stede inderdaad een dergelijke klacht ontvangen.

Geconstateerd werd voorts, dat de bewuste firma, zoowel hier te lande als in Duitschland strookjes rond stuurt, waarop verschillende boeken te koop geboden worden. Rest alleen nog de vraag of de aangeboden werken inderdaad vallen onder de catagorie onzedelijke lectuur. Een reeds ingesteld onderzoek zal dienen uit te maken, of er termen van handelend optreden van de zijde der zedenpolitie aanwezig zijn.

Doodelijke sprong.

In het Circus Scandinavië, dat in het Circus Variété te Rotterdam speelt, zou ook optreden als kunstenmaker Joseph Cokes, uit Praag, die onder den naam van Gadbin II den sprong van 30 Meter zou doen. Hij plaatste zich daartoe in den nok van het Circus op een platform, duikelde bij het nemen van zijn sprong, moest dan met zijn handen op een plank, liggende met een hoek van 45 graden, te land komen en dan verder langs die plank naar beneden glijden, waar hij door 10 man zou worden opgevangen.

Zondagavond nam hij zijn sprong verkeerd, kwam in plaats van met zijn handen met zijn voeten op de plank terecht, sloeg om en werd bewusteloos opgevangen en weggedragen.

Dr. Thomee, wiens hulp werd ingeroepen, constateerde een ernstige schedelbreuk, zoodat zijn toestand zorgelijk is. Zijn vrouw was getuige van het ongeval en ook in de stampvolle zaal verwekte het ongeval groote consternatie.

Zijn voorganger heeft onlangs te Berlijn dit waagstuk met zijn leven moeten betalen.

Groote brand te Zaandam.

Zondagmorgen is te Zaandam de verffabriek „De Lelie" van de firma P. Schoen en Zoon, bijna totaal afgebrand.

Nadat Zondagmorgen omstreeks negen uur nog door een tweetal personen door de fabriek de ronde was gedaan, waarbij zij niets verdachts bespeurden, zagen voorbijgangers tegen half twee 's middags een dichte rookwolk uit de fabriek opstijgen.

Dadelijk werd de brandweer gealarmeerd en het bleek, dat het vuur reeds hevig woedde in een magazijn, waarin tal van brandbare stoffen als verf, oliën, zwavel, terpentijn enz. waren opgestapeld. Gelukkig was het meerendeel dezer gevaarlijke goederen in een brandvrijen kelder en op een erf buiten de fabriek geborgen.

De brandweer had een zware taak; herhaaldelijk liepen de brandweerlieden groot gevaar; eenmaal werd een der stoomspuiten bijna geheel door het vuur ingesloten, zoodat de bedienende manschappen overhaast de vlucht moesten nemen en hun spuit achterlaten. Het gelukte echter later de spuit met vereende krachten uit haar gevaarlijke omgeving terug te halen. Een andermaal dreigde groot gevaar, toen de schoorsteen met oorverdoovend lawaai naar beneden kwam vallen. Gelukkig konden de mannen zich bijtijds in veiligheid stellen.

Telkens weerklonken hevige knallen van ontploffende vaten, waardoor nieuw voedsel aan het vuur werd gegeven.

De brandweer werkte met 18 stralen, doch ondanks de enorme hoeveelheid water, die in de vuurzee werd geworpen, kon ongeveer niets van de fabriek behouden blijven.

Het graanpakhuis „Ceres", dat naast de fabriek „De Lelie" is gelegen, liep, geruimen tijd mede groot gevaar; het bleef echter gespaard.

De papieren en boeken uit het kantoor der fabriek konden, evenals de brandkast, werden gered.

De schade is aanzienlijk, doch wordt door verzekering op beurspolis gedekt. Msb.

16½ millioen.

Dat is het totale omzetcijfer van de R. K. Middenstandcredietbanken in de bisdommen den Bosch, Haarlem en Utrecht. De Hanzebank in het bisdom den Bosch, die nog maar een drietal jaren bestaat, heeft dit jaar een omzet van p. m. 10 millioen; de R. K. Middenstandscredietbank der Hanze in 't bisdom Haarlem, nog geen twee jaren bestaande boekte een omzet van ruim 5 millioen, terwijl de sinds korten tijd in 't Aartsbisdom Utrecht in werking getreden Hazebank, volgens een verslag in 't bendsblad reeds een omzet heeft van 1¼ millioen. Hierbij kan nog vermeld worden, dat de Hanzebank in 't bisdom den Bosch in de laatste maanden ook haar werkzaamheden over 't bisdom Breda uitbreidt, terwijl als straks de R. K. Middenstandsorganisatie in Limburg eens op flinke grondslagen berust, daar zeker ook 't eerst zal begonnen worden met de organisatie van het Middenstandcredietwezen.

Men ziet het dus. de tijd is niet ver meer af, dat de middenstandcredietbanken voor den middenstand zullen worden, wat thans reeds de boerenleenbanken voor de landbouwers geworden zijn, n.l. instellingen, die niet alleen de stoffelijke, maar ook de zedelijke en hoogere belangen harer leden op de schoonste wijze bevorderen, instellingen waar niet de koude geldbezetting hooge interest en woekerrente maar de Christelijke naastenliefde boven drijft.

Kellenaers.

Tragisch einde.

Gisterochtend omstreeks drie uur vond de agent Van Zanten van het bureau Leidscheplein bij het doen van zijn ronde op een der banken in het Vondelpark een jongeman slapend liggen.

Hij wekte hem en vroeg waarom hij in dit koude jaargetijde den nacht buiten doorbracht.

De jonge man antwoordde niet, doch haalde een revolver te voorschijn, met de bedoeling op den politieman aan te leggen. De agent wilde hem het wapen ontrukken. Bij de worsteling, die daarop ontstond, ging het schot af en wondde den agent licht in den duim, doch trof daarna den jongen man in het hart.

Stervend werd hij naar het Wilhelminagasthuis gebracht, waar hij weldra den geest gaf.

Het door de politie ingestelde onderzoek heeft aan het licht gebracht, dat men te doen had met den zeventienjarigen loopknecht K. uit de Tuinstaat.

Hij was in betrekking bij een besteldienst hier ter stede, en werd dezer dagen uitgezonden om een bedrag van f 134 te innen. Met dit geld ging hij er van door. Zijn patroon deed aangifte van de verduistering en door de politie werd ijverig naar den jongen man gezocht. Bij fouilleering bleken zich nog slechts 14 centen in de zakken van den doode te bevinden.

De wonde van den agent Van Zanten is gelukkig onbeduidend, zoodat hij waarschijnlijk heden zijn werkzaamheden wel weder zal kunnen hervatten.

Tel.

De moord te Lochem.

Maandagmorgen bracht, naar men uit Ruurlo aan de „Zutph. Crt." meldt, een wachtmeester van de marechaussee te Arnhem daar de tijding, dat de moordenaar van Stokkink, wiens lijk voor etelijke maanden met zijn fiets in de Berkel te Lochem werd opgevischt, gevonden zou zijn.

Zondag kregen twee miliciens te Arnhem ruzie. Die liep zoo hoog, dat de een den ander het leelijke zaakje verweet, dat deze aan de Berkelbrug te Lochem had uitgehaald. Een korporaal, die getuige van den twist was, kreeg op zijn navraag de heele geschiedenis te hooren. Een der twee had S. over de leuning gesmeten en hem zijn rijwiel nagegooid. Toen S. niet weer voor den dag gekomen was, had de dader voor f 20 het stilzwijgen van zijn kameraad gekocht. Beiden zijn in hechtenis genomen.

Merkwaardige vondst.

Te Elburg vonden eenige werklieden op het land van den heer A. Kroese, van een in aanbouw zijnde woning een aarden pot. Verder gravende vonden zij nog 3 potten, de laatste was gevuld met 400 zilveren munten. Deze munten waren van verschillende grootte, sommigen waren zoo groot als een rijksdaalder. De waarde die op de munten vermeld stond, was 3 gulden, 50 stuivers en 1 gulden. De data varieerden van 1664 tot 1808. De potten hadden den vorm van urnen. Verschillende der gevonden geldstukken vertoonden portretten, anderen een randschrift (o. m. de woorden Luctor et Emergo). Men vermoedt, dat de leege urnen waardevolle papieren hebben bezeten, die vergaan zijn.

Omtrent de vondst te Elburg, Vrijdagmiddag l.l. gedaan, meldt „De Tijd" nog het volgende:

Het perceel staat aan de Smedesteeg en dient voor stalling. Het is eerst sedert een paar jaar door den tegenwoordigen eigenaar, A. J. Kroese aangekocht, inwendig geheel uitgesloopt en veranderd.

Aan den Noord-Westermuur was vroeger een gang, aan het einde waarvan een schut heeft gestaan, ter afsluiting van een trap, waarlangs men uit eens thans weggesloopte kelderkamer in een thans gedempten kelder kon komen.

Men was nog bezig een en ander weg te sloopen en weer te herstellen. De vloer van den gang was met estrikken belegd. Toen men nu die estrikken ging weggraven, stoote men tegen den keldermuur op een pot, een grooten, ronden, bruinen, aarden pot, waarvan 't bovengedeelte gebroken was, de stukken heeft men bijna alle gevonden. In den pot was niets dan wat stof. Een tweede kleinere aarden pot was eveneens leeg. Daarnaast stond een derde pot of liever kan, afgedekt met een estrik en tot den rand gevuld met zilvergeld. Een vierde zeer fraaie pot van Japansch porselein stond daarnaast. De laatste was echter leeg, men vond er alleen wat stof in.

Een kleine jongen zoontje van den

eigenaar Kroese, heeft den eersten pot gevonden en de andere zijn toen opgegraven door den metselaar B. ten Have, die daar aan het werk was.

Natuurlijk veroorzaakte een en ander heel wat sensatie en hoorde men al heel spoedig allerlei sterk overdreven verhalen van wat er gevonden was. Den geheelen avond liep het storm, want allen wilden de schat zien. De heer Kroese was echter zoo verstandig niet in te gaan op allerlei aanbiedingen. Den volgenden dag, toen alles schoongemaakt was, bleek, dat er was 21 K.G. gemunt zilver, en wel 826 stuks. Bij schifting bleek, dat er waren 443 drieguldenstukken, 88 Zeeuwsche drieguldene en 91 guldens alle met het wapen der republiek der vereenigde Nederlanden. Verder 48 Zeeuwsche rijksdaalders van 1695—1798, 21 rijksdaaldaalders van 1801 —1808. Dan 21 guldens uit Friesland, 13 uit Zeeland, 17 met het wapen der Uni, 51 munten in Deventer of Kampen gemunt, 6 rijksdaalders met de beeltenis van Koning Lodewijk 1808 en nog een aantal van verschillende soort, o.a. twee kleine zilveren rijders.

De meeste van die munten zijn mooi gaaf, maar vele dragen ook het kenmerk dat men in den tijd der Unie sterk aan geldsnoeien deed. Bepaalde oude munten zijn er niet bij. Misschien, dat een muntkenner er nog een enkele uit kan opdiepen, maar wij gelooven niet, dat er een enkel stuk van hooge waarde bij is.

In het perceel, waar dit geld is gevonden, woonde in den Franschen tijd een familie Vos of De Vos, die daar een branderij hebben gehad, waarin een surrogaat van koffie, uit gerst werd gebrand, toen door het continentalstelsel de koffie zoo duur was.

De gissing, dat het geld tijdens de komst der kozakken voor Elburg zou begraven zijn, heeft veel grond. Waarom dit geld echter later niet weer is opgegraven, is niet opgehelderd.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 29 *Januari* 1913.

— Door de Maatschappij tot redding van Drenkelingen, gevestigd te Amsterdam, is aan J. Borking, Chef-Veldwachter alhier, eene gratificatie verleend voor het opwekken der levensgeesten van den drenkeling Smits (zoontje van P. Smits), die onlangs in de Kasteelgracht op het Ossenpad te water was geraakt.

— Bij de op Dinsdag gehouden aanbesteding van de onderhoudswerken der gemeente, verfwerk en versterking Zwaansche Brug, is ingeschreven als volgt:

Onderhoudswerken:

A. Timmermans,	f 914.—
A. J. v. d. Heijden,	- 888.—
F. v. Heesch,	- 820.—
A. J. v. Liempt,	- 758.—

Verfwerk.

Wed. v. Rooij,	f 124.—
J. v. d. Heijden,	- 120.—
F. v. d. Heijden,	- 85.—

Versterking Zwaansche Brug.

F. v. d. Brand,	f 357.50
J. van Rooij,	- 263.—
W. Th. v. Dongen,	- 189.—
P. Eltink	- 144.—

Het werk is aan de laagste inschrijvers gegund.

— Zondagavond gaf de R. K. Gildenbonds-Harmonie haar laatste winteruitvoering in 't patronaat St. Wilhelmus. De zaal, die in gewone omstandigheden 700 personen kan bevatten, was nu propvol. Er waren circa 900 personen aanwezig. Nog moesten verschillende worden afgewezen.

Wat we kort geleden nog beweerden, werd ook thans weer bewaarheid; de Harmonie maakt uitstekende vorderingen. Echte muziekkenners toonden zich over het spel ten zeerste voldaan. Er werden twee mooie solo's geblazen, waarvan een voor Trombone door den heer H. Rumund; evenals vorige malen oogstte de speler ook thans een welverdiend applaus.

Een bijzonder woord van lof verdient het spel van den jongenheer Bevers, in de Polka voor Piston.

De twee komieken speelden goed, doch te veel bekende moppen.

— De uitvoering van Boxtelsch Harmonie op Dinsdagavond, is goed geslaagd.

De zaal van de Wed. Adelaars was vrij goed bezet, en het publiek was over de uitgevoerde stukken tevreden.

Gemonde. *Gouden Huwelijksfeest.* Dinsdag 21 Jan. vierde men in Gemonde een zeldzaam feest, de gouden bruiloft van het echtpaar C. Voets.

Reeds weken van te voren sloot de heele buurt zich aaneen om dit heugelijk feest luisterrijk te vieren. Er werd een buurtcommissie benoemd, die, met de hulp der buurlui, ja met behulp der gansche Parochie er in geslaagd is een feest op touw te zetten, dat van 't begin tot 't einde uitnemend geslaagd is.

De omgeving van het huis was mooi versierd en langs den weg van de woning der Jubilarissen naar de kerk waren twee eerebogen opgericht.

Onder feestelijk geleide werden de oudje naar de kerk gebracht.

De stoet opende met een club wielrijders, die hunne fietsen om 't mooist hadden opgesierd, vervolgens de Garde d'honneurs, waarop volgde de R. K. Gildenbonds Harmonie uit Boxtel. Dan kwam het echtpaar, in een rijtuig met twee paarden bespannen en eenige rijtuigen met familieleden en bruidjes.

Een menigte vrienden en belangstellenden sloot den stoet.

De plechtige H. Mis, opgedragen door den Z. Eerw. Heer Rastoor, werd door bijna alle parochianen bijgewoond.

Na de H. Mis trok de stoet huiswaarts, evenals op den heenweg in de beste orde en onder de lustige muziek der Harmonie.

Thuisgekomen werd het Gouden Bruiloftspaar van alle hartelijk geluk gewenscht; eenige meisjes en bruidjes hielden aanspraken en zongen mooie liedjes.

Tilburg. Men meldt aan de Msb:

Maandagmorgen had ten 7 uur de inzegening plaats der nieuwe Antoniuskerk aan de Hoefstraat. De ZeerEerw. heer J. van Iersel, de pastoor der nieuwe parochie verrichtte de plechtigheid, daarbij geassisteerd door de pastoors en kapelaans der parochies Goirke, Besterd en Heuvel.

Om tien uur werd eene plechtige H. Mis opgedragen, waarbij vele parochianen tegenwoordig waren. Bij het 1e officie werd de ZeerEerw. heer van Iersel als diaken en sub-diaken geassisteerd door den ZeerEerw. heeren A. Mutsaerts en P. van den Heuvel. Het zangkoor voerde onder directie van den heer C. Claassen op zeer verdienstelijke wijze eene meerstemmige Mis uit.

Na het Evangelie betrad de Hoog-Eerw. heer deken Bots den kansel om den nieuwen pastoor geluk te wenschen en allen te danken, die hadden bijgedragen om deze inderdaad schoone parochie-kerk tot stand te brengen.

Vanaf heden zullen de H. Diensten geregeld in de Kerk worden gehouden, die evenwel later nog door Mgr. v. d. Ven plechtig moet worden geconsacreerd.

Berkel. Zondag toen zekere landbouwer H. langs zijn veld liep, werd hij door eenige Oisterwijkers, die aan de overzijde der spoorbaan liepen, geroepen.

De landbouwer niets kwaad vermoedende, ging hen tegemoeet toen ze over de lijn kwamen, waarna hij met een of ander scherp voorwerp, zonder een enkele reden, bloedig aan het hoofd verwond werd.

De politie stelt een onderzoek in.

Aarle-Rixtel. De heer P. Biermans hoofd der school alhier, die bij zijn gouden feest als onderwijzer ridder werd van Oranje-Nassau, heeft thans ook van Z. H. den Paus het eerekruis „Pro Ecclesia et Pontifice" ontvangen. Hgz.

Breda. Een 15 jarige leerjongen bij den heer L., zadelmaker te Breda, moest een bedrag van f 240 naar een kassier brengen. Met zijn vriendje v. H. is hij sindsdien verdwenen; het geld is niet bij den kassier gedeponeerd. De nasporingen der politie waren tot dusverre vergeefsch.

Nader meldt men ons:

De beide leerjongen, S. en v. H. te Breda, die met f 240.— van den heer Loomans, zadelmaker aldaar, er vandoor waren, hebben zich Zaterdagavond aangemeld. Ze waren te voet naar de Belgische grens gegaan en hadden den nacht van Vrijdag op Zaterdag doorgebracht in een schuur te Zundert.

Van het medegenomen geld wordt maar f 8.— vermist.

's-Hertogenbosch. Op het Zaterdag l.l. te Nijmegen gehouden examen vanwege de federatie van Nederlandsche Stenografieleeraren systeem „I. Pitman" zijn geslaagd voor:

Diploma C. stenografie (snelheidscertificaat 120—150 woorden per minuut) de Heer P. W. van Leeuwen.

Diploma Machineschrijver:

de Heer A. v. d. Wiel, beiden leerlingen der Pitmanschool alhier.

Tentoonstelling kerkelijke kunst 's Bosch

Wij kunnen thans mededeelen, dat reeds van verschillende zijden voor bovengenoemde tentoonstelling invloedrijke medewerking werd verkregen en dat ook reeds de toezegging werd ontvangen van zeer belangrijke inzendingen. Zoo stelde bijv. Z. D. Hoogwaardigheid de Bisschop van Haarlem, Monseigneur Callier, zijne allermerkwaardigste pretiosa ter beschikking, waaronder de beroemde 14-eeuwsche geëmailleerde kromstaf der abten van Egmond, die op een waarde van f 100,000.— wordt geschat. Verder werd o.a. door Z. D. Hoogwaardigheid den Bisschop van Breda Monseigneur Leijten, en den Hoog eerwaarden Heer Plebaan van Breda de zeer-gewaardeerde toezegging gedaan, dat zij de allerbelangrijkste kunstwerken der kathedraal hier zouden inzenden terwijl de Hoog-Eerw. Heer Vicaris-Generaal van dat Bisdom de voornaamste voorwerpen uit den schat van het Begijnhof voor onze tentoonstelling zal afstaan.

Aan de Z.Eerw. Heeren Pastoors en Rectoren van het Bisdom 's Hertogenbosch is onlangs eene circulaire gezonden, waarin hun werd verzocht te willen opgeven welke oude kerkelijke kunstvoorwerpen zij ter tentoonstelling willen inzenden.

Hoewel deze circulaire door Z. D. Hoogwaardigheid Mgr. Van de Ven van Zijne ernstige aanbeveling werd voorzien, is toch tot heden nog niet algemeen aan dit verzoek gevolg gegeven. De tentoonstellingscommissie vermoedt daarom dan ook, dat haar verzoek wellicht niet duidelijk genoeg was gesteld: Men heeft misschien gemeend, dat alleen voorwerpen in het persoonlijk bezit der E.E. H.H. Geestelijken werden bedoeld.

Het komt ons daarom niet overbodig voor bekend te maken, dat juist in de eerste plaats voorwerpen uit het bezit der kerken worden gevraagd. Haast iedere kerk in ons Bisdom bezit nog wel iets van dien aard, daar geen enkele periode van het verleden is uitgesloten. Met name uit de 17e en 18e eeuwen is toch bijv. nog een ware schat aan zilverwerk in ons dioceés bewaard.

Aangezien de tijd dringt, doen wij daarom bij deze een dringend beroep op de Eerwaarde Geestelijkheid van ons Bisdom om spoedig aan den secretaris van de „commissie voor de oude kunst" — Dr. Jan Kalf, Statenlaan 82 te 's Gravenhage — te willen opgeven wat hunne kerk kan inzenden. Hierdoor wordt aan die commissie veel tijd en moeite bespaard.

Op deze veelbelovende tentoonstelling in de Zetelstad van onzen Bisschop mag het Bossche Diocees in geen geval minder goed voor den dag komen en moeten de inzendingen zoo algemeen mogelijk zijn.

Namens het Hoofdcomité,
Mr. R. TILMAN, Voorzitter.
E. MULDER, Secretaris.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthuslaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

Gemengd Nieuws.

Interessante tochten.

Het vergaan van schepen heeft aan duikers gelegenheid gegeven, den bodem der zee grondig te onderzoeken. Daarbij heeft zich een jonge Fransche scheepsbouwer, de Plury, onderscheiden, die met behulp van 'n door hem uitgevonden toestel een groote diepte bereikte. Een soort metalen pantser geeft De Plury elke bescherming en door middel van een scheikundige combinatie wordt automatisch voor de ademhaling gezorgd. Hij heeft daarbij een wonderlijke wereld ontdekt, welke tot nu toe geen menschelijk oog had ontdekt.

De Plury deeld over zijn onderzeesche wederwaardigheden het volgende mede:

Eerst heeft men een gevoel, alsof men in een mijn neerdaalt, doch men gewent daar spoedig aan. Op een diepte van ongeveer negen voet vindt men reeds reusachtige zeesterren in groote hoeveelheden.

Door het water gezien, schijnen alle dingen vergroot, en zoo schijnen ook de kwallen reusachtig groot. Men vergeet eerst geheel en al, dat men door den duikerhelm beschermd is, en heeft het gevoel alsof al deze weeke en slijmerige massa's aan je gezicht blijven hangen.

Wat dieper stuit men op troepen kleine vonkenspattende visschen, die als strooken licht koper stralen en zich in voortdurende beweging bevinden. Op een diepte van ongeveer 162 voet komt men door dikke massa's algen, enkele hebben twintig à dertig meter lange armen, die, als het ware door een spookachtig waas omgeven, zich om elk deel van het lichaam slingeren. Deze algen zijn een groot gevaar voor den duiker, daar zij zijn bewegingen belemmeren en hem met hun geweldige zwaarte naar beneden trekken. Beneden 162 voet vindt men kleine, op slangen gelijkende visschen van ongeveer drie voet lengte en andere bewoners der diepte, die op dolfijnen gelijken.

Deze laatste werpen zich met kracht op den duiker, die licht bevangen wordt door doodsangst, dat zij het vier duim dikke glas zoude verbrijzelen. Natuurlijk zou de dood dadelijk intreden, wanneer dat het geval was.

Nog erger monsters zijn de poliepen, die hun slijmerige vangarmen om den dapperen onderzoeker slingeren; daar zij echter lafhartig zijn, zien zij dadelijk van een aanval af, als zij met het metalen pantser van zijn duikercostuum in aanraking komen. Even vreeselijk om aan te zien en veel dapperder zijn de reuzenkrabben, waarvan enkele drie voet in doorsnede groot zijn. Op geringer diepte veranderen de visschen niet aanmerkelijk in vorm en aard. Eerst op een veel grootere diepte wordt haar aard geheel anders. Tot nu toe is het onmogelijk geweest, levende exemplaren van deze onderzeesche wezens aan de oppervlakte te brengen, want als zij boven komen, is ten gevolge van het verminderen der waterdrukking hun volumen verveelvuldigd. Daar al deze wezens vleescheters zijn, worden hun groote muilen dikwijls het graf van verongelukte schepelingen. Een merkwaardigen indruk maakt bij deze onderzeesche onderzoekingen het licht, dat een zonderlinge mengeling van violet en groen is. O. H. Crt.

Kerknieuws.

Z. D. H. Mgr. W. van de Ven, Bischop van 's Bosch, heeft te Tilburg, aan de Hoefstraat, eene nieuwe parochie opgericht ter eere van den H. Antonius van Padua, en tot pastoor dezer parochie benoemd den Weleerw. Heer J. A. van Iersel.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 19—25 Jan.

Geboren: Johannes A., z. van G. Schellekens en W. van de Ven Onrooi. — Johanna C., d. van A. van Dun en H. Bekers, Onrooi. — Hermanus S., z. van G. Looijmans en F. Peters, van Osch en van Leeuwenstraat. — Cornelus. z. van A. van Weert en C. Voets, Langenberg. — Helena, d. van A. Timmermans en M. Hazenberg, Langenberg. — Petronella R., d. van J. van der Linden en A. van Erp, Lennisheuvel. — Wilhelmina H., d. van J. v. Gennip en A. M. van der Meijden, Zandvliet. — Martinus W., z. van A. van der Pasch en C. Rademakers, Lennisheuvel. — Johanna F., d. van J. F. de Laat en P. Vrienten-Kleinderliempde.

Overleden: Cornelus Leermakers, wedr. van M. C. Koppens, 61 j. Onrooi. — Maria A. van Leent, 19 d. Breukelen. — Johannes v. Diessen, wedr. van H. van de Ven, echtg van C. Rooijakkers, 64 j. Onrooi. — Hendrikus de Kroon, 69 j. Kleinderliempde.

D. en A.

Gemeente Berkel c.a.
Van 10—24 Jan.

Geboren: Jacobus A. M., z. van A. v. d. Pas en M. v. d. Boer.

Bekendmaking.

Aangifte voor de Kiezerslijst.

De BURGEMEESTER van BOXTEL,

Gelet op artt. 11, 12 en 13 der Kieswet, noodigt de mannelijke inwoners der Gemeente, die vóór of op den 15 Mei 1913 den leeftijd van 25 jaren zullen hebben bereikt uit:

1o. Om, zoo zij in eene andere gemeente, over het laatstverloopen dienstjaar, in een der Rijks directe belasting zijn aangeslagen, tot een bedrag van tenminste 1 gulden, daarvan door overlegging der voor voldaan geteekende aanslagbiljetten vóór den 15 Februari e. k. te doen blijken;

2o. Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij meenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens aanslagen in de grondbelasting, voor onroerende goederen eener onverdeelde nalatenschap, mits het aandeel in die aanslagen tenminste 1 gulden bedraagt;

3o, Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij het kiesrecht NIET ontleenen aan aanslag in eene Rijks directe belasting in de gemeente, of aan eene der omstandigheden hierboven onden 1 en 2 genoemd, doch vermeenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens:

a. bewoning van een huis of gedeelte van een huis op 31 Jan. 1913, sedert 1 Augustus 1912, van een huurprijs van minstens 1 gulden per week;

b. het in dienstbetrekking of als inwonend zoon in een bedrijf of beroep werkzaam zijn op 31 Jan. 1913 sedert 1 Jan. 1912, mits over 1912 een inkomen is genoten van minstens f 325, of met vrije woning of inwoning van f 275, of met vrije kost en inwoning van minstens f 100.

c. het sedert een jaar in eigendom met recht van vrije beschikking te hebben van tenminste f 100 (nominaal) ingeschreven in de grootboeken der Nationale schuld of tenminste f 50 ingelegd in de Rijkspostspaarbank of in een gemeentelijke spaarbank of in een bijzondere spaarbank;

d. het met goed gevolg afgelegd hebben van een examen, ingesteld door of krachtens de wet of aangewezen bij algemeenen maatregel van bestuur.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ter secretarie.

Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

BOXTEL, 22 Jan. 1913.

Marktberichten

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 27 Jan. Aangevoerd 148 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.66; tweede kwaliteit van f 0.54 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.54.

Boterprijzen.

Op 28 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.40, f 1 60 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

28 Januari. Kippeneieren f 4.55 — 6.15. Middenprijs 5.36 per 100 Eendeneieren f 4 65— f 5.15. Ganzeneieren f 13.50. Handelaarseieren geen aanvoer. Aanvoer der eieren: 22 490.

Markten.

Donderdag 30 Januari.
Waalwijk: jaarmarkt.
Mill: jaarmarkt.
Maandag 3 Februari.
Uden, jaarmarkt, paarden hoornvee, schapen en varkens.
Tilburg, vee en varkens.
Asten, jaarmarkt.
Bladel en Netersel, jaarmarkt.
Valkenswaard, jaarmarkt.
Vierlingsbeek, jaarmarkt, paarden, beesten en varkens.
Dinsdag 4 Februari.
Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Oosterhout, beesten en varkens.
Gilze, jaarmarkt.
Nijmegen, vee.
Woensdag 5 Februari.
's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Etten, vee.
Eersel, jaarmarkt.
Donderdag 6 Februari.
Terheijden, beesten.
Rijen, beesten.
Tiel, paarden.
Vrijdag 7 Februari.
Roosendaal, vee.
Zaterdag 8 Februari.
Raamsdonk, paarden en beesten.
Gorinchem, paarden.

ADVERTENTIEN

Aanbesteding.

Het R. K. PAROCHIAAL KERKBESTUUR v. d. „H Lambertus" te Gemonde is voornemens op den **6en Februari e k.** 's namiddags **4 uur** in het Café van de Familie MAAS aldaar

publiek aan te besteden:

a. Het bouwen van een Pastorie.

b. Het verbouwen en vergrooten der Bijzondere School.

Bestek en teekeningen liggen in genoemd Café ter inzage en zijn, zoolang de voorraad strekt, verkrijgbaar ten kantore van den Architect W. TE RIELE GZN. Vondelstraat 52 te *Nijmegen* tegen betaling van voor A f 2.50, B f 1.50 en A en B à f 3.25 per stel.

Aanwijzing en inlichtingen vanaf **1 Februari dagelijks van 10—12 uur v.m.** en van **3—5 uur n.m.** ten kantore van den Architect

W. te Riele Gzn.

GRATIS en FRANCO.

De **nieuwste** stalen van **Japonstoffen, Costuumstoffen Afgepaste Blouses en Robes Fantasie katoenen,** alsook een zeer groote sorteering Courante Manufacturen, en Confectie, worden voor voortdurend gebruik, Gratis en Franco uitsluitend aan wederverkoopers en wederverkoopsters verzonden.

Op deze collectie kan men elke maat aangesneden resp. elk quantum tegen **Engros-prijzen** verkrijgen van een **Engros-Firma** (geen Winkel).

Uitvoerige brieven franco met opgaaf **van beroep** onder motto **„Stalen".** No. **65** Alg. Adv. Bur. D. Y. Alta. Warmoestr. 76,80, Amsterdam.

Geld zonder borg

aangeb. à 4% Inl. **zonder kosten vooruit** onder motto „Discreet" Alg. Adv.-Bur. D. Y. ALTA, *Amsterdam.*

Wederverkooper te Boxtel

GEVRAAGD voor de bekende **Maagversterkende Slijmafdrijvende**

PILLEN

van Apotheker L. J. GROOTENDORST te Utrecht.

Brieven franco aan bovengenoemd adres.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs vn iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**. waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

WITTEVEEN & DE MOL BOXTEL.

Wij ontvingen:
de nieuwste zwarte en gekleurde

Japonstoffen
en
Blousestoffen

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE
STUIVERSMAGAZIJN
onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
met van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft, is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

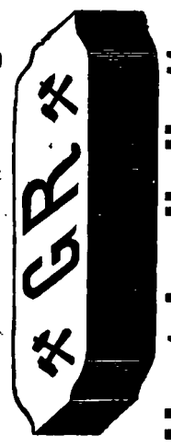

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende **hulpmiddelen.**

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,
Molenstraat, BOXTEL.

Wie hoest daar zoo?

Gij? Pas op, uit uw gewoon hoestje, dat gij vandaag hebt, kunnen de meest gevreesde ziekten ontstaan.
WEET GIJ DAT?

Gebruikt de Wijfel niet langer, talm niet, doch koop onmiddellijk het eenige middel, dat in staat is U te genezen, namelijk de

Abdijsiroop
Klooster Sancta Paulo

welke in één dag een gewonen hoest geneest. Gij ontsnapt daardoor aan de meest gevaarlijkste ziekten, zooals ASTHMA, BRONCHITIS of INFLUENZA. Bedenkt, dat ook TERING en LONGONTSTEKING met een gewonen hoest beginnen.

Mejuffrouw M. Canesius, wonende Akkerstraat bij Hoensbroek (L) oud 71 jaar, verklaart ons:

> **Gedurende geruimen tijd leed ik aan vreeselijke hoestbuien en asthmatische aanvallen. Ik had pijn op de borst en dikwijls hevige benauwdheden. Verschikkelijke hoofdpijnen vergalden mijn leven mijne handen en voeten waren altijd steenkoud en ik werd meermalen met koude rillingen overvallen. Ik wendde de ABDIJSIROOP aan. Toen ik een paar lepels Abdijsiroop had ingenomen, bemerkte ik reeds een verbetering, omdat ik groote groene fluimen kwijtraakte en de benauwdheden wegbleven, waardoor ik beter ging slapen. Natuurlijk heb ik het gebruik met de Abdijsiroop voortgezet met het gevolg dat ik thans weer heelemaal hersteld ben en zoo gezond als ooit te voren.**

De Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, bronchitis, pleuris, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen. Koopt heden nog een flesch.

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

No. 10 ZATERDAG 1 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA. Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

VASTENAVOND

Vastenavond staat weer voor de deur. Met heel wat dronkemansen vechtpartijen, helaas niet alle zonder levensgevaarlijken of doodelijken afloop.

Als die dagen nu achter den rug zijn leest men in de Boven-Moerdijksche bladen, wat er in 't zuidelijk deel des lands alweer gebeurd is. Met in of tusschen de regels duidelijk te lezen: 't is me daar een bende. Zooiets hebben we met Nieuwjaar nog kunnen beleven.

We begrijpen eigenlijk niet, waarom de Noordelijke bladen zich daarover zoo druk maken.

Bemoeien wij ons hier met hun Amsterdamsche Hartjesdag en andere nationale en niet nationale feesten, die in fatsoen al niks voor onzen carneval onder doen.

* * *

Maar wat we ook niet begrijpen, dat is, de groote toegeeflijkheid, waarmee over 't algemeen onze eigen zuidelijke pers tegenover die volkszonden van ruw en onbetamelijk feestvieren gedraagt.

We weten heel goed, dat de Brabantsche en Limburgsche volksaard naar den opgeruimden, vroolijken, lustigen kant is, en daarom zou 't onzin zijn, 't volk die stilheid en kwasi-ernstigheid te willen opdringen, die sommige noordelijke streken zoo ongenietbaar maken.

Doch geenzins mag onze pers onverschillig blijven voor de uitwassen van het feestvieren, zooals carneval er allang een geweest is.

Dat men zich met Carnaval vermaakt, gerust. Maar dat velen onder dat vermaak het toppunt van liederlijkheid verstaan, zie je, dat is wat bar.

We hoeven 't ons niet te verhelen, wat men met Carnaval hoort, aan liedjes, aan praatjes aan gebrul en gebral, dat verschilt nog al aardig met wat men op een gewonen, nuchteren dag te hooren krijgt.

We weten zeer goed, dat die dingen nauw samenhangen met de geestelijke en economische ontwikkeling van 't volk. En dat zonder verandering daarin, de ruwheid en grofheid moeilijk kan verdrijven.

Doch dat er met wat goeden wil van de zijde der overheid en van het publiek geen verbetering zou kunnen komen ware een al te overdreven bewering.

Hier in Boxtel mag men zich niet geheel onkenbaar maken. Misschien was er nog verder te gaan, zoodat de straat wat veiliger bleef voor het rustige publiek.

Doch op andere plaatsen in Noord-Brabant is 't met de maatregelen der overheid zoo bijzonder niet. Daar bekommert men er zich weinig om en laat 't publiek zijn gang gaan.

* * *

In 't Katholieke Zuiden zou men verwachten, dat de Zondag er immer naar behooren zou geheiligd worden.

Met Vastenavond-Zondag zijn er velen, die 't met die Heiliging niet zoo nauw nemen.

R.

De Balkanoorlog.

De algemeene toestand.

De teerling is nu geworpen.

Eindelijk is dan toch door een der betrokken partijen een beslissende stap gezet en is door Bulgarije de wapenstilstand tegen heden opgezegd.

Het is nog niet zeker, of Bulgarije hier alleen voor zichzelf gehandeld heeft, of dat dit land in naam van de andere Balkanstaten tevens het 6 December gesloten verdrag tot een wapenstilstand heefd opgezegd. De berichten daaromtrent geven nog niet voldoende opheldering. Als zeker kan men echter wel beschouwen, dat, indien het inderdaad tot een hervatten der vijandelijkheden komt, de andere staten, en vooral Servië zijn „bondgenoot" niet in den steek zal laten en eveneens de wapenen weer zal opnemen.

Mogelijk willen Servië en Montenegro nog even toezien, wat de stap van Bulgarije op Turkije uit zal werken voor zij van hun kant eveneens den wapenstilstand opzeggen.

Binnen een termijn van 48 uren moet nu tenminste beslist zijn, of het oorlog of wel nog vrede wezen zal. Hoewel natuurlijk het besluit van Bulgarije, al dan niet namens de andere bondgeten genomen, den toestand zeer vergerd heeft en de crisis tot het uiterste heeft toegespits, schijnt toch nog niet alle kans op een voorkomen van den oorlog uitgesloten.

Blijkens de jongste berichten hebben de Jong-Turken in hun antwoord aan de mogendheden zulke belangrijke concessie ten opzichte van Adrianopel gedaan, dat het niet onmogelijk is, dat men op den voorgestelden grondslag toch nog tot overeenstemming komen zal, of dat er een anderen weg tot overkomst gevonden wordt. De dreigende nood maakt vindingrijk en het langzaam maar onherroepelijk verloopen van den korten fatalen termijn maakt misschien de meest verbitterde en obstinate Jong Turksche harten toch nog murw.

De toestand in Constantinopel moet dan ook volgens het getuigen van velen — hieronder geven wij bijv. weer het getuigen van den man der „Köln. Ztg." — bedroevend zijn en de verdeeldheid moet zich hebben uitgebreid tot bijna alle garnizoenen. Dat is natuurlijk een factor van groot belang en een factor, die misschien op het oogenblik nog den doorslag geeft.

Echter de minuten zijn nu geteld en willen de kanonnen hun gedonder niet laten hooren en wil het geknetter der geweren niet losbarsten, dan zal men moeten opschieten.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Dievenbende aangehouden.

De Antwerpsche politie heeft gisteren een 18-tal individuen in hechtenis genomen, die een dievenbende uitmaken en verscheidene misdrijven op hun geweten hebben. In bijna alle plaatsen hebben zij reeds hun slag geslagen. Thans kwam echter de beurt aan de politie, die een goeden slag geslagen heeft.

De Antwerpsche politie is er dan in geslaagd een dievenbende van 13 mannen en 4 vrouwen te arresteeren. Onder veel toeloop van volk kwam de heele bende te Brussel aan, om in zes cellenwagens naar de gevangenis te worden overgebracht. De bende, die zich aan verschillende brandkast-diefstallen had schuldig gemaakt, is reeds door den rechter van onderzoek ondervraagd. Ook zijn de bij huiszoeking gevonden inbrekers-werktuigen in beslag genomen.

Nederlanders gearresteerd.

Men seint uit Brussel aan de N. R. Ct.:

Tengevolge van talrijke diefstallen uit brandkasten, den laatsten tijd in België gepleegd, bij een waarvan 150.000 francs ten nadeele van notaris Nirton zijn ontvreemd, heeft de politie eenigen tijd geleden twee Nederlanders, die te Antwerpen vertoefden, gearresteerd. Daar de politie vernomen had, dat beide mannen behoorden tot een dievenbende, die zich ophield te Antwerpen, Mechelen en Brussel, heeft zij reeden tal van arrestaties te Brussel verricht, en 18 te Antwerpen.

Frankrijk.

Bankier aangehouden.

In verband met de geruchten, die over de „Credit Foncier Agricole du Sud de l'Espagne" in omloop waren, is de Parijsche bankier Péquignot gisteren in zijn woning gearresteerd. De maatschappij in kwestie, had concessies voor landerijen aan de oevers van de Guadalquivir.

De commissarissen der maatschappij werden van fraude verdacht en bij onzoek der boeken bleek, dat de directeur Péquignot 500.000 francs voor eigen gebruik had aangewend, bovendien waren valsche obligaties uitgegeven, zoodat de aandeelhouders in het geheel 4.500.000 francs verloren hebben. De aangehouden bankier zat nog in het oestuur van verschillende andere maatschappijen. Een uit gebreid onderzoek is ingesteld.

Moderne struikroovers.

In het Senart-bosch nabij Corbeil, hebben Parijsche bandieten tot tweemaal toe getracht, automobiel-vrachtwagens van de „Grands Magazins du Louvre" en van de „Printemps", te overvallen.

Eergisteren, omstreeks zeven uur 's-avonds, reed de auto door het bosch naar Parijs terug, toen de chaffeur opeens een roode lantaarn dwars over den weg zag dragen. Een oogenblik later klonken revolverschoten en een kogel raakte het stuurrad. De chauffeur het gevaar beseffende, reed in razende vaart door en bereikte ongedeerd Villeneuve-Saint-Georgen. Enkele minuten later reed de auto van de „Printemps" door het bosch, en werd op ongeveer dezelfde plaats als de eerste auto aangevallen.

Drie kogels raakten het windscherm, maar nóch de bestuurder, nóch zijn gezel werden gewond. Eerstgenoemde sprong dadelijk overeind en schoot op de bandieten en reed daarna in allerijl naar Brunoy. Kort daarop gingen twintig gendarmen van Corbeil het bosch doorzoeken, maar konden geen spoor van de bandieten ontdekken.

De Bonnot-bende.

Maandag zal de zaak tegen de autobandieten voor het Parijsche hof van assises een begin nemen. Onder de 20 beklaagden, die voor zullen komen, bevinden er zich drie die zich hebben te verantwoorden wegens het verleenen van schuilplaats aan de door de politie achtervolgde bandieten. Dit is op zich zelf beschouwd een zeer gewoon verschijnsel, teekenend is het evenwel voor den geest, die er 'in zekere Parijsche kringen heerscht, dat er verschillende vereenigingen bestaan, die zich ten doel stellen een schuilplaats te verleenen aan gezochte bandieten en ze te verdedigen.

Woensdag hield zulk een vereeniging te Parijs een meeting om te protesteeren tegen de vervolging van Jourdan, Reinert en Gauzy, die de vrienden van Bonnot geherbergd hadden.

Ook Donderdag werd een zoodanige meeting gehouden en heden Zaterdag zal er eveneens een plaats hebben in de manege St. Paul.

Majesteitschennis.

Het hof van assisen veroordeelde Donderdag een redacteur en den directeur van de „Bataille Syndicaliste" bij verstek tot vijf jaar gevangenisstraf wegens aanzetting en medeplichtigheid aan aanzetting tot moord. Genoemd misdrijf werd in 'n tweetal artikels bedreven. In die artikels kwam n.l. o.a. de volgende „fraze" voor: „Wij zijn de formules voor de chloorzure stoffen, die het koninklijke vleesch tot hutspot maken, nog niet vergeten."

De fraze had betrekking op het aanstaande bezoek van koning Alfons van Spanje aan Parijs.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

II.

Aan de eeretafel in de woonkamer van de bruiloftsvader, was de koffie opgezet: echter koffie, van slechte kwaliteit evenwel, want de over Engeland betrokken goederen waren door het strenge continentaalstelsel van den overweldiger zoo duur geworden, dat slechts de meergegoede en dan nog bijna altijd langs den weg der contrabande zich het genot van den geliefden drank verschaffen kon. In dit bewustzijn had de weibaar den kring der uitverkorenen dit geurige vocht voorgezet, waarvoor reusachtige pannekoeken den ondergrond vormden.

Ook luitenant Maubourg bevond zich onder dit getal. Minder uit eigen aandrift dan op bevel zijner superieuren, ging hij met het volk om en beproefde de koude harten der Oud-Landers voor zich te winnen. Men kende aan den kant der Franschen maar al te goed den haat der kustbewoners tegen de douaniers en wilde van den eenen kant de uiterste gestrengheid heerschen latend, door persoonlijkheid verzoeten, wat het grondbeginsel, dat zij dienden, verbitterde.

Doch beter dan zijne overheden scheen de luitenant, ondanks zijne jeugd, van Duitsche gevoeligheid en vooral van de gemoedsgesteldheid der Hamburgers en hun nabuurschap begrip te hebben. Hij had de poging gewaagd en was afgewezen. Hij bezat geen genoegzame hoeveelheid Fransche indringerigheid, om te eischen of door vleierij te bekomen, wat men hem niet vrijwillig wilde geven. Men had hem het bijwonen van het bruiloftsmaal als plicht opgelegd, anders zou hij reeds lang vertrokken zijn. Nu zat hij somber en zwijgend aan de koffietafel in het kleine vertrek, dat geheel met tabaksrook gevuld was.

Anijsbrandewijn en brandewijn hadden de hoofden der rijke grondeigenaars verhit. Men maakte van het drinken der koffie gebruik, om zich over haar verkrijging allerlei stekelige aanmerkingen te veroorloven — stekelige gezegden, die Henri Maubourg niet verbieden kon en mocht, maar in zijne betrekking niet hooren wilde.

Zwijgend stond hij op met samengetrokken wenkbrauwen en gloeiende oogen. Hij verliet de kamer en het huis, nadat hij de in een danszaal veranderde deel overschreden had. Zegevierend lachten de boeren hem achter den rug uit.

Hoe stil en vredig was het buiten — de ondergaande zon groette met haar laatsten blik de aarde, zoodat alles onder haar als met rooden gloed overtogen scheen. Met genot ademde Maubourg de zachte, zuivere lucht in, die zijn aangezicht omspeelde en verkwikkend werkte na den bedompten, ongezonden dampkring op de deel en in de kamer.

„Wie geheel uw leven kon navolgen — heilige vreedzame natuur", zeide hij op zachten toon, „wie het stormachtig stroomen van het bloed overwinnen kon, zich zelven vergetend en alle droombeelden der grootheid, alle duistere plannen van vergelding ten opzichte van dengene, die de strenge rechter mijner jeugd was en de tyran mijner arme moeder — ter wille van het afgodsbeeld, dat hij „de eer van het huis" noemt! De ontzettende vloek van het bestaan wijt ik hem, de nimmer goed te maken ellende: ik ben eenzaam op aarde, eenzaam!"

Een stijve, korte tred rukte hem uit zijne overpeinzingen; bijna boos over zijne eigen zwakheid, schuldde hij de gedachten van zich en beschouwde den rustverstoorder met koelen, sombaren blik.

Het was een mager heer van omstreeks vijftig jaren, die zich naar de woning scheen te begeven, waarin men bruiloft vierde. Hij was gekleed in een fatsoen van bruine, Engelsch-wollen stof, die bijna tot op de voeten neerhing. Een zwarte, breedgerande castoren hoed beschaduwde het geelachtig gelaat van den man met de scherpe, grauwe oogen, de dunne, kleurlooze lippen en kort gesneden haar, welks kleur wel wat op aangeslagen staal geleek. Onbuigzame ernst, echt Noordduitsche taaiheid, lag over dit scherp geteekende, gladgeschoren gelaat, uitgedrukt.

De jonge officier wierp een onwillig vorschenden blik op de hem vreemde verschijning, — bepaald een gast in het Oude Land. Voor zijn vermaak deed niemand in dien tijd een uitstapje — hij moest de reden van zijn aankomst leeren kennen en was juist in de vereischte stemming om van zijn rechten gebruik te maken.

Doch reeds het volgende oogenblik deed hij een stap achterwaarts. Het was niet de vreeze voor de vijandelijke uitdrukking, waarmede de vreemdeling de Fransche douane-uniform bekeek, — het was de verschijning van den ouden heer zelf, welke Henri Maubourg in zoo hoogen graad scheen op te winden.

Hij drukte de hand op het hart, als wilde hij de heftige kloppingen zooveel mogelijk dempen, en groette op militaire wijze. Een vormelijk stijve buiging van het hoofd antwoordde hem; het was, als staarde de vreemdeling in de blauwe lucht, daar hij met gelijkmatigen, rustigen, vasten stap den officier voorbijliep, zonder naar links of rechts te zien.

Uit de geopende deur schalde het gejubel der dansende paren en daar tusschen de schetterende tonen der trompetten.

Luitenant Maubourg wees achter zich. „Ik raad u, mijnheer", zeide hij, beprecvend een lichten toon aan te slaan, die door het sidderen zijner stem werd tegengesproken, „ik raad u aan, mijnheer, uwe longen met frissche lucht te vullen, voordat u zich in dien dampkring vol tabaksrook begeeft, die den trotschen naam van eerekamer draagt. Overigens is het reeds een klein offer waard, getuige van een feest te zijn, dat zeer zelden voorkomt en veel belangrijks te aanschouwen geeft".

De vreemdeling was blijven staan, zonder echter een blik op den spreker te werpen. Wat bekommerde hij er zich om, wie met hem sprak, zoodra de spreker in Fransch uniform gestoken was en nog wel in de gehate douane-uniform. Dat hij hem verstaan had, werd duidelijk bewezen door de opmerkzaamheid, waarmede hij had toegeluisterd, ofschoon de officier zich van de Fransche taal bediende. Hij antwoordde evenwel in het Duitsch. Hij sprak niet luid, maar duidelijk; langzaam en gewichtig kwam ieder woord uit de smalle borst over de kleurlooze lippen.

„Ik ben een Duitscher, een Hamburger. Tot begrijpen, wat Frankrijk van ons verlangt, verplicht ons de noodzakelijkheid; tot antwoorden, niets — al is er ook een keizerlijke wet, die kruit en lood voorschrijft voor ieder weerspannige. Spreek Duitsch, als ge van een Duitscher antwoord verlangt — anders niet".

„Dank zij mijn voortreffelijke Duitsche moeder, die helaas te vroeg overleden is, kan ik uw wensch vervullen", antwoordde de officier. „Ook zij was een Hamburgsche".

Voor de eerste maal wendde de vreemdeling den blik op Henri. Een oogenblik gliksemde het in de scherpe, grijze oogen die onderzoekend op de gelaatstrekken van den luitenant werden gericht; vervolgens blikten zij weer onbeweeglijk in hun vroegeren doffen glans.

„Laat mij u antwoorden, mijnheer, dat ik de feesten van het Oude-Land, zooals dit van heden, dikwijls heb bijgewoond en van te gebruiken volkomen op de hoogte ben. Sedert de jaren der vreemde heerschappij zijn wij er aan gewoon geraakt, ons de borst te laten belasten. Goeden avond, mijnheer".

Een nauwelijks merkbaar neigen met het hoofd en hij schreed verder.

Dicht voor den ingang kwam de luitenant hem op zijde. „Mijnheer!"

„Wat wenscht gij nu nog?... Ach, ja, ik moet me nog legitimeeren. Ik vergat, dat de douanier tegelijk de bevoegdheid van een gendarme bezit en uitoefent. Welnu, hier is mijn pas. Ik wil over eene leverantie van visch met den ouden Nielsen spreken en tegelijkertijd eenige bruikbare voorwerpen voor mijn schip trachten te verkrijgen, ten minste als keizer Napoleon het niet voor zich opeischt. In de vroegte zeil ik weer naar Hamburg terug; mijn naam is..."

„Thomas Eerekrans... mijn oom!" De stem van den jongen man sidderde; een traan lag in zijn toon.

Geen spier vertrok in het gelaat van den koopman; niet de minste beweging werd in zijn uiterlijk waargenomen.

„Alzoo vergiste ik mij niet, toen ik bekende trekken meende te herkennen", zeide hij; nog harder klonk zijn toon, nog gelijkvormiger zonder eenige buiging klonk zijne stem. „Welnu, mijnheer, ik heb getwijfeld... Gij echter, die van uwe zaak zeker waart, hadt u en mij door uw verhoor en de inleiding daarvan, eene onaangename scène kunnen besparen. Ik wensch den zoon mijner zuster, al steekt hij ook in de uniform mijner vijanden, alles goeds. Wij hebben reeds eenmaal met elkander afgerekend. Vaarwel!"

De officier maakte eene beweging, alsof hij den arm van den ouden heer wilde grijpen, maar een koele, rustige blik schrikte hem af.

„Sedert maanden bekleed ik de post van commandant van het korps douaniers; eene bijzondere, niet afgesmeekte, maar onafwijsbare onderscheiding mijner superieuren", ging de jonge officier voort. „Ware ik vrijmoediger, dan zou ik reeds lang beproefd hebben naar Hamburg overgeplaatst te worden in de nabijheid van den man, die niets dan koelheid voor de stervende zuster had, niets dan koelheid en onbuigzame strengheid voor den zoon. Ik wilde het afgerekend laten zijn tusschen ons, maar de eenzame, alleenstaande begint gemakkelijk aan het noodlot te gelooven; ik wilde iets bijzonders zien in onze onverwachte ontmoeting".

Wordt vervolgd.

Duitschland.

De bisschoppen over de lijkverbranding.

Het Beiersche episcopaat houdt zich in de Vastenbrieven van dit jaar bezig met de kwestie der lijkverbranding; De Beiersche bisschoppen keuren de lijkverbranding streng af en brengen in herinnering, wat de H. Stoel betreffende de lijkverbranding de laatste jaren heeft openbaar gemaakt:

1e. Iederen katholiek is het verboden, lid te worden van een lijkverbrandingvereeniging, of zijn lijk of dat van een ander te laten verbranden.

2e. Kerkelijke uitvaart is met de lijkverbranding onvereenigbaar.

3e. Wie zelf de verbranding van zijn lijk bepaalt of vaststelt, is van de kerkelijke uitvaart uitgesloten.

4e. Wie zijn eigen verbranding bevolen heeft en daarbij blijft, ondanks vermaningen, kan ook de H. Sacramenten niet ontvangen.

Oostenrijk-Hongarije.

Telegrammen-diefstal.

De „Neue Freie Presse" wist dezer dagen te melden, dat daar de militaire autoriteiten geconstateerd hadden, dat de draadlooze telegrammen tusschen de Zuidelijke garnizoens-districten en Weenen of in het geheel niet aankwamen of zeer verminkt. Een uitgebreid onderzoek werd ingesteld naar de oorzaken daarvan.

Uit dit onderzoek zou gebleken zijn, dat bedoelde telegrammen werden opgevangen door een station van draadlooze telegrafie, dat zich op het dak van een Jezuleten-klooster in Graz bevond.

Er zou daarop bevel gegeven zijn, om bedoeld station onmiddelijk te verwijderen en ook andere stations, die hinderlijk bleken, zouden een gelijkluidend bevel gekregen hebben.

In de „Grazer Tagespost" geeft nu de rector van het klooster echter de volgende bijzonderheden: Ik hield mij, zegt hij, geruimen tijd reeds met de electriciteit bezig en had hiertoe op den toren en het dak van de kerk een klein station ingericht, waardoor ik in staat was met het fysisch instituut der Universiteit radiotelegrafische proefnemingen te doen.

„Door de geringe sterkte van mijn stroom kon ik slechts een kring van 20 K. M. bestrijken. Wat de beweringen der militaire autoriteiten over verminking van telegrammen betreft, deze zijn mij wetenschappelijk volkomen onverklaarbaar. Ook al zou een telegram door een tusschenstation worden opgevangen, kan dit geen oorzaak wezen van niet aankomst aan het gewenschte station; evenmin kan het hierdoor worden verminkt. Slechts dàn kan verminking plaats hebben zoo een tusschenstation met gelijke golflengte door het loopende radiotelegram heen telegrafeert.

„Voor ons zijn voornamelijk van belang de radiotelegrammen over tijd en weersgesteldheid, die Parijs dagelijks van den Eifeltoren af seint.

„Wij hopen, dat de radiotelegrafie ook in Oostenrijk meerdere toepassing zal vinden en de autoriteiten haar ontwikkeling niet zullen tegenwerken".

Italië.

Een prettig bal!

Een dame uit de hooge wereld van Rome, gaf dezer dagen een carnavalbal, waarbij de genoodigden natuurlijk 'n waren wedstrijd leverden in costumes en vermommimgen. Een der dames invitée's de prinses Radsimill die het eerste kwam, had iets prachtigs uitgedacht. Op 'n schitterenden triomfwagen, met twee vurige paarden bespannen, kwam zij de balzaal binnenrijden. Het publiek juichte de prinses toe, maar slechts enkele seconden, want de genoodigden zagen achter den wagen een leeuw en een luipaard de zaal binnenkomen. Verschrikt vluchtten de gasten weg, en de leeuwentemmer moest onmiddelijk de gruwelijke beesten wegbrengen. Eerst toen kwamem de vluchtelingen terug maar voor velen was de avond vergald; niet het minst voor de prinses natuurlijk!

Amerika.

Het Panama-kanaal.

Volgens een telegram in de „Times", heeft kolonel Goethals, leider der Panamakanaalwerken, op een banket te New-York verklaard, dat nog in dit jaar het eerste schip door ket kanaal zal varen. Hij herinnerde er aan, dat herhaaldelijk beweerd was geworden, dat aardschuivingen en zandlawines het onmogelijk zouden maken, het kanaal nog in dit jaar te openen. Deze berichten waren niet juist; alleen bij de Culebradoorbraak moesten herstellingswerken uitgevoerd worden, en deze zouden waarschijnlijk 1 Juni van dit jaar klaar zijn, zoodat dan de dijken konden worden doorgestoken om de wateren der beide oceanen in het kanaal te laten stroomen. Het binnenstroomende water zou de aardschuivingen beletten, meende hij, en rekening houdende met den toevoer van regenwater, was hij er van overtuigd, dat nog in 1913 een schip door het kanaal van den Atlantischen naar den Stillen Oceaan zou varen.

Binnenlandsch Nieuws.

Subsidies tot bestrijding van de tuberculose.

De Minister van Binnenlandsche Zaken noodigt de besturen van de vereenigingen die zich bestrijding van de tuberculose ten doel stellen en die voor 1914 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning van een Rijkssubsidie, uit, hun daartoe strekkend, op gezegeld papier geschreven verzoek zoo spoedig mogelijk, doch in elk geval vóór 1 Mei a.s., tot de Koningin te richten.

Afdrukken van de voorschriften overeenkomstig welke de verzoekschriften enz. van de plaatselijke en daarmede gelijk gestelde vereenigingen behooren te worden ingericht, zijn kosteloos aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te bekomen.

Het beroepsgeheim van den geneesheer.

Het gerechtshof te 's Boschis andermaal tengevolge van verwijzing door den Hoogen Raad geroepen geworden om in deze belangrijke kwestie uitspraak te doen.

Het betrof de zaak van dr. Diepen, arts te Eindhoven, die voor den rechtercommissaris in strafzaken gedagvaard om getuigenis der waarheid af te leggen, dit weigerde met een beroep op het beroepsgeheim volgens art. 66, Wetb. van Strafvordering.

De rechtbank beval, dat hij deswege zou worden gegijzeld op grond dat dit artikel alléén omvat wat de patiënt den geneesheer als zoodanig als geheim toevertrouwt, doch niet wat hij bij zijn behandeling uit zich zelven bevindt.

Het ingestelde appèl in de zaak werd ter openbare terechtzitting voor strafzaken van dit hof behandeld.

Het vonnis der rechtbank werd vernietigd en dr. Diepen uit de gijzeling ontslagen, op grond dat hij terecht geweigerd had getuigenis af te leggen.

Op de daartegen ingestelde cassatie besliste de Hooge Raad dat deze zaak in raadkamer had moeten zijn behandeld en verwees de zaak terug naar dit hof.

De civiele raadkamer, alsnu van de zaak kennis neemende, verhoorde dr. Diepen, die bij zijn houding bleef volharden.

Het hof besliste alsnu op rechtskundige gronden, dat dr. Diepen recht had om te weigeren getuigenis der waarheid in rechten af te leggen, niet alleen over hetgeen hij als geneesheer van zijn patiënte had vernomen, maar ook hetgeen hij bij zijn geneeskundig onderzoek op zijn patiënte had bevonden.

Het hof voegt er ten slotte nog aan toe, dat zijn beslissing slechts kan gelden voor het geval dat het geneeskundig onderzoek niet aan den geneesheer is opgedragen door de Justitie, in welk geval hij wel tot het doen eener getuigenis zou verplicht zijn.

* * *

Advocaat-generaal mr. Tak heeft zich van bovenstaande beschikking van het Bossche hof van beroep in cassatie voorzien, ten einde van den Hoogen Raad een eventueele beslissing over deze hoogst belangrijke kwestie uit te lokken.

Vermeldingswaardig.

Voor den ambtenaar van den burgerlijken stand van Smallingerland te Drachten werd Maandag aangifte gedaan van een tweeling-geboorte. Op zich zelf niets bijzonders, is het vermeldingswaardig, omdat het broertje en zusje meer dan twee volle dagen in leeftijd verschillen, het jongetje is n.l. geboren den 24 Jan. des voormiddags 10½ uur, het meisje pas den 26 Jan. des namiddags 5½ uur.

Leeuw. Ct.

Vervolging van een Burgemeester.

Men meldt uit Hoogeveen aan de „Tel.":

De justitie alhier heeft eene rechtelijke vervolging ingesteld tegen den burgemeester van Steenwijk, beschuldigd van mishandeling van den gemeentesecretaris. In eene vergadering van B. en W. sloeg hij den secretaris met een stok op het hoofd.

Geruchtmakende arrestatie.

Op aanwijzing van den barbier v. d. B. en diens bediende is in diens zaak aan de Vijverhofstraat aangehouden, verdacht van misdrijf tegen de zeden, Mr. 't H., lid van de rechterlijke macht bij de arrondissements-rechtbank te Rotterdam. Procesverbaal is opgemaakt.

Msb.

Dure kattenvellen.

Na de mollen komen blijkbaar de katten aan de beurt voor uitroeiing: haar vellen worden evenals die der mollen, met goede prijzen betaald. Te Vlist een dorp op de grens van Zuid-Holland en Utrecht, worden kleine katjes opgekocht, voor f 1.10 per stuk.

Auto te water.

Donderdagmorgen is tengevolge van de gladheid der straat op de Keizersgracht te Amsterdam voor het gebouw „Zuid-Holland" een auto te water geraakt.

De chauffeur, die alleen in de auto was gezeten, kroop onmiddelijk boven op den wagen en kon zoodoende gemakkelijk op het droge gebracht worden. Vervolgens werd de auto met Binck's toestel uit de gracht geheschen.

Duitsche oplichters gesnapt.

Twee firma's te Nijmegen zijn het slachtoffer geworden van een paar sluwe Duitsche oplichters, die blijkbaar goed voorzien waren van Duitsch bankpapier. Woensdagmorgen werden de eerste inkoopen gedaan in het heerenkleedingmagazijn van de firma Bahlmann & Co., waar de oude plunje voor nieuwe pakjes werd verwisseld. Na deze metamorphose trok ons tweetal naar den goudsmid Saalmans, waar twee diamantringen en een trouwring (een der heeren was verloofd) werden aangekocht en waar, evenals bij de firma B., werd afgerekend met genoemd bankpapier, dat bij onderzoek bleek valsch te zijn. Gelukkig had dit onderzoek nog zoo tijdig plaats, dat de schelmen voor hun vertrek uit Nijmegen nog juist door de politie, op aanwijzing van den heer S., konden worden geknipt.

Later op den middag werd ook de vader van het tweetal aangehouden en opgeborgen.

Middenstandsvereenigingen in Limburg.

Eindelijk dan zullen ook voor de R. K. Middenstandsorganisatie in Limburg betere dagen aanbreken, dank zij 't initiatief van Z. H. den Bisschop van Roermond, die den redacteur van de „R. K. Middenstander" te Leiden opdracht gaf, lokale middenstandsvereenigingen in dit bisdom te stichten, om daarna, mede in overleg met nog enkele in Limburg bestaande middenstandsvereenigingen, de totstandkoming van een R. K. Diocesanen Middenstandsbond te helpen vorderen. Wij twijfelen er niet aan, of deze poging zal slagen. Want waarom zou de Middenstandsorganisatie in Limburg niet tot eenen hoogen bloei zijn te brengen als in andere bisdommen en provinciën van ons vaderland?

In 't Aartsbisdom Utrecht telt de Diocesane Middenstandsbond 39 bloeiende afdeelingen met ruim 2000 leden, in 't Bisdom Haarlem 33 met pl.m. 3000 leden, in 't Bisdom Den Bosch 33 met 1800, in 't Bisdom Breda 10 afdeelingen met ongeveer 900 leden. En zou het diocees Roermond, waar de middenstand een even moeilijken, ja misschien nog een moeilijker strijd om het bestaan te voeren heeft, nu achter blijven?

Neen, alle voorteekenen wijzen er op, dat ook in ons bisdom de R. K. Middenstandsorganisatie tot een tot heden ongekende hoogte zal worden opgevoerd. Al wie het lijstje gelezen heeft van de propagandavergaderingen die in Februari zullen plaats grijpen, zal moeten toegeven, dat er nieuw en frisch leven komt onder onzen R. K. Middenstand. Van Noord tot Zuid, van Gennep tot Vaals, zal het wachtwoord weerklinken: R. K. Middenstanders, vereenigt U! En onder die R. K. Middenstanders behooren niet alleen winkeliers en kleinhandelaren, maar ook de patroonsambachtsbazen, zooals timmerlieden, smeden, bakkers, slagers, schilders, schoenmakers, kleermakers enz. Zij allen moeten toetreden tot de Hanze en daarvan afzonderlijke Hanzegilden of vakvereenigingen vormen.

Wij hopen dan ook, dat, als straks in de verschillende plaatsen van Limburg propagandavergaderingen zullen plaats vinden, zoowel de winkeliers als de ambachtsbazen op die vergaderingen zullen aanwezig zijn.

R. K. Middenstanders, geeft allen gehoor aan de roepstem van Uwen beminden kerkvoogd Mgr. J. H. Drehmans, Bischop van Roermond, die zoo van harte wenscht, dat gij U aansluit bij de Hanze, in welke vereeniging zoowel Uwe stoffelijke als zedelijke en godsdienstige belangen het best gewaarborgd zijn!

Een reuzenwerk.

Men schrijft uit Winschoten aan de N. R. Ct.:

Een onzer stadgenooten, de heer H. H. Kiewiet aan de Oudewerflaan alhier, heeft in zijn vrijen tijd, geheel van hout een spoorlijn, met bruggen, wissels, veiligheidssignalen, waggons en dergelijke bijeen geknutseld.

De spoorlijn, ter lengte van pl.m. 12 meter, is op eenige houten stelletjes geplaatst. En daarop eenige spoorwaggons, welker deuren niet door de reizigers geopend kunnen worden, enkel als de trein aan een station b.v. is aangekomen, worden ze door een aan de locomotief verbonden werktuig automatisch geopend en gesloten.

Op de houten rails worden de wissels, de seinpalen, de sluitboomen, de bruggen, ja alle toestellen, die bij het spoorwezen voorkomen, op een bepaalden afstand door de naderende treinen in werking gesteld.

Zeer eenvoudig zijn aan de waggons toestellen aangebracht, die zelf de seintoestellen enz. in beweging brengen.

Waarbij nog komt het automatisch rangeeren der waggons, waarbij het tusschen de wagens werken van het spoorwegpersoneel overbodig blijken, alsmede het lastige sneeuwscheppen, dat nu door de locomotieven zelf doelmatig geschieden kan.

Deze complete spoorweg in miniatuur, als we het reuzenwerk van den heer Kiewiet zoo mogen noemen, zal binnenkort zoowel hier als elders ter bezichtiging worden gesteld.

Buiten den waard gerekend.

Men schrijft uit Venlo aan de Limb. Koerier:

L. v. N., geboortig van hier, had trouw aan de militiewet in 1904 voldaan en had zelfs te Utrecht bij de piotten gediend. Met groot verlof trok hij via Venlo naar Duitschland, alwaar het hem zoo goed aanstond, dat hij de herhalingsoefeningen maar gewoonweg was vergeten; trouwens hij dacht ook nooit meer uit het zweite Vaterland naar zijn geboortestreek terug te keeren. Hij had echter buiten de Duitsche wet gerekend: de tijd brak aan, dat hij zijn bewijs van Nederlanderschap moest vernieuwen. Ondanks zijn herhaaldelijk schrijven er om, ontving hij niet eens een klein antwoord. Dat vond hij heel niet aardig van de heeren; dit zou hij hun eens voor goed afleeren en aangespoord door zijn intusschen aangeschafte Duitsche schoone, besloot hij zelf dat zaakje eens te gaan opknappen.

De eerste de beste beambte, dien hij, uit den trein stappende, op Hollandschen bodem ontmoette, was een fijn gejekkerden heer met astrakan kraag. Wacht, dacht onze vriend, dien moet ik hebben, en met opgezette dubbele kin stapte hij fier op den beambte toe dien hij op hoogen toon vroeg — zijn moedertaal was hij reeds vergeten —: „Sage mal, wo muss ich hier neue Papiere holen? Ich habe schon öfters darüber geschrieben, aber habe niemals Antwort zurück bekommen, und darüber will ich 'mal sprechen kommen denn so geht es nicht länger, und darum bin ich jetzt hier." En zoo vertelde hij op en top de reden van zijn herkomst; ook dat hij Hollander was en dat hij in Holland gediend had in 1904 als milicien, maar sinds dien tijd niet meer in Holland geweest, enz.

Maar.... onder dien jekker zat een marechaussées-nestel verborgen, en daar had L. — laten we hem maar Leo noemen — niet 't minste erg in. De militaire politieman had hem spoedig begrepen, en even gedienstig als Leo „stolz" antwoordde hij: „Je hebt gelijk; kom maar even mee, dan zullen wij die onhebbelijkheid eens even uit den weg ruimen, want dat mag niet."

Geheel voldaan over deze hulpvaardigheid, stapte onze Leo, nog trotscher dan voorheen naast den gejekkerden heer op, — hoe langer hoe warmer zijn recht bepleitende. En zoo werd hij spoedig ongemerkt van Venlo's spoorwegstation gebracht naar een bureel, waar, zonder jekker, een genestelde zitting hield.

Nauwelijks had onze Leo in de gaten, dat hij aan een verkeerd adres was, of hij zeide: „Nein, hier muss ich nicht sein; ich muss een Heimatschein haben."

Onder de belofte een „Schein" voor hem te zullen klaar maken, leverde men hem even later met een bijbehorend papier als deserteur over aan den garnizoenscommandant.

Leo toonde zich diep geërgerd over de nieuwe uniform der marechausseés want, voegde hij er aan toe: „Das ist doch nicht richtig, früher waren die Gendarmen anders gekleidet."

Dinsdag is Leo naar zijn 9de regiment te Utrecht teruggebracht, hetgeen hem nog minder beviel, want hij moest in Duitschland drie paarden voederen, zeide hij.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 1 *Februari* 1913.

— Verleden Dinsdag werd er bij een drijfjacht in 't kinderbosch een reebok geschoten van 54 pond. Terwijl een der jagers, of liever een pseudo-jager een proces-verbaal opliep wegens jachtdelict.

— De veldwachter Damen verbaliseerde op Eikenhorst een echten strooper met behulp van zijn politiehond Flora.

— Door den Heer Directeur Generaal van de S.S. is eene loffelijke vermelding, wegens betoonde eerlijkheid, toegekend aan den conducteur F. Beenen alhier.

— Tijdens de ziekte van den gemeentebode Hooydonk zal Jos. van Munster als waarnemend-gemeentebode dienst doen.

— De besprekingen over den zangcursus voor kinderen hebben tot een gunstig resultaat geleid. De lessen zullen eerstdaags aanvangen en gegeven worden door den heer Biemans. De gezamenlijke ouders hebben tot bestuursleden gekozen de heeren Kuiper en Ottema Ambtenaren S.S. en de heeren van Griensven en van Moorsel.

— Onze vaste Bioscoop, gaat in navolging van de Bioscopen in de steden, zich meer toeleggen op 't vertoonen van groote hoofdnummers, waarmede zijn veel succes heeft.

Nu weer zal als hoofdnummer gegeven worden het drama: „Om de millioenen der Wees". (1000 M. lang) overal opgevoerd met reusensucces. De prachtvolle films en zeer scherpe beelden zijn wel een bezoek overwaard.

Gemonde. Door Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch zijn alhier tot leden van het R. K. parochiaal Kerkbestuur benoemd de heeren Jan. Timmermans Lzn. en H. van Oirschot-Geerts.

St. Michiels-Gestel. Met ingang van 1 Febr. wordt het hulppostkantoor alhier, dat ressorteert onder Vught, vervangen door een postkantoor. Hgz.

Schijndel. Terwijl de heer Vugts, bakker te Schijndel, zijn kar aan 't laden was, zoo meldt het Eindh. Dgbl., en zijn knechtje, een jonkman van 16 jaar, het paard bij den kop hield, passeerde de tram, die om 8.16 naar 's-Bosch vertrekt. Ter hoogte van „de Pomp" in de kom van het dorp, liep het paard achteruit en kwam bekneld tusschen den lantaarnpaal en de tram.

Hierdoor kwam het paard te vallen en werden het de twee voorste pooten afgereden.

De kar versplinterde geheel. Het paard moest direct afgemaakt worden.

De schok was zoo hevig, dat de ijzeren lantaarnpaal in twee stukken doorbrak. De knecht bracht het er gelukkig beter af. De conducteur, die het ongeluk zag aankomen, deed de machine onmiddellijk stoppen, maar te laat. Den machinist treft geen schuld.

Gennep. *Een dichtend raadslid.* In de Maandag alhier gehouden raadsverg. verzocht een lid iets te mogen voorlezen, wat hem echter door den voorzitter geweigerd werd met de woorden „ik sluit de vergadering". Buiten gekomen was ons raadslid zoo gebelgd, dat hij zijn stuk aan onzen correspondent overgaf met het verzoek het te plaatsen. En om te laten zien, dat er in dezen raad knappe lui zijn, die zelfs Vondel de baas zijn, laten wij hier het versje volgen:

In dit jaar voor de eerste maal
Raadsvergadering in deze zaal
Wensch ik de Heere al te gaar
Een gelukkig zalig Nieuwe jaar
Hopende dat de Schepper van 't heelal
Ons vergaderinge zegene zal
De voorzitter wensch ik veelheil-zegen
Dat u ons verschaffe goede wegen
Wij leden hebben ons best gedaan
Neeringdoende winkeliers slagerij
Allen een gelukkig jaargetij
Café's en Restaurants.
Wensch ik veel en rijke klanten
Aan de ambachte een goed debiet
En hun vrouwen geen verdriet.
De jongeling en maagdenschaar
Ook veel vreugd en zalig jaar
De tram en spoorweg Mij
Een zeer voordeelig jaargetij
Aan het onderwijzend personeel
Vallen Gode gunsten ook ten deel
En dat zij hun talente
Op de jeugd doen over enten.
Ook de zuster en hun klas
Komt Gods zegen ook te pas
Aan doctoren en diplomaten
Wil o Heer U zegen laten
Vooral maak kloek en sterk
De bedienden van de Kerk
Zoo wenschen wij van uit dees zaal
Veel geluk en allemaal
Scharen ons leden in een rij
Ten bate van Genneps burgerij.

Ctr.

Tilburg, 31 Jan. Daar het de eerste vergadering was, die in 1913 door den gemeenteraad werd gehouden, opende de voorzitter heden de bijeenkomst met den gebruikelijken nieuwjaarswensch. In 't kort gaf hij een overzicht van den belangrijken vooruitgang der stad in 1912. Het geboortecijfer in het afgeloopen jaar stond 1023 hooger dan het sterftecijfer, terwijl de bevolking die op 1 Dec. 1912, 53,413 zielen bedroeg, in het geheel met 744 personen vermeerderde. Het sterftecijfer der kinderen beneden het jaar was nog hoog te noemen, n.l. 257, doch ook hierin was eene aanmerkelijke daling in vergelijking met andere jaren te bespeuren. In 1912 werden 334 bouwvergunningen verleend, waaronder 133 tot den bouw van 260 nieuwe woningen, 39 tot de oprichting van 52 werkplaatsen, 4 tot oprichten van fabrieken, 1 tot den bouw eener R. K. Kerk en 6 tot vergrooting van scholen.

De gasproductie bedroeg 6,090,000 kub. M. terwijl het aantal aansluitingen bij de electrische centrale van 225 tot 345 steeg.

De vestiging van het garnizoen te Tilburg en de internationale tentoonstelling, voorspellen aan de stad een jaar van voorspoed, zoodat 1913 door de burgers met blijheid kan worden tegemoet gezien.

De heer Pollet dankte den voorzitter voor zijn hartelijke wenschen en vertrouwde dat 1913 voor burgemeester Raupp ook een jaar van zegen zou zijn.

Hierna werd de agenda behandeld waarop evenwel geen punten van zeer groot belang voorkwamen. Het voornaamste misschien was de instelling van een groentenmarkt op verzoek van 80 ingezetenen.

De overige voorstellen behelsden goedkeuringen van rooilijnen en ontheffing van bouwverordeningen die allen zonder hoofdelijke stemming volgens het voorstel van B. en W. werden aangenomen.

Msb.

Haaren. Vrijdagavond gaf onze Zang- en Tooneelvereeniging „Prinses Juliana", gevestigd bij den Heer P. v. d. Ven, hare tweede winteruitvoering. De zangnummers en de twee blijspelen Karrewatsky en de Autobandieten liepen prachtig van stapel; ook de komische voordrachten vonden veel bijval. In een woord het was een genotvolle avond; allen keerden dan ook hoogst voldaan huiswaarts.

— a. s. Zondag, 2 Februari, zal de Tooneelvereeniging „Rust schenkt nieuwe kracht“ uit Udenhout eene uitvoering geven bij Mej. de Wed. Papen alhier; er zal worden opgevoerd het Blijspel „Een mislukte waarzeggerij“ en eenige Komische voordrachten; daar R. S. N. K. verleden jaar alhier ook een uitvoering gaf, welke veel bijval verwierf zien wij met blijde verwachting deze weer tegemoet.

Dongen. 30 Jan. Bij de gehouden aanbesteding voor het bijbouwen van een vleugel voor klassen en een bidkapel aan het bestaande broederhuis alhier (architect de Heer J. de Vries te Boxtel) voor rekening van de Eerw. Broeders, Overdonk, werd ingeschreven als volgt:

Jac. Speekenbrink, Ginneken	f 14440.—
W. C. van Erp, Kerkdriel	f 14460.—
A. J. v. d. Heijden, Boxtel	f 14539.—
P. Vermeulen, Dongen	f 14550.—
C. M. Horvers, Tilburg	f 15216.—
W. van Avoird, Breda	f 15685.—
Gebr. v. Beurden, Tilburg	f 15765.—
Gebr. van de Laar, Boxtel	f 15800.—
Th. Wiercx, Breda	f 15800.—
H. van der Weegen, Tilburg	f 15998.—
Jos Jongen v. d. Weegen, Dongen	f 16020.—
Ch. Biemans, Oosterhout	f 16595.—
A. van Meer, „	f 16875.—
A. Brekelmans, Udenhout	f 17300.—
J. Schellekens, Dongen	f 17600.—
P. Koenen „	f 17625.—
P. W. Boon „	f 17712.—
Ch. v. d. Berk „	f 17817.90
P. Schellekens „	f 17886.—
J. P. v. Avoird „	f 18189.—
C. M. v. Dongen „	f 18195.—
A. C. v. Rooij „	f 18200.—
H. v. Eindhoven, Tilburg	f 18999.—
A. Koenen, Dongen	f 22180.—

Begroting was f 15328.—
Gegund aan den laagsten inschrijver.

Breda. De luitenant-kwartiermeester van het garnizoen alhier heeft procesverbaal doen opmaken tegen een spekslager, aannemer van het leveren van het benoodigde varkensvleesch voor het garnizoen. Het bleek dat de slager nietgeijkte gewichten gebruikte, zoodat bij nader onderzoek de stukken veel te licht waren.

Mollenvangst.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben de gemeentebesturen dier provincie aangeschreven eene verordening vast stellen, waarbij wordt verboden mollen te vangen op eens anders grond, ten einde in het belang van den landbouwer te voorkomen, dat deze nuttige dieren worden uitgeroeid.

Een stugge boer te Liempde.

Een staaltje van brutaliteit vertoonde een boer begin dezer week te Liempde, op het gehucht koestraat. De gemeente heeft daar, zooals op meer plaatsen een zoogenaamden tip of plein liggen, door straten ingesloten, waarop ze vóór eenige jaren canadaboomen heeft geplant. Nu kwam van de week een boer, die aan den anderen kant van de straat woont, op instigatie van zijn huisvriend met een paar arbeiders en hakte al de daar staande gemeenteboomen om, met de bewering, dat het zijne boomen zijn, en hij met zijn buurman alleen heer en meester is op dat terrein; er wordt ook bij verteld, dat hij de boomen reeds verkocht heeft, waarschijnlijk voor een appel en ei aan een klompmaker; helers toch treft men overal. De man, zegt men, moet geld hebben om de rekening van zijn advocaat te betalen over 1912.

Onze goeie boer roept, dat hij er nog een halve boerderij voor over heeft, om de gemeente de boomen afhandig te maken. Een buitenkansje dus voor een advocaat, die zoo'n stuggen boer met een stugge beurs dol graag ziet als zijn cliënt.

De buurlui zitten voortdurend bij elkander op den haard en grooniën van pleizier over zijn stoute daad, ze loeren ook op de buit, maar ze vergeten het spreekwoord: dat de laatste lacher het beste lacht. Wie weet wat wee er boven het hoofd hangt; en als het wee er eenmaal is, zullen de vrienden zijn gevlogen, en een schoulerophaling zal hun medelijden zijn met het ongeluk van den man.

Gemengd Nieuws.

Een duister Drama.

Aan boord van het stoomschip „van Noort“, dat 8 Januari te Belawan is aangekomen, heeft zich op de reis van Batavia naar Singapore een zoo schokkend drama afgespeeld, als we zelden vermeld zagen.

Te Batavia waren aan boord gestapt met passage naar Singapore drie dames, de gezusters D., nog niet lang geleden uit Duitschland in Indië aangekomen. Ze waren tusschen 40 en 45 jaar oud.

De dames trokken door niets bijzonders de aandacht. Zondagavond 5 Januari verschenen ze nog wel gemoed aan tafel en zaten in den bijbel en in Heines gedichten te lezen. Na tafel gingen ze naar hun hut, waaruit ze niet meer te voorschijn zijn gekomen. Toen men n.l. den volgenden ochtend de niet afgesloten hut opende, vond men daar geen spoor van de dames, maar slechts een brief gericht aan den kapitein en een niet gesloten brief aan een broer der dames, ingenieur D. te Berlijn.

In den brief aan den kapitein stond, dat ze hun zuster Louise gechlorotormeerd, daarna op den bodem der zee hadden neergelegd en haar daarin waren nagegaan.

In den brief aan hun broer stond ook hetzelfde, echter ook zonder opgaaf van redenen. Hun geld lieten zij na, zoo schreven ze, aan arme schipbreukelingen.

Verder geen enkele aanwijzing voor het drama, dat zich in den donkeren nacht in de enge scheepshut heeft afgespeeld. Waarschijnlijk zijn de zusters door de patrijspoort naar buiten gestapt en hebben den dood in de golven gevonden, zonder dat iemand er iets van gemerkt heeft.

De reden der levensmoede daad ligt dus geheel in het duister, maar men moet bij dit geval bijna aan plotselingen waanzin denken, doch daartegenover wijst weer de aanwezigheid der chloroform op een reeds bestaand plan. Men vermoedt dat de dames via Amerika in Indië zijn gekomen, omdat zich onder hun goederen verschillende Amerikaansche snuistertjen bevonden.

De dames hadden plaats besproken aan boord van de Duitsche mailboot, maar schijnen ten slotte de reis naar het vaderland niet hebben willen of durven aanvaarden en in plaats daarvan gekozen te hebben de groote reis, waarvan niemand terugkeert.

We hoorden beweren, dat ze aan boord nog ongeveer 90 pond achterlieten: maar dat ze overigens uit aanteekenboekjes enz. alle mogelijke aanwijzingen hadden uitgescheurd. (Deli Ct.)

Hondenhuiden in den Bonthandel.

Bij een deel van het publiek heerscht de meening, dat ook hondenhuiden voor allerlei bontwaren verwerkt worden. Dit is echter beslist onjuist; in Midden- en West-Europa komen hondenhuiden voor kleedingdoeleinden niet in aanmerking. Alleen in Rusland speelt de huishond een belangrijke rol als pelsdier. Rusland verbruikt echter ook bijna al zijn hondenvellen zelf voor het bontwerk, dat door de boeren gedragen wordt, zoodat daarvan slechts een steeds geringer wordend aantal in den wereldhandel komt. Bepaalde beteekenis heeft eigenlijk alleen het vel van den Mantsjoerijschen hond verkregen. Deze heeft de grootte van een stevigen slagershond en is in het dagelijksch leven een zoo beminnelijk wezen, dat ieder hem zooveel mogelijk uit den weg gaat, en liever door het vuil der Mantsjoerijsche wegen baggert, dan den brommenden viervoeter te verjagen van het vaste droge voetpad, waarop hij zich heeft neergelegd. Beter dan zijn humeur is echter zijn vel, dat beroemd is om zijn zachtheid, dichtheid en langharigheid. Bij de helft der dieren vertoont het een zwarte kleur, bij een vierde is het geel en de rest is grijs getint. Van de grijze en gele vellen worden vachten vervaardigd, die vooral in Engeland en Amerika zeer gezocht zijn, aan gene zijde van den grooten Oceaan gebruikt men nl. gaarne de zg. „dogrobes“ vachten, die uit vier aan elkander genaaide vellen van den Mantsjoerijschenhond bestaan. Vooral de goudzoekers, die naar Klondyke stroomden, waren bijzonder op deze „dogrobes“ gesteld en gaven destijds f 15 à 20 voor zulk een vacht, daar ze warm en practisch bleken. Heden ten dage zijn die hondenvellen ongeveer de helft dier prijzen waard. Voor een vacht, die uit slechts één vel bestaat, betaalt men b.v. f 1.75 à f 2; voor een uit twee vellen bestaande vacht het dubbele. De vachten worden vervaardigd in Mantsjoerije zelf. Goede, zwarte vellen zijn ook geschikt voor garnituren.

Het aantal vellen, dat jaarlijks geëxporteerd wordt, is niet onaanzienlijk, het bedraagt soms wel circa 100 000 stuks.

In belangrijke hoeveelheid verschijnen naast deze hondenvellen in den bonthandel sinds den laatsten tijd ook vellen van den gewonen dorpshond, die de eigenaardigheid heeft, steeds den staart links naar boven toe in gekromde richting te houden. Zijn vel is echter korter van haar en daarom minder gezocht dan dat van zijn Mantsjoerijschen bloedverwant. In het Zuiden van China levert daarentegen een op onzen wolfshond gelijkende hondentype, een geelrood, langharig, gaarne tot vachten verwerkt wordende bontsoort. (Manufacturier.)

Het middagslaapje.

„Een middagdutje“ is er op het kussen geborduurd, dat een zorgzame dochter of nicht met vlijtige hand voor u maakte. Doch het opschrift is niet gelukkig gekozen, evenmin als het geheele geschenk, dat den ontvanger geen voordeel zal brengen, want het „middagslaapje“ brengt nooit werkelijke ontspanning.

Men ontwaakt meestal met een zwaar hoofd en een onbehagelijk gevoel, en hoewel dit spoedig verdwijnt heeft men toch duidelijk het bewijs dat slapen na het eten niet deugt. De spijsvertering eischt rust of althans matige beweging na het eten, maar deze rust mag nooit overgaan in slaap, daar de slaap, die op zich zelf reeds de spijsvertering tegenhoudt, ook nog de werking der organen verzwakt. Daarbij bevordert het middagdutje ook nog de traagheid, en verhindert indirect dat de stofwisseling snel en volkomen verricht wordt. Niet zonder reden klaagt dan zoo iemand over „zijn dik bloed“, hoewel deze woorden voor den medicus een andere beteekenis hebben dan voor den leek. Zoo'n dutje leidt ook tot een zeker „embonpoint“, kan zelfs voor later optredende vetziekte aansprakelijk gesteld worden.

Dus heeft men zich aan een middagslaapje gewend, dan moet men zich deze gewoonte weer afwennen met alle mogelijke kracht, hoe moeilijk het ook is om een aangenomen gewoonte te moeten opgeven. Doch men bedenke, dat dit middagslaapje noch voor den geest, noch voor de veerkracht van het lichaam bevordelijk is. („Molenschot“).

Rechtszaken.

Het gerechtshof te 's Hertogenbosch veroordeelde M. W., 29 jaar schoenmaker te Tilburg (gedetineerd) wegens diefstal van 15 biljartballen, gepleegd te Tilburg in den nacht van 10 op 11 Augustus, ten nadeele van het R K. Kerkbestuur der parochie St. Joseph aldaar conform den eisch van het O. M. tot twee jaren gevangenisstraf, met imputatie van het geheele voorarrest en met bevel tot zijne gevangenhouding.

Het Gerechtshof deed Donderdag uitspraak in zake:

J. W., 26 jaar, herbergier te Roosendaal, vonnis Rechtb. Breda waarbij bekl. van opzettelijke brandstichting in zijn eigen woning werd vrijgesproken bevestigd, met toekenning van een bedrag van f 30.90 voor schadeloosstelling van getuigen.

J. F. C., 25 jaar, harmonicaspeler te Tilburg, met bekrachtiging van 's Hofs verstek-arrest waarbij hij wegens vernieling is veroordeeld tot drie maanden gev., veroordeeld tot dezelfde straf.

J. F. v. B., 19 jaar, sigarenmaker te Boxtel, met gedeeltelijke vernietiging van het vonnis der Rechtb. alhier, veroordeeld tot 2 mnd. gev., wegens mishandeling.

A. C., 24 jaar, arbeider te Dusseldorf, wegens wedersp. met bevestiging van het vonnis der Rechtb. alhier, veroordeeld tot 14 dagen gev.

J. G. S., 26 jaar, sigarenmaker te Stratum, wegens mish. met bevestiging van het vonnis der Rechtb. alhier veroordeeld tot 2 mnd. gev.

G. B., 26 jaar, dienstknecht te Grubbenvorst, wegens mishandeling met gedeeltel. vernietiging van het vonnis der Rechtb. te Roermond, veroordeeld tot 14 dagen gev.

H. H. C., 28 jaar, arbeider te Maastricht, wegens wederspannigh. met bevestiging van het vonnis der Rechtb. te Maastricht veroordeeld tot 14 dagen gev.

Dr. Kuyper en de klompenmaker.

Voor de rechtbank alhier had zich te verantwoorden zekere Adr. v. G., hoofd en bestuurder van een klompenmakerij uit Dussen, die op 10 September bekeurd werd, omdat hij een jongen onder de zeventien jaar in zijn werkplaats aan den arbeid had en geen arbeidsregister er op nahield.

De brigadier der marechaussee Jan Aussems, Kuyperiaan, was bij beklaagde, die ook op 20 Augustus te voren al geverbaliseerd was, op 10 September daaraanvolgende in beklaagdes klompenmakerij gekomen.

Er was nergens een arbeidsregister te bekennen. De beklaagde, die, volgens den brigadier, dat hij onder en boven de wet staat was zeer brutaal. Hij zei, dat hij niet wist, waar hij zoo'n register moest halen. De brigadier echter herinnerde hem er aan, dat hij beklaagde ingelicht had op 10 September. Waarop beklaagde met de vuist op tafel sloeg en met een vloek er bij à la Duys uitriep: Dat lieg je...!

De brigadier ging daarop naar de werkplaats van beklaagdes broer en beklaagde riep hem achterna: „Dat zijn nu de zegenrijke werken van dr. Kuyper!“

Door den kantonrechter was beklaagde veroordeeld tot vijf gulden boete en was hij van dat vonnis in appèl gekomen, omdat hij meende onschuldig te zijn.

Hij had echter boete gedaan maar in 't vonnis te berusten, want de officier van justitie, mr. K. Sassen, eischte vernietiging van het vonnis van het kantongerecht en veroordeeling van beklaagde tot een geldboete van twintig gulden,

De president wees er beklaagde op, dat de rechtbank ter dege rekening zou houden met het feit, dat een ambtenaar die zijn plicht doet, gekrenkt wordt in in zijn overtuiging. Wie het ook zij, Roomsch, Protestant of Jood, elkeen zou bij de rechtbank bescherming vinden tegen dergelijk optreden en bij de rechtbank zou zulke handelwijze zwaar wegen.

De verdediger, mr. E. v. Zinnicq Bergmann, was van oordeel, dat de brigadier het zich niet hoeft aan te trekken als iemand, voor wien de wet lastig is, zegt: dat zijn nu de zegenrijke werken van dr. Kuyper. Hgz.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 28 Jan. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

W. A. A. te Kaatsheuvel, beklaagd van diefstal, veroordeeld tot drie maanden gev. met aftrek van het voorarrest; A. M., G. M., C. M. en Joha. R. wed. J. M. te Vlijmen, mish., de 1e en 4e ieder f 10 of 20 d. h. en de 2e en 3e ieder f 10 of 1 m tuchtschool; J. V. te Capelle, alsvoor, 3 m. gev.; H. P. te De Werken, wederspanningheid, 14 d. gev.; A. V. te Meeuwen en P. v. H. te Schijndel, mishandeling, ieder 6 m. gev.

Uitspraak der Arrondissements-Rechtbank van 30 Jan.

W. F. S., W. J. B, Geldrop, vernieling, I vrij, II f 15 subs. 30 d. h. — M. R., (ged.) Moergestel, wederop. m. l.l., 6 mnd. gev. — G. J. W. v. d. H. 's Bosch, drankw. overtr., appèl Rt. 's Bosch, bevestigend, f 10 sub. 20 d. h. — Chr. B. A., Moergestel, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, verniet. 2 maal f 10 subs. 2 maal 4 d. h. — C. R., Moergestel, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, bevestigend doch straf, 2 maal f 15 subs. 2 maal 8 d. h. — G. H., Dussen, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, bevestigend. — A. R., Diessen, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, vonnis vern. f 20 subs, 8 d. h. — J. de R., Diessen, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, vonnis vern. f 20 sub. 8 d. — H. v. d. W., Moergestel, jachtdelict, appèl Kt. Oirschot, vonnis vern. f 20 sub. 8 d.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Haaren.

Geboren: Wilhelmus P., z. v. A. Simons en Joh. Verhoeven. — Antonius F., z. v. C. van Nieuwburg en Cath. van Gijzel. — Christianus H. C. z. van P. van den Boer en Adr. van Krieken. — Johannes, z. v. C. Vriens en Huberta Schapendonk.

Gehuwd: Antonius J. W. van Haren 27 j. en Pitronella A. Frederiks 28 j.

Overleden: Johanna W. Verhulst 18 d.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop,“ Boxtel.
Boterprijs f 1,60 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 31 Jan. f 1.35 à f 1.42½ per K.G.

Op 31 Jan. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.40, f 1.64 per K.G.
N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 31 Jan. Hoogste prijs f 1.52 Laagste f 1.42, Middel f 1.46. Aanvoer 9135 K.G.

MAASTRICHT, 31 Jan. Botermijn. Aanvoer 46265 K.G. Hoogste prijs 1.60, middelste f 1.53, laagste f 1.47 per K.G.

's-Hertogenbossche Eiervelling V. P. N.

Vrijdag 31 Jan. Aanvoer 25780 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 5.— tot f 6.—

ADVERTENTIEN

Er biedt zich aan:

Een gehuwd persoon

van middelbaren leeftijd om te reizen of te venten voor een flinke Manufacturenzaak met of zonder gespan.

Brieven franco aan 't Bureau van dit blad onder letters **A R.**

Aanbesteding.

Het R. K. PAROCHIAAL KERKBESTUUR v. d. „H Lambertus“ te Gemonde is voornemens op den **6en Februari e.k.** 's namiddags **4 uur** in het Café van de Familie MAAS aldaar

publiek aan te besteden:

a. Het bouwen van een Pastorie.

b. Het verbouwen en vergrooten der Bijzondere School.

Bestek en teekeningen liggen in genoemd Café ter inzage en zijn, zoolang de voorraad strekt, verkrijgbaar ten kantore van den Architect W. TE RIELE GZN. Vondelstraat 52 te *Nijmegen* tegen betaling van voor A f 2.50, B f 1.50 en A en B à f 3.25 per stel.

Aanwijzing en inlichtingen vanaf **1 Februari dagelijks van 10—12 uur v.m.** en van **3—5 uur n.m.** ten kantore van den Architect

W. te Riele Gzn.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 6 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** te Boxtel in de Ketting.

Op het landgoed Venrode.

18 koopen *Mast* (heininghout.)
14 dito *Snoeisel* en *Dunsel.*
50 dito *Masten* en *Eiken Knuisten.*
Aanwijzing doet Ant. v. Uden op Venrode.

Voor G. v. Houtum.
50 koopen *Planken.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 7 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Wout v. Beers in de Huisvennen.

Voor Mevr. Wed. J. H. v. Hoogerwou.

150 koopen *uitgekapte Mast* in de Huisvennen.

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT

Heeft steeds de voorkeur

Voor den Vastentijd

Speciale Aanbieding!

Goudsche Kaas, extra fijn belegen,	per pond 45, 50 ct.
Leidsche „ „ „ „	„ „ 35 „
Leidsche „ iets extra fijns	„ „ 40 „
Zwitsersche Kaas	per stuk 7 „
Zalm Rob Roy het fijnste merk,	per hoog blik 80 „
Zalm Rob Roy „ „ „	per ½ platte blik 85 „
Zalm Rob Roy „ „ „	per ½ platte blik 50 „
Zalm Red Earl	per hoog blik 65 „
Kreeft „Princes“, per heele blik f 1.45	p. halve blik 75 „
Sardines Etienne Leduit	per groot blik 40 „
„ „ „	per gewoon blik 25 „
„ „ „	per klein blik 17 „

Deze Sardines zijn in kwaliteit gelijk aan de meest bekende merken doch veel goedkooper.

Sardines „Drapeau“, per blik 65 „

HENRI VAN DER VELDEN & Co.
STATIONSTRAAT - BOXTEL.
2 pCt. korting. Elf Filialen

The White Bioscoop

Programma van Zondag 2 Febr.

De haven van Marseille,
Prachtvolle gekleurde natuuropname.

Hendrik heeft niets geleerd,
Komisch.

CUPIDO OVERWINNAAR,
Zeer schoon comediespel.

De Vrijgezellen-club,
Onbedaarlijk lachsucces.

Om de millioenen der Wees.
Drama.
Reuzensucces, **1000** M. lang.

Een amouretje van Mr. Flock,

De Directie zal trachten door het geven van Prachtvolle Hoofdnummers de achting van het publiek waardig te worden. Onze projecties zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Doorloopende Voorstelling van 4 tot 11 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Kinderen op alle rangen 10 cent.

Het goedkoopste adres
voor de
Aanstaande Vasten
is
M. OOSTELBOS, Rechterstraat, **Boxtel**

Fijn Belegen Kaas	per pond 30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „ 40 cent.
Komijne Kaas	„ „ 20—22 cent.
Bokking	„ stuk 4—5 cent.
Stokvisch	„ pond 30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk 5 cent.
Zoute Haring	„ „ 3½ cent.
Sardines	„ blik 12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „ 55 cent.
Kreeften	„ „ 55 cent.

Bergen-op Zoomsche Ansjovisch per pot 40—55 cent.
Paling in gelei „ „ 45—70 cent.
Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent
Appelstroop per blik 30 cent.
„ „ pond 17 cent.
Kandijstroop „ „ 12 cent.
Gember „ pot 40 cent.
Vijgen „ pond 11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.
Aanbevelend,
M. Oostelbos.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor alle voorkomende werkzaamheden.
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van
alle Droge en Aangemaakte Verfwaren,
alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten,
alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

WITTEVEEN & DE MOL BOXTEL.

Wij ontvingen:
de nieuwste zwarte en gekleurde
Japonstoffen
en
Blousestoffen

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:
De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,
der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.
Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen
bij de Firma **VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART** te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:
Handleiding voor Jonge Moeders
door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -
Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.
PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Voor den Vastentijd

Speciale Aanbieding!

TARWEBLOEM	per pond 7½ — 8½ — 9 ct.
ROGGEBLOEM	„ 7 ct.
BOEKWEITEMEEL	„ 7 ct.
VAN DER VELDEN's HONGAARSCHE TARWEBLOEM	per pak 12 ct.
RAAPOLIE	per Liter 38 ct.
BOTEROLIE	„ 50 ct.
„	per flesch 40 ct.
ROZIJNEN zonder pit	per pond 20 — 25 — 33 ct
ROZIJNEN met pit	„ 16 — 22 — 26 ct.
KRENTEN	„ 16 ct.
SUCADE	„ 42½ ct.

HENRI VAN DER VELDEN & Co.
STATIONSTRAAT - BOXTEL.
2 pCt. korting. **Elf Filialen**

Firma v. Moorsel & v. d. Boogaart
Boekdrukkers-Uitgevers : Boxtel
Alle soorten Drukwerk
Billijke Prijzen : Nette Uitvoering

Etterende beenwond genezen.

door den

Jongenh. B. v. d. Hazel, (volgens portret.

Elkeen welke aan etterende beenwond of aan open been lijdt, weet hoe langdurig deze wonden zijn en hoe moeilijk deze genezen. Voor hen is het dus zeer belangrijk kennis te nemen van hetgeen iemand schrijft, die 1½ jaar lang aan een open been heeft geleden, waarvoor geen enkel middel wilde helpen. Toen hij ten slotte den Kloosterbalsem aanwendde, hebben 2 potjes Kloosterbalsem hem zoo afdoende genezen, dat geen spoor meer van zijn wond te zien is.

De Heer B. v d. Hazel, Monnekenpad 20 te Amersfoort, verklaart daaromtrent het volgende:

„Mijn zoon Bartus v. d. Hazel kreeg „ongeveer 1½ jaar geleden een groote „wond aan het scheenbeen, waardoor het been vreeselijk aan„getast werd. Welke middelen hij ook aanwendde, niets hielp, „integendeel werd de wond steeds dieper en begon zij steeds „meer te etteren. Hij schreeuwde het soms uit „van de vreeselijke pijn en dikwijls had hij koorts. „Hij werd er wanhopend onder omdat het zoolang duurde. „Ten slotte kwamen wij op het denkbeeld den KLOOSTER „BALSEM aan te wenden. Hij kocht een potje Kloosterbalsem „bij den heer A. v. d. Weg in de Langstraat en wendde deze „aan. Reeds dadelijk was er verzachting van de pijn te be„speuren en men zag de wond als het ware zienderoogen „genezen. Tot ons geluk kan ik verklaren, dat, na twee potjes „Kloosterbalsem gebruikt te hebben, de wond geheel en al „genezen was. Hij loopt thans weer dat het een lust is, waar„voor wij allen dankbaar zijn". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Etsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 9. Zaterdag 1 Februari 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

V.

14 September.

Wij gaan door de Golf van Biscaije, die een slechten roep heeft door zijn stormen en ruwe zeeën. Het ging echter heel goed, weinig lui waren zeeziek. Alleen de man met zijn goed middel haalde zijn band telkens aan en was toch doodziek!

Het zonlicht en de zee met een flinke deiniug, nu en dan wat schepen zijn heden het eenige wat wij zien, en toch is dit genoeg om het schoone te leeren begrijpen dat de groote watermassa voor vele zoo aantrekkelijk maakt.

* * *

15 September.

Heden morgen krijgen wij Kaap Villano in 't zicht, later Kaap Finistere, waarna wij telkens schoone gedeelten van de Spaansche kust voorbij varen, die echter te wazig zijn en te ver liggen. In den nacht hebben wij de Portugeesche kust en naderen wij tegen den morgen de monding van de Taag.

Rotsachtig is hier de bodem die grijs en bruin, soms ook zwart getint is. Stijl dalen de roisen hier in zee. Het groen der wouden, het effen vlak der weiden, de witte huizen, steken kleurig en frisch af langs dien rand rotsbruin die in de branding rust. Dorpjes ziet men tegen de hellingen, nog half verscholen achter een dampig morgenkleed. De loods komt hier aan boord, doch niet de deftige kalme loods uit het noorden. De zee heeft den inborst dezer kinderen van het zuiden niet kunnen teekenen; de zon, de vroolijke, beheerscht hier het temperament, het karakter.

Voor de Taag liggen vele klippen en staat daar steeds een sterke branding, zijn wij die voorbij, dan ligt de Taag in volle pracht voor ons. Als een spiegel is deze schoone rivier, ongerimpeld kaatst zich de zon, de blauwe hemel in het effen water. Deze rivier is een ongeschreven gedicht vol heerlijkheden! Het water is helder doorschijnend van een lichtblauwe kleur; als vreemd gevormde rozen bewegen, zich voortstootend vele zeekwallen en zwemmen kleine schitterende vischjes om ons heen.

Bootjes met zonderlinge driekante zeilen schieten over en dwars door de rivier, aan 't roer of in de boot zitten in schilderachtige doch slordige kleedij bruine types, met donkere oogen en ravenzwart haar.

De oevers glooien zacht op. Het witte rivierzand smelt weg in tegen de bergen klimmend groen. Op de hoogten, kleine huisjes tusschen weelderigen plantengroei, naast de kasteelen en kloosters die in statige waardigheid op hun massieve steenblokken rusten.

Daar staat de groote, eeuwenoude toren van Belem „Torre de S. Vincente" genaamd. Het witte, vierkante gebouw met den breeden toren moet in den tijd toen het diende ter verdediging der stad tegen zeeroovers een sterkte geweest zijn die ontzag inboezemde. Nu nog is het een schoon en indrukwekkend gebouw.

Langzaam varen wij de rivier verder op en blijven op stroom, vlak voor de stad liggen.

Lissabon ligt nu in een wijden halven cirkel voor ons. De huizen der stad reien zich amphitheatersgewijze in den schaduw van vele kerken, torens en kapellen... Of de Portugees daarom zoo godsdienstig is? O, neen! Want waar kan degelijk godsbegrip, waar kan goedbegrepen godsdienst gededen; indien de ontwikkeling op lagen trap staat en plm. 80 procent der inwoners lezen noch schrijven kan?

Zoo zien wij hier dan ook achteruitgang, inzinking, ontaarding op elk gebied. Men voelt het bij het aan wal gaan te midden van fraaie pleinen en gebouwen, het treft pijnlijk tot zelfs in de bedehuizen. Ik dwaal af, ik heb u slechts een vluchtig, zeer vluchtig kijkje te geven van deze stad. Welnu dan, wij stappen van boord en laten ons aan wal roeien, waar wij aan lange, breede, in de rivier afdalende trappen aankomen. Een breed plein ligt voor ons „Praça do Commercio" aan alle zijden omgeven door regeeringsgebouwen. Achteraan een monumentale triomfboog, midden op het plein staat het uit een stuk gegoten ruiter-standbeeld van Koning Jozef I. Aan de zijde naar de rivier is tevens in medaljon, het beeld aangebracht van Markies de Pombal, een energieke figuur, die na de aardbeving van 1755 de stad weder opbouwde.

Van uit dit plein loopen verschillende hoofdwegen de stad in. De schoonste der drie is wel de Avenida da Liberdada" een breede en schoone palmen laan, met moderne gebouwen. De gebouwen en straten in het overige deel der stad zijn van weinig beteekenis, het oude stadsgedeelte met kleine vuile straatjes, het nieuwe gedeelte zonder eenig schoon.

De plantsoenen en pleinen, doch vooral de gezichten op de stad en de Taag van uit de hoogere gedeelten zijn onvergelijkelijk mooi. Op een enkel gedenkteeken meer of minder schijnt de Portugees niet te zien, de stad is er ten minste ruim met bedeeld. Daar is onder meer: Een standbeeld van Pedro IV, een standbeeld voor den dichter Luiz de Camoës, een van den markies De Sa da Bandeira, een echte hauwdegen voor de vrijheid der Portugeezen en bestrijder der slavernij in de Portugeesche koloniën, verder zien wij de obelisk der „Restauradores" ter herinnering aan de verdrijving der Spanjaarden in 1640, en tientallen andere groote en kleine monumenten, kerken en kapellen, oude kloosters, die tegen een aardbeving bestand bleven zijn er in menigte variaties, dat zijn hier voornamelijk ook de best overgebleven bewijzen van Portugal's vroegere grootheid en rijkdom.

P. J. J. HAMILTON.

(Wordt vervolgd).

Van 's Levens Schaduwkant.

Iederen dag liepen ze nou bij hem aan de deur met kwitanties. De juffrouw, bij wie hij inwoonde, had er al eens over geklaagd, dat het zoo lastig was en haar in opspraak bracht.

„Van een ambtenaar kon je toch zoo iets niet verwachten", had ze snibbig gezegd.

Hij had even geglimlacht. Van een ambtenaar-! Jawel. Maar hij was maar hulptelegralist. Wat verdiende je dan? Hij kon 't alleen aan zijn vioollessen en uitgaven voor zijn viool wel op. Ja, die kostten hem veel geld. En dat kon hij eigenlijk ook wel laten, overdacht hij.

Maar als hij nou eens anders leefde, niet meer in café's kwam, niet meer uitging, zich in alles bezuinigde, dan kon hij met die lessen misschien nog wel door blijven gaan. Alleen zou hij dat kunnen? Zou hij sterk genoeg er voor zijn? Hij had zoo'n behoefte aan gezelligheid, die hij op zijn eenzame kamer tevergeefs zocht. Maar zijn vioollessen kon hij toch ook niet laten loopen. Dat was 't eenige mooie nog in zijn leven. Maar wat dan? Hij moest toch iets veranderen in zijn leven. Want zoo ging het niet langer, dat begreep hij ook wel. Zijn schulden vermeerderden voortdurend. Ja, 't waren maar kleine, maar lastig waren ze toch. Daar had de juffrouw gelijk aan.

Nou ja, wat dat mensch zei, dat kon hem niet zooveel schelen.

Maar er was iets ergers. Een van de crediteuren — de man kreeg maar f 18.— had gedreigd naar den directeur te gaan. Dan werd dat geld afgehouden van zijn salaris. En hij kon immers niets missen, wilde hij er nog niet veel dieper inkomen.

Maar bovendien, 't was al eens gebeurd, dat een schuldeischer aan den directeur geschreven had. En als dat veel gebeurde, dan kon hij zijn betrekking wel eens kwijt raken. Dan stond hij heelemaal op straat. En wat dan?

Hij richtte zich wat op uit den stoel, waarin hij bij het raam zat. Hoorde hij daar niet wat? Er werd geklopt, hard en herhaaldelijk.

„Ja, ja", riep hij, „binnen".

„'k Dacht al, dat u uit was, meneer", zei de juffrouw, binnenstappende. „Hier zijn ze met een kwitantie".

Hij stak de hand uit, de kwitantie aannemende, bekeek haar even, gaf haar dan terug.

„Zeg u maar, dat ze nog eens terugkomen".

De juffrouw zei niets, toen zij de kwitantie weer aannam, maar een nauw-merkbare glimlach vertrok haar mond.

„Ze kunnen nog vaak terugkomen", mompelde ze, toen ze buiten de deur stond.

Hij was opgestaan, zoodra de juffrouw weg was, stapte in het kleine kamertje op en neer.

„Dat moest er nou nog bijkomen", bromde hij, „dat die kleermaker begint te loopen. Eergisteren heb ik hem pas teruggestuurd".

Met wijde passen beende hij het kamertje door. Wat moest hij toch beginnen? Kon hij op geen andere manier wat bijverdienen? Maar waarmee? Je hoorde zoo vaak van menschen, die met bijverdiensten nog een aardig duitje maakten. Maar hij begreep nooit, hoe ze hem dat aanlegden.

Er werd weer geklopt. Zoodra hij „binnen" geroepen had, stond de juffrouw weer voor hem.

„Of u het nou niet betalen kondt", zei ze, hem de kwitantie opnieuw voorhoudend, „ze kwamen niet meer terug".

Hij glimlachte.

„Des te beter", zei hij. „Laat ze dan wegblijven".

De juffrouw haalde de schouders op en vertrok.

Nou gaan ze zeker dreigen, dacht hij, nou ze niet meer terug willen komen, met den directeur of een deurwaarder. Beroerd weer! Maar hij kon er ook niets aan doen.

Dien middag op het kantoor moest h telkens aan al die narigheden denken. Een paar maal kwam er een telegrafische postwissel Zeker ook iemand, die haast heeft, dacht hij, misschien wel een, die in de penarie zit, net als ik. En hij zag al het verheugde gezicht van den man, als het telegram bij hem thuis bezorgd werd. Als hij ook eens zoo'n telegrafischen postwissel kreeg. Stel je voor! Een van 200 gulden b.v. Dan kon hij dien kleermaker betalen en dien man van die 18 gulden, en de juffrouw de 13 gulden, die ze nog van hem kreeg en nog wat kleinigheden. Doch, als hij van dien kleermaker en de 18 gulden en de juffrouw en nog twee kleine rekeningetjes maar af was. De rest zou dan wel weer gaan. Twee houderd gulden had hij niet eens noodig.

Hij glimlachte. Wat een dwaasheid! Er was immers niemand, die hem een telegrafischen postwissel zou sturen. Als hij er een hebben wou, zou hij het zich zelf moeten doen.

Hij glimlachte weer. Nog zoo gek niet, zich zelf een telegrafischen postwissel te sturen. O, hij zou het best kunnen doen Naar een andere plaats dan, poste restante bijvoorbeeld. Maar hij zou er niet veel aan hebben. 't Zou immers dadelijk uitkomen. Neen, dan zou je 't aan een ander moeten doen, aan een bedachten naam en dan poste restante.

Nadenkend schudde hij even het hoofd. Wat zat hij zich daar nu gekke gedachten in het hoofd te halen. Hij zou toch immers nooit zoo iets doen.

Den volgenden morgen opstaande vond hij een brief van een advokaat, die hem aanmaande namens den kleermaker tot betaling binnen drie dagen en waarschuwde, dat h. anders zijn faillissement zou aanvragen. Hij schrok. Zijn faillissement verbeeld je. Dat zou hem wel vooruithelpen bij de posterijen.

Onder den brief van den advocaat lag een andere. Hij herkende dadelijk het handschrift, brak hem onwillig open. Weer om die 18 gulden! Als ze er morgen niet waren, ging er een brief naar den directeur.

Vloekend schoof hij den brief weer in de enveloppe. Vervloekte kerel! mompelde hij.

En plotseling schoot hem nu weer de gedachte aan den telegrafischen postwissel te binnen. Vreemd, dat hij daaraan nu weer denken moest.

Toen hij de deur uitging naar 't kantoor, hield de juffrouw hem staande.

„Meneer, kunt u mij nu vandaag die f 13 niet eens betalen? 'k Moet zelf ook betalen".

„Vandaag zal niet gaan, juffrouw".

„Ja, meneer", viel ze uit, „dat zegt u nu telkens, maar ik kan niet langer wachten, onmogelijk".

Hij haalde de schouders op en stapte door. Weer moest hij denken aan een telegrafischen postwissel. En hij bleef er aan denken, terwijl hij op 't kantoor zat. Waarom zou hij het eigenlijk niet doen? Hij moest geld hebben, hoe dan ook. En het rijk zou er niet armer van worden. Hij kon een telegrafischen wissel sturen naar een plaats in de buurt en dan poste restante. Maar vooraf moest hij dan een brief aan dat adres schrijven.

Hij overdacht alles nauwkeurig; zond dien avond een brief aan Fritz Weemer, poste restante, Bussum en den volgenden morgen een telegram: „Aangenomen te Dortmund Postbus Bussum Fresco f 114 Fritz Weemer. Postlagernd Bussum, kom direct over".

Dien middag zat hij op den trein naar Bussum. En met een verlicht hart spoorde hij een uur later naar Amsterdam terug, de f 114 in zijn zak. Den volgenden morgen betaalde hij de juffrouw en liet het geld naar den kleermaker brengen en naar een paar andere crediteuren. Ziezoo, nu was hij tenminste uit de zorgen, overdacht hij, toen hij 's avonds op zijn kamer zat.

Maar een maand later zat hij op het politie-bureau.

Bedrog met Zeeppoeders.

Wij lezen in het Maandbl. tegen de vervalschingen:

Wij maken onze lezers opmerkzaam op het schromelijk bedrog, hetwelk met z.g. „zeeppoeders" nog steeds gepleegd wordt. Waar het publiek denkt „gemalen harde zeep" te koopen, wordt zeer dikwijls een mengsel van een weinig zeeppoeder met gewone soda en een flink percentage water verkocht, en om de pil te vergulden worden met behulp van allerlei schier waardelooze cadeaux dergelijke waren onder grooten ophef aan den man gebracht.

De eenige weg om behoorlijke waar voor z'n geld te verkrijgen, is de eisch van het publiek om van den fabrikant of verkooper een bepaald percentage vetzuren te verlangen en dienovereenkomstig te betalen. Een minimum vetzuren van ca. 28 à 30 pct. mag als eisch aan een deugdelijk zeeppoeder gesteld worden, de fabrikanten, die een hooger bedrag garandeeren, hebben natuurlijk recht een evenredig hoogeren prijs te bedingen.

De invoering van een wettelijk Code zoude ook aan de hierboven gesignaleerde knoeierijen paal en perk kunnen stellen.

Iets over dieren.

„Dezelfde roerselen, die wij waarnemen bij 't menschelijk hart, wij vinden ze in het dier terug, nu eens in zwakkere mate, soms van gelijke, ja zelfs grootere kracht. Liefde en haat besturen evengoed de handelingen van het dier als die van den mensch". Dit woord van den vertaler van Dr. L. Büchner's werk: „Het leven der liefde in de dierenwereld" vinden we ook bij onze huisdieren, dikwijls op zeer treffende wijze, bewaarheid. Om ons te bepalen tot den hond en de kat, wat al staaltjes zijn er van deze dieren opgeteekend betreffende hun liefde en zorg voor hun kroost. Wij laten hier eenige voorbeelden volgen.

De boschwachter Sandberg te Heidhof in Mecklenburg werd eens, als gewoonlijk, op de jacht vergezeld van zijn patrijshond. Het dier was hoogst zwanger en wierp onder het jagen zes jongen. Moeder en kroost werden achtergelaten met het doel hen den volgenden dag te halen. Maar hoe keek men den volgenden morgen op, toen men de teef en haar jongen reeds in het hondenhok zag liggen. 'n den nacht was het dier met haar jongen over de rivier de Elbe gekomen!

Een gelijksoortig, doch nog treffender geval vermeldt de districts-veearts Schirlitz van Torgau van een wijfjes-jachthond, die door zijn meester op een paar uur afstand aan den overkant der Saale, medegenomen, daar moest achterblijven, omdat zij moeder werd van acht jongen. Den volgenden morgen evenwel, reeds te 4 uur, vond men haar op het landgoed terug met haar acht kinderen. Zij was dus 16 malen de Saale overgezwommen om haar lievelingen naar huis te brengen, en had even zoovele malen den grooten afstand afgelegd!

De heer H. Richter, op het landgoed Baselitz, in Saksen, bezat een vrouwelijk kamerhondje, dat, moeder geworden, geen melk genoeg bleek te hebben voor haar kinders. Wat deed zij nu? Zij sloop stil naar het kippenhok, waar het dier anders nooit kwam en haalde daaruit eieren weg om haar jongen te voeden. De diefstal werd ontdekt en de dievegge werd er streng over onderhouden. Zij stal nu geen eieren meer, maar at zelf nu overmatig veel, kreeg indigestie en moest dientengevolge braken; het braaksel moest nu tot voedsel dienen van de kleintjes.

Mevrouw Bertha Jolowin, te Konstantinopel, had eens een op straat zwervenden hond opgenomen en bij haar in den tuin gelaten. Daar in een hoekje werd het dier moeder van drie kinderen; men liet haar er één. Zij werd echter door een vreemde bloedverwant uit haar schuilplaats verjaagd. Toen men haar later zocht, vond men moeder en kind in een rotsspleet, onder een steiger aan de zee van Marmora, welke steiger niet ver van de woning van mevrouw Jolowin gelegen was; de moeder huilde en steunde en scheen den dood nabij. Zij wilde echter niet komen, hoe men haar ook riep. Toen werd het jong, dat anders door den vloed zou zijn weggespoeld, mee naar huis genomen. Den volgenden morgen lag de trouwe moeder dood op een stuk vloerkleed, op dezelfde plaats, waar zij gisteren met het jong had gelegen; het dier was doornat, had ongetwijfeld haar kind in het water gezocht en was toen dieszelfs spoor gevolgd tot de woning van mevrouw Jolowin.

Van de kat zijn niet minder treffende voorbeelden van moederliefde te verhalen.

De onderwijzer Chr. Hirthes te Niederrad bij Frankfort a.M., verhaalt van twee katten, die, toen zij haar einde voelde naderen, heur jongen neerlegden aan de voeten van een bevriend persoon: „zorg gij voor mijn kinderen, als ik ben heengegaan", zoo was zeker haar stille bede. Ook van andere dieren wordt iets dergelijks medegedeeld. Wie zegt nu nog: „het is maar een dier?"

Dr. Kretzschmar te Stolpen in Saksen, deelt uit zijn ervaring mee, hoe een kat, wier twee jongen aan een ander waren weggegeven, in het vreemde huis verscheen met een muis in haar bek, om daarmee haar kroost te spijzigen. Dit deed zij drie weken achtereen, dagelijks op dezelfde wijze.

„Wanneer" — zoo zegt de auteur Brehm in zijn bekend werk „Thierleben" — „wanneer er een dier bestaat, bij hetwelk dit gevoel, hetgeen wij moederliefde noemen, zich op onmiskenbare wijze uit, dan is het gewis de kat. Men sla slechts een kat gade, die jongen heeft, — geen menschelijke moeder kan met meer liefde en zelfopoffering haar kinderen verzorgen dan deze. Zij wordt een kind met haar kinderen, louter uit liefde tot deze, gelijk menschelijke moeders zich ook wel vernederen, om met de hare te spelen".

Brehm had zelf een voogende kat, niet in staat om haar groote kinderschaar voldoende te voeden; ten einde raad legde zij ten slotte al haar kindertjes aan de voeten haars meesters neer, hetgeen niet anders kon beteekenen dan: „zorg gij er nu asjeblieft voor, nu ik het niet meer kan!"

C. B.

Markten.

Maandag 3 Februari.
Uden, jaarmarkt, paarden hoornvee, schapen en varkens.
Tilburg, vee en varkens.
Asten, jaarmarkt.
Bladel en Netersel, jaarmarkt.
Valkenswaard, jaarmarkt.
Vierlingsbeek, jaarmarkt, paarden, beesten en varkens.

Dinsdag 4 Februari.
Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Oosterhout, beesten en varkens.
Gilze, jaarmarkt.
Nijmegen, vee.

Woensdag 5 Februari.
's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Etten, vee.
Eersel, jaarmarkt.

Donderdag 6 Februari.
Terheijden, beesten.
Rijen, beesten.
Tiel, paarden.

Vrijdag 7 Februari.
Rotserdaal, vee.

Zaterdag 8 Februari.
Raamsdonk, paarden en beesten.
Gorinchem, paarden.

Bekendmaking.

Aangifte voor de Kiezerslijst.

De BURGEMEESTER van BOXTEL,

Gelet op artt. 11, 12 en 13 der Kieswet, hoodigt de mannelijke inwoners der Gemeente, die vóór of op den 15 Mei 1913 den leeftijd van 25 jaren zullen hebben bereikt uit:

1o. Om, zoo zij in eene andere gemeente, over het laatstverloopen dienstjaar, in een der Rijks directe belasting zijn aangeslagen, tot een bedrag van tenminste 1 gulden, daarvan door overlegging der voor voldaan geteekende aanslagbiljetten vóór den 15 Februari e. k. te doen blijken;

2o. Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij meenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens aanslagen in de grondbelasting, voor onroerende goederen eener onverdeelde nalatenschap, mits het aandeel in die aanslagen tenminste 1 gulden bedraagt;

3o, Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij het kiesrecht NIET ontleenen aan aanslag in eene Rijks directe belasting in de gemeente, of aan eene der omstandigheden hierboven onden 1 en 2 genoemd, doch vermeenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens:

a. bewoning van een huis of gedeelte van een huis op 31 Jan. 1913, sedert 1 Augustus 1912, van een huurprijs van minstens 1 gulden per week;

b. het in dienstbetrekking of als inwonend zoon in een bedrijf of beroep werkzaam zijn op 31 Jan. 1913 sedert 1 Jan. 1912, mits over 1912 een inkomen is genoten van minstens f 325, of met vrije woning of inwoning van f 275, of met vrije kost en inwoning van minstens f 100.

c. het sedert een jaar in eigendom met recht van vrije beschikking te hebben van tenminste f 100 (nominaal) ingeschreven in de grootboeken der Nationale schuld of tenminste f 50 ingelegd in de Rijkspostspaarbank of in een gemeentelijke spaarbank of in een bijzondere spaarbank;

d. het met goed gevolg afgelegd hebben van een examen, ingesteld door of krachtens de wet of aangewezen bij algemeenen maatregel van bestuur.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ter secretarie.

Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

BOXTEL, 22 Jan. 1913.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Huishoudelijke Artikelen, IJzerwaren, Galanterien.

Wegens het vergevorderd seizoen groote opruiming van de nog voorradige

Vulkachels, Salamanderkachels, Calorifères, Vaaskachels en Tegelplaten.

Nog ontvangen eene mooie collectie

Kolenbakken met deksels, Gruisbakken, Vulemmers.

Alle soorten Stal-, Hand-, Rijtuig- en Karlantaarns,
Eene ruime sorteering Hanglampen, Ganglampen, Looplampjes, Muur- en Nachtlampjes.
Vleeschhakmachines en alle Onderdeelen.
Haksel- en Waschmachines met en zonder rad.
Mangels, Veevoedermolens en Kooktoestellen.
Bascules, Maten en Gewichten.
IJzere Geldkisten en Geldbakjes.

Ruime sorteering Geemailleerde Fornuizen.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche School wereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40. cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr p. p. 44 ct, In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct.; 25 ex. à 10 ct.; 50 ex. à 9 ct.; 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel, of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 cent. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 cent 10 ex. f 1.—; 25 ex. f 2.—; 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit schiedam! Weg met den Sterken Drank! Geen Sterke Dranken aanbieden!" Een bezadigd Woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland. 1 ex. 5 ct.; 25 ex. f 1.15;

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattend allen 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs: f 0.80.

Pakket **B:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrtijding. Prijs: f 0.40.

Pakket **C:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? en Redt de Drankzuchtigen! Prijs: f 0.25.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

De influenza en hare gevolgen

De influenza is eene algemeene besmettelijke ziekte, welke van invloed is op alle organen, het zenuwstelsel, het hart, de spijsvertering, maar bovenal de longen. Daarom is het dringend noodzakelijk onmiddellijk een geneesmiddel te nemen, dat de influenza bestrijdt en tevens de longen en de ademhalingsorganen krachtig versterkt. **Zulk een middel is de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, een onfeilbaar middel tegen influenza, asthma, pleuris, bronchitus, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.** Indien de influenza niet intijds verzorgd wordt, zijn dikwijls ernstige borst- en longziekten daar het gevolg van. Wacht dus geen oogenblik met de ABDIJSIROOR, Klooster Sancta Paulo, aan te wenden. Laat onderstaande verklaring U overtuigen:

De heer A. Timmermans, wonende te Baarle-Nassau (N.-Br.) verklaart ons:

„Verleden jaar werd ik aangetast door influenza en daar ik deze met verkeerde middelen behandelde, hield ik daaruit een longaandoening over. Voortdurend moest ik hoesten, doch kon geen slijm opgeven. Ik had het zeer benauwd en had steken in mijn longen en mijn zijden. Toen niets mij hielp, wendde ik de ADBIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo aan en ik kan gelukkig verklaren, dat de ABDIJSIROOP mij in korten tijd geheel en al van mijn lijden genezen heeft."

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te Berkel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; Moergestel, Wed. J. VAN VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS-VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

No. 11 WOENSDAG 5 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIÊN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telsph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Wilhelmus van de Ven,

door de Gratie Gods en de gunst van den H. Stoel

Bisschop van 's Bosch,

Huisprelaat van Zijne Heiligheid en Assistent-Bisschop bij den Pauselijken Troon

aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van ons Bisdom

Zaligheid in den Heer!

B. G. Mijne jaren worden hoog. Ik acht mij gekomen aan den avond van mijn leven. Het is misschien voor den laatsten keer, dat ik nog de kans heb, een herderlijk woord bij deze gelegenheid tot U te richten. Verleden jaar had het den schijn, dat ik U ging verlaten en ik mag veronderstellen, dat ik mijn behoud en mijn voorspoedig herstel met gezondheid en kracht heb te danken gehad vooral aan uw gebed. Ontvangt bij dezen voor die hooggewaardeerde hulp mijn oprechten en allerhartelijksten dank. Maar ben ik toen op uwe tusschenkomst door Gods goedheid aan den dood ontkomen, ik heb niettemin gemeend, deze bezoeking des Heeren te moeten beschouwen als eene waarschuwing des Hemels, mij beduidende, dat het einde nadert en dat ik mij heb gereed te houden voor den overgang tot het andere leven. Nu, gelijk God het wil, zoo moge het geschieden. Ik ben zeker niet weinig beducht voor de zware verantwoording van een zoo lang priesterleven, waarin mij zoo groote zaken waren toevertrouwd en zoo zware lasten gelegd op mijn zwakke schouders; maar ik reken hierbij toch ook op de oneindige goedheid en barmhartigheid van God, voor wiens eer en glorie en der zielen heil ik toch ook hoop te hebben gewerkt, hoe min en onvolmaakt dan ook. Ik reken bij- en na dien laatsten strijd mede op U, op uw gebed en andere geestelijke hulp, die ik verleden jaar zoo overvloedig heb ondervonden. Sedert meer dan twintig jaren reeds heb ik nagenoeg elken dag het H. Misoffer opgedragen voor mijne geliefde diocesanen tot volharding en volmaking der rechtvaardigen, tot bekeering der zondaren, in 't bijzonder voor mijne priesters, opdat alle zijn mochten en worden dagelijks meer en meer mannen naar Gods hart, die niets anders zoeken dan Gods eer en glorie en het heil der zielen, die alles daarvoor over hebben en er niets voor vreezen, uitgenomen de zonde alleen.

Ik meende voor mijne dierbare diocesanen niets beters te kunnen doen. Ik reken er op, dat deze zorg en hulp door hen in dien bangen nood niet zal worden onbeloond gelaten.

Laat mij, na deze inleiding, nu ook nog een gemoedelijk woord tot U spreken. Het zou het laatste kunnen zijn. Maar moge het voor uw geluk dan ook het heilzaamste wezen! B. G., er wordt in de wereld zooveel gewerkt en geofferd, om het geluk te bemachtigen, dat de wereld geluk noemt, en zoo weinigen zijn zij, die met al hun tobben en zwoegen er in slagen dit geluk te verkrijgen. De groote massa, veruit de meesten zijn en blijven tobbers, moeten in het zweet des aanschijns hun brood eten, met sukkelen en lijden trachten door de wereld te komen. Dit is het lot van de groote massa, dit weten wij allen genoeg, dit getuigt ons de dagelijksche ondervinding. Is het nu niet jammer, dat deze, volgens de wereld, ongelukkigen, den weg niet kennen of dien kennende denzelven niet willen bewandelen, den weg, die hen brengen zou onder de gelukkigsten der menschen ja nog meer, die hen brengen zou tot de eenig gelukkigen? Wij betreurden dit zoo dikwijls en wij betreuren het voortdurend.

Laten wij dit eens ietwat duidelijker naar voren brengen. Misschien dat deze of gene het vatten mag tot zijn tijdelijk en eeuwig heil.

Stellen wij daarom deze vraag: wie dunkt U wel te zijn de gelukkigste mensch van de wereld? Is dit de rijkste, de machtigste, de geleerdste, de hoogst staande? Er kan veel bekoorlijkheid liggen in die voorgestelde hoedanigheden en velen zullen er zijn, die er gaarne uit willen kiezen, maar er is toch geen enkele bij, die het ware geluk meebrengt. Geen enkele geeft het eeuwig geluk en elk geluk, dat niet eeuwig duurt, is het ware niet, is zelfs den naam van geluk niet waard. Aan elk tijdelijk geluk komt een einde en als dat einde gekomen is, dan is is het geluk voorbij, al mocht het dan ook duizenden, ja honderdduizenden jaren hebben geduurd, maar de eeuwigheid, die nog moet doorleefd worden, is geen seconde verkort en wat heb ik aan een voorbijzijnd geluk, als mij nu eene eeuwige ellende wacht? De hemel, dat onwaardeerbare goed, waarvan de groote Apostel getuigt, dat noch oog heeft gezien noch oor heeft gehoord en dat het nooit in 's menschen hart is opgekomen, wat God bereid heeft voor degenen, die Hem liefhebben; de hemel, waarvan de H. Augustinus verklaart, dat één dag aldaar meer waard is dan al het geluk, dat de wereld heeft opgeleverd, zoolang zij gestaan heeft en nog opleveren zal, zoolang zij nog staat, die hemel zou geen hemel meer zijn, als hij niet eeuwig duurde, gelijk ook de hel geen hel zou wezen, als zij ooit een einde had. Waar vindt men dan het geluk, dat alleen den mensch eeuwig en volkomen gelukkig maakt? Nergens anders, B. G., dan in de liefde en de vriendschap van God. Die de vriend van God is, die in zijne vriendschap leeft, is de eenige gelukkige in de wereld; hij moge arm of rijk zijn, geleerd zijn of ongeleerd, geacht of versmaad, dit doet hierbij niets af. De vriend Gods is de eenige gelukkige, omdat hij God bezit, het oneindige en het eeuwige goed en dit goed ontvalt hem nooit, zoolang hij in zijne vriendschap blijft. Door dezen schat is hij gelukkig hier op aarde. Hoe toch zou iemand, die God zijn Vader noemen mag, zichzelven mag beschouwen als zijn kind en dus ook als erfgenaam van zijne onmetelijke hemelsche rijkdommen voor de gansche eeuwigheid, hoe zou zoo iemand, hij moge nog zoo lijdend, nog zoo ellendig wezen volgens de wereld, kunnen ongelukkig zijn met het oog op die toekomstige weelde? Is de eeuwigheid dan niet lang genoeg, om het goed te hebben en is dat onschatbaar geluk niet een oogenblikkelijk en klein offertje waard? Er worden in de wereld zooveel groote offers gebracht voor eene nietigheid. — Door die vriendschap Gods is hij gelukkig vooral bij den dood. Als de wereld gaat verdwijnen, als hij alles gaat verlaten, wat hier beneden is, dan zal de vriendschap Gods, die hem niet verlaat, eerst voor goed doen gevoelen, welke hare waarde is. Waar de mensch van de wereld alles verliest, waarin hij hier zijn geluk zocht, daar wint de vriend Gods alles, wat hem gelukkig kan maken in de hoogste volmaaktheid en hij wint dat voor de gansche eeuwigheid. Hij gaat zien, wat hij gelooft heeft, nu niet meer gelijk hier als in een spiegel en in een raadsel in de geschapen natuur, maar aanschijn aan aanschijn, God ziende gelijk Hij is. Hij gaat bezitten wat hij gehoopt heeft. God zal hem te genieten geven zooveel zijne deugd maar dragen kan en dit zal hem een geluk en genot verschaffen zonder einde, eene zaligheid, die alle begrip te boven gaat.

En deze schat, het grootste goed, dat de mensch bezitten kan, het eenige ware geluk, is, als hij wil, het deel van elken mensch, want elke mensch kan vriend van God zijn, en bij gevolg bezitter van dit geluk. Welk eene wijze en heerlijke beschikking Gods!

Wanneer God dit onwaardeerbaar goed had verbonden, aan de schatten dezer aarde, aan geleerdheid, aan wereldsche macht en grootheid, hoe weinige menschen waren er dan gelukkig, want het getal is klein, dat zich over deze en soortgelijke dingen mag verheugen; maar vriend van God zijn kunnen wij allen. Dit kunnen de armen zoo goed als de rijken en misschien nog veel beter, want de rijkdommen brengen veel gevaren aan voor de deugd, veel gevaren, om Gods vriendschap te verliezen. Had God het ware geluk neergelegd in de schatten dezer aarde, waarin niet weinigen dit geluk zoeken, dan kon het den schijn hebben, dat de eene mensch meer bevoorrecht was dan de andere, maar nu Hij dien schat heeft verbonden alleen aan zijne liefde, aan zijne vriendschap, nu staan allen gelijk. De niet-bezittenden, niet zelden de meest ontevredenen, hebben hier zelfs een soort voorrang, omdat zij het meest gelijken op Hem, die dezen stand voor zich heeft uitgekozen. Hij is in de wereld gekomen niet alleen om ons te verlossen uit de slavernij des duivels, maar ook, om ons door zijn voorbeeld en leerling den weg naar den hemel te toonen, den weg naar het eeuwige en eenig ware geluk. En welken weg heeft Hij gekozen? Den weg van vernedering, van armoede, van lijden en miskenning, ons allen, God dank, meer dan genoeg bekend. Was pleizier, genot, aardsche grootheid en glorie een betere weg geweest naar het ware geluk, Hij had voorzeker daaraan de voorkeur gegeven; want alles lag in zijne macht en Hij was gekomen, om ons het beste te schenken! Het waren dan ook de armen en miskenden, voor wie Hij niets had dan goede woorden, dan medelijden, dan troost en hulp, terwijl zij, die de schatten der aarde bezaten en beminden, het wel eens, en soms duchtig, moesten ontgelden.

B. G., neemt deze woorden omtrent het ware geluk ernstig ter harte. Het ware geluk is alleen dat, wat eeuwig duurt. Elk ander geluk verdient niet eens dien naam. Maar het ware geluk vindt men alleen in de liefde, in de vriendschap Gods. De armste bedelaar, de grootste verschoppeling der wereld die vriend van God is, is onuitsprekelijk gelukkiger dan de machtigste koning dan de rijkste mensch van de wereld, die de vriendschap Gods mist. Velen uwer zijn inderdaad beklagenswaardig en bitter ongelukkig, doch niet omdat ze arm zijn; immers dit was Jezus ook en Maria en Joseph in het huisje van Nazareth: ook zij waren arm maar alles behalve ongelukkig. In al zijne armoede en behoefte is er nooit een huisgezin in de wereld geweest zoo gelukkig als dit, omdat hier waren de liefde en de vriendschap Gods in den hoogsten graad. Houdt dit voorbeeld voor oogen, blijft vrienden Gods en tracht dit te worden dagelijks meer en meer; en Gij zult de armoede, die U thans ontevreden maakt misschien, nog wel gevoelen, maar zij zal U niet hinderen, evenmin als zij hinderlijk was aan het H. Huisgezin. Gods vriendschap zal U versterken en opbeuren. Gij zult U verheugen kinderen Gods te zijn, waardig met Jezus te mogen lijden, om U ook eens met Hem te mogen verblijden, reeds hier door de hoop op uwe gelukzalige toekomst, maar vooral bij uwen dood, als uwe droefheid zal veranderen in vreugde en uwe ellende in hemelsche weelde en dit voor de gansche eeuwigheid.

Aangezien dan de vriendschap Gods een zoo groot goed is, dat wij zonder haar niet gelukkig kunnen zijn, maar ook met haar nooit ongelukkig, laten wij dan ook doen, wat wij kunnen, om dit onwaardeerbaar goed te verwerven, te bewaren en te vermeerderen, want hoe grooter die vriendschap, hoe grooter ook het geluk, dat die vriendschap biedt. Dit is eigenlijk het eenige werk, dat onze belangstelling en zorg verdient. De vriendschap Gods wordt ons geschonken door het H. Doopsel. Wij komen ter wereld als vijanden van God, maar door het H. Doopsel worden wij zijne vrienden. Gedenkt dit, Gij vooral Vaders en Moeders en zorgt, naar best vermogen, dat de kinderen, U door den Heer geschonken, tijdig en na r behooren dit H. Sacrament ontvangen en vrienden worden van God, toekomstige erfgenamen van den Heer el; maar zorgt niet minder, dat zij deze verkregen vriendschap trouw bewaren. Leert hen daarom, van hunne eerste jaren af, deze vriendschap hoogachten door uwe woorden en zeker niet minder door uw voorbeeld. Leert hen God kennen als hun hoogste en eeuwige goed. Boezemt hun afschrik in tegen de zonde, die alleen hun dit goed kan ontrooven. Wekt hen op tot de deugd en al wat goed is en in staat, om die goddelijke vriendschap te vermeerderen. Beveiligt hen, zooveel gij kunt, tegen de gevaren en gelegenheden van het kwaad. Bezorgt hun een echt katholiek onderwijs, een oprecht Christelijke opvoeding, opdat zij ook langs dezen weg in de deugd gesterkt en bevestigd worden. Leert hen de vriendschap Gods zóó beminnen, dat zij er alles voor over hebben. Leert hen ze zóó waardeeren, dat het verlies dezer vriendschap voor hen zij het grootste ongeluk, dat hun kon overkomen, naar het voorbeeld der moeder van den kleinen Lodewijk, koning van Frankrijk. „Gij weet, mijn kind," zeide zij tot hem „dat ik U meer bemin dan alles, wat in de wereld is, maar liever zag ik toch, dat gij hier op 't oogenblik dood aan mijne voeten nedervielt, dan dat ik eens zou moeten vernemen, dat gij eene doodzonde hadt bedreven."

En deze woorden maakten zoo diepen indruk op dien jeugdigen koning dat hij een heilige werd.

Ziet, Geliefde Ouders, wat Gij door goede woorden en voorbeelden op uwe kinderen kunt uitwerken. Gij beklaagt U misschien over uwe kinderen, dat zij niet leven gelijk Gij verlangt en U verdriet veroorzaken, maar zijt Gij daar misschien niet zelf de schuld van? Hebt Gij hun wel genoeg gesproken van de liefde Gods en hare hooge waarde? Gij doet uw best, om uwe kinderen gelukkig te maken voor deze wereld en hun goederen na te laten, die hun misschien niet zullen dienen tot hun geluk en die ze in elk geval spoedig zullen verliezen. Waarom niet liever gezorgd, dat zij Gods liefde bewaren, een schat, waardoor zij zeker gelukkig zijn in dit leven en in de eeuwigheid, een schat, dien iedereen kan winnen

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

„Ik zie er niets meer dan toeval in. Onze meeningen waren nooit met elkander in overeenstemming. Gij hebt de eenigszins overspannen meeningen en gevoelsaandoeningen van uwe Franschen heer vader geërfd, die helaas in mijne zuster, uwe moeder, eene verwante ziel vond. Ik vat en begrijp niet meer, dan wat een koopman pleegt te begrijpen. Wat ik voor mijn onafwijsbaren plicht voor de eer van mijn huis hield, noemdet gij, nauwelijks den kinderschoenen ontwassen, lastige banden. Gij verzettet u in trotsch zelfvertrouwen! Ik had den zoon mijner zuster niet uit de schuilplaats gestoten, welke ik hem geboden had; maar ik wilde, zoolang hij onder mijn dak verbleef, verantwoordelijk voor hem zijn, hem terwille van de eer des huizes onder controle stellen; hij onttrok zich aan de controle, het huis, de verantwoording. Ik ken de kloof niet, die verleden en heden scheidt, daar ik Henri Déplacet in de uniform der behaatste vijanden van een Hamburger koopman terugvind. Ik heb aldus niets te verantwoorden, maar ook niets te betreuren. Gij noemt u eenzaam — klaag uw keizer aan, als zijn krijgstucht u verbiedt, uwe neigingen in te volgen, wier bevrediging de chef van het huis Eerekrans u niet mocht veroorloven. De lakse moraal der Fransche officieren, welke meer dan een der heeren zijn uniform te danken heeft..."

„Halt, mijnheer!" Op het voorhoofd van den luitenant begonnen de aderen te zwellen. „Beleedig den mensch Henri Déplacet, ik geef u, den broeder mijner moeder, verlof daartoe; het kleed echter, dat ik draag, ik, luitenant Henri Maubourg — u ziet, ter wille „van de eer des huizes" verwisselde ik mijn naam — het kleed zult ge onaangetast laten; de eer van den officier is er aan gehecht. Het is het kleed van mijns vaders geboorteland; in strijd en gevaar won ik het, evenals dezen degen. Wel kwajongensstreken, maar niets kwaads kan men mij ten laste leggen, ook u niet... Ik bezat het lichte, Fransche bloed van mijn armen, nauwelijks gekenden vader; de dwang, dien gij over mij, den door zijne moeder aan vrijheid gewenden levendigen knaap, uitoefendet; de wil, om van mij een koopmansmachine te maken, wond mij op en deed mij aan een juk denken. Ja, hadt g mij handelsgeest leeren kennen inplaats van handelsvorm! Ik dorstte naar begrip en gij gaaft mij een koud, droog cijfer. Ik tracht'e mij schadeloos te stellen, ik was alleen. Mijn neef werd op eene beroemde handelsschool tot rekenmachine gedresseerd; het ontbrak mij aan omgang van gelijken leeftijd. Ik zocht begeerig naar vriendschap; ik nam mijne toevlucht tot lichtzinnige maar volstrekt niet bedorven kameraden; ik zocht met hen avonturen, deelde hun streken; in den maalstroom van het oogenblik vergat ik de ontevredenheid mijner ziel. Misschien ware ik dat leven spoedig zat geworden, hadt gij niet den pedanten rechter gespeeld en mij door uwe hardheid tot vertwijfeling gebracht. Ware ik geestelijk en lichamelijk verdorven, gij hadt het op het „te goed" van „de eer des huizes" kunnen schrijven".

De koopman haalde de schouders op. „Ik volgde mijn plicht", zei hij kort. „Wat ik deed, kan ik verantwoorden — heden nog. Tegenover mijn eigen zoon zou ik niet anders handelen, indien hij mij reden tot klagen gaf, de door u zoo spottend behandelde „eer des huizes" kwetste. Spreek er altijd maar spottend over; ik heb haar vlekkeloos geërfd, vlekkeloos wil ik haar weer doen erven en om dit te bereiken, is mij geen offer te groot. Voor den berouwvollen zoon der zuster was misschien het huis van den oom geopend — voor den douane-officier nooit!"

„Omdat de instelling, welke hij gedwongen is te dienen, uw hoogste god, den handel, concurrentie aandoet!" riep de luitenant in groote opgewondenheid. „Koopman en douanier zijn gezworen vijanden sinds het continentaal-stelsel, ik begrijp het volkomen. Gij zoudt geen Thomas Eerekrans zijn, indien gij daarop eene uitzondering maaktet Een ander karakter had uit onze verwantschap voordeel pogen te slaan; gij denkt veel te verheven voor zulke erbarmel kheden; voor u blijft alleen de haat. 't Is wel, het zij zoo!... Maar", ging hij voort, terwijl zijne oogen zich als vlammenstroomen op de onbewogen trekken van Thomas Eerekrans vestigden: „wees op uwe hoede! Meer dan eenmaal noemde men mij uw naam op verdachte wijze; meer dan vroeger bloeit de smokkelarij op deze kusten; stronger dan vroeger zijn mijne bevelen. Tot nu wees ik, bewijzen vorderend, alle verdachtmakingen af. Maar ik zal ze weten te onthouden; wij zullen handelend moeten optreden, mijnheer Thomas Eerekrans, zonder aanzien des persoons — gij voor de eer van uw huis, ik voor de eer van mijn stand".

Hij wendde zich haastig af en verliet de plaats. Zonder het hoofd om te wenden, schreed hij voorwaarts. De dorpsbewoners weken schuw ter zijde; een klein, blondgelokt knaapje speelde voor een huisje in de dorpsstraat en strekte vol verlangen de armen naar den veelkleurigen kwast van de sabel uit; met een angstigen kreet trok de moeder het van de zijde van den somberen man weg en droeg het op de deel.

De zonne verborg zich achter wolken, welker randen zij met purper omzoomde, voordat dikker herauten van den nacht ook de laatste stralen onderschepten. Een koele herfstwind streek over de open ruimte voor het huis, waarin men bruiloft hield. Hij scheen den ouden heer wel te doen, want Thomas Eerekrans nam den castoren hoed van het hoofd, om het voorhoofd wat te laten afkoelen. Voor de eerste maal, nu hij alleen meende te zijn, schoen iets als eene siddering van gevoel over zijn aangezicht te loopen.

„Hij is de zoon van Meta, mijne zuster", zeide hij zacht voor zich heen. „Het is waar, mocht hij ook lichtzinnig zijn, bedorven was hij niet. Ik geloof, dat hij het nu ook nog niet is, en toch, ik kan niet terugtreden, ik wil niet... Maar om zijnentwil zal ik een minder strenge rechter zijn voor de menschelijke zwakheden van mijn Frans, wanneer het waar is, wat men mij toefluisterde, wat ik gevoelde, wanneer..."

„Kijk, kijk, mijnheer Eerekrans — eene verrassing! En zoo laat nog ter bruiloft? Wat zal dat een eer voor den weiboer zijn! Fijn bruiloftsmaal, mijnheer! De schotels zijn weliswaar ledig, maar er is nog een kop koffie in de pan voor mijnheer Eerekrans. Zal ik u aandienen, opdat de muzikanten u met fanfares ontvangen?"

Zichtbaar onaangenaam aangedaan, blikte de koopman in het rimpelige gelaat der vrouw, wier oogen hem uit den bonten loek, die haar hoofd omhulde, tegenschitterden. „Spaar die moeite maar", sprak hij kortweg; „ik ben niet genoodigd en vind mijn weg. Vanwaar wist gij mijn naam?"

„Vanwaar? Zijt gij dan Maryke vergeten? Oud-Maryke noemen zij mij; ik was vroeger bij uwe zuster Meta Eerekrans, die den adellijken Franschen heer tegen uws vaders en uw wil huwde en met hem vluchtte. Het arme kind! Hebt gij niets van den jongen gehoord, haar zoon, die gij bij haar overlijden opnaamt en die u beloonde door de vlucht te nemen? En hoe staat het met uw eigen zoon, den jongenheer? Ei, lieve hemel, wat verloopt de tijd toch! Hij moet groot en statig geworden zijn. Heeft hij reeds liefde opgevat? Zal er spoedig bruiloft zijn? Nu?"

Wordt vervolgd.

en herwinnen, zoolang het leven duurt door de groote middelen welke God in zijne oneindige goedheid en barmhartigheid heeft geschonken, nog buiten het H. Doopsel in het H. Sakrament van boetvaardigheid en, des noods, in een volmaakt berouw met het verlangen om te biechten en niet het minst in de H. Communie. Moge het verkrijgen en bewaren van het groote geluk, dat U in Gods liefde bereid is, U aansporen, en krachtig ook, om van die groote genademiddelen een goed en veelvuldig gebruik te maken!

Ten slotte bevelen wij dringend aan in uwe gebeden onzen H. Vader Pius X, die onder zooveel moeilijkheden, met zorg en kommer Gods Kerk bestuurt, opdat de Heer hem verlichte en versterke, hem gelukkig make op aarde en niet overlevere aan den moedwil zijner vijanden. Mede verzoeken wij uwe gebeden voor ons dierbaar vaderland, voor onze geliefde Koningin, Hoogstderzelver Gemaal, koninklijke Moeder en de jeugdige Prinses, opdat Zij gelukkig mogen zijn en blijven met het Nederlandsche volk en dit volk met zijn Bestuur. Eindelijk bevelen Wij ook aan Ons zelven en allen, die in overheid zijn, opdat Wij elkanders geluk krachtig en edelmoedig mogen bevorderen in tijd en eeuwigheid.

Krachtens bijzondere machtiging van den H. Stoel d.d. 20 December 1905 dispenseeren Wij voor ons Bisdom in de Kerkelijke onthoudingswet op alle Zaterdagen des jaars, uitgenomen de Quatertemper-Zaterdagen, Zaterdag vóór Paschen en Vigilie-Zaterdagen, waarop moet gevast worden om het hooge feest dat zij voorafgaan. Op deze Zaterdagen, die tevens vastendagen zijn, blijft de onthouding van vleesch verplichtend, evenals op Vrijdagen. Onze H. Vader verlangt uitdrukkelijk dat de geloovigen deze Apostolische toegeving zullen trachten te vergoeden door andere goede werken en aalmoezen aan den arme.

En zal dit ons herderlijk schrijven op den Zondag Quinquagesima in alle kerken en kapellen van ons Bisdom op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Gegeven te 's-Bosch den 16 Januari 1913.

De Bisschop van 's-Bosch.
W. VAN DE VEN.

Op last van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid
J. M. KLUIJTMANS,
Secretaris.

De Balkanoorlog.

De algemeene toestand.

Nog zijn geen nadere bijzonderheden omtrent de eerste operaties der Bulgaren ingekomen. Geruchtsgewijze verluidt het wel dat de kanonnen Maandagnacht onophoudelijk hebben gedonderd, dat de Bulgaren van het Noorden en het Oosten, waar zij zwaar vestinggeschut hebben opgesteld, de stad Adrianopel hebben gebombardeerd, dat het dorp Tschatalschakoj in brand staat, het bombardement gistermorgen werd voortgezet en een paar wijken van Adrianopel in brand geschoten zijn, maar „officieel" is daarvan nog geen bevestiging ontvangen.

Dat tot nu toe nog geen officieele berichten omtrent de resultaten van deze eerste operaties zijn ontvangen, doet in sommige kringen de meening ontstaan, dat deze nieuwe krijgsbedrijven niet zoo ernstig geweest zijn, en de Bulgaren meer uit het oogpunt van machtsvertoon gehandeld hebben. Tegelijk wijst men er dan op, dat er nog altijd kans bestaat een algeheele hervatting der vijandelijkheden te voorkomen.

Zonder in dit optimisme te deelen, willen wij naar aanleiding van bovengeschrevene toch de aandacht vestigen op een telegram, zooeven uit Sofia ontvangen, waarin gemeld wordt:

„In diplomatieke kringen is men de overtuiging toegedaan, dat de mogelijkheid bestaat, dat de onderhandelingen weer spoedig zullen hervat worden en wel door tusschenkomst der groote mogendheden, die nog steeds hare actie voortzetten in den vorm van vriendschappelijke raadgevingen aan de belanghebbende partijen."

Is dit bericht juist, dan zou het dus niet onmogelijk zijn, dat Europa nog een aangename verrassing krijgt. Doch het is zaak hierop maar niet al te vast te rekenen.

Een telegram in de Msb. van hedenmorgen bericht nog het volgende:

Officieele telegrammen melden, dat de Bulgaren gisterenavond Adrianopel begonnen te bombardeeren, zij vielen ook de forten ten Noorden en ten Oosten der stad aan, maar werden gemakkelijk teruggeslagen. Het garnizoen is vol moed en enthousiasme.

Een ander officieel bericht meldt een treffen te Malatepe bij Gallipoli. Aan de Tschatalschalinie hebben nog geen ernstige gevechten plaats gehad, maar de Bulgaren zijn daarom nog niet werkeloos. Het dorp Tschatalscha, waar de uiterste rechtervleugel van het leger ligt, is heden in de vlammen opgegaan; klaarblijkelijk is dit om tactische redenen vernield.

Turkije en de oorlogscorrespondenten.

Ook van Turksche zijde mogen de oorlogscorrespondenten de operaties niet volgen. Tegenover den correspondent van de „Daily News" te Constantinopel rechtvaardigde Mahmoed Sjefket Pacha het gegeven verbod, om oorlogscorrespondenten tot de Turksche linie toe te laten binnen een kring van 30 K.M., ook daarmede dat de journalisten, tijdens de eerste oorlogsperiode onophoudelijk aan agenten van den Levant allerlei militaire berichten hadden toegezonden. Deze berichten nu waren bijna allen in handen van den vijand terecht gekomen. Eenige correspondenten waren in den echten zin van het woord Bulgaarsche spionnen geweest, daar zij uitvoerige verklaringen over de positie van batterijen, regimenten en magazijnen over Constanza naar Bulgaarsche agenten hadden geseind, welke wederom aan generaal Savow werden overgebracht, die er begrijpelijkerwijze zijn voordeel mede deed Binnen 48 uur was deze op die manier van alles op de hoogte. De Turken leden door dit alles veel nadeel. „Dat zal niet meer gebeuren", zeide Mahmoed Sjefket verbitterd en de correspondent verklaarde, dat met de bewijzen in handen, die de grootvizier hem voorlegde, een minister moet aangeklaagd worden van hoogverraad of afgezet moest worden wegens onbevoegdheid, indien hij na zulke ervaringen nog oorlogscorrespondenten zou toelaten.

De toestand te Adrianopel.

Ofschoon meermalen de meening is uitgesproken, dat de val van Adrianopel niet ver meer verwijderd zou zijn, komen uit Constantinopel berichten die het tegenover gestelde vermoeden rechtvaardigen.

Zoo publiceert de „New-York Herald" een bericht, volgens hetwelk men te Constantinopel er van overtuigd is dat Adrianopel nog wel een maand stand zou kunnen houden. Er moeten nog groote hoeveelheden beschuit aanwezig zijn en ook aan paarden is vooreerst geen gebrek. De bevolking voedt zich met paardenvleesch.

Volgens een draadloos telegram door den commandant van Adrianopel, Schükri Pacha, aan de Turksche regeering gezonden kan zij er op rekenen, dat het garnizoen zijn plicht zal doen. De stad zoo seint Schükri nog, is voor eenige weken van levensmiddelen voorzien.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Kerkdiefstal.

In de hoofdkerk te Esschen (België) hebben dieven een kastje opengebroken, waarin de gelden der schaalcollecten bewaard worden, en den geheelen inhoud geroofd. Gelukkig was deze niet groot en zal de buit der heiligschenners niet meer den 80 frs. bedragen.

Frankrijk.

Diefstal.

Uit het paleis van den hertog en de hertogin de La Rochefoucauld te Parijs is dezer dagen voor ongeveer 20.000 gulden aan goud en zilverwerk gestolen door een Duitschen knecht.

De politie is in deze zaak zeer gereserveerd; men weet echter dat de diefstal verleden week ontdekt werd toen de knecht 's morgens niet verscheen. Men drong zijn kamer binnen, maar de man was met zijn geheelen buit verdwenen.

De hertogin stelde de politie onmiddelijk in kennis van het geval; maar men heeft nog geen enkel spoor van den dief gevonden. Vermoedelijk is hij naar Duitschland gevlucht.

Duitschland.

Aanhouding van Hollandsche smokkelaars.

De tolbeambten te Kranenburg ontdekten in een van Amsterdam komenden sneltrein, richting Keulen, een zeer omvangrijke sacharinesmokkelarij. In een wagen 1ste klasse werd onder de kussens verstopt 150 pond sacharine gevonden. De voorraad was in kleine pakjes ingedeeld. De beide inzittenden wisten te ontvluchten. De eene reiziger liet zijn volledige bagage en zijn overjas achter.

Men meldt ons uit Nijmegen nog dat bij informatie bij de douanen daar ter stede bleek dat met den sneltrein van Vrijdagavond die omstreeks half acht uit Amsterdam hier arriveert, een vrij aanzienlijke partij — tusschen de 50 à 100 Kilo — sacharine door twee Duitsche reizigers werden medegevoerd. De sacharine hadden zij verborgen onder de kussens van een coupé. De Duitsche douanen te Kranenburg werden van het geval in kennis gesteld en doorzochten alle coupe's zeer nauwkeurig. In een eerste klasse wagon werd werkelijk sacharine gevonden. Een der smokkelaars werd gearresteerd. Zijn medeplichtige had onmiddelijk bij aankomst den trein verlaten en wist onder voorwendsel een glas bier te willen drinken te ontsnappen en de Hollandsche grens te bereiken.

Vermoedelijk werden de autoriteiten op de hoogte gesteld door verraad van de zijde der smokkelaars.

Engeland.

Wraak.

Een korporaal der garde te Londen vond voor enkele dagen een schildwacht slapend op zijn post. De korporaal meldde den soldaat, die met twee dagen arrest gestraft werd. Maandagavond moest deze soldaat wederom op wacht staan. Toen dezelfde korporaal de ronde deed, schoot de soldaat op den korporaal die op de plaats dood bleef. Msb.

Italië.

Onlusten te Napels.

Te Napels hebben zich Maandag ernstige ongeregeldheden voorgedaan. Het stedelijk bestuur had nl. besloten de belastingen te verzwaren, waartegen de sociaal democraten een heftig protest lieten hooren. Nadat zij een groote meeting gehouden hadden, trokken ze onder het zingen van revolutionaire liederen door de stad, waardoor het heele verkeer gestremd werd. De politie kwam tusschenbeide en een hevig gevecht ontstond, waarbij de politie zich niet kon handhaven. Hierop werd cavalerie ontboden, die met een regen van steenen werd ontvangen, doch gebruikmakend van de sabel, er in slaagde de manifestanten uiteen te jagen. Meer dan zestig personen werden zwaar en licht gewond.

Tegen den avond hernieuwden de socialisten, door het plebs ondersteund, hun pogingen. Meerderelantaarns werden vernield en winkels geplunderd, zelfs werd in San Giovanni Teduccio een personentrein aangerand en werden meerdere reizigers verwond.

Men heeft naar Rome geseind om militaire versterking.

Amerika.

Het grootste station.

Zondagnacht even na twaalf uur, toen de eerste trein vertrok van de New-York Central, is het grootste station ter wereld, waaraan tien jaar gewerkt is, en hetwelk 190.000.000 dollars gekost heeft, geopend.

Ondanks het late uur was een groote menigte aanwezig om bij de opening tegenwoordig te zijn en het prachtige stationsrestaurant was overvol met belangstellenden, die een heildronk uitbrachten op deze nieuwe reuzenbouw.

Het station beslaat een oppervlakte van negen en zeventig morgen land, terwijl in het geheel vier millioen kubieke meters grond en rotsen zijn uitgegraven om de lijnen te kunnen aanleggen, die in het midden der stad onder het stratenniveau gelegen zijn.

De electrische zone van de spoor strekt zich tot op 20 K.M. buiten New-York uit. Daar zullen de binnenkomende treinen van hun gewone machine worden losgemaakt en door electrische motoren verder worden gevoerd. De uitgaande treinen zullen omgekeerd aldaar hun motoren achterlaten en van gewone locomotieven worden voorzien. Deze motoren wegen 115 ton en kunnen evenveel kracht ontwikkelen als de gewone stoomlocomotieven.

Bovendien is aan het station verbonden de grootste signaaltoren ter wereld. Menschelijkerwijze gesproken is het voorkomen van ongelukken in de buurt van het station uitgesloten.

Binnenlandsch Nieuws.

Diefstal ter secretarie te Naarden.

Op de gemeente-secretarie te Naarden is een zeer geheimzinnige diefstal gepleegd. De „Maandagcourant" meldt er het volgende van:

Het ter secretarie verdwenen bedrag is ongeveer f 400 groot. De secretaris, de heer Eeftinck Schattekerk, heeft steeds eenig geld der gemeente onder zijn beheer. Dit geld ontvangt hij van den gemeente-ontvanger als voorschot voor het doen van kleine uitgaven, zooals voor zegels, enz., terwijl hij daarbij de ontvangen leges-gelden en de begrafenisrechten voegt. De vorige secretaris nam deze kas steeds 's-avonds mee naar huis; de heer Schattekerk borg ze altijd op in het kastje onder in den grooten kantoorlessenaar.

Er is gestolen op 16 Januari en op 22 Januari. De eerste maal is het geld hoofdzakelijk aan banknoten van f 10 uit een open vakje verdwenen, den tweeden keer uit een door den secretaris na de eerste vermissing van gelden aangeschaft ijzeren geldkistje. De tweede maal bestond het geld hoofdzakelijk uit banknoten van f 60. De secretaris heeft meermalen bij 't bestuur aangedrongen op het aanschaffen van een brandkast, doch tevergeefs. De gemeente-ontvanger, wiens kamer achter de secretarie ligt, bergt de waarden ten raadhuize in de brandkast, welke mede gebruikt wordt door den secretarispenningmeester van Stad en Lande van Gooiland.

De vorige Commissaris der Koningin, Mr. Van Tienhoven, heeft bij zijne laatste inspectie den heer Schattekerk nog gewezen op het belang van 't bezit van een brandkast. De vraag is nu, wie de gelden, zoo zij niet worden teruggevonden, moet bijpassen in de gemeentekas, n.l. de secretaris of de gemeente.

Algemeen is men van oordeel, dat degene, die de gelden tot tweemaal toe — dit is het heel brutale er van — wegnam, goed op de hoogte moet zijn van den toestand.

De secretarie en de lessenaar worden geregeld gesloten. Sporen van braak werden niet gevonden, integendeel de deuren werden gesloten bevonden, toen men de kas verduisterd vond. De gemeente-bode, Bart, die met zijn gezin, vrouw, dochter en twee volwassen zoons achter in het gemeentehuis woont, is verplicht 's-avonds door het gebouw de ronde te doen. Tot voor weinige maanden was de politiepost gevestigd in een soort kiosk in de hal van het gebouw. In deze hal is ook de deur van de secretarie. Ook des nachts was daar steeds een politieman. Thans is sedert kort de politie in een nabijgelegen gebouw gehuisvest.

Het proces-verbaal der vermissing werd op aanduiding van den heer Schattekerk opgemaakt door den rijksveldwachter Kievit.

Vrijdagmiddag, 31 Januari, te 3 uur arriveerden te Naarden de heer mr. Jorissen, subst.-officier, de rechter-commissaris en een griffier. Op de secretarie werken de secretaris en de heer G. Verdonk en als volontair de heer Van Meeteren.

Het onderzoek bepaalde zich tot het hooren van verschillende personen voor het geven van inlichtingen, o.a. werd ook de bode Bart gehoord. Voorts werd verschillende winkeliers gevraagd of in den laatsten tijd ook papieren-geld ter betaling was aangeboden of groote bedragen waren afbetaald. Voorts had een huiszoeking plaats doch tot een zeker resultaat heeft dit nog niet geleid. 't Onderzoek wordt intusschen voortgezet.

Roode Kruishonden.

De Nederlandsche Vereeniging van Roode Kruishonden telt thans, blijkens het verslag over het afgeloopen jaar, 9 begunstigers en 542 leden, tegen resp. 7 en 502 het vorige jaar. Het aantal comité's steeg van 14 tot 23. Evenals vorige jaren onderhield het bestuur de voeling met de zustervereenigingen in het buitenland en werden nieuwe banden aangeknoopt met het comité van het Duitsche Roode Kruis te Wiesbaden, welk comité aan de Nederlandsche Regeering inlichtingen en raad vroeg in verband met een te houden demonstratie met Roode Kruishonden.

In verband met den gunstigen toestand van de kas, vermeent het bestuur over te mogen gaan tot den aankoop van meer honden. Msb.

Vroeg rijp.

Een viertal jongens te Rotterdam hadden zich toegang weten te verschaffen tot de roef van het aan paal 13 in de Rijnhaven liggende rijnschip „Carl Schroers 34" en aldaar van den schipper L. W. een spaarbankboekje, waarop f 200 was gestort, weten machtig te worden. In het bezit van hun buit begaven de bengels zich naar het bijkantoor van de spaarbank in de Reederijstraat. Men koesterde aldaar echter argwaan, zoodat de jongens konden heengaan, zooals ze gekomen waren. In de Stieltjesstraat werden ze even daarna door een rechercheur aangehouden en naar het politiebureau aan de Nassaukade gebracht. Zij bleken te zijn H. K. uit de Bloemfonteinstraat, L. z. Z. uit de Cronjéstraat, A. B. uit de Jacominastraat en J. B. wonende aan den Sumatraweg.

Drie kinderen en een moeder te water.

Vrijdag waagde een zesjarig knaapje te Leeuwarden zich op het ijs, met het gevolg dat de kleine waaghals door den dunnen ijsvloer zakte. Zijn beide broertjes, jongetjes van 10 tot 12 jaar, het ongeluk bemerkende, snelden toe, en om hulp te bieden, gingen beiden op het ijs. Het mocht hun echter niet gelukken hun helpende handjes toe te steken, want spoedig verkeerden zij in dezelfde netelige positie als hun broertje. Toen werd om hulp geschreeuwd. Vele omwonenden kwamen op het geroep toeloopen, o.w. de moeder van de drenkelingen. De vrouw bedacht zich een oogenblik en sprong toen pardoes in het water. Nu moest dus aan vier drenkelingen hulp worden geboden. Twee arbeider en een brievenbesteller, die inmiddels op de plaats van het ongeluk waren gekomen, mocht het toen gelukken de moeder en haar drie kinderen te redden.

Het jongste knaapje was reeds bewusteloos, doch door de goede zorgen van den brievenbesteller Tanja, die de kunstmatige ademhaling toepaste, was het bewustzijn, spoedig teruggekeerd. (L. Ct.)

Zeldzame roofvogels.

Men meldt uit Delden aan de Msb. Zaterdag werd door een der jachtopzieners op de Twickeler domeinen een zeearend geschoten met een vleugellengte van 2,25 M. De vogel werd aangekocht voor de collectie Bloemen. Dezen herfst werd hier ook de roode milaan gevangen, die in deze streken een uiterst zeldzame verschijning is, terwijl 't vorig jaar twee exemplaren van den valkenbuizerd (buleo Zimmermannae) werden neergelegd en een paar steppenbuizerd, wier broedplaats Siberië, Turkije en Zuid-Spanje is, hier broedend werden aangetroffen en bemachtigd.

Het is wel een opmerkelijk verschijnsel dat deze roofvogels, waarvan speciaal de laatste soorten voor zoover wij weten nooit in Nederland werden bemerkt, juist alle in den omtrek van Delden zijn waar genomen.

Een valkenbuizerd is in de verzameling van baron Snouckaert, één in de rijke collectie van Prof Leydekkers S. J., terwijl de beide overige zich in bezit bevinden van den schutter, Oberförster Michel, te Delden.

Overreden.

De seinwerker H. van Vugt, uit 's-Bosch, was werkzaam bij de aansluiting te Geldermalsen. Door een ongelukkig toeval werd hij door trein 115 aangereden en op slag gedood.

Vuilhandel.

Naar de „Dordtsche Courant" verneemt, is door de Rechtbank te Dordrecht rechtsingang verleend tegen een boekhandelaar te Gorinchem, die een aantal pornografische werken van allersmerigsten aard in voorraad had, onder den titel van realistische romans.

De Rechter-Commissaris en de substituut-officier van Justitie, mr. I. G. J. Toutenhoofd, begaven zich naar Gorinchem om huiszoeking te doen en de geïncrimeerde werken in beslag te nemen.

Een slachtoffer van de Carnavalspret.

Te Bocholt bij Aalten werd ter gelegenheid van het Carnaval een arbeider uit Holtwick door een zekeren L. uit Aalten zoodanig met een mes gewond, dat hij in levensgevaar verkeert. De dader is gearresteerd.

Beide oogen uitgebrand.

Men meldt uit Arnhem aan de Msb. Terwijl de beide kinderen alleen waren, heeft Vrijdagavond het 6-jarig dochtertje van den heer H., in de Alexanderstraat te Velp wonende, haar 4 jarig neefje met een gloeiende pook de oogen uitgebrand. Het arme knaapje is in het ziekenhuis opgenomen. Het eene oog is geheel verbrand; het andere is vrij zeker ook verloren.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 5 *Februari* 1913.

— Aan het postkantoor Boxtel en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand Januari 1913 ingelegd f 25444.39, terugbetaald f 19223.73.

Het laatste door het kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7096.

— Dinsdagmiddag zou men per rijtuig vrouw v. d. Nieuwenhuizen ter verpleging naar het Liefdegesticht brengen.

Onderweg kwam zij te overlijden, en men bracht de overledene vrouw weer naar hare woning terug.

— De Vastenavonddagen hebben een kalm verloop gehad.

Zondag en Maandag was het over 't algemeen stil in 't dorp.

Dinsdagavond was er wel wat meer drukte op straat en in de café's, doch dronkemanstooneelen zooals men die bij vorige vastenavonddagen nog wel eens te aanschouwen kreeg, kwamen niet voor.

Toch is onze gemeentepolitie nog even met een paar dronken paraplukooplui uit 's-Bosch handgemeen geweest.

Dinsdagmorgen werden deze laatsten in beschonken toestand, door de veldwachters Damen en v. Veghel aangetroffen in de Nieuwstraat. De politie meende dat het noodig was, dat deze menschen hun roes zouden uitslapen, en besloten dan ook om ze daarvoor de gelegenheid te geven, onder het raadhuis.

De heeren Bosschenaars, schenen het met de goede bedoelingen van de politie oneens te zijn, en verzetten zich dan ook hevig toen men hun wilde arresteeren.

Met behulp van de andere 2 gemeenteveldwachters, gelukten het toch ze binnen te brengen waar zij zich zeer woest aanstelden.

Dongen. Sinds Donderdagavond werd alhier vermist de 21-jarige J. M., stikster op de schoenfabriek der firma Schellekens. Zaterdagmiddag is ze levenloos opgehaald uit de Donge, nabij den watermolen.

Roosendaal. Zondagmorgen is de schuur van den landbouwer A. v. d. Kar afgebrand. Twee varkens, de voorraad graan en hooi e.m.a. werden eene prooi der vlammen.

Assurantie dekt de schade. Oorzaak onbekend.

Oisterwijk. Het „Huisgezin" verneemt, dat na het door den Bosschen gemeenteraad toegestane subsidie het behoud van den Hondsberg alhier met zijn zeldzaam natuurschoon van bosschen en vennen verzekerd is.

Rijksarchief in Noord-brabant.

Bij Koninklijk besluit is aan den Zeer-Eerw. ZeerGel. Heer Dr. F. X. Smits op zijn verzoek eervol ontslag verleend als commies bij het Rijksarchief in Noord-Brabant.

Een antiek beeld gestolen.

Men meldt uit Gemert aan de „'s-Hert. Ct.":

In de kapel te Handel is een Madonnabeeld gestolen. Reeds voorlaatsten Zondag was de diefstal ontdekt; in 't belang van het onderzoek is de zaak echter geheim gehouden. De waarde van het beeld als antiquiteit is zoo goed als zeker de aanleiding tot den diefstal geweest. Het beeld bevond zich onder een glazen stolp op een der zij-altaren. Op het eerste ge-

zicht viel het een ieder op, dat het een overoud stuk was. Volgens deskundigen dateert het dan ook uit de 13e eeuw. Toch is het ontvreemde beeld niet de Madonna, die in Handel algemeen vereerd wordt en welk beeld nog ouder moet zijn.

De brigade commandant der marechausée alhier verzoekt opsporing of eventueele inlichtingen.

Ter toelichting diene, dat de uit hout gesneden Madonna met het voetstuk eene hoogte heeft van 38 cM. Het beeld is 13 cM. breed en het voetstuk, dat met het beeld een geheel vormt is 4 cM. hoog. Het is zwartbruin van kleur. De Vrouwe heeft een Kindeke op den linker arm en dit houdt met beide handen een geopend kerkboek vast. Beiden hadden een zilveren kroon op het hoofd en de Madonna bovendien een zilveren scepter in de hand.

Kerknieuws.

Z. D. H. Mgr. W. van de Ven Bisschop van 's-Bosch, heeft benoemd tot Pastoor te Puijflijk den Weleerw. heer J. J. Jacobs, en tot Kapelaan te Rosmalen den Weleerw. heer A. van Hout, die Kapelaan was te Sambeek.

50-jarig jubeleum.

De Zeereerw. overste van het St. Catharinagesticht te Leende, in de wereld mej. Allegonda van Nuenen, te Meerveldhoven, hoopt 26 Febr. a.s. den dag te herdenken, waarop zij voor 50 jaar het kloosterleven intrad.

De plechtige viering is uitgesteld tot 25 Maart.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 26—1 Febr.

Geboren: Adrianus F., z. van L. van Rooij en J. M. van der Struijk, Kleine Vorst. — Joannes J. A., z. van A. Knoops en H. Schalks, Ossenpad. — Hendrikus W., z. van A. Luipers en M. K. van Zutphen, Breukelen. — Hendrikus M., z. van A. Willems en P. van de Ven, Onrooi. — Franciscus L., z. van H. van den Langenberg en M. Habraken, Tongeren. — Constantinus J. H., z. van A. J. Schutjes en P. van de Sande, Breukelen. — Maria A., d. van A. Kivits en M. Beekmans, Breukelen. — Hendrikus E. J., z. van J. P. Postma en W. van den Dungen, N. Kerkstraat. — Adrianus L., z. van H. van der Velden en H. van Uden, Nieuwstraat.

Getrouwd: Cornelis van Schaaijk 26 j. en Wilhelmina P. van de Wetering 26 j., Breukelen.

Overleden: Martinus van de Loo, 68 j. Rechterstraat. — Willem van Dongen, 61 j. Eindh. Steenweg. — Maria van Oosterhout, echtg. van W. Nootenboom, 51 j. Lennisheuvel. — Johannes van den Bersselaar, wedr. van J. van de Wiel, 75 j. Breukelen.

D. en Aa.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

2e helft der maand Januari 1913.

Stukken met buitenlandsche bestemming.

Madama H. van Hees-Beijnes, Paris.

Nota. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

Bekendmaking.

Aangifte voor de Kiezerslijst.

De BURGEMEESTER van BOXTEL,

Gelet op artt. 11, 12 en 13 der Kieswet, noodigt de mannelijke inwoners der Gemeente, die vóór of op den 15 Mei 1913 den leeftijd van 25 jaren zullen hebben bereikt uit:

1o. Om, zoo zij in eene andere gemeente, over het laatstverloopen dienstjaar, in een der Rijks directe belasting zijn aangeslagen, tot een bedrag van tenminste 1 gulden, daarvan door overlegging der voor voldaan geteekende aanslagbiljetten vóór den 15 Februari e. k. te doen blijken;

2o. Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij meenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens aanslagen in de grondbelasting, voor onroerende goederen eener onverdeelde nalatenschap, mits het aandeel in die aanslagen tenminste 1 gulden bedraagt;

3o, Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij het kiesrecht NIET ontleenen aan aanslag in eene Rijks directe belasting in de gemeente, of aan eene der omstandigheden hierboven onden 1 en 2 genoemd, doch vermeenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens:

a. bewoning van een huis of gedeelte van een huis op 31 Jan. 1913, sedert 1 Augustus 1912, van een huurprijs van minstens 1 gulden per week;

b. het in dienstbetrekking of als inwonend zoon in een bedrijf of beroep werkzaam zijn op 31 Jan. 1913 sedert 1 Jan. 1912, mits over 1912 een inkomen is genoten van minstens f 325, of met vrije woning of inwoning van f 275, of met vrije kost en inwoning van minstens f 100.

c. het sedert een jaar in eigendom met recht van vrije beschikking te hebben van tenminste f 100 (nominaal) ingeschreven in de grootboeken der Nationale schuld of tenminste f 50 ingelegd in de Rijkspostspaarbank of in een gemeentelijke spaarbank of in een bijzondere spaarbank;

d. het met goed gevolg afgelegd hebben van een examen, ingesteld door of krachtens de wet of aangewezen bij algemeenen maatregel van bestuur.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ter secretarie.

Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

BOXTEL, 22 Jan. 1913.

Gemengd Nieuws.

De auto-bandieten,

behalve dan de allervoornaamste, die reeds met een vervloeking op de lippen de eeuwigheid binnentraden, zijn Maandag te Parijs voor de rechtbank verschenen.

Vanaf 6 uur Zondagavond stonden arme menschen aan het hek van het gerechtshof, in de hoop Maandagmorgen hun plaatsen aan personen die het proces der bandieten verlangden bij te wonen, te verkoopen. De ordedienst is zeer streng, de getuigen en de dagbladschrijvers bezetten de zaal. Vrouwen zijn er weinig aanwezig, wanneer het verhoor om 12 uur 15 minuten wordt geopend.

Een 40-tal agenten bevinden zich in de zaal. De beschuldigden, de handboeien aan, worden met zeven tegelijk in de verhoorzaal gebracht. Zij nemen plaats in het gedeelte dat gewoonlijk door de journalisten wordt ingenomen. Ieder is vergezeld van soldaten der Republikeinsche Wacht.

Mevr. Maitrejean neemt de eerste plaats nabij het Hof. De beschuldigden hebben eene vrijwel onverschillige houding aangenomen. Meest allen richten de blikken op de groote tafel waarop zich 700 overtuigingsstukken bevinden. Men ziet er vier karabijnen, 25 revolvers Browning, de kleederen van den geldophaler Gaby toen op dezen in de Ordenerstraat werd geschoten, de turnringen van Garnier en Valet, koffers vol gestolen voorwerpen.

Nadat de namen der 20 beschuldigden zijn afgeroepen geworden, geeft de griffier lezing van de beschuldigingsacte over de 21 ten laste gelegde misdaden.

Middelerwijl kijken de beschuldigden de zaal in, op zoek naar vrienden.

Mevrouw Maitrejean schijnt zeer opgewekt. Nu en dan lacht ze terwijl ze zich onderhoudt met den Rus Kiboltchiche. Beide zijn de gewezen bestuurders van het dagblad „l' Anarchie". Zij vormen een eigenaardige groep. De vrouw draagt een zware blouse met grooten scholierskraag, een das Lavalière. Zij heeft de haren gekruld en deze hangen haar los op de schouders.

Kiboltchiche werd te Brussel geboren uit Russische ouders. Hij draagt, onder zijn jas, den bekenden kiel der Russische boeren.

De lezing van de beschuldigingsacte welke uit 112 bladzijden bestaat, duurt zeer lang. Meest alle verdedigers verlaten de zaal en de beschuldigden schijnen met verveling naar de opsomming van hunne misdaden te luisteren.

Het verhoor der beklaagden werd begonnen met madama Maitrejean, de „gerante" van het „orgaan" der bende „l' Anarchie" te Romainville en haar „amant" Kilbatchiche. Reeds aanstonds bij dit verhoor bleek, dat men hier niet met om zoo te zeggen, vulgaire dieven te doen heeft. Deze menschen zijn in hun sluwheid opgewassen tegen de handigheid van een magistraat en reeds thans blijkt boe zij zich tot het uiterste met groote hardnekkigheid en niet minder geslepenheid zullen verdedigen.

Een „truc" vooral roepen zij telkens te hulp. Iedere aanwijzing, die pleit voor hun schuld, trachten zij aanstonds te ontzenuwen door te betoogen, dat de eigenaardige gewoonten, heerschende in een anarchistisch milieu, nu eenmaal duister en onbegrijpelijk zijn voor een „bourgeois". Spreekt men echter over hunne anarchistische denkbeelden en theorieën, dan snijden zij aanstonds iedere discussie af, door op hoogen toon te verklaren, dat zij van feiten en niet van opinies beschuldigd worden.

Dit is een eerste bijdrage tot wat wel de meest interessante zijde van dit proces is: de psychologie- en de mentaliteit van dit eigenaardige bandietensoort, dat zich moderne anarchisten noemt.

Over het verhoor van twee auto-bandieten op Dinsdag geeft de „Telegraaf" het volgende verslag:

De president begon heden zijn verhoor met de ondervraging van Dieudonné. Deze 28 jarige anarchist is schrijnwerker van beroep. Hij kwam veel op het redactiebureau van het blad „L'Anarchie" en het tijdschift „L'Idée Libre". Zijn vrouw had hem verlaten om te gaan samenleven met Lerulot, den eersten directeur van „L'Anarcie", hetgeen den beiden mannen echter geenszins belette, elkander trouw en druk te bezoeken.

„Wat een zeden!" doet de president opmerken.

Dieudonné: „Mijn vrouw was vrij om te leven zooals het haar behaagde. Het zou geheel en al tegenstrijdig zijn geweest met onze anarchistische beginselen, als ik haar belet had, te gaan met wien zij wilde!"

De president constateert vervolgens, dat Dieudonné ook vriendschapsbetrekkingen onderhield met Dettwiller, Bonnot, Carouy, Callemin, Deboé en Garnier.

„In November 1911", zoo verklaart de president, „hebt gij bij Nancy, waar gij u destijds ophieldt, bezoek ontvangen van Bonnot."

Dieudonné: „Men heeft Bonnot verward met een anderen kameraad."

President: „En na zijn bezoek te hebben ontvangen, hebt gij plotseling uw werk in den steek gelaten om naar Parijs te gaan."

Dieudonné: „Ik ben naar Parijs gegaan om te trachten, weer goed met mijn vrouw te worden."

President: Gij zijt in de Rue Nollet, nummer 45 komen wonen, in een hôtel, juist door Jules Cousten verlaten was. Die Cousten en Bonnot waren echter een en dezelfde persoon.

Dieudonné: „Dat wist ik niet."

President: „Uw arrestatie had plaats op 28 Februari en men heeft bij u thuis twee Brownings, geladen met hun magazijnen, gevonden, benevens een gummi ploertendooder en 7 centerboren."

Dieudonné: „Die centerboren behoorden bij mijn timmermansgereedschap, en de revolvers had ik gekocht van een kameraad."

President: „Het spreekt haast vanzelf, dat gij den naam van dien kameraad niet weet?"

Dieudonné: „Neen".

De president somt vervolgens de feiten op, die aan Dieudonné ten laste worden gelegd: verbergen van den auto, die gebruikt werd bij den aanslag in in Rue Ordener, heling ter zake van een te Gent gepleegden diefstal, heling van den te Bezier gestolen auto, heling van rijwielen, te Meru, in het departement Oise, gestolen, en het behooren tot een genootschap van misdadigers.

De president wijdt nu uit over den diefstal van den auto, die in December 1911 ten nadeele van den heer Normand te Boulogne-sur-Seine, werd ontvreemd. De beklaagde, Dieudonné, ontkent, dat hij een der bedrijvers van dien diefstal is geweest.

Hierop volgt de uiteenzetting van den in de Rue Ordener bedreven aanslag. De president zegt, dat de misdadiger, die het eerst op den kaslooper Caby toetrad en twee revolverschoten op hem loste, Dieudonné was. Zijn medeplichtigen waren Callemin, Bonnot en Garnier.

„Wat hebt gij daarop te zeggen?" vraagt de president.

De beklaagde blijft ontkennen, dat hij aan den aanslag deelnam.

President: „Gij zijt toch beslist herkend door Caby, uw slachtoffer, en door den heer Peemans, die hem, Caby, vergezelde. Deze herkenning had plaats in den loop eener confrontatie, die in alle onpartijdigheid is toegepast."

Advocaat Georges Boucheron, die bij deze confrontatie tegenwoordig was, doet nu opmerken, dat deze geen enkelen waarborg voor den beklaagde opleverde.

President: Er is meer. Gij zijt op 28 Februari gearresteerd in verband met een vreeselijke beschuldiging en in stede van uw alibi aan te toonen, beweert gij onmiddellijk zonder eenige getuige te noemen, dat gij op den dag van de misdaad te Nancy waart. Later pas zijt gij er toe overgegaan, eenige namen te noemen, maar geen enkele van de aangeduide getuigen, kon nauwkeurig opgeven, of gij op 19, 20 of wel 21 December te Nancy zijt geweest."

Dieudonné: „Hoe wilt gij, dat ik mij na twee en een halve maand nog herinner, wat ik dien dag te Nancy heb gedaan? Alleen door mijn herinneringen te vergaren heb ik mijn alibi, ten naastebij althans, kunnen opmaken."

De president doet nu opmerken, dat er van de door Dieudonné genoemde getuigen twee, n.l. de dames Sauce en Bellot, verklaard hebben, dat deze alibi van a tot z van te voren was voorbereid bij Reinert (een der beklaagden). Een andere getuige, Blanchet, die sedert door Charles Bill vermoord is, heeft dit eveneens bevestigd.

Dieudonné: „Ik heb den dood van Blanchet levendig betreurd. Hij was mijn vriend en ik had hem niets te verwijten."

Voorts wordt aan Dieudonné medeplichtigheid aan den diefstal van den auto van dokter Walton te Gent in den nacht van 23 op 24 Jan. 1912 ten laste gelegd. De beklaagde erkent, dat hij een bewaringsreçu in zijn bezit heeft gehad. waaruit blijkt, dat het valies en de instrumentenkist van den geneesheer aan het Gare du Nord in bewaring waren gegeven.

„Dat reçu was mij echter gegeven door een vriend, dien ik niet kan noemen en wiens naam er overigens weinig toe doet," zegt Dieudonné.

President: „Gij hebt dus dat reçu in ontvangst genomen om een vriend te helpen, die door de politie werd gezocht."

Dieudonné: „Ik kon niet vermoeden, dat het gestolen voorwerpen betrof".

De beklaagde ontkent voorts te hebben deelgenomen aan den diefstal van den auto van den heer Malbec, te Beziers.

President: „Gij zijt erkend door verscheidene getuigen, die u te Arnay-le-Duc gezien hebben".

Dieudonné: „Die getuigen vergissen zich".

Vervolgens wordt de diefstal van rijwielen te Méru, ter sprake gebracht. Een dezer rijwielen werd in Mei bij Rienèrt teruggevonden, die verklaarde, dat het hem geleend was door de moeder van Dieudonné.

Dieudonné: „Ik heb die fiets inderdaad voor 80 francs van een kameraad gekocht, die geld noodig had".

President: Hoe is de naam van dien kameraad?"

Dieudonné: „Die wil ik niet zeggen. Ik wil niemand van mijn kameraden mee in het ongeluk storten. Dat is een gewetenszaak."

Op dat oogenblik doet zich rumoer in de zaal hooren. De president verklaard, dat hij geen betoogingen zal dulden, noch voor noch tegen de beklaagden.

Het verhoor van Dieudonné eindigt met de beschouwing van het feit, betreffende het lid zijn eener vereeniging van misdadigers.

„Ik verklaar hier, dat ik geen misdadiger ben", zegt Dieudonné. „Ik heb steeds geleefd van wat mijn werk mij opleverde. Dat behoeft mij echter niet te beletten, vrienden te hebben, die libertaire denkbeelden koesteren, en in anarchistische kringen te verkeeren. Ik zelf heb anarchistische overtuigingen maar ik protesteer als men komt zeggen, dat de anarchisten bandieten zijn. Er zijn onder hen ongetwijfeld ille galisten, die zich boven en buiten de wet plaatsen, maar ik heb mij steeds tegen die richting verzet, en ik, noch mijn kameraden behooren tot die categorie. Nooit hebben wij de misdaden van Bonnot en Garnier goedgekeurd. Men behoefde overigens maar het gezicht van Bonnot aan te zien, en gij zult dadelijk bemerken, dat hij een man was met ziekelijke hersens." De zitting wordt vervolgens opgeheven.

Het verhoor van Callemin.

Na de hervatting der zitting vangt de president aan met het verhoor van Callemin, alias „Raymond la Science".

President: Gij heet Callemin François Raymond. Gij zijt te Brussel geboren en thans 22 jaar. Eerst waart ge zetter, en vervolgens klerk. Gij doet uw werk tot algemeene tevredenheid maar daarna werpt gij u in den maalstroom der anarchie. Gij zijt medewerker van het Brusselsche blad „La Révolte". Men schildert u als een zeer schrandere knaap.

„Ja", komt „Raymond la Science" met een nadrukkelijke hoofdbeweging, die algemeene hilariteit verwekt.

President: „Gij wordt in uw land vervolgd wegens uwe denkbeelden."

Callemin: „Gij hebt gezegd, dat het hier geen golitiek proces betrof en u praat over niets anders dan over politiek en anarchie."

President: „Gij wilt zeggen, dat ik gebrek aan logica aan den dag leg, maar dat laat mij koud. Ik richt mijn verhoor in naar mijn eigen believen."

Callemin: Wel dan zal ik u niet anders antwoorden dan naar eigen believen.

Inderdaad laat de beklaagde verscheidene vragen voorbijgaan zonder te antwoorden. Hij beweert echter, dat hij nooit in het redactie-gebouw van „L'Anarchie" te Romainville gehuisvest is geweest.

President; Werken deedt gij nooit?"

Callemin: „Ik werkte wel".

President: „Waar?"

Callemin: „Dat verkies ik niet te zeggen."

President: „Gij hebt bij Garnier samen gewoond?"

Callemin: „Ja bij Jourdan (een der beklaagden).

President: „Waar gij trouwens gearresteerd zijt. Gij droegt dien dag verscheidene revolvers en patronen".

Callemin: „Ja, dat is juist. Die wapens droeg ik bij mij. Ik had ze noodig, omdat, omdat....." (Callemin toont groote verwarring).

President: „Welnu."

Callemin: „Ik had ze noodig om te smokkelen."

President: Gij wordt van heel wat dingen beschuldigd. Gij hebt deelgenomen aan bijna alle expedities en aanslagen, die men hier ter plaatse zal moeten berechten. Hebt gij op 19 December l.l. Dieudonné geen telegram gestuurd?"

Callemin: „Ja, en ik bevestigd hierbij de verklaringen van Dieudonné. Op verzoek van zijn vrouw, die zich met hem wilde verzoenen, heb ik dat telegram gezonden."

Daar de president de juistheid dezer verklaring bestrijdt, geraakt Callemin in groote opgewondenheid.

President: „Ik doe mijn plicht!"

Callemin: „Maar niet op de goede manier. Gij stelt de feiten met de meest volmaakte kwade trouw."

President: „Uw beleedigingen treffen mij niet. Wij vervolgen dus: Gij zijt met de Boné te Amsterdam geweest?"

Callemin: „Precies".

President: „Gij waart daar om over de in de Rue Ordener gestolen effecten te onderhandelen?"

Callemin: „Neen, ik was er om met Van den Bergh over de zaken te praten."

President: „Uw kameraad, de Boné had de aan Caby ontstolen effecten bij zich. Gij zijt twee dagen na de misdaad met hem vertrokken.

Callemin: „Ik ben naar Amsterdam gegaan om daar met Van den Bergh af te spreken over een smokkelzaakje. Het betrof voorwerpen, die wij weggestopt hadden in riet.

President: „Het is uitgemaakt, dat dat „riet" gestolen effecten waren. Ik vervolg nu mijn idée...."

Callemin: „Uw idée-fixe....."

President: „Gij hebt overigens bekentenisssen gedaan aan een republikeinsche garde, die u naar de instructie geleidde. Gij hebt hem gezegd, dat, indien gij en uw kameraden niet bij verrassing waart gearresteerd, gij u in een winkel zoudt hebben verschuild en uw leven duur zoudt hebben verkocht."

Callemin: „Dat was maar een mop!"

President: „Andere gardes en politieagenten hebben uwe bekentenissen bevestigd."

Callemin: „Ik wilde maar eens een pretje maken."

President: „Hebt gij nog meer van die aardigheden uitgehaald?"

Callemin: „O jé ja!"

President: „Deze onder andere: Gij hebt tegen een agent gezegd: „Mijn hoofd is 100.000 francs waard, en het jouwe zoowat 7 centimes — wat een patroon kost."

Callemin: Best mogelijk, dat ik dat gezegd heb." Callemin ontkent voortsten sterkste, aandeel te hebben gehad aan de diefstallen, bij den heer Malbec te Béziers en den heer Buisson te Saint Mandé.

Hij verklaart ook, volmaakt vreemd te zijn aan den aanslag op de Place du Hâvre (waar de agent Garnier gedood werd), en hij heeft in geen geval op den agent geschoten.

President: „Gij zijt echter herkend door getuigen. Mevrouw Boucheron en dertig andere getuigen zijn verhoord, en een of twee hebben u herkend,"

Callemin ontkent voorts, dat hij heeft deelgenomen aan den aanslag op het kantoor van notaris Tintant te pontoise. Ten slotte roert de president de aanslagen van Montgeron en Chantilly aan. Hij herinnert aan de omstandigheden, waaronder deze twee misdrijven plaats grepen.

„Te Montegeron zoowel als te Chantilly," zoo verklaart hij, hebben een veertigtal getuigen „Raymond la Science" herkend. Is dat waar, Callemin?"

Callemin: „Men heeft mij wel kunnen herkennen, maar dan heeft men zich vergist."

President: „Men heeft u in het bezit gevonden van 5310 francs, waarvan 4 biljetten van 1000 francs."

Callemin: „Men had mij dat geld geleend om een smokkelhandel te kunnen beginnen."

President: „Wie had u dat geld geleend?"

Callemin: „Ik wil niemands naam noemen."

President: „Gij hebt tijdens de instructie verklaard, dat 't u moeilijk zou vallen, te zeggen waar het geld vandaan kwam. Ga nu ook door en spreek."

Callemin: „Ik bevestig wat ik bij de instructie heb verklaard en blijf mijn inzichten volharden."

Het verhoor van Callemin is hiermede afgeloopen en de president gaat over tot het verhoor van Monier, alias Symentof.

Deze verklaart, dat hij het betreurt, slechten omgang te hebben gehad. Hij geeft verwarde verklaringen aangaande het voor Dieudonné bestemde telegram, hetwelk de woorden bevatte: „Gezondheid mama goed." Hij wilde alleen maar aan zijn moeder laten weten, dat hij zonder plaatskaartje gereisd had, zonder te zijn lastig gevallen.

Zijn gedrag zoowel als zijn antwoorden doen het publiek voortdurend in een lach schieten.

Vervolgens wordt de zitting opgeheven.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 3 Febr. Aangevoerd 144 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.64; tweede kwaliteit van f 0.56 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.56.

Boterprijzen.

Op 4 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.40, f 1.62 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

4 Februari. Kippeneieren f 4.65—6.60. Middenprijs 5.92 per 100. Eendeneieren f 5.50—f 6.—. Ganzeneieren f 13.50. Handelaarseieren geen aanvoer. Aanvoer der eieren: 18 366.

ADVERTENTIEN

Verpachting

Beerputten.

De Bouwvereeniging „ONS DOEL" wenscht te **verpachten den inhoud van twee beerputten der 14 huizen** gelegen nabij de Nieuwe Kerkstraat.

Inschrijvingsbiljetten worden ingewacht tot **15 Februari a.s.** bij BRUGLEMANS, Wijk B 528 **Alhier,** (eerste huis in de Nieuwe Straat).

HET BESTUUR.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker	22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer,	per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit	per liter 35 „
Koffieboonen,	per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk,	per bus 15 „
Beste Levertraan,	per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kenn's, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

De influenza en hare gevolgen

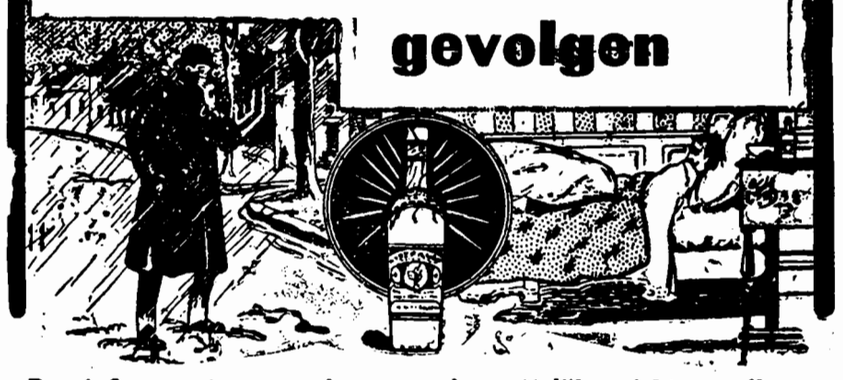

De influenza is eene algemeene besmettelijke ziekte, welke van invloed is op alle organen, het zenuwstelsel, het hart, de spijsvertering, maar bovenal de longen. Daarom is het dringend noodzakelijk onmiddellijk een geneesmiddel te nemen, dat de influenza bestrijdt en tevens de longen en de ademhalingsorganen krachtig versterkt. **Zulk een middel is de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, een onfeilbaar middel tegen influenza, asthma, pleuris, bronchitus, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.** Indien de influenza niet intijds verzorgd wordt, zijn dikwijls ernstige borst- en longziekten daar het gevolg van. Wacht dus geen oogenblik met de ABDIJSIROOR, Klooster Sancta Paulo, aan te wenden. Laat onderstaande verklaring U overtuigen:

De heer A. Timmermans, wonende te Baarle-Nassau (N.-Br.) verklaart ons:

„Verleden jaar werd ik aangetast door influenza en daar ik deze met verkeerde middelen behandelde, hield ik daaruit een longaandoening over. Voortdurend moest ik hoesten, doch kon geen slijm opgeven. Ik had het zeer benauwd en had steken in mijn longen en mijn zijden. Toen niets mij hielp, wendde ik de ADBIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo aan en ik kan gelukkig verklaren, dat de ABDIJSIROOP mij in korten tijd geheel en al van mijn lijden genezen heeft."

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiel Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

WITTEVEEN & DE MOL BOXTEL.

Wij ontvingen:
de nieuwste zwarte en gekleurde

Japonstoffen en Blousestoffen

WITTEVEEN & DE MOL BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — — — Hectografen en — — — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- Vraagt Prijscouranten -:

Abonneert U op het
KATHOLIEKE

STUIVERSMAGAZIJN

onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

No. 12 ZATERDAG 8 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telsph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De R. K. Landbouwschool.

Donderdag werd de stichtingsacte van de R. K. Landbouwschool vastgesteld. Ter vergadering waren aanwezig de leden der Voorloopige Commissie, mr. P. Loeff, Mgr. Diepen en Mgr. Prinsen, en de door deze Commissie genoodigden mr. A. Verheijen van Esvelt, kantonrechter te Boxmeer, A. v. Nooten te Ginneken, A. van den Noort, pastoor te Hoogerheide, G. J. van Poppel, burgemeester te Gilze, A. Fleskens, lid van de Tweede Kamer te Geldrop, dr. Deckers, inspecteur van Leenbanken te Eindhoven, W. Kipp, lid van de Prov. Staten te Megen; terwijl jhr. mr. Th. Smits van Oyen te Eindhoven en de heer G. Coovels te Helmond verhinderd waren de vergadering bij te wonen.

Nadat de statuten, die de stichting zullen beheerschen, waren vastgesteld, werd besloten dat de stichting zal beginnen met het oprichten van eene Landbouwwinterschool te Boxtel, die naar men hoopt zal kunnen geopend worden op den 1en October van het loopend jaar. Als bestuur der school treden op de heeren oprichters bovengenoemd. Volgens de ontworpen en ter vergadering aangenomen statuten werd door Z. D. H. den Bisschop van Den Bosch als voorzitter aangewezen mr. P. Loeff en door de vergadering benoemd als vice-voorzitter mr. A. Verheijen van Esvelt, als secretaris Mgr. Prinsen en als penningmeester dr. L. Deckers, terwijl het dagelijksch bestuur zal bestaan uit mr. P. Loeff, Mgr. Prinsen en Mgr. Diepen, allen woonachtig te 's Hertogenbosch, de zetelplaats der stichting.

Wij mogen vertrouwen dat onder de leiding van het bestuur en onder de aanmoediging van Z. D. H. den Bisschop van Den Bosch, die evenals bij zoovele andere stichtingen welke in de laatste jaren zijn tot stand gekomen, ook thans weer blijk heeft gegeven van zijn levendige belangstelling, een landbouwschool zal verrijzen, waarnaar onze landbouwers en allen die belang stellen in den landbouw, zoo lang verlangend hebben uitgezien, — die onzen jongenlieden uit den landbouwersstand de gelegenheid zal bieden, op weinig kostbare wijze de noodige kennis van het landbouwbedrijf en van alles wat daarmee in betrekking staat te verwerven.

Het is ongetwijfeld een zware taak, die de stichting, genaamd *de R. K. Landbouwschool* op zich neemt, maar zij moge dan ook verzekerd zijn van veler steun.

Wel is waar is de stichting verzekerd van een subsidie van Rijkswege en van een subsidie van de Provincie, doch, wijl de schoolgelden evenals aan de Rijkslandbouwwinterscholen zeer laag zullen gesteld zijn, zal financieele steun van particuliere zijde onmisbaar zijn. Die steun zal ongetwijfeld door velen gaarne verleend worden.

Ter inlichting van hen, die er nu reeds aan denken hunne zoons op 1 October a.s. als leerlingen der school te doen inschrijven, zijn wij gemachtigd aan bovenstaand bericht toe te voegen dat vooreerst alleen met een *externaat* zal begonnen worden, en de lessen zoo zullen worden geregeld dat de studenten, die niet al te ver van Boxtel verwijderd wonen, dagelijks per spoor of andere reisgelegenheid, de reis heen en weer kunnen maken; dat de cursus der school een tweehalfjarige is, nl. van 1 October tot 1 April, zoodat de leerlingen in den drukken tijd van het landbouwbedrijf toch nog thuis werkzaam kunnen zijn. Zoodra mogelijk zal aan de school verbonden worden een internaat onder de leiding van een priester, waar de leerlingen onderhoud en huisvesting gedurende den curcus zullen vinden.

Wij hopen weldra in de gelegenheid te zijn de statuten in haar geheel in ons blad op te nemen. Hgz.

De Balkanoorlog.

Het lot der Turken in Europa schijnt zijn beslissing nabij. De Bulgaren tasten de Turken bij Gallipoli krachtig aan, Adrianopel wordt onophoudelijk beschoten en de Turksche hoofdmacht bij Tjataldsja is tot werkeloosheid gedoemd, want de Bulgaren hebben alle dorpen ten westen van de Tjataldsjalinie verbrand en zich met hun hoofdmacht vergenoeg terug getrokken, zoodat 't voor de Turken een nutteloos waagstuk zou zijn zich buiten hun linies te begeven.

Het meest zal de Turksche nederlaag echter verhaast worden door geldgebrek. De vijf millioen gulden, waarover de regeering beschikt zijn in de verste verte niet toereikend om den strijd krachtdadig te voeren. En de buitenlandsche geldmannen zien er ook geen heil meer in den Turk bij te springen.

In Konstantinopel hoopt men nog op milden financieelen krijgsteun van rijke Mohamedanen uit Indië.

Indien er werkelijk aan deze mogelijkheid te denken valt, zal die hulp toch in ieder geval te laat komen.

Schijnt dus 't einde van 't Turksche rijk in Europa zeer nabij, de vraag is, wat er zich na de nederlaag der Turken zal afspelen.

Want indien 't werkelijk den Bulgaren zou gelukken Gallipoli te nemen en de Turken uit de Dardanellen te verdrijven, dan zou eerst in allen ernst de vraag van de doorvaart door de Dardanellen ter sprake komen. Een nieuw punt voor ernstige internationale verwikkelingen.

Van het oorlogsterrein.

De Mir, het officieuse Bulgaarsche blad, gewaagt van belangrijke voordeelen bij Adrianopel behaald, maar wenscht zich er niet over uit te laten, welke het zijn.

De Matin bevat een telegram uit Philippopel waaruit kan blijken dat deze voordeelen bestaan in de vermeestering van een der forten, gelegen ten Noordwesten van Arnautkeui. Bij den aanval op dit fort, die bij nacht geschiedde, moeten 800 Turksche soldaten en verscheidene officieren, onder wie een majoor, gevangen genomen zijn.

De Bulgaarsche opperbevelhebber was volgens hetzelfde blad van plan, een algemeene bestorming op de vesting te doen.

De Matin weet verder te vertellen dat de Bulgaarsche regeering het verzoek om een onzijdige wijk als toevluchtsoord voor vreemdelingen in Adrianopel af te bakenen, heeft geweigerd. Integendeel heeft de Bulgaarsche artillerie de laatste dagen het bombardement niet bepaald tot de forten, maar beschiet ook de binnenstad, waar een groote paniek heet te heerschen.

Op de Tsjataldzja-linie is hevig gevochten; de Turken deden een uitval, die volgens berichten uit Sofia afgeslagen is met bloedige verliezen aan de zijde der Turken.

De New York Herald verneemt uit Weenen, dat Theodorof, de Bulgaarsche minister van financiën, bij zijn bezoek in Petersburg met de Russische regeering heeft gesproken over Gallipoli, waar de Bulgaren thans enkele voordeelen hebben behaald. Rusland zou er in hebben toegestemd dat het schiereiland het eigendom blijft van Bulgarije, wanneer het er in slaagt het te veroveren.

Bulgarije zou hebben toegezegd de Dardanellenquaestie in dat geval ten genoegen van Rusland te zullen regelen.

In Constantinopel wordt de toestand, ook voor de vreemdelingen, allengs dreigender. Verscheiden bladen maken melding van onbeschaamd optreden van Koerdische ruiters, die een Franschman en diens vrouw hebben mishandeld en onder de oogen van de Jong-Turksche regeering er den baas spelen. De Fransche gezant heeft bij de regeering geprotesteerd en op bestraffing der schuldigen aangedrongen, terwijl Italië na veel moeite toestemming heeft verkreom twee kruisers door de Dardanellen naar Constantinopel te zenden.

De stappen door Oostenrijk-Hongarije, Duitschland, Italië en Engeland te Sofia gedaan, om de Bulgaarsche regeering te bewegen de onderhandelingen te hervatten, schijnen vrucht gedragen te hebben. Wij vinden althans vermeld dat binnen twee of drie dagen besprekingen over den vrede zullen beginnen. Het krijgsbedrijf zou niettemin worden voortgezet, en indirect van veel invloed zijn op de resultaten der onderhandelingen. Om die te leiden zou Mahmoed Sjefket pasja naar Tsjataldzja zijn vertrokken. Hij zelf heeft dit tegengesproken.

De moord op Nazim pasja komt nog eens ter sprake door een gesprek dat de broeder van Tewfik, den eveneens gedooden adjudant van Nazim. met Enver bei heeft gehad.

Hij moet daarbij hebben gezegd: „Gij en uw vrienden hebt Nazim en mijn broer gedood. Gij hebt dat gedaan met een vaderlandslievend doel, n.l. om Adrianopel te redden en betere vredes voorwaarden te bedingen. Daarom zal ik er thans niets van zegen, maar zorgt er voor dat gij uw beloften houdt. Als gij Adrianopel niet ontzet, of vredes voorwaarden bedingt die de stad aan Turkije doen blijven, dan zullen wij later dit gesprek voortzetten."

De correspondent van de Matin, die van dit onderhoud melding maakt, voegt er bij dat de Jong-Turksche regeering Adrianopel wel zou willen opgeven, maar in de klem zit door de groote woorden waarmede zij na den staatsgreep is opgetreden.

Naar verluidt zal binnenkort te Beiroet of Damaskus een Arabisch congres worden bijeengeroepen, waar afgevaardigden uit Irak, Jemen en Syrié over hervormingen in hun landstreken zullen beraadslagen.

Men wenscht er decentralisatie van bestuur en voornamelijk invoering van het Arabisch in officieele stukken. Tot nu toe waren alle ambtenaren Turken die zich slechts met moeite verstaanbaar konden maken. N. R Ct.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De algemeene werkstaking in België.

De socialistische fractie van het Belgisch parlement heeft deze week met het comité der algemeene werkstaking in het „Maison du Peuple" te Brussel vergaderd.

Er waren ongeveer 300 afgevaardigden. Er werd besloten, dat de staking moest doorgaan en verschillende afgevaardigden deden het voorstel om ze op 31 Maart e.k. te proclameeren. Ook waren er voorstanders om de staking op 22 of 23 April, den datum van de opening der Gentsche tentoonstelling af te kondigen. Wijl de besprekingen in de kamer over de grondwetsherziening nog niet geëindigd zijn, is geen definitief besluit genomen en de vergadering tot over acht dagen verdaagd.

Ontploffing.

Op de kruitfabriek te Wetteren heeft een ernstige ontploffing plaats gehad, die groote materieele schade veroorzaakte. Twee werklieden werden gewond.

De schade bedraagt, wat de fabriek zelf betreft, ongeveer f 2500. Het geheele kruitzifthuis is in de lucht gevlogen. De twee werklieden die in deze afdeeling werkzaam zijn, bevonden zich toevallig buiten het gebouw toen het in de lucht vloog. Daaraan hebben zij het te danken dat zij slechts gewond zijn. De oorzaak van 't ongeval is niet bekend geworden.

In den omtrek der fabriek zijn honderden ruiten gebroken en alles in 't rond ligt vol puin. Boomen zijn ontworteld, geheele daken van huizen afgerukt. 't Is een ware verwoesting, en deze schade loopt in de duizenden.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

Vorschend in de trekken van de oude vrouw blikkend, scheen Thomas Berekrans oude herinneringen wakker te roepen. Zij schenen hem niet te verheugen. Zou het verleden nog eens, het verleden, dat begraven scheen, waarschuwend voor hem optreden?

„Ja, nu erken ik u; de schemering was oorzaak, dat ik u niet dadelijk herkende. Morgen in de vroegte, voordat ik Scharnrode weder verlaat, heb ik u bovendien een bezoek toegedacht. Ik wilde met u spreken. Hebt ge mij eenige jaren geleden niet van een kleinkind gesproken?"

„Ja, mijnheer Berekrans, een hupsche, brave knaap, mijn lief kleinkind. Hij is binnen! Zal ik hem u wijzen?"

„Ik zal hem wel leeren kennen", sprak de koopman op afwerenden toon. „Heeft hij geen lust ter zee te varen? Ik ben naar Scharnrode gekomen, om eenige brave jongens te zoeken; — ik wil hem gaarne helpen, als hij zijn best doet".

„Lust om ter zee te varen, bezit hij, mijnheer, maar gij komt met uwe aanwerving wel wat laat. Hij zal morgen uit Scharnrode vertrekken en wil zich op een Hamburgsch koopvaardijschip van senator Bartels laten aanmonsteren. Het verlof daarvoor heeft hij reeds. Het is evenwel een daad der vertwijfeling. Sinds schipper Frans hem het hart van Anna Werner heeft weggekaapt, bloeit voor hem te Scharnrode geen zegen meer".

Zij bespiedde nauwkeurig den indruk, dien deze naam op den ouden heer maakte. Zij zag, hoe een rilling door de rimpels van het beenige gelaat liep.

„Gij kunt mij dat morgen vertellen", zei hij vervolgens op schijnbaar onverschilligen toon. „Of... het schijnt voor u van groot gewicht te zijn en de gelegenheid kon niet zoo gunstig zijn als nu: wat is er van die geschiedenis? Ik meen van die Anna Werner gehoord te hebben, wat is dat toch? Maak het kort, Oud-Maryke".

De oude vertrok honend de lippen. Zij kon zich de plotselinge deelneming van den rijken koopman maar al te goed verklaren.

„Zie, mijnheer Berekrans", sprak zij haastig, „Anna is een weeze; van kindsbeen af had mijn Fred liefde voor haar opgevat. Ik had daartegen geen bezwaar. Zij had wel weinig aangebracht, maar Oud-Maryke had hare spaarpenningen en mijn Fred zou tevreden geweest zijn. Ik hield het meisje voor braaf en goed en zij zal het ook wel geweest zijn. Toen maakte de duivel van den hoogmoed zich van haar meester; pronkzucht en ijdelheid kwamen erbij en het onheil was gesticht. De arme knaap, mijn kleinkind, leed in stilte, maar hij hoopt nog altijd".

„En Frans, schipper Frans?" wierp de koopman er tusschen.

„Die kwam een jaar geleden hier, oogenschijnlijk om den ouden Nielsen, zijn oudoom, te bezoeken", ging de oude voort. „Ik geloof evenwel aan die verwantschap niet. Sedert dien tijd kwam hij Scharnrode dikwijls bezoeken, nu langer dan korter. Men zegt van hem, dat hij volstrekt geen matroos is, maar een jong koopman, die ter wille van de smokkelarij het Oude-Land bereist. Hij had altijd geld en wist zich bemind te maken. Anna meende in hem den rechten man gevonden te hebben. Zij spande haar netten uit en koketteerde met den goudvisch; zij bracht hem den kop op hol, den armen braven jongen — en mijn kleinkind het hart".

„En Nielsen, de oom van dien schipper Frans, zooals gij hem noemt, heeft hij geene waarschuwing voor zijn neef gehad?" hernam de koopman. „Dulde hij..."

Oud-Maryke lachtte spottend. „De oude, zoo taai als een stokvisch, wordt zoo week als was, zoodra een aardige duive hem vriendelijk aankijkt. Die speelt mooi weer met beiden en zal zich geen oogenblik bezinnen, om als getuige bij hun huwelijk op te treden... Kijk eens", onderbrak zij zichzelve, „daar staat het aardige paar voor het venster. En mijn Fred is daarbij zoo treurig en stil, als stond hij op het kerkhoe bij een geopenden grafkuil, in plaats van op een dansvloer. Het is zonde en schande!"

De oude had den arm opgeheven en wees met den krukstok in de richting, waarheen de oogen van den koopman hem ijverig volgden. De wijdgeopende deeldeuren schenen niet voldoende te zijn om de hitte en uitwaseming der menigte menschen en der walmende olielampen een doortocht te verleenen; juist had men een venster geopend en daarachter stonden, als in een nis van de danslustigen afgescheiden, Frans en Anna en naast hen Fred Bakker. Geen der jeugdige drie gezichten weerspiegelde de feestelijke stemming van den dag.

„Het is goed". Zeldzaam moeilijk klonk de toon van den ouden heer, terwijl zijn blik onafgewend gericht bleef op het zwak verlichte beeld van het jonge paar, dat door het lage venster als in eene lijst gevat stond.

„Ik kan het uw kleinkind niet euvel duiden — het meisje ziet er niet onaardig uit. Ik begrijp... Goeden nacht voor het oogenblik, Oud-Maryke", brak hij plotseling af. „Ik geloof, dat men mij gezien heeft. Ik wil mij naar binnen begeven; ik heb nog eenige zaken in Scharnrode in orde te brengen, voordat het nacht wordt... Tot morgen dus en zorg, dat ik uw kleinkind te huis vind".

Kort en verstrooid groette hij de oude vrouw en liet haar alleen. Daarna overschreed hij den drempel van het huis, waarin men bruiloft hield.

Onbeweeglijk en met fonkelende oogen keek de oude vrouw hem na. „Of de rijke heer ook zooveel deelneming in Oud-Maryke en haar kleinzoon had betoond, als schipper Frans niets anders was dan schipper Frans? Hard en trotsch als altijd! De ouderdom heeft u den nek niet gebogen, — ik zou je zoo gaarne laten voelen, hoe dat in zijn werk gaat! Wie weet, of hij zich nog niet ten slotte bepraten en ompraten laat? Heeft de deerne niet reeds Fred zoover omgepraat, dat hij op alles, wat zij doet, „ja en „amen zegt. Neen, neen, neen!" riep zij op bijna luiden toon. „Zij zal geen koopmans-mevrouw spelen en in een karos rijden, terwijl mijn Fred het hart breekt! Ik zal dat niet dulden, ik, Oud-Maryke! Wat bekommer ik mij om vriend of vijand? Bedrog is bedrog! smokkelarij is smokkelarij! Waarom begeeft ge u op kronkelpaden, schipper Frans? Waarom zijt ge ook geen beter bewaarder van je geheimen?... Halt twaalf in de hut van Nielsen, om twaalf de boot in de bocht... Ik ga naar den luitenant en klaag je aan, schipper Frans!"

In stijve houding schreed de nieuwe gast door het gewoel der danslustigen. De vroolijkheid was tot hooger graad gestegen, te meer daar de Fransche soldaten, de herhaalde scherpe waarschuwing van hun jongen aanvoerder volgend, bij zonsondergang het huis langs een zijdeur verlaten hadden.

Met bliksemsnelheid verspreidde zich de lijding, dat de welbekende rijke mijnheer Berekrans uit Hamburg aangekomen was en het huis betreden had. Uit de eerekamer snelden de eeregasten met den vader der bruid aan het hoofd, den koopman tegemoet, die reeds herhaalde malen den voorraad van het halve Oude-Land in eens had opgekocht, ten einde het kostelijke ooft, hoofdzakelijk kersen, naar Engeland te zenden.

Allen betoonden hem de grootste onderscheiding; de muziek brak midden in een dansnummer af en liet eene schetterende fanfare hooren. Men verdrong zich tot een kluwen te zamen, welks middelpunt de magere man in den bruinen reisjas vormde, die het hoofd nog altijd met den castoren hoed bedekt hield. Hij boog nauwelijks merkbaar het hoofd, toen de fanfare geblazen werd; iedere lijn, iedere rimpel van zijn aangezicht was tot den ouden vorm en stand teruggekeerd.

Het paar in de vensternis werd eerst opmerkzaam, toen de muzikanten hun dans afbraken en de naam „Berekrans" door de ruimte vloog, die tot danszaal was ingericht.

Op hetzelfde oogenblik schreed de oude heer hen evenwel voorbij. Een enkele blik, koud en scherp tegelijk, onbarmhartig en toch vorschend, zooals men van hem gewoon was, viel op de beide jonge lieden en op Anna die, onwillekeurig sidderend, zich vaster tegen Frans aandrukte. Vervolgens zette hij zijn weg voort in de richting der hem welbekende eerekamer, totdat hem de weg door de begroetenden werd afgesneden.

„Frans", kwam als een ademtocht over Anna's lippen, „God zij mij en het kind genadig! Die man bezit geen hart. Hoe zal ik hem kunnen beminnen? hoe onzen knaap leeren, hem te beminnen?"

De jonge man antwoordde niet; hij was zeer bleek en zijne lippen waren vast opeengeklemd. Hem zelven scheen de vader harder, gevoelloozer dan ooit — het deel zijner konst was hem nu met zekerheid bekend; hij behoefde niet meer te vermoeden.

Horat vervolgd.

Een geheimzinnige geschiedenis.

Een in Charleroi bekend koopman heeft een buitenhuis te Marcinelle. Sinds de vorige week Woensdag gebeurden daar vreemde dingen; een onvindbare stille kracht slingert bij onregelmatige tusschenpoozen, maar met groote juistheid keisteenen door de ruiten van de woning, waardoor groote schade wordt aangericht. Woensdagochtend om tien uur viel het eerste projectiel op de glazen overkapping van een binnenplaatsje. Eerst dachten de bewoners aan kwajongens of aan een of ander toeval, maar het bombardement duurde voort tot twaalf uur. Daarop trad tot twee uur een pauze in, waarna de spotgeest zijn vernielingswerk weer hervatte tot 's avonds ruim zes uur. 's Nachts was het rustig, maar 's morgens in de vroegte kletterde alweer de eerste steen door de serreruit. Intusschen was de justitie gewaarschuwd en werd een onderzoek ingesteld — zonder resultaat. De villabewoner riep toen de hulp in van de gendarmerie. Een kapitein met zes man in burgerkleeren kwamen in het spookhuis en betrokken de wacht, doorzochten tuin en omgeving; niets te vinden. Maar de steenen bleven vallen. Vermoedelijk kwamen zij over een afstand van ongeveer twee honderd meter aangevlogen.

Vrijdagmiddag onderzochten de kapitein en de officier van justitie, voor een venster der bovenverdieping geposteerd, onafgebroken met hun verrekijkers het voorterrein — maar de schutter was niet te vinden. De bewoner heeft vrouw en kinderen naar bloedverwanten gebracht, omdat het verblijf in de villa langzamerhand gevaarlijk werd.

De geheele buurt is natuurlijk in opschudding en allerlei geruchten zijn in omloop, volgens den een is het werk van een krankzinnige, volgens anderen is hier wraakneming in het spel; terwijl velen natuurlijk ook aan bovennatuurlijke machten denken!

Intusschen, zegt het Hbl., is het geheim nog niet opgelost.

Duitschland.

Mobilisatie in Straatsburg.

Door een loos telegram is deze week het heele garnizoen van Straatsburg in beweging gebracht. Des middags ontving de gouverneur een telegram uit Weissenburg, waarin gemeld werd, dat de Keizer om 12 uur te Straatsburg zou komen, en bevel gaf om onmiddelijk het garnizoen te doen vóór-rukken.

Dadelijk werd er in het garnizoen alarm geblazen en 's middags rukten troepen van alle wapens in veldtenue naar het groote exercitieplein, waar zich reeds prins Joachim van Pruisen en de generaal-stadskommandant, graaf Wedel, hadden opgesteld. Nadat de troepen reeds waren uitgerukt, kreeg men op telegrafische navraag te Berlijn tot antwoord, dat de Keizer reeds te Koeningsberg was aangekomen.

De opsteller van het valsche telegram is de vroegere aspirant-betaalmeester, Keller, die voor eenigen tijd wegens onregelmatigheden werd ontslagen en door het militair gerechtshof ontoerekenbaar werd verklaard.

Om aan te toonen, dat hij wel degelijk toerekenbaar is, heeft Keller, gekleed in uniform, aan een postbeambte een geheel in den vorm opgesteld telegram van de regeering ter hand gesteld. Met een afschrift daarvan heeft hij zich vervolgens naar het bureau van een dagblad begeven om zijn toerekenbaarheid te bewijzen.

Omtrent de mobilisatie in Straatsburg, die het gevolg was van een telegram van een krankzinnige, vinden wij in Duitsche bladen nog de volgende bijzonderheden:

Tegen elf uur werd het geheele garnizoen in opschudding gebracht door het bericht, dat de keizer rond één uur inspectie zou houden over de troepen. Binnen eenige oogenblikken heerschte alom 'n koortsachtige bedrijvigheid. Van alle kanten kwamen de soldaten aangeloopen of gereden om zich naar de militaire oefeningsplaats, te begeven. Ook prins Joachim snelde hierheen om zijn keizerlijken vader te begroeten. Allerwege verschenen vlaggen, en zoo vlug men kon, bracht men hier en daar versieringen aan.

De menigte nabij het parade-terrein was buitengewoon groot; en toen het luchtschip „Zeppelin„ op de oefeningsplaats daalde verspreidde zich onder de met spanning wachtende bevolking de tijding, dat de keizer met het luchtschip aangekomen was.

Toen echter de keizer om twee uur nog niet verschenen was, maakte een pijnlijke onzekerheid zich van de militaire en civiele overheid meester. Men telefoneerde naar Berlijn en vernam, dat men daar van niets wist, en dat de keizer naar Koeningsberg was ter viering van den honderdjarigen gedenkdag van den opstand tegen de vreemde overheersching in Pruisen.

Voor den vorm werd nu een korte troepenrevue gehouden, en de menigte keerde teleurgesteld huiswaarts.

Dadelijk ging men op zoek naar den opsteller en afzender van het valsche telegram.

Spoedig had men hem; het is de vroegere betaalmeester Wolter uit Metz. Deze was eenigen tijd geleden, bij vervolging wegens diefstal, ontoerekenbaar verklaard. Hierover was de man zeer verbitterd en hij zon op wraak.

Toen men hem daarenboven naar de „Charité" te Berlijn zond, waar hij wederom ontoerekenbaar verklaard werd, kende zijn wraaklust geen grenzen meer. Te Metz teruggekeerd, verklaarde hij aan eenige bekenden, dat hij een poets zocht, waarover de geheele wereld spreken zou.

Toch blijft het een geheim, hoe hij zijn plan heeft kunnen volvoeren; zeker is, dat hij op een of andere wijze het cijfer der keizerlijke telegrammen heeft kunnen achterhalen, waardoor verklaard wordt, dat het plan gelukt is. Bij den opmarsch der troepen beschouwde de man lachend de koortsachtige bedrijvigheid. Naar verluidt, zou hij eenzelfde telegram naar Colmar en Mülhausen gezonden hebben, met hetzelfde gevolg; doch dit bericht vinden wij nog nergens bevestigd.

Met de Straatsburgers heeft Wolter ook de Parijsche „Intransigeant" leelijk te pakken gehad. Haar correspondent, die eens heel vlug wilde zijn, seinde aan zijn blad: „Keizer Wilhelm is om kwart voor één Straatsburg binnengereden. Het onverwachte bezoek des keizers heeft groote beroering onder de bevolking teweeggebracht. De keizer beval een moblisatie van alle regimenten. De troepen verzamelden zich op het exercitieveld, waar de keizer ze inspecteerde".

* * *

En dit alles geschiedde op het onnoozele telegrammetje van den onnoozelen oud soldaat; „Kom om 12 uur per automobiel aan. Rijd naar het oefeningsterrein. Het geheele leger moet gealarmeerd worden."

WILHELM.

Frankrijk.

Vreeselijke dubbele moord.

Te Parijs is een dubbele moord gepleegd, die Donderdag ontdekt is. In de Nolletstraat woonde een oude heer van 83 jaar, de rijke rentenier Peltier met een 43-jarige dienstbode, die ongunstig bekend stond. Donderdag zijn zij beiden dood gevonden, Peltier in een van de kamers op de derde verdieping van het huis, dat zijn eigendom was; de dienstbode in haar eigen kamer, beneden, die op een tuintje uitkomt. De moordenaars hebben hun slachtoffers door verstikking gedood, door hun proppen niet slechts in den mond, maar tot heel diep in de keel te duwen. Het hoofd van de vrouw was sterk gezwollen, de lippen waren gescheurd. Men vond de lijken van den man en de vrouw met gebonden handen, maar men vermoedt, dat de moordenaars eerst na hun schandstuk volbracht te hebben hun slachtoffers gebonden hebben. Zonder twijfel is diefstal de beweegreden tot den dubbelen moord geweest; de oude heer Peltier stond als zeer vermogend bekend. Van de daders is totdusver geen spoor ontdekt. Het was echter bekend, dat de dienstmeid buiten het huis van haar meester in zeer slecht gezelschap verkeerde.

Italië.

Een advocatenstaking.

Te Benevento, in Midden-Italië, staken volgens het Hbl. de advocaten.

Zij hadden protest aangeteekend tegen verschillende maatregelen, door den procureur-generaal tegen hen genomen. Toen zij hun zin niet kregen, besloten zij in staking te gaan.

Van de 70 ingeschreven advocaten staken er 62.

Binnenlandsch Nieuws.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER.

Nadere aanduiding van de Feestdagen die in wettelijke voorschriften met den Zondag op eene lijn worden gesteld.

Voorloopig verslag.

Terwijl sommige leden verklaarden de bedoelingen der regeering rechtszekerheid te scheppen, te waardeeren, meenden anderen, dat de woorden: „ter wille van de rechtszekerheid" in de beweegreden van dit wetsontwerp niet op hunne plaats waren. Naar hun oordeel bestond er, na het bekende arrest van den Hoogen Raad geenerlei rechtsonzekerheid en kon ter rechtvaardiging van het wetsontwerp in de beweegreden slechts worden vermeld, dat het wenschelijk is de in het ontwerp genoemde dagen met den Zondag gelijk te stellen.

Hiertegenover werd de beweegreden door eenige leden verdedigd. Een andere opvatting dan die van den Hoogen Raad blijft verdedigbaar en waar dit college bevoegd is op zijn thans geuit oordeel terug te komen, meenden deze leden, dat dit wetsontwerp, inderdaad er toe zal leiden de rechtszekerheid te bevorderen.

Vond de strekking van het wetsontwerp vrij algemeen bijval, enkelen konden er zich niet mede vereenigen, wijl zij daarin een inbreuk op de godsdienstvrijheid zagen, immers men wordt gedwongen te rusten op dagen, die naar eigen geloofsovertuiging niet steeds feestdagen zijn. Waarom bepaalt het wetsontwerp zich niet tot de algemeen erkende christelijke feestdagen, vroegen deze leden.

De redactie van het eenig artikel werd door vele leden aan critiek onderworpen. Onder meer betwijfelde men, of het artikel van toepassing zal zijn te achten op de Zondagswet waarin toch geen feestdagen met den Zondag „op gelijke lijn" worden gesteld, doch een geheel andere omschrijving wordt gebezigd.

Eenige leden [illegible]erden als bezwaar tegen het wetsont[illegible]werp aan, dat daarbij voor het geheele [illegible]and gelijkvormig de feestdagen, met d[illegible]n Zondag op gelijke lijn te stellen, w[illegible]orden bepaald. Eene zoo algemeene rege[illegible]ling achtten zij vooral met het oog op de [illegible]arbeidsverhoudingen niet aanbevelensw[illegible]aardig en zij gaven in overweging de [illegible]aststelling van feestdagen voor de on[illegible]erscheide provinciën te doen geschiede[illegible] door Ged. Staten. Alsdan zou met [illegible]e afwijkende opvattingen in versch[illegible]illende landstreken rekening kunnen ge[illegible]houden worden. Deze leden wezen er o[illegible], dat bijv. in R. K. streken het Drie[illegible]koningenfeest en het feest van Petrus [illegible]en Paulus algemeen worden beschouw[illegible]d als Zondagen, op die dagen wordt [illegible]aar niet gewerkt.

Het denkbeeld [illegible]an provinciale vaststelling van de [illegible] vieren feestdagen vond bestrijding b[illegible] andere leden.

Grondwetsherziening.

Ingediend is een wetsontwerp tot het in overweging nemen van twaalf voorstellen van verandering in de Grondwet.

De „Pr, 's-B. Ct." geeft in 't kort de voorstellen als volgt weer:

Voorgesteld wordt gezinshoofdenkiesrecht. Kiesgerechtigd zijn alle mannelijke (dus niet de vrouwelijke) Nederlanders, die den leeftijd van 25 jaar bereikt hebben en aan het hoofd van een gezin staan, als zelfstandige personen optreden, een en ander nader te regelen bij de wet.

Voor militairen beneden den rang van officier kan de wet het kiesrecht schorsen.

Geen kiesrecht hebben zij die krachtens rechterlijke beschikking van hun vrijheid zijn beroofd, krankzinnig zijn verklaard of die gedurende tenminste 3 maanden van een gemeentebestuur of andere niet-kerkelijke instelling, geldelijken steun hebben genoten. De mogelijkheid wordt geopend van invoering van een stelsel van evenredig kiesrecht. Voor de *Eerste Kamer* zijn verkiesbaar dezelfde personen als voor de Tweede Kamer.

De Eerste Kamer krijgt het recht van regres.

Het voorstel der Staatscmm. in zake uitkeeringen uit 's rijkskas aan kerkgenootschappen wordt niet gevolgd.

Slechts voor zoover het *bijzonderonderwijs* te kort schiet treedt de overheid op. Aan scholen, door particulieren opgericht, moeten gelijke geldelijke aanspraken tegenover de overheid worden verzekerd als aan openbare scholen.

In zake *Grondwetsherziening* zal in tweede lezing in vereenigde vergadering een voorstel ten minste 26 stemmen van leden der Eerste Kamer en 51 stemmen van leden der Tweede Kamer moeten verwerven.

Het *Koninklijk inkomen* uit 's rijkskas wordt op f 800.000 ettracht; De uitgaven voor het onderhoud van de zomer- en winterverblijven, die nu f 50.000 bedragen, worden verdubbeld. Het inkomen eener Koningin-Weduwe en van een Prins van Oranje blijft hetzelfde, doch ook een Prinses van Oranje zal eenzelfde inkomen genieten als een Prins (f 100.000 en f 200 000 na het voltrekken van een huwelijk.)

Het *regentschap* wordt nader geregeld.

Omschreven wordt wat grondwettelijk bij de *macht des Konings* berust. Aan de woorden „bij de gratie Gods" is grondwettelijk ondergrond gegeven. De erkenning, dat alle macht van God afkomstig is, behoort ook in de Grondwet niet te ontbreken.

De zitting der *Tweede Kamer* wordt met een jaar verlengd. De leden zullen een schadeloosstelling genieten van f 3000, de voorzitter eene van f 8000. Na aftreden bestaat aanspraak op pensioen.

Voor het bijwonen van alle vergaderingen, zoowel van de volle Kamer als van de commissiën, wordt vergoeding van reiskosten toegekend.

Het ministerschap is niet vereenigbaar met het lidmaatschap der Kamer.

Uit de grondwet verdwijnt het gebiedend voorschrift, dat elk lid hoofdelijke stemming vermag te eischen.

Alleen het gelijktijdig bekleeden van het Eerste Kamer-lidmaatschap met dat van de *Prov. Staten*, door welke men gekozen is, wordt uitgesloten.

De bepaling, dat de *gemeenteraad* aan 't hoofd der gemeente staat, wordt geschrapt. De openbaarheid der raadsvergaderingen krijgt grondwettelijken ondergrond.

De weg wordt gebaand voor *strafprocedures* gelijk zij met name in Engeland voor een politierechter worden gevoerd.

Hof en Aschwoensdag.

Dat bij het vaststellen van data voor Hofpartijen niet met ieders voorkeur kan rekening worden gehouden, zal iedereen wel begrijpen. Maar wij meenen toch in alle bescheidenheid te mogen wijzen op het onwenschelijke van het geven van een officiëel diner aan de burgelijke autoriteiten op Asch-Woensdag, zooals Woensdag gebeurde. In kringen van Katholieken onder deze genoodigden heerscht dan ook over dit feit, naar ons bekend is, ernstige ontstemming. Tijd.

G. J. C. A. Pop.

Uit de beste bron verneemt de „N. R. Ct.", dat de heer G. J. C. A. Pop de directeur-generaal der posterijen en telegrafie 14 dezer zijn functiën zal neerleggen. Zijn vertrek naar Indië is bepaald op 26 April.

Een lief vrouwtje.

Te Rotterdam werd de 52 jarige losswerkman J. F. Wammers, Dinsdagnacht door een vrouwspersoon met een broodmes in de linkerborst gestoken, waardoor hij hevig bloedend verwond werd. De daderes meldde zichzelve aan op het politieposthuis aan de Vredenoordlaan, waarop ijlings agenten zich naar de woning spoedden, alwaar de zwaar gewonde man werd aangetroffen. Hij werd naar het Ziekenhuis aan de Coolsingel gebracht.

Het bebloede broodmes is in beslag genomen. Tel.

Kind verbrand.

Woensdag is te Baarn het 3-jarig dochtertje van den wisselwachter H. van Dijk in aanraking gekomen met enn brandende kachel, zoodat de kleertjes vlam vatten en het kind spoedig de gevolgen is overleden.

Brand.

Men meldt uit Berg en Terblijt, aan de „D. K." dat aldaar de huizen der heeren Ubachs en Smeet in vlammen zijn opgegaan; het vuur was zoo hevig dat aan redden niet te denken viel; vele huismeubelen, alsmede een drietal varkens zijn verbrand. De gebouwen waren gemaakt van een stalling der eens zoo kapitale bouwhoeve Rooiomgaarde genaamd, die in de middeleeuwen als Tempeliers klooster gebruikt werd en waarvan zelfs de geschiedenis van den H. Gerlachus reeds gewag gemaakt wordt. Het hoofdgebouw is gespaard gebleven. Verzekering dekt de schade, oorzaak onbekend.

De uitsluiting in de sigaren-industrie.

Donderdag is de termijn vervallen dat de stakingen te Rotterdam, Dordrecht en Gorinchem nog konden opgeheven worden zonder dat door de patroonsorganisatie tot een tegenactie zou worden overgegaan. Aangezien dat de stakingen nog voortduren is door het Verbond van de Vereenigingen van Sigarenfabrikanten aan de arbeidersvereenigingen telegrafisch kennis gegeven, dat met ingang 15 Februari, ingevolge het genomen besluit, de uitsluiting, in de fabrieken harer leden moet worden toegepast en het oog op de bestaande contracten moesten den werklieden Donderdag of uiterlijk Vrijdag de dienstbetrekkingen worden opgezegd

* * *

Aan het schrijven, Woensdag door de hoofdbesturen der vier werkliedenorganisaties aan het verbondsbestuur der patroonsvereenigingen gericht, is het volgende ontleend:

De organisaties verklaren nogmaals dat zij van hun Gemeenschappelijk Program geen enkel punt loslaten, doch wanneer zij acceptabele loonregeling ontvangen onmiddelijk tot onderhandeling met het bestuur van het patroonsverbond of met de bij het Verbond aangesloten vereenigingen bereid zijn.

Na een weerspreken van de verklaringen der patroons omtrent het vaststellen der loonen, luidt het als volgt;

„Vervolgens wordt in Uwe missive gezegd, dat U nog eens een laatste poging wilt wagen welke tot oplossing van de bestaande geschillen kan leiden en het Verbondsbestuur daarom in zijne vergadering van 28 Jan. besloot tot instelling eener kommissie tot regeling van alle in de aangesloten vereenigingen, vast te stellen loonen en met de opdracht die loonen aan een grondig onderzoek te onderwerpen. Wij waardeeren goede bedoelingen maar het is voor ons toch van belang te weten op welke wijze die kommissie zal fungeeren. En hebben onze organisaties medezeggingschap? Welke bevoegdheden zal deze kommissie hebben? Zijn hare beslissingen bindend voor beide partijen? Welke resultaten kunnen de werklieden van hare werkzaamheden verwachten? Omtrent dit alles tasten wij in het duister, en zou het ons daarom zeer aangenaam zijn, wanneer wij op onze gestelde vragen konkrete antwoorden ontvingen, hetzij schriftelijk hetzij mondeling, opdat wij goed zullen weten welke bedoelingen bij u met het instellen dezer commissie voorzitten."

Het slot van het schrijven is opgesteld als volgt:

„Aan uwen eisch, om de werkstakingen in meer genoemde plaatsen vóór 6 Februari op te heffen kunnen wij, gezien de momenteele situatie (de vage toezegging uwerzijds dat een commissie tot onderzoek der vast te stellen loonen is benoemd), dan ook niet voldoen.

Wij zijn echter gaarne bereid over een en ander met u van gedachte te wisselen, Datum en plaats laten wij geheel te uwer dispositie."

* * *

Donderdagavond hield te Amscerdam de vereeniging van sigarenfabrikanten te Amsterdam. in café „De Roode Leeuw", een ledenvergadering ter bespreking van de door het Verbond van Vereenigingen van Sigarenfabrikanten voorgenomen uitsluiting op 15 Februari a.s.

Een besluit te dien opzichte werd nog niet genomen.

Te Gouda, Utrecht, Rhehen en Weesp is de uitsluiting tegen 15 dezer toegepast.

Jeugdige boeven.

Een 20 jarige loopjongen, die een jaar of zes in het Centraal Station te Amsterdam werkzaam was, den laatsten tijd in de afdeeling „achtergelaten goederen", was er op 7 December l.l. bij tegenwoordig, dat een beambte een city-bag deponeerde, welke in een tweede klasse-coupé van een trein tusschen Rotterdam en Amsterdam was achtergelaten. Hij kwam te weten, dat de vergeten city-bag o.m. bevatte een bruin lederen portefeuille met een bankbiljet van f 25, een tabaksdoos, een zwart lederen sigarenkoker met eenige sigaren, alsmede een kaart waarop de naam stond van „Veldhuizen van Zanten."

Van zijn wetenschap maakte hij een 18-jarigen knaap, dien hij kende, deelgenoot. Hij schreef vervolgens een brief van dezen inhoud:

Beste Marie, ik heb in den trein een city-bag laten liggen. Laat een van je zoons even naar het station gaan om die tasch te halen.

De groeten van uwen vader

VELDHUIZEN VAN ZANTEN.

Met dezen brief begaf de 18 jarige zich, naar het „Hbld." vertelt vervolgens naar het bureau bestemd voor het deponeeren van in den trein achtergelaten of vergeten goederen aan het Centraal-Station en overhandigde hem aan den beambte, met de afgifte belast, daarbij voorgevend de kleinzoon, althans een familielid van den heer Veldhuizen van Zanten te zijn en Klei te heeten. Met dezen naam teekende hij in het register voor ontvangst, waarop hij de city-bag met inhoud meekreeg.

Van de opbrengst van het op deze onrechtmatige wijze verkregen maakten beide knaapen goede sier.

De politie legde echter spoedig de hand op hen, Bij hun aanhouding gaf de 18 jarige als de woonplaats van „Klei" op Vaarstraat 4, het adres van de strafgevangenis aan den Amstelveenscheweg!

Beide knapen werden gedetineerd en stonden gisteren voor de rechtbank te Amsterdam terecht. Zij bekenden. Het O. M. eischte tegen den loopjongen der H. IJ. S. M. acht en tegen den 18 jarigen knaap zes maanden gevangenisstraf.

Wandschilderwerk.

Bij een restauratie in den huize Cliftwijck te Amerongen, aangekocht door de zusters Stap en ingericht tot rust- en herstellingsoord, is, toen een der kamers van het moderne behangselpapier werd ontdaan, daaronder een rijk beschilderdedoek te voorschijn gebracht, waarvan dadelijk vermoed werd dat het kunstwaarde bezat.

Het wekte dan ook veler verwondering op en reeds werd er een groote som gelds voor geboden. Kenners, die reeds van elders kwamen kijken begrootten de waarde echter veel hooger.

Drie van de kamerwanden bleken met zulk doek behangen. Hgz.

Esperanto.

Het aantal Esperanto-groepen in Nederland steeg in het jaar 1912 van 36 tot 55.

Bij de besprekingen, welke op initiatief van den Franschen minister-president, den heer Poincaré, tusschen de groote mogendheden zijn gehouden betreffende de in Turkije in te voeren hervormingen, opperde Engeland eenige bedenkingen tegen den voorgestelden tekst, waarin vermeld werd dat de mogendheden zouden „prendre en main", de toepassing der hervormingen. Dit Fransche „prendre en main", hetgeen meer beteekent het met aandacht volgen der hervormingen, heeft een geheel andere beteekenis dan de Engelsche vertaling dezer uitdrukking „To take in hand" toch doelde er ook op dat de mogendheden, met terzijdestelling van Turkije, zelf de regeling der hervormingen zouden ter hand nemen. Deze directe interventie nu, wilde men te Londen niet, evenmin als te Weenen of te Berlijn. En zoo dreigden wegens een uitdrukking, waarvan de beteekenis in twee talen verschillend is, de besprekingen op niets uit te loopen. Het misverstand werd opgelost, maar toch dunkt het ons niet overbodig dat de regeeringen besluiten om te „prendre en main" of beter om „to take in hand" de invoering van de internationale hulptaal Esperanto. Met het gebruiken van dit eenvoudige hulpmiddel zullen de vergissingen, vertragingen en de belachelijke complicaties, ontstaan door verscheidenheid van talen, verdwijnen.

Avondp.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 8 *Februari* 1913.

— Bij het gemeentebestuur zijn plannen in bewerking om de waterlossingen buitenaf te verbeteren, waardoor dan ook vanzelfs de buitenwegen in beteren toestand komen.

Hier en daar zullen voor dat doel buizen gelegd worden, vooral onder de hekkendammen, om zoodoende het water af te voeren in de openbare loopen.

Het is te hopen dat de landbouwers, in dit zeer moeilijke werk hun raad en steun zullen verleenen.

— Den laatsten tijd worden door de jeugd hier en daar ruiten ingegooid.

Deze week heeft de politie een paar van die belhamels eens geducht de les gelezen.

Boxtelsche R. K. Esperantisten vereeniging.

Algemeene vergadering op Zondag 9 Februari 1913 in de zaal van Mej. Wed. H. Merks ten 6½ ure 's avonds.

Trouwe opkomst wordt dringend verzocht.

AGENDA

1. Opening.
2. Notulen.
3. Mededeelingen door het Bestuur.
4. Verkiezing van een Bestuurslid (Vacature de WelEerw. Heer J. Nuijens)

PAUZE

5. Lezing van Mej. van Griensven uit 's Bosch, over het ontderwerp: „Heeft Esperanto een toekomst?"

N.B. Deze vergadering is alleen toegankelijk voor de leden; voor de lezing van Mej. van Griensven echter hebben de leden het recht van introductie.

Namens het Bestuur,
H. RAUPP
Secretaris.

Gemonde. Vrijdag is alhier de nieuwe pastorie en de verbouwing der bijzondere-school aanbesteed.

Voor de massa is ingeschreven als volgt:

v. Helmond, Vucht	f 23.974
C. v. Erp, Kerkdriel	- 21.470
Bierings, St. Michiels-Gestel	- 20.230
Woertman, Deventer	- 19.920
v. d. Riggelaar St. Michiels-Gestel	- 19 900
Gebr. Krijt, Rosmalen	- 18 695
H. Weijts, 's-Bosch	- 18 600
J. v. Dun, Vucht	- 18 419
Fr. v. Heesch en A. J. v. d. Heijden, Boxtel	- 18.150
Horvers, Tilburg	- 17.760
Gebr. v. d. Laar, Boxtel	- 15.993

Liempde. Volgens opgemaakt statistiek over 1912 zijn alhier geboren: 23 m. en 21 v. samen 44; ingekomen: 33 m. en 33 v. samen 66. Overleden: 7 m. en 11 v. samen 18. Vertrokken: 37 m. en 43 v. samen 80. Zoodat de bevolking op 1 Januari 1913 was vermeerderd met 12 en bedroeg 758 m. en 717 v. totaal 1475 inwoners.

Haaren. Zondag j.l. gat de Tooneelvereeniging „Rust Schenkt Nieuwe Kracht" uit Udenhout in het Café van Mej. de Wed. C. Papen alhier eene uitvoering; de zaal was tot in het uiterste hoekje met belangstellenden gevuld. De komische voordrachten en het Blijspel „Een mielukte Waarzeggerij", liepen buitengewoon goed van stapel, en wat vooral mooi was: de Zangnummers van de heeren Gebroeders Hamers. In één woord: het was een mooie avond, en na afloop der uitvoering bleven allen nog een tijdje gezellig bijeen, de hoop koesterende „R. S. N. K." weer eens spoedig in hun midden te zien.

— De vastenavonddagen hebben in onze gemeente een kalm verloop gehad. Zondag was het nog al druk en ook Dinsdagavond, hoewel dronkenschap en dergelijke brasserijen hier niet plaats vonden. Een ieder viert hier vastenavond op een gepaste manier. Gewerkt wordt er niet en des avonds gaat men een partijtje biljarten of kaartspeelen.

Oisterwijk. Onlangs is medegedeeld, dat aan de leening welke de vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten uitgeeft om bosschen en vennen van „den Hondsberg", te Oisterwijk, aan te koopen, nog ongeveer f 15 000 ontbrak. Dit bericht is niet zonder goed gevolg gebleven. Door particulieren werd sedert nog voor f 5000 ingeschreven, terwijl enkele dagen geleden de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch besloot ook voor f 5000 in te teekenen, gelijk, naar men weet, vroeger reeds werd besloten door de Prov. Staten van Noord Brabant en door ds Gemeenteraden van Oisterwijk en Tilburg. Van de ontbrekende f 15.000 is dus reeds f 10.000 bijeen, zoodat er nu nog slechts f 5000 te kort komt. Dit moge nu inzonderheid ter kennis komen van hen, die sympathie voor het streven der vereeniging gevoelend, er nog niet toe zijn overgegaan, die sympathie metterdaad te bewijzen. Dat dus allen, die prijs stellen op het behoud van dit bij uitstek schilderachtige stuk vaderlandsche natuur, iets bijdragen, opdat het voorgoed aan sloopershanden worde onttrokken. Op het bureau der vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten (Rokin 69, Amsterdam) zijn prospectussen verkrijgbaar voor de leening, die verdeeld is in obligaties van f 1000, f 500 en f 250. Ook giften kunnen daarheen worden gericht.

Handel. Betreffende den diefstal van het antieke Madonna-Beeldje te Handel kunnen we nog melden dat door een der schoolkinderen het zilveren kroontje van het Jezuskindje gevonden is. De jongen, die in den waan verkeerde dat het een pijpendopje was, liet het zijn vader zien die het herkende. Het voorwerp is gevonden vlak bij het kapel. Buiten dit is tot heden geen spoor van den diefstal ontdekt.

Tilburg. De cijfers, welke de Burgemeester van Tilburg in den gemeenteraad over den loop der bevolking zijner stad heeft medegedeeld, zijn niet bemoedigend.

Het aantal geboorten neemt jaarlijks af en in de laatste 10 jaren is het cijfer zelfs met een grooten sprong naar beneden gegaan.

Wij zijn dus ook hier bezig, zegt de „N. T. C." mede te doen aan den zelfmoord van ons ras. Want dat deze erge teruggang der geboortecijfers van 38.35 per duizend inwoners in 1903 op 31.80 in 1912 grootendeels moet worden geboekt op rekening van het Nieuw-Malthusianisme, lijdt geen twijfel.

En hieruit moet verder de gevolgtrekking worden gemaakt, dat het godsdienstig gehalte onzer bevolking achteruit gaat. Want de eenig zekere afweer van het egoïstisch euvel van dezen tijd, is een levendige geloofsovertuiging, welke naleving van de de moraal, de christelijke en de natuurlijke, gebiedend voorschrijft. Ctr.

Uden. Een ernstige mishandeling heeft Dinsdagavond plaats gehad tusschen Uden en volkel. De landbouwer M. Veld paus een gehuwd man, die huiswaarts keerde, werd door een zestal personen, die hij ontmoette, zonder de minste aanleiding aangevallen. Hij ontving een diepe snede over het hoofd en een steek in den buik, zoodat de ingewanden uitpuilden. Zijn toestand was zoo bedenkelijk, dat hem de laatste H. Sacramenten zijn toegediend.

In verband met deze laffe aanranding zijn door de politie een zestal personen gearresteerd, waarvan een drietal als vermoedelijke daders zijn vastgehouden.

's Bosch. Naar aanleiding van het Kon. besluit waarbij den Z.Eerw. Z.Gel. heer dr. C. F. X. Smits op zijn verzoek eervol ontslag is verleend als commies bij het Rijks-archief in Noord-Brabant, schrijft „Het Hsg." het volgende:

Gedurende de 8 jaar, dat dr. Smits in deze functie werkzaam was, heeft hij zich voor kunst en kunsthistorie een groote naam weten te maken en vele verdienstelijke werken van zijn hand kwamen tot stand.

Een opsomming alleen van de onderwerpen door hem behandeld en de tijdschriften en uitgaven in binnen- en buitenland, waaraan hij zijn gewaardeerde medewerking verleende, zou kolommen vorderen. Maar wat hoeven wij daarvan te gewagen nu wij niet staan voor een afgesloten loopbaan, maar voor een leven in de volle kracht, dat nog zooveel belooft.

Met dr. Smits mage een zeer bekwaam, ijverig en hoogst verdienstelijk ambtenaar van het archief heengegaan, hij heeft thans de handen vrij om elders zijn volle kracht te ontplooien.

Heusden. Men schrijft aan de Msb.

In het naburige Veen is een landbouwerswoning afgebrand, waarbij de wed. Vos en haar 40 jarige knecht, Van Brakel, zijn omgekomen. De woning brandde geheel uit. Ook het vee werd een prooi der vlammen.

Nader meldt men nog:

De brand brak Woensdagavond uit. In het achtervertrek werden de lijken der beide slachtoffers gevonden. Een lampje lag in de nabijheid, zoodat men vermoedt, dat een hunner daarmee een ongeluk heeft gehad. Bij den brand kwamen ook nog tien runderen en een hond om.

Paardenfokkerij.

Verschenen in het Verslag, van den toestand der paardenfokkerij in Noord-Brabant over 1912, opgemaakt door de provinciale regelingscommissie voor de paardenfokkerij in deze provincie, voorzitter mr. A. Verheijden van Estvelt, secretaris de heer J. J. Daniëls.

Wij lichten de volgende cijfers uit het zeer lezenswaardig en voor de Noordbrabantsche fokkers onmisbaar verslag.

Op de najaarskeuring in 1911 en de voorjaarskeuringen in 1912 werden voor het dekseizoen 1912, 81 hengsten goedgekeurd, waarvan 26 behoorden tot het warmbloed- en 55 tot het koudbloedras.

Van dit getal werden 10 hengsten buiten de provincie gestationneerd, zoodat door 71 hengsten werd gedekt.

Door de in de provincie tehuis behoorende hengsten werden 9109 merriën gedekt, terwijl 382 merriën werden gedekt door hengsten, welke niet in Noord-Brabant waren gestationneerd, zoodat het totaal aantal gedekte merriën in deze provincie bedraagt 9491.

Het grootste aantal dekkingen (264) staat op naam van den heer W. v. d. Langenberg te Esch.

Door de 26 warmbloedhengsten werden 1555 en door de 55 koudbloedhengsten 7554 merriën gedekt. Hgz.

Rechtszaken.

Meineed.

Ter zitting van de Arrondissements-Rechtbank te 's-Bosch is Donderdag H. v. O. uit Oirschot gearresteerd als verdacht van meineed in een strafzaak.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 6 Febr. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: L. v. d. O. te Gemonde, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot 2 mnd. gev.; J. W. J. P. te Well, gem. Bergen, weigeren van visitatie, f 10 subs. 20 d. h.; B. N. te 's-Bosch, overtreding pers. bel., vrij; T. H. L. te Woensel, vernieling, verzetten verval en verklaard.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de Redakteur. 't Is 'n groote kunst op tijd te praote en op tijd te kunne zwijge. In 't aander krentje kenne ze veural die leste kunst uit de kunst.

Daar praote ze nog al is ooit mee ennen halleve mond vol over gemeentebelang. Mar as et er over uitgao 't gemintebelang te diene, as et er veural over uitgao de rechtverdighed de hand boven de kop te haawe, dan lijke ze daor wel doofstom.

Ik ha zoo gedacht: kijk, die rioleeringskwestie, des nou net iets nao hullie hand. De sik die is daar zoo wa aon bekend, en hullie aaw wethaawers van Leeuwe en de Spier hebben dè 't mist bedaon; daor zulle ze nou is fijn over wete te schrijve, docht ik.

Wa enne mins zen eige toch vergisse kan: ik heb er nog geen boe of gin ba over geheurd, gin stom letter over in dè krentjen gezien.

En nou zulle ze misschiens wel zegge: diejen boer die laot mer nie los, dieje vervelende vent. Mer des niks, as 't over de geminte, en bezunder as 't over centen uitgao, dan ben ik lang van aosem, dan wor ik nog 't nie gaaw muug.

Misschien haauwe ze zich nou wel zo stil um is goed uit te prekkezeere, hoe ze mee goed fesoen aon dè zaokje enne drèj zulle maoke. Mer dè zal anders nie hendig gaon, want de onrechtverdighed, die ligt er al te dik boven op.

Ik wil mar zegge, meneer de redakteur, det die lui der eige kunne opblaoze over enne niks, en dè ge ze gin woord heurt kikke, as der dinge op de proppe komme waor de heel geminte belang bij hee.

Ze schreve vruuger: dieje nuwe raod willen we wel is de geminte zien besture. Ze dochte, det ie dè nie lang vol zo haauwe. Dis leelik tegen gevalle. De geminte wordt minstens zo goed bestuurd en zeker zo eerlik as vruuger.

En dan krijgt de raod nog last van al de vuil zaakjes van veur jaore terug, net es nou wir mee de rioleering. Zie de, die kon ie dan ook nog is in orde gaon brenge. En dè riep dan nog over 't puik bestuur van vruuger.

Meneer de redakteur, ze hebbe der mee Vastelaovend nog al enkele gevat veur te laot in de herreberg zitte. Die meensche moeste wijzer zen en gaon um ellef uur nao huis. En as ze de nie getijd zen, waarom richte ze dan geen soseteit op, net as de heerkes; dan kunnen ze blijve zitte toe 's aanderendaags merreges, as ze 't veur diejen tijd nie muug zen.

TOON.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,58 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 7 Febr. f 1.35 à f 1.42½ per K.G.

Op 7 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.40, f 1.56 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 7 Febr. Hoogste prijs f 1.54 Laagste f 1.43, Middel f 1.48. Aanvoer 8945 K.G.

MAASTRICHT, 7 Febr. Botermijn. Aanvoer 46490 K.G. Hoogste prijs 1.59, middelste f 1,51, laagste f 1.46 per K.G.

's-Hertogenbosschè Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 7 Febr. Aanvoer 25780 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 5.— tot f 6 25

Markten.

Maandag 10 Februari.

Helmond: jaarmarkt.
Budel: jaarmarkt.
Utrecht: paarden.

Dinsdag 11 Februari.

Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Sprang: beesten, varkens en schapen.
Wagenberg: vee.
Wichen: jaarmarkt, paarden vee, schapen en varkens.

Woensdag 12 Februari.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Made: jaarmarkt.
Putten paarden.

Donderdag 13 Februari.

Geldrop: jaarmarkt, beesten.
Oirschot: jaarmarkt.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Schijndel.

van 1—31 Jan.

Geboren: Ardina C., d. v. J. v. d. Broek en F. Duijts, Lieseind. — Marinus, z. v. M. v. d. Vorstenbosch en H. Eijkemans, Beek. — Maria M., d. v. A. Bolwerk en H. Rovers, Heikant. — Johannes L., z. v. G. v. d. Vorstenbosch en C. W. Bogers, Wijbosch. — Johanna M. A., d. v. A. v. d. Eerden en J. M. Speeks, Kluis. — Antonius A., z. v. M. Gintelenberg en A. M. Hermes, Kluis. — Antonia, d. v. J. v. Houtum en W. Broeren, Kuilen. — Wilhelmus, z. v. H. Merks en G. Timmermans, Beek. — Leonardus H., z. v. A. v. Goch en J. Assink, Kluis. — Petrus, z. v. M. v. Beekveld en M. Rijkers, Houterd. — Huberdina, d. v. J. Kluitmans en M. A. v. d. Ven, Vossenberg. — Jan J., z. v. A. v. Kessel en A. v. d. Pol, Elde. — Gerardus, z. v. K. J. Schellekens en M. Schellekens, Molenheide. — Anna L., d. v. H. Heerkens en Th. M. v. d. Dungen, Heikant. — Maria M. Ch., d. v. G. v. d. Boom en M. v. Schijndel, Elschot. — Johannes P., z. v. M. Habraken en J. M. Fransen, Lavendonk. — Anna M., d. v. F. v. Oorschot en C. v. Kaathoven, Lieseind. — Adrianus, z. v. M. Geerts en C. Langenhuizen, Houterd. — Hendrika M., d. v. H. v. d. Boogaard en E. M. Spierings, Elschot. — Bernardus, z. v. W. v. Helvoirt en H. L. Huijberts, Broekstraat. — Johannes, z. v. G. v. d. Wijdeven en J. v. Zoggel, Wijbosch. — Hendrika, d. v. J. v. d. Heijden en M. v. Breugel, Meildoorn.

Overleden: J. v. d. Burgt 29 d., Wijbosch. — L. Wouters 69 j., Plein. — J. M. v. d. Laar 29 j., Wijbosch. — A. v. d. Bergh 52 j., Hermalen. — J. Timmermans 78 j., Schoot. — J. Putmans 86 j., Kuilen. — J. v. d. Heuvel 86 j., Dorp. — W. v. Houtum 68 j., Boschweg. — H. v. d. Heijden 2 d., Meildoorn.

Huwelijken: A. v. d. Steen 42 j. en A. M. v. Bollekom 24 j. — H. Timmers 34 j. en C. Dekker 27 j. — P. Verhagen 44 j. en A. Steenbakkers 30 j. — A. J. v. Liempd 26 j. St. Oedenrode en C. Dekkers 42 j. — H. v. Schijndel 28 j. St.-Oedenrode en H. v. d. Heuvel 21 j.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand Januari 1913.

Geboren: Maria, dochter van H. v. Rulo. — Martinus Cornelis, z. van Adrianus Asveld. — Hendrika Wilhelmina, d. van H. v. d. Meijden. — Wilhelmina, d. van Willem v. d. Pasch. — Antonia Maria, d. van H. Krol. — Henricus, z. van H. v. Erp.

Overleden: Lambertus Venmans.

Een levenloos aangegeven.

Gehuwd: Andreas Daamen met Wilhelmina van Kempen.

Gemeente Berkel c.a.

Van 31 Jan. — 7 Febr.

Geboren: Johannes M. z. van J. Swinkels en A. v. d. Boer. — Catharina J. d. van M. v. Korven en J. van Gils. — Johannes A. z. van J. v. Esch en A. v. d. Ven.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

ADVERTENTIEN

Gevraagd:

Een nette Jongen

voor de WACHTKAMER 3e KLASSE van het STATION.

Loon f 5.— per week.

Zich aan te melden bij den Restaurateur.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 18 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en ten huize van Theods. van Oirschot te Gemonde-Boxtel:

Een 7-jarig *Ruinpaard*, 5 gevende en dragende *Koeien*, 4 *Hokkelingen* en 2 *Mestkalveren*.

Een 1-*paards Dorschmachine Karren*, *Ploegen*, *Eggen*, *Wanmolen*, *Tob en Stand* en meer *Landbouwgereedschappen*. *Kasten*, *Kisten*, *Stoelen*, *Tafels* en *Huisraad*. 5000 *K.G. Roggestroo*, 4000 *K.G. Drieshooi* en 8000 *Mutsaards*.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 21 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en ten huize van de Wed. Jac. Soeterings te Lennisheuvel:

Een aftandsch *Ruinpaard*, 3 gevende en dragende *Koeien*, 1 *Hokkeling*, *Karren*, *Ploeg*, *Egge*, *Tob* en *Stand* en meer *Landbouwgereedschappen*. *Kasten*, *Kisten*, *Stoelen* *Tafels*, en meer *Huisraad*.

Een partij *Hooi*, *Stroo*, *Aardappelen* en *Mest*.

EAU DE COLOGNE BOLDOOT

Verfrisschend
verkwikkend
versterkend

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij **DE GOEDE & LAP**, Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Vroege Paschen.

Wij ontvingen:

Nieuwe Japonstoffen.
„ Blousestoffen.
„ Kantstoffen.
„ Garneeringer..
„ Ceintuurs.
„ Kragen, Jabots.
„ Kanten, Festons.
„ Satinets, Voerings.
enz. enz.

Nieuwe Vitrages en Gordijnen.
„ Karpetten en Kleedjes.
„ Cocostapijten, Loopers.
„ Chineesche Matten en Kapstokmatten.
„ Deur- en Gangmatten.
„ Nieuwe Franje's en Galons voor Gordijnen.
enz. enz.

Nieuwe Bukskins.

N.B. Afgaande op het succes, wat wij reeds vorige jaren hadden met ons **Vloerzeil,** wat **zonder prijsverhooging kosteloos** wordt gelegd, en onze **Lancaster, Pluchette** en **Laken Overgordijnen,** deed ons besluiten hierin nog veel grootere voorraad te nemen, zoodat een ieder ruimschoots een keus zal kunnen vinden.

Beleefd aanbevelend.

Witteveen & De Mol - Boxtel.

The White Bioscoop

Programma van Zondag 9 Febr.

Van Orianda naar Simiz
prachtvolle natuuropname.

DE ONTZETTENDE WALS
groot lachsucces.

DE VERGIFTIGDE PIJL
Drama.

Rigadin is niet goed voor dieren
Komisch.

Zelfverloochening eener Zuster
groot gekleurd drama **1500 M. lang**
Gespeeld door de beste Artisten en Actrices

Electrische wasch en strijkinrichting
Trucs.

Onze beelden zijn ongevenaard scherp en stil.

Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Kinderen op alle rangen 10 cent.

Binnenkort de beroemde Passiespelen van Oberhammergau

Het goedkoopste adres
voor de
Aanstaande Vasten
is
M. OOSTELBOS, Rechterstraat, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond	30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „	40 cent.
Komijne Kaas	„ „	20—22 cent.
Bokking	„ stuk	4—5 cent.
Stokvisch	„ pond	30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk	5 cent.
Zoute Haring	„ „	3½ cent.
Sardines	„ blik	12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „	55 cent.
Kreeften	„ „	55 cent.
Bergen-op Zoomsche Ansjovisch	per pot	40—55 cent.
Paling in gelei	„ „	45—70 cent.

Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent
Appelstroop per blik 30 cent.
„ „ pond 17 cent.
Kandijstroop „ „ 12 cent.
Gember „ pot 40 cent.
Vijgen „ pond 11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.

Aanbevelend,
M. Oostelbos.

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL
Huishoudelijke Artikelen - IJzerwaren - Galanterien.

Voor het a. s. Seizoen ontvangen:
een groote partij Vlechtwerk
(KIPPENGAAS)
van 30 tot 180 cM. hoog, aan zeer billijke prijzen.

Groote sorteering Wasch- en Wringmachines.
Waschketels, Mangels, Ledikanten.
Geëmailleerde Fornuizen, Veevoederketels, Veevoedermolens.

Alle soorten IJzerwaren.
Spanzagen, Handzagen, Houtbijlen, Keukenbijlen, Slachtmessen Hamers, Nijptangen, Schroevendraaiers, Deursloten en Krukken, Metselaarsgereedschappen etc

Roskammen, Manenkammen, Borstels, Halsters en Touwwerk
Melkbussen, Melkzeeften, Kippenringen, Nesteleren.

Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:
De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,
der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

WINTERHANDEN

en Wintervoeten worden snel en afdoend genezen door den KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO.

Wacht niet te lang met het gebruik, want voor ge het weet gaan handen en voeten open en dan is uw leed niet te overzien. Wendt onmiddellijk den KLOOSTERBALSEM aan, welke heerlijk verzachtend en weldadig werkt, terwijl ge snel en afdoend zult genezen. Ook gebarsten handen (springende handen) worden snel genezen, indien men deze regelmatig met den Kloosterbalsem inwrijft. De Kloosterbalsem bijt niet zooals bijvoorbeeld glycerine. Wanneer ge eenmaal den Kloosterbalsem gebruikt hebt, gebruikt ge nooit geen andere middelen meer. De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50 Etsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; *Esch*, Wed. A KONINGS; *Gemonde* A. v. D. VELDEN-v. D SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 12. Zaterdag 8 Februari 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

VI.

Wanneer Lissabon gesticht werd, is onbekend. In oude tijden werd de stad „Olisipo" genoemd en men wil dezen naam van Ulysses afleiden, die dan de stichter der stad zou zijn. Anderen echter leiden den naam af van de Thoenisiërs die de stad 1,Alis ubbo" d. i. „Lieflijke bocht" noemden. Vermoedelijk komt deze afleiding de waarheid meer nabij.

Gedurende 600 jaren behielden de Romeinen de stad bezet en noemden haar „Felicitas Julia" De Mooren die haar in 716 innamen doopten haar „Al Aschbuna" tot dat in 1147 Koning Affonso Henriques, met behulp van duitsche, hollandsche en andere Kruisvaarders haar op den Islam veroverden.

Meermalen werd de stad door aardbevingen geteisterd, voor het laatst in 1755 toen 2/3 der stad vernield werd en veertigduizend menschen het leven lieten. Verschillende kerken werden toen geducht gehavend en de sporen van niet passende restauratie zijn bijna overal waar te nemen. De kerken en kloosters, de tot openbare gebouwen ingerichte oude kloosters, een enkel paleis, zijn na de plaats gehad hebbende aardbeving, de voornaamste overblijfselen der vroegere kunst. Op de eerste plaats mogen wij noemen den „Torre de S. Vincente", de prachtige kloosterkerk te Belem, waar Vasco de Gama begraven ligt, de ontdekker van den nieuwen zeeweg naar Indië. Hier vinden thans een kleine 800 verwaarloosde jongens een opvoeding die daar tot bruikbare menschen worden opgevoed.

De Kathedraal Santa Maria, Sé genoemd. Van deze zeer oude kerk is het niet bekend wanneer zij gebouwd werd; maar reeds in 715 bij den inval der Mooren, werd zij tot Moskee ingericht. Na den zwaren strijd der Kruisvaarders in 1147 werd zij weder tot haar oorspronkelijke bestemming terug gebracht en als katholieke kerk gebruikt. Weinige kerken kunnen op zulk een belangwekkende geschiedenis wijzijn.

De kerk S. Vincento, in 1147 gebouwd, waar het gebeente der hollandsche en duitsche kruisvaarders ligt, omgekomen bij den strijd tegen de Mooren. Dan de „Graca" kerk die al even oud is. De „San Joäo Baptista" dateert uit 1742, deze kerk moet schatten gekost hebben! De wanden en vloeren zijn versierd met mosaik. In het midden wordt de Doop van Christus voorgesteld naar Michael Angelo; de Blijde boodschap, de Nederdaling van den H. Geest naar Raphael en dergelijke schoone, beroemde wedergaven meer. De zuilen zijn van lapis lazuli met vergulde bronzen kapiteelen. Allerlei soorten en zeldzame steensoorten zijn hier ter verfraaiing aangewend; het geheel met het vele goud en de bonte steenmengeling is te kleurig, te overdadig. Bij den opmerkzamen bezoeker moet zich als totaal-indruk echter de meening vestigen, dat hier meer sprake is van buitengewone verkwisting dan van kunst en goeden smaak. Als „schat" bezit de kerk een menigte van kostbare zaken, zooals een altaar-front uit zilver en lapis-lazu,i. Twee reuzenkandelaars van verguld zilver, elk 360 kilogram zwaar die een dikke 300.000 gulden gekost moeten hebben. Het zijn prachtstukken van Italiaansche zilver-smeedkunst; nu, dat mag dan ook wel!

Kerken zijn er nog meer, maar ik vind het nu al welletjes, ook al geef ik geen uitvoerige beschrijving van elk gebouw! Wij gaan dus terug naar de „Avenida" en nemen daar een goed glas wijn. Hinderlijk is het echter, telkens omringd te worden door troepen arme kerels en luiaards, vervelender door hun gapend kijken dan door hun vragen. Een groot deel der inwoners schijnt werkeloos en arm te zijn. Aan het eind dezer straat staat het gebouw voor stierengevechten, waarin plm. 9000 personen de voorstellingen kunnen bijwonen. In den zomer hebben daar elken Zondag stieren-gevechten plaats. Het ruwe van de Spaansche stierengevechten ontbreekt hier, de voorstelling bestaat voornamelijk in het vertoonen van moed, vlugheid, zwier en rijkunst, terwijl de stier niet gedood wordt, doch slechts met pijltjes getergd.

Heet brandt de zon op ons neer, de dag is vermoeiend! Na bij toeval een soort kermis doorgeloopen te hebben, weer terug in de „Avenida da Liberdade"; weer zoeken wij een plaatsje ter verfrissching. Het scheen een „zoete inval" te zijn, alle bezoekers zaten voor gebak en taart. De Portugees schijnt van zoet te houden, wij troffen er ten minste een massa menschen, een net publiek, dat zich te-goed deed aan taartjes. Ook geestelijken zag ik daar zitten, waaruit ik mag opmaken, dat dit hier een zeer gewilde gewoonte is. Wij hielden ons ook aan die gewoonte en het bekwam ons zeer goed.

Moet ik nog iets zeggen van het Cordes, het gebouw der volksvertegenwoordiging? 't Is een oud kloos ter, slecht onderhouden en vuil. Het geheel pleit niet voor de afgevaardigden van dit land. Doch nu naar boord, naar huis zou ik zeggen!

* * *

Heerlijk is Lissabon, met het zachte klimaat en den weeldenigen plantengroei! Nooit te vergeten zijn de prachtige gezichten van uit de hoogten; wanneer men de stad ziet afhellen, terras op terras, tuin op tuin, groen op groen, tot aan den witten oever van de blauwe Taag.

Alles heeft deze stad in haar voordeel, klimaat eigen schoon en omgeving. Zoo b.v. Cintra, waar de schimmen der Mooren nog schijnen rond te dwalen, van welk plekje Engeland's groote dichter Byron getuigt, dat het een „Glorious Eden" is.

Alles heeft deze stad in haar voordeel, een rivier zooals er weinig in Europa te vinden zijn, een veilige anker-plaats gunstig gelegen voor het wereldverkeer.

Alles heeft Portugal in zijn voordeel, alleen de bevolking niet! Het volk lacht om zijn werkeloosheid, lijdt gebrek en honger terwijl de Taag daar heen blauwt als een lief gedicht van zachte schoonheid en onbezorgd leven.

Schoon is dat alles, doch er kon een gedicht zijn van kracht, van kunnen en willen! Daar voor ons duikt het grijze schaduwbeeld in de Taag, de Torre de S. Vincente. Hij spiegelt zich zoo als reeds vóór eeuwen en was getuige van menigen roemrijken dag. De poesie, de droom der schoonheid is te roemen, doch niet hier, waar men bemerkt dat Portugal's harteslag verslapt.

Wij denken aan „Hendrik den Zeevaarder", (1468?) een denker, dus een droomer genoemd. Na verschillende ontdekkingen, dacht hij zich een weg naar Indië; hij beleefde de laatste ontdekking niet, maar zijn willen, zijn beproeven, brachten Portugal zegen en telkens meer durf en energie.

De grijze toren zag onder zijn schaduw Vasco de Gama aan wal stappen; wie kent dien naam niet? Hier is hij begraven, na in 1498 bij de ontdekking van den zeeweg naar Indië een nieuw schitterend tijdperk voor Portugal geopend te hebben. Overal stond Portugal voorraan, 't was een volk van stoere zeevaarders, vol ondernemingslust en durf. — En nu?

Nu vinden wij een volk, teruggevallen in luiheid, armoede en wildsheid, achteruit gegaan op elk gebied! Hoe komt het, dat dit stoere volk zoo teruggevallen is; een bespotting voor zijn vroegere grootheid? Wacht dit lachende, dichterlijke volk op een bevrijder?

P. J. J. HAMILTON

Wordt vervolgd.

Gemengd Nieuws.

Duur recht.

Men verzoekt ons het volgende te plaatsen:

Zooals bekend is, bestaat een deel van het vermogen der instellingen van weldadigheid, beheerd door het College van Regenten over de Godshuizen en den Algemeenen Armen te 's Hertogenbosch, uit grondrenten. Tengevolge van de veelvuldige wanbetaling dier renten zijn de Regenten in latere jaren genoodzaakt geweest om met gestrengheid in rechten op te treden tegen de weigerachtige schuldplichtigen, met gevolg, dat hooge kosten ten laste dier wanbetalers zijn gekomen.

Zoo is onlangs in eene procedure over eene grondrente van slechts 4,28 H.L. rogge 's jaars, drukkende op een perceel onder Son, door het Gerechtshof te 's Hertogenbosch bevestigd een vonnis der Rechtbank te 's Hertogenbosch, waarbij de schuldplichtige eigenaren werden veroordeeld tot betaling der achterstallige uitkeeringen, met gevolg, dat zij tevens zijn veroordeeld in de kosten van beide instantien.

De kosten, die zij dientengevolge aan de Regenten hebben te vergoeden, bedragen, met inbegrip van de kosten van beslag, ruim f 900.—; waarbij dan nog komen hun eigen kosten, die nog eenige honderden beloopen.

Tevens werd bij voormeld vonnis en arrest beslist, dat tot bewijs voor het bestaan eener grondrente op een bepaald perceel, de Regenten kunnen gebruik maken van hunne registers en rekeningen.

Moge dit eene waarschuwing zijn voor de eigenaren van perceelen, waarop dergelijke grondrenten rusten, om niet lichtvaardig voldoening daarvan te weigeren.

Het belang van elken schuldplichtigen eigenaar is te klein om eene kostbare procedure te wagen met eene instelling van weldadigheid die blijkens voorschreven rechterlijke uitspraken sterke wapens in handen heeft.

Een Rijn—Noordzee-kanaal.

De „Köln. Zeit." schrijft:

„Het plan eener groote scheepvaartverbinding tusschen den Duitschen Rijn en de Duitsche Noordzee, heeft door de verklaring van den Pruisischen minister van openbare werken, dat n.l. de regeering dit plan met veel belangstelling volgt, een krachtigen steun gekregen. De houding der regeering is voor vriend, noch tegenstander een raadsel meer.

Terwijl de handelskamer van Emden het Rijn-Noordzee-kanaal niet gewenscht vindt, besloot 'n groote protestvergadering te Emden tot 't tegendeel en verlangt, dat men er spoed bijzet. Bij de bespreking van deze vergadering behandelde de „Ostfriesische Zeitung" vele interessante punten. Zoo haalt zij o.m. een artikel uit 1820 aan, waarin de Rijn-Noordzee verbinding reeds noodzakelijk verklaard werd. Zij begaat echter de fout, het eene kanaal wegens te geringe, het andere wegens te groote diepte af te keuren. Deze plannen toch beschouwen alleen de technische mogelijkheid hoe zoo'n kanaal te graven is. Nu is het niet het werk van den ingenieur, de grootte te bepalen; deze volgt uit den economischen eisch, dat het kanaal door schepen van 3000, 4000 of 5000 ton kan bevaren worden. Eerst als dit bepaald is, onderzoekt de ingenieur, hoe dit bewerkt kan worden.

Voor het plan vanaf Keulen is het van belang, dat technische bedenkingen de vergrooting der ton-inhoud niet verhinderen. En nu mag het zijn, dat het niet in rechtstreeksch belang der Elbehaven is, dat het Rijn-Noordzeekanaal door schepen van 5 à 6 duizend ton kan bevaren worden, het belang van Rijnland en Westfalen, voor welker uitvoer het kanaal toch gegraven wordt, eischt dit wel. Het Rijn-Noordzeekanaal moet minstens schepen toelaten, welke tweemaal zooveel uitvoer hebben als die welke nu op den Rijn varen, dus schepen van 6000 ton. Dan behoeft men zich om het verkeer niet bekommerd te maken. De geringe vrachtprijzen zullen vanzelf aan het Rijn-Noordzee-kanaal de voorkeur doen geven.

Uit dit alles ziet men, dat dit kanaal in invloedrijke kringen gewenscht wordt, en alles doet voorzien, dat men er spoed mee zal maken. En dit is noodig, daar België den 24en Januari tot het graven van het Antwerpen-Luik-kanaal besloten heeft. De afstand van Luik naar den Rijn is zoo heel groot niet meer. Wil men dus den uitvoerhandel voor Duitschland bewaren, dan is het zaak De Pruisische haven Emden tot uitvoerhaven te maken door het Rijn Noordzee-kanaal, welks afmetingen de transportverhoudingen aanzienlijk zullen verbeteren en welks loop als 't ware een nieuwe en bloeiende provincie aan Duitschland zal aanbrengen.

Bescherming van mollen en kikvorschen.

Wij lezen in de memorie van Antwoord van den Minister van Landbouw op het afdeelingsverslag der Eerste Kamer:

Tot bescherming van mollen zijn eerstdaags voorschriften te wachten, gegrond op de wet van 25 Mei 1880 tot bescherming van diersoorten nuttig voor landbouw en houtteelt.

Voorts zal binnen enkele dagen een wetsontwerp het departement kunnen verlaten, waarbij, onder intrekking van de wet van 1880, nieuwe wettelijke voorschriften worden voorgesteld ter bescherming van in het wild levende nuttige dieren. Daardoor zal het mogelijk zijn ook voor zoover noodig de kikvorschen wettelijk te beschermen. Door de ontworpen regeling wordt o. a. gelegenheid geopend om door een verbod op het vervoer aan de verdelging van mollen en kikvorschen paal en perk te stellen.

200 passagiers gestikt.

Van een sensationeel drama maakt een bericht uit New-York melding. Mag men het bericht gelooven, dan zou het drama zich hebben afgespeeld op een der kleine Amerikaansche passagiersbooten, die de gemeenschap langs de kust onderhouden en wel op de „Albany", een klein verouderd schip, waarop een 200 à 300 personen werden vervoerd. Daar het schip niet zeewaardig was, werd het door een storm, die lang aanhield, geweldig geteisterd. In een bijzonder stormachtigen nacht beval de kapitein alle passagiers naar de kajuit te gaan. Deze was slechts 18 voet lang, 11 voet breed en 7 voet hoog, en in deze kleine ruimte werden al de opvarenden samengepakt. De kapitein liet de luiken sluiten en een gummi-afsluiting over den ingang der kajuit werpen. De ongelukkigen stikten in de benauwde atmosfeer en een afschuwelijk tooneel van waanzin en gewelddaden speelde zich af onder het steunen van stervenden en vloeken der sterkeren. Slechts een man gelukte het ten slotte zich een weg naar het dek te banen en den eersten stuurman te waarschuwen. Het was echter reeds te laat; 172 der opvarenden waren reeds dood, velen lagen op sterven. Van de 80 zwaar gewonden konden er slechts 50 gered worden, zoodat het aantal dooden in 't geheel 200 bedraagt.

De kapitein verklaarde, dat hij de kajuit altijd op die wijze tegen de stortvloeden beschermde, zonder dat ooit iemand gestikt Slechts de omstandigheid, dat hij meerdere uren geen haven kon binnenloopen, was oorzaak van dit vreeselijk ongeluk.

Bekendmaking.

Aangifte voor de Kiezerslijst.

De BURGEMEESTER van BOXTEL,

Gelet op artt. 11, 12 en 13 der Kieswet, noodigt de mannelijke inwoners der Gemeente, die vóór of op den 15 Mei 1913 den leeftijd van 25 jaren zullen hebben bereikt uit:

1o. Om, zoo zij in eene andere gemeente, over het laatstverloopen dienstjaar, in een der Rijks directe belasting zijn aangeslagen, tot een bedrag van tenminste 1 gulden, daarvan door overlegging der voor voldaan geteekende aanslagbiljetten vóór den 15 Februari e. k. te doen blijken;

2o. Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij meenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens aanslagen in de grondbelasting, voor onroerende goederen eener onverdeelde nalatenschap, mits het aandeel in die aanslagen tenminste 1 gulden bedraagt;

3o, Om vóór den 15 Februari a. s. ter secretarie aangifte te doen, indien zij het kiesrecht NIET ontleenen aan aanslag in eene Rijks directe belasting in de gemeente, of aan eene der omstandigheden hierboven onden 1 en 2 genoemd, doch vermeenen, aanspraak te kunnen maken om geplaatst te worden op de kiezerslijst, wegens:

a. bewoning van een huis of gedeelte van een huis op 31 Jan. 1913, sedert 1 Augustus 1912, van een huurprijs van minstens 1 gulden per week;

b. het in dienstbetrekking of als inwonend zoon in een bedrijf of beroep werkzaam zijn op 31 Jan. 1913 sedert 1 Jan. 1912, mits over 1912 een inkomen is genoten van minstens f 325, of met vrije woning of inwoning van f 275, of met vrije kost en inwoning van minstens f 100.

c. het sedert een jaar in eigendom met recht van vrije beschikking te hebben van tenminste f 100 (nominaal) ingeschreven in de grootboeken der Nationale schuld of tenminste f 50 ingelegd in de Rijkspostspaarbank of in een gemeentelijke spaarbank of in een bijzondere spaarbank;

d. het met goed gevolg afgelegd hebben van een examen, ingesteld door of krachtens de wet of aangewezen bij algemeenen maatregel van bestuur.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ter secretarie.

Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

BOXTEL, 22 Jan 1913.

ADVERTENTIEN

BEDWATEREN.

Genezing en geheimh. verzekerd. Voor gratis inlichtingen wende men zich met fr. brieven tot het oude adres: Steenstraat 41, Leiden.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat = BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen
bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:
Handleiding voor
Jonge Moeders
door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -
Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.
PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Firma v. Moorsel & v. d. Boogaart
Boekdrukkers-Uitgevers : Boxtel
Alle soorten Drukwerk
Billijke Prijzen : Nette Uitvoering
J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Zooeven verschenen:
bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:
De lamentabele Historie van Tiel Pideman.
Dramatische klucht in 4½ bedrijf.
Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.
Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

Zoo heeft de ASTHMA u beet.

Gij lijders aan Ashtma gij weet wat het zeggen wil, Asthma te hebben. Zou er wel een vreeselijker en onaangenamer ziekte bestaan dan Asthma? Wel is waar hebt gij wel eens dagen dat gij goed zijt, zelfs zoo, dat ge denkt dat gij uw asthma kwijt zijt. Gij maakt voor den volgenden dag de een of andere afspraak, omdat gij zeker denkt morgen goed te zijn, helaas! gij kunt niet, want gij hebt weer zulk een hevigen asthma-aanval, dat gij zelfs geen voet kunt verzetten. Het is dan ook voor de lijders aan asthma een waar geluk, de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, onder hun bereik te hebben, het eenige geneesmiddel dat Asthma volkomen geneest en niet zooals andere middelen, tijdelijk verlichting verschaft. De Abdijsiroop bevat geen verdoovende bestanddeelen.

Den Heer H. Bruurmijn, Helvoirt, Hoef ten Halve, (N.B.), schrijft ons:

„Tengevolge van een gevatte koude ben ik asthmalijder geworden. Het ademhalen was mij zeer moeilijk en mijn borst piepte ontzettend. Het was mij niet mogelijk slijm op te geven, daar deze zeer vast zat. Wanneer ik een aanval had dacht ik te stikken. Ten einde raad begon ik aan de Abdijsiroop. Na deze eenige malen te hebben ingenomen, kwam er een algeheele verandering in mijn gestel. De fluimen, die mij altijd zeer vast op de borst zaten, kwamen gemakkelijk los, het slapen, dat ik bijna niet deed, ging weer uitstekend, zoodat één flesch Abdijsiroop mij volkomen genezen heeft". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris, en alle Borst- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te Berkel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. d. VELDEN-v. d. FLOOT; Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; Moergestel, Wed. J. van VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS-VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze prima

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts 23½ cent per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs 45, 40 en 35 cent per pond.

De beste Kristal-suiker	**22 cent per pond.**
Prima Gemengd Kippenvoer,	**per 5 pond 26 ct.**
Raap-olie, 1e kwaliteit	**per liter 35 „**
Koffieboonen,	**per pond 70, 65, 60 en 55 „**
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk,	**per bus 15 „**
Beste Levertraan,	**per flacon 35 „**

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Innoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding; van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr p. p. 44 ct, In mooi linnen stempelbandje 60 ct.. fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct.; 25 ex. à 10 ct.; 50 ex. à 9 ct.; 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel, of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 cent. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 cent 10 ex. f 1.—; 25 ex. f 2.—; 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit schiedam! Weg met den Sterken Drank! Geen Sterke Dranken aanbieden!" Een bezadigd Woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland. 1 ex. 5 ct.; 25 ex. f 1.15;

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattend allen 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs: f 0.80.

Pakket **B:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrtijding. Prijs: f 0.40.

Pakket **C:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? en Redt de Drankzuchtigen! Prijs: f 0.25.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kenn's, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.

Firma Wed. J. van Rooij,

Rijwielhandel, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit,

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 13 WOENSDAG 12 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telesh. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven 7.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Balkanoorlog.

De krijgsbedrijven.

Op geen van de onderscheidene oorlogsterreinen is nog een beslissing gevallen. Overal nogslechts schermutselingen, waarbij zoowel Bulgaren als Turken zich de overwinning toeschrijven.

Bij Skoetari hebben Montegrijnen en Serviers nieuwe voordeelen behaald. Van verschillende kanten bevestigt men, dat het den Turken gelukt is aan de kust van de Zwarte Zee Koerdische ruiters aan wal te zetten, die door het doorsnijden van telegraaflijnen, de bewegingen der Bulgaarsche troepen moeten belemmeren. Volgens de Bulgaarsche lezing is deze landing mislukt. Ook zouden, volgens de berichten uit Sofia, de Turken Vrijdagavond na het invallen van de duisternis bij Sarkeni troepen aan land hebben willen zetten, onder bescherming van 8 oorlogsschepen. Nauwelijks was de ontscheping echter begonnen, of de Bulgaren vielen de ontscheepte troepen aan en brachten hun aanzienlijke verliezen toe. De oorlogsschepen staken toen weer in zee.

Machmoed Sjefket, de Turksche grootvizier, heeft zich tegenover een correspondent van de Frakfurter Zeitung aldus uitgelaten:

Bij Tsjataldzja gaan wij met behoedzaamheid te werk. Het doel van de achterwaartsche samentrekking van de Bulgaarsche troepen is nog niet duidelijk. Het is mogelijk, dat de Bulgaren daardoor willen voorkomen, dat hun leger bij Tsataldzja, als het ons mocht gelukken bij Rodosto en Eregli troepen te ontschepen, in den druk zou komen. Ook is het echter mogelijk dat de Bulgaren ons zoover mogelijk vooruit trachten te lokken en dan, rekenende op de moeilijkheden die wij met de verzorging van ons leger zouden hebben, een nieuwen hevigen aanval te doen. Gelijk gezegd, we gaan met groote voorzichtigheid te werk.

Aldus Machmoed Tjefket. Mochten de Turken, die een deel van de stellingen, tot nog toe behoorende tot de Bulgaarsche anti-Tsjataldzja-linie, hebben bezet, inderdaad een voorwaartsche beweging van grooten omvang in den zin hebben, dan zal hun op het stuk van de approviandeering zeer te stade komen, dat de door de Bulgaren vernielde spoorwegbrug over de Karasoe weer in hun handen is. De herstelling van die brug zou gisteren gereed zijn.

Volgens den correspondent van de Grankfurter Zeitung berust het bevel van het leger ongetwijfeld in betere handen. Inplaats van het grenzenlooze gebrek aan planmatigheid, waardoor zich Nazim pasja onderscheidde, zijn vaste besluiten en toenemend vertrouwen gekomen.

Twee, drie maanden geleden hadden de bestuurders van thans het noodlot van Turkije misschien kunnen voorkomen. Of hun dat thans, trots hun bewonderenswaardige opoffering, nog zal gelukken, zal spoedig blijken. De gebrekkige intendance blijft de kwetsbare Archilleshiel voor krijgsbedrijven op groote schaal; daarin heeft ook de nieuwe regeering door gebrek aan tijd nog geen verandering van beteekenis kunnen brengen. Men betwijfelt ook ernstig, of de artillerie van het leger bij Tsjataldzja voor een voorwaartsche beweging over voldoende paarden beschikt.

Volgens de Tanin hebben de Bulgaren, om hun terugtocht van de Tsjataldzja-linie te verbergen, hun stellingen met kleine planken, voorzien van uit klei gevormde koppen bezet.

N. R. Ct.

De Expeditie van Enver Bey.

De „Agence Bulgare" meldt, dat Zaterdagavond bij Bulair, hevig gevochten is. Nadat de Bulgaren een bestorming ondernomen hadden, werden de Turken op de vlucht gedreven met zware verliezen.

Ook de expeditie van Enver Bey naar Gallipoli, moet ongunstig voor de Turken verloopen zijn. Zondagnamiddag trachtten de Turken bij Scharkeni met 20 schepen ten Noorden van Bulair te landen, maar de Bulgaren sloegen hen terug en de schepen staken weer in zee.

Reeds Vrijdagavond was Enver Bey op een transportschip van Galata vertrokken. De geheele expeditie was volgens een bericht in de „Times" 25.000 mansterk. Acht transportschepen zouden onverrichter zake weer in den golf van Ismid zijn teruggekeerd. De „Daily Cronicle" weet te melden, dat de cholera onder deze, meest Anatolische, troepen zou zijn uitgebroken. Het inschepen zou in de grootste verwarring geschied zijn. Als een staaltje hiervan deelt het blad het volgende mede. „Een groote voorraad ingemaakte groenten zou in de transportschepen moeten worden gebracht. Daar de vrachtwagens echter niet kwamen opdagen, werd een gewoon soldaat die lezen noch schrijven kon, naar de leveranciers gezonden, die met dezen man niet te doen wilden hebben en hem verzochten, zijn officier te halen, deze was echter nergens te vinden!'

„In 't algemeen", meldt het zelfde blad, „is de toestand wat organisatie en verzorging betreft, treuriger dan voor den val van Kiamil Pacha".

De nederlagen bij Kavak en Bulair, en het mislukken van de expeditie van Enver Bey, waarvan men reeds groote verwachtingen had, doen de waarschijnlijkheid grooter worden, dat de Jong-Turken tot den vrede zullen worden genoopt, en dat zij het odium van een verderenden vrede zullen moeten dragen, wanneer het wapengeluk niet spoedig te hunner gunste keert.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Nòg een auto-bandiet?

De Parijsche politie heeft in het bureau van het thans verdwenen blad „L'Anarchie" een 19-jarigen schrijnwerker gevangen genomen, op wien anarchistische geschriften en een revolver met 30 patronen gevonden zijn. Zij vermoedt, dat de man, wiens naam Fosset is, met de auto-bandieten in verbinding heeft gestaan.

Duitschland.

Een oorveeg.

Door den krijgsraad te Landau is de overste Henigst, commandant van de derde Beiersche divisie, tot 50 mark boete veroordeeld, omdat hij den redacteur Loth een oorveeg gegeven had. Het geval had zich als volgt toegedragen: In de „Pfälzischen Merkur", het blad van Loth, had een artikel gestaan, waarin gezegd werd, dat de officieren van Landau aan partij politiek deden en daarin door overste Henigst gesteund werden. Eenigen tijd later ontmoette Henigst den journalist Loth, hij trad op hem toe en vroeg of Loth het artikel geschreven had. Voor de journalist kon antwoorden, sloeg de overste hem zoo hard in het gelaat, dat Loth tijdelijk doof werd.

Een rede van den Duitschen Keizer.

Zondagmiddag is in de Federik-Willem-universiteit te Berlijn een plechtige bijeenkomst gehouden ter herinnering aan den opstand van het Duitsche volk in 1813. De Keizer, de Keizerin, de rijkskanselier en verscheidene ministers en hoogwaardigheidsbekleeders waren aanwezig.

Prof. Dietrich Schäfer, hoogleeraar in de geschiedenis, hield de feestrede. Hij ging de oorzaken na, waardoor Pruisen, de door de natuur minst begunstigde staat in Duitschland, de grondsteen van het nieuwe rijk moest worden en zijn vorsten de bouwmeesters van dat rijk.

De voorzitter van een commissie uit de studenten getuigde van de vereering van de academische jongelingschap voor den grooten tijd van honderd jaar geleden.

Nu beklom de Keizer zelf den katheder, om een rede te houden. Hij zeide, dat hij reeds te Koningsbergen in het licht had gesteld, dat de kern van dien grooten en verheffenden tijd was geweest, dat het Pruisische volk zijn zedelijke levensopvattingen weer op den grondslag van den godsdienst had gevestigd, met andere woorden het geloof aan zijn God terug had gevonden. Het tegenwoordige geslacht, dat geneigd is, om voornamelijk alleen datgene wat men ziet of bewijzen of met de handen tasten kan, te gelooven, maar voor de bovenzinnelijke dingen minder begrip aan den dag legt en aan het woord van den godsdienst mosilijkheden bereidt, — dat geslacht heeft wel een herinnering van noode, hoe het tot het oude geloof van zijn vaderen kan komen. Kort na het heengaan van den grooten koning had het Pruisische volk dat geloof verloren en opvattingen uit het buitenland wonnen veld. Toen de groote beproeving van 1806 kwam, volgde een ineenstorting, zooals de wereld haar nauwelijks ooit aanschouwd heeft. Het was geen menschelijke daad, maar een Godsgericht. Zoo ook is het gesteld met de wending die zich daarna in de wereldgeschiedenis voordeed en met de wedergeboorte van de natie. Dat alles is zoo grootsch, dat het waard is, in het hart bewaard en niet vergeten te worden. Dat was evenmin een werk menschen, maar Gods werk. Zoo stond dan in het geloof aan God een onderdrukt en verbrokkeld volk op. Een wonder, zooals nog nooit gebeurd was, wierp alles omver.

Zoodoende hebben wij, vervolgde de Keizer, in de gebeurtenissen van het verleden het zichtbare bewijs voor God's bestier. Wij hebben de zichtbare bewijzen, dat Hij met ons is geweest en uit die lessen van het verleden kan zich ook de geheele Duitsche jongelingschap het, in het vuur beproefde, schild des geloofs smeden, dat nooit aan de wapenrusting van den Duitscher en den Pruis mag ontbreken.

Met zulke wapens zullen wij, zonder ons om rechts of links te bekommeren, onzen rechten weg gaan, het oog omhoog en het hart omhoog, in vertrouwen op God. Dan kunnen we allen het woord van den geweldigen eersten kanselier herhalen: „Wij Duitschers vreezen God, anders niets ter wereld." Laten wij, ten teeken daarvan, op het Duitsche vaderland en ons geliefde Pruisen drie hoera's uitbrengen.

N. R. Crt.

Bommen in 1913.

De Zeppelinkruisser „Ersatz I" zal binnenkort proeven doen met het werpen van bommen. Daarvoor is een groot veld te Hagenau, bij Baden Baden, bestemd. De bommen, elk wegende 230 pond, zullen, ter vergelijking, verschillende springmiddelen bevatten.

In den loop van dit jaar wordt te 's-Gravenhage het Vredespaleis geopend!

Engeland.

Een geraamte in bed.

De politie te Wimborne heeft dezer

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

De koopman had het binnentreden van de eerekamer van de hand gewezen; hoe grooter de kring was, waaraan hij de reden zijner aanwezigheid te Scharnrode verklaren kon, des te liever was het hem. Zoo ver het zijn harden trekken veroorloofd was, had hij zijn gelaat een vriendelijker uitdrukking pogen te geven. De kop koffie, welke de bruid hem had voorgezet, had hij afgewezen, maar naar landsgebruik een glaasje anijs op het welzijn van het paar geledigd.

„Moge het u goed gaan", zeide hij daarbij, „want der ouderen zegen bouwt het huis der kinderen; hun vloek vernietigt het. Stand bij stand, zoo wil het de orde".

„Wij houden het in ons land ook bij het oude", merkte de weiboer aan; „niet voor niets heeten wij Oud-Landers. Ik meen, mijnheer Eerekrans, dat gij ons kent".

„Ik heb mijn beste matrozen altijd uit uw midden gehaald en ben gekomen, om recruten te zoeken, met allergenadigst verlof van mijnheer den Keizer Napoleon. Is Nielsen niet hier? Die zal er mij wel eenigen kunnen noemen, die lust en geschiktheid bezitten, om de vlag van Hamburg eer aan te doen". De koopman kende nauwkeurig den toon, dien hij op deze plaats aanslaan moest; het miste zijne werking dan ook niet. De bedeesdheid voor den rijken koopman week, zonder den eerbied afbreuk te doen.

„De oude Nielsen, mijnheer Eerekrans, is reeds naar huis gegaan", zeide de weiboer. „Het suist hem in de beenen; wij krijgen slecht weer, voorspelt hij daaruit en het is nog altijd goed uitgekomen. Maar daar staat zijn achterneef, schipper Frans, die heeft misschien wel lust en daar Fred, de kleinzoon van Oud-Maryke. De laatste heeft echter al half en half een huur aangenomen. Ook Hein Cornelsen, een der jongens van Wittib, zijn vrij en..."

„Goed". De koopman verhief de stem. „Is Hein Cornelsen hier?"

Geen antwoord volgde; de weiboer herhaalde de vraag nog eens, waarop een schuchtere stem uit het dichtste van den hoop hooren lieb: „Hein moest vroeg naar huis; hij heeft te veel pruimen gegeten".

„Als je broeder de pruimen verduwd heeft", zei hij, ook het platduitsch gebruikend, „moet hij morgen zich vóór acht uur te Hollern in de herberg bevinden. Niet later".

Hij wendde zich naar het venster, waar de drie jongelieden nog altijd stonden. Terwijl hij schipper Frans aanzag, zweefden zijne oogen tegelijkertijd over Anna. Opnieuw sidderde zij onder de vernietigende koeltheid van den blik.

„Zijt gij de kleinzoon van Oud-Maryke?" vroeg hij kort.

„Neen, mijnheer". De hand van den jongen schipper wees naar den gevraagden persoon. „Deze hier, Frederik Bakker is het".

Tot hem wendde zich mijnheer Eerekrans. „Ik verneem, dat gij lust hebt ter zee te varen. Wilt gij u op mijn schip laten aanmonsteren, dan spreek ik met Bartels & Comp. Overleg met u zelven. Morgen vroeg kom ik bij uw grootmoeder, dan verzoek ik u met het antwoord klaar te zijn".

„Mijnheer Eerekrans, ik mag niet".

„Morgen". De toon van den koopman klonk zoo afbrekend, dat Frederik het niet waagde te antwoorden. Hij kon het ook te minder doen, daar de heer Eerekrans hem den rug had toegekeerd en op Frans toegetreden was.

„Gij zijt dus de neef van den ouden Nielsen?"

„Ja, mijnheer Eerekrans".

„Gij kunt mij naar de herberg vergezellen; ik zal dan ten minste hedenavond nog iets kunnen afsluiten. Onderweg deel ik u de voorwaarden mede. Ik geloof, dat gij daarmede zult tevreden zijn en uw oom ook. Verzoek hem, morgen in de vroegte bij mij te willen komen. Is dat uwe zuster... uwe bruid?" vraagde hij plotseling zonder overgang, terwijl hij op Anna Werner wees.

Het was haar als moest zij in de aarde zinken. Zonder haar eigen oogen op te slaan, voelde zij, dat aller blikken op haar gericht waren; aller ooren luisterden naar het antwoord van den jongen man.

Een zenuwachtig beven, een licht verbleeken was het eenige teeken der opgewondenheid van Frans; zijn wilskracht wist echter ook over deze te zegevieren. Rustig en vast, op een toon, die ontegensprekelijk op de wijze van uitdrukking van den Hamburger koopman geleek, antwoordde hij: „Anna Werner is eene weeze van eerbare ouders, hooggeacht en bemind in het Oude-Land door jong en oud; eervol en gelukkig kan hij genoemd worden, die heur hart wint en heur hand, hoe rijk, hoe voornaam hij ook moge zijn. Anna Werner is een Oud-Landerkind, mijnheer, van het echte, onvervalschte bloed; dat zegt genoeg, geloof ik".

Een gemompel van bijval ging door de rijen der landlieden. Frans had de juiste snaar aangeslagen, welke op dat oogenblik paste, daar hij het nationale gevoel van het Oude-Land zonder overdrijving vleide.

Thomas Eerekrans vond geen antwoord. Hij liet nog eenmaal zijn blik over Anna glijden en zei daarna: „Heeft de juffer den knaap daar den geheelen avond tot aan het einde van het feest noodig, of wil zij hem aan mij afstaan, opdat hij mij naar de herberg brengt? Hij mag terugkeeren, als het hem lust".

„Ik heb Frans Hesse niets voor te schrijven, noch recht op zijn wil", antwoordde Anna. „Wil hij met u gaan of blijven, daarover heb ik niets te zeggen. Ik wacht alleen op mijn oude Suze, om naar huis te gaan... Daar is zij reeds".

Zij wees op eene vrouw in boerendracht, die juist aangekomen was en zich op eenigen afstand hield.

Frans wilde aan verdere gesprekken een einde maken. Hij zette de schippersmuts op en knoopte zijn rok tot den hals toe dicht. „Als het u gelegen komt, mijnheer Eerekrans", zeide hij, „dan zullen wij gaan. Ik ben bovendien zeer vermoeid".

Met korten groet nam de Hamburger van de menigte afscheid; onder het heengaan richtte hij hier en daar een woord tot den eenen of anderen landeigenaar, die hem bekend was. Achter hem volgde Frans. Geen enkele maal wierp de oude heer een blik achter zich; zelfs toen zij den drempel van het huis overschreden en Eerekrans op luiden toon den jongen man beval naderbij te komen, duidde een handbeweging aan, dat hij een schrede achter zou blijven. In deze beweging lag evenwel niets hoogmoedigs; het was de eenvoudige uitdrukking der verhouding tusschen matroos en reeder. Soort bij soort, stand bij stand, luide het wachtwoord des koopmans.

Zij lieten het feestvierende huis achter zich en schreden naar de op eenigen afstand liggende dorpsherberg, waar de koopman voor zijne mannen nachtverblijf besteld had.

Scherper blies de wind van den nachtelijken, door wolken omfloersten hemel naar beneden; geen ster was zichtbaar en de bleeke maanschijf streed met de wolken een vergeefschen strijd, om ten laatsten geheel te verdwijnen. Donker en leeg was het in de huizen, die de rechterzijde van den weg vormden; ter linkerzijde verhief zich de beschermende dijk, waar achter de breede Elbe schuimde en haar golven voortjoeg. Aan de uiterste grens van den dijk en voor de huizen stonden goedverzorgde vruchtboomen, in welker takken de wind zijn vernielingslied zong. Het gelcei der elementen, van de lucht en het water, was het eenige geluid, dat tot de ooren der wandelaars doordrong, behalve het aanslaan der honden, zoodra zij een boerenhoeve naderden.

Gedurende geruimen tijd werd geen woord tusschen vader en zoon gewisseld. Eindelijk nam Eerekrans het woord.

„Hebt ge er een voorgevoel van, waarom ik kwam, Frans?" De toon tegenover zijn eenigen zoon en erfgenaam klonk ernstig; onvriendelijk, tyranniek was hij nooit geweest, ook hoden niet.

„Ik vermoed, vader, dat ongeduld en bezorgdheid omtrent mij u tegelijkertijd hierheen gezonden hebben", antwoordde Frans. „Dat ik u gedurende langen tijd zonder bericht gelaten heb, kan den vader en den koopman tegelijkertijd bangstigd hebben. Ik had geene gelegenheid, om u een bericht te doen toekomen; ik verdenk den rijksbrievenbesteller van omkooping door middel van Fransch geld. Anders had u ervaren dat juist hedennacht de hoofdslag onzer onderneming zal geslagen worden. De van New-York komende bark „Gilly" is met Engelsche waren, onder zandvaten verborgen, beladen. Onder mijn leiding en die van Nielsen zal, naar ik hoop, alles wel gelukken. Flinke, voorzichtige knapen, die meer dan eens gewaagde ondernemingen met ons hebben gedeeld, staan ons ter zijde. Wij bergen in eene goed beschermde bocht de waren uit het schip met eenige tochten in Nielsen's hut. De wachters, die door ons op den dijk worden geplaatst, zijn vertrouwde personen; de Fransche patrouilles, die het toeval daarheen mocht zenden, heeft de weiboer met brandewijn hooren en zien beneveld. Morgen, hoop ik, zal de rijkdom van het huis Eerekrans flinke vermeerdering hebben ondergaan".

„Het is een gevaarlijk spel, dat wij spelen en nooit zou ik daarvoor mijne toestemming gegeven hebben", merkte de koopman aan, „indien gij niet in den naam der eere van ons huis het verlof had afgesmeekt. Het continentaalstelsel is een slag, welken de luim van den tyran den handel, den Hamburgschen het meest, heeft toegebracht; ons daartegen te verzetten met alle ons door geld en omstandigheden ten dienste staande middelen, is onze plicht. Ik hoop, dat de annalen der handelsgeschiedenis van dezen betreurenswaardigen tijd, den naam van het huis Eerekrans niet met stilzwijgen zullen voorbijgaan".

dagen, volgens de „Tel.“, 'n griezelige ontdekking gedaan.

Ten huize van een oude dame, miss Sara Kearly, vond men nl. in een bed op de slaapkamer het geraamte van een circa zeventig-jarige vrouw, zekere miss Ellen Griffin, die langen tijd bij Sara Kearly gewoond had. Terstond na de opzienbarende ontdekking werd miss Kearly aan een verhoor onderworpen, waarbij zij het volgende vertelde.

Meer dan 30 jaar lang had zij met miss Griffin samengewoond en lief en leed met haar gedeeld. Miss Griffin had een zeer zwakke gezondheid en ging daarom zelden of nooit uit; trouw werd zij echter door haar vriendin verzorgd en van alles voorzien.

Op zekeren ochtend stierf miss Griffin echter plotseling, nog voordat miss Kearly geneeskundige hulp kon halen. Gedurende twee nachten had zij naast haar doode vriendin geslapen, maar zij kon er niet toe besluiten om haar te laten begraven. Drie jaar lang had zij de doode dan ook op het bed laten liggen in de hoop, dat, wanneer ook zij eenmaal sterven zou, zij beiden te zamen begraven zouden worden.

Een volkshuis van anderhalf millioen.

De Londensche arbeiders-leiders zijn thans zoo goed als besloten om een groote centrale Labour Hall, een volkshuis op te richten. Het is een grootsch plan, dat niet minder dan anderhalf millioen zal kosten. In de groote zaal zullen minstens vierduizend menschen parterre kunnen zitten, terwijl op de galerijen nog enkele duizenden een plaatsje zullen vinden.

Vreeselijke mijnramp.

Dertien dooden.

In een kolenput van Nottingham bij Mansfield is een mijnramp. van een gansch bijzonder karakter voorgevallen, welke 't leven kostte aan 13 arbeiders, terwijl er vijf erg zijn gewond geworden.

Een overgroote waterbak, welke 800 galionen water bevatte en aan dikke kettingen hing, werd in de mijn neergelaten toen plots een der kettingen doorbrak en de bak van 160 meters hoogte in de diepte stortte. Achttien mijnwerkers bevonden zich juist aldaar. Dertien werden onder de zware massa vermorzeld; vijf werden gewond en toen zij tot het bewustzijn weerkeerden, waren zij in het water gedompeld.

Een hunner Torn Tennent, vertelde dat zijn toestand nog gruwelijker werd daar hij, niet beseffend wat er was gebeurd, zich in duisternis zag gedompeld, daar al de lampen waren uitgegaan. Hij voelde zich in 't water, klom naar boven en kon eene plank grijpen waaraan hij zich vasthield. Hij hoorde andere makkers zuchten, maar zag niets. Na langen tijd bemerkte hij een licht. Het waren redders die toekwamen. Dan daalde eene zware ketting naar beneden, dien hij vastnam. Hij trok er aan wat een teeken was om hem op te halen. Men heesch hem naar omhoog. Vijfmaal daalde de ketting én bracht telkens een gekwetste naar boven. Daarna niemand meer.

Italië.

Kerkdiefstal.

Te Rome is in de vorige week, vlak in de buurt van het hoofdbureau van politie, een brutale kerkdiefstal gepleegd in de kerk van San Marcello aan 't Corso. De dieven wisten zich toegang te verschaffen langs een steiger naast de kerk opgetrokken en door een der ramen.

Alle offerblokken werden opengebroken en leeggestolen en verschillende votief-harten meegenomen. Men schat het geroofde op een waarde van 1000 lires. Erger was, dat het tabernakel opengebroken werd, de kelk werd gestolen en de H. Hosties over den grond gegooid en vertreden werden. Een nummer van de „Asino“ werd in de plaats gelegd. Een rijk met briljanten gekroond Madonna-beeld werd niet opgemerkt.

Twee werklieden worden van den heiligschennenden diefstal verdacht.

Spanje.

De Spaansche schatgraver gevonden.

Uit Madrid wordt aan de „Berliner Lokal Anzeiger” geseind, dat de politie de groote zwendelzaak van den z.g. schatgraver aan het licht heeft gebracht.

De chef was Eusebio Rizo bezitter van drie huizen en een vierde in aanbouw zijnd perceel in Madrid. Deze huizen waren voor de bedriegelijke doeleinden der maatschappij ingericht met geheime gangen, deuren, uitgangen enz., om eventueel onderzoek van politiewege en huiszoekingen zonder resultaat te doen zijn.

Amerika.

Revolutie in Mexico.

Naar aanleiding van de jongste onlusten in Mexico, schrijft de „Köln. Ztg.” het volgende:

Bij het dreigend gevaar van een Europeeschen oorlog, hadden de politici de Spaansch—Amerikaansche landen uit het oog verloren.

Plotseling trekken deze nu wederom de algemeene aandacht. Bijna gelijktijdig kwamen de berichten in van een algemeenen opstand van Centraal-Amerika tegen de Vereenigde Staten, van een dreigenden oorlog tusschen Bolivia en Peru, en van een nieuwe omwenteling in het ongelukkige Mexico.

Sinds 1877 door den krachtigen Porfirio Diaz bestuurd, verhief Mexico zich in het begin van 1911 tegen de gunstelingen van den grijzen president. Om het vaderland voor den gruwel van een burgeroorlog te vrijwaren, trad deze den 25en Mei vrijwillig af. Francisco Madero, de onbekwaamste wellicht der opstandelingen, werd den 2en October tot president verkozen en deed in November zijn intocht in de hoofdstad Mexico.

Van toen af, ving voor het land een tijdperk van uitbuiting aan, zooals zich wellicht in de geschiedenis nog niet heeft voorgedaan. Familie- en vriendenbelang speelde in alles een hoofdrol.

Tegen dit regime brak revolutie uit. En dat deze niet eerder uitgebroken is, kan men alleen toeschrijven aan de geestesrichting der officieren, welke geheel voor den dienst leven en zich om geen politiek bekommeren.

't Is dan ook de herinnering aan den verbannen oud-president, welke, in den persoon van zijn neef, Felix Diaz, tot de revolutie aanleiding gegeven heeft. Een eerste poging in October van het vorig jaar eindigde, na aanvankelijk succes in de havenstad Vera—Cruz, met de gevangenneming van Felix Diaz. Nu hebben de troepen der hoofdstad hem bevrijd, en met hem den vroegeren krijgs-minister, generaal Bernardo Reyes, welke in de woelingen van den laatsten tijd een dubbelzinnige rol gespeeld heeft, en nu in den strijd gevallen is.

Gustavo Madero, de broeder van Francisco en minister van financiën, welke hij geheel ten gunste zijner familiebetrekkingen uitoefende, is in handen der opstandelingen gevallen. Francisco Madero wordt met de regeering in het nationaal paleis belegerd. Hoogstwaarschijnlijk zal zijn heerschappij spoedig ten einde loopen.

Uit New-York wordt nog gemeld, dat de regeering te Washington maatregelen neemt om oorlogsschepen naar Mexico te zenden; volgens hetzelfde bericht zou de rust in de hoofdstad hersteld zijn.

Afschuwelijke lynchtooneelen in Amerika.

Te Houston, Mississipi, lynchte een woedende menigte Zaterdag een neger, dien zij er van verdacht, de bedrijver te zijn van den moord op een blanke vrouw, wier ringen in zijn bezit werden gevonden. Om eenzelfde reden was den vorigen dag ook een neger gelyncht.

De ongelukkige zwarte werd gebonden en aan een ijzeren paal vastgemaakt. Daarop drenkte de menigte hem met pek, omgaf hem geheel met takkebosschen en verbrandde hem levend. De zuster der jonge, vermoorde vrouw stak zelf het eerst den brand in het hout.

Om den doodstrijd van den neger te bekorten, drong de vader van de vermoorde vrouw ten slotte door de menigte heen en maakte hem met vier revolverschoten af.

Autobandieten te New-York.

Zondag heeft te New-York wederom een aanslag plaats gehad, die sterk gelijkt op de misdaden, indertijd door de automobielbandieten in Frankrijk gepleegd. Op een der drukste punten van de Broadway werd een schoenwinkel tot doel gekozen van een aantal bandieten. De eigenaar, die zich met zijn personeel nog in den winkel bevond, werd door de revolvers der bandieten in bedwang gehouden, terwijl zij zich meester maakten van een som van 409 dollars, het ontvangen winkelbedrag, dat zich in de cassa bevond. Zij wisten in een wachtenden automobiel te ontkomen, alle achtervolging voorkomend door bedreigingen met de revolvers.

Yankee-nieuwsgierigheid.

Te Baltimore is Zondag in de kathedraal door Zijne Eminentie kardinaal Gibbens het huwelijk ingezegend tusschen Elinor Douglas Wise, een Amerikaansche dollarprinses, met den hertog de Richelieu et de Tronsac, stiefzoon van den vorst van Monaco, een deftige zoon dus van een deftigen vader.

De vrouwelijke bevolking van Baltimore was zoo nieuwsgierig om het bruidspaar te zien, dat duizenden reeds uren voor de plechtigheid zich verzamelden bij kathedraal en formeele gevechten werden geleverd om een goed plaatsje. In de kerk zelf was de wanorde groot en na verloop der plechtigheid begon zulk een woest en ruw gedrang om het bruidspaar te zien, dat de jonge hertogin werd weggedrongen van de zijde van haren echtgenoot en drie politieagenten noodig waren om de jonggehuwden weder bij elkaar te brengen. Verre van stichtend — om niet te zeggen schandalig!

Binnenlandsch Nieuws.

Spoorwegpersoneel.

Door den Ned. R. K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel „St. Raphaël“ is aan de Tweede Kamer, een adres gericht, waarin de Bond, kennis genomen hebbende van de besprekingen bij de behandeling van Hoofdstuk IX (IIIde afdeeling) der Staatsbegrooting voor 1913 op 20 en 21 December 1912 en wel in 't bijzonder van hetgeen werd opgemerkt betreffende den toestand van het tramwegpersoneel in Nederland nog altijd van oordeel, dat alleen door wettelijke regeling in den zeer ongewenschten toestand verandering kan worden gebracht, kennis genomen hebbende van de motie, op 21 December 1912 ingediend, door den heer Duys, luidende:

„De Kamer,

van oordeel, dat blijkens het verslag van de Staatscommissie van enquête omtrent het tramwegpersoneel, benoemd bij Koninklijk besluit van 29 Mei 1906 no. 53, eene wettelijke regeling van arbeidsvoorwaarden van tramwegpersoneel dringend noodzakelijk is. Msb.

Ned. Ver. voor Spoor- en Tramwegpersoneel.

Het „Volk“ meldt, dat de buitengewone algemeene vergadering van de Ned. Vereen. van Spoor- en Tramweg-personeel zal gehouden worden op 8 en 9 Maart a.s. te Rotterdam, Café Boneski De agenda vermeldt o.a. bespreking beroep-royement, oorslag van den geschorsten ambtenaar [illegible]thans en machtiging van het hoofdbest[illegible]ot het houden van de alg. jaarl. ve[illegible]. in September a.s.

Kiesrechtvrouwen.

Het voorbeeld der Engelsche suffragettes vindt op het oogenblik ook in ons land navolging, al is het nog niet op zulk een verregaande ongemanierde wijze als de Londensche kiesrechtdames dit doen. De dames hebben namelijk een groot aantal strookjes laten drukken waarop staat: „Wij vragen vrouwenkiesrecht”. Deze strookjes zijn van achteren gegomd en worden door de voorstanders van vrouwenkiesrecht overal te pas en te onpas opgeplakt. Vooral de treinen hebben zij als de plaats van actie gekozen.

Niet alleen, dat zij de coupé's en ramen volplakken, maar ook de argelooze reizigers worden er de dupe van doordat hun bagage met deze fraaiigheden wordt versierd. Zoo toonde een heer ons zijn fonkelnieuwe leeren handtasch, waarop in een onbewaakt oogenblik een vijftal papieren waren geplakt.

Wij, Hollanders, staan echter nogal bekend om onze kalmte; zoo waren er dan ook reizigers die deze zaak nog al kalm opnamen en heel gemoedelijk het woordje „kiesrecht” wegschrapten, zoodat wij te lezen kregen: „Wij vragen vrouwen”.

Ontsnapt.

Te Venlo waren twee Duitschers aangehouden die verteringen maakten zonder te betalen en gemeubileerde kamers hadden gehuurd, maar vergaten te huur te voldoen. Zij verklaarden een chemische fabriek te willen oprichten, doch hun zakkapitaal bedroeg twee kwartjes, een stuiver en een cent.

Een hunner wist, volgens de „N.V.Ct.” een spijl der tralies van het cachot in het politiebureau door te zagen en door de aldus verkregen opening van 25 × 32 c.M. te ontkomen. Om zijn vlucht te bespoedigen maakte hij gebruik van een rijwiel op het politiebureau aanwezig.

Pokken.

In eenige plaatsen van Twente komen gedurende de laatste dagen gevallen van pokken voor. Te Losser worden de bewoners thans ingeënt. De herkomst der ziekte kon men niet nagaan. Het geneeskundig staatstoezicht heeft energieke maatregelen genomen.

De uitsluiting in de sigaren-industrie.

Door de tabaks- en sigarenfabrikanten te Winschoten is aan alle op hun fabrieken werkzame personen, die lid zijn van den Bond van Tabaksbewerkers, met ingang van Zaterdag 15 dezer ontslag aangezegd. De meeste tabaksbewerkers zijn georganiseerd, zoodat er op de werkplaatsen slechts enkele personen aan het werk zullen blijven.

Verder hebben de bij het Verbond aangesloten fabrikanten te Groningen tegen 15 Februari hun werklieden den dienst opgezegd.

Te Deventer is bij vijf firma's aan de georganiseerden het werk opgezegd.

Te Krommenie zijn er honderdtal, te Alkmaar een 70 tal werklieden uitgesloten.

Volgens het „Hbld.“ heeft het Verbondsbestuur van sigarenfabrikanten een vertrouwelijk schrijven tot den R. K. Zuidelijken Patroonsbond en de neutrale organisatie van sigarenfabrikanten te Eindhoven gericht, waarin moreele steun in zake de uitsluiting gevraagd wordt.

Te Haarlem, zullen Zaterdag a.s. 150 sigarenmakers worden uitgesloten, te Zaandam 45, werkzaam aan de sigarenfabriek der firma Justus van Maurik.

Door de firma Gebr. Vervoort te Apeldoorn, is aan 16 sigarenmakers tegen 15 Februari a.s. het werk opgezegd, en door de firma C. de Jong en Zonen tegen dienzelfden datum aan 12 harer sigarenmakers.

Een smokkelaar.

De strafkamer te Kleef heeft een Nederlandsch schipper, die met een roeibootje over den Rijn gedurende langen tijd tabak, sigaren, thee enz. Duitschland binnensmokkelde en ten slotte bekeurd werd, tot 5000 mark boete subs. zes maanden gevangenisstraf veroordeeld. De man zit in voorarrest.

Nederlandsche R.-K. Esperantisten-bond „Nederlanda Katholiko”.

Het Dag. Bestuur van bovengenoemden bond hield Zondag j.l. een vergadering in Den Bosch ter bespreking van de 4e jaarvergadering.

Deze zal worden gehouden den 20sten April e.k. te 's Hertogenbosch.

De Bossche Katholieke Esperantisten-Vereeniging die de regeling van den jaarvergaderingsdag welwillend op zich had genomen, had een voorloopig programma samengesteld dat door het Dag. Bestuur goedgekeurd werd.

Het programma is als volgt samengesteld:

's Morgens om 10 uur H. Mis met predikatie in Esperanto, om 11 uur gemeenschappelijk ontbijt, waarna de St. Jan bezichtigd zal worden. Om 1 uur bezoek aan een bioscoop, waar films zullen vertoond worden betrekking hebbende op de Internationale Esperantisten-congressen gehouden te Antwerpen (1911) en te Krakau (1912), feest- en jaarvergaderingen van de Nederlandsche Esperantisten-bonden en portretten van bekende buitenlandsche en Nederlandsche Esperantisten. Ten 2 uur volgt de jaarvergadering in het Casino, na afloop bezoek aan de oudheidkundige schatten van het Stadhuis, waarna algemeene maaltijd, terwijl de avond besloten zal worden door een gezelligen samenkomst, opgeluisterd door muziek, zang en voordrachten.

Moordaanslag.

Naar het huis van bewaring te Maastricht is uit Valkenburg overgebracht zekere A. P., wonende te Maastricht, verdacht van poging tot doodslag. P. is gehuwd met J. v. E. Zij heeft haar man verlaten en leeft thans met zekeren P. de L.; meermalen hadden beiden mannen hierover twist. Verleden week ontmoette A. P. zijne vrouw, die in gezelschap was van L. Plotseling riep A. P. uit: „jou moet ik hebben”; hij trok de revolver en schoot in de richting van de beide vluchtende personen. P. de L. werd in den rechtbovenarm getroffen. Spoedig daarna werd P. door den marechausssee Defesche in de Groote Straat aangehouden en in arrest gesteld. P. was nog in het bezit van een revolver, geladen met 4 scherpe patronen. N. K.

Een Bedrieger.

Te Venlo is volgens de „N. Venl. Ct.” een raar heerschap aangehouden, zekere S. zich noemende Dr. Walter Scheppensieper, of ook wel Dr. Walter, als verdacht van het ongeoorloofd uitoefenen van geneeskundige praktijken. De man loopt sedert geruimen tijd door Venlo te koop aanbiedend rozenkransen. Hij huurde gemeubileerde kamers en leidde een leventje als een Prins, dronk wijn en liet zich toeren in een rijtuig met twee paarden, was royaal met fooien geven enz. enz. Bij de politie werden o.m. de volgende klachten ingediend:

Een meisje, wees, kwam vertellen dat de „dokter” haar 18 tanden had getrokken en een gebit geleverd voor de som van 85 Mark. Met mooi praten wist de dokter 400 Mark van het meisje te leenen waarvan natuurlijk dat vrooilijk leventje werd geleid.

Een horlogemaker schonk hem een crediet van circa f 400, voor geleverde gouden en zilveren sieraden.

Hij knoopte relaties aan met verschillende achtenswaardige personen daar ter stede. Zijn werkelijke naam is Walter Schneppensieper. Sinjeur is gehuwd en vader van twee kinderen.

Bij fouilleering werd op hem bevonden zeer vuile lectuur. Een gevaarlijk heerschap dus.

Moord.

Men meldt uit Meppel aan de Msb.:

Zondagavond even voor 12 uur is er in een café twist ontstaan tusschen zekeren de V., alhier en zekeren B. uit Steenwijk. B. trok zijn mes en bracht de V. daarmede een steek toe in den hals, waardoor de slagader werd werd doorgesneden. De V. liep nog 50 M. maar viel toen neer. Hij werd in het politiebureau binnengedragen. Onmiddellijk was heelkundige hulp aanwezig, maar 't mocht niet meer baten. De V. overleed een half uur na de verwonding. De dader is in arrest: de gedoode is een jonge man en ongehuwd.

Kolenontginningen en verzakkingen.

In de gemeente Kerkrade zijn herhaaldelijk scheuren in huizen geconstateerd, ten gevolge van de ondergrondsche werken in verband met de ontginning van de steenkolenmijnen. Er zijn al processen gevoerd over deze scheuren. In het open veld zijn meermalen grondverzakkingen geconstateerd; in de nabijnabijheid van de z.g. Kloosterhoeve, niet ver van Rolduc, heeft Zaterdagavond weer een grondverzakking plaats gehad. Er ontstond een kuil van een M. of 8 diep met een doorsnede van 2 à 3 M.

Roof.

Op het bij-postkantoor aan den Bergweg te Rotterdam vervoegden zich twee onbekende mannen, aan het loket, waarachter de commies, de heer F. C. P. gezeten was. De commies had naast zich staan een linnen zakje, inhoudende een bedrag van f 307. Onverwachts greep een der individuen den zak met geld weg, waarna beiden het op een loopen zetten. Ze werden door den commies achtervolgd, doch ze wisten, door verschillende zijstraten in te vluchten, te ontsnappen. Door de politie wordt een onderzoek ingesteld. Msb.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 12 *Februari* 1913.

— De bewoners van den Bosscheweg ontvingen dezer dagen van den Wel.Ed. Heer Post-Directeur het voor hun verblijdend bericht, dat er voortaan tot aan het huis van den Burgemeester een bestelling meer zal zijn. Deze nieuwe bestelling geschiedt 's nam. om 3 uur.

— Gisteren is door den heer P. Maas een antiek houten Lievevrouwebeeldje verkocht, naar men zegt, voor de som van f 1000.

— De Zondagavond gehouden vergadering van de R. K. Esperantisten-vereeniging, in 't Hotel van mej. de Wed. H. Merks was druk bezocht.

Tot bestuurslid werd gekozen de heer C. v. Dongen.

Vervolgens trad als spreekster op mej. D. van Griensven onderwijzeres te 's-Bosch met het onderwerp: „heeft Esperanto een toekomst?”

Wegens plaatsgebrek moesten wij het uitgebreid verslag der lezing van mej. v. Griensven laten liggen tot het volgend nummer.

De Boxtelsche Tiendquestie.

Het Gerechtshof van 's-Hertogenbosch heeft bij interlocatoir arrest uitspraak gedaan in de civiele zaak van Jhr. Mr. L. van Meeuwen, president van gemeld hof, bijgestaan door procureur Mr J. Baron van Hugenpoth tegen allen, die belang hebbben bij de schatting, verricht ingevolge de Tiendwet 1907 (Staatsblad no. 222) van de opbrengst van perceelen onroerend goed, gelegen onder de gemeente Boxtel waarvan de jaarlijksche zuivere opbrengst door de commissie van beroep, bedoeld in art. 55 dier wet, is geschat. Daar al deze personen, geïntimideerden geen procurator hebben gesteld, is verstek verleend. De appellant heeft de schatting van bovenbedoelde perceelen, door gemelde commissie verricht, en vastgesteld op f 420 te laag bevonden tengevolge waarvan hij van de beschikking der Tiendcommissie 9e district ter standplaats 's Hertogenbosch dato 16 Juli 1910 in hooger beroep kwam bij dit Hof onder aanvoering van verschillende grieven tegen die beschikking. Op grond van een en ander heeft het Hof met passeering van het door appellant aangeboden getuigenbewijs, bevolen dat door deskundigen omtrent de jaarlijksche zuivere Tiendopbrengst der genoemde perceelen, voor zoover daaop voorschreven tiendrecht drukte, een onderzoek zal worden ingesteld met inachtneming der art. 4 tot en met 7, 22, 49 en 50 der Tiendwet 1907. met benoeming daartoe tot deskundigen de heeren J. C. v. Beek, burgemeester van Geffen, gemeente-ontvanger te Middelrode (Berlicum) en A. Meulenbroek, gemeente-ontvanger te Den Dungen, met bevel tevens, dat gemelde heeren den eed hiervoor zullen hebben af te leggen ter terechtzitting van het Hof te 's-Bosch op Dinsdag 4 Maart a.s.

St. Michiels-Gestel. Op Zondag 23 Februari zal de ZeerEerw. heer C. A. J. Peters secretaris van den B. D. D. en rector te 's-Bosch, als spreker optreden voor de leden der Mariavereeniging alhier.

Tilburg. Maandagmiddag is alhier overleden de heer J. M. J. Kerstens, lid van de Prov. Staten van Noord-Brabant en wethouder der gemeente Tilburg.

— Zondag namiddag heeft achter de Hoeve een droevig ongeval plaats gehad. Daar wandelden langs het riviertje de Lij een zekeren Hoozemans met zijn vrouw, die een kindje van ongeveer een jaar oud op den arm droeg. Terwijl de man eenige passen voor zijne echtgenoote ging gleed de vrouw uit en struikelde met haar lieveling in het snel stroomend riviertje. Door den verschrokken man en eenige voorbijgangers werd met veel moeite de in gevaar verkeerende vrouw gered, maar het kindje verdween in het water. Maandagavond was bij het dreggen het lijkje nog niet opgehaald.

Nader meldt men:

De vader van het Zondag in de Lij verdronken kind, Hoozemans, uit Berkel is gisteren door de politie te Tilburg in verhoor genomen. Die zaak schijnt niet zonder kwade verdenking te zijn. H. is Maandagavond op het politiebureau gehouden. D. v. N.-B.

— Dinsdagmiddag is een goederentrein, van Baarle-Nassau komenden op, een rangeerenden trein geloopen. Er hadden geen persoonlijke ongelukken plaats. Een koe werd gedood. Er zijn drie lijnen versperd. De schade is aanzienlijk.

Oisterwijk. Zaterdag werd hier het heuglijk bericht ontvangen, dat het bestuur der Vereeniging tot behoud van Natuurmomenten er in geslaagd is het benoodigde kapitaal voor den aankoop van het fraaiste gedeelte van het landgoed de Hondsberg bijeen te brengen. Het van Esschoven, Witven, Choorven en Kolkven zijn daarmee uit de handen van sloopers gered. N. R. Ct.

Eindhoven. Maandagnacht is er alhier op twee plaatsen brand geweest; in beide gevallen denkt men, naar wij in de „L. K." lezen, aan kwaadwilligheid. De politie is de vermoedelijke daders op het spoor.

Oss. Maandagmorgen heeft op de Gemeente-gasfabriek alhier, een ontploffing plaats gehad, gevolgd door een uitslaanden brand.

De toedracht der zaak is de volgende:

De eerste stoker Philipsen, was bezig in een der afdeelingen der fabriek, een kniestuk in een pijp te draaien. Het gas was wel afgesloten, doch blijkbaar niet voldoende, daar nog gaslucht uit de pijp kwam. Het werd Philipsen toen te benauwd, reden waarom hij zich begaf naar een nabijgelegen vertrek waat de gasmeter staat. Door de open deur is het gas toen in aanraking gekomen met de gloeipin van den gasmotor hetgeen de ontpoffing ten gevolge had.

Het dak der fabriek werd ernstig beschadigd, terwijl onmiddelijk daarop de vlammen uitsloegen.

Twee gemeentebrandspuiten waren spoedig aanwezig en hadden weldra het vuur gebluscht.

Philipsen heeft zoodanige brandwonden bekomen, dat men het noodig oordeelde hem van de H.H. Sacramenten der Stervenden te voorzien. Ook de gemeente-opzichter H. Kochen, bekwam zeer ernstige brandwonden in het gelaat waarbij zijn hoofdhaar, wenkbrauwen en baard afgeschroeid werden.

Ook een zoon van Philipsen en een arbeider Ruys, liepen brandwonden op, zij het dan niet zoo ernstig.

De ontploffing werd tot op grooten afstand gehoord. Msb.

Men schrijft uit Oss nog nader aan „Het Hgz.":

De toestand der gewonden is vrijwel dezelfde. Werd er Maandag overdag gevreesd, dat de gemeente 's avonds van gaslicht verstoken zou zijn, gelukkig bleek dit niet het geval. Wel was er eenige flikkering in het licht merkbaar, doordat aan de gasfabriek voortdurend moest geproduceerd worden om den gasvoorraad aan te vullen, aangezien het bedrijf overdag had stil gelegen.

De brandschade aan de gastabriek is door verzekering gedekt. Onmiddellijk na de ontploffing snelden een groot aantal autoriteiten en nieuwsgierigen naar de plaats des onheils.

Velen waren diep onder den indruk en konden hun tranen niet bedwingen bij het zien van den vreeselijken toestand van Philipsen.

Treffend was het oogenblik, toen de inmiddels in allerhaast toegesnelde priester aan Philipsen op de plaats des onheils de laatste H.H. Sacramenten toediende. Allen ook de aanwezige Protestanten en Israelieten ontblootten bij deze indrukwekkende plechtigheid eerbiedig het hoofd, terwijl een ingetogen stilzwijgen werd bewaard.

Nispen. *Groote kerkdiefstal.* In den nacht van Zaterdag op Zondag is ingebroken in de Roomsch Katholieke Kerk te Nispen bij Roozendaal (N-Br.) Verschillende gouden en zilveren voorwerpen, waaronder miskelken en een remonstrans, worden vermist.

Nader seint men aan de Msb.

Toen Zondagmorgen de koster om kwart voor zes in de kerk kwam, vond hij in de sacristie een bosje van drie sleutels, welke daar niet thuis hoorden, op den grond liggen.

Dit kwam hem vreemd voor, reden waarom hij een nader onderzoek instelde. Tot zijn verbazing zag hij dat eenige kasten waren opengebroken en tevens dat een kluis, de brandkast, geforceerd en vernield was. Hieruit werden vermist drie kelken, een remonstrans, een ciborie een een kelkdoos.

De brandkast had twee deuren. Om hier binnen te komen hadden de inbrekers een gat in den muur gemaakt en daarvoor de steenen uitgebroken. Daarna hebben ze den wand der brandkast vernietigd en deze tusschen de eerste en tweede deur binnengebroken, waarna de laatste deur werd geforceerd.

Uit een andere kast is veel goud gestolen, dat diende ter versiering der H. Maagd. Hieronder was een gouden ketting, een kruis bezet met diamanten en andere kostbare sieraden.

Bovendien zijn twee offerblokken geledigd.

De inbrekers zijn zeer brutaal te werk gegaan. Ze hebben bij een smederij in de buurt eerst een voorhamer, koevoet en breekijzers weggehaald. Daarna hebben ze de blinden van de buitendeur der sacristie opengebroken en vervolgens de deur geforceerd. Genoemde werktuigen werden tevens gebruikt om de kluis te forceeren.

Aan het tabernakel heeft niemand geraakt.

Zooals men weet, is de pastoor der parochie de vorige week overleden.

De marechaussee van Roozendaal heeft Zondagmorgen het eerste onderzoek ingesteld. Ook het gerecht heeft de plaats van den diefstal bezocht. Uit de voetsporen op het omliggende kerkhof leidt men af dat er vier daders zijn.

Om de H. Diensten te kunnen doen plaats hebben, was het Zondag noodig in een naburige gemeente de H. Vaten te leenen.

Letteren en Kunst.

Het bestuur van het Provinciaal Genootschap van Noord-Brabant, heeft aangekocht uit het Kunstnijverheidsmuseum te Oldenburg wapenboeken waarin met de pen zijn geteekend de wapens en opschriften der oude grafzerken in de St. Janskerk, de Kruiskerk, de voormalige St. Geertrui- en Predikheerenkerken in den Bosch, der voormalige kapel der Zwartezusters aldaar, en der kerken van Vlijmen, Berlicum, Den Dungen, Nuland, Schijndel, St. Michiels-Gestel, St Oedenrode, Boxtel en Gemonde.

Voorts boeken uit de 2e helft der 18e eeuw, bevattende de wapens der schepenen van Den Bosch en die der leden en zwanenbroeders der Illustre Lieve Vrouw Broederschap, aldaar gesticht in 1318 Msb.

Rijkskrankzinnigengesticht te Woensel.

Het vragen van een crediet voor de stichting van het Rijkskrankzinnigengesticht te Woensel, waarvan de totaalkosten zijn geschat op f 1.451.690, gaf in de afdeelingen aanleiding tot vele klachten over de duurte van Rijksgebouwen, men had uitgerekend dat het gesticht bijna f 3065 per bed zou kosten en vond dit buitensporig hoog, vroeg of er geen voordeelige weg was tot het doel door zich met particulieren te verbinden, klaagde over het steeds hooger opvoeren van de eischen door de geneeskundige enz. Andere leden achtten die bezwaren overdreven en waarschuwden tegen te groote zuinigheid vooral tegen het onvoldoende scheiden van rustige en onrustige patiënten.

Gevraagd werd, het gesticht te Medemblik uit te breiden en in geen geval in het nieuwe gesticht de z.g. „misdadige krankzinnigen" op te nemen.

Tegen de plaats van het gesticht werd o.a. aangevoerd, dat het niet centraal gelegen zal zijn, te ver van een groote stad ligt, en geen gelegenheid tot gezinspleging in de buurt is enz., doch ook deze bedenkingen vonden bestrijding.

Gemengd Nieuws.

Klacht van een Kardinaal

Onder dit opschrift vestigt de *Nieuwe Koerier* de aandacht op het vastenmandement van kardinaal Ferrari, aartsbisschop van Milaan, waarin deze opkomt tegen de verdachtmakingen, waarvan de clerus van Lombardije en de katholieke vereenigingen van het aartsbisdom het mikpunt vormen.

Zijne Eminentie schrijft o. a.:

„Sta toe, dat mijn bisschoppelijk hart zich opene, mijn hart, dat ten doode bedroefd is over de zich overal verbreidende kiemen van de tweedracht, die ten doel heeft, onze dierbare katholieke acties, die ons zooveel moeiten, zorgen en opofferingen gekost hebben, te ondermijnen. Ik kan slechts levendig betreuren dat onder het masker van — ik weet niet welk soort — van ijver, beschuldigingen geslingerd worden tegen onze katholieke vereenigingen evenals, meer of minder verbloemd, tegen personen die aan de spits der katholieke beweging staan, en die het volle vertrouwen des Bisschops genieten.

„De katholieke vereenigingen zijn op bijzondere wijze met den persoon des Bisschops verbonden: wie aanmerkingen te maken heeft, brenge ze daar waar ze thuis behooren, niet voor de geheele wereld, opdat door oneenigheid niet alles ten gronde ga. Moge deze verzuchting van uw Bisschop niet tevergeefs geuit zijn."

Wat in Lombardije voorviel — zegt de *N. K.* verder — is ook reeds in ons land gebeurd.

Priesters, die het volle vertrouwen van hun Bisschop genieten, tracht men ook hier van zekere zijde — die zich, o schande! integraal-katholiek wil noemen — verdacht te maken en openlijk als gevaarlijke mannen voor te stellen. De ijvervolle dr. Poels, die in zoo'n uiterst moeilijke positie door zijn Bisschop is geplaatst, weet er heelaas! van mee te praten.

Maar de ware katholiek gaat begrijpen, dat wie het gezag des bisschops aanrandt door geen echten, apostolischen ijver wordt geleid.

Het proces der autobandieten.

Het proces der autobandieten is te Parijs nog in vollen gang. 't Gaat niet aan, om een geregeld verslag te geven van dit monsterachtige proces, waarvan publicatie der bijzonderheden slechts op ongezonde wijze de belustheid op sensatie prikkelen zou.

Uit het getuigenverhoor deelen wij daarom alleen maar het hoofdtooneel mede, de confrontatie van den kaslooper Caby met Dieudonné, den man, die den geruchtmakenden aanslag in de Rue Ordener gepleegd heeft.

Gelijk men zich misschien herinnert, is Caby na den aanslag in de Ordenerstraat vijf maanden ziek geweest. Een der kogels is niet verwijderd kunnen worden; voor 't overige is hij hersteld.

Zijn komst doet alle halzen in de zaal zich met groote nieuwsgierigheid rekken. Caby schijnt geheel en al hersteld te zijn van zijn zware wonden.

De getuigen herinnert er allereerst aan, onder welke omstandigheden de aanslag in de Rue Ordener heeft plaats gehad.

President: „Gij hebt onder de portretten, die men u toonde, eerst Garnier herkend als de man, die op u schoot."

Getuige: „Ik heb gezegd, dat mijn aanrander wel op dat portret leek, maar ouder was."

President: „Toen Dieudonné gearresteerd was, heeft men hem met u geconfronteerd, en gij hebt hem zonder aarzeling herkend. Herkent gij hem nu nog?"

Caby wijst met een beslist gebaar op Dieudonné en zegt met duidelijke stem en volstrekte zekerheid in zijn toon: „Dat is de man die op mij geschoten heeft." (Beweging in de zaal).

„Ik ben onschuldig!" roept Dieudonné.

De president wijst Caby op den ernst zijner woorden en drukt hem op het hart, dat deze de terdoodveroordeeling van Dieudonné kunnen meebrengen.

Caby antwoordt: „Ik vergis mij niet, ik ben er zeker van, dat is de man, die den aanslag op mij gepleegd heeft."

Dieudonné: „Mijnheer Caby, ik bezweer u — niet om de waarheid te zeggen, maar om uw geheugen te raadplegen. Gij staat tegenover het hoofd van een huisgezin. Ik koester geen haat jegens u. Ik ken u niet, en al zou uw verklaring mij ook naar het schavot zenden, dan nog zal ik zonder berouw voor de misdaad van een ander boeten maar ik zweer u bij het hoofd van mijn vrouw, bij het hoofd van mijn kinderen, dat ik uw aanrander niet ben. Als ik nu een leugen zou hebben gezegd, dan moge de vloek daarvan op het hoofd komen van wie ik liefheb. Kijk mij dan toch goed aan, ik ben geen misdadiger en dat weet gij ook wel!"

Getuige: „Gij zijt de man, die op mij geschoten hebt, dat zweer ik op mijn beurt op het hoofd van mijn vrouw."

Dieudonné: „Ik zweer, dat ik onschuldig ben."

Getuige: „Gij zijt de man, die op mij schoot — dat zal ik blijven zeggen tot aan het eind mijner dagen!"

Het wordt in de tot nu toe gelijkmatige stemming van dit proces een bijna wilde, luide scène, door het publiek met felle emotiegevolgd. Het gaat voor Dieudonné dan ook op leven en dood. Diens advocaat betoogt in den breede, dat Caby zich vergissen moet, maar Caby blijft bijzijn verklaring.

Ten slotte maakt de president een einde aan dit spannende verhoor. Tijd.

De vader van minister Colijn.

Wij lezen in de „Nederl.":

Dinsdag 11 Februari wordt de vader van minister Colijn, de heer A. Colijn te Haarlemmermeer, 80 jaar oud.

Misschien herinnert men zich, dat de nu nog zoo krasse heer Colijn met kracht zich verzet heeft tegen het in dienst gaan van zijn zoon. Onverzettelijk was de vader in het genomen besluit, onweerstaanbaar de zoon in 't bereiken van 't beoogde doel. Een klein bewijsje. De zoon wilde officier worden. De oude heer vond echter het juiste oogenblik nog niet gekomen. De zoon vond van wel.

„Vader mag ik officier worden of niet?" — „Nog niet mijn jongen." — „Zoo." Na eenige seconden lag de zoon te water voor het huis. „Vader, klonk de kreet, Henderikus is in 't water gesprongen." De oude heer hield slechts een moment op, aan zijn pijp te trekken en zei: „Zoo, ik kom bij hem." En hij ging. Hij ging als een die zijn plicht ging doen. En waarlijk de zoon lag te water, maar nog net zoo, dat de oude heer op zijn knieën op een plank liggende, den kraag van den jongeling kon pakken. En had de zoon gemaakt dat hij te water kwam, de oude heer maakte dat hij er onder kwam.

Van denzelfden kalmen eenvoud getuigen een paar andere staaltjes, welke wij dezer dagen hoorden. Tijdens de groote manoeuvres zaten twee bejaarde boeren in een herberg nabij het manoeuvreterrein. Men koutte wat over het soldatenleven en over de pas verrichte wapenfeiten. — Ja, zei een van de twee, ik weet er zoo'n beetje van, want m'n zoon is bij de troepen.

— Zoo, zei de ander, en wat is ie dan?

— Ja, korperaal, zie je, en die hooren nog wel es wat meer dan een ander.

— Jawel, zei de ander we r; ik heb ook een zoon erbij.

— Zoo, en wat is die?

— Ja, die is minister zie je.

't Was vader Colijn, die dat zei, op een wijze, alsof het hem nauwelijks interesseerde. En dat dit zoo geweest is, blijkt wel uit ons tweede verhaaltje. Toen de benoeming van den heer Colijn tot minister zeker was, reisde hij, om te voorkomen dat zij 't uit de courant zouden lezen, even naar zijn ouders om hun te vertellen wat er gebeuren zou. En toen Junior meegedeeld had, wat gewichtig feit te gebueren stond, zei Senior doodkalm: „Zoo, nou dat moet dan maar."

Is het wonder, dat onze kranige minister telkens nog zoo gaarne even een uitstapje maakt naar de welvarende boerderij in de Haarlemmermeer, waar zijn ouders beiden nog genieten van een rustigen levensavond, en waar hij de kracht van het Christelijk leven leerde zien: Vrees God, eer den Koning, dien uw land, maak uw volk sterk!

De verongelukte Zuidpool-expeditie van kapitein Scott.

Maandagavond kwam het bericht dat het tragisch lot meedeelde van den nog jongen Engelschman, kapitein Scott, die met al zijn medegezellen jammerlijk in de sneeuw is omgekomen, nadat hij zijn hartewensch, het bereiken van de Zuidpool, in vervulling had zien gaan.

Hij bereikte de Pool op 18 Januari van het vorig jaar. Bij het moeizaam terugkeeren naar de kameraden, die in het hoofdkwartier op hem bleven wachten, werden Scott en zijn metgezellen door een woedenden sneeuwstorm overvallen, en onder de onmetelijke lijkwade begraven.

Het nieuws van de ramp werd Maandag bekend door de aankomst van het expeditie-schip van kapitein Scott, de „Terra Nova" te Oamani, op Nieuw-Zeeland. Het schip verliet Lyttelton op 15 Dec. '11 om Scott en zijn metgezellen te gaan afhalen, en het werd pas tegen het eind van Maart terugverwacht. Het vaartuig kwam echter reeds Maandag onverwacht terug met het bericht van de ramp in de barre ijsvelden van de Zuid-Poolstreken.

Het laatste nieuws, dat men van Scott had ontvangen, dateert van 1 April van het vorige jaar, toen de „Terra Nova" te Akarva, op Nieuw-Zeeland, voor anker ging, na drie maanden lang in Zuidelijke richting te zijn gevaren, ten einde, zooals men hoopte, de leden der Britsche expeditie mede terug te brengen. De kapitein van het vaartuig ontving toen het volgende korte telegram van kapitein Scott, welk hij naar het hoofdkwartier der expeditie had gezonden voor de „Terra Nova" het anker weder lichtte:

„Ik blijf nog een winter in de Zuid-Poolstreken, ten einde mijn werk voort te zetten en te voltooien."

Het laatste bericht, hetwelk kapitein Scott terugzond naar zijn basis te Mc Murdo Sound, toonde, dat hij op 3 Januari 1912 een punt op 150 mijlen van de Zuidpool had bereikt, en nog steeds voorwaarts trok.

In Juni 1910 vertrok de „Terra Nova" van Cardiff naar het zuiden. Kapitein Scott volgde een paar maanden later, en begaf zich te Kaapstad aan boord van het schip. Vier maanden later, op 29 November verliet de expeditie Port Chalmers, en op 9 December drong het door in het pakijs rondom het Poolland. Een-en-twinting dagen later bereikte het de Ross-Zee.

Op 25 Januari 1911 werden de winterkwartieren te Mc Murdo Sound ingericht, en werden alle voorbereidende maatregelen genomen, om de reis naar de Pool in de daaropvolgende maand October te beginnen.

Van het hoofdkwartier tot de Pool werd de afstand op 800 mijlen berekend, en de grootste snelheid, die kapitein Scott hoopte te bereiken, was 10 tot 15 mijlen per dag. De hoofd-expeditie, die de reis naar de Pool zou ondernemen, bestond oorspronkelijk uit kapitein Scott en 16 man, maar spoedig werden er vier achtergelaten, later nog een aantal, en het laatste stuk van de moeilijke reis legde Scott af, met slechts drie mannen, zijn luitenant Johnson, mr. Simpson, en den befaamden reiziger Meares.

Kapitein Scott wilde niet slechts de Zuidpool bereiken, maar zijn expeditie was er op uitgerust, om vele belangrijke aardrijkskundige, oceanografische en sterrekundige waarnemingen te doen.

De zoo ongelukkig om het leven gekomen poolvorscher maakte voor het eerst in 1900, toen hij 32 jaar was, een Zuidpool-expeditie mede, onder luitenant Shackleton, en reeds toen drong hij verder zuidwaarts, dan nog eenig voorganger ooit had gedaan, n.l. tot 82 gr. 16 min. breedte.

Hoe ontzettend de sneeuwstormen in deze streken kunnen woeden, blijkt uit het volgende:

Bij den tocht van 1900 staker, toen twee der expeditie in een hut op slechts 200 ellen afstand van 't ingevroren schip waren, een sneeuwstorm op, zoodat de twee mannen zich in allerijl opmaakten, om terug te keeren. Zij raakten echter de goede richting hopeloos kwijt en zouden stellig zijn omgekomen in de verschrikkelijke sneeuwjacht, als een afdeeling, die was uitgezonden, om hen te zoeken, hen niet had ontdekt — op geen 30 ellen van het schip.

Voor den tweeden keer ging Scott in 1907 met Shackleton mede, en in 1910 organiseerde hij zijn eigen expeditie. Tel.

Kerknieuws.

Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven, Bisschop van 's Bosch, heeft benoemd tot kapelaan te Tilburg in de St. Antoniusparochie den W.Eerw.z.gel. heer Dr. C. F. Xavier Smits.

Mgr. de Bisschop van Den Bosch heeft aan den WelEerw. heer P. van Dooren kapelaan te Gemert, het adviseurschap opgedragen bij de aldaar opgerichte afdeeling van den Nederl. R. K. Textielbond „St. Lambertus."

Te Nuenen is opgericht een afdeeling van den Nederl. R. K. Bond van Spoor en Tramwegpersoneel, waarbij als adviseur benoemd is de WelEerw. heer pastoor J. van der Vleuten.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 2—8 Februari.

Geboren: Alida G., d. van J. Hoogeboren en M. M. Taillie, Breukelen. — Adriana M., d. van M. Vorstenbosch en M. Lievenoogen, Lennisheuvel. — Hubertus J., z. van J. A. Schoenmakers en C. Voermans, Roond.

Overleden: Arnoldina van de Langenberg, wed. van J. van den Nieuwenhuijzen, 64 j. Breukelen. — Johanna C. van der Pasch, 6 m. Kleinderliempde. D. en A.

Markten.

Dinsdag 18 Februari.

Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Mierlo: paarden en beesten.
Rijen: beesten.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Nijmegen: vee.

Woensdag 19 Februari.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Oirschot: jaarmarkt.

Donderdag 20 Februari.

Valkenswaard: jaarmarkt.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 10 Febr. Aangevoerd 144 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.56 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.56.

Boterprijzen.

Op 11 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.58 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 11 Febr. Hoogste prijs f 1.56 Laagste f 1.46 Middel f 1.51. Aanvoer 8795 K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

11 Februari. Kippeneieren f 4.50—6.75. Middenprijs 5.40 per 100. Eendeneieren f 5.40—f 5.90. Ganzeneieren f 14.—. Handelaarseieren geen aanvoer. Aanvoer der eieren: 28.117.

ADVERTENTIEN

VERKOOPING van

IEPENBOOMEN

te BOXTEL.

De BURGEMEESTER van BOXTEL zal voor de gemeente BOXTEL, in het openbaar

BIJ INSCHRIJVING

VERKOOPEN

Een partij IEPENBOOMEN

(ruim honderd stuks)

staande in de **Van Osch- en Van Leeuwenstraat.**

De voorwaarden van verkoop liggen ter inzage ter secretarie der gemeente, alwaar nadere inlichtingen worden verstrekt.

Inschrijvings-biljetten op zegel, moeten zijn ingekomen bij den Burgemeester van Boxtel, uiterlijk **Dinsdag 25 Februari 1913,** om **tien** uur voormiddag.

BOXTEL, 12 Februari 1913.

Burgemeester van BOXTEL,
A. GIJSEN.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het

KATHOLIEKE

STUIVERSMAGAZIJN

onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.

P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend,* **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag' 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deeler.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8o royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr p. p. 44 ct, In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct.; 25 ex. à 10 ct.; 50 ex. à 9 ct.; 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel, of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 cent. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 cent 10 ex. f 1.—; 25 ex. f 2.—; 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit schiedam! Weg met den Sterken Drank! Geen Sterke Dranken aanbieden!" Een bezadigd Woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland. 1 ex. 5 ct.; 25 ex. f 1.15;

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattend allen 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs: f 0.80.

Pakket **B:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrtijding. Prijs: f 0.40.

Pakket **C:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? en Redt de Drankzuchtigen! Prijs: f 0.25.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Zoo heeft de ASTHMA u beet.

Gij lijders aan Ashtma gij weet wat het zeggen wil, Asthma te hebben. Zou er wel een vreeselijker en onaangenamer ziekte bestaan dan Asthma? Wel is waar hebt gij wel eens dagen dat gij goed zijt, zelfs zoo, dat ge denkt dat gij uw asthma kwijt zijt. Gij maakt voor den volgenden dag de een of andere afspraak, omdat gij zeker denkt morgen goed te zijn, helaas! gij kunt niet, want gij hebt weer zulk een hevigen asthma-aanval, dat gij zelfs geen voet kunt verzetten. Het is dan ook voor de lijders aan asthma een waar geluk, de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, onder hun bereik te hebben, het eenige geneesmiddel dat Astuma volkomen geneest en niet zooals andere middelen, tijdelijk verlichting verschaft. De Abdijsiroop bevat geen verdoovende bestanddeelen.

Den Heer H. Bruurmijn, Helvoirt, Hoef ten Halve, (N.B), schrijft ons:

„Tengevolge van een gevatte koude ben ik asthmalijder geworden. Het ademhalen was mij zeer moeilijk en mijn borst piepte ontzettend. Het was mij niet mogelijk slijm op te geven, daar deze zeer vast zat. Wanneer ik een aanval had dacht ik te stikken. Ten einde raad begon ik aan de Abdijsiroop. Na deze eenige malen te hebben ingenomen, kwam er een algeheele verandering in mijn gestel. De fluimen, die mij altijd zeer vast op de borst zaten, kwamen gemakkelijk los, het slapen, dat ik bijna niet deed, ging weer uitstekend, zoodat één flesch Abdijsiroop mij volkomen genezen heeft". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris, en alle Borst- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle droguisten en de meeste apothekers.

Firma v. Moorsel & v. d. Boogaart
Boekdrukkers-Uitgevers : Boxtel

Alle soorten Drukwerk

Billijke Prijzen : Nette Uitvoering

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

No. 14 ZATERDAG 15 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

DE INVALIDITEITSWET.

Minister Talma heeft deze week in de Kamer weer een niet onbelangrijke nederlaag geleden.

De Minister wilde namelijk in zijn Invaliditeitswet, die thans in de Tweede Kamer in behandeling is, van geen risico-overdracht weten. Dat wil zeggen: het Rijk verzekert tegen invaliditeit en ouderdom, bij het rijk worden de premies betaald, het betaalt de uitkeeringen, in één woord: het Rijk vervult hier de rol van verzekeringsbank.

Bij de Ongevallenwet heeft men die ricico-overdracht wel. Daar heeft men Werkgevers-risicobank, waarvan, helaas reeds veel arbeiders de dupe geworden zijn.

De risico-overdracht, die als zeer ondemokratisch moet aangemerkt worden, waarvan tenminste bekend is, dat zij zeer ondemokratisch werkt, is in de kringen der verzekerden niet bemind. Vooral niet in de streken, waar de arbeiders in economisch opzicht een geringe mate van vrijheid genieten.

* * *

De liberale concentratie staat onder de zweep van Tydeman. Dat wil zeggen, dat een zeer anti-kerkelijk en daarbij hoogst-conservatief element in die concentratie den boventoon voert.

Dat is ook deze week in de Kamer wederom gebleken bij Talma's Invaliditeitswet. Talma, schreven we reeds, moest bij deze wet van de risicooverdracht niets hebben.

Helaas, zijn eigen partij en coalitiegenooten brachten hem een gevoelige nederlaag toe. Nadat de reactionnaire amendementen van den heer Treub geen andere stemmen kregen, dan die der liberalen (alle drie de soorten) kregen de Christelijk-Historischen nog een kans. En dit deel der coalitie, dat wel 't allerverst van den bekwamen en vooruitstrevenden minister afstaat, maakte de volle nederlaag der liberalen weer tot een halve overwinning.

Met de liberalen en de Christelijk-Historischen kozen ook nog 9 Katholieken en 12 anti-revolutionnairen partij tegen den minister.

Nu kunnen dan, tot nadeel van een massa verzekerden, de ondernemenskassen, na aanneming der invaliditeits- en ouderdomsverzekering, hun bedrijf beginnen. 't Eenig nut, dat er aan verbonden is, bestaat hierin, dat enkele bestaande en nog nieuw te stichten fondsen een duitje zullen kunnen verdienen. Doch de administratiekosten der Rijksbank zullen er, betrekkelijk door worden verhoogd.

* * *

Het deel der rechterzijde, dat hier, laten we maar zeggen, de liberalen ter overwinning heeft geleid, heeft een ondoordacht en gevaarlijk spel gespeeld.

Zij heeft, al is het dan niet naar eigen meening, dan toch in het oog der arbeiders de wet helpen verslechteren.

Wat moet de rechterzijde nu doen, als de concentratie met voorstellen komt, die verbeteringen voor de verzekerden inhouden? Want, ofschoon de liberale concentratie, met behulp van een deel der rechterzijde de risicooverdracht in de wet gebracht heeft, zal zij met een zuiver gezicht van Tydeman c. s. ook nog wel verbeteringen voorstellen.

Kan dan de rechterzijde, wanneer die voorstellen vèr buiten 't plan en berekeningen van den Minister gaan, zich hierop beroepen?

Dat kon zij, als ze konsekwent in haar geheel tegen 't amendement de Visser had gestemd, en de liberalen met de Christelijk-Historischen alleen had laten staan. Dat was ook kameraadschappelijk geweest tegenover Minister Talma, die bij verwerping van zijn bakkerwet al genoeg van zijn vrienden te lijden heeft gehad en getoond heeft héél wat voor de coalitie te willen opofferen, toen hij zijn oorspronkelijk plan liet varen en de ziekteverzekering, het belangrijkste deel der verzekeringswetten, van de eerste naar de laatste plaats in zijn progam overbracht?

't Is te hopen, dat 't deel der rechterzijde, dat den minister tegen de weer conservatieven steunde, nu ook eens uit den hoek zal komen om de verbeteringen, waar, op zichzelf beschouwd, de minister ook wel geen bezwaar tegen hebben zal, te helpen aannemen.

Dan worden de conservatief-liberalen, die bij de invoering der risico-overdracht in hun vuistje lachten, voor een moeilijke beslissing gezet: tegen hun zin de arbeidersbelangen dienen, òf hun aartsconservatisme ten toon stellen, waardoor de concentratie weinig in aanzien winnen zal. R.

Heeft Esperanto een toekomst.

Lezing van Mej. Dina van Grinsven onderwijzeres te 's-Bosch gehouden voor de R. K. Esperantisten Vereeniging te Boxtel in de zaal van Mej. de Wed. H. Merks, op Zondag 9 dezer.

Spreekster begon met er op te wijzen, dat wij leven in een tijd van reusachtigen vooruitgang op elk gebied. Een der kenmerken van onzen tijd is mede dat hij staat in het teeken van het internationalisme. We voelen ons niet alleen burgers van *eigen* land, doch het ben behoefte om in contact te komen met andere volken. Het directe gevolg hiervan is, dat wij de buitenlanders beter leeren kennen en waar deeren en onze vooroordeelen wegsmelten als sneeuw voor de zon. Doch het middel, dat ons de macht geeft tot in de ziel der naties door te dringen ontbreekt maar al te vaak, n.l. de taal. Slechts weinigen beheerschen een vreemde taal zoo volkomen, dat zij ze kunnen maken tot het voertuig hunner gedachten. Er is dus noodig een algemeene taal, die gemakkelijk te leeren, logisch en phonetisch is. Welnu, die taal bestaat; 25 jaar geleden werd zij uitgevonden door den genialen Dr. Zamenhof, die er zeven jaren aan werkte. In 1187 verscheen zijn eerste brochure over de internationale taal „Esperanto". En zooals steeds het geval is met alles wat nieuw is, ondervond zijne uitvinding aanvankelijk den grootsten tegenstand. Het fiasco, dat Volapük gemaakt had, had voor geruimen tijd het heele wereldtaalprobleem in discrediet gebracht. Esperanto bleef dan ook in de eerste jaren beperkt tot een kleinen kring van beoefenaars. In 1889 verscheen in Neurenberg het eerste Esperanto-tijdschrift, gevolgd door een tweede in Zweden, dat voor de propaganda moest zorgen en een band vormde tusschen de weinig talrijke Esperantisten. Omstreeks 1900 echter kwam er kentering. Toen werd met behulp van de machtige Fransche Touring Club een ernstige propaganda door geheel Frankrijk gemaakt. Overal, ook buiten Frankrijk, vormden zich Esperanto groepen en in 1905 had te Boulogne-sur-Mer het eerste internationale Esperantisten-congres plaats, sindsdien voortdurend door nieuwe congressen gevolgd. Het eerste congres was een succes; daar toch werd zonneklaar bewezen de *practische* bruikbaarheid der taal. Op het 6de congres in 1910 te Washington zonden reeds 16 regeeringen hunne officieele afgevaardigden, wel een bewijs van den reusachtigen vooruitgang in de periode van 1905. In 1910 had weder voor ons Katholieken een heugelijke gebeurtenis plaats, n.l. het 1ste congres van Katholieke Esperantisten te Parijs, en waardoor de Katholieken bewezen, dat ze een blik hebben, die de toekomst omvat; zij hebben met Z. H. den Paus begrepen, dat Esperanto één machtig middel kan worden in dienst der Kerk. Ook de Pers, de koningin der aarde, voelt dat Esperanto een macht geworden is, waarmede rekening dient gehouden te worden.

Vervolgens gaf spreekster een paar cijfers om den vooruitgang aan te toonen die Esperanto in de 25 jaren van zijn bestaan gemaakt heeft. In 1888 bestond 1 Esperanto-groep, nu meer dan 1800. In 1889 bestond 1 Esperanto-orgaan, nu meer dan 100. In 1889 bestonden er slechts 29 Esperanto-werken, nu meer dan 1400. In 1888 nog geen 100 Esperantisten, nu *een millioen*. Deze beknopte statistiek spreekt boekdeelen.

Daar waar zulk krachtig leven heerscht, eindigde spreekster, kan geen verval van krachten intreden. Esperanto heeft bewezen, dat het levensvatbaarheid en practische waarde bezit. Doch om het steeds meer tot ontwikkeling te brengen, is ijver en toewijding noodig. Laat dus ieder in eigen kring voor de goede zaak ijveren, door woord of geschrift, door leer en voorbeeld.

De Voorzitter der Boxtelsche R. K. Esperantisten-Club, de WelEd. Heer Louis van Rijckevorsel, bracht de geachte spreekster den hartelijken dank der vergadering voor hare leerrijke lezing die ongetwijfeld de leden zal opwekken tot verhoogde ijver en studielust, waarna de bijeenkomst met den Christelijken groet werd gesloten.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Een nieuwe zeeliedenstaking te Antwerpen in zicht.

De Nieuwe Gazet meldt:

„Aan de Antwerpsche haven begint weer een internationale zeeliedenstaking, welke alle zeelieden zal omvatten, die dienst hebben genomen op schepen, die onder Engelsche vlag varen. Zooals men weet, is er in Engeland een nieuw loontarief voor zeelieden vastgesteld, en nu eischen de zeelieden, dat dit ook hier zou worden toegepast op bovengenoemde schepen.

Dinsdagmiddag zijn twee afgvaardigden van de „Seamen's Union", de heeren Damm en Wold, naar het „Schipping Office" van de Stadswaag gegaan, om over deze kwestie te spreken.

Deze afgevaardigden bevestigden aan de reeders, dat zij van plan waren de staking uit de roepen, indien het nieuwe tarief niet toegepast werd.

De reeders weigerden echter daartoe over te gaan. Gisteren hebben zij nieuw personeel aangeworven onder de oude voorwaarden.

Het bestuur van den Zeeliedenbond zal in meetingen den toestand uiteenzetten en het bevel geven tot het neerleggen van den arbeid.

Fabrieksbrand te Brussel.

Omtrent den grooten fabrieksbrand te Cureghem-Anderlecht meldt het „N. v. d. D." van Brussel nog het volgende:

„Donderdagmorgen, omstreeks 5 uur, zag een politie agent, dienstdoende op de Raadsplaats vlammen opstijgen uit de fabriek Dammen-Washer. Hij gaf het noodsein en eenige minuten later kwamen de pompiers met twee auto- en twee stoomspuiten ter plaatse. De bevelhebber der pompiers richtte onmiddellijk de eerste reddingswerken in, terwijl men in allerhaast den portier en zijn familie wekte. Al wat het arsenaal der brandweer van Cureghem bevatte was weldra ter plaatse en in werking gesteld.

Niettemin had het vuur bliksemsnel eene groote uitbreiding genomen en oordeelde de bevelhebber der pompiers het raadzaam zijne collega's van Brussel te ontbieden. Het bluschmatrieel der fabriek zelve werd in werking gesteld en weldra besproeiden een vijftigtal spuiten tegelijk het vernielend element. Het vuur aangewakkerd door de groote hoeveelheid droog hout, in

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

„Voor zoover het aan mij ligt, vader, hoop ik mij den erfelijken naam waardig te maken", antwoordde Frans. „Wat mij in mijn streven aanspoort is niet alleen tot het huis Eerekrans te behooren, maar ook de zoon te heeten van Thomas Eerekrans".

De oude man stond stil en Frans volgde zijn voorbeeld.

„De weg der eere, Frans", zei de koopman op gedempten toon, „is een smalle, met steenen voorziene; wij moeten niet morren, als wij de voetzolen aan hem openrijen. Offer, onthouding heet de staf, waarmede wij zijn klippen moeten te boven komen. Zooals ik heden tot u, zoo sprak ook eens mijn vader tot mij. Gij kent hem uit het ernstige beeld, hetwelk naast mijn schrijftafel op mijn particulier kantoor hangt, als gij u den grootvaders niet meer voor den geest kunt halen. Zoo sprak hij, toen de eerste eenige hartstocht mijn hart poogde te overmeesteren en mij van den weg van ernst en koopmansplicht dreigde af te trekken. Hij zelf gaf een schitterend voorbeeld van koopmanseer. Met geringe middelen uit den Elzas naar Hamburg gekomen, werkte hij zich tot eer en rijkdom omhoog en de stad betreurde in hem haar degelijksten man. Zoo hoop ook ik heen te gaan, Frans, hoewel uw grootvader bij het scheiden nog een zorg, wellicht een handelsaangelegenheid te kwellen scheen, — zoo hoop ik het ook u na te laten, het bewustzijn geleefd en gestreefd te hebben voor de eer van ons huis, die elk koopman toch behoort te bezitten. Zoet en gemakkelijk schijnen dan de cijfers.

Daarom vraag ik op dit oogenblik, u, mijn zoon en erfgenaam: Is ieder uwer handelingen, sinds ge voor omstreeks een jaar het strand van Scharnrode betradt, de eer van ons huis, de eer van den naam dien gij draagt, waardig?"

„Ja, vader!"

Zoo rustig, zoo vast klonk de toon van den jongen man, dat Thomas Eerekrans bijna niet in staat was een kreet van verwondering te onderdrukken. Misschien om zijne ontroering te verbergen, zette hij zijn weg voort naar de herberg, wier verlichte logeerkamers den wandelaars tegenschitterden. „Hier is weer sprake van niets of de zaak is bitter ernstig", sprak Eerekrans, meer tot zich zelven dan tot zijn zoon. „Indien ik evenwel geweten had, dat juist heden de beslissende slag moest geleverd worden, dan zou ik niet gekomen zijn... Hebt ge nog tijd?" vraagde hij, terwijl hij zich omwendde.

Frans haalde uit een verborgen borstzak een horloge te voorschijn — een kostbaarheid, die in staat zou geweest zijn, den matroos onmiddellijk verdacht te maken. Hij liet het repeteeren: het gaf het negende uur aan.

„Nog een half uur", antwoordde hij; „ik moet thuis nog eenige toebereidselen maken en nog wat uitrusten".

„Natuurlijk; lichaam en geest moeten frisch zijn. Om deze reden wensch ik, dat er op dezen avond geen woord meer tusschen ons gewisseld wordt, wat tot opgewondenheid of misduiding aanleiding zou kunnen geven. Vergezel mij naar de herberg; het zal niet in het oog loopen, als ik schipper Frans medeneem naar mijn kamer, om het dienst-contract in orde te brengen. Ik zal mij een goeden grog bestellen; hij zal u, naar ik hoop, goed doen. De nacht schijnt ruw te zullen worden".

„Des te gunstiger is hij voor ons, lieve vader", — Frans trad eene schrede voorwaarts en drukte de hand van den ouden heer hartelijk, — men kan van te voren zien, dat wij bij de onderneming, die ons reeds herhaaldelijk is gelukt, ook heden geen gevaar te vreezen hebben. De toekomst is evenwel duister; van een uur, dat nog slaan moet, zijn wij de meesters niet. De Fransche douane-officier schijnt mij te wantrouwen. Ik houd hem voor een eerlijk man. Hij wijst onbewezen verdachtmakingen van de hand, maar des te ijveriger zal hij zijn plicht vervullen. Ik wilde tijdig naar huis om nog een brief aan u te richten — misschien is een mondeling goed woord voldoende. Als mij een ongeluk overkomt... indien ik niet wederkeeren zou..."

De oude heer maakte een afwerend gebaar. „Geen sentimentaliteit, Frans", zeide hij, „met Gods hulp zal alles als van een leien dakje loopen. Ook Oskar van senator Bartels heeft, zooals de geheele wereld weet, op de Holsteinsche kust reeds veel meer en moeielijker ondernemingen tot een goed einde gebracht. Ik wensch — en onthoud dit woord als vaderlijk bevel — geen enkel woord schrifts van u. Hoort ge niets! Morgen, als alles goed is afgeloopen, zakken wij gezamelijk de Elbe af. Dan hebben wij tijd in overvloed om met elkander te praten... Geef acht, daar komt wat!"

Hij ging verder, terwijl Frans hem zwijgend volgde. Eene kleine patrouille douaniers trok, van een veldweg komende, langs hen heen en bestegg een der smalle paden, die naar den dijk voerden.

Aan de deur van de hoogst zindelijke herberg wendde Eerekrans zich nog eenmaal om. „Kent gij luitenant Maubourg — zoo noemt hij zich immers — van nabij? Wat denkt ge van hem?"

„In mijne positie is van omgang met hem natuurlijk geen sprake", gaf de jonge man ten antwoord. „Mijn meening heb ik u niet verborgen. Zijn somberheid, zijn lang niet zeldzame toorn schrijf ik niet aan eigen slechtheid, maar aan de menschen en de ervaringen toe, welke hij, ondanks zijne jeugd, reeds heeft opgedaan. Ik geloof, dat hij een trouwe vriend zou zijn".

„Hm!" De oude heer drukte den castoren hoed, welken de wind hem dreigde te ontvoeren, vaster op het hoofd. „Treed met mij binnen, Frans", zeide hij vervolgens op luiden toon, want de deur der herberg werd van binnen geopend en een lichtstroom viel op den duisteren weg. „Ik zal u een flinken grog laten geven, daarbij kunnen wij onze overeenkomst opstellen, als gij uwe voorwaarden wat bescheidener stellen wilt. Er zijn knapen genoeg, die gaarne voor niets, alleen voor de kost, op de schepen van het huis Eerekrans varen willen, als hij het wilde".

III.

In een vroolijk huis met één verdieping was luitenant Henri Maubourg ingekwartierd. De bezitster van het vriendelijke, op zich zelf staande gebouw, de zuster van den overleden predikant, had zich op de eerste verdieping teruggetrokken, en de drie kamers gelijkvloers overgelaten aan den haar opgedrongen militairen gast. Zij hield zich echter op zekeren afstand; hij gaf haar, zooals zij gaarne tegenover ieder bekende, geen enkele reden tot klagen en behalve de onafscheidelijke onrust, welke de dienst veroorzaakte, bracht hij geen stoornis in de woning.

Van de beide voorkamers diende de eerste tot kamer van den ordonnans en bureau, de tweede als ontvangstkamer van den kommandant, terwijl Maubourgs eigenlijke woon- en werkkamer stil en afgezonderd aan de tuinzijde gelegen was. In een daaraan belendende alkoof stond de eenvoudige legerstede van den jongen officier, die het veeren dekbed zijner hospita met een paar eenvoudige wollen dekens verwisseld had.

Niet onmiddellijk na het samentreffen met zijn oom had hij zijne woning opgezocht. Aan het strand van de machtige, schuimende Elbe, op smalle voetpaden achter den dijk, had hij een tijdlang gewandeld en vruchteloos gepoogd, het gistende bloed tot kalmte te brengen. Zwart grauw, duizend en meer dan duizend met wit schuim gekroonde koppen opstekend, lag het breede water aan zijne voeten; nu en dan slingerde het een golf tegen den zwaren dam, die, de voeten van den jongen man bevochtigend, machteloos in het zand ten grave ging. Tot op korten afstand omhulde de duisternis alles; niet een enkele scheepslantaarn was zichtbaar in de donkere ruimte, waarin lucht en water zich met elkander schenen te vermengen.

Maubourg staarde op de schuimende baren. „Mijn willen", zeide hij, „mijn daden!" Ik wilde, dat de natuur mij anders geschapen had, ruw, onbarmhartig en voor allen zonder hart en gevoel! Moeder, u dank ik deze eigenschap der deugd; ik zou ze willen verwenschen om uwentwille, om aan dengene, die zelfs bij uw doodbed geen woord van barmhartigheid had te wreken, wat hij aan ons beiden heeft misdaan".

Hij trok den kraag van zijn mantel hooger op, want de koude wind deed hem huiveren. Het werd hem in de duisternis akelig om het hart. Meer dan eens had hij in het gewoel der veldslagen onverschrokken den dood getrotseerd; de vrees, die hem hier in den donker beving, had hij nooit ondervonden.

Hij steeg langs de smalle uitgeschuurde treden tot den kruin van den dijk omhoog en daarna aan den binnenkant langs langzaam hellende voetpaden naar de dorpsstraat. Onderweg ontmoette hij de patrouille; een sergeant leidde den kleinen troep.

„Iets voorgevallen, Latour?

„Niets te melden, mijnheer de luitenant", luidde het antwoord.

de fabriek voorhanden, bereikte weldra zulke hevigheid, dat de redders moesten bekennen dat het onmogelijk was de brandende gebouwen te vrijwaren. Zij bepaalden er zich dan ook bij het vuur tegen te houden om het te beletten over te slaan op de gebouwen van den overkant der Jorez- en Schapenstraten. De vlammen bereikten reeds de gevels dezer woningen.

Het schouwspel was tevens schrikkelijk en grootsch. Uit het dak en de vensters der brandende gebouwen sloegen vlammen op, die soms 20 tot 30 meters hoogte bereikten. Eene akelige klaarte verlichtte gansch de wijk. Uit den overgrooten vuurpoel stegen dikke, rosse rookwolken op, die een regen van vonken meevoerden. De hittegloed was zoo hevig dat de pompiers die op de daken van de huizen der Jorez- en Schapenkopstraten geklauterd waren, op ongeveer 15 M. afstand van de brandende gebouwen, het er niet konden uithouden. In de lokalen der zagerij zelf knetterde het hout en stortten de machines met groot gedruisch in. In de zaal der machines, die de beweegkracht leverden aan de fabriek, stonden twee groote ketels, die met water gevuld waren. Een der ketels is rond 7 uur ontploft, al de inwendige muren omverwerpend. Door een buitengewoon toeval heeft dit ongeluk geen enkel slachtoffer gemaakt.

's Middags waren de pompiers nog altijd aan het blusschen. Groote hoeveelheden hout, die in de kelders lagen, waren nog volop aan het branden."

De schade bedraagt meer dan een millioen; verscheidene groote bestellingen, die ter verzending gereed lagen, zijn in vlammen opgegaan.

Italië.

De houding der Italiaansche katholieken.

Naar uit verschillende bekende verklaringen blijkt, zullen de Italiaansche Katholieken bij de eerstkomende verkiezingen geen candidaten stellen, welke hun eigen vertegenwoordigers zijn; maar in die lichamen, waar hun steun den doorslag geeft, zullen zij die candidaten steunen, die den grootsten en formeelsten waarborg geven in de volgende punten: verdediging der constitutioneele waarborgen betreffende gewetensvrijheid en vereenigingsrecht; oppositie tegen alle nieuwe wetten, welke ten doel hebben de congregaties te ontbinden, den godsdienstigen vrede te storen, vrije scholen te verbieden, of de rechten der huisvaders te besnoeien. Verder moeten zij eischen, ernstig godsdienstig onderwijs in de gemeentescholen en verdediging der gezinnen, door zich te keeren tegen de echtscheidingen, en erkenning vragen van alle economische en sociale organisaties. Ten slotte moeten zij aan de wetgevende macht een ontwerp voorleggen van geleidelijke en voortdurende verbetering van het belastingsysteem en andere instellingen, volgens de beginselen der rechtvaardigheid in het maatschappelijk verkeer. Msb.

De Balkanoorlog.

De krijgsbedrijven hebben de laatste dagen niet veel te beteekenen gehad. De hoofdpunten van de strijd vormen Adrianopel en Skoetari. Door de groote mislukking, waarop de aanval van Montenegrijnen en Serviërs op laatstgenoemde stad is uitgelooper, ziet 't er voor 't Montenegrijnsche Vorstenhuis niet bijzonder gunstig uit.

Van Adrianopel komen besliste berichten, dat de stad nog voor maanden van schietvoorraad voorzien is.

Bij Gallipoli en Tsjataldsja zijn geen gevechten van eenige beteekenis geleverd.

De zwervende kruiser Hamidié is op 't oogenblik in Malta, doch moet er spoedig vertrekken. Vier Griekscne torpedobooten liggen op de loer.

Neerslachtigheid te Constantinopel.

De correspondent van de „Herald" te Constantinopel seint aan zijn blad, dat een omwenteling onvermijdelijk is, wanneer het garnizoen van Adrianopel bezwijken zou. In Stamboel is men somber gestemd. Voortdurend ziet men groepen gewonde soldaten door de straten trekken, en de geheele bevolking is teneergeslagen over de voortdurende nederlagen te land en ter zee. De regeering kan geen voldoende geldmiddelen in handen krijgen, en heeft haar toevlucht moeten nemen tot het versmelten van kostbare vaatwerken der aanzienlijken, hetgeen natuurlijk groote ontstemming gewekt heeft. De ontevredenheid in het leger neemt toe en de ambtenaren zijn verbitterd omdat de salarissen zoo slecht uitbetaald worden. Bovendien hebben openbare terechtstellingen in breede kringen kwaad bloed gezet.

De toekomst van Saloniki.

Voor het oogenblik behoort Saloniki aan de Grieken, schrijft de correspondent der „Köln. Volksz.", ofschoon de Bulgaren ook een deel der stad bezet hebben. Valt Adrianopel in handen der Bulgaren, dan zullen zij gaarne van Saloniki afzien ten gunste der Grieken; zoo niet, dan zullen zij hun aanspraken op deze stad krachtig doen gelden. Er is dan ook reeds van gesproken, Saloniki tot bondsstad te verheffen of hoofdstad te maken van een autonoom Macedonië.

Intusschen schaadt deze onzekerheid den handel ten zeerste. Saloniki is de natuurlijke haven van Macedonië, Albanië en Epirus, de nieuwe grenzen van Griekenland, Servië en Bulgarije hebben echter het achterland van Saloniki zeer beperkt: het strekt zich nauwelijks twee uur uit. Het gevolg hiervan is, dat doorvoerrechten aan deze drie landen moeten betaald worden. Griekenland eischt in Saloniki reeds 11 pct., Bulgarije en Servië aan de grenzen evenveel, terwijl ieder der laatste landen nog een bepaald octrooirecht doet betalen, met het gevolg, dat op alle waren een belasting van 30 pct. geheven wordt. Hierdoor is de doorvoer zeer verminderd, hetgeen ook wel eenigszins het doel van Servië en Bulgarije is, die, als zij zelf Saloniki niet kunnen krijgen, het ook niet aan Griekenland gunnen.

Daarbij komt, dat de kooplieden hun vorderingen in de provincies bijna niet betaald krijgen. Turksche gewoonte is, de schulden na den oogst te betalen; bij achterstalligheid beslist een handelsgerecht in Saloniki. Dit nu heeft geen gezag meer in de door Servië en Bulgarije bezette landen, en de algemeen heerschende armoede zal velen het betalen wel doen vergeten. De kooplieden zijn van plan zich tot de mogendheden te wenden om voldoening hunner vorderingen te krijgen.

Over de van Saloniki uitgaande spoorwegen is nog niets bekend; misschien worden zij na verloop van tijd staatseigendom. Vooral is de vraag van belang, wat er van het traject Sibeftsche —Saloniki geworden zal, daar dit zoowel voor Oostenrijk als voor Servië de handelsweg naar de Aegeïsche Zee is. Of de aan Servië toegestane Adriabaan aangelegd zal worden, is een groote vraag, wijl de aanleg van dit traject kostbaar en weinig winstgevend zal zijn. Veel gemakkelijker zal het dus voor Servië zijn, zijn handelsweg, vooral voor vee, over Saloniki te kiezen.

Ook Oostenrijk heeft er alle belang bij, een vrijen handelsweg naar Saloniki te hebben; en het is dan ook waarschijnlijk, dat neutralisatie en internationalisatie van dezen spoorweg zal gevraagd worden. Dit heeft tevens voor Servië dit groote voordeel, dat het aldus zijn oorlogsmateriaal over Saloniki kan verkrijgen zonder voorafgaande toestemming van den staat, aanwien deze stad zal toebehooren.

Wellicht zal men ook weer gaan spreken over den aanleg van den Sandjakspoorweg; hierdoor toch zou Oostenrijk door Bosnië bij Mitrovitscha aansluiting krijgen met traject Sibetsch-Saloniki; voor den Oostenrijkschen uit- en doorvoerhandel zou dit van groot gewicht zijn."

Binnenlandsch Nieuws.

Gouden vijfjes.

Naar aanleiding van de geruchten over een mogelijke intrekking van de gouden vijf gulden-stukken, vermelden wij dat de minister van Financiën, blijkens het antwoord aan de Eerste Kamer nopens zijn begrooting het voornemen heeft voorhands, wanneer bij de Munt de drukke werkzaamheden voor Indië zulks toelaten tot aanmunting van een tweede f 5,000,000 aan gouden vijfjes te doen overgaan. N. C.

Bureau voor de R. K. Vakorganisatie.

Op Zaterdag 22 en Zondag 23 Februari zal te 's Bosch door het Bureau voor de R. K. Vakorganisatie en de hoofd besturen der Ned. R. K. Vakbonden de derde jaarvergadering worden gehouden.

Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel.

In verband met de buitengewone algemeene vergadering der Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel op 8 en 9 Maart a.s. zal de minderheid in die organisatie op 23 Februari te Utrecht samenkomen, om hare houding op de buitengewone algemeene vergadering te bepalen. Onder de minderheidsleden heerscht eenige ontstemming over het feit, dat de agenda door het Hoofdbestuur is vastgesteld, zonder daarin de minderheid te hebben gekend.

R. K. Middenstand.

Men meldt uit Gennep:

De Hanze alhier hield een prachtig geslaagde en zeer druk bezochte propagandavergadering, waarop na een rede van den heer Kellenaers uit Leiden, met algemeene stemmen besloten werd, aan den wensch van Z. D. H. den Bisschop van Roermond gevolg te geven en zich aan te sluiten bij den te stichten Diocesanen Bond. De geestelijkheid van plaats en omgeving was ter vergadering aanwezig, terwijl een 20-tal nieuwe leden toetraden. De voorzitter werd bij acclamatie tot afgevaardigde ter vergadering van den Diocesanen Bond gekozen.

Tragisch.

Voor den vice president der Arrond.-Rechtbank te Utrecht compareerden Donderdagmiddag kwart voor twee inzake echtscheiding, zekere M. uit De Bildt en zijne echtgenoote. Daar het tusschen beiden niet tot een verzoening kon komen, haalde M. een revolver te voorschijn en schoot zich nog voor dat men het kon verhinderen door het hoofd. De ijlings geroepen geneesheer kon slechts den dood constateeren.

Postwisselvervalsching.

Dezer dagen kwam te Amsterdam een als heer gekleed persoon bij drie verschillende firma's in goud en zilverwerken hier ter stede groote inkoopen doen, met de afspraak om, nadat zij postwissels zouden ontvangen de goederen af te zenden.

Anderendaags vonden de leveranciers de postwissels in de bus en stuurden hun bedienden naar het hoofdpostkantoor, om de bedragen in ontvangst te nemen. Het bleek nu, dat de postwissels valsch waren. Deze waren echter nauwkeurig nagemaakt. De politie is onmiddelijk van het geval in kennis gesteld en wordt thans een onderzoek ingesteld.

Nader wordt nog omtrent den postwisselvervalscher, bericht dat deze een plm. 24 jarige Duitscher is, die een visitekaartje presenteerde met den naam H. M. van Zanten, Bussum. Bij een zestal juweliers te stede heeft hij met behulp van een of meer handlangers zijn slag willen slaan, elk voor ongeveer f 200.—. Al deze maa's vonden het verdacht, dat zij voor de eerste postbestelling reeds den postwissel, voor de gekochte, doch nog niet afgeleverde voorwerpen, vonden. De oplichter had er n.l. op gerekend, vóór het uur van betaling der postwissels, het goed in ontvangst te nemen. Vandaar dat hij dienmorgen reeds tusschen half acht en half negen bij verschillende firma's aanwezig was. Voor zoover bekend is zijn echter geen dezer firma's het slachtoffer geworden van deze nieuwe oplichterstruc. De zes postwissels, die hedenmorgen ten postkantore werden gepresenteerd, waren geheel vervalscht, tot de stempels der postzegels toe en droegen als naam van den afzender J. W. van Zanten.

Een taaie kip!

De heer J. Slagter te Engeland bij Buinen, zoo meldt de Asser Crt., miste een kip drie en twintig dagen lang. Den drie en twintigsten dag vond hij haar levend — op zolder achter den schoorsteen. Zij kon dien langen tijd onmogelijk voedsel tot zich nemen; was echter — na een paar dagen van zorgvuldige behandeling — weer in staat met haar heer gemaal te gaan wandelen. Eieren leggen — dat zal ze vooreerst nog wel niet!

Voorjaars-hengstenkeuring.

Woensdag had op Woudenstein te Rotterdam de Voorjaarshengstenkeuring plaats. Er waren 47 paarden ingeschreven, doch ziet minder dan 17 afwezig.

Er waren mooie paarden bij, doch 14 werden afgekeurd, zoodat slechts 16 den toets konden doorstaan. Deze waren:

Little Ruby, 12 j. van H. A. van Nievelt, Wassenaar, 8½ j. v. M. Timmermans, Helvoirt, Mylord, 5 j. van C. de Kiviet, Zwartewaal, Jupitur de Valmont 2½ j. v. J. de Reus, Gz. Oud-Beijerland, Neptunus 3 j. van C. Thorenaar te Waarde, Aristo 3 j. van Th. van Dixhoorn, te Axel, Byou de Pepinghem 2½ j. v. J. de Reus Gz., Oud-Beijerland, Jan 3 j. van A. Herweijer, te St. Kruis, Conquerant 3 j. v. H. v. d. Mast, te Bleiswijk, Jornac de Thines 4 j. van C. M. Verheul Rozenburg, Dollar de Sartalard 4 j. van J. v. Sprang, Willemstad, Appollon de Dick 4 j. van de Vereen. De Toekomst, Rijsoord, Robert d'Ophain 8 j. van Hengsten Associatie Poortugaal, Octavio 3 j. van A. T. de Weerd, Oude Tonge, Prins Hendrik 3 j. van H. van Engelsen, Lage Zwaluwe, Pary van A. C. Meewer te Zevenbergschenhoek.

Gisteren heeft de Rijkspremiekeuring van dekhengsten van 3 jaar en ouder plaats gehad.

Geen hulp verleend.

Enkele weken geleden, naar medegedeeld werd, zijn twee zoontjes van H. Wind te Nieuwenburg bij Heerenveen door het ijs gezakt, en is een van de kinderen verdronken.

Toen het ongeluk plaats had, aldus wordt thans aan de „Leeuw. Ct." gemeld, passeerde juist een lijkstoet. Twee mannen, de z.g. klokkenluiders, die als gewoonlijk vooruitgingen, bemerkten het ongeluk, doch bleven voor de sloot staan en riepen om hulp. Hulp werd echter niet geboden.

Een en ander kwam de justitie te Heerenveen ter oore. Zij stelde ter plaatse een onderzoek in. met het gevolg, dat tegen beide mannen procesverbaal is opgemaakt, wegens overtr. van art. 450 W. v. S.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 15 *Februari* 1913.

— De houtzager J. v. d. Velden, werkzaam bij den heer S. kwam heden-middag, met zijn linkerhand beklemd tusschen een blok hout en de zaagstelling, waardoor het voorste gedeelte van een der middelvingers verbrijzeld werd.

— Op het terrein der houtbereiding van den Heer J. Hoogerwou is deze week dooronbekende daders een looden buis ontvreemd van bijna 2 Meter lengte.

De politie zoekt naar hen.

Haaren. Donderdagavond hield de Zeer Eerw. Pater Cramer, in de parochiekerk alhier eene predikatie over het oprichten van den Retraitepenning.

De kerk was overvol.

— Als een bewijs, dat er druk zand gereden is voor de nieuwe kerk, kunnen wij mededeelen dat er in drie dagen ruim 1000 karren zand zijn aangebracht.

St. Oedenrode. Men meldt aan de Msb.:

Bij het uitgraven der fundamenten voor de St. Antoniusschool vond men ter lengte van 10 M. eene muur van 3 M. hoog, 1 M. dik, staande op heiwerk.

Dit is de oude grachtmuur van het voormalige slot der graven van Rode. Men vond ook over eene lengte van 40 M. de oude gracht. Alhoewel in de oude chronyken deze met den naam van burchtgracht wordt aangeduid, zoo was toch de juiste ligging niet meer bekend. Deze gracht omringde weleer niet alleen het slot, maar ook de oude St. Odakerk. Twee bruggen gaven toegang tot het slot en de kerk, omtrent op dezelfde plaats waar nu nog de toegangen zijn. Het is bekend, dat die kerk ter eere van St. Oda door de gravin van Rode Hildeware werd gebouwd in het jaar 1173, in de nabijheid van den St. Odaberg.

Grammay schrijft, dat men eertijds Rode noemde den berg van St. Oda, bij een kasteel gelegen en dat daarom deze vrijheid eene burcht in haar schepenzegel voert.

Oss. De eerste stoker Philipsen, een man van 68 jaar, die bij de gasontploffing in de gasfabriek alhier over zijn geheele lichaam ernstige brandwonden opliep, is Donderdag in het Liefdehuis aan de gevolgen overleden. De toestand van den gemeente-opzichter H. Kocken en de twee andere gewonden is gaandeweg beterend, ofschoon het nog geruimen tijd zal duren, vooraleer zij volkomen zullen genezen zijn. De arbeider Ruijs is ter verpleging naar het Liefdehuis vervoerd.

Tilburg. *Een onmensch.* Naar het D. v. N.-Br. verneemt heeft de vader van het Zondag verdronken kind S. Hoozemans uit Berkel, na een scherpzinnig en vasthoudend onderzoek door den kommissaris van politie Soentjes en den brigadier der maréchaussée Rijckaart, volledige bekentenis gedaan dat hij met opzet zijn kind verdronken heeft en tevens ook daarbij zijn vrouw heeft willen verdrinken.

Deze snoodaard zou te Berkel, naar verluidt, aan zijne medearbeiders meer dan eens het verlangen naar den dood zijner vrouw kenbaar hebben gemaakt.

Zij waren slechts 9 maanden gehuwd.

Eindhoven. Philips' Metaal-Gloeilampenfabriek, heeft een nieuwe projectorlamp in den handel gebracht, die zoowel zijwaarts als naar beneden vrijwel dezelfde lichtsterkte geeft. Dit lichteffect wordt verkregen door het kegelvormig spannen der draden, in afwijking met de eerste metaaldraadlampen, die alleen rechtstandig naar beneden hangend gebrand konden worden.

Oirschot. In de openbare raadsvergadering van den gemeenteraad op Vrijdag 14 dezer, sprak de voorzitter een waardeerend woord over het overleden lid, den heer v. Overbeek. Mededeeling werd gedaan van de herbenoeming van den EdAchtbare Heer Burgemeester.

Besloten werd de fokvereeniging, die onlangs een N. H. stier aanschafte een extra subsidie te geven van 30 gld., zoodat nu voor dezen stier 45 gld. subsidie van gemeente, wege verleend wordt.

De Voorzitter deelt mede dat de houtverkoop 1433 gld. heeft opgebracht. Tot armmeester is met algemeene stemmen benoemd J. v. Oudenhoven. 't Reglement voor armbestuur is besproken; dit zal de volgende vergadering vastgesteld worden.

Een verordening op het vangen van mollen in 't leven te roepen werd voor Oirschot niet noodig geoordeeld.

Tot leden van het stembureau voor de a.s. verkiezingen werden benoemd de heeren Nooien en v. d. Heuvel.

Van de rondvraag werd een druk gebruik gemaakt.

Een volledig verslag van deze vergadering geven wij in 't nummer van Woensdag a.s.

Breda. De politie alhier heeft twee Belgen aangehouden D. en B. genaamd die verdacht worden van den diefstal in de St. Annakerk alhier omstreeks Driekoningen. Beiden ontkennen. Bij het nazien van het Politieblad bleek, dat hunne aanhouding verzocht werd door de maréchaussée te Boxtel; zij zijn nu daarheen getransporteerd.

Mag men sommige aanwijzing gelooven, dan heeft de politie hier bepaald een goeden slag geslagen.

Gemengd Nieuws.

HET PROCES DER AUTO-BANDIETEN.

Verhoor der auto-bandieten over de aanslagen te Montgeron en Chantilly.

Zooals men weet, hebben de bandieten bij Montgéron een auto genomen en daarbij den chauffeur doodgeschoten en den eigenaar gewond. Daarop zijn ze met deze auto naar Chantilly gereden om daar de bank der Société Generale leeg te stelen, waarbij zij drie bedienden doodschoten en één kwetsten.

De voerman Gervaise, die ooggetuige was geweest van het drama te Montgéron, vertelde wat hij gezien had. Van al de beklaagden herkende hij slechts Carrouy.

De advocaat van Carrouy. — Iedereen weet, dat Carrouy niet bij dezen aanslag betrokken was. De verklaring van Gervaise toont weer eens duidelijk aan, welke waarde er aan sommige getuigenissen moet gehecht worden.

Ponceau, voerman, eveneens ooggetuige van den aanslag te Montgéron, herkent alleen Callemin.

Voorzitter. — Herkent gij hem wel goed?

— Zeker en Monier, die daar zit, ook.

Voorzitter. — Gij weet dat uwe getuigenis heel ernstige gevolgen kan hebben.

— Ja, dat weet ik, maar ik ben absoluut zeker van hetgeen ik zeg.

Madame Dhennin herkent Callemin en Monier.

Voorzitter tot madame Dhennin. — Hebt gij geen bezoek gehad van een vrouw, die u vroeg niet te getuigen tegen den beklaagde.

— Ja, deze dame zeide me, dat ik oud was, dat ik niet goed meer zag, dat ik niemand naar het schavot mocht brengen en dat Monier onschuldig was. Zij ried mij aan, tijdens het voorloopig onderzoek te zeggen, dat ik niet goed meer zag, dan zou ik niet als getuige gehoord worden. Wat later zijn nog twee mannen per automobiel aan mijn woning geweest. Ik was toen echter niet thuis.

Boucheron, advocaat van Callemin, merkt op, dat de laatste getuige vroeger bij het zien van Callemin's portret verklaard had: „Die was er zeker niet bij". Eerst bij het tweede onderzoek verklaarde zij: Nu zie ik, dat hij het is, thans zeg ik de waarheid. Welk belang kan men in de verklaringen van deze vrouw hechten.

Callemin. — Ik moet hier opmerken, dat die vrouw ongeletterd is en hare verklaringen niet heeft kunnen teekenen. Zij is ook ziekelijk. Dat alles vermindert het belang van wat zij zegt.

Monier vraagt dat de verklaringen van sommige getuigen hebben verklaard, dat het haar van Monier gekruld was. Daarop doet Monier de gezworenen opmerken, dat zijn haar niet gekruld is.

Vervolgens kwam de aanslag van Chantilly aan de beurt:

De heer Roger Gilbert, bediende van de Société Générale, woonde het drama bij en werd door een kogel in den schouder getroffen. Het was een der eerste kogels, waardoor ik getroffen werd, zeide hij; ik liet mij vallen onder eene tafel en hield mij alsof ik dood was. De kassier is op mij gevallen. Ik verroerde mij niet. Ik ben slechts opgestaan, toen onze directeur in de bureaux kwam.

Voorzitter. — Hebt gij de bandieten in het gelaat gezien?

— Neen, ik zag enkel het onderste van hunne broek.

De heer Courbe, klerk van de Société Générale te Chantilly, verklaart het volgende: „Den 25 Maart, toen de bandieten binnenkwamen, was ik aan mijn winkel. Zij vuurden hunne revolvers af, waarop ik naar buiten liep. Ik heb slechts een enkelen bandiet herkend."

Voorzitter. — Monier sta op. (Tot den getuige).

— Herkent gij hem?

— Ja, hij is het.

Voorzitter. — Gij zijt verstandig genoeg om te weten dat uwe verklaring ernstig is.

— Het is zeker en vast Monier die te Chantilly was.

Men bemerkte dat Soudy zeer zenuwachtig werd. Hij wreef voortdurend het zweet van zijn doodsbleek gelaat.

Monier vroeg aan den getuige, aan welke teekens hij hem herkende.

De voorzitter. — Dat doet niets ter zake. Moest men mij vragen uw signalement op te geven, mij, die u sedert negen dagen onder oogen heb, het is niet zeker dat het mij zou gelukken.

Masson, eveneens klerk van de Société Générale verklaarde: Op den 25 Maart zag ik een auto voor de bank stilhouden. Ik ging naar buiten; een kerel stapte uit de auto, kwam op mij toe en zeide: „Maak dat ge weg komt". Daar ik niet heenging loste hij twee schoten op mij en richtte zijn karabijn nog op verschillende andere personen. Ik wilde gaan telefoneeren naar de gendarmerie, doch op dit oogenblik kwamen de bandieten uit de bank en reden zoo snel mogelijk weg.

Voorzitter. — Wie heeft er op u geschoten?

— Het was Soudy, daar is hij.

Soudy schreeuwde: Ik was het niet.

Getuige. — Gij waart het wel.

Mad. Masson, echtgenoote van den vorigen getuige, komt verklaren, dat zij vanuit het raam den aanslag gezien heeft. Soudy had ook op haar geschoten.

Dupuis, portier van het postkantoor te Chantilly, gelegen recht over de Société Générale, verklaarde, dat hij buitengekomen was op het gerucht der schoten. Drie kogels floten langs zijn hoofd, doch hij werd niet getroffen.

Voorzitter. — Wie herkent gij? Moniet sta op.

Monier stond niet op, maar De Boe.

De voorzitter wilde spreken, doch Monier riep: „Indien gij mij eerst laat opstaan, is het niet meer te verwonderen, dat getuigen beweren mij te herkennen.“.

De getuige verklaart dat hij Monier herkent.

Philibert, rentenier te Chantilly, was ooggetuige van den aanslag. „Een der bandieten zeide hij, schoot naar mij, ik heb tijd genoeg gehad om hem goed te bekijken. Het was een magere en bleeke jongeling, met langwerpig gelaat en lange ooren, kortom het was die daar“, (Soudy aanwijzende.)

Voorzitter. — Zijt gij wel zeker van wat ge zegt?

— Ja, ik bedrieg mij niet.

Soudy sprong woedend op en riep dat hij onschuldig was. „Ik was niet te Chantilly, zeide hij, mijn verdediger zal het bewijzen!“

Getuige. — Ge kunt zeggen wat ge wilt, maar ik houd staande dat ik u herken.

Rousseau, zadelmaker te Chantilly, verklaarde, dat de „man met de karabijn“ hem bedreigd had en niemand anders was dan Soudy.

Galeux. — Ook ik ben ooggetuige geweest, men heeft op mij geschoten. Zie daar zit hij de schuldige en hij wees daarbij Soudy aan.

Soudy sprong plotseling op en geweldig op de balie slaande, schreeuwde hij: Neen, ik was het niet. Ik kan het niet zijn, want ik was dien dag niet te Parijs. Ik ben onschuldig.

Nog een drietal andere getuigen kwamen echter verklaren, dat zij hem wel degelijk herkend hadden. Soudy bleef protesteeren, op het laatst echter minder heftig.

Ten slotte werden nog twee getuigen à décharge gehoord. Beiden verklaarden dat zij Soudy omstreeks het uur van den aanslag te Chantily in Parijs gezien hadden.

Daarna werd gehoord Jean Sennab, een volbloed anarchist. Hij begon met hulde te brengen aan Soudy, die een voorbeeldige anarchist was, wijl hij liever zelf wilde veroordeeld worden dan zijn kameraden te verraden. Op den 24en Maart verzocht ik Soudy bij den apotheker Bernard een som van 1200 frs. te innen. Hij heeft dit in den morgen van den 25en Maart, den dag van den aanslag te Chantilly, gedaan.

De voorzitter vroeg daarop den apotheker Bernard op welken dag hij de 1200 frs. aan Soudy overhandigd had.

Bernard: Dat kan ik niet juist zeggen. Het ontvangstbewijs is geteekend den 25en Maart, doch op een stuk papier heb ik geschreven den 27en Maart.

Marie Besse, vriendin van Monier, werd gehoord naar aanleiding van haar bezoek aan getuige, vrouw Dhennin, wie zij zou getracht hebben over te halen niet tegen Monier te getuigen.

Voorzitter: Waarom zijt gij bij vrouw Dhennin geweest?

Omdat ik geloof dat Monier onschuldig is.

Voorzitter: Wat hebt gij aan vrouw Dhennin gezegd?

Ik vroeg haar, of zij wel zeker was Monier gezien te hebben. Zij zeide dat zij er niet zeker van was, dat er echter twee agenten haar waren komen zeggen dat zij voor het assisenhof moest komen getuigen en dat het wel Monier en Callemin waren, die te Montgeron geweest zijn. Zij heeft mij gezegd dat zij niet zou komen getuigen, indien de twee agenten niet bij haar waren gekomen. Die vrouw is hardhoorig en ziet slecht.

Voorzitter: Vrouw Dhennin heeft hier het tegenovergestelde gezegd.

Zij liegt.

Verschillende ooggetuigen van den aanslag te Chantilly verklaren daarop dat zij van de bende alleen Bonnot hebben herkend.

Vervolgens ging de voorzitter over tot het onderzoek inzake den moord op den inspecteur Jouin, die te Ivry in het huis van Gauzy door Bonnot werd doodgeschoten.

Colmar, inspecteur van politie, verklaarde: Op den 24en April vonden wij op den aangehoudene Monier papieren ten name van Gauzy. Ten gevolge daarvan besloot Jouin een huiszoeking te doen bij Gauzy. Wij kwamen om 10 uur 's morgens te Ivry aan. Jouin toonde aan Gauzy het portret van Monier. Gauzy antwoordde dat hij Monier niet kende. Op aandringen van Jouin, eindigde Gauzy met te bekennen dat hij Monier wel kende. Jouin vroeg dan: Is er iemand boven? Neen antwoordde Gauzy, hier is de sleutel.

Wij gingen boven en stapten door twee kamers. In de derde was het donker. Wij zagen er een persoon neergehurkt zitten. Wij sprongen op hem toe. Ik zat met mijn knie op zijn borst, doch de kerel kon zijn revolver nemen. Hij schoot en Jouin viel. Dan schoot de bandiet naar mij en trof mij in de borst. Toen bleef de kerel roerloos liggen. Ik dacht dat hij dood was en mijn gezel Robert hielp mij den trap afdalen.

Voorzitter: Heeft Jouin wel de vraag gesteld als volgt: Is er iemand boven?

Zeker en vast. Gauzy antwoordde dat er niemand boven was. Op de trap werd Gauzy doodsbleek.

Was de kamerdeur op dubbel slot gedraaid?

Ja.

Gauzy: Dat zullen we zien.

Getuige: Maar gij bebt het zelf aan ons bekend.

Gauzy: Dat is niet waar.

Getuige: Ik zeg ja.

Gauzy: En ik zeg neen.

De voorzitter (tot Colmar): Kunt gij bevestigen dat Gauzy wist dat Bonnot boven zat?

Ja, dat bevestig ik.

Gij zijt dus wel zeker dat de kamerdeur gesloten was?

Volstrekt zeker. Gauzy heeft het zelf bekend.

Mr. Berton, advocaat van Gauzy: Dat is niet waar.

Getuige: Het is zeker waar.

De advocaat en de getuige roepen verscheidene malen de eene: „het is niet waar“. en de andere: „het is wel waar“, zoodat de voorzitter er een einde aan moest maken.

Gauzy vraagt nogmaals de justitie zijn woning zou gaan bezichtigen.

Vervolgens werd inspecteur Robert ondervraagd. Hij bevestigde de verklaringen van Colmar. Jouin vroeg wel: is er iemand boven? waarop Gauzy antwoordde: Neen, mijn vrouw is niet boven

Voorzitter: Gij zijt overtuigd dat Gauzy wist dat Bonnot Boven zat.

Ik ben er zeker van.

Voorzitter: Hoe hebt gij die zekerheid opgedaan?

Dat is een indruk. Ik voelde dat men ons naar een slachting leidde.

Voorzitter: Was de kamerdeur gesloten?

Ja, en Cauzy heeft ze zelf geopend.

Een zekere Cardi kwam daarop verklaren dat Guichard, de chef van den den veiligheidsdienst, geweldig tegen Gauzy was te keer gegaan.

Guichard bekende dat hij nogal ruw tegen Gauzy was uitgevallen, maar dat kwam wegens zijn opgewondheid.

Een incident ontstond dan tusschen advocaat van Gauzy en Guichard, dat nog erger werd toen Gauzy verklaarde dat Guichard hem geslagen had, schreeuwende: Kom schurk, gij zult de vuisten van het volk voelen. Uwe winkel zal verkocht worden; uw vrouw en kinderen zullen van honger omkomen.

Dit bracht een heele opschudding in de zaal en de voorzitter oordeelde het maar het beste de zitting te sluiten.

Msb.

Rechtszaken.

Mishandeling te Boxtel.

Voor de rechtbank alhier stond terecht W. Jonkers arbeider te Boxtel ter zake dat hij op 5 Dec. 1912 te Boxtel M. v. d. Broek heeft mishandeld met een schop.

Beklaagde was met een schop aan 't werk en kreeg onaangenaamheid met v. d. Broek, die hem voor dief schold. Beklaagde werd hierover kwaad en sloeg den ander met een schop, tengevolge waarvan deze zwaar lichamelijk letsel heeft bekomen aan 't hoofd.

De president vond het jammer, dat beklaagde dit had gedaan, daar hij gunstig bekend staat.

Getuige Marinus v. d. Broek was 5 Dec. met beklaagde aan 't werken aan de heideontginning, en kreeg woorden met beklaagde. Beiden hieven de schop op, getuige om zich te verdedigen. Beklaagde raakte hem op zijn hoofd. Getuige heeft de wond met water afgewasschen en is naar dokter Hoek gegaan. Hij is 12 dagen in het hospitaal geweest en kon nu nog geen zwaar werk doen.

In deze zaak werden 4 getuigen gehoord, waaronder dr. Hoek als deskundige.

De officier mr. Sluis eischte, in aanmerking nemend veel verzachtende omstandigheden, een gevangenisstraf van veertien dagen.

Meineed.

Terecht stond verder P. R., 29 jaar, landbouwer te Tilburg. bekl. ter zake dat hij op 7 November 1912 te 's Bosch, voor de arrond. rechtbank aldaar, als getuige in de strafzaak tegen J. P. Hesselmans, en door de wet verplicht zijne verklaring onder eede af te leggen, opzettelijk mondeling persoonlijk onder eede een valsche verklaring heeft afgelegd.

Beklaagde zegt, dat hij niet opzettelijk valsch heeft getuigd, doch dat hij het onwetend heeft gedaan. Hij had niet begrepen wat de bedoeling van den president was, omdat op de dagvaarding stond van Strepen en hij heet Verstrepen, terwijl er ook op stond, dat hij 39 jaar was en hij is er maar 29.

De rechtbank ging in raadkamer, waarna de officier meedeelde, dat hij den indruk had gekregen als zou beklaagde niet geheel begrepen hebben ter zitting, waar het over ging, en vroeg de zaak weer naar de instructie te verwijzen om een onderzoek in te stellen naar beklaagdes geestvermogens, met last hem gevangen te nemen.

De rechtbank velde vonnis conform dit requisitoir.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Oirschot.

Van 1 tot 14 Februari.

Geboren: Martina, d. van C. Verhouden en J. van den Brand. — Cornelia P., d. van C. Veraa en C. van Nunen. — Theodorus, z. van A. Assouw en A. Leijtens. — Maria W., d. van A. Bullens en A. van den Biggelaar. — Anna M., d. van Th. van Gerven en P. van Kempen.

Overleden: Maria W. Bullens, 7 d. — Jan F. van Taartwijk, 71 j. — Adrianus van Straten, 22 j. — Anna M. van Gestel, echtg. van C. Mikkers, 87 j.

Gemeente Schijndel.

Van 1 — 13 Februari.

Geboren: Maria, d. van J. J. Eijkemans en P. d. Otter, Vogelenzang. — Hendrika, d. v. J. Verhoeven en A. M. v. Sleuwen, Roderheide. — Wilhelmina C., d. v. W. v. Uden en S. G. Oomen, Kanaal. — Antonius, z. v. L. v. d. Brand en H. Bolwerk, Heikant. — Adrianus H., z. v. F. v. Lijssel en H. Peeters, Hermalen. — Johannes, z. v. F. Steenbekkers en S. v. d. Leest, Lieseind. — Jacobus, z. v. L. Fransen en C. Butikofer, Wijbosch. — Johanna F., d. v. J. J. v. d. Rijdt en A. v. Stiphout, Wijbosch.

Overleden: H. Foolen 10 m., Wijbosch. — H. v. Oorschot 81 j., Wijbosch. — A. Gevers 75 j, Heikant.

De Rioleeringskwestie.

Goddank, we hebben onzen collega over de rioleeringskwestie aan 't praten.

Ons eerste antwoord is, dat 't hem onverschillig moet zijn, waar we onze inlichtingen vandaan halen. De vraag is slechts: Zijn ze juist?

En dat zijn ze, dat kon onze geachte confrater niet betwisten.

Want hij moet nou niet denken, dat hij ons met de eerste de beste handigheid van de sokken praat.

Zeker, amice, wij weten zeer goed, dat er ook voor 1906 door de v. Oerle's huizen gebouwd zijn van den watermolen naar den stoommolen. Doch dat is heel iets anders, dan dat er na 1906 geen gebouwd zouden zijn.

Na 1906 zijn er gebouwd.

Als u nu den secretaris maar eens vraagt, voor welke huizen de v. Oerle's (na 1906) daar betaald hebben en voor welke niet.

En als u maar eens aangeeft welke lui (en voor welke huizen) 't allerlaatst wèl aangeschreven zijn om te betalen, welke niet, dan schieten we al aardig op.

Wilt u dat maar eens doen. Dan kunt u naderhand toch niet beweren dat wij ons vergist zouden hebben.

En dan zullen we zóó met ons beidjes de heele kwestie eens afhandelen. Dat vin je gezellig niet?

En dan zullen we eens goed uitkijken, of we die wethouder v. d. Eerden ook niet voor dergelijke dingen op z'n kop kunnen zitten. Dat vin je toch wel heel amusant.

Doch voorloopig staat vast dat de z.g. Dommel-wethouders indertijd al heel aardig en minder correct hebben omgesprongen met het besluit, waaruit nu de rioleeringskwestie ontstaan is. Dat zal de redactie van de D. en Aa toch moeten erkennen.

R.

Bekendmaking.

De gedeputeerde Staten van Noordbrabant,

Gelet op art. 102, 2de lid der Kieswet;

Noodigen de inwoners dezer provincie uit, om zoo zij in eene andere provincie, dan die hunner woonplaats, in de Rijks directe belastingen zijn aangeslagen, daarvan vóór 15 Maart a.s. aan hen te doen blijken door overlegging van hunne aanslagbiljetten of van uittreksels uit de kohieren der Rijks directe belastingen, ten einde daarvan te kunnen gebruik maken bij de samenstelling der lijst van hoogstaangeslagenen.

's-Bosch, den 7en Februari 1913.

De Gedeputeerde Staten voornoemd.

A. van VOORST tot VOORST,
Voorzitter,

WAGENAAR, Griffier.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop,“ Boxtel.

Boterprijs f 1,60 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 14 Febr. f 1.40 à f 1.55 per K.G.

Op 14 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.60 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 14 Febr. Hoogste prijs f 1.59 Laagste f 1.48 Middel f 1.55. Aanvoer 8890 K.G.

MAASTRICHT, 14 Febr. Botermijn. Aanvoer 46910 K.G. Hoogste prijs 1.59, middelste f 1.54, laagste f 1.49 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 14 Febr. Aanvoer 28172 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 4.75 tot f 6.—

ADVERTENTIEN

BEDWATEREN.

Genezing en geheimh. verzekerd. Voor gratis inlichtingen wende men zich met fr. brieven tot het oude adres: Steenstraat 41, Leiden.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 18 Februari 1913** ten **10 uur v.m.** voor en ten huize van Theods. van Oirschot te Gemonde Boxtel:

Een 7-jarig *Ruinpaard*, 5 gevende en dragende *Koeien*, 4 *Hokkelingen* en 2 *Mestkalveren*.

Een 1-paards *Dorschmachine Karren*, *Ploegen*, *Eggen*, *Wanmolen*, *Tob en Stand* en meer *Landbouwgereedschappen*.

Kasten, *Kisten*, *Stoelen*, *Tafels* en *Huisraad*. 5000 *K.G. Roggestroo*, 4000 *K.G. Drieshooi* en 8000 *Mutsaards*.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 21 Februari 1913** ten **10 uur v m.** voor en ten huize van de Wed. Jac. Soeterings te Lennisheuvel:

Een aftandsch *Ruinpaard*, 3 gevende en dragende *Koeien*, 1 *Hokkeling*, *Karren*, *Ploeg*, *Egge*, *Tob* en *Stand* en meer *Landbouwgereedschappen*.

Kasten, *Kisten*, *Stoelen* *Tafels*, en meer *Huisraad*.

Een partij *Hooi*, *Stroo*, *Aardappelen* en *Mest*.

VERKOOPING van
IEPENBOOMEN
te BOXTEL.

De BURGEMEESTER van BOXTEL zal voor de gemeente BOXTEL, in het openbaar

BIJ INSCHRIJVING
VERKOOPEN
Een partij IEPENBOOMEN
(ruim honderd stuks)

staande in de **Van Osch- en Van Leeuwenstraat**.

De voorwaarden van verkoop liggen ter inzage ter secretarie der gemeente, alwaar nadere inlichtingen worden verstrekt.

Inschrijvings-biljetten op zegel, moeten zijn ingekomen bij den Burgemeester van Boxtel, uiterlijk **Dinsdag 25 Februari 1913,** om **tien** uur voormiddag.

BOXTEL, 12 Februari 1913.

Burgemeester van BOXTEL,
A. GIJSEN.

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT
Geeft kostelijke frischheid

„DE OOIEVAAR"
Breukelsche straat B 5.

ONTVANGEN de
nieuwe Japonstoffen
waaronder prachtige zwarte stoffen,
Bijpassende Kantstoffen, Zijde, Galons, Entre-deux,
Satinets en Voerings, Kraagjes, Ruches,
Kanten, Festons enz.

Bukskins en Cheviots
voor Jongenspakjes

Steeds de
Nieuwste Petten
in alle prijzen

Heeren Fronts, Boorden, Manchetten, Dassen en Strikjes
KINDERKRAGEN EN LAVALIERES
Zie onze nieuwe
CORSETTEN
EXTRA LANG MODEL

We ontvingen een prachtige sorteering in VITRAGE, ONDERGORDIJNTJES, AFGEPASTE GORDIJNEN en FRANJE, KOPEREN ROEDEN, RINGEN, ROLLEN en LATTEN.

Voor het eerst een groote zending
Chineesche en Japansche Matten,
welke beneden elke concurrentie zullen verkocht worden

Aanbevelend,
A. P. v. d. Boomen

Firma v. Moorsel & v. d. Boogaart
Alle soorten Drukwerk
Billijke Prijzen : Nette Uitvoering

The White Bioscoop

Programma van Zondag 16 Febr.

DE OASE VAN GABES
prachtvolle natuuropname.

Liefde Overwint alles
komisch.

Loloe's onvrijwillige zeereis
comedie.

ZEEZIEK
komische scene van MAX LINDER.

Toevalligheden des levens
groot sensationeel drama
1250 M. lang.

Filedouce is niet te vangen
trucs.

Gevolgen van een bal-masqué
komisch 500 M. lang.

Van 4 tot 6 uur
Groote Kindervoorstelling
Uitsluitend voor kinderen entrée 7½ cent.
Van 6 tot 11 uur
Groote Avondvoorstellingen
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Van 22 tot 28 Febr.
De Passiespelen van Oberhammergau
Geheel gekleurd, opnieuw bewerkt in 3 deelen.

Koopt geen breukband

noch breukverband-apparaat aan zeer hoogen prijs, waarmede Uwe breuk **niet** genezen zal. Hecht dus geen geloof aan aanbiedingen waarvan het nut hier te lande niet bewezen is. Indien U mijn advies over breukbehandeling en genezing, zonder verplichting of kosten wenscht te ontvangen, schrijft mij dan en

IK ZEND HET U GRATIS

met vele waardevolle raadgevingen, hoe of U zich **zelf** van Uwe breuk genezen kunt. Ik boek succes waar anderen falen. Over **1200 door een notaris gecontroleerde dankbetuigingen** van genezenen staven mijne beweringen. Verzuimt niet, omreden een breuk altijd gevaarlijk is, mij p. o. te laten weten waar of U de breuk hebt. Uw eigen belang en gezondheid gaan daarmee gepaard. Schrijft heden nog aan

Dr. REIMANNS, Maastricht No. 33.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

MOEDERS beschermt uwe KINDEREN.

Waarom geeft je moeder je geen Adbijsiroop?

Moeders bedenkt dat in dezen tijd van sneeuw en ijs, uwe kinderen meer dan anders gevaar loopen een leelijke kou te vatten, waarvan borstziekte, longontsteking, bronchitus, asthma en andere borst-en longziekten het gevolg kunnen zijn.

Moeders, waakt daartegen, zorgt er voor steeds een flesch ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo bij de hand te hebben daar de Abdijsiroop alle bovengenoemde kwalen voorkomt en geneest.

De heer C. L. van Leest, wonende te Oosterhout, verklaart ons gaarne:

„Mijn dochtertje van 8 jaar heeft tot haar zesde jaar steeds aan de longen gesukkeld. Toen kreeg zij zulk een longontsteking, gepaard gaande met slijmhoest en zoo erg dat ik niet dacht dat zij weer genezen zou. Ik diende toen de Abdijsiroop. Daardoor kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en zij kon weer beter ademhalen. Nadat zij slechts twee flesschen Abdijsiroop gebruikt had, was zij volkomen genezen". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elscht ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Vroege Paschen.

Wij ontvingen

Nieuwe Japonstoffen.
„ Blousestoffen.
„ Kantstoffen.
„ Garneeringen.
„ Ceintuurs.
„ Kragen, Jabots.
„ Kanten, Festons.
„ Satinets, Voerings.
enz. enz.

Nieuwe Vitrages en Gordijnen.
„ Karpetten en Kleedjes.
„ Cocostapijten, Loopers.
„ Chineesche Matten en Kapstokmatten.
„ Deur- en Gangmatten.
„ Nieuwe Franje's en Galons voor Gordijnen.
enz. enz.

Nieuwe Bukskins.

N.B. Afgaande op het succes, wat wij reeds vorige jaren hadden met ons **Vloerzeil,** wat **zonder prijsverhooging kosteloos** wordt gelegd, en onze **Lancaster, Pluchette** en **Laken Overgordijnen,** deed ons besluiten hierin nog veel grootere voorraad te nemen, zoodat een ieder ruimschoots een keus zal kunnen vinden.

Beleefd aanbevelend.

Witteveen & De Mol - Boxtel.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:
De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,
der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.
Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij ✚ **„Het Roode Kruis"**

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 14. Zaterdag 15 Februari 1913.

IN DEN TUIN.

Menigeen denkt er reeds over om op een mooien dag of omdat zijn hof tamelijk beschut is tegen de koude winden en niet te vochtig is, aan het tuinieren te gaan. Wij ontvingen laatst reeds van een paar zijden vragen omtrent bemesting van den tuin. Deze willen wij nu beantwoorden, maar willen tevens een en ander zeggen over bewerking van den hof.

Velen laten hun tuingrond, ook al beginnen zij laat in 't voorjaar eerst te zaaien den geheelen winter door onbewerkt liggen. Zij denken eigenlijk eerst weer aan hun hof, als de tijd voor zaaiing gekomen is. Dit is verkeerd. De grond is als 't ware een scheikundig laboratorium, waar geregeld door allerlei omzettingen, scheikundige ontledingen en nieuwe verbindingen van verschillende stoffen plaats hebben en moeten hebben, zullen de plantenwortels geschikt en pasklaar voedsel vinden. Daartoe moet ook de lucht meewerken en deze moet dus gemakkelijk in den bodem kunnen doordringen. Het heeft ook een heilzamen invloed op den grond, als hij goed „doorvriest", hetgeen kan geschieden als hij in den nerfst of den winter is omgespit; bij vorst bevriezen dan de vochtdeeltjes tusschen de aardkorrels en zetten zich uit.

Het vroegtijdig overbrengen van den stalmest, indien men dezen gebruikt, is gewenscht. Vele klachten over de slechte kwaliteit der tuinprodukten, bijv. over de aardappelen, zouden ophouden, wanneer de mest niet zoo laat in het voorjaar maar eerder, liefst zoo dra mogelijk werd aangewend. Dit geldt inzonderheid voor al te vochtige gronden. Wanneer hier in 't najaar of in den winter de grond behoorlijk wordt bewerkt en tevens bemest, dan zal men hier wel bij varen.

Hoe eer de aangebrachte stalmest wordt uitgestrooid en ondergewerkt des te beter. Bij zacht of zonnig weer zou er anders van de dure stikstof in den mest de lucht ingaan, terwijl op de plaatsen, waar de hoopjes staan later geele plekken komen. „Uitgespreid" is minder nadeelig dan op „hoopjes", maar het allerbeste is, gelijk genomen proeven hebben bewezen: direct ondermaken. Het gedurende weken op hoopjes laten staan, zooals men nog wel ziet doen — hoewel lang niet meer zooveel dan vroeger — is dus af te keuren. 't Spreekt van zelf, dat de vorst soms belemmerend kan optreden.

Wij moeten waarschuwen tegen te diep onderbrengen van den stalmest. Immers kan de zuurstof der lucht, welke tot de vertering moet medewerken, er dan niet, of niet in genoegzame mate, toe doordringen. Eyenwel wachte men zich op den zandgrond er voor den mest te oppervlakkig onder te werken; daar moet de mest tamelijk diep worden ondergespit en de bij ontleding ontstaande ammoniak (stikstofvorm) die zoo licht vervluchtigt, de lucht ingaat, heeft hiertoe dan geen gelegenheid, doch wordt door de zich boven den mest bevindende aarde vastgehouden.

Zeer nuttig is het, dat de tuin nu en dan eens flink ouder de schop wordt genomen. Die veel uit zijn hof wil halen, die een intensieve cultuur op zijn tuingrond wil drijven, moet niet volstaan met jeder jaar op dezelfde diepte, van een grooteren of kleineren steek te spitten. Dit maakt den ooget minder zeker. Voor aardappelen en andere gewassen is de voor dan beslist te ondiep. Maar bovendien kan in zulk een oppervlakkig bewerkten bodem geen goede, geregelde omzetting van plantenvoedingsstoffen plaats hebben; de ondergrond wordt daardoor ook ongezond, bevat voor de plantenwortels schadelijke of giftige stoffen, die den plantengroei belemmeren of benadeelen. In zulke tuinen verdroogt men in den zomer licht, daar het vocht in de bovenlaag spoedig is verbruikt en verdampt en uit den ondergrond geen vocht kan opstijgen, dewijl een „bank" ontstaan door het spitten op één diepte, dit tegenhoudt. Dezelfde bank is oorzaak, dat in een regenperiode het overtollige water niet kan wegzakken, en de bovenaarde te nat en te koud, moeilijk te bewerken, wordt, in 't voorjaar de plantengroei laat begint.

Om de 5, 6 jaar moet daarom de tuin flink diep — twee spit — worden omgezet, echter met dien verstande dat de tweede steek slechts gekeerd wordt, dus op zijn plaats blijft.

C. B.

Van 's Levens Schaduwkant.

Toen Hein Struwers dien morgen zijn deur uitstapte, woei een vreemdzachte, zoele wind hem in het gezicht. Hij glimlachte even onwillekeurig als bij een onverwachte liefkoozing en zich nog eens omkeerende in de deur, riep hij naar achteren: „Nou tot straks hoor, ik ben gauw terug".

In de straat speelden wat kleine meisjes met witte Zondagsche schorten en netjes in kleine vlechtjes gebonden haren. Aan den eenen kant in de zonzijde, stond hier en daar een man in witte hemdsmouwen voor de deur, die Hein groette, als hij langs ging, vriendelijker soms opmerkten, dat het toch zulk mooi weer was, bijzonder zacht voor 't laatst van November. Hein knikte maar en glimlachte, zei soms ook iets van den zachten wind. En telkens keek hij op naar de blauwe lucht, waar wat witte wolkjes zeilden, en scheen hij te luisteren naar het ritselen der dorre takken in de jonge boomen, die ter weerszijden rijden door de stille Zondagsstraat.

Hij had een gevoel, alsof het ineens lente was geworden. Hij was zoo licht en blij in zijn hoofd en zijn beenen schenen gemakkelijker te gaan dan andere dagen. Zoo hadt je nog wat aan je Zondag, overdacht hij, en dat hadt je wel noodig, als je zoo'n heele week op de kleermakerstafel gezeten had.

De straat doorgaande en nog een andere, waar een kerk stond en een luid gegalm naar buiten sloeg over de stilte van den morgen, kwam hij in een breedere en wat drukkere. Daar stapte hij een klein cafétje binnen.

Toen hij er na een oogenblik weer uitkwam, liep er een ander naast hem. En samen gingen ze nu de brug over aan het eind der straat sloegen den Singel links af en kwamen zoo in het drukkere centrumsgedeelte van de stad.

„Ga je mee naar „De Nijverheid?" vroeg Hein's kameraad.

„Nou", kwam Hein bedenkelijk. „Er zitten er daar altijd zooveel. Zouden we niet ergens anders nog een „pruufke gaan nemen?"

De ander haalde de schouders op. „Of er nou veel zitten", kwam hij, „wat zou dat? Dat 's juist gezellig".

„'k Ben wat bang van die gezelligheid nou", grinnikte Hein en keek nadenkend op naar de blauwe lucht waar nog altijd witte wolkjes zeilden als vreemde scheepjes door een blauwe oneindigheid.

De ander zei niets, floot even.

En Hein glimlachte, toen hij voortging. „'k Voel me toch al zoo vreemd licht in mijn hoofd vanmorgen. Dat 's 't weer geloof ik, 't Is waarrempel net voorjaar!

„Nou voorjaar", kwam de ander. „Maar ga nou mee. Je drinkt toch zooveel als je wilt".

Hein knikte en keek weer naar de witte wolkjes. Een half uurtje later zaten ze samen in het café „De Nijverheid".

De stille stadsstraten met haar gesloten winkelhuizen lagen nog zonnig, in de kale boomen ritselde dezelfde zachte wind en boven langs de blauwe lucht dreven nog de witte wolkjes als vreemdsoortige scheepjes, toen Hein een paar uur later „De Nijverheid" uitgekomen, zich weer in de richting van zijn huis bewoog. Maar hij merkte en zag er niets van, want hij lette angstvallig op zijn beenen, die maar niet goed in de maat wilden blijven en telkens voor en over elkaar heenstapten. Het duurde daardoor heel wat langer dan gewoonlijk, voor hij van „De Nijverheid" tot bij zijn huis kwam. En de klok sloeg al twee uur, toen hij weer langs de kerk kwam, waaruit dien morgen het gezang door de stille straat gegalmd had. Hein schrok ervan en keek onwillekeurig even omhoog naar de wijzerplaat van den toren.

„Dat 's net een uur te laat", grinnikte hij. „Janus heeft ook kunnen wachten".

Dan trachtte hij zijn beenen wat vlugger te verzetten, wat hem slechts in zooverre lukte, dat ze hem met ongewone snelheid naar een huis brachten, waar hij blijkbaar niet wezen moest en waar hij net zoolang vreemde bewegingen stond uit te voeren, tot hij op het hardsteenen stoepje zat. Vandaar keek hij blijkbaar niet begrijpende, waarom hij de zitplaats had uitgekozen, met verwonderde oogen de straat langs, richtte zich dan langzaam en met moeite weer overeind, keek neer op het stoepje dat hem tot zitplaats had gediend, keek met minachtende verwondering naar de deur boven dat stoepje, dan naar de twee ramen ernaast, en stapte eindelijk verder.

„Ben je daar, Hein?" riep van achter uit het huis een stem, toen hij zijn deur had opengesloten.

„Ja daar ben ik", riep hij terug, „heelemaal".

„Wat ben je laat!" riep de stem met wat vinniger klank nu, terug. „'k Heb al een uur met het eten zitten wachten. Je wist toch wel, dat Janus kwam?"

„Wees maar blij, dat 'k er nog ben", grinnikte Hein, de achterkamer binnenkomend, waar de tafel gedekt stond en waar in een hoek bij het raam Janus zat met een courant op zijn knieën.

„Waar is Fie? vroeg hij dan Janus, die hem verwonderend-glimlachend aankeek.

Maar nog voor die iets zeggen kon, klonk het al uit het keukentje waarvan de deur openstond: „En je zei nogal dat gauw weer thuis kwam. Nou is 't kwart over twee".

Hein haalde de schouders op, liet zich op een stoel zakken, knikte eens tegen Janus en vroeg: „Heb je al een borrel gehad?"

Janus knikte en wees naar zijn glaasje op de vensterbank.

„Dan moet ik..." begon Hein, zich van zijn stoel opwerkende. Maar hij bleef steken, toen hij het eerst verwonderde, dan nijdige gezicht van zijn vrouw in de deurpost merkte.

„Zoo!" zei ze, „ben je daarom zoo laat?"

Hein liet zich weer op zijn stoel zakken en vroeg op zijn beurt verwonderd: „Wàárom?"

Maar zijn vrouw had zich alweer omgekeerd naar de keuken en kwam even later met twee borden soep binnen, waarop Janus opstond en bij de tafel kwam.

Hein, die ook was opgestaan en naar de kast geloopen, keek om.

„Wat?" vroeg hij. „Gaan we al eten? 'k Moet nog een borrel drinken".

Maar zijn vrouw, de borden wegzettende, kwam haastig naar de kast sloot die dicht en stak de sleutel in haar zak.

„Jij hebt geen borrel meer noodig", zei ze met nadruk.

„Zoo...oo... kwam Hein, heelemaal verbluft door haar snel en beslist optreden.

„Kom nou zitten, alsjeblief", drong zijn vrouw. „'t Is al laat genoeg. Janus heeft al twee uur zitten wachten."

„Wat kan mij Janus schelen", kwam Hein.

„Vriendelijk", meende Janus, zich omkeerende.

„Ja, vriendelijk of niet vriendelijk", zei Hein. „Wat doe jij hier altijd de boel te komen opvreten. Heb ik je geroepen?"

„Nou nog mooier", viel Janus kwaad uit. Maar toen Fie, hem aankijkend, beteekenisvol knikte hield hij zich stil.

„Kom nou zitten", drong Fie weer.

„Ken je begrijpen. 'k Wil een borrel hebben", dreigde Hein.

„Die krijg je niet", zei zijn vrouw.

„Wat zeg je daar!" zei hij, haar dreigend naderend. „Dat zal ik eens zien. Geef hier..."

Hij hief de hand op, maar Fie week snel achteruit.

„Wees nou kalm, raadde Janus, opstaande.

„Bemoei jij je met je eigen zaken", zei Hein, toch zijn arm latende zakken.

„Dat zal 'k ook wel", verklaarde Janus, zitten gaande. „Als jij je vrouw maar niet..."

„Och vent, houd je smoel", kwam Hein en plotseling een bord soep opnemende, gooide hij het Janus naar zijn hoofd.

Het bord raakte hem niet. Maar de soep kletste in zijn gezicht en over zijn hoofd, droop af van zijn haren, vlekte over zijn das en witte frontje en langs zijn zwarte kleeren.

Hein proestte het uit van het lachen.

Maar Janus was woedend opgesprongen, raapte het bord op en smeet het Hein naar het hoofd.

Toen uit rakelings langs hem heen suisde, greep Janus een stoel en sloeg hem die in razenden drift op het hoofd. Het bloed gutste neer langs Hein's slapen.

„God Janus", kwam Fie, tusschenbeide komend.

„Maar hij had de stoel al laten zakken en keek verwezen toe.

De gelukkige Ramp.

— „Ik ben geheel ten gronde gericht", zei Karel Eslaile, toen hij op zekeren avond thuis kwam. — „Wij moeten dit groote huis verlaten. De kinderen kunnen niet langer ter school gaan. Gisteren was ik nog een rijk man; heden is er niets meer, dat ik mijn eigendom kan noemen. Het uitbarsten van den oorlog heeft ons genoodzaakt, al onze schuldeischers samen te roepen, want onze beide schepen zijn prijs genomen, omdat wij agenten van de gebroeders Kauffman te Riga zijn. Wij zijn geheel en al te gronde gericht!"

En de krachtvolle man wrong de handen en weende als een kind.

— „Lieve man", zeide zijne vrouw, „wij zijn nog rijk in elkanders bezit, nog rijk in onze kinderen. Laat het geld verloren gaan, de Hemel heeft ons in deze werkzame handen en minnende harten een veel beteren schat gegeven".

— „Vaderlief", zeiden de kinderen, „zie niet zoo bedroefd wij zullen u helpen".

— „Dat zult gij eens zien! dat zult gij eens zien!" antwoordden verscheidene stemmen. — „Het zou wel jammer zijn, als wij ter school gegaan hadden, zonder tot iets bekwaam te zijn. Hoe kan de vader van acht kinderen arm zijn? Wij zullen werken, en u weder rijk maken".

— „Ik", zeide het jongste meisje, dat pas vier jaren oud was, „ik behoef niets nieuw meer te hebben, en zal mijne groote pop verkoopen.

De echtgenoot en vader, wien de moed geheel begeven had, voelde zich een riem onder het hart gestoken. De liefdevolle geestdrift van dit tooneel verruimde zijnen boezem en zijn avondgebed was een lofzang gelijk. Zij verlieten het groote huis; de bedienden werden ontslagen; schilderijen, zilvergoed en huisraad verkocht, maar hij, die meester van het huis geweest was, stortte geene tranen.

Hij huurde een net huisje en een stukje grond, eenige mijlen van de stad verwijderd, en kweekte daar, met behulp zijner zonen, bloemen, die hij op de markt verkocht. Hij zag met genoegen en verbazing de zuinigheid van zijne vrouw, die in weelde en overvloed was opgevoed, en hoe veel zijne dochters onder hare leiding spoedig konden verrichten. De oudste hielp mede in de huishouding en onderwees de jonge kinderen; bovendien verrichtte zij onderscheidene handwerkjes, die zij vroeger geleerd had, als toevoegselen tot hare opvoeding, maar die zij nu tot voordeel voor het gezin kon aanwenden. Ook borduurden zij met smaak, en alles wat zij maakten werd door een koopman uit de stad met graagte gekocht.

Zij kweekten eenige zaadsoorten aan, die zij eerlang als zeldzame voortbrengselen uit verre landen haaden laten komen: Zij vlochten stroo, kleurden platen en kaarten voor boekverkoopers, en versmaadden het eenvoudigste naaiwerk niet; kortom het was in de kleine woning zoo druk als in een bijenkorf.

— „Nog nooit ben ik zoo gezond geweest als nu", zei de vader.

— „En ik nog nooit zoo gelukkig" sprak de moeder.

— „Wij hebben nooit geweten, hoe veel wij doen konden, toen wij in het groote huis woonden", zeiden de kinderen „en wij houden hier nog veel meer van elkander".

Zuinigheid en vlijt gingen samen gepaard in het gezin, zoodat er niets verwaarloosd en evenmin iets onnoodigs gekocht werd. De oudste werd hulponderwijzeres in eene school en de tweede nam hare plaats in als onderwijzeres van het huisgezin.

De vreemde zaden kiemden en bloeiden en de broeikas werd met een nieuwe plant vermeerderd, die tegen goede prijzen vlug verkocht werd.

Karel Eslaile was binnen weinige jaren weder in ruime omstandigheden.

— „Het gaat ons nu wel en voorspoedig, zullen wij naar de stad terugkeeren?" zeide hij.

— „O neen!" was het eenparige antwoord.

— „Laat ons hier blijven, waar wij genoeg hebben om vergenoegd te leven", zeide de vrouw.

— „Vader", zeide de jongste, „uwe kinderen hopen allen, dat gij niet weder rijk zult worden; want dan — voegde zij erbij. — worden wij weer in de kinderkamer opgesloten en zien vader en moeder niet veel. Nu wonen wij allen bijeen en zus, die ons liefheeft, onderwijst ons en wij leeren allen nuttig worden. Wij waren geen van allen gelukkig, toen wij rijk waren en niet werkten. Dus, vader, wij bidden u, wordt toch maar niet weder rijk".

ADVERTENTIEN

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Het goedkoopste adres
voor de
Aanstaande Vasten
is
M. OOSTELBOS, Rechterstr at, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond	30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „	40 cent.
Komijne Kaas	„ „	20—22 cent.
Bokking	„ stuk	4—5 cent.
Stokvisch	„ pond	30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk	5 cent.
Zoute Haring	„ „	3½ cent.
Sardines	„ blik	12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „	55 cent.
Kreeften	„ „	55 cent.
Bergen-op Zoomsche Ansjovisch	per pot	40—55 cent.
Paling in gelei	„ „	45—70 cent.

Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent

Appelstroop	per blik	30 cent.
„	„ pond	17 cent.
Kandijstroop	„ „	12 cent.
Gember	„ pot	40 cent.
Vijgen	„ pond	11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.
Aanbevelend,
M. Oostelbos.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De „*Nieuwe Venlosche Courant*" schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn.**"

En „*Het Centrum*" nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr p. p. 44 ct, In mooi linnen stempelbandje 60 ct.. fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct.; 25 ex. à 10 ct.; 50 ex. à 9 ct.; 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel, of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 cent. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 cent 10 ex. f 1.—; 25 ex. f 2.—; 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit schiedam! Weg met den Sterken Drank! Geen Sterke Dranken aanbieden!" Een bezadigd Woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland. 1 ex. 5 ct.; 25 ex. f 1.15;

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattend allen 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs: f 0.80.

Pakket **B:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrtijding. Prijs: f 0.40.

Pakket **C:** Sluit Schiedam!; Bevat Wijn Alcohol? en Redt de Drankzuchtigen! Prijs: f 0.25.

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, **BOXTEL**
Huishoudelijke Artikelen - IJzerwaren - Galanterien.

Voor het a. s. Seizoen ontvangen:
een groote partij Vlechtwerk
(KIPPENGAAS)
van 30 tot 180 cM. hoog, aan zeer billijke prijzen.

Groote sorteering Wasch- en Wringmachines.
Waschketels, Mangels, Ledikanten.
Geëmailleerde Fornuizen, Veevoederketels, Veevoedermolens.

Alle soorten IJzerwaren.
Spanzagen, Handzagen, Houtbijlen, Keukenbijlen, Slachtmessen Hamers, Nijptangen, Schroevendraaiers, Deursloten en Krukken, Metselaarsgereedschappen etc.

Roskammen, Manenkammen, Borstels, Halsters en Touwwerk. Melkbussen, Melkzeeften, Kippenringen, Nesteleren.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Een 5-jarige Vleeschknobbel
verdwijnt door den KLOOSTERBALSEM.

Lijders aan vleeschknobbels, eelt en wratten probeer eerst nog eens den KLOOSTERBALSEM, alvorens U te laten snijden. Zoo goed als de Kloosterbalsem, met recht genoemd de wonderbalsem, voor anderen wonderen verricht, zal zij ook voor U dienen. Lees slechts:

Mejuffrouw H. v. d. Munckhof, te Dril bij Venray, verklaart ons:

„Sedert 5 jaar had mijn man een dikte op zijn hand van wel een „vinger hoog, welke hem voortdurend pijn deed. Hij had deze ge„houden uit het verrekken van zijn handspieren. Wat wij er ook „voor hebben aangewend, niets wilde helpen. De dokter raadde aan „de knobbel te laten wegsnijden. Wanneer mijn man op het land „werkte zwol de knobbel op en werd bont en blauw en zoo pijnlijk, „dat hij met werken niet voort kon gaan. Ten slotte raadde ik mijn „man aan den KLOOSTERBALSEM te gebruiken die ik kocht bij „G. Ambrosius te Venray, en wreef daarmee elken avond zijn hand „krachtig in. Na een paar dagen konden wij reeds bemerken, dat de „knobbel aanmerkelijk dunner werd. Wij zijn met het gebruik van „den Kloosterbalsem voortgegaan en na het gebruik van één pot was „de knobbel geheel verdwenen. Daar ik zelf aan rheumatiek leed, „heb ik daarna den Kloosterbalsem ook voor mijzelve aangewend en „kan ik verklaren, dat de Kloosterbalsem ook mij van mijn rheuma„tiek verlost heeft, waarvoor wij zeer dankbaar zijn. Wij raden elkeen „aan het eens met den Kloosterbalsem te probeeren". De

Kloosterbalsem,
KLOOSTER SANCTA PAULO

geeft onvoorwaardelijk aambeien, rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten en huidaandoeningen.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 cent, van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2.50. Elsch ROO EN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Station-straat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS Vermeulen; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van
Machinerieën èn Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

No. 15 WOENSDAG 19 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA**
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. - Rotterdam, [illegible] N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Omhoog!

V.

„Zoo de werken, zoo de eeuw", schreef ik in mijn vorig artikel.

En nu ben ik er me heel goed van bewust, dat er lezers zijn, die me terstond in mijn eigen woorden trachten te vangen. Ze zullen me wijzen op de groote kwalen van onzen tijd; ze zullen met voorbeelden komen aandragen van onverschilligheid en ongeloof, van verfijnd zingenot en diep zedelijk verval. Ze wijzen me ongetwijfeld op de revolutie hier, den opstand tegen het gezag daar, de anarchie elders en de verguizing van priesters in andere oorden.

* * *

Oh zeker, ik ben het met die heeren volmaakt eens: daar komt veel slechts in onzen tijd aan het licht. Mogelijk is er geen eeuw geweest, waarin verschillende ondeugden zoo openlijk aan den dag kwamen, als thans Het schelle licht der publiciteit heeft aan de massa zooveel bederf bekend gemaakt, waar vroeger slechts enkelen van wisten.

Maar laten we toch vooral niet napraten wat anderen zoo graag verkondigen: vroeger was het heel wat beter, de aartsvaderlijke deugden zijn verdwenen; met den eenvoud en goede trouw van voorheen zijn alle deugden heengegaan; „modern" en „bedorven" zijn synoniem!

* * *

Al dat gejammer dient tot niets; 't werkt verlammend op den goeden wil en de energie van zoovelen, 't geeft niets dan moedeloosheid en jammerlijke berusting. Maar bovendien 't is een leugen van de ergste soort.

* * *

Onze tijd is volstrekt niet slecht omdat het slechte zoo verblindend en angstaanjagend door de groote pers voor aller oogen ten toon wordt gesteld.

Wanneer wij eens ophouden met jammeren en weeklagen en we beproeven ook eens een open oog te hebben voor het goede, wat zien wij dan?

Overal waar het kwaad opduikt ontmoet het krachtigen tegenstand, Tegen de slechte elementen van onze dagen wordt door de „goede" een hardnekkige, onvermoeide strijd gestreden.

* * *

En heeft men eigenlijk wel het recht van een slechte eeuw te spreken, als men ziet welk een kracht van het goede uitgaat? Bovendien, zoovele kwalen, die men „modern" pleegt te noemen hebben alle eeuwen door bestaan Ze zijn „modern" omdat er in onzen tijd meer de aandacht aan geschonken is.

* * *

Onze tijd is een „goede" tijd.

Tegenover de uitspattingen van het drankmisbruik stellen we de ingetogenheid van onze matigheid en onthouding.

Tegenover het zedenbederf stellen wij de hooge deugden onzer kloosterlingen en de kuischheid van zoovele leeken.

Tegenover het malthusianisme wijzen wij op de vruchtbaarheid onzer huwelijken.

Tegenover de zelfzucht en het egoïsme staat de opofferingsgeest van zoovele duizenden.

* * *

En in plaats van de engel des Doods die in vroeger eeuwen klapwiekend boven de wereld dreigde, is de engel des Lichts en des Levens komen aanzweven, onder zijn gouden vleugelen beschermend gebouwen en stichtingen voor ongelukkigen naar geest en lichaam, koesterend de ideeën der twintigste eeuw, de eeuw der christelijke Charitas

G. J. H. HENDRIKS.

Het Poten van Aardappelen.

Sedert eenige jaren wordt in sommige streken het aardappelgewas door een nieuwe ziekte, de z.g. „bladziekte" geteisterd. Vooral in de Veenkoloniën komt zij voor en dan inzonderheid onder de soort Paul Kruger. De aangetaste planten blijven klein; de blaadjes zijn in de lengterichting opgerold, zoodat men er bijkans alleen de onderzijde van ziet; zij spreiden zich niet vlak uit, maar blijven min of meer steil overeind staan. Bij de Paul Kruger zijn de zieke planten gekenmerkt door een koperroode verkleuring en het optreden van zwarte vlekjes op de bladeren. Men verwarre deze ziekte niet met de „krul- of kroesziekte", welke soms ook bij aardappelplanten voorkomt, en die deze veel meer het uiterlijk geeft van boerenkool, krul-andijvie of iets dergelijks.

Gedurende de zes laatste jaren is door het Phytopathologisch Instituut te Wageningen de aandacht op deze ziekte gevestigd. Ook in Duitschland en Oostenrijk maakte men er studie van, maar men kon de oorzaak niet ontdekken. Dr. H. M. Quanjer, hoofdassistent aan genoemd Instituut, kwam in den herfst van 1908 de oorzaak der ziekte op 't spoor en na tal van waarnemingen kwam hij in 1912 tot de conclusie: dat de ziekte het gevolg is van een vroegtijdig afsterven (necrose) van het weefsel (phloëem), dat dient voor het vervoer van eiwit en koolhydraden in de plant. Over den aard der ziekte zegt de heer Quanjer, op grond zijner onderzoekingen: Het afsterven van een zoo belangrijk inwendig orgaan wordt niet veroorzaakt door een schimmel en hoogstwaarschijnlijk evenmin door een bacterie. En voorts is gebleken uit proeven, genomen op het Centraal Veenkoloniaal proefveld te Sappemeer, dat noch de wijze van bewaring en van vervoer der poters, noch het poten van vroeg gerooide knollen, noch de diepte, waarop de knollen in den grond gevormd waren, — eenigen merkbaren invloed heeft op de ziekte, zooals door sommige personen was vermoed.

Verdere waarnemingen te velde deden vermoeden, dat men langs twee wegen de meeste kans zou hebben de ziekte te ontgaan n.l. door teeltkeus en door pootgoedverwisseling. De eerste weg wordt reeds gevolgd door sommige flinke Veenkoloniale landbouwers: voor de verdeling van Richters Imperator zijn reeds prijzen uitgeloofd. De andere weg, die der pootgoedverwisseling, waarbij men tracht gezonde poters te verkrijgen, werd in 1912 vanwege het Instituut voor Phytopathologie ingeslagen. Wij kunnen hierbij niet uitvoerig stilstaan. Op verschillende velden bleek, dat gezonde poters uit Wolvega maar weinig of betrekkelijk weinig zieke planten gaven vergeleken bij poters uit Wildervank die voor een derde, de helft of meer zieke pollen leverden. Er blijkt dan uit drie proeven: dat de pootgoedverwisseling een zeer belangrijken invloed ten goede kan uitoefenen. Evenwel: tal van kwesties blijven nog onopgelost: b.v. hoe de enterteelt van de uit Wolvega betrokken planten zich verder op de verschillende gronden zullen houden; of de gunstige invloed van pootgoedverwisseling dan wel die van stamboomveredeling de duurzaamste zal zijn; of de geringe ziekteverschijnselen van „bladrol" in de toppen der stengels het volgend jaar in de nakomelingschap zich als hevige bladrolziekte zal openbaren, enz. enz.

Een deel van de verdere onderzoekingen zal te Wageningen, een ander deel in het Noorden worden voortgezet. 't Is te hopen, dat ze mogen leiden tot een goed resultaat.

C. B.

Raadsvergadering

te **OIRSCHOT** op Vrijdag 14 Februari voormiddags 10 uur.

De Voorz. opent de vergadering en verzoekt de secretaris de notulen der vorige vergadering voor te lezen, die daarna onveranderd worden goedgekeurd.

v. d. Steen. Mhr. de Voorz. ik had iets in 't midden te brengen naar aanleiding van hetgeen in de notulen staat.

Voorz v. d. Steen ik kan u hiervoor nu het woord niet verleenen, strakjes bij de rondvraag wel.

Vervolgens wijdt de Voorz. een waardeerend woord aan het overleden lid v. Overbeek. De Voorz. zegt dat v. Overbeek in de 20 jaren tijds dat hij raadslid was, steeds de zuinigheid in 't belang der gemeente op 't oog had.

Er wordt medegedeeld, dat de Burgemeester als zoodanig herbenoemd is.

Voorz. De kwestie van den telegram besteller is in de vorige vergadering zooals de heeren weten, niet afgehandeld.

Omdat de verschillende voorstellen die den vorigen keer hier ter tafel zijn gekomen, moeilijkheden met zich mee zullen brengen, stellen B. en W. voor den telegram-besteller 10 gulden verhooging te geven.

Dit wordt door den raad goedgevonden.

Subsidie voor een stier door de nieuwe fokvereeniging aangekocht.

Voorz. De vorige vergadering is mij opgedragen een onderzoek in te stellen naar den juisten prijs van dezen stier.

Ik mag den juisten prijs niet noemen, maar hij gaat het cijfer den vorigen keer hier genoemd, te boven.

v. Baar. Komt die stier uit Argentinië?

Voorz. Neen, mij dunkt daar zijn voldoende redenen om voor dien stier meer subsidie te geven, dan voor anderen.

v. d. Heuvel. Volgens de notulen zou ik in de vorige vergadering naar de prijs van de stier gevraagd hebben, dat is echter niet waar. De prijs kan niets aan de grootheid van de subsidie afdoen, of de stier f 1000 kost of nog niet de helft staat gelijk.

Voorz. De vorige vergadering is hier toch over den prijs gesproken.

v. d. Ven. De prijs doet af aan de degelijkheid van den stier, hoe duurder hoe beter, en dat is in 't belang van den veestapel.

v. d. Heuvel. U kunt een stier koopen van datzelfde stamboek van een half jaar, die zal niet zoo duur zijn, en toch een goede worden.

v. d. Ven. Een kalf van f 15 kan ook een dure stier worden. Maar de fokvereeniging kocht een stier, om er direct mee te kunnen beginnen.

De Kroon. Ge kunt met een stier van kleinen prijs ook succes hebben. Die stier waar het nu over gaat is te groot en te grof, dat zal voor de koeien van Oirschot wellicht gevaarlijk zijn

v. d. Ven. Volgens veearts Nijssens zal deze stier geen dubbelbillen voortbrengen. De Kroon kan misschien gelijk hebben doch ik hecht meer aan het oordeel van een deskundige.

De Kroon. Zoo'n dure stier is verkeerd, zelf opfokken is beter.

De stier van de fokvereeniging is te zwaar voor de beestjes van Oirschot.

v. d. Steen. Ik heb boeren gesproken, die bezwaar maken tegen het hooge dekgeld.

v. d. Heuvel. Als wij direct veel subsidie geven dan komen ook anderen, die zullen vragen. Wanneer de vereeniging goed werkt, wordt ze vanzelf gesubsidieerd door Rijk, Provincie en Boerenbond, ik zou er als gemeente niet zoo gauw mee zijn.

v. d. Ven. Wat v. d. Steen daar gezegd heeft over het hooge dekgeld dat pleit voor de vereeniging. En wat v. d. Heuvel zegt als andere vereenigingen ook een stier aanschaffen, ingeschreven in 't Nederlandsch stamboek deze dan ook subsidie zullen krijgen van Rijk, Provincie en Boerenbond, dat is een bewijs dat de gemeente ook moet steunen.

v. d. Steen. Ik wou alleen maar aantoonen dat arme boeren, indien zij geen vereeniging op kunnen richten, door het hooge dekgeld er niet van kunnen profiteeren.

v. Baar. Het dekgeld behoeft toch maar een keer betaald te worden.

v. d. Ven. Neen, per jaar en per koe.

Voorz. Ik heb er wel eens met anderen over gesproken. De meeste oordeelden dat, als men voor dezen stier een extra subsidie gaf van 30 gld. boven de gewone van 15 gld., dat er dat mee door zou kunnen.

Ik stel dan ook voor om het zoo te doen.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

9

De officier vervolgde zijn weg; weldra had hij zijne woning bereikt. De deur van de kleine bezitting stond, sinds hij medebewoner was, altijd open; dikwijls kwamen nog late berichten of dépêches uit het hoofdkwartier Buxtehude. Op de bovenste verdieping was reeds alles duister; zijn hospita lag zeker reeds geruimen tijd te slapen De beide vensters der schrijfkamer waren verlicht; de secretaris, die tegelijk den dienst van ordonnans bij den jongen luitenant waarnam, had volop werk. Luitenant Maubourg liep het huis om; door middel van een sleutel opende hij eene kleine zijdeur; hij doorliep een smalle gang en stond op den drempel van zijn woonkamer.

Eene met olie gevulde hanglamp verspreidde een vertrouwelijk schijnsel door het middelmatig groote vertrek, hetwelk de luitenant met bijna vrouwelijken smaak bewoonbaar had weten te maken. Fransche en Duitsche boeken stonden in voortreffelijke keuze op het stofvrije boekenrek netjes naast elkander; in eene eenvoudige vaas stonden de laatste herfstbloemen; op de klap van de in schrijftafel veranderde oudmodische secretaire lagen de papieren en mappen in uitstekende orde. In het midden, elk oogenblik bereikbaar voor de blikken van hem, die in den eenvoudigen rietstoel zat, stond het miniatuur-portret van eene lieve, bijna lijdend uitziende dame in wit gewaad. Zoo stil en aangenaam was het in dit vertrek, door het vertrouwelijk tikken van eene koekoeksklok met zwaren stalen slinger nog vertrouwelijker gemaakt, dat de tot eene kleine trofee samengestelde wapens van Maubourg met de overige versiering in schreeuwende tegenstelling stond.

In de alkoof ontdeed Henri zich van muts en mantel; daarna trad hij met een gevoel van bevrediging in de behagelijke kamer.

„Te huis!" zeide hij in zich zelven, „en al ook alleen, toch mijzelven genoeg! Ik wil mij nog een paar oogenblikken aan het gevoel van behaaglijkheid overgeven; ik wil van lichte beelden droomen, aardige begoochelingen der fantasie, die mij de bittere uren doen vergeten, welke ik heb doorleefd. Daarna wil ik De la Croix schellen, om te vernemen, of ook iets ingekomen is of bericht moet worden. Deed ik het nu, ik vrees, dat nieuwe..."

Zijne oogen vielen op de geïmproviseerde schrijftafel; een groote brief, met ambtelijk zegel gesloten, lag op de klap. Aarzelend stak hij de hand daarnaar uit; bijna bevreesd verbrak hij het zegel en zijn blik doorvloog den inhoud. Toen de lezing ten einde was, lag eene uitdrukking van diepe treurigheid op zijne gelaatstrekken.

„Voort van hier!" zeide hij zacht. „En behaaglijk in dit stille vertrek!... Aha, misschien is het beter zoo. Daarvoor ben ik soldaat; niet alleen aan de struiken bloeit soldaat; niet alleen aan de struiken bloeit de laurier in Spanje, waarheen ik bestemd ben. Ik vraag naar niemand en niemand naar mij — alzoo voorwaarts!"

Heftig trok hij aan het schelkoord, een teeken voor den onderofficier, die zich op het bureau bevond, dat hij teruggekeerd was. Weinig oogenblikken later verscheen de geroepene in de kamer van zijn chef; het was een jong, niet onbeschaafd mensch met geestkrachtig gelaat, een dergenen, die in de patroontasch den maarschalkstaf dragen.

„De la Croix", nam de luitenant het woord, „dit schrijven uit het hoofdkwartier bevat instructies, die voor u van belang zullen zijn. Voor mij bevat het het bevel, om mij zoo spoedig mogelijk naar Buxtehude te begeven. Mijne zending is eene eervolle: Spanje heet mijn bestemming. Ik zal bij het leger van koning Jozef ingedeeld worden. Bij mijn afreis heb ik het kommando aan u over te dragen. Een luitenantspatent volgt in den loop der week".

De oogen van den soldaat fonkelden. „Ik hoop mij het vertrouwen waard te maken, hetwelk mijne overheden in mij stellen", zeide hij met eene sidderende stem.

„Moget gij in deze plaats belangrijker resultaten verkrijgen dan ik", merkte de luitenant lachend aan. „Men schijnt voor mijne bekwaamheden als douanier niet al te veel lof over te hebben. De instructie bevat den wenk, dat in de eerstvolgende dagen een Hamburgsch schip, met verdachte lading uit New-York komende, de Elbe stroomopwaarts passeeren zal. De kustwacht is de scherpste waakzaamheid voorgeschreven en kort recht: de dood voor den aanvoerder der smokkelaars en gevangenisstraf voor zijne helpers, zonder aanzien des persoons. De wil van den keizer, om het Continentaalstelsel in al zijne strengheid te handhaven, staat vaster dan ooit".

„Wij hebben hem te eeren", sprak De la Croix. „Hoe gaarne ik de aanvaarding van mijn kommando ook met een daad van beteekenis wil beginnen, zoo gebiedt mij toch de plicht, u te melden, dat reeds sinds geruimen tijd een oude inwoonster van het dorp op het bureau wacht, om u eene gewichtige mededeeling te doen, waarvan het resultaat nog dezen nacht moet verkregen worden. Voorzoover uit haar gepraat op te maken is, loopt de mededeeling over de ontdekking eener smokkelarij".

Het bericht van den ondergeschikte scheen den luitenant weinig gezegen te doen. Slechts met tegenzin, alleen uit eerbied voor de krijgstucht, had hij de post bij de douaniers overgenomen en zijne overplaatsing verheugde hem. Nu moest hij nog in het laatste uur eene menschenjacht kommandeeren, zooals hij heimelijk zijne opdracht betitelde.

Onwillekeurig trad het beeld van zijn oom, zich met deze gedachten verbindend/ voor zijn geest. Met welk doel was de oude heer naar Scharnrode gekomen? Met een rood kruis geteekend stond de naam Eerekrans op de hem van hoogerhand overhandigde vervolgingslijst der Hamburgsche handelshuizen, die van het smokkelen van Engelsche waren verdacht werden.

Tegenover den ondergeschikte durfde hij zich niet bloot geven, niet eens verdrietelijkheid toonen. „Ik vermoed, dat er weer sprake is van oudewijvenpraatjes, zooals reeds herhaalde malen is voorgekomen", zeide hij, „het is intusschen mijn plicht alles te hooren. Laat de vrouw binnenkomen!"

Weinige oogenblikken later trad Oud-Maryke de kamer binnen; achter haar liep de onderofficier, die op den drempel bleef staan.

„Zal ik protokol opmaken, mijnheer de luitenant?" vraagde hij.

De oude vrouw wendde zich om.

„Wat ik mijnheer den luitenant te zeggen heb", merkte zij op scherpen toon aan, „is slechts voor twee ooren geschikt. Voor het schrijven mag hij u roepen, als ik klaar ben en het dan bovendien nog noodig blijkt te zijn".

De secretaris wierp op Maubourg een vragenden blik. De luitenant wenkte en in militaire houding verliet de getuige het vertrek.

Henri was voor de geïmproviseerde schrijftafel gaan zitten. „Ik ken u", sprak hij kort, „gij zijt de grootmoeder van den jongeling, wien ik verlof gaf Scharnrode te verlaten, ten einde op zee te gaan. Maak het kort, wat gij mij te zeggen hebt en voor alles zwijg liever, als gij mij met praatjes zonder bewijzen komt lastig vallen".

„Om u sprookjes te vertellen, zoekt Oud-Maryke u niet in uwe woning op, als eerlijke menschenkinderen naar bed gaan", antwoordde de vrouw knorrig. „Ook ik moet kort zijn, want ik wil, dat Fred, als hij van de bruiloft huiswaarts keert, mij te huis vindt en geen verdenking opvat omtrent mijn bezoek aan u. Ik kom, om u van eene smokkelpartij op de hoogte te brengen".

Maubourg ademde zwaar. „Gij weet, dat de regeering voor de ontdekking zan zulk een strafwaardige daad, wanneer zij tot gevangenneming der schuldigen leidt, een aardige premie betaalt?" vraagde hij kort.

De oude vrouw lachte scherp. „Ik heb geen Fransch geld noodig", antwoordde zij bijna verachtelijk. „Wat ik doe, mijnheer, geschiedt uit liefde voor mijn kleinkind, die van de geheele geschiedenis niets te weten mag komen; hij zou mij vloeken. Verder behoef ik u niets te zeggen, voorzoover het mij zelven betreft. Voor u is het echter voldoende te weten, dat met het slaan van twaalven, van de hut van visscher Nielsen uit, een troep vastberaden knapen, onder bevel van schipper Frans, in de naastbijzijnde bocht een boot bemant, om van een schip, dat zich in de nabijheid bevindt van de kust, Engelsche waren voor rekening van het huis Eerekrans aan wal te smokkelen en voorloopig in de hut van Nielsen op te slaan. Het wachtwoord luidt „huis Eerekrans". Doe nu, wat uw plicht is. Aan de achterzijde van den kerkhofmuur voert een gesloten poortje naar den buitendijk over een smal pad, dat dicht aan de bocht bij Nielsen's hut eindigt. Laat het u gezegd zijn. Goeden avond".

Wordt vervolgd.

Dit voorstel wordt aangenomen, tegen stemden De Kroon en v.d. Heuvel.

De Voorz. deelt mede, dat de houtverkoop heeft opgebracht f 1433.

Benoeming Armmeester.

J. v. d. Oudenhoven wordt met algemeene stemmen benoemd.

Bespreking reglement Armbestuur.

Voorz. Als gevolg van de wet op de Armenzorg moet er een reglement komen.

Ik heb hier een ontwerp; willen de heeren deze zaak nu afhandelen of in de volgende vergadering.

Nuijens. Kan het reglement niets eens bij de leden circuleeren.

Voorz. Neen, dat gaat moeilijk.

Nuijens. Kan het hier niet ter inzage gelegd worden.

Voorz. Ja, dat is goed, ik wil nog het een en ander uit het ontwerpreglement toelichten. Het reglement spreekt van *bij commiesies* en *armenverzorgers.* Die zaken zou ik er uit laten, eveneens *armenraad.* Dat vinden B. en W. voor Oirschot niet noodig. De hoofdzaak is armenzorg en die kan blijven zooals ze is.

Verordening op het vangen van Mollen.

Voorz. Ik vind den mol een zeer nuttig dier, doch daar zijn in Oirschot weinig mollen en ook geen mollenvangers. Ik wil echter de raad vragen of zij het voor Oirschot van belang acht een verordening in 't leven te roepen.

De raad vindt een verordening overbodig.

Benoeming commissies van bijstand.

Dezelfde leden van 't vorig jaar worden ook thans weder benoemd. Op de commissie voor het stembureau heeft het lid van den Heuvel eene aanmerking.

Hij zegt: Verleden jaar waren de vaste commissieleden de heeren Nooien en v. Baar, de anderen waren plaatsvervangers.

Toen was er een plaatsvervanger noodig, doch er werd geen gebruik van gemaakt; ik zou de rollen eens omkeeren en andere lui in 't stembureau zetten, dan komen deze ook eens op de hoogte.

Voorz. Dat er toen een der plaatsvervangers gepasseerd is had zijn rede. Ik stond hier om acht uur; de stembus moest geopend worden, en er mankeerde er een.

Toevallig zag ik v. d. Ven, ik vroeg hem, en hij deed het.

v. Baar was ziek, dit wist ik toen eerst en moest dus nemen, wien het eerst te krijgen was.

v. d. Heuvel. Dat U v. d. Ven in tijd van nood naamt, was goed, maar ge hadt toen direct een der plaatsvervangers moeten laten komen. Door dat niet te doen vernietigt U zoodoende een raadsbesluit.

v. Baar. Ik zou ze allemaal plaatsvervangers maken.

v. d. Heuvel bepleit nogmaals een nieuwe commissie te benoemen.

Nuijens. Ik ben het eens met v. d. Heuvel, het zal misschien wel een beetje moeilijk zijn het heele stembereau in eens door nieuwe te laten vervangen. Als men nu een van de oude leden liet vervallen en het volgende jaar weer een enz.

Voorz. Ik stel voor een nieuwe commissie te benoemen.

Worden benoemd bij 2e stemming Nooien, bij 4e stemming v. d. Heuvel.

Voorz. Nu nog een andere vraag; ik heb zooeven een aanmerking gehad, ik stel nu voor dat, als er weer een stemming is, de plaatsvervangde leden die nu benoemd moeten worden er 's morgens ook om 8 uur moeten zijn. Is er dan een lid afwezig dan kan zijn plaatsvervanger direct zitting nemen.

Als plaats vervangende leden worden benoemd Nuijens en v. d. Steen.

Voorz. In de bouwcommissie hadden zitting De Kroon, Nuijens, en Overbeek, vinden de heeren dat behalve voor het overleden lid v. Overbeek, ook nieuwe leden gekozen moeten worden.

v. d. Heuvel. Als wij eens wachten tot dat er weer een nieuw lid voor de de raad is gekozen.

Voorz. Neen de commissie nu aanvullen dat is het beste.

De heer v. Baar wordt benoemd als lid van de bouwcommissie.

Voorz. De agenda is afgehandeld is er nog iemand die het woord verlangt in de openbare vergadering.

v. Baar. Bij den Eindhovenschedijk zijn ze voor de gemeente aan het graven. Daar is zoo ik verneem door een arbeider in 12 dagen f 26.70 verdient daar komen de 10 pCt. nog bij voor den opzichter dat wordt dus 29 gld in 12 dagen, mij dunkt dat het veel is. Per el wordt er 2 cent van betaalt.

Voorz. We zullen het eens onderzoeken.

v. d. Heuvel. Neen, nu direct veranderen, er moet een schuifje voor geschoven worden, 't is een schandaal.

Voorz. Er is door den raad een onbepaald vertrouwen toegekend aan den opzichter Kemps. Als er nu eens hard gewerkt is in die 12 dagen, is het dan zsoveel. Ik moet het eerst onderzoeken, wij zijn tevreden over Kemps.

v. d. Ven. Het kunnen ook wel praatjes zijn.

v. d. Heuvel. Het is echt waar, ik weet het zeker. Mag ik weten, hoe hoog de post voor beplanting is.

Voorzitter en secretaris noemen cijfers.

v. d. Heuvel. Als dat zoo is, dan zal die arbeider op die voorwaarden niet lang kunnen werken. v. Baar heeft gelijk, het zijn geen praatjes.

Kroon Wie was die arbeider.

Door een paar leden wordt de naam genoemd „Joan van Geuje".

v. Baar. Het is een groote plek, die veel zal kosten van omwerken, verleden jaar zijn aan de waterlossing ook groote daggelden verdiend.

v. d. Heuvel Door dat onbeperkt vertrouwen konden wij wel eens bedrogen worden.

Nuijens. Twee cent per meter, dat loon is te hoog, ik zou aan dat werk persoonlijk makkelijk f 3.50 per dag kunnen verdienen.

Voor veel slechter om te werken grond wordt in den regel maar 1 cent per meter gegeven.

De gemeentearbeiders verdienen 70 cent perdag, als zij nu in aangenomen een gulden kunnen verdienen, dan was het genoeg dunkt mij.

v. d. Heuvel. Waar moet het naar toe, laat ons den opzichter een vaste subsidie geven. Zoo komt men tot de conclusie, dat hij er munt uit zocht te slaan.

Voorz. Ik kan aannemen dat de geopperde bezwaren den schijn hebben grondig te zijn, ik meen echter, dat Kemps te vertrouwen is, ik vind het jammer, dat hier in de openbare vergadering er zoo over gesproken is.

v. d. Steen. In de vorige vergadering zijn door v. d. Ven dingen gezegd over de burgerij die ik niet weersproken kan laten.

In de burgerij zou volgens v. d. Ven geen pit zitten, en vele van hen moeten als ze gaan trouwen, een bijbaantje nemen, zooals een sigarenwinkeltje of een kroeg. Ik heb daar eens over nagedacht, en ben tot de ontdekking gekomen, dat het met den boer precies eender gesteld is. Ik ken een viertal burgers, maar daar tegenover wel een zestal boeren die een herberg begonnen. Mij dunkt v. d. Ven dat u zich wel wat straf uitgedrukt heeft over de burgerij, ik zou dat gesprokene intrekken.

v. d. Ven. Ik hou het staande, in de burgerij zit geen pit.

Wij hebben hier een Leerbewerkersgilde gehad, een Houtbewerkersgilde, een afdl. van de Hanze, wat is van dat alles terecht gekomen, niets.

Daartegenover staat dat de boeren hun zaken tot bloei brengen en vooruit willen.

v. d. Steen. v. d. Ven moet een ding niet uit het oog verliezen, de boerenbelangen zijn een. Bij de burgerij heeft men de concurrentie tegen elkaar, dat is de hoofdzaak dat de sociale vereenigingen bij de burgerij minder opgang maken.

Voorz De houthandelaren zijn toch wel eensgezind.

v. d. Steen. Dat doet dan ook weer het gemeenschappelijk belang.

v. d. Ven. Bij de burgerij kan het ook wel, de concurrentie onderling doet er wel geen goed aan, maar er is bij hen ook heelemaal geen ambitie.

v. d. Schoot. Mhr. de voorzitter, de weg naar den molen is zeer slecht, de roomkarren moeten daar veel over, de weg mocht daar wel wat verbeterd worden.

Voorz. B. en W. zullen er hun aandacht aan schenken. Als b. v. de boeren gezamelijk daar eens flink wilden werken.

v. d. Schoot. Daar zouden ze misschien niet veel op tegen hebben, maar het is voor de boeren, die daar dan flink werken, niet aangenaam, dat ze dat moeten doen voor 50 cent per dag, wijl de gemeentearbeiders 70 cent per dag krijgen; als daar ook eens verandering in gebracht kon worden.

Voorz. B. en W. zullen wel eens zien.

v. d. Schoot. Bij v. Rooi, op den weg bij den Brembos, is een grip, het lijkt wel of ze daar meer mogen doen dan op andere plaatsen, door de veldwachter wordt er niet op gelet.

v. Baar. Op den Eindhovenschen dijk aan den kant, waar de dokter woont, is de weg ook zeer slecht; de heer v. Baar toont aan hoe die weg het best verbeterd zou kunnen worden.

Voorz. Wij zullen met uw opmerking rekening houden en de wegen verbeteren waar zulks kan.

v. d. Steen. De weg naar de Kapel is ook nog niet goed in orde, vooral de berm is zeer slecht. Ik vindt het van belang, dat die in orde is, vooral omdat over een tijdje 't verkeer daar zeer druk is.

Voorz. Ik ben het volkomen eens met v. d. Steen, die weg behoort in orde te zijn. Ik zal er met den Weth. over spreken.

Hierna wordt de openbare vergadering gesloten.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Levend verbrand.

Zondagmorgen is een zekere juffrouw Ooms te Mechelen, toen zij zich ter vroegmis gereed maakte, in brand geraakt, toen zij bukkende met haar hoofdhaar in aanraking kwam met een kaarsvlam.

Weldra stond zij geheel in vlammen. Op het hulpgeroep toegesneld, vond men haar geheel en al met brandwonden overdekt.

De in allerijl ontboden geneesheer kon slechts constateeren, dat zij in stervensnood verkeerde. Den zelfden morgen stierf zij onder de vreeselijkste pijnen.

Frankrijk.

Bescherming van Industrie.

Op het congres van Fransche zijdewevers te Lyon is een motie aangenomen, waarin o.a. gevraagd wordt, de douanerechten op zijde tot 7½ frs. per kilogram te verhoogen en van de regeering een som van 760.000 frs. geëischt wordt voor steun aan de zijdefabrieken in Lyon en omstreken.

Het proces der auto-bandieten.

Onder slechts matige belangstelling werd Maandag het verhoor hervat. Het vrouwelijk publiek had weer de overhand.

Kibaltchiche sprak over gestolen voorwerpen, die naar de „Anarchie" waren gebracht, en verklaarde, dat Carrouy hem volstrekt onverschillig was. Hij kwam op de „Anarchie", meer niet. Kibaltchiche verklaarde o.m. voor de jury: „Carrouy is in de „Anarchie" te Romainville gekomen ten tijde van Lorulot. Zooals getuige Camboulin, (die vlak voor hem gehoord was en niets bijzonders verklaard had) u zeide, was Carrouy geen vriend van ons. Te Romainville kwamen gezellen, die onze gedachten niet deelden en wij verlangden niets liever dan er van te scheiden. Wij zijn daarom in de rue Fessard gaan wonen. De getuige bekent in de zelfde kringen verkeerd te hebben als wij. Waarom worden wij vervolgd en hij niet? Omdat men dien tegen ons heeft willen doen getuigen."

De stations-beambte Cuvelier van Maisons-Alfort verklaarde, dat hij Carrouy, een brigadier der gendarmen met zijn revolver had zien bedreigen. Hij herkende Carrouy ten stelligste.

De voorzitter las daarop de verklaringen van den veroordeelde Rabasse voor, die bekende den diefstal te Alfortville gepleegd te hebben met Carrouy en Camboulin.

De getuigen Schmidt en Barbier van Pavillonsous-Bois en Chatou deden daarna een omstandig verhaal van de diefstallen in hunne woningen gepleegd. De gestolen voorwerpen werden later bij Barbe Leclerc, Dettweiler en Metge teruggevonden.

De heer en mevr. Moret verklaarden, dat Metge eene kamer bij hen bewoond had en herkenden hem stellig.

Metge loochende daar gewoond te hebben.

Beller, bouwmeester te Bar-le-Duc, kwam getuigen ten voordeele van Reinert, die gedurende zes maanden bij hem in dienst geweest is.

Nog verscheidene andere getuigen kwamen de beste inlichtingen geven over Reinert.

Mevr. Reinert, moeder van den beklaagde, beweerde, dat haar zoon een brave en eerlijke jongen was, en volstrekt geen anarchist.

Na de schorsing werden verschillende getuigen à décharge van de Boe, Soudy, Dieudonné en Carrouy gehoord.

Al die getuigen zijn vrienden van de beklaagden, meest allen anarchisten, die met den grootsten lof over hen spraken en verklaarden, dat zij hen onbekwaam achten de misdaden te plegen, die men hun ten laste legt. Kortom, al de beklaagden zouden, volgens die getuigen, heel brave jongens zijn, die geen vlieg kwaad zouden kunnen doen.

Daarna werden getuigen gehoord ten gunste van Gauzy. Verschillend kooplieden verklaarden, dat dit heerschap een eerlijk man was. Een gemeenteraadslid achtte Gauzy niet in staat tot de misdrijven, waarvan hij wordt beklaagd.

De journalist Sévérine verklaarde ten slotte dat Gauzy onschuldig was en een misverstand in het spel was.

De getuigenverhoor zal zeker nog twee zittingen in beslag nemen.

Msb.

Portugal.

De vrijheid in Portugal.

De correspondent van de „Köln. Ztg." te Lissabon meldt een nieuwe „daad van regeeringsbeleid" van het ministerie Costa. Leden van een onderwijscongregatie, die gedwongen door de vervolging geseculariseerd was, wilden te Valenca bij Oporto een school openen. De provinciale autoriteiten en het vroegere ministerie hadden daartegen geen bezwaar. Maar het ministerie Costa vaardigde een decreet uit, waarbij 't verboden werd scholen met confessioneel karakter op te richten of vroegere ordesgeestelijken als leerkrachten aan te stellen. En dat in een land met 80 pct. analphabeten en een leege schatkist?

De „Munda" deelt mee, dat het ministerie-Costa aan alle hoogere en middelbare scholen die onderwijzers heeft verwijderd, wier trouw aan de constitutie niet onverdacht is. Alles wat niet tot de Costa-partij behoort, wordt ontslagen ook zelfs republikeinen van andere groepen.

De Balkanoorlog.

De Toestand in Constantinopel.

De correspondent van de „Herald" meldt aan zijn blad:

Het comité van eenheid en vooruitgang begint te heerschen op de wijze van een schrikbewind. Alle handel wordt belemmerd en vele Muzelmannen zoowel als Christenen, vluchten naar het buitenland.

Door schrikbewind bedoel ik hier niet „wanorde" of een wetten-stellerij van rebellen. Integendeel, de stad heeft een vredig aanzien en niets ongewoons vertoont zich; de nieuwe regeering heeft de orde vrij snel kunnen handhaven, maar zware belastingen moesten opgelegd worden om den oorlog te kunnen voorzetten. Een requisatie-wet machtigt de agenten van het comité om iederen koopman, die Turksch onderdaan is, aan te houden. Honderden zijn reeds gerulneerd. Maken zij tegenwerpingen, als de regeering zich hun goederen toeëigent, waarvoor zij „papieren" ter vergoeding geeft, dan worden zij beschuldigd van gebrek aan vaderlandsliefde. Daar de meeste kooplieden en handelaars Christen zijn, hebben de Muzelmannen in deze stad niet veel schade van deze maatregelen.

Maar erger dan het nemen van geld of goed is het nemen van iemands leven. De recruteering is in dezen tijd strenger dan ooit gedurende dezen oorlog. Nu wordt er geen enkele uitzondering gemaakt. Jonge mannen worden in de straten ingerekend evenals de paarden, die zoo hoog noodig zijn. Het geeft niets, of men aan zijn dienstplicht al voldaan heeft, of men een plaatsvervanger heeft betaald, of men de eenige steun is van een oude moeder.

Is het eenmaal vastgesteld, dat men Turk is, dan moet men onverbiddelijk naar het oorlogsterrein.

Adrianopel.

De „Pester Lloyd" verneemt uit wel-ingelichte bron, dat de gezantenconferentie, die morgen weer te Londen bijeenkomt, een plan zal bespreken, dat de Turksche regeering in de gelegenheid stelt de vredesonderhandelingen weer op te nemen zonder dat hare positie verzwakt wordt. In diplomatieke kringen wordt verklaard, dat de Turksche regeering met het oog op haar eigen geschiedenis, de onderhandelingen weer niet van begin af aan kan herbeginnen en zijn besprekingen over Adrianopel voeren. Thans zal men beproeven stilzwijgend over dit punt heen te stappen, Adrianopel dus stilzwijgend af te staan, en zich voor het overige aan de collectieve nota dor mogendheden te houden.

Het zal wel interessant zijn te vernemen, hoe de Oostenrijk-Hongaarsche diplomaten dit kunststuk van „stil zwijgend overheen stappen" zullen aanleggen.

Van het Oorlogsterrein.

Het „Journal" bevat een telegram uit Constantinopel dat 15 Februari gedateerd is en derhalve door de censuur schijnt achtergehouden. Daarin wordt gemeld, dat sedert 8 dagen geen ernstige gevechten hebben plaats gehad. Van weerszijden bespiedt men elkander. Hier en daar komt het tot schermutselingen en de geweldige sneeuwbuien in de vlakte van Thracië bemoeilijken ten zeerste de operaties. De Turksche generale staf is nog altijd van plan door een geweldigen uitval het belegerde Adrianopel te hulp te komen, voor het overige laat hij niets van zich hooren, wat vanzelf spreekt.

Wat met de troepen uit Klein-Azië gebeurd is, die aan de Mormora- en Zwarte Zee geland zijn, is niets bekend. Westwaarts van de Tschataldscha-linie worden tusschen de Bulgaarsche achterhoede en de Turksche voorhoede schermutselingen geleverd en op den 16en Februari moest de Bulgaarsche artillerie tamelijk scherp optreden, toen Turksche afdeelingen poogden tusschen de kust en het Belgrader bosch naar het Noorden te avanceeren, waarbij zij reeds tot Ormanli gekomen waren. Op Galipoli staat de Turksche voorhoede slechts weinige kilometers van de Bulgaarsche verwijderd.

Binnenlandsch Nieuws.

Algemeen erkende Christelijke feestdagen.

Prof. Struycken schrijft in Van Onzen Tijd.

Bij Koninklijke Boodschap van 16 December l.l. is een wetsontwerp ingediend, inhoudende, „Indien een wet of algemeene maatregel van bestuur feestdagen met den Zondag op gelijke lijn stelt, geldt dat voorschrift voor de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen en den Hemelvaartsdag".

De reden van dit wetsontwerp is bekend. De Paus heeft in het Motu Proprio van 2 Juli 1911 „Supremae disciplinae" den tweeden Paasch- en Pinkster- en Kerstdag als katholieke feestdagen afgeschaft, zoodat ze niet meer als algemeen erkende Christelijke feestdagen konden worden beschouwd. Zoo beslistte dan ook de Hooge Raad bij arrest van 13 Mei 1912 en de Centrale Raad van Beroep bij beslissing van 10 December l.l. Ook de vraag, of Hemelvaartsdag als algemeen erkende Christelijke feestdag is te beschouwen, was twijfelachtig geworden. Ons volk is evenwel in het algemeen er aan gehecht, deze dagen evenals den Zondag als rustdagen te beschouwen, zoodat er voor den wetgever reden is in te grijpen, en ze uitdrukkelijk ook als zoodanig te stempelen.

Eigenaardig is, dat in de Memorie van Toelichting, door Min. Heemskerk als tijdelijk voorzitter van den Raad van Ministers onderteekend, van deze reden geen melding wordt gemaakt; integendeel, uitdrukkelijk wordt daarin gezegd, dat het feit, dat de tweede Paasch-, Pinster en Kerstdag voortaan niet meer met den Zondag zullen gelijkstaan, niet tot een ingrijpen van den wetgever zou hebben behoeven te leiden. Als reden voor het wetsontwerp wordt vermeld de rechtsonzekerheid, die tengevolge van het arrest van den Hoogen Raad zoude zijn ontstaan met betrekking tot enkele wetten waarvan „erkende Christelijke feestdag", „wettige feestdagen" of alleen maar van „feestdagen" wordt gesproken.

Heel duidelijk is zulks niet; immers de Hooge Raad heeft geenszins, zooals de Minister het doet voorkomen, „wijziging gebracht in de opvatting. welke tot dusverre bestond omtrent de vraag. wat onder algemeen erkende Christelijke feestdagen te verstaan"; die opvatting is dezelfde gebleven, alleen hebben tengevolge van die opvatting de genoemde dagen, dank zij het besluit van den Paus, het karakter van feestdag verloren. De rechtsonzekerheid is dus niet grooter geworden dan vroeger. Waarom verbergt de Minister het ware motief onder die beweerde rechtsonzekerheid?

In het Motu Proprio van Z. H. den Paus wordt den Bisschoppen de bevoegdheid gegeven, zich tot Z. H. te wenden, wanneer zij mochten oordeelen, dat eenige der afgeschafte feestdagen behouden behooren te blijven. „Si qua vero in natione vel regione aliquod ex abrogatis festis Episcopi conservandum censuerint, Sanctae Sedi rem deferant". Zoude in de voorgenomen wetswijziging voor onze Bisschoppen geen aanleiding kunnen gegeven zijn, zich tot Z. H. te wenden met verzoek, voor ons land de tweede Kerst-, Paasch- en Pinksterdagen als van ouds onder de feestdagen op te nemen?

Oude grafzerken.

Men schrijft aan de „Zw. Ct.":

In de gemeente Weerselo staat een oud kerkje. Dit is het eenige gebouw dat overgebleven is van het oude Jufferstift-Weerselo. Dit stift werd waarschijnlijk in het begin der 13e eeuw gesticht en veranderde in de 15e eeuw van een geestelijk in een wereldlijk stift. Van de talrijke gebouwen die er ongetwijfeld geweest zijn, is niets over dan de kerk. In deze kerk bevinden zich 10 grafzerken, dateerende uit de 15e en 16e eeuw. Aangezien deze grafzerken deel uitmaakten van den vloer der kerk, werden zij door het daarover gaan van de kerkgangers in verloop van tijden zeer afgesleten, waardoor het gevaar ontstond dat ook de opschriften langzamerhand zouden worden afgeloopen. Meermalen werd daarom door den heer F. A. Hoefer aan de kerkvoogden der Ned. Hervormde gemeente de raad gegeven de zerken te doen opnemen en tegen de muren te doen plaatsen.

Langen tijd bleven zij dit weigeren, totdat ze in het einde van het vorige jaar toestemming gaven mits zij geholpen werden in de bestrijding der onkosten. Hun werd toen een rijkssubsidie verleend.

Zij hebben nu het werk laten uitvoeren. Negen zerken zijn nu opgenomen en tegen de muren geplaatst; de tiende was reeds te veel afgesleten Onder vier zerken bleken gemetselde kelders te zijn, bevattende 12 geraamten. Onder de overige zerken waren gewone graven.

Nu de grafzerken tegen de muren geplaats zijn is de kerk daar zeer door verfraaid. Vooral de zes grafsteenen van adellijke stiftjuffers zijn bijzonder fraai bewerkt. Vele namen van adellijke families komen daarop voor, waaronder ook nu nog bekende, als Vos van Steenwijk, Hövel, Hackfordt, Ripperda, Raesveld, Gladebecke, Ruytenborg, Steenbergen, enz.

Verder zijn er twee zerken van priestergraven en één van een predikantsgraf. Een eigenaardigheid is zeker, dat de laatste pastoor en de eerste predikant naast elkander in de kerk begraven liggen.

In deze kerk is ook een zeer mooi doopvont bewaard gebleven, gehouwen uit Bentheimersteen, dateerend omstreeks uit het jaar 1200.

Een bezoek aan dit oude stiftskerkje is zeker de moeite loonend.

Branden.

Men seint uit Zwolle aan de Msb.: Dinsdagmorgen ontstond brand in de groote wasch- en zeildoekfabriek der firma Loos alhier. Het geheele reuzenhooge fabrieksgebouw met de daarbij behoorende perceelen was spoedig uitgebrand. De gebouwen zijn op beurspolis verzekerd.

Te Hasselo, gemeente Weeselo, is, naar het „Hbl." meldt, Zondagavond het boerenwoonhuis van G. Groothuis afgebrand. Het was verzekerd. Drie jaar geleden was het ook afgebrand.

Dinsdag brak brand uit in de openbare school te Volendam. Deze brandde geheel af. De onderwijzerwoning is behouden.

Een tragisch sterfgeval.

Een aangrijpend sterfgeval had dezer dagen te Zwolle plaats. Dr. Gaerthe was op bezoek bij een patiënt in de

Nieuwstraat. Juist voelde hij deze de pols, keek op zijn horloge en bleef zelf plotseling dood.

Het geval wekt groote ontroering.

De diefstal in de kerk te Nispen.

Naar men meldt is in zijn woning te Calmthout (België) aangehouden een zekere Victor de Laat, die verdacht wordt den diefstal in de kerk te Nispen bij Roozendaal te hebben gepleegd. In den tuin achter zijn huis is door de politie een gouden ketting opgegraven, welke vermoedelijk uit de kerk te Nispen is ontvreemd. Verder moet de vrouw, met wie hij leefde, aan de politie verklaard hebben, dat hij aan bedoelden diefstal medeplichtig is.

Nader wordt gemeld, dat de gestolen sieraden en kelken alle teruggevonden zijn in de woning van den aangehoudene, alleen de kelken waren een weinig beschadigd.

Omtrent den kerkdief, die in arrest genomen is, vernemen we nog dat hij heet Victor de Laat, bijgenaamd de „Luie Vik", 39 jaar oud. In 1898 werd hij in Frankrijk veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf wegens verschillende diefstallen; in België teruggekeerd, werd hij daar gevangen genomen wegens desertie en later gestraft voor verschillende diefstallen, waardoor hij onderworpen werd aan blijvende waakzaamheid der politie en hem het Belgische plaatsje Calmthout als woonplaats werd aangewezen.

Zondagmorgen begonnen Belgische gendarmen, voorzien van een bevel tot huiszoeking, zijn tuin om te spitten ten onderzoek; toen zij aan de plaats kwamen, waar de schatten verborgen lagen, sprong de dief op een fiets en wilde ontvluchten. Hij werd echter bijtijds nog gegrepen. Hij blijft ontkennen aan den diefstal te Nispen schuldig te zijn.

Men verwacht nog andere aanhoudingen, want de gendarmerie van Gooreind meent een goedgeorganiseerde bende op het spoor te zijn. Msb.

Op een meisje geschoten.

Zondagmddag omstreeks kwart over 6 speelde de 13-jarige Marie Aardewijn wonende Mariniersplein te Amsterdam, met eenige vriendinnetjes in genoemde straat.

Toen een omstreeks 17-jarige jongen die min of meer „onder den invloed" was, de kinderen passeerde, riepen deze: „Kijk, die jongen is dronken".

De jongen loste daarop, waarschijnlijk met een flobert-pistool, twee schoten in de richting van de meisjes, waardoor de reeds genoemde Marie Aardewijn vrij ernstig in de rechterwang werd getroffen. Door op het hulpgeroep toesnellende menschen, werd het hevig bloedende kind naar het zittinglokaal van den Gem. Geneeskundigen dienst gebracht, waar Dr. J. J. Brouwer het kogeltje dat ruim 2 c.M. diep in de wang was gedrongen, verwijderde. De dader, die het intusschen op een loopen had gezet, werd in de Kleine Kattenburgerstraat gegrepen en aan het politiebureau Kattenburg in bewaring gesteld. Hoewel hij door de kinderen werd herkend, ontkent hij geschoten te hebben.

Naar het pistool, dat hij bij zijn vlucht wegwierp, werd nog gezocht.

Spoorwegongeluk te Swalmen.

Men seinde Dinsdagavond uit Roermond aan de Maasbode.

Hedenavond ongeveer half acht is de sneltrein 112, die om 6.35 uur van Maastricht naar Holland vertrekt en bestaat uit een gedeelte voor Amsterdam en een voor Rotterdam, bij het station Swalmen in botsing gekomen met den goederentrein 1365, die van Venlo naar Maastricht gaat.

De sneltrein had een flinke vaart.

Eenige reizigers en een postconducteur werden licht gekwetst.

De materiëele schade is aanzienlijk. De lijn is versperd. De reizigers werden met een hulptrein verder in de richting Venlo vervoerd.

Van Roermond zijn hulpploegen naar de plaats des onheils gezonden, zoodat men met vereende krachten tegen middernacht de versperring hoopt te hebben opgeheven.

We vernemen nog het volgende:

Te Boxtel is een hulptrein ingelegd ter vervanging van dat gedeelte van den sneltrein dat naar Rotterdam gaat. Deze hulptrein is op den gewonen tijd, 9 uur, uit Boxtel vertrokken en kwam op tijd, om 10.45 uur te Rotterdam binnen.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 19 *Februari* 1913.

—Het „Huisgezin" van Dinsdagavond schrijft o. m. over de alhier op te richten Landbouwschool. Dat er bij het bestuur een gift is ingekomen, en aan den architect Van Groenendael is opgedragen een ontwerp bouwplan te maken.

Verder dat de leerlingen, om toegelaten te worden ongeveer 16 jaar oud moeten zijn, met goed succes de lagere school doorloopen hebben, en het daar geleerde door herhalings onderwijs, of door eigen studie hebben bijgehouden.

Het leerprogram aan een landbouwschool omvat: kennis van den grond, bewerking, verbetering en bemesting van den grond, veeteelt, veevoeding, Zuivelbereiding, bedrijfsleer en landbouwboekhouden, groententeelt en ooftteelt, scheikunde, natuurkunde, plantenkunde en dierkunde, wiskunde, en Nederlandsche taal.

— Bij het spoorwegongeluk te Swalmen, dat gisteravond plaats greep en waarover de lezers elders in ons blad, wat naders vinden, werden een 7 tal reizigers en 2 remmers gekwest. De postconducteur, die een hersenschudding gekregen heeft, is reeds overleden.

De trein werd gereden door de machinisten Vermeulen en Schuler alhier gestationneerd, die, naar wij vernemen, aan 't ongeluk niet 't minste schuld hebben. Verschillende personen, waren vol lof over de machinisten, die door hun spoedig en krachtig remmen nog grooter ongeluk hebben voorkomen.

In den trein zaten twee reizigers uit Boxtel Mevr. Mahie en de heer Jac. Raaijmakers die gelukkig met de schrik vrij kwamen.

Korten tijd na de botsing stonden een aantal automobielen gereed om de reizigers verder te vervoeren.

Onder de reizigers heerschte groote ontstemming. Velen beweerden, dat 't ontbreken van dubbel spoor ook thans weer de oorzaak was van 't ongeluk, waarvoor, helaas, misschien weer een of andere beambte gestraft zal worden.

De goederentrein was leelijk beschadigd. De machine van den personentrein, was eveneens defect geraakt.

— Bij het bestuur van den R. K. Gildenbond bestaan plannen, om vanwegen den Gildenbond een zangvereeniging op te richten.

Wij hopen dat deze plannen verwezelijkt zullen worden.

Liempde. Aanstaanden Vrijdag zal om half zeven pastoor Roes in de herberg van de wed. v. d. Sande een lezing houden over het pakhuis en wat daar in is; m. a. w.: Dat het boerenbonds pakhuis is opgericht, om voor den boer het benoodigde graan, mais, meststoffen en al wat tot het boerenbedrijf dienstig is, verkrijgbaar te stellen.

Oirschot. Vrijdagmorgen kwam Mevr. van H. tot de onaangename ontdekking, dat onbekende dieven uit een kast in haar slaapkamer f 21 hadden ontvreemd. Er was niet 't minste spoor van dieven of inbraak te ontdekken. De politie is er van in kennis gesteld.

— Zaterdagavond werd de Koestraat in ongerustheid gebracht, daar de schilder L. V. naar Oerle was werken en, door zijn vrouw vóór den avond thuis verwacht, om elf uur 's avonds nog niet gearriveerd was. Er werd besloten op zoek te gaan. Doch wijl er verschillende wegen door de Hei loopen waarlangs hij kon komen, was men bevreesd, hem in de Heide niet te treffen. Toen werd besloten er 2 met de fiets naar Oerle te sturen tegen 'n belooning van f 1, die met graagte door de bedroefde vrouw werd betaald. Toen echter de fietsers in Oerle kwamen lag de schilder bij den boer, waar hij werkte, gerust in de legerstede in diepen slaap gedompeld, niet denkende, dat vrouw en kinderen thuis zoo ongerust waren. Om circa 2 uur kwamen Sm. en K. met de fiets weer in Oirschot, waar zij met groote belangstelling werden ontvangen. En na de bedroefde vrouw en de buurt gerust gesteld te hebben kon een ieder, circa half drie, zich ten ruste begeven.

Tilburg. Dinsdagnacht is hier weer een inbraak gepleegd en wel bij den wijnhandelaar Vollaers Mandos. Een bedrag van f 200 wordt uit de brandkast vermist.

— *Kerkinzegening.* Men meldt uit Tilburg dd. 17 Febr. aan de Msb.

Met de gebruikelijke plechtigheden had dezen morgen de inzegening plaats van de nieuwe parochiekerk van O. L. Vrouw Moeder van Goeden Raad aldaar. Reeds enkele jaren is men met den bouw dezer kerk bezig geweest en de overwinning der moeilijkheden, die de stichting dezer parochie met zich bracht dwingt bewondering af.

Alom trekt zij bewondering door haar eenvoud van ornamentiek, haar doorgevoerde symboliek, Het koepelgewelf behoort voorzeker onder de grootste hier te lande, daar de doorsnede niet minder bedraagt dan ruim 22 meter. De zorgen, die de tot standkoming dezer parochiekerk heeft gebaard, waren echter grootendeels van financieelen aard, doch waar de stad versierd wordt met zulk een monument is een offertje van de zijde der ingezetenen niet te veel gevergd. Thans is de kerk in zooverre gereed, dat de H. Diensten er kunnen plaats vinden, maar er ontbreekt nog veel, zoodat er hier wellicht op mag gewezen worden, hoe men een Gode welgevallig werk zou kunnen verrichten.

Zoo luistervol als dat onder de gegeven omstandigheden mogelijk was, werd dezen morgen de plechtigheid der inzegening verricht. Daartoe gemachtigd door Z. D. H. de Bischop van 's-Bosch, wijdde de nieuwe pastoor dr. H. Bertens, zijne kerk in; als assistent fungeerde hierbij de Weleerw. pater Meijs van de abdij van Berne, die voorloopig als kapelaan is aangesteld.

Na de inwijding droeg de nieuwe herder, geassisteerd door de pastoors A. Mutsaers en J. van Gelder een plechtig dankoffer op. Bij het Evangelie hield de Hoogeerw. heer deken eene korte toespraak, waarin hij nogmaals deed uitkomen, wat al moeite deze stichting heeft gekost en met welk een voorbeeldigen ijver er aan is gewerkt. Ook den architect, den heer J. v. d. Valk, bracht hij een woord van hulde voor de voortreffelijkheid van het werk, dat hier tot stand kwam.

De groote ruimte was vol van een diep godvruchtige menigte en door het uitsteken der vlaggen hadden de parochianen hunne feeststemming getoond.

Vlijmen. *Jubelé.* Men meldt aan de Msb.:

Zondag herdacht onze Z.Eerw. heer pastoor den dag, waarop hij voor 25 jaar tot pastoor van Vlijmen werd benoemd.

Nadat het feest Zaterdag om vijf uur door klokkengelui en het uitsteken der vlaggen was geopend, begon de Zondag met eene algemeene H. Communie als sluiting der H. Missie. Om tien uur plechtige Hoogmis, opgedragen door den jubilaris met pontificale assistentie van den Hoogeerw. heer E. v. d. Berg, prelaat der abdij Berne te Heeswijk. Als troondiakens fungeerden de Zeereerw. heeren H. v. d. Acker en W. van Thiel, resp. pastoor te Engelen en Haarsteeg, beiden oud-kapelaans van den jubilaris: als diaken en subdiaken de Eerw. heeren J. v. Roy en G. Scheepers, Kapelaans der parochie, presb. assistens de Eerw. pater Klessens C. S S. R., adbaculum de Eerw. heer H. v. d. Kamp, orde praem, ad mitram de Eerw. heer Dr. J. Beurden orde Praem., ceremoniarius de Eerw. pater J. Kooger C.S.S. R. Het zangkoor voerde de Mis uit van het Vaticaansche Concillie van Witt. Na de H. Mis werd de feestrede gehouden door den Eerw. Pater Voets, C.S.S.R. Z.Eerw. schetste wat de jubilaris in de 25 jaren voor zijn parochie was geweest, als leeraar, priester en herder, en noemde de werken op, door Z.Eerw. tot stand gebracht, n.l. een nieuwe pastorie, uitbreiding van het Liefdegesticht, het Fraterhuis met school en patronaat. Als blijk van waardeering mocht de jubilaris een eigenhandig telegram ontvangen van den H. Vader, dat nu werd voorgelezen. De redenaar bracht dank aan God, voor al de genaden, in deze 25 jaar aan den feesteling geschonken.

Behalve geschenken van schoolkinderen en de H. Familie, werd een triomphkruis, aangeboden, waartoe zelfs de armsten der parochie hadden bijgedragen.

Dit kruis werd nu onthuld en wekte de bewondering van allen. Na de feestrede werd een cantate gezongen door het zangkoor; waarna een algemeen feestlied waarop allen onder plechtig klokkengelui de kerk verlieten.

Ongeveer één uur had de receptie plaats op de pastorie waaraan velen deelnamen, o.a. de Edelachtbare heer burgemeester en wethouders, bestuursleden van verschillende vereenigingen, terwijl de Harmonie „Concordia" een aubade bracht.

Des avonds te acht uur had eene plechtige sluiting plaats van de H. Missie, die met recht een geschenk mag worden genoemd, door den jubilaris aan zijn parochie geschonken. Moge eenmaal het zilveren jubilé gevolgd worden door het gouden jubilé, is de wensch van alle weldenkende parochianen van Vlijmen.

Gilse-Rijen. Dinsdagvoormiddag omstreeks kwart voor elf, is nabij het station alhier door onbekende oorzaak een wagen ontspoord van den goederentrein no. 1231, die om 10.24 uit Breda vertrekt. Doordat de beide lijnen versperd waren, ondervond het spoorwegverkeer van en naar Tilburg een half uur vertraging.

Te half 2 was de dienst weer geregeld. De materieele schade is niet groot. Persoonlijke ongelukken zijn niet te betreuren. Tel.

Kerknieuws.

Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven Bisschop van 's-Bosch heeft benoemd tot pastoor der nieuwe parochie van O. L. V. Moeder van Goeden Raad te Tilburg, den ZeerEerw. ZeerGel. Heer Dr. H. A. C. J. Bertens.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.
van 9—15 Febr.

Geboren: Geertruda M., d. van C. van den Broek en M. A. Kronenburg, Stationsstraat. — Ferdinand A. L. F., z. van F. J. Witteveen en H. C. M. Schöne, Kruisstraat. — Cornelia, d. van A. Lier en A. van de Keer, Onrooische straat. — Hendrika, d. van H. Maas en C. Koppens, Gemonde. — Martha, d. van A. van Griensven en J. M. de Nijs, Nieuwstraat. — Justinus P. L., z. van A. P. de Visser en M. L. Hoppenbrouwers, Rozemarijnstraat.

Overleden: Wilhelmina van de Loo, 83 j. Koppel. D. en A.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

Leonardus Lenders, wonende alhier, om vergunning tot het oprichten van een bakkerij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie F no. 3083-3084 gelegen langs den Parallelweg plaatselijk gemerkt wijk B no. 271

dat op Maandag, den 3 Maart 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 17 Februari 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 17 Febr. Aangevoerd 154 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0 68; tweede kwaliteit van f 0.55 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.55.

Boterprijzen.

Op 18 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.70 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

18 Februari. Kippeneieren f 3.70—6.05. Middenprijs 4.56 per 100. Eendeneieren f 5.00—f 5 80. Ganzeneieren f 13.50. Handelaarseieren geen aanvoer. Aanvoer der eieren: 41.666.

Rechtszaken.

De Arrondissements-rechtbank 's Bosch veroordeelde heden J. J. G. oud 22 jaar, en M. G. oud 20 jaar, beiden te Schijndel, wegens het plegen van verschillende diefstallen te Schijndel en Heeswijk resp. tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en 6 maanden en één jaar en 6 maanden.

ADVERTENTIEN

Herroeping.

De ondergeteekende, PETER VOETS, Slager te Boxtel trekt de klacht in tegenover P. BUDDEMEIJER, Slager te Boxtel, omtrent de lasterlijke aanklacht van den aankoop eener afgekeurde koe, als zoude die door hem gekocht zijn van den Landbouwer ADR. VAN DIJK uit Liempde en hij die weder zou uitverkocht hebben aan zijne Clientèle.

BOXTEL, 19 Februari 1913.

PETER VOETS.

VERKOOPING van
IEPENBOOMEN
te BOXTEL.

De BURGEMEESTER van BOXTEL zal voor de gemeente BOXTEL, in het openbaar

BIJ INSCHRIJVING
VERKOOPEN
Een partij IEPENBOOMEN
(ruim honderd stuks)

staande in de **Van Osch- en Van Leeuwenstraat.**

De voorwaarden van verkoop liggen ter inzage ter secretarie der gemeente, alwaar nadere inlichtingen worden verstrekt.

Inschrijvings-biljetten op zegel, moeten zijn ingekomen bij den Burgemeester van Boxtel, uiterlijk **Dinsdag 25 Februari 1913,** om **tien** uur voormiddag.

BOXTEL, 12 Februari 1913.

Burgemeester van BOXTEL.
A. GIJSEN.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Elsch dit Fabrieksmerk

Maagversterkende Slijmafdrijvende PILLEN
van **L. J. Grootendorst,** *Apotheker Utrecht.*

Deze vermaarde Pillen hebben de eigenschap de Maagpijn en Slijm weg te nemen en den aanwas van gal te voorkomen; de bijzonder gunstige werking, die zij op de maag uitoefenen, doet de spijsvertering bevorderen en den eetlust opwekken. Als zuiverings- en purgeermiddel kunnen de pillen niet genoeg aanbevolen worden, daar zij door haar zachte werking volstrekt geen onaangenaam gevoel veroorzaken en men in staat blijft zijn gewone bezigheden te verrichten.

Verkrijgbaar à 27½ ct. het verzegelde loosje met gebruiksaanwijzing te Boxtel bij M. OOSTELBOS, *Rechterstraat.*

Elsch vooral merk „Grootendorst".

Men wachte zich voor namaak.

ADVERTEERT IN CENTRAAL-BRABANT.

„THE WHITE BIOSCOPE". Van 22 tot 28 Februari
DE PASSIESPELEN VAN OBERAMMERGAU
Iederen avond Groote Voorstelling, aanvang half acht. Zondag a.s. aanvang 4 uur.
AANSTAANDE ZATERDAG, 2 uur, GROOTE KINDERVOORSTELLING met de Passiespelen.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Abonneert U op het
KATHOLIEKE
STUIVERSMAGAZIJN
onder Redactie der beste Kath. Letterkundigen.

Maandelijks verschijnen 48 pag. groot formaat over 2 kolommen, prachtige lectuur als: Romans, Novellen, Historische Verhalen, Poëzie, Allerlei, Raadsels, Logogrief, Rebus, enz. enz. voor den zeer lagen prijs van **65 CENT** per 3 maanden.

Prachtige Goedkoope Lectuur.
P. STOKVIS-WATERREUS,
Uitgever, 's BOSCH.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Vroege Paschen.

Wij ontvingen:

Nieuwe Japonstoffen.
„ Blousestoffen.
„ Kantstoffen.
„ Garneeringen.
„ Ceintuurs.
„ Kragen, Jabots.
„ Kanten, Festons.
„ Satinets, Voerings.
enz. enz.

Nieuwe Vitrages en Gordijnen.
„ Karpetten en Kleedjes.
„ Cocostapijten, Loopers.
„ Chineesche Matten en Kapstokmatten.
„ Deur- en Gangmatten.
„ Nieuwe Franje's en Galons voor Gordijnen.
enz. enz.

Nieuwe Bukskins.

N.B. Afgaande op het succes, wat wij reeds vorige jaren hadden met ons **Vloerzeil,** wat **zonder prijsverhooging kosteloos** wordt gelegd, en onze **Lancaster, Pluchette** en **Laken Overgordijnen,** deed ons besluiten hierin nog veel grootere voorraad te nemen, zoodat een ieder ruimschoots een keus zal kunnen vinden.

Beleefd aanbevelend.

Witteveen & De Mol - Boxtel.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende **hulpmiddelen.**

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.
1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,
Molenstraat, BOXTEL.

MOEDERS beschermt uwe KINDEREN.

Waarom geeft je moeder je geen Adbijsiroop?

Moeders bedenkt dat in dezen tijd van sneeuw en ijs, uwe kinderen meer dan anders gevaar loopen een leelijke kou te vatten, waarvan borstziekte, longontsteking, bronchitus, asthma en andere borst- en longziekten het gevolg kunnen zijn.
Moeders, waakt daartegen, zorgt er voor steeds een flesch ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo bij de hand te hebben daar de Abdijsiroop alle bovengenoemde kwalen voorkomt en geneest.

De heer C. L. van Leest, wonende te Oosterhout, verklaart ons gaarne:

„Mijn dochtertje van 8 jaar heeft tot haar zesde jaar steeds aan de longen gesukkeld. Toen kreeg zij zulk een longontsteking, gepaard gaande met slijmhoest en zoo erg dat ik niet dacht dat zij weer genezen zou. Ik diende toen de Abdijsiroop. Daardoor kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en zij kon weer beter ademhalen. Nadat zij slechts twee flesschen Abdijsiroop gebruikt had, was zij volkomen genezen". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

No. 16 ZATERDAG 22 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1–5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

GEMEENTELIJKE DAGLOONEN.

Men zegt wel eens: „Er is niets zeldzamer, dan 't zweet van gemeente arbeiders."

Och ja, voor de Gemeente, zoowel als voor 't Rijk, wordt er nu eenmaal minder hard gewerkt, dan voor particulieren. En 't zijn nog niet speciaal de gemeentearbeiders, die op dit punt dikwijls een gevestigden roep hebben. 't Zijn wel hoogere rangen, die de gemeenschap als 'n soort melkkoe beschouwen; 't is wel in rangen, waar de aard van 't werk geen zweetdruppels kent, dat men den dagdief pleegt uit te hangen, of zich op andere wijze in den dienst tracht te bevoordeelen.

Maar de gemeente-arbeider heeft 't natuurlijk op de eerste plaats weer gedaan. Enfin, dat kan bij zijn dagloon van 60, 70, 80 centen, hier en daar, nog gerust bij.

We lazen van de week in 't Oirschotsche Raadsverslag, dat de gemeentearbeiders 70, zegge en schrijve zeventig centen per dag verdienen. Dat is bij 6 werkdagen in de week een weekloon van vierhonderd en twintig centen.

Dat is nou geen bedeeling, dat is geen liefdadigheid, dat is arbeidsloon, vierhonderd en twintig centen arbeidsloon!

Nou, zal men misschien zeggen, voor menschen, die bij uitzondering een zweetdruppel laten, is dat welletjes.

Maar dan een ander punt uit het raadsverslag. Ik lees daar, dat als een gemeentearbeider, die 70 cent daggeld heeft, in **aangenomen** één gulden per dag kan verdienen, dat dan heel mooi is.

We zullen er maar niet veel meer van zeggen, de zaak spreekt voor menschen, die weten, bij ondervinding *weten*, dat een weekloon van 6 gld. zoomin als een van f 4.20, een rechtvaardig familieloon genoemd kan worden, voor zich zelf.

Helaas, dat 'n massa menschen, die ik voor 4.20 gld. in de week niet graag van zakgeld zou voorzien, 't onvoldoende van zoo'n weekgeld *niet* schijnen te beseffen.

Er is zich in ons goeie Brabant veel aan 't verbeteren, maar er blijft nog immer veel, héél veel te verbeteren over.

* * *

We hebben al zoo dikwijls geschreven over loonen van gemeente-arbeiders.

Hier en daar acht men zich verantwoord met er op te wijzen, dat 't gebrekkige, oude, afgeleefde menschen zijn, die men in dienst heeft.

Helaas, 't is waar, dat vele gemeenten *goed* werk verwachten van oude, afgeleefde menschen.

Maar dat gemeentebesturen nu de eersten moeten zijn, om den ouderdom, die nog werken wil, met 'n laag daggeld te beloonen, lijkt ons niet erg voorbeeldig.

R.

Buitenlandsch Nieuws.

Engeland.

Bomaanslag op het huis van Lloyd George.

Het landgoed te Walton Heath bij Epsom, waar gisteren, zooals een telegram reeds meldde, een bom ontploft is, behoorende in eigendom aan sir. Riddell, een bekend dagblad-uitgever en volstrekt geen vijand van da suffragettes. Lloyd George, die op het oogenblik in het buitenland vertoeft, had het landgoed gehuurd om het na zijn terugkomst te betrekken. Financiëel zal hij geen schade lijden. Het landgoed was nog niet voltooid; stoffeerders waren er nog bezig en was de bom een kwartier later gesprongen, dan zouden er zeker menschenlevens te betreuren zijn. Een timmerman, die nu alleen aan het werk was, kon nog bijtijds de vlucht nemen. Later keerde hij terug om een onderzoek in te stellen en hij vond een tweede bom, die niet ontploft was. De politie, die spoedig ter plaatse was, constateerde, dat men ook getracht had het huis in brand te steken, er werd papier in petroleum gedrenkt in verschillende vertrekken gevonden. De beide bommen, van vernuftige constructie, waren in het slaapvertrek gelijkvloers geplaats. Hoewel slechts een der bommen ontplofte, was de uitwerking toch nog geweldig. De geheele vleugel, waar de ontploffing plaats had, moet herbouwd worden.

Ofschoon men geen overtuigende bewijzen heeft is de waarschijnlijkheid niet gering, dat de kiesrechtdames de hand in het spel hebben; verschillende hoedenspelden zijn in de vertrekken gevonden, zij hadden blijkbaar bij het plaatsen van de bommen dienst gedaan.

Kort voor de ontploffing werd een auto in de nabijheid van het landgoed gezien, en de politie bewaakte de villa reeds wek lang, ar de suffragetten eenigen tijd geleden reeds in de buurt gesignaleerd waren.

Het bestuur van den kiesrechtdamesbond heeft echter alle verantwoordelijkheid van zich afgewezen.

Duitschland.

Een priestermoord.

In de St. Engelbertkerk te Mülheim a. d. Ruhr is Woensdagmorgen een pater in den biechtstoel doodgeschoten.

Nader wordt over deze afschuwelijke moord nog medegedeeld, dat sedert den vorigen Zondag, ongeveer twintig paters-Jezuïeten te Mülheim missie gaven.

De gedoode pater Petrus Wenner S.J. was hun leider.

De moordenaar is de drieëndertigjarige Hollander Weinand. Na zijn arrestatie sprak hij allerlei wartaal.

De pater missionaris zat juist in den biechtstoel en nam den kind de biecht af, toen een man op kousen naar den biechtstoel sloop, den arm omhoog hief en op den priester uit een dubbelloops jachtgeweer een schot loste. Het schot drong den missionaris in den slagader van den schouder.

Na een half uur stierf de pater in de woning van den pastoor, waarheen men hem gebracht had.

Bij den moordenaar vond men nog patronen en een getal nieuwen, nog niet gebruikten dolk.

De dader bekende, het plan te hebben gehad den pastoor te hebben willen doodschieten.

Alle kerkelijke handelingen in de kerk zijn onderbroken, daar de kerk opnieuw moet worden gewijd.

* * *

Uit 's-Heerenberg wordt aan de Msb. het volgende gemeld omtrent den priestermoord, die, Woensdag te Mülheim a. d. Ruhr is gepleegd:

Groote opschudding verwekte hier het bericht, dat pater Wenner, uit het Jesuïetenklooster alhier te Mülheim doodgesschoten werd.

Pater rector, zelf op missie en juist terugkomen van de plaats des onheils was zoo welwillend de volgende inlichtingen te verschaffen:

Negen paters van hier bevinden zich op het oogenblik te Mülheim om een missie te leiden in 3 verschillende kerken.

Pater Wenner had Woensdagmorgen om 6 uur, nadat hij de H. Mis gelezen had, zich van het ziekenhuis naar de dichtbijzijnde kerk begeven om biecht te hooren. Hiermede bezig werd plotseling de deur geopend en hield een man, circa 40 jaren oud, een geweer op zijn borst gericht en lostte 2 schoten. Onmiddelijk kwamen de menschen in de kerk toesnellen en gelukte het hun den vluchtenden moordenaar gevangen te nemen.

Pater Wenner werd naar de sacristie gedragen, waar hij na 20 minuten, na van de H.H. Sacramenten de Stervenden te zijn voorzien, overleed.

Toen de moordenaar in de sacristie gebracht werd en den pastoor der parochie zag, zeide hij: „Ik heb den verkeerde getroffen, U had ik moeten hebben".

De getroffene is 52 jaren oud en ongeveer 1½ jaar in het St. Bonifaciushuis, alhier woonachtig. Ook te Mülheim heeft het ongeluk groote opschudding veroorzaakt. Het lijk zal naar hier worden overgebracht.

Toen ik van den pater-rector afscheidnemende, zeide: „Het is toch verschrikkelijk", antwoordde deze „Gaarne hadden wij allen zoo voorbereid willen sterven. Voor zijn vertrek van hier heeft pater Wenner nog een 3-daagsche oefening medegemaakt. Hij was steeds een edel man".

De Jezuïtenwet.

Het is niet de eerste maal en misschien zal het ook niet voor de laatste maal zijn, dat de rijksdag een besluit genomen heeft tot opheffing van de berüchte Jezuïetenwet van 4 Juli 1872, waardoor aan leden der orde van de sociëteit van Jezus en de verwante orden en congregaties verboden wordt het gebied van het Duitsche rijk te betreden en er nederzettingen op te richten.

Integendeel, zelfs voor de vijfde maal is gisteren een dergelijk besluit genomen, of rekent men de behandeling van de eerste, tweede en derde lezing van een dergelijk voorstel afzonderlijk, dan is het reeds voor de negende maal, dat de rijksdag zich tegen het handhaven van de wet uitspreekt.

Gisteren is het voorstel, — voor een „Initiativantrag" van een der partijen een zeer groote zeldzaamheid, — in eerste, tweede en derde lezing achter eenvolgens aangenomen, met een groote meerderheid, gevormd door de stemmen van het Centrum, de socialisten, Polen, Hannoveranen, Denen en drie vrijzinnigen.

Het voorstel bestond eenvoudig uit drie paragrafen aldus luidende: 1o. de wet betreffende de orde der sociëteit van Jezus van 4 Juli 1872 wordt opgeheven; 2o. de tot uitvoering van deze wet getroffen maatregelen verliezen hun geldigheid; 3o. de tegenwoordige wet treedt op het oogenblik van zijn afkondiging in werking.

Door afgevaardigde Spahn werd het voorstel namens zijn partij aanbevolen Hij gaf nog eens een overzicht van de geschiedenis der uitzonderingswet en van de verschillende pogingen door het Centrum gedaan, om de opheffing van de Jezuïetenwet gedaan te krijgen.

De onhoudbaarheid van de wet toonde hij wederom uitvoerig aan. Hij noemde de wet nog een stuk van den kultuurkamp, waarmede Bismarck geloofde de geesten van milioenen te kunnen overheerschen. In al de landen, waar de Jezuïeten nog werken, meerendeels overwegend Protestantsche landen, is nooit een verstoring voorgekomen van den confessioneelen vrede. De ordesregel verbiedt aan de Jezuïeten deel te nemen aan de politiek. De moraal van de Jezuïeten is geen andere dan de Katholieke. En wanneer alle menschen volgens die moraal leefden, dan zou de moderne staat niet onder zooveel zorgen gebukt gaan, als er nu op hem drukken: achteruitgang van het geboortecijfer, het verdwijnen van allen eerbied voor het gezag, enz.

Dat de Jezuïeten niet storend werkzaam zouden zijn onder de Protestantsche bevolking, daarvoor zouden de bisschoppen zelf wel zorgen. De laatste beslissing van den bondsraad echter was een nieuwe bron van allerlei willekeurige daden tegen de Jezuïeten. De opgewondenheid onder het katholieke volk over deze beslissing bewijst, welke waarde het Katholieke volk aan de opheffing van die wet hecht.

Na Spahn sprak de socialist Hoffmann, die de Jezuïetenwet o.m. „een schandelijke uitzonderingswet van de ergste soort" noemde.

Opmerkelijk was het dat de nationaal-liberalen en vrijzinnigen er zich toe bepaalden door een spreker van hun partij een korte verklaring te laten afleggen, dat zij geheel of voor de groote meerderheid tegen de opheffing van de wet gezind waren. Het hartstochtelijke verzet van vroeger dagen tegen de opheffing is blijkbaar verdwenen en de opgewonden Jezuïeten-vrees schijnt aan het verminderen. Goede teekenen, waarvan men echter niet al te veel verwachten moet. Ook graaf Von Oppersdorff leverde tenslotte een krachtig pleidooi voor opheffing van de wet.

Onder groote belangstelling werd toen, met het reeds gemeld resultaat de stemming gehouden. De vertegenwoordigers van zes millioen Duitsche kiezers, dat is meer dan twee derde van de gezamelijke kiezers, spraken zich voor de opheffing van de Jezuïeten wet uit.

Zal de bondsraad nu nog Oost-Indisch doof blijven en nog altijd blijven weigeren de gehate wet op te heffen?

Frankrijk.

Sneeuwstormen.

Over geheel Frankrijk, bijzonder in de Zuidelijke departementen, hebben Woensdag en gisteren hevige sneeuwstormen gewoed, die heel wat storing in het verkeer teweeg brachten. Te Carmaux in Parm is 30 centimeter sneeuw gevallen en in het Gard-depar-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

20

Zij wendde zich om en wilde het vertrek verlaten, maar Maubourg was opgestaan en hield haar terug.

„Zijt gij zoover gegaan, dan ben ik gedwongen, van u verdere aanwijzing te verlangen omtrent de ligging van die poort, die gij mij hebt aangegeven en ook, of aan deze onderneming de chef van het huis Eerekrans, die heden te Scharnrode aangekomen is, deelneemt".

„Weet ik het? En als ik het wist, kon geen macht ter wereld mij dwingen, te zeggen, wat ik niet wil. Den oude geschiedt volkomen recht; waarom laat hij zich bij zijn rijkdom met zulke geheime ondernemingen in? Hij heeft het aan zijne zuster verdiend, aan zijn neef, dien de harde man uit zijn huis heeft gejaagd. Ik heb de arme Meta Eerekrans gekend, voordat zij met den Franschen edelman vluchtte, dien haar broeder haar niet wilde geven".

Eene zenuwachtige rilling doorvloog de gestalte van den officier. „Déplacet was edelman?" vraagde hij nauwelijks hoorbaar.

„Werkelijk, werkelijk, ik weet het bepaald, een edelman", bevestigde de oude vrouw. „Thomas Eerekrans zal wel opgepast hebben hem den adellijken titel, welken zijn moeder reeds had afgelegd, toen heur man haar als een weduwe zonder hulpmiddelen naliet, in het geheugen terug te roepen. Het arme kind had een beter lot verdiend, hoewel de Franschman een braaf man moet geweest zijn. Om harentwille geschiedt den oude het strengste recht, als hij een geduchte les bekomt... De poort, dit wil ik u nog zeggen, ligt juist naast het graf van den ouden dominee Sommer. Klimop woekert er over heen. En nu, mijnheer de officier, zeg ik geen woord meer over de zaak, al liet ge me ook in stukken hakken. De premie kunt ge den armen geven — ik verlang niets verder, dan dat gij er over zwijgt wie Duitsche kinderen aan den landsvijand verraadt. Had ik een anderen weg geweten, om mijn Fred te behouden, ik zou het nooit gedaan hebben. Goeden nacht!"

Zij verliet de kamer. Maubourg hoorde haar in het voorvertrek op luiden toon nog eenige woorden met den secretaris wisselen; weldra stierf de klank harer voetstappen weg. Opnieuw was het eenzaam om hem heen.

Hij liep naar het miniatuurbeeld en blikte lang op de fijne, lijdende trekken van het portret.

„Moeder!" zeide hij vervolgens met diep bewogen stem, „van uit uw lichtende hoogte roep ik u tot getuige, dat aan alles, waarin de Hemel besloten heeft zich van mij als een werktuig te bedienen, mijn ziel en mijne handen rein zijn. Geen daad van wraak of haat zocht ik; den weg van den plicht, den bezworen weg, moet ik bewandelen. Mag ik vervullen, wat hooger macht... ik sluit de oogen en ga voorwaarts. Het moet zijn".

Hij legde de hand aan de schel, om den secretaris tot zich te roepen. Nog eenmaal aarzelde hij en trok haar terug.

„Wat zeide de oude vrouw? Van adellijke geboorte was ik; een wapen sierde den naam Déplacet? Het moge zijn, vooruit! ik wil het niet onderzoeken. Dood is alles, wat achter mij ligt. Maubourg is zijn voorzaat en zijn geslacht precies hetzelfde. Er zal — dieper liet de jonge man het hoofd zinken — wel geen Maubourg na mij komen!"

Hij trok aan de schel; de secretaris verscheen met militaire stiptheid, maar ook met zichtbare opgewondenheid.

„Ditmaal doen wij eene goede vangst", zeide hij levendig, zonder op de stem van zijn meerdere te wachten. „De oude vrouw heeft mij bij het heengaan in het kort toegeroepen, wat zij u waarschijnlijk zoo uitgebreid mogelijk heeft toevertrouwd. Wij moeten voor alles onbemerkt de bewuste deur op het kerkhof ontdekken. Mag ik aan de expeditie deelnemen, mijnheer de luitenant, — wanneer u mij niet, natuurlijk overeenkomstig uwe aanwijzingen, het bevel wil toevertrouwen?"

„Ik zelf zal de leiding op mij moeten nemen", antwoordde de officier, „ten einde mij niet op het laatste oogenblik van gebrek aan ijver te laten beschuldigen. Zend onmiddellijk sergeant Lamotte bij mij, opdat zonder gedruisch de noodige verkenningen worden uitgevoerd. Ik denk, dat wij ons tegelijkertijd van smokkelwaar en smokkelaars zullen meester maken".

„In dat geval moet uw kommando met een terechtstelling sluiten", merkte De la Croix aan. „Ingevolge de verscherpte wetten Zijner Majesteit, wier scherpe handhaving ons ten plicht gesteld is, zal het doodvonnis van den hoofddader, die op heeterdaad betrapt wordt, voor den eerstvolgenden zonsopgang moeten voltrokken wezen. Na de woorden van de oude ben ik van meening alsof wij een den trotschen Hamburger koopman een voorbeeld zullen stellen, dat anderen voor langen tijd zal kunnen waarschuwen".

Maubourg wendde zich al en klemde de lippen op elkander.

„Vervullen wij onzen plicht", zeide hij kort. „Ga heen".

De onderofficier salueerde en verdween. Met een diepen zucht liet Henri zich op zijn zetel nedervallen om het plan voor den geheimen overval der smokkelaars te overdenken. Met beide handen ondersteunde hij het hoofd, waarin duizenden gedachten door elkander dwarrelden. Het ernstige en magere aangezicht van den ouden Eerekrans stond hem onophoudelijk voor den geest... Zijn oog viel op het beeld zijner moeder... hij legde het onderstboven op de klap. Het vertrouwelijk tikken der koekoeksklok stoorde hem in zijne gedachten; hij deed den slinger stilstaan. De spoedig terugkeerende onderofficier, die den sergeant medebracht, zag het witte blad papier onbeschreven, hetwelk Henri Maubourg voor zich had gelegd, om daarop zijn beschikkingen neer te schrijven; de luitenant vond hij echter in koortsachtige opgewondenheid. Om zich op kunstmatige wijze moed in te storten — wat heden voor de eerste maal zijns levens gebeurde — had de jonge man eene flesch zwaren rooden wijn geledigd.

IV.

Middernacht was voorbij. De klok van den rooden, suikerbrood achtigen toren van de Scharnroder kerk had knarsend en traag, als een brommende grijsaard, haar plicht gedaan en twaalfmaal geslagen. Als toornde en gromde zij over den zuren arbeid, had de laatste slag lang gegalmd, totdat de immer in kracht toenemende wind hem spottlachend verwaaid had en den ouden, zwakken bouw zoodanig schudde, als kon hij zijn spel drijven met hem, zooals hij het dreef in de kronen der oottboomen in den omtrek.

De bewoners van Scharnrode hadden zich reeds lang ter ruste begeven. Zij waren aan stormen gewoon; hun eigendom was achter de beschermende dijken veilig geborgen; de weinige hutten vóór deze zware waterkeeringen behoorden aan visschers of schippers zonder grondbezit. Bovendien werd bij het verwachten van gevaren de omtrek gealarmeerd door kanonschoten; van Cuxhaven stroomopwaarts, waar de Elbe in de Noordzee stroomt, donderde dan het geschut.

Ook in de herberg was alles ter ruste, ieder licht uitgedoofd; om elke verdenking van zich af te wenden, had ook Thomas Eerekrans het licht uitgeblazen, maar ter ruste had hij zich niet neergelegd. Geheel aangekleed zat hij in zijn bed en luisterde naar de stilte van den nacht. Het gevel van den vader zegevierde over de onverstoombare rust van den koopman, want hij beminde zijn eenigen zoon — al deed hij het ook op zijn manier — en was trotsch op hem.

Hij wordt vervolgd.

tement heeft het twee dagen lang gesneeuwd. Overal heerscht strenge koude.

Rusland.

Auto-bandieten te Moskou.

Ook Moskou heeft zijn auto-bandieten! Drie gevaarlijke apaches, die beschuldigd worden van meer dan 100 misdaden, waaronder verscheidene moorden.

Zij oefenden hun roovers- en moordenaarsbedrijf uit op twee drukke naar Moskou leidende wegen, waar zij, in auto's gezeten, uitzagen naar slachtoffers. In de laatste weken vermoordden en beroofden zij eenige wielrijders stalen zij bij prinses Eristow de familiejuweelen, een waarde vertegenwoordigend van een milioen roebel, staken zij de villa van den millionnair Prochorow in brand, schoten zij een aantal politiagenten dood en plunderden zij zes automobielen.

Tot de bende behoorden nog een aantal andere misdadigers, die meer speciaal werk maakten van het lichten van winkelladen. De politie heeft maatregelen getroffen om ook deze dieven ten spoedigste achter slot en grendel te brongen.

Binnenlandsch Nieuws.

Statistiek van het gevangeniswezen over 1911.

Van het Centraal Bureau voor de Statistiek is verschenen de statistiek van het gevangeniswezen over 1911 (No. 182 van de nieuwe volgreeks der bijdragen tot de statistiek van Nederland).

Tengevolge van veranderingen in het personeel van het Bureau verschijnt deze statistiek ditmaal later dan gebruikelijk is. Ingevolge de machtiging tot bezuiniging zijn ook in deze statistiek enkele bekortingen aangebracht.

Op 31 Dec. 1911 kon, in vergelijking met 31 Dec. 1910 van het voorafgaande jaar, weder een gunstig verschil in het totaalcijfer van de bevolking der gezamenlijke gestichten worden waargenomen. Immers op dien datum bedroeg het aantal gevangenen en verpleegden 516 minder dan een jaar te voren.

Ook het getal nieuw opgenomenen uit de vrije maatschappij is in 1911 lager dan in 1910, en wel tenbedrage van 2270 (27645 in 1911 tegen 29914 in 1910).

Het cijfer van alle opnemingen, met inbegrip der heropnemingen van personen, die een gesticht tijdelijk verlieten en overnemingen uit ander gestichten, bedroeg in totaal 32778, en wel voor de bijzondere strafgevangenissen 194, voor de gewone gevangenissen 7549, voor de huizen van bewaring 23432 en voor de Rijkswerkinrichtingen 1608.

Niettegenstaande een kleine vermeerdering van het aantal in den loop des jaars opgenomen in de Rijkswerkinrichtingen met 163, welke trouwens wel grootendeels veroorzaakt kan zijn door overplaatsing in verband met de tijdelijke ontruiming van het gesticht Veenhuizen III, dat sinds Mei 1911 ontvolkt is, is het aantal aanwezigen op 31 Dec. van 2076 in 1910, gedaald tot 1659 in 1911. In de gezamenlijke gestichten Veenhuizen bedroeg de bevolking op 31 Dec. 1911 slechts 1398 tegen 1824 in 1910.

Er valt te wijzen op een vrij sterke daling van de totale bevolking der huizen van bewaring in 1911.

Behalve de eigenlijke bevolking werden in den loop des jaars weder door de verschillende gestichten 109 kinderen met hunne moeders opgenomen en 9 kinderen werden in gestichten geboren. Geleidelijk hebben de meeste dezer kinderen de gestichten weder verlaten, terwijl er 1 in de gevangenis overleed. Op 31 Dec. 1911 waren er nog 7 aanwezig.

Omtrent het gedrag der bevolking blijkt, dat in 1911 de percentages van de gestraften, voor zoover de bevolking in cellen geplaatst was, zoowel in totaal als in de groepen van gestichten hooger zijn dan in het vorige jaar, wat de in gemeenschap bevolking aangaat, echter iets lager.

Het getal voorwaardelijk in vrijheid gestelden bedroeg in de jaren 1903—1911 achtereenvolgens 4, 8, 7, 13, 10, 12, 11, 12, 8 en 10.

Kwijtschelding of vermindering van straf werd in 1911 verleend aan 93 personen in gevangenissen en 91 in de Rijkswerkinrichtingen, totaal 184. Gedurende 1902 tot en met 1911 was dit totaal achtereenvolgens 77, 72, 78 134, 163, 140, 126, 602, 226 en 184.

In de gezamelijke gestichten werd in 1911 f 156.618.43½ aan arbeidsloon verdiend.

Van ontslagenen, wier bestaan vermoedelijk verzekerd was, was dit in de meerderheid der gevallen een gevolg van uitzicht op plaatsing, in de minderheid een gevolg van vermogen of persoonlijke hulpbronnen. Ten opzichte van de ontslagenen, wier bestaan vermoedelijk was, blijkt, dat degenen, die niet tot werken in staat waren doorloopend een klein verhoudingscijfer opleveren.

Het percentage van het totaal aantal ziektegevallen bedraagt 5.2 pct.

In 1911 zijn overleden 64 mannen en 3 vrouwen.

Er kwamen 9 zelfmoorden of pogingen daartoe voor; daarvan werden er 6 begaan door ophanging, waarvan één voltooid.

In 1911 werden wegens schulden gegijzeld 55 mannen en 2 vrouwen, totaal 57 personen of 7 minder dan in 1910.

Grondverschuiving.

In de laatste dagen circuleerde in enkele bladen het bericht eener „massale grondverschuiving" in de onmiddelijke omgeving van Rolduc.

Er zou dientengevolge zelfs in de nabijheid der onderwijs-inrichting een inzinking van den bodem zijn ontstaan, tot een diepte van ruim 10 meter met een middellijn van ongeveer 15 meter. Dat bericht is ver overdreven. Volgens aan gezaghebbende bron geputte informaties is er in het open veld, ongeveer op de helft tusschen de kom der gemeente Kerkrade en de inrichting Rolduc, door het instorten van een gewelf in een der verticale verbindings-gangen van de Domaniale mijn, in den grond een gat ontstaan van circa 2 meter middellijn. Deze instorting levert niet het geringste gevaar op voor de omgeving.

Spionnage?

Men meldt uit IJmuiden aan de Tel.:

Maandagavond is albier voor de tweede maal binnen korten tijd binnen gekomen het Duitsche stoomjacht „Porthos", afkomstig van Keulen. Het jacht werd ditmaal gekonvooid door de Nederlandsche torpedoboot G. III, die het in de wateren van Terschelling had aangetroffen. De bemanning werd verdacht zich aan spionnage schuldig te maken. Het jacht is verleden week opgemerkt in den Nieuwen Waterweg en kort daarvoor in de Zeeuwsche stroomen.

Men deelt mede, dat het jacht eenigen tijd geleden om dezelfde reden uit een Engelsche haven heeft moeten vertrekken, gekonvooid door een Engelsche torpedoboot.

Ofschoon de torpedoboot G III thans naar Nieuwediep is vertrokken, zijn door marine-autoriteiten uitgebreide maatregelen getroffen, om het doen en laten van het jacht nauwkeurig te volgen en eventueel vertrek onmiddelijk aan de betreffende autoriteiten te melden.

Ook verleden jaar is het jacht in onze wateren opgemerkt, doch onder ander gezag. Het heeft 't model van een zeesleepboot, voert een groene vlag, doch draagt geen naam op den voorsteven.

Nader meldt men uit IJmuiden:

De „Porthos", waarvan het vertrek oorspronkelijk bepaald was op Donderdag is Woensdag vertrokken, volgens eigen opgaaf naar Gent.

Verdronken.

Te Cuyk is het elf-jarig meisje V., bij het schaatsenrijden in een wak gereden en onder het ijs geraakt. Hoewel onmiddellijk van alle kanten hulp toesnelde slaagde men er na eenige uren pas in het lijk op te halen.

Te Oldelamer bij Wolvega zakte een jongen door het ijs. De moeder en de zuster van het knaapje wilde hem redden. De pogingen mislukte en alle drie verdronken.

Bij het schaatsenrijden te Leeuwarden is zekere B. M. door het ijs gezakt en verdronken.

Te Oudendijk in de provincie Friesland is Maandag de 39 jarige landbouwer K. P. verdronken.

Te Blesdijke (Fr.) is een 18-jarig meisje door het ijs gezakt en verdronken. Ook te Beets verdronk een jongetje van 10 jaar.

Te Barneveld, gem. Wildervank had Woensdagmiddag, naar het „Hbl." meldt, een tragisch voorval plaats. Een kind was over boord gevallen en de moeder, die het zag sprong van het schip, maar helaas, beiden verdronken. De lijken werden spoedig daarna opgehaald.

Slimme smokkelaars.

Den laatsten tijd trok het de aandacht van het treinpersoneel der mailtreinen naar Duitschland, dat eenige reizigers met belangstelling informeerden welke rijtuigen van die treinen direct doorliepen naar Oostenrijk. Nu is men tot de ontdekking gekomen dat in deze rijtuigen groote hoeveelheden saccharine gesmokkeld werden.

In de retirades heeft men geheime bergplaatsen gevonden.

Paneelen werden losgemaakt en later weder op dezelfde manier ingebracht.

Deze week heeft men een dezer slimme smokkelaars op heeterdaad betrapt.

De N. R. Ct. meldt hierover het volgende:

Sedert men wist, op welke plaatsen in de rechtstreeksche rijtuigen naar Oostenrijk de smokkelaars de pakjes saccharine hier in Holland verborgen, om ze er in Oostenrijk uit te nemen, stonden deze rijtuigen onder strenge bewaking. Het blijkt nu, dat in alle rijtuigen, zoowel die van de S S. als van de buitenlandsche spoorwegmaatschappijen gesmokkeld is. Het toezicht hebbende personeel van de S.S. was na de ontdekking van de vernuftige smokkelarij op zijn hoede en Dinsdagavond is het gelukt een smokkelaar op heeterdaad te betrappen. De man was in den Zuidduitschen mailtrein, in welken het rijtuig voor Triëst geplaatst is, bezig de geheime bergplaats in de retirade open te breken, toen hij verrast werd. Dit gebeurde tusschen Boxtel en Rosendaal. De smokkelaar werd aan de politie overgeleverd.

Bij aankomst te Rosendaal werd het rijtuig uit den trein gezet en met een goederentrein naar Vlissingen doorgezonden om verder onderzocht te worden.

Hoe men den smokkelaar snapte.

Wij lezen hierover in 't D. v. N.-B.

Verleden Dinsdag vroeg iemand aan den stationschef te Gennep, waar het doorgaande rijtuig naar Vlissingen stond.

— Daar.

— En komt dit dan terug met den trein, die van Vlissingen tot in Oostenrijk doorrijdt?

Ah zoo, dacht de stationschef, ben jij de groot-smokkelaar.

— Jawel, mijnheer, antwoordde hij vervolgens zoo beleefd mogelijk, en stopte sinjeur in een eerste-klas-koupé.

Toen dadelijk het kantoor van den inspecteur te Breda opgebeld.

Deze stuurde onmiddelijk een adjunkt-kommies erop af en aan dezen is het gelukt den smokkelaar te snappen.

In Boxtel stapte de adjunkt bij den verdachte in de

Het duurde [illegible]ng, of de man ging naar de [illegible]re en bleef daar zóólang, tot de adjunkt met geráden vond eens te gaan zien, wat er in het afgeschoten hokje gebeurde.

Even aan de deur gevoeld, — dit zat dicht.

De adjunkt had echter de noodige sleutels bij zich en opende, even erna, snel de deur.

Daar zat de medereiziger boven in de retirade en was bezig een plank uit te zagen.

Men weet, dat in de retirade der doorgaande rijtuigen een halfrond zit waar het waterreservoir en de leiding van de closet achter zit. Daar is ruimte in. De groot-smokkelaar was nu blijkbaar bezig om een plank uit dit halfrond te zagen om straks, als de trein terug zou gaan naar Triëst, door de uitgezaagde plank saccharine te werken.

Waarschijnlijk zou hij dan de trein aan een der tusschenstations hebben verlaten, den wagen rustig hebben laten doorloopen tot in Oostenrijk, waar een handlanger zou ingestapt zijn om de saccharine weg te halen.

Toen de adjunkt den man aldus had ontdekt, sommeerde hij hem in de koupee terug te keeren.

De vreemdeling nam een dreigende houding nan.

Maar de adjunkt was een man met stevige vuisten, voor wie sinjeur smokkelaar al spoedig respekt kreeg.

Gedwee keerde hij naar de koupee terug.

De adjunkt spoorde door tot Roosendaal, waar hij zeker was maréchaussée te zullen vinden aan het station.

Deze hebben het heerschap gearresteerd en vonden op hem een keurige verzameling van de meest volmaakte instrumenten: zagen, beitels, boren enz. Voorts russische papieren, een abonnement eerste-klas op de S.S., en natuurlijk ook een... Browning-revolver.

Het heerschap is voorloopig opgesloten.

Men hoopt nader iets van hem te vernemen, want voorloopig kan hij alleen worden vervolgd wegens poging tot vernieling, — op smokkelarij is hij niet betrapt. Hij noemt zich Henrich Vetnuhs en afkomstig uit Hongarije.

Hoe een burgemeester er in liep.

De knecht van een bakker in het Groningsche dorp M. vertelde, dat op de mesthoop van zijn baas iets griezeligs gevonden was: een kinderkopje met één oor eraan. Al spoedig kwam burgemeester met den veldwachter, in het volle besef van hun hooge gewichtigheid, bij den bakker en vroegen hem, of het waar was dat een kinderkopje met nog één oor eraan op de mesthoop was gevonden.

„Ja, burgemeester".

„Laat het mij terstond zien," klonk het hooge bevel.

De bakker ging naar binnen en kwam met ernstig gelaat terug: een gebroken theekopje van klein model vertoonde hij aan twee verbaasde gezichten.

In plaats van er hartelijk om te lachen, werd burgemeester boos en verklaarde zich zeer beleedigd. Hbl.

Geen hulp verleend.

Tegen den veehouder W. T. en den arbeider E. uit Nyenhaske werd gisteren 14 dagen hechtenis geëischt wegens het niet verleenen van hulp toen een jongetje door het ijs was gezakt en verdronken.

Verbrand.

Te Zutphen is een bijna 80 jarige weduwe in haar woning tegen de kachel gevallen, waardoor haar kleeren in brand geraakten; zij is een paar uur onder later onder hevige pijnen overleden.

Een steur.

Door een stoomtrawler werd gisteren te IJmuiden aan den afslag gebracht een steur van bijna 300 pond, die ongeveer f 290 opbracht. („Hbl.")

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 22 *Februari* 1913.

— A.s. Zondag om half zes zal in de zaal van den heer Fr. v. d. Meerendonk de jaarvergadering van de afd. Boxtel van den N. B. Chr. Boerenbond plaats hebben. In deze vergadering zal het jaarverslag worden uitgebracht, en door den EdAchtbaren heer A. Gijsen, burgemeester alhier, zal de aangekondigde lezing over het arbeidscontract worden gehouden, die een vorige maal wegens het samenvallen van de vergadering met de uitvoering der R. K. Gildenbondsharmonie werd uitgesteld.

— Deze week ontstond er een begin van brand op het kantoor van van Gend en Loos.

De Directeur de heer Pullens nam spoedig 't Rectus-Brandblusch apparaat dat op zijn kantoor aanwezig was, en in een minimum van tijd had hij het vuur gedoofd.

— Blijkens achterstaande advertentie zullen in de White Bioscoope op evoerd worden de beroemde Passiespelen van Oberammergau.

— De Maastrichtsche postconducteur, die bij het spoorwegongeluk te Swalmen zwaar gekwetst werd, en waarvan wij Woensdag schreven, dat hij overleden was, is niet tegen staande hij een paar ribben gebroken heeft en zijn borstkas ingedrukt werd, gelukkig nog in leven en aan de beterhand.

— Het echtpaar Antonius van den Meerendonk en Maria van den Berssselaar hoopen op 28 Mei van dit jaar hun gouden Huwelijksfeest te vieren. De buren zullen hun best doen er een waardig en schoon feest van te maken.

— Mevr. Clercx en de gemeente zijn 't eens geworden over de zijwegen. Deze zullen beklinkerd worden. Mevrouw Clercx betaalt zooveel bij als de klinkerweg meer kosten dan een gruisweg. De gemeente neemt van Mevr. Clercx 't onderhoud en verlichting over. 't Worden dus ten slotte gemeentewegen.

Gemonde. Dinsdagavond te 7 uur wordt bij de Erven Adr. Maas. alhier eene vergadering van kippenhouders belegd om te geraken tot oprichting eener Onderafdeeling der V. P. N.

Iedereen heeft vrije toegang.

Haaren. Donderdagavond werd in de Zusterschool een lezing gehouden door den Z.Eerw. Heer Pastoor Roes over het verbouwen van aardappelen en het aanwenden van hulpmeststoffen.

De opkomst was bevredigend. Voor de landbouwer is 't gewis een leerzame en nuttige avond geweest. Veel redenaars praten of lezen, dat een landbouwer er zoo goed als niets van verstaat. Pastoor Roes doet 't beter, dien begrijpt men van 't begin tot het eind.

— De werkzaamheden aan de te bouwen nieuwe kerk alhier zijn wegens den vorst voor eenigen tijd gestaakt.

— Het aantal ingeschrevenen voor de Nationale Militie voor de lichting 1914 bedraagt 13.

Oirschot. Bij het ombakkken van zware Canadaboomen in het gehucht Notel trof het ongeluk dat een zware boom terecht kwam op het dak van de woning bewoond door Jos. v. d. Bors. De boom viel dwars door de woning heen. Gelukkig was de bewoner op het oogenblik niet in zijne woning, zoodat er geen persoonlijke ongelukken te betreuren zijn.

— De fabrieksarbeider Frans Vlemmincx, die werkzaam is op de stoomstoelen-fabriek van de firma Teurlings-Meijers, had het ongeluk onder een kar terecht te komen. Zwaar gekneusd in de lendespieren werd hij er onderuitgehaald en met 2 personen naar zijne woning gebracht.

St. Oedenrode. In de kerk alhier is verleden Donderdag van het O. L. V. Altaar een kruisbeeld gestolen.

Het had geen bijzondere waarde.

St. Michielsgestel. Op Zondag 2 Maart a.s. zal de Mariavereeniging haar vergadering houden, waarin de ZeerEerw. Heer C. A. J. Peters, rector te 's-Bosch als spreker zal optreden.

Berkel. Naar wij vernemen is het lijkje van het verdronken kind van H. nog steeds niet gevonden, ondanks het afdreggen van den stroom tot Esch.

Tilburg. De politie alhier heeft gearresteerd den schoenmaker Jansen en diens vrouw, die zich in hun woning aan ernstige zedenmisdrijven schuldig maakten.

Vele jongelingen zijn in dit zedenschandaal betrokken.

Vught. Donderdagmiddag had alhier een droevig ongeval plaats. Een jongen van 14 jaar, Otto Walter genaamd, vermaakte zich op het ijs, en viel er door. Op zijn hulpgeroep kwamen verschillende personen ter plaatsen, doch konden hem niet redden. Meer dan een half uur bleef de jongen met zijn armen op het ijs hangen en riep steeds om hulp. Men trachtte hem touwen toe te gooien, doch het gelukte niet. Eindelijk zonk hij in de diepten. Een poos daarna werd het lijk met een roeibootje opgehaald.

's Bosch. Terwijl de familie L., wonende Kuipertjeswal alhier ter kerke was, tot bijwoning van de uitvaart en begrafenis van den vader, bekwam een kind, dat thuis was gebleven en de kachel met petroleum wilde aanmaken, waarbij haar kleeren in brand geraakten, ernstige brandwonden. 's-H. Ctr.

Rijwielpad 's-Bosch—Boxtel.

Aan den Raad der gemeente 's-Hertogenbosch heeft het Bondsbestuur een adres verzonden, waarin te kennen wordt gegeven:

dat in de jaren 1903 tot 1905 door adressant het tot stand komen van een rijwielpad langs den straatweg van 's-Hertogenbosch naar Boxtel, met een zeer groote bijdrage is gesteund;

dat thans adressant meedere klachten bereiken over den meer den slechten toestand, waarin het gedeelte onder Boxtel van dat rijwielpad verkeert;

dat bovengenoemd rijwielpad van zeer groote beteekenis is voor het rijwielverkeer van 's-Hertogenbosch met de ten Zuiden daarvan gelegen streek;

dat het rijwiel thans een algemeen middel van vervoer is geworden, zoodat het goed bruikbaar zijn van de rijwielpaden beschouwd mag worden als te zijn een zaak van algemeen belang;

dat zulks ook de meening is van de Provinciale Staten van Noord-Brabant, welke in het „Reglement op het verstrekken van rentelooze voorschotten in de kosten van aanleg van rijwielpaden op wegen en voetpaden, bedoeld in art. 38, derde lid van het Wegenreglement van Noord-Brabant 1904", hebben bepaald, dat tot 50% der kosten van aanleg en eenjarig onderhoud uit de Provinciale kas kan worden vergoed;

dat in 1911 door den gemeenteraad van Den Bosch werd besloten het rijwielpad 's-Hertogenbosch—Boxtel door te trekken tot Best, terwijl langs het gedeelte straatweg Best—Acht reeds een rijwielpad aanwezig is;

dat het rijwielpad 's-Hertogenbosch—Vuht—Boxtel—Best—Acht eerst dan zijn volle nut kan afwerpen, wanneer het in zijn geheel in een goeden toestand verkeert, zonder dat daartusschen onberijdbare stukken voorkomen, als thans het geval is.

Om deze redenen wordt verzocht om waar de straatweg 's-Hertogenbosch—Vught—Boxtel—Best aan de gemeente 's-Hertogenbosch behoort, te willen besluiten tot het in goeden staat brengen van het rijwielpad langs den straatweg Vught—Boxtel en bepalingen te willen vaststellen, opdat in het vervolg ook het onderhoud daarvan berhoorlijk verzekerd zal zijn.

Prov. Statenverkiezing.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben, zoo meldt het Huisg, bepaald, dat de verkiezing van een lid der Provinciale Staten voor het kiesdistrict Tilburg, in de plaats van den heer J. M. J. Kerstens, zal plaats hebben op Dinsdag 18 Maart. Ingeval stemming noodig is, zal deze plaats hebben op Vrijdag 28 Maart, en de herstemming, zoo noodig op Dinsdag 8 April.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redakteur.

De „Dommel" hee heel wè werk gekregen mee die riole waar ze de leste keer in de raod zoo over gesproken hebbe. En hoe meer dè de „Dommel" er in werkt hoe meer dèt et vur hullie begint te stinke.

Ze schènnen heel we op deez en de geene, mer wè er gezee is, van 't vruuger bestuur over die zaak, weerlegge ze nie: den eene hee moete betalen en den andere nie, dè stao vaast. Schrijve dè „Toon" dieje leeleken boer het „liegt", ja dè wel.

Mer wè ik geschreve heb dè Fons v. d. Eerden nie hee hoeve te betalen, um dè ze dan daar bij het fabriek van v. Oerles mooi zon kunne rioleere zal ik bewijzen: Ik ben naar Menheer v. d. Eerde gewist, en die hee men 'n briefke laoten zien, en dè heb ik over geschreven, en dè zet ik nou net eender in de kraant.

„Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Gelet op het raadsbesluit van den 4 Maart 1905, waarbij machtiging wordt verleend om aan den heer Alphonsus Augustinus van der Eerden aldaar met afwijking van de voorwaarden van het raadsbesluit van den 25 Februari 1896, vergunning te geven tot dempen van den sloot vormende de afscheiding tusschen zijne perceelen Sectie A. No. 1566 tot en met 1573 en den openbaren weg aldaar Sectie A. No. 1575 onder beding, dat aan de gemeente Boxtel het altoosdurend recht zal worden verleend van rioleering door perceel Sectie A. No. 1566. Overwegende, dat op Zaterdag den 20 Mei 1905, ten overstaan van den Notaris A. J. L. E. Fock te Vught tusschen de gemeente Boxtel en den heer A. A. v. d. Eerden voornoemd de akte is verleden, tot vestiging der erfdienstbaarheid op het gezegd perceel Sectie A. No. 1575

Besluiten.

Aan den heer A. A. v. d. Eerden voornoemd vergunning te verleenen tot dempen van den sloot tusschen zijne perceelen sectie A No. 1566 tot en met 1573 en den openbaren weg sectie A No. 1575 onder voorwaarde:

a. dat worden opgevolgd de bedingen gesteld bij de akte van erfdienstbaarheid d. d. 20 Mei 1905.

b. dat de demping geschiede op kosten van den verzoeker.

c. dat het profiel van het te dempen gedeelte sloot, wordt gebracht op eene hoogte, door vanwege Burgemeester en Wethouders aan te wijze."

En nou kan 't secretaoriske schrijven in de Dommel we hij wil, mer de vurrege Wethauwers schoon waassche de gao nou eenmol nie.

Menheer de Redacteur ik heb vruuger wel is ooit harde woorden gezee over het gemintebestuur, mer 't is ok noodig geweest ook. Want as ge toch ziet, net as nou wer hoe dè sommige lui beveurrecht zen geworre, dan kunde oewe mond toch nie haawe; of is 't dor mar goed mee, dè ge zegt: „wacht Mijnheer v. d. E., ge hoeft nie te betaole, as ge aon de geminte et recht afstaot um over ouwe grond te rioleere in de Dommel". Dus v. d. Eerden betaolde nie mee geld, mar hij gaf de geminte het recht um te rioleere. En dè rioleere waar in naam veur de weg, mar in der daod veur van Oerle's fabriek, die anders groote onkoste ha moete make. En zoo kwam er daor en rioleering, die er op tien aander plaatse in le geminte veul harder noodig waar.

Tot ziens. TOON.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 20 Febr. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

P. R. V. te Tilburg, beklaagd van meineed, verdere beh. gesch. instructie bevolen; W. J. te Bokstel, mish. zwaar lichamelijk letsel ten gevolge hebbend, veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf; B. K. te Stratum, wederspannigheid, 14 d. gev.; G. De W. te 's Bosch, overtr. visscherij, appèl 's Bosch vonnis vernietigd, vrij; A. N. v. E. te 's Bosch, overtr. veiligheidswet, appèl 's Bosch bevestigd doch straf 3 × f 15 boete of 3 × 10 dagen hechtenis; A. H. L. te Best, mish. ambtenaar in functie, f 15 of 30 d. h.: P. M. v. H. te Woensel, vernieling, f 10 of 20 d. h.; H. B. te Eindhoven, mish., vrij; J. J. M. te Geldrop, beleediging, verzet vonnis bekrachtigd 1 m. gev.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

1e helft der maand Februari 1913.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

F. Lindeboom, Amsterdam.

NOTA. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

Gemengd Nieuws.

Het proces der Auto-Bandieten.

Dinsdag werden de laatste 12 getuigen à décharge gehoord, waarna mr. Souply namens een zoon van een der slachtoffers een civiele vordering instelde tegen Carrouy en Metge als de moordenaars van Thiasis.

Nadat daarop de zitting enkele minuten geschorst was, werd het woord verleend aan mr. Fabre procureur-generaal der republiek. Toen deze de zaal binnentrad heerschte ademlooze stilte.

In zijn inleiding herinnerde de procureur er aan, dat hij sedert de kwestie Ravachol niet het woord had genomen tot het houden van een requisitor. Nu echter voelde hij zich genoopt dit te doen en eischte de ter dood veroordeeling van zeven personen en zeer zware straffen tegen 13 anderen. „Het woord anarchist, vervolgde hij, is in dit proces dikwijls voorgekomen; al de beklaagden beweren anarchisten te zijn. Indien zij gemoord en gestolen hebben, dan is het niet omdat zij bandieten zijn, maar omdat zij anarchisten zijn: ziedaar hoe de beklaagden redeneeren. Hun verwaandheid is groot. De anarchie wordt door hen in praktijk gebracht door moorden en diefstallen, en die anarchie is het grootste gevaar der samenleving. Maar, wat zijn hier de beklaagden? Zijn het anarchisten? Neen, het zijn eenvoudig moordenaars en dieven, die den mantel der anarchie om hun schouders werpen, en zelf niet weten wat anarchie is.

Het zijn dieven en moordenaars, en anders niet. En dan worden er nog menschen gevonden, die zulke booswichten durven verdedigen! Och ja, er zullen altijd menschen bestaan, die nooit zullen begrijpen, dat de echte, de ware wilskracht te vinden is bij degenen, die moedig en geduldig elken dag hun plichten doen, bij onze brave nederige politieagenten.

Maar die kerels, mijnheeren, die gij te oordeelen hebt, wat voor soort menschen is dat? Dat zijn booswichten, bandieten, die niet waardig zijn, dat men eenig belang in hen stelt. Die kerels kunnen fatsoenlijke lieden enkel afkeer en walging inboezemen. Om hun misdaden gemakkelijker te kunnen plegen, hebben zij een bende gevormd, eene echte bende. Dezen pleegden de misdaden, anderen leverden de wapens, nog anderen verschaften aan de bandieten schuilplaatsen, enz. Het was een geesel der samenleving. De aanhouding van die bandieten heeft de openbare meening gerust gesteld, maar, om de samenleving geheel en al gerust te stellen moeten die schurken veroordeeld zijn.

„Ik zal, vervolgde de procureur-generaal, verpletterde bewijzen aanbrengen tegen iederen beklaagde, opdat gij hen met een gerust geweten zoudt kunnen veroordeelen.

De procureur-generaal begon met het onderzoek over den aanslag der rue Ordener. Het is de eerste maal, zeide hij, dat er op klaar lichten dag te Parijs een dergelijke aanslag gepleegd werd Het is de eerste maal, dat een automobiel gebruikt werd tot het plegen van zulke afschuwelijke misdaad.

Wie zijn de daders van dien aanslag? Bonnot en Garnier, die hun schuld aan de samenleving reeds betaald hebben, en Dieudonné en Callemin. En behoef ik u zulks te bewijzen? Dieudonné is stellig herkend door het slachtoffer, den geldlooper Gaby, en ook door den persoón die Gaby vergezelde, namelijk door Peemans. Die twee mannen hebben Dieudonné vlak in het gelaat gezien; zij hebben hem op hen zien schieten; z'n gelaat stond in hun geheugen geprent. Dieudonné is de aanrander, vast en zeker Kan men die dubbele getuigenis bestrijden? Neen, die twee mannen hebben Dieudonné stelling herkend. Er is geen twijfel mogelijk.

En dan zegt men, dat, Dieudonné linksch is! Wel 't zij zoo, neem aan dat hij linksch is, wil dat zeggen dat hij niet met rechterhand kan Schieten? Wil dat zeggen, dat hij met de rechterhand niets kan uitrichten? Merkt wel op, dat Dieudonné blindelings geschoten heeft. Of hij den revolver in de rechter- of in de linkerhand hield, blijft volkomen gelijk. Zijn schot moest raak zijn. Maar wij willen aannemen, dat hij met de rechterhand schoot, want hij moest zijn linkerhand hebben om te stelen!

Dieudonné is een bandiet, de vriend van Bonnot en Garnier, een kerel die altijd van top tot teen gewapend was. Hij heeft een alibi opgeven, maar dit is valsch bevonden. Hij beweert, dat hij te Nancy was, toen de aanslag der rue Ordener gepleegd werd. Maar wie komt dit bevestigen? Welke getuigen houden dat staande? Het zijn, of wel anarchisten, of wel familieleden van Dieudonné. En wat mag men daarvan gelooven? Niets, volstrekt niets."

Vervolgens besprak de procureur het geval Callemin. Bezwarend voor dezen schurk noemde hij het bekende telegram en het feit, dat hij de gestolen effecten in het buitenland verhandeld heeft. „Er valt niet aan te twijfelen of op deze wijze voltooide Callemin de misdaad van de rue Ordener, waaraan hij deelgenomen had. Beiden (Deiudonné en Callemin) hebben met voorbedachten rade gehandeld. Dit zijn verswarende omstandigheden die gij (zich tot de rechters wendend) in aanmerking moet nemen."

Ten slotte eischte de procureur-generaal dat de schuldigen streng gestraft zouden worden.

„Ik verlang", verklaarde hij, „voldoening door den dood van al degenen, die zelf gedood hebben of het wilden doen: voor Dieudonné, den moordenaar van de Rue Ordener (moordaanslag op den kassiersbediende Caby), voor Soudy, Callemin, Symentof (de moordenaars van Montgéron en Chantilly, van den chauffeur in het Bosch van Lenart en van den brievenbesteller in Chantilly), voor Carouy en Metge, de moordenaars van Thiasis (een notaris en zijn echtgenoote). Ook voor Gauzy, die Bonnot den moordenaar van Jouin, heeft geherbergd, vorder ik eene schuldigverklaring. Maar ik geloof, dat zijn verleden en zijn toestand als huisvader voor hem een mildere straf bepleiten. Voor de andere mag er van geen mildheid sprake zijn. Zij zijn de meest volleerde en gevaarlijkste misdadigers. Het is recht, dat zij de groots mogelijke straf ontvangen. Zoo eischt het de moraal, zoo eischt het aller belang. Medelijden voor schuldigen van hun soort is niet te rechtvaardigen en geheel misplaatst. Boosdoeners zouden daarin een bemoediging vinden, de brave menschen zouden er door verontrust worden.

Bloch-Laroque substituut-procureur generaal zette zijn requisitoir voort.

Hij ging na, dat Dettweiler en Metge feitelijk nog meerdere straffen dan de doodstraf verdiend hadden wegens de diefstallen, die te Chatou en Romainville met de moordaanslagen gepaard gingen. Metge is bovendien schuldig aan de diefstallen te Pavillon sur Bois en Rucil. Barbe Leclerc is schuldig aan heling. Daar vrouw Schoofs Garnier volgde, is ook zij medeplichtig; zij heeft zich herhaaldelijk aan heling schuldig gemaakt.

De substituut sprak daarna over de diefstallen in het buitenland. Callemin protesteerd; Laroque verzocht hem te zwijgen en verklaarde, dat Callemin in België moest worden vervolgd. „Dat is alles wat ik wilde zeggen" zeide de substituut.

„Dat is al te veel", riep Callemin.

De substituut vervolgde: „De Boe en Callemin hebben den 23sten November 1912 een automobiel gestolen te Gent in België, waarmee zij naar Amsterdam gevlucht zijn en die zij daar verkocht hebben. Den 30sten December 1912 werd er te Gent een tweede automobiel gestolen door Callemin en De Boe. Toen werd de autobestuurder, die de dieven verraste vermoord. Daar De Boe en Callemin Belgen zijn, kunnen zij hier voor die misdaad niet veroordeeld worden. Zij zullen aan het Belgische gerecht overgeleverd worden.

De Boe is ook betrokken bij de diefstallen te Beziers en te Suresnes. De Boe is een gevaarlijke kerel. In België werd hij verscheidene malen veroordeeld, evenals in Frankrijk. Hij was ook een vriend van Bonnot. Ook eisch ik voor hem een strenge straf.

„Rodriguez heeft meegeholpen in de heling der obligaties, die in de rue Ordener gestolen werden. Hij werd verscheidene malen veroordeeld als valsche munter.

De advocaat-generaal ging vervolgens een voor een al de feiten na, die de verschillende beklaagden ten laste gelegd worden en trachtte hunne medeplichtigheid te bewijzen. Vervolgens sprak hij over het geval van Reinert en Jourdan, die beklaagd zijn, de anarchisten-moordenaars schuil gehouden te hebben. Reinert heeft te Nancy Callemin en Garnier in zijn huis gehergergd. Jourdan heeft een schuilplaats verleend aan Callemin."

De substituut sprak daarna over het recht van asyl, dat roeger eigen was aan gewijde plaatsen, maar dit recht gold niet, zeide Laroque, wanneer men overtuigde bewijzen tegen de moordenaars had.

Dit ware, vervolgde hij, aan de misdadigers de gelegenheid verschaffen aan het gerecht te ontsnappen. De beklaagden hebben hun vrienden met open armen in hun woningen ontvangen. Allen waren immers vereenigd in één misdadigersbende. Al de leden van die bende hadden den oorlog verklaard aan de samenleving. Waarom hebben zij den strijd tegen de samenleving aangevangen? Niet met goede inzichten. Al de leden kenden een vak, dat hun toeliet eerlijk hun brood te verdienen. Maar het zijn ook alle dieven, en om gemakkelijker te kunnnen rooven en plunderen hebben zij zich vereening in één bende. En daarom moeten allen tot dwangarbeid veroordeeld worden. Gij moet, heeren rechters, de wet toepassen in al hare gestrengheid."

De zitting werd voor eenige minuten geschorst.

Na de hervatting der zitting verleende de voorzitter het woord aan Callemin alias Raimond la Science.

„Ik was van zin niet te spreken, zeide de beklaagde, doch Kibaltchiche en mijnheer Fabre hebben mij gedwongen het woord te nemen. Ik verklaar, dat ik geen anarchist ben, ofschoon het geen oneer is het te zijn. Ik ben misschien anarchist geweest, doch nu ben ik het niet meer. De bandieten zijn geen anarchisten en, omgekeerd, de anarchisten zijn ook geen bandieten."

De voorzitter verzoekt Callemin niet verder uit te wijden over de anarchie, hem verzekerende, dat hij na de pleidooien het woord nog zal mogen voeren.

Daarop namen de pleidooien een aanvang. Mr. Adad pleitte voor juffrouw maitrej an. Hij trachtte te bewijzen, dat juffrouw Maitrejean en Kibaltchiche in de „Anarchie" gekomen waren op de uitdrukkelijke voorwaarde, dat al de bandieten, die er voor hun komst verbleven, zouden heengaan. En zoo is het ook gebeurt. Terwijl zij in de „Anarchie" verbleven, werd er daar niemand aangehouden en is er daar ook niets verdachts gebeurd. Toen de groote misdaden door de bende gepleegd werden, waren mad. Maitrejean en Kibaltchiche in de gevangeais.

Ten slotte voerden mr. Michon voor Jourdan en mr. Bompirchini voor Dettweiler het woord. Zij beweerden, dat hun cliënten volstrekt onschuldig waren en vroegen vrijspraak.

De pleidooien zullen hervat worden.

Msb.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,64 p. K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 21 Febr. f 1.50 à f 1.60 per K.G.

Op 21 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1 60, f 1.70 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 21 Febr. Hoogste prijs f 1 55 Laagste f 1.46 Middel f 1 51. Aanvoer 8925 K.G.

MAASTRICHT, 21 Febr. Botermijn. Aanvoer 44580 K.G. Hoogste prijs 1.68, middelste f 1.60, laagste f 1 55 per K.G.

's-Hertogenbossche Eiervelling V. P. N.

Vrijdag 21 Febr. Aanvoer 47680 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 4.— tot f 5.—

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.
Van 7—21 Februari.

Geboren: Cornelia, d. van J. Vorstenbooch en A. Lommers. — Adriana J., d. van A. van Baars en A. M. C. v. d. Poel. — Adriana J., d. van A. A. van Alphen en M. J. C. Vugs.

— Overleden: G. Brekelmans 73 j.

ADVERTENTIËN.

†† Heden overleed tot onze † diepe droefheid, voorzien van de laatste H.H. Sacramenten der Stervenden, ons innig geliefd Dochtertje en Zusje

DE JONGEJUFFROUW

Theresia Maria Petronella Notten

in den jeugdigen leeftijd van 14 jaar.

A. D. NOTTEN.
MARIA NOTTEN-
v. RIJZEWIJK
PIERRE.
WILLIAM.
ADRIANUS.

Boxtel, 19 Februari 1913.

Voor f1.50 kans op f 360.000.

Zonder eenig risico en zonder eenige bijbetaling kan men jaarlijks voor f 1.50 meer dan f 360.000 winnen. Zendt postwissel à f 1.50 of vraagt nadere inlichtingen bij de Administratie van

„ONS MAANDBLAD",
Heerengracht 520 :-: AMSTERDAM.

In den tijd van zes maanden waren 26 abonné's reeds zoo gelukkig prijzen te trekken.

Adverteert in CentraalBrabant

Herroeping.

De ondergeteekende, PETER VOETS, Slager te Boxtel trekt de klacht in tegenover P. BUDDEMEIJER, Slager te Boxtel, omtrent de lasterlijke aanklacht van den aankoop eener afgekeurde koe, als zoude die door hem gekocht zijn van den Landbouwer ADR. VAN DIJK uit Liempde en hij die weder zou uitverkocht hebben aan zijne Clientèle.

BOXTEL, 19 Februari 1913.

PETER VOETS.

RED STAR POLISH

is de **fijnste Engelsche schoensmeer**, verkrijgbaar bij alle **solide Schoenhandelaren.**

ONZE RECLAME.

De verbruikers, die ons **100 deksels** franco inzenden ontvangen **gratis en franco** een **prachtvol Dames- of Heerenhorloge.**

Bestel nog heden aan uwen leverancier

De Red-Star Polish Cie.
's-Gravenhage.

Eisch dit ◆ **Fabrieksmerk**

Urbanus-Pillen

van **L. J. Grootendorst**, *Apotheker, Utrecht.*

volgens het oude en echt bereide recept, zijn zacht laxeerend, bloedzuiverend en slijmafdrijvend, bijzonder dienstig tegen ongesteldheden der maag, bevorderen de spijsvertering, nemen de duizeligheid weg en zijn zeer heilzaam tegen de gal en scherpte in het bloed.

Door het vermeerderd debiet tegen den verminderden prijs van 30 centen het verzegelde doosje met gebruiksaanwijzing.

Verkrijgbaar te Boxtel bij
M. OOSTELBOS, *Rechterstraat.*

Eischt vooral merk „Grootendorst".
Men wachte zich voor namaak.

EAU DE COLOGNE BOLDOOT

Geeft weldadige verkwikking

The White Bioscope

Programma van 22 tot 28 Februari

1. Schilderachtig Rusland.
2. De kinderen in het woud,
Vertelling (gekleurd).

De Passiespelen van Oberammergau

geheel gekleurd, opnieuw bewerkt, in drie deelen.

De Geboorte, het Leven, het Lijden en Sterven van onzen Zaligmaker.

4. De Trapladder.

Van Zaterdag 22 tot en met Vrijdag 28 Februari zullen de voorstellingen 's avonds om HALF ACHT beginnen.

ZONDAG **23** FEBRUARI AANVANG **4** UUR.

De Passiespelen worden iederen avond in zijn geheel gegeven.

Entrée: 1e rang 40 ct., 2e rang 25 ct., 3e rang 15 ct.

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Vroege Paschen.

Wij ontvingen:

Nieuwe Japonstoffen.
„ Blousestoffen.
„ Kantstoffen.
„ Garneeringen
„ Ceintuurs.
„ Kragen, Jabots.
„ Kanten, Festons.
„ Satinets, Voerings enz. enz.

Nieuwe Vitrages en Gordijnen.
„ Karpetten en Kleedjes.
„ Cocostapijten, Loopers.
„ Chineesche Matten en Kapstokmatten.
„ Deur- en Gangmatten.
„ Nieuwe Franje's en Galons voor Gordijnen.
enz. enz.

Nieuwe Bukskins.

N.B. Afgaande op het succes, wat wij reeds vorige jaren hadden met ons **Vloerzeil,** wat **zonder prijsverhooging kosteloos** wordt gelegd, en onze **Lancaster, Pluchette** en **Laken Overgordijnen,** deed ons besluiten hierin nog veel grootere voorraad te nemen, zoodat een ieder ruimschoots een keus zal kunnen vinden.

Beleefd aanbevelend.

Witteveen & De Mol - Boxtel.

„DE OOIEVAAR"
Breukelsche straat B 5.

ONTVANGEN de
nieuwe Japonstoffen
waaronder prachtige zwarte stoffen,
Bijpassende Kantstoffen, Zijde, Galons, Entre-deux,
Satinets en Voerings, Kraagjes, Ruches,
Kanten, Festons enz.

Bukskins en Cheviots
voor Jongenspakjes

Steeds de
Nieuwste Petten
in alle prijzen

Heeren Fronts, Boorden, Manchetten, Dassen en Strikjes
KINDERKRAGEN EN LAVALIERES

Zie onze nieuwe
CORSETTEN
ETRA LANG MODEL

We ontvingen een prachtige sorteering in VITRAGE, ONDERGORDIJNTJES, AFGEPASTE GORDIJNEN en FRANJE, KOPEREN ROEDEN, RINGEN, ROLLEN en LATTEN.

Voor het eerst een groote zending
Chineesche en Japansche Matten,
welke beneden elke concurrentie zullen verkoohtworden

Aanbevelend,
A. P. v. d. Boomen

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

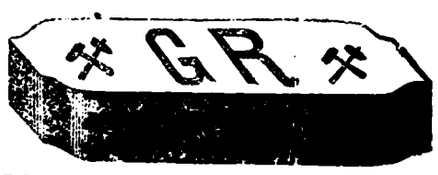

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Begin van Tering
volkomen genezen

De heer G. Stoffels, landbouwer te Obbicht (L.), verklaart het volgende:

De heer G. STOFFELS, volgens portret.

„Gedurende twee en een half jaar had ik de tering onder de leden. Ik had pijn op de borst en tusschen de schouderbladen. Ik gevoelde mij altijd koortsig, lamgeslagen en viel met den dag af. Ik hoestte onafgebroken en vooral 's nachts was het vreeselijk. Ik dacht dat mijn longen vaneen scheurden, terwijl ik vreeselijk zweette. Toen kocht ik een flesch ABDIJSIROOP. Ik begon veel slijm op te geven en de hoestaanvallen, die altijd zoo zwaar waren, werden gemakkelijker en losser. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop gevolgd en ik kan verklaren dat het een prachtig middel is, want thans ben ik van mijn kwaal genezen en even sterk en gezond als vroeger.

door de

Aarzelt niet meer als gij hoest, als gij aan keel of longen lijdt. Uwe hulp is de

Abdijsiroop Klooster Sanota Paulo

welke onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitus, kink- en slijmhoest en alle borst- keel en longaandoeningen geneest.

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elscht ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL
Huishoudelijke Artikelen - IJzerwaren - Galanterien.

Voor het a. s. Seizoen ontvangen:
een groote partij Vlechtwerk
(KIPPENGAAS)
van 30 tot 180 cM. hoog, aan zeer billijke prijzen.

Groote sorteering Wasch- en Wringmachines.
Waschketels, Mangels, Ledikanten.
Geëmailleerde Fornuizen, Veevoederketels, Veevoedermolens.

Alle soorten IJzerwaren.
Spanzagen, Handzagen, Houtbijlen, Keukenbijlen, Slachtmessen Hamers, Nijptangen, Schroevendraaiers, Deursloten en Krukken, Metselaarsgereedschappen etc

Roskammen, Manenkammen, Borstels, Halsters en Touwwerk Melkbussen, Melkzeeften, Kippenringen, Nesteieren.

Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:
De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,
der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.
Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. BATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 16. Zaterdag 22 Februari 1913.

Mr Robert Regout

Ter dankbare Herinnering.

Zelden heeft Roomsch Nederland een zijner zonen zoo geëerd als thans den diepbetreurden Mr E. R. H. Regout. En wat men goeds van hem zeide, 't was alles waar. Want hij was een man hoog van geest, edel van karakter als weinigen ; een man van waarheid en van goedheid ; sterk door echte geloofsovertuiging en ontvaardige toewijding ; steeds zichzelven vergetend, indachtig enkel het groote doel, en dit nastrevend met onbezweken kracht ; ernstig, maar tegelijk blij-vroolijk ; altijd echt eenvoudig, als een kind van God, en door dien eenvoud alle harten veroverend.

Het is ons een plicht van dankbaarheid, tevens een behoefte van het hart, het licht te laten vallen op een deel van zijn arbeid, een bijwerk zoo men wil, liggend buiten zijn openbaar arbeidsveld, en daardoor minder bekend ; toch van de grootste beteekenis, en hem dierbaar wellicht boven alles, het werk der retraite.

Die Mr. Regout in de latere jaren, bijzonder in den tijd onmiddellijk voorafgaand aan zijn Ministerschap, van nabij hebben gekend, weten welk een voorname plaats het retraitewerk heeft ingenomen in zijn belangstelling en liefde ; hoe het geweest is een stuk van zijn leven, in volle waarheid z i j n w e r k.

Het plan, ook in Nederland de gesloten retraite in te voeren, rijpte in den zomer van 1906. Het initiatief ging uit van andere Limburgsche Heeren, die te Luik eene retraite hadden meegemaakt. Mr. Regout kende toen het werk nog niet, maar reeds zeer spoedig werd hij er in betrokken. Nfet aanstonds was hij geheel overtuigd.

„Toen ongeveer een jaar geleden", zoo sprak hij in Sept. 1907 op den Bosschen Katholiekendag, „mijne medewerking gevraagd werd, moest ik eerlijk bekennen, dat ik aarzelde ; want ik meende dat de zaak geen levensvatbaarheid had. Een gesloten retraite voor een leek ! Ik had er nimmer eene meegemaakt ; en het denkbeeld m eenige dagen op te sluiten, lachte mij weinig toe. Hetgeen mij intusschen over de uitwerking in het buitenland, voornamelijk in België, werd meegedeeld, was zóó treffend, dat ik mij moest gewonnen geven".

Toch was hij nog maar half gewonnen. Teekenend in dit opzicht is, dat bij de eerste vergadering van het Comité, einde Juli 1906, ten huize van zijn zwager Jhr. Mr. Th. Smits van Oijen, te Eindhoven, de heer Regout niet aanwezig was. Zijn tegenwoordigheid werd elders gevorderd, maar later zou het ondenkbaar geweest zijn, dat Mr. Regout op zulk een bijeenkomst kon ontbreken.

Beslissend was de retraite waaraan hij zelf, met andere Heeren, deelnam in de eerste dagen van October, vlak voor den Katholiekendag te Delft, waar hij als spreker zou optreden. Deze omstandigheid gaf aanleiding tot een klein voorval, onbeduidend en toch zoo treffend. Den eersten morgen kwam hij, die, volgens het woord van Jhr. van Nispen, in de 2de Kamer onder de allereersten telde, aan den Pater, die de oefeningen leidde, vragen „of hij gedurende de retraite, in afwijking van het reglement, een half uur per dag besteden mocht aan zijn Delftsche rede ?" Hoe teekent dit trekje heel den man, in zijn ernst en in zijn eenvoud.

Wat die retraite voor hem geweest is, sprak hij uit in een tafelrede, vol diepe overtuiging. „Mijne Heeren, en nu wil ik eens even spreken vooral uit eigen inzicht : Wat hebben we tot dusver gedaan ? Zeker, we zijn goede katholieken geweest, we gingen des Zondags naar de kerk, soms in de week, we naderden van tijd tot tijd tot de H. Sacramenten, we dronken niet, we vloekten niet, aan veel andere leelijke zaken zijn we niet schuldig. Maar wat g o e d s hebben we gedaan ? Welk gebruik hebben we gemaakt van onze gaven, onze talenten, ons fortuin, onzen invloed ? Ik heb hier plichten leeren kennen waar ik zóó nooit aan had gedacht".

Van dat oogenblik af gaf Mr. Regout zich aan het retraitewerk met ziel en hart en al zijn kracht. Zijn scherp verstand was tot de kern der Geestelijke oefeningen doorgedrongen, zijn edel hart had er al het schoone en verheffende van gesmaakt ; daarom zag hij zoo helder en voelde hij zoo diep, hoeveel die oefeningen konden bijdragen tot den opbloei van het volle rijke katholieke leven.

Hij was het die de circulaire opstelde, destijds in de bladen gepubliceerd ; hij was het die, zelf edelmoedig voorgaande, onvermoeid bedelde bij vrienden en bekenden om geldelijken steun. Hoe juichte hij, wanneer de giften ruim toevloeiden ! Ik herinner mij zijn opgetogenheid, toen hij eens van een hem onbekend heer uit Rotterdam f 300 zóó maar in zijn brievenbus" vond.

Als Voorzitter van de Bouwcommissie had hij een groot aandeel in het ontwerpen van de plannen voor Manresa. Eindelijk kon het worden aanbesteed. Juist zou Mr. Regout een uitstapje doen naar Berlijn ; maar hoe eerder de aanbesteding plaats had hoe beter — en het vacantie-reisje werd er, als iets dat vanzelf sprak, zonder een oogenblik van aarzeling aan opgeofferd. Meer dan een half jaar lang reisde hij elken Zaterdag, zijn eenigen vrijen dag in de week — hij was een afgevaardigde, die nooit zonder volstrekte noodzakelijkheid een Kamerzitting verzuimde — in het vroege morgenuur naar Venlo ; daar werd heel de bouw geïnspecteerd : alles zag hij, alles merkte hij op. „Zulke heeren hebben daar toch geen verstand van", fluisterde een opzichter. Maar reeds na het eerste bezoek : „Zoo heb ik het nooit gezien ; dien mijnheer Regout ontgaat niets". — „Dat heb ik geleerd als officier van Justitie", lachte hij, toen het gezegde hem werd overgebracht.

Nu moest er gezorgd worden voor de installatie. Natuurlijk was het weer Mr. Regout, die zich daarmede belastte. Hij deed al de bestellingen, bezocht winkels en werkplaatsen, voerde de correspondentie, in één woord behandelde alles, tot in de kleinste bijzonderheden, met de zorg van iemand, die zijn eigen huis installeert.

Begin Juni 1908 werd het retraitehuis Manresa ingezegend. De onvermoeide ijveraar was reeds eenige dagen vroeger gekomen en aan alles de laatste hand te leggen. Wat heeft hij in die dagen gewerkt ; met het hoofd, maar ook met de handen. Er was nog zooveel te beredderen en hij was de man niet om werkeloos toe te kijken ; hij, met zijn prettige geestdrift was de ziel van alles en pakte duchtig mee aan ; de gasten bij het openingsfeest zullen weinig vermoed hebben, wie voor hen de tafel had gedekt. Een aardige coïncidentie was het, dat juist in die dagen Hare Majesteit de Koningin hem benoemde tot Ridder van den Nederlandschen Leeuw, eene onderscheiding door hem op hooge prijs gesteld.

Het waren inderdaad gelukkige dagen.

Voor het feestmaal was, op zijn verlangen, het parool gegeven : „Geen onderlinge bewierooking !" Mgr. Drehmans had hulde gebracht aan het retraitewerk in t algemeen, en de heeren leeken behoefden zich van dien lof dus niet meer aan te trekken dan zij zelf verkozen ; maar toen Mgr. Pompen in een toast vol hartelijke dankbetuiging het Comité te na kwam, sprong Mr. Regout spontaan op en sprak dit treffend woord : „Ik was voornemens niet te spreken. Mgr. Pompen dwingt mij er toe. Wat is het geval ? Priesters ondernemen v o o r o n s, l e e k e n, een grootsch werk, dat groote voortdurende inspanning zal blijven vorderen. En wij ? Wij leeken helpen wat mede, niet in het geestelijke — dat is den Priesters toevertrouwd — maar om wat steenen bij elkaar te brengen en op elkaar te zetten, wij helpen een huis bouwen. En dan worden w i j geprezen, en nog wel door diezelfde geestelijken, omdat wij wat mee doen in dat werk dat geheel en uitsluitend voor ons, lecken, ondernomen wordt. En dan zegt men : wat is dat mooi ! M i n e Heeren, dat is toch een onbegrijpelijk misverstand".

Toen het huis gereed was en het geestelijk werk begon, volgende Mr. Regout alles met stijgende belangstelling. Wat leefde hij mee ! In de Pinksterdagen, onmiddellijk na de inwijding, werd de eerste retraite gehouden. De vruchten waren rijk en overvloedig. Hoor, hoe hij zich uitte over dat eerste welslagen : „Ik ben opgetogen, zoo goed als alles marcheert. Die brief van kapelaan N. is inderdaad teekenend en verheffend. Welke schitterende resultaten ! Ik ben dagelijks meer overtuigd, dat de Société eit een groot werk heeft tot stand gebracht en grootschen arbeid verricht. Dat ik bij de voorbereiding iets heb mogen bijdragen, daarvoor ben ik dankbaar".

Was de bouw van Manresa grootendeels zijn werk, niet minder ijverde hij voor de retraite zelf. Geen vuriger, onvermoeider propagandist dan hij. In openbare vergaderingen, op Katholiekendagen — maar niet minder in particuliere gesprekken. Zou er onder zijn talrijke vrienden en bekenden wel één zijn, met wien hij niet herhaaldelijk over de retraite gesproken heeft, dien hij niet voor de retraite heeft trachten te winnen ? Zijn enthousiasme was onweerstaanbaar, omdat een ieder wist en voelde hoe oprecht en waar het was. Wie zal zeggen, hoevelen hij door zijn warm en sympathiek woord heeft overgehaald, het ook eens te beproeven. Zelf sloeg hij nooit over. Niet gaarne zou hij de jaarlijksche retraite hebben gemist.

Vooral verde hij om mannen van aanzien en ontwikkeling, wier talenten en positie ruimer invloed verzekerden, aan de retraite te doen deelnemen. Daartoe vormde hij een Comité van Heeren, die gezamenlijk de uitnoodigingen zouden onderteekenen.

Maar die retraite was zoozeer zijn werk, dat men het als iets vanzelf sprekend beschouwde, dat hij de invitaties rondzond, heel de correspondentie voerde, alles er voor regelde. En toen hij, na zijne benoeming tot Minister van Justitie, het wenschelijk achtte uit te treden uit dit Comité, om geen voet te geven aan het kwaadwillige praatje, alsof sommigen uit gunstbejag aan de retraite zouden deelnemen, bracht hij dit offer met zijne gewone edelmoedigheid, maar het was een offer dat hem zwaar viel.

De overstelpende arbeid aan het hooge Ministerambt verbonden, namen hem in de laatste jaren geheel in beslag. En Mr. Regout was te zeer man van plicht om zijn tijd en zijn werkkracht aan iets anders te wijden. Maar zijn liefde bleef onverflauwd.

Met levendige belangstelling volgde hij de schier wonderbare ontwikkeling van het Retraitewerk in Nederland ; gaarne nam hij het verzoek aan, bij den bouw van het nieuwe huis te Vught, als president van de Bouwcommissie, zooveel hij vermocht, zijn hulp te verleenen ; veel kon hij er zich niet mede bezig houden, maar menig g e l e e n dienst heeft hij toch bewezen. Het ligt nog versch in het geheugen, hoe Minister Regout, den 2den September 1912 vol blijde opgewektheid deelnam aan de plechtigheid der eerste steenlegging, en in een rede, tintelend van geest, getuigenis aflegde van zijn warme belangstelling en liefde.

Aan die liefde bleef hij trouw tot aan zijn dood.

„Nu heb ik tijd ; de volgende week moeten we stellig eens gaan kijken naar Vught". Dit was in de week vóór Kerstmis, juist acht dagen vóór zijn reis naar Nizza, toen de afgetobde strijder, naar hij zelf en anderen meenden enkel wat oververmoeid, in werkelijkheid reeds doodelijk ziek, te Eindhoven een weinig rusten kwam.

Maar hij, die nooit rust gekend had, hij zou ze ook nu niet vinden, noch hier noch in t Zuiden.

Stervend bracht men hem terug naar 't Vaderland.

Toen kwamen lange dagen.

Het hart van heel een volk waakte, in hoop en vrees, bij de lijdensspoed e van een zijner voortreffelijkste zonen.

Men hoopte tegen alle hoop in ; men bad, dat God deze nog betrekkelijk jeugdige kracht voor Roomsch Nederland sparen mocht.

Hij had nog zooveel, zooveel kunnen doen voor de katholieke zaak in t algemeen, voor 't retraitewerk in 't bijzonder.

Maar God had het anders beschikt. Hij riep zijn dienaar op. En de dienaar was gereed.

— — — — — — — — — — — —

„En hij, die vijf talenten ontvangen had, trad voor en bracht nog vijf andere talenten, terwijl hij zeide : „Heer, vijf talenten hebt gij mij gegeven ; zie, nog vijf heb ik er bijgeworven". Zijn meester zeide hem : „Wel u, goede en getrouwe knecht, gij zijt over weinig getrouw geweest, over veel zal ik u stellen, ga binnen in de vreugde uws heeren".

R. I. P.

Manresabode.

Van 's Levens Schaduwkant.

Het was een stille, grijze avond in December. Onder een lage lucht, met gelijkmatige wolkenlagen overdekt, lagen de verre landen nevelig en stil in de aanduisterende schemering. Om de bladerlooze boomen en struiken nevelde een dichtere mist, zoodat slechts onduidelijk de dunne takken zichtbaar bleven. Hier en daar blokte een groepje huizen donker in de schemerige wazigheid en een enkele spitse kerktoren stak zijn puntige spits door de ijle mist omhoog.

Met z'n drieën waren ze het dorp uitgegaan, waar al een enkel winkellichtje te gloren begon en de menschen bedrijvig waren voor de huizen in den naderenden Zaterdagavond. Kees liep voorop langs het omgroeide pad, dat door de weilanden kronkelde. De armen hield hij dicht langs het lijf en de verschoten jas, die hij over zijn werkkleeren droeg, zat er dichtgesloten om heen getrokken, maar scheen aan beide zijden een weinig uit te puilen, als verborg hij iets. Nu en dan keerde hij zich om naar zijn kameraden, die eveneens een jas angstvallig dichtgeknoopt om het lijf hielden en langzaam achter hem aanslapten. Dan weer gluurde hij tusschen de struiken door over de verre, verlaten weien, nevelig en schemerig in den vroegen winteravond.

„We moesten maar daar gaan", zei hij, zich omkeerende, en wees voor zich, waar een ander pad afboog van den weg, dien ze gingen.

De beide anderen knikten.

„We krijgen daar goed beschut", zei er een.

„O", meende Kees glimlachend, „t is anders veilig genoeg nou. De koddebeiers zijn alle drie naar..."

„Laat ons toch maar voorzichtig zijn", kwam een der kameraden. „Je kunt nooit weten, of ze..."

„Nou", glimlachte Kees en sloeg, staan blijvend, plotseling zijn jas open. „wat zou het dan nog. Ik wou wel eens zien..."

„Wees toch voorzichtig, kerel", zei een der anderen, wijzend naar het geweer, een afdraai r, die hij in twee stukken onder de jas verborgen hield, maar nu openlijk toonde, „als er menschen voorbij kwamen en ze zagen..."

Kees lachte luidop.

„'t Zal mij een zorg zijn", zei hij, doorloopend.

Maar hij sloeg toch zijn jas weer dicht.

Langs een klein paadje kwamen ze n achter zwaar hakhout.

Kees had het eerst zijn geweer in mekaar gedraaid.

„Hier moesten we eens wachten", meende hij. „Er zit hier in de buurt nogal wild".

Alle drie hurkten ze neer in het gras, rondspiedend over de wieren achter hen, die schemerden in het laatste licht. Ze zaten stil en verroerden zich nauwelijks, fluisterden alleen nu en dan een geheel enkel woord. Wanneer een der beide anderen verschoof, vloekte Kees binnensmonds, wenkte dan dat ze stil moesten zijn.

„'t Duurt lang voor we wat zien", meende hij. „We moesten maar eens ergens anders gaan".

De anderen rezen nu ook op en zachtjes slopen ze nu langs het lage hout, tot aan den rand der weien, waar een klein eikenboschje oprees boven het vlakke land. Hier trokken ze zich uit op den grond, de geweren gereed, loerende naar het boschje en naar de wei n ginds verder.

Het was nu donker geworden, maar aan den hemel rees de maan omhoog, het landschap verhelderend met den witten glans van haar licht, zoodat klaarder de boomen uitkwamen en de huizen en de spitse torens.

Nu en dan ritselde een windje door het eikenboschje of scheen een vreemd gerucht tusschen de bladerlooze takken te leven. Dan staken de drie de hoofden vooruit, scherp luisterend en de hand al aan den trekker van het geweer.

Maar niets liet zich zien op het door de maan beschenen land.

Kees werd ongeduldig.

„We hebben ook altijd pech", bromde hij.

Een der anderen zei wat terug, maar Kees vloekte, dat hij zich stil moest houden. Dan wachtten ze weer zwijgend.

Eindelijk stond Kees op.

„'k Verdraai het langer van avond", mopperde hij. „'t Is toch niks gedaan".

Maar de anderen wilden nog blijven. 't Was nog vroeg, meenden ze.

En Kees ging mopperend weer liggen.

Nog nauwelijks lag hij, of een der vrienden fluisterde zachtjes : „St, st, ik hoor wat".

Door de struiken van het boschje ritselde een zacht geluid. De lage, dunne takken schenen vaneen te worden gedrongen en de dorre bladeren kraakten. De drie mannen wachtten in stijgende spanning. Kees voorraan bij den beschrand tuurde met klare oogen in den maannacht. Zijn gezicht, zoo even nog stuursch, was verlevendigd door een glimlach.

Maar plotseling klonken van het pad terzijde achter het hakhout, dat hier naar het eikenboschje omhoog liep, menschenstemmen.

Kees keerde zich een weinig om.

Op het pad werd nu het geluid van voetstappen hoorbaar en om den rand van het hout kwamen nu twee jonge mannen en een meisje.

„Dat 's weer mis natuurlijk", bromde Kees.

„Stil nou", kwam een der beide anderen. „Ze zijn gauw genoeg voorbij".

Kees draaide zich wat meer naar den weg.

„Kijk daar", hoorde hij het meisje zeggen, „wat is dat ?"

„Mannen", zei een van de twee, die naast haar liepen.

„Stroopers zeker", kwam de ander, staan blijvend, „twee zie ik er".

Kees richtte zich wat op.

„'t Zijn er drie", schreeuwde hij nijdig, „en ruk nou maar op".

De drie, die midden op het pad stonden, lachten.

„Nou, houd je gemak maar", riep er een terug.

Kees wilde wat terug roepen, maar zijn kameraad naast hem trok hem bij den mouw.

„Houd je nou stil", zei hij, „anders stuur je 't heelemaal in de war".

Kees bromde wat, ging dan weer liggen. Maar achter hen bleef het gepraat rumoreren.

„Zoo kunnen we net zoo goed opkrassen", kwam hij, en zich omkeerende riep hij tegen de drie op den weg : „Kunnen jullie nou niet opdonderen ?"

„Dat is toch onze zaak", schreeuwde er een terug.

„Maar de mijne ook", riep Kees.

„Laat ons maar gaan", zei het meisje.

„'t Is Kees Braadhaas", kwam een der mannen.

„Ja, net, 't is Kees Braadhaas", schreeuwde Kees weer. „En als je nou niet maakt, dat je wegkomt, jullie lammelingen, dan zal ik je..."

„Kom toch", fluisterde de zachte stem van het meisje.

„Dan zal je nog niks", riep een der mannen. Je kunt een pak slaag krijgen, leelijke wilddief".

„Wel, gromde Kees. „Als jullie n u niet..."

„Gaan jullie nou door", vermaande een van Kees kameraden.

„Kom toch", smeekte het meisje, doorloopend.

„Laat hij dan niet schelden", riep een der mannen.

Maar Kees was al opgesprongen.

„Als 't nou maar uit is", schreeuwde hij, het geweer aanleggend.

„Gut, komt toch", smeekte het meisje.

De beide mannen weken langzaam terug naar de bescherming van het boschje.

„Hij schiet toch niet", zei er een.

„Dat zal 'k je leeren", riep Kees. En meteen knalde een schot over het nachtelijk stille land.

De twee jonge mannen en het meisje holden weg.

„Dat had 'k eerder moeten doen", zei Kees.

„Als je er maar geen geraakt hebt", meende een der anderen.

„Dan hadt je ze wel hooren piepen", kwam Kees glimlachend.

Twee maanden later stond hij voor de rechters.

Uit mijn Indisch Dagboek.

17 September.

Wij stoomen de schoone Taag weer af en genieten voor het laatst nog eenmaal van de schoone natuur. Als een rousachtig panorama ligt daar Lissabon, langzaam vervluchtigend, verdwijnend.

De Portugeesche kust gelijkt hier minder bergachtig en is op eenige punten zacht glooiend. Bij Kaap St. Vincent krijgen wij weer een sneeuwwitte branding. Steile rotsmuren, die in de heldere zon, hun strak rood-bruin tot verschillende tinten vervormen. Een enkel wit klooster staat boven op die barre eenzaamheid.

In de buurt van deze kaap, moest Reinier Claessens tegenover de Spanjaarden wijken. Twee dagen en nachten wist hij zich met zijn zinkend schip te verdedigen, hij kon niet langer. Overgeven ? Hij de Hollander van het echte ras ? Neen nooit ! Liever de lont in 't kruit ! Een knal volgt, beroerend den geheelen omtrek. Het zeewater stuift schuimend op, dan bedekt het de wrakstukken van het schip, de lijken der hollandsche getrouwen.

De Portugeesche en Spaansche kust is niet zeer duidelijk te zien, er hangt een dampig floers over de bergen. In den namiddag zien wij flauw een kuststrook van Afrika, die spoedig beter te zien zal zijn, wanneer wij de straat ingaan. Dat wij daar dicht bij zijn, is hier merkbaar aan het toenemend aantal voorbij varende schepen. Trafalgar in de verte ! En wie onder de lezers denkt nu niet aan den grooten zeeslag die hier het lot van Europa hielp beslissen. Hier was het, dat de groote admiraal Nelson van af zijn admiraalschip voor den aanval aan zijn bevelhebbers seinde : „Engeland vertrouwt, dat elkeen zijn plicht zal doen". Nelson bleef overwinnaar, doch liet hier ook het leven, hij stierf als een christen in vol vertrouwen op God.

* * *

18 September.

De morgen gloort. De Afrikaansche kust dringt zich uit den naar boven stijgenden nevel. Hoog in de wolken troont de Dschebel Musa, aan zijn voet ligt kaap Esparal. De zwarte bergen steken neheimzinnig af tegen de paarsche morgenlucht.

Langzaam varen wij in de baai op Tanger aan, dat in een halven maanvorm tegen de hoogte ligt. Rustig en stil ligt de stad, waaraan zooveel diplomatie verknoeid werd, door de telkens terugkeerende opstanden... en den naijver der mogendheden onderling.

Oorlogzuchtig, fanatiek zijn de bewoners van dit land, hier is echter thans alles kalm en vreedzaam; zoo lang het den heeren behaagt. Een drietal oorlogschepen van groote mogendheden liggen in de haven, zij herinneren de bewoners geregeld aan de vuist van Europa !

Na de gewone formaliteiten die elk schip in een haven ondergaan moet, komt er gelegenheid om aan boord te komen of te landen. Hier moet een hollandsche dame met een 4-jarig kind, aan land, daar komt haar reeds een Marokkaan tegemoet. Een prachtkerel is het, met zelfbewusten trek op het aangezicht. Hij zocht de kleine meid en vond haar beneden. Recht hartelijk was de ontmoeting. Een eigenaardig contrast vormden die twee, hij de reuzenkerel, bruin en stroef, naast het blanke, blonde kind. Een meer trouwer kameraad, denk ik niet, dat het meisje in haar verder leven vinden zal.

Later in 't volle leven strijdend, zal ze misschien bij haar gebroken idealen, nog dikwijls terugdenken aan haar donkeren vriend uit het Afrikaansche binnenland.

Wij kunnen nu landen ! De stoere Moor neemt de kleine meid op den arm en brengt haar in de boot bij den vader ; ook wij dalen af in een roeiboot door zes gespierde, bijna ongekleede kerels bemand, die ons naar den wal zullen roeien.

Bij het uitstappen tracht men ons nog geld af te zetten, wat echter gewaarschuwd als we zijn niet gelukt. Bij aankomst moeten wij eerst 25 cent betalen, ook bij het vertrek, 't is een vorm van belasting die vreemd lijkt, maar wanneer wij terugdenken aan de Hollandsche tollen, wordt ons deze betaling duidelijker. De Sultan moet toch ook leven.

Een oorverdoovend geschreeuw begroet ons, aan alle zijden worden wij omringd door hard roepende, druk gebaren makende Marokkanen. Vechtend, elkander scheldend, verdringen zij zich om ons hun diensten als gids aan te bieden. Het is hinderlijk zooals zij ons roepend en dringend blijven volgen, iemand met wat „losse" zenuwen zou oogenblikkelijk van streek zijn. Een zandig plein bereiken wij, waar een deel der reizigers te ezel steeg. Deze rijdieren waren vuil en mager ; zij droegen breede zadels als groote, gevulde aardappelzakken. Het geheel was echter zóó vies, zoo vuil, en gelapt, dat wij, — mijn vrouw en ik — ons aan zulke viesheid niet durfden bloot te stellen.

Van de smalle pier afkomend, ligt links van ons een soort boulevard te blakeren, geen plant is er op te zien. Van hier uit leidt een weg naar den berg, waar boven op het paleis ligt van den Sultan. Het is een weinig versterkt, want hier regeeren vergt voorzichtigheid.

—Voor 'de stadspoort, die nog trouw gesloten wordt — want 's avonds na negen uur komt ge er niet meer in, en er ook niet meer uit — ligt een mulle zandvlakte, waar ezels gezadeld staan of rust nemen van een verren tocht uit het binnenland. Hier gaan wij de poort door, de stad in. Heele kleine straatjes en steegjes, sommige een à 1½ meter breed, juist eng en donker genoeg om iemand onmerkbaar te „mollen". Over zware keien loopen wij een smal, stijgend straatje in, steeds klimt dit straatje en het geeft ons veel moeite om op de vuile, gladde keien staande te blijven.

Schoon geeft de stad van binnen niet te zien ; smalle straatjes, waar geen zon doordringt, aaneen gebouwde, overhangende huizen, alles ziet even donker en somber.

In een dezer donkere straten hoorden wij den zwakken toon van een kerkorgel. De straat was hier iets ruimer. dat er een kerk was, kon men uit de omgeving niet opmerken. Wij waagden het er maar op, gingen een enge deur binnen en stonden toen zeer verrast in een Katholieke Kerk, waar voor den Zondag de H. Mis gedaan werd. Ik zag wel enkele menschen om mij heen, doch kon in deze donkere ruimte zoo goed als niets onderscheiden. Alleen het flikkeren der kaarsen op het altaar, de priester in zijn wit gewaad zag ik goed, zijn aangezicht echter niet. De druk van den islam moet hier sterk zijn, waar men in zulk een omgeving zijn godsdienst moet uitoefenen.

Omziende, zag ik een jongmensch het was een medereiziger, afkomstig uit Limburg, die steeds met God en godsdienst spotte, zich steeds laf en lam gedroeg..... Niemand zag hem hier, nu was hij een beetje Roomsch ! Zonder kennis van talen alleen staande in deze zonderlinge stad wist hij niet hoe zich te wenden en was ons maar van verre gevolgd ! Toen hij aan boord was, werd hij weer een held.

Wij gingen verder door de kronkelende, slechte straatjes, soms moesten wij ons tegen de muren aandrukken om een doortocht te maken voor de vele ezels die waterzakken vervoeren. Het water hangt aan beide zijden van den ezel in toegenaaide geitenvellen, bij den kop der huid bindt men den zak dicht of giet men het water uit. Een erg smakelijk gezicht geven die huiden niet, maar het water blijft er lang koel in en is op die wijze gemakkelijk te vervoeren.

Langs de groote Moskee, komen wij in een straat die wat ruimer is een soort winkelbuurt. Hier kunnen wij aan het Engelsch consulaat wat Engelsch geld wisselen, waarmede men bijna overal terecht kan. In een heilig huisje daar vlak bij, waar een Spanjaard als waard fungeert, frisschen wij ons wat op. Hij voorzag ons goedkoop van limonade en van een goed glas goudgelen wijn. Rustig zitten blijkt ook hier niet mogelijk, wij worden overstelpt met aanbiedingen van kooplui. 't Is wel mooi wat men aanbiedt, men over-vraagt echter zoo schandalig, dat men beter doet de lui te laten loopen. Om de lui kwijt te raken, moet men over veel beleid en ook wat durf beschikken. Wij dringen ons wat hardhandig door de menigte en komen spoedig aan het groote marktplein.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Het goedkoopste adres
voor de
Aanstaande Vasten
is
M. OOSTELBOS, Rechterstraat, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond	30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „	40 cent.
Komijne Kaas	„ „	20—22 cent.
Bokking	„ stuk	4—5 cent.
Stokvisch	„ pond	30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk	5 cent.
Zoute Haring	„ „	3½ cent.
Sardines	„ blik	12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „	55 cent.
Kreeften	„ „	55 cent.

Bergen-op-Zoomsche Ansjovisch per pot 40—55 cent.
Paling in gelei „ „ 45—70 cent.
Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent

Appelstroop	per blik	30 cent.
„	„ pond	17 cent.
Kandijstroop	„ „	12 cent.
Gember	„ pot	40 cent.
Vijgen	„ pond	11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.

Aanbevelend,

M. Oostelbos.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren,
alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten,
alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak-pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Al moet ge nu op krukken gaan, Straks zult ge stappen als een haan!

De KLOOSTERBALSEM Kloosters Sancta Paulo, de Koning der Balsems is de overwinnaar van alle Rheumatiek.

Weg met de krukken!

Mejuffr. B. v d Zuip, wonende te Koewacht (Watery Z.V.) verklaart ons, dat haar zoon Camiel, tengevolge van een koude aan rheumatiek is gaan lijden, waardoor hij verschrikkelijke pijnen uitstond. Geen enkel middel, daarvoor aangewend kon hem helpen, totdat wij van de wonderbaarlijke geneeskracht van den KLOOSTERBASLEM, Kloosters Sancta Paulo hoorden. Bij den heer Aug. van Mosselveldete Koewacht, schafte ik mij 'n potje Kloosterbalsem **aan, hetgeen mijn zoon** volgens de gebruiksaanwijzing gebruikte. Naarmate hij den KLOOSTERBALSEM gebruikte, verminderde de pijn in de gewrichten en genas hij ten slotte totaal door 5 potjes KLOOSTERBALSEM. Zijn werkzaamheden, die hij een langen tijd niet kon verrichten, kan hij thans weer geregeld waarnemen.

De Kloosterbalsem,
Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterbanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct. van 50 gr. 75 ct., van 100 gr. f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elsch ROODEN BAND met handteekening van den General Agent L. J. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten potbekers en de bekende depot ouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v D. VELDEN; *Moergestel*, Wed J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMMOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

BEDWATEREN.
Genezing en geheimh. verzekerd. Voor gratis inlichtingen wende men zich met fr. brieven tot het oude adres: Steenstraat 41, Leiden.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**
Eva-Appelen (schijfjes).
Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima
Margarine-boter
waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker	22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer,	per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit	per liter 35 „
Koffieboonen,	per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk,	per bus 15 „
Beste Levertraan,	per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.
Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.
Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.
1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste
URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,
J. van Vellinga,
Molenstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.
Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**
En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

III en IV ZIJN TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 17 WOENSDAG 26 FEBRUARI 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Telsph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Bietenverbouw.

Dit is een zeer loonende verbouw en 't is vooral op de zandgronden, waar hij in vele streken tot voor enkele jaren bijna niet bekend was dat hij zich in den laatsten tijd zeer heeft uitgebreid en ten zeerste wordt gewaardeerd. Vroeger was men na Nieuwjaar, als spurrie en knolgroen vervoederd waren, aangewezen voornamelijk op het hooi en 't dure krachtvoer. Het laatste kostte den armen zandboer vaak meer geld dan hij met fatsoen betalen kon. Nu bespaart hij zich belangrijk daarop, als hij zoo gelukkig is in den herfst flink wat mangels te kunnen inkuilen. Neen zeker, ook deze heeft hij niet voor niemandal. Bij een onderzoek, dit jaar ingesteld door de G.-O. Mij. v. Landbouw, rapporteerden echter alle afdeelingen op één na! dat de bietenteelt zeer loonend was. Een afdeeling betwijfelde, of bij de groote kosten der bewerking, de verbouw wel zou loonen. 't Is evenwel volstrekt niet twijfelachtig. Wij mogen gerust constateeren en doen dit ook op grond van onze eigen ervaring in de laatste jaren: er is géén gewas, dat méér winst geeft dan voederbieten, mits — goede bewerking van den grond en verzorging van het te veld staande gewas, gepaard gaan aan krachtige, doelmatige bemesting. Bieten geven véél, kunnen zéér veel geven, maar eischen ook veel. Niet van een paar, maar van alle moet overvloedig worden toegediend. Veel kalk, veel kali, veel phosphorzuur en niet te vergeten: veel stikstof. Die hier denkt bij genoegzame minerale bemesting — welke immers betrekkelijk goedkoop is — te kunnen volstaan met 2, 3 baaltjes Chilisalpeter, — komt stellig bedrogen uit. Ja, die zal ongetwijfeld moeten klagen: „De bietenteelt loont niet, de kosten der bewerking kunnen er niet uit". Hij evenwel, die bedenkt, dat voederbieten ofschoon zoogenaamde kaliplanten, ook groote liefhebbers zijn van stikstof, en 4 à 5 balen Chili aanwendt, zal niet te klagen hebben. De ervaring leert b.v. op Zeeuwsch-Vlaanderen, dat men met voordeel 5½ à 6½ baal kan geven, maar dan tijdig, niet te laat, want dat zou „hartrot" geven. En waar stalmest plus kali en phosphorzuur wordt aangewend, daar kan nog een Chiligift zeer voordeelig werken. Zulk een bemesting, waarbij 2½ baal chili werd gestrooid, gaf te Haaksbergen bij J. H. ten Vregelaar de enorme oogst van 104.200 k.g. voederbieten. In Zeeuwsch-Vlaanderen geeft men nevens stalmest of groenmest nog 400 à 500 K.G. chili. Dàn kan men ook wat verwachten. Velen staan nog twijfelachtig tegenover de verbazingwekkende oogstcijfers: 90, 100-, 110-, tot zelfs 130.000 K.G. bieten, bijv. te Deurne verkregen. Maar hun twijfel zal wijken, ook zij zullen die oogsten winnen, als zij even royaal gaan mesten (bij overigens zorgvuldige verzorging van den akker en van het gewas) en niet bang zijn om een paar balen chili meer uit te strooien.

C. B.

R. K. LANDBOUWSCHOOL.

Wij laten hieronder volgen de statuten van de Stichting: „de R. K. Landbouwschool".

Artikel 1.

De stichting draagt den naam van „Roomsch-Katholieke Landbouwschool" Zij is gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Artikel 2.

Het doel der stichting is: het Bizonder Roomsch Katholiek Landouw-onderwijs in de provincie Noord-Brabant te bevorderen.

Artikel 3.

De stichting tracht dit doel te bereiken:

1. Door de oprichting en exploitatie van een Landbouw-Winterschool, alwaar onderwijs zal worden gegeven, overeenkomende met dat, hetwelk wordt gegeven op de Rijkslandbouw-winterscholen.

2. Door — als de geldmiddelen dit veroorloven — het bijdragen in de kosten van landbouwonderwijs van veelbelovende jongelieden aan vakscholen, middelbare en hoogere school.

Door zoodanige maatregelen te nemen en middelen aan te wenden, als de omstandigheden zullen doen wenschelijk voorkomen.

Artikel 4.

Het bestuur der stichting bestaat uit ten minste vijf leden, onder welke een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris en een penningmeester.

De functies van secretaris en penningmeester kunnen in één persoon vereenigd worden.

Onder de leden van het bestuur moeten altijd zijn twee Roomsch-Katholieke geestelijken, rechtstreeks te benoemen en te ontslaan door den Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Voor de eerste maal treden als bestuursleden op de heeren oprichters hieronder genoemd, uit welke door den Bisschop voornoemd is aangewezen als voorzitter Meester Pieter Hendrik Loeff, terwijl uit hen wordt aangewezen als vice-voorzitter de heer Meester Verheyen van Estvelt, als secretaris Monseigneur Prinsen en als penningmeester Doctor Deckers.

De voorzitter van het betuur wordt bij aftreden, ontslag of overlijden aangewezen door den Bisschop uit de leden van het bestuur.

Waar in deze statuten van het bestuur wordt gesproken, wordt daarmede bedoeld het bestuur der stichting.

Artikel 5.

De leden van het bestuur, die niet rechtstreeks door den Bisschop zijn benoemd, treden af volgens een door hen vast te stellen rooster en wel ieder exploitatiejaar é

Het exploi[illegible]t van een Juli tot dertig [illegible] de eerste aftreding zal plaats v[illegible]n op dertig Juni 1914.

Artikel 6.

De leden van het bestuur moeten woonachtig zijn in de Provincie Noord-Brabant.

Het afgetreden lid is terstond herbenoembaar.

De herbenoeming of de benoeming van een nieuw lid van het bestuur, buiten de leden, bedoeld in artikel 4 alinea 3 geschiedt door den Bisschop voornoemd, uit een door het bestuur zonder medewerking van het aftredend lid, uiterlijk binnen een maand na de aftreding, opgemaakte voordracht van twee personen.

De Bisschop voornoemd kan binnen veertien dagen na ontvangst vorderen de indiening van een nieuwe voordracht waarop niet dezelfde namen als op de eerste mogen voorkomen. Zijne keuze is niet beperkt tot deze voorgedragenen.

Het lidmaatschap van het bestuur wordt verloren door uitzetting, uitgesproken om gewichtige redenen door den Bisschop, op eene gemotiveerde voordracht van het Bestuur, gedaan met ten minste twee derden van de ter vergadering aanwezige leden buiten het lid, welks ontzetting behandeld wordt.

Artikel 7.

Het bestuur beslist of uitbreiding van zijn ledental gewenscht is en dient, indien noodig, een daartoe strekkende voordracht bij den Bisschop in.

Artikel 8.

Wordt een lid vervangen, dan neemt het nieuwe lid diens plaats in op den rooster van aftreding.

Bij uitbreiding van het bestuur wordt de rooster van aftreding opnieuw opgemaakt.

Artikel 9.

Met het onderwijs, dat aan de winterschool zal worden gegeven, wordt in hoofdzaak beoogd aankomende jongelieden op voor hen weinig kostbare wijze de noodige kennis van het landbouwbedrijf en wat daarmede in betrekking staat, te verstrekken.

Artikel 10.

Leerlingen van iedere godsdienstige gezindheid kunnen tot de school worden toegelaten.

Artikel 11.

Aan de school wordt verbonden een door den Bisschop voornoemd of zijn plaatsvervanger aan te wijzen Roomsch Katholiek priester, die onder door den Bisschop in overleg met het bestuur te regelen voorwaarden aan de school zal werkzaam zijn.

Artikel 12.

Aan het hoofd van het landbouwonderwijs wordt geplaats een directeur. Deze directeur en de overige leeraren worden benoemd door het bestuur in overleg met den priester in het vorige artikel bedoeld.

De voorwaarden, waaronder zij kunnen worden aangesteld en de vereischten, waaraan zij, om benoembaar te zijn, moeten voldoen, worden bij een bizonder reglement omschreven.

Artikel 13.

Zoodra de Bisschop voornoemd het noodig acht, zal aan de school moeten worden verbonden een zoogenaamd internaat, waarin de R. K. leerlingen der school onderhoud en huisvesting gedurende den cursus zullen kunnen vinden.

Artikel 14.

De wijze waarop en de voorwaarden waaronder leerlingen in het internaat en aan de school kunnen worden opgenomen en hieruit ontslagen, worden bij bijzonder reglement omschreven.

Leerlingen, ook uit andere provinciën dan uit Noord-Brabant, kunnen worden toegelaten.

De priester meerbedoeld, regelt onder goedkeuring van het Dagelijksch Bestuur der Stichting den huishoudelijken dienst.

Artikel 15.

Het Dagelijksch Bestuur wordt gevormd door den Voorzitter en twee leden, uit en door het bestuur te benoemen.

Dit Dagelijksch Bestuur is bevoegd al de zaken af te doen, bij de begrooting geregeld.

Om uitgaven te doen, niet op de begrooting uitgetrokken, welke de somma van vijf honderd gulden overtreffen, heeft het dagelijksch bestuur toestemming noodig van het bestuur.

Artikel 16.

Uiterlijk in Mei zal het Dagelijksch Bestuur aan het Bestuur indienen een begrooting van inkomsten en uitgaven voor het volgend exploitatie-jaar.

Artikel 17.

Uiterlijk in de maand September is het Dagelijksch Bestuur verplicht de rekening en verantwoording over het laatste boekjaar ter goedkeuring in te dienen aan eene commissie, te benoemen door den Bisschop van 's-Hertogenbosch of diens plaatsvervanger, waarin in ieder geval zitting hebben de overige leden van het bestuur en waarvan in den regel voorzitter zal zijn de vicaris-generaal-van het Bisdom.

Goedkeuring door die commissie strekt tot décharge van het Dagelijksch Bestuur.

Artikel 18.

Het Dagelijksch Bestuur vertegenwoordigt de Stichting zoo in als buiten rechten, sluit alle overeenkomsten en verbindt de Stichting tegenover derden en derden tegenover haar.

Artikel 19.

De Stichting wordt onderhouden door de inkomsten van hare goederen en

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

11

Het gehuil van den wind was zoo sterk, dat het bijna onmogelijk was verwijderde geluiden te onderscheiden, en toch scheen het Eerekrans toe, als vernam hij onophoudelijk knallen, alsof er geweren werden afgeschoten. Het bloed dreigde in zijne aderen te stollen. Als door toeval of verraad den douaniers de onderneming van Frans bekend was geworden; als de onversaagde op heeterdaad betrapt was door de voltrekkers van de Fransche overweldigers-justitie? Maar al te goed kende Eerekrans die justitie; maar al te goed hem, die er vreugde in scheppen zou, haar aan den zoon van zijn oom te voltrekken, want in geval van ontdekking kon de afkomst van Frans niet verborgen blijven. Dat hem zelven eene zware geldboete, misschien wel de gevangenis dreigde, daaraan dacht hij geen oogenblik.

Hij sprong op en trad naar het venster; alles donker, zoover zijne oogen konden zien. Doch neen; nu schitterde er iets op den weg; in haastigen loop kwam een boer op de herberg toe met een lantaarn in de hand. Nu klopte hij tegen de deur — Thomas Eerekrans wist, dat een ongeluksbode klopte. De koortsachtige opgewondenheid der onzekerheid verdween als bij tooverslag; de bevestiging schonk hem de ijskoude rust weder. In de stellige verwachting, dat hem onmiddellijk eene mededeeling geworden zou, hield hij het voor het beste den rok uit te trekken, zich te bed te begeven en de wollen dekens tot aan de kin op te trekken.

Met ingehouden adem luisterde hij — beneden werd opengedaan en eene mannenstem deelde iets mede, hetwelk hij niet verstaan kon. Nu ontstond er gewoel; nu besteeg men zacht de krakende trap en klopte zoo zacht mogelijk. Men wilde den ouden heer niet verschrikken, daar men hem eene gebeurtenis niet wilde onthouden, waarin hij ongetwijfeld belang moest stellen — en welke hij zelf reeds het best begreep.

Ook om Oud-Maryke's huisje huilde de wind en rammelde aan de gesloten vensters. Achter hen schemerde het zwakke licht van eene kleine lamp, waardoor de zeer eenvoudige meubeleering der rein gehouden kamer met haar met zand bestrooiden vloer en wit gekalkte muren verlicht werden.

Grootmoeder noch kleinkind hadden zich ter rust begeven. Fred was vóór Oud-Maryk thuis gekomen en de laatste had haar uitblijven toegeschreven aan het plotseling ziek worden eener vrouw, bij wie men haar geroepen had. Nu zaten zij naast elkander op de houten bank bij den kacheloven, welks opening nog geen vertrouwelijk vuur uitstraalde. Fred wilde zoo lang mogelijk met de oude vrouw te zamen zijn, die reeds den volgenden morgen het kind harer dochter, misschien wel voor altijd, missen zou. Hij had alles vermeden, wat grootmoeder treurig stemmen kon en slechts met haar over de bruiloft gepraat. Het ontging hem niet, dat zij, hoe meer de uren verliepen, aan zijne woorden slechts een half oor leende en zichtbare onrust zich van haar meester maakte. Hij schreef het echter aan gemakkelijk te verklaren opgewondenheid toe; het was hem zelf ook zoo droef en zwaar te moode, als nooit te voren.

Nu zaten zij reeds geruimen tijd zwijgend naast elkander, ieder met zijn eigen gedachten bezig. Eenmaal, kort na het slaan van het middernachelijk uur was Oud-Maryke opgesprongen en naar het venster gesneld. Doch bij Freds verwondering was zij, zichtbaar bleek en opgewonden, zonder verdere verklaring, aan de zijde van haar kleinkind teruggekeerd. Den onwetende was het gekmetter der schoten langs het oor gegaan, terwijl het het oor van den Hamburger koopman was binnengedrongen.

Nu stond Oud-Maryke op. „Wij zullen gaan slapen, Fred", zeide zij. Ongewoon zacht en week klonk haar anders zoo scherpe stem. „Het is wel de laatste maal, dat wij elkander goeden nacht zeggen, indien gij niet nog in het laatste uur van meening veranderd waart?"

Het scheen, als was zij bevreesd voor een bevestigend antwoord op deze vraag, dat haar duistere daad nutteloos gemaakt zou hebben, want op hetzelfde oogenblik ging zij voort: „Ik heb uw zak reeds toegebonden; een stuivertje voor kwade dagen ligt in de onderste wollen kous. Heft ge geld noodig, schrijf, schrijf maar. Ik zal voor jou, mijn Fred, doen, wat ik kan. Ik bezit op de wereld niemand anders dan mijn kleinkind. Wie wil mij verdenken, dat ik het niet missen wil? Om wille van die Anna — alles, alles!

„Neen, grootmoeder", sprak Fred op ernstigen toon, „ook wanneer Anna mij tot haar beminde gekozen en trouw beloofd had, zou het toch niet zoo hebben kunnen blijven... Ik ben te jong en te gezond om een landkrab te worden... Weg moet ik; 'k moet iets doen om de wereld, al is het ook nog zoo gering, nuttig te wezen, al moest ik daarbij ook sterven. Ik voel het, anders was ik niet zoolang blijven leven. Daarom, lieve grootmoeder, scheld niet op Anna en wind u niet op. En..."

Heftig werd aan de buitenzijde op de gesloten deur gebonsd.

„Doe open, om Godswil, doe open!... Moeder Oud-Maryke, Fred!... Een ongeluk, een vreselijk ongeluk is er gebeurd".

„Anna!" riep Fred buiten zich zelven. „Almachtige God, het is Anna!"

Hij stortte de kamer uit, ten einde de deur te ontsluiten, terwijl de grootmoeder zich in haar leuningstoel neerzette. Zij had het meubelstuk zoo geplaatst, dat zij geheel en al buiten het bereik van den lichtkring zat en men haar gelaat slechts in zwakken omtrek vermocht te onderkennen.

De deur vloog open; Anna Werner, gevolgd door den verschrikten Fred, die er lijkbleek uitzag, stortte de kamer binnen. Heur haar hing los over de schouders; de lange, donkere mantel, waarin zij zich gewikkeld had, sleepte haar over den grond na en voerde verwelkte bladeren en takken over den drempel mede. Geen druppel bloed was in haar gelaat zichtbaar; wel parelden druppels langs hare wangen.

Zij wilde op de oude vrouw toesnellen; maar halverwege stortte zij, door de vreeselijke overspanning overweldigd, neder. Smeekend hief zij de handen omhoog, roepende: „Helpt, — redt, — geeft raad!"

Fred had zich neergebogen en ondersteunde haar; heur hoofd rustte tegen zijn schouder, zooals het hoofd van een klein kind tegen den schouder van zijne voedster rust.

„Zacht wat, zacht wat!" zei de oude, wier stem geen spoor van de vroegere weekheid verried. „Anna Werner was van kindsbeen af een opgewonden persoontje, dat iedere kleinigheid in het bloed schoot. Laat ons toch eerst hooren, wat haar in het midden van den nacht herwaarts voert".

„Grootmoeder!" Fred sprak dit woord op een toon van verwijt; vervolgens wendde hij zich tot Anna en zeide zacht: „Spreek, lieve, lieve Anna — wat is er gebeurd? Wat kan u helpen? Kan mijn leven het? Ik geef het u gaarne".

Met verwarden blik staarde Anna hem aan; zij scheen hem nauwelijks te verstaan.

„Een leven", fluisterde zij, „ja, zijn leven is in gevaar. Zij hebben hem gevangen genomen, zij zullen hem doodschieten; ik hoorde het straks zeggen. O, mijn voorgevoel, mijn voorgevoel, dat mij onder bescherming van den nacht naar buiten dreef! Weten moest ik, of alles gelukkig afgeloopen was. Goed verborgen stond ik op den buitendijk en luisterde. Zonder eenige verdenking kwamen zij met de eerste lading aan den oever; ondanks stormen en golfslag hadden zij de boot gelukkig aan het strand gebracht. Daar bliksemde het, — luid schreeuwde ik hem mijne waarschuwing tegen; ongehoord ging mijn stem in het huilen van den wind onder. Zij snelden te voorschijn, — wie zal zeggen, vanwaar zij kwamen, wee... ellendig verraad hun het pad had gewezen! Zij overvielen de kameraden. Geweerschoten kraakten... ik zag hem vechten, als een leeuw verweerde hij zich, maar de overmacht was te groot... zij bonden zijne handen, zij sleepten hem weg... verwond of dood zonk Nielsen ter aarde... ik vluchtte... Hoe ik tot hier kwam, weet ik niet. Gij moet hem redden... gij moet!"

Fred wilde spreken, maar Oud-Maryke voorkwam hem. „Ik vermoed, dat hier van een smokkelaarsgeschiedenis sprake is. Voorzeker is de zaak erg en zij doet mij in de ziel leed, maar ieder heeft zijn pakje smart te dragen. Je kunt rustig toezien, dat Fred gaat, om uwentwille gaat, want zoo dom ben je niet, dat je dat niet voelt. Hoe kun je het verlangen, dat, zelfs al stond het in haar macht, Oud-Maryke ter wille van je boeleeren..."

Wordt vervolgd.

kapitalen, door vrijwillige bijdragen, erfstellingen, legaten en liefdegiften, subsidiën, schoolgelden en toevallige baten.

De regelen, volgens welke deze geldmiddelen beheerd worden en in het algemeen, alles wat het geldelijk beheer betreft, worden door het Bestuur vastgesteld in een bizonder reglement.

Artikel 20.

De voorzitter van het Bestuur is belast met de uitvoering van deszelfs besluiten en onderteekent met den secretaris namens het Bestuur alle acten en verbintenissen ten name der Stichting.

De vervanging der leden van het Dagelijksch Bestuur wordt bij het bizonder reglement geregeld.

Artikel 21.

Geen der bestuurders zal leveranciën aan de Stichting mogen doen of loongevende werkzaamheden in dienst der Stichting mogen verrichten.

Vergoeding van onkosten kan echter plaats hebben.

Artikel 22.

Het Bestuur heeft de bevoegdheid eene commissie te benoemen van ten hoogste vijf leden, welke met het toezicht op de winterschool is belast.

Het is geen vereischte, dat al de leden van zoodanige commissie in Noord-Brabant woonachtig zijn.

Haar werkkring en haar rechten en verplichtingen worden door het Bestuur vastgelegd in eene instructie.

Artikel 23.

Het Bestuur zal vaststellen bizondere reglementen, waarbij met inachtneming van deze statuten zal worden geregeld, alles wat uitdrukkelijk ter regeling door zoodanig reglement bij deze Statuten is overgelaten, benevens alles, wat nadere regeling, ter bereiking van het doel der Stichting, noodig heeft.

Artikel 24.

Deze Statuten kunnen door het Bestuur gewijzigd worden met behoud van het doel der Stichting.

Wordt eenig voorstel tot wijziging ingediend, dan zal het besluit tot die wijziging slechts kunnen genomen worden met drie vierde der stemmen van alle aanwezige bestuursleden in eene uitdrukkelijke daartoe belegde vergadering, nadat alle leden ten minste acht dagen van te voren met den inhoud van het voorstel zijn in kennis gesteld; de wijziging zal niet van kracht zijn, voordat daarop de goedkeuring van den Bisschop van 's-Hertogenbosch of van diens plaatsvervanger schriftelijk is verkregen.

Artikel 25.

Mocht in het vervolg van tijd deze Stichting niet meer of minder goed aan haar doel kunnen beantwoorden, hetgeen alleen ter beoordeeling staat van den Bisschop van 's-Hertogenbosch, dan kan door hem deze Stichting worden opgeheven.

Wordt die opheffing uitgesproken, dan wijst de Bisschop van 's-Hertogenbosch tevens de personen aan, die met de vereffening der zaken belast zijn.

De daarna overblijvende baten komen aan het Bisdom 's-Hertogenbosch en zullen door den Bisschop zooveel mogelijk in den geest der opgeheven Stichting moeten besteed worden.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Een nachtelijk drama.

Tusschen Meysse en Strombeek, twee dorpjes op ongeveer 10 kilometer van Brussel, heeft zich in den nacht van Zaterdag op Zondag een tragedie afgespeeld, die herinnert aan de beruchte aanslagen van Bonnot en zijn medeschurken.

Op den weg naar Meysse is de villa Hastières gelegen, die alleen door de bewakers, de echtgenooten de Taeye bewoond wordt en groote schatten aan kostbaar zilverwerk moet bevatten.

Naar aanleiding van talrijke diefstallen, welke gedurende de laatste dagen in deze streek gepleegd werden, had de gendarmerie van Laeken een specialen dienst in deze afgelegen oorden georganiseerd.

Zaterdagnacht waren de gendarmen van de Wommer en Heldenberg daarmee belast. Zij waren in burger en slechts gewapend met een browning. Omstreeks middernacht ter hoogte van de villa Hastières gekomen, hoorden zij een verdacht geluid.

Met de genomen voorzorgen naderden zij de villa, toen zij plotseling twee bandieten gewaar werden. De dieven de gendarmen bemerkende, sloegen op de vlucht, maar werden onmiddelijk achterna gezet.

Toen zij zagen, dat zij terrein verloren, keerden zij zich plotseling om en losten verscheidene schoten op de gendarmen, die deze schoten beantwoordden. Niemand werd getroffen en een nieuwe, verwoede jacht begon.

Op een gegeven oogenblik wist de gendarm Heldenberg een der bandieten bij den arm te grijpen. Een verschrikkelijke vechtpartij volgde, waarbij de bandiet zich los wist te werken, zijn revolver nam en Heldenberg door twee schoten trof. Daarop richtte de schurk zich tegen den gendarm van de Wommer, die zijn collega te hulp kwam. Hij joeg hem een kogel door het hoofd en de moedige politieman viel dood ten gronde; daarop nam de schurk de vlucht.

Na enkele oogenblikken buiten kennis te hebben gelegen, kroop gendarm Heldenberg, die op twee plaatsen ernstig gewond was, naar een woning, die op ongeveer 60 meter verwijderd was. Op het geroep van den ongelukkige, antwoordde de bewoner, meenende, dat hij met een dief te doen had, dat hij maar verder moest gaan. Heldenberg kroop dan verder tot hij hulp gevonden had. Dadelijk trokken een 30 tal gewapende boeren er op uit, doch zij vonden niets anders dan het lijk van den gendarm v. d. Wommer.

De kerkdief ontsnapt.

Zaterdag werd Victor de Laat, de dader van de kerkdiefstal te Nispen, voor den onderzoekrechter te Antwerpen ondervraagd. Toen het verhoor was afgeloopen, zeide de rechter tot bewakenden gendarme: „De man kan gaan", hiermee bedoelende, dat zijn tegenwoordigheid niet langer noodig was en de gevangene naar zijn cel kon worden teruggevoerd. De gendarme begreep het echter verkeerd, bracht de Laat naar buiten en zeide hem, dat hij vrij was. De dief maakte hier een dankbaar gebruik van om zijn eigen weg te kiezen.

Zijn vrouwelijke huisgenoote is ook uit Calmhout vertrokken naar Antwerpen, doch wordt daar door de politie in het oog gehouden.

Nederland op de Gentsche tentoonstelling.

Reeds thans laat het zich aanzien dat ons land op de wereldtentoonstelling te Gent, dezen zomer te houden, op schitterende wijze zal vertegenwoordigd zijn. Ten einde aan de talrijke aanvragen om plaatsruimte in de Nederlandsche afdeeling te kunnen voldoen, heeft de Nederlandsche commissie het besluit genomen om op eigen kosten een uitbouw te doen aanbrengen aan het Nederlandsch paviljoen, dat het Belgisch comité haar ter beschikking stelde. Hierdoor wordt een nieuwe ruimte van ongeveer 250 M. verkregen.

Op 15 Maart wordt de gelegenheid voor inzendingen onvoorwaardelijk gesloten.

Frankrijk.

500.000.000 francs voor het leger.

De ministers van Oorlog en Financiën deelden aan de begrootings-commissie mede, dat a.s. Maandag bij de Kamer een wetsontwerp ingediend zal worden, waarin gevraagd wordt een crediet van 500 millioen francs te openen, om de militaire werken sneller ten uitvoer te brengen. Tel.

Het proces der Auto-Bandieten.

Hervatting der pleidooien door advocaten. Zonder uitzondering trachtten zij aan te toonen, dat hun cliënten geen deel uitmaakten van een boevenbende, daar dit feit alleen reeds een veroordeeling tengevolge zou hebben.

Mr. Colonna—Santini verdedigde Bénard, beklaagd van heling van revolvers. Natuurlijk zou Bénard niet geweten hebben, dat zij van diefstal afkomstig waren.

Mr. Boucheron, de advocaat van de Boe, trachtte op het gemoed van de juryleden in te werken: „Wanneer," zeide hij, „binnenkort, misschien in de eerste lentedagen, verscheidene der beklaagden het schavot zullen beklimmen of naar de galeien zullen gevoerd worden, heeren juryleden, dan moet uw geweten gerust zijn. Er is hier geen kwestie van streng te straffen, maar van rechtvaardig te straffen."

Vervolgens ging de verdediger na, dat de beschuldiging hoofdzakelijk berust op de verklaringen van twee galeiboeven en den verdachten Hollander Van den Bergh. Dat waren geen geloofwaardige personen, meende de advocaat. Bovendien heeft de Boe zijn alibi kunnen bewijzen, zoodat hij niet in de Ordenerzaak kon betrokken worden.

Mr. Painganaud verdedigde Belonic, dien hij volstrekt niet gevaarlijk noemde. Het is geen anarchist, nog minder een lid van een boevenbende en er zijn trouwens geen bezwarende getuigenissen tegen hem. Hij trachtte zijn cliënt bovendien schoon te wasschen inzake de bekende obligatie-heling te Amsterdam.

Mr. Jean Brack kreeg na de schorsing het antwoord om vrouw Schoofs te verdedigen. Hij smeekte de rechtbank medelijden te hebben met deze vrouw, wier misdaad is Garnier gevolgd en zijn geld verteerd te hebben. Mr. Brack vroeg vrijspraak.

Mr. Bizos verdedigde Rodriguez, tegen wien men niet veel aan kon voeren. Er was niets bewezen, zeide de advocaat, en hij vroeg daarom vrijspraak.

Vervolgens ving het pleidooi aan van Crozat de Fleury, dien mr. Vive noemde het „slachtoffer der bandieten." De ongezonde wijsbegeerte, die tegenwoordig aan de jeugd onderwezen wordt, had dezen beklaagde voor het hof van Assisen gebracht. Hij volgde de lezingen van Sebastien Faure, waar hij Carouy leerde kennen, en geraakte daardoor in anarchistische kringen. De advocaat hoopte, dat de rechters zijn cliënt zouden vrijspreken, om hem in de gelegenheid te stellen zich moreel te rehabiliteeren.

Daarna werd de verdediging van de zeven auto-bandieten, tegen wie de doodstraf is geëischt, voortgezet.

De beklaagden zagen er allen zeer terneer geslagen uit. Callemin keek droomerig uit zijn oogen en nu en dan schrok hij op. Soudy was doodsbleek en telkens bij de woorden „doodstraf" en „guillotine" sidderde hij over het geheele lichaam en Gauzy weende, terwijl zijn verdediger sprak.

Advocaat Brunot Dubron verdedigde Monier, alias Simenthoff, wiens terdoodveroordeeling door den procureur generaal geëischt werd. „Heeren gezworenen, zoo zeide hij, gij moet alles vergeten wat er gezegd of geschreven werd over de bende Bonnot. De procureur generaal heeft Monier voorgesteld als een anarchist. Dat is niet juist. Monier is geen anarchist. „Mijn cliënt, hovenier bloemist, is langen tijd een eerlijke en brave jongen geweest." De verdediger trachtte daarop duidelijk te maken, dat de getuigenverklaringen tegen Monier zijn schuld niet konden bewijzen.

Vervolgens kwam mr. Doublet aan het woord om Soudy, „den man met de karabijn", te verdedigen. Hij ging één voor één de getuigenverklaringen na van de personen, die verklaarden dat zij Soudy te Chantilly herkend hadden en trachtte te bewijzen, dat er bij die getuigenissen verschillende tegenstrijdigheden te vinden zijn. „Twee getuigen verklaren dat zij Soudy den dag van den aanslag Chantilly te Parijs gezien hebben. Is het waar? vraagt de advocaat. Volgens deze getuigen, ja. Is het niet waar? Dat is niet bewezen. Er bestaat twijfel en daarom zal de jury de verantwoordelijkheid der terdoodveroordeeling van Soudy niet op zich durven nemen."

Advocaat Zevaès, oud socialistisch afgevaardigde, kwam daarop den Belg Carrouy verdedigen. Hij verklaarde allereerst, dat er geen bende van boosdoeners bestond (!) en noemde alle personen, die tegen Carrouy getuigd hadden, min of meer ontrouwbaar. Zelfs het systeem Bertillon, het vinger-afdruksysteem, kon wel eens falen, zeide hij.

Duitschland.

De Jezuïeten-wet.

Ondanks het nieuwe besluit van den Rijksdag schijnt de regeering absoluut niet van zins te zijn eenige stappen te doen tot opheffing van de Jezuïetenwet.

De officieuse „Nordd. Allg. Ztg." bepaalt zich tenminste bij het bespreken van den uitslag der stemming in den Rijksdag gehouden, tot de volgende opmerkingen:

Verblijdend was de rust, waarmede dit keer de discussies, die geen enkel nieuw gezichtspunt aanboden, gevoerd werden. Zulke rust schijnt dubbel noodig bij een kwestie, die maar al te dikwijls de hartstochten opgewekt heeft. Wien het er eerlijk om te doen is, dat de verschillende confessies voor de godsdienstige behoeften van haar leden, in overeenstemming met de geloofsbepalingen optreden en zorgen, zonder dat de confessionneele vrede verstoord wordt, die zal met instemming geconstateerd hebben, dat wij wederom den toestand naderen, die tot het jaar 1912 bestond.

„Die toestand bood een „modus vivendi" aan, vrij van hartstochtelijke opgewondenheid, die zich kenmerkte door een toepassing der wet, waarbij van enghartigheid geen sprake was. Dat het bondsraadbesluit van 28 November daar niets aan veranderd heeft, is door den rijkskanselier reeds vastgesteld."

De regeering is dus verheugd over de rust, waarmede de discussies gevoerd worden. Maar over het resultaat ervan geen enkel woord zelfs! Ongelukkiger houding tegenover een zoo besliste meerderheids-uitspraak is haast niet denkbaar.

Alles blijft dus nog altijd bij het oude.

Gered.

Honderd visschers uit Nidden, aan de Oostzee, met zich voerende sleden en paarden, waren op een ijsbank in het Kurischer Haf aan het visschen, toen eensklaps het ijs van de kust losraakte. Door den fellen Westenwind dreef de ijsschots naar volle zee.

Op een afstand van meer dan vier kilometer van de kust, slaagde een stoomschip erin de reusachtige drijvende ijsschots te naderen, en de honderd visschers met hunne zestien paarden te redden.

Weer een Priester vermoord.

Te Feldkirch bij Berlijn is thans weer een Priester vermoord.

Een man, die den pastoor van Feldkirch doodelijk haatte, trad met een ponjaard gewapend, aldaar de kerk binnen. Regelrecht begaf hij zich naar den biechtstoel en bracht den priester die zich daarin bevond, verscheidene steken toe met zijn schrikkelijk wapen.

Ook ditmaal had de moordenaar zich vergist, want een Pater Jezuiet, die den pastoor verving, viel als slachtoffer van zijn wraak.

De Pater werd midden in het hart getroffen.

De moordenaar is in hechtenis genomen.

Engeland.

Nachtelijke Luchtschepen.

Zondagnacht hebben verschillende personen èn te Yorkshire èn te Warwickshire weer het schijnsel van zoeklichten en knetteren van motoren waargenomen, welke teekenen er op zouden wijzen, dat weer een luchtschip in de donkere avondlucht over een deel van Engeland zou stevenen.

Het opmerkelijkste is wel, dat de verschillenden in beide plaatsen de aanwijzingen op bijna gelijken tijd waarnamen, zoodat er dan twee luchtschepen een nachtelijke expeditie gemaakt zouden hebben.

Hoewel dat erg ongelooflijk schijnt en in het algemeen ook de berichten over de nachtelijke vliegtochten weinig vertrouwen wekken, valt toch niet te ontkennen, dat zeer geloofwaardige personen, menschen, die zich niet gauw door gezichtsbedrog of zoo van de wijs zullen laten brengen, de verschillende aanwijzingen hebben waargenomen. Te Selby b.v. was het een advocaat, die de zoeklichten van het luchtschip waarnam, hij kreeg den indruk, of het een ammunitie-magazijn, in de buurt van die plaats gelegen, verkende. Verder werd het schip gezien door een stationschef, het liet toen zijn licht op de spoorbaan vallen. Een aantal handelslui, die op het station te wachten stonden, zagen, dat het schip ook groene en roode zijlichten op had.

Te Warwickshire werd het luchtschip, of liever werden de aanwijzingen ervan gezien door mijnwerkers, politieagenten en verschillende boeren.

De Engelsche bladen hechten aan de waarnemingen nu weer een meer bijzonder belang, omdat een correspondent van de „Manchester Courtier" met het bericht komt, dat den 13den October een Zeppelin over Sheerness gekruist moet hebben, Het bericht zou reeds lang bij de Engelsche admiraliteit bekend geweest zijn, maar tot dusver geheel zijn verzwegen.

Inderdaad zijn in den bedoelden nacht van den 13den October door verschillende personen te Sheerness aanwijzingen van een luchtschip waargenomen, zoodat de Engelsche bladen nu de gegevens van genoemden correspondent als ontwijfelbaar zeker en vaststaande aannemen.

Volgens hem werd den tocht ondernomen door een nieuwe Zeppelin, die 13 October verleden jaar gereed was en waarmede toen een kleine proeftocht zou worden gemaakt. Het luchtschip steeg 's morgens op om eerst den volgenden morgen te Berlijn neer te dalen. Het heette, dat het schip naar de Noordzee gestevend zou zijn en over Borkum met een groote bocht over Kiel, Hamburg, enz., naar Berlijn zou zijn gevaren, waar het 's morgens daalde.

Volgens den correspondent nu zou het luchtschip zijn tocht nog verder hebben uitgestrekt en zou het 's nachts boven Sheerness hebben gezweefd en daar verkenningen gedaan hebben.

Inderdaad is het samenvallen van beide feiten, het maken van den tocht en het waarnemen van het knetteren der motoren te Sheerness in dien nacht zonder dat men iets van den tocht wist, een opmerkelijk feit. Terwijl het indienen van de nieuwe luchtvaartwet ook wel getuigt voor een zekere bezorgdheid der regeering ten opzichte van dergelijke nachtelijke tochten. Over het algemeen blijft echter een zekere nuchterheid ten opzichte van al deze en dergelijke geruchten zeer gewenscht.

De armoe in Oost-Londen.

In het politiegerecht van Bow-street te Londen speelde zich Maandag een tooneel af, dat een droef bewijs levert van de armoe die in Oost Londen heerscht. Daar verscheen een jonge moeder met een klein kind op den arm, beschuldigd van moedwillig schade te hebben veroorzaakt in Whitehall. Zij had op Zaterdagnamiddag in de bureaux van de admiraliteit een ruit stuk geslagen om, zoo verklaarde zij, te protesteeren tegen de wijze waarop de admiraliteit haar man en anderen behandeld had. Mijn kindje, evenals die van andere moeders, sterft van honger sinds de regeering alle scheepswerk van de Theems naar het Noorden heeft verplaatst. In East End lijdt men gebrek. Alles wordt er verkocht en beleend om maar voedsel te krijgen.

De man van de beklaagde verklaarde hetzelfde. Hij zeide, dat hij sinds de laatste zeven maanden slechts acht weken gewerkt had en dit door de schuld van de admiraliteit, die alle werk aan Noordelijke maatschappijen gegeven had. De rechter merkte op, dat hij ook naar het Noorden had kunnen gaan en veroordeelde de arme moeder tot 15 shilling boete of 7 dagen hechtenis.

Denemarken.

Het bevriezen van versche visch.

Een uitvinding, die ook voor Holland van groote beteekenis kan zijn, is die van den Deenschen vischexporteur Ottesen te Thisted. Het betreft het bevriezen van visch. Terwijl men vroeger de visch in de lucht in bevroren toestand bracht, heeft de Deensche exporteur nu een afkoelingsvocht gebruikt, bestaande o. a. uit water en keukenzout. Zulk een vloeistof kan, zooals men weet, onder nul graden afgekoeld worden, zonder dat ze bevriest. De visch zal echter, zoo spoedig men die in de vloeistof brengt, onmiddellijk bevriezen, zonder eenig zout op te nemen. Deze wijze van bevriezen heeft groote voordeelen boven de nu gebruikelijke methoden. De visch behoudt zijn fijnen smaak, en wordt volstrekt niet droger na dit bevriezingsproces te hebben ondergaan, dat bovendien veel sneller plaats heeft in een vloeistof dan in de lucht.

Men heeft op deze wijze bevroren kabeljouw zes dagen in papier verpakt bij gewone temperatuur laten staan, zonder dat de hoedanigheid van de visch verminderd was. Verder heeft men uit Bergen visch, volgens bovengenoemde methode bevroren, naar Weenen gestuurd, waar ze in uitstekenden toestand aankwam. Voor een kort transport is het voldoende om de visch slechts zoolang in de afgekoelde vloeistof te dompelen, dat zich een dun ijskorstje onder het vel gevormd heeft. De visch weegt na deze bevriezing niet meer dan in verschen toestand.

Op de begrooting zijn voor dit jaar alhier 2200 kronen uitgetrokken om proeven met deze nieuwe vriesmethode te nemen op den tocht van de Michael Sars naar de Lofoden en Finmarken.

N. R. Crt.

Amerika.

Voor de rechtbank te New-York verscheen een meisje als getuige in een proces, ten laste van verschillende kerels, die beschuldigd waren van handel in blanke slavinnen. Eensklaps viel het meisje in bezwijming in de armen van een politieofficier.

Toen zij tot het bewustzijn terugkeerde, zeide zij dat een der beschuldigden met de hand het „teeken des doods" had gegeven, beduidende, dat, zoo zij de beschuldigden bezwaarde, zij zou vermoord worden.

Binnenlandsch Nieuws.

Met den Zondag gelijkgestelde dagen.

De minister van Binnenlandsche Zaken bespreekt in de Memorie van Antwoord de bedenking van enkele leden, dat inbreuk op de godsdienstvrijheid zou worden gemaakt, in zoover men wordt gedwongen te rusten op dagen, die naar eigen geloofsovertuiging niet steeds feestdagen zijn. Ter weerlegging van deze bedenking wijst de minister er op, dat het wetsontwerp alleen zal herstellen den toestand, gelijk hij was, vóórdat 's Hoogen Raads arrest aan de hand van het bekende pauselijke besluit van 2 Juli 1911, een andere wetstoepassing inleidde. Trouwens van gedwongen rust is geen sprake. Alleen heeft de regeering, gesteld voor de vraag of zij de vroegere dan wel minder rustdagen aan ambtenaren en publiek wilde gunnen, die vraag in eerstbedoelden zin beantwoord.

Onze Vakbeweging.

Het Bureau voor de R. K. Vakorganisatie gaf zijn derde jaarboekje uit. Daar staan merkwaardige cijfers in; cijfers, die bewijzen den grooten vooruitgang van onze katholieke organisatie. Ziehier:

Bij genoemd Bureau waren aangesloten:

1 Oct. 1909 10 vakb. met 9356 leden.
1 Oct. 1910 17 vakb. met 12669 leden.
1 Oct. 1911 18 vakb. met 16014 leden.
1 Oct. 1912 15 vakb. met 19642 leden.

De aanwinst van leden was dus in de verschillende jaren: 3313, 3345 en 3628, een vooruitgang, die de laatste jaren naar verhouding grooter is dan die van onverschillig welk een vakverbond.

In dit jaar is echter de aansluiting van 3 bonden reeds zeker en van 5 bonden te verwachten.

Op 1 Jan. jl. waren 20.000 leden aangesloten en voor 1 Jan. 1914 verwacht men een vooruitgang tot 25.000.

Ned. R. K. Tabaksbewerkersbond.

Op Maandag 2 Juni a.s. zal de jaarvergadering van dezen bond in het gebouw van de R. K. Werkliedenvereeniging „St. Joseph" te Utrecht gehouden worden.

Het geschil in de sigarenindustrie.

Het „Volk" deelt mee, dat van den Sigarenmakersbond over de 1900 leden op straat staan, van de Federatie een 900, van de christelijke bonden 800. Te zamen dus pl.m. 3700 werkloozen, waar binnenkort nog een duizendtal Amsterdammers zullen bijkomen, nu de Amsterdamsche fabrikanten aan de uitsluiting gaan meedoen.

* * *

In het geschil tusschen de werkliedenorganisaties in het sigarenmakersbedrijf en den R. K. Zuidelijken Patroonsbond en de Vereeniging van sigarenfabrikanten te Eindhoven, is door de werkliedenorganisaties tot lid van het scheidsgerecht benoemd de heer W. Hovy, lid der Eerste Kamer, door de patroonsorganisaties de heer jhr. mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, lid der Tweede Kamer, die beiden tot derden man van het scheidsgerecht hebben gekozen den heer H. A. van IJsselsteyn, directeur-generaal van den Arbeid.

De intern. saccharine-smokkelaar.

De smokkelaar die te Roosendaal is aangehouden blijkt thans, volgens het Hbld., een reeds lang gezocht anarchist en misdadiger te zijn, wiens opsporing en aanhouding reeds door de Oostenrijksche regeering was verzocht. Hij blijkt te heeten Karl Vecera, 30 jaar oud, geboren te Napagedl in Hongarije. Hij is reeds verscheidene malen veroordeeld en laatst uitgebroken uit de gevangenis te Triest. Hij heeft thans bekend de gezochte te zijn en is Zaterdag, in afwachting van zijn uitlevering, naar het huis van bewaring te Breda overgebracht.

Gevaarlijk speelgoed.

Zondag vermaakte de 17-jarige G. Mandjes te Zaandam zich met een pistool van klein kaliber, doch waarmee met scherpe patronen geschoten kan worden. Met de woorden: „Nu zal ik eens op die meid schieten!" richtte hij zijn wapen op de 10-jarige Klaartje Feeke. Het schot ging af en het meisje werd aan het achterhoofd geraakt. Hevig bloedende werd zij thuisgebracht waar dr. Scalonge het eerste verband legde. Het pistool — men noemde het een damespistooltje — is in beslag genomen en proces-verbaal opgemaakt.

Verduistering aan 's Rijks Munt.

Het „Utrechtsch Dagblad" meldt:

Reeds eenigen tijd werden aan 's Rijks Munt geldstukken vermist, die door onvolkomenheden bij de munting, niet geschikt waren in circulatie te worden gebracht. Het mocht echter niet gelukken den dader te ontdekken

Nu wilde evenwel het toeval, dat bij een sigarenhandelaar te Utrecht den laatsten tijd een persoon kwam, om sigaren en sigaretten te koopen, waarbij geld in betaling werd gegeven dat eenigszins afweek van onze gewone munten, maar toch niet den indruk kon wekken van valsch geld te zijn. Toen deze persoon bleef voortgaan met kleine inkoopen te doen, wekte dit bij den winkelier toch eenige achterdocht en deed hij hiervan mededeeling aan de Munt. Men noodigde den winkelier uit als gewoon bezoeker het bedrijf eens te komen bezichtigen, en op zijn omwandeling dan den man te willen aanwijzen, die het verdachte geld in betaling had gegeven, alles zoo ongemerkt, opdat de dader in stilte zou kunnen worden aangeduid. Zoo kwam de sigarenhandelaar aan de Munt, waar hij al spoedig tusschen het werkvolk den persoon aanwees, die met het bewuste geld in den winkel was gekomen. De politie werd in de zaak gemoeid, deze nam de man — een nog jeugdig persoon — in hechtenis en bracht hem naar het hoofdbureau, waar de verdachte bekende zich de afgekeurde geldstukken te hebben toegeëigend.

Hij is ter beschikking der justitie gesteld.

Invoer Argentijnsch vleesch.

Door de vereeniging van directeuren van gemeentelijke slachthuizen in Nederland is in hare op Zaterdag j.l. te Utrecht gehouden vergadering de volgende conclusie met algemeene stemmen aangenomen:

„De vereeniging van directeuren van gemeentelijke slachthuizen in Nederland;

gelet op den omvang dien den invoer van Argentijnsch vleesch in Nederland heeft genomen;

overwegende, dat de keuring van bedoeld vleesch op de plaats van herkomst, mede blijkens de hier te lande opgedane ervaring, geen voldoende waarborgen biedt omtrent de deugdelijkheid van dit vleesch;

van oordeel zijnde, dat de aanwezigheid der organen bij den invoer van het vleesch, met het oog op eene keuring hier te lande, een gebiedende eisch der hygiëne is;

spreekt op grond van bovenvermelde hygiënische overwegingen, als haar gevoelen uit, dat de invoer van Argentijnsch vleesch, anders dan bij geheele dieren (resp. halve dieren of vierendeelen) met de organen daaraan op de natuurlijke wijze verbonden, in alle gemeenten dient te worden verboden.

Steun uit Indië aan de Vrijzinnige Concentratie.

Hier te lande is, naar het „Vad." meldt, dezer dagen van het Indisch Comité tot steun der vrijzinnige partijen f 10.000 ontvangen als bijdrage voor de verkiezingen, met de mededeeling dat over ongeveer een maand nog 8 à 10 mille zouden volgen.

Door het gebruik van gebakjes.

Zondagavond heeft zich te Lobith bij de familie L. het geval voorgedaan, dat man, vrouw en een zoon door het gebruik van gebakjes, enz. plotseling ernstig ongesteld werden, zoodat geneeskundige hulp moest worden ingeroepen en braakmiddelen toegediend. De toestand van alle drie is thans bevredigd.

Geitenfokkerij.

Zondag had te Roermond de eerste vergadering plaats van de Prov. vereeniging tot bevordering der Geitenfokkerij in Limburg na de fusie met de midden-Limb. Geitenvereeniging. Van de 35 afdeelingen waren er 27 vertegenwoordigd door een of meer afgevaardigden. Den heer Timmermans, veeteeltconsulent te Sittart, technisch adviseur der vereeniging, wordt dank gebracht voor de bemoeilingen, welke tot de samensmelting van beide vereenigingen, leidden.

De begrooting werd vastgesteld op f 1787.68 in ontvangsten en uitgaven. Gerekend wordt op een contributie van 1900 leden. Voor verlies op invoer van fokmateriaal wordt f 600 geraamd.

De Prov. vereeniging zal deelnemen aan de landbouwtentoonstelling te 's Gravenhage en de tentoonstelling te Sittard.

In Den Haag worden 2 collectiën van 12 geiten en bokken tentoongesteld.

Er wordt een reservebokkenstation opgericht, waarvoor f 280 is uitgetrokken.

De vereeniging garandeert den leden den verkoop van jonge volbloed wit ongehoornde Saanengeiten, daar er steeds uit Holland en Friesland groote navraag is naar deze in Limburg gefokte dieren.

Het bestuur is doende om de invoering te verkrijgen van een verplichte bokkenkeuring in deze provincie. Eveneens wordt een reglement voorbereid voor de oprichting eener geitenverzekering. Msb.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 26 Februari 1913.

— *Een kordaat Ventje.* Maandagmiddag zakte het zoontje van den brievenbesteller v. d. Burgt, op een sloot achter de Bijz. School te Breukelen door het ijs. De jongen ging heelemaal kopje onder, en liep gevaar te zullen verdrinken.

Zijn schoolmakker P. v. Asperen een kereltje van zes jaar dit ziende, stelde dadelijk alles in 't werk om zijn kameraadje te redden, hetgeen hem met eenige inspanning gelukte.

— Dinsdagmorgen betrapte de veldwachter Dankaart een zekeren J. N. uit 's Bosch, terwijl hij bezig was zijn paard te mishandelen.

N. zal zich hierover bij den rechter te verantwoorden hebben.

— Door den rijksveearts M. v. Rooijen alhier is verleden Zondag een begin gemaakt, met het geven van een cursus in paardenkennis aan de leerlingen van den landbouwwintercursus.

— De verkoop van de lepenboomen in de van Os- en van Leeuwenstraat heeft Dinsdag plaats gehad. Ingeschreven is door J. Erven, Oirschot voor f 720.— door G. Spierings 's-Bosch voor f 631.

— Op Maandag 3 Maart tusschen 7 en 9 uur 's-avonds vergadering van de Kiesvereeniging „Noord-Brabant" bij Mejuffrouw Wed. H. Merks.

Punt van behandeling: Stemming over de opgegeven candidaten voor de Provinciale Staten.

Op Zondag 9 Maart van 11½ tot 1 uur 's-middags is het weer vergadering om te stemmen, over de candidaten, volgens art. 8 der statuten.

— De jaarvergadering der afd. Boxtel van de N.-B. C. B. gehouden Zondagavond was zeer druk bezocht.

De Voorz. de EdelAchtbare heer Burgemeester heette de aanwezigen welkom, en opende de Vergadering met den Christelijke groet. Daarna werd door den heer v. Grinsven Secretaris dier vereeniging een degelijk verslag uitgebracht, over de werkzaamheden der vereeniging in het afgeloopen jaar.

Vervolgens hield de Voorz. zijn aangekondigde lezing over de wet op het arbeidscontract.

Z. EdelAchtbare begon met te zeggen dat hij aanvankelijk voornemens was, om enkel voor de aanwezigen duidelijk te maken, de rechten en plichten ten overstaan hunner ondergeschikten, in deze wettelijke bepalingen vastgelegd Doch wijl ook hier verschillende boerenzoons en dochters, in fabrieken of elders werkzaam zijn, meende Z. E. het gewenscht te vinden, eene meer uitgebreide uiteenzetting van hetgeen de wet voorschrijft te geven.

Achtereenvolgens ging spreker na de voornaamste artikelen uit de wet op het arbeidscontract, liet vooral uitkomen de verplichtingen van de landbouwers ten opzichte van hun onderhoorigen bij ziekte.

Bij het eindigen werd deze belangrijke lezing door de vergadering met een welverdiend applaus beantwoord.

De tweede Voorz. de heer A. Verhoeven, bedankte de spreker voor zijn leerrijke rede, en hoopte dat er het gevolg van zou zijn de oprichting eener dienstbodeverzekering, waarvoor eerstdaags nog een spreker zal optreden.

Vervolgens werd nog het idee geopperd om van wegen de vereeniging een hengst aan te schaffen, wat vooral werd aanbevolen door den heer M. v. Rooien Veearts alhier.

Medegedeeld werd dat binnenkort nog een spreker zou optreden, met lichtbeelden over kunstbemesting.

Tot bestuursleden werden bij acclamatie herkozen de Voorz. en ondervoorzitter.

Daarna nam de WelEerw. Heer Simkens adviseur van de Vereeniging het woord, bracht een bijzonder woord van dank aan den voorz. voor zijn gehouden lezing, en voor hetgeen hij vooral het laatste jaar, voor de afdeeling mede tot stand heeft gebracht.

Vervolgens sprak Z.Eerw. een woord tot de leden, prees hun katholiciteit, en sprak de hoop en het vertrouwen uit dat dit bij de landbouwers steeds zoo zou blijven.

Daarna sloot de Voorz. de Vergadering met den gebruikelijken groet.

St. Michiels-Gestel. In de maand Juni zal het Kruisbooggezelschap gevestigd bij A. Vorstenbosch een groot nationaal concours geven waaraan prachtige prijzen verbonden zijn.

Woensel. Zaterdagavond zijn in onze gemeente niet minder dan 8 processen-verbaal opgemaakt, wegens het schenken van sterken drank door verlofhouders.

Tilburg. Te Enschot in de rivier de Lei is het kinderlijkje gevonden, dat op 9 Februari door L. Hoosemans uit Berkel onder Tilburg te water was geworpen, bij een poging om vrouw en kind te verdrinken.

Kulk. Bij de graafwerken voor den bouw eener sacristie aan de nieuwe R. K. kerk alhier zijn weder gedeelten van oude fundeeringen, vermoedelijk van een daar ter plaatse gestaan hebbend, kasteel blootgelegd, Vanwege het Prov. Genootschap is van de ontdekking opneming tot aanteekening gedaan. Geld.

Rijkskeuring van Hengsten.

Voor de Vrijdag te 's-Bosch gehouden voorjaarskeuring voor de provincie Noord-Brabant waren aangegeven 40 hengsten, waarvan er 5 afwezig waren.

Uitgesteld werden 2 en afgekeurd 16 hengsten, terwijl de volgende 17 werden goedgekeurd.

„Frits VI", van den heer Adr. De Graaff, Babiloniënbroek.

„Minos", van Mej. Wed. J. L. v. Geffen, Uden.

„Napoléon de Stabroeck", van den heer H. Kuijpers, St. Oedenrode.

„Tiburce d'Ossendrecht", van mej. Wed. C. Mattheeussens & Zn., Ossendrecht.

„Loustic de Malaise", van den heer H. C. Meews, Zevenb. Hoek.

„Tunis", van den heer H. J. Aernaudts, Sluis.

„Cartouche", van den heer Frits Putters, 's-Bosch.

„Cadet de Waterloo", van den heer H. J. Aernaudts, Sluis.

„Aristo", van den heer Ph. J. Van Dixhoorn, Axel.

„Flatteur", van den heer H. J. Aernaudts, Sluis.

„Carlos", van mej. wed. A. P. Kuijpers, Nederwetten.

„Duc de Rolduc", van den heer J. Van den Heuvel, Nunen.

„Arthus III", van den heer Heuff Cellendonk, Avezaath.

„Maron", van den heer A. Van den Bighelaar, Velddriel.

„Garçon de Cambron" van den heer L. Van Dongen, Zevenbergen.

„Cognac de Brages", van den heer H. Bultman, Haarlemmermeer.

„Brissant II", van den heer A Kooy, Kedichem.

Bij de daarop gevolgde premiekeuring van ingevoerde hengsten van 3 tot 6 jaar zijn de volgende premiën toegekend:

f 1000 aan „Cadet de Waterloo" van den heer H. J. Aernaudts, Sluis.
f 800 aan „César de Terleenen", van den heer Mr. A. J. L. v. Gilse, Rosendaal.
f 600 aan „Maron", van den heer C. Van den Bighelaar, Velddriel.
f 500 aan „Mouton" van de heeren J. Maris Azn., Fijnaart en L. C. Punt Hzn., Klundert. 's H Crt.

Gemengd Nieuws.

Broodverbod als strenge straf.

Lodewijk XII, Koning van Frankrijk gaf eens aan een zijner officieren een gevoelig lesje, zoowel in beleefdheid als in waardeering van het brood als voedingsmiddel. Deze officier had namelijk een landbouwer mishandeld en de Koning, die hiervan bij toeval getuige was geweest, maakte hem een geducht standje en zeide, dat hij hem gestreng zou straffen. Toen de officier daarop vernam, dat hij veroordeeld was om voortaan geen brood meer te mogen eten, doch slechts vleesch en wijn als voedsel te krijgen, zette hij een vroolijk gezicht en meende, dat de Koning het niet zoo kwaad met hem voorhad. Dit vroolijke gezicht betrok echter meer en meer toen de straf regelmatig werd ten uitvoer gebracht. Na eenige dagen stonden hem de vleeschspijzen zoozeer tegen, dat hij den Koning smeekte, om de straf te beeindigen. De Koning stond dit toe zeggende:

— Hoe kondt gij ook zoo dwaas zijn om menschen te mishandelen, die u brood verschaffen! Bakk. Bonds Crt.

Ten onrechte van spionnage verdacht.

Het van spionnage verdachte jacht dat in Nederland nagegaan werd, behoort aan den grootindustrieël van der Zijnen, die zich op een pleizierreis van Holland naar Spanje bevindt.

Dit jacht is reeds het vorige jaar onder verdenking van spionnage in Fransche havens bewaakt en is ook in dit jaar uit een Engelsche haven uitgewezen.

Bossche Rechtbank.

Doodslag te Oss.

Dinsdagmorgen stond voor de Bossche rechtbank terecht L. Schel, 28 jaar, landbouwer te Oss, gedetineerd, beklaagd dat hij op 30 December j.l. te Oss opzettelijk Willem v. Heumen van het leven heeft beroofd, althans zwaar lichamelijk letsel heeft toegebracht, door hem met een mes of een scherp voorwerp zoo te mis handelen, dat hij korten tijd daarna is overleden.

Beklaagde bekent met den verslagene ruzie te hebben gehad. Van Heumen kwam toen op 30 December uit zijn woning en ging in de richting van Heesch. Beklaagde ging toen thuis een andere jas aantrekken en ging Van Heumen na om hem te vragen, waarom hij hem had uitgescholden. Op het roggeland van Gerardus Ploegmakers zijn ze aan 't vechten geraakt en beklaagde sloeg Van Heumen herhaaldelijk met het mes. Waar hij hem gestoken heeft weet hij niet. Hij had niet de bedoeling Van Heumen dood te steken. Van Hemen viel ten slotte neer en riep: Bertus, nu zal ik wel genoeg hebben. Dit laatste heeft beklaagde echter niet hooren zeggen.

Beklaagde had een andere jas aangetrokken om naar de verkooping te gaan bij Nelissen. Vroeger heeft hij verklaard, dat hij de jas had aangetrokken, omdat daarin het mes zat. Hij had, naar v. Hemen toegaande, het mes geopend in zijn zak om hem eens flink af te ranselen. Zoo heeft hij vroeger verklaard, doch op zijn laatste verklaring komt hij thans terug.

Getuige P. M. Cleutjens, brigadier der maréchaussee te Oss, heeft van het feit proces-verbaal opgemaakt en de plaats van het gebeurde in teekening gebracht. In de buurt wonen verschillende bekenden. zooals Opsteens en v. d. Leesten en anderen. Hij vond er sporen alsof er een worsteling had plaats gehad. Hij vond er sporen van klompen, waarvan hij gipsafdrukken heeft gemaakt, die juist overeenkwamen met de klompen die beklaagde aan had dien dag.

De beklaagde zegt, dat Van Heumen hem schopte, zoodra beklaagde vroeg, waarom hij hem uitgescholden had.

Van Heumen zelf heeft ook nog een verklaring afgelegd, dat beklaagde hem eerst drie maal gestoken heeft en hem de vierde maal het mes in de borst stak.

Getuige P. v. Kemmeren, chefveldwachter te Oss, heeft de messen in beslag genomen. Zulke messen verkoopen ze voor een kwartje bij Speet in Oss.

Getuige dr. Casparie heeft het lijk geschouwd van den verslagene en heeft een wond gevonden in de long. Hij vond de long aangetast door een coupeuse longontsteking, die in het longweefsel zelf haar ontstaan vindt, in tegenstelling met een catharre longontsteking, die ontstaat in de longpijpen en zich zoo naar het longweefsel voorplant.

De dood is het gevolg geweest van den steek, waardoor de longontsteking is ontstaan.

Getuige dr. Verbeek legt gelijke verklaringen af als dr. Casparie.

De officier van justitie, mr. Sassen, wees er op, dat het mes in Oss weer zijn treurigen rol heeft vervuld. Het wordt tijd, zegt hij, dat aan dergelijke mishandelingen paal en perk wordt gesteld. Het bewijs geleverd achtend, eischte spreker een gevangenisstraf van acht jaar. Juist omdat beklaagde uit Oss komt, wilde spreker een zware straf eischen om een schrikwekkend voorbeeld te stellen.

De verdediger, mr. G. Kolfschoten pleitte clementie. Hgz.

Markten.

Maandag 3 Maart.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varken.
Tilburg: vee en varkens.
Alphen en Riel, jaarmarkt.
Leende: beesten.
Deurne: jaarmarkt.
Bladel en Netersel: beesten.

Dinsdag 4 Maart.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Moergestel: jaarmarkt.
Oosterhout: beesten en varkens.
Gilze: jaarmarkt.
Wychen: jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

Woensdag 5 Maart.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Nijmegen: vee.

Donderdag 6 Maart.

Vechel: jaarmarkt.
Mill: jaarmarkt.

Vrijdag 7 Maart.

Roozendaal: vee.

Marktberichten

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 24 Febr. Aangevoerd 168 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0 68; tweede kwaliteit van f 0.54 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.54.

Boterprijzen.

Op 24 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.76 per K.G.

MAASTRICHT, 25 Febr. Botermijn. Aanvoer 44655 K.G. Hoogste prijs 1.56, middelste f 151., laagste f 1.47 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

25 Februari. Kippeneieren f 3.40—5.75. Middenprijs 3.92 per 100. Eendeneieren f 4 05—f 5 00. Ganzeneieren f 13.—. Handelaarseieren geen aanvoer. Aanvoer der eieren: 45.166.

BEKENDMAKINGEN.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken bekend, dat ter gemeentesecretarie ter kennisneming door belanghebbenden zijn nedergelegd, een exemplaar van de door de verschillende maatschappijen van spoorwegen, ontworpen zomerdienstregelingen 1913.

Eventueele opmerkingen betreffende die dienstregelingen, kunnen vóór of op 1 Maart a. s. rechtstreeks aan het Departement van Waterstaat worden ingezonden.

BOXTEL, 24 Februari 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

De Burgemeester van BOXTEL,

Gelet op het schrijven der Gezondheidscommissie, zetelende te Boxtel van 21 Februari 1913 Nr. 1658,

Maakt bekend dat voornoemde Commissie op Maandag 3 Maart a.s. om 4 uur namiddag, eene openbare vergadering zal houden in haar lokaal te Boxtel, Molenstraat A. 50, tot vaststelling van het jaarverslag over 1912.

BOXTEL, 24 Februari 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

De gedeputeerde Staten van Noordbrabant,

Gelet op art. 102, 2de lid der Kieswet;

Noodigen de inwoners dezer provincie uit, om zoo zij in eene andere provincie, dan die hunner woonplaats, in de Rijks directe belastingen zijn aangeslagen, daarvan vóór 15 Maart a.s. aan hen te doen blijken door overlegging van hunne aanslagbiljetten of van uittreksels uit de kohieren der Rijks directe belastingen, ten einde daarvan te kunnen gebruik maken bij de samenstelling der lijst van hoogstaangeslagenen.

's-Bosch, den 7en Februari 1913.

De Gedeputeerde Staten voornoemd.
A. van VOORST tot VOORST,
Voorzitter,
WAGENAAR, Griffier.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

Leonardus Lenders, wonende alhier, om vergunning tot het oprichten van een bakkerij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie F no. 3083-3084 gelegen langs den Parallelweg plaatselijk gemerkt wijk B no. 271.

dat op Maandag, den 3 Maart 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 17 Februari 1913.

Burgemeester en Wethonders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN

Gevraagd:

Een Nette Jongen

voor de IIIde Klas Wachtkamer van het Station alhier.

Salaris f 5.— per week.

Zich aan te melden bij den Restaurateur.

ADVERTENTIEN

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Herroeping.

De ondergeteekende, PETER VOETS, Slager te Boxtel trekt de klacht in tegenover P. BUDDEMEIJER, Slager te Boxtel, omtrent de lasterlijke aanklacht van den aankoop eener afgekeurde koe, als zoude die door hem gekocht zijn van den Landbouwer ADR. VAN DIJK uit Liempde en bij die weder zou uitverkocht hebben aan zijne Clientèle.

BOXTEL, 19 Februari 1913.

PETER VOETS.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje:
1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,
Molenstraat, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Begin van Tering
volkomen genezen

De heer G. Stoffels, landbouwer te Obbicht (L.), verklaart het volgende:

„Gedurende twee en een half jaar had ik de tering onder de leden. Ik had pijn op de borst en tusschen de schouderbladen. Ik gevoelde mij altijd koortsig, lamgeslagen en viel met den dag af. Ik hoestte onafgebroken en vooral 's nachts was het vreeselijk. Ik dacht dat mijn longen vaneen scheurden, terwijl ik vreeselijk zweette. Toen kocht ik een flesch ABDIJSIROOP. Ik begon veel slijm op te geven en de hoestaanvallen, die altijd zoo zwaar waren, werden gemakkelijker en losser. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop gevolgd en ik kan verklaren dat het een prachtig middel is, want thans ben ik van mijn kwaal genezen en even sterk en gezond als vroeger.

door de

De heer G. STOFFELS, volgen portret.

Aarzelt niet meer als gij hoest, als gij aan keel of longen lijdt Uwe hulp is de

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

welke onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitus, kink- en slijmhoest en alle borst- keel en longaandoeningen geneest.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

No. 18 ZATERDAG 1 MAART 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5811.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

GEEN VERTROEBELING!

Zooals wij reeds meermalen beweerden, heeft het vroegere gemeentebestuur op een zeer ongewone, onbillijke manier een raadsbesluit uit het jaar 1896 toegepast.

Volgens dat besluit moest er bij den huizenbouw betaald worden voor eventueele rioleering.

Dat besluit heeft men zóó toegepast: Eenige personen heeft men laten betalen, van anderen geen cent gevorderd.

Onder diegenen welke men niet liet betalen, waren er, die zoover buiten de kom bouwden, dat er in geen honderd jaar uitzicht op rioleering bestaat.

Doch daar staat tegenover, dat men anderzijds menschen wèl heeft laten betalen, ofschoon die ook ver buiten de kom bouwden, waar ze in geen menschenleeftijd een rioleering hoefden te verwachten.

* * *

Onze geachte persconfrater schrijft tegen deze onze beweringen ellenlange artikelen, waarin hij om de heele zaak heendraait als een kat om de muis.

Met dien verstande, dat de kat ten langenleste de muis beetpakt.

De D. en A. wacht zich echter wel deze ernstige zaak, voor het publiek en de gemeente van 't allergrootste belang ook maar eenigzins aan te roeren.

Ze zegt, dat de eerste huizen van de van Oerle's vóór 1896 gebouwd zijn. Dat weten we ook.

Doch ons beweren is, dat er niet betaald is voor huizen nà 1896 gebouwd.

Van huizen vóór dien tijd gebouwd, kon er niet betaald worden, want toen bestond het raadsbesluit nog niet.

Ook is er door v. d. Eerden niet 't eerst betaald. Dat zal best waar zijn.

Doch daar gaat 't dan in deze heele kwestie niet over.

't Gaat daar vooral over, dat men den eenen door de vingers zag en den anderen behoorlijk om zijn geld kwam vragen.

De D. en A. beweert nu, dat wij de zaken verkeerd voorstellen.

Wij hebben haar reeds het voorstel gedaan, dat zij dan hare voorstelling ervan zou geven.

Doch dan wijst ze ons op de twee in dit artikel den lezers meegedeelde onjuistheden.

En voor de rest doet ze niets meer dan wat op ons schelden, en ons van stommiteiten beschuldigen.

Onze lezers weten, hoeveel wij ons daar van aantrekken.

Dus om ons hoeft ze dat niet te laten.

Misschien, dat ze het voor haar eigen eer zal nalaten, nu een tiental dagbladen den lande met hare schoone strijdmanieren hebben bekend gemaakt.

* * *

Wij gaan echter voort gemeentezaken te behandelen, zonder aanziens des persoons.

En als wij b.v. den tegenwoordigen raad of de tegenwoordige wethouders op dergelijke onbillijkheden betrappen, die zoo zeer het geldelijk belang van ingezetenen en gemeente kan raken, dan zullen wij met klem onze stem daartegen verheffen. R.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Het proces der autobandieten.

Het proces der auto-bandieten werd voortgezet met de verdediging van Medge en Kibaltchiche. Voor dezen eerste, beschuldigd van den dubbelen moord te Thiais, pleitte advocaat Lebreton, die zijn pleidooi op zeer dramatischen toon begon: „Ah! zoo riep de verdediger uit, was ik niet gebonden door het beroepsgeheim, hoe zeker zou ik zijn Medge en Carrouy, dat uwe hoofden niet zouden vallen. Maar ik hoop dat degene die den heer Moreau vermoord heeft en madame Arfeux deed stikken, hier voor het einde van het proces zal komen verklaren dat Carrouy en Medge onschuldig zijn en dat hij zal uitroepen: „Ik ben den moordenaar!"

Indien hij anarchist gebleven is zal hij komen."

Dit begin van het pleidooi maakte een diepen indruk in de zaal. Iedereen zat reeds met spanning te staren of de eigenlijke moordenaar niet kwam opdagen. Hij kwam niet en mr. Lebreton zette zijn pleidooi voort. Hij verhaalde hoe Medge van kok dief werd en verklaarde dat zijn client wel eens diefstal gepleegd had, doch niet schuldig was aan misdaden, waarvan hij beklaagd wordt. Medge had gestolen enkel en alleen om zijn gezellin, die ernstig ziek was, uit de ellende te redden.

„Heeren gezworenen", zoo vervolgde Lebreton, „gij moet oordeelen zonder vrees, maar ook zonder haat. Het schijnt dat in het huis van de misdaad te Thiais de vingerafdrukken van Carrouy en Medge zijn opgenomen. De heer Bertillon beweert te mogen verklaren dat de vingerafdrukken van Medge, die van een kok zijn. Maar Bertillon vergeet dat madame Arfeux een keukenmeid was. De sporen, die men in den tuin te Thiais opgenomen heeft, zijn volstrekt niet de voetsporen van Medge.

Er is tegen mijn client nog de getuigenis van madame Dragon; maar welke waarde mag men hechten aan de getuigenis eener vrouw, die in een paar maanden tijds drie verschillende personen herkent voor de moordenaars? Toen de persoonsbeschrijving van Medge opgaf vergat zij er bij te voegen dat hij een baard droeg, iets wat nog al in het oog springt. Aldus bestaat er geen enkel stoffelijk bewijs tegen Medge; hij moet derhalve vrijgesproken worden. Zendt gij, heeren gezworenen, Medge naar het schavot, dan zal de verantwoordelijkheid daarvan op den procureur-generaal vallen.

Vervolgens hield dezelfde advocaat een pleidooi voor Kibaltchiche, voor wien hij vrijspraak vroeg.

Daarop kwam advocaat de Moro-Gaffieri aan het woord om voor Dieudonné te pleiten. „Ik moet", zoo zeide hij, „den ongelukkige redden, die onschuldig is en wiens terdoodveroordeeling door uw gevraagd wordt. Zal ik er in slagen? Ik weet het niet, maar wel weet ik dat ik een goede zaak verdedig. En dat geeft mij de kracht De advocaat trachtte dan aan te toonen dat Dieudonné niet bij den aanslag in de rue Ordener was tegenwoordig geweest.

Woensdag zijn de debatten van het sensationeel proces — na 23 zittingen — geëindigd. De verdediger van Callemin, advocaat Boucheron, zette zijn pleidooi voort. Het openbaar ministerie heeft, zoo zeide hij, een heele reeks verschrikkelijke beschuldigingen tegen Callemin ingebracht. Ik moet en wil u bewijzen dat de beschuldigingen op geen zekere bewijzen gegrond zijn. Er kan Raymond Callemin slechts verweten worden een reis naar Holland gemaakt te hebben en het verzenden van een telegram. Maar gij moogt hem niet veroordeelen voor de misdaden van de rue Ordener, der place du Havre, van Montgeron en van Chantilly, want niets heeft u bewezen dat hij er in betrokken is. Om een mensch naar het schavot te zenden, heeren gezworenen, moet gij in geweten overtuigd zijn van zijn schuld - er mag in uw hart niet de minste twijfel zijn.

Men beschuldigt Callemin van medeplichtigheid aan den aanslag der rue Ordener. Maar dat men eens uiteenzette wat Callemin bij dien aanslag deed. Men weet zelfs niet welke rol Callemin in dit drama had?

Raymond la Science is ook beschuldigd van medeplichtigheid aan de diefstallen van de auto's te Béziers en te Saint Mandé, van den moord op den agent Garnier, van den aanslag te Pontoise, van de moorden te Montgeron en te Chantilly en van lid te zijn van een bandietenbende.

Mr. Boucheron onderzocht een voor een al die punten, ging al de getuigenissen na en trachtte daarin tegenstrijdigheden te vinden. Hij eindigde met de vrijspraak van Callemin te vragen.

Callemin vroeg daarop het woord. Met spanning keek het publiek naar de misdadigers, van wie de meesten met angstige gezichten voor zich uit zaten te staren.

Callemin kreeg het woord: Mijnheer de procureur generaal, zeide hij, heeft mij voorgesteld als een bandiet, maar ... Na een lang en pijnlijk zwijgen ging Callemin weer zitten. Zijn advocaat sprak in zijn plaats voort: Callemin is geen bandiet, maar een zachtmoedige, wijsgeerige jongen, zeide hij.

Dieudonné en Monier, van wien men eveneens een verklaring verwachtte bleven zwijgen en staarden met angstige blikken in de zaal.

Soudy, de ziekelijke man, stond dan op en verklaarde met bevende stem: Ik ben niet de man met de karabijn. Mijn handen zijn niet met bloed bezoedeld Schenk mij de vrijheid weer; ik heb recht om te leven. Ondanks alle leugens der getuigen houd ik staande dat ik onschuldig ben. Nooit ben ik te Montgeron geweest evenmin als in Chantilly. Ik ben anarchist maar geen bandiet.

Gauzy zwoer plechtig dat hij onschuldig was. Ik heb vertrouwen in de heeren gezworenen.

Carrouy verklaarde: Tot mijn 27ste jaar leefde ik zeer eerlijk, daarna deed ik dingen, die verkeerd waren, doch ik ben geen moordenaar. De heeren gezworenen kunnen met mij doen wat zij willen.

Medge beweerde dat hij onschuldig was. Madame Dragon, zoo zeide hij, heeft gelogen en de heer Bertillon heeft zich met zijn systeem vergist. Op de eerste plaats vraag ik u de vrijspraak van vrouw Barbe Leclerc. Zij heeft niets gedaan en reeds te veel geleden.

Rodriguez was zeer kalm. Hij vroeg dat de jury hem zou vrijspreken. Ik heb reeds tien veroordeelingen achter den rug, zeide hij, maar dit is geen reden om er nog een elfde bij te voegen. Ik ben onschuldig. Veroordeelt ge mij tot gevangenisstraf, goed, maar niet tot dwangarbeid, want dat heb ik niet verdiend. Ik wil liever dat gij mij ter dood veroordeelt dan tot de galeien.

Madame Maitrejean, van de „Anarchie", weende als een kind. In roerende bewoordingen smeekte zij de jury om vrijspraak. Ik heb niets misdaan, zoo zeide zij, ik heb noch gemoord, noch gestolen. Ik heb twee kleine kinderen en wat zal er van hen zonder mij worden?

Kibaltchiche verklaarde dat er tusschen alle beklaagden maar één band bestond n.l. de anarchie. Madame Maitrejean en ik hebben niets misdaan. Indien men ons veroordeelt dan is dit om onze denkwijzen, omdat wij anarchist zijn. Ik wil niet dat men ons beschouwt als bandieten en moordenaars.

Callemin en Soudy onderbraken Kibaltchiche en scholden hem uit voor een lafaard, bewerende dat ook zij geen bandieten en lafaards zijn.

Kibaltchiche: Ik weet wel, dat men u van verschrikkelijke misdaden beschuldigt, doch ik klaag u niet aan. Integendeel ik wensch dat gij zult worden vrijgesproken.

Marie Vuillemin, vrouw Schoofs, smeekte de juryleden dat zij naar hare moeder zou mogen terugkeeren.

Ten slotte bekende Crozat de Fleury dat hij onvoorzichtig geweest was. Hij riep het medelijden in van de jury en beloofde plechtig zijn leven te zullen beteren.

Daar niemand meer iets te vragen had, sloot de voorzitter de debatten en werd overgegaan tot voorlezing van de 383 vragen, waarop de gezworenen te antwoorden hadden. Des namiddags kwam de jury in raadkamer bijeen om de uitspraken te bepalen. Na 13 uur vergaderens verscheen de jury weer in de rechtzaal, waar zich een kolossale menigte verzameld had. Onder doodsche, spannende stilte las de voorzitter de uitspraken.

Volgens het verdict der jury bestaan verzachtende omstandigheden voor Dett-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

12

„Mijn boeleeren?" Als geëlectriseerd, met vlammend rood op het aangezicht, richtte Anna zich op. „Neem dat woord terug... Gij spraakt van mijn trouwen man, van den vader mijns zoons".

In den uitroep van verbazing der opspringende oude vrouw, mengde zich de smartelijke kreet van haar kleinkind. „Hoe, schipper Frans?"

„Gij moet het toch weten — iemand moet ik hebben, voor wien ik mijn hart kan uitstorten. Fred, Fred, — indien ik het niet bij u vind, moet ik sterven... Alleen kan ik het niet dragen... tot zijn vader te gaan... zoo koud, zoo hard!"

Als een broeder de vernederde zuster trok Fred de wanhopige tot zich.

„Anna, wil je mij vertrouwen?" vraagde hij zacht. „Je moet het... je voelt het".

„Maar wij moeten alles weten", riep de oude vrouw. „Eerder kan ik geen raad geven, tot niets de hand bieden. Dus schipper Frans..."

„Frans Eerekrans, de zoon van den koopman Thomas Eerekrans te Hamburg", viel Anna haar in de rede. „Sinds vandaag verblijft zijn vader te Scharnrode".

„Daaraan heb ik nooit getwijfeld", zeide Fred zacht. „En de oude heer weet van uwe verhouding niets?"

„Hij durfde niet eerder. Dat ik de vrouw van Frans ben, weet slechts de oude Nielsen en de zuster van dominee Holm, die ons getrouwd heeft en bij wie onze zoon goed verzorgd wordt. In de vroegte wilde ik ons kind halen, met hem mij voor de voeten van den strengen vader neerwerpen en zijn zegen afsmeeken... Ik heb de goede vrouw reeds geschreven, George gereed te houden en nu, nu..."

„Anna Werner", — Oud-Maryke trad op de vrouw van Frans toe — „dat is de vloek der geheimzinnigheid, de vloek van den hoogmoed, die u heeft getroffen. Wat had jij, eenvoudig kind van het Oude-Land, met den jongen Hamburger koopman uit te staan? Eerder schonk onze keurvorst jou zijn zoon, dan Thomas Eerekrans je den zijne gaf, — de man, die zijn zuster verstiet en hongeren liet, omdat zij een Franschman tegen zijn wil gehuwd had. Voeg je naar het lot, dat God je overzendt en laat Hem de zaak over. Valt Frans als een offer van Fransche gerechtigheid, dan zullen wij voor den jongen en jou wel uitkomst vinden... of liever ik, want Fred vertrekt morgen reeds. Van den ouden Eerekrans hoop ik evenwel niets. Die bedankt de Franschen nog, omdat zij zijn zoon doodschieten en het groote handelshuis Eerekrans daardoor de schande besparen, eene Oudlandsche boerendochter als mevrouw Eerekrans te moeten begroeten".

„Is dat de troost, is dat de redding, waarom ik smeek?" riep Anna. „Fred, en gij?"

„Ik? Ik verlaat je niet, Anna; ik ben er trotsch op, je vriend te heeten. Nu vertrek ik niet, ten minste niet eerder, voor dat ik je geborgen weet. Ik ben van meening, dat je met den ouden Eerekrans spreken moet, nog in dezen nacht, op dit oogenblik. Het is misschien eene beschikking Gods, dat hij naar Scharnrode kwam. Hij zou geen menschelijk hart bezitten, indien hij koud en hard bleef. Kom, Anna. Niet alleen laat ik je niet; ik breng je in de herberg, tot bij mij. Wikkel je in je mantel; het is koud en stormachtig; ik steek de lantaarn aan en neem mijne mu's. Grootmoeder, ga slapen... ik smeek u daarom, want het kan wel schemeren, voordat ik huiswaarts keer".

„Fred!"

„Ik doe mijn plicht. Goeden nacht, grootmoeder; bid voor ons!"

Hij sloeg den verwarmenden mantel om Anna's willooze gestalte. Hij zelf drukte de pelsmuts diep over het voorhoofd, nam de altijd gereedstaande lantaarn van het bord en voerde Anna, die als in verdooving alles begaan liet, zorgvuldig over den drempel van het huis.

Oud-Maryke hield hem niet terug. Het was voor haar genoeg: dat hij voorloopig voor haar behouden bleef; de rest zou zich wel vinden.

De rest! — Haar was het lot niet onbekend, dat den zoon van Thomas Eerekrans wachtte, tengevolge van haar verraad. Voor de eerste maal week de koortsachtige opwinding der laatste uren voor rustig overleg. Dat echter, en aan de waarheid twijfelde zij niet, de man, over wiens hoofd zij den dood had bezworen, echtgenoot en vader was, dat trof haar als een donderslag. Doch maar al te spoedig kreeg haar oude trots weer de overhand.

„Alzoo heeft men in Oud-Maryke niet genoeg vertrouwen gesteld", gromde zij in zich zelve. „Fred was goed genoeg om als kootjongen dienst te doen! Verder was het niet noodig hem eenige inlichting te geven. Nu plukken zij de vruchten van hunne geheim-houderij. Mij spijt het alleen om den kleine — dat onschuldig kind. Ik wilde, dat ik aan hem kon goedmaken, wat ik gedaan heb. Verloochent de oude het — als het ergste geval aangenomen — dan moet mijn Fred de rechtmatige weduwe van den zoon huwen. Het kind neem ik tot mij — alles kan nog ten goede gekeerd worden, alles. Als slechts de knaap maar niet op zijn vader gelijkt — ik zou het niet kunnen uitstaan".

Vermoeid en verslagen had zij zich in haar leunstoel neergezet en bleef sprakeloos. Iedere zenuw werd strak gespannen, zoo dikwijls buiten gedruisch gehoord werd. De wind had aan sterkte verloren; een fijne, dichte regen viel uit de zwarte wolken neer en maakte de paden onbegaanbaar. Toch scheen de dorpsstraat, ondanks den nacht, door wandelaars te worden betreden.

Met bliksemsnelheid had het gerucht van het voorgevallene zich van de herberg uit door het dorp verspreid en de slapers uit hunne rust doen opschrikken. Zoodra men Anna en Fred herkende, werden zij door nieuwsgierige vragers omringd. De kleinzoon van Oud-Maryke had evenwel geen lust, op deze vragen te antwoorden; door te wijzen op zijne gezellin, wenkte hij te zwijgen en zette zijn weg naar de herberg voort.

De gelagkamer was verlicht; op den drempel kwam hun de waard met verstoord gezicht tegemoet loopen. De heer Thomas Eerekrans zouden zij noch beneden noch op zijne kamer vinden; weinige minuten geleden had hij zijne kamer verlaten om zich naar den kommandant der douaniers, luitenant Maubourg, te begeven. Fred vernam, dat Nielsen, door een schot in de borst, doodelijk gewond, onder strenge bewaking, in het dorp lag. De weinige gevangenen waren, daar eene passende gevangenis ontbrak, gebonden in eene nabij de kommandantswoning gelegen remise opgeborgen. Men sprak er van, dat schipper Frans en Hein Cornelsen nog denzelfden nacht zouden worden doodgeschoten.

Fred's oor luisterde met opmerkzaamheid naar de woorden van den herbergier. Zijne oogen waren echter geen oogenblik van Anna's gelaat geweken; de marmeren strakheid harer trekken joeg hem angst aan; hij vatte haar hand — zij was ijskoud en droog.

„Ik ben er zeker van", zeide hij, van hoop blijk gevend, die hij niet bezat, „dat de rijke heer Eerekrans wel raad zal weten. Wat komt het er bij hem op een honderdduizend aan? Het is zeker, dat de geheele zaak voor zijn huis ondernomen is; met eer en vermogen is hij voor de offers derzelve verantwoordelijk. Voordat hij het resultaat van zijne poging kent, kunnen wij niets doen, Anna; hij is sterker dan wij. Ga naar de kamer van den ouden heer... gij zult haar wel aan Anna Werner willen wijzen, Hartman", wendde hij zich tot den herbergier. „Zoodra hij thuis komt, heeft zij met den ouden heer te spreken. Ik wil intusschen zien, of ik hem treffen kan, als hij bij den luitenant van daan komt; ik dien hem mede te deelen, dat Anna hem verwacht of haar tot hem brengen".

De waard haalde de schouders op. „Wat heeft zij met den ouden heer uit te staan? Ja toch, schipper Frans... Het engelke is in zijn dienst geschied... Zij mag in mijn woonkamer den terugkeer van mijnheer Eerekrans afwachten; in zijne kamer laat ik haar niet binnen; daar behoort zij niet".

Fred had een antwoord op de tong, maar hij onderdrukte het, want Anna was opgestaan.

weiler, Belonie, Kibaltchiche, Benard, Poyer, Carouy, Medge, Orozat de Fleury en Reinert.

Rodriguez, mad. Maitrejean, vrouw Schoofs, en Barbe Leclerck zijn vrijgesproken.

Kunnen ter dood veroordeeld worden: Dieudonné, Callemin, Soudy en Monier.

De anderen zijn schuldig bevonden maar voor hen gelden verzachtende omstandigheden, of zij zijn schuldig aan misdaden en misdrijven, waarvoor de doodstraf niet kon geëischt worden. Msb.

Callemin legde bekentenissen af.

Voordat het hof in raadkamer ging om de straffen te bepalen, vroeg de president aan de beschuldigden, of ze iets te zeggen hadden over de straffen. Wanneer de beurt aan Callemin is, roept deze: „voor mij persoonlijk heb ik niets te zeggen, maar ik wil u wat anders zeggen. Het is niet Dieudonné, die op Caby geschoten heeft; Garnier en ik hebben Caby aangevallen. Ik zal hierover een brief schrijven aan den procureur-generaal."

Groote beweging in de zaal: een bekentenis! De eerste bekentenis.

Dieudonné's advocaat stelt snel conclusies op. Callemin zegt nog: „het beste bewijs, dat Caby niets gezien heeft en zich vergist, is wel, dat hij mij nooit herkend heeft, terwijl ik hem toch zijn geldtasch afgerukt heb. Dieudonné was er niet bij. Ik zal het bewijzen!"

De zaak der auto-bandieten is dus nog niet uit, al zou ook straks het hof de ter dood veroordeeling over Dieudonné moeten uitspreken. Er is groote kans dat revisie voor Dieudonné zal verkregen worden.

Het Hof komt binnen om de straffen uit te spreken. De beschuldigden, die den geheelen nacht in angstig wachten doorgebracht hebben, zien er in het morgenlicht vaalbleek en doodvermoeid uit. Ze staan allen op en rekken de halzen in bange spanning. Dan leest de President het vonnis:

Dieudonné, Callemin, Monier en Soudy werden ter dood veroordeeld. Carouy en Medge tot levenslangen dwangarbeid. De Boe tot 10 jaar opsluiting, Benard eveneens tot 10 jaar, Kibaltchiche tot 5 jaar evenals Poyer. Crozat de Fleury tot 5 jaar, Dettweiler tot 4 jaar evenals Belonie. Gouzy tot 18 maanden. Jourdan eveneens 18 maanden en Reinert tot 1 jaar. Madame Maitrejean, Maria Schoofs, Barbe Leclerck en Rodriguez werden vrijgesproken. N. R. Ct.

Carouy pleegt zelfmoord.

Na afloop van de zitting werden Carouy en zijne medebeschuldigden naar hunne cellen in de Conciergerie geleid. Nadat de bewakers hen gefouilleerd hadden, werd hun toegestaan zich ter ruste te begeven. Vijf minuten later bij het doen der ronde, bemerkte een bewaker, dat Carouy, die schijnbaar sliep, een groenachtige stof rondom den mond had. De bewaker maakte alarm en toen bleek, dat de veroordeelde een stuk stof in de mondopening had. Men trok de stof er uit, waarbij bleek, dat het de vinger van een handschoen was. Waarschijnlijk werd deze handschoenvinger, die vergift bevatte, aan den veroordeelde gegeven gedurende de schorsing der zitting op 't oogenblik, dat de getuigen bij de veroordeelden werden toegelaten. De gevangenisdokter Paul werd geroepen en liet Carouy melk drinken, hetgeen zonder uitwerking bleef. Carouy stierf om 10 minuten over negen. Men heeft niet kunnen ontdekken van welken aard het vergif was. Het lijk zal in den namiddag naar de Morgue worden overgebracht voor de lijkschouwing. Tel.

De legeruitbreiding.

De dienstplichtigen in het kanton Cadrillac sur Garonne hebben een vaderlandslievende betooging gehouden. Toen de prefect van de Gironde hun vroeg hoe zij dachten over het herstel van den 3 jarigen diensttijd, antwoordden allen dat zij hiertegen geen bezwaar hadden, mits die zou worden toegepast op alle dienstplichtigen.

Onmiddellijk teekenden 25 hunner voor drie jaar. Zestien gemeenten in het kanton hebben de dienstplichtigen inlichtingen doen toekomen over den dienst gedurende drie jaar. N. R. Ct.

Duitschland.

De Duitsche legeruitbreiding.

De Lokal Anzeiger bestrijdt heden-avond officieus het bericht van de Temps, dat de nieuwe Duitsche legerwet de vredesterkte van het Duitsche leger op 865,000 man zal brengen. De legerwet zal, zoo zegt het blad, den grondslag van een rustige en geleidelijke ontwikkeling van het leger niet verlaten en nieuwe legereenheden zullen slechts in zooverre gevormd worden als het leger zonder moeite opnemen kan. Aan een vermeerdering der groote eenheden, het scheppen van nieuwe legerkorpsen, wordt niet gedacht, het is alleen te doen om een beter gebruik van den dienstplicht door uitbreiding der lichtingen.

De Tägliche Rundschau verneemt, dat de nieuwe legerwet niet meer dan ¼ millard ineens zal eischen, dit ter bestrijding van de bewering der Germania, dat de kosten een vol millard zouden bedragen. De jaarlijksche terugkeerende verhooging, zegt de Tägliche Rundschau, zal nog belangrijk onder ¼ millard blijven.

België.

De Belgische handleten.

De drie personen, die in verband met den diefstal te Meijsse en den moord op de gendarm van de Wouwer gearresteerd werden, zijn Woensdag met het andere slachtoffer geconfronteerd. Deze herkende de aangehoudenen niet, maar verklaarde tevens dat hij den moordenaar slechts van achteren gezien had.

De toestand van den genoemden gendarm is nog altijd dezelfde. Zijn ongelukkige makker, die bij de vervulling van zijn plicht het leven liet, is gisteren onder groote plechtigheid begraven.

Diefstal van diamant.

Naar wij vernemen, kwam eenige dagen geleden een diefstal voor op de diamantslijperij van de firma E. van Dam, te Antwerpen. Dinsdag moesten alle arbeiders in verband met dien diefstal ophouden met werken. Ook te Amsterdam waren een tiental arbeiders genoodzaakt te stoppen. Den volgenden dag konden zij evenwel allen weer den den arbeid hervatten. Vier werklieden te Antwerpen zijn inmiddels ontslagen.

Engeland.

36 Millioen voor Advertenties.

Op een vergadering van handelslui, gisteren in het Cecil-Hotel te Londen gehouden, waarover het belang van adverteeren gesproken werd, deed de bekende „chairman" van de Pears soap onderneming mr. Barralt enkele interessante mededeelingen over het succes, dat het goede en vele adverteeren en reclame maken medebrengt.

Mr. Barralt verklaarde, dat hij in de 23 jaren, dat hij aan het hoofd der onderneming stond, voor 36 millioen gulden „veradverteerd" of voor reclame uitgegeven had. Daaraan alleen schreef hij het succes van de Pear's soap toe.

Hij kwam ook op tegen de bewering, dat advertentiekosten noodzakelijk den prijs van de aanbevolen artikelen moesten doen stijgen. Het tegendeel was waar. De groote omzet door de advertenties veroorzaakt, had hem in staat gesteld zijn zeep tegen 30 pCt. lager prijzen te verkoopen dan wanneer hij niet geadverteerd had....

Mr. Barralt kan het weten!

De Zuidpool-expeditie van dr. Mawson.

De Engelsche bladen hebben, naar de N. N. Ct. meldt, nog eenig nader niews over de Australische Pool-expeditie van dr. Mawson.

Zoo weet men nu dat luitenant Ninden dood vond door in een gletsjerspleet te vallen. Hij was 25 jaar.

De andere doode is dr. Merz; hij was — naar wij lezen — wereldkampioen in het „ski"-loopen. Hoe hij aan zijn eind kwam vinden wij niet meegedeeld.

De mannen, die op Adélie-land zijn achtergebleven met Mawson en die nog niet weer aan de kust terugwaren, toen de *Aurora* daar kwam om hen te halen, zijn niet bekend. In een der telegrammen staat, dat Mawson met zes anderen „wegens onvoorziene omstandigheden heeft moeten overwinteren". Maar de landingsgroep van Mawson bestond buiten hemzelf en de twee omgekomen uit elf man. Wellicht bevinden zich de vijf overigen aan boord van de *Aurora*.

Anglicaansche Benedictijnen.

Gedurende ruim een jaar waren de Anglicaansche Benedictijnen in correspondentie met den aartsbisschop van Kantelberg en den bisschop van Oxford. Zij wilden dezen laatsten kiezen als „Episcopal vicitor" hunner abdij.

De correspondentie is nu geëindigd, omdat de communiteit zich in geweten niet kan onderwerpen aan de voorwaarden, welke de bisschop voor het aannemen van dit ambt stelde.

Deze voorwaarden — zoo zij aanvaard werden — zouden een practische verloochening zijn van hun geloof en van de practijk, welke zij er gedurende de laatste vijftien jaren op na hielden.

Onder deze omstandigheden voelt de communiteit dat zij niet langer aangesloten kan blijven bij de Anglicaansche Kerk; het zou ontrouw wezen aan hun aangenomen geloofsbeginselen. Daarom hebben de Fathers besloten tot de katholieke Kerk over te gaan en zij hopen en trachten bij de Roomsche Benedictijner orde aangesloten te worden. Hgz.

Amerika.

Een merkwaardige vlucht.

Tot wat een postduif in staat is, bleek dezer dagen te New-York.

In een groot hotel dezer stad bezit men een duivenhok. Een reiziger had twee duiven van dit hok megenomen bij zijn vertrek naar Europa en in volle zee, aan boord van den stoomer *Prins Friedrich Wilhelm*, liet hij een dier duiven in vrijheid, tevens den eigenaar per marconigram ervan kennisgevende.

's Anderendaags bemerkte een der bedienden van het hotel de duif in kwestie, die uitgeput voor zijn voeten neerviel. Een briefje was aan haar poot gehecht[illegible] uit bleek dat zij werd opgelaten [illegible] een afstand van 765 zeemijlen [illegible]ew-York (zijnde ruim 1271 kil.) en [illegible]uren noodig had om den waterpl[illegible]ver te steken.

Het is [illegible]nu niet te gelooven, dat een duif [illegible]zen afstand in één vlucht heeft kui[illegible] afleggen.

Binnenlandsch Nieuws.

G. J. C. A. Pop.

Bij Kon[illegible]besluit van 25 Februari is aan den h[illegible] J. J. C. A. Pop, op zijn verzoek, [illegible] 3 Mei, eervol ontslag verleend [illegible]ne betrekking van directeur-gen[illegible]der posterijen en telegraphie, m[illegible]dankbetuiging voor de door hem [illegible] die betrekking aan den lande bewezen diensten.

Overreden.

Donderdagmiddag ongeveer halfvier is, naar de [illegible]rnh. Ct. meldt, te Velp, ter hoogte v[illegible]den overweg bij de Unie, een jongen [illegible]n een jaar of tien, die de lijn wilde[illegible]ersteken, door den trein gegrepen en [illegible]dood.

De actie in [illegible]t sigarenmakersvak.

De bon[illegible]n den Algemeenen Nederlands[illegible]amarbewerkersbond heeft beslo[illegible]den leden bij referendum te vra[illegible]ken het bondsbestuur een crediet te verleenen van f 25,000, ten behoeve van de uitgesloten sigarenmakers.

Bij het stoeien.

Een paar knapen te Winterswijk waren aan het stoeien. Een van hen gaf den 10-jarigen Wijenborg met de klomp aan de voeten een zoodanigen schop tegen den buik, dat de kleine ineenzakte. Men vreest voor buikvliesontsteking. Hij is terstond naar het ziekenhuis te Arnhem overgebracht. Men vreest voor het behoud van zijn leven. Tel.

Treinongeluk.

Een onregelmatigheid, die ernstige gevolgen had kunnen hebben, bracht gisteren belangrijke treinvertraging teweeg. Toen de goederentrein 1663 ter hoogte van seinhuis C. te Amsterdam W. P. gekomen was, kwam deze in aanraking met een gedeelte van een rangeertrein.

Hoewel geen ontsporing het gevolg was, werd toch materieele schade toegebracht. De trein kon zijne bestemming niet volgen omdat de beschadigde deelen eerst moesten worden uitgezet.

Mgr. J. M. Drehmanns.

Z. D. H. de Bisschop van Roermond, Mgr. Josephus Drehmanns, wordt den 16en April a.s. 70 jaar.

De Tijd deelt een en ander omtrent zijn levensloop mee:

„In hetzelfde jaar zijner priesterwijding (1866) werd Mgr. Drehmans benoemd tot professor aan het Bisschoppelijk College te Weert. Meer dan 20 jaren bleef hij daar werkzaam; in 1887 werd professor Drehmanns benoemd tot hoogleeraar aan het Groot;Semenarie te Roermond. Tijdens zijn leeraarsambt te Weert verschenen van zijn hand een Latijnsche en een Hoogduitsche spraakleer.

Zooals we reeds schreven werd prof. Drehmanns in 1887 door Mgr. Boermans benoemd tot hoogleeraar aan het Groot Seminarie, ter opvolging van Mgr. dr. Hoefnagels. Hij doceerde de H. Schriftverklaring en was een der bekwaamste en ijverigste medewerkers aan de nieuwe Schriftuurvertaling, welke door hoogleeraren onzer seminariën werd ondernomen; de heerlijke vertalingen van de Psalmen zijn van Mgr. Drehmanns.

Den 12den Juni 1899 werd hij benoemd tot bisschop-titulair van Phacusa en coadjutor van wijlen Mgr. Boermans, met recht van opvolging. Den 22sten Juli 1899 werd hij als zoodanig geconsacreerd en 5 Februari 1900 werd hij geïntroniseerd als Bisschop van Roermond. In het voorafgaande jaar was hij nog benoemd tot kanunnik van het kapittel, ter opvolging van Mgr Linders, deken van Sittard.

Tijdig heeft Mgr. begrepen, dat wil de katholieke bevolking, speciaal van Zuid-Limburg, tengevolge van de industrie, die niet te keeren is, katholiek blijven, er speciale maatregelen moeten getroffen worden. En zoo trokken naar de mijnstreek de Franciscanen, en bouwden er nabij Heerlen, midden onder de mijnmenschen, een klooster en een kerk; de Conventueelen uit Urmond zullen nabij Hoensbroek (staatsmijn Emma) ook een klooster met kerk bouwen; de Franciscanen openen daar spoedig een R. K. Hoogere Burgerschool te Heerlen. En voor een paar jaren werd dr. Poels, de Washingtonsche oud-hoogleeraar, door Mgr. Drehmanns benoemd tot aalmoezenier der mijnarbeiders.

Mgr. Drehmans bezit in hooge mate de gave van het woord. Ofschoon zijn stem niet verdragend is, zijn woorden zijn steeds gewikt en gewogen, en zijn redevoeringen en toespraken boeien den toehoorder van het begin tot het einde, zoowel door inhoud als door keurige verzorging van stijl. Mgr. Drehmanns is een geboren diplomaat; niet licht zal hij meer zeggen, dan hij kan verantwoorden.

Het sociale vereenigingsleven niet alleen, doch ook de zuiver kerkelijke vereenigingen, werden door hem krachtig bevorderd.

Jeudige dieven.

De politie te Almelo is er in geslaagd de hand te leggen op een dievenbende, bestaande uit een tiental jongens van pl.m. 12 jaren. De knapen hadden in den laasten tijd bij verschillende ingezetenen der stad o.a. ontvreemd 600 sigaren, een halve ham, bussen cacao, reepen chocolade, een mondharmonica, flesschen boerenjongens, wijn, voetballen enz. enz. De daders hebben alles bekend.

Ook verleden jaar was te Almelo een dergelijke dievenbende door de politie ontmaskerd.

Boterknoeierij.

Voor het kantongerecht te Breda heeft Vrijdag terechtgestaan de boterhandelaar L. J. C. M. J., wonende te Breda, beklaagd „dat hij op 1 Juni 1912 te Breda in een mand een kluit op boter gelijkende waar heeft vervoerd, welke waar dienen kon boter te vervangen en vetbestanddeelen bevatte, die niet van melk afkomstig waren, terwijl niet op alle verpakkingen het woord „margarine" voorkwam".

Verdediger trad op mr. Hartog van Bergen-op-Zoom.

Uit de verklaringen van den inspecteur van de Rijkscontrôle en den visiteur bleek, dat dezen in een aan het station staande spoorwegwaggon hadden aangetroffen 23 botermanden, waarvan ze er één geopend hadden. Bovenin hadden ze vier kluiten boter met het rijkscontrôlemerk gevonden, daaronder evenwel zes kluiten op boter gelijkende waar, die, na onderzoek van een genomen monster, margarine bleken te wezen.

Beklaagde was in den waggon gekomen en had met de ambtenaren gesproken. Aanvankelijk had hij voor het genomen monster geldelijke vergoeding gevraagd, doch later had hij afgezien van zulk een vergoeding.

Verschillende getuigen waren gedagvaard en legden vaak tegenstrijdige verklaringen af. Bekl. erkende dat er op 1 Juni voor hem boter was geladen aan het station, doch ontkende, dat de boter, waarvan een monster was genomen van hem was.

De ambtenaar van het O. M. achtte dit bewezen en eischte, waar beklaagde reeds lang bij de Rijks-botercontrôle bekend staat als een boterknoeier veroordeeling tot 2 maanden hechtenis.

Mr. Hartog betwistte, dat de boter, waarvan een monster was genomen, van beklaagde was. De dagvaarding was duister; het is allerminst bewezen, dat gedurende het vervoer geen vermelding op de manden stond, dat ze margarine bevatte. Al was de identiteit van de boter bewezen, dan was beklaagde niet strafbaar.

Ten derde moet de dagvaarding inhouden de feiten als zo zijn. Bekl. nu heeft zeker niet de manden vervoerd; misschien doen vervoeren.

Wat betreft den slechten naam, dien bekl. bij de botercontrôle zou hebben deze vindt zijn oorzaak alleen in praatjes van anderen en in een anoniem schrijven. Bovendien is hier geen sprake van een poging om margarine te verkoopen voor natuurboter.

De zending ging naar België. Volgens een daar geldende wet moet alle margarine sesam-olie bevatten en mag geen margarine worden ingevoerd, wel natuurboter, waarvoor invoerrecht wordt betaald. Men heeft hier dus alleen te doen met een poging tot smokkelarij.

Mr. Hartog vroeg daarom vrijspraak of een geldboete.

Uitspraak 14 dezer. N. R. Crt.

Een merkwaardige bekentenis.

De strafzitting van het Gerechtshof te Amsterdam had een onverwacht en interessant slot door de bekentenis van een beklaagde, die in de instructie en voor de rechtbank niet had willen bekennen, maar die nu zijn hart uitstortte, vertelde dat hij tot een bende inbrekers behoorde en een verhaal deed, hoe hij onder den druk en de slavernij van die bende was geraakt.

Indien deze man waarheid heeft gesproken. is zijn verhaal ook vooral daarom merkwaardig, omdat daaruit zou blijken, dat de misdadigersbende in relatie stond met een rechercheur van het politiebureau in de Warmoesstraat en met een gevangenbewaarder uit het Huis van Bewaring, die hun bemiddeling verleenden bij het overbrengen van briefjes en zelfs bij een poging van ontvluchting.

De beklaagde, die deze bekentenis deed, was de 24-jarige bootwerker H. Dekker, die op 27 Dec. j.l. tot 5 jaren gevangenisstraf was veroordeeld wegens diefstal met braak in de perceelen Singel 66 en 68 en tegen wien nu door den advocaat-generaal bevestiging van het beroepen vonnis werd geëischt. N.v.d.D.

In den trein aangehouden.

Op telegrafisch verzoek van de centrale recherche te Amsterdam zijn Donderdagochtend te Hilversum volgens de Tel. in een naar Duitschland vertrekkenden D-trein aangehouden drie Duitschers en een Duitsche dame in hun gezelschap.

De bagage van het gezelschap was verpakt in fonkelnieuwe tasschen.

Het gezelschap werd per eerstvolgende gelegenheid naar Amsterdam en daar aangekomen, naar het hoofdbureau van politie gebracht.

De recherche meende in de reizigers de leden eener door de Oostenrijksche justitie gesignaleerde oplichtersbende te zien, die in Oostenrijk-Hongarije een aantal bedriegerijen op haar kerfstok heeft en haar praktijken uitbreidde tot het geheele Europeesche vasteland.

In hoeverre dit vermoeden juist is, moet nog blijken. Bij de overbrenging vanaf het Centraal station naar het hoofd bureau maakte een van de Oostenrijkers bezwaren. Hij wenschte per rijtuig te worden vervoerd.

Tenslotte ging het geheele gezelschap te voet naar het gebouw aan den O.Z. Achterburgwal.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 1 *Maart* 1913.

— Gisternamiddag werd door een vreemdeling onder voorwendsel even naar de Halsche Barrier te rijden een rijwiel gehuurd bij de Wed. van Rooij Bossche weg.

Op 't oogenblik is de vreemdeling nog niet terug.

De politie spoort rijwiel en fietser op.

— Donderdag had P. v. d. Hei los werkman aan de S.S. alhier, kruik met koffie zoolang verhit, dat de inhoud kookte. Toen hij de stop van de kruik nam kreeg hij de verstoomde koffie in zijn gelaat, waardoor hij hevige brandwonden opliep.

Dr. Wösten verleende geneeskundige hulp.

— Door den veldwachter Dankaart zijn dezer dagen de daders opgespoord van de beschadigingen van het hek om de villa van den heer F. van Oerle. 't koste de politie heel wat moeite vooraleer ze de zeer jeudige daders opgespoord hadden.

— Deze week slaagden te Breda voor het examen nuttige handwerken, de dames E. Roosen en M. Schoone, beide van de R. K. Kweekschool „St. Ursula" alhier.

— *Boxtelsche bad- en zweminrichting.* Woensdagavond vergaderden in Hotel Schroots de leden der Boxtelsche Bad- en Zweminrichting. Dr. Hoek presideerde de vergadering. Het bestuur verwierf de volledige goedkeuring voor al zijn daden. De heeren H. v. d. Eerden en J. Velsen werden verzocht de rekening en verantwoording na te zien. Bij monde van den eerste brachten zij het Bestuur hulde voor zijn financieel beleid en verzochten tevens het aftredend Bestuur, bestaande uit de heeren Dr. Hoek, Dr. Wösten, Ribbe, De Haas en Dekkers bij acclamatie te herkiezen. Wat geschiedde.

De statuten werden goedgekeurd.

In de dienstregeling werden eenige kleine wijzigingen aangebracht.

Het aantal gelegenheden voor koste looze baden is met een vermeerderd; dus behalve des Zondags na 3 uur en 's-Zaterdags na 6 uur kan men ook 's-Woendags na 7 uur voor 2 centen baden.

Dinsdags en Vrijdags van 5 tot 7 kan men baden voor 5 cent.

De vrouwen in plaats van 9 tot 12 van 8½ tot 12.

Zondags is de inrichting geopend van 's-morgens 5½ tot 8 uur.

Aan 't einde der vergadering deed de heer Velsen het voorstel den heer Dekkers voor al zijn werk in 't belang der badinrichting verricht een geschenk aan te bieden, welk voorstel door de verg. met algemeene stemmen werd aangenomen.

Oirschot. Op de Woensdag gehouden jaarmarkt was het vrij druk. Er waren 40 manden biggen aangevoerd. De prijs der biggen was 14 à 15 gulden per stuk.

Verder kwamen er nog ruim 75 stuks hoornvee ter markt.

Ook hierin was de handel zeer levendig.

— Men zendt ons uit Oirschot het volgende bericht uit de „Pr. 's H. Ct."

„Naar wij vernemen, wordt hier propaganda gemaakt voor een tramlijn Boxtel—Oirschot. Dit was voorwaar de opkomst voor Oirschot, met het oog op verbinding met alle treinen van het spoorwegverkeer, ook met 't buitenland."

Men zal in Oirschot druk in de trams komen zitten.

Dit is nu de vijfde of de zesde al. Ze moeten in Oirschot maar zingen, „allemaal in de tram" in plaats van „allemaal op de fiets".

— Il. Dinsdag gingen 's middags circa 2 uur een 5-tal gemeente-arbeiders, na hun werk in de gemeentebosschen genaamd de „Vleeschslag" volbracht te hebben, naar de bosschen genaamd de „Galgenbult". Daar aangekomen merkten zij; dat er een begin van brand was ontstaan. Ofschoon zij anders den naam hebben van lui te zijn, was dit nu juist omgekeerd en hebben zij bewezen dien naam niet te verdienen, want ofschoon het alle negal oude menschen zijn, wisten zij met vereende kracht den brand spoedig meester te worden, was dat niet het geval geweest, dan waren er

ongetwijfeld een 10 tal hectaren bosschen afgebrand. Verschillende arbeiders hadden nogal ernstige brandwonden bekomen; den arbeider B. waren zelfs de kleeren van 't lijf gebrand. Hij moest zich onder geneeskundige behandeling stellen, en Adr. v. Geuje waren de haren van 't hoofd geschroeid.

Esch. Men schrijft van hier aan de „Msb.":

Naar wij met zekerheid vernemen, heeft de Regeering er in toegestemd dat de stopplaats alhier tot station zal worden ingericht en dat dit ook voor goederenvervoer zal worden opengesteld.

De uitbreidingswerken van sporen en wissels en de los en laadplaats zullen spoedig aanbesteed worden.

Berkel. De Eerw. Pater Cramer S. J. is hier het schoone werk van den Retraitenpenning komen vestigen, en met alle succes. Niet minder dan 304 personen hebben zich als lid laten inschrijven.

Eindhoven. In den nacht van Donderdag op Vrijdag is bij de gemeente-secretaris ingebroken. Een geldkistje, inhoudende 300 gulden, werd ontvreemd.

Door het openschuiven van een raam heeft de dief gelegenheid gevonden binnen te dringen.

Uden. Men meldt aan de Msb.

De landbouwer M. Veldpaus, die op Vastenavond te Volkel door een vijftal personen werd mishandeld, en daarbij zulke ernstige wonden kreeg, dat hij sedert dien tijd in het gasthuis alhier werd verpleegd, is thans na een smartelijk lijden overleden. Het lijk is naar het raadhuis vervoerd om gerechtelijk onderzocht te worden.

Tilburg. Volgens de N. T. Ct., heeft de R. K. kiesvereeniging de volgende groslijst van candidaten voor de Provinciale Staten, district Tilburg (vacature J. M. J. Kerstens) opgemaakt (in alfabetische volgorde): mr. P. M. Arts, Jules de Beer, Rudolf, Diepen, mr. Jan v. d. Mortel. Joh. Adr. Pijnenburg, G. R. M. Raupp, B. T. C. Straeter en Frans Verbunt.

Rechtszaken.

Uitspraken van Woensdag 26 Februari.

M. J. d. R., sleepbootkapitein, 32 jaar, te Dordrecht, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, wegens mish. tot een maand gev.

M. V., stoker, 23 jaar, thans zonder vaste woonplaats (gedetineerd), wegens diefstal met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Breda, tot een jaar gev. met imputatie van het voorarrest en met bevel tot zijne gevangenhouding.

J. H., bezembinder, 41 jaar, te Gemonde, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's Bosch, zulks voor wat de straf betreft, wegens huisvredebreuk tot twee maanden gev.

A. F. S., sigarenmaker, 25 jaar, te Gestel, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's Bosch, zulks voor wat de straf aangaat, wegens mish. tot vijf maanden gev.

W. C., melkknecht, 27 j., zonder vaste woonplaats hier te lande (gedetineerd), met gedeeltelijke vernieting van een vonnis der rechtbank te Roermond, voor wat aangaat de mate der straf, wegens diefstal tot vijf maanden gev. met imputatie van het voorarrest en met bevel tot zijn gevangenhouding.

Dezelfde, met vernietiging van een vonnis van dezelfde rechtbank, wegens wederspannigheid tot een maand gev.

E. W., huisvr. H. T., zonder beroep, 44 jaar, te Nijmegen, wegens overtr. van art. 250*bis* S., met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Arnhem (door den H. R. is deze zaak naar dit Hof verwezen), tot vier maanden gev.

Een getuige gegijzeld.

Ter terechtzitting der Bossche rechtbank werd Dinsdag de behandeling tegen Adr. v. d. Kerkhoff uit Stratum voortgezet, welke zaak tot Dinsdag verdaagd was en waarin bij de eerste behandeling de getuige Vervest wegens meineed werd gevangen genomen.

Thans werd de getuige Gerard Jansen, sigarenmaker en herbergier te Stratum, die eveneens onder verdenking van meineed stond, gegijzeld, omdat hij weigerde getuigenis onder eede af te leggen op de positieve vragen van den president mr. v. Baar. De verdere behandeling der zaak werd daarop geschorscht tot Donderdag a.s.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 25 Febr. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. V. te Heusden, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot f 30 boete 60 dagen hechtenis; P. V. te Heusden. vernieling, f 20 of 40 d. h.; J. M. W, en M. W. te Oss, mish., de 1e 3 m. gev. en de 2e 14 dagen gev.; M. P. L. te Kaatsheuvel, alsvoor, f 8 of 16 d. h.; A. J. H. R. te Waalwijk, dronkwetovertr., appèl Kant. Waalwijk vonnis verm. f 50 of 20 d. h.; G. S., J. v. R. en J. T. v. S. te Herpen, huisvredebreuk, ieder f 12 of 24 d. h.; J. T. v. S. te Herpen, wederspannigheid, 2 m. gev.; Tha. Wa. v. d. S. vroeger te Eindh. thans te Etten, (gedetineerd), overtr. art. 250bis, verzet vonnis bekrachtigd 1 jaar gev.; W. V. te Berchem, vernieling, verd. beh. onbep. geschorst; N. L. te Kaatsheuvel, mish., f 5 of 10 d. h.

Zitting van Donderdag 27 Febr.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: M. T. en Ja. V. wed. L. T. te 's Bosch, beklaagd van wederspannigheid in vereeniging, veroordeeld de 1e tot 1 maand gevangenisstraf en 2e f 12 boete of 24 dagen hechtenis.; A. J. A. v. d. K. te Stratum, mishandeling, verdere beh. geschorst.; K. D. B. te Strijp, alsvoor, f 10 of 20 d. h.; J. T. te Esch, wederspannigh., 14 gev.; F. H. v. H. te Gestel, bel. ambt. in functie, f 10 of 20 d. h.; H. v. S., z. bek. woon- of verblijfplaats, mish., 8 m, gev.; M. S. B. te Cromvoirt en Ca. v. d. H. hsvr. J. v. O. te Vught, diefstal door 2 ver. personen, de 1e 8 d. en de 2e 8 weken gev.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 16 — 22 Febr.

Geboren: Arnoldina C., d. van L. van Oers en B. van Dijk, Munsel. — Isabella J., d. van A. van Hal en J. C. de Laat, Lennisheuvel. — Henricus A. L. M., z. v. L. Lenders en M. J. F. Koelhoff, Parallelweg. — Maria A., d. van G. Raaijmakers en A. Hendriks, Gemonde. — Antonius W. M., z. van E. van Bragt en A. Smetsers, Nieuwstraat. — Marinus H., z. van C. H. Brekelmans en J. M. Brekelmans, Breukelen. — Louisa H., d. van W. J. van der Steen en M. L. van Deelen, Breukelen. — Leonardus G., z. van J. Sanders en H. Th. Jansen, Lennisheuvel.

Overleden: Petrus van den Langenberg, echtg. van H. van Asten, 71 j. Langenberg. — Evert van den Boogaart, echtg. van M. van Dinther, 59 j. Kleinderliempde. — Adriana van Krieken, 72 j. Tongeren. — Maria J. Akkermans, 3 m. Nieuwe kerkstraat. — Theresia M. P. Notten, 13 j. Breukelen.

D. en A.

Gemeente Haaren.

Over de maand Februari.

Geboren: Marinus A., z. v. M. v. d. Bruggen en P. v. d. Nostrum. — Gerardus C., z. v. W. Burgmans en H. M. Brekelmans. — Adrianus, z. v. G. Boons en J. Slegers.

Overleden: Petrus Burgmans, wedn. van Christina Brekelmans, 78 jaar. — Elisabeth Vervest, wed. van Lourens v. Laarhoven, 86 jaar.

Gemeente Schijndel.

Van 15—28 Februari.

Geboren: Petronella, d. van W. v. Rixtel en G. van den Broek, Meigraaf. — Johan J., z. van A. v. Lamoen en M. A. v. Lent, Wijbosch. — Johanna M. N., d. v. C. d. Laat en A. Valks, Venushoek. — Johan H., z. van W. v. d. Wijdeven en A. v. d. Akker, Wijbosch. — Johannes, z. van G. A. Kluitmans en J. v. d. Ven, Houterd. — Johannes, z. van J. H. Bastiaans en H. v. Heertum, Wijbosch. — Wilhelmina, d. van W. d. Laat en C. Broeren, Houterd. — Hendrikus F., z. van J. Verhagen en J. v. Boxtel Steeg. — Wilhelmus H. z. L. v. Kaathoven en C. v. Helvert, Lieseind. — Johanna H. M., d. v. M. Schellekens en N. v. d. Westelaken, Broekstraat. — Eimbertus P., z. v. A. A. Timmermans en M. Dobbelsteen, Borne. — Hendrika, d. van P. v. Boxtel en J. van Boxtel, Vogelenzang.

Overleden: Chr. J. van der Schoot, 2 m. Wijbosch. — E. v. d. Boogaard 51 j. Borne. — A. v. d. Meijden, 74 j. Elschot. — J. Fransen, 2 w. Wijbosch. H. Gabriëls, 53 j. Meildoorn. — J. Schellekens, 52 j. Boschweg. — H. Kluitmans, 1 m. Vossenberg. A. van Houtum, 1 m. Kuilen.

Land- en Tuinbouw.

Resultaten met Kalibemesting op kleigronden in Nederland.

Het gebruik van kunstmest is in enkele jaren tijds, vooral in de zand- en veenstreken, verbazend toegenomen. Verschillende krachten hebben daartoe medegewerkt. Er is wel over getwist, wie in deze het meest zouden hebben gedaan: de Rijksland- en tuinbouwleeraren, of de propaganda-lichamen, of de landbouwonderwijzers, of nog anderen. Wij onderschrijven geheel, wat dienaangaande wordt gezegd in de inleiding eener brochure, welke denzelfden titel draagt als dit artikel, en uitgaat van het Landbouwkundig Bureau van het Kali-syndicaat. Daarin lezen we o.a.: „De vooruitgang is er en het vermeerderd kunstmestgebruik is geworden een zegen voor onzen vaderlandschen landbouw. Niemand zal dat tegenspreken! Naast ons hebben velen medegewerkt tot dien vooruitgang! Rijksland- en tuinbouwleeraren, land- en tuinbouwonderwijzers, de Ned. Heide-Maatschappij en nog zeer velen meer. Laten zij het zich tot een eer rekenen, hun deel te hebben bijgedragen tot verhooging van den bloei van onzen land- en tuinbouw en laat men geen kostbaren tijd verspillen met de beoordeeling van elkaars aandeel in deze verdienste! Elk die overtuigd is, zijn plicht en werk naar zijn beste weten te hebben volbracht, zal in die overtuiging grooter voldoening vinden dan in gegunden of misgunden lof van anderen".

Zoo is het. Want het is heerlijk en in hooge mate verblijdend waar te nemen, hoe inzonderheid onze zandboeren door het kunstmestgebruik naar boven komen, van lieverlede worden opgeheven uit hun vroegeren toestand van hard werken en nochtans ontberen. En het kan voor ieder, die er het zijne toe heeft bijgedragen een reden tot verheuging zijn, als hij allerwegen in die streken de welvaart ziet toenemen, doordat akkers en weiden het dubbele leveren van vroeger, en voorheen woeste velden thans veevoeder in overvloed geven.

't Zijn evenwel niet alleen de van nature arme zand- en veengronden, welke tot hoogere productiviteit zijn gebracht. Ook de kleiboer heeft van den kunstmest geprofiteerd en in de allerlaatste jaren is menig landbouwer op de klei tot de overtuiging gekomen, dat hij van den kunstmest, bepaaldelijk ook van den kalimest, veel voordeel kan hebben. 't Was tot voor kort een ingeroeste overtuiging: „Op kleigrond loont het gebruik van een opzettelijke kali-bemesting niet, kleigrond is van nature rijk aan kali". Maar nu is het anders geworden, omdat eerst de proeven en onderzoekingen van Prof. Schneidewind in Duitschland, daarna de talrijke kaliproeven op kleigronden van Rijkswege en van wege het Kalisyndicaat hebben doen zien, dat de oude meening, dat kleigrond geen kali-bemesting noodig heeft, afgedaan heeft, dat we die meening aan kant moeten zetten en daardoor de nieuwe leer der latere jaren, op practische ervaringen opgebouwd, bij onze land- en tuinbouwers op de klei ingang moeten doen vinden.

Die nieuwe leer is in 't kort deze: „Kleigrond en kleigrond zijn twee". Er is kleigrond, die zeer veel voor de planten opneembare kali bevat; er zijn kleigronden, die wel tamelijk veel kali bevatten, maar die kali zit er in niet- of slecht opneembaren vorm in, en ten slotte zijn er nog kleigronden (dat zijn dan vooral de lichtere, waaronder ook een deel van onze rivierkleigronden vallen), die niet zoo n rijkelijken kalivoorraad, als ja meer dan een bepaald kali-arm zijnen zijn. Op de eerste, kalirijke gronden is vaak een kalibemesting niet loonend, maar hoe lichter, hoe kali-armer de grond, — des te grooter is de kans, dat de kali-bemesting zal rendeeren.

* * *

Er is dus — zoo we opmerkten — goede vruchtbare kleigrond, rijk of tamelijk rijk aan opneembare kali, maar er zijn ook lichte kleigronden, die niet zooveel opneembare kali bevatten, ja soms vrij arm daaraan zijn. En dan zijn er nog bodems, die vrij wat kali bevatten, ook zonder kali-bemesting talrijke oogsten leveren, doch niettemin voor een kaligift zeer dankbaar zijn, d.w.z. waarop de aanwending van een kali-meststof zich zeer rendabel toont.

Zoo ondervond het bijv. Prof. Maercker op leemgrond, die niet minder dan 0.44 pCt. kali bezat. En de landbouwleeraar Lehman verkreeg te Stemmasgrün op leemigen zandgrond, in goede conditie, door een kali-bemesting ter waarde van f 12.— een meeropbrengst aan aardappelen van 5000 kilo.

Het gebrek aan kali en het loonende van een kali-meststof op van nature vrij goeden grond zal ons niet verwonderen, wanneer wij bedenken, hoe vooral in de laatste tijden de verbouw van aardappelen en knolrapen, suiker- en voederbieten — alle kalivreters — enorm is toegenomen; hoe in vele streken de bemesting onzer hooilanden, indien althans van bemesting sprake was, hoogst eenzijdig geschiedde, waardoor de bodem totaal werd uitgeput; dat in vele bedrijven het bodemkapitaal langzaam maar zeker werd weggevoerd, doordat de oogst te gelde werd gemaakt en dus niet voor een deel in den mest op het land terugkeerde.

Wat bij onvoldoende bemesting het verlies aan kali beteekent, kan een eenvoudige berekening doen zien. Stel, dat een bunder grond om de 3 jaar 30000 K.G. stalmest ontvangt, — hoevele gronden ontvangen minder dan dat! — dan wordt daarin aan den bodem toegevoerd 150 K.G. kali. Bij verbouw van suikerbieten, wintertarwe en gerst wordt aan den akker onttrokken door:

35000 K.G. suikerbieten en 3000 K.G. bladeren	150 K.G. kali
3000 K.G. tarwekorrels en 4450 K.G. stroo	40 K.G. kali
2500 K.G. gerstekorrels en 3500 K.G. stroo	35 K.G. kali
Totaal	225 K.G. kali

Een tekort dus van 75 K.G. kali. Dit tekort kan worden vergoed — en velen handelen reeds aldus — door per bunder 600 K.G. kainiet te geven, en menigeen, door de ervaring geleerd, geeft bij hakvruchten, behalve compost, nog 400 K.G. patent-kali of 800 K.G. kainiet.

Kali gaf op klei-proefvelden vaak schitterende meeropbrengsten. Enkele voorbeelden volgen hier: 1. Bij Jan Vissers te Maren (N.-B.), op Maasklei, door 1500 K.G. kainiet een meeropbrengst van 24.700 K.G. voederbieten. — 2. Bij Luc. Welten te Kessel bij Oss, werd door 1000 K.G. kainiet ruim 69.000 K.G. bieten méér gewogen; inderdaad enorm. — 3. Bij J. Koopmans, burgemeester te Kessen, een meeropbrengst door slechts 750 K.G. kainiet van ruim 101 duizend K.G. bieten. — 4. Bij P. van Hutum te Maren door 500 K.G. patentkali een meerder beschot van 9600 K.G. aardappelen. — 5. Bij G. van Sonsbeek te Kessel, door 300 K.G. patentkali bij stalmest, 7800 K.G. aardappelen meer. — 6. Bij L. Leer in 't Veld te Alem (N.B.), door 1500 K.G. kainiet een meeropbrengst van 18400 K.G. suikerbieten.

Zijn deze voorbeelden, alle van Maaskleigrond, niet sprekend?

C. B.

Lupine

Tegenwoordig wordt bij bebossching vaak lupinen als vóórbouw toegepast en aldus den grond toebereid door verrijking met stikstof en humus. De gunstige invloed op den groei der boomen is in zeer vele gevallen duidelijk waar te nemen. Ook bij beplanting der wegen past men dien vóórbouw in ons land reeds dikwijls toe en eveneens kan hij dienen om van schralen, humusarmen grond goeden tuingrond te maken. Evenwel, niet altoos slaan de lupinen dadelijk aan; vaak is het gewas in 't eerste jaar niet noemenswaard, en niet zelden zien we ook in het tweede jaar geen beduidend resultaat. In vele gevallen zijn er fouten aan te wijzen, die mogelijk oorzaak zijn van de mislukking, b.v.: de grond wordt gansch onvoldoende bewerkt; de bemesting is ondoelmatig of ontoereikend, of wordt in brokken op het land geworpen; het lupine-zaad komt te diep weg of blijft er bovenop liggen, enz.

Maar ook, waar dat alles goed en met zorg geschiedt, en waar bovendien de grond is ingeënt met bacteriën-aarde (aarde van oud lupinenland), ook daar kan men niet zelden het verschijnsel waarnemen, dat de lupine niet aanslaat of, als zij eenige centimeters boven den grond staat, in haar groei wordt gestuit. Waardoor? Men gist. Door verschillende personen is de laatste paar jaar gevraagd, of de oorzaak ook gebrek aan opneembare stikstof zou kunnen zijn.

De theorie heeft ook hier zoo lang ons teruggehouden van de aanwending eener Chili-gift, omdat deze niet noodig zou zijn, daar het gewas zich zelf zou helpen door opname van luchtstikstof en den grond daarenboven ook hiermee zou verrijken. Maar al is dit laatste het geval, als het gewas goed aanslaat, daarom is het zeer goed mogelijk, dat in 't begin de jonge plantjes nog gebrek hebben aan stikstof, wanneer het voedsel, in het zaad aanwezig, is uitgeput en de in den bodem gebrachte bacteriën nog niet schijnen te functionneeren. De uitkomsten, door dezen en genen verkregen met een matige gift Chili, versterken dit vermoeden. Wij zelf kregen twee jaar geleden een prachtig stoppellupinengewas, bij een toediening van 50 K.G. Chili per H.A. en 't vorige jaar was op de streep af een enorm verschil tusschen 2 perceelen, waarvan het eene géén, het andere 100 K.G. Chili had ontvangen. In beide gevallen hadden we niet geënt. De heer J. H. O. Schröder vertelde verleden jaar een soort gelijke ervaring, door hem in de houtvesterij „de Peel" en in Drenthe opgedaan. Hij zag „verrassende resultaten" van een toediening van 30—35 K.G. Chili, terwijl de niet bedoelde planten achter bleven en daarbij de bacterie-werking zeer laat begon. Ook meende genoemde heer in een stikstofbemesting een voorbehoedmiddel gevonden te hebben tegen de lupinenvlieg.

Men kan hier verder gaan en vragen: zou een rijkere Chilibemesting dan 50 of 100 Kilo niet aanbevelenswaard kunnen blijken? Als daarmee direct een weelderig gewas werd verkregen, was zeker het voordeel groot, daar nu vaak eerst in het 2e jaar nog maar een schrale groenbemesting verkregen wordt.

C. B.

BEKENDMAKINGEN.

De gedeputeerde Staten van Noordbrabant,

Gelet op art. 102, 2de lid der Kieswet;

Noodigen de inwoners dezer provincie uit, om zoo zij in eene andere provincie, dan die hunner woonplaats, in de Rijks directe belastingen zijn aangeslagen, daarvan vóór 15 Maart a.s. aan hen te doen blijken door overlegging van hunne aanslagbiljetten of van uittreksels uit de kohieren der Rijks directe belastingen, ten einde daarvan te kunnen gebruik maken bij de samenstelling der lijst van hoogstaangeslagenen.

's-Bosch, den 7en Februari 1913.

De Gedeputeerde Staten voornoemd.
A. van VOORST tot VOORST,
Voorzitter,
WAGENAAR, Griffier.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken bekend, dat ter gemeentesecretarie ter kennisneming door belanghebbenden zijn nedergelegd, een exemplaar van de door de verschillende maatschappijen van spoorwegen, ontworpen zomerdienstregelingen 1913.

Eventueele opmerkingen betreffende die dienstregelingen, kunnen vóór of op 1 Maart a. s. rechtstreeks aan het Departement van Waterstaat worden ingezonden.

BOXTEL, 24 Februari 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

De Burgemeester van BOXTEL,

Gelet op het schrijven der Gezondheidscommissie, zetelende te Boxtel van 21 Februari 1913 Nr. 1658,

Maakt bekend dat voornoemde Commissie op Maandag 3 Maart a.s. om 4 uur namiddag, eene openbare vergadering zal houden in haar lokaal te Boxtel, Molenstraat A. 50, tot vaststelling van het jaarverslag over 1912.

BOXTEL, 24 Februari 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,54 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 28 Febr. f 1.50 à f 1.60 per K.G.

Op 27 Febr. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.60 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 28 Febr. Hoogste prijs f 1.45 Laagste f 1.36 Middel f 1.40. Aanvoer 8980 K.G.

MAASTRICHT, 28 Febr. Botermijn. Aanvoer 47655 K.G. Hoogste prijs 1.52, middelste f 1.45, laagste f 1.40 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 28 Febr. Aanvoer 49765 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.— tot f 4.50

ADVERTENTIEN

Gevraagd:
Een Nette Jongen
voor de IIIde Klas Wachtkamer van het Station alhier.
Salaris f 5.— per week.
Zich aan te melden bij den Restaurateur.

Door een **Stoomververij** en **Chemische Wasscherij**
wordt voor Boxtel een
flink Agent
gevraagd.
Brieven onder **No. 60** Boekhandel J. H. VOS, *Maastricht.*

Een werkster alhier vraagt beleefd
eenige werkhuizen
Brieven onder letter **A H** aan 't Bureau van dit blad.

Gevraagd te Boxtel
eene nette Burgerwoning
voor een gezin van vier personen.
Brieven onder letter **K** aan den uitgever van dit blad.

De Maag- en Slijmpillen
van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker UTRECHT,
zuiveren het **bloed**, verdrijven **gal** en **slijm** en bevorderen den **goeden stoelgang**; zij munten uit door hunne **zachte werking**, zonder kramp of eenige nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Prijs per doos met gebruiksaanwijzing 27½ ct.
Eisch dit Fabrieksmerk.
Verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,**
Rechterstraat, BOXTEL.
Eischt vooral merk Grootendorst.

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT
Heerlijk verfrisschend fijn aroma

BOXTEL, Maart 1913.

M.

Door deze bericht ik aan mijne geachte cliëntèle van Boxtel en Omstreken, dat ik de

nieuwe collectie Stalen voor :- het a.s. Zomerseizoen -:

welke dezen keer vooral **ruime** en **chique keuze** biedt in alle mogelijke Stoffen, vanaf de gewoonste tot de meest fijne, zoomede **GARNEERINGEN, VOERINGS,** enz. voor eenieder ter inzage heb.

Zeergaarne stel ik mij ten dienste mijner geachte cliëntèle, tot het geven van alle nadere inlichtingen, enz.

Beleefd aanbevelend,
Marie Wildenberg,
BOXTEL :-: BREUKELEN.

P. S. Costumières genieten extra korting.

Magazijn De Zon

BOXTEL - - - Breukelen

Heden ontvangen een groote sorteering

Heeren Fantasie Overhemden,

met en zonder Manchetten

In alle maten de nieuwste dessins voorradig

Prijzen f 1.35, 1.60 en 2.10

Voor het a. s. voorjaar een geheele nieuwe collectie

HEEREN en JONGENSPETTEN

Prima Kwaliteiten -- Concurreerende Prijzen

Aanbevelend, **H. Luijcx.**

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreerén onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP, Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

Wonden en Kneuzingen

veroorzaken vreeselijke pijn. De Kloosterbalsem verzacht de pijn, doet den lijder heerlijk weldadig aan en brengt in korten tijd blijvende genezing.

Jongenheer M. L. Timmermans, (volgens portret.)

De Heer Nicolaas Timmermans te Zierikzee, verklaart ons:

„Mijn zoon Maarten Leendert had het ongeluk „van een steiger te vallen, waardoor enkele „losliggende planken meevielen en op zijn „gezicht terecht kwamen. Zijn linkerslaap „en zijn lippen hadden diepe wonden, welke „vreeselijk bloedden en onmiddelijk begon„nen op te zetten. De pijnen waren dulde„loos. Mijn jongen kermde vreeselijk en de „wonden waren ellendig om aan te zien. „Dadelijk kwam ik op het denkbeeld den „KLOOSTERBALSEM aan te wenden en „verbond ik de wonden met lapjes Kloosterbalsem, die ik kocht bij J. Kwaak, wat „onmiddellijk de smarten verzachtte. Ik „ging hiermede voort en het resultaat was prachtig, de wonden „genazen met den dag en de opzwelling verdween. Na drie dagen „de wonden regelmatig verbonden te hebben, waren zij geheel en „al genezen, wat iedereen, welke de wonden gezien had, voor een „wonder verklaarde". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2,50 Electt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*. Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN; *Meergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de ige eeuw." — Door W. Schweitz. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis, door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angarer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

The White Bioscoop

Programma van Zondag 2 Maart.

1 BARCELONA
gekleurde natuuropname.

2 Een huwelijk op zijn Amerikaansch
trucs.

3 Een fantastische jacht van Max Linder
komisch.

De zucht om rijk te zijn
groot drama 1750 M.

5 Bigarno bezorgt een diner aan huis
komisch.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.,
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

HOLLANDSCHE Fl. 15.- LOTEN.

Serietrekking 15 Maart e.k.

Vraagt Prospectus en verdere inlichtingen bij de

Hollandsche Grondkredietbank,

AMSTERDAM :-: HEERENGRACHT 520.
Telefoon 8040.

Het goedkoopste adres

voor de

Aanstaande Vasten

is

M. OOSTELBOS, Rechterstraat, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond 30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „ 40 cent.
Komijne Kaas	„ „ 20—22 cent.
Bokking	„ stuk 4—5 cent.
Stokvisch	„ pond 30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk 5 cent.
Zoute Haring	„ „ 3½ cent.
Sardines	„ blik 12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „ 55 cent.
Kreeften	„ „ 55 cent.

Bergen-op-Zoomsche Ansjovisch per pot 40—55 cent.
Paling in gelei „ „ 45—70 cent.
Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perzikeu, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent

Appelstroop	per blik 30 cent.
„	„ pond 17 cent.
Kandijstroop	„ „ 12 cent.
Gember	„ pot 40 cent.
Vijgen	„ pond 11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.

Aanbevelend,

M. Oostelbos.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 18. Zaterdag 1 Maart 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

VIII.

Voor wij verder gaan geven wij ons kaartje af bij den duitschen Consul-generaal, na deze korte plechtigheid, geleidt ons een Marokkaan in breeden bournous, zwijgend en statig door den schoonen tuin van het gezantschap, dien wij met belangstelling bezichtigen. Statig brengt hij ons terug naar de groote poort Deze ingang kan wel een stootje velen, 't is hier noodig in dit gevaarlijk nest, wijl de onderdanen van Abdul Azis onderling wel eens „verschil van meening" hebben, wat dikwijls neerkomt op Europeesche hoofden, of wel op de arme joodsche onderdanen. Deze joden vormen een zelfstandig ras, van een eigenaardig oostersch schoon, waarin zachtheid en moeilijk verborgen gloed nog samengaan. Benijdenswaardig is hier hun positie niet!

Het marktplein hebben wij bereikt, ik wissel hier bij een Marokkaanschen wisselaar, die op een laag bankje langs de straat zit, wat engelsch geld tegen munt van den Sultan, misschien hebben wij het noodig.

De markt ligt op een berghelling zoodat het bonte gewoel in zijn geheel te overzien is. Dicht op elkaar gepakt staan paarden, muilen, goe deren en menschen, met moeite dringt men zich daar doorheen. Een schilderachtige aanblik geeft dit gewoel der verschillende landstypen, mannen en vrouwen. De vrouwen onverschillig teruggetrokken gunnen mijn vrouw geen blik, ze is ook maar een kaffer, een ongeloovige als de rest. Een sprekende vlugge blik uit donkere oogen zegt duidelijk hoe ze over ons denken; 't is niet zeer vleiend! 't Is begrijpelijk, beschaving teekende zich maar al te dikwijls in bloed, en met de intrede der blanken kwam veel wee over de verschillende stammen; ook een moorsche vrouw heeft inzicht! De handel die volkeren tot elkander brengt deed nu hier in 't klein zijn invloed gelden: Wij kochten een sterke biezen mand, versche vijgen, — die op donker paarsche peren gelijken — en witte druiven. Zulke druiventrossen heb ik nimmer gezien, groot en sappig, vruchten om te „stelen!" Een Marokkaan was spoedig gereed ons vrachtje te dragen, waarna wij ons verder door de menigte drongen. Schilderachtig is dit woelig oostersch tafereel in hooge mate, maar tevens echt vuil!

De donkere kerels druk roepend en schreeuwend, de kalmere vrouwen bij hun mandjes met vijgen, dadels of druiven, hun manieren, hun doen zeggen ons duidelijk dat wij hier in een andere wereld zijn, met gedachten en gebruiken die buiten onzen Europeeschen gedachtenkring vallen. Al staan zij daar ook kalm, statig als een beeld dan verraden zich toch die donkere oogen die gloeien kunnen door een geheim vuur. Hier staan ze als landbouwer en toch is elk man krijger. Men moge smalen op den Marokkaan; ik voel toch veel voor deze stoere kerels en vrouwen, wanneer ik ze mij terugdenk in hun tenten, daar ver achter in 't heete zand, hatend al wat blank is. Ik zie die oogen lichten nu hun hand het wapen omknelt strijdend onder de wit te muren van Fez. Wat geeft hun dood, zoo hun haat maar oplaaien kan en zich meester denken in hun eigen gebied!.....

Nergens is eenige schaduw, de zon brandt fel op ons neer. Benauwend is de omgeving en daar het marktplein ongeplaveid is, dragen stof en vuil het hunne er toe bij, om de lucht nog ondragelijker te maken. 't Is belangwekkend een kijkje op dit oostersch marktplein, maar men moet er niet te lang blijven. Met onzen voorraad achter ons gaan wij verder de nauwe straatjes op en af. Uit de ramen der bovenverdiepingen zien wij meermalen vrouwen ons begluren. Zij leven daar hun eentonig haremleven; goed gevoed en gekleed meestal goed behandeld. Wij wuifden ze toe, en spoedig kwamen meer gezichten voor het getralied venster met een belangstellenden, doch matten glimlach om de lippen. Het was een gebeurtenis in hun klein wereldje, die zonderlinge Franken daar beneden!

Een karavaan van passagiers op ezels gezeten, eigenlijk op de beesten vastgepropt tusschen een hoop vodden, wringt zich door de straat naar zee, ook wij gaan de poort uit. Wij loopen nog wat langs de heete kade, een klein oploopje heeft daar plaats. Een man is daar bezig een gillend meisje in zee te werpen, daar het niet al te gemakkelijk ging door haar hevig verzet, had hij haar maar een strop om den hals gedaan, waarmede hij haar als een stuk vee voortsleurde. Niemand stak een hand uit, niemand kwam tusschenbeide. Waarom het geschiedde begrepen wij niet; misschien was de man volgens landsbegrip in zijn recht... of voltrok hij een vonnis! 't Was echter barbaarsch.

Een gids wenscht ons nog de gevangenis te laten bezichtigen; wij dankten! Wij hadden daar reeds genoeg van gehoord, onmenschelijkheid viert daar hoogtij. Gruwelijk verminkte uitgehongerde menschen, geven daar iemand een tooneel van jammer, dat men tot op den jongsten dag niet vergeet.

Hoeveel licht gestraften heb ik zien ronddwalen, zwaar verminkt, met akelige holten in het hoofd, met uitgestoken oogen.....

Wij storten ons penningske voor den Sultan en kunnen den pier afgaan: Acht krachtige armen roeien ons naar boord. Direct zijn wij op stoom. Ons schip salueert de oorlogsschepen der vreemde natiën, dan glijden talrijke visschersbootjes voorbij. In tergenden zonnegloed liggen de witte huizen sprookjes-achtig schoon tegen de helling, daarboven het paleis, links in de blauwe verte de zwarte bergen.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

Wat onvast op de beenen al was hij het kleine, rookerige café binnengekomen. Hij zat er nu aan een der wankele tafeltjes, een lodderigen glimlach op zijn breed gezicht, rondkijkend naar de weinige menschen, die er waren. En zijn glimlach vertrok tot een breeden grijns, wanneer zijn blik dien van een der anderen raakte en die ander hem een oogenblik bekijken bleef. Dan borg hij, wat verlegen, zijn gezicht in het groote bierglas en dronk een langzamen teug. Hij had een vaag idee, dat hij niet erg frisch meer was en als nadenkend streek hij nu en dan over zijn voorhoofd. Als hij rondkijkend, op het buffet broodjes en flesschen met zuur zag staan, meende hij, dat wat eten hem wel zou opknappen en met een langzame, moede handbeweging, wenkte hij naar den kastelein, die in het buffet zat. Die merkte het niet, bleef roerloos staan, zijn blikken rondgaande door het rookerig zaaltje.

De ander, benauwd geworden, knoopte zijn dikke schippersjekker los, duwde de panden wat op zij, zoodat de witte streep van een dikke, zilveren ketting over het zwart van zijn jas zichtbaar werd, en riep zachtjes „Het".

De kastelein, bezig in te schenken, hoorde het niet, pantoffelde met het ingeschonken glas naar den klant, bleef daar even praten, zijn rug naar den schipper gekeerd. Die wenkte weer met een doellooze beweging, riep wat harder nu: „Hei daar".

Een der twee mannen, die schuin tegenover hem aan een tafeltje zat, keek op en den schipper een oogenblik opmerkzaam aan. Als hij diens armbeweging zag, riep hij luid naar het andere einde van het zaaltje: „Hei, Jansen".

De menschen in het cafétje keken even op en de kastelein keerde zich haastig naar den roepende, die, wijzend naar den schipper, zei: „Je wordt geroepen".

De schipper, die het zag, knikte even, zijn gelaat weer vertrekkend tot een breeden grijns, als in dankbaarheid naar den man tegenover hem, bestelde dan aan den kastelein, die voor hem stond: „een portie mosselen in 't zuur en nog wat zuur". Dan schoof hij zijn glas bier wat verder de tafel op, als maakte hij zich voor het eten gereed, even nog kijkend naar den man ginds, die hem goedmoedig toeknikte en „smakelijk eten" riep, toen de kastelein het bestelde voor hem neerzette.

Als hij gegeten had, zocht hij in zijn zakken rond naar een sigaar, bestelde dan nog een glas bier. En wat opgemonterd nu, bekeek hij nog eens de andere gasten, die hier en daar verspreid zaten, knikte even lachend tegen den man tegenover hem, die vroeg, of 't gesmaakt had en opmerkte, dat dat opknapte, en vroeg dan in een plotselinge behoefte aan gezelligheid, of ze niet samen een glas bier zouden drinken.

De ander keek even naar zijn buurman aan het tafeltje, stemde dan met graagte toe: „Dat kunnen we niet afslaan".

Samen kwamen ze dan aan het tafeltje van den schipper, die royaal „nog drie glazen bier" bestelde. De anderen klonken met hem, aanstootend, en dronken op zijn gezondheid, vroegen dan, of hij hier woonde, dan wel met zijn schuit hier lei, dronken nog eens en offreerden ook een glas bier.

Maar de schipper merkte, dat zijn pas verkregen frischheid weer bedenkelijk begon te vertroebelen en het bier hem opnieuw naar het hoofd schoot, en bedankte. Hij moest nu eindelijk naar huis, beweerde hij.

„Kom, op één been kan je niet gaan", hielden de anderen aan.

„'k Heb er vanavond nog wel een paar meer dan één'tje genomen", lachte de schipper.

Maar hij was toch van een paar glazen bier niet bang, meenden de anderen. Hij zag er nog zoo nuchter uit. Of hij dan tegen een'tje meer opzag?

„O, wat dat betreft, nog wel twintig", blufte de schipper.

„Nou twintig", kwam een der twee vrienden.

Maar de ander riep al „aannemen", bestelde nog drie biertjes, die de kastelein zwierig voor hen neerzette, dat van het witte schuim langs de glazen afdroop.

Toen de drie hun glazen geledigd hadden, bestelde de schipper er nog drie. Hij wilde zich toch ook niet laten kennen en laten zien, dat hij er wel tegen kon. Maar toen hij zijn glas leeg had, stak hij vastberaden zijn portemonnaie in zijn broekzak riep „aannemen".

De beide anderen keken kwasiverwonderd op. Wat was dat nou? Wou hij al weg? Maar zij trakteerden nog eentje. En toen de schipper zijn portemonnaie openknippend vastberaden neen schudde: En hij had daar pas nog zoo gebluft, dat hij er nog wel twintig op kon.

Maar de schipper, hen met zijn uitdrukkingloozen blik aankijkende, schudde maar het hoofd. Hij voelde zijn hoofd gloeien en zijn bewegen onzeker, en wist zijn gedachten al wat verward. Met zijn geopende portemonnaie in de hand, keek hij beurtelings naar de twee mannen tegenover hem en naar den kastelein, die hem niet gehoord had en maar niet kwam, en hij merkte niet, hoe de twee gluurden naar de guldens en rijksdaalders, die in zijn portemonnaie glinsterden.

„Hei, aannemen", riep hij nog eens.

En nu kwam de kastelein haastig naderbij.

De schipper, afrekenende, begreep niet, dat hij zooveel te betalen had, meende, dat de twee hem toch ook getracteerd hadden. Maar dan zag hij hen knipoogen tegen den kastelein, terwijl ze met luide stem tegen hem volhielden, dat het zoo was. En geen ruzie willende maken, betaalde hij en stond op.

„Gocien avond", zeiden de twee, „en wel thuis".

„Goeien avond", antwoordde de schipper.

Hij voelde zich wat onvast op zijn beenen, was blij, toen hij het lokaaltje was uitgestevend. Buiten frischte de nachtlucht hem weer wat op. En met fikscheren pas, toch wat licht nog in het hoofd en onzeker in zijn bewegingen, stapte hij door.

Maar al spoedig hoorde hij achter zich een snelleren pas en keek onwillekeurig om.

„Hei, schipper", kwam een stem.

Hij stond even stil en, turend in het duister, herkende hij een van zijn twee makkers van daareven, terwijl hij achter dezen een andere gestalte meende te ontwaren.

„Je moet nog twee glazen bier betalen in 't café", zei de voorste.

De schipper grijnslachte.

„Dat denk je maar", zei hij, „'k betaal niks meer".

„Nou, 't is waarachtig waar", kwam de ander.

„Dan hadden ze dat daar net maar moeten zeggen", verklaarde de schipper. „'k Ga nou niet meer terug".

„Wil ik het voor je betalen? Geef maar hier".

„Neen, neen', grijnslachte de schipper.

„Wil jij er ons dan voor laten opdraaien?" vroeg de ander.

„'t Kan mij wat schelen", grijnslachte de schipper weer en wilde doorloopen.

Maar de ander greep hem bij de schouders beet.

„Wel jou kaffer", schold hij.

„Laat me los", riep de schipper worstelend.

Maar de ander had hem stevig beet. En worstelend rolden beiden op den grond, de schipper, die nog erg ónvast op de beenen stond, onder. Met een vlugge beweging greep nu de hand van den ander naar de linkerbroekzak, waarin de schipper zijn portemonnaie geborgen had. Maar de schipper merkte het duwde zijn hand ook in de broekzak en hield de hand van den ander vast, niet loslatend ook, toen die hem met de andere vuist in 't gelaat stompte. Zoo worstelden ze even, toen de schipper een stem fluisteren hoorde: „Arie, Arie".

De man boven op hem keek om.

Nu hoorde de schipper vlugge voetstappen van dichtbij naderen. Hij meende de blinkende knoopen van een uniformjas te zien.

Plotseling sprong de ander op en zette het op een loopen.

Een agent zich overbuigende, hielp de schipper overeind en hoorde zijn verhaal aan.

Je geld of je leven.

Op eenige mijlen afstand van het stadje Montluçon, gelegen in de streek van Berry, in de richting van het oude Bourbonnais, te midden van een naakte, onvruchtbare, verlaten, wijd uitgestrekte vlakte stond een vijftiental jaren geleden een armzalige hut, waarbij die der wilden uit Noord-Amerika vergeleken, paleizen waren.

Sedert vijf jaren had Jan Barbeau, de houthakker, dit ellendig toevluchtsoord voor zich zelven daar opgericht. Ten gevolge eener zeer zonderlinge verdraagzaamheid van den kant der ambtenaren van het kadaster en der overheden van het kanton, had hij daar een ongestoorde rust genoten.

Bardeau leefde daar met zijn gezin ten eerste van hetgeen zijn arbeid opleverde en ten tweede van de jacht.

Het was een koude winterdag en ofschoon de zon haar loop nauwelijks ten halve achter zich had, scheen het alsof zij reeds aan het einde van haar taak was genaderd.

Huilend en jagende stoof de wind door den schoorsteen der hut en deed de weinige sprokkelingen, die op het vuur geworpen waren, wel ontvlammen en verdreef daardoor wel eenigszins de koude, die zich langs alle kanten toegang kon verschaffen, maar de temperatuur verschilde weinig met die van buiten. De verschillende openingen, die den wind toegang verschaften, waren ternauwernood dichtgestopt door de hand eener zorgvuldige moeder, eene vrouw van ongeveer dertig jaren. Ofschoon in de kracht haars levens, scheen zij reeds oud en versleten; in hare trekken, verouderd door zielesmart, ontbering, uitputting en koorts, lagen toch nog de sporen van vroegere schoonheid. Men kon het haar evenwel aanzien, dat zij hetgeen haar prangde, met gelatenheid droeg.

Naast den haard op een soort bank, lag een meisje in rustigen slaap gedompeld. De rechtmatigheid harer ademhaling, haar blozende wangen, getuigden van een blakende gezondheid.

„Slaap, Margaretha, slaap!" mompelde van tijd tot tijd de arme moeder. „Terwijl een zachte slaap uw leden verkwikt, zult gij om geen brood vragen".

Naast dit slapend wicht zat de oudste zuster en waakte met moederlijke zorg over de kleine. Dit kind, reeds zoo ernstig en nadenkend, was pas zeven jaren. Zij onderhield zorgvuldig het vuur en vermeed het minste gerucht ten einde de kleine niet wakker te maken, maar de scherpe wind blies over het slapend wicht en deed het, ondanks de zorgen van haar oudste zusje, ontwaken.

„Ik heb honger", riep het stumpertje, op een toon, die het hart aandeed.

„Ik heb honger en dorst", voegde er het oudste meisje bij, zich tot haar moeder wendende.

„Geduld mijn kinderen", gaf de moeder ten antwoord, terwijl zij haar lievelingen liefkoosde, geduld, vader is naar de stad gegaan om zonder twijfel eten en drinken voor ons mee te brengen".

Door teedere omhelzingen en het vertellen van een of ander geschiedenisje trachtte de zielsbedroefde moeder de traantjes te drogen, die de honger haar schatjes uit de oogen perste.

Een half uur later deed zich eensklaps eenig gerucht hooren.

„Stil! hoor kinderen", riep de moeder uit, het zijn naderende voetstappen."

„Het zal een wolf zijn uit het naburig bosch, die om onze hut ronddoolt", zei het oudste meisje, dat zich al angstig en verschrikt aan haar moeder vastklemde.

„Neen, Catharina, ik vergis me niet, het is vader".

Op dit oogenblik trad een man van omstreeks veertig jaar de hut binnen. In lompen gehuld, een door rimpels doorploegd voorhoofd, een hoed met breeden rand, diep in de oogen gedrukt, zoo vertoonde zich daar de vader van dit arme huisgezin; een klein geweer onder den eenen en brood onder den anderen arm.

Nauwelijks binnen of hij liet zich uitgeput op een bankje neervallen.

„Ziedaar, Marie", zei hij zijn vrouw het brood gevende, „dat is voor je drieën".

„En gij dan, Jan, ik wil uw deel niet aannemen.

„Ik zeg je, het is voor jelui drieën".

De moeder en haar kroost, uitgehongerd als zij waren, daar ze in twee dagen geen voedsel hadden genoten, begonnen zich aanstonds aan het brood te goed te doen, zonder nog te denken den vader eens te bedanken, die in een hoek der hut teruggetrokken, met een somberen blik dit tooneel aanschouwde.

Na eenige stukjes brood genuttigd te hebben, wendde de moeder zich tot haren echtgenoot. „Jan vergeef het me, dat ik je nog niet bedankt heb voor hetgeen ge ons bracht; ik was zoo uitgeput van honger. Kom kinderen, kom en omhels je vader en zeg hem dank".

„Ja, vaderlief!" riep de oudste der kleinen uit, haar vader omhelzende, „gij hebt ons het leven gered, u danken wij het den dag van morgen nog te mogen beleven!"

„De dag van morgen? riep de arme vader op een toon, waaruit de felste zielesmart sprak, „ah! mijne kinderen, ik weet niet of de dag van morgen voor mij zal aanbreken; het brood, dat ik je bracht, is het laatste wat ik je geven kan".

„Maar", hernam Marie, „hebt ge dan niets gekregen voor de mutsaards, die gij den bakker moest brengen?"

„De bakker heeft ze geweigerd, aangezien hij zijn oven niet meer kon stoken, daar men hem op de markt meel en graan geweigerd had. Ik heb mij tot den pastoor gewend, die arme man heeft evenmin iets als wij. Ik heb mij naar het kasteel begeven en in plaats van brood of werk te krijgen, heeft men mij door den jachtwachter laten weten, dat men mij in de gevangenis zou laten zetten, zoo ik niet ophield hun hazen en patrijzen dood te schieten. O dat volk heeft een hart nog harder dan steen.

„Jan", merkte Marie op. „dat moet ge hun niet verwijten; zij weten niet wat we lijden".

„Wat ze weten het niet? welnu het wordt tijd het hun te leeren!"

„Zonder twijfel, maar met zachtheid".

„Neen met kracht, als met een donderslag".

„Maar Jan, wat zeg je? Je doet als of je je verstand verloren hebt; ik heb je nog nooit zoo opgewonden gezien, het ongeluk heeft je een duivel in 't lijf gejaagd; verdrijf zulke gedachten toch uit je hoofd!"

Er heerschte een oogenblik stilte en Marie wischte een traan weg.

„Vrouw hoor eens", zei de houthakker, „aan deze ellende moet een einde komen.

Ik ben altijd een braaf en oppassend man geweest maar de nood dringt me. Ik heb Jacques Balmat ontmoet en die heeft mij in 't oor geblazen, „kom bij mij".

„Lieve Hemel! Jacques Balmat, een straatroover!"

„Dat is om 't even, maar hij heeft geld op zak, kan overal het zijne krijgen, en zijn kinderen lijden geen honger zooals de onze. Het braaf zijn kost me te veel. Ik ga doen zooals Jacques en nog heden avond".

Marie ontbrak de kracht haar man te overreden, maar wierp zich aan zijne voeten.

„Ik heb geen geld om kruit te koopen, derhalve zal ik mij niet van mijn geweer kunnen bedienen, maar ik zal in het bosch wel het een of ander wapen vinden".

„Jan! Jan!" riep de arme wanhopig uit, „denk toch aan je vrouw en kinderen".

Haar man luisterde echter al niet naar haar en verliet de hut, terwijl hij mompelde: wee, wee hem, dien ik vanavond ontmoet!"

Zoodra de houthakker, thans een straatroover geworden, verdwenen was, wierp zich zijne bedroefde vrouw met haar kinderen voor een houten kruisbeeldje en bad God vurig om hun te hulp te komen.

Ondertusschen doolde Jan Barbeau rond in de duisternis. „Hoe zal ik het aanleggen", dacht hij bij zich zelven, „als hier eens een rijk koopman of kassier voorbij kwam, ik, zoo'n nieuweling in het vak, zonder wapen, slechts een stok in de hand". Toen hij zoo stond te mijmeren, hoorde hij de hoefslagen van een paard en bemerkte in de verte een reiziger te paard.

Jan trok zich achter een dikken eik terug en zette zich in positie; onverwacht stiet hij tegen iets hards en rinkelends, bukte zich en bemerkte tot zijn verbazing een stuk degen op den grond. Ah, dacht hij, dat komt juist van pas; hij nam het stuk wapen op en wachtte met ingehouden adem den naderenden ruiter af.

Zoodra deze nabij den eik was, waarachter Jan verscholen stond, sprong deze vooruit met het wapen in de vuist en schreeuwde: „Ja

geld of...",

En ziende wien hij aanviel :

„Wel voor den duivel ! riep de reiziger uit, die hem een pistool voor oogen hield, „je hebt al een heel aardige manier om een aalmoes te vragen".

Hij, die zoo sprak, was een man van flinke gestalte en goed gewapend. Hij ontrukte den roover zijn wapen.

„Gij hebt wel gedaan met het refrein van uw liedje niet af te zingen. Gij vraagt een aalmoes, welnu gij zult een Louis hebben, maar ik neem je wapen in beslag".

„Waar hebt ge dezen degen gestolen", vroeg de ruiter, nadat hij het wapen nauwkeurig had bezien.

De ruiter was niemand anders dan graaf Sygismond van Altofort, lid der Oudheidkundige Vereeniging en een der eerste oudheidkundigen van zijn tijd.

„Lieve Hemel !" riep hij uit, „dat is een zilveren degen uit de tijden der middeleeuwen. En wat zie ik ? drie lelies en een valk en over het geheel een staaf, het is het wapen van den bastaard Dunois ! Nu vraag ik je nogmaals : waar heb je dezen degen gevonden ?" 11

Barbeau wees hem den eik aan, waaronder hij het wapen gevonden had.

Graaf Altofort klapte in de handen en zei : „juist dat komt uit, het was onder een eik dat de bastaard Dunois met drie Engelschen duelleerde... Nu je hebt me wel op een beetje brutale wijze behandeld ; maar gij gebt mij een kostbaar stuk bezorgd, waarnaar ik sinds meer dan dertig jaren heb gezocht ; gij hebt me om een aalmoes gevraagd, welnu ge kunt op mij rekenen".

Twintig minuten na het boven verhaalde, traden de graaf en Jan Barbeau de armoedige hut binnen.

„Genadige hemel ! wat beteekent dat ?" riep Marie ontsteld uit.

„Dank God", antwoordde haar man, „wij zijn gered, en hij verhaalde hetgeen er was voorgevallen.

Nauwelijks had Barbeau alles verteld, of de graaf legde een handvol goudstukken op het bankje en zei, „ziedaar de prijs voor den degen van Dunois ; als ge er geen genoegen mee neemt, laat het me dan maar weten".

Het barre jaargetij spoedde ten einde ; Jan Barbeau had weer werk gevonden en elken avond herhaalde hij zijn kinderen :

„Niets rechtvaardigt den diefstal, zelfs niet de nijpendste armoede".

ADVERTENTIEN

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar :

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan :
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

BEDWATEREN.
Genezing en geheimh. verzekerd. Voor gratis inlichtingen wende men zich met fr. brieven tot het oude adres : Steenstraat 41, Leiden.

Voor f 1.50 kans op f 360.000.
Zonder eenig risico en zonder eenige bijbetaling kan men jaarlijks voor f 1.50 meer dan f 360.000 winnen. Zendt postwissel à f 1.50 of vraagt nadere inlichtingen bij de Administratie van
„ONS MAANDBLAD",
Heerengracht 520 :-: AMSTERDAM.
In den tijd van zes maanden waren 26 abonné's reeds zoo gelukkig prijzen te trekken.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het repareeren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar :
Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.
Verder alle soorten DROP als:
Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborstihoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.
Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.
Benzine-Depôt van den A. N. W. B.
Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerendo prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.
Aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als
Schilder en Behanger,
en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van
alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.
Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.
Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

STERKTE
Sterkte is het toonbeeld van mannelijke kracht. Sterkte wordt gewenscht door oud en jong.
Beklagenswaardige lijders en lijderessen aan **asthma**, borst-, long en keelziekten, gij kunt uwe vroegere sterkte weer terugkrijgen, indien gij slechts de Abdijsiroop wilt aanwenden, want de Abdijsiroop is het ongeëvenaarde middel tegen asthma, influenza, pleuris, kinkhoest bronchitis, den hardnekkigsten hoest, de hevigste verkoudheid en alle borst- en longaandoeningen.
De heer C. Mus, Nieuwpoortlaan te Alkmaar, verklaart ons :
„Mijne vrouw was 4 jaar lijdende aan een bezetting op de borst, die zij had overgehouden uit roodvonk. Zij kon slechts zeer moeilijk ademhalen en had het dan ook op de luchtpijpen. Daar mijn vrouw maar niet beter werd en zwak bleef, besloot ik de Abdijsiroop te probeeren. Dadelijk kwam de slijm, die al dien tijd zeer vast zat, gemakkelijk los, en de benauwdheden op de borst verdwenen. De ABDIJSIROOP heeft mijn vrouw volkomen genezen en haar weer even sterk gemaakt als vroeger". De
Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo
Prijs per flacon van 240 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende weiverk opers.

Verkrijgbaar : te **Berkel**, A. BRENTJES, **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel** H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL
Huishoudelijke Artikelen - IJzerwaren - Galanterien.
Voor het a. s. Seizoen ontvangen:
een groote partij Vlechtwerk
(KIPPENGAAS)
van 30 tot 180 cM. hoog, aan zeer billijke prijzen.
Groote sorteering Wasch- en Wringmachines.
Waschketels, Mangels, Ledikanten.
Geëmailleerde Fornuizen, Veevoederketels, Veevoedermolens.
Alle soorten IJzerwaren.
Spanzagen, Handzagen, Houtbijlen, Keukenbijlen, Slachtmessen Hamers, Nijptangen, Schroevendraaiers, Deursloten en Krukken, Metselaarsgereedschappen etc
Roskammen, Manenkammen, Borstels, Halsters en Touwwerk.
Melkbussen, Melkzeeften, Kippenringen, Nesteleren.
Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

Staat even stil en leest.
Wij maken u attent op onze **prima**
Eva-Appelen (schijfjes).
Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.
Verder onze prima
Margarine-boter
waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker	22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer,	per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit	per liter 35 „
Koffieboonen,	per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk,	per bus 15 „
Beste Levertraan,	per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.
Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.
Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.
1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.
Alleen-verkoop van de beste
URBANUS-PILLEN.
Aanbevelend,
J. van Vellinga,
Molenstraat, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen met gratis monster.**

No. 19 WOENSDAG 5 MAART 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Huizen en Verhuizen.

Onzen tijd acht ik daarom zóó voortreffelijk, omdat men hoe langer hoe meer aan alles zijn aandacht gaat schenken en er met wegbabbelen en goedpraten hoe langer hoe minder te verdienen valt. 't Is tegenwoordig zóó in de wereld. Een zaak is zóó, omdat ze zóó is en niet, omdat ze door Jan, Piet of Klaas zus of zoo wordt voorgesteld.

Tegenwoordig komt alles onder de aandacht en niet het minst de ellende der maatschappij. Niemand zal tegenspreken, dat we zoo iets juist moeten hebben, wanneer we de kwalen dier maatschappij willen genezen. Vroeger heeft men wat zitten boomen over geluk, tevredenheid, berusting, gelatenheid, enz.; en men kon dit met meer of minder succes doen, want van de menschelijke ellende had men zich zoo goed als geen rekenschap gegeven; men meende, dat alles er nogal door kon, en dat we met een heel tevreden blik over ons schoon land mochten heenkijken.

Om maar eens iets te noemen:

Met betrekking tot woningtoestanden zag het er vóór een dertig jaar op verscheidene plaatsen erbarmelijk uit. Maar wie lette er op? Nou is er in den laatsten tijd heel wat op dat gebied verbeterd, maar hoe woont het volk nog in het rijk der Nederlanden? Als we de statistieken zoo eens nagaan, dan wordt ons verteld, dat 48 % van alle woningen, waarin zoo wat 43 % van de bevolking woont, verblijven zijn van één of twee vertrekken. Eénkamerwoningen zijn er in ons land niet minder dan 237.295 en daaronder zijn 628 woningen, die geen onmiddellijke verbinding met de buitenlucht hebben. Wat er in zulke verblijven dikwijls geleden wordt, zoowel op stoffelijk als zedelijk gebied, daarover zal ik maar niet uitweiden.

* * *

Maar er wordt ook veel geklaagd waarvoor geen grond is. Er gaat nog altijd veel volk uit Nederland den vreemde in. Da's waar. Jaarlijks worden afgegeven zoowat 30000 nationaliteitsbewijzen, maar laten we er toch ook bij zeggen, dat het aantal sedert 1900 met 10000 is gedaald, dat de nationaliteitsbewijzen na verloop van een bepaald aantal jaren moeten worden vernieuwd, zoodat er onder die 30.000 ook een aantal begrepen zijn van blijvend in Duitschland gevestigde Nederlanders. Nou is Nederland betrekkelijk heel wat dichter bevolkt dan Duitschland. In ons land toch wonen gemiddeld haast 1800 zielen op 1000 H.A. en in Duitschland maar goed 1200. Wij klagen bij ons te land wel over emigratie, maar daar klagen ze in Duitschland ook over. De Duitscher gaat ook den vreemde in om het beter te hebben dan in z'n eigen land. En hoe staat het in andere landen? Italië, Oostenrijk, Noorwegen, Zweden, hebben een tienmaal, Zwitserland een ongeveer driemaal en Denemarken een bijna zesmaal ongunstiger emigratiecijfer dan Nederland.

Ons land nam in 30 jaar 45 % in bevolkingsdichtheid toe en Duitschland, ondanks al z'n bluf en grootdoenerij slechts 43,3 %.

Schitterend vooral is dit jaar geweest de statistiek van Rotterdam als handels- en havenstad.

H. N. OUWERLING.

BIJENTEELT.

Wij komen nog even terug op de in ons vorig artikel besproken zaak: Hoe kan men een goeden, regelmatigen afzet van onzen inlandschen honig, ook in een rijk honigjaar, bewerken? Wij deelden een en ander mee uit het rapport, dat dienaangaande door de z.g. Honigcommissie is uitgebracht. Naar aanleiding van onze mededeelingen wordt ons door een imker gevraagd of provinciale zeemerijen of (en) honigmarkten geen verbetering zouden kunnen brengen. Wij kunnen hierop antwoorden, dat de Commissie deze zaken ook wel degelijk heeft overwogen. Zij dacht — zoo zegt het Rapport — in de eerste plaats aan de oprichting van talrijke honigmarkten, in den geest als die te Eerbeek, Nijmegen en op enkele andere plaatsen. Doch op die markten wordt voornamelijk raathonig aangeboden; te Nijmegen wordt ook wel flaconhonig verkocht. De Commissie kwam tot het inzicht dat dergelijke markten, hoe goed ook voor een bepaalde streek, toch niet de geheele bijenteelt van ons land kan baten.

Ook aan het stichten van depôts werd gedacht, doch deze moeten uitgaan van een centraal punt, van waaruit het product aangevoerd wordt. Ook dit zou geen uitkomst geven. Ten derde is overwogen het oprichten van provinciale coöperatieve zeemerijen, doch het bekend zijn met de ervaring, daarmee opgedaan in Noord-Brabant, en de ervaringen der zeemerijen, die werken over groote uitgestrektheden, konden de Commissie niet doen besluiten, hiertoe te adviseeren. Indien namelijk provinciale zeemerijen mogelijk geweest waren, dan zou het misschien evenzeer mogelijk zijn, om een paar of één zeemerij voor ons land te stichten. Maar bij het oprichten van zeemerijen voor een deel der provincie opperden de imkers reeds de volgende bezwaren 1e. te groote afstand voor het vervoer der producten; 2e. het niet toezicht kunnen houden op de bewerking der producten; 3e. de vrees van niet juist genoeg betaald te worden voor een iets mooieren korf, dan die van zijn buurman; 4e. het niet terugontvangen van zijn eigen bijenwoningen; 5e. het beschadigd worden van de korven; 6e. het niet kunnen laten uitlikken van de korven door zijn eigen bijen; 7e. het tevreden moeten zijn met aanvangsprijzen, enz. enz. De zeemerijen ontvangen de producten bij voorkeur in de korven, want bij het uitbreken ter plaatse moet de honig in de ton gedaan worden, waardoor de raathonig niet meer bruikbaar is, dewijl de droge wasseinden met honig worden besmeurd, hetgeen nadeelig is. Bovendien zal het product, zóó in de ton gestopt, dikwijls meer zaken bevatten dan voor een gemakkelijke en gewenschte behandeling van het product goed is.

Nu reeds — zoo zegt het Rapport — nu reeds is gebleken, dat de groote zeemerijen moeilijk te stichten zijn, mogelijk ook log werken, en dat de handel van elken imker apart nog weliger tiert. Dit euvel is reeds oorzaak, dat sommige coöperaties niet tot bloei kunnen geraken, want imkers zelfs al zijn zij lid eener coöperatie, leveren soms aan deze niet, maar aan particulieren, als zij ter sluiks een paar centen per week meer kunnen ontvangen. Dit kwaad komt het minst voor bij de kleine coöperaties, waar de onderlinge contrôle veel grooter en veel gemakkelijker is.

De Commissie is er daarom voor: op verschillende plaatsen geen al te groote zeemerijen op te richten, welke te zamen moeten verbonden zijn tot een Federatie of Handelskamer, die zorgt voor den afzet van de producten. C. B.

Tweede Kamer.

Landweerwet.

De Regeering heeft een derde motie van wijzigingen ingediend op het ontwerp tot nadere aanvulling en wijziging der Landweerwet. Een aanvulling van art. 7 dier wet strekt tot het opnemen van eene bepaling nopens den duur van den landweerdienst tijd voor hen, die uit de militie dan wel uit den landweer tot officier worden bevorderd.

Die duur wordt voorgesteld op 15 jaar, waardoor dan tevens eene op alleszins billijken grondslag berustende oplossing verkregen zal zijn van de kaderkwestie bij de landweer, voor zooveel de officieren betreft. Geleidelijk toch zal dan een korps reserve-officieren beschikbaar komen, hetwelk in getalsterkte en in gehalte behoorlijk berekend is voor de bezetting o.a. van de officiersplaatsen bij de landweer, ook in den kapiteinsrang.

Vermits het van belang is, dat er eenheid besta in den toestand als verlofsofficier, van den dienstplichtige, die uit de militie tot officier wordt benoemd en van den dienstplichtige, die uit de landweer tot officier wordt benoemd, wordt het voorts wenschelijk geacht, dat ook laatsgenoemde bij zijne benoeming als zoodanig overgaat naar het reservepersoneel der landmacht.

De inwerkingtreding der wet wordt nader voorgesteld op den tweeden dag na dien der dagteekening van het Staatsblad, waarin zij is geplaatst.

Voorts heeft de Regeering ingediend een tweeden nota van wijziging op het ontwerp betreffende den

Landstorm.

Deze wijzigingen strekken in de eerste plaats om te doen uitkomen, dat óók tot den landstorm behooren zij, die wegens kostwinnerschap van militiedienst slechts tijdelijk zijn vrijgesteld.

Voorts wordt door deze wijziging voorzien in de leemte, dat op hen, die, hetzij tijdelijk, hetzij voorgoed, van den dienst bij de militie zijn vrijgesteld wegens het verkeeren in een bijzonder geval als bedoeld in 7o van het eerste lid van art. 21 der Militiewet, geen verplichtingen ten aanzien van den landstormdienst gelegd zijn. De reden voor hunne vrijstelling van den militiedienst mag in het algemeen er niet toe leiden hen tevens te onttrekken aan de vervulling van verplichtingen, welke ten behoeve van 's lands verdediging van den tot den landstorm behoorende kunnen worden geëischt.

Vermits niet zelden vrijstelling van den dienst bij de militie zal kunnen worden verleend eerst in den loop der maand December, is voorts de aanwijzing van den datum van aanvang van den dienstplicht bij den landstorm ruimer gesteld.

De beweegreden en de grond, welke gelden voor de bepaling. dat de personen, die uit de militie of uit de landweer tot officier worden bevorderd, een landweerdienst hebben te vervullen van 15 jaar (dat is van aanzienlijk langeren duur dan dien, welken door den dienstplichtige te volbrengen is), dringen er met gelijke kracht toe, dat ook de diensttijd bij den landstorm voor de gewezen officieren op lateren leeftijd eindigt dan dit voor de overige dienstplichtigen het geval is.

Daarom wordt voorgesteld te bepalen, dat de eerstbedoelden landstormplichtig zullen zijn tot 31 Juli van het jaar waarin zij het 50ste levensjaar volbrengen.

Komt het wetsontwerp tot stand, dan zal geleidelijk in den landstorm een zoo ruim aantal officieren, ook in den kapiteinsrang beschikbaar komen, dat het op den duur mogelijk zal zijn desgewenscht te kunnen overgaan tot de locale organisatie van den landstorm.

Ook voor de regeling van de verplichtingen ten aanzien van den landstorm wordt ten slotte nader voorgesteld, de inwerkingtreding te bepalen op den tweeden dag nadien der dagteekening van Staatsblad waarin de wet is geplaatst.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Een verdwaald kind van uitputting omgekomen.

Enkele dagen geleden verliet het 147e regiment Sedan en trok op langs Vivier-au-Court. Bij 't verlaten der stad deden vier kleine jongens uitgeleide

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

13

„Ik zou gaarne met u gaan, Fred", zeide zij, „maar ik voel, dat mijne knieën knikken. Ik ben van meening, dat ik mijne krachten nog hoog noodig zal hebben... Ik dank u, Hartman, voor uw verlof. Gij hebt gelijk, boven behoor ik niet. Men mag nooit willen gaan naar eene plaats, waar men niet behoort, al zou het hart daardoor ook breken. Laat mij in uwe kamer gaan. En jij, Fred, ga, jij trouwe, trouwe vriend. God zegene je en ieder van je schreden!"

Bijna onbewust van hetgeen hij deed, alleen gehoor gevende aan den innigen drang zijns harten, was Fred voor Anna op de knieën gezonken; zijne ziel was diep geschokt. Ofschoon zij eigenlijk den samenhang niet begrepen, zagen de aanwezigen vol achting op de jongelieden neder. Als zegenend legde zij de koude hand op het blonde hoofd van den jongen man; daarna wendde zij zich om en verliet de kamer. Toen een paar nieuwsgierige oude lui haar wilden naloopen, versperde de herbergier Hartman hun den weg.

„Laat haar gaan", zeide hij. „Anna is een meisje van onbesproken gedrag geweest; zij zal van den rechten weg niet afgeweken zijn; indien het wel het geval was, zou zij tot iedereen kunnen gaan... maar niet tot Thomas Eerekrans".

In de herberg was langzamerhand een klein gezelschap bij elkander gekomen, dat op levendige wijze de gebeurtenis van het vorige uur besprak. In den omtrek van de kommandantswoning was het stil.

De daar opgestelde schildwacht schrikte iedereen af en nieuwsgierigheid en deelneming werd voorloopig niets geboden dan de helder verlichte vensters van de verdieping gelijkvloers. Tot de remise der gevangenen door te dringen, was onmogelijk voor hem, die niet het recht had, uit den tuin van den eigenaar zich daarheen te begeven.

V.

Toen Thomas Eerekrans de woning van den kommandant naderde, werd hij eveneens afgewezen. Zijne vordering echter om met den luitenant over dringende zaken, die met het voorval van dezen nacht in verband stonden, te spreken, ondersteund door eenige klinkende argumenten, baande hem den weg. Hij werd bij Maubourg aangediend en in de woonkamer van den luitenant binnengelaten, want in de voorkamer had het verhoor der gevangenen plaats en werd het vonnis geveld.

De koopman betrad het vertrek, dat door Henri in een vertrouwelijk nestje was veranderd. De wasachtige bleekheid van zijn gelaat, welks scherpe lijnen meer dan vroeger in het oog schenen te vallen, was het eenige teeken van den angst, die aan zijne ziel knaagde, ten minste zoo lang hij zich onder een spiedend oog wist. Toen de hem vergezellende douanier de kamer verlaten en achter zich gesloten had, sloop hij onhoorbaar, zonder zijne omgeving een blik te verwaardigen, naar de middeldeur, die tot de voorkamer toegang gaf. Het geluid van stemmen drong tot zijn oor door; met ingehouden adem luisterde hij. Wat er gesproken en verhandeld werd, ontging hem, want muur en houtwerk zijn solied in het Oude Land, maar duidelijk vernam hij de klare, rustige stem van zijn zoon; geen spoor van deemoediging, geen uitdrukking van geheimen angst lag in zijnen toon.

Ondanks alle smart voer daardoor toch nog een gevoel van trots door de borst van den koopman. „Het huis Eerekrans waardig!" zeide hij zacht tegen zich zelven.

Maar op hetzelfde oogenblik schoot het hem door den geest, dat de toekomst van het huis Eerekrans alleen, geheel alleen op dat hoofd rustte; dit eene, waarboven de dood zweefde, aan wien gerust haat en wraak voltrokken kon worden, omdat deze zich zou gronden op het voorschrift der wet.

Hij moest hem redden, onverschillig tot welken prijs! Dat het gelukken zou, al ging het ook met het offeren van millioenen gepaard, daaraan twijfelde hij geen oogenblik — geen oogenblik, dat een opschorten van het vonnis, in het geval dat het niet doodelijk geveld werd en vernieuwd langzaam onderzoek van zelve spreekt.

Door nutteloze angstaanjagende gedachten wilde hij zijn hoofd niet in de war brengen. Hij keek in de kamer rondom zich, zijn oog viel op de schrijftafel van den kommandant — en hechtte zich aan het daar staande miniatuur-portret. Een helder licht wierp de lamp op de zachte, lijdende trekken. Thomas Eerekrans miste de kracht om den blik af te wenden; als met magnetische kracht trok het hem nader en nader.

„Meta", sprak hij op halfluiden toon, „uw kind is heden de rechter van het mijne! Mijn geweten is rein, Meta — wat ik deed — was ik te hard, te hard misschien — geschiedde als herinnering aan mijn vader, die mij de eer des huizes vlekkeloos overhandigde; hem heb ik gezworen haar te bewaren. Ik kon u niet de gade laten worden van een Franschen hongerlijder — en toen gij de brug tusschen ons beiden geweldadig afbraakt, durfde ik niet de eerste plank leggen, om haar weer op te bouwen. Nooit gevoelde ik haat tegen u, noch tegen uw zoon. Wat ik deed, geschiedde uit een gevoel van noodzakelijkheid, om wille van de eer des huizes".

Hij hield met zijn gesprek op en droogde snel met de magere hand een traan, die hem verraderlijk in het oog glom. Want in de helendende kamer werd het levendig; men hoorde stoelen verschuiven, geweerkolven stampen, schreden weerklinken en deuren klappen. Het verhoor was waarschijnlijk geëindigd.

De middentoegang tot de woonkamer van den kommandant werd geopend. Maubourg trad met een papier in de hand binnen. De koopman bemerkte de bleekheid van zijn gelaat; hij boog het hoofd ten teeken van begroeting.

„U wenscht mij te spreken, mijnheer?" vroeg de luitenent op hoffelijken toon. „Uwe mededeeling, dat ge brenger zijt van gewichtige mededeelingen, baant u den weg, hoewel mijn tijd zeer beperkt is. Bovendien verlaat ik morgen Scharnrode; ik ben naar Spanje gekommandeerd. Daarom verzoek ik u, kort te willen zijn".

Bij deze woorden wees hij op een stoel, die in de nabijheid van de schrijftafel stond; hij zelf nam in zijn arbeidszetel plaats. De koopman bemerkte, dat hij het portret zijner moeder op ongezochte wijze in een der vakken schoof; de overledene zou geen aandeel hebben aan het ernstige uur tusschen zoon en broeder.

Eerekrans had zich neergezet. „Ik zal aan uwe wenschen gevolg geven", zeide hij. „Dat ook ik een pijnlijk einde voorzie van ons onderhoud, wilt ge wel gelooven. U hebt een aantal vastberaden mannen gevangen genomen, die, naar ik gehoord heb, overvallen zijn geworden bij eene poging, om koloniale waren, uit Engeland afkomstig, aan wal te brengen. Onder hen bevindt zich een jonge man, Frans Werner..."

De officier onderbrak den koopman met een gebaar. „Voordat u verder spreekt, mijnheer Eerekrans, zal ik u eerst den toestand verklaren. Indien ik u, nadat u verklaringen had afgelegd, een verzoek weigerde, dan kon u mij van lage wraakzucht, persoonlijke bevrediging, van haat verdenken. Daarom wil ik u mededeelen, dat schipper Frans of Frans Werner beweert en bezweert met het oog op eigen belang en voordeel, de poging tot smokkelarij beproefd te hebben; zijn klein erfdeel wil hij verdeelen onder zijne gezellen, teneinde hen te bezoldigen. Zijne papieren zijn in orde; Nielsen, zijn oud-oom, is dood. Ik bezit geen talenten om een gerechtelijk onderzoek te leiden — mijnen opvolger morgen verbiedt heden de subordinatie nog, zijn aanmerkingen omtrent mijn onderzoek uit te drukken. Ik wil niet weten, of de naam Werner niet slechts een aangenomen naam is; ik wil niet in de geheimen van een huis dringen, waarvan ik 't hoofd verschoonen wil. Moge de rechtbank spreken; ik heb mij slechts aan den gang van het onderzoek te houden en dit heeft mij het medegedeelde resultaat geleverd, hetwelk de klacht bij den kleinen krijgsraad vormen moet, die op grond van mijn onderzoek te beslissen had over de op heeterdaad betrapten".

„En de beslissing luidt?" Als uit eene machine klom het uit de borst van Thomas Eerekrans tot aan en over zijne lippen.

„De minder schuldige helpers worden morgen naar Stade op de vesting gezonden; de aanvoerder, die bovendien nog schuldig is aan den dood van een onzer beste mannen, wordt voor zonsopgang doodgeschoten en op de plaats begraven, waar het recht zijn loop gelaten werd".

Mijnheer Eerekrans moest niets anders verwacht hebben. De stem van Maubourg had meer ontroerd geklonken dan die van den ouden man en vader, toen deze antwoordde: „Men zal de terechtstelling niet voltrekken; ik verlang uitstel. Ik bied Frankrijk een millioen voor de vrijheid van den veroordeelde. De vorst van Eckmühl zal hem begenadigen; indien het noodig mocht zijn, moet zelfs bij den keizer het onmogelijke gedaan worden. Honderdduizend francs staan te uwer beschikking. Ik verlang daarvoor niets dan tijd".

De luitenant stond op. „Gij dwaalt, mijnheer, als gij de eer der Fransche justitie naar de berekening van den koopman taxeeren wilt. Het vonnis, hetwelk het directe bevel mijns keizers mij dwingt te vellen en te voltrekken, zal onherroepelijk voltrokken worden. Het staat u vrij, mij bij mijn superieuren van overijling aan te klagen; ik ben volkomen gerust. Deze zouden misschien meer dan ik onderzoek doen naar de redenen..."

Wordt vervolgd.

aan de soldaten. Alles ging goed tot 's middags twee uur; het regiment hernam den terugtocht naar Sedan. Maar de kinderen, uitgeput zijnde, bleven in het bosch. Zij sukkelden voort op goed geluk af, tot een hunner, de 12-jarige André Lunion, bewusteloos neerviel. Zijn makkers droegen hem in een kolenbeandershut, maar toen de knaap tot het bewustzijn terugkeerde, was hij zwak om zijn weg voort te zetten. Zijn makkers besloten den nacht bij hem door te brengen, maar groot was hun verslagenheid, toen zij den volgende morgen zagen, dat hun vriendje van uitputting was gestorven.

Pr. 's H. Crt.

De auto-bandieten.

Alle veroordeelde leden van de auto-bandieten-bende, op één na, hebben hooger beroep aangeteekend, maar het is thans nog de vraag of dit zal worden aangenomen of niet. Sommigen, en onder dezen zijn natuurlijk de verdedigers der veroordeelden, zeggen ja, maar talrijke rechtsgeleerden verklaren, dat de rechtspleging van het hof zeer regelmatig gebeurd is en volstrekt geen reden tot hooger beroep bestaat.

Wij zeiden reeds, dat een der veroordeelden geen cassatie heeft gevraagd. Gauzy, zoo heet deze bandiet, werd tot 18 maanden gevangenisstraf met aftrek van preventieve hechtenis, veroordeeld. Hij zal dus nog een paar maanden in de gevangenis moeten doorbrengen, waarmee Gauzy tevreden is.

* * *

In verband met het bandieten-proces meldden de Fransche bladen nog het volgende eigenaardig geval: De Nederlandsche gezant te Parijs heeft van zijn regeering een vonnis ontvangen van de rechtbank te 's-Gravenhage, dat hij aan den Franschen minister van justitie moest overhandigen en waarin gevraagd wordt, dat Carrouy over de diefstal van den auto van den heer Vernieuwe te Gent zou gehoord worden. Men weet, dat die auto door de Bonnot-bende gestolen werd. Het voertuig was tegen diefstal verzekerd bij een Nederlandsche verzekerings-maatschappij, welke 5000 gulden aan den heer Vernieuwe moest betalen. Het was naar aanleiding van deze kwestie, dat Carrouy moest ondervraagd worden. De Nederlandsche justitie was echter te laat gekomen.

België.

Het drama te Strombeek.

In verband met het drama te Strombeek, waarbij twee gendarmen door twee dieven werden doodgeschoten, heeft Henriette Meganck, de vrouw van Frans Beeraerts, een der verdachten, een belangrijke verklaring afgelegd. Zij bekende aan den rechter van instructie, dat haar man in den nacht van 22 op 23 Februari, den nacht van de misdaad, om één uur thuis was gekomen. Weinig tijds later hoorde ik, zoo zeide ze, iemand fluiten. Het moest Jozef Beeraerts, mijn schoonbroer zijn. Ik ging naar beneden en liet hem binnen. Jozef was geheel buiten adem, juist alsof hij lang geloopen had.

— Was hij blootshoofds, vroeg de rechter. (Men weet dat op de plaats der misdaad een pet is gevonden).

— Ja, antwoordde de vrouw, hij had zijn pet niet op. Hij vroeg mijn man te spreken en deze kwam onmiddellijk beneden. De twee mannen spraken langen tijd, waarna mijn man naar boven liep om een sjaal te halen, die hij aan Jozef gaf.

Den anderen dag kwam mijn schoonbroer terug, doch ditmaal zag hij er bleek en terneergeslagen uit. Hij was nauwelijks in huis of hij liet zich op een stoel vallen.

„Wat scheelt er aan", vroeg mijn man, „zijt ge ziek?"

„Neen", was het antwoord, „maar ik heb zooeven vernomen, dat te Strombeek een gendarme is doodgeschoten, en ik ben de dader. Ik werd achtervolgd en was op het punt aangehouden te worden, toen ik enkele schoten loste op de twee mannen, die mij achtervolgden. Ik wist niet dat het gendarmen waren en meende, dat ze slechts gewoud waren, en thans heb ik vernomen, dat een van de twee dood is."

„Maak u dan maar vlug uit de voeten", zei mijn man, „anders zal men nog zeggen, dat ik er ook bij was."

Daarop is Jozef vertrokken.

Vrouw Beeraerts herkende ook onmiddellijk de pet, die op de plaats van het drama gevonden was, als te zijn het hoofddeksel van Jozef Beeraerts. Msb.

Duitschland.

De nieuwe legervoorstellen.

De „Norddeutsche Allg. Zeit." heeft, 'n einde gemaakt aan de onzekerheid, waarin de bladen en de publieke opinie sinds een paar maanden inzake de aangekondigde nieuwe legervoorstellen verkeerden. Inderdaad, sedert half December, toen deze nieuwe legerontwerpen werden aangekondigd, heeft men hoegenaamd niets meer daarvan gehoord. Het officieuse blad verontschuldigt het stilzwijgen der regeering met de verklaring, dat men, gezien het groote belang van deze ontwerpen, niet overijld kon te werk gaan. Toch schijnt men daarbij al te zeer getalmd te hebben want het blad bekent eveneens, dat de keizer in Januari krachtig heeft ingegrepen, en de regeering sinds dien met inspanning van alle krachten heeft gearbeid aan de oplossing van deze kwestie. De grootste moeilijkheid — en dit zal ook wel de voornaamste reden geweest zijn van het stilzwijgen der regeering — was natuurlijk het dekkingsvraagstuk. Waar de groote sommen, welke deze nieuwe leger-voorstellen eischen, moesten gevonden worden, dat was ook hier de vraag, welke de regeering met veel zorgen vervulde.

Thans schijnt zij daarvoor een oplossing gevonden te hebben in een rijksvermogensbelasting, welke op de grondslagen der ervaring volgens de „Germania" op een milliard kan geschat worden. Op deze mededeeling van het Roomsche blad rekenen verschillende andere bladen voor, dat de nieuwe belasting, welke slechts één keer zal geheven worden, dan minstens een ½ à ⅔ procent van de vermogens moet bedragen.

Moeilijk zal ook de regeling zijn met de verschillende bondsstaten van het rijk, die reeds een vermogensbelasting bezitten. Men weet, dat de rijkskanselier reeds vroeger gepoogd heeft, een rijksvermogensbelasting in te voeren maar dat deze plannen op het verzet van verschillende bondsstaten zijn afgesprongen. Thans komt von Bethmann Hollweg met een soort bemiddelings voorstel: een vermogensbelasting, die slechts eenmaal zal geheven worden en natuurlijk zullen de regeeringen der bondsstaten zich hiertegen niet zoo fel verzetten. Naar verluidt, worden tusschen rijksregeering en de bondstaten drukke onderhandelingen gevoerd, om tot een regeling te komen.

Natuurlijk zijn er verschillende bladen die op de wijze, waarop de regeering de sommen tot dekking van de uitgaven voor deze nieuwe legervoorstellen denkt te vinden, heftige kritiek uitoefenen. Zoo bijv. de „Wezer Zeitung", die meent, dat deze vermogensbelasting meer het karakter draagt van een „schok" dan van een gezonde belastingpolitiek.

Tot een dergelijk soort belastingen moet men, zoo schrijft het blad, slechts grijpen in dagen van hoogsten krijgsnood, waarbij snel moet gehandeld worden, wijl de vijand voor de poorten staat. In tijd van vrede, moet men zulke middelen niet toepassen, wijl deze gemakkelijk een slechten indruk kunnen maken en 't doet gelijken alsof wij een arm land zijn en naar een laatste reddingsboei grijpen. Wij zijn geen arm volk en men had wel andere, betere middelen kunnen vinden om de kosten te dekken".

Hetzelfde zegt nagenoeg de „Frankfurt. Zeit.", die er bovendien nog op wijst, dat de volkswelvaart een geweldigen slag zal krijgen als op eens een kapitaal van 1 milliard onttrokken wordt en aan den staat komt. Verder stelt het blad de vraag: op welke wijze de regeering in de toekomst de onkosten zal dekken, welke deze nieuwe legervoorstellen zullen eischen en ten slotte protesteert het blad tegen de groote uitbreiding van het leger, welke niet op wensch van het volk geschiedt maar het gevolg is van de actie der al-Duitscher.

De al-Duitsche pers is dan ook zeer opgetogen, dat er eindelijk eens flink wordt aangepakt. De „Rhein Westfäl", die hierin natuurlijk vooraan staat, juicht over het initiatief van den keizer, waardoor het mogelijk is geworden, dat de legervoorstellen nog op 1 October van dit jaar in werking kunnen treden. „Wij verwachten", zoo zegt het blad, „dat de rijksdag alle legervoorstellen zonder eenige aanmerking en bloc zal goedkeuren. Over zulke aangelegenheden mag men niet twisten, de laatste 40 jaar hebben dat immers duidelijk geleerd. Alleen door algemeene goedkeuring kan men de waardigheid en de kracht van ons vaderlnnd tegenover het buitenland hoog houden."

Een auto-overval.

Toen Zondagavond de Berlijnsche juwelier Plunz te Berlijn van een autotocht terugkeerde, reed hij tusschen Marwitz en Henningsdorf in volle vaart met zijn auto tegen twee staaldraden op, die door misdadigers dwars over den landweg waren gespannen.

De juwelier en zijn vrouw werden door de staaldraad als onthoofd en terstond gedood. Hun 19 jarige dochter werd levensgevaarlijk gewond. Een met den juwelier bevriende familie en diens 17 jarige dochter volgden in een tweede automobiel, die nog juist tijdig genoeg kon remmen. Tegen de nog onbekende misdadigers is terstond een vervolging ingesteld.

De „Lokal Anzeiger" meld hierover nog de volgende bijzonderheden.

Zondagmiddag ondernam de 46 jarige juwelier Plunz met zijn 41-jarige vrouw en hun twee kinderen, de 19-jarige Else en de 27-jarige Anna, in zijn eigen auto een tocht van Berlijn naar Lindow.

De automobielhandelaar Janke, een vriend van de familie Plunz, vergezelde hen daarbij in een anderen auto. In opgewekte stemming werd de heenreis gemaakt en in het idyllisch gelegen Lindow gebruikte men het middagmaal. Toen men daarna in de omgeving nog wat had rondgetoerd en om zeven uur koffie had gedronken, maakte men zich gereed tot de terugreis. Plunz reed met zijn auto voor en op geringen afstand volgde het rijtuig van Janke. De eerste wagen was nog ongeveer vier kilometer van Henningsdorf verweiderd, had juist een bocht genomen en had thans weer den rechten straatweg voor zich, zoodat Plunz den auto met volle vaart liet loopen.

Plotseling stiet de wagen tegen een hindernis; hij hief zich in de hoogte en viel daarop weer neer. Op hetzelfde oogenblik hoorden de inzittenden van den tweeden auto afgrijselijke jammerkreten, waarop onmiddelijk een diepe stilte volgde.

Janke remde terstond, sprong uit zijn auto en ijlde naar de plaats des onheils. Voor hem lag de omgevallen auto van den juwelier, eenige passen daarvan veswijderd een lichaam in vrouwelijke kleeding, onmiddelijk daarnaast de oudste dochter, Else, overal met bloed bedekt en bewegingloos. Van den anderen kant kwam de jongste dochter, Anna, over al haar leden bevend, toeloopen. Intusschen waren Janke's metgezellen met helbrandende lantaarns naderbij gekomen, waarna ook het lijk van Flunz zelf gevonden werd. Ook dat was afschuwelijk toegetakeld. De juwelier was het hoofd van den romp gescheiden; het lag midden op straat ongeveer 10 meter van het lichaam verwijderd. Op dezelfde wijze had mevrouw Plunz den dood gevonden.

Toen men naar de oorzaak van het ontzettende ongeval zocht, ontdekte men spoedig, dat men hier met een vreeselijke misdaad te doen had. Onbekende schurken hadden een dikken staaldraad tweemaal dwars over den straatweg gespannen en aan de daar staande boomen bevestigd. De eerste draad bevond zich ongeveer ter hoogte van de wielen, de tweede circa 2 M. boven den grond.

De lijkschouwing toonde later aan dat de draad de lichamen van Plunz, van zijn vrouw en van zijn dochter Else boven de borst getroffen had en daarna tot aan den hals was opgeschuurd. Onder de kin van het echtpaar werkte het, gelijk reeds werd opgemerkt, als een vlijmscherp mes. De oudste dochter ging de draad over het hoofd, zoodat zij er levend afkwam. De jongste dochter, Anna, had zich, zooals men weet, juist op het kritieke moment gebukt om haar reisdeken te verschikken en heeft alleen aan dit toeval haar leven te danken.

Janke droeg de zwaar gewonde Else in zijn auto en reed, nadat hij de staaldraden verwijderd had, het ongelukkige meisje en haar zuster naar Henningsdorf. Daar werden zij in de woning van den Burgemeester onder dak gebracht. Nadat het voorloopig onderzoek geeindigd was, werden de lijken in het lijkenhuisje te Henningsdorf op een baar gelegd.

Ofschoon de politie te Berlijn dadelijk met het geval in kennis werd gesteld en dadelijk met haar onderzoek begon, is het haar, in weerwil van haar ijverige nasporingen, nog niet gelukt de onmenschelijke misdadigers te vinden.

Engeland.

Spoorwegstaking.

Het gevaar voor een spoorwegstaking onder het personeel van de Midland Spoorwegmij. blijft nog altijd dreigend, ja, zelfs bestaat er ernstige vrees voor een algemeene staking, doordat de vereenigde bonden van spoorwegpersoneel zich solidair zouden verklaren. Zooals men weet, loopt het geschil over het ontslag van den conducteur Richardson dien de directie wegens ongehoorzaamheid heeft ontslagen en wiens herstel door het personeel geëischt wordt.

Zondag zijn in verschillende plaatsen, te Londen, Leeds, Stockton, Derby, enz. groote meeting gehouden en Maandag was het vitvoerend comité van de groote federatie van spoorwegpersoneel bijeen om over de staking te beraadslagen. Een beslissing werd niet genomen.

Een der afgevaardigde deelde mede, dat als het tot een staking kwam — en dat was, gezien de houding van de beide partijen, zeer waarschijnlijk, — ze algemeen zou zijn, en zonder waarschuwing, dus niet na een aankondiging een week te voren zooals bij de vroegere staking, uitbreken zou.

Oostenrijk-Hongarije.

De algemeene staking.

De groote politieke massa-staking, die Maandag te Boedapest uit zou breken, als protest tegen het kiesrechtvoorstel van de regeering en voor de invoering van 't algemeene kiesrecht is niet begonnen. Het bleef heel rustig in de Hongaarsche hoofdstad en alles ging zijn gewone gang. Alleen de buitengewone militaire maatregelen die genomen waren, wezen er op, dat er vrees bestond voor een ernstige volksbeweging. Gendarme-patrouilles van drie man doorkruisten de straten en in de kazernes waren ruim 50.000 soldaten geconcentreerd.

Wanneer de staking nu wel zal uitbreken is blijkbaar nog niet zeker. Volgens sommige berichten zou ze gisterenmiddag uitbreken, als de oppositie partijen weer in het parlementsgebouw verschijnen zouden om tegen het kiesrechtvoorstel der regeering te protesteeren, volgens andere berichten zou ze vandaag een aanvang nemen.

Echter loopen er ook geruchten, dat de socialisten in het parlement een bemiddelingsvoorstel zouden indienen, dat als het werd aangenomen, de algemeene staking voorkomen zou. Het heeft dan ook den schijn, of de roode heeren wat bang geworden zijn voor de geesten, die ze hebben opgeroepen. Het uitstel van de staking doet vermoeden, dat het hun wat bang om het hart begint te worden.

Amerika.

Auto-bandieten te New-York.

Drie auto bandieten met revolvers gewapend, hielden Zondagnacht op Broadwey te New York. een juwelier aan, dien zij van 9.000 dollar aan diamanten beroofden. Zij ontsnapten per automobiel, waarin later voor 7.000 dollar aan diamanten werd teruggevonden.

Noodlottige brand.

Uit New-York wordt gemeld, dat vijftig menschen om het leven gekomen zijn bij een brand in het hotel „Dewey" te Omaha in Nebraska.

De brand brak uit in het midden van den nacht, zoodat de meeste gasten in diepen slaap lagen. Degenen alleen, die op de eerste en tweede verdieping sliepen, konden nog gered worden. Verschillende anderen, die op de hooge verdiepingen kamers hadden betrokken, sprongen uit de vensters en vielen op straat te pletter.

De brandweer was machteloos, daar het water in de spuiten, tengevolge van de hevige koude, bevroren was.

De slachtoffers liggen bedolven onder hoopen smeulend puin.

Binnenlandsch Nieuws.

Hoeveel men betaalt en hoeveel men krijgt.

Onder dit opschrift schrijft de „Nieuwe Koerier":

De Tweede Kamer heeft de Invaliditeits- en Ouderdomsverzekeringswet afgehandeld. We kunnen derhalve thans weten, hoeveel betaald moet worden en hoeveel men ontvangt.

Vooreerst: hoeveel men betaalt.

Er zijn vijf loonklassen, waarin de volgende premiën betaald worden:

		Weekloon	Jaarloon premie
Ie	loonklasse,	beneden f 240,	20 ct.
IIe	„	v. f 240 tot f 400,	24 „
IIIe	„	v. f 400 tot f 600,	32 „
IVe	„	v. f 600 tot f 900,	40 „
Ve	„	boven f 900,	48 „

Deze premiën worden betaald door den werkgever, den patroon. Doch deze is bevoegd, een bepaald gedeelte der premiën af te houden van het loon van den werknemer, den arbeider. Hoeveel hij mag afhouden, hangt af van de loonklasse, waartoe de arbeider behoort. Dit is geregeld als volgt:

De patroon mag voor de premie van het weekloon afhouden bij arbeiders in de:

Ie	loonklasse	4 cent
IIe	„	6 „
IIIe	„	11 „
IVe	„	20 „
Ve	„	24 „

Zien we thans: hoeveel men ontvangt.

De invaliditeits- of ouderdomsrente, die men ontvangt, wordt berekend naar een grondslag en een verhooging.

Den grondslag berekent men door het totaal bedrag van alle betaalde premies te vermenigvuldigen met 325 en het product te deelen door het aantal weken, dat de verzekering heeft geduurd.

Een voorbeeld ter verduidelijking.

Voor iemand is vanaf zijn 16e jaar premie betaald in de 3e loonklasse. Op zijn 50e jaar wordt hij geheel ongnschikt voor zijn handwerk; hij is invalide geworden.

Voor hem is gedurende 34 × 52 = 1768 weken premie betaald. Het totaal bedrag dezer premiën is 1768 × f 0.32 = ruim f 560. Dit bedrag wordt met 325 vermenigvuldigd. Men krijgt dan f 182.000. Dit gedeeld door het aantal weken geeft f 103.

Nu heeft men den grondslag van zijn invaliditeitsrente gevonden.

Daarbij wordt gevoegd de verhooging, zijnde 14 pCt. van het totaal der premiën, dus in dit voorbeeld ongeveer f 79.

De geheele rente zal dus f 103 + f 79 = f 182 bedragen.

In dit voorbeeld heeft de arbeider zelve in al die jaren aan premiën betaald 1768 × f 0.11 = f 194.48.

Subsidies tot bestrijding van de Tuberculose.

De Minister van Binnenlandsche Zaken noodigt de besturen van de vereenigingen die zich bestrijding van de tuberculose ten doel stellen en die voor 1913 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning van een Rijkssubsidie, uit, hun daartoe strekkend, op gezegeld papier geschreven verzoek zoo spoedig mogelijk, doch in elk geval vóór 1 Mei a.s. tot de Koningen te richten.

Afdrukken van de voorschriften overeenkomstig welke de verzoekschriften enz. van de plaatselijke en daarmede gelijke gestelde vereenigingen behooren te worden ingericht, zijn kosteloos aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te bekomen.

De diefstal aan den Hembrug.

Vrijdagmiddag vervoegden zich, naar de *Tel.* meedeelt, twee kapiteins in politiek ten kantore van den heer F. D. de Witte, kapitein-magazijnmeester, hoofd van de magazijnen aan de Hembrug, en verzochten dezen met hen mee te gaan en zich in arrest te begeven.

Zeer waarschijnlijk houdt deze arrestatie verband met de geheimzinnige verdwijning van f 15.300 uit de brandkast der artillerie-inrichtingen te Zaandam, waarvan het onderzoek de laatste weken was opgedragen aan een commissie van militairen of een zoogenaamde krijgsraad.

Aan den Haarlemschen correspondent der *Tel.* werd officieel meegedeeld, dat de aanhouding van den kapitein-magazijnmeester inderdaad geschied is, omdat hij verdacht wordt van de verduistering van de f 15.300.

Van niet-officieele zijde vernam de correspondent, dat kapitein Witte reeds eenigen tijd onder verdenking stond de verduistering te hebben gepleegd.

De opbrengst van de Tarlefwet.

De minister van Financiën heeft aan de Tweede Kamer doen toekomen een toegelichte raming der opbrengst volgens het gewijzigd ontwerp van wet tot vaststelling van eene nieuwe tarief wet.

De recapitulatie is als volgt:

1e. dieren en dierlijke producten f 768.552;

2e. plantaardige voortbrengselen f 744.000;

3e. mineralen, metalen en fabrikaten daarvan f 2.764.880;

4e. meel en meelfabrikaten f 224.400;

5e. chemische producten, geneesmiddelen, drogerijen, verf en kleurstoffen en looimiddelen f 206.025;

6e. oliën, vetten, harsen, was, teer, pek en distillatieproducten van teer f 904.450;

7e. hout en fabrikaten daarvan f 587.000;

8e. huiden, vellen en leder f 536.000;

9e. garens, weefsels en stoffen, kleederen en modewaren f 6.392.000;

10e. aardewerk, pottenbakkerswerk, gebakken steen en andere kunststeen f 594.720;

11e. glas f 394.400;

12e. papier f 561.000;

13e. voedings- en genotmiddelen f 3.425.900;

14e. rijtuigen, voertuigen, vaartuigen en vliegmachines f 90.000;

15e. voorwerpen van verschillende grondstoffen f 1.894.300, totaal generaal f 20.087.127.

Aardbeiën.

Men meldt uit het Westland, dat Vrijdag 28 Febr. reeds de eerste aardbeien ter fruitveiling te Poeldijk werden ingevoerd. Waar tot nu toe die heel vroege aardbeien uit het buitenland, hoofdzakelijk Frankrijk werden aangevoerd, is het een verblijdend verschijnsel, dat onze bekwame binnenlandsche kweekers ook in dezen zich niet de loef laten afsteken. Daar de kwaliteit niet onderdoet voor de buitenlandsche, is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat binnen korten tijd aanvoer van deze buitenlandsche aardbeiën overbodig zal worden.

Tijd.

Hutbewoner.

De politie te Heerlen deed een goede vangst met de aanhouding van een drietal personen wegens diefstal en heling.

Zekere Sch. had nog wat met de justitie uit te staan en bevreesd door de politie te worden gearresteerd, had hij zich teruggetrokken in een bosch en daar een hut gebouwd; het eten werd hem door familieleden bezorgd. Nu was er in het begin dezer week ontvreemd een pomp en een hoeveelheid lood, en het gelukte de politie een paar dieven aan te houden. Toen kwam haar tevens ter oore waar Sch. zich bevond. De politie-inspecteur en een 5-tal agenten doorzochten het bosch en vonden den gezochte. Op zijn aanwijzing werd ook de hut gevonden.

Een drietal personen zijn naar de gevangenis te Maastricht overgebracht.

Gesnapt.

De recherche te Utrecht ontdekte, naar de „N. R. Ct." meldt, dat aan de gieterij van een firma ter smelting lagen partijen koperbrons, waaronder kussens, zooals die als veeren gebruikt worden in spoorwegrijtuigen. Zij ging op onderzoek uit, vernam, dat het koper afkomstig was van een koopman te Amsterdam, die meedeelde, het te hebben gekocht van een man, dien hij zou herkennen, wanneer hij hem zag. Het koper werd toen getoond aan verschillende firma's, die zulk koper in hun bedrijf verwerken, ook aan de firma Beijnes, te Haarlem, die het dadelijk als haar eigendom herkende. De dief was nu spoedig gevonden en bleek te zijn J. C. J., machinebankwerker bij deze firma. Hij bekende tien kussens te hebben ontvreemd en bij den koopman te Amsterdam te hebben verkocht. De man is aangehouden.

Het herstel der kerkelijke hiërarchie.

Dinsdag was het 60 jaren geleden, dat door Z. H. Paus Pius IX, bij brevé van 4 Maart 1853 de kerkelijke provincie werd opgericht, bestaande uit het Aartsbisdom Utrecht en de Bisdommen Roermond, Haarlem, Den Bosch en Breda.

De strijd in de sigaren-industrie.

Het aantal uitgesloten Sigarenmakers bedraagt te Amsterdam 1055.

De R. K. Zuidelijke Patroonsbond heeft het plan, de 5 pct. loontoeslag te doen ophouden en heeft daarvan mededeeling gedaan aan den Bond van Sigarenfabrikanten te Eindhoven. Deze laatste organisatie betaalt den toeslag echter wel, daar zij aan geenerlei afspraken gebonden is. Hbd.

Een gezegend huwelijk.

Een zekere P. d. R. te Bergambacht deed dezer dagen aangifte van de geboorte van zijn 20ste kind. Nog negen heeft hij er van in 't leven.

Iets zeldzaam!

Te Langeringeweide kalfde de vorige week een koe.

Twee dagen later kalfde de zelfde koe weer.

De eigenaar keek daar raar van op.

Een nieuw stadhuis te Zwolle.

De gemeenteraad van Zwolle nam Maandagmiddag het voorstel aan van B. en W. om een nieuw stadhuis te bouwen op de terreinen van wijlen mr. Eikhout. Het voorgestelde plan is in Oud-Hollandschen stijl, twee verdiepingen hoog met een toren van 40 M.

De kosten worden begroot op f 300.000 Tel.

Weer op het appèl.

Vrijdagavond zijn de 30 Veldartilleristen, die in den Haag gedeserteerd waren, vóór het avondappèl in de kazerne teruggekeerd.

Zedenmisdrijf.

Den inspecteur van politie te Oosterbeek is het gelukt de hand te leggen op een persoon, wonende te Arnhem, die in den laatsten tijd de omgeving aldaar onveilig maakte door tegenover meisjes niet te noemen handelingen te plegen. Daar het onderzoek voldoend bewijs opleverde, is de verdachte in bewaring gesteld. Msb.

Moord in de Zandstraat.

Zondagavond is in de Zandstraat te Rotterdam een moord gepleegd. In het café Zandstraat 2, hoek Raamstraat bevonden zich gisteravond omstreeks kwart voor negen o.m. zekere P. M. stoker aan de Java-lijn, wonende in de Wilhelminastraat alhier, en de vrouw G. A. van R., oud 28 jaar, werkster wonende Zandstraat 32. Tusschen beiden bestond een ongeoorloofde verhouding. Om onbekende redenen ontstond tusschen beiden twist, welke zoo hoog liep dat de vrouw in woede plotseling hem met een mes één steek in de borst toebracht. De man viel daarop neer.

Agenten, die inmiddels waren geroepen, brachten den verslagene naar het Ziekenhuis, waar hij bij aankomst reeds bleek te zijn overleden.

De wonde is zeer klein en schijnt met een smal scherp mesje te zijn toegebracht.

De vrouw werd in hechtenis genomen en op het politiebureau in de Pauwensteeg in bewaring gesteld. Msb.

Een oplichtster.

Naar het Vad. meldt, is den Haagsche recherche gelukt de hand te leggen op een dienstbode, die er haar werk van maakte om dames op te lichten door de z.g. godspenning in ontvangst te nemen en niet in haar dienst te verschijnen.

Verschillende dames hebben haar reeds herkend.

Vier kinderen verdronken.

Zondagavond omstreeks tien uur is, naar de „Maandag-Ct." meldt, te Amsterdam aan de Prins Hendrikkade een zandschuit gezonken en zijn daarmee vier kinderen verdronken. De schipper, Piet van den Akker, van Vreeswijk komende, en zijn vrouw hadden de schuit verlaten om in een herberg een glas bier te drinken en waren daar nauwelijks gezeten, toen er buiten werd geroepen: „Er zinkt een schip". Man en vrouw snelden naar buiten en zagen hun schip in de diepte verdwijnen.

Iemand die in de nabijheid was, de heer H. C. Adams, hoorende dat er nog kinderen in het schip waren sprong in het achteronder doch werd door personeel van den onmiddelijk gearriveerden havendienst weerhouden om zich verder te wagen.

De schippersvrouw liep handenwringend rond, roepende om haar kinderen. De schipper wilde in het water springen om te pogen zijn kleinen te redden, doch werd met geweld door de havenpolitie er van teruggehouden.

Kort na het zinken van het schip waren met haken twee kinderlijkjes opgehaald — er waren aan boord een jongetje van 2½ en drie meisjes van 5, 4 en 1½ jaar — maar de twee andere lijkjes kon men, ofschoon een duiker tot Maandagnacht kwart over eenen werkzaam bleef, niet ophalen. Toen werd last gegeven het duiken te staken. Bij het leegzuigen van het schip, zal getracht worden de lijkjes op die manier naar boven te brengen.

Past op uw kinderen.

De negen jarige Sophia Röhner, werd sedert Donderdagavond uit de ouderlijke woning Haarlemmer Houttuinen te Amsterdam vermist en is pas Vrijdagmiddag omstreeks half twee terug gekomen, aldus meldt de „Tel."

Het meisje dischte een zonderling verhaal op. Zij werd Donderdagmiddag naar dr. Drielsma, Heerengracht 63, gezonden, omdat haar moeder ziek was. Dicht bij de woning van den dokter, aldus verklaart zij, te zijn aangesproken door een heer, die in een boekje wat liep te noteeren. Op zijn vraag, waarheen zij ging, deelde ze hem het doel van haar boodschap mede.

Nadat zij eenigen tijd bij den dokter was geweest, bleek, dat de man nog op haar liep te wachten. Hij is toen met haar meegeloopen en trachtte haar, naar het kind voorgeeft, langs donkere wegen te leiden. Het kind heeft het, voor hem bevreesd, op een loopen gezet en is ergens, de straat wist ze niet op te geven, een huis binnengeloopen. De menschen hebben haar liefderijk opgenomen, het kind den nacht bij hen laten doorbrengen en het gisternamiddag omstreeks twaalf uur tot aan den Dam gebracht, waar het kind moet gezegd hebben, alleen de ouderlijke woning te kunnen vinden.

In hoeverre dit verhaal juist is, moet nog blijken. Het meisje was, gelijk een onderzoek heeft uitgewezen, geen leed gedaan.

Omdat het kind wel den weg wist, doch niet de namen der straten, is de vader gisteravond, vergezeld van een rechercheur, van het bureau Westerstraat, denzelfden weg gegaan, dien het kind zegt te hebben geloopen.

Uit het verhaal van de kleine werd men echter niet veel wijzer.

Thans is, naar het „N. v. d. D." meldt, gebleken, dat een man met het meisje naar Naarden is geloopen, waar hij met haar den nacht onder de Amsterdamsche Poort heeft doorgebracht. Den volgenden morgen is hij weer met het kind naar Amsterdam teruggeloopen, en heeft zelfs de brutaliteit gehad te Diemen, op het raadhuis, om een stuk brood voor hem en zijn „dochtertje" te vragen, dat hij gekregen heeft ook.

In Amsterdam aangekomen, heeft hij het meisje, op de Munt, laten gaan. Hoewel het kind geen ernstige mishandeling is aangedaan blijkt uit hare mededeelingen toch wel, dat oneerbare handelingen de drijfveer van den onverlaat zijn geweest.

Afgaande op het vrij volledige signalement, dat de burgemeester van Diemen, die den kerel te woord stond, van hem heeft gegeven, hoopt de politie hem wel in handen te zullen krijgen.

Inbraak.

Eenige ongenoode gasten hebben Zaterdagnacht met niet al te goede bedoelingen een bezoek gebracht aan de pakhuizen en de kantoren van eenige firma's aan de Kromboomsloot te Amsterdam.

Toen Zaterdagmorgen omstr. 7 uur het pakhuis personeel der naamlooze vennootschap Visser en Zoon's Handelsvereeniging, Krombootsloot 57, in dat perceel: „De Halve Maen", kwam, lagen in het magazijn pak- en ander papier wanordelijk door elkaar gesmeten. Bij nader onderzoek bleek, dat een dakluik was opengebroken en alle verdiepingen waren doorzocht. De oogst is zeer schraal geweest. De kleine kas waarin 's avonds zelden eenig belangrijk bedrag wordt achtergelaten, bevatte nu slechts 15 cents. Die hebben de dieven meegenomen.

Aan de kluis, waarin de boeken en andere papieren van waarde zijn geborgen, was geen enkel spoor van braak te ontdekken.

Door de mislukking van dezen rooftocht, werd het geval bij genoemde firma nogal gemoedelijk opgenomen. Een juffrouw van het kantoorpersoneel verklaarde schalks: „Hadden ze mij maar meegenomen."

De magazijnmeester was Vrijdagavond te 10 uur uit het perceel vertrokken, zonder iets verdachts te bemerken.

De commissaris van het bureau Pietershal, de heer Koster Henke, bezocht meteenige andere politiemannen het perceel en ontdekte aan het kistje van de z.g. „kleine kas" eenige vingerafdrukken die gefotografeerd werden.

Niet alleen de firma van het perceel op no. 57, doch ook die op no. 59—61: de Naaml. Vennootschap „Agentuur- en Groothandel, voorheen Hausemann en Hötte", en die op no. 63 Kroomboom sloot: „firma C. E. Fleumer en H. Degenhardt", hadden inbrekers op visitie gehad. In die perceelen hadden zij zich eveneens toegang verschaft door verbreking van een dakluik.

Voor zoover is na te gaan, was ook daar de vangst zeer schraal.

De politie heeft echter de perceelen nauwkeurig doorzocht, ten einde eenige aanwijzing omtrent de vermoedelijke dader op te sporen.

Vermoedelijk zijn hier aankomelingen in het dievenvak aan het werk geweest. (Tel.)

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 5 Maart 1913.

Aan het postkantoor Boxtel en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand Febr. 1913, ingelegd f 21215.16. Terugbetaald f 23754.38.

Het laatste door dat kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7128.

— Maandagavond hield de afdeeling van de N. B. C. Boerenbond eene vergadering bij F. v. d. Meerendonk.

Als spreker trad op de heer Bonants uit Acht, met het onderwerp „Dienstbodenverzekering", tevens besprak hij de ongevallenverzekering.

Zeven der aanwezigen traden tot de Dienstbodenverzekering toe, deze week bestaat er nog gelegenheid zich als lid op te geven.

— Bij de gehouden stemming in de Kiesvereeniging alhier voor een lid der Prov. Staten, district Tilburg, werden uitgebracht 42 stemmen.

Hiervan bekwamen:

Raupp, (burgemeester) Tilburg	36	stemmen.
Mr. v. d. Mortel, Tilburg	1	„
Mr. Arts, „	4	„
R. Diepen, „	1	„

Men seint uit Tilburg aan de Pr. 's H. Crt.

Voor zoover bekend, is de uitslag der gehouden stemming in de verschillende afdeelingen van de R. K. Kiesvereeniging, district Tilburg, dat zijn uitgebracht op de heeren:

Mr. P. M. Arts, 196 stemmen, G. R. M. Raupp 101, Mr. J. Van den Mortel 95, Rud. Diepen 92, Fr. Verbunt, 20 stemmen. Hieraan moeten worden toegevoegd het getal stemmen uit Moergestel, Cromvoirt en Liempde.

Waterschap Rivier De Dommel.

In het reglement van het waterschap „De Rivier de Dommel" is een wijziging aangebracht.

Het dagelijksch bestuur heeft de bevoegdheid gekregen om na het verstrijken van den gestelden termijn voor het schouwen en bij niet voldoening aan het bevel van opnieuw te schouwen, de noodige werken te doen uitvoeren ten koste van de nalatigen.

De schouwplichtige ingelanden zijn dus gewaarschuwd.

Haaren. De werkzaamheden aan de nieuwe kerk zijn reeds zoover gevorderd, dat de steiger gedeeltelijk geplaatst is. Er zal nu spoedig met het verwerken van hardsteen een begin gemaakt worden

— Dit jaar zal er in onze gemeente volop te werken zijn. Behalve een nieuwe kerk, worden er nog een zestal woningen gebouwd.

— Alhier wordt in 't vervolg geheven een belasting op de honden. Er is reeds een begin gemaakt met de telling.

Aangezien er vele landbouwers bij de roomboterfabriek zijn aangesloten en zelf ontroomers hebben geplaatst zal menig hondje nu gemist kunnen worden.

— De alhier door den Zeer E.W. Pater Kramer opgerichte Retraitepenning telde thans ongeveer 600 leden.

Oisterwijk. Maandagmorgen is het personeel van den schoenfabrikant de heer C. Koolen, voorzitter van den R. K. Patroonsbond in staking gegaan.

De staking omvat 67 personen, die alle aangesloten zijn bij den R. K. Lederbewerkersbond.

Er wordt gezegd dat binnenkort bij alle patroons het werk zal worden neergelegd.

Elshout. Alhier is naar de N. R. C. meldt, bij het omgraven van grond een groote pot met goudstukken gevonden. De geldstukken hebben de grootte van een rijksdaalder en dateeren uit de 15e eeuw. Men schat de waarde van het gevondene op f 3000.

Gennep. De Noord-Brabantsch-Duitsche-spoorwegmaatschappij zal te Gennep, ten behoeve van haar personeel, een 20 tal woningen bouwen.

Onderzoek van springstieren.

De Provinciale Commissie voor de ondersteuning van Rijkswege van de veefokkerij in Noordbrabant heeft besloten te bepalen: dat het onderzoek van de springstieren in de twaalf districten in 1913 voor de maand Maart zal plaats hebben:

Ginneken	op	10	Maart	v.m.	10 u.
Zundert	„	10	„	n.m.	2 „
Tilburg	„	11	„	v.m.	10 „
Etten	„	11	„	n.m.	2 „
Hilvarenbeek	„	13	„	v.m.	10 „
Alphen	„	13	„	n.m.	2 „
Boxtel	„	14	„	v.m.	10 „
Schijndel	„	14	„	n.m.	2 „
Vught	„	17	„	v.m.	10 „
Stratum	„	17	„	n.m.	2 „
Duizel	„	18	„	v.m.	10 „
Westerhoven	„	18	„	n.m.	2 „
Leende	„	27	„	v.m.	10 „
Asten	„	27	„	n.m.	2 „
Helmond	„	28	„	v.m.	10 „
Gemert	„	28	„	n.m.	2 „

De bosschen en vennen bij Oisterwijk.

Het bestuur der Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland verzoekt ons het volgende op te nemen:

Met groote voldoening kunnen wij mededeelen, dat de aankoop van de bosschen en vennen onder Oisterwijk thans een voldongen feit is.

Werden vroegere aankoopen der vereeniging gedekt door drie percents leeningen, thans werd het benoodigd kapitaal verkregen door schenking en door een rentelooze leening, waarin voor een belangrijk bedrag werd deelgenomen door de provincie Noord-Brabant en door de gemeenten, Oisterwijk, Tilburg en 's Hertogenbosch. Dat zoo iets kon slagen in deze moeilijke dagen van wereld onrust, getuigt er wel voor, dat het ideaal streven der vereeniging in ruime kringen in ons vaderland begrepen en gewaardeerd wordt.

De vereeniging bezit thans twee kleine, maar zeer belangrijke terreinen op Texel, het Naardermeer tusschen Weesp en Naarden, het Leuvenumsche bosch, tusschen Harderwijk en Uddel, het landgoed Hagenau bij Dieren en de bosschen en de vennen bij Oisterwijk. In de drie laatstgenoemde terreinen is de wandeling geheel vrij.

Uitsluting der steenhouwers.

Te Breda is Zaterdag eene uitsluiting onder de steenhouwers uitgebroken.

Ongeveer 'n maand geleden werd namens de afd. Breda, Tilburg, Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Helmond, aan de vereeniging van steenhouwerspatroons in Noordbrabant een conceptkollektief-arbeidskontrakt in overweging gegeven. Zulks geschiedde mede, met het oog op de Steenhouwerswet, welke vandaag in haar geheel in werking treedt.

Volgens deze wet is de duur van den arbeidsdag der steenhouwers bepaald op 10 uur en bevat ze tevens het verbod van te werken bij kunstlicht.

De werktijd zal zoodoende bij winterdag 6 à 7 uur zijn en de steenhouwers vragen loonsverhooging van 20 tot 27 ct.

Tegenover het georganiseerd optreden der werklieden staat dat der patroons.

Alle leden van den „Bond van Steenhouwers" hebben hun knechts een gelijkluidend arbeidskontrakt voorgelegd.

Die van Breda deden het op 22 Februari; het kontrakt moest op 28 Febr. geteekend zijn of uitsluiting zou volgen.

De arbeiders hebben aan hun organisatie advies gevraagd.

Het advies luidde: niet teekenen.

En erbij werd geschreven, dat ook in andere plaatsen niet geteekend zou worden.

De arbeiders hebben, op twee na (twee meesterknechts) dat advies opgevolgd, geweigerd te teekenen en zijn deswege vandaag uitgesloten.

De Bredasche patroons hebben hun werklieden een uurloon van 22 ct. geboden; zij achten zich met het oog op de Belgische konkurrentie niet gerechtigd hooger loon te geven, en wijzen erop, dat verleden jaar het loon pas van 18 op 20 ct. is gebracht.

De arbeiders stellen op den voorgrond, dat zij des winters pas om 8 uur kunnen beginnen en dan vóór 12 uur slechts 3½ uur mogen werken; dat er daarna slechts een werktijd van 3 uur overblijft (van 1—4 uur) zoodat zij dagen van slechts 6½ uur kunnen maken. Op grond hiervan steunt vooral de eisch om loonsverhooging.

Het was te voorzien, dat de Steenhouwerswet zich niet zetten zou zonder schokken te veroorzaken; hopen wij echter, dat de schokken niet hevig zullen worden en wederzijdsch overleg spoedig tot een akkoord brengen, opdat men dra in den nieuwen toestand zal zijn ingeleefd. D. v. N.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop te 's-Bosch heeft benoemd tot pastoor te Deurzen: den Weleerw. heer A. J. Claezen; tot pastoor te Teeffelen; den Weleerw. heer P. F. M. de Vocht; en tot Rector van het klooster der Franciscanessen te Haren (bij Megen): den Weleerw. heer N. A. M. Hootsman, die Rector was te Zijtaart.

Te Waspik is op 87-jarigen leeftijd overleden de Z.Eerw. heer J. Wijne, deken en pastoor aldaar. De overledene was 32 jaar pastoor dier parochie.

Mgr. de Bisschop van 's Bosch zal in de aanstaande week geen audiëntie verleenen wegens toediening van het H. Vormsel in de stad Tilburg.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 23 Febr. — 1 Maart.

Geboren: Antonia J. M. C., d. van J. F. Marijnen en H. van de Vliert, Stationsstraat. — Clasina, d. van P. van den Aker en A. van Uden, Hal. — Marinus P. A., z. van C. van Breugel en M. H. van Hamond, Breukelen. — Martina A., d. van A. van den Bosch en H. Leijte, Lennisheuvel. — Anna M., d. van M. van der Staak en A. C. van den Bogaard, Onrooi. — Maria, d. van H. van der Meijden en C. van de Wiel, Tongeren.

Overleden: Hendrika P. van der Steen, 1 m. Breukelen. — Gerdina Leijten, wed. van W. Dankers, 79 j. Onrooi. (D. en A)

Gemeente Berkel c.a.

van 21—28 Februari 1913.

Geboren: Johannes P. z. van M. van Baast en M. Dekkers.

Overleden: Elisabeth Hoosemans, oud 10 mnd.

Bekendmaking.

Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag den 18 Maart a.s. zal plaats hebben de verkiezing van een lid van de Provinciale Staten in het kiesdistrict Tilburg, waartoe de gemeente Boxtel behoort;

dat op dien dag, van des voormiddags negen tot des namiddags vier uur bij den Burgemeester van Tilburg (hoofdplaats van het kiesdistrict) kunnen worden ingeleverd, opgaven van candidaten, als bedoeld in artikel 51 der kieswet;

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den candidaat en onderteekend zijn door ten minste veertig kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden, persoonlijk door een of meer personen, die de opgaven hebben onderteekend. De kandidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld, zijn ter Secretarie kosteloos verkrijgbaar, gedurende veertien dagen vóór en op den dag der verkiezing.

In herinnering wordt gebracht art. 151 der kieswet, luidende:

Hij, die eene opgave als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekeningen van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing, waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft hij, die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing, ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

BOXTEL, 4 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Op 4 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.70 per K.G.
N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 4 Maart Hoogste prijs f 1.47 Laagste f 1.38 Middel f 1.43.
Aanvoer 8640 K.G.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

2e helft der maand Februari 1913.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

F. Lindeboom, Amsterdam.
De Graaf, „

NOTA. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

ADVERTENTIEN

†† Heden overleed plotseling † te *Alkmaar* onze geliefde jongste Zuster

MEJUFFROUW

Hendrika Antoinetta Maria Freijmans

geb. Peeperkorn,

in den ouderdom van bijna 38 jaar.

J. L. v. d. WEIDEN Hzn.
E. H. M. v. d. WEIDEN-PEEPERKORN.

Boxtel, 1 Maart 1912.

Mevrouw Van Rooijen
te Boxtel
vraagt tegen 15 April a.s.

eene Dienstbode.

Groote wasch buitenshuis. Gezin van twee personen.

Kan geplaatst worden
een flinke Jongen

geschikt voor alle voorkomende werkzaamheden. Leeftijd circa 13 jaar.

Eigenhandig geschreven brieven onder letter K aan Advertentie-Bureau TIELEN, Boxtel.

Restauratie van het Station :-: Boxtel.
Vanaf Donderdag a.s.
SALVATOR-BIER.
Aanbevelend, De Restaurateur.

Gevraagd:

Een Nette Jongen

voor de IIIde Klas Wachtkamer van het Station alhier.

Salaris f 5.— per week.

Zich aan te melden bij den Restaurateur.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eleqentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angeror, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex

---

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iedener boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Staat even stil en leest.

Wij maken u attent op onze **prima**

Eva-Appelen (schijfjes).

Deze bieden wij u aan voor slechts **23½ cent** per pond.

Verder onze prima

Margarine-boter

waar niets bij behoeft gezegd te worden, want „goeden waar behoeft geen krans", in den prijs **45, 40 en 35 cent** per pond.

De beste Kristal-suiker 22 cent per pond.
Prima Gemengd Kippenvoer, per 5 pond 26 ct.
Raap-olie, 1e kwaliteit per liter 35 „
Koffieboonen, per pond 70, 65, 60 en 55 „
Prima Ledersmeer voor tuig en schoenwerk, per bus 15 „
Beste Levertraan, per flacon 35 „

Voor den hoest en verkoudheid hebben wij verschillende hulpmiddelen.

Haverstroo-bonbons per ons 12 ct. Zoute-, Katjes- en Salmoniak-pastilles, per ons 10 ct.

Doosjes Anijsblokjes van 5 stuks à 6 ct. p. doosje.

1 blokje voldoende voor 1 groote tas; bijvoeging van suiker onnoodig.

Alleen-verkoop van de beste

URBANUS-PILLEN.

Aanbevelend,

J. van Vellinga,

Molenstraat, **BOXTEL.**

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend,* **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

STERKTE

Sterkte is het toonbeeld van mannelijke kracht. Sterkte wordt gewenscht door oud en jong.

Beklagenswaardige lijders en lijderessen aan **asthma**, borst-, long- en keelziekten, gij kunt uwe vroegere sterkte weer terugkrijgen, indien gij slechts de Abdijsiroop wilt aanwenden, want de Abdijsiroop is het ongeëvenaarde middel tegen asthma, influenza, pleuris, kinkhoest bronchitis, den hardnekkigsten hoest, de hevigste verkoudheid en alle borst- en longaandoeningen.

De heer C. Mus, Nieuwpoortlaan te Alkmaar, verklaart ons:

„Mijne vrouw was 4 jaar lijdende aan een bezetting op de borst, die zij had overgehouden uit roodvonk. Zij kon slechts zeer moeilijk ademhalen en had het dan ook op de luchtpijpen. Daar mijn vrouw maar niet beter werd en zwak bleef, besloot ik de Abdijsiroop te probeeren. Dadelijk kwam de slijm, die al dien tijd zeer vast zat, gemakkelijk los, en de benauwdheden op de borst verdwenen. De ABDIJSIROOP heeft mijn vrouw volkomen genezen en haar weer even sterk gemaakt als vroeger". De

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij **„Het Roode Kruis"**

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

No. 20 ZATERDAG 8 MAART 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

Schipperen of niet?

In 't Zeeuwsche Nieuws- en Advertentieblad, genaamd „Zeelandia" dat overbekend is om zijn strijd tegen 't Zeeuwsch-Vlaandersche liberalisme en vooral tegen den persoon en den arbeid van Notaris van Dalsum en diens blad „De Volkswil" te Hulst, kwam 't volgende bericht voor met bijschrift der Redactie.

„Door het vertrek van de heeren W. d'Haens en C. Bakker, die elders benoemd zijn, bestaan er aan de openbare school te Grauw 2 vacatures. Er zijn 10 sollicitanten opgekomen. Naar we hooren zijn bij dat tiental slechts 2 Katholieken, wat voor een plaats als Grauw toch wel opmerkzaam is.

Tot zoover onze correspondent.

Wij achten het volstrekt niet opmerkelijk, dat Katholieken niet solliciteeren naar betrekkingen bij het openbaar onderwijs. Vooreerst verbiedt dit hun geweten en ten andere zijn de salarissen bij het Katholiek onderwijs in den regel hooger dan bij het openbaar onderwijs."

De kwestie, door „Zeelandia" hier opgeworpen, is volstrekt niet nieuw. Ze is altijd behandeld, bijna uitsluitend tegenover de onderwijzers.

Doch 't zelfde wat Zeelandia van de katholieke openbare onderwijzers zegt, is bijvoorbeeld te zeggen van een Katholieken rechter, die niet weigert slechte, anti- katholieke wetten uit te voeren, zooals, om maar iets te noemen de Wet op 't Burgelijk Huwelijk, die aan 't Burgelijk Huwelijk den voorrang geeft boven 't Kerkelijk Huwelijk.

Intusschen maken de Katholieken leeken zich over dergelijke dingen niet bijzonder druk en toonen een groot aanpassingsvermogen aan de eischen van 't materieele, egoïstische leven, waar 't gaat om geld en brood.

* * *

Zooals te verwachten was, is de opvatting van „Zeelandia", dat in ieder geval meende een woord van strengrechtzinnige beginselvaste Katholiciteit te hebben gesproken, niet onaangevochten gebleven.

(De Kath. school) van 6 Maart jongstleden bevatte het volgende protest van het Hoofdbestuur van den Roomsch Kath. Onderw. Bond in 't Bisdom Breda.

Volgens U verbiedt het geweten, dat een katholiek onderwijzer solliciteert naar een betrekking bij het openbaar onderwijs.

Dan verbiedt ook het geweten dat een Katholiek onderwijzer bij het openbaar onderwijs werkzaam is.

Zoo maakt u dus eenige duizenden in ons Land, alle katholieke onderwijzers, die bij het openbaar onderwijs werkzaam zijn, tot menschen, die tegen hun geweten handelen.

Van dezen hebben er zich ruim **achttien honderd**, die bij het L. O. werkzaam zijn, vereenigd in den Roomsch Katholieke Onderwijzersbond. Alleen in ons Bisdom **drie honderd.**

De Kerkelijke Overheid wenscht en wil onze organisatie, bevordert en beschermt die! Onze Statuten zijn niet alleen Koninklijk maar ook Kerkelijk goedgekeurd. Honderden Geestelijken, hoog en laag, honderden Leeken van invloed, macht en gezag steunen onzen Bond.

Zou dit zoo geschieden als U gelijk had?

Tegen uw dwaze bewering **protesteeren** wij dan ook, namens onzen Bond, als **mannen** van **geweten**, als **eerlijke** en **oprechte Katholieken.**

Het Hoofdbestuur van den R. K. O. B. in het Bisdom Breda:

Joh. Schets, *Kan. pastoor. Geestelijk Adviseur.* — A. W. Bos, *Voorzitter.* A. Soeterbroek, 1e *Secretaris.*

* * *

Het „Dagblad van Noord-Brabant" van 28 Februari bevat een artikel „Uit Brabant" dat zich met dezelfde zaak bezighoudt.

Daar is men 't evenmin als 't H. B. van den Bredaschen R. K. O. B. met „Zeelandia" eens.

We krijgen binnenkort nog wel gelegenheid onze lezers nader met 't Bredasche artikel bekend te maken.

Vandaag bepalen we ons voorloopig tot de constateering van een meeningsverschil in katholieke kringen, dat zoo maar niet stilzwijgend mag worden voorbijgegaan.

R.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

De automobiel-aanslag te Henningsdorf.

Het onderzoek inzake den aanslag op de automobiel van den juwelier Pluntz te Henningsdorf, waarbij de echtgenooten Pluntz door een staaldraad, die over den weg gespannen was, als het ware onthoofd werden, en een hunner dochters gevaarlijk gewond, heeft toch hoegenaamd geen opheldering gebracht. Men heeft enkel gevonden dat de staaldraad, waarmee de daad begaan werd, op een fabriek bij Marnitz gestolen was.

Bij een onderzoek ter plaatse heeft de justitie kunnen constateeren, dat de bandieten vanuit hunne schuilplaats de lichten der automobiel reeds op drie à vier kilometer konden zien. Zij hadden aldus tijd in overvloed om den staaldraad, die wellicht reeds aan de eene zijde van den weg bevestigd was aan een boom van de overkant te bevestigen. Vanuit hunne schuilplaats zagen zij toen het verschrikkelijke ongeluk gebeuren, maar de schurken gingen waarschijnlijk op de vlucht toen zij een tweede auto zagen naderen. Bij de plaats der misdaad werden twee cementzakken gevonden, waarin olievlakken zaten; de justitie zal thans onderzoeken of deze olie dezelfde is als die, waarmee de draad besmeerd was.

In sommige Duitsche bladen wordt de meening uitgesproken, dat deze afschuwelijke misdaad wellicht het gevolg is van den haat der plattelandsbevolking tegen den automobiel. Te meer wordt men in dit vermoeden versterkt, daar absoluut niets gestolen is, niet de minste poging daartoe gedaan werd.

Van verschillende zijden werden groote beloonigen uitgeloofd voor de opsporing der misdadigers. De Duitsche automobilisten en industriëelen, zijn zelfs van plan een fonds te stichten ter belooning van degenen, die een automobiel-aanslag zullen verijdelen.

* * *

De toestand van de oudste dochter der familie Pluntz is naar omstandigheden vrij wel. Zij verkeert echter nog altijd in stervensgevaar en weet nog niets van den dood harer ouders.

* * *

Nader meldt men:

Te Marnitz zijn twee arbeiders in hechtenis genomen, verdacht van den aanslag op de automobiel van den Berlijnschen juwelier Plunz. Ofschoon zij beweren onschuldig te zijn, heeft de politie zulke bezwarende getuigenissen tegen hen verzameld, dat zij in hechtenis blijven.

De misdadigers van Henningsdorf schijnen in den Elzas reeds navolgers gevonden te hebben. Op den weg tusschen Altdorf en Düttlenhem had men Woensdag een staaldraad tusschen twee boomen gespannen. De automobiel-handelaar Bugott zag plotseling de versperring, maar het was reeds te laat. Met volle vaart reed hij tegen den draad, de automobiel kantelde en werd ernstig beschadigd. De inzittenden bleven gelukkig ongedeerd.

Kerkroof.

Te Straatsburg is een bekende architect gearresteerd, verdacht van kerkroof op groote schaal. Nog meerdere opzienbarende arrestaties zijn te verwachten. In den laatsten tijd zijn in Zuid-Duitschland en vooral in Elzas-Lotharingen talrijke diefstallen gepleegd in kerken en kapellen, waarbij de dieven het voornamelijk gemunt hadden op kostbare beelden, houtsnijwerk en ande voorwerpen van oud-kerkelijke kunst.

Het onderzoek heeft reeds uitgemaakt, dat de geroofde voorwerpen in Parijs en andere Fransche steden voor hoogen prijs werden verkocht.

Het vergaan der Duitsche torpedoboot.

De elfde torpedoboot-flotille wilde Dinsdagavond even voor 12 uur, nadat de oefeningen geëindigd waren met nog gedoofde lichten achter de duinen van Helgoland voor anker gaan. Op hetzelfde oogenblik keerde ook de groote kruiser „York", die sedert verschillende dagen oefeningen hield, van een tocht terug en wilde eveneens achter de duinen voor anker gaan. Tengevolge van de hooge zee liep de kruiser op de torpedoboot „S. 178", die achter den laatsten schoorsteen geraakt werd, dadelijk opzij viel en na zeer korten tijd zonk. Door den kruiser „York" werden vier mannen gered en door de bemanning van drie torpedobooten elf man.

Volgens een andere lezing zouden zoowel de „York" als de „S. 178" de lichten hebben opgehad, toen de aanvaring plaats had.

Van de bemanning der torpedoboot „S. 178" worden vermist: 2 officieren, 2 dekofficieren, 66 onderofficieren en manschappen.

Gered werden: een marine-ingenieur, een geneesheer en 13 onderofficieren en manschappen.

In den Rijksdag wist de Duitsche Staatssecretaris voor Marine, admiraal Von Tirpitz, weinig of niets omtrent het ongeluk mede te deelen, daar hijzelf nog geen „nauwkeurige inlichtingen" had ontvangen. De marine, aldus zeide de minister, betreurt den ontijdigen zeemansdood van zoo vele kameraden zeer, en zal hunne nagedachtenis in hooge eere houden.

„Het ongeval zal de marine aansporen om het voorbeeld der gestorven kameraden te volgen door in steeds grootere plichtsvervulling te dienen voor keizer en rijk!

President Kämpt sloot zich bij deze woorden aan, zeggende: „Wij vernamen het treurige bericht met diep leedwezen. De Duitsche Rijksdag zal met het geheele Duitsche volk het roemrijk aandenken bewaren van de dappere mannen, die in trouwe plichtsvervulling den dood vonden."

Frankrijk.

De auto-bandieten.

Rodriguez, een der auto-bandieten, die, zooals men weet, vrijgesproken werd, maar te Rijsel voor valschmunterij zit opgesloten, is door den rechter van instructie te Rijsel ondervraagd. De rechter wilde weten hoe Rodriguez

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

14

„Ongelukkige!" riep de oude, die zich niet meer beheerschen kon, uit. „In het belang van het huis Thomas Eerekrans leidde de veroordeelde de nachtelijke expeditie en hij, over wien gij uw bloedvonnis veldet, is de eenige zoon van uw oom, uw neef, Frans Eerekrans".

„Het was mij sinds lang duidelijk... niet voor niets waarschuwde ik. Nu is het te laat. Nog voor weinige uren", ging hij voort, maar geen spoor van bitterheid lag in zijne stem, „wildet gij elken draad van den band des bloeds tusschen ons afsnijden; hem opnieuw te knoopen, om uw zoon te redden, zal een vergeefsch pogen zijn. De wet wil haar offer; liefde en haat staan tot standbeelden versteend, willoos, zoodra haar macht gebiedt".

Eene siddering vloog door de magere gestalte van den koopman.

„Henri... bij de herinnering aan Meta, uwe moeder..."

„Gij hebt haar in uwe hardheid verstooten ter wille van een valsch beginsel van ingebeelde eer, omdat gij niet over geest en hart beschikken kondet, zooals gij over uwe koopwaren beschikt. Gij deeldet mij geen enkele maal mede, dat de Déplacets tot een adellijk geslacht behooren; misschien had dit bewustzijn menigen kwajongensstreek verhinderd. Dezelfde mond, die mij de nachtelijke expeditie ontdekte, onthulde mij mijne afkomst".

„Oud-Maryke", onderbrak de koopman hem; „alleen zij kan de ellendige verraadster geweest zijn! Wie wist anders iets van het verleden te vertellen?... Doch genoeg, nu is er nog maar een oogmerk: de redding van mijn zoon. Henri, ik verzweeg u uwen adel, omdat ik vreesde, dat het uw hoofd op hol zou kunnen brengen en een avonturier van u maken in plaats van een solied koopman. Ik heb mij vroeger daaromtrent reeds laten inlichten; er bestaat geen Déplacet meer in het adelsregister van Frankrijk. Ik wil echter uwen naam en uw wapen opnieuw doen schitteren, wil mijn rijkdom daarvoor afstaan, wil met u de winsten van mijn huis deelen... Laat mij mijn zoon behouden!"

Maubourg wendde zich af. „Ik heb mijn naam zoowel als mijn verwantschap afgelegd; ik kan voor u niets doen... leder woord meer in deze zaak is voor mij eene marteling".

Een kreet ontsnapte aan de borst van den oom; hij maakte een gebaar als wilde hij zich voor de voeten van den luitenant nederwerpen. Maar zoover kwam hij niet; als ijzeren haken omklemden zijn magere vingers den schouder van Henri; „Red mijn zoon of... wees vervloekt!"

Het geelachtige gelaat van den jongen officier nam een aschgrauwe kleur aan. „Al vloekt gij mij... ik kan hem niet redden, zelfs al zou ik het willen. Als een Argus staat degene achter mij, die morgen hier als mijn opvolger kommandeeren zal. De wet des keizers, de onherroepelijke, eischt haar offer".

„Is het haar slechts aan een offer gelegen, niet aan den persoon, neem dan den vader in plaats van den zoon", riep de koopman. Op den zoon rust de toekomst van het huis Eerekrans.

„Dit had eerder bedacht moeten worden, voordat de erfgenaam van dit huis zich aan het gevaar van twijfelachtige eer blootstelde. Ik kan, ik mag niet meer naar u luisteren". Hij wendde zich af, ten einde zijne ontroering te verbergen.

Thomas Eerekrans drukte de hand op het hart, als wilde hij het met geweld tot rust dwingen. Het gelukte hem. „Mag ik den veroordeelde zien?"

„Als genade van het Fransche gouvernement kan ik u dezen wensch inwilligen, als u schriftelijk haar...

„Genade?... Ik ben geen bedelaar, dien men met eene aalmoes wegzendt. Zal Frans sterven, zonder dat ik hem nog eenmaal omhelsd heb; mijn zoon een offer van Fransche tyrannie! Nog in dezen nacht vertaat ik Scharnrode en zal, als ik geen voertuig vinden kan, te voet naar Hamburg moeten wandelen. In de vroegte ben ik bij vorst Eckmühl en stel mij als chef van het huis Eerekrans, als lastgever van herhaalde smokkelondernemingen ter beschikking. Wellicht velt uw heer den stam, zooals gij, de slaaf, in blinde gehoorzaamheid den tak. Maar als gij meenen mocht, mijnheer, door zijn val als naaste bloedverwant gouden vruchten te oogsten, dan zult gij u leelijk bedrogen hebben. Wat van mijn vermogen Fransche tyrannie niet in beslag neemt, valt den armen ten deel, u niets dan mijn vloek ... Kaïn's lot, die in het heiligdom des bloeds greep, het is het uwe".

„Man!" Oog in oog staarde de luitenant zijn oom aan. „Zoudt ge gelijken vloek over uw zoon uitgesproken hebben, als hij in dezen nacht, in plaats van een mijner mannen, het kind uwer zuster het lood door de borst gejaagd had?"

Terug week Thomas Eerekrans, verder en verder, tot aan den uitgang van het vertrek. Hij had geen antwoord voor Maubourg, maar het zwijgen van den strengen man was des te welsprekender.

Nog een laatsten blik wisselden oom en neef; daarna opende Eerekrans de deur van den achtersten uitgang, om langs denzelfden weg, waarlangs hij gekomen was, den tuin te bereiken. Op hetzelfde oogenblik drong Fred haastig de kamer binnen.

„Men meende, dat ik bij mijnheer Eerekrans behoorde", sprak hij op haastigen toon, „en liet mij passeeren. Hoe staat het, is Frans gered?"

„Verloren!"... Uw grootmoeder was het, die hem en de anderen verried. Zij mag zich over den goeden uitslag verheugen, zooals gij, jongen! Schipper Frans staat u bij uwe trouwlooze liefste niet meer in den weg".

Met vasten, rustigen tred verliet hij de kamer. Als in een standbeeld veranderd, bleef Fred achter hem terug; als door een hevigen slag verdoofd, greep hij naar zijn voorhoofd. „Mijn grootmoeder deed het?... Ik voelde, daarom... en toch... ik mag het niet denken".

„U moet het weten!" stoof hij plotseling, naar den luitenant gewend, op. „Mijnheer, mijnheer, heb medelijden, zeg... was zij het, Oud-Maryke, die het u verried?"

Als uit een droom schrikte Maubourg op; het sprakelooze leed van den ouden man; de erkenning zijner ongerechtigheid, was den tijngevoeligen jonkman diep door het hart gedrongen. Al zijne schranderheid samenvattende, overlegde hij, of niet de opschorting der terechtstelling mogelijk zou zijn, of hij daarover met zijn opvolger spreken zou, hem bekendmaken...

„Wie ben je?"... Wat wil je knaap?" riep hij toornig. „Voort, oogenblikkelijk!"

„Ik ben Fred Bakker, mijnheer, een arme jongen, de ellendigste op Gods wijde wereld, de kleinzoon van eene verraadster; mocht ik maar sterven voor Frans Eerekrans".

„Jij sterven in zijne plaats?" Maubourg trad achteruit. „Ben je krankzinnig?"

„Neen, mijnheer, maar Anna Werner is de vrouw van Frans en de moeder van zijn kind. Ik heb geen moeder meer... ook sinds van nacht geen grootmoeder. Ik voel het, ik overleef al deze ellende niet. Laat mij in den dood nuttig zijn; tijdens mijn leven ben ik niemand van nut geweest. Wees barmhartig — het zou niet het eerste geval zijn; de nacht is voor de verwisseling gunstig".

Maubourg duizelde. Hij begon aan een noodlot te gelooven. Het lot, dat hij zijnen neef bereidde, die hem als schipper Frans reeds geen onsympathieke verschijning was geweest, drukte zwaar op hem. Daarbij het tooneel met zijn oom — en nu kwam een vreemdeling, het eigen bloed van de vrouw, dat hem door haar verraad tot de treurige plichtsvervulling gedwongen had, en stelde zich als plaatsvervanger voor.

„Als het een teeken des hemels ware", zeide hij, nauwelijks wetend, dat hij op halfluiden toon de gedachten zijns harten onthulde. „eene vingerwijzing uit hooger sferen, een wenk mijner moeder, die niet wil... Maar neen, neen — een onschuldige in de plaats van hem, over wien de wet oordeelde volgens recht? Neen, nooit!... Gij wilt Henri Maubourg tot eene eerloosheid aanzetten, jonkman. Ga heen!"

Doch Fred week niet van zijne plaats. Hij had met het instinkt der onmetelijke liefde tot Anna in Maubourg's trekken gelezen, wiens aangezicht een trouwe spiegel was van zijn inwendig leven. Met eene welsprekendheid, welke men den stillen, in zich zelven gekeerden kleinzoon van Oud-Maryke nooit zou hebben toegeschreven en die den jongen officier aangreep, verdedigde hij zijne zaak. Hij wilde met den gevangene van kleederen verwisselen; met de papieren van Frederik Bakker voorzien, die tot het verlaten van den Duitschen bodem verlof gaven, zou Frans nog in dezen nacht naar Cuxhaven ijlen en beproeven daar eene plaats te vinden op een der Hamburgsche vaartuigen, die bijna iedereen dag naar Amerika onder zeil gingen.

Nog altijd in zijn besluit wankelend, luisterde de luitenant zwijgend naar hem, toen van de voorkamer uit aangeklopt werd en de stem van den toekomstigen douanekommandant toegang verzocht.

in het bezit kwam van de valsche goudstukken van tien en twintig francs welke men in een koffertje op zijn kamer had gevonden. Rodriguez verklaarde, dat hij het koffertje van een vriend Alexander Seguy, een lid der bende-Bonnot, had gekregen. Seguy, die nog altijd op vrije voeten rondloopt, had hem gezegd: „Neem jij dit koffer, want de politie zit mij op de hielen, en wanneer men mij met dit koffertje aanhield, zou het met mij gedaan zijn."

Rodriguez hield de reistasch in bewaring, totdat de politie deze in beslag nam.

De valschmunter sprak dan verder over den aanslag in de rue Ordener: „Op zekeren dag ontmoette ik Garnier," zoo zeide hij, „die mij den aanslag in alle bijzonderheden vertelde. „Ik en Callemin", verklaarde Garnier, „hebben den aanslag gepleegd, en niet Dieudonné Deze zat in de auto, maar dorst niet te schieten".

„Ik geloof niet dat Garnier gelogen heeft," zoo besloot Rodriguez.

Engeland.

Tegen de vreemde Luchtvaarders.

De minister van binnenlandsche zaken heeft gisteren de noodige voorschriften uitgevaardigd, ter uitvoering van de luchtvaartwet, welke onlangs in der haast werd goedgekeurd. De voorschriften, die voor buitenlandsche luchtschepen en vliegtuigen — ook al zijn zij het eigendom van Engelschen — gelden, noemen op de eerste plaats de verschillende punten der Engelsche kust, waarboven de luchtvaarders niet mogen kruisen. Voornamelijk zijn dit vlootstations. Vervolgens worden die kuststreken opgesomd, waar de vreemde luchtvaarders moeten landen alvorens de reis in Engeland voort te zetten.

Alle buitenlandsche luchtvaarders moeten, alvorens naar Engeland over te steken, 48 uur voor hun vertrek daarvan mededeeling doen aan den naastbij wonende Engelschen consul. Zij moeten den naam van 't vliegtuig, 't uur van vertrek, plaats van bestemming, enz., opgeven. Bij landing in Engeland betalen luchtschippers 3 pond sterling, vliegeniers 1 pond.

Het is den luchtvaarders verboden goederen aan „boord" te hebben, waarop invoerrechten betaald worden, alsmede photographie toestellen, postduiven, brieven, ontplofbare stoffen of vuurwapens. Elke luchtvaarder, die over een verboden terrein vliegt, zal na drie signalen, onder vuur genomen worden.

Of de Engelschen, die sinds lang in opwinding leven over de nachtelijke luchtschepen, thans, na de afkondiging van deze voorschriften, gerust gesteld zijn, valt nog te bewijfelen.

Bekeeringen en bloc.

De Engelsche „High Church" verkeert in groote ontsteltenis te gevolge der op handen zijnde bekeering van 23 Anglicaansche „monniken" van een klooster op het kleine eiland Caldy, Wales, en van 30 „zusters", behoorende tot het convent van St. Bride. Het klooster werd naar den regel van den H. Benedictus gesticht op de ruïnen van een middeleeuwsche abdij, maar de bewoners wilden tot dusver niet van de pauselijke suprematie weten.

Langen tijd waren deze Anglicaansche „Benedictijnen" in correspondentie met den bisschop van Oxiord. Zij wilden dezen kiezen als „Episcopal visitor" hunner abdij.

De correspondentie is nu geëindigd, omdat de communauteit zich in geweten niet kan onderwerpen aan de voorwaarden, welke de bisschop voor het aannemen van dit ambt stelde. Deze voorwaarden — zoo zij aanvaard werden — zouden een practische verloochening zijn van hun geloof in de H. Eucharistie en van Maria 's Onbevlekte Ontvangenis.

Onder deze omstandigheden voelt de communauteit, dat zij niet langer aangesloten kan blijven bij de Anglicaansche Kerk; het zou ontrouw wezen aan de aangenomen geloofsbeginselen. Daarom hebben de Fathers besloten tot de Katholieke Kerk over te gaan en zij hopen en trachten bij de Roomsch Benedictijner-orde aangesloten te worden

Met dit doel hebben zij reeds connecties aangeknoopt met den Abt van het Benedictijnen-klooster te Maredsous en den Bisschop van het katolieke diocees, waarin Caldy gelegen is.

De monniken van het Anglicaansche „klooster", evenals de bovengenoemde „zusters", verkeerden te goeder trouw in de meening, dat het volgen van St. Benedictus, regel niet de aansluiting bij de Roomsch-Katholieke hiërarchie noodzakelijk maakte. Tijd.

De Engelsche spoorweglieden.

De directie van de Midland spoorweg heeft een verklaring gepubliceerd waarin gezegd wordt, dat de conducteur Richardson wegens zijn jongste uiteenzettingen ontslagen was. Zijn later gedrag heeft den toestand echter veranderd, daarom is de maatschappij geneigen hem weer in dienst te nemen. De directie is ook bereid het tegenwoordige reglement te herzien. Wat betreft de bezwaren die op de bijeenkomst der spoorweglieden zijn gemaakt, wordt verklaard dat getracht zal worden de oorzaken tot een staking weg te nemen. Msb.

Binnenlandsch Nieuws.

Kermissen in Gelderland.

De commissaris der Koningin in Gelderland heeft aan de burgemeesters in die provincie het volgende schrijven gezonden:

„Onlangs hebben tal van personen moeten terecht staan wegens op een in het verloopen najaar in deze provincie gehouden kermis gepleegde vechtpartijen, gevolg van het aan het kermisvieren al te vaak verbonden misbruik van sterken drank.

Indien noodig, is het daaruit wederom gebleken, hoe verderfelijke gevolgen de kermis met zich pleegt te brengen. Het schijnt, en laat zich alleszins verklaren, dat dergelijke uitspattingen zeldzamer plaats vonden, waar de kermis niet op een rustdag wordt gehouden.

Reeds bij mijn circulaire van 16 Juni 1910 no. 4047/7 wees ik op het onwenschelijke van eene kermisviering op den Zondag, mede in verband met de ernstige bezwaren, welke zulks bij een groot deel der bevolking ontmoet.

De bovenbedoelde ondervinding heeft mij in dat gevoelen versterkt.

Trouwens, de kermis kan, zooal, dan toch enkel reden van bestaan hebben als met een jaarmarkt verbonden en waar nu het houden dezer laatste op den Zondag verboden is door artikel 2 der Zondagswet — bepalende dat op dien dag, met uitzondering van geringe eetwaren, geen koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen mogen worden uitgestald of verkocht — daar schijnen geen termen te zijn wel de aan die markt verbonden kermis op meerbedoelden dag te doen plaats vinden.

Voor zooveel in uwe gemeente nog op Zondag kermis mocht gehouden worden, heb ik de eer het vorenstaande in uwe ernstige aandacht aan te bevelen en u daarbij uit te noodigen, den Raad uwer gemeente, zooal niet tot afschaffing wordt overgegaan, te gelener tijd eene beperking van de kermis tot werkdagen in overweging te geven.

Van het ten deze door u bereikte gevolg zal ik gaarne vóór 1 Juni e.k. van u mededeeling ontvangen.

Hooger beroep.

Men meldt aan de „Zoom":

Door den heer A. Jutten, wethouder der gemeente Bergen-op-Zoom en uitgever van „de Avondster", is hooger beroep aangeteekend tegen het vonnis der raadkamer van de arr.-rechtbank te Breda, waarbij zijne gijzeling is bevolen.

De gijzeling zou ten uitvoer gebracht zijn, doch is door bovenstaand hooger beroep geschorst.

Het gerechtshof te 's-Hertogenbosch moet thans in deze zaak beslissen.

Deze gijzeling was een gevolg van het niet willen noemen van den verantwoordelijken persoon betreffende het schrijven in „de Avondster" contra Mr. Hartog en den heer Th. Boschman die, gelijk men weet, zich beleedigd achtten door dit schrijven en deswege eene klacht bij de rechtbank hebben ingediend.

Naar wij vernemen, is door den heer Th. Boschman andermaal eene klacht ingediend wegens belediging van zijn persoon in „de Avondster" van Zaterdagavond waar in eene noot bij het gemeenteraadsverslag gezegd wordt:

„Dorus han gerust zijn; hij zal van het jaar geen 80 meter (water) meer gebruiken, dat weet hij ook wel; de aspergekweekers hebben hem in de gaten; hem en zijn bascule."

Wisselvervalscher aangehouden.

De politie te Nijmegen heeft in café „Suisse" aldaar aangehouden den Duitscher J. W., oud 33 jaar, verdacht van wisselvervalsching voor ongeveer 20.000 mark.

Het ongeluk in het Vossegat.

De krijgsraad te Arnhem heeft den geniesergeant, aan wiens schuld het te wijten is, dat het ongeluk op 5 September in het Vossegat te Utrecht plaats had, waarbij 6 miliciens verdronken, veroordeeld tot een maand hechtenis. De krijgsraad oordeelde, dat aan het onder leiding van beklaagde vervaardigde vlot technische fouten kleefden.

Een vrouwelijke biljarter.

In het „Nederlandsche Koffiehuis" te Middelburg is een provinciaal biljartconcours gehouden, waarvoor niet minder dan bijna 3800 kaarten werden gespeeld. Iedere kaart was geldig voor een serie van 5 stooten, doch alle caramboles moesten over band gemaakt worden. Het hoogste aantal punten van twee kaarten werd bij elkaar geteld voor de bepaling der prijzen. Het eigenaardige van dezen wedstrijd, welke meer een huishoudelijk karakter droeg — vandaar dat niet alle prijswinners worden vermeld — is evenwel, dat mejuffrouw Schrier, uit Domburg, die reeds meermalen bewezen heeft een meesteres op het groene laken te zijn, ook thans weder van de bijna 3800 gespeelde partijen den derden prijs wist te behalen en wel met 92 caramboles.

Nieuw station.

Het nieuw station te Maastricht zal einde April worden aanbesteed; raming f 445.000.

Afgekeurd.

De Gezondheidscommissie te Haarlemmermeer heeft van de 384 woningen aan den Ringdijk, er niet minder dan 356 afgekeurd. Een bouwcommissie heeft zich gevormd, die zal beginnen met het bouwen van 20 woningen.

Mond- en klauwzeer.

Men meldt uit Bemmel aan de Msb.

Het vee op den stal van den heer Woudenberg te Renen onder deze gemeente, dat lijdendende was aan mond- en klauwzeer, is thans genezen, en men is met de ontsmetting druk bezig. De ziekte is nu echter uitgebroken in den stal van den heer Rijssenbeek, Huize 't Hoog, te Bemmel. Van de ongeveer veertig stuks vee zijn er nog slechts een paar aangetast. Ook hier zijn wederom strenge maatregelen genomen.

Vrije Zaterdagmiddag.

Naar de O. H. Ct. verneemt zal gedurende de vijf zomermaanden, van Mei tot en met September aan de Centrale Werkplaats der H. S. M. te Haarlem de vrije Zaterdagmiddag weer ingevoerd worden. Inplaats van om 7 uur 's morgens zal dien tijd de werktijd 's morgens om halfzeven aanvangen.

Wasdom.

De vorst heeft naar de N. R. Ct. meldt aanzienlijke schade toegebracht aan de jonge gewassen, die wegens het zachte weer reeds in het begin van Februari op den kouden grond waren uitgepoot, vooral bloemkool, sla en uien. De bloemkoolplanten acht men geheel verloren. Sla en uien hebben meer geleden naarmate zij later werden geplant en dus minder sterk beworteld waren. De laatste kunnen vervangen of ingeboet worden, doch met de bloemgaat dit niet gemakkelijk.

De Baron.

Bij de directie van een automobielenhandel te 's Gravenhage vervoegde zich eenigen tijd geleden een deftig gekleed Duitscher, zich noemende baron Einsettel. Hij vertelde, dat hij meermalen automobielen had verkocht voor het te Hamburg gevestigde filiaal der fabriek, waarvan de hierbedoelde automobielenhandel de vertegenwoordiging heeft voor den Haag. Hij had een huwelijksreis gemaakt naar Amerika en wilde zich nu in den Haag bezig houden met het verkoopen van automobielen, waarom hij met deze Haagsche zaak in relatie wilde treden.

De directie won daarop inlichtingen in te Hamburg en daaruit bleek, dat de man geen baron was, ook niet Einsettel, heette, maar iemand was, wiens gevangenhouding was bevolen wegens oplichting en bedrog.

Deze week is hij door de recherche alhier aangehouden, waarbij bleek, dat de „baron" reeds enkele maanden geleden als vreemdeling zonder middelen van bestaan was over de grenzen gezet. Den volgenden dag is hij toen weder over de grenzen gezet.

Kind achtergelaten.

Woensdagmiddag kwam bij een bloemist in den Haag een vrouw, met een zuigeling op den arm, om haar man te spreken die bij den bloemist als knecht aan 't werk was en bij hem inwoonde, sedert man en vrouw van elkander gescheiden leefden. Zij maakte een „standje", legde het kindje op den grond en maakte zich uit de voeten. De patroon, die van dergelijke relletjes, welke reeds vroeger door de vrouw waren veroorzaakt, niets meer wilde weten, ontsloeg daarop den knecht op staanden voet. Deze wilde óók van het kind niets weten, en, zeggende dat hij naar Amerika zou gaan, verwijderde hij zich.

Een politieagent die geroepen was om aan het opstootje een einde te maken, vond het kind, voorzien van een papiertje, waarop voorschriften omtrent de voeding van den kleine, een jongetje van nog geen jaar, op straat liggen.

Door de politie, die tracht den vader en de moeder op te sporen, werd het kind aan het Burgerlijk Armbestuur toevertrouwd, dat tijdelijk voor het knapje zal zorgen. Msb.

De onverlaat gearresteerd.

Dank zij het uitvoerig signalement door den burgemeester van Diemen, Jhr. E. W. E. Bicker, aan den heer Daman, commissaris van het politiebureau Westerstraat, verstrekt, is het der recherche van dat bureau gelukt den overlaat te arresteeren, die verleden week met de 9jarige Sophie Röhner in een der poorten van Naarden niet nader aan te duiden handelingen pleegde, en waarvan wij in 't nummer van Woensdag melding maakten.

De man, een zekere S., een verloopen sujet, die reeds meermalen voor hetzelfde misdrijf met politie en justitie in aanraking is geweest, werd gisteravond door twee rechercheurs gevat en naar het bureau Westerstraat overgebracht.

Op het bureau werd hij aan een streng verhoor onderworpen en met het meisje geconfronteerd, dat hem aanstonds herkende.

Heden wordt het onderzoek in deze zaak voortgezet en zal de aangehoudene nog met andere personen geconfronteerd worden. De man blijft alle schuld ontkennen. Msb.

Spoorwegmij. Roermond—Deurne.

Door de gemeenteraad van Roermond is besloten voor f 100.000 deel te nemen in het aandeelen kapitaal van de op te richten Spoorwegmaatschappij Roermond—Deurne.

Knoeierij bij de post.

Woensdag stond terecht Martinus A. vroeger brievenbesteller te Vaals, die wegens het openen van een hem toevertrouwden brief, waaruit hij een stuk had genomen en er een ander voor in de plaats had gesteld, door de rechtbank te Maastricht was veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie maanden.

In deze zaak werden gedagvaard de inspecteur der posterijen uit Maastricht, de heer J. Wijffelman, de postdirecteur van Vaals de heer C. Waeghaert en de burgemeester van Vaals, de heer Quadekker. Deze laatste was door het Openbaar Ministerie gedagvaard naar aanleiding van een door hem aan den verdediger geschreven brief, waarin vele en groote brieven waren geuit aan 't adres van het beheer der posterijen te Vaals. Deze brief had de burgemeester geschreven, evenals 'n ambtelijk rapport aan den officier van justitie, naar aanleiding van mededeelingen, hem door den beklaagde gedaan.

De zaak zelf had zich als volgt toegedragen: Een zekere persoon was bij beklaagde, die behalve brievenbesteller ook kleermaker was, een costuum komen bestellen. Tevens deelde hij den besteller mee, dat hij een aangeteekenden brief op de post had gedaan waarvan hij 't adres noemde, en verzocht den bestéller een zich daarin bevindend stuk er uit te nemen en er een ander voor in de plaats te stellen.

De besteller, in de vaste meening dat de brief door den man ter verzending was gepost, deed wat hem was verzocht. Later was de verzoeker bij hem gekomen en had hem nog 40 mark ter hand gesteld. De beklaagde echter gaf voor, dat dit bedrag op voorschot voor het costuum was gegeven en werd te dier zake vrijgesproken.

Hij vertelde verder dat het haast gewoonte was, dat hij de postzakken opende in den trein Aken Vaals en dan tijdens de reis de brieven sorteerde en afstempelde.

De directeur echter zeide ter zitting, dat het niet geoorloofd was, dat een besteller het loodje van den postzak verbreekt en den zak opent.

Aan den burgemeester Quadekker had de beklaagde meegedeeld, dat er te Vaals op het postkantoor nog veel andere dingen geschiedden. Daar werden b. v. vreemde postzegels van brieven afgehaald door den beambte en aan den geadresseerden werd dan gezegd, dat de brieven ongefrankeerd waren aangekomen. Ook uit pakken postzegels, die aan een instelling voor de missiën in Vaals werden gezonden, werden heele collecties geplunderd, terwijl brieven werden opengemaakt en na lezing verscheurd of verbrand werden.

De directeur van 't postkantoor, hieromtrent ondervraagd, verklaarde, dat hem van dergelijke dingen niets bekend was. Ook de inspecteur zeide, dat hij nooit eenige onregelmatigheid op het postkantoor te Vaals had bespeurd, zelfs niet als hij onverwacht inspectie had gehouden.

Nog deelde de beklaagde mee, dat hij een paar beambten had opgegeven die dergelijke dingen hadden gedaan; hij had daar niet mee bedoeld een aanklacht tegen die menschen in te dienen, doch zich zelf bij het Openbaar Ministerie te verlichten. Die klacht echter was op verzoek van een politieman uit Maastricht door beklaagde ingetrokken.

De advocaat generaal gaf te kennen, dat als waar was wat de burgemeester in zijn schrijven aan den verdediger had meegedeeld, dit zeker in aanmerking zou moeten komen bij het toedienen der straf en dat hij den burgemeester had opgeroepen om in 't publiek het meegedeelde te kunnen staven. Het enkel gezegde van den beklaagde was niet betrouwbaar genoeg.

In zijn requisitor wees mr. Tak, er op, dat hier een van de meest ernstige vergrijpen was gepleegd, die bij de posterijen gepleegd kunnen worden; hij achtte het vonnis der Maastrichtsche rechtbank juist gewezen en vroeg bevestiging daarvan.

Als verdediger trad op mr. G. Kolfschoten, die op verschillende gronden betoogde, dat de beklaagde, die in de meening verkeerde, dat de brief inderdaad was afgezonden door den verzoeker, niet wederrechtelijk had gehandeld, door aan het verzoek aan hem, wiens eigendom hij den brief waande, te voldoen. Pleiter concludeerde na een breedvoerig pleidooi tot ontslag van rechtsvervolging, subsidiair tot een minimum straf één dag.

Na re- en dupliek werd de uitspraak bepaald op 19 Maart a.s.

De beklaagde deelde o. a. nog mee, dat hij niet geweten had, dat hij in den verzoeker te doen had met een oplichter, doch meende dat de brief van ven verzoeker was. (Hgz.)

Woningwet.

Het Stbl. no. 52 bevat een Kon. besluit van den 12den Februari, tot nadere wijziging van het Kon. besluit van 28 Juli 1902 (Stbl. no. 160), tot uitvoering van de artikelen 7, 8, 9, 26, 27, 28, 30, 34, 35 en 36 der Woningwet.

Aan art. 10 wordt toegevoegd een nieuwe alinea, luidende als volgt:

„i. het voorschrift, dat bij ontbinding of opheffing van de vereeniging, vennootschap of stichting het bestuur, alvorens tot vereffening over te gaan, alle bezittingen, met de daarop rustende lasten en verplichtingen en alle schulden der vereeniging, vennootschap of stichting gezamenlijk zal aanbieden aan de gemeente of aan de gemeenten, waarin de onroerende goederen der vereeniging, vennootschap of stichting zijn gelegen, tegen teruggave van het bijeengebracht, gestort of ter vestiging van de stichting afgezonderd kapitaal en uitkeering van een billijk bedrag voor liquidatiekosten, onder voorwaarde, dat die eigendommen de bestemming zullen behouden om te dienen in het belang van de verbetering der volkshuisvesting, terwijl bij ontstentenis van onroerende goederen bedoelde aanbieding zal geschieden aan de gemeente waarin de vereeniging, vennootschap of stichting is gevestigd".

Art. 15, letter a, wordt gelezen als volgt:

„a. dat de rente en de aflossing van het voorschot moeten voldaan worden in ten hoogste vijftig gelijke annuïteiten of, indien het voorschot renteloos is verleend, de aflossing moet geschieden in ten hoogste vijftig gelijke jaartermijnen".

Aan art. 15 wordt toegevoegd een nieuwe alinea, luidende als volgt:

„d. dat de gemeente ten allen tijde met goedkeuring van Gedeputeerde Staten, of, bij weigering, met Onze goedkeuring, het recht zal hebben alle bezittingen met de daarop rustende lasten en verplichtingen en alle schulden der vereeniging, vennootschap of stichting gezamenlijk over te nemen tegen betaling van een bedrag, bij het verleenen van het voorschot vast te stellen, met dien verstande, dat boven het bijeengebracht, gestort of ter vestiging van de stichting afgezonderd kapitaal slechts een billijke vergoeding voor liquidatiekosten wordt uitgekeerd".

Art. 16 wordt vervangen door een nieuwe bepaling, luidende als volgt:

„Verandering van de bestemming der krachtens artikel 15d door naasting verkregen goederen is slechts geoorloofd met Onze toestemming en onder voorwaarde, dat de daaruit door de gemeente verkregen zuivere baten in het belang van de verbetering der volkshuisvesting zullen worden aangewend."

Art. 17 wordt gelezen als volgt:

„Bijdragen uit de gemeentekas, als bedoeld in artikel 30 der Woningwet, worden alleen verleend onder voorwaarden, dat, indien het voorschot of het onafgeloste gedeelte daarvan wordt opgevorderd krachtens artikel 15b, de termijnen, welker betaling de gemeenzich nog in de toekomst verbonden had, niet meer zullen zijn verschuldigd."

Art. 18a wordt uit § 5 overgebracht naar § 6 en ingevoegd vóór artikel 19.

Aan artikel 19, derde lid, wordt een nieuwe zinsnede toegevoegd, luidende als volgt:

„of dat de gemeente niet voldoende zorg draagt, dat de voorwaarden, waar onder het voorschot is verleend, behoorlijk worden nageleefd."

Art. 20, vierde lid, wordt gelezen als volgt:

„De bijdrage kan door Ons, Gedeputeerde Staten gehoord, worden verminderd of ingetrokken, indien de behoefte aan eene bijdrage mag geacht worden te zijn verminderd of vervallen, en voorts, indien Ons blijkt, dat de voorgeschoten gelden door de gemeente niet op richtige wijze in het belang der volkshuisvesting worden aangewend of dat de gemeente niet voldoende zorg draagt, dat de voorwaarden, waaronder het voorschot is verstrekt, behoorlijk worden nageleefd."

Dit besluit treedt a.s. Maandag in werking.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 8 *Maart* 1913.

— Morgen Zondag 9 Maart van half twaalf tot 1 uur 's middags, wordt er door de leden der R. K. Kiesvereeniging in de zaal van Mejufvrouw de Wed. Merks gestemd voor een candidaat der Provinciale Staten, om te voorzien in de vacature ontstaan door het overlijden van den heer Kersten.

— Vrijdagnamiddag had in de Rechterstraat een droevig ongeluk plaats. Omstreeks drie uur geraakte tegenover de woning van den Veearts een vierjarig meisje, dochtertje van den sigarenmaker Schutter, te water.

Het was de straat opgegaan om in de Rozemerijnstraat wat lekkers te koopen.

Het kind werd ontdekt door de dienstboden van de heeren Spierings en v. Rooijen. Juist kwam de conducteur der N. B. D. S. de heer Vughts daar voorbij, die het kind uit het Dommeltje haalde.

De Veearts bracht 't kind bij zich in huis; het gelukte hem niet de levensgeesten weer op te wekken, evenmin aan de verpleegster en de beide geneesheeren.

Een treurig lot voor de arme kleine, en voor de diepbedroefde ouders. Het lijkje is naar het Liefdehuis overgebracht, wijl de moeder tengevolge der aandoening in hoogst overspannen zenuwtoestand verkeert.

— Door de gemeente-veldwachter D. is weer een jongen gesnapt die zich schuldig had gemaakt aan het vernielen van een ruit.

Door de bemoeiëngen van genoemden veldwachter heeft de jongen de ruit betaald.

Haaren. Vrijdag morgen ariveerde in onze gemeente zekere Mimpen uit Drunen met zijn Saksische ploeg om, daarmede voor den E. A. Heer Burgemeester alhier eene weide om te ploegen. 't Is de moeite waard zulk eene ploeg in werking te zien. Zij bestaat uit twee ploegijzers het eerste ijzer neemt de zode eraf en een tweede ijzer neemt een voor onder de zode uit, zoodat de zode onder komt te liggen. 't Was in 't belang van den landbouw, als deze ploeg wat meer bekend was en gebruikt werd.

— a.s. Zondag doen in onze parochie Kerk de kinderen hunne Eerste plechtige H. Communie. Des morgens om half zeven begint de plechtigheid om tien ure eene lezende H. Mis en des namiddags om half drie plechtig Lof.

Moergestel. De gemeente heeft, naar het Centrj meldt, besloten tot het toekennen van een renteloos voorschot van f 10.006 voor den aanleg van een tramwegverbinding Tilburg—Moergestel—Oirschot, in aansluiting aan de ontworpen trambaan Eindhoven.

Geertruidenberg De onlangs bij het 3e regiment vesting artillerie te Geertruidenberg ingedeelde V. afkomstig uit Breda, weigert zijn militair uniform aan te trekken en militaire diensten te verrichten. Hij is in arrest gesteld en naar Den Bosch gezonden. Hij zal voor den krijgsraad terecht staan.

Gennep. Heden 8 dezer herdenkt de heer J. Schim, ploegbaas bankwerker bij de N. B. D. S. te Gennep, den dag waarop hij voor veertig jaar terug in dienst trad bij de maatschappij.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redakteur.

Wè heur ik, ze hebben de „Dommel" leelik er neer gezet, Altij zo netjes en deftig willen zijn, en van men en 'n aander gezee dè me schende. En wè is 't nou het geval, heel het laand zen ze bekend geworre, alleenig um dè ze mee der geschrijf hullie fetsoen nie kunne hauwen. Ik zal nie zeggen, het is nie plezierig vur de dommelheerkes, dè nou zo alles uit komt, over dè betalen vur rioleering. Mer daarum hoeve ze zo leelik nie te doen, net es 'n kat die in de strik zit. Tis toch der eigen schuld, es ze eerlijk gehandeld han, dan han ze niks te zeggen.

Nou prebeert het secretariske wel um mee heel groote stukken, die niks zeggen, de meenschen zo wè af te leijen. Waar 't eigenlijk op ankomt doar zee hij niks over.

Ons Mieke zee, ja Toon, dè hak nog wel is gedocht, dè 't zoo zou kommen. Want wezelik waor, ik kon het duk nie begrijpen, dè de „Dommel" al zon gemeenighed mer in de kraant durfde te zetten.

Ze schrijven soms woorden in de „Dommel" die ge nergens zult heure, es net van rondloopers of zon soort.

En dè wil dan toch mer den deftige meneer speulen. Vur Boxtel was dè nie erg, daor kende me ze haor fijn, en daorum is 't nou zo goed, dè ze 't laand is dur zen gegaan. Overal weette ze 't nou. In Amsterdam net zo goed es in Maastricht.

Meneer de redacteur, ik kan nie aanders zeggen es dè ons Mieke gelijk hee. Want zen eigen schon veur doen est er nie aon zit, daor moet ik niks van hebben.

Tot ziens,

TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Tilburg, 7 Maart 1913.

Mijnheer de Redacteur.

Vergun mij s. v. pl. een plaatsje in „Centraal-Brabant" voor het volgende:

Zooals de lezers weten is er door het overlijden van den WelEd. Heer J. Kerstens een vacature ontstaan voor een lid der Provinciale Staten van dit district.

In de afdeelingen van de R. K. Kiesvereeniging is al reeds een voorloopige stemming gehouden voor de candidaatstelling.

Morgen Zondag zal de tweede stemming plaats hebben in de R. K. Kiesvereeniging.

Wij zijn niet voornemens om hier van de verschillende candidaten het doopceel te lichten, neen!

Doch wel meenen wij onzen plicht te doen met een der candidaten in het bijzonder aan te bevelen. Deze candidaat is Mr. *Jan v. d. Mortel,* die in 't verledenen getoond heeft de man te zijn op de rechte plaats.

Sinds jaren heeft hij zich verdienstelijk gemaakt als lid van de voogdijraad en St. Vincentius-vereeniging. Met groote toewijding heeft hij gewerkt als voorzitter der R. K. Kinderbescherming. Katholiek met de daad en man van zijn tijd, heeft hij zich gegeven aan het werk der „Katholieke Sociale Actie" en wist hij tijd te vinden het voorzitterschap waar te nemen, terwijl ook bij den **laatsten Katholiekendag** hij een werkzaam aandeel had als voozitter van een der afdeelingen.

Om zijn bekendheid met *Landbouwzaken* en Landbouwaangelegenheden, die zoo herhaaldelijk in de Staten aan de orde komen is Jan v. d. Mortel ditmaal de gewenschte man.

Van nabij met den landbouw bekend en veel met landbouwers omgaande beschouwen hem de Tilburgsche boeren, als een hunner beste vrinden.

Ook de *arbeiders*, weten bij ondervinding, dat ze bij Griffier v. d. Mortel steeds kunnen aankloppen om raad en voorlichting.

Daarom allen gestemd op Jan van de Mortel.

Vele leden der Tilburgsche R. K. Kiesvereeniging.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 6 Maart 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: J. E. v. M. te Leende, beklaagd van bedreiging met misdrijf tegen het leven en vernieling, veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf; J. S. te Veldhoven, mishandeling, f 25 boete of 50 dagen hechtenis; A. D. te Veldhoven, alsvoor 2 maanden gev.; A. v. D. te Boxtel, alsvoor; F. C. A. V. te Eindhoven, alsvoor, f 10 of 20 d. h.; P. G. d. B. te Gestel, alsvoor f 40 of 60 d. h.; M. v. d. H. te Haaren, diefstal, 4 dagen gev.; Chr. v. R. te Berlicum, mish., 4 m. gev.

Gemengd Nieuws.

Door krokodillen verslonden.

Een correspondent van de Loc. schrijft:

De kali Koeto, nabij de dessa Roeloesan, ten noorden van Weleri (Kendal) wordt in den laatsten tijd zeer onveilig gemaakt door reusachtige krokodillen, die met den dag driester optreden en zelfs de brutaliteit heb ben hun prooi uit de prauwen te halen. Zoo vielen binnen betrekkelijk kort tijdsverloop vier slachtoffers, inlanders uit de dessa Boeloesan. Een vrouw die in de middaguren aan den kant der kali een mand met visch stond schoon te spoelen, werd gegrepen en in de diepte gesleurd. Haar man, die in de onmiddellijke nabijheid van haar stond en den onverwachten aanval niet kon verhoeden, ging te keer als een gek en kon natuurlijk geen hand tot hulp uitsteken. Kort daarop zag hij den kop van het dier weer boven water komen met de ongelukkige vrouw tusschen de kaken en zoo, kop boven water, met zijn prooi in den bek, stroomafwaarts naar zee zwemmen,

Met eenige mannen, die op zijn geschreeuw met lansen en stokken waren toegeloopen, sprong de verschrikte echtgenoot in een prauw om met alle kracht het ondier na te roeien. Zij bereikte hem, een pieksteek op den ruwen, harden rug deed het beest blijkbaar niet 't minste kwaad; kalm dook 't weer onder water om een eind verder weer voor den dag te komen. Het dier zwom door, zijn prooi niet prijsgevend, tot de mannen eindelijk aan het strand kwamen en het ondier in het ruime sop uit het oog verloren.

Korten tijd later werd een kind, dat in een prauw zat te spelen, even onverwacht besprongen en in het water gesleurd en dit ging weer zóó vlug, dat de omstanders slecht naar het plek konden staren, waar het arme kind in de diepte verdween, en redding niet meer mogelijk was.

Niet lang daarna werd nog een slachtoffer gemaakt. De man een flink gebouwde, sterke visscher, stond aan den kant de kali in de prauw om haar af te tuigen, toen hij door een kaaiman werd aangevallen en onverhoeds aan een been werd gegrepen. Hij hield zich krampachtig vast met beide armen om een bamboe, waaraan de vischnetten gehangen hadden, luidkeels toeloeng toeloeng schreeuwend en, zou de kracht van het dier wellicht overwonnen hebben, als de bamboe 't gehouden had, maar deze brak helaas midden door en de man viel te water, al worstelend met den krokodil, die hem niet losliet.

Nog had den man besef den patok (een bamboe stok in het water, waaraan de prauwen worden gebonden) te grijpen, en zich daaraan vast te klampen als een drenkeling aan een rietstengel, want ook deze bamboe bleek niet bestand. Zij brak niet, maar langzaam voelde de ongelijkkige de bamboe uit den modderigen bodem glijden, langzaam ook voelde hij tevens zijn krachten afnemen. Erbarmelijk was zijn angstgeschreeuw om hulp, maar als de stem eens roependen in de woestijn, gingen die kreten van oor tot oor naar de in angst verkeerende dessabevolking, waarvan er geen kwam opdagen, uit vrees mede getroffen te worden. Schandelijk! Slechts een bloederige massa liet de sporen echter van een afgrijselijk gevecht tusschen mensch en ondier.

De opwekking van den dood.

Zekere boosaardige en twistgierige vrouw maakte in huis steeds een geweldig leven, en behandelde haren man, alsof hij voor de honden gevonden ware. Dit maakte hem eindelijk het hoofd zoo warm, dat hij zich genoodzaakt vond, haar met een eindje hout tot reden te brengen. Toen zij nu eens een paar goede vegen ontvangen had, viel zij zonder spreken op den grond, en hield zich of ze dood ware. De man besprenhelde haar met water in het gezicht en trachtte haar door reukwerk bij te brengen; maar zij wist zich zoo goed te houden, dat hij in het geheel geen leven meer in haar bespeuren kon. Zij verroerde hand noch voet; zoo dat hij, zeer verlegen, naar zijn buurman, een schrander oud man ging, en dezen zijn nood mededeelde.

— Ik bid u, lieve buurman, zeide hij, ga eens met mij zien, hoe het met de zaak is en raad wat ik doen moet.

De buurman ging mede en zij vonden de vrouw nog op dezelfde plaats onbeweeglijk liggen. De oude voelde haar den pols, en bespeurende dat zij wel degelijk leefde, gaf hij aan den man heimelijk te kennen, dat zijne vrouw evengoed leefde als zij beiden, maar zich enkel uit kwaadaardigheid zoo hield, hem tevens beduidende, dat hij haar wel zou doen herstellen. Daarop te zamen naar de gewaande doode gaande, zeide de oude man:

— Ja lieve buurman uw ongeluk is te beklagen; gij hebt een noodlottigen slag gedaan, en gij zult het land moeten ruimen, want zij is werkelijk dood. Doch dewijl zij dood is, kunt gij nog wel een riem uit de kuit van haar been snijden; het geen een beproefd middel tegen de vallende ziekte is.

De man antwoordde, dat hij al te zeer ontsteld was en zulks niet doen kon, weshalve hij den ouden man verzocht dit voor hem te verrichten.

— Best, hervatte deze, nam zijn mes, sleep het terdege scherp, trok de vrouw een schoen uit, sneed de kous van onderen tot boven open en deed alsof hij de insnijding zou verrichten. De gewaande doode feeks meenende dat het ernst was, sprong op en schreeuwde:

— O, gij vilders! gij vrouwenvilders! moordenaars! beulen! wilt gij eene eerlijke vrouw riemen uit de beenen snijden?

De beide mannen begonnen hartelijk te lachen, dat zij een doode zoo ras levend konden maken.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

Van 28 Februari tot 7 Maart.

Geboren: Cornelia P., d. van M. Smeekens en J. v. d. Boer.

BEKENDMAKINGEN.

Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag den 18 Maart a.s. zal plaats hebben de verkiezing van een lid van de Provinciale Staten in het kiesdistrict Tilburg, waartoe de gemeente Boxtel behoort;

dat op dien dag, van des voormiddags negen tot des namiddags vier uur bij den Burgemeester van Tilburg (hoofdplaats van het kiesdistrict) kunnen worden ingeleverd, opgaven van candidaten, als bedoeld in artikel 51 der kieswet;

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den candidaat en onderteekend zijn door ten minste veertig kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden, persoonlijk door een of meer personen, die de opgaven hebben onderteekend. De kandidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld, zijn ter Secretarie kosteloos verkrijgbaar, gedurende veertien dagen vóór en op den dag der verkiezing.

In herinnering wordt gebracht art. 151 der kieswet, luidende:

Hij, die eene opgave als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekeningen van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing, waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft hij, die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing, ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

BOXTEL, 4 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Aanvragen van vrijstelling wegens broederdienst.

De Burgemeester van Boxtel maakt bekend, dat aanvragen van vrijstelling wegens broederdienst bij de militie, tusschen 21 en 31 Maart a.s. ter Secretarie behooren te worden gedaan.

Voor het opmaken der getuigschriften, zal in het bijzonder zitting worden gehouden, op Vrijdag 21 en Zaterdag 22 Maart a.s. des voormiddags van 9 tot 12 uur.

Voor het bekomen van vrijstelling wegens eigen vrijwilligen dienst, wegens kostwinnerschap en het bekleeden van een geestelijk of godsdienstig menschlievend ambt of de opleiding daartoe, wordt verwezen naar de bekendmaking aan het gemeentehuis aangeplakt.

Nadere inlichtingen worden ter secretarie verstrekt.

Boxtel, 6 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Keuring van springstieren.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter kennis van belanghebbenden,

dat de voorjaarskeuring, bedoeld in art. 3 van het Reglement op het houden van springstieren in Noordbrabant, voor het District Boxtel zal worden geopend op Vrijdag 14 Maart 1913 en voor zoo veel deze gemeente betreft zal worden gehouden op Vrijdag den 14 Maart 1913, om 10 uur voormiddag, te Boxtel op het markplein.

Tot de keuring worden toegelaten alle stieren, welke ten minste één jaar oud zijn.

Boxtel, 6 Maart 1913.

Burgemeester en Wethonders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verkoop Gemeente-eigendommen.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken bekend:

dat de gemeente voornemens is te verkoopen, een perceeltje heidegrond gelegen te Boxtel Roond, kadastraal bekend sectie G Nr. 614, groot 37 Aren en 20 centiaren.

Zij, die tegen dezen onderhandschen verkoop bezwaren hebben, kunnen deze schriftelijk indienen bij Burgemeester en Wethouders, binnen acht dagen na heden.

Boxtel, 7 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,52 de K.G.

Op 7 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.64 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 7 Maart Hoogste prijs f 1.47 Laagste f 1.38 Middel f 1.43. Aanvoer 8875 K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 7 Maart Aanvoer 53760 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.50 tot f 4.50

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

4 Maart 1913. Kippeneieren f 3.50—5.—. Middenprijs 4.26 per 100. Eendeneieren f 4.35—f 5 00. Ganzeneieren f 14.— tot f 17.—. Handelaarseieren 3.80 — 3.95. Aanvoer 54006.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten lichtophebben 's avonds om 6.19 uur tot 's-morgens 6 uur 3 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 6 49 tot 's morgens 5 uur 37 min.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

ADVERTENTIEN

Mevrouw Van Rooijen
te Boxtel
vraagt tegen 15 April a.s.
eene Dienstbode
liefst boven 23 jaar.
Groote wasch buitenshuis. Gezin van twee personen.

Kan geplaatst worden
een flinke Jongen
geschikt voor alle voorkomende werkzaamheden. Leeftijd circa 13 jaar.
Eigenhandig geschreven brieven onder letter **K** aan Advertentie Bureau TIELEN, Boxtel.

Door een **Stoomververij** en **Chemische Wasscherij**
wordt voor Boxtel een
flink Agent
gevraagd.
Brieven onder **No. 60** Boekhandel J. H. VOS, *Maastricht.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
krachtens art. 1223 B. W.
Provisioneel ten huize van H. Verberne **op Dinsdag 18 Maart 1913. Finaal** ten huize van Jan Thijssen **op Dinsdag 1 April 1913** telkens ten **4 uur n m.**
Een goed onderhouden **Burgerwoonhuis,** met Stal, Erf en Tuin te Boxtel in de Rechterstraat, Sectie K Nos. 359 en 843, samen groot 2.70 Aren.
Te aanvaarden 1 Juni 1913 mits na betaling.
Grondlasten vanaf 1 Januari 1913.
Betaling 1 Juli 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal **bij inschrijving** verkoopen:
Op **Donderdag 27 Maart 1913** ten **3½ uur n.m.**
Voor de Fam. v. Boeckel-v. Rumpt.
336 Zware Eikeboomen
staande *te Liempde* in Veldersbosch.
Aanwijzing geschiedt door Frans v. Lith, tuinman op Velder.
De verkooping geschiedt in **3 koopen** en in **Massa.**
Betaling (zonder onraad) **vóór het vellen** uiterlijk 1 September 1913.
De boomen moeten worden omgehakt. Zij kunnen ter plaatse geblekt worden.
Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren ten kantore van voornoemden Notaris.
Opening der biljetten **op 27 Maart 1913 ten 3½ uur n.m.** ten kantore alsvoor.

De Urbanuspillen
van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker Utrecht,
Eisch dit *Fabrieksmerk.*
bereid volgens het oude en echte recept, zuiveren het bloed, verdrijven gal en slijm en bevorderen den goeden stoelgang.
Prijs per doos met gebruikaanswijzing **30 cent.**
Verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,**
Rechterstraat, — BOXTEL.
Eisch vooral merk „GROOTENDORST".

Kiezers van Tilburg en omstreken!
Wilt Gij een degelijk vertegenwoordiger in de PROVINCIALE STATEN, stemt dan om stemversnippering te voorkomen, eenparig
Mr. Jan van de Mortel,
die Uwe belangen het best zal behartigen.
Overtuigende Leden der R. K. Kiesvereeniging.

THE WHITE BIOSCOPE

Programma van Zondag 9 Maart.

Antibes en Omstreken
Prachtvolle gekleurde Natuuropname

Rigadin en het minnepoeder
Komisch.

Gouddorst of Misdaad

Groot gekleurd Drama uit de moderne tijd
Het mooiste wat door Pathé vervaardigd is
□□□□□□□□ **1750 M.** □□□□□□□□

SCHARRELAAR IS VERLOOFD (Komisch).

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT
Geurig
opwekkend
reukhoudend

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij
J. H. PRINS, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

RECLAMEWEEK.

Van Maandag 10 tot en met Zaterdag 15 Maart

geven wij Cadeau

tegen inlevering van de rondbezorgde kaarten

Een ons van der Velden's Thee à 18 ct.
of Een pakje van der Velden's Cacao à 14 ct.
behalve de extra korting van 10 pCt. aan ieder kooper van:

Een pond van der Velden's fijne Deensche Botermelange à 55 cent,
of „ „ „ „ „ „ Tafelmargarine à 45 cent.

Profiteert van deze buitengewone aanbieding. Behalve de CADEAUX die U ontvangt maakt U kennis met de voortreffelijke kwaliteiten van onze Botermelanges, die gelijk staan in kwaliteit aan dure natuurboter en eene enorme besparing geven.

Een dubbel voordeel dus.

Henri van der Velden & Co.,

Stationstraat, BOXTEL.

Voor f1.50 kans op f 360.000.

Zonder eenig risico en zonder eenige bijbetaling kan men jaarlijks voor f 1.50 meer dan f 360.000 winnen. Zendt postwissel à f 1.50 of vraagt nadere inlichtingen bij de Administratie van

„ONS MAANDBLAD",
Heerengracht 520 :-: AMSTERDAM.

In den tijd van zes maanden waren 26 abonné's reeds zoo gelukkig prijzen te trekken.

---

7 maanden aan open been geleden.

Genezen door den Kloosterbalsem.

Mej. Ida Janssen, te Berg (Limburg) verklaarde ons: „7 lange maanden heb ik geleden aan een open been. Het been was vanaf het scheenbeen tot aan de teen open. Loopen kon ik niet meer en het duurde zoo lang, dat ik er moedeloos onder werd. Geen enkel van de vele geneesmiddelen die ik ter genezing aanvaardde hielp mij totdat ik op aanraden van een mijner buren besloot het ook eens te probeeren met den Kloosterbalsem, welke ik kocht bij Th. Severijns te Obbicht. Het resultaat was prachtig. Reeds na drie dagen begon de wond te genezen en na 14 dagen, na 4 potjes Kloosterbalsem gebruikt te hebben, was ik geheel en al hersteld waarvoor ik zeer dankbaar ben".

KLOOSTERBALSEM,
Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct., van 50 gr. 75 ct., van 100 gr f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A MOONEN; *Udenhout*, P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Ernstige waarschuwing voor wielrijders

BELANGRIJK BERICHT!

Knip deze advertentie uit en bewaar ze zorgvuldig; zij heeft groote waarde. Wij adverteeren slechts éénmaal.

Evenals vorige jaren hebben wij het genoegen, U hierbij onze nieuwe prijslijst voor 1913 te doen toekomen. Wij leveren ieder particulier tegen fabrieks- en handelaarsprijs, zoodat door ons aan arm en rijk, aan alle standen der maatschappij tegen uiterst lagen doch strikt contanten prijs geleverd wordt.

Alle mogelijke onderdeelen van onverschillig welk merk ook, zijn aan onze fabriek tegen grossiersprijs verkrijgbaar.

Garantie wordt op de promptste wijze en met de meeste zorg spoedig ten uitvoer gebracht, garantiedeelen moeten echter franco aan ons hoofdkantoor te Sittard worden toegezonden.

Omdat met prijscouranten altijd veel geld verloren gaat, hebben wij het niet noodig geacht, deze uit te geven. Neem eens een proef met onze prachtige en sterke machines; nabestellingen van kennissen, vrienden en familieleden kunnen niet uitblijven. Bij bestelling van 6 stuks tegelijk worden reiskosten naar Sittard vergoed.

Bij het koopen aan onze algemeen bekende rijwielfabriek bespaart men veel geld. Men koopt uit de eerste hand nieuw fabrikaat. Alle goederen, welke uit onze fabriek worden afgeleverd, staan onder de sterkste contrôle, en worden tweemaal gecontroleerd voor de verzending. Prijslijst voor 1913 als onderstaand. Wij verzenden uit onze fabriek, uitsluitend onder rembours, vrij zicht.

Een prachtig, nieuw Heerenrijwiel, geheel compleet voor den spotprijs van f 26. Een Engelsch rijwiel met 2 remmen, kogelvrijwiel, eerste klas binnen- en buitenbanden, met 2 jaar garantie op het rijwiel en 1 jaar op de banden, kortom een prachtvolle luxe machine, voor den spotprijs van f 36.—. Thans noteeren wij voor een slagers- of boodschappenrijwiel, geheel van stalen buizen gebouwd, gegarandeerd voor een gewicht van 300 K.G., met gepatenteerd klokkenlager; naven, gegarandeerd voor 6 maanden oliehoudend roestvrije spaken op het rijwiel, bij dagelijks gebruik, 5 jaar garantie, op de banden 13 maanden garantie. Dit rijwiel is bij duizenden slagers, postboden en rijkspolitie in gebruik en kost slechts f 47.—. Damesrijwielen f 5.— hooger.

De echte Belgische race-machines waarmede duizenden prijzen zijn behaald en onmisbaar op de renbaan, kosten f 42.— per stuk, een uitzonderingsprijs.

Verder noteeren wij voor onderstaande onderdeelen beneden fabrieksprijs:

Buitenbanden in alle maten: f 1.50 per stuk. Binnenbanden, zeer goede qualiteit f 1.35 per stuk. Buitenband met 1 jaar Bondsgarantie, ijzersterk f 2.95 per stuk; binnenbanden met 1 jaar garantie, ijzersterk f 2.25 per stuk. Extra zware transportbanden voor slagers- of boodschappenrijwielen f 4.10 per stuk: id. binnenbanden f 2.75, onverslijtbaar. Zadels, zeer sterk, met zware veeren, f 1 50 per stuk; kettingen in alle gewenschte maten, met 1 jaar garantie f 1.20 per stuk. Bellen, zeer groot, 20 cents per stuk. Lak per potje f 0.10, de echte solide lantaarn, model „Solar" f 3.95 per stuk, met haak; een mooie carbid of kaarslantaarn, f 1.25 per stuk, een prachtige, groote lantaarn, geheel van koper, prima vernikkeld, lichtsterkte 80 M., voor den spotprijs van f 2.95 per stuk met 2 jaar garantie. Trapassen B. S. A. model in alle maten à f 0.35 per stuk. Naafassen: voornaaf met conus en moeren f 0 20, achteras f 0.25, geheel van staal. Voetpomp met slang f 0.50 per stuk, branders, passende op iedere lantaarn, f 0.08 per stuk. Solarbranders f 0.13 per stuk, Lantaarnglazen in alle maten 3 ct. per stuk, Leeren tasschen f 0.50 per stuk. Vilten zadeldekken f 0.30 per stuk, pluche in alle kleuren f 0.25 per stuk, Broekveeren met slot f 0.05 per paar, Handpompen f 0.30 per stuk, 3 p. Rijwielstandaard f 0.30, Bagagedrager op 't achterwiel met riem f 0.35, Kettingkasten geheel dicht f 2.—, Damesnetjes f 0.40 per stel, kurken handvatten f 0.15, celluloid f 0.25 per paar, Voor- en achternaven, geheel compleet, per stel f 1.60, kamwieltjes f 0.20. Een echt kogelvrijwiel f 1.50 per stuk, pedalen f 1.— per paar, met gummi f 1.25, Remblokjes f 0.08 per stuk, solutie f 0.08 per tube, Spatborden per compleet stel f 0.45, Van Duyl's schroefsleutel, gegarandeerd sterk f 0.75, 2e qual. f 0.25, Voorwielen in alle maten f 2.—, Achterwielen f 2.25, Conustang, sterk f 0.30, Een Engelsch rijwiel met doorloopend spatscherm, prima, prima rijwiel, het nieuwste model, 2 remmen, kogelvrijwiel, model 1913, voor den spotprijs van f 45. Niet goed, geld terug. Deze machine kost bij iederen handelaar 90 gulden.

Dit zelfde rijwiel als bovenstaand met patent-dubbelklokkenlager en geheel stofvrije naven, eerste klas vernikkeld, alles prima, overtreffen zelfs het beste en duurste merk, dat te koop is, kost bij iedere rijwielhandelaar minstens 120 gulden en leveren wij voor den specialen uitzonderingsprijs van f 49.50. Eleganten bouw sierlijken en lichten gang. Ieder rijwiel wordt geheel compleet geleverd met bel, tasch, sleutels, pomp enz.

Men gelieve bestellingen zoo duidelijk mogelijk op te geven en te vermelden, tot welke station moet geleverd worden. Verzending niet franco. Voor verpakking der rijwielen wordt f 0.40 extra berekend.

Onder beleefde aanbeveling,

A. BÖMERS.

Eerste Zuid-Nederl. Rijwielfabriek en verzendhuis, SITTARD.

Brieven en bestellingen aan het hoofdkantoor te Sittard. Tel. Interc. 13.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 20. Zaterdag 8 Maart 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

IX.

18 September. Gibraltar.

Wij zijn in de straat van Gibraltar. Europa's kust en die van Afrika zijn goed te zien. Wij stevenen op Gibraltar aan, draaien om de hooge kale rots heen en blijven op stroom voor de stad liggen. Dit is Europa's oude poort: Hannibal trok hier met zijn Karthagers erfvijanden van de Romeinen, Spanje binnen. Hier trok Al-Tarik de „een-oog", in 700 Europa binnen om te vuur en te zwaard Mohammed's leer te vestigen. Later, verslagen door Karel Martel trok hij langs dezen weg weer terug.

Hier in de baai van Gibraltar viel Heemskerk, na zijn overwinning op de Spanjaarden. In den successieoorlog in 1704 stonden hier weer Hollanders, die de Engelschen hielpen het sterke Gibraltar te overmeesteren..., zonder dank!

In 1779 doorstonden hier de Engelschen een beleg van vier jaren tegen de verenigde Franschen en Spanjaarden. Engeland behield echter dit punt en beheerscht daarmede voor goed den doortocht naar de Middellandsche Zee en den kortsten weg naar Indië.

De geheele stad is één versterking, zij is prachtig onderhouden, maar tamelijk somber en heet. Van af de „niet-verboden" hoogten heeft men schoone gezichten op de stad en de zee. Op een der hoogten staat nog een oud Moorsch Kasteel uit 700 na Chr. dit is wel het voornaamste schilderachtig plekje. Enkele palmen en ceders groeien in de stad, overigens is alles kaal, vol kazernen, bastions en versterkingen waar men telkens stuit op „Verboden toegang", hier regeert het ijzer en het zwaard.

Tegenover Gibraltar ligt het Spaansche stadje Algeciras, bekend door de conferentie der mogendheden over Marokko. Het schijnt mij schooner gelegen, dan deze plaats van rots en ijzer. Ik neem er gaarne afscheid van!

* * *

19/20 September.

Wij koersen thans weer noordelijk. De twee dagen die ons nog van Marseille scheiden, bieden geregeld afwisseling door gezichten op de kust en het bergland van Spanje. Het heerlijke zachte weer, het licht-blauwe water doen ons van deze zeereis volkomen genieten, zelfs nu wij niets meer van de kust zien.

De Balearen en Pytyeesen waar wij tusschen door varen, zien wij slechts in nevelachtige omtrekken, die voorbij, vallen wij in den Golf van Lyon.

* * *

21 September. Marseille.

Tegen den namiddag is Frankrijk's kust in 't zicht en dagen de Fransche Alpen aan den horizont.

De heldere hemel beloofde een mooie binnenkomst; doch de strakke heldere lucht nam spoedig een dreigend aanzien. In de verte zagen wij reeds de vuurtoren van Marseille, dan langzaam in kracht toenemend de schittering van de stad, breed uitgespreid in duizenden stippellichtjes tegen den donkeren achtergrond. Een uur nog, en wij zouden binnen zijn! Doch plotseling deed zich nu de „mistral", een verraderlijke, hevige wind gelden. Donkere wolken pakten zich samen, gierend zweepte de mistral ons schip Zwaar deinde de zee, breede waterkolommen pletsten over de verschansingen; 't was een noodweer! Ik beproefde het dek te bereiken om dezen korten storm waar te kunnen nemen. Nauwelijks boven, wenschte ik mij wel weer naar onder. Dikke hagelsteenen vlogen snijdend rond; de sterke koude wind, telkens plotseling aanzettend, benam mij den adem.

Marseille binnen vallen zou in zulk weer beteekenen: Een schip ten ondergang voeren. Wij bleven dus voor de haven, in open zee liggen.

Ik wachtte mijn tijd verder beneden maar af, waar ik getuige kon zijn van kortstondige, menschelijke zwakheid! Bijna alle passagiers waren door 't slingeren van het schip zeeziek. Vreeselijk kermde een Franschman, die anders steeds verwaand met een fez op het hoofd rondliep... hij ging dood als de dokter niet spoedig kwam. De geneesheer raadde hem champagne te drinken, een geneesmiddel dat de zieke blijkbaar goed innam.

Toen hij later een duidelijk sprekende champagne-rekening kreeg, meende hij, dat hij die niet behoefde te betalen want, er stond toch duidelijk in het reglement... „aan boord worden geneesmiddelen gratis verstrekt". 'n Leuke! Zelfs een oude matroos zou dan dikwijls hevige aanvallen van zeeziekte krijgen, dunkt me!

Toen de storm wat bedaarde, konden wij langzaam opstoomend den nauwen ingang der haven bereiken, waarna wij tegen een uur of negen te Marseille aan wal lagen.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

„Hei, Esther, wacht eens even".

Esther keerde zich om en zag Arie Dammers met groote stappen achter haar aankomen.

„'k Zag je voor me uit loopen", zei hij, dichterbij komend, „maar je loopt zoo hard dat 'k je haast niet inhalen kon".

Esther zei niets, stapte al weer door. Arie nu naast haar. Wat zou hij nu weer hebben? dacht ze.

Arie, zijn groote stappen trachtend te meten naar de hare, keek haar een paar maal van terzijde aan, voor hij begon.

„'k Had je al lang weer eens willen spreken", zei hij, „over..." Hij wachtte even, vervolgde dan aarzelend: „Over Louw.

Ze draaide snel het hoofd naar zijn kant, keek hem aan, als vragend, en haalde nauwmerkbaar de schouders op. Toen Arie niet spoedig doorging, vroeg ze: „Wat is er dan?"

Haar stem klonk norsch en Arie, glimlachend, zei sussend: „Nou ja, daar moet je nou niet nijdig om wezen, maar..."

„'k Ben niet nijdig", viel ze in.

„Zooveel te beter", meende Arie. „Louw is zoo vreemd tegenwoordig", vervolgde hij, „zoo zenuwachtig".

„Dat 's hij altijd geweest", viel ze in.

„Nou ja, altijd wel wat. Maar den laatsten tijd is hij zoo vreemd en melancholiek, net, of hij voortdurend ergens over loopt te tobben".

„Kan ik daar dan wat aan doen?"

„Dat geloof ik wel", zei Arie nu vaster. „We hebben 't er al eens een keer eerder over gehad. Maar ik geloof, als jij wat anders voor hem was, hem meer..."

„'k Begrijp nou eigenlijk niet, Arie", kwam Esther schamper, „waarom dat jij je daarover zoo druk maakt".

„Waarom? Omdat 'k niet zien kan, dat Louw..."

„Dat 's toch mijn zaak, zou 'k denken, hoe ik tegenover Louw doen wil. 'k Doe hem waarachtig niet te kort. Vraag ik jou soms..."

„Dat is jouw zaak ook", viel nu Arie scherp in. Maar als je niet van hem houdt, laat hem dan loopen".

„Niet van hem houdt. Wie zegt dat?"

„Dan zou je wel anders doen. Je speelt gewoon met hem. Dan is 't weer aan en dan weer af".

Arie had zich nijdig gemaakt. Zijn oogen flikkerden, zijn stem klonk vast en luid.

„En als dat zoo is, gaat het jou nog niet aan", nijdigde Esther.

„Dat gaat me zooveel aan, dat 'k je maar waarschuwen wou. 't Kon wel eens..."

Menschen, die hen tegen kwamen, bleven staan en keken om. Esther merkte het.

„Schreeuw toch niet zoo", maande ze.

„Schreeuwen?" kwam Arie. „Als 'k niet schreeuw, schijn je mij niet te verstaan. Ik wou..."

Esther keek nog eens om naar een paar menschen, die hen stonden na te kijken. Snel besloten, keerde ze zich van hem af.

„Nou, ik dank je voor dat geschreeuw", zei ze. „Saluut, bemoei jij je voortaan maar met je eigen zaken".

En nijdig stapte ze een zijstraat in, zonder meer naar Arie om te kijken. Ze was kwaad, kwaad op iedereen, kwaad op de menschen, die haar nagekeken hadden, kwaad op Arie, kwaad op Louw. Want die zou natuurlijk wel weer gekletst hebben, zijn mond geklaagd tegen Arie. Maar als 't hem niet beviel, kon hij maar ophoepelen. Dat zou ze hem zeggen ook.

Dien avond, toen ze samen liepen, begon ze er dadelijk over. Maar Louw wist van niets, beweerde hij. Hij had met Arie nergens over gepraat, zou dat ook nooit doen. Maar wel had Arie gelijk, dat ze hem slecht behandelde en wel met hem schijen te spelen. Waarom wou ze nou de volgende maand niet trouwen? Ze wist toch, dat hij er zoo op gesteld was, omdat dan zijn zuster ook trouwde. Als ze toch van hem hield, kon ze daar niets op tegen hebben. En als ze niet van hem hield, kon ze het toch beter zeggen en hem laten loopen.

„Nou", zei ze, „Arie zegt immers, dat k niet van je houd. Geloof hem dan maar.

Hij keek haar aan.

„Wat wil je daarmee zeggen?" vroeg hij.

Ze lachte minachtend.

„Nou jij, met je vrind, altijd ga jij..."

Maar hij schudde het hoofd.

„Neen, Esther, mijn vrinden hebben er niets mee te maken. Maar je weet ook wel, dat je nooit aardig voor me bent. Nou weer met het trouwen, dat je..."

„Ik laat me niet dwingen", viel ze in.

„Dwingen, daar is ook geen sprake van. Maar als je niet van me..."

„Als 't je niet bevalt, hoepel dan maar op", kwam ze nijdig.

„Meen je dat?" vroeg hij.

„Ja, zeker, meen ik dat. 't Is nou..."

Zijn gezicht vertrok zenuwachtig.

„Esther, ik waarschuw je, dat je..."

Ze lachte luid.

„Wat waarschuwen?" kwam ze overmoedig.

Maar hij had zijn hand al in zijn zak gestoken, haalde een revolver te voorschijn.

„Die draag ik nou al een heelen tijd bij me. En als je 't uitmaakt..."

Hij keek haar dreigend aan.

Ze was geschrokken. Maar ze glimlachte alweer.

„Kom, Louw, dat weet je nou wel beter, zei ze. „Waarom zou 'k het uitmaken? Maar je bent ook altijd zoo... zoo..."

„Dat 's jouw schuld, Esther", zei hij en wilde de revolver wegsteken.

Maar Esther stak de hand uit.

„Doe nou geen gekke dingen", zei ze. „Geef mij nou die revolver".

Hij keek haar aan.

„Jou geven?" vroeg hij. „Waarom?"

„Nou ja", kwam ze en greep ernaar.

Maar hij trok haastig zijn hand terug.

„Wees voorzichtig, Esther", waarschuwde hij. „Ze is geladen".

Dan stak hij glimlachend het wapen weer bij zich.

„Nou ja", stelde hij gerust, „zoo erg was 't ook niet gemeend".

Maar Esther was bang geworden en wilde naar huis. Daar vertelde ze het haar vader, die in den winkel was. Die schrok.

„Maar dan zou 'k het maar gauw zien af te maken", raadde hij. „Zoo'n vrijer, die met een revolver in zijn zak loopt, is wat te gevaarlijk. Hier komt hij tenminste niet meer in huis".

Esther meende, dat het zoo erg wel niet wezen zou. Hij was wat overstuur.

„Maar met dat overstuur zijn, schiet hij jou nog eens een kogel in je hoofd zoo meende haar vader, naar achteren loopend.

Binnen in de kamer vertelde hij het aan zijn vrouw die wou, dat Esther het zou aangeven bij de politie. Maar daar wilde Esther niet van hooren.

„Wat denkt u wel, moeder, dat 'k Louw erin zou willen helpen?"

Maar zoo meende ze 't ook niet. Esther moest alleen de politie waarschuwen, opdat die hem de revolver kon afnemen.

Toen ook haar vader daarop aandrong, stapte Esther, die toch zelf ook wel een beetje bang was, den volgenden morgen naar het politiebureau.

Dien avond durfde ze niet met hem loopen en toen hij in den winkel kwam, vertelde haar vader, dat hij hem niet meer in huis wilde hebben. Dreigend en vloekend ging hij weg. Maar dichtbij het huis kwamen twee agenten naar hem toe, die eerst een praatje maakten, dan vertelden, dat ze gehoord hadden, dat hij met een revolver in zijn zak liep en dat hij toch zeker wel wist, dat dat niet mocht en ten slotte het wapen uit zijn handen wisten te krijgen.

Hij kwam nu een paar dagen niet in Esther's huis. Woedend was hij dien avond van de agenten weggegaan, wel vermoedend, dat Esther er de hand in had gehad. Als ze zoo tegenover hem handelde, wilde hij toch niets meer van haar weten.

Maar diezelfde week nog was hij al weer in den winkel en ging Esther met hem mee. Ze vond het toch maar beter, dat het uit was tusschen hen, zei ze. Haar ouders waren er ook op tegen en haar vader wou hem niet meer in huis hebben.

Maar hij hield aan, kwam na dien avond weer terug en nog eens, tot hij ten slotte weer binnenkwam en alles goed scheen. Esther had er echter genoeg van. Ze was bang geworden en vertrouwde hem niet recht meer. En telkens kwam ze er op terug, dat het maar uit moest zijn. Tot ze op een avond, dat ze weer samen liepen — ze had hem die paar weken haast alleen in haar huis gesproken en in den winkel — hem beslist zei, dat dit nu maar de laatste keer moest wezen en ze weer vrij wilde zijn.

Hij zei niet veel, maar bij het afscheid nemen verklaarde hij, dat hij haar nog niet los liet.

Den volgenden dag leefde Esther in voortdurenden angst, dat er wat geboren zou. Maar de dag ging zonder bijzondere gebeurtenissen voorbij.

Den volgenden avond zaten ze in de kamer achter den winkel koffie te drinken, toen ze voor hun deur heftig rumoer hoorden en daarna dadelijk een schot. Verschrikt vloog Esther's vader overeind en naar den winkel. Zij zelf, als verlamd van schrik, zat roerloos op haar stoel. Ze dacht aan Louw.

Dan plotseling hoorde ze een schot in den winkel.

„Gut, Esther", kwam haar moeder, overeind vliegend.

Maar zij drukte haar moeder weer op haar stoel, vloog zelf de kamer uit. In den winkel zag zij Louw, een revolver in de hand en, achter de toonbank gebukt, haar vader. Zoodra Louw haar zag, richtte hij het wapen op haar. Maar voor het schot viel, was ze al in het gangetje gevlucht. Dan schoot hij, haar achterna gegaan, nog eens en raakte. Toen zette hij het pistool tegen zijn borst en trok af. Esther achterom ziende bij de deur van de kamer, zag hem vallen.

Edison's Kinetofoon.

Sprekende Bioscoop.

De jongst voltooide uitvinding van den toovenaar van Llewellyn Park is er eigenlijk een van oude dagteekening. Aan zijn thans tot volkomendheid gebrachte kinetofoon is Thomas Edison reeds 37 jaren geleden in zijn werkplaats in Menlo Park begonnen te arbeiden.

Het toestel, dat hij thans ginds te West Orange (New Jersey) heeft gereed staan om als eersteling van duizenden, welke over de wereld zullen worden verspreid, op te treden, brengt, nauwgezet op hetzelfde oogenblik dat de film een gebeurtenis laat zien, alle geluid voort, dat daarmede in werkelijkheid geacht kan worden samen te hangen. Elk woord, door de personen oorspronkelijk geuit bij de vertooning, waarvan de fotografische opneming het beeld heeft vastgelegd, wordt juist op het toepasselijke oogenblik ten gehoore gebracht. Verder worden duidelijk vernomen: voetstappen, hoefgetrappel, het kraken van deurscharnieren, klokgetik, fluitgeluiden, ja, zelfs iets, wat natuurlijk weer een rol zal spelen in verscheidene te vertoonen, schokkende roof- en moordtooneelen, het overhalen van den trekker van een revolver.

Teneinde zulk een natuurgetrouw samentreffen van klank en beweging teweeg te brengen wordt de fonograaf, die achter het doek is geplaatst, door eene electrische draadgeleiding verbonden met het vertooningstoestel, dat wellicht op een honderdtal meters verwijderd is opgesteld. De snelheid van spreken werkt, volgens den uitvinder, „om zoo te zeggen als een tijdmaataangevende reminrichting op de film".

Ten einde nog meer bekoring aan de vertooning te verleenen zullen de films alle oorspronkelijke zichtbare kleuren kunnen weergeven.

Edison begon zijn proefnemingen in deze richting reeds in het jaar 1876. Toen vervaardigde hij een model, waarbij in snelle opeenvolging allerlei momentbeelden zich voor het oog vertoonden, terwijl intusschen de geluiden, die de voorstelling vergezelden, langs twee buizen naar de beide ooren van den afzonderlijken toeschouwer werden overgebracht.

Met zulk eene onvolkomene inrichting was Edison echter niet tevreden. Van zijn jongste vinding verwacht hij daarentegen, wat hij aanduidt als „eene wereldomwenteling". Tooneelspelers zullen hierdoor op den duur van de planken worden verdrongen, in zooverre, dat zij niet meer dan één voorstelling zullen hebben te geven van eenzelfde tooneelstuk ten einde eene opneming voor de kinetofoon, verbonden met de kinematograaf, mogelijk te maken". Volgens den uitvinder zal de tooneelspelerswereld met dezen toestand ten slotte verzoend geraken, omdat zij hooge betaling kunnen verwachten zonder inspanning van beteekenis, terwijl zij het, voornamelijk hier te lande, zoo vermoeiende heen- en weer trekken zullen kunnen vermijden.

Toen Edison werd gevraagd of zijn nieuwste gewrocht hem niet een schat gelds zou opleveren, gaf hij ten antwoord: „Zou ik daarvan rijk kunnen worden? Al, hetgeen mijne uitvindingen opbrengen, komt ten goede aan het ondernemen van nieuwe proefnemingen. Ik ben niet de man om te streven naar winstbejag. Daarenboven zullen er een groot aantal navolgers den nu door mij gewezen weg bezigen om overeenkomstige uitkomsten te bereiken. Mijne ervaring is, dat een uitvinder altijd moet verwachten gereed te staan tot opofferingen voor het algemeen welzijn des volks, waarbij ik mij pleeg neer te leggen zoolang de groote menigte daardoor wordt gebaat. Meermalen heb ik ondervonden, dat een of ander gerecht mijne eischen tot schadevergoeding in geval van namaak niet heeft toegewezen. Maar op een of andere wijze wordt mij echter in den regel voldoening genoeg geschonken door de algemeene huldiging, welke mij als de oorspronkelijke uitdenker van het bewuste ontwerp ten deel valt.

Er zijn geloovigen, die, overtuigd van de gegrondheid der door Edison van de kinetofoon gekoesterde verwachtingen, reeds medelijden gevoelen met de tooneelspelers, die binnenkort overbodig zullen worden. Volgens den uitvinder van dit werktuigelijke tooneelspel zal er evenwel zulk eene ontzaglijke vraag zijn te verwachten naar opnemingen van tooneeluitvoeringen, waarin ervaren spelers voor eenmaal optreden, dat dezen niet beducht behoeven te worden voor werkloosheid.

Al mochten er misschien op den duur voor het gewone tooneelspel geen loonend bezoek meer zijn te verwachten, dan schijnt het ons toch ongelooflijk, dat zij, die prijsstellen op het zien van karakterstukken, gespeeld door kunstenaren, die de voorgestelde personen voor hunne toeschouwers weten te doen opleven en bezieling van hun spel weten te doen uitgaan, teyreden zouden wezen met hetgeen in een kijkspel voor hen werktuigelijk wordt afgedraaid.

Moederliefde bij de Dieren.

Wij gaven dezer dagen enkele voorbeelden van liefde van dieren voor hun kroost, bepaaldelijk bij hond en kat. Het verheven gevoel der moederliefde is echter — zoo zegt Dr. Ludwig Büchner in zijn werk „Het Leven der Liefde in de Dierenwereld" — geen uitsluitend kenmerk der intellektueel hooger ontwikkelde dieren, maar dat gevoel is algemeen eigendom der geheele dierenwereld, zoowel van de hoogste als de laagste afdeelingen. De schrijver geeft daarvan verschillende voorbeelden.

Zelfs de koudbloedige krokodil bemint haar kind met al de kracht, waarvoor haar stompzinnige ziel vatbaar is, en zij geraakt in een toestand van geweldige razernij, wanneer haar geliefd kroost eenig gevaar bedreigt. Schomburgh vertelt, hoe een der Indianen, die hem vergezelde, een jongen kaaiman (Crocodillus ceilonicus) met zijn pijl had verwond; toen zij het kleine, schreeuwende en spartelende monster uit het water wilden trekken, verscheen plotseling de moeder, die een zoo vreeselijk gebrul liet hooren, dat het iemand door merg en been drong; zij poogde met behulp van anderen, insgelijks toegeschoten kaaimans de jagers van de plaats, waar deze stonden, naar beneden te trekken. Telkens als zij gewond werd, viel zij voor een oogenblik in 't water terug, om terstond daarop haar aanval met vernieuwde woede te hervatten. Eerst toen de jagers landwaarts introkken, lieten de dieren af, daar de kaaimans op het droge onbeholpen en weinig gevaarlijke wezens zijn.

Zelfs het hartje eener kikvorschen-moeder is van innige liefde voor haar eieren bezield. Prof. Schröder, nog student zijnde, roerde eens, gelijk hij aan Brehm schreef, op een wandeling in een massa pas gelegde kikvorscheneieren, die hij aan wal wilde halen. Op hetzelfde oogenblik zag hij een kikvorschen-wijfje, dat ongeveer 30 c.M. van daar verwijderd was, woedend op den stok losschieten, doch zich weder verwijderen, toen Schröder den stok uit het water haalde. Een herhaling van hetzelfde feit had een herhaling van hetzelfde tooneel tengevolge.

Van de moederliefde der spinnen weet Bonnet een heerlijk voorbeeld te verhalen. Vele spinnen bergen haar eieren in een zakje van spinsel, dat zij aan den rug vastmaken en overal meedragen. Zijn de jongen uit het zakje gekropen, dat daartoe door de moeder moet geopend worden, dan plaatsen zij zich eerst op den rug der moeder, die hen nog een tijdlang met zich omdraagt en hen verzorgt. Bonnet dreef nu zulk een moeder met haar eierzak eens in den kuil van een mierenleeuw, een voor vele insecten zeer gevaarlijk dier. De spin wilde vluchten, doch de mierenleeuw had zich reeds van den eierzak meester gemaakt, dien hij onder het zand poogde te trekken. De spin stelde zich met alle macht te weer; het zakje liet los, doch de spin greep het onmiddellijk met haar kaken en verdubbelde haar pogingen. Doch tevergeefs — de mierenleeuw was sterker en trok moeder en kroost tot zich in de diepte. De ongelukkige moeder zou haar eigen leven gered hebben, indien zij slechts de eieren had willen prijsgeven; doch zij liet zich liever levend begraven, dan zich van haar kroost te scheiden.

Hoe duidelijk en hoe treffend de genoemde voorbeelden van de kracht der moederliefde ook zijn, de palm der overwinning komt, volgens Büchner, in deze toe aan de orde der apen. Men spreekt dan ook van „apenliefde" om daarmee overdreven moederliefde aan te duiden. Plinius verzekert in volle ernst, dat de apinnen haar jongen uit liefde dooddrukken, doch in den nieuweren tijd heeft men zulks nog nimmer gezien. Wel heeft men bij individuen in den gevangen staat opgemerkt, dat zij haar kleintjes troetelen, evenals de menschen-moeders zulks doen, dat zij met hen spelen, hen heen en weer wiegelen, nimmer uit het oog verliezen, elke bete met hen deelen, de vliegen van hen afslaan, hen van ongedierte zuiveren, hun gezicht afwasschen, enz. enz. Ook is het een zeer gewoon verschijnsel, dat de dood van haar lieveling de moeder van verdriet doet sterven. Is dit niet het geval, toch kan men aan het geheele gedrag der moeder zien, dat het verlies haar moederhart diep heeft aangegrepen.

(Wordt vervolgd.)

C. B.

Adverteert in Centraal Brabant.

ADVERTENTIËN.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor alle voorkomende werkzaamheden.
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Het goedkoopste adres

voor de

Aanstaande Vasten

is

M. OOSTELBOS, Rechterstraat, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond 30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	„ „ 40 cent.
Komijne Kaas	„ „ 20—22 cent.
Bokking	„ stuk 4—5 cent.
Stokvisch	„ pond 30 cent.
Gemarioneerde Haring	„ stuk 5 cent.
Zoute Haring	„ „ 3½ cent.
Sardines	„ blik 12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	„ „ 55 cent.
Kreeften	„ „ 55 cent.

Bergen-op-Zoomsche Ansjovisch per pot 40—55 cent.
Paling in gelei „ „ 45—70 cent.
Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent
Appelstroop per blik 30 cent.
„ „ pond 17 cent.
Kandijstroop „ „ 12 cent.
Gember „ pot 40 cent.
Vijgen „ pond 11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.

Aanbevelend,

M. Oostelbos.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Huishoudelijke Artikelen - IJzerwaren - Galanterien.

Voor het a. s. Seizoen ontvangen:

een groote partij Vlechtwerk

(KIPPENGAAS)

van 30 tot 180 cM. hoog, aan zeer billijke prijzen.

Groote sorteering Wasch- en Wringmachines.
Waschketels, Mangels, Ledikanten.
Geëmailleerde Fornuizen, Veevoederketels, Veevoedermolens.

Alle soorten IJzerwaren.

Spanzagen, Handzagen, Houtbijlen, Keukenbijlen, Slachtmessen Hamers, Nijptangen, Schroevendraaiers, Deursloten en Krukken, Metselaarsgereedschappen etc.

Roskammen, Manenkammen, Borstels, Halsters en Touwwerk.
Melkbussen, Melkzeeften, Kippenringen, Nesteleren.

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pegineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

Verwaarloost nooit eene verkoudheid

Door een verkoudheid te verwaarloozen opent gij de deuren voor de tering, die vreeselijke geesel van het menschdom, welke jaarlijksch meer menschen ten grave sleept dan de moorddadigste oorlogen ooit deden.

Men is zoo licht geneigd een verkoudheid te verwaarloozen. Bedenk echter, dat influenza, pleuris, tering, kortom alle borst- en longaandoeningen gewoonlijk het gevolg zijn van eene verwaarloosde verkoudheid. Voorkom al deze ziekten door onmiddellijk uwe verkoudheid krachtig te bestrijden met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Mejuffr. de Wed. E. de Bie-Nauwens, Goudsche straat 78 te Rotterdam, verklaarde ons:

„3 jaar geleden heb ik koude gevat en doordat ik deze verwaarloosde, werd ik aangetast door een borstziekte. Ik had het verschrikkelijk benauwd op de borst, hoestte dag en nacht zonder ophouden, had veel last van hoofdpijn en koude handen en voeten. 's Nachts kon ik dan ook geen oog toedoen en werd ik uiterst zwak. Ik ging over tot het gebruik van de Abdijsiroop en kan naar waarheid verklaren, dat de Abdijsiroop mij in korten tijd volkomen genezen heeft." De

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- keel- en longaandoeningen. De Abdijsiroop geneest den hardnekkigsten hoest in één of twee dagen. Voorkomt de tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch: ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

No. 21 WOENSDAG 12 MAART 1913 5e JAARGANG.

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam, Wijnhaven lz. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Vóór zestig jaar.

Den 4den Maart was het zestig jaar geleden, dat bij pauselijke breve de bisschoppelijke hiërarchie in het koninkrijk der Nederlanden werd hersteld.

Reeds vroeger waren herhaaldelijk tusschen den H. Stoel en onze koningen onderhandelingen aangeknoopt, in 1827 kwam er zelfs een concordaat (eene overeenkomst) tot stand, waarbij de bisschoppelijke inrichting onzer kerk werd afgekondigd, doch de zaak werd door de tijdsomstandigheden bemoeilijkt, en niettegenstaande zijn onbetwistbaar recht, heeft de Paus haar niet willen doorzetten.

Van protestantsche zijde werd zeer tegen dat concordaat opgezien en met wederzijdsch goedvinden werd het vernietigd; de Paus had zich het opofferen der voordeelen laten welgevallen, die bij het concordaat aan de geestelijkheid verzekerd waren en genoegen genomen met het beginsel der volkomen godsdienstvrijheid, in de grondwet uitgesproken.

De regeering betuigde eindelijk den Paus dat Z. H. de kerkregeling der Katholieken naar goedvinden schikken kon en bij breve van 4 Maart 1853 voldeed Pius IX aan den rechtmatigen wensch der Katholieke Nederlanders.

Er werd een aartsbisdom in Noord-Nederland ingesteld en vier daarvan afhankelijke zetels werden vernieuwd of gesticht. 't Waren het aartsbisdom Utrecht, het bisdom Haarlem, het bisdom 's-Hertogenbosch, het bisdom Breda en het bisdom Roermond.

Het geringe aantal Katholieken in de noordelijke provinciën heeft natuurlijk het herstel der voormalige bisschoppelijke zetels van Groningen, Leeuwarden en Deventer noodeloos gemaakt. Sommige andersdenkenden verkondigden ten dien tijde de meening, dat de herstelling der bisdommen niets anders beoogde dan de vernietiging van het Protestantismus. Die vrees bleek al dadelijk ongegrond; was dit het doel geweest, dan waren er voorzeker een groot getal zetels in de noordelijke provinciën opgericht en geene in de zuidelijke.

Over het herstel der hiërarchie zijn honderden artikelen, waaronder zeer scherpe geschreven. Een der schoonste is van de hand van onzen Broere en het is te vinden in den tienden jaargang van de *Katholiek*.

„Gelijk een reusachtige bergketen", zoo schrijft hij, „getuige van de dagen der schepping, door hare opgestapelde lagen en vormingen, ons de diepe wetten verkondigt die God aan zijne werken heeft ten grond gelegd; gelijk zij door allerlei versteeningen en overblijfselen van den voortijd, ons vermeldt, wat al omwentelingen er met deze aarde zijn voorgevallen; en, na lucht en landstreken, die ze van hare hoogten beschouwen laat, verdeeld te hebben, haren loop zegevierend voortzet door den woelenden Oceaan, en in groenende eilanden het hoofd uit de golven heft tot zij in een ander werelddeel, weder opklimt en zich verliezen gaat in de wolken; — zoo zegt ons de katholieke hiërarchie, bergrif der zedelijkewereld, naar welke wetten deze door Christus gegrond werd; zoo getuigt zij door hare ontwikkelingen en de overblijfselen, die ze meevoert, de lotgevallen der volken; geeft zij ons ieder keer het standpunt aan om de geschiedenis te overzien, beheerscht zij die in haren loop, verdeelt die in nare tijdperken; en van de dagen haars Stichters in onafgebroken opvolging voortdurend, blijft zij, terwijl eene vroegere wereld als in wateren ondergaat, alleen zichtbaar, alleen het verledene met het tegenwoordige verbinden, om ons opnieuw, door de meest verschillende oefeningen en de wonderbaarste verheffingen harer krachten, dien God te getuigen en tot dien Verlosser op te voeren, die in haar de heerlijkheid, Hem van den Vader beloofd, voor het oog des menschdoms doet schitteren".

* * *

Werpen wij nu ten slotte eens een blik op het ontstaan der Nederlandsche bisdommen in het algemeen.

Tijdens de regeering van Karel V waren er in de Nederlanden, schoon geheel Katholiek, nog slechts enkele bisdommen.

Zoo strekte zich het bisdom Utrecht uit van Vlaanderen tot den Dollart en van de Munstersche grenzen tot de Noord-zee. Men begrijpt dat zeer veel het waakzaam oog van den kerkvoogd moest ontsnappen; verslapping van tucht bleef niet uit; onverschilligheid omtrent den godsdienst nam onrustwekkende afmetingen aan.

Reeds onder de Bourgondische Vorsten was het plan tot eene nieuwe kerkregeling opgevat. Karel V had zijne aandacht op die gewichtige aangelegenheid gevestigd, maar het mocht hem niet gelukken, die ten uitvoer te brengen. Aan zijn opvolger Filips II droeg hij ze als eene erfenis op. Terstond knoopte deze onderhandelingen aan met den Pauselijken Stoel. De man, wiens tusschenkomst hij bij die onderhandelingen gebruikte, was niemand minder dan onze gewestgenoot Franciscus Sonnius, een man, van uitstekende hoedanigheden wel is waar van weinig aanzienlijke geboorte, maar die door ijver en studie tot hooge waardigheden geklommen was en de eerste bisschop van Den Bosch is geweest.

Bij pauselijke bulle van 12 Mei 1559 werden (volgens de talen) de Nederlanders verdeeld in drie aartsbisdommen en 15 bisdommen. Behalve de bisdommen 's Hertogenbosch en Roermond, die tot het aartsbisdom Mechelen behoorden, ressorteerden alle Noord-Nederlandsche bisdommen (Haarlem, Deventer, Leeuwarden, Groningen en Middelburg) onder Utrecht.

Tegelijk met de afkondiging van de nieuwe indeeling der bisdommen waren op voordracht van Filips II door den Paus ook de bisschoppen benoemd. Een storm ging er op door 't land, allerlei praatjes deden de ronde (o.a. dat zij alleen gekomen waren om aan de Nederlanders de Spaansche Inquisitie op te dringen) en de vijanden slaagden zóó goed, dat verscheiden der nieuwbenoemde bisschoppen niet dan met groote moeite bezit hunner zetels konden nemen.

Dr. Nuijens, deze zaak bespreken de, merkt er zeer terecht bij op:

„Het is haast ongelooflijk, hoeveel tegenstand deze uiterst weldadige maatregelen ter verbetering van de Kerk der Nederlanden bij alle klassen en standen der maatschappij ontmoetten. Hadden wij in onze dagen (1853) niet gezien hoe men thans in het midden der XIXe eeuw die zoo op hare verlichting roemt, twee van de meest ontwikkelde volken in onrust ziet geraken op het woord van „bisschoppen", hoe arm en rijk werd opgezweept, de gemoederen verhit, de grootste ongerijmdheden aan de menigte „voor goede munt in handen gestopt worden, terwijl de onnoozelen zich lieten meeslepen, de fanatieken in volle opgewondenheid geraakten en de politieken zich op het kussen wisten te werken: hadden wij dit niet met eigen oogen aanschouwd, wij zouden aan de opgewondenheid der jaren 1560 en 1561 moeilijk kunnen gelooven. In de XVIe eeuw hadden de Nederlanden hunne Aprilbeweging op groote schaal".

H. N. OUWERLING.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De misdaad te Strombeek.

Vrijdag heeft Jozef Beeraerts, verdacht van den moord op de twee gendarmen te Strombeek, volledige bekentenis afgelegd. Bij zijn verhoor bleef hij aanvankelijk nog loochenen, maar de rechter van instructie liet onmiddellijk de twee andere beklaagden, Frans Beeraerts en De Corte binnenkomen, die Jozef Beeraerts luidt weenend verklaarde, dat zij alles hadden bekend.

Bij het hooren van deze woorden werd Jozef Beeraerts doodsbleek en na eenig aarzelen legde hij volgens het Brusselsch „N. v. d. D." de volgende bekentenis af:

„Zoodra het venster van de villa Hastière open geduwd was, sprong ik naar binnen. Ik doorliep gansch 't huis, om te zien of er zich niemand bevond; doch de villa was ledig. Ik maakte van de gelegenheid gebruik om mij rekenschap te geven van de voorwerpen, die wij zouden kunnen meenemen, doch ik ontdekte niets bijzonders. Wij vonden het dan nog het beste den wijnkelder te plunderen. Ik en mijn broer daalden naar beneden, en braken de kelderdeur open met 'n werktuig, dat wij in de lade eener tafel vonden. Daarna verbrijzelden wij een ruit en staken langs de opening de flesschen naar buiten. De Corte nam ze aan en legde ze in een korf, dien wij in den kelder gevonden hadden. Telkens als de korf gevuld was, droeg Frans hem naar eener naburige villa en legde er de flesschen neer aan den voet van eenen boom. Toen hij voor de tweede maal terugkeerde bemerkte hij twee mannen, die hij voor gendarmen aanzag. Hij kwam ons in allerhaast verwittigen kroop op handen en voeten rond de villa en bevond zich vlak voor de gendarmen. Hij sprong recht en vluchtte weg, terwijl deze laatsten riepen: „Houdt de dieven! houdt de dieven!"

Frans Beeraerts en Hendrik De Corte vluchtten weg in verschillende richtingen, terwijl ik over den toegevroren vijver liep, in den hof gelegen. Ik sprong over de heg, volgde deze eenige oogenblikken en ijlde den steenweg van Meysse over, terwijl de gendarmen revolverschoten in mijne richting losten. Ik vluchtte dan weg over het veld, immer achtervolgd door de twee mannen, die een dertigtal meters van elkander gescheiden waren. Nu en dan werd door de gendarmen een nieuw schot in mijne richting gelost. Na een lange jacht wilde ik over een haag springen en verstuikte hierbij den voet. Anders ontsnapte ik zeker aan de gendarmen, want niemand loopt zoo hard als ik.

Daar ik hierdoor moeilijk vooruit kon, werd ik spoedig ingehaald door den eersten gendarm.

Een gevecht had plaats. De gendarm (de opperwachtmeester Heldenberg), die veel sterker was dan ik, pakte mij onder de oksels en hield mijn hoofd onder zijn arm, juist gelijk een worstelaar, die zijn tegenstander machteloos wil maken. Wat er dan eigenlijk voorgevallen is, kan ik niet juist zeggen. Ik herinner mij nog dat ik mijn revolver in de rechterhand hield en den arm uitstrekte in de richting van den tweeden gendarm. Ik loste drie schoten op goed geluk af. (Twee der kogels troffen

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

16

De jonge officier liet hem binnenkomen. Hij bemerkte den argwanenden blik, welken de binnenkomende op Fred wierp en haastte zich in het Fransch, dat den kleinzoon van Oud-Maryke even onverstaanbaar in de ooren klonk als De la Croix de Duitsche taal, aan te merken: „De kleinzoon van de oude heks, die ons op het spoor der misdadigers voerde. Het schijnt, alsof hij nog meer onthullingen te doen heeft. Is dat zoo, dan zullen ze uw bevelhebberschap ten goede komen. Jammer, dat gij de Duitsche taal niet machtig zijt. Gij hadt in mijne plaats het verhoor kunnen leiden. Ik verlang naar rust; nu wil ik echter tot het laatste oogenblik mijn dienstplicht vervullen".

„U zoowel als ik zijn het verplicht", antwoordde De la Croix. „Wij zullen nog heel wat te doen krijgen. Zooals ik verblad papier.

Ik weet niet, of wij elkander zonder getuigen nog zullen ontmoeten", sprak hij daarbij. „Indien Frans toestemt, dan vindt u op dit papier een kruis geteekend. Als of het van een terdoodveroordeelde kwam, moet u het dan aan Oud-Maryke doen toekomen, ter wille van mijne arme ziel zal zij zwijgen, ik ken haar".

Hij was aan het einde en vouwde haastig het blad papier toe; het was ook hoog tijd, want nauwelijks was hij op behoorlijken afstand teruggetreden, of de deur werd geopend en De la Croix verscheen op den drempel. Achter hem, streng bewaakt en door twee douaniers geëscorteerd, kwam Frans. Het licht der lamp in de kamer van Maubourg, alsmede het schijnsel der in de voorkamer brandende kaarsen, bescheen het bleeke gelaat van den veroordeelde en liet den diepen ernst, de mannelijke vastberadenheid der trekken erkennen, die sedert een uur vaster en scherper te voorschijn waren getreden en eene ontegensprekelijke gelijkenis met het aangezicht van den ouden Eerekrans aantoonden. Ook nu was geen spoor van angst voor het wachtende lot te bespeuren.

„Ik heb u laten roepen, Frans Werner", nam de officier in de Duitsche taal het woord, „om tot u de vraag te richten, of gij in het aangezicht van de u wachtende terechtstelling, die door de omstandigheden gebiedend geëischt wordt, nog beschikkingen te maken of wenschen te uiten hebt".

„Beschikkingen niet, mijnheer de luitenant, wel evenwel wenschen. Ik heb aan zekeren Fred Bakker alhier een brief te richten, die eenige bijlagen inhoudt. Wilt u mij aan uwe schrijftafel of op eene andere plaats daarvoor gelegenheid geven?

„Ik stel deze kamer te uwer beschikking", antwoordde Maubourg, die bijna met tegenzin zich van het woord „u" bediende — de barsche toon was hem een tweede natuur geworden.

„Ik geef u mijn eerewoord", ging Frans voort, „als het eerewoord van een armen schippersknecht nog waarde heeft in uw oog; ik bezweer het bij de zaligheid, die ik verhoop, dat slechts familieaangelegenheden den inhoud vormen der regels, die voor het Fransche gouvernement van alle belang ontbloot zijn en niets hebben uitstaan met de zaak, die mij den kogel overlevert. Wilt u mij beloven, dat de laatste wil van een stervende heilig zal gehouden worden?"

„Zooveel als in mijn vermogen staat, ja! Op Frankrijks eer en die zijner vertegenwoordigers heeft nog niemand tevergeefs een beroep gedaan. Frederik Bakker echter, wiens naam gij genoemd hebt, is persoonlijk in dit vertrek tegenwoordig. Ik laat u met hem alleen. Vijftien minuten sta ik u toe; na verloop van dien tijd moet alles in orde gebracht zijn... Alles!" voegde hij er beteekenisvol aan toe.

„Fred, jij hier?" riep Frans verrast. Hoe was het u mogelijk tot deze plaats door te dringen? O! spreek, weet gij van hem? Hoe draagt zij het, hoe mijn..."

Hij verstomde bij het zien der waarschuwende blikken van Fred en het bewustzijn, eene uitlating te begaan, welke den ouden Eerekrans, in wiens gezelschap hij de uren voor de onderneming had doorgebracht, licht gevaarlijk zou kunnen worden.

Intusschen had de luitenant zijn opvolger op de eerste plaats en vervolgens den douaniers medegedeeld, dat de veroordeelde met nam, is de oude heer, die hier zooeven vandaan ging, een groothandelaar uit Hamburg en zou hij de lastgever van de huidige onderneming zijn. Ik wenschte, dat men — geeft u geen tegenbevel — hem in de afreis verhinderde".

„Die man, Thomas Eerekrans noemt hij zich, zal zich morgen zelven in Hamburg ter beschikking van vorst Eckmühl stellen — hij heeft mij borg gestort, antwoordde Maubourg kort. „Laat hem ongehinderd".

De onderofficier maakte eene buiging. „Ook wanneer hij de boerenjongens aanspoort, zooals Pierre Parbure, die een paar woorden Duitsch verstaat, mij zooeven berichtte, als hij de boerenjongens aanspoort, om de gevangenen met geweld te bevrijden? Onze soldaten, gering in aantal en bovendien vermoeid, toonen weinig lust om met de halfdronken boeren te strijden. Zij laten door mij aan u het verzoek doen, om het vonnis zoo spoedig mogelijk te voltrekken, teneinde noodelooze buitensporigheden te voorkomen. Voordat de zon opgaat zal alles voorbij zijn. Onze mannen graven reeds het graf. Op het veld, onmiddellijk achter den tuin, was de geschiktste en veiligste plaats".

„Zij graven het graf", herhaalde Maubourg werktuigelijk. Daarna raapte hij eensklaps al zijne geestkracht bijeen en zeide: „Voer den gevangene hierheen. Het peleton, dat gij voor de executie bestemt moet zich gereed houden".

De onderofficier salueerde en verliet de kamer van den luitenant. Opnieuw was Maubourg met Fred alleen. Haastig trad hij op den kleinzoon van Oud-Maryke toe.

„Frans Eerekrans zal als laatste gunst een onderhoud met u verzoeken, ten einde u tot uitvoerder van zijn laatsten wil te maken. Volgens de wet mag ik de vervulling van dezen wensch geen hinderpaal in den weg leggen. Ik zal mij in de voorkamer terugtrekken. Eene wacht, voor deze achterdeur geposteerd, verijdelt elke gedachte aan de vlucht. De gerechtigheid vordert een offer, ik heb het haar te leveren. De nacht is donker en dus een goed beschermer. Van u beiden mag een vrij en ongehinderd deze plaats verlaten; wie het is, wil ik niet weten!... Slechts eene zaak moet gij mij in zijne plaats beloven", ging hij nog haastiger voort, want in den tuin leten zich schreden vernemen. „Wie het ook moge zijn, noch Thomas Eerekrans, noch een ander, mag Frans anders dan tot de dooden rekenen, totdat hij aan gene zijde van den Oceaan in veiligheid is. Dan eerst mag hij door tusschenkomst van een derde de waarheid onthullen. Slechts onder deze voorwaarde geef ik verlof tot een onderhoud met u".

„Ik beloof het in mijn naam en dien van Frans", riep Fred uit met een gelaat, waarop de grootste vreugde lag uitgedrukt. „Of ons plan gelukken zal, laten wij aan God over. U evenwel, mijnheer, moge Hij zegenen, en geluk en zegen zal de arme Fred voor zijn troon over u afsmeeken".

„Voor hem, die u, een onschuldige, ten doode opschrijft?"

„Die mij den schoonsten dag mijns levens bereidt!"

„En uwe grootmoeder... zal zij u niet vermissen, geen nasporingen..."

„Mijne grootmoeder!" Getroffen hield Fred op. Plotseling doorschoot hem eene gedachte. Hij snelde naar de schrijftafel van den officier en wierp met haastige, plompe hand een paar regels op een onbeschreven den aanwezigen jonkman een onderhoud wenschte, tot welks weigering hij niet bevoegd was. Hij beval in het Fransch scherpe bewaking van de achterdeur. Daarna trok hij zich met De la Croix, die zijne verbazing over zooveel voorzorgsmaatregelen niet verheelde, voor zoover de subordinatie het veroordeelde in het voorvertrek terug. Hij maakte van die gelegenheid gebruik om zijn opvolger nog eenige noodzakelijke schriftelijke aanwijzingen en instructies te geven.

Voor en achter de beide jongelieden werden de deuren gesloten; duidelijk vernamen zij het neerzetten van de geweerkolven der wachten aan de achterdeur van het huis.

„Frans Eerekrans!" Fred's van opgewondenheid schorre stem zeide den dienst op.

„Groote God, je weet..."

„Ik weet, dat de oude Thomas Eerekrans uw vader is", fluisterde Fred, „dat gij rijk, voornaam... maar nog meer geheimen zijn mij bekend: Anna Werner is uwe echtgenoote en de moeder van uw kind".

„Fred, Fred, vanwaar weet je dat toch... ik ken je als een trouw mensch en zal het dus ook nooit loochenen. Zeg, zeg, hoe houden zij zich?"

Hij had met beide handen de rechterhand van den kleinzoon van Oud-Maryke willen vatten, maar Fred was teruggeweken.

„Blijf daar, er is geen zegen aan mij", zeide hij op gesmoorden toon. „Mijne grootmoeder, Oud-Maryke, heeft den Franschen alles verraden. Haar moet ge uw vonnis wijten".

„Je grootmoeder?"

Frans stond van schrik verlamd.

„Ja, en ik kom om u te redden. Niets hebt ge te schrijven, niets te bestellen — de tijd dringt. Gezwind, verwissel hoed, rok en vest met mij; mijne papieren bevinden zich daarin, ook bankbiljetten, ten minste een provisietje voor een kwaden dag. Begeet u naar Cuxhaven; als Fred Bakker laat ge u op een naar Amerika vertrekkend schip aanmonsteren. Van daaruit — niet eerder moogt ge het — ik heb het bezworen, hoort ge, bezworen — van daaruit moogt ge, als ge in veiligheid zijt, door middel van een derde, berichten, dat ge nog leeft. Sta niet zoo stijf, gij zult gered worden... Gezwind! Hoort ge niet? Gered!"

„En jij?"

„Ik? Wees niet bezorgd over mij. Meent ge, dat ik de komedie spelen zou, als ik wist, dat het ernst was? Iedereen heeft zijn huid liet, 't zij hij koopman of arme boerenknecht is. Ik weet, dat de wakkere Scharnröder jongens, mijne vrienden, mij niet in den steek zullen laten; alles is reeds afgesproken. En in het ergste geval: heb ik vader, vrouw nog kind zooals gij? ... Praat mij niet over mijne grootmoeder", stoot hij op, toen Frans eene opmerking wilde maken, „er is slechts een middel, dat mij verhindert haar te vervloeken: u te redden".

„Fred, ik begin een offer te begrijpen... zoo groot, zoo ontzettend! Ik las in het gelaat van den luitenant... hij weet..."

Wordt vervolgd.

den wachtmeester Van de Wouwer, die op slag gedood werd). Ik rukte mij dan los en vuurde mijn wapen af op den gendarm, die mij vasthield en die gewond werd. Den tweeden gendarm had ik niet zien vallen en ik wist dan ook niet wat er van hem geworden was.

Hinkend liep ik vooruit. Op zeker oogenblik voelde ik dat mijn been nat was. Ik legde er de hand op en in den maneschijn, bemerkte ik dat zij gansch bebloed was. Ik was dus gewond. Gansch buite mij zelve, niet meer wetend wat ik deed, ijlde ik voort, zonder te weten waarheen. Daar rees opeens de villa „Hastière" voor mij op. Verrast bleef ik een oogenblik staan. Daarna vluchtte ik weg langs den Heysel te Laeken en keerde huiswaarts. Tijdens deze vlucht had ik mijn revolver verloren alsook de handschoenen, die ik aangetrokken had om geen vingerindrukken na te laten in de villa „Hastière". Hadde ik toen mijn revolver nog gehad, dan had ik mij gezelfmoord. Den anderen dag kreeg ik het bezoek van mijn broeder en Decorte. Ik vertelde hun het drama en ging mijn ondervest verbranden in de kachel van Decorte. Met de broek poogde ik hetzelfde te doen, doch het vuur was niet hevig genoeg. Ik sneed ze dan geheel aan stukken en smeet ze op een onbebouwden grond op den hoek der Zeemtouwers- en Heyvaertstraat".

Dit verhaal werd bevestigd door Frans Beeraerts en door Decorte."

Juweelen-diefstal te Antwerpen.

In Antwerpen schijnt op het oogenblik een dievenbende te bestaan. die het speciaal op juweliers-winkels gemunt heeft. Niet alleen 's nachts, maar ook 's avonds slaan zij in de drukste straten van Antwerpen hun slag. Zaterdagavond omstreeks 7 uur hebben zij b.v. op de Kathelijne-vest een winkelruit ingeslagen bij een der grootste juweliers van Antwerpen.

Op het geweldig gerinkel van glasscherven, kwam de zoon van den juwelier toegesneld. Hij zag drie personen wegvluchten, en zette ze, onder geroep: „houdt de dieven", achterna. Maar de booswichten hadden te grooten voorsprong en wisten te ontsnappen.

Ondertusschen had de juwelier vastgesteld, dat uit de etalage-kast een halssnoer van 38.000 francs gestolen was.

Bij de pui werd een steen gevonden, die in een groenen doek gebonden was. Waarschijnlijk hebben de dieven de ruit eerst met een glassnijder bewerkt en daarna met een steen ingeslagen en dat gebeurde 's avonds om 7 uur in een der drukste straten van Antwerpen.

Duitschland.

De Automobiel-aanslag te Henningsdorf.

Zaterdag heeft de begrafenis plaats gehad van de slachtoffers van den afschuwelijken automobiel aanglag te Henningsdorf, waarbij de belangstelling zeer groot was en zich pijnlijke tooneelen hebben afgespeeld. Om drie uur zouden in de kapel op het St. Elisabeth kerkhof, de lijkplechtigheden plaats hebben, en reeds om twee uur hadden duizenden vrouwen en kinderen voor het kerkhof plaats genomen. Aanvankelijk werd slechts een beperkt getal personen, die van kaarten voorzien waren, op het kerkhof toegelaten, maar toen om half drie het gedrang zoo groot werd, dat luid geschreeuw en geroep om hulp uit de menigte opsteeg, zag de politie zich genoodzaakt, de kerkhofpoort te openen.

Wat zich daar afspeelde valt niet te beschrijven. Alles drong naar de kapel; vrouwen en kinderen, die gevaar liepen plat gedrukt te worden, riepen om hulp. De politie deed alle moeite om de menigte in bedwang te houden en de kinderen te beschermen. Er ontstond een gevecht, waarbij de helmen der politie agenten werden afgeslagen en kleeren werden stuk getrokken. Van de kransen, die op het graf der slachtoffers zouden neergelegd worden, bleef zoo goed als niets over. Alles werd platgedrukt en vernield.

Tenslotte slaagde de politie erin de poort weer te sluiten, niettegenstaande nog een menigte van enkele duizenden buiten het kerkhof stond.

Aan de lijkplechtigheid in de kapel namen slechts de bloedverwanten en eenige vrienden deel. Pastoor Berlin van de Hemelvaartskerk, hield de lijkrede. Beiden echtgenooten werden in één graf bijgezet.

Frankrijk.

Poincaré en de doodstraf.

Dezer dagen werd aan Poincaré de eerste terdoodveroordeeling ter onderteekening voorgelegd. Het was de veroordeeling van een arbeider, Ferrari, die in een aanval van woede, een politieagent vermoorde en verschillende andere personen verwond heeft. President Poincaré heeft van zijn begenadigings-recht gebruik gemaakt en het dood-vonnis in levenslange tuchthuisstraf veranderd. De nieuwe president is een hevig tegenstander van de doodstraf, evenals zijn voorganger Faillières die in den eersten tijd van zijn presidentschap aan alle ter-dood-veroordeelden gratie verleende, maar later door de publieke opinie tot grootere gestrenheid gedwongen werd. Misschien verandert Poincaré ook nog wel eens van meening.

De ontvolking.

De „Croix" geeft in een artikel een overzicht van verschillende vastenbrieven door een aantal Fransche bisschop: pen dit jaar uitgevaardigd over den geesel der ontvolking, waardoor Frankrijk getroffen wordt. In enkele brieven worden eenige cijfers gegeven, die zeker niet zonder belang zijn voor een overzicht van den omvang die de ontvolking in Frankrijk genomen heeft

Wij kunnen geen troost vinden, zoo verkaart b.v. de bisschop van Viviers, door onze blikken, na de algemeene statistieken doorloopen te hebben, naar het kleine landje Ardèche te slaan.

In 1886 telde dit landje 385.000 inwoners; nu nog slechts 331.000; hetgeen dus een vermindering beteekent van 54.000 zielen.

Weliswaar moeten wij er rekening mede houden, dat talloozen het land uittrekken en deze landverhuizing draagt voor een groot gedeelte de schuld van het dalende bevolkingscijfer; maar laten wij ons niet vleien ontsnapt te zijn aan het algemeen zedelijk verval, waardoor Frankrijk ontvolkt wordt. Het geboortecijfer is bij ons in 12 jaren met 10 pct. verminderd; het verhoudt zich tot het sterftecijfer als 85 tegen 100, honderd graven en daartegen 85 wiegen!

Ons departement, zoo klaagt de bisschop van Verdun, telde een 60 jaar geleden 328 000 inwoners; in 1911 nog slechts 277.000. Indien wij nog bovendien dit cijfer verminderen met het aantal manschappen van de groote garnizoenen die in 1851 nog onbekend waren en die nu de forten en de kazernes van onze steden bevolken, te zamen ongeveer 35.000 man, dan moeten wij het cijfer verminderen tot 242.000 inwoners.

Dus heeft ons diocees in 60 jaar tijds een verlies geleden van 328 tot 242.000 inwoners; d.w.z. een verlies van 86.000. Een 1500 tal menschen, 3 dorpen van 500 inwoners ieder, worden op deze wijze ieder jaar verzwolgen door den stroom der ontvolking. Er zullen geen drie 60-jarige tijdperken meer noodig zijn om deze streek tot een woestijn te maken.

Onze velden liggen verlaten, meer en meer; aan den anderen kant van de grens daarentegen zijn de landen overbevolkt; de grens-dijken zijn niet bestand om dien geweldigen stroom van vreemdelingen te keeren- vandaar vinden wij bij de laatste telling 7000 vreemdelingen aangegeven tegen 5000 bij de vorige. Terwijl dus ons departement van 1906 tot 1911 het getal zijner kinderen met 5525 zag verminderen, groeide het aantal vreemdelingen met 2000 aan. Hoe zou de oude dichter van Lotharingen bij het aanschouwen van zijn vruchtbare valleien, met droefheid er over mijmeren, dat weldra de vijand, zoo al niet door een vijandelijken overval, dan toch door den stortvloed van landverhuizers, zijn landen zou bebouwen en zijn oogsten zou binnenhalen.

In 1851, zegt ten slotte de bisschop van Cahors in zijn vastenbrief, telde Lot, 296.224 inwoners; 50 jaar later in 1901 niet meer dan 22.720. In 50 jaar tijds dus een vermindering van 59.504. Is de toestand in de laatste tien jaar verbeterd? Helaas, neen! immers de statistieken van 1911 wijzen uit dat het bevolkingscijfer van ons diocees tot op dit jaar gedaald was tot 205.769. Nogmaals een verlies van 20.951 inwoners en wel in 10 jaar tijds: met andere woorden meer dan 2000 zielen per jaar.

De cijfers spreken inderdaad wel luide. Msb.

Italië.

De toestand van den paus.

Het bericht dat de Paus Zaterdag lichtelijk ongesteld geworden is, tengevolge waarschijnlijk van een aanval van in fluenza, die zich in een catarrh openbaarde, geeft aanleiding natuurlijk tot velerlei geruchten en allerlei overdreven berichten. Volgens sommige bladen zou de Paus aan jicht lijden, volgens andere bladen zou de toestand niet zonder gevaar zijn, en last not least zou hij, volgens een Parijsch blad, aan „aftreden" denken.

Vastgesteld dient dus allereerst te worden, dat de ongesteldheid, volgens de berichten van de „Osservatore", de eenige, waaraan men zich in deze te houden heeft, van lichten aard is en dat er intusschen Zondag reeds een verbetering is ingetreden.

Dr. Marchiafava, de Pauselijke lijfarts, verklaarde verder, dat de Paus geen jicht aanval, die natuurlijk met het oog op den hoogen leeftijd van den Paus, een veel gevaarlijker karakter hebben zou, gehad heeft. Alleen schreef hij den H. Vader dan ook rust voor en bepaalde Zaterdag, toen hij een lichte koorts constateerde, dat de Paus het bed houden moest. Ook dokter Amici onderzocht den Paus Zaterdagavond en zijn bevindingen klopten geheel met die van den lijfarts: een lichte catarrh, die niet de minste reden tot bezorgdheid gaf. Dr. Cagiati bracht den nacht door in een vertrek naast de slaapkamer van den Paus, maar geen enkel ongunstig symptoom deed zich voor. De Paus bracht den nacht rustig, maar vrijwel slapeloos door.

Zondagmorgen bezocht dr. Marchiafava den Paus wederom en constateerde toen waarschijnlijk, de verbetering, waarvan de „Osservatore", zooals gezegd, reeds melding maakt.

Op het Vaticaan heeft men zich allerminst bezorgd getoond over den toestand van den Paus. Men denkt er, dat hij de Zaterdag onderbroken audiënties Woensdag of Donderdag hervatten zal.

Zondag ook brachten 's Pausen zuster Anna en zijn nicht Gilda, geruimen tijd aan zijn ziekbed door, wel een bewijs, dat er in het geheel geen reden voor eenige vrees behoeft te zijn.

Het overhaast en absoluut ongecontroleerd verspreiden van allerlei sensatie nieuwtjes over een ernstige ziekte van den Paus, welke berichten uit een „koker" komen, die in het minst geen vertrouwen verdient, dunkt ons ook vooral van Katholieke bladen, na juist niet een bewijs van erg fijn gevoel. Msb.

Een pauselijk schrijven.

Dezer dagen heeft de Paus aan een in Savoye verschijnend tijdschrift, de „Indicateur de la Savoye" een schrijven gericht, waarin hij de redactie en de medewerkers aanmoedigt op den door hen ingeslagen weg voort te gaan.

Het schrijven werd gezonden naar aanleiding van de vraag, door den redacteur van het blad den Paus voorgelegd, of hij al dan niet voort zou gaan met de uitgave van het tijdschrift. Dit was in den laatsten tijd immers herhaaldelijk door geestelijken en leeken aangevallen, omdat het, zooals de redacteur schrijft, volgens die bedillers te pas en te onpas over den Paus sprak en zijn onderrichtingen en vermaningen overdreef. Daarom had hij een uiteenzetting van de polemieken naar Rome gezonden en de vijf laatste jaargangen van de „Indicateur" erbij gevoegd.

Het eigenhandig schrijven van den Paus, dat hij in antwoord daarop ontving luide nu aldus:

Aan Onze beminde zonen, den directeur en de medewerkers van het tijdschrift de „Indicateur de la Savoye".

In den goeden strijd des geloofs strijdt gij met energie. Wij wenschen u geluk uit den grond van ons hart. De Katholieken van Savoye moeten u steunen en begunstigen. Dat bevelen Wij aan en dat is Ons verlangen. Wij dragen u een zeer bijzondere welwillendheid toe. Als onderpand daarom verleenen Wij u met groote toegenegenheid den Apostolischen zegen.

PIUS P.P. X.

Amerika.

Van mijnwerker tot minister.

Tot de nieuwe titularissen in het Amerikaansche ministerie behoort ook naar de „Tijd" meldt, de heer William Bauchop Wilson, minister van arbeid.

Gedurende 29 jaren was hij mijnwerker, trad in dien tijd op den voorgrond als lid van den mijnwerkersbond, werd benoemd tot lid van den Uitvoerenden Raad van dien Bond en zes jaren geleden gekozen tot lid van het Hnis van Afgevaardigden.

Wilson is thans 50 jaar oud en kan dus nog veel presteeren.

Binnenlandsch Nieuws.

Hollandsche boter in België.

Men schrijft aan de N. R. Crt.:

De invoer van Nederlandsche boter in Belgie is in de laatste maanden sterk toegenomen. Op de mijnen te Luik en te Brussel wordt hoofdzakelijk Hollandsche Boter verhandeld, waarvoor de hoogste prijs betaald wordt. In de eerste maand van dit jaar bedroeg onze uitvoer naar Belgie 513,744 K.G. tegen 497,556 K.G. in de maand December van het vorige jaar.

Nog belangrijker dan onze uitvoer naar België van boter blijft die van kaas, vooral van Edammer en Goudsche kaas. Deze uitvoer steeg in de maand Januari tot 911,944 K.G. tegen 700,558 K.G. in Januari 1912 en 609,690 K.G. in 1911.

België kocht in de eerste maand van dit jaar in ons land 1,293,426 eieren en 4,381,555 K.G. aardappelen, 55,716 K.G. groene chicoreiwortel en 79,439 K.G. gebrande, 996,881 K.G. erwten en boonen en 2,691,645 K.G. andere groenten. Wij verzonden verder nog naar onze zuidelijke naburen 29,625 K.G. versche appels.

In de maand Januari leverden wij aan België slechts 548,192 gezwingeld en ongezwingeld vlas.

Conducteurs der staatsspoor.

Zondag is te Utrecht volgens de „N. R. Crt." meld, de eerste algemeene vergadering van den Bond van Conducteurs der Staatsspoor gehouden. Uit het verslag van den secretaris bleek, dat de bond thans 241 leden telt.

Besloten werd over te gaan tot de uitgifte van een bondsorgaan, waarvan de redactie zal gevoerd worden door een commissie van drie personen.

Eveneens werd er een commissie van drie personen benoemd, die de propaganda voor den bond zal voeren.

Op voorstel van het hoofdbestuur werd besloten, samenwerking te zoeken met andere bonden en vereenigingen voor zaken, die het spoorwegpersoneel in 't algemeen raken.

Er zullen verschillende verzoeken tot de directie der staatsspoor worden gericht, o.a. om den arbeidstijd ten hoogste 140 uren in de 14 dagen te doen bedragen, met om den anderen Zondag vrij en in de 14 dagen een vrijen werkdag; voorts om een schafttijd van 2 uren bij een 12 urigen diensttijd. Voor de treinbeambten zullen regenjassen worden gevraagd en verder de wederinvoering van de urengeld-premie.

Geijverd zal worden voor wijziging van het pensioenfondsreglement, opdat het personeel, dat den leeftijd van 60 jaren heeft bereikt en 30 dienstjaren heeft, vrijwillig den dienst der Maatschappij zal kunnen verlaten met recht op pensioen.

Nederl. Ver. van Tram- en Spoorwegpersoneel.

Omtrent de Zaterdag en Zondag te Rotterdam gehouden buitengewone algemeene vergadering van de Nederlandsche vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel wordt medegedeeld dat deze zeer druk bezocht was, en werd bijgewoond door voorzitter en secretaris van het Nederlandsche Verbond van Vakvereenigingen.

Door het Hoofdbestuur was voorgesteld de vergadering huishoudelijk te doen zijn welk voorstel met 105 tegen 42 stemmen en 9 blanco werd aangenomen.

Zooals men weet was deze vergadering speciaal belegd om de geschillen in de Vereeniging te bespreken, en het door het hoofdbestuur uitgesproken royement van 13 leden benevens de schorsing van den ambtenaar. Nathans te bekrachtigen.

Van de 13 geroyeerden waren 8 ter vergadering aanwezig, aan wie gelegenheid werd gegeven om hun standpunt te verdedigen.

Na breede discussies, waaraan behalve door H. B. door verschillende afgevaardigden werd deelgenomen en nadat de vertegenwoordigers van het N.V.V. had verklaard dat de vereeniging niet van het standpunt der moderne vakbeweging is afgeweken; werd op voorstel van het hoofdbestuur de navolgende motie met algemeene stemmen aangenomen:

„De buitengewone algemeene vergadering, gehouden op 8 Maart en 9 Maart 1913 te Rotterdam;

met de meeste beslistheid ontkennende, dat de verwerping van de moties Braambeek en Moltmater door de voortgezette jaarlijksche algemeene vergadering op 20 en 21 Juli 1912 te Amsterdam, de bedoeling heeft eener wijziging van het tot nog toe door de Vereeniging ingenomen standpunt als eene voor ieder toegankelijke vakorganisatie; overwegende echter, dat de sedert maanden geuite meening alsof de vereeniging inderdaad slechts voor aanhangers eener bepaalde politieke overtuiging open zou staan, het noodzakelijk maakt eene bevestiging van het steeds door de vereeniging ingenomen standpunt te geven,

verklaart,

dat de Nederlandsche vereeniging staat op het standpunt der moderne vakbeweging en volkomen homogeen is met de beginselen en de taktiek van het N.V.V.;

dat de Nederlandsche vereeniging zoo vóór als na is de organisatie voor het geheele spoor- en tramwegpersoneel, dat op den grondslag der statuten zich voor de behartiging zijner belangen aaneensluit, zonder onderscheid van politieke of godsdienstige overtuiging;

dat de algemeene vergadering in volle vrijheid er op statuaire wijze hare keuze bepaalt van hen, wien zij eene vertrouwenspost in de organisatie wenscht toe te vertrouwen.

en gaat over tot de orde van den dag.

Eveneens werd met algemeene stemmen het door het hoofdbestuur uitgesproken royement der 13 leden bekrachtigd. Door de geroyeerde was verklaard dat in de toekomst een gesloten minderheid geen sprake meer zou zijn, waarna alweder met algemeene stemmen werd besloten hen terstond weder als lid toe te laten.

Na deze met applaus begroete besluiten verklaarde het hoofdbestuur zich bereid de schorsing van den ambtenaar Nathans op te heffen. Het voorstel van de gewone jaarlijksche algemeene vergadering tot October uit te stellen werd eveneens met algemeene stemmen aangenomen.

De vergadering ging daarna onder het zingen der internationale uiteen. Msb.

Post en telegraphie.

De nieuwe internationale telefoongeleiding tusschen Rotterdam en Duisburg, loopende over Dordrecht, Lage Zwaluwe, Breda, Tilburg, Boxtel, Uden en Gennep, is in gebruik genomen. N. R. Ctr.

Een meevallertje.

Men meldt aan de Geld. dat de heer K. uit Silvolde voor eenigen tijd te Arnhem een oude gesloten brandkast kocht, waarvan de sleutel niet aanwezig was en welke kast schijnbaar ledig was. Deze brandkast is door een smid geopend en bij nauwkeurig onderzoek moet toen gebleken zijn dat er zich een pakje met oude gouden, zilveren en bronzen munten uit de 13e tot 16e eeuw in bevond, vermoedelijk munten die zeer veel waarde hebben.

Een R. K. Studenten-Congregatie te Delft.

Men schrijft uit Delft:

Reeds eenigen tijd bestond onder de R. K. studenten het plan, om, in navolging van de Amsterdamsche studenten, ook in Delft eene Studenten-Congregatie op te richten. Omstreeks Kerstmis circuleerden er brieven onder hen, die ten doel hadden zooveel mogelijk allen van dit voornemen op de hoogte te brengen en ieder in de gelegenheid te stellen, instemming met de gedachte te betuigen.

Zoo had dan Woensdagavond j.l. in het gebouw van M. U. L. O. de constitueerende vergadering plaats. De Hoogeerw. heer Deken J. J. de Graaff, die de vergadering voorzat, riep de studenten, waarvan er een veertigtal bijeengekomen waren, een hartelijk welkom toe en sprak de hoop uit, dat nog dien avond de oprichting een feit zou worden. Daarna gaf hij het woord aan den Zeereerw. pater Jansen, C. s. s. R., uit Wittem (leider van de laatstgehouden studenten-relatie) welke de aanwezigen met veel geestdrift sprak van het schoone doel van Maria-Congregaties in het algemeen en van het nut in het bizonder voor de Roomsche studenten.

Zijn rede werd met veel aandacht gevolgd en door een hartelijk applaus toonde de vergadering hare instemming met het gesprokene.

Nadat door den Hoogeerw. voorzitter en door één der studenten, welke hoofdzakelijk voor de oprichting geijverd heeft, een en ander was megedeeld — en nadat door de aanwezigen van de gelegenheid om inlichtingen te vragen en opmerkingen te maken, was gebruik gemaakt — werd een lijst rondgezonden, waarop zich voorloopig een dertigtal studenten als lid opgaven.

Hierop werd een voorloopig bestuur van vijf leden gevormd, teneinde de eerste regelingen te treffen, en met de aansporing om onder vrienden en kennissen de Studenten-Congregatie aan te bevelen, sloot de hoogeerw. voorzitter de bijeenkomst met den christelijken groet.

Een oplichter gesnapt.

Een winkelier te Zwolle werd opgebeld uit 's Bosch, door iemand, die voorgaf J. v. d. B. oud-Zwollenaar te zijn en thans te Apeldoorn woonachtig.

De vraag was telegrafisch f 25 te willen overmaken omdat de man een familielid naar een krankzinnigengesticht moest overbrengen en geen geld had meegenomen.

Nu is de heer J. v. d. B. in die stad een ter goeden naam en faam bekend staand ingezetene van Apeldoorn en aan de opgebelde firma bekend.

Doch had deze achterdocht en weigerde, waarop de man (te 's Bosch vroeg dan even aan ds. W. te willen vragen, die niet telefonisch is aangesloten.

Dit werd nog gedaan, maar ook dr. W. had er geen zin in.

De firma stelde toen de politie met de zaak in kennis en deze bleek al meer van dezen geldverlegen heer te hebben gehoord, zonder hem evenwel in zijn bedrijf te kunnen hinderen.

De politie zond onmiddellijk den rechercheur Vos naar 's Bosch en naar het opgegeven hotel. En werkelijk gelukte het deze den oplichter te arresteeren. Md. Crt.

Stille omgang te Amsterdam.

In de nanacht en in de vroege morgenuren van Zondag heeft de gebruikelijke „stille omgang" plaats gehad door de oude straten van Amsterdam, waarlangs vroeger de Mirakelprocessie trok.

Als altijd waren weer honderden mannen opgekomen. Zoowel de Roomsche mannen uit den Haarlemmermeerpolder als uit de streek van het Gooi en den Purmer waren weer op het appèl, de meesten in hun eigenaardige kleederdracht. De R. K. Volksbond, St. Josefs-gezellen-vereeniging, Kruisverbonden, Roomsche Studentenvereeniging, congregraties der H. Familie enz. hadden wederom groote troepen gevormd. De sinds enkele jaren veldwinnende gewoonte om den omgang parochieel te houden en na afloop in de eigen parochiekerk te communiceeren, schijnt hoe langer hoe meer ingang te vinden, waaraan het waarschijnlijk is toe schrijven, dat de invloed van „pelgrims" in de vroegere uren buitengewoon groot was en de laatste groepen reeds te even vijf uur aftrokken.

Verwonding.

Te Glanerbrug werd Zondagavond een wachtmeester der marechaussées bij de overbrenging van een arrestant, een ernstige messteek in den rug toegebracht.

Inbraak.

Te Kerkrade is ingebroken in het stadhuis. De buitendeur schijnt met geweld geopend. Alle laden en kasten in ieder vertrek zijn doorzocht. Een goede honderd gulden wordt vermist. Geen spoor is van den dader te vinden.

Belangrijke diefstal.

Te Schipluiden is in de laatste nachten ingebroken in de R. K. Kerk. De brandkast in de armenkamer bleek te zijn geforceerd. Er werd ontdekt dat een bedrag van f 11.000 aan effecten was gestolen.

Notaris verdwenen.

Notaris C. ter standplaats St. Odiliënberg bij Roermond, is zonder order op zijn zaken te stellen, vandaar heengegaan. De Justitie stelde een huiszoeking in. De rechtbank sprak reeds zijne faillietverklaring uit. Volgens de loopende geruchten zouden verschillende personen financieele schade lijden.

Ernstige verduistering.

Door den directeur Gr. van de Mutual Lift Assurance Cy., gevestigd te Amsterdam, is een bedrag van f 43.000 verduisterd, wier zetel te New-York gevestigd is. De „Mutual" is bij een buitenlandsche Mij. tegen ontrouw van personeel verzekerd. Toen dezer dagen de verduistering gemerkt werd, wendde zij zich tot de buitenl. Mij. om uitkeering van het geleden verlies. De buitenl. Mij. weigerde echter te betalen, alvorens de justitie hier te lande van het gebeurde in kennis was gesteld. Zulks is geschied en Gr. werd in zijn woonplaats Zalt-Bommel gearresteerd.

Onvoldoende voeding van gevangenen.

Het College van Regenten over de gevangenissen te Groningen had ten vorigen jare den geneesheer dier gestichten, S. van Mesdag, uitgenoodigd te willen nagaan of de voeding der gevangenen voldoende mag worden geheeten. Genoemde arts heeft — aldus lezen wij in Het Vaderland — thans zijn overwegingen neergelegd in een uitvoerig rapport, en is daarbij tot een onkennende beantwoording van de gestelde vraag gekomen. Het college van Regenten heeft dit rapport, vergezeld van een praeadvies, ter kennis van den Minister van Justitie gebracht.

Men zal zich herinneren, dat de heer Van Voorst tot Voorst, die lid is van het College van Regenten over de gevangenissen te Arnhem, toen onlangs in de Eerste Kamer de begrooting van justitie over 1913 behandeld werd op het onvoldoende van de gevangenisvoeding heeft gewezen, en dat toen de minister van een tegenovergestelde meening bleek te zijn.

Een belangrijke aanhouding.

Men meldt uit Haarlem aan het „Hbl":

De politie van Haarlem en Bloemendaal, heeft een belangrijke aanhouding gedaan.

In Aerdenhout — het dorp van villa's en buitenverblijven, gelegen tusschen Haarlem en Zandvoort — ligt de villa van den heer mr. J. C. de Vries, oud-deken van de orde van advocaten te Amsterdam. Deze villa was tijdelijk onbewoond. Vrijdagmorgen ontdekte de tuinbaas van mr. De Vries, dat er in den afgeloopen nacht ongenoode gasten in de villa geweest waren. Daarvan gaf hij onmiddelijk aan de politie in Bloemendaal kennis.

't Bleek reeds bij het eerste onderzoek, dat er zeer veel gestolen was, drie rijwielen, marmeren pendules, schemerlampen, een zilveren bouilloir, tafelzilver, o.a. een soepterrine, vloer- en tafelkleeden, gordijnen, bedspreien en een groote verzameling linnengoed.

De politie toog op onderzoek en vond uit, dat er in dien nacht bij een smid in den omtrek een handwagen gestolen was.

De veronderstelling lag voor de hand, dat de inbrekers zich van dien wagen bediend hadden.

Den geheelen morgen en voormiddag was de Bloemendaalsche en Haarlemsche politie druk aan het zoeken naar den handwagen.

Men kreeg gegronde vermoedens tegen bewoners van het perceel Delftstraat 8 — een zijstraat van den Zijlweg bij de grens Haarlem—Overveen.

Daar woont S. met zijn jonge vrouw en twee kindertjes, terwijl bij hen in huis is als commensaal de worstelaar R.

Tegen vier uur Vrijdagmiddag had de politie voldoenden grond om een huiszoeking te doen.

De inspecteur der Haarlemsche recherche en de Bloemendaalsche veldwachters Smits en Ronner traden het huis binnen. Zoo gauw de worstelaar R. de mannen der wet zag, wilde hij vluchten. Bij zijn arrestatie heeft R. zich vreeselijk verzet. Het was tenslotte noodig hem met een revolver in bedwang te houden.

Zwaar geboeid is R. onder hoede van drie politieagenten naar het politiebureau te Haarlem gebracht.

De huiszoeking leverde zeer verrassende resultaten op. In gesloten kasten en verborgen hoeken werden allemaal voorwerpen gevonden, die bij de inbraak in Aerdenhout gestolen zijn.

Maar dit niet alleen! Men vond ook tallooze voorwerpen van andere diefstallen en inbraken, in de laatste maanden in Haarlem en Bloemendaal gepleegd. O.a. vond men een zeer groote verzameling timmermansgereedschap, op enkele plaatsen in Bloemendaal gestolen.

De politie liet een..... verhuiswagen komen. Het duurde vrij lang eer alle gestolen waar ingeladen was. Menig verhuisvrachtje is dan ook geringer!

Eindelijk tegen zes uur was alles klaar, werd de zweep over de paarden gelegd en ging de verhuiswagen naar het Haarlemsche politiebureau.

S. was dien middag niet thuis gekomen, Blijkbaar heeft hij bemerkt, dat de politie hem op het spoor is. Het vermoeden is, dat hij reeds naar het buitenland is gevlucht.

De huiszoeking verwekte in de volksbuurt zeer veel kijklustige.

Moordaanslag.

De vorige week bedreigde op de Maaskade te Rotterdam de 26 jarige Roemeensche zeeman C. Bogdan het 26 jarige meisje M. P., die bij haar ouders aan de de Maaskade inwoont, met een revolver. Hij zocht met het meisje verkeering, doch deze wilde daarvan niets weten. De Roemenier werd door de politie in het bureau aan de Nassaukade in bewaring gesteld en later over de grenzen gezet.

Dinsdagmorgen kwam hij wederom alhier, en ontmoette omstreeks 12 uur hetzelfde meisje in de Boompjes. Zoodra zij hem zag aankomen, vluchtte het meisje den spekslagerswinkel binnen van A. L. H. aan de Boompjes.

De Roemeen, het meisje ziende wegloopen, kwam haar achterna, drong eveneens den winkel binnen en loste drie revolverschoten op haar.

Zij werd door twee schoten getroffen, waarvan een haar rug en een haar rechterbovenarm verwonde. De gewonde juffrouw M. P. werd per rijtuig naar het ziekenhuis gebracht. Daar aangekomen, bleken de wonden niet van ernstigen aard te zijn; na dan ook voorloopig te zijn verbonden, kon zij huiswaarts keeren.

De Roemeen werd aan de Boompjes door de politie gegrepen, naar het politiebureau in de Pauwensteeg gebracht en aldaar in bewaring gesteld. (Msb)

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 12 *Maart* 1913.

— Bij den heer H. Verberne voorheen Wed. v. Oorschot Café „de Zwaan" Eindhovenscheweg, is een handboogschutterijgezelschap opgericht. Men heeft reeds met het bouwen van den doelen een aanvang genomen.

— De onlangs opgerichte vereeniging „Roomsche Cultuur" zal Maandag 17 Maart a.s. bij Mej. de Wed. Merks een openbare vergadering houden, waar als spreker zal optreden de Eerw. Pater H. Bolsius S. J. uit Oudenbosch met het onderwerp „Wonderen".

Tot deze vergadering heeft elkeen vrijen toegang.

— Zondag deden de kinderen in de parochie van het H. Hart. hun plechtige Eerste H. Communie.

In de parochie van den H. Petrus verleden Dinsdag. De kinderen in de parochie van den H. Petrus die vorige jaren hun plechtige eerste H. Communie deden, en nu volgens gewoonte, op een der dagen van deze week gezamelijk hun Paaschcommunie houden, zullen wat de meisjes betreft in het liefdehuis onthaald worden, en daar gelegenheid vinden den dag genoeglijk door te brengen.

De jongens in het Patronaats gebouw, bij de Eerw. Fraters.

Haaren. De heer L. J. N. Klaus werkzaam aan de nieuwe kerk, heeft Zondag een proef afgelegd in 't vlug loopen.

In 1 uur en 20 minuten, liep hij van hier naar Boxtel, een afstand van 13 K.M.

De heer Klaus was voorheen in Dordrecht lid der voetbalvereeniging, en stond daar bekend als een goede sporter.

— Op Donderdag 20 Maart van half tien tot 12 uur zal te Oisterwijk in het raadhuis, de IJk en Herijk van maten en gewichten, voor de gemeente Haaren gehouden worden.

Oisterwijk. De kwestie in 't schoenmakersbedrijf is opgelost, en bijgevolg geen staking.

De loonen zijn verhoogd, en daardoor meer in overeenstemming met andere plaatsen gebracht.

De bouwvakarbeiders hier ter plaatse zijn ook van plan een actie op touw te zetten om loonsverhooging.

Tilburg. Alhier is Maandagavond een 9-jarig meisje Abrahams, door de stoomtram der Hollandsche buurtspoorwegen overreden. Een been werd afgesneden en het kind werd ernstig gekwetst.

Best. Zondag is alhier, evenals op meerdere plaatsen reeds is geschied, een predikatie gehouden door een Z.E. pater Jezuit, tot vestiging van een vereeniging voor den retraitenpenning.

Eindhoven. Naar wij vernemen, bestaat het voornemen om voor den gemeenschappelijken keuringsdienst van vee, vleesch en visch der gemeenten Eindhoven, Woensel, Stratum, Gestel, Strijp en Tongelre een hoofdkeurmeester en twee keurmeesters aan te stellen.

De gemeenten zullen naar evenredigheid moeten bijdragen in de kosten en wel door de gemeente Woensel per jaar f 350, de gemeente Stratum f 300, de gemeente Gestel f 100, de gemeente Strijp f 150, de gemeente Tongelre f 50.

De benoeming der keurmeesters zal moeten geschieden door het gemeentebestuur van Eindhoven. M. C.

's Hertogenbosch. Dindagmorgen is op het stationsemplacement alhier de 26-jarige losse arbeider S. door den trein van 10.53 uit Boxtel, toen hij de rails wilde oversteken, aangegrepen.

Ernstig gewond aan hoofd en voeten werd S. per brancard naar het Gasthuis vervoerd.

Daar werd S. aanstonds geneeskundige hulp verleend. Na de Dinsdagmiddag in het Gasthuis gehouden informatie, was zijn toestand tamelijk goed.

— *Examen Pitman-school.* Bij het op 8 Maart gehouden examen te Arnhem, vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografie Leeraren, systeem I. Pitman, zijn geslaagd:

voor diploma A Stenografie, de dames A. Klint, J. C. Bruigom, J. M. Schoonenberg, en de heeren J. van de Lande, E J. Schreinemacher, J. A. L. van der Lande, G. P. B. van IJzendoorn, H. Oostenburg en M. A. H. van der Waal.

voor diploma B, (minimum snelheid 80 woorden per minuut) de dames C. J. Balans, L. S. Schaap. B. G. J. O. Sicherer, J. M. A. Sommer, A. M. P. Stegers, E. J. Hoffmeijer. E. L. J. van Asch, C. Frohwein, en de heeren J. L. P. van Mackelenbergh, J. Kwabek, E. L. v. d. Sandt en A. Gerritsen.

voor diploma C, (minimum snelheid 130 woorden per minuut) de dames C. J. Balans, L. S. Schaap, A. Bos, B. G. J. C. Sicherer, J. M. A. Sommer, H. G. Gerritsen, en de heeren H. L. Donatz en E. L. v. d. Sandt.

voor diploma B, Engelsche Stenografie (Pitman's Shorthand) (minimum snelheid 130 woorden per minuut), Mej. Chr. Daniëls.

voor diploma Machineschrijven, de dames J. M. J. van Wijk, C. van Baal, A. V. H. Roemers. J. M. Schoonenberg, E. Fricke en de heeren W. Burgers, J. F. Sternberg, S. M. Nijhoff, A. Hermsen, D. Kruger en A. Gerritsen.

Allen leerlingen der Pitman-scholen 's Hertogenbosch—Nijmegen en Arnhem.

Gemert. Er wordt hier onder de leden der afdeeling van de R. K. Kiesvereeniging Vechel ernstig aan gedacht om bij de a.s. verkiezing in plaats van den heer Van Vlijmen een ander candidaat te stellen voor afgevaardigde naar de Tweede Kamer. We hoorden o. a. noemen den heer Mar. van Hout uit Helmond. E. D.

Geachte Redactie.

Bergen op Zoom. In uwe courant van Zaterdagavond, komt een bericht voor, overgenomenuit 'n hier ter stede verschijnend blad, waarin mijn naam genoemd word. 1)

Er zou voor mijn geen reden geweest zijn, daarop te reageeren, als het alleen in bedoeld blad voor had gekomen. Nu het ook onder de oogen der lezers van andere bladen gebracht wordt, wel. Respect voor de rechterlijke macht van ons land belet mij over deze zaak vooralsnog meer te zeggen dan dit: het bericht is in hoofdzaak onwaar, in nevenzaken onjuist.

Wanneer er een definitieve uitspraak gedaan is, zal ik spreken; en ik geloof, dat allen, die in Nederland met het courantiersvak iets hebben uit te staan, het niet zonder belangstelling lezen zullen, misschien nog meer dan destijds de berichten over de gijzeling van den wakkeren dr. Diepen te Eindhoven.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn,

Uw. dienstv.

ADRIAAN JUTEN.

Bladen, die het bericht overnamen wordt verzocht hunne lezers ook met dit schrijven in kennis te stellen.

1) Bedoeld is een bericht meldende, dat de heer A. Juten te Bergen op Zoom hooger beroep heeft aangeteekend tegen een vonnis der arrondissementsrechtbank te Breda waarbij zijn gijzeling is bevolen.

Geertruidenberg. De dienstweigeraar, milicien V., waarover we reeds een vorigen keer een bericht plaatsten, blijft in zijn dienstweigering volharden. Hij is daarom naar den Bosch getransporteerd, waar hij voor den krijgsraad zal moeten terecht staan.

Provinciale Staten.

Bij de Zondag gehouden stemming in het district Tilburg van de R. K. Kiesvereeniging voor een lid der Provinciale Staten waren uitgebracht de volgende stemmen:

	Mr. P. M. Arts	R. Diepen	Mr. J. v. d. Mortel	G. Raupp	Fr. Verbunt
Tilburg	87	128	90	41	0
Goirle	109	14	13	6	1
Hilvarenbeek	93	3	15	1	0
Udenhout	30	16	18	0	0
Boxtel	8	81	9	0	0
Loon-op-Zand	7	24	4	1	0
Gilze	5	25	16	0	0
Diessen	4	5	6	0	0
Rijen	1	35	6	0	0
Helvoirt	0	40	1	0	0
Haaren	8	16	0	0	0
Berkel	4	10	24	0	0
Totaal	356	397	192	49	1

Herstemming tusschen de heeren Mr. P. M. Arts en R. Diepen.

Pr. s-H. Ct.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten lichtophebben 's avonds om 6.26 uur tot 's-morgens 5 uur 56 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 6.56 tot 's morgens 5 uur 24 min.

Kerknieuws.

Door Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven, Bisschop van 's Bosch, zijn benoemd: tot pastoor te Waspik de ZeerEerw. heer G. E. P. Van Heck, thans professor van het Groot Seminarie te Haaren; tot professor van het Groot Seminarie de WelEerw. heer J. Joosten, thans kapelaan te Oisterwijk en tot kapelaan te Oisterwijk de WelEerw. heer Th. F. M. Lamers, thans assistent te Waspik.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 2—8 Maart.

Geboren: Petronella J., d. van A. van Vught en P. Vorstenbosch, Onrooi. — Willem M., z. van G. Post Uiterweer en C. van Aart, Baan. — Lambertus J., z. van J. Schelle en J. M. van den Brand. Kleinderliempde. — Anna A. C., d. van A. Michielsen en D. M. Voets, Kleinderliempde. — Maria P. G. J., d. van B. van de Ven en H. Verheijen, Nieuwstraat. — Hendrika F. J., d. van Chr. van der Heijden en J. M. van de Ven, Rechterstraat.

Overleden: Fransisca Jonkers, wed. van W. van Eijndhoven, 84 j. Breukelen. — Petronella J. v. Vught, 1 d. Onrooi. — Anna M. van der Staak, 5 d. Onrooi. — Maria C. Schutters, 4, j. Rechterstraat. D. en A.

GEMEENTE BEST.

Over de maand Februari.

Geboren: Johannes, z. van P. v. Oirschot, Maas. — Antonius, z. van A. v. Heerebeek-v. d. Looij. — Adrianus W., z. v. P. de Baaij-v. d. Heijden. — Lamberdina Maria, d. van J. Raaimakers-Donker. — Cornelus, z. v. C. Leijtens-v. Laarhoven.

Overleden: Johannes de Wert, oud 77 j., wedr. van H. Verdonk. — Lambertus van Boxtel, oud 2 mnd. — Martha van Esch, oud 5 jaar.

Levenloos aangegeven: kind van Mart. v. d. Hurk-Lievenoogen.

BEKENDMAKINGEN.

Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag den 18 Maart a.s. zal plaats hebben de verkiezing van een lid van de Provinciale Staten in het kiesdistrict Tilburg, waartoe de gemeente Boxtel behoort;

dat op dien dag, van des voormiddags negen tot des namiddags vier uur bij den Burgemeester van Tilburg (hoofdplaats van het kiesdistrict) kunnen worden ingeleverd, opgaven van candidaten, als bedoeld in artikel 51 der kieswet;

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den candidaat en onderteekend zijn door ten minste veertig kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden, persoonlijk door een of meer personen, die de opgaven hebben onderteekend. De kandidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld, zijn ter Secretarie kosteloos verkrijgbaar, gedurende veertien dagen vóór en op den dag der verkiezing.

In herinnering wordt gebracht art. 151 der kieswet, luidende:

Hij, die eene opgave als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekeningen van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing, waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft hij, die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing, ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

BOXTEL, 4 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Keuring van springstieren.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter kennis van belanghebbenden,

dat de voorjaarskeuring, bedoeld in art. 3 van het Reglement op het houden van springstieren in Noordbrabant, voor het District Boxtel zal worden geopend op Vrijdag 14 Maart 1913 en voor zooveel deze gemeente betreft zal worden gehouden op Vrijdag den 14 Maart 1913, om 10 uur voormiddag, te Boxtel op het markplein.

Tot de keuring worden toegelaten alle stieren, welke ten minste één jaar oud zijn.

Boxtel, 6 Maart 1913.

Burgemeester en Wethonders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verkoop Gemeente-eigendommen.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken bekend:

dat de gemeente voornemens is te verkoopen, een perceeltje heidegrond gelegen te Boxtel Roond, kadastraal bekend sectie G Nr. 614, groot 37 Aren en 20 centiaren.

Zij, die tegen dezen onderhandschen verkoop bezwaren hebben, kunnen deze schriftelijk indienen bij Burgemeester en Wethouders, binnen acht dagen na heden.

Boxtel, 7 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Markten.

Donderdag 13 Maart.

Oosterhout: jaarmarkt en beesten.

Vrijdag 14 Maart.

Werkendam: vee.

Zaterdag 15 Maart.

Gorinchem: paarden.

Maandag 17 Maart.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varken.
Herpen: paarden en beesten.
Cuyk en St. Agatha: paarden.
Utrecht: paarden.

Dinsdag 18 Maart.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Oud- en Nieuw Gastel: jaarmarkt.
Rijen: beesten.
Wychen: jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

Woensdag 19 Maart.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Raamsdonk: paarden en beesten.
Geertruidenberg: paarden en beesten.
Eersel: beesten.
Etten: paarden en vee.
Made: paarden, beesten en varkens.
Nijmegen: vee.

Donderdag 20 Maart,

Vierlingsbeek: jaarmarkt, paarden, beesten en varkens.
Ossendrecht: paarden en beesten.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 10 Maart. Aangevoerd 148 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.62 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.56 tot f 0.62; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.54.

Boterprijzen.

Op 11 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.60, f 1.80 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 11 Maart Hoogste prijs f 1.50 Laagste f 1.40 Middel f 1.45. Aanvoer 8750 K.G.

MAASTRICHT, 11 Maart. Botermijn. Aanvoer 39200 K.G. Hoogste prijs 1.56, middelste f 1.50, laagste f 1.44 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

11 Maart 1913. Kippeneieren f 3.65—4.90. Middenprijs 4.28 per 100. Eendeneieren f 4.20—f 4.600. Ganzeneieren f 18.— tot f 19.50. Handelaarseieren 3.80 — 3.95. Aanvoer 52811.

ADVERTENTIEN

Kan geplaatst worden

een flinke Jongen

geschikt voor alle voorkomende werkzaamheden. Leeftijd circa 13 jaar.

Eigenhandig geschreven brieven onder letter K aan Advertentie-Bureau TIELEN, Boxtel.

Mevrouw Van Rooijen
te Boxtel

vraagt tegen 15 April a.s.

eene Dienstbode

liefst boven 23 jaar.

Groote wasch buitenshuis. Gezin van twee personen.

KIEZERS VAN BOXTEL.

Stemt a. s. Zondag op den Heer

RUDOLF DIEPEN.

Hij is onafhankelijk en zoekt geen betrekkingen meer. Hij is een man uit het zakenleven, die men in de Staten het best gebruiken kan.

Hij draagt de arbeiders immer een goed hart toe en behoeft daarom in verkiezingsdagen niet extra om hunne gunst te bedelen. Hij zal als flink katholiek Statenlid, getrouw aan zijne familietraditie, Stad en District waardig vertegenwoordigen.

VELE KIEZERS.

Henri van der Velden & Co.

De Reclame-dagen duren nog tot en met Zaterdag.

Denkt er dus om uwe kaart in te leveren.

Iedereen die een pond van der Velden's Fijne Deensche Botermelange à 55 ct. of een pond van der Velden's Fijne Tafelmargarine à 45 ct. koopt, ontvangt, behalve de extra korting van 10 pCt. nog een ons van der Velden's Thee à 18 ct. of een pakje van der Velden's cacao á 14 ct.

Cadeau.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Verwaarloost nooit

eene verkoudheid

Door een verkoudheid te verwaarloozen opent gij de deuren voor de tering, die vreeselijke geesel van het menschdom, welke jaarlijksch meer menschen ten grave sleept dan de moorddadigste oorlogen ooit deden.

Men is zoo licht geneigd een verkoudheid te verwaarloozen. Bedenk echter, dat influenza, pleuris, tering, kortom alle borst- en longaandoeningen gewoonlijk het gevolg zijn van eene verwaarloosde verkoudheid. Voorkom al deze ziekten door onmiddellijk uwe verkoudheid krachtig te bestrijden met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Mejuffr. de Wed. E. de Bie-Nauwens, Goudsche straat 78 te Rotterdam, verklaarde ons:

„3 jaar geleden heb ik koude gevat en doordat ik deze verwaarloosde, werd ik aangetast door een borstziekte. Ik had het verschrikkelijk benauwd op de borst, hoestte dag en nacht zonder ophouden, had veel last van hoofdpijn en koude handen en voeten. 's Nachts kon ik dan ook geen oog toedoen en werd ik uiterst zwak. Ik ging over tot het gebruik van de Abdijsiroop en kan naar waarheid verklaren, dat de Abdijsiroop mij in korten tijd volkomen genezen heeft.' De

Abdijsiroop
Klooster Sancta Paulo

is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- keel- en longaandoeningen. De Abdijsiroop geneest den hardnekkigsten hoest in één of twee dagen. Voorkomt de tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Etsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma **VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART** te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Geen Witkalk meer,
maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Adverteert in Centraal-Brabant.

No. 22 ZATERDAG 15 MAART 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

VASTHOUDEN.

De Dommel- en Aabode gaat door met aan de Rioleeringsgeschiedenis heele kolommen vol te schrijven, die op de kwestie slaan als een tang op een varken.

Ze draait er eenvoudig omheen en tracht haren lezers zooveel mogelijk van de wijs te brengen.

Wij hebben beweerd: het is in strijd met de eerlijkheid, dat iemand, die een huis bouwt, wel betalen moet en zijn buurman niet; dat iemand die even ver buiten de kom woont als een ander, wordt gedwongen tot betaling, de laatste vrij blijft.

Daar gaat het over en nergens anders.

Maar daarover waagt de D. en A. het niet haar oordeel uit te spreken.

Dat zij maar eens ronduit durfde zeggen, of zij dat eerlijk vindt. Och de kwestie is toch zoo simpel. En wij zullen niet gedoogen dat zij vertroebeld en verward wordt.

Wij wenschen een zaak, waarin gemeente en publiek bedrogen zijn, duidelijk in 't licht te zetten.

En we kunnen nu alvast meedeelen dat zij aan 't licht zal komen.

Toen het rasslid v. d. Horst tot de ontdekking kwam, dat men bijvoorbeeld voor huizen tegenover den stoommolen niet, en voor huizen in de Baan wèl liet betalen kwam direct uit, dat dit niet het eenige geval was.

We zullen zien, als aan den Raad nadere inlichtingen verstrekt worden, hoever de onbillijkheid precies gaat.

* * *

En nu verzoeken we de D. en Aabode een feit te noemen, waaruit blijkt, dat 't tegenwoordig gemeentebestuur met de bepaling van 1896 de hand licht.

Wij meenen juist, dat door het streng en zonder uitzondering toepassen van genoemde bepaling de vroegere onrechtvaardigheden aan 't licht deden komen en dat daarna die uitvoering dier bepaling op last van den Raad geschorst is, tot dat men 't eens geworden is over een billijke toepassing. R.

Vóór zestig jaren.

II.

De oprichting van het nieuwe bisdom 's Hertogenbosch geschiedde bij Pauselijke bulle van den 11den Maart 1560. Het omvatte de Stad en Meierij van Den Bosch, het land van Ravenstein, het graafschap Megen, den Bommelerwaard, 't land van Heusden en van Altena, de Langstraat, het dekenaat Gheel, enz.

De eerste bisschop deed den 18den November 1562 zijne plechtige intrede in zijne residentie. Het was Franciscus Sonnius, in 1527 primus der Leuvensche academie; later, aldaar pastoor en hoogleeraar, daarna kanunnik der Utrechtsche kathedraal, gezant van Filips II bij het concilie van Trente en op verzoek van keizer Ferdinand tegenwoordig bij de vergadering te Worms in 1557; te Rome de bevorderaar der oprichting van de nieuwe Nederlandsche bisdommen; een groote geest, een liefderijk hart, een streng rechtvaardige wil — ter handhaving der tucht, verbreiding der godsdienstkennis, verheffing der hulpeloozen — een groot geleerde, een sieraad en steun van kerkelijke en wereldlijke overheid. Het beruchte jaar 1566 dwong hem als balling in den vreemde rond te zwerven en toen hij na eenige maanden te 's Hertogenbosch wederkeerde, vond hij zijne kathedraal en de overige kerken zijner stad gebeeldstormd. In zijn brief van 13 Juni 1567 schrijft hij: „Ik geloof niet, dat de Turken meer verwoesting en heiligschennis in Gods tempel hebben aangericht dan hier door de zeer trouwelooze sectarissen ten aanschouwe vertoond wordt. Sonnius werd in 1569 op verzoek van den koning door Pius V op den bisschopzetel van Antwerpen geplaatst en stierf in die stad in 1576.

Bijna 70 jaren bleef Den Bosch de residentie van den bisschop.

Op Sonnius volgden Laurentius Metzius (1570), Clemens Crabbeels (1584), Gijsbert Masius (1594) Nicolaas Zoësius (1615) Michaël Ophovius (1626) en Joseph Bergaigne (1641).

Den 14den September 1629 werd Den Bosch door Prins Frederik Hendrik ingenomen, den 21en November verliet de bisschop Michaël Ophovius voorgoed de stad, vestigde zich het volgende jaar te Geldrop en stierf in 1637 als balling in Zuid-Nederland. Na den overgang van Den Bosch braken er treurige dagen voor het katholicisme in de in de stad aan. Een uitstekend boek heeft daarover in 1899 het licht gezien. Het bevat een schat van merkwaardigheden en bijzonderheden uit deze hoogst belangrijke tijden en is geschreven door wijlen den heer Hezenmans uit 's Hertogenbosch, den bekenden geschiedvorscher. Ophovius is de laatste bisschop geweest, die in Den Bosch resideerde.

Toen zijn opvolger Joseph Bergaigne in 1647 kwam te sterven, wist men nog niet met zekerheid tot welke uitkomst de vredesonderhandelingen te Munster zouden leiden.

Koning Filips IV droeg aanstonds Joannes Rivius als bisschop van den Bosch aan den H. Stoel voor. De Paus zou wellicht aan deze benoeming de institutie verleend hebben, indien de Meierij bij dien vrede niet aan de willekeur der Staten ware prijsgegeven geweest. Dezen sloten aanstonds de kerken, verbanden de priesters en verboden streng de uitoefening van den godsdienst. In zulke omstandigheden kon Rome niet besluiten nog een bisschop aan te stellen; verscheiden jaren werd het bisdom door den vicaris-capitularis bestuurd. Zie, van het uitgestrekte bisdom bleven alleen het land van Ravenstein en Megen het graafschap Bokhoven en het dekenaat Gheel met de parochiën Arendonck en Poppel de vrije uitoefening van den godsdienst behouden. Dit zelfde voorrecht was tot dan toe ook Gemert gewaarborgd, doch door het verraad van den landcommandeur verschenen er in 1648 de staatsche troepen en behandelde die vrije heerlijkheid, alsof ze tot de Generaliteitslanden behoorde. De Bommelerwaard en het land van Altena waren grootendeels voor den katholieken godsdienst verloren en in het overige gedeelte was de vrije uitoefening van dien godsdienst bij strenge placcaten verboden. Voor de Katholieken der Meierij braken treurige dagen aan.

H. N. OUWERLING.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Dieven in een klooster.

Men meldt uit Wetteren aan het Hbld. van Antw., dat in het klooster van de wijk Kwatrecht, dieven op brutale manier huis hebben gehouden.

De kwaaddoeners moeten met verscheidenen geweest zijn en goed de ligging van het klooster kennen. Na vooreerst over den grooten omheiningsmuur van rond de 2.60 meter hoogte geklommen te zijn, hebben zij eene ruit aan stukken geslagen op de plaats en zijn daardoor het gesticht binnen gedrongen.

De eene plaats na de andere werd bezocht, deuren, kasten en lessenaars werden opengebroken en alles wat steenswaardig was werd medegenomen.

Na al de benedenkamers te hebben doorsnuffeld zijn zij door den hof gegaan en hebben een der geschilderde ruiten der kapel stuk geslagen en zijn aldus binnengedrongen. Daar hebben de schurken zich niets ontzien en buiten eenige kleinigheden hebben ze niets gestolen, wat niet belette dat ze alle baldadigheden wisten uit te halen en door middel van hunne beslijkte schoenen op de communiebank liepen en andere beestigheden bedreven.

De bovenkamers van 't gesticht werden insgelijks bezocht en rond 12 uur moet de eerw. heer Clement, bestuurder, de schelmen gehoord hebben, want op het gerucht dat zij maakten werd hij wakker en licht bemerkende in de corridor vroeg hij, vermeenende dat de meid op was: „Zijt gij het, Marie?" en geen antwoord bekomende werd hij in zijn gedacht gesterkt en bleef te bed liggen. Het licht verdween en ongetwijfeld zijn de dieven alsdan op de vlucht gegaan.

De dieven hebben in het klooster 12 tinnen kannen ter waarde van 108 fr. en 50 tinnen schotels ter waarde van 241 francs ontvreemd. In verschillende kasten en lessenaars, werden linnen, kleederen, onderkleederen sjales, enz. gestolen en eenig klein geld.

Het klooster bezit groote wachthonden, doch geen enkel dezer heeft zich laten hooren.

Nestor's arrestatie.

Na het vele, dat er geschreven is over de bedriegerijen van den vroegeren directeur der Gent—Terneuzen spoorwegmaatschappij en zijn millioenen-oplichtingen, zullen ook enkele bijzonderheden over zijn arrestatie te Reims, die in België heel wat sensatie veroorzaakt heeft, nog belangstelling wekken.

Het Brusselsche „N. v. d. D." weet van de aanhouding het volgende te vertellen.

Men zal zich de vlucht herinneren van den grooten oplichter. Hij was uit Brussel naar Morialmé vertrokken om er zich in vroolijk gezelschap aan een lekker feestmaal te verlustigen. Dit maal werd echter gestoord door een persoon van Brussel, die hem telefoneerde dat het tijd was om te vluchten. Nestor trok dan naar Mariemburg, van daar naar Chimay en eindelijk naar Annor (Frankrijk). Tot Soissons had men zijn spoor kunnen volgen.

Men veronderstelde, dat hij per automobiel uit deze stad moest vertrokken zijn. Het parket van Brussel vestigde de aandacht van de Fransche veiligheidspolitie op het feit, dat Nestor bij voorkeur in Laôn verbleef, hoofdstad van het Aisne departement, op 140 kilometers van Parijs. De commissaris dezer stad werd bij het begin van het onderzoek verwittigd, dat men het grootste belang hechtte aan zijn opsporingen.

Voor enkele dagen ontmoette nu de commissaris van Laôn, in deze stad een man, wiens persoonsbeschrijving volkomen overeenstemde met die van Nestor Wilmart. Hij volgde den man en zag hem een hotel binnengaan. De hotelhouder werd ondervraagd en verklaarde, dat de „heer" zich reeds sedert verscheidene maanden in zijn huis bevond. Hij had er een kamer gehuurd onder den naam van Dubois. De commissaris verzocht den zoogezegden Dubois naar het politiebureau te komen doch deze oordeelde het raadzaam het politiebureau te vermijden en naar Reims te vertrekken. Groot was de teleurstelling van den commissaris, toen hij van dit overhaastig vertrek verwittigd werd.

Een troost bleef er echter den politieman. Hij was te weten gekomen dat Nestor Wilmart Dinsdagmorgen een bijeenkomst had met een onbekende in een hotel te Reims. Voorzien van een aanhoudingsmandaat, om den kerel ditmaal niet meer te laten ontsnappen, begaf hij zich naar dit hotel en wachtte er eenigen tijd.

Zoodra Nestor, die den nacht in het hotel doorgebracht had, beneden kwam trad de commissaris naar hem toe, legde hem de hand op den schouder en zegde: „In naam der wet houd ik u aan". Nestor, die op buitengewone wijze zijne aandoeningen kan verbergen, scheen niet 't minst ontroerd.

„Maar beste vriend, zeide hij schijnbaar kalm tot den commissaris, gij bedriegt u". Deze was echter zeker van zijn zaak en wachtte zich den oplichter los te laten'

Op het politiebureau verklaarde Nestor dat er een vergissing in het spel moest zijn. Men toonde zijn fotografie. „Ik, Nestor Wilmart, riep de aangehoudene met een geveinsde verontwaardiging, gij bedriegt u; ik ben Dubois, handelsreiziger, en bevind mij voor zaken hier in de streek". Doch onze Nestor had ditmaal niet gerekend op het litteeken, dat hij in den hals heeft, anders zou zijn overtuigende taal wellicht eenigen twijfel gebracht hebben in den geest der politiemannen. Zijn boord werd afgedaan en het litteeken in de persoonsbeschrijving opgegeven, verscheen voor de oogen van de politiebedienden.

Ziende dat loochenen hem niet meer kon baten, bekende hij Nestor Wilmart te zijn en dat hij met eene som van vijf millioen uit België gevlucht was. In allerhaast werd de onderzoekingsrechter, Devos, te Brussel, per telefoon verwittigd. Nestor Wilmart werd vervolgens onder goed geleide naar het parket van Reims overgebracht, waar de procureur der Republiek, hem eene nieuwe ondervraging deed ondergaan. Eene huiszoeking werd vervolgens gedaan in het hotel waar hij afgestapt was en een valies met talrijke papieren, werd in beslag genomen.

Een legerschandaal in België?

De „Soir" doet in haar jongste jongste nummr onthullingen over een militair-schandaal. dat men zoo pas ontdekt hebben.

Men heeft n.l. ten aanzien van de levering van munitie en kanonnen een enquete ingesteld, waarbij een zeer betreurenswaardige, om niet te spreken van een schandalige zorgeloosheid, bij de officieren is ontdekt, die met den aankoop daarvan waren belast. Verschillende bestellingen waren aan Belgische firma's gedaan, die ze op hun beurt aan Duitsche leveranciers overdroegen. De kanonnen en munitie die zij geleverd hebben, zijn geheel onbruikbaar gebleken. Bovendien heeft men een aantal kanonnen die zes jaar geleden in Duitschland waren besteld, en waarvoor vijf millioen francs is betaald nog niet ontvangen. Het onderzoek wordt voortgezet.

Frankrijk.

Bandieten op Corsica.

Op Corsica hebben bandieten een brutalen aanslag gepleegd. De postautomobiel, die dienst doet tusschen Bonifacio en Sartene, is door tien bandieten aangevallen. Met geweren en revolvers werden de chauffeur en de reizigers bedreigd en in bedwang gehouden, zoodat de roovers zich van alle brieven en pakketten konden meester maken en er mede van door gingen.

Lacombe gearresteerd.

De redacteur van de Msb. te Parijs schrijft:

De plotselinge arrestatie van Lacombe, den moordenaar van den controleur Vary te Aubrais, van den postdirecteur te Bezons, van zijn partijgenoot Ducret, dien hij van verraad verdacht, heeft te Parijs lichtelijk verbazing gewekt. Om de waarheid te zeggen, had niemand er op gerekend, den bandiet, specialiteit in onverwachte en plotselinge verschijningen en verdwijningen, nog eens in handen der justitie te zien. En nu komt opeens de tijding, dat Lacombe op eenzelfde kalme manier als een dronken grondwerker ingerekend is. Ingerekend op de kermis van la Villette.

En toch... en toch... het was misschien hoog tijd, dat inspecteurs de „Sureté" hem zagen rondslenteren op de kermis en hem door een plotselingen overval in verzekerde bewaring brachten.

Want Lacombe, altijd opgejaagd en vervolgd, was in een stadium van woeste wanhoop gekomen, waarin de anarchistische misdadigers er nog slechts aan denken, door een de stoutste verbeeldingen overtreffende misdaad hun naam te „vereeuwigen" en „in schoonheid" te sterven.

Ook Garnier en Valet gingen met het plan om, op klaarlichten dag een groote bank binnen te dringen, zooveel mogelijk te dooden en vervolgens een bom te doen ontploffen, met het doel om bij die ontploffing den „schoonen" dood te sterven. En ook Lacombe in zijne zenuwachtige overprikkeling, peinsde over zulk een daad. Een geheel arsenaal van wapens en bommen droeg hij dan ook bij zich.

Doch buiten den ernst, welk een ironie in deze arrestatie. Men herinnert zich nog, welk eene mobilisatie op touw gezet werd, om Lacombe in de passage de Clichy te arresteeren. In het holst van den winternacht stonden daar de kurassiers op het plein in de uitgefuifde nachtbuurt; bataljons stedelijke garden bewaakten alle straten en sloppen; en enkele honderden politieagenten wachtten op den gevreesden Lacombe. Het was een oorlog in het klein. Alles was in de grootste opschudding; heel den nacht bleef de verbazing heerschen in de opgeschrikte buurt; alles was schitterend voorbereid... alleen Lacombe ontbrak op het appèl. Nu blijkt, dat hij dien nacht geruimen tijd kalm rondgewandeld heeft op de place de Clichy, vlak bij de kurassiers, en zich verder, zonder dat de agenten er iets van bemerkten, geruimen tijd verscholen hield in een huis, vlak naast dat, waar men hem zocht.

Enkele weken later werd een tweede expeditie op touw gezet. Thans vertrok men in den stillen morgen naar de „banlieue". Te Puteau en te Suresnes zouden huiszoekingen worden gedaan. Met extra-treinen; met auto's; met rijtuigen toog weder een geheele legermacht er op uit. De rustige dorpjes werden opgeschrikt door de nachtelijke mobilisatie. De dorpsche straatjes weerklonken van het dreunen der voetstappen; heel het dorp was ontwaakt en de spaarzaam gekleede jeugd volgde de dappere krijgers. Eén slechts ontbrak op het appèl... de onvindbare Lacombe.

Thans heeft mem hem gearresteerd op de kermis te La Villette. Lacombe slenterde langs een wilde-beestentent en ging toen een tijdje kijken bij de worstelaars. Daarna kocht hij, als een rustig burger die een kermiswandeling doet, een stuk nougat en liep daar nog op te kauwen toen de inspecteurs hem arresteerden.

Hieruit kan men leeren, dat de ironie nog levend is in den loop der wereldsche zaken. En tevens, dat beter dan alle voorzorgsmaatregelen en geweldige inspanning, het toeval dikwijls de wereldsche zaken op de meest kalme wijze weer terecht brengt.

Dat is philosophie der arrestatie van Lacombe en het is een echt Parijsche philosophie.

Engeland.

De Engelsche Marine-begrooting.

De marine-begrooting over het begrootingsjaar 1913—1914 bedraagt 46309.300 pond sterling tegen 45 075.400 pond sterling over het loopende jaar.

Volgens deze begrooting zal het personeel uitgebreid worden met 8500 man en men hoopt zoodoende in Maart 1914 een totaal te bereiken van 146.000 officieren en manshappen.

Een som van 2.052 400 pond sterling wordt gevraagd om aan de schepen te beginnen van het nieuwe programma, dat 5 slagschepen, acht kleine kruisers, 16 torpedo-vernielers en een aantal onderzeeërs, die als hulpschepen zullen dienst doen, omvat.

Amerika.

Een romantisch huwelijk.

Dezer dagen is te New-York het huwelijk gesloten tusschen miss Helen Monypenny Newson en den advocaat

Karl Behr, die elkaar bij de „Titanic"-ramp hadden leeren kennen. Toen de noodlottige botsing plaats greep, waarschuwde Karl Behr de familie van miss Newson; hij zorgde er voor, dat zij een reddingsboot kreeg en nam zelf daarin plaats als stuurman, en droeg zijn deel bij tot de redding door de „Carpathia". Als dank voor zijn kloekmoedig optreden kreeg Behr de hand der rijke miss.

Handel in blanke slavinnen.

In Chicago is een enquête gehouden naar de oorzaken en den omvang van den z.g. handel in blanke slavinnen in die stad. Naar een der Londesche bladen verneemt van zijn correspondent te New-York, zullen de onthullingen uit Chicago, wanneer die gepubliceerd worden, de wereld verbazen. Maar deze enquête, welke uitgaat van de regeering van den staat Illinois, zal — naar men hoopt — dit goede resultaat brengen, dat de overige staten der Unie dergelijke enquêtes zullen laten houden, en dat daarvan een gemeenschappelijke bestrijding van den handel in blanke slavinnen over heel de Unie het gevolg zal wezen.

De toestanden in Illinois zijn, blijkens een uitlating van den gouverneur van dien staat, zoo bar, dat men hier te doen heeft met honderdmaal ernstiger crisis dan indertijd bij de slavernij der negers. Uit het onderzoek in den staat Illinois is weer eens gebleken, dat duizenden meisjes den slechten weg op gaan, in hoofdzaak, omdat zij met eerlijken arbeid niet op voldoende wijze in haar levensonderhoud kunnen voorzien.

De regeering van den staat New-York en die van den staat Californië hebben thans ook besloten, dat een onderzoek zal worden gehouden naar den blanke slavinnen handel in genoemde staten. Blijkt ook hier (en waarom zou n i e t?) het verband tusschen lage loonen voor vrouwenarbeid en toeneming der prostitutie te kunnen worden aangetoond, dan zal worden getracht door invoering van minimumloonen het euvel in te perken. N. R Crt.

Binnenlandsch Nieuws.

Pensionneering van gemeente-ambtenaren.

Naar wij vernemen heeft de Regeering, dra na ontvangst van het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de pensioenvoordracht voor de gemeente-ambtenaren, hunne weduwen en weezen, de noodige stappen gedaan voor de samenstelling en een spoedige inzending van hare Memorie van Antwoord.

In verband hiermede verluidt, dat van regeeringswege een onderzoek zou zijn in gesteld, naar het bedrag der financiëele eischen, welke het verleenen van een rijksbijdrage in deze pensionneering aan 's lands schatkist zou stellen.

De kindertoeslag voor onderwijzers.

In zijn antwoord op het afdeelingsverslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp betreffende den kindertoeslag en de verhooging der vergoeding voor huisvuur aan gehuwde onderwijzers, bestrijdt de Minister van Binnenlandsche Zaken de aangevoerde bezwaren. Nader is gebleken, dat de kosten f 500.000 's jaars zullen bedragen. De regeling treedt met 1914 in werking.

Invoer van vee in Duitschland.

In het Reichs-Gesetzblatt no. 12, 1913, wordt bekend gemaakt, de wet van 13 Februari 1913, betreffende de tijdelijke vermindering van het invoerrecht op vleesch in Duitschland. Bij deze wet is de Bondsraad gemachtigd om voor den tijd tot 31 Maart 1914 aan gemeentebesturen vergunning te verleenen tot den invoer van versch en bevroren vleesch, tegen een invoerrecht van 18 M. per 100 K.G., in plaats van 35 respectievelijk 27 M., zooals in het geldende tarief van invoerrechten voor zulk vleesch is voorgeschreven.

Afschaffing bakkersnachtarbeid.

Het Bestuur van de Nederlandsche Vereeniging van voorstanders van afschaffing van Bakkersnachtarbeid vergaderde Dinsdagmiddag in Krasnapolsky te Amsterdam en besloot Dinsdag 18 dezer weder in vergadering bijeen te komen ter afzonderlijke bespreking van het wetsontwerp Aalberse c.s. en ten opzichte daarvan zijne houding te bepalen. Met den heer Aalberse zal een onderhoud aangevraagd worden om te trachten tot overeenstemming te komen ten aanzien van de bepaling in het wetsontwerp neer te leggen.

Besmettelijke ziekten bij den veestapel.

Volgens de officieelen mededeelingen, betreffende de besmettelijke ziekten bij de dieren gedurende Februari in Nederland, was het aantal, lijdende aan miltvuur slechts 36; terwijl de provincie Zeeland, Utrecht en Overijsel geheel vrij waren. Aan schurft leden 32 schapen van 4 eigenaars in Friesland. Vlekziekte kwam voor bij 28 varkens en wel bij 23 in Zuid-Holland, bij 3 in Friesland en bij 2 in Gelderland. Rotkreupel werd bij 27 schapen geconstateerd, waarvan 23 in Noord-Holland; 3 in Drente en 1 in Groningen. Aan droes leed 1 dier in Zuid-Holland en 1 in Utrecht. Mond- en klauwzeer deed zich nog gelden op 6 stallen in Zuid-Holland; 2 in ieder der provinciën Noord-Brabant en Gelderland en 1 in elk der provincies Noord-Holland en Friesland, gezamelijk dus op 13 stallen. „Tel."

Veefokkerij.

Door de provinciale commissie tot ondersteuning van rijkswege van de veefokkerij in Noord-Brabant, is een bekendmaking gezonden aan de burgemeesters der gemeenten in onze provincie, waarvan het Hgz. het volgende meedeelt.

De provinciale commissie voor de ondersteuning van rijkswege van de veefokkerij in Noord-Brabant, zal in den loop der maand April e.k. voor de geheele provincie, tot dat einde verdeeld in twaalf districten, keuringen doen houden:

a. van éénjarige stieren, waaronder zijn te verstaan stieren, die de melktanden nog bezitten en voldoende zijn ontwikkeld.

b. van stieren met breede tanden en

c. van stieren, behoorende aan stierenhouderijen en veefokvereenigingen.

De keuringen zullen plaats hebben: A. Kleistreken: 14 April te Haps, voor het District Haps, 15 April te Oss, voor het District Oss, 17 April te Waalwijk, voor het District Waalwijk, 18 April te Oosterhout, voor het District Oosterhout, 21 April te Zevenbergen, voor het District Zevenbergen, 22 April te Bergen op Zoom, voor het District Bergen op Zoom.

B. Zandstreken: 14 April te Princenhage, voor het District Princenhage, 15 April te Tilburg, voor het District Tilburg, 17 April te Boxtel, voor het District Boxtel, 18 April te Eersel, voor het District Eersel, 21 April te Geldrop, voor het District Geldrop, 22 April te Helmond, voor het District Helmond.

De keuringen zullen aanvangen telkens des voormiddags ten elf uur.

De aangifte van de dieren, waarmede men aan de keuring wenscht te doen deelnemen. moet plaats hebben op het uitvoeringsterrein, voor den aanvang der keuring.

Voor elk der twaalf districten zijn uitgeloofd de volgende onderhoudsbijdragen: a. Voor eenjarige stieren:

in het district Haps een bijdrage van f 110 en twee van f 90, in Oss een van f 110 en twee van f 90, in Helmond een van f 110 en drie van f 90, in Geldrop een van f 110 en een van f 90, in Eersel een van f 110 en een van f 90, in Boxtel een van f 110 en drie van f 90, in Waalwijk een van f 110 en twee van f 90, in Tilburg een van f 110 en twee van f 90, in Oosterhout een van f 110 en een van f 90, in Princenhage een van f 110 en drie van f 90, in Zevenbergen een van f 110 en een van f 90, in Bergen op Zoom een van f 110 en twee van f 90.

b. voor tweejarige of oudere stieren:

in het district Haps een bijdrage van f 110, een van f 90 en een van f 80, in Oss een van f 110, twee van f 90 en twee van f 80, in Helmond een van f 110, een van f 90 en drie van f 80, in Geldrop een van f 110, een van f 90, in Eersel een van f 110, een van f 90 en een van f 80, in Boxtel een van f 110, twee van f 90 en drie van f 80, in Waalwijk een van f 110, een van f 90 en twee van f 80, in Tilburg een van f 110, een van f 90 en twee van f 80, in Oosterhout een van f 110, een van f 90 en een van f 80, in Princenhage een van f 110, twee van f 90 en drie van f 80, in Zevenbergen een van f 110, een van f 90, in Bergen op Zoom een van f 110, een van f 90 en twee van f 80.

Ophangertje spelen.

Men schrijft uit Havelte aan de Tel.: Een ongeveer 6-jarig zoontje van den arbeider H. S. te Havelterberg, maakte van de gelegenheid, dat hij even alleen was, gebruik, om met een touw in een bij de ouderlijke woning staanden vlierboom te klimmen. Het eene einde bond hij aan een tak, het andere om zijn hals en zoo sprong of viel hij naar beneden en bleef hangen. Direct daarop zag zijn moeder wat er geschied was. Met de tong uit den mond en verdraaide oogen zag zij haar kind hangen. Zij houdt zich goed, grijpt een mes, vliegt naar buiten en snijdt het touw door. Zij heeft haar kind gered. Ware zij eenige oogenblikken later gekomen, dan had zij een lijkje gevonden.

Kordaat optreden.

Te Venlo gelukte het een maréchaussee twee Duitschers uit Meidrich te arresteeren, die bezig waren een paard van groote waarde te stelen. De eigenaar had den dief, die juist het paard aan het losmaken was, met zijn geweer in bedwang gehouden tot de marechaussee kwamen.

Uit hunne papieren is gebleken, dat ze in Duitschland reeds meerdere straffen ondergaan hebben.

Dr. Ariëns-fonds.

Uit de jongste aflevering van „Sobriëtas" blijkt, dat het fonds der vereeniging tot bevordering der verpleging van katholieke drankzuchtigen in Nederland thans is gestegen tot f 68.179.67.

Collecties en bijdragen der verschillende drankbestrijdersvereenigingen stijven het fonds onafgebroken. In Januari was de ontvangst f 282.68

De burgemeester zonder stoel.?

Gelijk onzen lezers bekend is, heeft het Gerechtshof te Amsterdam eenige weken geleden aan den heer S., die indertijd door een hevigen schok bij plotseling remmen van een tramwagen gevallen was, zijn eisch om schadevergoeding tegen de Gemeente toegewezen. De Gemeente heeft een termijn van drie maanden om in cassatie te gaan.

De tegenpartij heeft nu, om de Gemeente tot een snel besluit te dwingen, het arrest van het Hof geëxecuteerd voor de kosten.

Daartoe is Dinsdag door den deurwaarder des eischers in beslag genomen:

a. als onroerend goed: het hoofdgebouw van de gemeente-tram aan de de Stadhouderskade bij den Overtoom.

b. als roerend goed: de stoel van den burgemeester.

Niet onaardig! Het is niet bekend of Z. E. A. zelf bewaarder is geworden?

Naar wij vernemen gaat de Gemeente heden in cassatie.

De Amsterdammer.

De T e l. kan hieraan nog toevoegen dat de deurwaarder van den heer S(chool) zich tot het leggen van zijn beslag op het raadhuis v. oerde, toen het college van B. en W. Dinsdagmiddag vergaderde. De voorzitter, tot wien de deurwaarder zich had gericht zei daarop tot mr. S. de Vries Czn.:

„Nu mijnheer de Vries, u bent advocaat, zeg u nu maar op welk roerend en onroerend goed beslag zal worden gelegd."

Mr. de Vries antwoordde:

„Ik zou zeggen op den stoel van den burgemeester en op het hoofdgebouw van de tram."

Onder algemeene hilariteit van het college werd door den deurwaarder volgens dien raad gehandeld.

Hij vertrok niet, dan na den burgemeestersbode, Schoenmaker, tot bewaarder van den stoel te hebben aangesteld.

Valsche cheques.

Maandagmiddag vervoegden zich bij een goudsmid in de Utrechtschestraat een heer en dame om verschillende gouden en zilveren sieraden te koopen. Zij kochten dan ook ter waarde van ongeveer 200 francs, die door den heer, zich noemende baron Oscar van Wachner, met een cheque werden betaald. Naderhand bleek deze cheque valsch te zijn.

Dezelfde persoon heeft eveneens bij de Oud-Hollandsche Voorschotbank aan de Prinsengracht eene cheque verzilverd ter waarde van 750 francs. Deze cheque was betaalbaar gesteld bij de Credit Lionaise te Parijs. Ook deze cheque bleek valsch te zijn. Woensdagmiddag troffen een paar employé's der voorschotbank von Wachner in de Tavern Louis XV. Ze spraken hem aan en zeiden dat de door hem afgegeven cheque valsch was. Hij ontkende dat en bood aan met een der heeren naar Parijs te gaan om te bewijzen, dat hij geen waardelooze cheque had afgegeven. Hij ging vervolgens naar het Amstelhotel, waar hij logeerde, om zich te verkleeden, doch in stede van naar Parijs te gaan trachtte hij naar Duitschland te ontkomen. In Arnhem werd hij echter door de politie aangehouden, naar Amsterdam gebracht en in het politiebureau op de Stadhouderskade werd opgesloten, waar hem het eerste verhoor werd afgenomen. Msb.

Rijkspensionneering.

Een uit 21 vereenigingen van pensioengerechtigde ambtenaren, beambten en werklieden in dienst van de gemeente Amsterdam gevormd bureau heeft, na reeds te voren te hebben vastgesteld een gedragslijn, ten aanzien van de aanhangige wetsontwerpen te volgen, in een Dinsdagavond gehouden vergadering besloten, een adres tot de Regeering te richten, houdende verzoek, de behandeling dier wetsontwerpen te willen bespoedigen, door het voorloopig verslag van de afdeelingen der Tweede Kamer spoedig te beantwoorden.

Het dagelijksch bestuur van het bureau wordt gevormd door de heeren W. F. Detiher, voorzitter; J. J. Schäfer, secretaris en Th. A. Dyrbye, penningmeester.

Paardedief.

Door den Officier van Justitie is voor de Haarlemsche rechtbank een geldboete van f 250 geëischt tegen den hoofdredacteur van de „N. Haarl. Crt.", wegens eenvoudige beleediging in geschrifte bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen te Haarlem tegen E. v. E.

Beklaagde verklaarde na het publiek worden der aanklacht, pas de overtuiging te hebben gekregen, dat beleedigde niet de bedoelde persoon was en dat overigens niet de minste opzet voorzat om hem te beleedigen.

Salarisregeling van Burgemeesters en Secretarissen.

Bij het provinciaal bestuur van Noord-Holland is in bewerking een op gelijkmatige grondslagen vastgestelde salarisregeling voor burgemeesters en gemeentesecretarissen in Noord Holland, welke regeling nog voor Mei bij Gedep. Staten in behandeling zal komen. (O. H. Ct).

Iets bijzonders.

Te Peursum is bij den landbouwer A. een kalf met 5 pooten geboren, en te Amsterdam bij een veehouder B. één met 2 koppen, 2 staarten en 8 pooten.

Uit het paleis van Justitie gestolen.

Donderdag stond terecht A. Simons, 22 jaar, koopman, geboren te Rotterdam, wonende te Amsterdam, gedetineerd, beklaagd dat hij op 13 Febr. j.l. uit het Paleis van Justitie te 's-Bosch, een fiets heeft gestolen, toebehorende aan jhr. mr. F. A. v. Styrum, alhier, althans aan een ander dan aan bekl.

In deze zaak werden 6 getuigen gedagvaard.

De beklaagde ontkent. Hij is wel in de straten hier geweest met een rijwiel, doch dat had hij gekocht en weer verkocht te Tilburg. Hij zegt de fiets gekocht te hebben van een onbekende. Hoe deze persoon er uitzag, kan hij niet juist beschrijven, daar hij den verkooper niet goed had opgenomen.

Als eerste getuige werd gehoord jhr. mr. F. A. v. Styrum, advocaat en procureur alhier, die verklaart op Donderdagmorgen 13 Febr. om 10 uur ongeveer de fiets in de vestibule van het Paleis van Justitie te hebben neergezet.

Ongeveer 12 uur merkte hij, dat de fiets was verdwenen. Twee der klerken van de griffie der rechtbank hadden den kerel met de fiets zien exerceeren bij het Paleis van Justitie omstreeks 11 uur. Hij trachtte op de fiets te springen, doch dat lukte hem niet. Toen kwam H. Pos, loopknecht van de Bossche Courant, die hem vroeg: zal ik je eens helpen? Waarop de man antwoordde: zeer graag. Pos hielp hem toen op de fiets.

Circa halftwee kwam de man met de fiets bij Verburk te Tilburg en bood het rijwiel te koop voor f 15. Getuige zegt dat v. d. Schoot goede race-karretjes verkoopt voor f 18, doch het rijwiel in kwestie had verschillend mecaniek, die hem duurder maakte.

Getuige toont dit mecaniek aan de fiets aan.

Getuige Kappé klerk der griffie van het Hof, had daags voor den diefstal, den beklaagde met nog een ander in het Paleis van Justitie gezien.

De officier eischte een gevangenisstraf van zes maanden.

Als verdediger trad op mr. De Groot, alhier, achtte het direct bewijs van den diefstal zwak en riep de clementie der rechtbank in met het oog op de verleiding, die de fiets bood, waar ze zoo vlak voor in de gang stond. Hgz.

Diefstal en brandstichting.

Dezer dagen werd er, naar de „L. K." meldt, door middel van inklimming diefstal gepleegd, ten nadeele der weduwe Eerens, te Wijnandsrade. De dief, die blijkbaar wist, dat de bewoonster afwezig was, had zich, door het plaatsen van een ladder tegen een der openstaande ramen weten toegang te verschaffen in de woning, het heele huis doorsnuffeld, alle kasten en laden opengebroken, en alles van waarde, benevens een geldelijk bedrag van tien gulden medenomen. Daar er eenige dagen te voren bij genoemde wed. op gelijke wijze diefstal was gepleegd en er alstoen uit een lessenaar circa f 5 ontvreemd werd, werd de rijksveldwachter Jagersma met deze diefstallen in kennis gesteld en is het hem gelukt den vermoedelijken dader, genaamd J. L. M., 16 jaar oud, mijnwerker, inwonende bij zijne ouders aldaar, van de door hem achtergelaten voetsporen tot aan zijne woning te volgen en aldaar aan te houden. M. die vroeger bij de wed. E. als koeknecht in dienst was geweest, wist zeer goed waar deze haar geld borg.

Tevens werd hij verdacht van opzettelijk een hoop stroo en mest in brand gestoken te hebben, tengevolge waarvan ten nadeele van den landbouwer Coenen, eenige honderden kilogrammen wortelen en karoten verbrandden. Hij bekende al deze misdrijven te hebben gepleegd en wees de plaats aan, waar hij al het gestolene verborgen had, alwaar het door den rijksveldwachter werd gevonden en in beslag genomen.

M., die ondanks zijn jeugdigen leeftijd zwaar gebouwd en sterk is, is bij de justitie bekend.

Dinsdag werd hij zwaar geboeid naar de gevangenis te Maastricht overgebracht.

Steun aan de sigarenmakers.

Met een groote meerderheid van stemmen is bij referendum door de leden van den Algemeenen Nederlandschen Diamantbewerkersbond besloten de stakende en uitgesloten sigarenmakers met een bedrag van f 25.000 in hunnen strijd te steunen.

Uitgebracht werden 7889 stemmen, waarvan 5696 voor en 1959 tegen het steunen waren; 28 biljetten bleken van onwaarde te zijn, terwijl 206 leden zich van stemming onthielden.

Valschheid in geschrifte.

Het Gerechtshof te Arnhem veroordeelde tot 9 maanden gevangenisstraf, wegens valschheid in geschrifte, den gewezen veldwachter en lid van den raad der gemeente Gorssel.

Een ongeluk.

Te Wychen wilde de 18 jarige v. Z. op musschen gaan schieten. Door onvoorzichtigheid stiet hij met het geladen geweer tegen een tafel; waardoor het schot afging en hem zoo ernstig in het lichaam trof, dat hij enkele uren later aan de gevolgen is overleden.

Ongelukken.

De negenjarige Thijssen, uit Meijel (L.), die dezer dagen met het linkerbeen met een dorschmachine in aanraking kwam, is overleden in het hospitaal te Venlo Het been was geamputeerd.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 15 *Maart* 1913.

— Door de slagers P. Buddemeijer en de Wed. Toirkens is een paaschkoe aangekocht voor 300 gld. Het beest weegt naar schatting schoon aan den haak 700 pond.

't Is gemest door den landbouwer C. v. d. Boer te Kasteren, (Liempde).

— Vrijdagavond werd de voerman v. d. Sloot uit Onrooi door een, tot nog toe onbekend gebleven automobiel op den Eindhovenscheweg aangereden waardoor aan de kar belangrijke schade werd aangebracht.

Ook een partij eieren welke v. d. S. geladen had, gingen stuk.

De heeren der automobiel trokken zich nergens iets van aan, en reden weg.

De politie stelt een onderzoek in.

— De persoon, die verleden week bij smidje vau Rooij een fiets leende en niet terugbracht, is in Heivel door de politie opgepikt.

Sinjeur had na dien tijd nog een viertal rijwielen op de zelfde manier op den kop getikt.

— *Boxtelsche R. K. Esperanto club.* Algemeene vergadering op Zondag 16 Maart a.s. ten 6 uur precies, in Hôtel Merks.

AGENDA

1. Opening.
2. Notulen.
3. Verkiezing lid Bondsbestuur N. K.
4. Id. id. Commissie Esp. Kath. dagen.
5. Id. Afgevaardigde jaarvergadering N. K.
6. Behandeling beschrijvingsbrief jaarvergadering.
7. Mededeelingen.
8. Rondvraag.

H. Raupp.
Secr.

— In de buurtschap Langenberg, gem. Boxtel bestond sinds lang, een minder goede verstandhouding tusschen enkele bewoners.

Toen gisterenmiddag zekere V. van zijn werk op de fiets huiswaarts keerde, werd hij door zijn buurman T., die gewapend was met een riek staande gehouden.

Meteen stak T. de riek in de borst van V.

Doordat V. zooveel mogelijk de steek ontweek drong de riek niet verder door dan de kleeren.

Daarna poogde T. voor de tweede maal een aanval op V. waarbij V. een wond opliep aan den linkerarm.

Tevens werd V 's rijwiel onbruikbaar gemaakt. Van een en ander is aangifte gedaan bij de politie.

Let wel!

22 Maart: ter visielegging en verkrijgbaarstelling der voorloopige kiezerslijst en bijbehoorende werken.

23 Maart tot en met 15 April gelegenheid tot reclame.

Tot 21 April ter visielegging en verkrijgbaarstelling der reclames.

Vóór 15 Mei: definitieve vaststelling der kiezerslijst.

Tilburg. Deze week werd de Korvelsche weg in rep en roer gebracht door de alom heerschende inbrekersvrees. Een der heeren van A. kwam snachts omstreeks 2 uur thuis van een vergadering te Oisterwijk, toen hij van uit zijn kamer, twee mannen bezig zag aan de poort der fabriek. De personen werkten met electrische lantaarns en trachtten de klink van de poort te openen. De heer van A. ging naar buiten en jaagde z'n hond op tegen de genoemde personen, die op hunne beurt reeds waren heengegaan. Toen deze den heer van A. in de verte zagen aankomen geloopen, meenden zij in hem een inbreker te zien en verscholen zich daarom in de duisternis. De heer van A. die van zijn kant stellig meende, hier met een paar gevaarlijke personen te doen te hebben, vertrouwde het zaakje niet verder, toen hij hen in den donkeren nacht zag verdwijnen, maakte rechtsomkeer en begon zoo hard als hij kon te roepen, waardoor de geheele buurt wakker werd en in nachttoilet op straat liep. In een kort oogenblik was de geheele straat in rep en roer en wilde men de twee inbrekers te lijf.

Doch zoover kwam het niet, want de twee verdachte personen ontpopten zich ten slotte in twee politieagenten, die op hun nachtelijke route zijnde, slechts uit voorzichtigheid eens aan de poort geprobeerd hadden of deze ook gesloten was. Dit gaf voor de buurtbewoners een heele oplichting en gerustgesteld gingen zij weer naar huis en naar bed. Hgz.

— Door onbekende oorzaak ontstond Vrijdagavond te circa half zeven, brand in de limonade- en spuitwaterfabriek van den heer Leo Hoeben alhier. Ofschoon de brandweer spoedig ter plaatse was, richtte het vuur toch vrij aanzienlijke schade aan en bleef van het gebouw niet veel meer dan de muren overeind. Het optreden der brandweer wist echter te voorkomen, dat de aangrenzende woningen schade leden.

's Bosch. De sedert vijf weken vermiste violist van het Stedelijk Orkest te 's Bosch, de heer C. Kroes, is Vrijdag uit de Dieze, nabij Engelen, opgevischt, Het lijk was, wegens vergevorderde ontbinding, slechts aan de kleeren te herkennen.

Het orkest verliest in den overledene een uitstekend musicus van goed gedrag.

Geestesoverspanning, waaraan de ongelukkige in den laatsten tijd lijdende was, schijnt de oorzaak van dezen treurigen dood. Msb.

Veldhoven. In den nacht van Woensdag op Donderdag is ons dorp getuige geweest van een tooneel zeer treurig en meelijwekkend.

Even voor middernacht brak brand uit een blok woningen, bewoond door 3 gezinnen met 18 jeugdige kinderen, en gelegen op 't Kerkplein.

De 17-jarige zoon van den schoenmaker Vera werd door een benauwende lucht gewekt. Toen hij opzag bleek er brand te zijn uitgebroken. Onverwijld pakte hij zijn 9-jarig broertje onder den arm en zette het op de trap, om 't naar beneden te laten vluchten. 't Kind liep echter van angst voor de laaiende vuurzee weer naar zijn bed terug. Doch zonder te aarzelen haalt de andere broer hem door de vlammen naar beneden. Beide liepen ernstige brandwonden op.

Helaas, nog een 6 jarig knaapje lag boven in 't brandende huis. En wat de 17-jarige jongen ook beproefde, redding bleek onmogelijk, zelfs met ladders kon men de kamer niet meer bereiken en 't jongetje moest omkomen.

In enkele oogenblikken was 't heele blok een prooi der vlammen, ook de woning van den caféhouder Verhagen.

Het heele dorp is diep onder den indruk der zware ramp, die vooral de familie V. getroffen heeft.

De moeder is buiten zich zelf van smart.

Een bijzonder woord van hulde komt, behalve natuurlijk aan den 17-jarigen held, toe aan den W.Eerw. Heer kapelaan van Veldhoven voor zijn kranig optreden bij het reddingswerk.

Bergen-op-Zoom. De slagers G. en V. van hier waren, zoo meldt de Av. St., er op uit gegaan om vee te koopen. Op de terugkomst gingen zij aan onder Wouw in de Roskam, waar zij hun fietsen buiten de deur plaatsten en binnen gingen.

Het was ongeveer half zeven en het werd tijd licht aan te steken, hetgeen geschiedde.

Terwijl de beide slagers mee in den stal gingen om naar een beest te zien, heeft de een of ander liefhebber van rijwielsport de fiets van slager G. op den kop getikt en is er mee van door gegaan.

Hij had niet het beste deel gekozen! Want G. had zijn rijwiel al geruimen tijd, zoodat het nieuwe er al lang af was; terwijl dat van V. zoo goed als nieuw is. Dit laatste heeft hij laten staan.

De gestolen fiets kan een waarde hebben van 30 à 40 gulden.

Men zoekt den dader.

Kerknieuws.

Congregatie van Missie-zusters.

Men meldt aan de Msb.

Met toestemming van Z. H. den Paus, is te Boerdonk-Erp (N.-Br.) een nieuwe Congregatie van Missiezusters opgericht, genaamd: „Missiezusters van den H. Antonius van Padua". Deze gunst door Z.Em. kardinaal Van Rossum verkregen, zal alle vrienden der Missie verheugen wijl het een (Hollandsche) Congregatie is, waarin de bezwaren veel minder zijn dan in een vreemde, met vreemde taal, levenswijze enz. Reeds zijn 6 postulanten ingetreden.

Gemengd Nieuws.

Hondjes in den mof.

Dames zijn vindingrijk, schrijft de „Nederl." In het Mauritshuis worden geen honden toegelaten. Zorgvuldig blijven deze huisdieren uit dezen tempel der schilderkunst geweerd. Lastig is het echter, als je er een kijkje wilt nemen en je hebt toch zoo'n viervoeter bij je.

Maar gelukkig is tegenwoordig in de mode: met kleine, zeer kleine hondjes langs de straat te flaneeren en daarbij groote moffen aan de hand te houden. En waar het nu o zoo logisch is, dat een kleine hond in een groote mof verborgen kan worden, en op deze wijze aan het oog des portiers kan worden onttrokken, daar kunnen dames, die het Mauritshuis willen zien en toch niet willen scheiden van hun lieveling, op deze wijze zich toegang verschaffen.

Wij hebben zelf gezien, dat het mogelijk is en goed gaat!

Rechtszaken.

Het Gerechtshof te 's Bosch deed Woensdag uitspraak in zake:

F. P. S., 26 j., zonder beroep te Tilburg, met vernietiging van twee vonnissen der rechtbank van Breda wegens wederspannigheid eenig letsel tengevolge hebbende, veroordeeld tot vijf maanden gevangenisstraf.

A. J. S, 37 jaar, herbergier te Ginneken, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda wegens wederspannigheid eenig letsel tengevolge hebbende, tot één maand gevangenisstraf.

M. K., 31 jaar, landbouwer te Moergestel, (gedetineerd) met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's Bosch, zulks voor wat de straf betreft, wegens wederspannigheid eenig letsel tengevolge hebbende, tot vijf maanden gevangenisstraf met imputatie van het voorarrest en met bevel tot zijne gevangenhouding.

A. K., 42 jaar, arbeider te Echt, met bevestiging van een vonnis der rechtbank van Roermond, van diefstal vrijgesproken.

H. M. v. H., 22 jaar, arbeider te Mierlo, (défaillant) met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Roermond, wegens poging tot het opzettelijk en wederrechtelijk dooden van een dier dat aan een ander toebehoort (in casu aan een onbezoldigd rijksveldwachter, die beklaagde op jachtdelict had betrapt en zijn politiehond beklaagde liet achtervolgen), tot acht dagen gevangenisstraf, terwijl de civiele partij diens vordering tot schadevergoeding werd ontzegd.

Donderdag werd voor de arrondissementsrechtbank te 's Bosch behandeld de volgende zaak tegen:

H. v. S., 26 jaar, huisvrouw van A. v. d. V., te Woensel (gedetineerd), beklaagd van 't misdrijf van art. 251*bis*, door haar gepleegd op verschillende tijdstippen in 1911 en 1912.

Eisch 3 jaar gevangenisstraf met aftrek van preventief.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 11 Maart 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

A. W. te Kuik, beklaagd van verduistering, vrijgesproken; Ja. K. en A. R. te Afferden, diefstal en heling, veroordeeld de 1e tot f 5 boete of 10 d. h. en de 2e tot 8 d. gev.; J. W. T. en K. D. te Besoyen, wederspannigheid, de 1e f 8 of 16 d. h. en de 2e 14 d. gev.; M. v. L., zwervende, mishandeling, 6 m. gev.; G. P., G. N. en L. v. d. P. te Dussen, vernieling, allen vrij; A. M. B. te Dieden, mish., f 30 of 60 d. h.; P. B. te Sprang, alsvoor, f 15 of 30 d. h.; A. C. te Oss, wedersp. f 8 of 16 d. h.; W. F. te Oss, alsvoor, f 12 of 24 d. h.; M. J. H. te Oss, eenv. beleed. ambtenaar in functie, f 10 of 20 d. h.; A. V. te Oploo, mish. 1 jaar tuchtschool; J. v. d. H. te Geffen, jachtovertreding, appèl Kant. Oss, vonnis vernietigd, vrij.

Uitspraken der arrondissement rechtbank van 13 Maart.

J. v. O., Woensel, vernieling, f 5 sub. 10 d. h. — Ma. v. E. hsv. F. S., Best, niet voldoen aan ambtsbevel, f 40 sub. 60 d. h. — W. v. W., Helvoirt, jachtdelict, appel Kanton 's Bosch vonnis verniet. f 10 sub. 4 d. h. — M. de K. Rosmalen, jachtdelict, appel Kanton 's Bosch vonnis vern. f 20 sub. 8 d. h. — C. v. B., 's Bosch wedersp. lich. l. ten gevolge hebbend. 3 mnd. gev. str. — J. A. D., 's Bosch wedersp. lich. l. tengevolge hebbend. 6 mnd. gev. str.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Schijndel.

van 1—14 Maart 1913.

Geboren: Maria Johanna Antonia d. van C. J. P. Geerkens en W. J. M. Jansen, Dorp, — Josina, d. van H. de Wit en J. van Liempd, Hoeves.

Overleden: Johanna van Kaathoven, oud 24 j., d. van nu wijlen Henr. van Kaathoven en Franciscus Hanegraaf. — Johannes Kluitmans, oud 15 dagen, z. van Gerardus Adrianus Kluitmans en Johanna van de Ven. — Hendrikus Vorstenbosch, oud 4 maanden, z. van Antonius Vorstenbosch en Johanna Ooms — Hendrikus van den Bersselaar, oud 79 jaren, wed. van H. Heesakkers, z. van nu wijlen Jan van den Bersselaar en Jacomijne Habraken. — Mathijs Verhagen, oud 83 jaren, z. van nu wijlen Gijsbert Verhagen en Anna Marie v. d. Heijden.

Levenloos aangegevene: 1.

Gemeente Berkel c.a.

Van 7—15 Maart.

Geboren: Josephus J., z. van J. van Esch en A. M. v. Rijswijk.

Overleden: A. C. Verhoeven echtgenoote van C. Denissen, oud 59 jaar.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,54 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 14 Maart f 1.40 à f 1.50 per K.G.

Op 14 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.56, f 1.70 per K.G.
N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 14 Maart Hoogste prijs f 1.46 Laagste f 1.36 Middel f 1.45. Aanvoer 8860 K.G.

MAASTRICHT, 14 Maart. Botermijn. Aanvoer 47150 K.G. Hoogste prijs 1.54, middelste f 1.47, laagste f 1.43 per K.G.

's-Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 14 Maart Aanvoer 53786 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.50 tot f —.5

Gegarandeerd versche inl. eendeneieren van f 5.

Gegarandeerd versche inl. kalkoeneieren van f 4.75 alles per 100 stuks.

ADVERTENTIEN.

Met Mei gevr. in Den Haag voor kl. deftig gezin eene

R. K. KEUKENMEID

en eene **TWEEDE MEID**, zeer goed kunnende naaien, mazen en fijn linnen stoppen, v. g. g. v.

Br. fr. letter H 491 Adv.-Bur. D. Y. ALTA, Den Haag.

Aanbesteding.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel, zullen op **Dinsdag den 18 Maart 1913, om tien uur voormiddag**, ten Raadhuize, in het openbaar

aanbesteden:

Het leveren van ongeveer 175 kubieke Meter zuiver akkerzand en het vervoeren van 85000 klinkers van de losplaats SS. naar de zijwegen bij de Kloosterstraat.

De voorwaarden der besteding liggen ter inzage op de gemeente secretarie en zijn aldaar kosteloos verkrijgbaar.

Biljetten op zegel moeten zijn ingeleverd ten Raadhuize, vóór **tien uur** op den dag der aanbesteding.

BOXTEL, 14 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verkooping van

Eikeboomen

De Gemeente Schijndel zal bij inschrijving

VERKOOPEN:

Een koop (80 stuks) in het Wijboschbroek in de Oude Zeilkampjes.

Een koop (19 stuks) langs den grintweg nabij de spoorweghalte Eerde.

Betaaldag voor **15 April 1913**; ruiming voor **15 Juni 1913**.

Inlichtingen te bekomen bij H. van Heeswijk, pootmeester.

Inschrijvingsbiljetten in te zenden aan den Burgemeester **vóór 29 Maart 1913**.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

krachtens art. 1228 B. W.

Provisioneel ten huize van H. Verberne **op Dinsdag 18 Maart 1913**. **Finaal** ten huize van Jan Thijssen **op Dinsdag 1 April 1913** telkens ten **4 uur n.m.**

Een goed onderhouden **Burgerwoonhuis**, met Stal, Erf en Tuin te Boxtel in de Rechtstraat, Sectie K Nos. 359 en 843, samen groot 2.70 Aren.

Te aanvaarden 1 Juni 1913 mits na betaling.

Grondlasten vanaf 1 Januari 1913.

Betaling 1 Juli 1913

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal **bij inschrijving** verkoopen:

Op **Donderdag 27 Maart 1913** ten **3½ uur n.m.**

Voor de Fam. v. Boeckel v. Rumpt.

336 Zware Eikeboomen

staande *te Liempde* in Veldersbosch.

Aanwijzing geschiedt door Frans v. Lith, tuinman op Velder.

De verkooping geschiedt in **3 koopen** en in **Massa.**

Betaling (zonder onraad) **vóór het vellen** uiterlijk 1 September 1913.

De boomen moeten worden omgehakt. Zij kunnen ter plaatse geblekt worden.

Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren ten kantore van voornoemden Notaris.

Opening der biljetten **op 27 Maart 1913 ten 3½ uur n.m.** ten kantore alsvoor.

Dr. Hoek's-Vereeniging te Boxtel.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering te houden Zondag 6 April a.s. 's avonds om 7 uur.

AGENDA:

Verslag werkzaamheden en verantwoording der inkomsten en uitgaven over het afgeloopen jaar en begrooting komende jaar.

Ingevolge art. 6 sub. 2 der staten en art. 7 Huish. Reglement verkiezing van één Bestuurslid. Aftreden volgens rooster Jhr. Hubert van Rijckevorsel van Kessel.

In de Bestuursvergadering dato 13 Maart is genoemde Heer wederom candidaat gesteld.

Men zij er op attent gemaakt, dat ingevolge art. 8 Huish. Reglement 30 leden-begunstigers te zamen het recht hebben eveneens candidaten te stellen en dat eventueele candidatenlijsten geteekend door 30 leden-begunstigers **uiterlijk Zaterdag 22 Maart** moeten worden ingeleverd bij den 1en Secretaris.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT
Geeft weldadige verkwikking

THE WHITE BIOSCOPE

Programma van Zondag 16 Maart.

1. **DE RIVIERA**
Prachtvolle gekleurde natuuropname.
2. **Schoenmaker houd je bij de leest**
Komisch.
3. **De twaalfde gezworene**
Drama.
4. **Een duel op leven en dood**
Komisch, Max.

De club der chique lui
Groote politie scene, 900 M.

6. **Penard als tandarts**
komisch.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

EXTRA NUMMER. Het duiken en dreggen naar de lijkjes der verongelukte kinderen te Amsterdam.

Leden der R. K. Kiesvereeniging te Boxtel.

Waarom verwierf de heer **Mr. P. M. Arts** bij de voorloopige candidaatstelling in de R. K. Kiesvereeniging **verreweg** het grootste aantal stemmen en werden j.l. Zondag op dezen Candidaat, waarvoor **bijna niet** is gewerkt, 356 stemmen uitgebracht??

Omdat **Mr. P. M. Arts** bekend is als een bekwaam **rechtsgeleerde**, volkomen op de hoogte met de **Provinciale Wetgeving** die beter dan iemand, die door een groote zaak gebonden is, de belangen van het district kan behartigen.

Omdat **Mr. P. M. Arts** nimmer voor een afzonderlijke tak van Industrie en Handel bevooroordeeld kan zijn, doch als **onafhankelijk** man aller belangen kan voorstaan.

Omdat **Mr. P. M. Arts** is een groot voorstander van de **Katholieke Sociale Actie** en bevorderaar van de voornaamste vereenigingen, die het zedelijk en stoffelijk belang van Tilburg en omstreken beoogen.

Mr. ARTS is: 2e Voorzitter der **R. K. Openbare leeszaal** te Tilburg.
2e Voorzitter van **Tilburg Vooruit.**
Bestuurslid en lid der **Handelsvereeniging** en de **Hanze.**

Kiest daarom eenparig op den zoon van het eminente Kamerlid van Tilburg

Mr. P. M. ARTS,
Secretaris van den Voogdijraad,
2e Voorzitter van de pl. Commissie voor Ongevallengeschillen,

daarmede zult gij bevorderen de verkiezing van een in de kracht van zijn leven (32 jaar) zijnd bekwaam, ontwikkeld R. K. Statenlid. *Vele Kiezers uit Boxtel.*

KIEZERS VAN BOXTEL.

Stemt a. s. Zondag op den Heer

RUDOLF DIEPEN.

Hij is onafhankelijk en zoekt geen betrekkingen meer. Hij is een man uit het zakenleven, die men in de Staten het best gebruiken kan.

Hij draagt de arbeiders immer een goed hart toe en behoeft daarom in verkiezingsdagen niet extra om hunne gunst te bedelen. Hij zal als flink katholiek Statenlid, getrouw aan zijne familietraditie, Stad en District waardig vertegenwoordigen.

VELE KIEZERS.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

Alle soorten METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

MAGAZIJN „DE ZON"

Boxtel **Breukelen**

Voor de a.s. Schoonmaak Groote Keuze in:

Vitrages
Afgepaste Gordijnen
Ondergordijntjes
Koperen Roeden
Koperen, Beenen } Ringen

Karpetten
Bijpassende Kleedjes
Vloerzeilen
Wollen Loopers
Cocos Loopers
Cocos Matten

Veeren Bedden
Kapok Bedden
Vlokken Bedden
Zeegras Matrassen
Kapok Matrassen
Springveeren Matrassen
Spiraaldraad Matrassen

Houten en IJzeren Ledikanten, Kinderledikanten en Wiegen.

WOLLEN en KATOENEN TAFELKLEEDEN.

Tafelzeil, Schoorsteenzeil en Looperzeil.

Een prachtige collectie in:

Heeren-Petten, Overhemden, Dassen, Boorden en Manchetten

Nieuwe Japonstoffen, Nieuwe Drils en Vichy's.

Chineesche Matten, afgepast en per El, in Groote Verscheidenheid.

Heeren- en Kinderstroohoeden in diverse soorten en prijzen.

Aanbevelend, HENRI LUIJCX.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens

Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudeltjke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Geen Witkalk meer, maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,

Molenpad, Boxtel.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

BOXTEL.

Rechterstraat,

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

met van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Koopt geen breukband

roch breukverband-apparaat aan zeer hoogen prijs, waarmede Uwe breuk **niet** genezen zal. Hecht dus geen geloof aan aanbiedingen waarvan het nut hier te lande niet bewezen is. Indien U mijn advies over breukbehandeling en genezing, zonder verplichting of kosten wenscht te ontvangen, schrijft mij dan en

IK ZEND HET U GRATIS

met vele waardevolle raadgevingen, hoe of U zich **zelf** van Uwe breuk genezen kunt. Ik boek succes waar anderen falen. Over **1200 door een notaris gecontroleerde dankbetuigingen** van genezenen staven mijne beweringen. Verzuimt niet, omreden een breuk altijd gevaarlijk is, mij p. o. te laten weten waar of U de breuk hebt. Uw eigen belang en gezondheid gaan daarmee gepaard. Schrijf heden nog aan

Dr. REIMANNS, Maastricht No. 33.

Borstlijders! Zijn de genezingen door de Abdijsiroop blijvend?

Wanneer gij door de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, van Uwe borstziekte genezen zijt, kunt ge zeggen: „Eens genezen, blijft genezen". Dit is een groot voordeel dat de Abdijsiroop boven alle andere middelen heeft. Er is geen enkel middel, dat zoo werkzaam is als de Abdijsiroop en ook geen enkel middel dat de zieke plekken in de ademhalingsorganen zoo goed weet aan te pakken en grondig te genezen. Ziehier een bewijs van een 84-jarig man

8 Juni 1908 *verklaarde ons de 80-jarige heer P. Hes, concierge van het museum van Oudheden te Edam:*

„Gedurende 16 jaren had ik last van eene borstziekte, die mij het doen mijmer werkzaamheden zeer lastig maakte. Ik hoestte en kuchtte immer, de slijm zat mij zeer vast op de borst en ik kon ze met geen enkel middel loskrijgen. Vooral 's avonds als ik naar bed ging, hoestte ik veel en 's morgens bij het opstaan had ik het erg te verduren van den morgenhoest. Toen niets hielp probeerde ik de Abdijsiroop. Eén flacon Abdijsiroop heeft mij 80-jarige, verlost van een kwaal, waaraan ik 16 jaar leed".

De heer P. HES, (volgens portret)

4 jaar later schrijft ons de heer Hes: „Tot mijn blijdschap kan ik U verklaren, dat mijne genezing door de Abdijsiroop een blijvende is geweest. Nooit heb ik sindsdien meer eenige last van de borst gehad en ben voortdurend goed gezond gebleven". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

is altijd onschadelijk en schaadt zelfs aan het zwaktegestel niet. De Abdijsiroop geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kinkhoest en alle borst- long- en keelaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. van VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 22. Zaterdag 15 Maart 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

X.

22 September.

Marseille is de eerste handelshaven van Frankrijk, 't is een wereldhaven evenals Southampton. Op Southampton ligt ondanks de druk' te een stempel van kalmte, hier echter is alles meer levendig. Hier ziet men direct iets van den luchtigen Franschen geest, een ander ras met andere opvattingen.

Een bonte mengeling van natievlaggen is hier waar te nemen. Naast den stuggen Brit, de stoere Duitschers, komen hier Oostenrijkers Spanjaarden, Italianen, Negers en Chineezen, Russen en Japanners. Ook hier in deze haven vindt men machtige bewijzen, dat ook de Franschen energie en durf bezitten. Men krijgt bij de groote handelsinrichtingen en havenwerken niet tegelijkertijd den indruk van Frankrijks geduchte macht ter zee. In Engeland voelen wij direct Engelands macht en schijnt de handel onafscheidelijk aan de vloot verbonden. Hier bemerkt men zoo iets niet.

De naam Marseille (Massilia) brengt men in een legende terug tot Maria Magdalena, de boetvaardige zondares. Ik heb er echter niets over kunnen vinden. In 600 voor Chr. is Marseille reeds een Grieksche stad, later speelde de stad een rol in den strijd tusschen Cesar en Pompeus.

De stad werd afwisselend door de Lombarden, de Saksers, de Saracenen (346) en Noormannen (860) geplunderd en vernield, zoo gaat het door tot in de nieuwere geschiedenis, waarvan ik de verdere bijzonderheden maar niet zal nagaan.

Bij Kaap Piriede stappen wij in een paarden-tram, die er niet al te frisch uitziet, dat is echter ook minder, want wij komen voor slechts 5 centen bij de hoofdstraten der stad. Wij kiezen de rue de la République, wij wandelen deze straat geheel door en draaien af naar de „oude haven", waar een keur van schepen ligt.

Visschersschuiten, motorbootjes, jachten, stoombooten en vooral veel zeilschepen, die van hier uit uitsluitend de Middellandsche zee bevaren. 't Is hier een drukte van belang, karren, trams rijtuigen en voetgangers, alles dooreen, maken het noodig goed uittezien. Van hier uit gaan wij naar de Connebière, de grootste en voornaamste straat van Marseille. Prachtige winkels en café's als paleizen maken het hier de moeite waard een tijd lang rond te wandelen. 't Is hier de vereenigingsplaats van alle standen, voor den rijken handelsman, den edelman, den ambtenaar, den arbeider, zoowel als voor de dames van slecht allooi, die zich met pastel-geteekende gezichten zich ter bezichtiging stellen. Een prachtige verzamelplaats der verschillende bevolkingstypen. Hier toont men u dat er geld is, dat men met geld kan smijten, en dat daarnaast een pijnlijke armoede is die valt, diep valt om nooit meer op te staan..... Gij voelt hier de weelde en denkt men na dan is zij, zooals zij zich hier op straat vertoont, één met zedelijk verval.

Een groot deel der wandelaars, natuurlijk het over-groot deel, komt hier om de prachtige winkels. Nooit zag ik zulke rijke uitstallingen van goud en zilverwerk, van paarlen en juweelen. Wij zagen er massa's oorknoppen van 10000 en 30000 francs, paarlen van 40000 en 50000 !

Van deze weelde kwamen wij toevallig in de armenwijken... Smalle straatjes met zware, gladde keien, in het midden een kanaaltje voor afvoer van water en vuil. Men waarschuwt telkens tegen de onveiligheid te Marseille, doch niemand in deze lugubre buurt vielmijn vrouw of mij lastig. De half gekleede kinderen namen niet eens notitie van ons. Kom nu eens als vreemdeling in de voornaamste straat van Rotterdam of Amsterdam ?

De vrouwtjes bleven aan hun tobbe en zwoegden verder den moei zamen dag in druk gesticuleerend tong-ratelend, zooals alle echte buurvrouwen uit de volksklasse in Holland ! Wat ik ook in deze buurten zag, in den grond is alles zooals bij ons !

Armoede en leed zij zijn op alle plaatsen der aarde gelijk ; de verleiding, de weelde, de goede zeden en de kwade, zij groeien overal op den zelfden bodem, hebben overal hetzelfde teeken.

De stad van luchtigheid en licht lieten wij thans liggen ons trok op 't oogenblik meer de heuvel, waarop de „Notre Dame de la Garde" troont. De tram bracht ons aan den voet van den berg, waar een vierkant gebouw, door een ronden koepel gedekt, toegang geeft tot de lift. De lust van mijn vrouw om die steilte op te moeten, verdween plotseling, ook ik voelde mij een oogenblik huiverig. Lang er over naden ken ging niet, en plotseling stonden wij in den bak, die als een klein lief kamertje ingericht was. Een schok, en zacht gleden wij langs den berg naar boven. Wat een heerlijk gezicht-! Marseille ontplooide zich voor ons als een kleine teekening. 't Gevoel is niet te beschrijven, als men plotseling de groote stad aan de voeten ziet, in kleine huizen-vakjes verdeeld, wit, rood, met groene plekjes daar tusschen en dunne zilverdraden van water daar doorheen, alles in een breeden gordel van weide en geboomte gesloten. Daar langs de kust spoelt de zee, in schitterend blauw en wit het landschap omlijstend.

De lift stopt aan de trappen van de „Notre Dame", waarna ons nog een aardige trappen-hoogte overblijft. De kerk is niet zeer groot, de toren is slechts pm. 60 meter, waarboven het groote Lieve Vrouwe beeld van 9 meter troont.

Bij den ingang der kerk zitten een paar zusters geheel in 't wit in een soort kraampje, waar medaljes, beeldjes en gezichtskaarten van Marseille te koop zijn ; doch alles peperduur ! Beneden in de kerk is een crypte gebouwd. Daar boven is de hoofdkapel, beziens waardig door de mozaiktafereelen, doch vooral door de duizenden ex-voto's die tot hoog tegen de muren hangen. Zij getuigen daar in allerlei vormen in allerlei schilderijen, in verschillende talen en korte verhalen. Een groot deel betreft schipbreuk en wondere redding. En bij aandachtige beschouwing van de korte woorden der ex-voto's komt huivering over den lezer, die bij elk woord, in welke taal ook gegrift, den storm hoort bulderen, het dreigend leed tot een vreeselijke ramp voelt aangroeien... en daarna, toch den zonne-lach der redding gloren ziet. Al is de Marseillaan niet godsdienstig, toch is de „Notre Dame" zijn kerk, hij voelt veel voor dezen tempel, die daar hoog op de rots staat, de zee, de verraderlijke, geheel overziende.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

Mien Feeders schrok, toen ze hem zag aankomen. Ze kende zijn gang en zijn manier van doen zoo precies, dat ze dadelijk begreep, dat hij teveel gedronken had. Dronken was hij wel niet, hij liep nog recht, maar hij was nu in die half-gemoedelijke, half-sarrende stemming, waar ze juist zoo bang voor was. Even keek ze nog rond, of ze niet in een zijstraat ontsnappen kon. Maar hij had haar al gezien. Ze zag hem glimlachen en liep dus gewoon door, als had ze geen erg in hem, alleen wat meer naar het midden der straat. Maar toen ze dichtbij was, zag ze hem recht op haar aan stappen. En ze hield zich verschrikt, toen hij plotseling uitviel : „Zoo, Mien, wil je me niet zien ?"

Hij stond vlak voor haar, een spotachtigen grijns om zijn lippen.

Ze keek hem even aan, wendde dan dadelijk het gelaat af, terwijl ze zei : „Niet zien, Arie ? Ik zag je ook werkelijk niet".

Hij vertrok zijn gezicht nog grijnzender.

„Neen, dat zal wel", zei hij.

„Werkelijk niet", herhaalde ze.

„Zoo ?... Nou... Ga je mee wat drinken ?"

„Mee wat drinken ?"

„Ja, daar bij Griseels".

En hij keerde zich om en wees in de richting van een klein café.

Ze schudde het hoofd.

„Neen, ik kan nou niet".

Hij grijnslachte weer.

„Niet kunnen ! Zeg maar dat je niet wilt".

Ze haalde even de schouders op.

„Niet willen ? Waarom zou 'k niet willen ?"

„Weet ik net ?" hernam hij. „Maar je wilt immers nooit meer met me mee gaan. Waarom niet ?"

Ze haalde weer de schouders op, wist niet wat te zeggen.

„Och !" kwam ze.

„Nou, zeg het maar, drong hij. „Ik weet immers wel dat je niks meer van me weten wilt".

Hij keek haar scherp aan, als verwachtte hij een antwoord.

„Nou is het zoo, of niet ?" vroeg hij weer.

Opnieuw trok ze de schouders op, stak hem de hand toe.

„Nou, dag Arie ; ik moet naar huis".

Hij glimlachte.

„Neen, waarachtig niet", zei hij. „Als je dan nog wel van me weten wilt, dan zal je nou ook meegaan".

Ze keek hem even aan. Vaster besloten knepen zich een oogenblik haar lippen samen.

„Neen", zei ze dan.

„Niet ? Waarom niet ?" vroeg hij.

„Omdat 'k niet wil".

„Omdat 'k niet wil", herhaalde hij, grijnslachend. „Omdat 'k je te min ben, hè, zeg het maar omdat..."

Zijn drift steeg. Zij zag het en wilde langs hem verder stappen. Maar hij trad haar in den weg.

„Omdat je met dien slampamper gaat", viel hij uit „dien..."

Ze duwde hem opzij en stapte door.

„Ja, ja, ik weet het wel", schreeuwde hij. „Maar 'k zal je vinden... 'k zal..."

Wat hij verder zei, hoorde ze niet meer. Haastig schoof ze tusschen de menschen door, blij, dat het nog zoo goed afgeloopen was.

Haar moeder keek haar wat verwonderd aan toen ze thuis kwam. Ze deed zoo geagiteerd.

„Is er wat, Mien ?" vroeg ze.

„Och", kwam Mien, „Arie natuurlijk weer".

Haar moeder richtte zich op in haar stoel, keek haar uitvorschender aan.

„Was hij dronken ?" vroeg ze.

„Nou, dronken", meende Mien, „dat nou niet. Maar hij had wel wat op".

„Zei hij wat ?" vroeg haar moeder verder.

„Hij hield mij aan", vertelde Mien.

„Hield hij je aan ? En..."

„Nou, hij was natuurlijk nijdig, dat 'k niet met hem mee wou gaan".

Haar moeder schudde bedenkelijk het hoofd.

„Je kunt toch wat een last hebben van zoo'n kerel", zei ze.

„Och", meende Mien, „'t ging nogal".

Toen er 's avonds gebeld werd, moest Mien ineens weer aan Arie denken. En luisterde angstvallig, toen ze haar moeder de deur hoorde opensluiten.

„Wat was er ?" vroeg ze, toen haar moeder in de kamer terugkwam.

„Er was niemand", zei die, „maar in de gang lag dit briefje Zeker van Arie".

Mien nam het aan.

„Dat is van Arie, ja", zei ze het inkijkend.

Dan las ze de enkele regels vluchtig door.

„Hij zal er een eind aan maken", vertelde ze aan haar moeder, die naast haar stond en over haar schouder heen het briefje inkeek, „voor goed een eind, dat geen van ons drieën er iets meer van oververtellen zal".

„Van ons drieën ?" vroeg haar moeder verwonderd.

„Och ja, hij meent..."

„O..." kwam haar moeder.

„Daar had hij 't vanmiddag ook over", verklaarde Mien. „Dien slampamper noemde hij hem".

„Hij is natuurlijk weer dronken" meende haar moeder, zitten gaand, „'t zal wel zoo'n vaart niet loopen".

Mien lachte.

„Wel neen, natuurlijk niet. Als hij dronken is heeft hij altijd zoo iets.

Toch schrok ze, toen er een half uur later weer gebeld werd. Maar ze zei niets toen haar moeder haar onwillekeurig even aankeek, voor ze de kamer uitging.

„Zeker Arie weer", meende haar moeder, terugkeerende. „Er was niemand. Wat een flauwe kerel toch".

Toen er even later weer gebeld werd, stond Mien op.

„Laat mij maar even gaan kijken", zei ze „'t Zal wel weer een belletje van Arie zijn".

Maar haar moeder had haar al vastgegrepen en trok haar terug.

„Neen, ga jij nou maar niet", zeize. „Je kunt nooit weten".

Dan liep ze zelf haastig de gang door.

„Alweer Arie, zeker", zei ze, even later terugkomend.

Na een minuut of wat werd er weer gebeld.

„Laat ons maar stil blijven zitten", zei Mien, „'t zal Arie wel weer wezen, en als 't een ander is, zal hij nog wel eens bellen".

Maar even later rinkelde de bel alweer en toen nog eens.

„'k Zal eens naar de voorkamer gaan, om te kijken", zei Mien opstaande.

„Dan ga 'k ook mee", verklaarde haar moeder.

Samen wachtten ze nu in de donkere voorkamer waar voor de ramen de gordijnen waren toegeschoven. Toen er opnieuw gebeld werd, wilde Mien tusschen de gordijnen door naar buiten kijken. Maar haar moeder duwde haar op zij, gluurde zelf door de kier.

„Zie je iemand, moeder ?" vroeg Mien.

„Op 't oogenblik niet. Maar 'k zal wachten tot er weer gebeld wordt", zei ze.

Toen het schelle geluid van de bel weer door het huis klonk, trad Mien's moeder snel van het raam terug.

„Hij is het hoor !" zei ze.

Dan wijzend naar de ramen, waarlangs een schim bewoog, vervolgde ze : „Kijk maar, daar gaat hij heen".

„Wat een mispunt van een vent, barstte Mien uit, „met z'n kwajongensachtig deurtje-bellen. We moesten hem een emmer water over zijn hoofd gooien".

„Neen, neen", kwam haar moeder verschrikt. „Niets doen. Laten we liever weer naar achteren gaan. 'k Zal eerst nog eens even kijken.

Ze gluurde weer tusschen de gordijnen door.

„Er is niemand", zei ze, teruggaand in de kamer, „laten we...."

Plotseling deinsde ze verschrikt achteruit. Een revolverschot knalde en een kogel scheen door de kamer te fluiten.

„Mien", riep ze.

„Neen, niks, moeder", zei ze. „Bent u niet geraakt ?"

„'t Had niet veel gescheeld", stamelde haar moeder.

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

16

„Luitenant Maubourg is beter en scherpzinniger dan gij", onderbrak Fred hem. „Zal Anna aan de verwijfeling worden prijsgegeven ? Anna, die we licht juist op dit oogenblik aan de voeten uws vaders ligt om den band bekend te maken, die u beiden verbindt ? Zal uw kind een vaderlooze wees heeten, u nooit met den vadernaam begroeten, nooit."

„Houd op, je tolkert mij ! Ik wil je gelooven, blindelings gelooven, dat je geen gevaar loopt bij het ontzettende spel... Geef mij uw gewaad. Maar Fred, Fred, als het gelukt, als ik in veiligheid ben en jij ook van de verantwoordelijkheid niets meer te vreezen zult hebben, dan wil ik je beloonen ; beloonen niet met goud — wat ware ellendig metaal in vergelijking met uw trouw ? — neen, met vergiffenis voor je grootmoeder, met onze liefde, onze vriend zult ge zijn, onze broeder !"

„Wilt ge mij beloonen, leer uw zoon een gebed voor mij en als Duitschlands bodem eenmaal van vijanden gezuiverd zal zijn, zal Anna een krans... Maar is het nu tijd voor zulke gedachten ?" onderbrak hij zich zelven op heftigen toon. „Dat zal alles wel gevonden worden. De hoofdzaak blijft, dat w j van rollen verwisselen. Gauw, ik hoor gedruisch... Overvalt men ons, dan is alles verloren".

Weinige oogenblikken later had de persoonsverwisseling plaats gehad. Zij had geen oogenblik langer moeten uitgesteld worden, want de middendeur werd geopend en luitenant Maubourg verscheen in de kamer.

„De vijftien minuten zijn verstreken", zeide hij, terwijl zijn blik vorschend over de beide jongelieden streek ; „het is tijd".

Fred boog het hoofd. „God zij mij genadig !" sprak hij op bijna onhoorbaren toon.

Maubourg zeeg bijna in elkander ; zijn oog viel op de schrijftafel ; — het daarop liggende samengevouwen blad papier droeg een kruis, het afgesproken teeken.

„Sergeant Bredeau !"

De geroepene, een nog jong man, die pas eenige dagen geleden naar Scharnrode was overgeplaatst, trad voor. Door de geopende deur zag men De la Croix aan de tafel zitten, waar hij ijverig bezig was met het doorlezen van papieren. Behendig had Maubourg hem met aangelegenheden, den dienst betreffende, belast, welke den eergierigen soldaat, als opvolger van den kommandant, in hooge mate moesten interesseeren.

„Gij zult de terechtstelling van den veroordeelde leiden, sergeant Bredeau", zei de officier in de Fransche taal. „Neem geschikte mannen en breng rapport uit, als alles voorbij is... alles !"

De sergeant salueerde. „De mannen staan in den tuin gereed", antwoordde hij ; „een Fransch soldaat mist ook bij fakkellicht zijn doel niet"

„Kom !" wendde hij zich tot Fred, die, met den hoed van schipper Frans diep op het voorhoofd gedrukt, den kraag van den rok tot over het benedengedeelte van het gelaat getrokken, buiten het bereik van het licht in een hoek stond. Tegelijkertijd opende de sergeant de achterdeur ; de daar geplaatste wacht trad, nu als eskorte dienend, aan beide zijden van den veroordeelde.

In naamlooze spanning volgde de blik van Maubourg iedere beweging der jongelieden. Hij zag, hoe de eene eene beweging maakte, als wilde hij den veroordeelde terugtrekken. Doch deze wendde slechts het hoofd om en fluisterde een woord, hetwelk den ander met lamheid scheen te slaan ; het woord, alleen voor het oor van Frans verstaanbaar : „Anna".

Bijna in elkander zakkend, hield de achterblijvende zich aan de leuning van een stoel vast. Tot hem wendde zich Maubourg; hij sprak Duitsch, maar ter wille van de gelaten klonk zijn toon scherp en bevelend.

„Nu met jou, knaap !"

Hij ontving geen antwoord ; de aangesprokene luisterde naar de stappen der zich verwijderende mannen. Fakkellicht had van den tuin uit door het venster gelicht ; nu werd het zwakker en zwakker, evenals de schreden onhoorbaar werden op den door den regen doorweekten bodem.

„Ik raad je aan, je zoo spoedig mogelijk uit de voeten te maken", ging Maubourg voort. „Ons kan je van geen nut zijn en je loopt gevaar, door de dorpelingen bont en blauw geslagen te worden. Ik zou maar onmiddellijk het hazenpad kiezen. Je grootmoeder zal ik mededeeling zenden — zij heeft de premie van aangifte nog niet opgevorderd — neem dit op afbetaling en ga heen !"

Hij reikte den voorgewenden kleinzoon van Oud-Maryke twee gouden Napoleons en wees met uitgestrekte hand naar de deur.

Met een gebaar van afgrijzen wees de begunstigde het geschenk af ; vervolgens wankelde hij meer dan hij liep door de voorkamer. Ongehinderd liet men hem passeeren ; De la Croix keek nauwelijks van zijne papieren op. Ongehinderd bereikte hij de voorzijde van het huis en den weg. Zijn hoofd, zijne hersens waren verward en zwaar ; zijn borst kuchte, hij snakte naar adem, als drukte een berg op hem.

Daar kraakte een salvo door de nachtelijke stilte ; dit geluid scheen de verlamde werkzaamheid van den geest tot nieuw leven te wekken. Met een luiden gil stond Frans Eerekrans uit de willooze gevoelloosheid op en bedekte zijn gelaat met beide handen.

„Geofferd om mijnentwil", steunde hij. „Een ellendeling ben ik, omdat ik het niet verhinderde. En toch, zijn wil was het ! Mijn vader, Anna, mijn kind, voor u wilde hij, dat ik leven zou : ik wil het beproeven !"

Hij richtte zich op en voer met de hand over het voorhoofd, als wilde hij met een trek het verledene uit zijne herinnering wegvagen. Daarna verliet hij den landweg ; met weg en steg in den geheelen omtrek goed bekend, richtte hij zijn schreden naar laag hakhout, dat zich in de richting van Osterndorf uitstrekte. Van deze plaats uit was het gemakkelijk Cuxhaven te bereiken en daarmede uitzicht op algeheele redding.

VI.

Onbewegelijk, aan eene pagode gelijk, nu en dan slechts het hoofd opheffend of weer vallen latend, al naarmate gedruisch haar woning naderde of er zich van verwijderde, zat de grootmoeder van Fred Bakker op haar stoel. Sinds haar kleinkind van haar had afscheid genomen, had zij daar gezeten met haar handen de armleuningen van haar stoel vast omklemmend. Zij kende Fred maar al te goed ; zij wist, dat zijne neiging voor Anna zelfs den plicht van het zelfbehoud ter wille zijner grootmoeder overtrof. Zij was er zeker van, dat hij de levensgevaarlijke poging wagen zou, met list of geweld den veroordeelde uit de handen zijner rechters te bevrijden.

Doch tegelijk met den angst om het geliefde kleinkind kampten nog andere hartstochten in de ziel van de oude vrouw ; vóór alles een onoverwinnelijke haat tegen Anna. De gedachte, het meisje, dat haren Fred had versmaad, als echtgenoote van een der rijkste koopmanszonen van Hamburg in overvloed te zien zwelgen, knaagde als een giftige worm aan haar hart. De oude Eerekrans toch kon, door de gebeurtenissen geschokt, zijn zegen aan het echtverbond geven om wille van het kind, dat zijn naam droeg, zooals Anna beweerde en dan was zij de groote dame en noemde het een geluk zich niet aan een boerenjongen weggeworpen te hebben, wiens grootmoeder zij op den koop toe had moeten nemen.

Woedend balde zij haar vuisten. Neen, zij had geen berouw ; wat zij gedaan had — als Fred daarbij maar geen schade leed — zij gunde het allen : den harden koopman, Frans met zijn gladde tong, de gehate Anna.

Voetstappen naderden. Het was de tred van Fred niet, maar toch sprong zij op en luisterde met ingehouden adem.

Men kwam tot haar. Nog voordat de aankomende persoon had kunnen kloppen, had zij het venster geopend.

„Ik ben het Oud-Maryke ; Jochem, de knecht van de oude juffrouw Hohmer, bij wie de Fransche luitenant woont", klonk buiten eene grove stem in platduitsch dialekt. „Wij zijn allen uit het bed gejaagd. Eene terechtstelling heeft bij ons plaats gehad... schipper Frans... God straffe zijn moordenaars !"

De oude vrouw trilde. „Erg genoeg voor het jonge bloed", zeide zij vervolgens. „Maar wat heb ik daarmede te maken ? Ik kan veel doen, ik kan wonden genezen, maar geen dooden levend maken".

Wordt vervolgd.

BEKENDMAKINGEN.

Aanvragen van vrijstelling wegens broederdienst.

De Burgemeester van Boxtel maakt bekend, dat aanvragen van vrijstelling wegens broederdienst bij de militie, tusschen 21 en 31 Maart a.s. ter Secretarie behooren te worden gedaan.

Voor het opmaken der getuigschriften, zal in het bijzonder zitting worden gehouden, op Vrijdag 21 en Zaterdag 22 Maart a.s. des voormiddags van 9 tot 12 uur.

Voor het bekomen van vrijstelling wegens eigen vrijwilligen dienst, wegens kostwinnerschap en het bekleeden van een geestelijk of godsdienstig menschlievend ambt of de opleiding daartoe, wordt verwezen naar de bekendmaking aan het gemeentehuis aangeplakt.

Nadere inlichtingen worden ter secretarie verstrekt.

Boxtel, 6 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag den 18 Maart a.s. zal plaats hebben de verkiezing van een lid van de Provinciale Staten in het kiesdistrict Tilburg, waartoe de gemeente Boxtel behoort;

dat op dien dag, van des voormiddags negen tot des namiddags vier uur bij den Burgemeester van Tilburg (hoofdplaats van het kiesdistrict) kunnen worden ingeleverd, opgaven van candidaten, als bedoeld in artikel 51 der kieswet;

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den candidaat en onderteekend zijn door ten minste veertig kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden, persoonlijk door een of meer personen, die de opgaven hebben onderteekend. De kandidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld, zijn ter Secretarie kosteloos verkrijgbaar, gedurende veertien dagen vóór en op den dag der verkiezing.

In herinnering wordt gebracht art. 151 der kieswet, luidende:

Hij, die eene opgave als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekeningen van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing, waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft hij, die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing, ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

BOXTEL, 4 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Markten.

Maandag 17 Maart.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varken.
Herpen: paarden en beesten.
Cuyk en St. Agatha: paarden.
Utrecht: paarden.

Dinsdag 18 Maart.

Oss: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Oud- en Nieuw Gastel: jaarmarkt
Rijen: beesten.
Wychen: jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

Woensdag 19 Maart.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Raamsdonk: paarden en beesten.
Geertruidenberg: paarden en beesten.
Eersel: beesten.
Etten: paarden en vee.
Made: paarden, beesten en varkens.
Nijmegen: vee.

Donderdag 20 Maart,

Vierlingsbeek: jaarmarkt, paarden, beesten en varkens.
Ossendrecht: paarden en beesten.

ADVERTENTIEN

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 "
Groote Rozijnen	" "	17½ "
Sucade	" "	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	" "	18 "
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van		12½ en 8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 "
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL.

Het goedkoopste adres
voor de
Aanstaande Vasten
is
M. OOSTELBOS, Rechterstraat, Boxtel

Fijn Belegen Kaas	per pond 30—38—45—50—55 en 60 cent.
Leidsche Kaas	" " 40 cent.
Komijne Kaas	" " 20—22 cent.
Bokking	" stuk 4—5 cent.
Stokvisch	" pond 30 cent.
Gemarioneerde Haring	" stuk 5 cent.
Zoute Haring	" " 3½ cent.
Sardines	" blik 12½—16—18—25—40 cent.
Zalm	" " 55 cent.
Kreeften	" " 55 cent.
Bergen-op-Zoomsche Ansjovisch	per pot 40—55 cent.
Paling in gelei	" " 45—70 cent.

Augurkjes, Uitjes, Piccalilly en Gemengd Zuur.
Fijne Jams en Marmelade der Maatschappij „Gelderland" per pot 20—35 en 60 cent.
Ontbijt-confituren als Perziken, Abrikozen en Frambozen per pot 40 cent

Appelstroop	per blik	30 cent.
"	" pond	17 cent.
Kandijstroop	" "	12 cent.
Gember	" pot	40 cent.
Vijgen	" pond	11—15 en 20 cent.

Verder alle Artikelen aan Concurreerendste Prijzen.
Boodschappen worden desverlangd aan huis opgenomen en bezorgd.

Aanbevelend,

M. Oostelbos.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Franz Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kenn's, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van
alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Ernstige Brandwonden
genezen door den Kloosterbalsem.

Mejuffrouw Maria van den Noort, te Linderte (provincie O.) verklaart ons:

„Ons dochtertje had dezen winter het „ongeluk van een stoel tegen de gloei„ende kachel te vallen, waardoor zij „ernstige brandwonden kreeg. De wonden „waren geheel open en zij kermde het „uit van de pijn. Onmiddellijk haalden „wij een potje KLOOSTERBBLSEM en „legden linnen lapjes Kloosterbalsem op de wonden. Dadelijk werd „de pijn verzacht. Wij gingen met het gebruik van den Kloosterbalsem voort en na verloop van eenige dagen, waren de vreeselijke „branwonden geheel en al genezen, waarvoor wij zeer dankbaar zijn". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. J. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A KONINGS; *Gemonde* A. v. D. VELDEN-v D SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS P. v D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A-MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE e.a. bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

No. 23 WOENSDAG 19 MAART 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Teleph. Interc. 6229. Rotterdam; Wijnhaven 7.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

Vóór zestig jaren.

III.

Eene grondige kennis van het verleden kan ons, Katholieken niet anders dan tot hooge tevredenheid stemmen.

Wie zal beweren, dat er nog niet veel verbeterd kan worden? Maar wie, die de toestanden, waaronder wij thans leven, vergelijkt met die van weleer, zal niet met verwondering en dankbaarheid vervuld worden!

En ik heb hier nog niet eens het oog op maatschappelijke toestanden. Met betrekking hiertoe bieden het heden en 't verleden zulke verschillen aan, dat er haast van vergelijking geen sprake kan wezen.

* * *

Een treurig lot wachtte den katholieken van ons bisdom na het sluiten van den vrede te Munster (1648). De gereformeerde religie werd ook voor deze landstreek tot staatsgodsdienst geproclameerd en de uitoefening van den katholieken godsdienst werd zoo niet geheel verboden dan toch dermate bemoeilijkt dat het ongeveer met een verbod gelijk stond. De geestelijke goederen werden verbeurd verklaard, de kerken voor den protestantschen eeredienst ingericht, de pastoors moesten hunne huizen aan de predikanten afstaan. De katholieke schoolmeesters werden afgezet en door hervormde vervangen. Al wat Roomsch was, werd voor nu en in 't vervolg onbekwaam geacht tot het waarnemen van ambten en bedieningen en de Meierij werd overstroomd door een heirleger van vreemdelingen, welke met die ambten en bedieningen werden begiftigd en onder wie er niet weinigen waren, die men uit Holland en de overige provinciën der Unie hierheen had gezonden, omdat men hen daarginds liever kwijt dan rijk was.

* * *

Vindt men nu zelfs op nietige dorpen prachtige kerken, het voorgeslacht ging ter Mis in kelders en schuren, in stallen en op zolders, vaak niet zonder gevaar van beboet te worden.

De plaatsen, die tegen Opper-Gelderland, het land van Ravestein of de Spaansche Nederlanden aanlagen, sloegen buiten der Staten gebied hunne kerkschuren op en daarheen trokken de scharen vaak van uren ver uit den omtrek; weer en wind, afstand en slechte wegen trotseerende. Zoo hadden Deurne, Liessel en Vlierden hunne kerk onder Venray, Asten en Someren onder Nederweert, Tilburg onder Poppel enz.

De jaren van 1648 en 1672 zijn de strengste geweest. Het zoogenaamde „rampjaar" (1672) bracht verademing. De Republiek was in oorlog geraakt met Frankrijk, Engeland, Munster en Keulen. De Meierij was eensklaps het tooneel geworden eener grenzelooze verwarring. Voor nog een vijand te zien was, namen de meeste ambtenaren der Staten de vlucht. Kwartierschouten, en officieren waren voor de meerderheid het eerst verdwenen, de rechtszaken onafgedaan latend. De Meierij bleef zonder hoofd, zonder bestuur zonder beheer. Vanzelf echter kwam er een ander bestuur te voorschijn; de voornaamste katholieken, vroeger uit de dorpsregeeringen gezet en tot alle betrekkingen onbekwaam verklaard en de pastoors, die er in stilte verbleven, sloegen de handen ineen om de zaken gaande te houden, en de belangen hunner gemeenten waar te nemen overal en zoo goed mogelijk. Zoodra de Fransche legerbenden verschenen, traden zij op als bemiddelaars en tolken om de weerlooze landlieden tegen roof en geweld te beveiligen en zooveel mogelijk het brandschatten te matigen of te voorkomen. Vooral beijverden zij zich hierin, toen Lodewijk XIV zich in 't gewest bevond, bij wien zij een gunstig onthaal vonden en die op hunne voorbede, de geldheffingen door zijne legerhoofden uitgeschreven, merkelijk verminderde.

* * *

De gansche Meierij door maakten de katholieken van den gang der zaken gebruik, om schuurkerken op te richten. Men kwam hiertegen niet in verzet en liet ze later toe (wel onder strenge voorwaarden echter!)

Eene zaak alzoo hadden de Meierijenaars bij de alomverschende verwarring gewonnen. Zij konden met meer vrijheid hunnen godsdienst uitoefenen, want de placcaten der Heeren Staten waren hier niet meer uitvoerbaar.

Merkwaardig voor de kennis van toestanden uit ons gewest is het verslag, dat de Vicaris Houbraken in 1677 aan den Paus opzond. In dat verslag staat o.a. vermeld, dat de ingezetenen zeer zijn verarmd, ja, dat velen, die weleer rijk waren, thans bedelen. Verscheiden huizen zijn verwoest en verbrand stallen en schuren zijn ledig, de akkers liggen braak; kortom alle ellenden, welke een oorlog over een land kan uitstorten, zijn hier te aanschouwen. Dit veroorzaakt veel kommer aan de geestelijken, die hun levensonderhoud door deze gebeurtenissen hebben verloren. Vele parochiën zijn zonder herder, andere zijn wel weer aangevuld, maar niet met zulke ijverige mannen als de vorige. In den Bommelerwaard, waar sedert zestig of meer jaren geen priester was gezien, zijn in bijzondere huizen bidplaatsen geopend en worden met overgroote vruchten de Sacramenten toegediend, maar velen dragen er alleen den naam van Katholiek; zij zijn onwetend in de christenwet en ook wat de christen zeden betreft in verval. Maar zij hebben een afkeer van de ketterij en willen, ofschoon zij nauwelijks weten, waarin het katholiek geloof bestaat, den naam van katholiek dragen en het geloof hunner vaderen belijden. Die van het Bossche bisdom zijn allerhechtst aan hun voorvaderlijk geloof getrouw gebleven. Van die trouw bestaan vele voorbeelden, welke eene eeuwige gedachtenis waardig zijn; liever willen zij alle armoede lijden dan in de hoop op tijdelijke welvaart naar streken verhuizen, die door anders gezinden bewoond worden; velen lijden zwaar om de gerechtigheid en zijn bereid daarvoor tot den dood te lijden.

* * *

Begon ook de toestand der katholieken na verloop van jaren dragelijker te worden en de houding tusschen Roomsch en Gereformeerd veel van hare scherpte te verliezen, telkens kwamen er van die onverkwikkelijke zaken voor, die weder olie in 't vuur goten. Algemeen bekend is die bekeeringsgeschiedenis der Helmondsche notarisdochter Sophia Alberts, waarom priesters zijn gevangen gezet kerken gesloten, enz. enz.

In 1730 verscheen er een placcaat, waarbij de katholieke godsdienst vroeger zoo streng verboden, nu geduld werd, doch hij moest een staatskleur aannemen en alle uiterlijke schittering achterwege laten. Priesters mochten er ook wezen, maar alleen geboren onderdanen van den staat en niet tot eene orde behoorende: de Vicaris werd erkend, doch onder dezelfde voorwaarden en hij moest werkzaam zijn in den geest der Staten. Kortom eene landskerk had men op het oog en toen later bleek, dat dit plan ijdel was, ontstonden groote moeilijkheden. De Staten wilden den Vicaris toen niet meer erkennen, waardoor zijne bevoegdheid verviel om priesters aan te bevelen voor eene acte van toelating.

H. N. OUWERLING.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Spoorwegongeluk bij Hasselt.

Omstreeks zes uur Zaterdagmiddag heeft een zeer ernstig spoorwegongeluk op de lijn Luik—Hasselt plaats gehad.

Een werkliedentrein was juist de halte Godscheid voorbij, toen de machinist op dezelfde rails een goederentrein in volle vaart zag naderen. Het was de trein van Antwerpen naar Welkenraedt, die sedert eenige weken een anderen weg volgt. Een botsing was niet te voorkomen, de schok was geweldig en ging gepaard aan een onheilspellend gekraak; hartverscheurende kreten klonken uit den personentrein.

In Hasselt verspreidde het gerucht zich als een loopend vuurtje en geheel de stad raakte in opschudding en honderden stroomden naar de plaats des onheils. De goederentrein was een ruïne, de lading lag over 'n aangrenzend weiland verspreid. Gelukkig was de personentrein minder zwaar beschadigd, alleen de tender was totaal vernield, van een der wagons waren twee compartimenten ingedrukt. Een der locomotieven was eveneens vernield.

Uit de vernielde rijtuigen bevrijdde men een twintigtal gewonden, die op draagbaren en in auto's naar de hospitalen in Hasselt werden vervoerd. Er waren geen dooden, maar de toestand van een viertal gewonden is zeer ernstig. De twee machinisten zijn bijna niet gewond, maar die van den Antwerpschen goederentrein is als waanzinnig, de stoker van dien trein is er ook slecht aan toe, hij ijlt nog voortdurend.

Paaschcommunie.

De koning en de koningin hebben, zoo meldt het Brusselsch „N. v. d. D.", als parochianen van de kerk van St. Jan op Coudenberg, te Brussel, Maandag in deze kerk hun Paaschplicht vervuld.

Het was onder de Mis van acht uur, welke door den Eerw. pastoor Quirini gecelebreerd werd. Hunne Majesteiten hadden op het priesterkoor plaats genomen. De hertog van Braband heeft aan de zijde zijner doorluchtige ouders, ook de H. Communie ontvangen.

Een honderdtal geloovigen en al de leerlingen der parochiale Sint-Jacob's school woonden de Mis bij.

Ten voorbeeld aan hun onderdanen.

Msb.

Hevige brand.

Dinsdagavond heeft een hevige brand gewoed in de suikerraffinaderij van Peten in de Van Groesbeeckstraat te Antwerpen. Even na acht uur werd de brand bemerkt. De Znid-westenwind, die met volle kracht woei, deed een regen van vonken op de aangrenzende kleine huizen neerkomen, die in allerijl ontruimd moesten worden. Daar de inboedel dier woningen niet verzekerd was, sleepten de arme lieden hun meubelstukken op straat, hetgeen tot heel wat verwarring aanleiding gaf. De brand woedde zoo hevig, dat de gloed ver in den omtrek te zien was. Na enkele uren stortte de raffinaderij in puin, verdere uitbreiding van den brand wist men te voorkomen.

Op de suikerraffinaderij waren een honderdtal arbeiders werkzaam; de materieele schade wordt op 500.000 francs geschat.

Engeland.

Stormweer.

In verschillende deelen van Groot Britannië en Ierland heeft in den nacht van Zaterdag op Zondag 'n hevige orkaan gewoed, gepaard met verschrik-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

17

„Niemand roept om u. Ik heb u iets te overhandigen. Juffrouw Holmer heeft het van den luitenant als den laatsten wil van den veroordeelde ontvangen, voordat zij hem ter dood brachten... Hebt gij het salvo niet gehoord?... Het is voor u bestemd. Het moest door een vertrouwd persoon aan zijn adres bezorgd worden; nu, mijne meesteres kent den ouden Jochem en gij ook, naar ik meen. Neem het aan, ik moet naar huis; het is een koude, akelige nacht".

Door het geopende venster reikte hij de oude vrouw een met rood lak gesloten enveloppe. Akelig lichtte de witheid van het papier in de duisternis.

De hand van Oud-Maryke aarzelde, om het couvert aan te grijpen. „Wat moet ik daarmee doen?" vraagde zij. „Ben ik de bewaakster van den doode? Ik heb tijdens zijn leven niets met hem te doen gehad en wil het ook nu niet".

„De wil van een doode moet ons heilig zijn", zeide Jochem een weinig geprikkeld. „Ik geloof, dat er voor Anna Werner wat in aanwezig is; ik houd Frans voor een eerlijke jongen; hij zal de toekomst van het meisje verzekerd hebben. Naar de praatjes te oordeelen, zal hij..."

„Het is goed, geef het papier; ik zal doen, wat... Zoo, ga nu heen, want het trekt erg door het open raam in de kamer.

Zij nam de enveloppe uit de bevende hand van den knecht en sloot vervolgens venster en luik. Mopperend over de gierigheid van de oude, die niet eens naar landsgebruik een glas pepermunt of anijs had aangeboden, sloeg Jochem den terugweg in.

Oud-Maryke had den brief dadelijk op de tafel gelegd, als brandde het papier in hare handen.

Zij stak door middel van vuursteen en zwam een zwavelstok aan en met dezen een dier antieke tinnen lampen, welke men zoo nu en dan nog wel eens in boerenwoningen aantreft en met den juist niet dichterlijken naam van „snotneus" worden aangeduid. Zulke „snotneuzen", met olie gevuld, dat een kousje drenkt, hetwelk uit de „tuut" of „neus" te voorschijn steekt, zijn ook in de stad op dienstbodenkamers en in de keukens der gegoeden en in de woonvertrekken der arme klasse aanwezig.

De „tuut" brandde. De enveloppe droeg geen adres. Met bevende hand verbrak de oude vrouw het zegel, en trok het blad, door de hand van Fred beschreven, te voorschijn. Zij had een hoornen bril opgezet, ten einde het schrift beter te kunnen ontcijferen; haar eerste blik viel op het noodlottige kruis; haar tweede deed haar in het schrift den schrijver herkennen. De veroordeelde had haar geschreven, had Jochem gezegd.

Ze klemde de lippen vast op elkander en las: „Grootmoeder, er bestaat vergelding! Een toeval deed het mij te weten komen; U heelt verraad gepleegd, u kunt het niet loochenen. Bleef ik in het leven, dan zou ik toch dood voor u zijn, dan zou ik u moeten vervloeken".

De oude vrouw hield met de lezing op; haar scherp geteekende trekken vertrokken zich tot een bijna grimmigen lach.

„Mij vervloeken? Ik heb hem toch zoo lief... Ei, ei, zou hij mij moeten vervloeken?" Zij las verder.

„Daarom is het beter, dat ik goed maak — indien de Heere God het toestaat — wat gij bedorven hebt. Ik red een zoon, een vader en echtgenoot te gelijk; ik maak vier gelukkigen en geef daarvoor niets in ruil, dan een bestaan, dat, indien ik het dragen wilde, door u ellendig gemaakt zou zijn. Alleen wanneer gij zwijgt, dat ik voor Frans E. gestorven ben en hij in mijne plaats afzeilt, kan ik vergeven, zal God u vergeven, bij Wien ik voor u bidden zal. Niemand zal u om mijnentwille verwijten, wat gij gedaan hebt; ik zal rustig slapen. Ach, lieve grootmoeder, wees niet boos, ik kan niet anders; ontdekt gij de vijanden, wat er voorgevallen is, dan komen de gevolgen over u; mijne arme ziel zou geen rust vinden en Gods toorn scheidde ons aan de poort des hemels, waar wij elkander wedervinden. Lieve grootmoeder, goeden nacht! Uw kleinzoon Fred".

„Dood!" De gewitte wanden van het woonvertrek weerkaatsten de gil van Oud-Maryke. „Dood! herhaalde zij in stomme vertwijfeling, terwijl zij in haar zetel achteroverviel. „Ik heb hem vermoord! Wee, wee, wee!"

„Ik?" Met gillenden lach sprong zij op. „Neen, niet ik... Ter wille van de rijken, de voornamen, de aanzienlijken moest gij sterven, Fred... Arme, verblinde jongen; in je blinde, blinde hondentrouw, meen je, dat ze je zullen danken?... meen je? Daarvoor om je voor hen op te offeren, ben je juist goed genoeg. Als later het koopmanszoontje gered is en aan de zijde van schoon Anneke in een karos een ritje gaat maken, dan zullen ze om jou lachen... Zij zullen evenwel niet lachen... ik wil hun den lust daartoe benemen. Daar jij het weet, wat ik gedaan heb, mag de geheele wereld het ook weten... ik vraag naar niemand. Ik loop naar de Franschen en maak bekend..."

Reeds van plan in de grootste opgewondenheid de kamer te verlaten, hield zij stand. „De Franschman is mede in 't spel; zij zullen hem met geld den mond gestopt hebben", zeide zij. „En dan... dan... hij beval mij geen woord er over te fluisteren aan niemands oor. Mijn smart moet ik dragen; hij heeft anders geen rust. En rust zal hij hebben. Neen, ik wil zwijgen en zeggen, wat men mij vraagt: mijn Fred is weg en opgewekt zijn en lachen... Ik moet weg, weg van deze plaats, weg van deze menschen of ik word waanzinnig! Niemand zal naar mij vragen; niemand zal weten, wat er van Oud-Maryke geworden is. De duivel heelt de oude heks gehaald, zullen zij te Scharnrode zeggen... Ik wilde dat ik een heks was; ik wilde hun kwaad doen, kwaad, zoo erg, zoo zwaar, als ik het maar vermocht... Zij zijn gered, gelukkig... en mijn arme, arme Fred moest daarom sterven... hu... de schotten!... En ik zoo alleen, zoo geheel alleen... een oude heks... de zoon van den harden man noemde mij zoo".

Zij verzonk in sprakeloos gemijmer. Het werd stil in de lage, bedompte boerenkamer; slechts de houtworm pikte en boorde hoorbaar en hij werd regelmatig begeleid door het tik-tak van de oude klok, wier looden bijna den vloer aanraakten.

In het gelaat van Oud-Maryke was groote verandering gekomen, zooals slechts waanzin haar te voorschijn roepen kan. Als tot lachen hadden zich de magere, scherpe gelaatstrekken vertrokken... In de grootste haast, maar met een zekere behaaglijkheid, raapte zij het kostbaarste heurer have, het bare geld en eenige zilveren voorwerpen tot een pakje te zamen. Daarna stak zij de lantaarn aan, omhulde het hoofd met een donkeren doek, sloeg een wijden mantel van grove, bruine wollen stof om, die haar geheel en al omwikkelde en, den krukstok grijpend, verliet zij haar huisje, nadat zij de deur achter zich afgesloten had.

Zij kende haar weg; hij voerde uit het dorp Scharnrode. Snel stapte zij voort, aanhoudend mompelend: „Huis Eerekrans... wees voor de heks op je hoede... zij haalt je geluk!"

VII.

„Mijnheer Eerekrans!"

Een gegalvaniseerd lijk had niet glansloozer, zonder het geringste teeken van verstand, op iemand, die tegen hem sprak, kunnen blikken, dan de heer Thomas Eerekrans op den herbergier Hartman staarde, die hem met den diepsten eerbied aan de deur der herberg tegemoet kwam en de deur zoo wijd mogelijk voor hem opende.

Aan een wandelend standbeeld gelijk, had de koopman werktuigelijk den terugweg afgelegd. Slechts eenmaal had hij gerild, toen het noodlottige salvo achter den tuin van juffrouw Holmer tot zijn oor was doorgedrongen... Hij wist: hij had geen zoon meer.

Het huis Eerekrans was gevallen met Frans, de bloeiende spruit, de eenige! Als een doodelijk gewonde held, voor de overmacht bukkend, zou hij met alle eer vallen. Zijn plan stond vast. Hij wilde onmiddellijk Scharnrode verlaten en den gouverneur van Hamburg, de goede stad des Keizers, de schuld van het huis Eerekrans mededeelen. Hij was bereid, de straf te ondergaan die, afgezien van persoonlijke hechtenis, minstens twee derden van zijn vermogen bedragen moest. Vervolgens wilde hij, onverschillig tegen welke offers, het verlof verkrijgen, om het lijk van zijn zoon naar Hamburg te mogen laten overvoeren en het in zijn eigen graf laten bijzetten. Firma en naam zouden als een schitterende meteoor uit elkander springen — hij zelf wilde zijne dagen in een vergeten hoek van Zwitserland gaan besluiten.

„Mijnheer Eerekrans!" — vol eerbied raakte de hand van den herbergier de mouw van de lange, bruine jas des Hamburgschen koopmans aan. — „Is het dan toch werkelijk waar? Heelt u...?"

„Paard en wagen — oogenblikkelijk!" onderbrak hem de eentonige stem van den koopman met eene gelaatsuitdrukking, welke alle verdere bemerkingen uitsloot.

„Maar, mijnheer Eerekrans, het is reeds twee uur. Het zal met groote moeite gepaard gaan, midden in den nacht..."

„Ik wil naar Hamburg; binnen een halt uur moet ik onderweg zijn... Ik wil iederen prijs betalen. Het overige is uwe zaak. Zoodra ingespannen is, laat het mij dan weten en... laat mij tot zoo lang met rust!

„Ik wil al het mogelijke doen, mijnheer Eerekrans", riep Hartman den ouden heer na, die, zonder zich om te wenden, de trap naar zijne kamer opsteeg. „Maar hier is Anna, mijnheer Eerekrans... Anna Werner... die met u spreken wil. Het arme meisje is in mijne kamer... het was de bruid van schipper Frans... hier is zij zelf".

kelijk onweer en ontzettenden sneeuwval. De torpedojager „Amazon“ werd op de kust van Ierland geworpen, waar hij eerst Zondagochtend, met behulp van andere oorlogsschepen, weer vlot gemaakt kon worden.

Het weer in het kanaal, waar een hevige Zuidwesten wind heerschte, was zeer stormachtig. In de havens van Ostende en Calais werden eenige schepen van hun ankers geslagen.

Langs den benedenloop van de Theems werden tal van boomen omvergewaaid. Twee van de oudste kastanjeboomen in Busher Park, die op z'n minst 400 jaar oud zijn, werden tegen den grond geslagen.

Het district Nottingham heeft ook zeer veel van den stormwind te lijden gehad. Boomen werden ontworteld en tal van boerderijen beschadigd, terwijl de straten der stad Nottingham zelf Zondag met gebroken dakpannen en schoorsteenen als bezaaid waren, Het noorden van Wales werd door 'n enormen sneeuwstorm geteisterd. (Tel.)

Frankrijk.

Een gevaarlijke rit.

Zondagvoormiddag viel een bestuurder van den ondergrond spoorweg te Parijs in onmacht, en de trein snelde in duizelingwekkende vaart meerdere stations voorbij. Vele reizigers wilden reeds uit de wagens springen, toen een politieagent, die zich in den trein bevond, er in slaagde op de locomotief over te springen en den trein tot staan te brengen.

Protest tegen den driejarigen diensttijd in Frankrijk.

In de studentenwijk van Parijs hebben opstootjes plaats gehad tijdens een vergadering tegen den driejarigen dienstplicht. Zij werd gehouden in de „Manège du Panthéon“ en bijgewoond door een 4000 menschen, onder wie een zeer groot aantal studenten. Heftige redevoeringen tegen het regeeringsontwerp werden er gehouden, zoodat het ten slotte tusschen de sprekers en hun aanhangers van den éénen en de zoogenaamde „camelots du roy“ van den anderen kant tot een vechtpartij kwam.

Tot laat in den avond trokken schreeuwende troepjes langs de straat. „Jaures moet naar Berlijn“ was een der geliefkoosde leuzen.

Ook te Rennes is door socialistische partij vergaderd om te protesteeren tegen de wet op den driejarigen diensttijd, Terwijl de vergadering druk aan den gang was, drongen driehonderd studenten, met de driekleurige vlag voorop, de zaal binnen en begonnen de „Marseillaise“ te zingen. Er ontstond een gevecht, waarin flinke klappen werden uitgedeeld. Twee vlaggen vielen in handen der revolutionnairen, die deze daarop onder den voet trapten.

Toen de studenten, wederom onder het zingen van de „Marseillaise“, aftrokken, volgden de socialisten hen onder het zingen van de „Internationale.“ Bij de militaire school ontstond opnieuw een botsing, waarbij de vlaggen werden losgescheurd en in het water geworpen en toen werd met de stokken losgeranseld op de studenten, zoodat een groot aantal dezer gewond werden.

Vlieger doodgevallen.

De vlieger Mercier, die in het vliegkamp te Amberieu proefvluchten deed met zijn machine, is gevallen en was dadelijk dood.

Het kabinet-Briand treedt af.

Doordat de senaat het evenredig kiesrechtvoorstel, dat de kamer van afgevaardigden reeds had goedgekeurd, verworpen heeft is het kabinet-Briand afgetreden.

Dinsdagavond begaven de ministers zich naar het Elysee om den president het ontslag van het kabinet aan te bieden.

President Poincaré nam het ontslag van het kabinet aan. Op de Palais Bourbon is men van oordeel, dat het conflict tusschen de beide Kamers een onontwarbaren toestand heeft geschapen.

Denemarken.

Een ingesneeuwde trein.

Een passagierstrein van Bergen naar Christiania is te Hallingsheid ingesneeuwd. De reizigers bevinden zich nu reeds zeven dagen in hun onvrijwillige gevangenschap en het is te voorzien dat zij nogverscheidene dagen op hun invrijheidstelling moeten wachten. Skiloopers uit Bergen hebben ze Maandag van levensmiddelen voorzien. Onder de reizigers bevond zich een vrouw, die gepasseerden Zondag te Christiania in den echt verbonden zou worden. Om de huwelijksplechtigheid voortgang te doen hebben, was haar bruidegom, een matroos, genoodzaakt, zijn aanstaande echtgenoote per rijtuig af te halen.

Italië.

Een moordenaar, die zijn naam niet noemen wil.

In de annalen der crimineele geschiedenis zal het geval van een moordenaar, wiens indentiteit niet kan worden vastgesteld, zeker weinig voorkomen. Het Hof van gezworenen te Milaan, heeft verleden week, volgens de „Tel.“, een man, die in de maand Mei van het vorig jaar op de openbare straat een Katholiek priester doodstak en daarop met een revolver zes schoten op het publiek loste, en wiens indentiteit, in weerwil van alle nasporingen niet vastgesteld kan worden, tot 30 jaren tuchthuisstraf veroordeeld de hoogste straf, die het Italiaansche wetboek van strafrecht toelaat.

De „moordenaar N. N.“ kan zijn bloedige misdaad natuurlijk niet loochenen en op de vraag, wat hem er toe bewogen had, 'n hem totaal onbekenden geestelijke te vermoorden, verklaarde hij, dat hij in zijn jeugd genoeg ellende geleden had, om tegen alle „signori“ een woedenden haat te koesteren. Vele jaren heeft hij buiten Italië gewoond en allengs kwam hij tot de overtuiging, dat de arbeiders overal door hun patroons werden uitgebuit.

Naar Italië teruggekeerd, had hij lang naar een betrekking gezocht, doch hij slaagde er niet in, zelfs niet tegen het geringste loon, werk te vinden. Eindelijk besloot hij een gewelddaad te verrichten, om zijn gloeienden haat tegen de bestaande orde van zaken te toonen. Hij had van zijn daad geen beronw. Integendeel speet het hem dat hij nog niet een grooter aantal vertegenwoordigers der bezittende klasse uit de wereld had geholpen. Zijn naam wilde hij niet noemen, omdat hij nog ouders had, die er schade van zouden kunnen ondervinden, wanneer bekend werd, welke bloedige wraak hij op de kapitalistische wereld genomen had.

Van de deskundigen, die de geestestoestand van den moordenaar onderzocht hadden, verklaarde de een, dat hij volkomen toerekenbaar was, terwijl de andere van meening was, dat men hier met een krankzinnige te doen had die onder den onweerstaanbaren invloed van een idée fixe den moord gepleegd had.

De gezworenen waren het met den eersten psychiater eens, zoodat voor N. N. niet eens bijzondere omstandigheden in aanmerking werden genomen. De cynische en uitdagend brutale houding van den misdadiger voor het gerecht droeg er bovendien niet weinig toe bij, de gezworenen tegen hem in te nemen. En zoo zal N. N. in een tienjarige eenzame opsluiting, waardoor de tuchthuisstraf verscherpt is, tijd hebben na te denken over zijn verzet tegen de heerschende toestanden.

Griekenland.

De Koning van Griekenland vermoord.

De koning van Griekenland is Dinsdagnamiddag vermoord.

De Msb. van hedenmorgen heeft over deze koningsmoord de volgende telegrammen en berichten.

SALONIKI, 18 Maart. (R.O.) Een telegram van den specialen Havas-correspondent meldt dat de koning van Griekenland hedennamiddag tijdens een wandeling door twee onbekenden is vermoord.

Tegelijk met het bericht over een nieuwe Grieksche victorie ontvangen wij zooeven bovenstaande telegrammen uit Saloniki, met de droeve, verbijsterende tijding dat koning George van Griekenland is vermoord. Nooit kan het afschuwelijke van deze misdaad meer treffen dan in deze oogenblikken. Op het punt zijn vijftigjarig regeerings jubelé te vieren met de vervulling van zijn wensch: een grooter, machtiger Griekenland gevormd te hebben, en in de dagen, waarin de grijze monarch met zijn volk jubelt om de Grieksche overwinningen in het oude Epirus, wordt door een sluipmoordenaar een einde aan zijn leven gemaakt. Op den dag, dat de Turksche opperpriester in een moskee van Jania, — de oude Grieksche stad, waar de Hellenen reeds zooveel bloed hebben vergoten, — den zegen des hemels afsmeekt over zijn nieuwen monarch, valt koning George als het slachtoffer van een lagen sluipmoord. Inderdaad, deze koningsmoord zal meer dan welke aanslag op het leven van een vorst afschuw en verontwaardiging wekken.

Wij zeiden het reeds, koning George I van Griekenland zou dit jaar zijn 50 jarig regeeringsjubelé gevierd hebben Na de afzetting van Koning Otto I, werd prins Willem van Denemarken, door het Congres van Londen, en op aandringen van Engeland, tot opvolger aanbevolen. De Grieksche nationale vergadering volgde het advies van de beschermende mogendheden en koos den jongen prins met algemeene stemmen tot koning van Griekenland. Ofschoon prins Willem, die ondertusschen zijn naam in George veranderd had, nog slechts achttien jaar was, verklaarde hij den 6en Juni 1863 de moeilijke taak te aanvaarden. Den 30en October van dat jaar landde hij in den Piraeus.

Als vreemdeling werd hij aanvankelijk met wantrouwen ontvangen. In November 1864 dwong men hem de instelling van een staatsraad en de afschaffing van den senaat goed te keuren en in het volgende jaar moest hij zijn raadgever, graaf Spouneck, ontslaan. Dat waren moeilijke jaren voor den vorst. De afstand van de Jonische eilanden door Engeland, zijn huwelijk met de Russische grootvorstin Olga Constantinovna in 1867 en de geboorte van den jongen kroonprins Constantin, dien hij Grieksch orthodox liet doopen en opvoeden, alsmede de begustiging van de wenschen der irredentisten maakten den vorst meer bemind bij zijn volk.

ATHENE, 18 Maart. (R.O.) Volgens een telegram van prins Nicolaas, heden te 7 uur ontvangen, is de koning het slachtoffer van een moordaanslag. Hij stierf een half uur, nadat hij getroffen was. Men verzekert, dat er maatregelen worden genomen om de orde te handhaven. Volgens een telegram van een directeur van het telegraafbureau is de koning op zijn gewone wandeling van achteren aangevallen door twee individuen, waarvan de een mank liep en Alexander Schines heet.

SALONIKI, 18 Maart. Terwijl de koning zijn gewone wandeling maakte in de straten van Saloniki, werd hij plotseling door een revolverschot getroffen. De kogel doorboorde zijn borst. De vorst werd onmiddellijk naar het ziekenhuis gebracht, waar hij spoedig na aankomst overleed. De moordenaar is gearresteerd; zijn nationaliteit is nog niet bekend.

SALONIKI. 18 Maart. (R. O.) De Koning werd om vijf uur namiddag vermoord. Hij werd op zijn wandeling vergezeld door zijn adjudant. De aanslag had plaats op een veldweg. De moordenaar is een minderwaardig Griek, Alexander Schinas geheeten.

Amerika.

Groote Diefstal.

Roovers, die een gat gemaakt hadden in den kelder van een effecten-kantoor in de Hesterstreek te New-York, braken de safe open en ontsnapten met een kwart millioen dollars aan juweelen en 50.000 verhandelbare effecten uit het bezit van E. Harriman, welke op een waarde worden geschat van 70 millioen dollars.

Binnenlandsch Nieuws.

Over de Tariefwet.

Men schrijft uit Tilburg aan het Hgz.

Zaterdagavond trad, op uitnoodiging van de R. K. Handelsreizigersvereeniging „St. Franciscus van Assisië,“ het Tweede kamerlid mr. dr. Jan van Best, als spreker op over de Tariefwet.

Spreker stelde zich voor, een antwoord te geven op de volgende vragen:

1o. Is het waar, dat door de Tariefwet alles duurder wordt en de kleine man daarbij het loodje legt?

2o. Heeft onze industrie bescherming noodig en zoo ja, verkrijgt men die door deze Tariefwet?

Ad 1 voerde spreker aan, dat in elke bescherming een streven zit tot prijsverhooging, doch dat de verbruiker daarvan het grootste deel betaalt ontkent de spreker ten eenenmale, en ten bewijze daarvan wees hij op Duitschland, waar de prijzen absoluut niet zijn verhoogd door het recht.

En als zulks in het buitenland niet het geval is, dan zal men in ieder geval moeten bewijzen, dat het hier anders zal gaan. Integendeel is te verwachten, dat in Nederland nog gunstiger resultaten zullen worden verkregen, wijl men in Duitschland erg willekeurig heft. Gesteld echter, dat het recht wel den prijs verhoogt, wat spreker niet toegaf, betaald de werkman dat dan?

Met cijfers, evenwel aan het buitenland ontleend, toonde de Heer Van Best aan, dat zulks niet het geval is, wijl het loon in een beschermd land meer stijgt dan de prijs der goederen.

Ad 2 merkte spreker op, dat het bezwaar der vrijhandelaren is, dat de handel zal schade ondervinden. Zij beschouwen nl. Nederland als handelsstaat, de rest is bijzaak, ook de brabantsche industrie! De heer Van Best toonde in den breede aan, met verwijzing naar België, dat als Brabant niet vooruitgaat, ook de groote koopsteden niet zullen bloeien en verder dat na 1896 de handel juist opbloeide tengevolge van het tarief. Mr. Van Best concludeerde, dat als men geen spoken wil zien, de groote handelswereld van het tarief niets te duchten heeft, evenmin als de ambtenaren en de neringdoenden, hetgeen spreker eveneens uiteenzette.

Ad 3, wees de heer Van Best er op, dat de vraag van vrijhandel of bescherming er een is van practischen aard. Spreker beriep zich op Adam Smith en J. Stuart Mill, die de stelling huldigen, dat men, gelegen midden tusschen beschermende landen, niet alleen als vrijhandelsstaat moet blijven staan. Is nu protectie noodig? Met tal van voorbeelden, ontleend aan officieele gegevens, toonde spreker aan, dat het met de industrie hier minder goed gaat dan elders, zoodat dus bescherming is gewenscht. De heer Van Best weerlegde het argument, dat de exporthandel geknakt zal worden en koesterde evenmin vrees voor onze internationale positie, welke, naar men beweert, geschaad zou kunnen worden door représaille-maatregelen.

Met den spreker, die luide werd toegejuicht, traden in debat de heeren Jos de Pont, voorzitter van de Alg. Ned. Schoenfabrikantenbond te Tilburg, van Zadelhoff, Kamer-candidaat der S. D. A. P. te Dordrecht, en Groenewoud te Amsterdam.

De heer Van Best toonde echter ook in het debat, goed voor zijn taak berekend te zijn.

Om halfeen werd de druk bezochte bijeenkomst gesloten.

Staatsspoorweg-personeel.

Naar de „Msb.“ meedeelt is te Utrecht door de afgevaardigden der hoofdbesturen van den R. K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel „St. Raphael“ en de Ned. Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel een bespreking gehouden omtrent den uitslag der loonactie van het werkplaatspersoneel S. S.

Behoudens goedkeuring der resp. hoofdbesturen werd besloten onder genoemd personeel een adres ter teekening te doen circuleeren, waarin bij den directeur-generaal zal worden aangedrongen op bespoediging van de loonregeling voor genoemd personeel welke reeds sedert Juni 1911 in onderzoek is.

Legpenning.

Naar men verneemt, zal ter gelegenheid van het eerste eeuwfeest van het herstel van Neerlands onafhankelijkheid aan 's Rijks Munt eene groote legpenning worden geslagen, vervaardigd door den stempelsnijder Wienecke, welke in goud, zilver en brons voor het publiek verkrijgbaar zal worden gesteld.

Meer brood.

Door den Minister van oorlog is aan den commandant der compagnieën wielrijders de bevoegdheid verleend, om aan de miliciens bij die onderdeelen, gedurende twee maanden, te rekenen van den datum van opkomst voor eerste oefening, zoo noodig, van rijkswege een ration brood van 7.5 H.G. per dag te doen verstrekken in plaats van 6 H.G. Tel.

Geen liefhebbers.

Volgens de „O. H. C.“ werd een dezer dagen bij de miliciens der depôts huzaren te Haarlem een onderzoek ingesteld, wie hunner geneigd was, tegen een extra jaarlijksche premie van f 300, na 1 October nog een jaar vrijwillig onder de wapenen te blijven.

Slechts 1 van de 45 manschappen verklaarde zich daartoe geneigd.

Een mooie gift.

Zaterdagavond werd te 's Gravenhage een nieuwe zaak van de firma Cohen, „De Bonnetterie“ geopend. Ter gelegenheid van dit feit schonk de firma f 10.000 voor het op te richten pensioenfonds voor het personeel. Tel.

De storm.

Te Harlingen sloeg door den hevigen wind in de Nieuwe Willemshaven het stoomschip „Zeeland“ van Rotterdam, van zijn touwen, waardoor eenige tjalken groot gevaar liepen te worden verpletterd. Het gelukte intusschen door uitwerping van het anker de botsing grootendeels te voorkomen. Slechts werd van een der tjalken het roer vernield, terwijl eenige andere averij werd toegebracht.

Diefstal van valsch geld.

In den nacht van Zaterdag op Zondag heeft men door het indrukken van een deur inbraak gepleegd in het kantoor van den rijksbetaalmeester N. J. B., aan de Baan no. 57. Uit een bakje is een bedrag van f 15 gestolen aan beschadigd en valsch geld.

Zakkenrollers.

Op de Utrechtsche Palmpaardenmarkt is een paardenkoopman een portefeuille met ongeveer f 450 ontrold, zonder dat de daders gepakt konden worden.

Een zakkenroller, uit Roemenië afkomstig, werd door de politie geknipt juist toen hij zijn slag wilde slaan.

De politie liet met groote borden loopen waarop stond: „Past op de zakkenrollers“.

R. Th. Baron van Pallandt van Eerde †.

Omtrent den dood van Baron van Pallandt, lid der Eerste Kamer, die Zaterdag plotseling te Londen is overleden, wordt nog gemeld dat de indentiteit van den overledene is vastgesteld door diens bloedverwant Baron Dirk van Pallandt, die verklaarde, dat de gestorvene lid was van de Eerste Kamer in Nederland. De kamerdienaar van den doode verklaarde dat Baron van Pallandt na een diner, dat hij Vrijdagavond had bijgewoond, een koude gevat had. Den volgenden morgen werd hij dood op bed gevonden. Hij was gewoon asperine poeders te gebruiken. De jury verklaarde na de lijkschouwing dat de dood aan natuurlijke oorzaken moet worden toegeschreven.

Het Tweede-Kamerlid Arts.

De afgevaardigde van Tilburg voor de Tweede Kamer, de WelEd. gestr. heer A. H. A. Arts zal om gezondheidsredenen eenigen tijd naar het buitenland vertrekken. Msb.

Door een auto aangereden.

De melkrijder Rinsma, die door een auto te Sneek werd aangereden, is overleden. De eigenaar van de auto is door de justitie aangehouden.

Verdronken.

Te Geldermalsen is, naar de „Arnh. Ct.“ meldt Vrijdag een vierjarig knaapje al spelende in de Linge terechtgekomen. Toen men het kind vermiste en ging dreggen, werd het lijkje opgehaald.

Onvoorzichtig.

Zondag is te Utrecht een 8e klas-passagier gesprongen uit een in beweging zijnden trein omdat hij verkeerd was ingestapt. De man brak een been.

De Turksche Kroonjuweelen.

Naar de „Tel.“ verneemt worden thans met een combinatie van te Amsterdam gevestigde financiers namens het Ottomaansche gouvernement onderhandelingen gevoerd over het afsluiten van een leening groot 6 millioen gulden tegen een hoogen rentevoet en met de Turksche kroonjuweelen als onderpand.

Deze onderhandelingen zijn te Amsterdam aangeknoopt nadat pogingen om de leening in Frankrijk en Engeland te plaatsen mislukten. De kansen van welslagen voor dit pogen der Turksche regeering staan op het oogenblik zeer goed.

Zoodra een voorloopige overeenkomst ter zake zal zijn verkregen zullen de kroonjuweelen ter taxatie naar Amsterdam worden overgebracht en zal de transactie dàn alléén definitief tot stand komen, als de juweelen blijken waard te zijn wat de Turksche regeering voorgeeft, d.i minstens tweemaal het bedrag der leening die Turkije wenscht te plaatsen.

Behalve een aantal Amsterdamsche zouden ook eenige Antwerpsche financiers tot bedoelde combinatie behooren.

Bij het afsluiten der leening blijven de kroonjuweelen als onderpand in de kluizen van een der grootste banken te Amsterdam.

Diefstal.

Te Heerlen werden, naar de „L.K.,“ meldt, aangehouden twee jongelieden en een meisje, Duitschers, die in den nacht van 11 op 12 Maart door middel van uitsnijding van een ruit, een partij spek gestolen hadden.

De politie ontdekte tevens, dat de aangehoudenen de daders waren van het ontvreemden van een spaarbankboekje, alwaar een tegoed in stond van ruim 1800 mark, ten nadeele van Z. te Spekholzerheide.

De daders hebben bekend. Vrijdag werd op aanwijzing van de daders het boekje opgegraven nabij den Heksenberg bij het aldaar staande dynamiethuisje, alwaar zij dat boekje verborgen hadden. Dezelfde personen worden tevens verdacht van het ontvreemden van kleederen ten nadeele van een bewoner op de Heerlerbaan.

Een belangwekkende film.

Heden is in tegenwoordigheid van een aantal genoodigden in de Witte Bioscoop op het Damrak te Amsterdam een belangwekkende film vertoond, een beeld gevend van het leven van onzen Goddelijken Zaligmaker, Jezus Christus.

De vertooning, werd o.a. bijgewoond door leden van het centraal bestuur der K. S. A. n.l. door den directeur mr. P. J. M. Aalberse, en door den heer Engels. Ook prof. J. D. J. Aengenent merkten we onder de aanwezigen op. Msb.

Daling der Vleeschprijzen.

Uit Maas en Waal wordt aan de N. A. C. gemeld, dat men daar in de meening verkeert, dat de prijs van het vette vee zal dalen tengevolge van den invoer van Argentijnsch vee op groote schaal, men spreekt van 1000 zware ossen per week.

Rijkstuinbouwwinterschool te Boskoop.

Bij het eindexamen aan de Rijkstuinbouwwinterschool te Boskoop zijn geslaagd de navolgende heeren: W. R. v. Calker, Zeist; J. Dijkstra, Elsloo; K. Griffioen, Zwammerdam; D. Haspels, Nijmegen; W. B. Hagen, Tempel; H. F. van Hellemond, Alphen; F. J. G. Hooftman, Boskoop; F. H. G. v. Iterson Gouda; D. Klapwijk, Rotterdam; H. C. Lucardie, Rotterdam; A. Niemandsverdriet, Vlaardingen; E. C. A. de Roos, Arnhem; H. Scholten Maarssen; S. S. Siemelink Goes; G. v. d. Smit, Hilversum; N. Veldhoen, den Haag.

Een Engelsch stoomschip vergaan. Heldhaftige redding van 75 schipbreukelingen.

Het Engelsche stoomschip „Eastwel“, reederij Tyzack and Brandfoot te Newcastle on Tyne is Zondagmorgen om half zeven ongeveer bij het binnenloopen van de haven te IJmuiden, door de hevige zee op den kop van den Noordpier te IJmuiden geslagen met het gevolg, dat het binnen 20 minuten zonk, met de kostbare lading van 80,000 balen rijst, geconsigneerd aan de Amsterdamsche firma Hudig Veder en Co. voor een combinatie van groote Zaansche rijstpelterijen. De geheele bemanning werd door het heldhaftig gedrag van den kapitein van de sleepboot „IJmuiden“, Johannes van der Wielen en twee zijner matrozen gered.

Aan het uitvoerig verslag, hetwelk de „Maandagcourant“ van deze heldhaftige redding geeft, ontleenen wij het volgende:

De „Eastwell“, vertrok den 7den December van het vorig jaar als nieuw, in dat jaar pas van stapel geloopen schip van Londen, voor haar tweede reis naar Britsch-Indië onder ballast. Het schip, lang 404 voet. breed 53.2 voet, heeft een tonnenmaat van 3115 meter en had als gezagvoerder den Engelschen kapitein Scurr, die zijn vrouw en drie jonge kinderen aan boord met zich voerde. Precies 35 dagen voor de stranding verliet men Rangoon, de hoofdstad van Burma, in Eng.-Indië, met 'n blanke bemanning van 9 personen en verder 49 z g. Laskers, Britsch-Indiërs. Zooals gezegd had men in Eng.-

Indië 80.000 balen rijst geladen. Men had een voorspoedige reis en bereikte zoo de Hollandsche kust, waar bij Scheveningen de sleepboot „IJmuiden" van IJmuiden tegemoet gestoomd kwam om te contracteeren over het van IJmuiden opsleepen van het schip. De concurrentie tusschen de sleepbootreederijen is n.l. groot en daarom stoomen deze booten den binnenkomenden schepen vèr tegemoet, dikwijls tot bij de Engelsche kust. Onder het varen springen dan een paar mannetjes met levensgevaar over en sluiten het contract voor het sleepen af opdat geen ander ze vóór kan zijn.

Zoo bereikte men 's Zaterdagavonds IJmuiden, doch de kapitein van de „Eastwell" besloot voor anker te blijven liggen voor de haven met het oog op den storm, die opgesloken was. Men bleef dus ook voor anker liggen, met den loods K. Smit en de twee man van den sleeper aan boord en de „IJmuiden" in de nabijheid. Om half zes Zondagmorgen werden de ankers gehiewd en stoomde men naar de haven. De hevige wind kwam uit het Zuid-Westen en hoewel de vloed pas om ruim 8 uur er moest zijn, kwam het water — tengevolge van het aanhoudende waaien, uit het Zuid-Westen — belangrijk vroeger opzetten, zoodat het schip sterk naar het Noorden omgezet werd. Men trachtte dus herhaaldelijk naar binnen te komen, met de stortzeeën over het schip slaande, maar telkens tevergeefs. Bij de laatste poging grepen de golven, toen de steven net binnen de pieren was, het schip op en gooiden 't met reuzengeweld met het bakboord op de steenblokken, die voor het uiterste einde van den Noordpier liggen. Op de brug bevonden zich toen de kapitein, de loods en de tweede en vierde stuurman. In de machinekamer waren de 2e, 4e en 5e machinist op wacht. Het schip was middenscheeps aan bakboord getroffen, ter hoogte van de machinekamer waar een reusachtig gat ontstond zoodat daar het water met een geweld instormde en het schip onmiddellijk begon te zinken. Een groot deel van de zwarte bemanning en ook de kapiteinsvrouw met hare drie kinderen sliepen nog toen het ongeval plaats had, want toen het begon te dagen was men opgestoomd en nu was het onderwijl half zeven geworden.

Men begrijpt, welk een paniek er ontstond onder de 59 Britsch-Indiërs, menschen, waarvan er 3 slechts een weinig Engelsch spreken en wier geografische kennis niet zoo groot is, dat zij wisten op welk deel van de wereld zij zich bevonden. Alleen hadden zij het snelzinkende schip onder de voeten, te midden van een woedende zee en met radelooze rasgenooten om zich heen.

In dezen wanhooptoestand kwam plotseling redding opdagen, want de „IJmuiden". die, zooals wij reeds zeiden, voor den sleep in de nabijheid was gebleven, begon terstond met te trachten hulp te bieden.

Slechts drie man waren er aan boord van den sleeper, nl. de kapitein, Johannes van der Wielen, algemeen bekend onder den naam „Nannie", de machinist, Martinus Peters en de dekknecht Van der Put. Zonder een oogenblik twijfelen besloten deze moedige mantot redding over te gaan. Zooals gezegd, lag de „Eastwell" dwars op den pier op een wijze zooals de „Berlin" in 1907 op den Hoek van Holland heeft gezeten. Het schip en de pier vormden dus een scherpen hoek en in dien hoek besloot men zich te wagen om de schipbreukelingen te redden. De zee was nog steeds hol en de golven sloegen over de „Eastwell" heen, zoodat de „IJmuiden" alle kans zou hebben ook op de blokken van den pier terecht te komen. Toch stoomde men er heen. Een twintig zwartjes, met een der kinderen van den kapitein waren op het voorschip, de rest op de bruggen-dekken en het achterschip. Het voorschip zonk het eerst en daarom kwam men langs zij en riep den zwartjes toe te springen. Het kind werd het eerst overgegooid, en dan kwamen de inlanders over, de een na den ander. Zoo, toen deze over waren, stoomde men achteruit, om een tweede kans te wagen. Hiervoor moest men nog gevaarlijker werk doen, want nu moest men middenscheeps zien te komen, haast op de plaats waar het schip vast zat. Men stoomde dus naar den nauwen hoek tusschen schip en pier en bleef liggen met hard achteruitslaande machines, teneinde vastloopen te voorkomen. Niet alleen dat hoozen water overkwamen, doch bovendien begon het schip naar bakboord gevaarlijk over te hellen, zoodat de kans op mee naar de diepte te gaan steeds grooter werd. In die positie liggende, riep men den nog aan boord van de „Eastwell" zijnden toe over te springen en daar kwamen ook zij ten slotte. Eerst de kapitein 's vrouw en de twee andere kinderen, de kapitein en de loods onder de allerlaatsten. Onmiddellijk daarop werd volle kracht achteruit gegeven en ging men met de kostbare lading de haven in. Daar het geheele drama zich in nog geen half uur afspeelde, begrijpt men hoe snel en onversaagd er gehandeld werd. Bij de redding viel een van de zwartjes in zee, doch werd gelukkig terstond opgepikt door de sleepboot „Vischploeg".

De loods, K. Smit, brak bij het overspringen een enkel, terwijl drie zwartjes de enkels verstuikten of wonden.

Overigens kwamen allen met den geweldigen schrik vrij. Het nieuwe schip en de lading, die ruw berekend toch wel op een millioen geschat mag worden, waren in de diepte verdwenen, zoodat alleen nog maar de schoorsteen en de voor- en achtersteven even boven water kwamen.

De reddingsboot was wel uitgebracht doch behoefde door het korte tijdsverloop geen werk te verrichten, daar de drie kranige zeelieden alle redding, die er te doen viel, gedaan hadden.

Daar stonden nu 75 schipbreukelingen op de Hollandsche kust, waarvan er slechts drie, n.l. de loods en de twee man van de sleepboot, die overgesprongen waren, wisten waar een thuis te vinden. Doch een magnifieke instelling te IJmuiden, waarvoor indertijd de heer Th. J. Wijnaldy sterk geijverd heeft, kon nu haar nut betuigen. Namelijk het Witte Kruis-gebouw. In de eerste plaats bracht de reddingsbrigade van het Witte Kruis de gewonden over naar het gebouw, waar zij verbonden werden door de doktoren Van der Horst en Bok. Negen en twintig zwartjes werden daar ondergebracht en allen, de blanke bemanning incluis, van nieuwe onder- en bovenkleeren en voedsel voorzien. De kapitein, zijn vrouw en hun drie kinderen werden ondergebracht bij den heer Reijgersberg, Britsch vice consul en agent van de Maatschappij, waar het schip aan behoort. De overige negen blanken der bemanning vonden in hotel Willem Barentz een onderkomen, 14 zwartjes in het Engelsche zeemanshuis en, zooals gezegd 29 in het Witte.

De Boedhistische Britsch-Indiërs werden onthaald op groote hoeveelheden rijst met gekookte kabeljauw en liepen met hun nieuwe baaien ondergoed, over zichzelf grinnekend rond. De gewonden lagen zorgvuldig verbonden in de bedden en op de recreatiezaal lagen nog een tiental zwartjes onder de dekens, alleen de kroeskoppen er boven uit.

Kort na de redding werd door het Witte Kruis-comité een telegram over het ongeval verzonden naar den Taunus, aan Prins Hendrik, die indertijd den eersten steen legde voor dit gebouw. En wel mogen wij de namen vermelden van de onderteekenaren van het telegram, want alle dezen legden een buitengewone menschlievendheid en opofferingszin aan den dag bij de verpleging van de schipbreukelingen. Het waren de heeren Th. J. Wijnaldy-Daniëls, voorzitter van het Witte Kruis; S. v. d. Horst, arts, leider der reddingsbrigade; W. P. Mets, mevr. Reijgers-Hille, mevr. Broekmeijer-De Jongh; mevr. De Breuijs Tack Timmers-Verhoeven. zuster M. C. Vrankamp, zuster M. E. v. d. Hoek en de heeren J. W. den Buitelaar, L. P. Tismeer, B. de Korte en B. Slikkerveer.

Dirkzwager's Bergingsmaatschappij te Maassluis sloot een contract af met den kapitein, tot berging van schip en lading. Zoo gauw het weer het toelaat, wordt met dezen arbeid begonnen.

Het bericht van de stranding had zich spoedig in Amsterdam, Haarlem en de omliggende plaatsen verspreid, zoodat den ganschen dag door, de treinen nieuwsgierigen aanbrachten, die een kijkje kwamen nemen, doch die niet veel meer zagen, dan een schoorsteen, een stuk steven en een paar grinnekende zwartjes, die deftig flaneerden in hun pas gekregen nieuwe baadje.

Dinsdag heeft de bevolking van IJmuiden een grootsche, doch welverdiende hulde gebracht aan de moedige redders.

Met fakkellicht en muziek werden de redders naar het Hotel „Nummero één", in de Kanaalstraat gebracht, waar reeds verschillende autoriteiten aanwezig waren.

Telegrammen van hulde werden ontvangen van H. M. de Koningin, Z. K. H. Prins Hendrik, De Commissaris der Koningin van Noord-Holland enz.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 19 *Maart* 1913.

— Bij de gisteren gehouden aanbesteding door B. en W. voor het leveren van 175 kubieke meter akkerzand, en het vervoeren van 85000 klinkers van de losplaats S.S. naar de zijwegen bij de Kloosterstraat, is ingeschreven als volgt:

Voor het leveren van zand door

W. van Kempen	f 0.73	per M³.
van Meersbergen	- 0.60	„ „
A. van Roosmalen	- 0.59	„ „

Voor het afrijden der klinkers door

H. van Erp	f 3.25	per waggon
Jos. v. Son	- 0.65	„ duizend
van Meersbergen	- 3.00	„ waggon

Het werk is aan de laagste inschrijvers gegund.

— De vergadering van de „Roomsche Cultuur" bij Mej. de Wed. Merks was Maandagavond zeer druk bezocht.

De Eerw. Pater H. Bolsius S. J. uit Oudenbosch sprak over „Wonderen" in hoofdzaak over het groote wonder de verrijzenis van Christus.

De vergadering volgde den gewijde redenaar oplettend.

Na de vergadering gaven zich verschillende als lid op.

— Voor de verkiezing van een lid voor de Prov. Staten van N.-Brabant (vacature-J. M. Kerstens) zijn gisteren officieel candidaat gesteld de heeren Mr. P. M. Arts (R. K.), Rud. Diepen (R. K.), Mr. J. van de Mortel (R. K.). De heer Rud. Diepen is de candidaat de R. K. kiesvereeniging.

— Maandagmorgen had er een klein ongeval plaats bij het boomenrooien in de V. O. en L. straat.

Een boom kwam met zijn takken op de draden der Electrische leiding terecht, waardoor een paar draden stuk gingen en op den grond vielen.

Het paard van den voerman v. M. kwam met een der draden waar stroom op zat in aanraking, en viel als een steen neer. Nadat de draden verwijderd waren, stond het paard ongedeerd op.

— De verleden Zondag gehouden vergadering van de Maria Vereeniging was goed bezocht.

De contrubutie werd gelnd, en de reglementen werden uitgedeeld. Over een paar weken zal de Maria Vereeniging een propaganda vergadering beleggen, voor deze vergadering zal een spreker worden uitgenoodigd.

De vereeniging telt reeds meer dan 70 leden.

Haaren. Maandag circa 9 uur geraakte alhier de vrachtauto van den heer van Loon uit Tilburg, doordat hij moest uitwijken voor een ander voertuig, op een draai van den weg in den grond vast. Met behulp van eenige personen kon hij na vertraging van een half uur weer vertrekken.

— Bij C. v. H. en v. P. hebben dieven een partijtje visch gestolen. Van een en ander is bij de politie aangifte gedaan. Van dader of daders is nog geen spoor ontdekt.

Berkel. Bij de op Zaterdag 15 Maart gehouden aanbesteding voor de verbouwing der scholen te Berkel en te Enschot werd als volgt ingeschreven:

P. v. Riel, Tilburg	f 5630
F. A. Smulders, Oisterwijk	- 5446
H. Willems Fzn., „	- 5434
B. A. v. Heesch, Tilburg	- 5203
J. A. Brekelmans, Berkel	- 5085
A. F. v. Riel, Tilburg	- 5075
C. A. Donders „	- 5060
A. Michels, Oisterwijk	- 5060
J. Smulders, „	- 5020
H. Moerenburg, „	- 4990
A. J. v. d. Heijden, Boxtel	- 4980
F. A. W. v. Spaandonk, Tilburg	- 4889
P. M. v. Domburg, Tilburg	- 4870
J. Vekemans, Goirle	- 4758

Door het Gemeentebestuur is aan laatstgenoemde het werk gegund.

's Bosch. *Lijk in beslag genomen.* Toen men Maandagmorgen het lijk wilde begraven van mej. B. in de v. Heurnstraat, die in 't Gasthuis alhier overleden is, werd dit lijk op last der justitie door den commissaris van politie in beslag genomen. De begrafenis kon daardoor niet doorgaan. Hgz.

Verkiezing Provinciale Staten.

Bij de verleden Zondag gehouden herstemming in de R. K. Kiesvereeniging district Tilburg voor een lid van de Provinciale Staten van Noordbrabant zijn de volgende stemmen uitgebracht:

	Mr. Arts	Diepen	Totaal
Tilburg	112	329	441
Berkel	9	25	34
Diessen	6	10	16
Boxtel	6	126	132
Haaren	11	13	24
Goirle	125	72	197
Kaatsheuvel	6	30	36
Helvoirt	0	55	55
Hilvarenbeek	61	51	112
Loon-op-Zand	13	29	42
Udenhout	28	36	64
Gilze	10	69	79
Rijen	13	32	45
Totaal	400	877	1277

Zoodat gekozen is tot candidaat de heer R. J. A. Diepen.

Rechtszaken.

Een berouwvolle.

Voor het Gerechtshof 's Bosch speelde zich in de jongste zitting een eigenaardig geval af.

Daar stond terecht de 24 jarige vrouw van K. uit Tilburg, die door de rechtbank te Breda veroordeeld was tot drie maanden gevangenisstraf wegens diefstal van vijf rijksdaalders ten nadeele van A. Beerens, te Tilburg.

De beklaagde was een jong getrouwde vrouw, wier echt gezegend was met één kindje, dat thans negen maanden telde. Zij was in hooger beroep gekomen om te trachten, met het oog op dit kindje en haar man, die door het vonnis van Breda even hard getroffen werden als zij zelf, de gevangenisstraf veranderd te krijgen in een geldboete. Zij deed daartoe dan ook een roerend beroep op het Hof.

De vrouw bekende rouwmoedig dat zij gedurende geruimen tijd reeds herhaaldelijk geld had weggenomen uit de lade eener kast in de woning van Beerens. Reeds van haar dertiende jaar af was zij daar aan huis gekomen en werd er beschouwd en behandeld als een goede vriendin.

Beerens, die voortdurend geld vermiste, kon maar niet begrijpen, waar dit bleef, en meer dan eens had juffrouw Beerens haar nood geklaagd aan vrouw van K., dat zij in deze dure tijden zoo moest scharrelen om rond te komen, en dat zij zoozeer achteruitgingen door het voortdurend missen van geld. Maar vrouw v. K. had zich daar niet door getroffen gevoeld, en ging maar door met het vertrouwen, dat zij in het gezin van Beerens genoot, schandelijk te misbruiken.

Totdat bij Beerens eindelijk vermoedens tegen haar rezen als de pleegster der diefstallen. Hij deelde zijn ervaringen en vermoedens mee aan een inspecteur van politie en overlegde met deze hoe men te werk zou gaan om het geheim te ontsluieren. Men kwam overeen dat de inspecteur zich op den zolder zou posteeren en door een gaatje, dat men in het plafond boorde de woonkamer zou bespieden.

Het duurde niet lang of vrouw v. K. kwam weer als naar gewoonte een buurpraatje houden. Beerens noodigde haar binnen en toen zij enkele woorden hadden gewisseld, ging hij kwansuis weg en liet de vrouw alleen. Nu begon de taak van den inspecteur. De vrouw, niet vermoedend, dat zij van uit den hooge werd bespionneerd, keek eens links en rechts om zich heen, en de kans schoon wanende, opende zij fluks de lade en nam er vijf rijksdaalders uit, die te voren door Beerens en den inspecteur van een merkteeken waren voorzien.

Nauwelijks waren ze in haar zak verdwenen of de inspecteur daalde de trappen af en stapte de woonkamer binnen. De vrouw werd verzocht haar zakken te ledigen en daar kwamen de gemerkte rijksdaalders voor den dag. Proces-verbaal werd opgemaakt en de rechtbank legde haar drie maanden gevangenisstraf op.

Nu vertelde Beerens, ter zitting van het Hof, dat de patroon, in wiens dienst de man van beklaagde werkzaam is, hem had aangeboden het van lieverlee ontstolen bedrag, dat wel tachtig gulden zou beloopen, te restitueeren, indien de vrouw een geldboete mocht krijgen. Beerens verklaarde zich elk oogenblik bereid het geld te aanvaarden, doch de voorwaarde van de geldboete lag buiten zijn macht, want tot het opleggen van geldboete of gevangenisstraf was alleen de rechter bevoegd en daarbij had Beerens geen stem in 't kapittel.

De advocaat-generaal, mr. Tak, verklaarde aanvankelijk inderdaad veel trek te hebben gehad om tegen deze beklaagde een geldboete te eischen, doch nu hij gehoord had, dat de woorden van de vrouw van Beerens, toen deze haar meedeelde, dat ze zoozeer achteruitgingen omdat ze bestolen werden, geen indruk op de beklaagde hadden gemaakt, vroeg hij bevestiging van het Bredasche vonnis en veroordeeling van beklaagde tot drie maanden gevangenisstraf.

De vrouw had nog gebid en gesmeekt niet zoozeer voor haar zelf maar ten wille van haar kind en haar man, maar mr. Tak was onvermurwbaar geworden door het gesprokene tusschen vrouw Beerens en beklaagde.

De verdediger, mr. L. v. Heijst, kwam nu aan het woord en vertelde, hoe deze beklaagde tot de diefstallen was gekomen. Toen zij verloofd was met wie thans haar man is, had deze haar een spaarduit van veertig gulden toevertrouwd, om iets te koopen voor het huishouden, dat zij gingen opzetten. De ouders van de jonge vrouw, zaten er slecht voor en de moeder was te weten gekomen, dat haar dochter een sommetje van veertig gulden rijk was. In benarde omstandigheden verkeerend, had de moeder bij haar dochter aangeklopt om geld ter leen te krijgen. De beklaagde gaf haar moeder dertig gulden, die deze beloofde terug te geven tegen dat ze trouwen zou.

Maar toen ze trouwden bleek het, dat de veertig gulden niet hoefden aangesproken te worden en haar verloofde had toen gezegd: bewaar die veertig gulden maar tegen den tijd dat het huisgezin mocht komen te vermeerderen. De bruid had hem niet durven zeggen, dat ze haar moeder geld had geleend en de moeder niet in staat was het haar terug geven, zooals beloofd was.

Toen ze goed en wel getrouwd waren vroeg de moeder andermaal geld ter leen, weer met de beste beloften van teruggeven voordat de kleine zou geboren worden. Maar de moeder bleef in gebreke en om nu niet zonder geld te zitten, besloot de jonge vrouw het haar ontbrekende aan te vullen door geld weg te halen bij Beerens. Pleiter drong bij het Hof aan om zijn cliënte een geldboete te willen opleggen, te meer ook, daar beklaagde alles aan Beerens zou restitueeren. Het geld hiertoe ontving ze van den patroon van haar man die dit op zijn beurt weer terug zou krijgen door van het weekloon, dat de man verdiende, wekelijks een gulden af te houden.

De advocaat-generaal zeide, dat de beklaagde maar eerst het geld had moeten restitueeren voordat ze hier voor het Hof was verschenen, dan had men ten minste gezien, dat het ernst was.

Mr. v. Heijst stak daarop een enveloppe in de hoogte en zeide, dat het geld elk oogenblik disponibel was.

Waarop de advocaat-generaal weer in 't midden bracht, dat het nu een uitstekend oogenblik was voor beklaagde om een beroep te doen op de clementie van het Hof, door het geld onmiddelijk aan Beerens te overhandigen.

Mr. v. Heijst haalde den inhoud uit de enveloppe, bestaande in verschillende bankbiljetten tot een bedrag van tachtig gulden en stelde deze ter hand aan Beerens, die op de getuigenbank met de meeste belangstelling de geschiedenis volgde.

Beerens telde het geld na, zeide, dat het in orde was en borg het in de binnenzak van zijn jas ter hoogte van zijn hart.

Toen stond de advocaat-generaal weer op en vermurwd door zooveel berouw en goeden wil van beklaagde, wijzigde hij zijn requisitoir en vroeg aan het Hof de gevangenisstraf te veranderen in een geldboete van veertig gulden.

Het gelaat der vrouw helderde op en blijder dan zij gekomen was verliet zij de rechtzaal in de hoop, dat het Hof haar met een geldboete zou vrij laten.

(Hgz.)

Gemengd Nieuws.

Goudveld ontdekt.

Uit Bombay wordt volgens de Tel., gemeld, dat men in Indië groote gouden ijzerlagen heeft ontdekt. Deze lagen hebben een uitgestrektheid van 1200 vierkante mijlen in het Dalbhum-distrikt er zijn op ongeveer 150 mijlen afstand van Calcutta gelegen. Een geologisch expert, belast met de opname van de uitgestrekte goederen van den overleden prins Mahomed Buklar Sedir om hiervan de waarde vast te stellen heeft verklaard, dat de grond buitengewoon groote hoeveelheden ijzererts bevat. Bovendien heeft hij ook goud in den bodem gevonden. Dit ontdekte hij, door dat hij in aanraking kwam met een zeer oude Indische vrouw, die sedert 15 jaar op een geheime plaats goud ontdekt had. Door haar een bonten doek en eenig geld te schenken, vond men haar bereid deze plaats aan te wijzen. Een proefneming overtuigde den expert van het feit, dat de grond gouderts inhield, dat niet minder dan 130 Engelsche onsen goud per ton bevatte. Hij was van oordeel, dat hij zich op het rijkste goudveld der wereld bevond.

Door een tijger overvallen.

Men meldt aan de „Sum. Bode" uit Alahan-Padjang het volgende:

De inlandsche vrouw Si Bajang, van de negari Air Singin, sessort Alahan Pandjang, begaf zich naar haar ladang om deze als gewoonlijk te bewerken. Daarmede bezig zijnde en op niets verdacht, werd zij plotseling van achteren door een tijger aangegrepen en mede naar het omliggende bosch gesleurd. Tevergeefs verbeidde men op dien dag haar tehuiskomst. De ongerustheid der familieleden nam met het uur toe, totdat men ten laatste, d.i. den volgenden dag, besloot naar haar te gaan zoeken.

Al dadelijk vond men op de bewuste ladang bloedsporen en daarneven de onmiskenbare teekenen, dat hier een tijger in 't spel was. Met deze treurige overtuiging begaven de familieleden zich naar het bestuur om van het geval aangifte te doen.

Daarop werd besloten, terstond de sporen te volgen om naar de vrouw te zoeken. De moeite der zoekenden werd in zoover beloond, dat nog een restje van de ongelukkige vrouw teruggevonden werd, n.l. haarhoofd en eenige beenderen.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 9—15 Maart.

Geboren: Johanna M. J., d. van J. W. Pastoor en H. Poirters, Nieuwstraat. — Petronella J. A., d. van A. C. van Roosmalen en F. van den Boer, Breukelen. — Johanna, d. van J. van de Ven en H. van Lievenoogen, Onrooi. — Cornelia C., d. van J. H. Boshuijer en C. C. Bontkam, Breukelen. — Johannes L., z. van A. J. van der Velden en E. van der Sloot, Gemonde. — Wilhelmina J., d. van M. van der Schoot en J. van Hamond, Nieuwstraat. — Anna M., d. van J. Wiersma en J. C. Voets, Nieuwstraat. — Gerarda A., d. van J. de Pijper en J. M. van Esch, Molenstraat.

Overleden: Arnoldus H. P. van Beers, 2 m. Bosscheweg. — Johannes van Kasteren, 69 j. Tongeren. D. en A.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 17 Maart. Aangevoerd 224 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.62 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.56 tot f 0.62; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.56.

Boterprijzen.

Op 18 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.70 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

MAASTRICHT, 18 Maart. Botermijn. Aanvoer 39185 K.G. Hoogste prijs 1.56, middelste f 1.52, laagste f 1.46 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

18 Maart 1913. Kippeneieren f 3.90—5.35. Middenprijs 4.49 per 100. Eendeneieren f 4.65—f 5.80. Ganzeneieren f 15.— tot f 17.—. Handelaarseieren 3.90 — 4.25. Aanvoer 65144.

Markten.

Dinsdag 25 Maart.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Woensdag 26 Maart.
's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Wdspik: beesten.
Leur: vee.
Donderdag 27 Maart.
Waalwijk: jaarmarkt.
Vierlingsbeek: vee.
Zundert: vee.
Vrijdag 28 Maart.
Werkendam:

ADVERTENTIEN.

Verkooping van Eikeboomen

De Gemeente Schijndel zal bij inschrijving VERKOOPEN:

Een koop (80 stuks) in het Wijboschbroek in de Oude Zeilkampjes.

Een koop (19 stuks) langs den grintweg nabij de spoorweghalte Eerde.

Betaaldag voor **15 April 1913**; ruiming voor **15 Juni 1913**.

Inlichtingen te bekomen bij H. van Heeswijk, pootmeester.

Inschrijvingsbiljetten in te zenden aan den Burgemeester **vóór 29 Maart 1913**.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Borstlijders! Zijn de genezingen door de Abdijsiroop blijvend?

Wanneer gij door de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, van Uwe borstziekte genezen zijt, kunt ge zeggen: „Eens genezen, blijft genezen". Dit is een groot voordeel dat de Abdijsiroop boven alle andere middelen heeft. Er is geen enkel middel, dat zoo werkzaam is als de Abdijsiroop en ook geen enkel middel dat de zieke plekken in de ademhalingsorganen zoo goed weet aan te pakken en grondig te genezen. Ziehier een bewijs van een 84-jarig man

8 Juni 1908 *verklaarde ons de 80-jarige heer P. Hes, concierge van het museum van Oudheden te Edam:*

De heer P. HES, (volgens portret)

„Gedurende 16 jaren had ik last van eene borstziekte, die mij het doen mijmer werkzaamheden zeer lastig maakte. Ik hoestte en kuchtte immer, de slijm zat mij zeer vast op de borst en ik kon ze met geen enkel middel loskrijgen. Vooral 's avonds als ik naar bed ging, hoestte ik veel en 's morgens bij het opstaan had ik het erg te verduren van den morgenhoest. Toen niets hielp probeerde ik de Abdijsiroop. Eén flacon Abdijsiroop heeft mij 80-jarige, verlost van een kwaal, waaraan ik 16 jaar leed".

4 jaar later schrijft ons de heer Hes: „Tot mijn blijdschap kan ik U verklaren, dat mijne genezing door de Abdijsiroop een blijvende is geweest. Nooit heb ik sindsdien meer eenige last van de borst gehad en ben voortdurend goed gezond gebleven". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is altijd onschadelijk en schaadt zelfs aan het zwaktegestel niet. De Abdijsiroop geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kinkhoest en alle borst- long- en keelaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:
1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

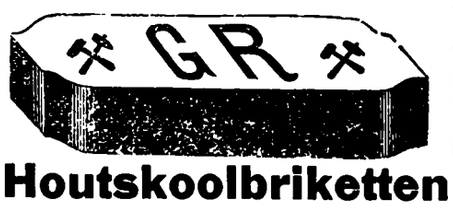

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.
Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

ABONNEERT U OP „CENTRAAL-BRABANT"

60 cent per drie maanden, franco per post 75 cent.

No. 24 ZATERDAG 22 MAART 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Jeugd-lectuur en nog wat.

Dezer dagen las men in de bladen het volgende verzoek om aanhouding:

„De burgemeester van Eindhoven verzoekt aanhouding en overbrenging van den minderjarige P. A. van der Sommen, leerling-teekenaar, oud 17 jaar, die den 10en Maart heimelijk is vertrokken.

Hij heeft in den laatsten tijd veel detectieveverhalen van Lord Leicester gelezen, en was daar steeds over bezig, zelfs zeide hij even voor zijn vertrek tegen een vriend: „Als je me niet meer ziet, denk dan maar, dat ik Lord Leicester aan het nadoen ben."

Hij heeft zich ook meermalen uitgelaten naar Amerika te willen vertrekken.

Hij is in het bezit van een nieuwe revolver en verschillende scherpe patronen.

Daar hij in 't bezit is van gouden vijfguldenstukken en hij 'n Italiaansch geldstuk heeft laten wisselen, is het niet onmogelijk, dat hij dader of medeplichtige is, van een diefstal met braak in den nacht van 27 op 28 Februari j.l. te Eindhoven gepleegd in een kantoor, waar hij vroeger werkzaam was. Ontvreemd waren alsmede 1 bankbiljet van f 100, 1 van f 60 2 Belgische bankbiljetten van 20 francs, 1 vijffrancstuk van Leopold II, 4 gouden vijfgulden-stukken, verder rijksdaalders, guldens en ander klein geld."

Dit bericht leidt tot twee verschillende opmerkingen.

De eerste over de z.g. „prikkel-lectuur". Het aantal gevallen waarin jeudige personen, door 't lezen van overspannen lectuur tot diefstal en bedrog, ja tot roof en moord gebracht schijnen te worden, neemt met den dag toe.

Inderdaad, het vermoeden, dat de verkeerde lectuur, van zeer demoraliseerenden invloed is, wordt meer en meer zekerheid.

Geen lectuur, van welken aard ook, mist haar invloed op 't jonge hoofd, 't jonge hart.

Daarom is 't van 't allerhoogste belang, dat boeken en tijdschriften voor de jeugd met bijzondere zorg gekozen worden.

Het mag niet aan 't toeval, en nog minder aan de keus van kameraden, van onverstandige, ter zake onkundige menschen worden overgelaten.

Er wordt zóóveel prulligs, nietswaardigs en bedorvens, zoo bitter weinig goeds op 't gebied van kinderlectuur aangeboden, dat degenen, die de jeugd van boeken willen voorzien, niet voorzichtig genoeg te werk kunnen gaan.

* * *

Het bederf, door lectuur onder de jeugd verspreid, is kwalijk te beseffen, als men niet weet, wat 'n vracht boeken, afleveringen enz. er verslonden worden.

Zeker, de schooljeugd is nog wel na te gaan, maar de kinderen van tusschen de veertien en de zeventien, achttien jaren, die controleert men moeilijker. Daarom gelooven de meeste menschen je niet, wanneer je zegt, dat er onder de jeugd zoo enorm gelezen wordt.

Maar een feit is 't, en 't kan geen kwaad, dat 't nog eens vermeld wordt.

* * *

Er zijn ouders, die in geen geval toestaan, dat hun kinderen lezen. Zij kunnen daar hun goede redenen voor hebben. Doch in 't algemeen is 't waar, dat ook voor 't kind een **goed** boek zooveel waard is, als een goede kameraad.

Wij achten 't verkeerd, 't kind **alle** lectuur uit de handen te houden. Naderhand komt men tot de ontdekking, dat 't kind toch leest en veel leest; dat 't zich langs slinksche wegen, door zeer onbetrouwbare hulp vaak boeken en boekjes verschaft heeft, dus **allerwaarschijnlijkst** met 't lezen op den verkeerden weg is.

Wie z'n kind zoover weet te brengen, dat 't smaak krijgt in een goed boek, heeft beter gedaan, dan wie 't alle lectuur onthouden heeft, zoodat 't zich naderhand misschien aan allerlei onrijpen, bedorven rommel gaat wagen.

't Is niet 't werk van alle ouders, dat weten we wel. Doch als degenen, die er niet toe in staat zijn nog maar verstandig genoeg en van goeden wille waren om hulp te vragen bij menschen, die zoo'n hulp allicht kunnen geven, zooals geestelijken en onderwijzers, dan zou 't nog al gaan.

Doch helaas, de meesten laten ook hier Gods water maar over Gods akker loopen.

* * *

En nu de tweede opmerking.

Den oorsprong van die jeugdige bandieterij moet men niet alleen gaan zoeken in de „prikkellectuur". Want dan is men weer te eenzijdig, maakt men zich in ééne richting aan overdrijving schuldig.

Nu is 't de lectuur niet alleen.

Daar zijn twee andere dingen, die men al te graag uit 't oog verliest.

De ontzaggelijke weelde, die er alom wordt ten toon gespreid, werkt ontzenuwend op veel zwakke naturen. Die ontzenuwing moet worden tegengegaan. En daartoe dient een matiging te komen van bovenaf. Het naäpen van de weelde gaat voor. Er spreekt een domheid en geesteloosheid uit, die een beschaming is van onzen verlichten tijd.

Het maakt 'n mensch wee, als hij 't aanziet, dat zoo'n groot gedeelte van het opkomend geslacht al die verwaande allures van grootsteedsche modegekken aanneemt, daaraan geld wegwerpt.

En dan ten slotte de immer verdergaande ontwrichting van 't huisgezin.

De invloed der ouders verzwakt meer en meer. Zij zelve zijn niet den noodigen tijd aan de gezinsopvoeding werkzaam. De fabrieksarbeid van vrouwen en meisjes draagt er het hare toe bij.

R.

PAASCHLIED.

I.

Het Graf is leêg. De Christus leeft!
De Heiland is verrezen!
Wat hij door 't woord verkondigd heeft,
Is door de daad bewezen.
Triomf den Christus, roem en eer,
Verwinnaar van den dood!
Heil onzen Heiland, God en Heer!
Want Hij alleen is groot.
Alleluja!

II.

O Christ'nen, juicht! De hellemacht
Is door zijn dood verwonnen,
Het daagt weêr na den langen nacht;
Het Godsrijk is begonnen.
Ontsloten is de Hemelpoort
Door zijnen heerschersstaf.
Hij is verrezen naar zijn woord,
En roemvol in zijn Graf.
Alleluja!

III.

O ziet in volle glorie thans
Zijn standaard zegepralen!
O ziet in haren glorieglans
De vaan des Kruises stralen!
Geheel de wereld ziet het licht,
En knielt aanbiddend neêr.
Het vale duister wijkt en zwicht
Voor zijn genade-leer.
Alleluja!

IV.

Triomf! triomf! Alleluja!
O Christus, blijft ons wijzen
Den weg naar uwe heiligenâ
Dat we eens als Gij verrijzen!
Wij loven én aanbidden U,
Die ons hebt vrij gemaakt.
Neem onze zielen eens tot U
Als Gij haar boeien slaakt.
Alleluja.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Wereldtentoonstelling in Antwerpen.

Het „Hbl. v. Antw." meldt:

De vennootschap, die zich ten doel stelt in 1920 in onze stad een wereldtentoonstelling te houden, is op het punt van bepaald samengesteld te worden.

Het kapitaal bedraagt 3 millioen. Tot hiertoe zijn 27 inschrijvingen van 100.000 frs. elk ingezameld onder de bankiers en kooplieden.

Vermelden wij enkel de namen der firma's Osterrieth, Fuhrmann, Grisar, von Bary, Bunge, Compagnie der Tramwegen enz., en alle groote banken.

Fabrieksbrand.

Te Ten Brielen—Koomen, zijn Donderdagmorgen door een hevigen brand een vlasfabriek, met een schuur, waarin 100.000 kilo's vlas opgestapeld lagen en twee aangrenzende huizen in vlammen opgegaan. Een oogenblik dreigde de brand nog grooter afmetingen aan te nemen, en ook het tegenover gelegen zusterklooster en de school aan te tasten. Men wist echter den brand bijtijds nog te beperken.

De aangerichte schade is vrij aanzienlijk.

Nestor Wilmart.

Bij het jongste verhoor verklaarde oplichter Wilmart volgens het „H. v. A.":

„Voorzeker, het gebeurde is zeer spijtig, doch ik handelde in het hooger belang der Maatschappij Gent-Terneuzen, wier zaken niet al te vlot gingen. De uitgifte van valsche obligaties werd gedaan, om de failliet der maatschappij te vermijden.

Al de beheerders der maatschappij, beweert Wilmart, waren op de hoogte der zaak. Ik heb voor mijn aandeel zeer weinig getrokken, daar ik aanzienlijke intresten voor de reports heb moeten betalen.

Mijn inzicht was eerlang eene nieuwe uitgifte van echte obligaties te doen. Dank aan de opbrengst hiervan zouden wij stilaan de valsche hebben ingekocht terwijl we, inmiddels de onderhandelingen voor den afkoop der spoorbaan door den Staat zouden voortzetten. En hadde men mij met rust gelaten, alles zou ten beste verloopen zijn zonder het minste schandaal".

Dus beweert Wilmart slechts weinige fondsen te hebben getrokken uit de bedriegerij. Wie streek dus de ontzaggelijke sommen op en waar haalde Wilmart het geld om te leven als een Amerikaansche rijkaard?

Het schijnt dat nog andere aanhoudingen te wachten staan.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

18

„Wie?" Het verleden scheen voor de ziel van den ouden man niet meer te bestaan; nu echter, nu hij den blik op Anna richtte en in het doodsbleeke en door smart verwrongen gelaat blikte, vertoonden zijne trekken grimmigen haat.

„Ik ken geen bruid van schipper Frans", zeide hij. „Zend de deerne weg, Hartman!"

Koortsachtig schitterden Anna's oogen — met een gebaar, dat geen tegenstand of tegenspraak verwachtte, den verbaasden herbergier terugwijzend, liep zij den koopman achterna en de gevoellooze, ijskoude hand op zijn schouder leggend, zeide zij op huiverenden toon, welke evenwel door hem kon verstaan worden-: „Achting, Thomas Eerekrans, voor den naam van uw huis; achting voor de echtgenoote van uw zoon, voor de moeder van uw kleinzoon!"

De oude heer kromp ineen, als hadde hem eene slang gebeten; het was, als dreigde hem zijne kracht te verlaten, zoo krampachtig hield hij zich vast aan de leuningen van de wormstekigen trap. Daarna richtte hij zich echter trotsch op en zette zijn weg voort.

„Ik wil je aanhooren", zeide hij nauwelijks verstaanbaar.

Anna volgde hem in het lage vertrek, hetwelk de logeerkamer van Hartman voorstelde. Met moeite ademend, zonk Eerekrans op een stoel neer. Hij bood haar geen zetel aan; hij scheen de uitdrukking van wanhoop op het gelaat van Anna niet eens te zien. En toch verlichtte het schijnsel der beide vetkaarsen op de looden kandelaars duidelijk de gelaatstrekken der ongelukkige, die zich de weduwe van zijn zoon noemde Alleen de vreeselijke overspanning der zenuwen hield de arme vrouw nog op de been.

De koopman begon het eerst te spreken.

„Anna Werner", zeide hij — hard en vast klonk zijne stem, evenals die van een onverbiddelijk rechter, die reeds vooruit het vonnis heeft geveld — „ik richt tot jou een vraag, dezelfde, die ik eenige uren geleden tot mijn zoon gericht heb, voordat ik wist, dat heden nacht die onderneming zou plaats vinden... die zonder zijn verderfelijken hartstocht reeds lang had kunnen plaats hebben zonder verraad en zonder gevaar. Ten einde hem te verschoonen, verschoof ik de beantwoording: jou wil ik ze mededeelen. Ik kwam hier om mij te overtuigen of het waar was, wat ik bij gerucht vernomen had; of mijn zoon, ter wille van een boersche kokette, die haar netten om hem gespannen had, de eer, de belangen van zijn huis, ja, zijne eigen veiligheid vergat; of het hartstocht was, die hem aan Scharnrode hield gebonden; een hartstocht, waaraan hij zijn dood te wijten heeft?"

„Oude man, hebt gij nooit de reine, de heilige liefde gekend? Hebt gij uw hartstocht en uw gevoel alleen met de weegschaal van een koopman gemeten — pas dan wel op, dat gij de schoonste bloem niet bevlekt, welke God in een zonnestraal uit Zijn paradijs in ons hart zendt, opdat zij daar bloeie. Ja, wij hadden elkander liet, — hoor het, Thomas Eerekrans... onze harten vonden elkander... het mijne was vrij. Met niemand brak ik de trouw, die ik hem beloofde. En als de band, die ons verbond, de geheiligde, de onontbindbare van het huwelijk, voor de oogen der menschen nog verborgen bleef, dan geschiedde dat om uwentwille, oude man... hij wilde mij bij u verdienen, verdienen den zegen voor zijn zoon, uwen kleinzoon..."

„Nog eenmaal deze woorden!" stoot Eerekrans woedend op. „Mijn zoon, mijn Frans, de trots en de erfgenaam van het huis Eerekrans en de erfgenaam zijner eer... hij had zich kunnen vergeten en..."

„Vergeten?" Anna trad den ouden heer onder het oog. „Waagt ge, mijn eerlijken naam te schandvlekken, Thomas Eerekrans? Zoo trotsch als gij op den uwe, ben ik op den mijne. En om zijnentwille vorder ik mijne rechten die ik heb als weduwe van uw zoon, als moeder van uws zoons knaapje!"

„Wat is waar... wat is waar?" mompelde de verpletterende koopman. „Moet ik nog jammeren over zijn dood? De genius der gerechtigheid waakt streng over de onbevlekte eer van het huis Eerekrans".

Hij was opgestaan; oog in oog stonden zij tegenover elkander.

„Bewijzen!"

„Dominee Holm te Hollero, die onlangs gestorven is, heeft ons getrouwd. De papieren rusten op de borst van Frans; men moet ze bij hem vinden, als hij ze niet aan Fred Bakker heeft ter hand gesteld, die alles gedaan heeft, om tot hem door te dringen. Ach, hij beloofde, hem te redden!"

„Te redden?" De koopman brak in spottend lachen uit. „Poppenspel!" Weet je dat zijne grootmoeder mijn zoon aan den Franschen kommandant verried?"

„Oud-Maryke... zij?" Met beide handen greep Anna naar heur hoofd. „God, almachtige God, wil mij toch voor krankzinnigheid bewaren!"

„Roep ze aan, de genade van den vertoornden God, je hebt er behoefte aan. De straf volgt den hoogmoed, die je verblindde. Waarom werd je niet de vrouw van Frederik Bakker? Je trots, je hoogmoedig karakter duldde het niet. Een koopman zou komen en je in zijn huis binnenleiden, opdat je in fluweel en zijde gekleed zou kunnen gaan?... en mocht het ook nu nog niet zijn... nu, eeuwig kan de oude niet blijven leven, en dan ging het in pracht en weelde. Of de oude het goedkeurde, wat had jij daarmede te maken? Wat had je uit te staan met de eer van ons huis? Slechts een zorg, het offer vast te houden, voor altijd... Huwelijk, kind... uw zegepraal scheen volkomen. De kogels, die door jou schuld het hart van mijn zoon doorboorden, vernietigen echter je triomf. Wettig of niet!... dwing af je rechten, als je het wagen durft. Vrijwillig geef ik niets. Ik verloochen je en het kind uit je huwelijk, dat zonder mijne toestemming gesloten is, is voor mij een..."

„Frans! Bescherm je zoon!"

Zoo wanhopig klonk Anna's gillende kreet, dat Thomas Eerekrans niet voleinde. Een gevoel van vrees maakte zich van hem meester; het leed van de door hem zoo diep gekrenkte vrouw was zoo zichtbaar, dat hij bijna berouw kreeg over zijne hardheid. De naam van zijn zoon wekte zachter gevoelens in zijn borst op.

Nu was het te laat — met een gebiedend gebaar sneed Anna hem ieder woord af.

„Nog in dit uur", zeide zij, „ga ik heen, om mijn kind, het kind van uw zoon uit de handen zijner trouwe verpleegster te Hollero terug te eischen. Ik ben niet gerust, voordat ik het in mijn bezit weet. Drie dagen wacht de weduwe van Frans Eerekrans op bericht van hetgeen de vader van haar echtgenoot omtrent de toekomst van haar kind besloten heeft. Voor mij verlang ik niets, zelfs niet den naam; alleen wensch ik, dat deze naam en zijne rechten voor uw onschuldig kleinkind bewaard blijven. Is mij in dit tijdsverloop geen beslissing geworden, — dan zullen de wetten van Hamburg een hulpelooze onder hare hoede nemen: „De eer des huizes", is de zinspreuk van Eerekrans. Uw zoon heeft deze eer verpand; aan u is het haar in te lossen... Niet voor mij — ik wil niets, ik herhaal het — alleen voor mijn kind!"

Wordt vervolgd.

Frankrijk.

De ministercrisis in Frankrijk.

Gisteren zou president Poincaré de eerste stappen doen om een nieuw ministerie te vormen. De bladen zijn algemeen van oordeel dat hij een beroep zal doen op Barthou, den huidigen minister van justitie, ten einde de kabinetsformatie op zich te nemen. Een ministerie Barthou zou n.l. door de linksch republikeinsche groepen van Kamer en Senaat goed ontvangen worden, daar men den huidigen minister van justitie wel in staat acht in de kiesrechtkwestie een toenadering onder de republikeinen te bewerken. Barthou zou het kiesrechtvraagstuk natuurlijk kalm laten rusten tot na de eerstvolgende verkiezingen. Wordt Barthou als minister president aangezocht, dan zullen waarschijnlijk ook de minister van oorlog, Etienne, de minister van marine, Baudin, en de minister van financien, Klotz, blijven. Daarmee zou dan ook het legervoorstel tot invoering van den 3 jarigen diensttijd behouden zijn.

Een oplichter j ten bedrage van een millioen dollar.

Te New-Orleans aan boord van een schip, dat juist naar Honduras zou vertrekken, zijn Donderdag een zekere Antonio Musica, koopman uit New-York, zijn vier zoons en zijn twee dochters, gearresteerd, beschuldigd van te zijn betrokken bij een internationalen bankzwendel, waarmede een bedrag van ruim een millioen dollar is gemoeid.

Men vond in de zakken der heeren Musica en in de hoeden en kousen der dochters ruim 500.000 dollar in contanten en geldswaardig papier. Musica moet reeds bekend hebben meer dan 25 banken in Amerika, in Duitsche hoofdsteden en te Londen te hebben opgelicht.

De arrestatie had niet zonder een dramatisch tintje plaats. Alle arrestanten sliepen in hun kooien en de boot stond op het punt te vertrekken toen een aantal detectives aan boord kwam en en tot de arrestatie overgingen. Terwijl de mannen zich heftig verzetten, trachten twee dochters een bedrag van bijna een kwart millioen dollars in geldswaarde overboord te gooien, welk opzet men bijtijds kon verhinderen. Toen Musica en zijn kinderen naar de gevangenis werden vervoerd, trok de vader een revolver uit den zak van zijn zoon Philip en trachtte zelfmoord te plegen. De dedectives slaagden er echter in, hem het wapen te ontrukken. Tel.

Duitschland.

Het vergaan van de L. Z. I.

Woensdag heeft de storm andermaal een Zeppelin-luchtschip tot een ruïne gemaakt. Het militaire luchtschip de L. Z. I. was Dinsdagavond 8 uur opgestegen voor een „Dauerfahrt". Woensdagmiddag om 3.40 was het gedwongen op het exercitieterrein van Karlsruhe te landen. Soldaten van het telegraafbataillon snelden toe en hielden het voorste deel van het luchtschip in bedwang, terwijl de wind met het achterste stuk vrij spel had. Door den wind knakte het lange geraamte in het midden. Het voorste stuk brak nog eens en zonk op den grond, terwijl het achterste deel door de manschappen vastgehouden, in de lucht nog bleef zweven. Later kwam ook dat stuk naar beneden en het halve garnizoen toog in den avond aan het werk om de nog gevulde balons te ledigen.

Voor de bekende ramp van Echterdingen in 1908, die aanleiding gaf tot de bekende nationale inschrijving voor de luchtvaart vergingen reeds twee „Zeppelins"; te Manzell in 1906 en een in December 1907. Sedert dien vergingen door wind of vuur de Z. 2 bij Weilburg, de Z. 7 in het Teutoburgerwoud, de L. Z. 6 in de loods van Baden-Baden. In 1911 verging het luchtschip „Ersatz Duitschland". Eerst in 1912 werden personen bij een luchtschipramp zwaar gewond. Ook ditmaal is er alleen materiëele schade.

De juweelen diefstal.

De Berlijnsche politie is er achter gekomen, wie de „jonkers" waren, die de Russische dame haar juweelentaschje, ter waarde van 125.000 mark, afhandig maakten.

De hoofdschuldige bleek 'n gedeserteerde luitenant uit Elzas, Kolbert genaamd te zijn. „Von Wettersteim" was een zekere koopman, Kranse, terwijl de vrouw eveneens bekend is. Na het plegen van den diefstal boden de heeren aan een juwelier telefonisch de kleinoodien aan, deze weigerde echter. In verschillende restaurants betaalden de dieven met juweelen. Men heeft tenslotte echter hun spoor verloren.

Geweldige brand in een autogarage te Berlijn.

Dinsdagochtend heeft, naar de Tel. meldt, in een autogarage, gelegen aan de Reinickendorferstrasse te Berlijn, waar zich ook een werkplaats van de Eudel-motoren-Geselschaft bevindt, een geweldige brand gewoed. Niet minder dan 25 automobielen werden een prooi der vlammen. De brandschade, aan de garage toegebrach, bedraagt, meer dan 200.000 Mark.

Ook de flama Eudel heeft aanzienlijke schade geleden, die echter door verzekering gedekt wordt. Toch zal het bedrijf wel eenigen tijd moeten stil liggen. Over de oorzaak van den brand is niets met zekerheid te zeggen.

Griekenland.

De moord op Koning George van Griekenland.

De moordenaar.

De moordenaar heeft Donderdag voor den rechter van instructie verklaard, dat geen, andere personen bij de misdaad betrokken zijn. Hij is niet krankzinnig, doch naar het schijnt ook niet geheel en al toerekenbaar. Ongeveer 20 dagen geleden was hij uit Volo naar Athene gekomen, waar hij eenige dagen vertoefde om zich dan naar Saloniki te begeven. Hier deed hij zich als een socialist kennen en verklaarde aan al wie het hooren wilde dat er binnenkort volkomen gelijkheid zou bestaan en er geen rijken maar ook geen armen zouden zijn. De arbeidstijd zou niet meer dan twee uur daags bedragen.

De misdadiger was vroeger onderwijzer, doch sinds enkele jaren een aan lager wal geraakt persoon, die door zijn familie verstooten was en van aalmoezen leefde. In zijn zakken vond men een zelf biografie met een aanteekening, waarin hij grove scheldwoorden heeft neergeschreven tegen de journalisten, die dit stuk geweigerd hadden.

Schinas deed aan de rechter van instructie verder allerlei tegenstrijdige mededeelingen. Over het motief van zijn afschuwelijke misdaad zweeg hij en op een desbetreffende vraag antwoordde de moordenaar slechts dat hij twee jaar geleden op het koninklijk slot om hulp gevraagd had en toen door een adjudant met geweld was buiten gezet.

Verschillende hoven in rouw.

Door den moord op koning George zijn behalve de Grieksche ook de volgende koninklijke families in rouw gedompeld:

Engeland: koningin Alexandra (de oudste zuster van koning George I), koning George V (neef.)

Rusland: de keizerin weduwe Marie (zuster), de tsaar (neef.)

Denemarken: koning Christiaan (neef.)

Noorwegen: koning Haakon (neef.)

Duitschland: de zuster van den keizer, prinses Sophie, is gehuwd met den nieuwen koning en prinses Victoria Louise, de dochter des keizers, is verloofd met prins Ernst van Cumberland (neef van den koning.)

Spanje en Zweden: de koninklijke families zijn in verren graad verwant van het Grieksche koningshuis.

Amerika.

New-Yorsche bandieten.

Eindelijk is ook de politie te New-York er in geslaagd een groote opruiming te houden onder de agenten, autobandieten, juweelen-dieven, enz. die een bende hadden gevormd volgens het systeem Bonnot. Elf kerels liepen in de val, terwijl zij beraadslaagden in een woning in Eastside. Juist waren de heeren van plan een laatsten slag te slaan, en de juweelen van de Broadway-goudsmeden te stelen, om dan een nieuw terrein voor hun werkzaamheden op te zoeken. De gevangen genomen elf bandieten zijn de meest vermetelen der bende.

Binnenlandsch Nieuws.

De vierkante stuiver.

De vierkante stuiver, het muntstuk, aangewezen om de onpractische ronde stuivers te vervangen is er, schrijft het Rott. Nwsbl.

De vierkante stuiver is grooter van formaat dan de tegenwoordige. De hoeken zijn afgerond, aan de eene zijde staat in een cirkel in twee hoeken het cijfer 1912 de keerzijde vertoont in een cirkel een bloem en daaromheen „Koninklijk der Nederlanden". Langs alle zijden loopt een bewerkte rand.

Treurig.

Te Kerkrade is het 2-jarig kind der echtelieden Scheren in een waschkuip gevallen en verdronken.

Overreden.

Donderdagavond omstreeks zeven uur kwam het driejarig dochtertje van den heer L., automobielhandelaar te Utrecht, terwijl het spelend achteruitliep, juist tusschen het voor- en achterwiel van een voorbijrijdenden zwaren vrachtwagen te vallen, zoodat het achterwiel over het hoofdje van de arme kleine ging. Het kindje was onmiddelijk dood. De voerman van den vrachtwagen had geen schuld aan het ongeluk.

Postdiefstal.

Men meldt uit Bergen-op-Zoom, aan de (Msb).

Donderdagavond is uit de postkar van hier naar Stavenisse uit een postzak, die, of wel uit de kar gevallen was dan wel er uit gestolen, een verzegelde geldzak, inhoudende f 138, vermist. De politie stelde heden een onderzoek in en arresteerde zekere L., verdacht van dezen diefstal te hebben bedreven, daar hij ongeveer dien tijd op de plaats was gezien, waar de zak later is teruggevonden en een aanzienlijk bedrag aan geld op hem werd bevonden.

Uitbreiding industrie.

De nieuwe fabriek van de firma Ter Horst en Co. aan den Stationsweg te Rijssen nadert hare voltooiing. Deze industrieele inrichting beslaat een oppervlakte van 1200 vierk. M. waarop circa 500 personen werkzaam kunnen zijn. De constru ne voor de nieuwe spinnerij annex verij werd geleverd door de firma örink en van den Broek te Ensche

Du tabak.

Uit Smalling nd trokken eenige arbeiders naar D tschland.

Ze namen ieder enkele pakjes tabak mee, die door d Duitsche commiezen op hen gevonden worden. Ieder arbeider moest nu va 4 tot 7 gulden boete betalen.

De torm.

Van W.-Tersch lling wordt aan de „Tel." gemeld:

Het had Maan g reeds den geheelen dag hard gewaai maar tegen den middag nam de win steeds in hevigheid toe tot ongeveer à 7 uur een volledige orkaan woei. Ver hrikkelijk waren de rukwinden. Oude van dagen hadden het nimmer zoo beleefd. Het gezicht over zee, die één kokende massa was, werd, geheel bele merd door het stuivende water, da over het dorp woei en waarvan de s ren den volgenden dag in den vorm van een zoutlaagje aan boomen, huizen en vensters was waar te nemen. reeselijk hadden de vaartuigen op zee te verantwoorden. De kustwacht me hier en daar noodseinen, flambouw op. De reddingsboot Brandaris ging daarop de kokende zee in en kwam het eerst bij de tjalk „Dankbaarheid" van Harlingen, schipper C. Molenaar. Deze moedige schipper wilde zijn bodem niet verlaten. Daarop werd er verderop lambouwd. Het was de tjalk „Vriendschap" van Makkum, schipper Heerens. Deze was reeds in zinkenden toestand. De drie man équipage werd gered. De Harlinger tjalk „Deo Juvante", schipper Posthuma, sloeg voor de ankers weg en geraakte bij Midsland tegen den dijk. Zo hevig was de wind, dat de sloep door lpvaardige mannen tegen den dijk gehaald, over den dijk heenwoei. De tjalk „Vrouw Sietske" van Makkum, schipper Bakker, bemand met twee bejaarde menschen, lag met schelpen geladen niet ver van den schelpenzuiger „Trio" van Terschelling, met de noodvlag in top. Alle pogingen, die de moedige bemanning van de „Trio" aanwendde tot redding waren vruchteloos, vooral omdat de „Trio" een schroef had verloren en niet tegen de zee kon opstoomen. Den volgenden morgen bleek, dat de tjalk gezonken was, de sloep was verdwenen en van de bemanning niets was te bespeuren. Zonder twijfel hebben de oudjes hun graf in de golven gevonden. Het mocht de „Trio" echter gelukken de „Dankbaarheid", die reeds de ankers, kettingen en sloep had verspeeld en zwaar lek was, op te pikken en in de haven te brengen.

Het schip heeft zware averij aan den boeg. De tuigage van het gezonken „Vriendschap" is Dinsdagmiddag door den heer G. Doeksen binnengebracht. Op het land waren verscheidene telefoonpalen omvergewaaid. Een woord van hulde mag den verschillenden redders niet worden onthouden. Ook de „Brandaris" heeft weder getoond dat zij een uitstekende reddingsboot is.

Een kar stroo omvergewaaid.

Als een bewijs, hoe hevig het Woensdag te Almelo stormde, kan dienen, dat op den straatweg Almelo-Ootmarsum, nabij de stad, een wagen met stroo omver waaide. De wagen brak, doch paard en voerman bleven ongedeerd.

Huis ingestort.

Te Culemborg is door het hevige stormweer, het dak van een bewoond huis in de Binnen Molenstraat ingestort.

Twee kinderen bekwamen eenige lichte hoofdwonden. De moeder, die zich in de nabijheid der woning bevond, verloor haar bewustzijn.

Automobielaanslagen.

Op den weg van Venlo naar Kaldenkirchen is op een auto geschoten waarbij het den grensbeambten gelukt is een der daders te arresteeren. Ook in de onmiddellijke nabijheid van Nijmegen heeft een aanslag plaats gehad op de auto van den heer L. uit Nijmegen. Deze was naar de „Nijm. Crt." mededeelt, omstreeks kwart over negenen 's avonds met zijn auto, waarin behalve hij zelf zes dames en heeren gezeten waren, van den Plasmolen in de richting Nijmegen vertrokken, toen hij tusschen den Plasmolen en Mook plotseling een boom dwars over den weg zag liggen. De voortreffelijke lantaarns waarvan de auto voorzien is, hadden den heer L. in staat gesteld, dit dreigend gevaar op vrij grooten afstand te zien en door de remmen krachtig aan te zetten, gelukte het hem enkele centimeters vóór den boomstam op zij te trekken, maar tegelijkertijd kwam een met een grooten revolver gewapend individu uit de struiken, terwijl op een 50 meters afstand een paar mannen kwamen toeloopen.

De met den revolver gewapende deed echter niets dan brutaal toezien en in enkele oogenblikken kon de auto weer doorrijden. In Mook werd de veldwachter gewaarschuwd en terwijl de dames hier zoo lang achterbleven, gingen de heeren met den veldwachter terug om een nader onderzoek in te stellen. Ook de marechaussée is gewaarschuwd en heeft onmiddellijk nasporingen gedaan. Het is intusschen niet onwaarschijnlijk, dat deze autoaanslag door dezelfde individuen is bedreven als die te Kaldenkirchen. De heer L. zal zich dan ook naar laatstgenoemde plaats begeven, opdat de daar aangehouden autobandiet met hem geconfronteerd kan worden.

Het eerste kievitsei.

Uit Workum wordt aan de „Leeuw. Ct." bericht, dat Dinsdagmiddag aldaar het eerste kievitsei is gevonden door Arjen Elzinga. Het is reeds aan H. M. de Koningin als lentebode ten geschenke aangeboden.

Verleden jaar was het reeds de 9e Maart, dus 9 dagen vroeger, dat het eerste kievitsei onder Makkum door Hendrik de Witte te Gaast werd gevonden.

Mond- en klauwzeer.

Op 9 Maart kwam in Nederland 1 geval van mond- en klauwzeer voor en wel in de provincie Gelderland. Op dien dag kwam er één geval bij in de provincie Noord-Holland: Het besmette dier werd afgemaakt. Op 10 Maart kwam een nieuw geval voor in Utrecht en Friesland; in beide gevallen werden de dieren afgemaakt. Op 15 Maart kwam dus nog een geval voor en wel in Gelderland.

Verdwenen.

Naar 't Dagbl. v. Zd.-H. verneemt, heeft de heer W. A. K. F. H. de L., collecteur van de Staatsloterij te 's-Gravenhage, sinds eenige dagen de stad verlaten, zonder orde te stellen op zijn zaken.

Er wordt van een zeer aanzienlijk tekort gesproken.

Naar men aan het blad verzekerde zou namens crediteuren het failissement van den verdwenen collectuer aangevraagd worden.

Bliksem ingeslagen.

Bij een hevig onweder, dat gisteren over Veendam en omstreken woedde, sloeg de bliksem in de hooge pijp van de steenfabriek van de firma Everts. De pijp viel naar beneden, waardoor twee werklieden ernstig gekwetst werden.

Omtrent dit ongeval wordt nader aan het „Hbl." gemeld:

Van den 52 meter hoogen, nieuwen schoorsteen sloeg meer dan de helft als een steenklomp naar beneden. De omliggende droogschuren werden gedeeltelijk verbrijzeld, evenals de in aanbouw zijnde steenoven. De timmerman Bruggema, een Duitsche monteur en een zoon van den brandmeester Schansema en kwamen onder het neervallend puin en werden gekwest, Bruggema zeer ernstig. De fabriek is laag verzeberd, zoodat de schade groot is. De schoorsteen had geen bliksemafleider.

De Bollenvelden.

Uit Hillegom wordt aan de „O. H. Ct." gemeld:

Met de Paaschdagen zullen de velden nog niet in vollen bloei staan. Wie dus Hollands tuin wil zien in volle glorie, wie de bloembollenvelden wil aanschouwen in een rijke mengeling van kleuren, wie de lucht vervuld denkt van zoeten hyacinthengeur, voor hem zijn de Paaschdagen niet de aangewezen tijd; hij wachte nog eenige dagen misschien twee of drie weken.

Coöperatie.

De Christelijke sigarenmakersgezellen te Groningen hebben, volgens de „N. Gr. Ct.", plan een Coöperatieve Sigarenfabriek op te richten. Dit besluit is een gevolg van de uitsluiting.

Gewetensgeld.

De minister van Financiën maakt bekend, dat ten behoeve van 's Rijks schatkist, uit Zwolle, van een onbekende is ontvangen f 50 aan bankbiljetten, ter voldoening van successie-rechten.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 22 *Maart* 1913.

— Openbare raadsvergadering op Woensdag 26 Maart 1913 om elf uur des voormiddags.

Onderwerp:

1 Stemmingsnummer.

2 Goedkeuring notulen der vorige vergadering.

3 Ingekomen stukken.

4 Benoeming van een stembureau (stemming lid provinciale staten op 28 Maart a. s.)

— De Heer H. Raupp is in de vergadering van „Roomsch Cultuur" belast met 't beheer van 't filiaal der Bibliotheek van Geloof en Wetenschap te Amsterdam. Er zullen nog eenige voorbereidende maatregelen moeten getroffen worden, vooraleer met het uitleenen der boeken kan worden begonnen. Bij voldoende deelname zullen er onder de lezers portefeuilles rondgaan.

Degenen, die van de Bibliotheek wenschen te profiteeren, kunnen zich daartoe bij het bestuur van R. C. opgeven.

— Niettegenstaande men in de Slagersvereeninging besloten had voor Paschen niet te etaleeren, hadden toch enkele slagers het oude gebruik gehandhaafd en lokten talrijke bezoekers.

— Hedenmorgen had bij het snoeien der boomen in de V. O. en L. straat, een ongeval plaats.

De heer Looimans, conducteur N. B. D. S. die daar juist passeerde, kreeg een zware tak op 't hoofd, die hem een hevig bloedende wonde toebracht. Den snoeier treft geen schuld, daar hij eerst gewaarschuwd had. Dr. Wösten legde een verband.

Haaren. Terwijl Vrijdagmorgen omstreeks 10 uur de 32-jarige schilder P. van Roessel, wonende te Oisterwijk, zoon van de Wed. v. Roesel uit Tilburg, alhier per fiets een boodschap zou verrichten, werd hij op den terugweg plotseling onwel, eenige voorbijgangers zagen het en schoten ter hulp, doch helaas, de levensgeesten schenen geweken te zijn, de daarop spoedig ontboden geneesheer, dr. Hoek uit Helvoirt, kon slechts den dood constateeren.

Tilburg. Deze week werd in een gezin aan den Broekhovenschenweg alhier; een geval van pokken geconstateerd.

Man, vrouw en 2 kinderen zijn naar het St. Rochusgesticht overgebracht.

Eindhoven. Naar wij vernemen zal voor de gemeenschappelijke keuring in alle aangesloten gemeenten hetzelfde keuringsrecht worden geheven, dat zal bedragen van een rund vijftig cent; van een kalf, varken, schaap, geit of paard vijf en twintig cent; van worsten vleeschwaren 5 cent van elke 5 K.G. of gedeelte daarvan; van gezouten of gerookt spek bij hoeveelheden van 100 K.G. of meer per 10 K.G. 5 cent; van stukken vleesch of afval van elke 10 K.G. of gedeelte 5 cent.

De belasting zal bij vooruitbetaling verschuldigd zijn.

Er zullen voor den gemeenschappelijken keuringsdienst een hoofdkeurmeester en twee keurmeesters worden aangesteld. In de bezoldiging van die ambtenaren zal de gemeente Woensel f 350, de gemeente Gestel f 200, de gemeente Stratum f 300, de gemeente Strijp f 150 en de gemeente Tongelre f 50 per jaar moeten bedragen. De keurmeesters zullen worden benoemd door het gemeentebetuur van Eindhoven.

— Door ijverige nasporing is de gemeente-politie te Eindhoven er in geslaagd, den dief van de circa drie honderd gulden, ontvreemd bij den heer Van Vorst, gemeentesecretaris, in arrest te stellen met behulp van de Amsterdamsche recherche. De dief een zekere S., vroeger ten huize van den gemeentesecretaris werkzaam, heeft volgens de Msb. bekend, den diefstal te hebben gepleegd en heeft de plaats aangewezen waar het geldkistje was verborgen. S. was in het bezit van een nieuw rijwiel, nog eenig geld en een spaarbankboekje waarop f 1.50 op een aangenomen naam. Ook was hij in het bezit van een revolver.

Voornoemde S. is 17 jaar oud en was een hartstochtelijk lezer van detective romans, hetgeen de oorzaak moet zijn van den beganen misstap.

Geitenfokkerij in Noord-Brabant.

Men schrijft het volgende aan de Msb.

Noord-Brabant is de bakermat voor Nederland van de beweging tot de bevordering van de geitenfokkerij, welke in de laatste jaren in de meeste landen van Europa wordt waargenomen.

Ongeveer een tiental jaren geleden werd op particulier initiatief te Teteringen de „Eerste Nederlandsche Geitenfokvereeniging" opgericht.

Dit voorbeeld werd weldra gevolgd door inwoners van Heusdenhout, Terheijden en tal van andere plaatsen, alwaar met belangstelling kennis werd genomen van de goede resultaten die de fokvereeniging Teteringen al spoedig kon aantoonen.

Het duurde niet lang of het werd den besturen der verschillende vereenigingen duidelijk, dat om het gemeenschappelijk doel krachtig te kunnen bevorderen, aaneensluiting noodig is en dientengevolge werd op 4 Janua 1909 de „Eerste Nederlandsche Bond van Geitenfokvereenigingen in de Baronie van Breda" in 't leven geroepen. Steeds meer fokvereenigingen werden opgericht welke zich groepsgewijze vereenigden, zoodat thans in Noord-Brabant worden aangetroffen 4 geitenfokvereenigingen, te weten: de R. K. Bond van Geitenfokvereenigingen in West-Noord-Brabant, gevestigt te Halsteren, waarbij zich hebben aangesloten 8 vereenigingen, gezamelijk met 423 leden, in het bezit van 695 geiten; de „Eerste Nederl. Bond van Geitenfokvereenigingen in de Baronie van Breda", waarbij zijn aangesloten 14 vereenigingen, gezamelijk met 983 leden in het bezit van 1664 geiten; de „Chr. Bond van Geitenfokvereenigingen te Sambeek", met een gezamelijk getal leden groot 633, in het bezit van 1054 geiten, verdeeld over acht aangesloten vereenigingen; en de onlangs opgerichte „Federatie van Geitenfokvereenigingen in Zuid-Oost-Noord-Brabant", gevestigd te Heeze, waarbij zijn aangesloten twee vereenigingen met 202 leden, bezittende 298 geiten, terwijl nog een viertal vereenigingen geheel op zichzelf staan.

In totaal zijn er thans 37 vereenigingen, tellende 2586 leden in het bezit van 4221 geiten. Al deze fokvereenigingen staan geheel op zichzelf en reglelen en besturen haar eigen huishouding.

De Bondsbesturen kunnen hier niet ingrijpen, echter wel eischen dat de statuten en huishoudelijke reglementen der aangesloten vereenigingen geene bepalingen bevatten, welke in strijd zijn met de bondsreglementen.

Naast genoemde organisaties werd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant d.d. 17 October 1912

eene Provinciale Commissie ter bevordering van de geitenfokkerij in Noord-Brabant in het leven geroepen.

Deze commissie stelt zich ten doel: 1e. om met inachtneming van de eigenaardige richting die de beweging tot verbetering van de geit in Noord-Brabant genomen heeft, voorlichting bij de teelt van dit huisdier te versterken; 2e. zooveel in haar vermogen is te trachten de fokkerij in goede banen te leiden; 3e. naar vaste en juiste gegevens de geldelijke bijdragen door het Rijk en de Provincie, voor de geitenfokkerij in Noord Brabant verleend, onder de organisaties te verdeelen.

Waar aan het particulier initiatief ruim baan wordt gelaten om de geitenfokkerij ter hand te nemen, de beweging niet belemmerd wordt door knellende voorschriften, ieder geheel vrij blijft de wegen te bewandelen welke hem ter bereiking van zijn doel het beste toeschijnen, waar bovendien door woord en daad van overheidswege steun verleend wordt, daar gaat, zonder twijfel, de geitenfokkerij in Noord-Brabant een schoonen bloeitijd tegemoet.

Prov. Electrische Centrale voor Noord-brabant.

Dinsdag vergaderde te 's-Hertogenbosch in pleno onder voorzitterschap van den heer Commissaris der Koningin de commissie uit de Staten der provincie Noord-Brabant, aan welke het onderzoek is opgedragen naar de oplossing van het vraagstuk der electriciteitsvoorziening in Noord-Brabant, ter bespreking van het voor enkele weken ingekomen rapport van de z.g. financieele sub-commissie.

Dat rapport had, in verband met de te dezer zake ontvangen adviezen en die van diverse maatschappijen gedane offerten bij alle aanwezige leden de overtuiging gewekt, dat volkomen gerechtvaardigd was de verwachting, dat een behoorlijke exploitatie van een door de provincie geconcedeerde electrische centrale voor de geheele provincie, niet alleen geen geldelijke risico voor de ondernemers met zich zou brengen en aanzienlijke winsten zou moeten afwerpen, maar ook de inwoners dezer provincie en de bedrijven van verschillenden aard, die binnen haar gebied werkzaam zijn, op voordeelige wijze electrische energie zou kunnen verschaffen.

Daar nu een exploitatie door de provincie, die niet op de eerste plaats winst beoogt, zooals particulieren dat doen het meest in het belang is van hare inwoners en hunne bedrijven, werd eenstemmig het standpunt ingenomen, dat de provincie de exploitatie c.a. aan zich zou houden — voor zooverre zij daartoe bevoegd is — indien konden worden ondervangen de bezwaren die in den regel verbonden zijn aan een exploitatie door de overheid.

Daarom werd besloten dat de financieele commissie met de z.g. juridieke commissie en zooveel noodig met de andere sub-commissiën zou trachten om zoo spoedig mogelijk een vorm te vinden, waarin de exploitatie van een provinciale electrische centrale zou kunnen geschieden. zoo zelfstandig mogelijk d.i. onafhankelijk van de provinciale administratie en — met inachtneming vam de belangen der inwoners en van hunne bedrijven — zoo commercieel mogelijk.

Nadere voorstellen van de commissie uit de Staten zullen dus weldra, zoodra deze vorm gevonden is, de Provinciale Staten bereiken.

De overweging der voorstellen van de bovenbedoelde maatschappijen zal ondertusschen worden opgeschort.

Vervuiling der Leij nabij Tilburg.

Wij lezen in 't Dbl. v. N-Br.

't Behoort tot de hooge zeldzaamheden dat we de civiele zitting der arrondissementsrechtbank gaan bijwonen. Dinsdag hebben we dat gedaan omdat er 'n zaak behandeld werd van groot belang voor Tilburg en van niet minder groot belang voor de eigenaren der gronden gelegen langs de Leij onder Goirle, Oisterwijk, Tilburg, (Haaren Esch en Boxtel, red. C.-B.)

Door eenige eigenaars van gronden aan de Leij gelegen is namelijk een aktie tegen de gemeente Tilburg ingesteld waarbij de eischers aan de rechtbank vragen de gemeente Tilburg te bevelen en desnoods met den sterken arm te dwingen dat een eind wordt gemaakt aan den onrechtmatigen toestand daar, n.l. de vervuiling der Leij door het fabriek- en rioolwater dat er in wordt geloosd.

Al jaren lang wordt er door belanghebbenden eindeloos geklaagd over de vervuiling van dit riviertje door het Tilburgsche fabriekswater. Tal van administratieve pogingen om verbetering in den toestand te brengen hebben niets uitgehaald en zoo is er langzamerhand, volgens de meening der eischers een onhoudbaren toestand geschapen.

Zooals gezegd, de eischers hebben eigendommen liggen aan het riviertje. En zij beklagen er zich thans over dat het gebruiksrecht van het water uit het riviertje dat ze hebben, teniet gedaan wordt, tengevolge van de vervuiling van het riviertje, hetwelk door de gemeente Tilburg wordt toegestaan.

De gemeente Tilburg heeft namelijk toegestaan dat het rioolwater van het grondgebied kunstmatig in de Leij wordt afgevoerd. Zooals men weet hebben de wolfabrieken afvalwater dat smeerig is en vuil en dat spoedig een onverdraaglijken stank verspreidt.

Ongeveer 40 jaar geleden had bijna geen enkele fabriek te Tilburg een waterafvoer. De meeste fabrieken hadden op eigen terrein groote sterfkolken. Die toestand was werkelijk onhoudbaar.

De Leij had in die dagen echter hoogst zuiver water.

In 1870 heeft Tilburg de kwestie van den vuilwaterafvoer ter hand genomen en heeft de gemeente een volledig stel riolen doen bouwen met een snellen afvoer naar de Leij. Tilburg was daardoor spoedig zijn vuil water kwijt, doch de Leij van Oisterwijk werd daardoor het riool van Tilburg.

De heer Mr. Holleman uit den Bosch die als raadsman voor de eischers optrad, stelde dit alles in het licht. Spr. wees er op dat de eischers niet klagen over den aanleg en de inrichting der riolen zelf, doch alleen daarover dat het rioolstelsel door de gemeente Tilburg wordt geëxploiteerd met de Leij als afvoer.

Vervolgens toonde hij aan dat niet niet de Tilburgsche fabriekanten maar de gemeente Tilburg als zoodanig de Leij vervuilt. Spr. lichtte dit mede aan de hand der verordening op de plaatselijke rioolbelasting nader toe. Spr. kwam tegen de bewering op als zouden ook Goirle en Oisterwijk het water der Leij verontreinigen. Ja als zou het reeds door de fabrieken dezer plaatsen verontreinigt zijn als het ter plaatse komt waar de Tilburgsche rioolen hun inhoud in het riviertje storten. Spr. ontkende dit beslist en trachtte uitvoerig aan te toonen dat het Tilburgsche rioolstelsel en dat alleen de bederver van het water der Leij is.

Vervolgens beantwoordde Spr. de vraag: mag Tilburg zijn vuil storten op het erf van zijn buur?

Tilburg heeft herhaaldelijk beweerd dat het gaarne verbetering in den toestand wil brengen, maar dat het er geen kans toe ziet.

Spr. was van oordeel dat Tilburg dan al zeer achterlijk is en weinig moeite heeft gedaan om zich op de hoogte te stellen hoe andere gemeenten die in de zelfde omstandigheden verkeerden deze kwestie hebben opgelost.

De oplossing is volgens Spr. het aanleggen van vloeibedden en hij geeft tal van voorbeelden, vooral uit 't buitenland waar met zeer veel succes zulke vloeibedden zijn aangelegd.

De heele geschiedenis is, zei Spr. dat Tilburg vreest, dat deze kwestie een dubbeltjes-kwestie zal worden en daar wil Tilburg zich voor wachten.

Vervolgens trachtte Spr. nog aan te toonen dat de Leij geen openbaar domein is; dat Tilburg geen aangeland is en dat het dus niet dezelfde rechten van een aangeland heeft.

Tilburg vervult volgens Spr. hier de ongenoode gast die bij de rechthebbenden in de soep komt spuwen. Tot slot dat de eichers hun recht op bruikbaar water uit de Leij niet hebben verloren doordat zich erfdienstbaarheid heeft gevestigd.

Op deze gronden verzocht hij namens de eischers inwilliging van de vordering boven door ons genoemd.

Rechtszaken.

Rijwieldiefstal in het paleis van Justitie.

De Bossche rechtbank veroordeelde Donderdag Simons, die het rijwiel van jhr. mr. F. A. van Styrum uit het paleis van Justitie alhier stal, tot een gevangenisstraf van vier maanden met aftrek van het voorarrest.

Art. 251bis.

Wegens overtreding van art. 251 bis van het Wetb. van strafrecht (abortus provocatus) werd Donderdag door de Bossche rechtbank Hendrika V. huisvrouw v. d. Valk uit Woensel veroordeeld tot eeen gevangenisstraf van vier jaar, met aftrek van voorarrest.

Het gerechtshof van Den Bosch deed Woensdag de navolgende uitspraken.

J. L. B., 27 j. opperman te Breda, (uit anderen hoofde gedetineerd) met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank aldaar, zulks voor wat de straf betreft wegens vernieling, tweemaal gepleegd, veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf.

J. M. C. H., huisvr. Jac. B. van Heesch, 24 j. zonder beroep te Tilburg met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, zulks voor wat de straf aangaat, wegens diefstal tot f 60 boete subs. 12 d. h.

L. v. d. O., 31 j. landbouwer te Gemonde-Boxtel, vonnis rechtbank Den Bosch vernietigd voor wat de straf betreft en wegens mishandeling, veroordeeld tot zeven weken gevangenisstraf;

G. v. H.; 25 j. schoenmaker te Uden met gedeeltelijke vernietiging van twee vonnissen der rechtbank te 's-Bosch wat de straf aangaat, wegens mishandeling tot vier maanden gevangenisstraf;

1o. J. J. B. 25 jaar en 2o. P. L. D. G., 32 j. mijnwerkers te Chevremont-Kerkrade met gedeeltelijke vernietiging, van een vonnis der rechtbank te Maastricht voor wat de straf betreft, 1o. tot twee maanden gevangenisstraf wegens mishandeling tweemaal gepleegd en no. 2 wegens mishandeling tot veertien dagen gevangenisstraf.

M. J. A., 38 j. vroeger brievenbesteller te Vaals, met bevestiging van een een vonnis der rechtbank te Maastricht wegens overtreding van art. 372 en 373 S.r. tot drie maanden gevangenisstraf.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 18 Maart 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: A. v. B. te Veghel, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot 6 m. tuchtschool; W. T. v. H., P. W. v. H. en G. A. v. O. te Oss, alsvoor, de 1e f 10 of 20 d. h., de 2e f 25 of 50 d. h. en de 3e vrijgesproken.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.
15—21 Maart 1913.

Geboren: Engelberta P., dochter van J. A. Schapendonk en W. Witlox. — Henricus P. M., zoon van A. J. Vermeer en C. Op 't Hoog.

BEKENDMAKINGEN.

Stemming ter Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester der Gemeente BOXTEL brengt ter openbare kennis, dat op **Vrijdag** den **28 Maart** aanstaande, van des 's morgens **acht** tot des namiddags **vijf** uren, de **stemming** zal geschieden ter vervulling van **eene plaats** in de **Provinciale Staten** voor het Kiesdistrict TILBURG, waartoe deze Gemeente behoort.

De candidaten, in alphabetische volgorde, zijn:

ARTS. P. M.
DIEPEN. R. J. A.
MORTEL VAN DE J. C. A. M.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht, luidende:

„Hij, die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar."

BOXTEL, den 20 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Correspondentie.

De Kennisgeving van 't Gemeentebestuur (Hinderwet) tengevolge van de aanvraag voor 't leggen van een Electro-Motor door P. Ghijsens, moet wegens plaats gebrek blijven liggen.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,54 de K.G.

Op 21 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 0.00 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 21 Maart Hoogste prijs f 1.45 Laagste f 1.34 Middel f 1.40. Aanvoer 9180 K.G.

MAASTRICHT, 21 Maart. Botermijn-Aanvoer 45090 K.G. Hoogste prijs 1.49, middelste f 0.—, laagste f 1.42 per K.G.

ADVERTENTIEN.

†† Heden overleed te *Heemstede*, na eene kortstondige ongesteldheid, voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden onze dierbare oudste Zuster

Mej. de Wed. Steenvoorden-
geb. Van der Weiden,
in den ouderdom van 62 jaar.

J. L. v. d. WEIDEN Hzn.
E. H. M. v. d. WEIDEN-PEPERKORN.

Boxtel, 19 Maart 1913.

Gevraagd te Boxtel
door EEN HEER een

degelijk kosthuis
met vrije kamer.

Brieven met opgave van prijs onder letter **K** Advertentie-Bureau TIELEN, Boxtel.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Dinsdag 1 April 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Breukelen.
Voor den heer Jan Braat te Made:
200 koopen **Nieuwe Hollandsche Planken, Vlotdeelen, Kantdeelen, Ribben, Schrooten en Latten.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal **bij inschrijving** verkoopen
Op **Vrijdag 4 April 1913** ten **11 uur v.m.** ten huize van den Heer **R. v. d. Ven** te Boxtel in **St. Cathrien.**
Voor Mevr. Douairre G. van Lanschot
900 JONGE EIKEBOOMEN in 1 koop.
Een partij ZWARE MASTEN in 2 koopen en
5 ZWARE CANADABOOMEN in 1 koop.
alles in den Overkamp.
400 EIKEBOOMEN (meerendeels geschikt voor Trambiels) **in van Hammerkamp** in 2 koopen.
Het Onder- en Bovenhout der Eiken in den Overkamp en van Hammerkamp in 2 koopen.
Aanwijzing doet H. v. d. Pas, wonende te Liempde in den Buitenkamp.
De Eikeboomen worden van wege de **verkoopster omgedaan** tegen **genot** van het **Onder-** en **Bovenhout.**
Ruimen: de Eiken vóór 1 Juni 1913, de Canada's en de Mast vóór 1 September 1913.
Betaaldag (zonder onraad) **1 October 1913** mits borgen stellende.
Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren **ten kantore van voornoemden** Notaris, minstens een half uur vóór de opening, die zal plaats hebben te Boxtel op dag, plaats en uur als voormeld.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal FINAAL VERKOOPEN:
krachtens art. 1223 *B. W.*
Op Dinsdag 1 April 1913 ten **4 uur n.m.** ten huize van Jan Thijssen.
Een goed onderhouden **Burgerwoonhuis** met Stal, Erf en Tuin te Boxtel in de Rechterstraat, Sectie K Nos. 359 en 843, samen groot 2.70 Aren.
Ingezet op f 1000.—.
Te aanvaarden 1 Juni 1913 mits na betaling.
Grondlasten vanaf 1 Januari 1913.
Betaling 1 Juni 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal **bij inschrijving** verkoopen:
Op **Donderdag 27 Maart 1913** ten **3½ uur n.m.**
Voor de Fam. v. Boeckel-v. Rumpt.
336 Zware Eikeboomen
staande *te Liempde* in Veldersbosch.
Aanwijzing geschiedt door Frans v. Lith, tuinman op Velder.
De verkooping geschiedt in **3 koopen** en in **Massa.**
Betaling (zonder onraad) **vóór het vellen** uiterlijk 1 September 1913.
De boomen moeten worden omgehakt. Zij kunnen ter plaatse geblekt worden.
Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren ten kantore van voornoemden Notaris.
Opening der biljetten **op 27 Maart 1913 ten 3½ uur n.m.** ten kantore alsvoor.

Verkooping
van
Eikeboomen

De Gemeente Schijndel
zal bij inschrijving
VERKOOPEN:
Een koop (80 stuks)
in het Wijboschbroek in de Oude Zeilkampjes.
Een koop (19 stuks)
langs den grintweg nabij de spoorweghalte Eerde.
Betaaldag voor **15 April 1913**; ruiming voor **15 Juni 1913.**
Inlichtingen te bekomen bij H. van Heeswijk, pootmeester.
Inschrijvingsbiljetten in te zenden aan den Burgemeester **vóór 29 Maart 1913.**

EAU DE COLOGNE
BOLDOOT
Heerlijk verfrisschend
Fijn aroma

Uurwerken, Goud en Zilver.

Ontvangen eene ruime sorteering
Gouden en Zilveren Heeren- en Dames-Horloges.
:- Pendules, Regulateurs, Klokken met gongslag -:
alsmede eene **prachtige collectie**
Gouden en Zilveren werken.
Atelier voor alle Reparatiën aan Uurwerken, Goud en Zilver, spoedig en billijk.
Speciaal adres voor Medailles, Insigne's enz.
voor alle Vereenigingen.
Verkrijgbaar in goud, zilver en brons.
Beleefd aanbevelend,
ALPHONS VAN VLERKEN, Horloger :-: BOXTEL, Kruisstraat.

Verkiezing Provinciale Staten.

Het Bestuur der **ROOMSCH CATHOLIEKE KIESVEREENIGINGEN „District Tilburg"** heeft de eer mede te deelen dat tot **Candidaat** voor de Provinciale Staten met groote meerderheid geproclameerd werd de Heer

RUDOLF J. A. DIEPEN.

Het verzoekt derhalve met aandrang alle kiezers van het district hunne stem uit te brengen op den Candidaat der Vereeniging.
De stemming heeft plaats **Vrijdag 28 Maart** van 8—5 uur.
Tilburg, 19 Maart 1913.

Het Bestuur voornoemd,
B. T. C. STRAETER, Tilburg, Voorzitter.
WILLEKENS, Hilvarenbeek, Onder-Voorzitter.
A. C. VAN LOON, Tilburg, Penningmeester.

H. NAAIJKENS, Tilburg.
W. SMARIUS, „
FRANS VERBUNT, „
H. v. D. VELDEN, „
H. ERAS, „
A. WITLOKX „
H. v. LOON, Goirle.
C. BRENDERS, Berkel,
J. J. HEUVELMANS, Diessen.
A. H. VERSTER, Loon-op-Zand.
M. v. BEURDEN, Kaatsheuvel.
H. J. W. v. HEESWIJK, Udenhout.
G. v. POPPEL, Gilze.
G. VERHEIJDEN, Rijen.
H. v. LEEUWEN, Boxtel.
H. J. v. BUUL, Helvoirt.
C. v. D. PASCH, Haaren.

FRANS MANNAERTS, Tilburg, Secretaris.

MAGAZIJN „DE ZON"

Boxtel **Breukelen**

Voor de a.s. Schoonmaak Groote Keuze in:

Vitrages
Afgepaste Gordijnen
Ondergordijntjes
Koperen Roeden
Koperen / Beenen } Ringen

Karpetten
Bijpassende Kleedjes
Vloerzeilen
Wollen Loopers
Cocos Loopers
Cocos Matten

Veeren Bedden
Kapok Bedden
Vlokken Bedden
Zeegras Matrassen
Kapok Matrassen
Springveeren Matrassen
Spiraaldraad Matrassen

Houten en IJzeren Ledikanten, Kinderledikanten en Wiegen.

WOLLEN en KATOENEN TAFELKLEEDEN.

Tafelzeil, Schoorsteenzeil en Looperzeil.

Een prachtige collectie in:

Heeren-Petten, Overhemden, Dassen, Boorden en Manchetten

Nieuwe Japonstoffen, Nieuwe Drils en Vichy's.

Chineesche Matten, afgepast en per El, in Groote Verscheidenheid.

Heeren- en Kinderstroohoeden in diverse soorten en prijzen.

Aanbevelend, HENRI LUIJCX.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

De Maartsche Buien

De wispelturige weersgesteldheid der maand Maart vergt ieder jaar slachtoffers. Van de twaalf maanden van het jaar is er geen enkele, waarin zoovele gevallen van borstziekten, maar vooral van influenza, voorkomen. De vroegere lijders aan influenza worden opnieuw aangetast en boeten dikwerf dezen tweeden aanval met den dood. Nieuwe slachtoffers worden gemaakt door deze ziekte, die erger om zich heengrijpt dan cholera of tering. De influenza vraagt niet wie haar prooi zal worden, man vrouw of kind. De sterkste man, de gezondste vrouw, het meest voorspoedig opgroeiende kind, allen zijn de geliefkoosde slachtoffers der Influenza.

Neemt U in acht, voorkomt deze ziekte door het eenige middel, dat influenza stellig geneest en voorkomt: de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo! Wacht niet tot het te laat is. Thans moet ieder een flacon Abdijsiroop bij de hand hebben, om den vijand te verslaan op het juiste oogenblik.

Schaft U heden nog aan de

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

die U zal genezen, zooals zij duizenden vóór U genezen heeft. Bedenkt dat de asthma-, long- en borstlijder niet immer lijdende was, maar dat eene gevatte verkoudheid, een eenvoudige hoest in enkele dagen zijn leven verwoestte.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michielsgestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. BATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

THE WHITE BIOSCOPE

Maandag 24 Maart, 2e Paaschdag.

Reuzen programma.

1 De oevers der Eure te Maintenon
Groote gekleurde natuuropname.

2 Rigadin en de hand der Barones
Komische scene.

3 Max wil grooter worden
Om te schudden van het lachen.

Het portret der beminde

Prachtvol gekleurd drama. 1000 M. lang.

5 De magnetische kracht van den bedelaar
Komisch.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.

Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.

Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Extra! Het lichten van het verongelukte schip te Amsterdam.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij **DE GOEDE & LAP,** Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 24. Zaterdag 22 Maart 1913.

Doodeenvoudig.

Jan Ligthart schrijft in de ,,Nieuwe Crt." het volgende :

Alcohol vergiftigt de hersens.

Dat zien we toch voor onze oogen.

Die man, die daar uit de kroeg komt, waggelt op zijn beenen. Hij gromt en vloekt. Hij schreeuwt en tiert. Hij maakt met iedereen ruzie. Hij slaat zijn vrouw en kinderen. Hij kraamt onzin uit.

Ieder ziet toch, dat hij gek is, volslagen gek.

Moet een dokter ons nu nog eens extra bewijzen, dat alcohol nadeelig is voor het zenuwgestel ? En we zien het, dag aan dag, voor onze eigen oogen.

Wat zijn we toch wonderlijke domkoppen. We zijn bang voor krankzinnigheid. We vinden krankzinnigheid een der vreeselijkste ziekten. We bouwen groote gestichten met uitgestrekte parken, om de krankzinnigen te verzorgen. En — we maken krankzinnigen. We maken ons zelf en anderen krankzinnig. We gebruiken onze verjaardagen en bruiloften, om malkaar te trakteeren op wat krankzinnigheid. ,,Nog een glaasje ? vragen we hartelijk en dringend aan onze gasten. ,,Toe, neem er nog eentje". Dat beteekent dus : ,,Toe, neem nog wat hersengift. Maak je een beetje krankzinnig. Daar doe je ons zoo'n pleizier mee."

Ik vroeg eens aan een man : ,,Waarom schaf je dien drank toch niet af ?" En wat was zijn antwoord : ,,Dan heb ik niets meer in mijn leven. Een pijp en een borrel zijn mijn eenige genietingen".

Niets meer. Dus zijn vrouw was niets. Zijn kinderen waren niets. Een wandeling was niets. Zijn vakvereeniging was niets. Allemaal niets. Alleen de pijp en die borrel waren iets. Juist de twee dingen, die nadeelig voor hem waren. We weten toch allen, dat de eerste pijp iederen jongen misselijk maakt en de eerste borrel hem ook van streek brengt. In de allerduidelijkste taal zeggen die pijp en die borrel : We zijn voor uw lichaam niet goed. We maken het ziek. Dat voelt ge. En toch — we sluiten een vriendschapverbond met die twee voor het leven. Zonder die twee heeft menigeen niets meer. Zijn kinderen tellen niet mee. Zijn trouwste vrienden zijn precies twee vijanden.

Me dunkt, we moesten nog een paar van die vrienden bij nemen. Is er niet een aangename manier om kanker op te doen, en tering, cholera en melaatschheid ?

We hebben de pokken verdreven met inenting, de pest met bovenaal reinheid. Zouden we ook die maar niet op een of ander prikkelende wijze weer binnen halen ? Natuurlijk vindt ieder die vraag onzinnig.

Maar halen we dan niet de krankzinnigheid binnen ? En weten we dan niet, dat door geregelde drankvergiftiging het lichaam vatbaarder wordt voor allerlei kwalen ?

En dat we dus toch met alcohol eigenlijk ook, langs een omweg, de andere ziekten in het lichaam doen woekeren ?

Iemand had een gouden tientje. Daar was hij gelukkig mee. Goud bleef goud. Het kon misschien slijten, maar het roestte niet, het roestte nooit. Toen zei iemand tegen hem ,,Er is een stof waar goud niet tegen bestand is, namelijk kwikzilver. En wat deed de man ? Hij kocht wat kwikzilver, legde er zijn gouden tientje nu en dan in, en waarlijk goud bedierf.

Maar die vent was gek, zegt ge.

Juist. Dat ben ik volmaakt met u eens.

Maar er was een ander, die had twee goudstukken : goede gezondheid en gelukkig gezin. En die legde hij ook nu en dan — voor zijn plezier ! — in het kwikzilver van den alcohol. En dat goud bedierf en verdween ook. Die eerste vent was gek. Maar hoe noemt ge dien tweeden ?

Houdt dat kwikzilver ver van uw goud. Waarom wilt gij niet ?

In den Tuin.

Over bewerking en bemesting van onzen tuin met stalmest hadden we het in een vorig artikel ; nu willen we iets zeggen over het gebruik van kunstmeststoffen in den tuin en beantwoorden hiermede tevens een paar dienaangaande gestelde vragen.

Steeds meerderen gaan er toe over — zoowel warmoezeniers als bezitters van een kleiner of grooter lapje tuingrond — om bij de cultuur van groenten handelsmeststoffen aan te wenden. Daarvoor zijn verscheidene redenen. Stalmest is op vele plaatsen moeilijk te verkrijgen, de veehouders hebben dien zelf te zeer noodig, en wie al zoo gelukkig (?) is dien te kunnen bekomen, moet er vaak een te hoogen prijs voor betalen, tè hoog met het oog op het gehalte, de kwaliteit van den mest. De kooper heeft in deze — wat de hoedanigheid van den mest betreft, bedoel ik — hoegenaamd geen garantie, hij moet maar aanvaarden, wat men hem geven wil. En nu is het duidelijk, dat er bijv. een groot verschil is tusschen puiken koemest, 't zij met of zonder stroo, uit den grupstal, en den goeddeels uit plaggen of grond bestaanden potstalmest.

Zeer ongelijk van samenstelling is derhalve de stalmest en dit maakt dat de kooper nimmer de zekerheid heeft, dat hij waar ontvangt voor zijn geld, te minder waar hij veelal van mest geen verstand heeft. Dit is reeds één reden, waarom verscheidene tuinbezitters tot het gebruik van kunstmest overgaan. Bovendien is men hiermede veiliger uit. Veiliger in dezen zin, dat men met kunstmeststoffen, waarvan men het gehalte, de samenstelling, kent, beter naar de behoefte der gewassen kan mesten dan met stalmest of anderen natuurlijken mest, naar welks samenstelling men eigenlijk maar moet raden. Wie zich — en dat is heusch geen heksenwerk — door de lezing van een der vele, zelfs gratis verkrijgbaar gestelde werkjes over de nieuwere bemestingsleer hiervan op de hoogte stelt, zal veel doelmatiger oordeelkundiger kunnen bemesten, veel meer uit zijn hof kunnen oogsten.

En wie niet zooveel tijd of lust heeft, om zich die kennis eigen te maken, welnu, ook hij kan door het toepassen van een algemeen bemestingsrecept, dat aan de gemiddelde behoeften der onderscheidene tuin vruchten beantwoordt kunstmeststoffen met voordeel gebruiken. Al zal zijn cultuur dan niet zoo doelmatig en bijgevolg ook niet zoo intensief zijn, niet zóó winstgevend, als wanneer hij met meer kennis kon handelen, — hij is toch allicht goedkooper uit dan bij 't gebruik van stalmest en loopt ook minder gevaar voor een te eenzijdige bemesting, als niet zelden bij aanwending van natuurlijke meststoffen het geval is. Te eenzijdig kan de bemesting namelijk worden, wanneer jaar op jaar in vrij overvloedige mate stalmest, compost of beer wordt uitgestrooid. Dan wordt naar rato te veel stikstofvoedsel aan den bodem toegevoerd, te weinig mineraal voedsel. De grond wordt ,,vet" en men kan daar dan sommige gewassen, speciaal bladgroenten, soms wel zeer weelderig telen, maar andere minder goed minder overvloedig, omdat voor de zaadvorming niet genoeg mineraal voedsel (kalk, kali, phosphorzuur, enz.) aanwezig is. Ook krijgt men in zulke vette tuinen ,geile", slappe gewassen, welke eerder door ziekte worden aangetast. Lekkere aardappels kan men daar ten slotte niet meer verbouwen : ze worden glibberig en zeepachtig van smaak. De opbrengst der knollen is ook bij lange niet zoo groot als de omvang van het geile loof zou doen verwachten. En eveneens is van den smaak van andere producten ,,het fijne" af.

De aanwending van kunstmest, in plaats van of nevens den natuurlijken mest, kan hier verbetering brengen. De gebruiker zal dan tot zijn verrassing ervaren : dat hij nu alle groenten en vruchten kan telen en hij niet langer behoeft te klagen dat deze of die groente in zijn hof ,,niet wil". Zijn oogst wordt grooter, de mislukkingen worden minder, de kwaliteit van al het geteelde fijner.

Een en ander is het gevolg van de meer doelmatige bemesting waardoor beter dan voorheen door natuurlijken mest, wordt voorzien in de behoefte aan de verschillende plantenvoedingsstoffen.

Wordt vervolgd. C. B.

De Chimpansee.

Mijnheer en mevrouw Muggleton, woonden in een van de Londensche voorsteden — de juiste plaats doet er niet in het minst toe. Zij zaten aan het ontbijt. De lucht van het gewone gebakken spek zweefde nog door de kamer, — de eieren, uit een winkel, waren als gewoonlijk tegengevallen. Mevrouw Muggleton had de dierbare baby de flesch gegeven en mijnheer Muggleton had zich in de kolommen van de Daily Slasher gestort, bereid om naar de stad te gaan.

,,Hemel, Jack ! daar is een rijtuig", riep mevrouw Muggleton op eens uit.

,,Wel lieve, dat is niets bijzonders, is het wel", merkte mijnheer Muggleton kalm op.

,,Maar voor onze deur ! Hemel ! daar zijn twee rijtuigen !" schreeuwde mevrouw ,,en opgestapeld met bagage. Ik hoop, dat je niet zoo dwaas bent geweest, een van je vrienden van buiten te inviteeren, om ons huis als het hunne te beschouwen, zoolang ze in Londen zijn. Dat zou te verschrikkelijk zijn.

Mijnheer Muggleton was er niet heel zeker van ; soms deed hij wel eens ondoordachte dingen. Hij zei niets, maar rende in angstige spanning naar de voordeur.

Een heer met donkere gelaatskleur, met geen ons overbodig vet aan zich en gekleed in een fluweelen jasje, korte broek en een kurken helm, stond te regeeren over het afladen van groote koffers, van de imperialen van twee rijtuigen.

De donkere heer keerde zich om en toen hij Muggleton zag, rende hij naar hem toe en zeide hartelijk.

,,Wel Jack, — beste oude Jack. Hoe gaat het met je, oude jongen ?"

En hij stak twee lange, magere, bruine handen uit, die mijnheer Muggletons handen met een titanischen greep drukten.

,,Wel hoe is het mogelijk", riep mijnheer Muggleton en schrikte een beetje terug, ,,is het — het kan toch Choblolly niet zijn ?"

,,Ja, die is het toch. Jo oude schoolkameraad, Choblolly. Ik kom me voor een dagje bij je inkwartieren, daar heb je toch niets tegen, niet waar ?"

,,Dit is mijnheer Choblolly, een beroemd Afrikareiziger, lieve Ernestine", zei Jack tegen zijn vrouw.

,,Verrukt u te zien, mijn lieve mevrouw Muggleton. Uw echtgenoot is een goede oude vriend van mij. Ik denk wel, dat hij dikwijls van mij gesproken zal hebben. Choblolly — Kit Choblolly.

,,Ik verbeeld mij, dat ik dien naam wel eens meer heb gehoord", was mevrouw Muggleton's niet zeer aanmoedigend antwoord.

,,U hebt er niets tegen, mevrouw dat ik mij zelf hier een paar dagen inkwartier ? Ik zal u niet den minsten last veroorzaken. Een oud-reiziger is tevreden met het eenvoudigste voedsel en weinig gemakken".

,,Ik zou het heel prettig vinden, maar in een klein huis..."

,,Lieve mevrouw, het huis is niet van het minste belang. Natuurlijk hebt u een tuin. Al wat ik te doen heb is mijn hangmat tusschen twee muren op te hangen, mijzelf in een deken te wikkelen en klaar ben ik, zoo vroolijk als een negerjongen".

,,Afschuwelijk", dacht mevrouw Muggleton. ,,Wat zouden de buren wel zeggen ?"

,,O, daar moet u niet over denken !" riep ze uit. ,,Misschien kunnen we wel plaats voor u maken, als het maar voor een enkelen dag is".

,,Meer niet, dat verzoker ik u. Duizendmaal dank, lieve Mevrouw. U heeft mij werkelijk een dienst bewezen".

Op dat oogenblik hoorde men een vreeselijken gil in de gang.

Mijnheer Muggleton rende de kamer uit, en vond Anna Maria, hun ,,meid-alleen", op een stoel in, de gang zitten, terwijl ze het op haar zenuwen had. Een groote chimpansee, die in het tweede rijtuig, had gezeten, zat tegen haar te grijnzen over een stapel koffers heen.

Waarschijnlijk vermoedde Choblolly de reden van het geschreeuw, want hij was Muggleton gevolgd.

,,Maak je er niet akelijk over, vriend. Het is Tink-a-Tank maar, mijn chimpanseeknecht, het trouwste en verstandigste schepsel van de wereld".

Choblolly uitte iets onverstaanbaars, wat de chimpansee scheen te begrijpen, want hij kwam en legde zijn hoofd op zijn meesters schouder.

Choblolly had er zulk een slag van iedereen in te palmen en gedaan te krijgen wat hij wilde, dat hij tot Jack's verbazing mevrouw Muggleton er toe kreeg den chimpansee even goed als hem zelf te logeeren.

,,Hij zal het uitstekend hebben in de badkamer", zei Choblolly luchtig.

,,Ik verzeker je dat Tink-a-Tank veel meer verstand heeft dan een massa menschen. En dan leert hij zoo gemakkelijk. Dat is het mooie van hem".

In den loop van den dag ontdekte het huishouden dit mooie. Tink-a-Tank was niet gelukkig, voordat hij alles had gedaan, wat hij iemand anders had zien doen.

Maar ofschoon hij niets ernstigs had gedaan, verklaarde mevrouw Muggleton dat zij het geen dag langer met hem kon uithouden.

,,Lieve mevrouw, dat is alleen vooroordeel", zei Choblolly. Ik zie in den chimpansee iets heel nuttigs. Ik zie in hem een middel tegen de grootste plaag van het leven — de Engelsche dienstbode. Neem voor de meid een chimpansee en klaar ben je. In Afrika wordt hij veel gebruikt door de zwarten als kindermeisje voor hun kleine kinderen en hij doet zijn werk bewonderenswaardig".

Mevrouw Muggleton huiverde. Het denkbeeld Reginald Horatius, de trots en vreugde van haar hart, in de handen van een afschuwelijken aap te zien, deed haar kippenvel krijgen.

Den volgenden morgen gingen Muggleton en Choblolly samen uit. Tink-a-Tank was op verzoek van mevrouw Muggleton in den tuin aan een boom vastgebonden. Na het ontbijt ging mevrouw Muggleton aan haar huiselijke bezigheden voort en begon met Reginald Horatius op de kinderkamer te baden en aan te kleeden en daarna kreeg hij zijn flesch en werd in zijn wieg gelegd ,,in lieflijken slaap"; mevrouw Muggleton ging gerust naar haar kamer.

Tink-a-Tank was in dien tijd niet werkeloos. De Muggletonsche drooglijn leverde geen moeilijkheden op voor zijn scherpe tanden en spoedig dwaalde hij door den tuin. De veranda en de klimplanten tegen den muur van het huis kon hij niet weerstaan. Zij herinnerden hem aan zijn geboorteplaats in de bosschen. Hij klom vlug naar het eerste raam dat open stond en kwam de kamer binnen. Het was de kinderkamer.

Zacht in zichzelf pratend nam hij de verschillende voorwerpen in de kamer op, bemerkte het bad met zeepwater er nog in, de spons, de zeep en de handdoeken. Toen viel zijn oog op Reginald Horatius in zijn wieg.

Het verband tusschen al deze denkbeelden was te veel voor hem. Hij tilde handig het slapende kind op en trok het zijn kleeren uit. Reginald Horatius werd wakker toen hij merkte dat hij weer in zijn bad zat, en wreef zijn oogen uit om zeker te zijn dat hij niet droomde. Twee baden op één morgen schenen hem niet het ware, maar daar hij zich niet in apentaal verstaan baar kon maken, kon hij niet uitleggen, dat hij al gewasschen was.

Toen Tink-a-Tank Reginald Horatius naar zijn zin had ingezeept, gewasschen en afgedroogd, keek hij hem strak aan. Er was iets niet in orde aan Reginald Horatius. Hij was niet zooals andere kleine kinderen, volstrekt niet zooals de kinderen, die Tink-a-Tank kende. Plotseling scheen hem iets prachtigs in te vallen. Hij legde het kind op het bed en verdween door het raam. In minder dan vijf minuten was hij weer terug, gewapend met een flesch schoensmeer en borstel.

Toen begon hij het gebrek in Reginald Horatius' uiterlijk te verhelpen, door hem geheel in te smeren met het zwarte schoensmeer.

Hij beschouwde zijn verandering in een behoorlijk gekleurd negerkind met veel voldoening en bracht den inhoud van de flesch op de gewone manier aan, toen de deur openging en mevrouw Muggleton verscheen.

Laat ons een sluier werpen over het verschrikkelijke tooneel. Als gij een moeder zijt, zult gij u in mevrouw Muggleton's gevoelens kunnen verplaatsen, gij zult niet verbaasd zijn als gij hoort dat ze dadelijk schreeuwde : ,,Moord! brand! dieven !" dat de politie kwam en Tink-a-Tank in hechtenis nam en dat toen Choblolly terugkwam, hij al zijn kostbaarheden in het tuintje voor het huis zag uitgestald.

Choblolly en Muggleton zijn geen vrienden meer, maar het doet ons genoegen, te kunnen vermelden, dat Reginald Horatius geen slechte gevolgen heeft gehad van zijn laagje schoensmeer.

Schietoefeningen tot verhooging van 's lands weerkracht.

Zijne Excellentie de Minister van Oorlog, heeft bepaald, dat voornoemde schietoefeningen a.s. zomer wederom zullen plaats hebben, waardoor aan eene groote schare de weg wordt gewezen om zich te bekwamen in een zoo uitermate opwekkenden tak van sport, welke de weerbaarheid van het vaderland zeer ten goede zal kunnen komen.

In verband hiermede is o.m. bepaald :

1o. In elke garnizoensplaats en op plaatsen waar particuliere schietbanen ter beschikking gesteld zijn, wordt gelegenheid tot oefening in het schieten gegeven ;

2o. Aan deze oefeningen kunnen deelnemen : miliciens en landweerplichtigen met groot verlof, kaderreservisten met onbepaald verlof, en voorts alle mannelijke ingezetenen van 16—35 jarigen leeftijd.

3o. De oefeningen worden gehouden over de maanden Mei, Juni, Juli en Augustus a.s. op nader te bepalen dagen en uren ten minste éénmaal per week.

De deelneming is geheel kosteloos ; geweren en munitie worden door het Rijk verstrekt. Vermoedelijk wordt aan het einde voor Rijks rekening een schietwedstrijd gehouden onder de deelnemers, die aan ¾ van het aantal gehouden oefeningen hebben deelgenomen, waarbij prijzen kunnen worden uitgeloofd tot een bedrag van f 0.50 per deelnemer aan dien wedstrijd.

In Oostelijk Noord-Brabant komen, voor het houden dezer schietoefeningen, voorloopig in aanmerking : 's-Bosch, Boekel, Zeeland, Uden en Asten.

Aanmelding om aan de schietoefeningen deel te nemen kan geschieden voor ingezetenen van 's-Bosch e.o. bij het Regimentsbureel en voor jongelingen der voornoemde dorpen e.o. bij H.H. Burgemeesters ter plaatse waar zij woonachtig zijn.

Deze aanmelding dient reeds in den loop dezer maand te doen.

Dagen en uren waarop de schietoefeningen zullen plaats hebben, worden nader bekend gemaakt.

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

AAMBEIEN.

Iedere lijder weet welk een folterende pijn aambeien kunnen veroorzaken. Weet een ieder echter ook, dat de gezegende KLOOSTER-BALSEM het eenige middel is, dat niet alleen onmiddellijk verzachting brengt, maar tevens volkomen en afdoend geneest.

Aambeien is een van de vreeselijke ziekten, die het menschdom kent. Zóó vreeselijk kunnen de pijnen worden, dat de lijder aan aambeien dikwijls de lakens van zijn bed verscheurd. In sommige gevallen is de bloeding zoo sterk, dat zij ernstig gevaar opleveren kan. De KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO, is het eenige middel dat aambeien (in- en uitwendige of bloedende) afdoende geneest. Wacht niet tot het te laat is, tot een twijfelachtige operatie noodig is om u te genezen. Koop daarom nog heden een pot Kloosterbalsem en ge zult versteld staan over de genezende en weldadige werking. Wascht de deelen met lauw water en wendt regelmatig den Kloosterbalsem aan. De pijn zal verdwijnen de ontsteking zal verzachten en ge zult rust, genezing en gemak bekomen. De

Kloosterbalsem,

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk aambeien, rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten en huidaandoeningen.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 cent, van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Echt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*. A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOM. JOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A-MOONEN; *Udenhout* P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd '65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van	12½ en	8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

No. 25 WOENSDAG 26 MAART 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Die zich vóór 1 April op dit blad abonneeren, ontvangen de tot op dien datum verschijnende Nummers GRATIS.

Vóór zestig jaren.

IV.

Van 1726 tot 1745 waren de katholieken zoodoende zonder erkend oppergezag; vele kerken waren zonder pastoor geraakt; (*) het bedienen van den doop en 't huwelijk het bijstaan der stervenden kon niet anders meer geschieden dan met groote bezwaren en onder gevaar van boete en gevangenis.

Met pasgeboren kinderen moesten de katholieken in 't barste jaargetijde van de eene plaats naar de andere gaan om ze te doen doopen voor den stervenden moest bij nacht en ontijden uit verre plaatsen een priester geroepen worden; de godsdienstoefeningen des Zondags konden in vele dorpen niet meer geschieden; aan het onderwijs der kinderen was het onmogelijk nog te denken, een soort van verwildering ontstond op den langen duur onder 't landvolk en deze deed zich op treurige wijze gevoelen, toen eenige jaren de grondslagen van den staat aan het wankelen raakten.

* * *

Staats-Brabant, door de Vereenigde Provincien bijna anderhalve eeuw lang als een wingewest behandeld, wist eindelijk het juk der Generaliteit af te schudden.

De Bataafsche republiek bracht de Kerk heil aan. Men kende aan alle onderdanen gelijke rechten toe, een bevoorrecht kerkgenootschap hield op te bestaan en bij besluit van 5 Aug. 1796 werden alle oude hatelijke placcaten officieel vernietigd, die trouwens sedert den inval der Franschen reeds in onbruik waren. Hoe die staatsregeling en die gelijkstelling van alle onderdanen door sommigen ontvangen werd kan o.a. blijken uit de beide werken van Hanewinkel: „Reizen door de Majorij" en „Gedachten over de Majorij". De gevorderde eed, wegens de rechten van den Mensch, de naleving der wetten, de afkeer tegen de monarchie en tegen het stadhouderschap, dit alles baarde groote bezorgdheid aan de pastoors en priesters; doch zonder harde maatregelen, zooals in België, uit te lokken, wist men het middel te vinden om het geweten te bewaren en den staat te bevredigen. Hetzelfde jaar schonk een nieuw besluit aan de katholieken het recht, om hunne oude kerken te naasten. Aanstonds werd er van dit recht gebruik gemaakt; in sommige parochiën dreef men de zaak zelfs zoover, dat men de kerken, ondanks de afkeuring van den vicaris van Alphen, met geweld innam. De kerkschuren werden de eene vóór, de andere na verlaten.

„Die oude, armoedige huiskerken en schuren", schrijft Hezenmans zeer treffend, „zijn thans verdwenen en het is te betreuren, dat er niet eene meer bestaat waaruit wij kunnen leeren, hoe zij waren samengesteld. Zij waren de wieg der vrijheid, de tempel en de woonstede van burgerdeugd en van geloof, waarin van den dageraad af de offeranden opstegen. Zij hadden geen klokketorens, om welker hooge spitsen de sterren glinsterden, maar de duive des eeuwigen vredes woonde in hen. Noch goud noch edelgesteente vormde hun sieraad, noch kunstwerken van metalen en veelkleurig marmer, doch de onbevlektheid des harten en de heldendeugd van het verleden werden daar gekweekt.

Den 4den Maart 1853 vaardigde Pius IX de pauselijke breve uit tot herstel der hiërarchie in Noord-Nederland. Waren er bij het Concordaat van 1827 slechts twee bisschopzetels: Amsterdam en Den Bosch bepaald, volgens deze nieuwe regeling zouden er vijf wezen.

Tot aartsbisschop van Utrecht werd benoemd Joannes Zwijsen, die tevens als administrator apostoliek het bisdom van Den Bosch bleef besturen, terwijl de beide apostolische vicarissen van Breda en Roermond tot bisschoppen dezer bisdommen werden verheven en tot den zetel van Haarlem, Franciscus Jacobus van Vree werd benoemd. Om aan de veelvuldige werkzaamheden van den aartsbissshop, die twee bisdommen te besturen had, tegemoet te komen, verhief de Paus den 15 Nov. 1853 Joannes Philibertus Deppen secretarts van het bisdom van den Bosch tot bisschop van Samos i.p.i. en tot adjutor van den aartsbisschop administrator apostoliek, terwijl de vicaris-generaal van het aartsbisdom, Andreas Ignatius Schaepman, den 3 Juli 1860 tot bisschop van Hesebon i.p.i. benoemd werd en den aartsbisschop voor de werkzaamheden der metropolitaan kerk ter zijde stond en te Utrecht resideerde.

Tegen de kerkregeling gingen uit den boezem van eenige min-verdraagzamen heel vat stemmen op. Men schreeuwde van inquisitie en brandstapel het regende schimpschriften, spotprenten enz. tegen de gevreesde bisschoppen, het ministerie Thorbecke viel en nieuwe ministers traden op om de gemoederen te kalmeeren nochtans met eerbiediging van de rechten der katholieken. Te Amsterdam petitioneerden 13000 vrouwen, dat de regeering toch zoude toezien, dat het oude foltertuig in de museums bewaard mochte blijven.

Zestig jaren zijn er sedert dien storm voorbijgegaan. De uitstrooisels der dweepers zijn sedert lang naar waarde gemaat. Hun belachelijk kinderspel is vergeten, maar toch met hunne grieven werd rekening gehouden. Om den mannen der verlichting te gemoet te komen, werd er verklaard dat de bisschoppen in hunne eetelplaatsen niet mochten *resideeren* (tegen het daar wonen bestond geen bezwaar). Hierom koos de aartsbisschop-administrateur zijne residentie op 't kasteeltje Gerra onder Haaren vanwaar die officiele brieven uitgingen, totdat Mgr wijsen, krachtens koninklijk besluit van 17 Oct. 1870 zijne residentie van Gerra naar Den Bosch verplaatst heeft.

Grooten voortgang heeft de katholicismus in de laatste 60 jaren gemaakt.

Wat al nieuwe Parochies zijn er in dien tijd opgericht! In ons bisdom niet alleen, maar over geheel Nederland is dit getal enorm gestegen.

Wie zal de kerken tellen, die in dezen tijd zijn gebouwd en vernieuwd, — de gestichten, die zijn tot stand gekomen? Wat is er niet gedaan voor het godsdienstig onderwijs! Welk eene vlucht heeft de Christelijke liefdadigheid niet genomen! Wat al heilzame Vereenigingen zijn er niet in wezen en werking gebracht! En welk eene uitbreiding in het religieuze leven en zijn gezegenden arbeid! Wat zijn wij Katholieken niet in aanzien gestegen en wat hebben wij niet gewonnen in achting en kracht door het bezadigd en waardig gebruik van onze verkregen rechten!

Waarlijk Hij die machtig is, heeft groote dingen aan ons gedaan in dit nooit volprezen tijdperk. Hij heeft gunstig neergezien op zijn volk en het uit zijne bedruktheid tot een nieuw leven opgewekt.

H. N. OUWERLING.

(*) In 1763, zoo vermeldt Schutjes, waren er in 't vicariaat 57 kerken van pastoors en kapelaans verstoken.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Spoorwegongeluk.

Een ernstig spoorwegongeluk heeft zich Zaterdag afgespeeld bij Quatrecht—Wetteren. Een zestal spoorwegwerkers stonden op de spoorlijn te praten, daar waar de weg een scherpe kromming maakt. Ze zagen niet, dat een expresstrein uit Gent naderde en hoorden den trein niet door het voorbijgaan van een goederen trein op het andere spoor. Eerst toen de trein vlakbij was, zagen ze het gevaar. Twee mannen konden nog van de rails springen, de vier anderen werden door den voortsnellenden trein meegesleept en verpletterd.

De algemeene werkstaking.

Het socialistisch Paaschcongres in België heeft met op 20 na algemeene stemmen (er waren 1380 afgevaardigden aanwezig) besloten tot algemeene werkstaking, die 14 April zal beginnen. Tevens werd besloten dat de staking — die alleen door een buitengewoon congres kan worden opgeheven — vreedzaam zal zijn.

Uit de verslagen der afgevaardigden bleek, dat er veel geestdrift onder de arbeiders is voor de beweging. Zoo werd beweerd dat er 50,000 stakers zouden zijn in Oost-Vlaanderen, waarvan 25,000 te Gent alleen, 40,000 in de Borinage, 50,000 in 't Luikerland, enz., terwijl ook uit Charleroi, Verviers en andere gewesten veel deelneming verwacht wordt.

Duitschland.

De Berlijnsche juweelendieven.

De politie in Berlijn is er in geslaagd, de geheele oplichtersbende te arresteeren, die enkele dagen geleden de Russische gravin von Skossyref van juweelen ter waarde van 130.000 mark beroofde. Het eerst liep juffrouw Pfeffer in de val, en uit haar verhoor, kreeg men aanwijzingen, zoodat men de dieven in een hôtel te München af kon wachten Niets kwaads vermoedend begaven dezen zich daarheen en werden gearresteerd. Ook de juwelier die als heler optrad, is aangehouden. Na het verhoor werd deze laatste krankzinnig.

Dreigende staking in Silezië.

Volgens dagbladen uit Breslau zou verleden Vrijdag een samenkomst plaats gehad hebben der Poolsche vakvereeniging van het verbond der mijnwerkers en van den Christelijken arbeidersbond om de toetreding tot de staking aan te bevelen met inachtneming van den wettelijken opzeggingstermijn. Hoewel de Hirsch-Dunckersche (de „gele") werkliedenvereeniging niet vertegenwoordigd was, gelooft men toch algemeen dat ook zij zich bij de beweging zal aansluiten.

Aangehouden.

Te Dusseldorp is, naar de Tel. meldt, een Duitscher aangehouden, die, in vereeniging met een Hollander, den 11den Februari jl. enkele Amsterdamsche juweliers heeft opgelicht door hun nagemaakte postwissels te doen toekomen, waarop zij door de oplichters gekochte sieraden afzonden.

Een nieuw soort tramwagens te Berlijn.

De groote Berlijnsche Tramwegmaatschappij is voornemens een nieuw type wagens in te voeren, bestaande uit een beneden- en bovengedeelte. Dergelijke wagens worden reeds te Kopenhagen, Stockholm en andere steden, gedurende de zomermaanden gebruikt, en zijn daar zoodanig ingericht, dat de bovenste plaatsen zich onder een kort, slechts aan een kant open, afdakking bevinden, ter beschutting van de passagiers voor regen of zon.

Bij de Berlijnsche wagens strekt zich die afdakking over de geheele lengte uit, de zijwanden bestaan uit ruiten, die bij warm weer neergelaten kunnen worden. De maatschappij heeft twee proef-wagens laten bouwen. Bij een dezer wagens bevind zich de opgang aan het einde, bij de andere in het midden van den wagen. Bij de proefneming bleek, dat die, waar de opgang in het midden is aangebracht, het best voldeed, daar de opstijgende passagiers de beneden zittende passagiers niet in 't minst behoefden lastig te vallen. De nieuwe wagens zullen dan ook alle naar het laatste model gebouwd worden.

De invoering van deze wagens moet een belangrijke verbetering zijn. De wagens nemen niet alleen veel minder plaats in beslag dan een tegenwoordige motorwagen met bijwagen, maar ook kunnen zij meer passagiers bevatten. In een gewone wagen met bijwagen kunnen 72 of 77 personen plaats vinden in een wagen van het beschreven type 84. Tel.

Frankrijk.

Veertig naalden in het lijf.

Te Choisy bij Reims werden uit het lichaam der 18-jarige juffrouw Thierron reeds 40 naalden gehaald. Op een zekeren dag had zij een zonderlinge gewaarwording aan de borst, alsof zij door een naald werd gestoken. Noch haar ouders, noch een geneesheer

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

19

Zij verliet het vertrek. Met moeite bleef zij ter been; heure vermoeide ledematen dreigden haar den dienst op te zeggen. Zij sleepte zich voort, naar haar huisje toe, ten einde zich daar van eenige noodzakelijke voorwerpen voor den tocht naar Hollero te voorzien. Woest en verward schoten haar de gedachten door het hoofd; het was haar, alsof gloeiende kolen haar het hoofd verzengden. Zij wilde aan niets anders denken dan aan de toekomst van haar kind. Als om de booze geesten door een engel des lichts te bannen, riep zij het liefelijk gelaat van haar kraaipje voor haar geest... maar achter de reine kindertrekken verscheen het gerimpeld gelaat van Oud-Maryke grijnzend en spotlachend; Fred Bakker staarde haar aan, alsmede het bebloede aangezicht van haar echtgenoot, dat door den doodstrijd verwrongen was en in haar ooren dreunde de harde, ijzeren en klanklooze stem zijns vaders: „Door jouw schuld, door jouw schuld!"

Zij had haar huisje bereikt. De oude bloedverwante kwam haar in doodsangst tegemoet en voerde haar over den drempel.

Anna beproefde zich los te maken. Ik ben sterk... laat mij los... ik moet vertrekken, om mijn kind uit Hollero te halen. Geef mijn mantel, moei en wek Jakob, den ouden knecht van buurman. Ik wil hem betalen, opdat hij met mij medegaat... dadel, K., alleen even rusten...

Machteloos viel zij voor de voeten van de jammerende oude vrouw neer.

In snellen draf rolde juist een wagen het huisje voorbij. Door de ruiten van het kleine, halt achter klimop verborgen venster, viel het schijnsel van een lantaarn en wierp een straal op Anny's gevoelloos en doodsbleek gelaat. Het was een open wagen, met één paard bespannen, en bestuurd door den knecht van den herbergier Hartman. Op de bank zat eene bewegingloze gestalte in een langen, bruinen rok, een castoren hoed was over het voorhoofd getrokken. De eerste morgenschemering brak aan; de sterren, die na het eindigen van den storm gewaagd hadden de zware, zwart grauwe wolken aan den horizon te doorboren, werden langzamerhand van haar glans beroofd. De jonge dag brak aan — de laatste voor de firma Eerekrans. De eenige vertegenwoordiger der firma zat als een aan het graf ontstegen geest achter den mopperenden koetsier en reed naar zijne woonplaats, naar Hamburg.

Eene der oudste straten van de Hanzestad Hamburg is de oude Wandraam, tegelijk het middelpunt van het handelskwartier. Nog heden verheffen zich in deze wijk, indien ze door den vernielenden brand van het jaar 1842 niet waren bereikt en ook dikwijls tusschen geheel moderne gebouwen, die eeuwenoude koopmanshuizen met hun uitgestrekte, lage sousterrains, de eveneens lage, door oerbalken gedragen kamers, die in een verdieping gelijkvloersch tot pronklooze kantoorlokalen met armelijke, berookte meubeleering dienden en op de hooger gelegen verdiepingen de niet veel schitterender familievertrekken vormden. Uitgestrekte voorhuizen en indrukwekkende trappenhuizen bezaten deze huizen, achter welke gewoonlijk het drie verdiepingen hooge pakhuis lag, tot welken men ook van den kant der Elbe toegang had door smalle kanalen. Beneden- en trappenhuis vormden een bijzonderen bouw en zelf in de eerste koopmanshuizen had de bezoeker dikwijls moeite zich een weg naar de bovenverdiepingen te banen, door vaten, kisten en balen, die maar al te dikwijls door den geur hun inhoud verrieden, te midden van een heirleger voorzichtig arbeidende, hamerende en schreeuwende pakhuisknechts.

Een dezer huizen bezat de eer, den vreemdeling als de residentie van een der soliedste en degelijkste Hamburgsche firma's aangewezen te worden. De eerbiedwaardigheid van het huis was door de uitdrukking „Goed als Eerekrans" in de handelswereld van Hamburg tot spreekwoord verheven en geen vlek had haar bezoedeld, sinds de vader van den tegenwoordigen chef de firma had gegrondvest; nog geen vlekje had het metalen schild aan de huisdeur verontreinigd, wier vleugels, ter wille van het drukke verkeer, wijd geopend waren en hetwelk met zwarte letters den naam „Eerekrans" niet meer en niet minder, op den schitterenden achtergrond droeg.

Hier hield de wagen stil. Van den naburigen St. Catharina-toren sloeg de klok juist het achtste uur door den koulen, neveligen herfstmorgen. De straten lagen nog stil en verlaten; op het negende morgenuur pleegt de eigenlijke handelsdrukte te beginnen. Slechts eenige schoolkinderen, bakkersknechts met hun broodmanden op den schouder en hier en daar een pakhuisknecht of eene werkster, die naar hun dagwerk snelden, waren te zien.

Door de geopende deuren betrad mijnheer Thomas Eerekrans het inwendige van zijn huis; koud als uit een gewelf waaide hem de lucht van het uitgestrekte voorhuis tegen dat, met kisten en vaten opgevuld, slechts weinig ruimte voor den doorgang aanbood. Uit het achterste gedeelte dreunden hamerslagen; arbeiders spijkerden reusachtige, voor export bestemde vaten toe. Den ouden man scheen het toe, als timmerde men een doodkist; een doodkist voor het huis Eerekrans.

Niemand ontving hem; geen vriendelijk welkom werd hem door iemand toegeroepen. Alleen! Voor de eerste maal viel het hem als een steen op het hart. Zoolang Frans leefde, had hij zulk eene opmerking voor een sentimentaliteit aangezien en nu!...

Wie zou hem ontvangen? Het huishouden werd bezorgd door een oude huishoudster, die voor hem sidderde; hij kende nauwelijks haar naam. Zijne arbeiders eerbiedigden hem als mijnheer Eerekrans. Harten had hij nooit gewonnen; hij had zich ook nooit moeite gegeven om ze te winnen.

Rechts van den ingang lagen de kantoren. Toen hij het voorhuis binnentrad, werd de deur van het eerste der kantoorlokalen geopend en Steen, de kantoorbediende, een oude factotum van het huis, trad zijn heer tegemoet.

„Ik was achter bij mijnheer Karker", zeide hij, met deze woorden zijn telaatkomen verontschuldigend, „en rekende af. Wij meenden, dat mijnheer eerst tegen den avond met het schip zou terugkeeren".

„Is mijnheer Karker reeds beneden?"

„Sinds half acht; het is vandaag postdag. De ouderen doen hun plicht, maar de jongelieden van den tegenwoordigen tijd; de jongste leerling denkt reeds een wonder van wijsheid te zijn... een wonder van bedorvenheid zijn de gepoetste heertjes".

Eerekrans had geen ooren voor de woorden van den oude. Hij doorliep het eerste vertrek, dat door een kunsteloozen, lagen houten wand in twee helften verdeeld werd. Het eerste was voor brievenbestellers, huisknechts, makelaars van den laagsten rang en andere personen bestemd, die geen recht hadden de voorhal binnen te treden, welke naar het allerheiligste van het huis Eerekrans voerde. He tweede was met zes lessenaars gevuld; hier zaten drie leerlingen en drie jongere bedienden in sprakelooze, rustelooze werkzaamheid, in altijddurende vrees voor vergissing. Nog waren de harde, met leder overtrokken krukken onbezet, want eerst te negen uur sloeg het oogenblik van den aanvang des plichts, begon het rad der machine van het huis Eerekrans te draaien, den eenen zoowel als den anderen dag.

Thomas Eerekrans betrad het tweede vertrek, even laag en berookt als het voorste. Hieruit voerde een korte, smalle gang naar zijn particulier kantoor. Met laken overtrokken dubbele deuren bevonden zich aan deze en gene zijde van de gang, opdat geen ongeroepen oor vernemen zou, wat in het allerheiligste van het huis verhandeld werd.

Ook hier stonden drie lessenaars leeg; zij behoorden tot het hoogere kantoorpersoneel der firma. Hiertoe telde ook de jonge heer, die eerst bij zijne meerderjarigheid werkelijke deelgenoot werd. Een tweede lessenaar voor den zoon des huizes stond echter ook in het privaat-kantoor van den heer Thomas Eerekrans gereed.

Wordt vervolgd.

wisten de oorzaak der pijn te verklaren, doch na een grondiger onderzoek stelde de dokter vast, dat er een naald onder de huid zat. Hij deed daar eene insnijding en haalde er dit voorwerp uit. Tot heden haalde men uit het lichaam van 't meisje veertig naalden: een uit de linkerhand, een uit de linker- en vier uit de rechterboezem, zes uit het linker- en acht uit het rechterbeen, vier uit de heup, enz. Het meisje voelt, dat zij nog naalden, die, zooals men weet, langzaam voortglijden, in het lichaam heeft, daar zij hier en daar nog steken voelt. Volgens de moeder der zieke, zou deze maanden geleden een pakje naalden hebben ingeslikt en deze zouden zich in 't lichaam hebben verspreid. De toestand van 't meisje levert geen gevaar op. Pr. 's H. Ct.

Engeland.

Bakkersstaking.

Niettegenstaande door de Londensche bakkers en hunne patroons de vorige week een overeenkomst gesloten is, is Maandag in een der groote bakkerijen toch staking uitgebroken. De knechts wilden niet meer dan 6 uur per dag overwerken. Deze onverwachte moeilijkheid zal aan een speciale commissie van de bakkers-union ter oplossing worden voorgelegd.

Stormweer.

Zaterdagavond heeft over verschillende streken van Engeland een geweldige storm gewoed, welke vier uur aanhield, een snelheid had van 80 mijl per uur en op verschillende plaatsen vooral aan de havens, groote schade veroorzaakte. Te Worthing b.v. werd door de woest opgezweepte zee de heele pier weggeslagen, die bij aanbouw f 200,000 had gekost. Bungalow Town tusschen Lancing en Shorehan heeft groote schade geleden. Een vijftien-tal woningen werden geheel vernield en vele anderen beschadigd. Een zeven-tal menschen verkeerden een tijdlang in gevaar, doch zij konden gelukkig gered worden. Ook daar hebben de zeeweringen veel te lijden gehad.

Brigeton heeft in jaren niet zoo'n storm gekend. Een woeste orkaan woedde over de stad en deed de huizen schudden als bij een aardbeving. De golven drongen de stad binnen en zetten verschillende straten onder water en verscheidene kleine scheepjes werden tegen de huizen ten pletter geslagen. De Kursaal te Bexhill werd geheel en al weggeslagen en vele andere huizen liepen groote schade op, zoodat dan ook de schade op duizenden ponden geschat wordt.

Op de kusten van Wight heeft de storm ook op heftige wijze huis gehouden, en niet minder in Londen. Daar werd een kraan vernield en op de omliggende gebouwen geslingerd.

Wonder boven wonder zijn hier geen ongelukken te betreuren. De schoorsteenen, die Zondagmorgen in plaats van op de daken, in de straten lagen, waren niet te tellen. Verscheidene personen beweren, dat zij door den storm zijn opgenomen en een eind zijn weggesmakt. Te Uxbridge werd groote schade aangericht, vooral aan de Katholieke Kerk, waarvan de toren geheel vernield werd.

In de parken werden ware verwoestingen aangericht.

Rusland.

Handel in Kinderen.

De „Bode der Heldringgestichten" deelt vreeselijke bijzonderheden mede aangaande den handel in kinderen, zooals die gedreven wordt in Rusland. Duitsche kinderen worden uit Sleeswijk en elders naar Rusland overgebracht tot misdadige doeleinden. In Kattowitz werd een kind van 9 maanden door een vroedvrouw buiten weten der moeder gegeven aan een vrouw, die beweerde de vrouw van den stationchef te Grabowsky in Rusland te zijn. Bij onderzoek bleek het, dat die stationschef niet bestond, en dat het kind in handen gevallen was van een man, die „boschwachter" heette te zijn, doch in wiens huis 9 kleine kinderen van 1 tot 3 jaar gevonden werden, half verhongerd, zeer onzindelijk, op planken liggend, die „geprepareerd" werden voor de bedelarij. Een Russisch politie-beambte ontdekte in de buurt van Wilna een „fabriek van mismaakten", waar 78 mismaakte kinderen gevonden werden. Een dokter was aan deze fabriek verbonden, die elk dezer kinderen op verschillende wijze mismaakte. De meeste werden blind gemaakt, en dan voor veel geld aan bedelaars verkocht. De hoofdplaatsen voor dezen handel zijn Wilna, Kowno en Bialystock.

Amerika.

De orkaan in de Vereenigde Staten.

LONDEN, 24 Maart. De hier uit New-York ontvangen telegrammen geven een schrikwekkende schildering van de talrijke en groote verwoestingen welke hedenmorgen vroeg in enkele centrale staten der Unie zijn teweeggebracht door een wervelstorm, bij welke honderden personen het leven moeten hebben verloren. Vooral in Nebraska heeft de ramp grooten omvang verkregen. Te Omaha zijn tal van woningen vernield, w. o. verscheiden woningen van millionairs. Vele huizen raakten in brand, hetgeen een aanzienlijke schade teweegbracht. In Omaha zijn tweeduizend menschen dakloos. Soldaten houden de wacht in de straten, ten einde te voorkomen dat er geplunderd wordt. Gelukkig hielpen zware slagregens het blusschingswerk.

In de stad Lincoln zijn er twintig dooden, in de stad Sioux-City vijftien.

OMAHA (Nebraska), 24 Maart. De orkaan heeft honderden gebouwen vernield. Minstens honderd personen zijn omgekomen. Verscheidene honderdeg werden gekwetst.

CHICAGO, 24 Maart. De orkaan die in de centrale staten van de Uni heeft gewoed, heeft enorm veel schade veroorzaakt, zij vernielde de telegraafverbindingen.

In het Oosten van Nebraska zijn twintig menschen omgekomen; te Terrehaute, in Indiana, zeven.

CHICAGO, 24 Maart. De wervelstorm, die Omaha, in den staat Nebraska, heeft geteisterd, kostte aan vele menschen het leven. Het aantal slachtoffers wordt geraamd op 900 à 1000. De stoffelijke schade is zeer aanzienlijk.

Er zijn troepen gezonden naar Omaha, om daar voor de veiligheid van personen en eigendommen te waken.

TERREHAUTE (Indiana), 24 Maart. Een wervelstorm nam hedenmorgen zijn weg over het zuidelijk gedeelte der stad, en liet een pad van verwoesting achter door het gansche district. Waarschijnlijk zijn er circa 50 dooden en 300 gekwetsten. De stoffelijke schade wordt geraamd op een half millioen dollars.

DENVER, 24 Maart. Hier is telefonisch bericht ontvangen uit Omaha, dat daar bij het woeden van den storm in verscheiden vernielde gebouwen brand uitbrak. Alle branden zijn echter in den loop van den nacht gebluscht. Het heet, dat er 100 dooden zijn en 400 gekwetsten.

NEW-YORK, 24 Maart. De laatste rechtstreeksche berichten uit Omaha schatten het aantal dooden op 140, dat der gewonden op 240, dat der vernielde huizen op 350 en dat der beschadigde op 1250. In een schatting wordt de schade op twaalf millioen dollar aangegeven. De wijk, waar de zaken worden gedaan, heeft niet de volle kracht van den storm ondergaan, maar niettemin aanmerkelijk schade geleden. Onder de vernielde gebouwen is een bioskoop, waar dertig menschen gedood zijn, volgens een bericht Na den storm is er wat geplunderd, maar de troepen herstelden spoedig de orde. De storm veroorzaakte een aantal branden, maar een regen die gelukkig viel bluschte de vlammen. In de buurt van Omaha zijn eenige dorpen verwoest.

NEW-YORK, 24 Maart. Berichten uit andere plaatsen maken melding van 24 dooden in Terrehaute in Indiana. In verschillende steden van Nebraska zijn enkele menschen omgekomen, o.a. te Berlin; ook in steden in Iowa en Illinois. Het geheele aantal dooden wordt daarmede op meer dan 200 gebracht.

Er zijn verscheiden huizen te Chicago omgewaaid. Volgens bericht zijn daar 2 menschen omgekomen en 50 gewond. N. R. C.

Binnenlandsch Nieuws.

De nieuwe Indische postzegels.

Men meldt uit den Haag aan de Msb.

Naar wij vernemen zijn nieuwe Indische postzegels in aanmaak. Op de plaatdrukzegels is H. M. de Koningin afgebeeld, geflankeerd door twee palmen; op de boekdrukzegels kijkt H. M. op zee naar een koopvaardijschip. Op de zegels met groot waardecijfer, zijn de stippeltjes vervallen, zoodat ze in een witten ondergrond staan juist als op de Hollandsche zegels.

Zondagsrust.

Aan den Raad der gemeente Amsterdam, Haarlem, Leiden, den Haag, Delft, Schiedam, Rotterdam, Dordrecht, Roosendaal, Bergen-op-Zoom, Goes, Middelburg, Vlissingen, Breda, Tilburg, den Bosch, Eindhoven, Helmond, Maastricht, Sittard, Roermond, Venlo, Nijmegen, Arnhem, Deventer, Zwolle, Enschedé, Hengelo, Winterswijk, Assen, Meppel, Groningen, Winschoten, Leeuwarden, Sneek, Apeldoorn, Amersfoort, Bussum, Hilversum, Utrecht en Gouda zijn door den Ned. Roomsch Katholieken Bond van Handels-, Kantoor- en Winkelbedienden gevestigd te Amsterdam, requesten gezonden, waarin wordt aangedrongen op het in het leven roepen eener verordening, regelende de Zondagsrust.

Om een „E".

In een vergadering van de Ned. Geheelonthoudersvereeniging H. S. was statuten wijziging aan de orde, schrijft de te Wildervank verschijnende „Noord-Ooster". Men wilde in de statuten n.l. opnemen, dat leden, wanneer zij zonder werk zijn, vrijgesteld werden van het betalen van contributie. Omtrent de quaestie of men voor het zonder werk zijn nu het woord werkloos, dan wel werkeloos moest bezigen, ontspon zich een zeer heftige discussie, die wel een uur duurde en tot gevolg had, dat het bestuur besloot en bloc zijn taak neer te leggen.

Jarten.

Semal heeft dobbins uitgedaagd. De eventueele wedstrijd zal te Amsterdam of te Brussel gespeeld worden over 900 caramboles, drie partijen van 300, die in drie achtereen gendeséances moeten worden afgespeeld.

De Katakombenstichting te Valkenburg.

Begin Mei zal te Valkenburg de Katakombenstichting tot stand komen, ten einde ook voor de toekomst den aard en het doel der Romeinsche Katakomben te Valkenburg te verzekeren.

Het bestuur der stichting zal bestaan uit de heeren D. W. Goossens te Rolduc, benoemd door Mgr. Drehmanns, Bisschop van Roermond, J. H. M. Vermeulen, Burgemeester van Valkenburg, benoemd door Jhr. Mr. G. Ruys de Beerenbrouck, Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg, en de tegenwoordige bestuursleden, de heeren: Jan Diepen te Tilburg, Mr. Karel Diepen te Valkenburg en Chrétien Hoffmans te Venlo.

Een reuschtige haan.

De firma C. Amin te Rotterdam had in haar filiaal Jonkerfransstraat, behalve de ruime sorteering Paaschartikelen, ook een chocolade-haan geëtaleerd, die het respectable gewicht had van 50 Kilo, 1 M. hoog was en 70 c.M. breed, geheel vervaardigd van chocolaad, geen vormwerk, in de ateliers van de firma door den decorateur J. N. Bovendeert.

De nachtegaal.

Volgens de dezer dagen vermelde opgave van Dr. H. Ekama is verleden jaar de nachtegaal het eerst gehoord te Oegstgeest op 19 April.

Dit jaar is de nachtegaal in de laatste dagen van Februari te Dieren al waargenomen, waar men hem thans elken dag kan hooren.

R. K. Intern. Turnbond.

Te Blerik hebben besprekingen plaats gehad aangaande het bondsfeest van den R.-K. Internationalen Turnbond te Blerik te houden op Zaterdag 31 Mei en Zondag 1 Juni 1913.

Uit de mededeelingen van den algemeenen secretaris bleek naar het „Str." meldt, dat ruim 300 uitnoodigingen tot deelname werden verzonden aan Nederlandsche, Belgische, Duitsche, Luxemburgsche, Fransche en Italiaansche vereenigingen. Eveneens waren verzocht Turnvereenigingen uit den Elzas.

Toestemming was reeds verleend door een vereeniging uit Vaux Sous Chevremont, ter sterkte van 80 leden.

Uit een schrijven van Z. D. H. den Bisschop van Roermond bleek, dat er verschillende bezwaren bij Z. D. H. bestonden om het beschermheerschap voor die feesten te aanvaarden.

Aangenomen was 't eere-voorzitterschap door het Tweede Kamerlid jhr. Victor de Stuers, afgevaardigde voor Weert.

Het eere-lidmaatschap was verder aanvaard door het Eerste Kamerlid O. Haffmans, den ZeerEerw. heer H. van Haaff, pastoor van Blerik, de wethouders Van Maasbree, Janssen, en Vaessen, alsmede door de Heeren Heegs en Mobis.

De verschillende commissies van financiën, muziek, propaganda en techniek hielden verder hare bespreking omtrent de te nemen maatregelen. Door de Eerw. Zusters van het St. Antoniusklooster is een terrein voor de feesten en oefeningen gratis afgestaan. Aan Mgr. Mannens zal verzocht worden iemand aan te wijzen, om op Zondag 1 Juni de plechtige H. Mis te celebreeren.

De wedstrijden zullen o. m. bestaan uit bondswedstrijden, Internationalen en Personeelen wedstrijd. Eveneens zullen prijzen uitgeloofd worden voor den te vormen lichtstoet op Zaterdag 31 Mei, en wel voor de grootste groep, de mooiste en origineelste groep. Voor den lichtstoet zullen de prijzen bestaan uit kunstvoorwerpen. Voor de wedstrijden uit gouden, verguld zilveren, zilveren en bronzen medailles.

Onweer.

Zaterdagavond is te Losdorp (Gr.) het boerenhuis van J. Amsinga door den bliksem getroffen en afgebrand. Het voorgebouw bleef behouden en het vee is gered. Alles was verzekerd.

Te Langezwaag (Friesl.) is Zaterdagavond de bliksem geslagen in den toren van de Ned. Herv. Kerk. De toren geraakte in brand, maar men wist het vuur spoedig te blusschen.

Te Gadzand (Zeel.) is Zaterdagavond de groote landbouwschuur van mej. de weduwe Ph. van de Waeter door den bliksem getroffen en afgebrand. Tien paarden en zes koeien zijn in de vlammen omgekomen; het overige vee, dat in een tweede schuur stond, bleef, met het huis, behouden. Alles was verzekerd.

Te water.

Zondagnamiddag waren in de haven te Arnhem een jonge man, B. J. F., uit Winterswijk, met zijn meisje A. T. N., uit Kleef, aan het roeien. Doordat zij van plaats wilden verwisselen, sloeg het bootje om en geraakten beiden te water. De jonge man werd gered; bij het meisje, dat na tien minuten dreggen werd opgehaald, konden de levensgeesten niet meer worden opgewekt. (N. R. Crt.)

In het cachot verbrand.

Te Nunspeet brengt het Paaschfeest steeds het houden van een Paaschweide mee, waar het dikwijls ruw pleegt toe te gaan. Maandagavond arresteerde de politie een zekeren Hendrik Mulder en sloot hem in het cachot onder den toren op. Toen men Dinsdagmorgen den arrestant wilde loslaten, vond men zijn met brandwonden overdekt lijk.

Hoewel gemeente- en rijkspolitie verzekeren, dat de arrestant voor zijn opsluiting zorgvuldig gefouilleerd werd, vermoedt men toch, dat M. een brandende sigaar in zijn zak heeft kunnen houden. Een nauwkeurig onderzoek wordt ingesteld. („Vad.")

Brand.

Te Mussel (Gr.) is Zaterdag het keuterijtje van G. Schuiling, toebehoorende aan J. Tapken, geheel afgebrand. Er werd weinig gered. Alles was verzekerd.

Kind verbrand.

Te Harkema Opeinde (Friesl.) is Zaterdag een 4½jarig kind achterover in een pot met kokend water gevallen en aan de brandwonden overleden.

Inbraak.

In den nacht van Zaterdag op Zondag is ingebroken bij den heer A. v. B., aan den Westersingel te Rotterdam. De inbraak werd Zondagmorgen om 7 uur ontdekt. Twee schrijfbureaux zijn opengebroken en daaruit f 210.— gestolen, aan bankpapier en gouden tientjes. De dieven of dief hadden een tafel in de kamer aan den binnenkant tegen de deur geplaatst, opdat ze niet konden overvallen worden. Door den tuin van de school van den heer S., zijn de inbrekers op het erf van den heer van B., gekomen, hebben daarna twee ruiten uitgesneden en een spon ingedrukt.

De politie zet haar onderzoek dat terstond na ontdekking van de inbraak is ingesteld, ijverig voort.

Het aantal kranzinnigen in ons land.

Dr. E. Schermers te Zeist schrijft in het „Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde" een opstel over de toeneming van het aantal krankzinnigen in ons land.

Na een algemeen overzicht, met tabellen toegelicht, te hebben gegeven, komt hij tot de volgende conclusie:

1o. Het aantal patiënten blijft op bedenkelijke wijze, zoowel in volstrekten als in betrekkelijken zin, jaarlijks toenemen: deze vermeerdering geldt zoowel de mannen als de vrouwen.

2o. Het aantal opnamen wordt elk jaar steeds grooter en tusschen de getallen der beide seksen bestaat geen verschil.

3o. Het aantal herstelden vertoont de laatste jaren een duidelijke vermindering: gemiddeld worden meer vrouwen dan mannen als hersteld ontslagen.

4o. Het aantal overledenen vertoont de laatste jaren ook duidelijk vermindering, gemiddeld is de sterfte bij de mannen grooter dan bij de vrouwen.

Tenslotte nog enkele algemeene opmerkingen: waar het getal opnamen grooter wordt, en het aantal herstelden en overledenen vermindert, daar kan het niet anders, of de bevolking in de krankzinnigengestichten moet sterk vermeerderen. Het spreekt echter van zelf, dat de eerste factor, het aantal opnemingen, alleen van belang is voor de beantwoording van de vraag, of het aantal krankzinnigen inderdaad grooter wordt.

Voor een juist oordeel omtrent deze vermeerdering van het aantal opnemingen moet men echter nog met enkele factoren rekening houden, waarop meer in het bijzonder de aandacht gevestigd moet worden.

Het is een onloochenbaar feit, dat thans veel meer de neiging bestaat om krankzinnigen in een gesticht te verplegen, die vroeger zonder bezwaar thuis zouden verpleegd worden. Algemeen bestond er een groot wantrouwen jegens de verpleging in de gestichten; men wist niet, wat er achter die gesloten deuren en die hooge muren geschiedde; men dacht veel meer aan mishandeling dan aan behandeling van krankzinnigen; de onmogelijkste verhalen werden gaarne aangenomen; slechts door den nood gedwongen ging men er schoorvoetend toe over zijn patiënten aan zulke geheimzinnige gestichten toe te vertrouwen.

Langzamerhand zijn deze toestanden echter geheel anders geworden. De gestichten zijn uit de achterbuurten der groote steden verdwenen en verplaatst naar buiten, waar zij ook op den leek een aangenamen en vriendelijken indruk maken. De behandeling door de geneesheeren, de opleiding van het verpleegend personeel, het opendeur-stelsel en allerlei andere factoren geven aan het publiek de overtuiging, dat de verpleging in de gestichten allerwegen aan redelijke eischen voldoet.

Een gevolg hiervan is dan ook, dat de tegenzin tegen de gestichtsverpleging bij het publiek steeds minder wordt en de patiënten veel meer naar een gesticht worden overgebracht. Vele patiënten, die vroeger thuis in een kamer opgesloten werden, vinden nu hun verblijf in het eene of andere gesticht. Vertoonen zich geestelijke afwijkingen, dan wordt veel vroeger tot opneming in een gesticht besloten.

Hierbij komt nog een andere factor, die ongetwijfeld van het grootste belang is. De verpleging van gewone zieken buitenshuis is vaak zeer kostbaar en moet dan om deze reden achterwege blijven. Met krankzinnigen is dit echter niet het geval, omdat de verpleegkosten zoo noodig gedragen worden door gemeente, provincie en rijk. Dit is zonder twijfel ook een van de redenen, waarom thans veel meer krankzinnigen dan vroeger in de gestichten opgenomen worden.

In vele gevallen zal de opneming moeten geschieden, omdat door het leven in de groote steden een krankzinnige spoedig in conflict komt met zijn omgeving en daardoor in de dichtbevolkte buurten gevaar dreigt op te leveren voor zijn omgeving. Ook met het oog op de openbare veiligheid is daarom verpleging in een gesticht thans noodzakelijk in vele gevallen, waarin vroeger verpleging thuis kon geschieden.

Eindelijk moet men ook bedenken, dat vele krankzinnigen, die vroeger telkens in de gevangenis werden opgenomen en daarna weer voor korten tijd in vrijheid gesteld, thans door deskundigen worden onderzocht; zoodra de aard van hun ziekte wordt herkend, worden zij naar een krankzinnigengesticht overgebracht en blijven daar dikwijls gedurende den verderen duur van hun leven. Dit aantal mag vooral niet onderschat worden, want in het jaar 1911 bedroeg het meer dan 100.

Doch ook al houdt men met al deze omstandigheden rekening, dan geeft dit m. i. toch geen voldoende verklaring voor de ontzaggelijke toenemingen van het aantal krankzinnigen, die in de gestichten verpleegd worden. Het komt mij voor, dat ook het hedendaagsche leven met al zijn schadelijke factoren hier een groote rol speelt en dat dit mede een oorzaak is, waardoor in ons land het aantal krankzinnigen de laatste jaren op bedenkelijke wijze toeneemt.

Te Boxtel in den Raad.

Woensdag 26 Maart, v.m. elf uur.

Voorz.: Wethouder Paijmans.

Afwezig: de heeren van Oerle (met kennisgeving van verhindering wegens uitstedigheid) van Krieken en van Leeuwen.

De Voorz. opent de vergadering en deelt mede, dat de Burgemeester wegens omstandigheden niet aanwezig kan zijn.

De secretaris leest de ingekomen stukken voor:

a. Schrijven van Gedeputeerde Staten van 7 Februari, houdende goedkeuring der gemeentebegrooting voor 1913. (Inkomsten en uitgaven sluitende met *f* 58515,345.

b. Idem verkoop van boomen in de van Osch- en van Leeuwenstraat.

c. Idem gemeenschappelijke telefoon Gemonde.

De heer van Elk zegt, dat elke gemeente in de kosten evenveel bijdraagt, dat Boxtel met de uitvoering belast is, en de daardoor gemaakte onkosten over de vier gemeenten worden omgeslagen. Het is dus alles zeer billijk en daarom is hij er voor.

Allen voor.

d. Verslagen Schoolcommissie, Commissie tot Wering van Schoolverzuim en Herhalingsonderwijs liggen ter visie.

e. Rapport der raadscommissie tot wijziging der regeling tot heffing van den Hoofdelijken Omslag. Dit rapport blijft nog ter visie liggen.

De heer de Haas vraagt circulatie van 't rapport, dan kan men 't thuis op zijn gemak nazien.

De heer Ribbe ziet niet in, waarom circuleeren beter is. 't Is de vraag of je tijd hebt, als je 't ding thuis krijgt. Als 't ter visie ligt, kun je gaan, wanneer 't gelegen komt.

De heer v. d. Eerden meent, dat men beide dingen kan doen. Er is trouwens ook zoo'n haast niet mee.

De heer v. Elk meent, dat er meerdere exemplaren zijn, zoodat best één kan circuleeren en één ter visie liggen. Hiermee is de zaak naar ieders verlangen geregeld.

Tot leden van 't stembureau zijn aan de beurt de heeren v. Oerle en v. Leeuwen; plaatsvervangers Merks, v. d. Horst, enz.

De Voorz. verzoekt van de rondvraag geen gebruik te maken, daar 't binnenkort toch weer vergadering is.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 26 *Maart* 1913.

— Toen de WelEerw. Heer van de Ven, Kapelaan in de oude Parochie alhier, eersten Paaschdag tusschen vijf en zes tegen den avond onder Hal een zijner zieken ging bezoeken, wilde hij voor een paar honden uitwijken, met 't ongelukkig gevolg, dat hij kwam te vallen en daarbij een ernstige beenbreuk onder de knie bekwam.

Dr. Hoek, die met 'n rijtuig in de nabijheid was, verleende de eerste hulp en voerde hem per rijtuig naar de Pastorie.

Naar wij vernemen zal alles nog betrekkelijk goed afloopen, hoewel Z. E. gedurende eenige weken aan zijn arbeid zal onttrokken zijn.

— Tegen 1 Mei a. s. is aan den heer J. IJpe, commies 1e klas bij de directe belastingen en accijnzen op zijn verzoek eervol ontslag met pensioen verleend.

Liempde. Zaterdagavond is in de Snijderstraat een zware boom door den bliksem aan splinters geslagen.

Haaren, 24 Maart 1913. Tot armmeester van het parochiaal armbestuur zijn herbenoemd de Heeren P. van Iersel en W. Burgmans.

— De R. K. Leesbibliotheek alhier is van af heden voor de Zomermaanden gesloten.

— Bij C. M. en C. V. zijn enkele kippen gestolen. Van dader of daders nog geen spoor.

— 29 Maart. Heden had de smidsknecht A. J. de R. het ongeluk bij een fiets-tochtje, van zijn fiets te vallen en zijn arm te breken.

Woensel. Zondagmiddag is te Woensel een 19-jarig jongeling, die aan een hartkwaal leed, bij het fietsen waarschijnlijk tengevolge van overspanning dood gebleven.

Tilburg. Voor de a.s. verkiezing der Tweede Kamer zal men in het district Tilburg moeite doen om in de R. K. Kiesvereeniging een arbeiderscandidaat gekozen te krijgen. Genoemd worden de heeren A. van Rijen en J. van Rijzewijk.

Oosterhout. Men schrijft aan het Hgz.

In de districten Oosterhout en Zevenbergen zal ook een arbeiderscandidaat in de R. K. Kiesvereeniging worden voorgesteld. Wat eerstgenoemd district betreft bestaan plannen de heeren H. Hermans uit Maastricht of A. van Rijen te Tilburg candidaat te stellen.

's Hertogenbosch. *Circus P. Wilke.* Zondag 23 Maart j.l. gaf gemeld circus staande op het Meijerijplein alhier zijne openingsvoorstelling, die in alle opzichten goed verzorgd bleek te zijn. Orkest, artisten, clowns, kweten zich allen uitmuntend van hunne taak, zoodat het circus een bezoek overwaard is, wat bij de openingsvoorstelling bleek, want het circus was zoo goed als uitverkocht.

Gemert. Men meldt aan de „'s-Hert. Ct."

In de kerk alhier is dezer dagen een Christusbeeld gestolen. Den juisten datum van den diefstal weet men niet. Eerst Zondagmorgen was de diefstal bekend. Het betreft een antiek en zeer fijn afgewerkt crucifix van omtrent twee decimeters lengte.

Roosendaal. In de kapel aan den Kapelberg, zijn op den eersten Paaschdag de offerblokken opengebroken, en den inhoud medegenomen.

De rijkspolitie stelt een streng onderzoek in.

Provinciaalblad van Noordbrabant 1913.

(No. 7.) Omschrijving van het model van den muilkorf, bedoeld in artikel 36 van het Politiereglement op de Wegen in Noordbrabant 1904, zooals dat laatstelijk is gewijzigd bij besluit der Staten van den 19 December 1912 (Provinciaalblad 1913 No. 5).

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant doen te weten, dat door hen in hunne vergadering van heden is vastgesteld hetgeen volgt:

No. 7. De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,

Overwegend, dat door hun College ingevolge artikel 36 van het Politiereglement op de Wegen in Noordbrabant 1904, zooals dat laatstelijk is gewijzigd bij besluit der Staten, van den 19 December 1912 (Provinciaalblad 1913 No. 5) het model behoort te worden voorgeschreven van den muilkorf, waarvoor trekhonden buiten de gevallen, voorzien in artikel 3 der wet van den 5 juni 1875 (Staatsblad No. 110.) op de openbare wegen en voetpaden in de provincie moeten zijn voorzien;

HEBBEN BESLOTEN:

te bepalen, dat voorschreven muilkorf zal moeten zijn ingericht naar het model, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

Een enkelvoudige plat lederen band ter breedte van 2 à 3 cM. omgeeft den hals van den hond.

De uiteinden van den band moeten met behulp van een gespsluiting zoodanig worden toegehaald, dat het afnemen van den korf onmogelijk is zonder opening der gesp. of doorsnijding van den band.

Aan dien band zijn drie lederen banden bevestigd ter breedte van minstens 1½ cM., waarvan de een zich van af de nekzijde midden over den kop naar beneden buigt en de beide andere evenwijdig aan laatstgenoemd, ter rechter- en ter linkerzijde over het aangezicht van den hond loopen. Alle drie loopen in den 1½ cM. breeden band, welke den eigenlijken muilkorf omsluit en om den bek moet worden kunnen toegegespt.

Ook deze band en de eigenlijke muilkorf, moeten van leder zijn vervaardigd, en den bek zoodanig omgeven, dat het naar buiten uitsteken van tanden wordt belet.

In dwarse richting tusschen den halsband en den eigenlijken muilkorf loopt een rondgaande lederen koppelband ter breedte van minstens 1½ cM., welke de drie bovengenoemde banden onderling verbindt.

's Hertogenbosch, den 6en Mrt. 1913.

Markten.

Vrijdag 28 Maart.
Werkendam: vee.
Maandag 31 Maart.
Kaatsheuvel: jaarmarkt.
Heeze: jaarmarkt.
Ginneken: jaarmarkt.

Dinsdag 1 April.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Sprang: paarden, beesten en schapen.
Oirschot: jaarmarkt.
Oosterhout: beesten en varkens.
Oud- en Nieuw-Gastel: jaarmarkt.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Nijmegen: paarden en vee.
Woensdag 2 April.
's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Eersel: beesten.
Etten: vee.
Made: paarden, beesten en varkens.
Roosendaal: beesten.
Putten: paarden en vee.
Donderdag 3 April.
Veghel: jaarmarkt.
Capelle: jaarmarkt, beesten.
Geldrop: jaarmarkt, beesten.
Terheiden: beesten.
Vrijdag 4 April.
Roosendaal: vee.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Op 25 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.50, f 1.60 per K.G.

MAASTRICHT, 25 Maart. Botermijn. Aanvoer 32950 K.G. Hoogste prijs 1.49, middelste f 1.46, laagste f 1.41 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

25 Maart 1913. Kippeneieren f 3.35—4.60. Middenprijs 4.07 per 100. Eendeneieren f 4.15—f 5.25. Ganzeneieren f 7.— tot f 10.—. Handelaarseieren f 3.60 — 4.25. Aanvoer 57749.

Gemengd Nieuws.

De moord op Provo.

De „Gazet van Antw." meldt, dat gisteren voor het hof van assisen te Antwerpen, het proces begon tegen Gaston en Richard Vergouts, die beklaagd worden van de vermoording en berooving van den diamanthandelaar Charles Provo in September 1912.

Den 26sten September, gelijk men zich herinneren zal, vernam het gerucht de verdwijning van den heer Charles Provo, diamanthandelaar uit Berchem. Deze had, den 24sten, om half negen 's morgens zijne woning verlaten, en zijne huisgenooten waren overtuigd, dat hij zich, zooals naar gewoonte, naar de Diamantclub van Antwerpen had begeven. Te vergeefs verwachtten zij hem 's middags en 's avonds. In de Diamantclub, had men hem niet gezien. 's Avonds om acht uur, hadden zij een telegram ontvangen, verzonden uit Brussel, en onderteekend met zijn voornaam, door hetwelk hij zijn terugkeer aankondigde voor den anderen dag.

Sedertdien hoorde men van hem niets meer. Bij zijn vertrek droeg hij diamanten op zich voor eene waarde van 10.000 francs, en hij had bovendien 500 francs in geld bij zich.

De justitie bezit tegen Gaston Vergouts de meest bezwarende verklaringen. Het is een onloochenbaar feit, dat Gaston zijn kennis Provo in zijn auto op den 24sten heeft medegenomen, terwijl tevens vast staat, dat hij op de Groenplaats in Antwerpen een schop gekocht heeft, voordat hij zich met den heer Provo en zijn broeder Richard naar zijn jachtveld te Brecht begaf. De drie personen zijn daar bij elkaar gezien, o.a. door den jachtwachter, wiens diensten Gaston Vergouts verklaarde niet noodig te hebben.

Richard Vergouts moet het misleidende telegram hebben afgezonden, en heeft getracht personen over te halen te verklaren, dat hij op de uren dat hij op het jachtveld gezien was, bij hen zou hebben vertoefd.

Den 4en October ontdekte men het lijk van Provo, in een dichtbegroeid bosch, gelegen in het jachtgoed van Gaston Vergouts.

Het lijk was in een gracht begraven, die zorgvuldig met mos en bladeren was overdekt geworden. De lijkschouwing bewees, dat de dood veroorzaakt was door een geweerschot, bijna rakelings gelost, en dat na den dood het hoofd was verminkt geworden door kwetsuren, toegebracht met een spade. De Diamanten die Provo bij zich droeg, waren verdwenen.

Talrijke getuigen zijn opgeroepen en het proces wekte groote belangstelling.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

P. Ghijsens, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden zijner bakkerij door het plaatsen van een Electro-motor van 2 P.K. op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie K no. 1258, gelegen langs de Rechterstraat, plaatselijk gemerkt wijk A, No. 261.

dat op Maandag, den 31 Maart 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 17 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Stemming ter Verkiezing van een lid van de Provinciale Staten.

De Burgemeester der Gemeente BOXTEL brengt ter openbare kennis, dat op **Vrijdag** den **28 Maart** aanstaande, van des 's morgens **acht** tot des namiddags **vijf** uren, de **stemming** zal geschieden ter vervulling van **eene plaats** in de **Provinciale Staten** voor het Kiesdistrict TILBURG, waartoe deze Gemeente behoort.

De candidaten, in alphabetische volgorde, zijn:

ARTS. P. M.
DIEPEN. R. J. A.
MORTEL VAN DE J. C. A. M.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht, luidende:

„Hij, die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar."

BOXTEL, den 20 Maart 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Bossche Rechtbank.

Een vader doodt zijn zoon.

Dinsdagmorgen stond voor de Bossche rechtbank terecht Johannes de Groot 47 jaar, geboren te Nistelrode, wonende te Gennep, beklaagd, dat hij op 20 Januari j.l. te Gennep opzettelijk zijn zoon Hendrik de Groot van het leven heeft beroofd, althans zwaar lichamelijk letsel heeft toegebracht door hem met een bijl op en tegen het hoofd te slaan, te stooten, te hakken en te kappen, tengevolge waarvan deze eenigen tijd daarna is overleden; althans op tijd en plaats vermeld zijn zoon heeft mishandeld met een bijl, tengevolge waarvan hij eenigen tijd daarna is overleden, althans zwaar lichamelijk letsel uitmakende een levensgevaarlijke hoofdwond, heeft bekomen.

In deze zaak waren 7 getuigen gedagvaard, waaronder drie dokteren als deskundigen.

Aanwezig was ter zitting als overtuigingsstuk een groote bijl vol bloedvlekken.

Tijdens het voorlezen der stukken begint de beklaagde te schreien. Hij bekent het feit. Zijn zoon paste verschrikkelijk slecht op. Hij was de schrik en lastpost van zijn gezin. Beklaagde durfde niet meer naar huis gaan, voordat de zoon dronken te bed lag. In den avond van van 20 Jan. was beklaagde om dezelfde reden ook niet naar huis gegaan. Hij was zelfs bij iemand geweest om 10 mark te wisselen tegen Holl. geld, om den volgenden dag werk te zoeken in Amsterdam. In de Zandstraat kwam hem zijn vrouw en dochter tegen, die hem zeiden, dat de zoon uit was gegaan om den vader te zoeken. Nauwelijks was de vader thuis, en had de deur gesloten, of hij hoorde zijn zoon buiten.

Deze vernielde glasruiten bij hem en bij zijn buurman. De zoon trapte geweldig tegen de deur en riep, dat hij allen dood zou steken. Het dochtertje ging naar boven en riep hulp; doch deze hulp daagde niet op. In haar angst riep de vrouw: maak er in Gods naam maar een eind aan, want zoo is het geen leven. De vader is toen naar buiten geloopen met een bijl en heeft zijn zoon dood geslagen.

Hevig huilend, zegt beklaagde, dat niet zijn bedoeling was zijn zoon te dooden, doch hij had zich willen weren.

De president wijst den beklaagde er op, dat dit bedrijf een der verschrikkelijkste is, die in jaren in deze zaal zijn behandeld.

De beklaagde had in de gevangenis nog gezegd, dat hij blij was, dat zijn zoon dood was. Thans beweert hij, dat hij dit gezegd heeft, met de bedoeling, dat hij blij was, dat zijn zoon goed was afgestorven. Hij verklaart, steeds veel van zijn zoon te hebben gehouden.

Beklaagde was met de bijl naar buiten geloopen en in de Zandstraat kwam zijn zoon in dreigende houding met iets blinkends in de opgeheven hand op hem af. Beklaagde heeft toen de bijl opgeheven en zijn zoon ter hoogte van den mond geraakt, zoodat het hoofd werd gekloofd. De zoon liep weg en de vader liep in dezelfde richting van het Schoolstraatje, om de politie te gaan roepen. De zoon kwam weer op hem af en de vader sloeg met het botte gedeelte van de bijl een paar keer op het hoofd van den jongen, die neerviel. Beklaagdes vrouw is er toen bijgekomen, heeft beklaagde onder den eenen arm genomen, de bijl onder den andere, en zoo zijn ze samen naar de marechausseekazerne gegaan.

Beklaagde heeft het lijk later niet gezien. Wel had hij tot zijn zoon nog gezegd toen hij daar lag, dat hij aan zijn ziel zou denken en was bij hem neergeknield om met hem een Onze Vader te bidden.

Beklaagde weet niet, waarom zijn zoon kwaad op hem was.

In de stukken stond, dat dit was, omdat de vader hem vroeger aangeraden had, naar Indië te gaan.

Beklaagde had dien avond zitten kaarten tot elf uur en daarbij slechts drie glazen bier gedronken. Toen hij zijn zoon den eersten slag had toegebracht, had hij niet gezien, dat deze aan den mond verwond was geworden. Het was helder maanlicht.

Getuige M. Th. Schel, chauffeur Gennep, zag, toen hij men de auto in dien avond ter plaatse van het gebeurde voorbijreed, twee mannen loopen. De een had een jas aan, de ander, die den eerste naliep, was in de hemdsmouwen en had een bijl in de hand. Verder weet hij van de zaak niets af.

Getuige N. J. Vermeulen, schoenmaker, Gennep, was om 7.20 dien avond met den trein uit Goch gekomen. Beklaagde stond aan 't spoor met zijn Zondagsche kleeren aan. Ze zijn samen een glas bier gaan drinken. Beklaagde vertelde hem toen, dat hij naar Amsterdam wilde gaan, om werk te zoeken, daar hij bang was voor zijn zoon. Getuige zegt, dat de zoon steeds slecht oppaste, veel dronk, den boel opschepte enz.

Getuige was kostganger bij den beklaagde, en is om 10 uur naar bed gegaan. Later is hij, na het lawaai, opgestaan en barrevoets geloopen naar den Rijksweg. Daar kwam beklaagde hem te gemoet geloopen en riep: het is gebeurd, het is gebeurd, het is gebeurd, Klaat. Wat is er dan gebeurd, vroeg getuige. Waarop beklaagde antwoordde: daar ligt hij. Beklaagde was als waanzinnig. Getuige is in 't Schoolstraatje gaan kijken naar den verslagene om op verzoek van den vader te vragen of hij den Deken wilde hebben. De beklaagde kwam toen ook na en zei: Henri, denk aan je arme ziel. Getuige heeft toen den Deken gehaald die onmiddellijk kwam, en den verslagene bediende. De verslagene schonk nog vergiffenis aan zijn vader en stierf. De verslagene lag achterover badend in zijn bloed. De verslagene was een hoogst gevaarlijke jongen, waarvan ieder in Gennep bang was. Herhaaldelijk had hij hem hooren zeggen, dat hij zijn vader zou vermoorden. Ook had de zoon daags te voren het scheermes bij getuige weggehaald, en gezegd: dan snij ik er zoo over, daarbij een snijdende beweging makend. Getuige achtte den verslagene, die in Indië weggejaagd was uit het leger, zeker in staat zijn vader te vermoorden.

Getuige de herbergier D. H. Goossens uit Gennep, had in den avond van 20 Januari circa kwart over elf geroep gehoord. Even later zag hij den beklaagde met zijn vrouw naar de marechanssékazerne gaan en weer terugkomen. Het slachtoffer werd toen naar het klooster gebracht.

Getuige zegt, dat de vader altijd zeer goed voor den jongen was, zijn eenigen zoon, en gauw weer vergat als de zoon iets had misdreven tegen hem. Getuige had den verslagene de herberg ontzegd, als een hoogst gevaarlijk persoon, die steeds ruzie zocht. Men is in Gennep blij, dat de jongen dood is.

Getuige Vermeulen zegt nog, dat de verslagene steeds een mes bij zich had en veelal een aardappelmes, dat hij open in zijn zak droeg

Getuige de gemeenteveldwachter Konings verteld o.m. dat, toen beklaagde na het gebeurde hem kwam verwittigen, zeggend dat hij zijn zoon, die met een mes op hem afkwam, drie slagen met een bijl had toegebracht, getuige, voordat hij met beklaagde moeging, zijn revolver bij zich stak, omdat hij schrik had voor den jongen. Beklaagde was op dat oogenblik buitengewoon zenuwachtig en het kan best zijn, dat hij niet wist wat hij zei. Een heelen tijd te voren had de zoon eens ruzie met zijn vader, dien hij met den kop tusschen de beenen geklemd had. Toen de veldwachter er bij kwam, riep de zoon: geef me gauw een mes, dan snij ik hem den kop af.

Getuige dr. J. Casperie heeft met dr. Stiemens het lijk onderzocht en legt verklaringen af omtrent zijn bevindingen. Door den bijlslag op den mond waren de beide kaken dwars doorgeslagen en ook het verhemelte gespleten tot diep in den mond. De andere slagen met het huis van de bijl toegebracht, hadden de oogkassen verbrijzeld. Een oog was er uit en neuswortel en neusbeen enz. waren vernietigd.

De beklaagde, ondervraagd, zegt dat hij van angst naar buiten is geloopen met de bijl, omdat hij vreesde, dat de zoon het huis zou in brand steken, zooals hij meermalen, hetgeen ook door den veldwachter wordt bevestigd, had gedreigd dat hij eerst den vader zou vermoorden en dan het huis in brand steken.

Nadat nog verklaringen waren afgelegd door de doktoren Hermans en Stiemens, bleef de beklaagde bij zijn reeds afgelegde verklaring volharden en nam de officier van Justitie zijn requisitoir.

Verschillende verzachtende omstandigheden gelden latend, vroeg het O. M. een gevangenisstraf van twee en een half jaar met aftrek van voorarrest.

De verdediger, mr. E. v. Zinnicq Bergmann, vroeg ontslag van rechtsvervolging met onmiddellijke invrijheidstelling, subsidair een minimum straf.

De rechtbank ging in raadkamer hoorde nog even den chauffeur, gelastte alsnog een onderzoek naar een mes en beval de onmiddellijke invrijheidstelling van beklaagde. Hgz.

ADVERTENTIEN.

† † Heden overleed tot onze † diepe droefheid, voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden onze innig geliefde Moeder

Gerardina Antonia Toirkens-
geb. Van Mulbregt,

in den ouderdom van 50 jaren.

Uit aller naam,
KINDEREN FR. TOIRKENS.
Boxtel, 24 Maart 1912.

Door bijzondere omstandigheden
TE KOOP
zoolang de voorraad strekt:

Zware zwarte Bessenstruiken
van bijzonder groot soort.

Per stuk 0.15 cent.
„ 25 stuks 0.14 cent per stuk.
„ 50 „ 0.13 „ „ „
„ 100 „ 0.11 „ „ „

Boomkweekerij „Den Eikenhorst".

Het Bestuur der **„Boxtelsche BAD- EN ZWEMINRICHTING"**, brengt ter herinnering, Art. 2 van het Huishoudelijk Reglement, dat luidt:

Abonnementen voor het seizoen, na 1 April genomen, worden met 20 % verhoogd.

De prijs van een abonnement per seizoen bedraagt:
Voor een persoon f 3.00.
„ „ gezin - 7.50.
Aandeelhouders 10 % korting.

Namens het Bestuur,
H. J. DEKKERS, *Secretaris.*

Verkiezing Provinciale Staten.

Het Bestuur der **ROOMSCH CATHOLIEKE KIESVEREENIGINGEN „District Tilburg"** heeft de eer mede te deelen dat tot **Candidaat** voor de Provinciale Staten met groote meerderheid geproclameerd werd de Heer

RUDOLF J. A. DIEPEN.

Het verzoekt derhalve met aandrang alle kiezers van het district hunne stem uit te brengen op den Candidaat der Vereeniging.
De stemming heeft plaats **Vrijdag 28 Maart** van 8—5 uur.

Tilburg, 19 Maart 1913.

Het Bestuur voornoemd,
B. T. C. STRAETER, Tilburg, Voorzitter.
WILLEKENS, Hilvarenbeek, Onder-Voorzitter.
A. C. VAN LOON, Tilburg, Penningmeester.

H. NAAIJKENS, Tilburg.
W. SMARIUS, „
FRANS VERBUNT, „
H. v. D. VELDEN, „
H. ERAS, „
A. WITLOKX „
H. v. LOON, Goirle.
C. BRENDERS, Berkel,
J. J. HEUVELMANS, Diessen.
A. H. VERSTER, Loon-op-Zand.
M. v. BEURDEN, Kaatsheuvel.
H. J. W. v. HEESWIJK, Udenhout.
G. v. POPPEL, Gilze.
G. VERHEIJDEN, Rijen.
H. v. LEEUWEN, Boxtel.
H. J. v. BUUL, Helvoirt.
C. v. D. PASCH, Haaren.

FRANS MANNAERTS, Tilburg, Secretaris.

Uurwerken, Goud en Zilver.

Ontvangen eene ruime sorteering

Gouden en Zilveren Heeren- en Dames-Horloges.

:- Pendules, Regulateurs, Klokken met gongslag -:

alsmede eene **prachtige collectie**

Gouden en Zilveren werken.

Atelier voor alle Reparatiën aan Uurwerken, Goud en Zilver, spoedig en billijk.

Speciaal adres voor Medailles, Insigne's enz.

voor alle Vereenigingen.

Verkrijgbaar in goud, zilver en brons.

Beleefd aanbevelend,

ALPHONS VAN VLERKEN, Horloger :-: BOXTEL, Kruisstraat.

De Maartsche Buien

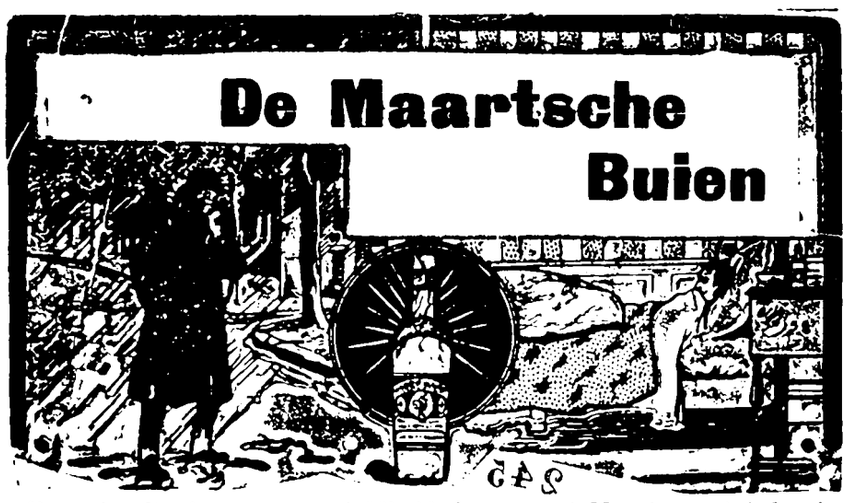

De wispelturige weersgesteldheid der maand Maart vergt ieder jaar slachtoffers. Van de twaalf maanden van het jaar is er geen enkele, waarin zoovele gevallen van borstziekten, maar vooral van influenza, voorkomen. De vroegere lijders aan influenza worden opnieuw aangetast en boeten dikwerf dezen tweeden aanval met den dood. Nieuwe slachtoffers worden gemaakt door deze ziekte, die erger om zich heengrijpt dan cholera of tering. De influenza vraagt niet wie haar prooi zal worden, man vrouw of kind. De sterkste man, de gezondste vrouw, het meest voorspoedig opgroeiende kind, allen zijn de geliefkoosde slachtoffers der Influenza.

Neemt U in acht, voorkomt deze ziekte door het eenige middel, dat influenza stellig geneest en voorkomt: de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo! Wacht niet tot het te laat is. Thans moet ieder een flacon Abdijsiroop bij de hand hebben, om den vijand te verslaan op het juiste cogenblik.

Schaft U heden nog aan de

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

die U zal genezen, zooals zij duizenden vóór U genezen heeft. Bedenkt dat de asthma-, long- en borstlijder niet immer lijdende was, maar dat eene gevatte verkoudheid, een eenvoudige hoest in enkele dagen zijn leven verwoestte.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

---

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 "
Groote Rozijnen	" "	17½ "
Sucade	" "	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	" "	18 "
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van		12½ en 8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 "
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag' 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxte* uitsluitend verkrijgbaar aan boven staand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

No. 26 ZATERDAG 29 MAART 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De Tweede Kamerverkiezingen in 't Zuiden.

Voor en na duiken er in de pers berichten op, dat er in verschillende Kamerdistricten in 't Zuiden wat broeit tegen de zittende leden.

In Bergen-op-Zoom heeft 't er den vorigen keer al hard over uit gegaan of de heer de Ram zijn zetel zou betreden zien. Dezen keer schijnt 't er ernst te gaan worden.

In Oosterhout wil men in de Kiesvereeniging 'n kans wagen voor Mr. A. Arts uit Tilburg.

In Tilburg, waar voor een paar jaren reeds aan de belastingspecialiteit Slotemaker gedacht werd, praat men tegenwoordig druk over een arbeiderscandidatuur.

In Limburg zal waarschijnlijk een aanval gedaan worden op den zetel van den heer Beckers. Terwijl men in Druten met een onbekende grootheid tegen 't zittend lid ageert.

* * *

Als de Juimaand er is, zal wel blijken dat er hier en daar veel loos alarm onder de voorjaarsdrukte geweest is.

Doch niet overal is de beweging, die er te bespeuren valt, zonder ernst en zonder beteekenis.

Lange jaren heeft 't als gewoonterecht gegolden, dat het zittend lid ongestoord tot aan zijn dood of zijn vrijwillig bedanken, zijn district bleef vertegenwoordigen.

Doch de laatste jaren heeft de geest van den nieuwen tijd zich van verschillende kiesvereenigingen meester gemaakt en deze erkent dat gewoonterecht zoo grif niet meer.

En waar de oude richting de heerschende bleef, gaat 't niet altijd zonder oppositie.

Geen wonder dus, dat er in de Kiesvereenigingen van tegencandidaten sprake komt.

* * *

Bij dat alles gaat 't echter voor de pers niet aan, maar rustig toe te zien.

In 't algemeen gesproken, hebben wij er niets tegen. dat men met betere candidaten voor den dag komt. Doch we keuren 't beslist af in die kiesvereenigingen waar men nog nooit de werkzaamheid van den kamerafgevaardigde aan kritiek heeft onderworpen.

Een kamerlid wordt toch niet in een half jaar ongeschikt voor zijn taak.

Als hij dat nu is, dan was hij 't vóór jaren ook.

Wanneer de oppositie nu de laatste maanden voor de verkiezing haar hoofd opsteekt, heeft het allen schijn en bestaat er groot gevaar, dat de noodige objectiviteit ontbreekt.

Zeker. 't kan waar zijn, dat die oppositie den laatsten tijd zich pas bij de kiesvereeniging heeft aangesloten, doch daar wordt 't al niks te beter om.

Op zoo'n manier kun je zelf 't knapste en 't beste Kamerlid naar huis sturen en er de grootste nul voor in de plaats zetten.

Wij voor ons zien graag den geest van den vooruitgang zegevieren.

Doch men moet verstandig, met systeem te werk gaan om hem de overwinning te bezorgen.

Men moet z'n propaganda beginnen, niet aan 't eind, maar aan 't begin van de vierjarige periode.

De oppositie moet zich ter elfder ure gaan uiten, dat is de weg niet.

En van den anderen kant zouden we 't een uitstekende daad van de kamerleden vinden, indien zij een paar keer in de vier jaar zich eens voor hun kiezers vertoonden.

Dan hadden zij tevens gelegenheid met de oppositioneele elementen van gedachten te wisselen. R.

De Balkanoorlog.

Adrianopel gevallen.

SOFIA. Men maakt over de krijgsbedrijven van den 24sten, 25sten en 26sten Maart tegen Adrianopel de volgende bizonderheden bekend:

Ingevolge van een bevel in den avond van den 23sten gegeven, om de stellingen ten Oosten van den Oostelijken sector aan te vallen en te veroveren, werd voor den volgenden dag last gegeven tot opening van het krijgsbedrijf. In den namiddag openden de batterijen belegeringsgeschut het vuur op den ganschen Oostelijken sector. Het bombardement duurde van 2 uur 's middags tot 8 uur 's avonds, na 8 uur werd het bombardement verminderd om de troepen in staat te stellen zich gereed te maken tot den aanval op de vooruitgeschoven stellingen.

In den nacht van den 24sten op 25sten omtrent half vier, marcheerde de Bulgaarsche infanterie op naar de Koeindere en stak de rivier over. Tegelijkertijd opende de veldartillerie en het belegeringsgeschut het vuur op de Turksche stellingen.

De vijand antwoordde met een hevig infanterie- en artillerievuur, gericht tegen de colonne, die onder dekking van onze artillerie naderde. De Bulgaarsche troepen marcheerden stoutmoedig voorwaarts. Tegen het aanbreken van den dag veroverden zij met de bajonet de vooruitgeschoven stellingen van Koesj Tepe, Maslak, Mal Tepe, Sapondzjilap, Eski Koemloek, Patsjedzielar en Dimis Kapoe. Onderwijl deed het 54ste regiment een stoutmoedigen aanval tegen de Noordelijke forten en drong de forten Tasj Tabra en Aiwas Baba binnen. Daar werden 12 kanonnen buitgemaakt en 300 man gevangen genomen.

Tegelijkertijd namen de troepen van den Zuidelijken sector Pamoekrirtri in en vielen zij Taktbair en Doedzjaros aan. Het 20ste Servische regiment marcheerde op naar den heuvel ten Noordwesten van Kadikeui. De linkervleugel van de Servische Timokdivisie maakte zich meester van Ermedzjikeui. De Servische Donau-divisie ondsteunde den aanval op Papas Tepe. In het algemeen trachtte het belegeringsgeschut gedurende den ganschen dag de overhand op de Turksche artillerie te krijgen en de forten, die onder haar bereik waren te vernielen.

De troepen van den Oostelijken sector rukten vastberaden voorwaarts en drongen tegen 10 uur 's avonds tot aan de eigenlijke fortenlinie door, waar zij den nacht doorbrachten. 1000 man waren gevangen genomen, 6 machinegeweren en 21 kanonnen waren buitgemaakt, die terstond in gebruik genomen werden. Tegen het einde van den dag bleek duidelijk de superioriteit van ons belegeringsgeschut. Verscheiden Turksche batterijen zwegen. Daarom werd het bevel tot een nachtelijken aanval op de fortenlinie gegeven. Er ontstond gedurende den nacht een hevig artilleriegevecht. De infanterie vernielde de versperringen en nam tegen het aanbreken van den dag de heele Oostelijke fortenlinie. Aiwas Baba, Devekeui, Kestanik, Koeroe Tajesme, Tasj Tabia, Popjoloe, Kavkas Tabia en Kaik werden genomen.

Alle kanonnen werden naar voren gebracht, om de verovering van de fortenlinie te bevestigen. Tegen half negen begonnen de Turken de magazijnen, kazernes en hospitalen te vernielen. Zij staken ook de stad zelf op verschillende plaatsen in brand.

De Mir zegt, dat de krijgsbedrijven om Adrianopel met groote bedrevenheid ten uitvoer werden gebracht. De soldaten, voorzien van pantsers en schilden, sneden de ijzerdraadversperringen door. De forten waarvan sommige van beton waren, andere in de rotsen waren uit gehouwen, werden met de bajonet genomen. N. R. C.

De beteekenis van den val.

De Bulgaarsche militaire attaché in Berlijn, kapitein Gunschef, liet zich naar Duitsche bladen melden, als volgt uit over den val van Adrianopel, de tweede stad van het Ottomaansche rijk.

„Beteekenis heeft deze zegepraal in drie opzichten. Op de eerste plaats zullen 70.000 man Bulgaarsche troepen verder aan den strijd kunnen deelnemen. Even belangrijk is het feit, dat nu 't zware belegeringsgeschut naar de Tchataldscha-linie kan worden gebracht; tot Woensdag toe konden wij de Turksche schansen daar slechts bestoken met veldgeschut. En zeker niet het geringste voordeel is, dat wij een directe spoorwegverbinding naar Tchataldscha krijgen. Slechts langs groote omwegen konden wij per spoor de munitie en levensmiddelen naar Tschataldscha vervoeren. De directe weg was van de omgeving van Adrianopel slechts te begaan met ossenkarren. Wat dit wilde zeggen bij den slechten toestand der wegen, begrijpt iedereen. En nu is het vervoer per spoor vrij. Onze positie is om 't zoo uit te drukken zestig percent verbeterd."

Maar bovendien moet de moreele indruk van den val van Adrianopel geweldig zijn. Van 1361 tot 1453 het jaar dat Constantinopel bezweek, was Adrianopel de hoofdstad van het Osmaansche rijk en sedertdien gold de stad nog steeds, met zijn talrijke moskeeën en sultansgraven als de tweede stad des rijks.

Adrianopel was het Turksche Moscou, daarom niet het minst wilden de Turken deze stad redden en stelden zelfs den toestand van een condominium voor, om tenminste de graven der Kaliefen op Turksch territorium te houden. Het heeft niet mogen zijn en deze nederlaag belicht zoo juist de ineenschrompeling van het Turksche rijk, dat nu evenals het Byzantijnsche keizerrijk op den vooravond van zijn ondergang, in Europa geslonken is tot Constantinopel en omgeving.

Het Turksche rijk in Europa zal slechts in schijn blijven voortbestaan.

De indruk.

Groot was de geestdrift over den val van Adrianopel in St. Petersburg. Dr. Danel, voorzitter van de Bulgaarsche Sobranje en Bobtcheff de Bulgaarsche gezant te St. Petersburg, vertoefden juist in de doema toen de tijding bekend werd. Een der doemaleden wees de beide staatslieden aan, waarop een daverend gejuich losbarstte. Een paar afgevaardigden droegen hen op hun schouders in triomf door de zaal. Het panslavisme vierde hoogtij.

In Constantinopel heeft de Porte cijfertelegrammen ontvangen, meldend, dat de Bulgaren de stad binnendrongen. Het publiek wist Woensdag nog van niets, misleidende telegrammen, waarin alleen werd melding gemaakt van hevige gevechten aan 't Oostelijk front, maken dat het in de stad nog betrekkelijk kalm is.

In Sofia en Bulgarije bereikt de jubel over de jongste zege der troepen natuurlijk zijn hoogepunt en bij velen wordt de vreugde nog verhoogd door de gedachte datde oorlog nu weldra tot het verleden zal behooren.

In het geheele land worden missen opgedragen voor de zielerust der dapperen, die voor en in Adrianopel gesneuveld zijn. Msb.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De moord op Provo.

Woensdag is het Antwerpsche hof met het getuigenverhoor begonnen.

De heer Durlet, expert-boekhouder, verklaarde, dat de financieele toestand, waarin Gaston Vergouts in de dagen van den moord op Provo verkeerde, over het algemeen zeer ongunstig was. Omtrent den financieelen toestand van Richard Vergouts kon de expert weinig mededeelen, daar deze beklaagde er geen boekhouding op nahield.

Vervolgens kwamen de geneesheeren, die het lijk van Provo geschouwd hadden, verklaringen afleggen over hun bevindingen. Provo was door een schot in den hals getroffen. De moordenaar moet vlak achter hem gestaan hebben, want wij hebben niet minder dan 15 hagelkorrels uit den schedel gehaald, welke door het schot verbrijzeld werd. Provo moet onmiddellijk dood zijn geweest.

Gaston Vergouts verklaarde dat hij twee schoten heeft gehoord.

De geneesheeren, die de beklaagden hebben onderzocht, getuigen dat de beide Vergouts ten volle verantwoordelijk zijn en de expert-geschriftkundige Boens verklaarde, dat de briefkaart aan den heer Provo, geteekend „Karowski", en het telegram uit Brussel aan mad. Provo, wel degelijk door Gaston Vergouts geschreven zijn.

Dan protesteerden de verdedigers tegen het feit, dat er niet meer publiek werd toegelaten, en de zaak feitelijk met gesloten deuren behandeld werd. Het hof besloot echter op dezelfde wijze door te gaan en slechts een beperkt getal personen toe te laten.

Ten slotte werd een werktuigkundige gehoord, die verklaren kwam, dat de briefkaart geteekend „Karowski" getikt was op de schrijfmachine van den heer Flament (Gaston kwam enkele dagen vor den moord bij den heer Flament een briefkaart tikken op diens schrijfmachine, bewerende dat zijn machine stuk was). De expert houdt staande dat de briefkaart geteekend „Karowski" op de schrijfmachine van den heer Flament is getikt, terwijl de verdedigers van de Vergouts het tegendeel beweren.

Donderdag is deze sensatiewekkende zaak weer voortgezet. De beide broeders Vergouts, die, zooals men weet, elkaar van den moord beschuldigen, legden wederom verklaringen over het verloop van dit afschuwelijk drama af. Richard Vergouts was het eerst aan het woord en vertelde: te zamen zijn wij per automobiel naar Brecht gereden. Na een paar maal stil te hebben gestaan, deed mijn broer Caston ons uitstappen. Ik vergezelde den heer Provo, die, toen hij achter een dreef gekomen was, bleef staan, zeggende, laat ons op Caston wachten.

Caston kwam met het geweer in de hand naar ons toe gestapt en ging links van den heer Provo. Gaston en de heer Provo gingen samen het bosch in, doch nauwelijks waren zij eenige stappen binnen het mastbosch of ik zag hoe mijn broer zijn vriend neerschoot.

Daarna was het de beurt van Gaston Vergouts, die bij de beschuldiging, door zijn broer tegen hem uitgebracht, slechts glimlachte. Gaston Vergouts verklaarde: Toen ik mijn auto verliet stond ik verwonderd, dat zij daaruit reeds de schop en het geweer weggenomen hadden. Ik was bevreesd dat zij reeds op jacht waren zonder dat ik er bij was.

Richard (opgewonden): Waarmee zou ik gejaagd hebben, gij hadt immers de patronen.

Gaston: Laat mij uitspreken, ik heb u immers ook niet onderbroken. Ik (Gaston) droeg de schop en hij (Richard) het geweer. Eenige oogenblikken later zag ik met verbazing, dat hij Provo neerschoot. Toen ben ik in bezwijming gevallen op den kant van een sloot.

Een jurylid: Wanneer is het graf gemaakt?

Gaston Vergouts: Dat weet ik niet. Dit moet ge mijn broer vragen.

Openbaar ministerie: Volgens uw eigen woorden hebt gij niettegenstaande uwe felle ontroering toch het gezicht behouden, zoodat gij ook weten moet, wanneer de put gegraven is.

Gaston trachtte allerlei uitvluchten te verzinnen.

Openbaar ministerie: Wijl gij de schop droeg, wanneer heeft Richard u die afgenomen?

Gaston: Dat weet ik niet.

Een jurylid: Kan Richard ons niet zeggen, hoe het graf gemaakt is?

Richard: Neen, want ik was weggeloopen.

Daarna werd het getuigenverhoor voortgezet. De boschwachter van Aerde vertelt hoe hij het lijk van Provo gevonden had.

Vervolgens werd gehoord de zoon van den verslagene, Jozef Provo.

Voorzitter: Hoeveel geld had uw vader op zak?

Jozef Provo: Ongeveer 500 frs.

Voorzitter: Heeft uw vader op den dag der misdaad niet verteld waar hij heenging?

A.: Ja, hij vertelde ons, dat hij zich naar het bureau van Gaston Vergouts begaf om over den verkoop van diamanten te spreken.

Voerzitter: Is Gaston op den dag der verdwijning niet verschillende malen bij u aan huis geweest?

A.: Ja, en hij zegde ons, dat wij niet ongerust behoefde te zijn, wijl vader wel zou terugkomen.

Voorzitter: Kende uw vader Richard Vergouts?

A.: Neen.

Na de pauze werden verschillende sport-journalisten en sportlieden gehoord — Gaston Vergouts was een bekend sportman in Antwerpen — en allen verklaarden, dat zij den beklaagde steeds als een eerlijk man hadden gekend.

Leys, de kantoorbediende, aan wien Gaston de schrijfmachine had gevraagd bevestigde dat Gaston hem tevens had gevraagd, waar de letter „M" op het letterklavier stond. Getuige heeft ook gezien, dat de beschuldigde een briefkaart tikte onder dagteekening „Brussel". Msb.

Frankrijk.

Van herder tot millionair.

Een jeugdig herder te Literne in de Fransche gemeente Beauvoisin, Marius Bonnaud geheeten, ontving dezer dagen een schrijven van een notaris te Montpellier, waarbij hem deze uitnoodigde ten spoedigste op zijn kantoor te komen, om daar een zeer belangrijke tijding te vernemen.

Bonnaud liet zijn herdersstaf in den steek en begaf zich naar den notaris. Deze nam hem mede naar Londen, waar hem bleek, dat zijn vader, dien hij nooit gekend had, hem de respectable som van 37 millioen had nagelaten.

Dat Bonnaud niet weder naar zijn kudde terugkeert, behoeft zeker geen betoog, zegt het Hbl.

Theater ingestort. — 300 gewonden.

Uit Parijs wordt aan de Berl. Ztg. gemeld: In San d'Angely stortte een theater in. 600 personen bevonden zich nog op de tribune. Meer dan 300 personen werden min of meer zwaar gewond. Een groot aantal hunner moest naar het hospitaal worden vervoerd.

Italië.

Z. H. de Paus

is wederom in zooverre hersteld, dat hij gisterochtend de H. Mis heeft opgedragen; de geneesheeren bezochten den H. Vader voor en na de H. Mis en betoonden zich bevredigd over zijn toestand.

De Vesuvius

is weer in werking. Dinsdagochtend hoorden de ambtenaren van het bovenste bergstation geluiden als kanongebulder in de verte. Zij deelden hun bevinding mede aan het observatorium, waar zij vernamen, dat de seismograaf op den tijd, dat zij de geluiden hadden gehoord, een sterke afwijking had geregistreerd.

Amerika.

De overstroomingen in de Ver. Staten.

Het vreeselijke noodweer, dat van Paaschzondag af over Midden Amerika woedde, heeft blijkens de telegrammen ontzaggelijke schade aangericht en dood en verderf verspreid.

Naar de „New-York Herald" mededeelt, brengen de meteorologen het ontstaan van den storm in verband met het ongewoon temperatuurverschil, dat Zaterdag en Zondag tusschen de Oostelijke en Westelijke staten op dezelfde breedte geconstateerd werd. In het Westen, tuschen Chicage en Denver, steeg de thermometer tot 30 gr. Celsius, terwijl hij aan de kust van den Atlantischen Oceaan, tuschen Portland en Atlantic City, bijna op het het nulpunt stond. Om 2 uur in den namiddag op Paasch Zondag brak de storm los aan den rand van het Rotsgebergte in den staat Colorado, keerde zich toen naar het Oosten en veranderde van een wolkbreuk in een stuifstorm in den staat Kansas; daarna ging hij boven Nebraska in een wervelstorm over, waardoor de stad Omaha grootendeels vernietigd werd. Verder heerschte hij boven de groote meren, in het dal van de Lorenz rivier en den Oceaan.

Behalve de zware regen- en sneeuwbuien, die de storm medebracht, traden de rivieren in het Mississippi gebied, de Ohio en talrijke zij-rivieren, buiten hare oevers, hetgeen groote overstroomingen teweegbracht.

Aan de „Köln. Zeitung" wordt uit New-York geseind: Gedurende korten tijd was eene directe telefonische verbinding met het telefoonkantoor in Dayton mogelijk. Een telefoonbeambte in Dayton deelde mede, dat het water tot aan de derde verdieping van het gebouw reikte. Hij was met 40 andere personen op de vierde verdieping opgesloten. De eenige levensteekenen nam hij waar in de tegenovergelegen gebouwen. De menschen waren reeds 48 uren zonder levensmiddelen.

Het water doorstroomde de straten der stad. Nabijgelegen gebouwen stortten in of stonden in brand. De stroom had een breedte van $6^1/_2$ Kilometer.

Volgens andere langs omwegen verkregen berichten uit Dayton, zijn 12.000 personen in de gebouwen van handelskwartier der stad gevangen. Aan elk venster staan vier à vijf personen. Het aantal dooden in Dayton wordt op 3000 geschat.

Ooggetuigen, per trein te Chicago uit het overstroomde gebied aangekomen, vertelden, dat zij uit de spoorwegcoupés mannen, vrouwen en kinderen hadden zien vluchten, toen het water de woonhuizen had weggespoeld. Mijlen ver ziet men slechts water, en overal overstroomde huizen. De inwoners klimmen in paniek op de daken. Ieder beekje gelijkt een woeste stroom, terwijl uit het water hulpgeschrei weerklinkt.

Een telegram uit New-York aan de „N. R. Ct." bevestigde de berichten omtrent de groote verwoestingen, die in Indiana zijn aangericht door de overstroomingen. Men gelooft, dat deze ramp de grootste is, welke sinds geruimen tijd in de Vereenigde Staten is voorgevallen. Het totale verlies aan menschenlevens bedraagt ten minste 1300, w. o. 200 personen die in Indianopolis zijn verdronken, en 150 menschen, die in Columbus in het water omkwamen. De stoffelijke verliezen worden geraamd op $ 50,000,000. Een millioen arbeiders is werkeloos, terwijl de verliezen, die de nijverheid lijdt, eenvoudig niet te ramen zijn. De spoorwegen zijn zeer zwaar getroffen; hun verliezen bedragen naar raming $ 10,000,000. Er zijn een honderd bruggen bezweken. Spoorwegreizigers, die te Chicago zijn aangekomen, geven ontroerende verhalen van wat zij op hun reis door de geteisterde streken hebben moeten aanschouwen. Men zag mannen, vrouwen en kinderen uit hun woningen vluchten, daar het water huis na huis wegsleurde, en in booten ontkomen met slechts enkele dingen, die zij inderhaast konden meenemen. De reizigers hoorden de menschen schreeuwen in nood.

Afschuwelijke tooneelen zijn er gisteravond te Dayton afgespeeld. De lucht was licht van den gloed van brandende gebouwen, de vlammen verlichtten de kokende watermassa's, waarin ontelbare lijken meegesleurd werden. De handelswijk van Dayton stond 's middags in brand. De Graphie ontving telefonisch berichten omtrent menschen, die van dak tot dak sprongen, vluchtend voor het vuur, of die in het water sprongen om er slechts den dood te vinden.

De gouveneur van Ohio meldt, dat er 250,000 dakloozen zijn in Ohio. De wetgevende vergadering heeft een krediet van 500,000 dollars aangewezen om hen te helpen en de centrale regeering zendt groote hoeveelheden tenten, bedden, dekens en voedsel.

Aan de „New-York Herald" wordt uit New-York geseind: Het is dwaas schattingen op te geven van het aantal slachtoffers dezer rampzalige overstrooming en van de materieele verliezen die geleden zijn, daar de vertegenwoordiger van gouverneur Cox van Ohio, aangaande Dayton, alleen verklaarde, dat het verlies van menschenlevens in de stad 1000 à 10.000 kan bedragen.

Wat voor nut zou het hebben een schatting te doen nu men nog niet over vaste gegevens beschikt en de leniging van den nood nog niet eens is begonnen. Het is een feit dat het land in tweeën gesplitst is. Een strook van overstroomde landerijen loopt dwars door Indiana en Ohio en hongersnood heerscht in die gewesten.

Men twijfelt er niet aan of die strook zal verlengd worden van de groote meeren tot de golf van Mexico, wanneer het water weg zal stroomen door de valleien van Ohio en de Mississippi.

Zoodoende zullen misschien wel een millioen personen dakloos gemaakt worden vóór de wateren zich ontlasten zullen in de golf van Mexico.

Rampzalig is de opeenvolging der gebeurtenissen geweest in plaatsen als Dayton, Columbus en Piqua, eerst watersnood, toen vuur, daarop vorst en ten slotte gebrek — aan voedsel en drinkwater. — Het is een nationale ramp voor de Vereenigde Staten.

De groote reservoirs die voor besproeiing en andere doeleinden waren aangelegd, zijn doorgebroken. Aan alle departementen, ook op het ministerie van oorlog, zijn maatregelen getroffen en men hoopt weldra de ongelukkige bevolking te hulp te kunnen komen, niettegenstaande de beambten soms radeloos zijn en de geheele dienst ontwricht is. President Wilson doet al het mogelijke om den ramp te beperken.

Binnenlandsch Nieuws.

Pensioneering Gemeente-ambtenaren.

Naar de H. Ct. verneemt is nog in den loop dezer week de Memorie van Antwoord betreffende het wetsontwerp op de pensioneering van de gemeenteambtenaren bij de Kamer te verwachten.

Om gewichtige redenen van administratieven aard moet de Regeering aan behandeling in de eerste dagen van April bijzonder hechten.

Ingrijpende wijzigingen zijn, volgens het blad, in het wetsontwerp niet aangebracht. De voornaamste verandering is, dat de termijn der storting voor vroegere diensten, aanvankelijk op tien bepaald, thans is uitgebreid tot veertig jaren.

De invoering van de wet zal, indien de behandeling nu zoo geschiedt als de minister wenscht, bepaald worden op 1 October 1913. Daarna zullen de gemeenten, die eigen regeling hebben, deze met de algemeene Rijksregeling in overeenstemming brengen.

Het rijk zou een paar millioen voor de kosten van bijzondere omstandigheden voor zijn rekening nemen.

Dankbaarheid.

De Vereeniging Nederlandsch Mettray op Rijsselt bij Zutphen heeft van een oud kweekeling een gift van f 15,000 ontvangen, als bewijs van erkentelijkheid voor de opleiding, die de schenker in de stichting gedurende zes jaren heeft genoten.

Muntmisdrijf.

Het gerechtshof te Amsterdam heeft in hooger beroep, onder vernietiging van het vonnis van de 4de Kamer der rechtbank te Amsterdam, om redenen van vorm, doch overeenkomstig de daarbij opgelegde straf. W. F. S. veroordeeld tot 12 jaar gevangenisstraf, wegens het namaken van rijksdaalders; H. H. D. P. en J. O. ieder tot 5 jaar gevangenisstraf, wegens het uitgeven van die valsche rijksdaalders.

Steenfabricage.

Men meldt uit Druten aan de Msb.

De campagne op de steenfabrieken zal dit jaar spoediger dan in vorige jaren beginnen. Er is gebrek aan steenen. De arbeiders verheugen zich hierover niet weinig, want het is voor hen door herhaald hoog water een langdurige winter geweest.

Inbraak.

Woensdagnacht om half drie is ingebroken bij den goudsmid Thomassen in de Kleine Straat te Maastricht. Gestolen werden verschillende gouden voorwerpen ter waarde van ongeveer f 500.

Opgraving.

„Op de begraafplaats Crooswijk te Rotterdam heeft volgens „Het Vaderland" Woensdagnacht in tegenwoordigheid van autoriteiten en twee geneeskundigen de opgraving plaats gehad van het lijk van een jonge dochter, lid van een jongedochters-vereeniging, die op Goeden Vrijdag was gestorven en op Paaschmaandag begraven.

De opgraving had plaats op verzoek van een predikant, die een ingeving had gekregen, dat de overledene weder was opgestaan. De kist werd geopend en de dood opnieuw door de geneesheeren geconstateerd.

De uitsluiting in de sigaren-industrie.

Woensdag werd te Utrecht een conferentie gehouden tusschen het Dagelijksch Bestuur van het Verbond van Sigarenfabrikanten in Nederland, en afgevaardigden der vier sigarenmakersorganisaties.

Vanwege het Verbond werd omtrent de besprekingen medegedeeld, dat de organisaties de aangeboden loonregeling van de looncommissie hadden afgewezen. De afgevaardigden nu hebben in deze bijeenkomst getracht verbeteringen in deze loonregeling te verkrijgen, doch van de zijde van het Verbond was nu daarop niet ingegaan.

De afgevaardigden der organisaties zouden nu, gehoord de toelichting van de loonregeling door de looncommissie en de voornemens dezer commissie de loonregeling nogmaals aan hunne organisatie voorleggen en overwegen of een en ander er toe zou kunnen leiden om de stakingen in Rotterdam, Dordrecht en Gorinchem op te heffen, waartegenover het Verbond dan de uitsluiting zou doen ophouden.

Van arbeiderszijde werd o.a. medegedeeld, dat de looncommissie van het Verbond overal in het land de loonen en toestanden in de industrie zal onderzoeken en trachten waar oneffenheden zich voordoen die op te heffen, echter niet zonder in alles de arbeidersorganisaties te erkennen.

Het Verbondsbestuur kon evenwel in het Noorden des lands niets tot stand brengen, alvorens de zaak in het Zuiden des lands geregeld is.

Het Verbondsbestuur had echter een kleine verbetering in de loonregeling aangebracht, zoodat het verschil in de loonen te Amsterdam en Rotterdam voor vorm, zoowel als handwerk nog slechts $2^1/_2$ cent zal bedragen.

Door het Verbond zal aan de arbeidersorganisaties een resumé van de gehouden besprekingen gezonden worden.

Poging tot berooving.

De politie te Zaandam arresteerde Woensdag iemand, die verdacht wordt Zaterdag j.l. getracht te hebben een kantoorlooper een tasch met f 8000 te ontrooven. De aangehoudene ontkent alle schuld.

De aangehoudene is een Zaandammer, die vermoedelijk in overspannen toestand verkeert tengevolge van financieele moeilijkheden en zich zoodoende tot een dwaze daad heeft laten verleiden.

Vermomd heeft hij een kassierlooper aangesproken en dezen een briefje laten lezen, geschreven in drukletters. De kassierlooper schrok, sprong op zijn fiets en reed weg. De aangehoudene reed per fiets naar Zaandijk en deponeerde daar zijn vermomming in een urinoir. Het vinden dier artikelen leidde tot zijn opsporing en arrestatie op last van den officier van justitie.

Nader schrijft men nog aan de Tel.

De aangehoudene, inzake de onbeholpen poging tot berooving (?) van een kassierlooper te Wormerveer heeft bekend. Het briefje, dat hij den kassierlooper liet lezen, was van den volgenden inhoud:

„Geef dadelijk je tasch over; je krijgt hem over een uur terug. Je huis is omsingeld. We deinzen voor geen moord terug."

De onzin in dit briefje wijst er wel op, dat de aangehoudene niet geheel toerekenbaar was. Men zou zelfs tot het vermoeden komen, dat het lezen van berichten over de auto-bandieten of van detective verhalen op zijn geestestoestand niet zonder invloed is geweest.

Meer en meer blijkt echter, dat de aangehoudene zich in financieele moeilijkheden bevindt, want de Coöperatieve Zaanlandsche Middenstandscredietbank, waarvan hij boekhouder was, heeft gemeend hem oogenblikkelijk te moeten ontslaan. Het bestuur wenscht evenwel geen nadere mededeelingen te doen.

De aangehoudene noemde zich accountant en telde onder de Zaansche jongelui vele leerlingen in boekhouden. De kassierlooper, die hij aanhield, was een der hunnen.

Mag men de geruchten gelooven, dan zou hij reeds een paar dagen hebben rondgeloopen, met het doel te eeniger tijd zijn slag te kunnen slaan en hij schijnt zelfs snor en puntbaardje opzettelijk te hebben laten afscheren.

Men is langs de geheele Zaanstreek ten diepste begaan met zijn jonge vrouw en zijn gunstig bekend staande en achtenswaardige familieleden.

Gierpont overvaren.

Woensdagmiddag werd de gierpont te Tiel overvaren door de sleepboot Henri van Millingen. Alle gierschuitjes werden megenomen. Het zware bochtanker was des avonds nog niet weergevonden, waardoor de overtocht per pont gestremd was. Personen worden per roeiboot overgezet.

Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. Hbl.

Mond- en klauwzeer.

Onder het vee van den landbouwer P. Riest te Steenwijk is het mond- en klauwzeer uitgebroken. Een zestal koeien zijn afgekeurd.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 29 Maart 1913.

— Verleden Dinsdag is de WelEerw. Heer v. d. Ven per rijtuig naar 's Bosch vervoerd, waar de beenbreuk met X-stralen onderzocht is. Naar wij met genoegen vernemen is daarbij gebleken, dat men een betrekkelijk spoedig herstel mag verwachten, dank zij de uitstekende zetting, niettegenstaande de breuk zich op een kritieke plek bevond, dicht bij de knie.

We hopen van harte, dat ZEerw. zich spoedig weer aan zijn taak zal kunnen wijden.

De parochianen zullen hem gewis in hunne gebeden niet vergeten.

— Uitslag der gisteren gehouden stemming voor een lid der Provinciale Staten (vacature Kerstens).

	Aantal Kiezers	Uitgebr. stemmen	Van onwaarde	Mr. P. M. Arts	Rudolf Diepen	Mr. v. d. Mortel
TILBURG:						
1. Heike	973	504	9	190	243	62
2. Korvel	985	582	12	132	377	61
3. Langestraat	1057	525	18	207	224	76
4. Heuvel	992	513	14	198	145	161
5. Molenstraat	896	484	10	244	164	66
6. Goirke.	879	476	4	194	226	50
BOXTEL	1004	391	7	48	291	52
DIESSEN	143	82		15	50	10
BERKEL		136		7	110	19
ESCH	71	55	1	0	54	0
GILZE	479	192		16	169	7
RIJEN	286	113		21	90	2
GOIRLE	485	318		97	205	11
HAAREN	257	141		5	135	1
HELVOIRT	229	108	3	7	96	2
HILVARENBEEK	484	280		44	209	27
LIEMPDE	252	76		1	72	3
KAATSHEUVEL	709	250	5	27	217	1
LOON OP ZAND						
MOERGESTEL	202	110		30	75	25
OOSTERHOUT	431	215	1	62	135	17
UDENHOUT						
TOTAAL	10814	5533	84	1520	3291	652

Gekozen de heer R. DIEPEN.

De uitslag van Udenhout en Loon-op-Zand zijn hierbij niet opgegeven, doch kan geen verandering in den einduitslag brengen.

— Vrijdagmorgen had de plechtige begrafenis plaats van den heer A. v. d. Besselaar in leven lid van het R. K. Kerkbestuur parochie St. Petrus.

— Door zijn Exc. den Minister van Justitie is met ingang van 27 Maart 1913 benoemd tot onbez. rijksveldwachter te Boxtel Laurentius van Hommel, die van af dien datum belast is met het toezicht op de eigendommen van den Heer J. v. Lieshout alhier.

Den benoemde proficiat.

— De Heer C. M. v. Rooijen Veearts alhier is hedenmorgen door de gemeenteraad van Oirschot benoemd om wekelijksch te Oirschot als Veearts een dag zitting te houden.

Oisterwijk. De WelEerw. heer Th. Lamers, kapelaan alhier, is benoemd door Z. D. H. den bisschop van 's Bosch tot adviseur bij de hier gevestigde afdeeling van den R. K. Lederbewerkersbond.

St. Michiels-Gestel. Naar het Hsg. verneemt zal Dinsdag 1 April a.s. de HoogEerw. Heer Mgr. J. Pompen, vicaris-generaal van het bisdom, het Kloosterslot der eerw. zusters Benedictinissen (abdij van Onze Lieve Vrouw van Jouarre) alhier inwijden. De plechtigheid begint des morgens om 9 uur. Daarna zal Zijn HoogEerw. de plechtige professie afnemen van twee Eerw. Zusters. Deze indrukwekkende plechtigheid zal geschieden onder de gezongen H. Mis, die zal worden opgedragen door den rector van het klooster, abbé Planson, met assistentie.

Helmond. Donderdagmiddag ontstond er brand in de manufacturenzaak Het Witte Huis van den heer W. van Hout in de Veestraat alhier. Daar de brandweer direct ter plaatse was, slaagde men er in het vuur tot het achterste gedeelte te beperken. De brand- en waterschade is aanzienlijk. Alles was verzekerd.

's Bosch. Mevrouw Van Meeuwen-Mahie, sedert 25 jaren bestuurslid en verscheidene jaren presidente der St. Elisabethsvereeniging, afdeeling St. Jan, is bij gelegenheid van haar zilveren feest door Z. H. den Paus begiftigd met het eerekruis „Pro Ecclesia et Pontifice.

In een Donderdagmorgen gehouden bijzondere vergadering van de St. Elisabethsvereeniging, welke door alle dames der afdeeling St. Jan werd bijgewoond, deed de directeur der Vereeniging, de hoogeerwaarde plebaan H. A. Adelmeijer, met een voor de verdienstelijke jubilaresse zeer waardeerend woord, mededeeling van de hooge onderscheiding.

De vise-presidente, mevrouw Sopers-Smits, hechtte onder algemeene instemming van de dames van het bestuur, het eerekruis op de borst van mevrouw Van Meeuwen, die haar trouwen dienst in en haar toewijding aan het werk der katholieke naastenliefde van de eerbiedwaardigste zijde met een zoo hooge onderscheiding mocht zien beloond.

Hgz.

Oirschot. In de hedenmorgen gehouden raadsvergadering werd de armerekening goedgekeurd met een inkomsten van f 3330,11½ uitgave f 3623,69½. Bijgevolg een nadeelig saldo van f 293,57½.

Tot veearts is benoemd voor een jaar de heer C. M. v. Rooijen te Boxtel, die van af heden alhier wekelijksch één dag zitting zal houden.

Een meer uitgebreid verslag in 't nummer van Woensdag.

— Door den heer A. v. Baar is deze week in 't jachtveld een ballon gevonden, die 23 dezer in het noorden van Frankrijk was opgelaten.

Aan de ballon hing een kaartje, waarop een verzoek stond dit kaartje aan den afzender op te sturen.

Aan dit verzoek heeft de heer v. B. voldaan.

Boxmeer. Deze week had in 't naburige Vorthum een zeer treurig ongeluk plaats met doodelijken afloop. Terwijl de 36-jarige R. Huibers met een geladen kar van uit de weide terugkeerde werd het paard schuw, met 't noodlottig gevolg, dat R. H. kwam te vallen, met het hoofd onder het rad geraakte en spoedig daarna overleed. Gld.

Dongen. Een drietal eerw. Zusters van Liefde uit het St. Elisabeths-gesticht te Breda zullen zich hier vestigen ter verpleging van zieken in de huisgezinnen. Ongetwijfeld zal deze nieuwe instelling onder onze arbeidersbevolking in een dringende behoefte voorzien.

Msb.

Een nieuw diocesaan Hanze-gilde.

De heer Henri Kluytmans te Oisterwijk, voorzitter der D. C. I. der Hanze in het Bisdom Den Bosch, wijst er in de „R. K. Middenstander" met instemming op dat te Oisterwijk een vereeniging van schoenfabrikanten is geconstitueerd, die zich als gilde bij de Hanze zullen aansluiten.

Wat ik — vervolgt de heer Kluytmans — in overweging wil geven is het navolgende: Zou het niet van het hoogste belang zijn voor alle schoenfabrikanten, wanneer naast de plaatselijke gilden, die ik hoop, dat naar het voorbeeld van Oisterwijk zullen worden gesticht, ook een diocesaan gilde zal worden opgericht, met een eigen geestelijken adviseur en, zoo dit noodig blijkt, ook een rechtskundigen adviseur? Een diocesaan gilde, dat omvat alle schoenfabrikanten in de diocesen Den Bosch en Breda, met eigen statuten, met een flink, kranig bestuur, een permanente commissie van arbitrage of commissie van bijstand, die bij voorkomende geschillen of conflicten in de schoenindustrie plein pouvoir krijgt, en in overleg treedt met het hoofdbestuur der werklieden-organisatie.

Verder zou dan op het program van actie van dit Diocesaan gilde kunnen voorkomen: loonregeling, winkelnering, gelijkluidend arbeidscontract, aannemen en niet onderhuren van arbeiders, stikmeisjes, gezamelijk aankoop van uniforme grondstoffen voor het bedrijf, algemeene prijsverhooging van schoenwerk, enz. enz.

Wie neemt nu het initatief daartoe? Allé, mijnheer C. Koolen, die zooveel voelt voor het vereenigingsleven, daarvoor uw tijd en capaciteiten geeft, niet minder de heer Henri van Iersel, beiden schoenfabrikanten uit Oisterwijk, die zoo gunstig bekend en algemeen geacht zijt bij uwe confraters in de schoenindustrie, gij beiden toegerust met wilskracht en energie, neemt gij het initiatief daartoe, dan is het in goede handen, roept alle schoenfabrikanten op ter vergadering, wendt u tot Dr. van Beurden, onzen geëerden Adviseur der Hanze; deze zal volgaarne bereid zijn op deze vergadering te speken over organisatie en samenwerking, en ik ben er van overtuigd, dat binnen eenige weken een diocesaan gilde zal zijn in het leven geroepen, dat een zegen zal zijn voor de Noord-Brabantsche schoen-industrie.

Nationale tentoonstelling van Kerkelijke Kunst te 's-Hertogenbosch.

Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat het Comité voor de totstandkoming van bovengenoemde tentoonstelling van alle zijden den hoogst noodigen en grootst mogelijken steun en medewerking mag ondervinden, niet het minst van het hoogste kerkelijke gezag in dit Bisdom. Want niet alleen heeft Z. D. H. Monseigneur van de Ven de uitnoodiging tot inzending aan de Geestelijkheid van zijn diocees van zijne „ernstige" en „dringende" aanbeveling willen voorzien, doch heeft gemeend ook zelf te moeten voorgaan door ter tentoonstelling in te zenden den kostbaren, met paarlen en edelgesteenten bezetten zestienden-eeuwschen mijter en den verguld-zilveren gedreven Bisschopstaf, die eene aanwinst mogen heeten voor deze schitterende expositie en ongetwijfeld aldaar de aandacht zullen trekken.

Waar het hoogste kerkelijke gezag aldus het voorbeeld geeft, lijdt het geen twijfel, dat ook de eerw. heeren pastoors zullen volgen en door inzending van de tal van kunstschatten, die in hunne kerken worden bewaard, den luister van deze tentoonstelling zullen verhoogen en het diocees van Den Bosch op waardige wijze zullen vertegenwoordigen.

Gemengd Nieuws.

De Noordelijkste stad der aarde.

Alle dingen veranderen: ook de glorie, de noordelijkste stad van de wereld te heeten. Hammerfest is nog altijd, zoo wij ons niet vergissen, de noordelijkste stad van Europa, met een ietsje meer breedtegraden dan Vardö, Oestjansk en de Goudstad op de noordkust van Alaska brengen de bewoonde wereld

van Azië en Amerika nagenoeg op dezelfde breedte, maar Upernivik aan Groenlands 's westkust slaat makkelijk die records. En die alle zijn echte steden.

Sedert een aantal jaren maakt Ita (Etah) aan de Smith-sont (N. W. Groenland) aanspraak op de eer. Ita ligt niet minder dan vijf breedtegraden dichter bij de pool dan Upernivik. Het wordt slechts bewoond, wel is waar, door Eskimo 's, maar zij leven er het heele jaar door, met hun gezinnen, en tenzij men beweren wil dat een verzameling hutten nooit een stad vormt, is Ita, voor zoolang het duurt, op 79 N. Br., de noordelijkste stad, althans de noordelijkste voortdurend bewoonde nederzetting ter wereld.

Nu is echter, sinds eenigen tijd, een „stad" ontstaan op Spitsbergen, aan de Advent-baai, en deze ligt zoowat even noordelijk als de stad der Groenlandsche Eskimo 's.

Pas kort geleden vond men op Spitsbergen steenkolenlagen, die wel ontginbaar schenen. Een Noord-Engelsche maatschappij liet aan den oostkant der Advent-baai boringen verrichten, met gunstig resultaat en weldra was daar een hoofd aan de kust gebouwd, en een kolenmijn, 100 M. boven den zeespiegel, in ontginning gebracht; een kabelspoor zorgde voor het transport, electrische machines werden overgebracht, huizen en zelfs winkels verrezen. Van 1906 tot 1908 was er leven en beweging in „Advent City". Maar bij de exploitatie stootte men onverwachts op een dikken wand van steen — en voortzetting van het bedrijf bleek te kostbaar. Even plotseling als het ontstaan was, werd Advent-City verlaten.

Amerikanen namen echter de zaak weer op, aan een anderen kant van dezelfde baai en men schijnt nu een lucratieve wijze van ontginning der steenkolen te hebben gevonden. De nieuwe maatschappij „hoopt" zelfs 60.000 ton kolen 's jaars te kunnen produceeren (maar het is een Amerikaansche maatschappij!) De machinehallen en de huizen voor de werklieden vormen alweer een echte stad, Longyear City gedoopt, naar den voornaamsten geldschieter. Er zijn een kabelspoor en een tram voor het vervoer van het zwarte goud, er woont een dokter en een 50-tal arbeiders overwinteren daar. Zij worden met 6—8 kronen (ongeveer f 5) daags betaald — wat niet buitensporig royaal schijnt, de omstandigheden in aanmerking genomen en de arbeidsvoorwaarden bij deze kolenmijn in het ijs. In de schacht heerscht een temperatuur van 4 gr. koude, gemiddeld.

(Tijdschr. v. h. Ned. Aardrk. Gen.)

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.
van 16—22 Maart.

Geboren: Hendrika, d. van C. van der Steen en M. van den Boogaard, Langenberg. — Hendrika J., d. van A. M. van der Meijden en M. Hensen, Kleinderliempde. — Wilhelmus M. J., z. van M. Schellen en M. Ebben, Breukelen. — Hendrika J. M., d. van C. van de Loo en H. van Esch, Langenberg. — Elisabeth J., d. van A. Beekmans en M. Hazenberg, Breukelen.

Overleden: Adriana van de Keer, echtg. van A. Lier, 27 j. Onrooische straat. — Adriana van Erp, wed. van F. van Dun, 72 j. Kleinderliempde.

D. en A.

Gemeente Schijndel.
van 14—28 Maart.

Geboren: Hendrika Adriana, d. van P. Buijs en J. P. A. Livius, Vogelenzang. — Wilhelmus, z. van G. Verhoeven en W. Hoogzaad, Wijbosch. — Johanna, d. van H. v. Oorschot en M. Geerts, Vossenberg. — Lambertus Josephus, z. van H. G. J. Bosius en M. J. M. Verstraaten, Dorp. — Johanna, d. van H. J. Speeks en J. Habraken, Steeg. — Johanna J., d. van J. C. Timmermans en A. M. v. d. Heijden, Broekstraat. — Maria Petronella, d. van P. J. J. Michiels en M. G. Oomen, Kanaal. — Franciscus, z. van J. Merks en H. v. Kessel.

Overleden: Marinus v. d. Vorsten bosch, oud 2 m.

Huw. Aangiften: H. J. M. Verstraaten, oud 27 jaren te Beuningen en M. W. E. I. Bolsius, oud 20 j. te Schijndel. — Ch. Kasteljin, oud 36 j en J. M. Pennings, oud 40 j., wed. A. Hellings, beiden te Schijndel. — J. J. Raaymakers, oud 30 jaren en J. C. Bilsen, oud 22 j. beiden te Schijndel. — P. J. Wouters, oud 28 j. te Gestel c. a. en M. A. Arnoldussen, oud 23 j. te Schijndel.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 25 Maart.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. P. v. d. P. te Dussen, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot f 20 boete of 40 dagen hechtenis; G. F. te Bergen, alsvoor, f 10 of 21 d. h.; A. A. C. J. te Tilburg, wederspannigheid, f 5 of 10 d. h.; C. v. d. B. te Kaatsheuvel, mish., 1 m. gev.; P. A. J. te Maashees, jachtovertreding, vonnis Kant. Boxmeer vern. de 1e 2 × f 15 of 2 × 4 d. h. en de 2de vrij; A. K. te St. Anthonis, overtr. wapenwet, vonnis Kant. Veghel vern. f 50 of 20 d. h.; A. B. te Herpen, jachtovertreding, vonnis Kant. Oss, vern. 2 × f 10 of 2 × 4 d. h.; A. v. U. te Oss, mish., vrij; G. T. O., zwervende (gedetineerd), landlooperij, 2 d. h.

Zitting van Donderdag 27 Maart 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. W. M. v. E. te Hoogeloon, beklaagd van overtreding weggeld in Noord-Brabant, veroordeeld tot f 20 subs. 12 d. hechtenis; J. S. 's Bosch, mish., vrijgesproken; M. R., Orthen gem. 's Bosch, overt. loterijwet, appèl kant. 's Bosch, vonnis vern., f 5 subs. 5 d. h.; G. R., Arendonck, jachtdelict, appèl kant. 's Bosch, vonn. vern., 2 maal f 25 subs. 2 maal 8 d. h.; M. v. d. B., Stratum, huisvredebreuk, f 10 subs. 20 d. h.; C. J. L. S., Woensel, wederspannigheid, 8 d. gevangenisstraf; J. v. d. B., Vught, diefstal, 6 mnd. tuchtschool.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

P. Ghijsens, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden zijner bakkerij door het plaatsen van een Electro-motor van 2 P.K. op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie K no. 1258, gelegen langs de Rechterstraat, plaatselijk gemerkt wijk A, No. 261.

dat op Maandag, den 31 Maart 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 17 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

NATIONALE MILITIE.

Inschrijvingsregister en Alphabetische naamlijst lichting 1913.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat bovenbedoelde registers van af heden gedurende acht dagen op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing zijn nedergelegd. Tegen deze registers kan binnen den tijd, gedurende welken zij ter lezing liggen, bezwaar worden ingebracht bij onzen Commissaris der Provincie, die daaromtrent ten spoedigste uitspraak doet, met redenen omkleed.

Boxtel, 27 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Vaststelling der Kiezerslijst.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat heden door hen werden vastgesteld de Kiezerslijst, alsmede de alphabetische lijsten, bevattende de namen en voornamen van hen, die van de kiezerslijst zijn afgevoerd en daarop zijn gebracht.

De kiezerslijst met de alphabetische lijsten liggen van den 23 Maart tot en met den 21 April op de secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage, en worden tegen betaling der kosten in afschrift of afdruk verkrijgbaar gesteld.

Tot en met den 15 April is een ieder bevoegd bij het gemeentebestuur verbetering van de door dat bestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, op grond dat hij zelf of een ander, in strijd met de wet, daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

Boxtel, 22 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten licht ophebben 's-avonds om 6.56 uur tot 's-morgens 5 uur 14 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 7.26 tot 's morgens 4 uur 41 min.

Rechtszaken.

Meineed.

Donderdag stond voor de Rechtbank te 's Bosch terecht H. v. O., 26 j. boomrooier te Oirschot, beklaagd ter zake dat hij op 6 Februari 1913 te 's Bosch, ter terechtzitting der Arr. Rechtbank aldaar, als getuige in de strafzaak tegen H. Welvaarts en door de wet verplicht zijne verklaring als zoodanig onder eede af te leggen, opzettelijk valschelijk onder eede heeft verklaard, doelende open sprekende over den 28 Dec. 1912 toen hij des voormiddags omtrent kwart voor acht met H. Welvaarts. Th. van Erp en P. v. d. Wal op den Oisterwijkschen dijk onder Moergestel was: „Ik weet zeker dat ik niet gezien heb dat de beklaagde den getuige van den Wal alstoen aldaar geslagen heeft. Ik heb niet gehoord of beklaagde en getuige van de Wal steggelend langs mij zijn gekomen. Ik weet niet dat ik dien dag na de ontmoeting van getuige van de Wal nog op den Oisterwijkschen dijk ben blijven stilstaan.

Ik heb Welvaarts en van de Wal niet hooren steggelen aldaar. Ik heb den geheelen dag niet gezien dat Welvaarts den getuige van de Wal geslagen heeft".

In deze zaak waren twee getuigen gedagvaard en dr. During, oogarts te 's Bosch, als deskundige.

De beklaagde houdt vol, dat wat hij gezegd heeft, de waarheid is. Wel zegt hij, zieke oogen gehad te hebben omstreeks dien tijd.

Getuige dr. During heeft beklaagde onderzocht omtrent zijn oogen en rapport opgemaakt, waaruit blijkt dat beklaagdes oogen bij het onderzoek normaal waren. De dokter acht onwaarschijnlijk, dat beklaagdes oogen op 28 Dec, ernstig abnormaal waren. Een ziekte, zooals beklaagde die opgeeft, n. l. dat 's morgens en 's avonds zijn oogen dichtvielen, kent de dokter niet.

Toen beklaagde bij den dokter kwam heeft hij een oogenblik gedacht, dat de patiënt hem bij den neus nam.

Getuige P. v. d. Wal, landbouwer, Oirschot, zegt dat hij op den Oisterwijkschen dijk onder Moergestel fietste en daar Welvaarts, v. Erp en van Ostade ontmoette. Welvaarts verzocht zijn vrienden door te fietsen, omdat hij v. d. Wal even wilde spreken. Van Ostade en Van Erp gingen een pas of tien verder, en bleven staan. Getuige bleef met Welvaarts praten en steggelen en ze gingen daarna voorbij v. Ostade en v. Erp. Even voorbij zijnde, sloeg Welvaarts getuige met een mes boven op zijn hoofd. Beklaagde stond vlak bij hem, met het gezicht naar hem toegekeerd en was zoo dicht bij hem, dat getuige hém óf zijn fiets, bij het afweren van Welvaarts, even aanraakte.

Getuige Theod. v. Erp, boomrooier, Oirschot, die bij v. Ostade gestaan had op den dijk, hoorde v. d. Wal en Welvaarts steggelen. Hij zag beiden voorbijkomen en zag de mishandeling. Waar van Ostade toen stond zegt getuige niet te weten. Vroeger heeft hij verklaard, dat hij het wel wist.

Na heel wat ondervragingen werd de getuige op last van den president door een marechaussee weggeleid en afzonderlijk gezet en de verdere behandeleling der zaak geschorst tot Dondermiddag 2 uur.

Om 2 uur werd de zaak tegen v. O. uit Oirschot voortgezet.

De getuige v. Erp, die in den voormiddag zulke futlooze en tastbare verklaringen aflegde, dat hij door een marechaussée werd afgezonderd om nog eens na te denken over het gewicht van den eed en de gevolgen, die een meineed na zich sleept, legde nu een volledige verklaring af.

De beklaagde bleef volhouden, dat hij de waarheid had gezegd.

De officier van Justitie eischte daarop tegen v. Ostade wegens meineed een gevangenisstraf van een jaar met aftrek van het voorarrest.

Als verdediger voor beklaagde trad op mr. Wesseling, die vooral de getuigenisverklaring van v. Erp van nul en geener waarde achtte. Trouwens er was, zoo zei pleiter, geén positieve getuige in deze zaak en hij concludeerde dan ook tot vrijspraak.

Na re- en dupliek werd de uitspraak bepaald op a.s. Donderdag.

Hgz.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,48 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 14 Maart f 1.40 à f 1.50 per K.G.

Op 28 Maart was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.46 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 28 Maart Hoogste prijs f 1.38 Laagste f 1.28 Middel f 1 33. Aanvoer 9115 K.G.

MAASTRICHT, 28 Maart. Botermijn. Aanvoer 54610 K.G. Hoogste prijs 1.44, middelste f 1.38, laagste f 1.34 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 28 Maart Aanvoer 47676 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.25 tot f 4.25

Gegarandeerd verse inl. eendeneieren van f 4.00

Markten.

Dinsdag 1 April.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Sprang: paarden, beesten en schapen.
Oirschot: jaarmarkt.
Oosterhout: beesten en varkens.
Oud- en Nieuw-Gastel: jaarmarkt.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Nijmegen: paarden en vee.

Woensdag 2 April.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Eersel: beesten.
Etten: vee.
Made: paarden, beesten en varkens.
Roosendaal: beesten.
Putten: paarden en vee.

Donderdag 3 April.

Veghel: jaarmarkt.
Geldrop: jaarmarkt, beesten.

ADVERTENTIEN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Maandag 7 April 1913** ten **10 uur v. m.** ten huize van Piet v. d. Braak Pzn. Boxtel op Selisse.
Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Kachel, Bedden, Beddegoed, Glas- en Aardewerk Huisraad en **Keukengerief.**
Een partij **Hooi, Aardappelen** en **Mest.**
DAARNA: 100.000 Eiken- en 20.000 Amerikaansch Eiken Plantsoen (zaailing).
10.000 2-jarig verplant **Beuken Pootsel.**
5.000 2-jarig verplant **Eiken Pootsel.**
Een partij **Conifeeren, Tuja's, Fijnsparren, Rozen, Rhododendrons** en **Bloemhout.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Dinsdag 8 April 1913** ten **10 uur v. m.** voor en ten huize van Hends. v. d. Laar te Boxtel in Onrooi.
3 gevende en dragende **Koeien.**
Hoogkar, Tob en **Stand, Baktrog, Tonnen** en **Kuipen, Karhuif, Kartouwen, Koebeugels** en **Kettingen** en meer **Landbouwgereedschappen.**
Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Ledikant, Kookkachel, Glas- en **Aardewerk** en meer **Huisraad.**
Een partij **Hooi, Haveren-** en **Rogge Stroo, Zaaihaver** en **Rogge, Aardappelen, Mutsaard** en **Brandhout.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Woensdag 9** en **Donderdag 10 April 1913 telkens van 10 uur v. m. tot 8 uur n. m. in de Bioscoopzaal te Boxtel** aan de Markt.
Voor den Heer K. Frankenhuis.
Een groote partij **HEEREN- JONGENS- EN KINDERKLEEDINGSTUKKEN** als: **Heeren- Jongens-** en **Kindercostuums, Paletots, Broeken** en **Vesten, Werkmansgoederen, Manchester-** en **Engelsch leeren Broeken.**
Een groote partij **MANUFACTUREN Dekens, Beddetijken** en **Linnen.**
Een partij **Japon-** en **Blouse-stoffen, Bedden, Karpetten,** enz.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal **bij inschrijving** verkoopen
Op **Vrijdag 4 April 1913** ten **11 uur v.m.** ten huize van den Heer **R. v. d. Ven** te Boxtel in **St. Cathrien.**
Voor Mevr. Douairre G. van Lanschot
900 JONGE EIKEBOOMEN in 1 koop.
Een partij ZWARE MASTEN in 2 koopen en
5 ZWARE CANADABOOMEN in 1 koop.
alles in den Overkamp.
400 EIKEBOOMEN (meerendeels geschikt voor Trambiels) **in van Hammerkamp** in 2 koopen.
Het Onder- en Bovenhout der Eiken in den Overkamp en van Hammerkamp in 2 koopen.
Aanwijzing doet H. v. d. Pas, wonende te Liempde in den Buitenkamp.
De Eikeboomen worden van wege de **verkoopster omgedaan** tegen **genot** van het **Onder-** en **Bovenhout.**
Ruimen: de Eiken vóór 1 Juni 1913, de Canada's en de **Mast** vóór 1 September 1913.
Betaaldag (zonder onraad) **1 October 1913** mits borgen stellende.
Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren **ten kantore van voornoemden** Notaris, minstens een half uur vóór de opening, die zal plaats hebben te Boxtel op dag, plaats en uur als voormeld.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal FINAAL VERKOOPEN:
krachtens art. 1223 *B. W.*
Op Dinsdag 1 April 1913 ten **4 uur n.m.** ten huize van Jan Thijssen.
Een goed onderhouden **Burgerwoonhuis** met Stal, Erf en Tuin te Boxtel in de Rechterstraat, Sectie K Nos. 359 en 848, samen groot 2.70 Aren.
Ingezet op f 1000.—.
Te aanvaarden 1 Juni 1913 mits na betaling.
Grondlasten vanaf 1 Januari 1913.
Betaling 1 Juni 1913.

Het Bestuur der **„Boxtelsche BAD- EN ZWEMINRICHTING"**, brengt ter herinnering, Art. 2 van het Huishoudelijk Reglement, dat luidt:
Abonnementen voor het seizoen, na 1 April genomen, worden met 20 % verhoogd.
De prijs van een abonnement per seizoen bedraagt:
Voor een persoon f 3.00.
„ „ gezin - 7.50.
Aandeelhouders 10 % korting.
Namens het Bestuur,
H. J. DEKKERS, *Secretaris.*

Dr. Hoek's Vereeniging te Boxtel.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering

te houden Zondag 6 April a.s. 's namiddags 7 uur in de zaal van den heer Rumoldus v. d. Ven in de Rechterstraat te Boxtel.

AGENDA:

Verslag werkzaamheden en verantwoording der inkomsten en uitgaven over het afgeloopen jaar en begrooting van het komende jaar.

Ingevolge art. 6 sub. 2 der statuten en art. 7 Huish. Reglement verkiezing van één Bestuurslid. Aftreden volgens rooster Jhr. Hubert van Rijckevorsel van Kessel, die voor deze vacature wederom candidaat is gesteld.

Op deze vergadering zal door den HoogEdelGestrengen Heer TH. KLEIJ, Gep. Majoor O.-I. L. te Boxtel eene lezing worden gehouden met de onderwerpen:

1e. Vóór de Pauze:
„Herinneringen in verband met verpleging van zieken en gewonden".
2e. Na de Pauze:
„Iets over Vaandel en Vlag."

Deze vergadering is voor iedereen toegankelijk en het Bestuur vertrouwt dat velen haar zullen bijwonen.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

Uurwerken, Goud en Zilver.

Ontvangen eene ruime sorteering
Gouden en Zilveren Heeren- en Dames-Horloges.
Pendules, Regulateurs, Klokken met gongslag
alsmede eene **prachtige collectie**
Gouden en Zilveren werken.
Atelier voor alle Reparatiën aan Uurwerken, Goud en Zilver, spoedig en billijk.
Speciaal adres voor Medailles, Insigne's enz.
voor alle Vereenigingen.
Verkrijgbaar in goud, zilver en brons.
Beleefd aanbevelend,
ALPHONS VAN VLERKEN, Horloger :-: BOXTEL, Kruisstraat.

10 % 10 pCt. korting. **10 %**

Met ingang van 1 April geven wij op al onze artikelen, zonder uitzondering, voortaan eene korting van

10 pCt.

Dit beteekent dat U op elke gulden die U besteedt, **10** cent verdient.

Dit voordeel kan U alleen onze Firma geven en wel om de volgende redenen:

Onze omzet is in het laatste jaar meer dan 100 procent vermeerderd, de onkosten zijn dus procentsgewijze veel minder geworden. Het voordeel, dat hieruit ontstaat, brengen wij ten goede van onze klanten.

Wanneer U vroeger **een gulden** aan winkelwaar betaalde, kost deze U **nu slechts 90 cent.**

Huismoeders! Beseft dus wel het voordeel, dat U de 10 pCt. korting biedt.

Voor f 10,- aan bons ontvangt U een gulden terug.

PRIMA KWALITEITEN. **LAGE PRIJZEN.**

10 pCt. korting.

10 % HENRI VAN DER VELDEN & Co. **10 %**

Stationstraat, BOXTEL.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS,** Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Mej. de Wed. L. Schuiten—de Vries, (volgens portret).

ASTHMALIJDERS

Wij laten thans eene verklaring volgen, welke U zal bewijzen, dat de genezingen door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard zijn, doch dat de Abdijsiroop de Asthma blijvend geneest.

Allen, welke lijden aan Asthma, Influenza, Pleuris, Bronchitis, Kinkhoest, Borst- of Longaandoeningen, zullen door de Abdijsiroop **blijvend** genezen worden.

Mej. de Wed. Lena Schuiten—De Vries, Wagenlootdwarsstraat 41 *te Enschede, verklaarde ons:*

26 Februari 1907. „Ik leed aan eene asthma, die zoo hevig was dat ik bijna niet meer kon ademhalen. Ik was lusteloos, at en sliep slecht en had hevige benauwdheden. Dan gutste mij het zweet van het voorhoofd en mijn borst hijgde. Niets wilde mij helpen, totdat ik de Abdijsiroop aanwendde. Reeds de eerste flesch maakte de slijm los en gaandeweg ging mijn toestand vooruit. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop voortgezet en heeft deze mij geheel en al genezen".

5 jaar later. 13 *Februari* 1912 *verklaarde Mej. Schuiten:* „Tot mijn groot genoegen kan ik U verklaren dat mijne genezing door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard, doch van duurzamen aard geweest is en kan ik dit middel aan een iedereen asthmalijder als een geneesmiddel dat blijvend geneest aanbevelen".

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

Door bijzondere omstandigheden

TE KOOP

zoolang de voorraad strekt:

Zware zwarte Bessenstruiken

van bijzonder groot soort.

Per stuk 0.15 cent.
„ 25 stuks 0.14 cent per stuk.
„ 50 „ 0.13 „ „ „
„ 100 „ 0.11 „ „ „

Boomkweekerij „Den Eikenhorst".

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

THE WHITE BIOSCOPE

ZONDAG 30 MAART

REUZENPROGRAMMA

De Bloeitijd
Gekleurd Onderwijs, zeer leerzaam.

Rigadin en de anonieme brief
Groot lachsucces.

Het Kerstfeest van den Tooneelspeler
Prachtvolle Comedie.

Dranem als stenografist
Om te schudden van het lachen.

DE KINDERROOFSTER

Groot spannend Drama (1000 meter).

The Dionnes
Holland's grootste acrobaten in hunne werkzaamheden.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.

Entrée: 1e Rang 40 ct., 2e Rang 25 ct., 3e Rang 15 ct.

Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 26. Zaterdag 29 Maart 1913.

Een rede van Dr. Poels.

Dr. Poels is op 't Katholiek-sociale arbeidsveld van onzen tijd eenzelfde figuur als Dr. Schaepman in zijn tijd op 't politieke.

Een man van practischen zin, met de noodige liefde en geestdrift om in den atmattenden strijd voor zijn Katholieke idealen, tegen bekrompenheid en soms hatelijke kleinzieligheid niet onder te gaan.

't Mocht een wonder heeten, als men algemeen met zijn arbeid en zijn streven was ingenomen.

In eigen kring telt hij wel z'n grootste tegenstanders.

En dat, niettegenstaande hij arbeidt onder de schutse van en gehoorzaamheid aan zijn Roermondschen Bisschop.

Het is voor de Katholieke zaak in Limburg, ja in heel Nederland, te hopen, dat het werk van Dr. Poels met even rijke vruchten gezegend wordt als dat van Dr. Schaapman, van wien hij in menig opzicht navolger en lotgenoot is.

Wij geven hier onzen lezers een interessante rede van den Roermondschen aalmoezenier om hem zoodoende meer en meer bij onze lezers bekend te maken.

Het was mijn bedoeling, zoo zeide de redenaar, hier slechts eene causerie te komen houden, iets waarover ik zoo terloops in den trein tusschen Venlo en Helmond heb nagedacht. Maar wanneer ik deze zaal zie, met zooveel mannenkoppen dan bekruipt mij de lust om wel iets anders te houden, dan een eenvoudig praatje. Er is mij bovendien hier iets overkomen wat mij in de mijnstreek nog nooit is gebeurd. En dat is voor mij eene verrassing geweest, eene buitengewoon aangename verrassing. Er is mij namelijk hier in Helmond 1000 gulden ter hand gesteld uit sympathie voor het sociale werk dat in onze mijnstreek wordt verricht, en nu begrijpt U, dat het in deze omstandigheden moeielijk voor mij wordt een eenvoudig praatje te houden. Beter ware het een gloedvolle rede tot U te richten. Onder passie en vuur immers zijn er in onze katholieke zaak nog nooit iets anders dan groote werken tot stand gebracht.

Zeer vele dingen in onze tegenwoordige maatschappij zijn jammer maar het meest jammerlijke is wel dat er nog zooveel suffers gevonden worden. Er zijn er nog zooveel duizenden die suffen en slapen, terwijl de slechten nooit schijnen te rusten. Bij mijn verblijf in Amerika blufte eens een Engelsch officier tot een Ier — ge weet dat de Ieren de Engelschen niet kunnen uitstaan — dat de zon in het Engelsche Rijk nooit onderging. Zeker antwoordde de Ier, dat is gemakkelijk te verklaren; dat komt omdat God de Engelschen in het duister niet vertrouwt! Nu moge het waar zijn dat die uitgebreide bezittingen niet altijd op eerlijke wijze zijn verkregen niet minder waar is het, dat die veroveraars geen slapers maar wakkere mannen geweest zijn, terwijl de goede Ieren zullen moeten erkennen, dat zij wèl geslapen hebben.

In de dagen van de Fransche revolutie waren het slechts zeer weinigen, die de bestaande orde van zaken omver wierpen. Maar dezen waren rusteloze, harde werkers. En ook tegenwoordig in Frankrijk Spanje en Portugal zijn er slechts ongelooflijk weinig slechten! Maar deze werken en zwoegen onverpoosd.

In Frankrijk is er nog een over groot deel werkelijk goed katholiek. Maar helaas dat zijn van die goede menschen, die slapen!

Wat doet een boer met een goede knecht, die niet werkt?

Wat doet een directeur van eene fabriek met een doodgoede werkman waar niets in zit?

Wat doet O. L. H. met goede menschen die de handen niet uit de mouwen steken?

Zeker, Holland is nog meerendeels deugdelijk katholiek, maar ik houd niet van die Fariseeërs die zeggen dat alleen Holland goed katholiek is en de andere landen slecht. Bovendien ook hier zijn groote fouten. Wij moeten niet van alle slechte dingen, de schuld geven aan de vrijmetselarij. Laten wij beginnen met ons goed in te denken in onzen modernen toestand. Onzen modernen tijd kunnen wij vergelijken bij de reformatie. Dat was eene wereldgebeurtenis die ingreep in de toenmaals bestaande geheele beschaafde wereld, een gebeurtenis die ingreep niet alleen aan de oppervlakte maar in de denkwijzen, de ideeën. De wereldkaart wordt door oorlogen veranderd, maar de nieuwe ideeën veranderen het menschdom zelf. De reformatie moeten wij ons niet denken als een enkel groot feit. Neen het heeft eeuwen geduurd eer zij tot stand was gekomen. Zij was een aaneenschakeling van millioenen kleinere feiten, die op zichzelf schijnbaar niets beteekenden, maar samen vormden zij eene eenheid, die geweldig ingreep in den loop der wereldgebeurtenissen. Het waren buurpraatjes, vlugschriftjes hagepreekjes die allen samenwerkten tot een zelfde doel. Men gaf zich geen rekenschap van al deze feiten. Zelfs Erasmus niet, de groote Rotterdamsche geleerde. De leiders zelf begrepen niet wat er gaande was. De gebeurtenissen leidden de leiders. Eerst toen het te laat was zag men in wat men had gedaan.

De dingen die nu plaats grijpen acht ik even ernstig als toen. Wat thans in de wereld gebeurt is niet slechts een afval van de katholieke kerk maar tevens een afval van Christus. De grondslagen van alle geloof worden opgedolven, men wordt niet meer protestant, neen, men wordt heiden. Wij kennen nu geen godsdienstoorlogen, maar ook vroeger was het ruw geweld van wederdoopers en watergeuzen niet het ergste, de nieuwe ideeën brachten den grooten strijd. Al zijn de wapenen veranderd, de strijd tegen het katholiek geloof is thans niet minder fel dan vroeger. De strijd in de pers bij de stembus en in de vakorganisatie is oneindig veel gevaarlijker dan wat er vroeger gebeurde!

Ook thans zijn er misbruiken. Leo XIII heeft zelf gesproken van sociale ongerechtigheid. Indien dit de Paus zelf niet gezegd had, God weet wat men hem had aangedaan!

Jammer is het dat vele arbeiders leiders volgen die werken voor sociale verbeteringen maar die helaas tevens tegen Christus zijn!

Alles ontwikkelt zich met reuzensnelheid.

Er heeft een afval van het geloof plaats, even groot als in de reformatie. Maar toen waren er eeuwen voor noodig terwijl de tegenwoordige afval in weinige jaren tijds plaats grijpt. In steden als Keulen het oude Duitsche Rome heeft het socialisme de vlag op den dom geplaatst. Ook in Dusseldorf, Aken, Crefeld heeft de socialistische vak organisatie reeds geweldig veel macht.

Er gebeuren schrikkelijke dingen! In de laatste jaren heeft er een afval plaats van millioenen.

Laat ons voor die feiten de oogen openen!

* * *

Ik heb U dit alles gezegd om U een beter inzicht te geven van wat er in onze mijnstreek plaats grijpt. Wij staan voor wereld-problemen. Hoeveel komen er niet terug uit Duitsche streken niet alleen met Duitsch geld maar tevens met Duitsche socialistische denkbeelden? Duizenden vreemdelingen, Oostenrijkers, Polen overstroomen onze mijnstreek terwijl wij aan echte degelijke arbeiders gebrek hebben. Er is nog zoo veel werk voor goede degelijke arbeiders die thans naar Duitschland gaan werken, waar zij aan zooveel kwade invloeden bloot staan. De loonen zijn bij ons goed en het oude katholieke geloof loopt geen gevaar.

Spreker gaf nu een zeer duidelijk beeld van de reusachtige vooruitgang en verandering die er in de vroeger zoo eenzame Limburgsche boerendorpen plaats grijpt. De dominale mijn, de drie Oranje-Nassau mijnen te Heerlen, Schaasberg en Heerlerheide alle op betrekkelijk korten afstand van elkander gelegen hebben alleen ondergronds duizenden arbeiders noodig. Binnen 25 jaar zal Zuid-Limburg van aanzien veranderd zijn. Zou het dan niet jammer zijn dat dit stuk van Holland, deze katholieke provincie, bevolkt werd door alle mogelijke socialistisch aangelegde menschen terwijl wij onze eigen katholieke arbeiders in den vreemde eveneens aan groote gevaren gaan blootstellen? En het werk in de kolenmijnen is toch veel beter dan aan de steenovens b.v. waar nog zoovele Brabanders werk zoeken.

Laten wij ons deze cijfers goed voor oogen houden: van de Nederlandsche arbeiders in den vreemde, komen er 80 % in socialistische vakvereenigingen terecht. Men is in Holland altijd bang om over Christelijke vakvereenigingen te praten, alsof dat daar in Duitschland niet de goede „de edele" waren. Als er hier arbeiders onder mijn gehoor zijn laten ze het wel bedenken! Wanneer zij naar Duitschland gaan loopt hun geloof gevaar, terwijl zij in Limburg bij flinke loonen honderd maal veiliger zijn wat hun geloof aangaat. Ik beweer niet dat het bij ons allen heiligen zijn, maar dit wil ik er even tusschen voegen: „uit het donkere Zuiden waar de kolen vandaan komen daaruit zal ook een licht worden ontstoken!"

De slechte toestanden zijn ook geweldig overdreven. Ik ben twee jaar in de mijnstreek en had er zooveel slechts van hooren vertellen dat ik in het begin een revolver bij mij had gestoken. Thans loop ik in de kolonies en overal rond en heb nog nooit iets verkeerds ondervonden.

Overal waar de groot-industrie binnen komt, komt men te staan voor groote nieuwe problemen. Bij ons dreigt het grootste gevaar van de vreemdelingen! Wij moeten volk krijgen uit ons eigen land, wij moeten goede elementen krijgen uit Limburg en Brabant. En wij zullen ons uiterste best doen dat hun geloof daar zoo weinig mogelijk schade lijdt. Hierna gaf de spreker een resumé van hetgeen er de laatste twee jaar van zijn adviscurschap was tot stand gekomen.

Er was tot stand gekomen: Een R. K. Werkliedenbond, een sprekersbond bestaande uit priesters en hoogstaande R. K. leken, een R. K. Arbeidsbeurs. Deze had men niet neutraal, maar absoluut R. K. willen hebben omdat zij eigenlijk meer was dan een beurs alleen. Zij was tevens een controle waarbij de slechte elementen werden geweerd en de goede er in gehaald, een R. K. Bouwvereeniging: „Ons Limburg", een R. K. Bouwgrondmaatschappij, een R. K. Coöperatie: „Ons dagelijks Brood". Ik sta hier niet te bluffen zeide spreker, maar wensch al deze goede zaken te releveeren voor degenen die weten waar het over gaat om zeer begrijpelijke redenen. Er komt bovendien nog een gaarkeuken, terwijl er binnenkort een gezellenhuis zal verrijzen. Al deze instellingen zijn in twee jaar tijds tot stand gebracht!

Een ding is er dat niet katholiek is, dat is de vakvereeniging. Deze is interconfessioneel. Maar wie durft beweren, dat deze interconfessioneele vakvereeniging het tehuis is van een verwaterd christendom, lastert. Zoolang de bisschop zegt dat de vakvereeniging interconfessioneel moet blijven zal ik die blijven verdedigen. Maar waarom moet in de Hollandsche pers alles verkeerd worden voorgesteld? Moet ik soms vragen aan den een of anderen redacteur die achter zijn bureau gebogen zit: mijnheer moeten wij een interconfessioneele of katholieke vakvereeniging hebben?

Dat zegt mijn bisschop!

Het interconfessionalisme bestaat bij ons niet. Ook in Duitschland niet. De katholieken geven er geen sikkepit van hun beginsel prijs.

Bovendien is er opgericht een vereeniging voor katholieke bijzondere scholen voor jongens, waaraan een Brabander, Dr. van Gils, ons helpt.

Laat ons elkander toch niet verdacht maken. Ik ben geen heilige maar wel sta ik er op te zijn een gehoorzaam priester en ik heb nog nooit iets gedaan, waaraan ik twijfelde, of het de goedkeuring van mijn bisschop wel zou wegdragen. Ik neem deze zaak zeer ernstig op en ik vind het zeer treurig dat de een of andere redacteur achter zijn bureau kan schrijven wat hij wil, ook wanneer hij van de zaken niets af weet.

Aan het slot van zijn toespraak behandelde spreker de loonen, die in het kolendistrict worden uitbetaald. Door de arbeidsbeurs te Heerlen worden daarover inlichtingen verstrekt. Tegenwoordig staan de loonen evenwel 10 % hooger dan die op de gedrukte staten van de Heerlener arbeidsbeurs staan vermeld. Aan ongehuwde arbeiders wordt zoo goed mogelijk kosthuizen verschaft. Willen er b.v. 7 à 4 Brabantsche huishoudens tegelijk komen dan wordt daarvoor een blok van evenveel huizen gebouwd en men kan als Brabanter tusschen de andere blijven wonen. In Deurne b.v. — ik zal daar niet veel van zeggen, want van de peel komen hommels en wespen, — zullen de loonen wel zoo hoog niet zijn en daarom is een verhuizen naar het kolendistrict volstrekt niet af te raden.

Na nog over enkele practische punten te hebben uitgeweid eindigde spreker zijn causerie. Een donderend applaus bewees met welk een gespannen aandacht men hem had gevolgd.

Zulke uitstekende, vooral zulke practische redevoeringen krijgt men niet veel te hooren. R.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XI.

Steeds komen er in een menschenleven tijden, dat men gevoelt de machteloosheid van den wil tegen het niet te ontkomen ongeluk, dan zoekt men steun waar men het vroeger niet zocht. Hier voelt zich dan het kind der zee, hoe ruw ook, de diep ongelukkige zich veilig tusschen de mystiek-stille muren, tusschen de van dood en ongeluk sprekende ex voto's, opgehangen door menschen, die slechts aan een jammerlijken ondergang dachten en wien toch redding en geluk wedervoer.

Buiten giert de „Mistral", de storm slaat loeiend de muren der kapel en toch heerst er kalmte binnen. De belle rinkelt haar teere klanken door 't gewelf, een klein groepje menschen knielt.

't Is of voor mij twee Brabantsche vrouwtjes zitten, het kan bijna niet anders, zóó sprekend is hun kleeding..... Zouden zij tot hiertoe met hun leed gekomen zijn zoover hun wee brengend? Dan verdienen zij het geluk! Rust moet hier over ieder komen, doch straks buiten, giert weder de storm, een storm bij helderen, strakken hemel!.....

Wij loopen om de kerk heen, doch kunnen ons slechts met moeite staande houden; zoo blaast de „Mistral!" Vlak beneden ons de dorre bruine rots, dan niets dan schoone uitzichten naar alle zijden, het machtige Marseille ligt nu voor ons in al zijn schoonheid. De groote gebouwen zijn in een handspan te meten, vlocien als 't ware langzaam af in groen en zee.

Voor de haven liggen eenige eilanden, 't beruchte Chateau d'If ligt vooraan. Thans bemerkt men niets van zijn somberheid, zóó schoon als het daar in de verte ligt, in zon en glinsterend water.

Toch herbergden die forssche, breede muren van het kasteel op dat eiland, eertijds veel jammer; nooit zullen zij nalaten den nazaat te spreken van 't leed dat daar geleden is. Hier zuchtten Edmond Dantes, de abbé Faria, de man met het ijzeren masker", Mirabeau Tosetti, Demaziere, de abbé Des Mazuree en vele andere uit de geschiedenis bekende personen, dikwijls onschuldig, of als slachtoffers van hun politieke meening, soms door een gril. Men moge denken hoe men wil over verschillende dezer geschiedkundige figuren, onnoemelijk zijn de kwellingen geweest, die zij in de donkere gevangenishokken dezer sterkte onderstaan hebben. De dood zou steeds welkom zijn en een verlossing! O! spreek mij niet van ridderlijke tijden van voorheen! Onze tijd is menschelijker, edeler, rechtvaardiger, dan welk bloeitijdperk uit de geschiedenis ook!

Langzaam loopen wij de vele trappen af en nu hebben wij weer de stad bereikt en zijn wat uit den wind. Onze eerste gedachte is nu een kort bezoek aan de groote Kathedraal, die dicht aan zee gelegen is. Ik spaar u de beschrijving, daar wij na onzen langen tocht een gelegenheid moeten zoeken om te eten. Bij de „Vieux port", de Oude haven, vonden wij een goed restaurant, waar men niet overvroeg. Wij hadden er een prachtig zitje met voor ons, 't bedrijvigste deel der stad.

Daarna weer op stap, de schoonste gedeelten langs, La Carmiche, Camebière, Rue de la Republique; dan een klein ongelukje op de mooie „Boulevard des Dames", waar wij voor een paar gebakjes en twee glazen limonade 7 francs moesten opdokken!—— Die steenrijke Engelschen moesten maar eens bloeden!

Wij lieten daardoor echter onze stemming niet bederven, daarvoor was alles te schoon! De straten de gebouwen, de winkels vormen een mooi, gezellig geheel, waarvan men niet spoedig moede wordt, daar er voldoende afwisseling is. Alles meedeelen gaat niet, ik moet kort blijven en kan u slechts „stukken" geven. Ik breek dus hier af met de slotsom, dat voor ons, de tochten door Marseille blijvende indrukken zullen vormen, zonnig, leerzaam en schoon.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 "
Groote Rozijnen	" "	17½ "
Sucade	" "	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	" "	18 "
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van	12½ en	8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 "
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor alle voorkomende werkzaamheden.

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,

Rijwielhandel, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens

Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Janscn, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

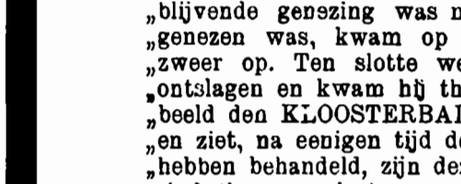

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

ZWEREN.

Zweren mag men nooit verwaarloozen, omdat zij zoo spoedig aanleiding geven tot bloedvergiftiging. Hoe dikwijls hoort men tegenwoordig niet van bloedvergiftiging met doodelijken afloop, alleen omdat een zweertje niet voldoende behandeld werd. Bedek Uw zweren onmiddellijk met den Kloosterbalsem, Klooster Sancta Paulo, welke zuiverend en verzachtend werkt en spoedig algeheele genezing teweeg brengt.

De heer J. Steegers-Daeze, te St. Kruis (Zeeland) verklaart ons:

„Mijn zoon Theofile kreeg toen hij bij het leger diende, „zweren aan zijn arm, vanaf zijn pols tot aan zijn elleboog toe. „Het was zoo erg, dat hij daarvoor in het hospitaal verpleegd „moest worden. Helaas, wat er ook voor aangewend werd, „blijvende genezing was niet te verkrijgen. Als er één zweer „genezen was, kwam op een andere plaats weer een nieuwe „zweer op. Ten slotte werd hij ongenezen uit het hospitaal „ontslagen en kwam hij thuis. Toen kwamen wij op het denk„beeld den KLOOSTERBALSEM voor zijn zweren aan te wenden, „en ziet, na eenigen tijd de zweren met den Kloosterbalsem te „hebben behandeld, zijn deze geheel er al genezen en heeft hij „sindsdien geen last meer van zweren gehad. Wel een bewijs, „dat de Kloosterbalsem niet slechts tijdelijk, maar blijvend „heeft genezen". De

KLOOSTERBALSEM,

KLOOSTER SANCTA PAULO, is bovendien een onvoorwaardelijk middel tegen alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent. van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Elcht ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOM. JOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A-MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS Vermeulen; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

No. 27 WOENSDAG 2 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde schrijfwijze.)

I.

Daar ongetwijfeld veel lezers van dit blad belang stellen in het wereldtaalvraagstuk, hebben we gaarne willen voldoen aan een vererende uitnoodiging om hier enige wetenswaardigheden ervan mede te delen.

* * *

Het streven naar een algemene taal is niet iets nieuws van de laatste tijden. Reeds vóór meer dan twee eeuwen hielden geleerden van naam (bv. Descartes Leibniz) zich ermee bezig.

Zelfs heeft in de middeleeuwen zulk een taal bestaan. Het *Latijn* werd toen door priesters, geleerden, staatslieden en wereldhandelaars als middel tot gedachtewisseling gebezigd in het internationaal verkeer.

Ondanks die verbreiding heeft het Latijn zich niet kunnen handhaven als wereldtaal, wat duidelik bewijst, dat er grote bezwaren tegen bestaan. Eén daarvan kleeft aan iedere *natuurlike* taal nl. de moeilikheid van het aanleren. Slechts een eenvoudige *kunst*taal zal uitkomst kunnen geven.

* * *

Bij de geleidelike achteruitgang van het Latijn werd de behoefte aan een wereldtaal voortdurend meer gevoeld, vooral door de aanhoudende toename van het internationaal verkeer.

Toch was het niet om die diepgevoelde behoefte, dat bv. Descartes en Leibniz zich met een algemene kunsttaal bezighielden. Zij beschouwden de samenstelling van een volmaakte taal meer als een hoogst interessante arbeid voor filosofen en taalgeleerden en als een triomf van de menselike geest.

Minder oog hadden zij voor de praktijk: hun talen zijn vaak zo logies gevormd, dat men, om de *gemakkelikheid* ervan in te zien, a. h. w. van alle wetenschappen op de hoogte moeten zijn.

Ook letten men bij de keuze der woorden in 't geheel niet op de bestaande talen. Men maakte geheel nieuwe bv. *Eg* = familie; *ege* = vader; *egi* = zoon; *ego* = broeder; *egu* = vrouw enz.

Geen wonder, dat wederkerig de praktijk voor die arbeid geen oog had en dat geen enkel der vele dergelijke ontwerpen beduidende aanhang heeft gevonden.

* * *

Andere ontwerpen hielden rekening met bestaande talen, door daaraan de woorden te ontlenen. Overbodige moeilikheden in vervoeging, verbuiging en uitspraak werden daarbij vermeden.

De ontwerpen, die in de laatste jaren vooral genoemd worden, zijn alle op deze wijze gevormd. In de praktiese uitwerking bestaat echter groot verschil, doordat niet van dezelfde talen werd uitgegaan.

Sommige ontwerpen (bv. *Nov-Latin*, *Latino sine flexione*) namen het Latijn als grondslag. *Volapük* ontleende z'n woorden aan het Engels, echter zodanig gewijzigd, dat een Engelsman ze niet meer herkennen zou. Het woord *Volapük* bv. is gevormd van *vol* = world (wereld) en *pük* = speak (taal.)

Dan zijn er nog enige ontwerpen geweest, die zich richtten naar de Romaanse talen (Latijn, Frans, Spaans, Italiaans) en zo kwam men ten slotte tot het beginsel der *grootst mogelike internationaliteit*.

Men zag in, dat een massa woorden in alle of bijna alle Europese talen voorkomen; deze waren in de eerste plaats aangewezen voor de algemene taal. Dan komen nog zeer veel woorden voor in twee, drie of meer der hoofdtalen (Duits, Engels, Frans, Russies, Italiaans, Spaans). Hieruit koos men die woorden, welke aan de meeste talen gemeen zijn. Men ging daarbij van dit princiep uit: „De taal, die voor het grootst aantal mensen het gemakkelikst aan te leren is, is de beste en zal ten slotte zegevieren".

Naar dit beginsel zijn gevormd: „*Mundolingue*", *Lengua caeolica*" (beide in 1890) en „Ido" (1907). Ook het bekende „Esperanto" van Dr. Zamenhof (1887) beantwoordt daaraan ongeveer, hoewel de ontwerper het niet als een beginsel van zijn taal aanmerkte.

* * *

Alvorens we overgaan tot een beknopte bespreking van de drie talen, die de meeste beoefening hebben gevonden of nog vinden, dient nog een opmerking gemaakt te worden.

Vooral in vroegere tijden hoopten en verwachtten vele propagandisten, dat een wereldtaal langzamerhand de verschillende landstalen zou verdringen, zodat er — gelijk vóór de Babelse spraak verwarring — slechts één taal zou bestaan.

De volhardende pogingen van verschillende volkstammen (bv. Vlamingen, Polen) om de eigen taal in ere te herstellen, bewijst echter, dat die hoop nooit verwezenlikt zal worden. Men heeft ze dan ook sinds lang opgegeven en wenst slechts een *hulp*taal, d. i. een taal, die gebezigd wordt voor de wetenschap en in het internationaal verkeer. Die éne taal moet dus in de plaatstreden van de vreemde talen (Latijn, Frans, Duits, Engels), die elk voor zich veel tijd, inspanning en kosten vergen.

V. D. W.

Wordt vervolgd.

Groote provinciale Tuinbouwtentoonstelling

te houden te Breda op het sportterrein bij het Wilhelminapark.

Bovengenoemde tentoonstelling belooft ongetwijfeld van groot belang te worden voor onze provincie.

Over het nut van tentoonstellingen behoeven wij niet uit te weiden. Over het goed recht van tuinbouwtentoonstellingen in het bijzonder, evenmin.

Overal waar wij ze bezochten, zagen wij, hoe in een edelen wedstrijd het beste werd geleverd, wat er op dit gebied te bereiken was; overal waar wij het streven er van in zijn gevolgen naspeurden, ontwaarden wij hoe de ontwikkeling in het tuinbedrijf weder een belangrijke schrede voorwaarts had gedaan.

Een krachtig initiatief volgde elke expositie op den voet; de welvaart zegende de vlijt en schiep in menig centrum van het tuinbedrijf toestanden, die duidelijk wijzen op een vooruitgang zoowel in geestelijken als in stoffelijken zin.

Is het noodig aan te toonen, hoe door de toenemende belangstelling in deze immer veldwinnende en in beteekenis toenemende cultuur, met woord en daad gestreeft wordt naar een krachtdadige ontwikkeling van elken hiermee samenhangenden bedrijfstak? En dat er, behalve op het organiseeren van tentoonstellingen op nog zooveel andere bemoeiingen valt te wijzen, welke ons tot teekenen verstrekken, hoe de tuinbouw in toenemende mate vrienden en beschermers trekt?

Gaan wij na, wat in onze eigen provincie geschiedt. Vergaderingen worden gehouden, waar de aanwezigen elkander met hune besprekingen voorlichten, waar wedstrijden worden uitgeschreven, en bekwame sprekers worden aangezocht tot het houden van lezingen, van welker nut, vooral op de onmiddelijke omgeving, ieder uwer ten volle overtuigd zal zijn.

Ook de practijk toont wat ze vermag. De Centrale Proeftuin voor Noord-Brabant te Breda, welke voor andere dergelijke instellingen waarlijk niet behoeft onder te doen, geeft hierin het voorbeeld. Talrijke gegevens staan ons ten dienste, om aan te toonen, hoe nuttig zulk een middelpunt voor aller belangen werkt.

Wij herinneren hier alleen het feit, dat Princenhage en de omstreken van Breda aan dezen proeftuin haar bijzonder sterk uitgebreide glascultures te danken hebben, terwijl ook een sterkere afzet van betere fruit- en groenten soorten mogelijk werd gemaakt.

De veilingen in het daarvoor bestemde gebouw te Breda hebben den vruchten- en groentenhandel op bijzondere wijze verlevendigd, en misbruiken geweerd. Een enkel cijfer moge dit staven. De omzet in de veiling, welke in 1910 ongeveer 60.000 gulden bedroeg, steeg in 1912 tot bijna 200.000 gulden.

Nog vestigen wij de aandacht op de tuinbouwwintercursussen, welke voor en na in de provincie werden opgericht. Zij lichten het jongere geslacht voor, opdat het toegerust met practische en theoretische kennis, de spade ter hand moge nemen tot de verdere ontwikkeling van het tuinbouwbedrijf.

Toch schromen wij niet, bij dit alles in de eerste plaats de tentoonstellingen als de ware en de meest directe gelegenheden te noemen, waar de groote les der practische ervaring gegeven wordt, en waar deze les op de meest uitdrukkelijke wijze naar een getrouwe betrachting vraagt.

Wie zal onder cijfers brengen het nuttig effect van de succesvol verloopen tuinbouwtentoonstelling, welke in 1907 te Breda gehouden werd?

Zulke uitkomsten zijn het, die verkregen worden door werken van vrede en vlijt. Straks vieren wij ons 100 jarig onafhankelijkheidsfeest. Een feest, waarop wij, alleen reeds bij het raadplegen van bloot statistische gegevens, ons geesdriftig zullen verbazen over hetgeen de verloopen eeuw van vrede en vooruitgang ons vaderland en onze geliefde provincie aan zegeningen heeft gebracht. En onder dit zelfde dankbaar gedenken opent zich de toegang tot de groote provinciale tentoonstelling van het sterk opbloeiende tuinbouwbedrijf. Hoe kunnen wij waardiger de honderdjarige stijging van onze welvaart vieren, dan door van deze expositie, welke tot roem en tot heil van onze provincie zal strekken, het hoogste te maken, wat er met menschelijke middelen van te maken is!

Dat niet alleen tuinders, bloemisten, amateurkweekers en particulieren, maar ook zij die zich bezig houden met verwante cultures, ook de ijmkers, ook degenen, die met hun bedrijf den tuinbouw direct of middellijk steunen, de industrieën, welke de materialen leveren tot het bedrijf in zijn ganschen omvang, — wij wijzen slechts op de hulpmiddelen voor de grondbewerking, voor den oogst en voor de verpakking der producten —, het warme woord van opwekking, dat wij tot hen richten, ter harte nemen en mededingen op de provinciale tuinbouwtentoonstelling van 1913.

Het Koninklijk Huis is in dezen onze provincie, als altijd, welgezind geweest. De Rijksregeering, de Besturen onzer provincie en onzer gemeenten, zoomede vele particulieren, hebben zich niet onbetuigd gelaten. Velen hebben hunne belangstelling getoond, vele andere hebben, met opoffering van tijd en moeite, de hand aan 't werk geslagen. Al heel wat vóórarbeid is verricht. Vijftien honderd gulden kunnen in prijzen, ter belooning worden uitgereikt. Welaan dan, fiere en nijvere inwoners van Noord-Brabant, laat het ons allen een eeretaak wezen, eveneens mede te werken aan de verwerkelijking van een plan, dat op ons aller sympathie kan bogen, en dat voor onze provinciale belangen in de toekomst van zulk een verstrekkende beteekenis is.

Breda, Maart 1913.

De Commissie der bovengenoemde groote Provinciale Tuinbouwtentoonstelling.

Namens dezelve,

K. F. A. VAN DE WALL, Voorz.
J. LANGENBACH, Secretaris.

Raadsvergadering

te **OIRSCHOT**, gehouden op 29 Maart 1913, voorm. om half 11.

De Voorzitter opent de vergadering en verzoekt den secretaris voorlezing te doen van de notulen der vorige

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

20

Toen de chef binnentrad, stond een kleine gestalte in grauwen, tot op den draad versleten rok, waarvan de rechtermouw met een morsmouw was bedekt, van zijn draaikruk op. Hij legde, eene berekening onderbrekend, de ganzeveer op den inktkoker en wendde den binnentredende het magere, verdroogde gezicht met den dunnen baard, grijs als het hoofdhaar, in sprakelooze vraag tegen. Het was mijnheer Karker, de oude boekhouder van het huis.

Mijnheer Eerekrans had de deur achter zich gesloten; nu trad hij tot op korten afstand van den ouden dienaar.

„Karker", zeide hij, „ik wil door niemand gevraagd worden... niets, van niemand... Gij hebt generale procuratie... gij zult mij en de belangen van het huis vertegenwoordigen, totdat de liquidatie van hetzelve geëindigd is".

„Liquidatie!" Mijnheer Karker verschoot van kleur, als werd hij door eene beroerte getroffen.

„Mijnheer Eerekrans!"

„Liquidatie!" herhaalde de chef op vasten toon.

„Maar mijnheer Frans?" Met deze woorden waagde de boekhouder de wet der stomme gehoorzaamheid in tegenwoordigheid van zijn chef te overtreden.

„Mijn zoon is dood, — de Franschen hebben hem dezen nacht te Scharnrode als smokkelaar, zonder vorm van proces, doodgeschoten".

„Almachtige God!"

„Neem een van die witte vellen papier en schrijf, wat ik u dicteeren zal", ging de koopman voort, die ondanks de ontroering van Karker in zijne ijzeren rust volhardde. „Ik onderteeken en begeef mij naar mijn particulier kantoor om op papier te zetten, wat ik voor uwe instructie noodig acht. In mijn geest heb ik onderweg reeds alles in orde gebracht. Zoodra ik daarmede gereed ben, roeg ik u".

Met sidderende hand greep de boekhouder de veder; een folio-vel lag reeds op zijn lessenaar.

„Adres: Aan den vorst van Eckmühl".

„Mijnheer Eerekrans..."

„Schrijf!"

Knarsend vlogen de gekromde vingers over het blad.

„Het huis Eerekrans heeft zich aan overtreding van de wet op het Continentaalstelsel schuldig gemaakt, door eene poging tot geheime binnensmokkeling van Engelsche waren. De zoon en erfgenaam, op heeterdaad betrapt en gevangen genomen, is, luidens recht van den kommandeerenden officier, zonder verder onderzoek, dezen nacht zonder vorm van proces, doodgeschoten. De vader en chef des huizes stelt zich ter beschikking van de wet, wat Frankrijks tyrannie den overwonnene oplegt".

„Mijnheer Eerekrans,... deze brief is uw doodvonnis".

De chef haalde de schouders op, maar sprak geen woord. Hij nam de veder uit de ijskoude hand van den boekhouder en schreef met vaste trekken zijn naam. Daarna blikte hij rondom zich. Met een langen blik omvatte hij de vertrekken, die hem een koninkrijk waren geweest, waarin hij onbeperkte heerschappij had uitgeoefend. Leeg en verlaten lagen zij voor hem, een beeld der verlatenheid, des doods. Het huis Eerekrans was verdwenen, ten einde; er bleven over een graf in het Oude Land en een grijsaard, die over zich zelven den toorn van den Franschen gewelddenaar altrok.

Als een bovenaardsche verschijning rees op een rozig kindergelaat, dat de trekken zijns zoons droeg, voor zijn geest op; als baden zij, als smeekten zij om hulp, werden hem twee armpjes toegestoken...

„Neen!"

De boekhouder sidderde bij het hooren van dit „neen!" waarmede mijnheer Eerekrans over zijn eigen zwakheid zegepraalde. Als met een gemengd gevoel van afgrijzen en bewondering keek hij zijn chef na, toen deze de gang intrad, welke naar zijn privaat-kantoor leidde.

„De dood voor Frans moet voor het personeel nog verborgen blijven, tot gij uwe opdracht vervuld en ik alle aangelegenheden geregeld heb... Tot op dat oogenblik mag niemand mij, onder welke voorwaarde ook, storen... Vaarwel, Karker; gij diendet het huis Eerekrans zoo trouw mogelijk. Het gaat ten gronde zonder beproefde trouw te beloonen. Daarbinnen zal ik u gedenken. Zorg, dat dit ongestoord kan geschieden en luister naar mijn geroep".

Nog een laatste buiging met het hoofd — een onttroond vorst kan bij zijn heengaan zijne vazallen aldus groeten — en de heer Thomas Eerekrans verdween achter de dubbele deur, die zonder gedruisch toeviel.

Door de gang loopend betrad de oude heer zijn heiligdom. Het was een middelmatig groot, halfdonker vertrek zonder eenige weelde, hetwelk op den tuin uitzag. Tusschen de twee smalle vensters stond de lessenaar van den koopman, zeer doelmatig ingericht; daarnaast, op zware, ijzeren pooten een reusachtige, groene geldkist met zwarte ijzeren banden beslagen, zooals zij in dien tijd de tegenwoordige vuurvaste kasten vervingen. Boven den lessenaar, ieder oogenblik zichtbaar voor hem, die op den draaikruk zat, hing een middelmatig groot portret in zware, vergulde, kunstvol gesneden houten lijst — het eenige versiersel van het vertrek — hetwelk niets anders vertoonde dan grauw gepleisterde wanden. Het was het portret van den vader van den toenmaligen chef, den stichter van de firma Eerekrans.

Wel mocht men het dit strenge, maar eerbied inboezemende gelaat nageven, dat de eer van het huis de basis was, waarop zijn bestaan was gegrondvest en dat ook zijn zoon in deze begrippen was opgevoed. Jaren lang, nog bij het leven van den ouden heer, had dit portret boven de schrijftafel van mijnheer Eerekrans gehangen; hem gold des koopmans eerste blik, als hij des morgens zijn privaat-kantoor betrad of na langer afwezigheid in dit vertrek terugkeerde, waar de overledene vóór hem geheerscht had en zijn geest nog zegen-aanbrengend te werken scheen.

Heden vermeed hij het voor de eerste maal, zijn oogen naar het beeld op te heffen. Hij voelde maar al te wel den invloed der vreeselijke ontroering; hij gevoelde, dat alleen de koortsachtige opgewondenheid hem voor bewusteloosheid bewaarde. Maar hij moest het bewustzijn niet verliezen, voordat alles geordend, alles voltrokken was, zooals hij het had besloten. Wie kon weten, of niet ook zonder zijne eigen aangifte de Fransche overheidspersonen reeds de hand over hem hielden opgeheven, of Maubourg niet, om zich voor elk verwijt te beveiligen, voor zijn vertrek uit Scharnrode den opperbevelhebber van het voorgevallene had onderricht en zich zelven daarbij had voorgesteld, als martelaar van gevoelens, hem door verwantschap ingestort.

Henri Maubourg! In gloeienden haat kromp zijn hart bij deze herinnering ineen. Alle ongelukken kwamen van dit Fransche volk; volkenrecht, familiebanden, niets was voor hetzelve heilig.

Hij dwong zich tot kalmte, met vliegende haast gleed zijn veder over het papier. Vellen op vellen werden met het stijve schrift van den koopman gevuld, die iedere letter gelijke ruimte en gelijk recht verleende. Slechts éénmaal sidderde zijne hand, toen hij de door den dood zijns zoons veroorzaakte acte van liquidatie opstelde.

De verandering van zijn testament, die nu noodzakelijk geworden was, en het verzoek, het lijk van zijn zoon naar Hamburg te mogen laten overbrengen, stelde hij uit, totdat hij de zekerheid bezat, hoe hij tegenover de Fransche rechtspraak stond en welke geldboete men hem zou opleggen. Dat men hem, zelfs in het ergste geval, den noodigen tijd zou laten tot het vervullen van alle formaliteiten, scheen in zijn oog zoo zeker mogelijk.

Wordt vervolgd.

vergadering, waarna deze onveranderd worden goedgekeurd.

Armenrekening.

Voorz. Ik stel aan de orde de goedkeuring van de armenrekening. De inkomsten bedragen f 8330,15⁵, de uitgaven f 3623,69, zoodat er een nadeelig saldo is van f 293,57⁵.

v. Baar. Daar is zeker het bouwen van de boerderij bij.

Voorz. Ja, we willen nu stemmen over de armenrekening.

Met algemeene stemmen wordt deze goedgekeurd.

Reglement Armbestuur.

Voorz. Het ontwerp-reglement van het Armbestuur heeft ter visie gelegen. Hoeveel heeren hebben het ingezien?

Nuijens. Ik.

Voorz. Dus een; heeft u aanmerkingen Mhr. Nuijens?

Nuijens. Neen.

Het ontwerp-reglement Armbestuur wordt voorloopig vastgesteld.

Benoeming Veearts.

Voorz. Wij zullen voor het bespreken van den benoeming van een veearts overgaan in geheime zitting, om daarna in openbare vergadering te benoemen.

v. Baar. Mhr. de Voorz. Er is hier al eens dringend verzocht om den weg op den Kattenberg te verbeteren, en dit moest al reeds gebeurd zijn. De menschen worden daar erg stiefmoederlijk behandeld; ze willen allen helpen.

Er is den vorigen keer al gezegd, dat er naar gezien zou geworden; Nuijens zou de administratie op zich nemen.

Voorz. Den vorigen keer is er over de slechte wegen gesproken. Toen is er ook aanmerking gemaakt op de lage daggelden.

Wij zullen zien de daggelden hooger te stellen.

Nuijens. Ik zie er het nut niet van in de daggelden te verhoogen. Het werk, dat er gedaan wordt, is in hun belang, een kleine vergoeding vind ik goed.

Op den Kattenberg is het erg, daar is het hard noodig. Als ze mekaar helpen dan konden zij het in een paar dagen in orde brengen. Ik heb daar nog een berg liggen, waar ze vrij zand kunnen halen.

v. d. Heuvel. Ik zou het daggeld voor de boeren ook niet hooger stellen, zij hebben er belang genoeg bij.

v. d. Schoot. Men moet niet vergeten, dat er ook veel menschen helpen, die er geen nut van hebben. Voor hen is toch zeker een hooger daggeld noodig.

Weth. v. d. Ven. Mij dunkt, er is niets tegen om behoorlijk te betalen; daar zullen wij ook het voordeeligst mee uit zijn.

Men moet ook niet vergeten, dat wij, en niet de boeren verplicht zijn de wegen in orde te maken. Hier in 't dorp behoeven de bewoners toch ook niet voor de wegen en voor het licht te zorgen.

Nuijens. Zoo'n geval, als v. d. Schoot daar zoo even noemde, dat er menschen helpen, die er geen nut van hebben, zal zich altijd voordoen. Daarom heb ik er dan niet veel tegen het daggeld hooger te stellen.

v. d. Ven. Het daggeld hooger, dan hebben er de menschen ook iets aan die er overigens geen belang bij hebben.

Voorz. B. en W. zijn verplicht de wegen te onderhouden, daar staat dan ook een post voor op de begrooting.

v. Hersel. Op den Heuvel daar kunnen ze er niet meer door, daar zijn de menschen gewillig om een beetje te helpen.

Voorz. Ja, daar is het ook erg, doch het zal nogal moeilijk zijn daar goeden grond op te brengen; brengt men er zoden en zoo wat op, dan zal het niet veel beter worden.

B. en W. zullen de verbetering van wegen nu flink ter hand nemen.

Is er nog iemand, die het woord verlangt?

Dan gaan wij over in geheime zitting, om de benoeming van een veearts te bespreken.

Na heropening van de openbare vergadering wordt de heer C. M. van Rooijen, veearts te Boxtel met algemeene stemmen voor een jaar benoemd.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De moord op Provo.

Zaterdag zijn enkele getuigen à décharge gehoord. Verscheidene sportsmen kwamen verklaren dat zij Gaston Vergouts altijd als een braven, eerlijken jongeman hadden beschouwd. Een getuige uit Lier, de heer de Corte, legde minder gunstige getuigenissen af over Richard Vergouts. In Brussel bijv. leefde deze beklaagde zeer onregelmatig en maakte hij zich schuldig aan verschillende diefstallen in de „Galeries Nationales". Ook tegenover zijn 80-jarigen vader heeft Richard zich zeer slecht gedragen. Toen de oude man op zekeren dag thuis kwam, was Richard Vergouts met het geheele huisraad vertrokken.

Richard Vergouts: Dat is niet waar. De meubelen, die ik meenam, behoorden aan mij; mijn vader bezat niets, ik moest hem onderhouden. Indien het waar is dat hij (Gaston) zooveel geld verdiende, dan was het slecht van hem niet in het onderhoud van vader te voorzien. In deze zaak, de verzorging van mijn vader, was ik zelfs verplicht mijn broers en zusters voor het gerecht te dagen.

Voorzitter aan getuige: Heeft Richard ook diefstal gepleegd in de woning van zijn grootmoeder?

Getuige de Corter: Ja, hij heeft er de pendule en andere voorwerpen gestolen.

Richard Vergouts: Dat is een nieuwe leugen!

Gaston Vergouts: Het is de volle waarheid.

Richard Vergouts: Gij hebt bij uw grootmoeder 600 francs gestolen, en beschuldigt mij van alles, wat maar in u opkomt. Gij hebt mij zelfs beschuldigd van een moord te Ostende, welke beschuldiging van het begin tot het einde verzonnen is.

Na nog enkele onbelangrijke getuigenissen à décharge, werd de zitting gesloten.

Maandag heeft het openbaar ministerie bij het assizenhof te Antwerpen zijn requisitoir uitgesproken tegen de gebroeders Richard en Gaston Vergouts die den diamanthandelaar Provo, na hem v e r m o o r d te hebben, van een partij diamant, ter waarde van 10,000 franken, zijn horloge met ketting en zijn gouden ring hebben b e r o o f d.

Hij pleitte schuldigverklaring aan moord met voorbedachten rade, gevolgd door berooving en stelde in het licht dat geen verzachtende omstandigheden voor hun misdrijf kunnen worden aangevoerd.

De algemeene werkstaking.

Belgische bladen melden:

Er zijn reeds maatregelen genomen om vanaf 14 April aanstaande versterkingstroepen te zenden naar het Walenland, daar waar er gevreesd wordt dat de werkstakers zich aan wanordelijkheden zouden overgeven. De oproermaker zullen zich kalm mogen houden en alle rustverstooringen zullen streng gestraft worden, gelijk het behoort. De roode kopstukken zullen dus de gelegenheid niet hebben om in troebel water te visschen.

Duitschland.

Een grenskwestie.

Aan de Saksische grens tegen Bohemen in het drstrict Annaberg, wil een fabrikant bij Hammerunterwiesenthal zijn bezit uitbreiden. Om dit plan doelmatig te kunnen uitvoeren, wil hij den grenspaal wat verplaatsen en een stukje van zijn Duitschen grond aan Oostenrijk geven in ruil voor een weide van zijn Boheemschen buur in Weipert. Tezamen komen zoo voor ieder 550 vierk. M., benevens de beekbedding van 170 vierk. M. in aanmerking.

Daar de belanghebbenden hiertegen niets inbrachten, en ook van staatkundig, rivier- of grenspolitiek standpunt geen bezwaren aanwezig waren, werd het plan door een staatsverdrag tusschen Oostenrijk en Saksen bezegeld. Het rijksrecht is op het Saksisch, nu Oostenrijksch hoekje opgeheven, en treedt in werking op de vroegere Boheemsche weide. De Duitsche bondsraad heeft den ruil bevestigd, en ook de Duitsche rijksdag heeft in drie lezingen het plan aangenomen. De rijksadelaar en de tweekoppige adelaar moeten dus op dit stukje grond van nest verwisselen.

Invoer van vleesch in Duitschland.

De correspondent van het „Berl. Tagebl." te Karlsruhe meldt, dat in verband met het bestaande voornemen der Pruisische regeering om den invoer van slachtvee uit Nederland weer te verbieden, wegens het te München geconstateerde geval van mond- en klauwzeer, daar vrees bestaat, dat men de stad niet meer voldoende van vleesch voorzien kan. Het grootste deel der behoefte aan ossen- en runder-vleesch, ongeveer 75 pct., wordt door den invoer uit Nederland gedekt. In geval dus de Nederlandsche grenzen gesloten zouden worden, zouden de vleeschprijzen aanmerkelijk stijgen.

Daarom heeft de gemeenteraad zich tot het departement van binnenlandsche zaken van het groothertogdom gewend met het verzoek bij het rijksdepartement van binnenlandsche zaken de noodige stappen te doen om voor Karlsruhe een verlenging te verkrijgen van het verlof tot invoer van Nederlandsch vee.

De oorlogskas.

In verband met de nieuwe militaire voorstellen en de uitbreiding van het leger, zal ook het kapitaal der oorlogskas vergroot worden. De som, welke thans 120 millioen mark in goud bedraagt, zal op 240 millioen mark in goud en 120 millioen in zilver gebracht worden. Deze verhooging zal naar het „Berl. Tagebl." verneemt, in een tijd van zes jaar bijeengebracht worden. Het kapitaal, bestaande uit nieuw gemunte goud- en zilverstukken, zal vanwege de beperkte ruimte niet in den Julius-turm, maar in de Rijksbank worden ondergebracht. De oorlogskas van de Rijksbank mag in tijd van vrede niet gebruikt worden, ingeval van oorlog zullen 't kapitaal, dat in den Julius-turm bewaard wordt, en de 250 millioen in goud, welke thans bijeengebracht wordt, zonder meer in de kas der Rijksbank vloeien en zal daar op grond van de bankwet worden toegestaan, het drievoudig bedrag, d.i. 1080 mill. mark in banknoten in omloop te brengen.

Frankrijk.

Maandag is te Rijsel een gelddrager door een kerel aangevallen die hem een zak met 20.000 frs. trachten af te nemen.

De dief werd ondanks zijn hevig verzet overmand.

Hij had een ploertendooder bij zich waarmee hij het kettinkje waaraan de geldzak bevestigd was, had trachten door te breken. De aanslagpleger die geen papieren bij zich had, en in 't eerst weigerde zijn naam te noemen, is een zekere Eemerich oud 19 jaar uit Ronbaix afkomstig.

De geheimzinnige flesch.

Een wonderlijke vondst deed een Fransche soldaat te Mont Louis in het departement der Oost Pyreneeën. Op een wandeling langs de vestingwerken der stad zag hij eensklaps den hals van een flesch boven den grond uitsteken. Hij groef de flesch op. Daarin werd een document gevonden, dat de zegels van het tweede keizerrijk en den datum 4 Sept. 1870, den dag, waarop de derde republiek werd gesticht, droeg. Dienzelfden dag vluchtte keizerin Eugenie ook uit Parijs. Het stuk bevatte een inventaris van de juweelen der keizerin, opgesteld door Manuel Perez te Madrid en op den naam van de gravin van Montijo, den meisjesnaam de keizerin. Juweelen ter waarde van ruim 5 millioen francs werden daarin opgesomd, o.a. een paarlen- en diamanten halssnoer ter waarde van 1,800,000 fr., een geschenk van den keizer van Rusland, twee paarlen armbanden ter waarde van 520,000 fr., geschenken van koningin Victoria van Engeland, een sieraad ter waarde f 640,000 fr., geschenk van den sjah van Perzië en eindelijk ook Fransche bankbiljetten ter waarde van 2 millioen francs. Het geheim van de flesch is nog grooter geworden, toen bij verder zoeken en graven een geraamte voor den dag is gekomen, dat ongeveer 40 jaar oud is.

Oostenrijk-Hongarije.

Een snoek die meeviel.

Uit de Hongaarsche stad Fünfkirchen wordt bericht, dat aldaar op de vischmarkt een snoek van 14 pond is verkocht, die bij opening in zijn maag bleek te hebben een reeds half verteerde beurs, waarin zich 6 goudstukken van 20, 3 goudstukken van 10 kronen, voorts 11 kronen in zilver en 14 nikkelstukken van 20 en 10 heller bevonden. De visch was voor kr. 24.80 verkocht, en de kooper, eigenaar van een volkskeuken, was de gelukkige vinder van de beurs, die het vraatzuchtige dier in den Donau moet hebben opgeslokt. N. R. Ct.

Amerika.

Gevangenis-oproer.

Verschrikkelijke tooneelen hebben zich afgespeeld tijdens de overstroomingen in Amerika. In een der gevangenissen van Ohio waren zestig dwangarbeiders opgesloten, toen het water de eenzaam-gelegen gevangenis isoleerde. Voedsel en drinkwater was weldra op, en de dwangarbeiders begonnen samen te zweeren tegen de cipiers. Deze hadden zelf geen brood meer en konden de wenschen der gevangenen niet vervullen, toen werd 't tuchthuis een hel.

De hoofdopzichter moest herhaaldelijk van zijn wapens gebruik maken om de razende gevangenen in bedwang te houden, zij trachtten herhaaldelijk hem en zijn gezin te vermoorden. De hoofdopzichter moest troepen te hulp roepen en deze dreven de dwangarbeiders naar hun cellen terug. Eerst Vrijdag, toen het water begon te zakken, kon het noodige voedsel aangevoerd worden, dat door de halfverhongerden gretig verslonden werd.

Tariefherziening.

Aan „Daily Chronicle" wordt uit New-York gemeld, dat mr. Champ Clark, speaker van het huis van afgevaardigden aan een feestmaal dezer dagen verklaarde, dat het congres ongetwijfeld de verlangens der democraten aangaande het tarief vervullen zal.

President Wilson's boodschap, zeide de democratische staatsman, zal zeer kort zijn en een tariefverlaging aankondigen, zonder echter in bijzonderheden te treden.

Een commissie uit het huis zal moeten zorgen voor een uitgewerkt plan, dat belichaamd moet worden in het voorstel Underwood.

Door de lagere invoerrechten zal de schatkist een verlies lijden van 65 millioen dollars, en dit verlies zal gedekt worden door een vermogensbelasting.

President Wilson is er een voorstander van om alle noodzakelijke levensmiddelen vrij te doen invoeren, de macht der trusts zal worden gebroken en alle monopolies zullen verdwijnen.

Overstroomingen.

Terwijl de toestand in het tot dusver geteisterde overstroomingsgebied voortdurend verbetert, wordt de toestand slechter in 't stroomgebied van de Ohio, vooral in het Westen van Virginië en Kentucky, waar het water duizenden personen uit hun huizen verdreef. De handelsdistricten zijn overal overstroomd.

Te Huntington in West-Virginië, zijn 15.000 menschen dakloos; 12 personen ontbreken. De schade wordt op een millioen dollars geschat. In de handelswijk staan alle huizen tot de tweede verdieping onder water.

Covington in Kentucky en de omtrek der stad zijn geheel door water omringd. Cairo in Illinois is geïsoleerd. De toestand in Cincinnati is onveranderd. De schade, in deze stad aangericht, zal waarschijnlijk een 3 millioen dollars bedragen.

Het hooge water zou Maandag Louisville bereiken. De inwoners verlaten de stad reeds.

De Amerikanen te Parijs hebben 24.000 francs bijeengebracht voor de slachtoffers der overstroomingen in Ohio en Indiana. In de andere Europeesche hoofdsteden word onder de Amerikaansche kolonies voor hetzelfde doel geld ingezameld.

Binnenlandsch Nieuws.

Examen Pitmanschool.

Bij het op 26 dezer te Nijmegen gehouden examen vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenographie leeraren, systeem I. Pitman, zijn o.a. geslaagd:

Voor diploma C (vol snelheids certificaat Engelsche Stenographie) Mej. C. J. Daniëls.

Voor diploma Machineschrijven de dames C. J. H. Bresson en M. Lensing, leerlingen der Pitmanschool.

Het Eucharistisch Congres.

Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven, Bisschop van Den Bosch zal zich op het Eucharistisch Congres te Malta doen vertegenwoordigen door zijn secretaris, den Zeer Eerw. heer N. H. J. van Riel.

Ontrouw Postbeambte.

Sedert Zaterdag was de hoofdbesteller J. van het postkantoor te Maastricht verdwenen, zonder adres achter te laten. Dinsdag heeft hij zich ter beschikking gesteld van de politie.

De coalitie.

Het „D. v. N.-Br." bevat het volgende bericht:

„Naar wij vernemen is de overeenkomst tusschen de drie partijen der Rechterzijde thans formeel gesloten.

Men is, na ampel overleg en vriendschappelijke bespreking der gerezen meeningsverschillen tot de meest volledige overeenkomst geraakt, waaronder ook Ede en Ommen zijn begrepen.

De overeenkomst is door de vertegenwoordigers der drie partijen geteekend en behoeft nu nog slechts de bekrachtiging der partij-vergaderingen, welke op 24 April zullen worden gehouden.

Reeds nu mogen wij ons echter reeds verheugen over de moreele zekerheid, dat het voortbestaan der coalitie is gewaarborgd."

Nederlandsche schepen beschoten.

Een telegram uit Odessa aan de „Wezer Zt." meldt het volgende: De bemanning van het hier aangekomen stoomshhip „Euria" deelt mede, dat drie Nederlandsche handelsschepen, die in de nabijheid der Gallipolis-forten door de Dardanellen voeren, hevig door de Bulgaren werden beschoten, daar dezen een vijandelijke troepenlanding vreesden.

De gouden Vijfguldenstukken.

Er loopen geruchten, dat de gouden vijf-gulden stukken niet meer zouden worden aangemunt. Na onderzoek bleek naar het Ctr. dat daarvan althans te Utrecht niets bekend is. Wel is waar worden zij op het oogenblik niet aangemunt, doch dat zulks voor altijd is, staat nog lang niet vast.

Aangehouden.

Door de marechaussee te Helden-Panningen werden aangehouden en naar de gevangenis te Roermond overgebracht de arbeiders J. S., 19 jaar en W. F., 22 jaar, uit Baarlo, verdacht van in den nacht van 22 op 23 Febr. den schaapherder P. Theulen te Baarlo van ongeveer f 162 te hebben beroofd.

Brand in een vuurwerkfabriek.

Men meldt uit Leeuwarden aan de Msb.

Zaterdagmiddag omstreeks 5 uur is brand ontstaan in een gedeelte der kunstvuurwerkfabriek der firma J. N. Schuurmans. De brand liet zich tamelijk ernstig aanzien en veroorzaakte mede door de ontploffingen van verschillende artikelen vrij wat consternatie Een viertal personen, zijnde twee knechts, een rechercheur van politie en een bakker werden gewond. De omliggende huizen bekwamen veel brand- en waterschade. Om ongeveer 5¾ uur was men den brand meester.

St. Raphaël naar Rome.

Evenals reeds meermalen de Fransche en Duitsche Katholieke spoormannen naar Rome gingen, om Z. H. den Paus hunne hulde te bieden, zoo zullen nu ook de wakkere mannen van St. Raphaël onder geleide van hunnen algemeenen geestelijken adviseur, pastoor Mutsaers, op 18 April a.s. naar de stad der Pausen opgaan.

Ruim 100 leden zullen aan den pelgrimstocht deelnemen. Zij zullen èn door Z. H. den Paus èn door Z. Em. kardinaal Van Rossum in audiëntie worden ontvangen. Hgz.

Een goede vondst.

De tuinder de R. op Noort-Hey onder Veur heeft dezer dagen bij het rooien van een ouden boom een goede vondst gedaan. Op een zekere diepte stootte hij op een viertal beelden, die ruggelings twee aan twee aan elkaar vast zaten. Ze waren ongeveer een meter hoog en geheel massief. Ze bleken een groote waarde te bezitten, want dezer dagen verkocht de heer R. ze voor f 2400.

Hij gaat nu nog meer boomen rooien!

Diefstal van f 2000.

De heer G. van Nimwegen, hoofd van de R. K. school in de Isaac Hubertstraat te Rotterdam ontdekte Zondagavond, toen hij met vrouw en kinderen thuiskwam in zijn woning aan den Boezemsingel, dat er tijdens zijn afwezigheid inbrekers in zijn huis geweest waren. Waarschijnlijk hebben zij zich met een valschen sleutel toegang verschaft. In een achterkamer hebben zij een linnenkast geopend, waarin een ijzeren geldkistje geborgen was en uit dit kistje aan bankpapier, gouden tientjes en gouden vijfjes een bedrag van ongeveer f 2000 gestolen. De daders hebben geen spoor achtergelaten en zijn tot dusverre onbekend gebleven. De heer Van Nimwegen is tegen inbraak verzekerd.

N. R. Ct.

Een jeugdige zwerver.

Een 13-jarige Amsterdamsche jongen was, naar de N. A. Ct. meldt, voor ongeveer drie weken het ouderlijk huis ontloopen en nam voor de aardigheid f 2.95 van zijn vader mee. Hij ging naar Arnhem en dacht daar zijn fortuin te kunnen vinden. Na in verschillende baantjes werkzaam te zijn geweest, kon hij ten slotte geen arbeid meer vinden. Hij sliep in portieken van huizen, om des morgens maar weer op stap te gaan en werk te zoeken. Vrijdagnacht werd hij onder een groote stoep aan de Apeldoornsche straat te Arnhem door een agent van politie ontdekt, waarop hij werd meegenomen naar het bureau, alwaar hij verder den nacht kon doorbrengen. Zijn vader had zijn opsporing doen verzoeken in het Algemeen Politieblad, waarom hij Zaterdagmiddag naar zijn geboorteplaats is overgebracht.

Het Kamerlid Duys voor de Rechtbank.

Maandagmiddag stond voor de Arrondissements Rechtbank te Haarlem terecht het Tweede Kamerlid J. E. W. Duys, ter zake van beleediging van den burgemeester van Zaandam, Jhr. Mr. C. A. Elias.

In de dagvaarding werd hem het volgende ten laste gelegd:

dat hij op of omstreeks 26 November 1912 te Zaandam, den burgemeester der gemeente Zaandam. Jhr. Carl Adolf Elias, ter zake van de rechtmatige uitoefening zijner bediening in het openbaar, mondeling opzettelijk heeft beleedigd; immers op een openbare voor ieder toegankelijke vergadering, waarin hij, beklaagde, als spreker optrad en onder meer zou spreken — en ook gesproken heeft — over „de zaak Elias" bij zijn spreken over den burgemeester Elias voornoemd, die krachtens zijn ambt het voorzitterschap van den Raad bekleedt, opzettelijk beleedigende de navolgende woorden heeft gesproken:

„Ik heb herhaaldelijk geconstateerd, dat de burgemeester de gemeenteraadsleden herhaaldelijk beliegt en bedriegt", althans woorden in gelijken zin, strekking en beteekenis.

Voor deze zaak bestond enorme belangstelling. De publieke en de gereserveerde tribune waren geheel bezet.

Als getuige waren gedagvaard: Jhr. mr. C. A. Elias, burgemeester van Zaandam, de inspecteur van politie Van Zwicht, te Zaandam, en de agent van politie, Jelsma, aldaar, en als getuige à décharge de heer Verbeek.

De heer Duys was verschenen en droeg zelf zijn verdediging voor.

Wegens eenvoudige beleediging werd f 100 boete geëischt, subsidiair 5 dagen hechtenis.

Die liep er in.

Twee Duitschers kwamen zich op een der politiebureaux, te Amsterdam beklagen, dat zij afgezet waren door een paar vrouwen.

De zaak werd in den breede onderzocht en nu bleek, dat de vrouwen van de heeren twee bankbiljetten van 20 dollars (f 50) hadden ontvangen, waarvan haar ieder slechts f 20 toekwam.

De vrouwen werden op het bureau gedwongen f 30 van ieder biljet terug te geven.

De Duitsche heeren meenden, dat daarmee de zaak was afgedaan en wilden wel vertrekken.

De inspecteur echter wilde van de beide mannen toch wel eens weten wat zij voor snuiters waren, en vroeg naar hun papieren. Eén van dit tweetal had er geen. Dit achtte hij verdacht; de man werd gefouilleerd en men bevond op hem een partij juweelen.

Hoe hij daaraan kwam? werd hem gevraagd. O, die waren van zijn metgezel en deze, die wel papieren had, bevestigde dit. Doch politieambtenaars zijn in den regel niet heel lichtgeloovig en de inspecteur meende huiszoeking bij den man zonder papieren te kunnen doen. Op zijn kamer kwam daarbij heel wat voor den dag aan kostbaarheden en bank-van-leening-briefjes. Deze werden ingewisseld en zoo kwam de politie

in het bezit van een aardige hoeveelheid diamanten en juweelen.

Men nam er op het politiebureau kiekjes van en fotografeerde ook de beide mannen, en de opnamen werden naar de verschillende hoofdsteden gezonden. Er kwam eerst geenerlei bescheid op, en reeds was besloten de beide Duitschers over de grenzen te zetten; ze waren zelfs reeds te Heerlen, toen opeens Scotland Yard, het Londensche politiebureau, iets van zich liet hooren. Men had daar èn de diamanten herkend als gestolen èn den eenen man als een bekenden internationalen dief. In allerijl werden nu de Duitschers per telegraaf teruggeroepen en de eene wordt nu aan Engeland uitgeleverd, de andere over de Duitsche grenzen gezet.

Nwsbl. v. Ned.

De jaarvergadering van „Nederlanda Katoliko".

De Bossche R. K. Esperantisten Vereeniging, die de opdracht kreeg een programma samen te stellen voor de op Zondag 20 April te 's Hertogenbosch te houden algemeene jaarvergadering van „Nederlanda Katoliko", was van meening, dat het seizoen nog niet ver genoeg is gevorderd om aan deze jaarvergadering het gebruikelijke uitstapje te verbinden. Zij zocht derhalve naar eenige andere attracties, waarbij zij zeer veel medewerking mocht ondervinden, zoodat een aantrekkelijk program kon worden samengesteld.

Na de H. Mis, die 's morgens om 10 uur door Dr. Titus Brandsma uit Oss in de kapel van „Mariënburg" zal worden opgedragen en onder welke kapelaan Moonen uit Uden eene preek in het Esperanto zal houden, wordt om 11 uur in hôtel „Central" geluncht, terwijl om 12 uur de Kathedraal van St. Jan zal worden bezocht onder leiding van den hoofd opzichter der restauratiewerken, den heer L. P. M. Van Valkenburg en de heer P. Kallenbach alsdan welwillend het orgel zal bespelen. In den namiddag, na de jaarvergadering om 2 uur in „Casino", zullen bezoeken worden gebracht aan de Statenzaal, die de mooiste is van ons land, en aan het Stadhuis, waar Der Kinderen's muurschilderingen door den heer Dorus Hermsen en de overige merkwaardigheden door den heer Vincent Cleerdin zullen worden toegelicht. Zoo zullen de vreemdelingen dus eenige der voornaamste bezienswaardigheden van 's Hertogenbosch kunnen bezichtigen.

Ook op het gebied der Esperantisten zelf wilde de Bossche Vereeniging iets aantrekkelijks geven en na veel moeite is zij daarin ook geslaagd. In verschillende plaatsen in het buitenland wist zij mooie cliché's van Esperanro congressen en andere te verkrijgen, terwijl zij zelf er ook nog een aantal heeft laten maken.

Zoekende naar eene geschikte gelegenheid om op klaarlichten dag deze lichtbeelden en eene kinematografische film te kunnen vertoonen, vond zij de directie der Chicago Bioscope terstond bereid, om de zorg voor deze voorstelling op zich te nemen, die, aanvankelijk bepaald in den lateren middag, in verband met de regeling van den dag nader is vastgesteld op 1 uur 's middags.

Uit den aard der zaak zal deze voorstelling, zoo niet enkel, dan toch hoofdzakelijk belangwekkend zijn voor degenen, die de Esperanto beweging hebben gevolgd en de pionnieren ervan althans bij naam en door hun werk kennen.

Zooals gemeld, wordt de dag besloten met een gemeenschappelijken maaltijd in Hôtel „Noord Brabant", welke wordt opgeluisterd door eenige heeren musici en een dameskoortje, terwijl om 8 uur het Stedelijk Orkest eene uitvoering op de Markt geeft.

De spoor- en tramverbindingen met Den Bosch zijn zoodanig, dat de bezoekers der jaarvergadering, uit welke plaats zij ook komen, bijna alles zullen kunnen medemaken.

De Bossche vereeniging verzoekt ons mede te deelen, dat van hen, die aan lunch, diner enz. wenschen deel te nemen, gaarne zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 15 April postwissels ad f 2.50 wordt ingewacht aan het adres van den voorzitter Sro. J. Pastoor, Postbus 5.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 2 April 1913.

— Aan het postkantoor alhier en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand Maart 1913, ingelegd f 23481,81, terugbetaald f 21778.05.

Het laatste door het kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7159.

— Donderdag 3 April zal het 25 jaar geleden zijn, dat de heer Jos. v. Munster meesterknecht in de damastfabriek van den heer Phaf, bij die firma als leerling in dienst trad.

— Gisterenavond was het de laatste les van den cursus in de Liturgie, gegeven door den WelEerw. kapelaan Nuijens.

Hem werd, onder een hartelijke toespraak van den WelEdGeb. Heer Louis van Rijckevorsel, namens de deelnemers een stoffelijk bewijs van erkentelijkheid aangeboden, bestaande in een beeldengroep, voorstellende een nijver gezin. Kapelaan Nuijens, verklaarde de goede bedoeling, bij het aanbieden van het cadeau ten zeerste te appreciëeren, doch had liever geen geschenk ontvangen, immers als er van erkentelijkheid sprake is, dan achtte hij zich zelf op de eerste plaats verplicht de deelnemers aan den cursus te danken voor hun trouw bezoek der lessen en hun voortdurende oplettendheid daarbij. Verder maakte het hem eenigszins huiverig nogmaals bij gelegenheid een cursus te geven. Hij voor zich achtte zijn moeite rijkelijk beloond, als de toehoorders nu beter in staat waren den priester aan het altaar te volgen en daarvoor met meer aandacht te bidden. Ten slotte verklaarde hij a.s. Zondag de H. Mis op te dragen met de intentie Gods zegen te verzoeken over den cursus en voor het tijdelijk en geestelijk welzijn der leden.

— Gisteren had op verzoek van B. en W. de inschrijving plaats voor de openbare verlichting van af 1914 tot tot 1929.

Ingeschreven werd als volgt:

Electrische-Centrale voor 125 lampen à 50 kaarsen, brandende van zonsondergang tot 12 uur 's nachts, per jaar f 1625.

Deze lampen extra brandend des 's morgens van 5.30 uur tot zonsopgang, per jaar 100 gld.

De gasfabriek heeft ingeschreven voor 18 gld. per lamp per jaar aan 60 kaarsen lichtsterkte.

Haaren. De werkzaamheden aan de nieuwe kerk zijn reeds zoo ver gevorderd dat weldra de raamkozijnen zullen geplaatst worden. Zondagmiddag na het Lof was er voor belangstellenden gelegenheid om den bouw te bezichtigen. De Z.Eerw. Heer Pastoor gaf hierbij over een en ander uitleg.

— Zondagmiddag deed onze Fanfare „De Gregorius-vereeniging" hare eerste muzikale wandeling door het dorp.

St. Michiels-Gestel. Dinsdagmorgen had de plechtige inzegening plaats der Benedictinessen-Abdij alhier, (het voormalige Doofstommen Instituut, thans een jaar bewoond door de Fransche Benedictinessen van Jouare.)

De plechtige inzegening werd verricht namens Z. D. H. Mgr. W. v. d. Ven door den vicares-generaal van het bisdom Den Bosch, de HoogEerw. Heer Pompen.

De plechtigheid werd bijgewoond door verschillende hooggeplaatste geestelijke en leeken uit den omtrek.

's Bosch. Dinsdag vierde de heer J. A. Klasens, hoofdcommies ter provinciale griffie van Noord-Brabant, zijn veertigjarig jubilé als ambtenaar.

Op 27 Februari 1873, zoo vermelden de stukken uit die dagen, viel het besluit van Ged. Staten tot zijn benoeming tot buitengewoon beambte bij het gouvernement. De heer Klasens telde toen juist 22 jaar, want op 28 Febr. werd hij te 's Hertogenbosch geboren. Na volbrachte studiën te Ravenstein en Tilburg legde hij het propaedeutisch examen af en werd verbonden aan de Kath. Illustratie, waar hij eenige jaren arbeidde en zich kenmerkte door een goeden stijl en treffende bekwaamheden.

Eenmaal aan de provinciale griffie benoemd, legde hij zich toe op de studie der staatswetenschappen en behaalde de middelbare akte in de staatsinrichting, staathuishoudkunde en statistiek. Maar zijn liefde voor de Pers bleef hij behouden en gaf daarvan getuigenis in verschillende artikelen en bijdragen.

De commissaris der koningin, mr. baron Van Voorst tot Voorst benoemde hem om hem te vergezellen bij het onderzoek naar de administratiën der gemeenten, en overal verwierf hij zich in deze functie de grootste waardeering.

Thans is hij sinds Juli 1904 hoofdcommies bij de afdeeling gemeentecomptabiliteit, onderwijs en sociale wetgeving, en bij de bestuurderen der provincie staat hij in hoog aanzien om zijn vele werkzaamheden en verdiensten. Ook geniet hij de vriendschap en achting van zijn mede-ambtenaren.

Dat dien dag niet ongemerkt voorbij zou gaan, lag voor de hand, waar men hier stond voor dezen gewichtigen mijlpaal op een zoo verdienstvolle ambtelijke loopbaan.

's Morgens werd hij dan ook gecomplimenteerd door Zijne Exc. den Commissaris der Koningin die hem in zijn werkkabinet hartelijke woorden van gelukwensch en waardeering toesprak.

De griffier der Staten, de heer Wagenaar, ging den jubilaris ook zijn beste gelukwenschen aanbieden en ook het korps ambtenaren maakte zijne opwachting bij den heer Klasens op zijn bureau om hem te feliciteeren met zijn jubilé.

De heer Klasens was getroffen door zooveel bewijzen van achting en sympathie.

Tallooze kaartjes, telegrammen en brieven stroomden den heer Klasens toe als evenveel bewijzen van hoogachting, die hij in breeden kring geniet.

Dat ook de verdiensten van den heer Klasens door het hoogste gezag in den lande worden gewaardeerd, bleek uit zijn benoeming tot ridder in de Oranje-Nassau-orde in 1909.

Moge het den heer Klasens gegeven zijn nog tal van jaren in gezondheid en opgewektheid zijn beste krachten te wijden aan zijn veelomvattende taak tot heil onzer provincie, wier welzijn hem zoozeer ter harte gaat. Hgz.

Oss. Men meldt van daar aan de Msb. Zondagmiddag circa 1/2 uur had alhier een droevig ongeluk plaats met doodelijken afloop. Zekere P. Schuurmans, een jongen van ongeveer 17 jaar, de eenigen zoon van A. S., landbouwer in den Horzak alhier, was met een kameraad niet ver van huis het veld ingegaan om, zooals in die buurt meermalen pleegt te geschieden, een stuk wild machtig te worden. Zijn geweer lag, daar hij geen akte had, uit vrees voor veldwachter, langs een slootkant verborgen. Op eens meende hij een kansje wagen, sprong over de sloot, naar den kant waar het geladen geweer lag, greep het bij den loop aan, doch daar het blijkbaar in wat struikgewas bleef haken, sprong de haan over en kreeg de jongen de volle lading vlak in de borst, zoodat hij op slag dood bleef.

Dongen. Tot lid van den gemeenteraad (vac.-C. van den Hoek), is bij enkele candidaatstelling gekozen de heer J. van den Hoek. Ter voorziening in de vacature-Th. Maas zijn een zevental personen candidaat gesteld.

Tilburg, 31 Maart. Tot hoofdcommiesredacteur ter gemeente secretarie van Tilburg is benoemd de heer M. J. H. Denteneer, thans hoofdcommies ter secretarie te Helmond.

Het retraitenhuis te Vught.

De bouw van dit nieuwe retraitehuis begint allengs zijn voltooiïng te naderen en hoewel men er nog geen indruk van kan geven, daar alle zalen, gangen, kamers „overhoop" liggen, met steigerhout, kalkbakken enz. willen we toch in eenige woorden iets zeggen van het nieuwe retraitenhuis, dat de paters Jesuleten in Juni a.s. hopen te kunnen betrekken. Bijna een jaar, op den dag af, 46 weken, heeft men er tot nu toe aan gewerkt.

De hoofdingang van het patershuis staat met het front in het Zuiden. Een breede hooge trap leidt naar de verschillende vertrekken der paters, de spreekkamers, de recreatiezaal en den refter der paters.

Aan de Westzijde bevindt zich de bouw voor de retraitanten bestemd. Een terras en reuzenwarande geeft, gelijkvloers, uitzicht op het plantsoen, dat nu nog kaal is, doch dat binnen eenige dagen reeds met boomen en heesters bedekt zal zijn. De aanleg van het plantsoen voor de retraitanten is reeds gereed. De warande is een groote zaal van meer dan 30 meter lang en 7 breed. De warande doorgaande heeft men aan het einde daarvan aan zijn linkerhand de kapel, in Romaanschen stijl gebouwd. De kapel is niet buitengewoon groot, 24 bij 8 meter, met twee transsepten van 2½ meter. Op het oogenblik staan er nog witte noodvensters in, die weldra vervangen zullen worden door gekleurde. De wanden zullen 2½ meter hoog bedekt worden met kunstzandsteen.

Behalve deze kapel is er nog een huiskapelletje in het patershuis.

Gelijkvloers grenzende aan de waranda, bevinden zich de ruime eet- en recreatiezaal der retraitanten.

Op de eerste en tweede verdieping van den middenbouw en van het hoekgebouw bevinden zich de kamers voor de retraitanten. Het zijn er vriendelijke, frissche vertrekken, die verwarmd zullen worden door calorifères (centrale verwarming) en verlicht door electriciteit. Het geheele gebouw wordt voorzien van electrisch licht en van centrale verwarming, met de leiding waarvan men op het oogenblik druk bezig is. Alleen in de keukens zal gas gebruikt worden.

Liften verbinden de verschillende (vier) verdiepingen met elkaar. Alle vloeren en trappen zijn vervaardigd van gewapend beton en de wanden, die er thans nog grijs uit zien, worden gefrescoliteerd (met waterverf beschilderd.)

Het gebouw is voorzien van een bibliotheekkamer, badkamer, enz.

Het geheele uitgestrekte terrein, behoorende bij het retraitenhuis, is omgeven door een breede gracht.

Als weldra alles in het rond in het groen zal staan, zal het nieuwe retraitehuis daar zeker schilderachtig gelegen zijn.

Slechts een afstand van vijf minuten scheidt het retraitehuis van de spoorhalte Vught, en een kwartier ongeveer van het station Vught.

Reeds dezen zomer zal het heilzame werk der retraiten in het nieuwe gebouw der eerw. paters Jesulten kunnen aanvangen. Hgz.

Markten.

Maandag 7 April.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varkens.
Tilburg: paarden en vee.
Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 8 April.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Grave: jaarmarkt.
Gilze: jaarmarkt.
Dinteloord: beesten.
Wichen: jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

Woensdag 9 April.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Etten: vee.
Made: paarden, beesten en varkens.
Roosendaal: beesten.

Donderdag 10 April.

Waalwijk: jaarmarkt.

Vrijdag 11 April.

Werkendam: vee.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 31 Maart. Aangevoerd 146 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.55 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.55.

Boterprijzen.

Op 1 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.44 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

MAASTRICHT, 1 April. Botermijn. Aanvoer 40925 K.G. Hoogste prijs 1.44, middelste f 1.38, laagste f 1.34 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

1 April 1913. Kippeneieren f 3.50—4.50. Middenprijs 4.04 per 100. Eendeneieren f 3.95—f 4.50. Ganzeneieren f 7.50 tot f 12.—. Handelaarseieren f 3.75 — 3.85. Aanvoer 54271.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 23—29 Maart.

Geboren: Cornelius M. z. van W. Overmeijer en C. H. Krielaars, Bossche weg. — Antonius A. J., z. van A. Habraken en A. van den Brand, Munsel. — Johanna C. G. M., d. van A. van Vlerken en P. H. Horsten, Markt. — Petrus J., zoon van G. J. Vogels en M. L. Konings, Kleinderliempde.

Ondertrouwd: Jacobus L. J. J. Trum, 25 j. Woensel en Anna M. van den Bosch, 20 j. Nieuwe Kerkstraat. — Albertus P. Peijnenburg, 23 j. Breukelen en Lamberdina Stams, 22 j. Stationsstraat. — Petrus Schellekens, 23 j. Lennisheuvel en Martina van Roij, 20 j. Kleinderliempde. — Petrus H. Hoedemaker, 24 j. Nijmegen en Maria J. van den Broek, 23 j. Kerkstraat. — Antonius J. Brusselaars, 29 j. Molenpad en J. M. Hazenberg, 23 j. Bossche weg. — Theodorus van der Leest, 24 j. St. Mich.-Gestel en Theodora J. Rosenboom, 20 j. Breukelen. — Johannes H. van Hal, 25 j. Liempde en Johanna van de Langenberg, 20 j. Onrooi. — Johannes M. Hensen, 28 j. Nieuwstraat en Cornelia van der Horst, 20 j. Breukelen. — Jacobus Hoedemakers, 31 j. Nieuwstraat en Johanna M. van de Langenberg, 20 j. Nieuwstraat.

Overleden: Adriana van Osch, 1 j. Gemonde. — Gerardina A. van Mulbregt, wed. van F. A. Toirkens, 50 j. Markt. — Adrianus v. d. Bersselaar, echtg. van Th. Welvaarts, 61 j. Nieuwstraat. — Petrus J. Kerkhofs, 3 m. Breukelen. — Leonardus Leermakers, 60 j. Munsel. — Wilhelmina J. van der Schoot, 15 d. Nieuwstraat. D. en A.

Gemeente Haaren.

Over de maand Maart.

Lourens, z. van C. van Antwerpen en M. Bergman. — Maria, d. van A. van den Nieuwelaar en F. Verstijnen. — Hendrikus, z. van J. Persoons en Th. Willems. — Anna E., d. van J. J. van Laarhoven en H. Sterken. — Johannes A., z. van M. Vissers en A. van den Boer.

Ondertrouwd: F. J. Vugs, 28 j. en P. M. Stokkermans, 27 j. — J. J. J. de Loos, 26 j. en J. M. Stokkermans, 28 j. — C. Reijnen, wedn. van C. van Nooij 50 j. en J. Nouwens, 31 j.

Overleden: Petrus W. H. v. Roesel, 32 jaar.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

VRAAG: *Wat kan de oorzaak zijn, dat mijn kippen veel windeieren leggen. Er is genoeg kalkstof in de loop aanwezig.*

M. v. d. V. B.

ANTWOORD: Het leggen van windeieren kan een gevolg zijn van het gemis aan schaalvormende stoffen (koolzure kalk) doch de oorzaak is meestal *te groote vetheid* der hen. Wie zijn dieren in eene beperkte ruimte opgesloten houdt, moet vooral spaarzaam zijn met *mais* voeren.

Geef dan liever gerst en nu en dan wat haver of rijst. De oorzaak kan ook zijn eene chronische ontsteking van den eileider of van de baarmoeder. In 't laatste geval is het maar het best, de hen te slachten.

Sommigen beweren dat het vaak treden door den haan, die eene voorliefde voor één of meer hennen kan hebben, de geslachtsdeelen zoo zeer prikkelt, dat de eieren ontijdig den eileider verlaten.

Doch meestal is *overvetheid* de oorzaak.

Gemonde. Jos. Boshouwers.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten lichtophebben 's-avonds om 7.3 uur tot 's-morgens 5 uur 5 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 7.33 tot 's-morgens 4 uur 35 min.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

dat op **Maandag, den 31 Maart 1913,** des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 17 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Vaststelling der Kiezerslijst.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat heden door hen werden vastgesteld de Kiezerslijst, alsmede de alphabetische lijsten, bevattende de namen en voornamen van hen, die van de kiezerslijst zijn afgevoerd en daarop zijn gebracht.

De kiezerslijst met de alphabetische lijsten liggen van den 23 Maart tot en met den 21 April op de secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage, en worden tegen betaling der kosten in afschrift of afdruk verkrijgbaar gesteld.

Tot en met den 15 April is een ieder bevoegd bij het gemeentebestuur verbetering van de door dat bestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, op grond dat hij zelf of een ander, in strijd met de wet, daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

Boxtel, 22 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

NATIONALE MILITIE.

Inschrijvingsregister en Alphabetische naamlijst lichting 1913.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat bovenbedoelde registers van af heden gedurende acht dagen op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing zijn nedergelegd. Tegen deze registers kan binnen den tijd, gedurende welken zij ter lezing liggen, bezwaar worden ingebracht bij onzen Commissaris der Provincie, die daaromtrent ten spoedigste uitspraak doet, met redenen omkleed.

Boxtel, 27 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN.

Verloren

in Lennisheuvel:

Een gouden Dasspeld,

voorstellende een houtsnip.

Tegen belooning terug te bezorgen bij JHR. HUB. VAN RIJCKEVORSEL VAN KESSEL, *Burgakker*.

Bakkersknecht.

De „R. K. Coöperatieve Bakkerij" te Heerlen (Limburg)

vraagt

om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden

een flinken Bakker.

Aanvangsloon 12 gulden per week.

Door bijzondere omstandigheden

TE KOOP

zoolang de voorraad strekt:

Zware zwarte Bessenstruiken

van bijzonder groot soort.

Per stuk 0.15 cent.
„ 25 stuks 0.14 cent per stuk.
„ 50 „ 0.13 „ „ „
„ 100 „ 0.11 „ „ „

Boomkweekerij „Den Eikenhorst".

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Mej. de Wed. L. Schuiten—de Vries, (volgens portret).

ASTHMALIJDERS

Wij laten thans eene verklaring volgen, welke U zal bewijzen, dat de genezingen door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard zijn, doch dat de Abdijsiroop de Asthma blijvend geneest.

Allen, welke lijden aan Asthma, Influenza, Pleuris, Bronchitis, Kinkhoest, Borst- of Longaandoeningen, zullen door de Abdijsiroop **blijvend** genezen worden.

Mej. de Wed. Lena Schuiten—De Vries, Wagenlootdwarsstraat 41 *te Enschede, verklaarde ons:*

26 Februari 1907. „Ik leed aan eene asthma, die zoo hevig was dat ik bijna niet meer kon ademhalen. Ik was lusteloos, at en sliep slecht en had hevige benauwdheden. Dan gutste mij het zweet van het voorhoofd en mijn borst bijgde. Niets wilde mij helpen, totdat ik de Abdijsiroop aanwendde. Reeds de eerste flesch maakte de slijm los en gaandeweg ging mijn toestand vooruit. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop voortgezet en heeft deze mij geheel en al genezen".

5 jaar later. 13 *Februari* 1912 *verklaarde Mej. Schuiten:* „Tot mijn groot genoegen kan ik U verklaren dat mijne genezing door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard, doch van duurzamen aard geweest is en kan ik dit middel aan een iederen asthmalijder als een geneesmiddel dat blijvend geneest aanbevelen".

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

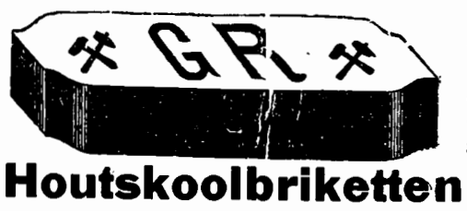

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

ADVERTEERT IN „CENTRAAL BRABANT"

No. 28 ZATERDAG 5 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De Balkanoorlog.

De Skoetarie-kwestie.

De Balkanstaten vinden in de Russische politiek, die in alle deelen schijnt gesteund te worden door de Fransche, een machtige beschermster. Oostenrijk-Hongarije, dat niets onbeproefd laat om de nadeelen die uit de overwinningen van de Balkanstaten voor dat land voortvloeien, te beperken, lijdt nederlaag op nederlaag.

Het Oostenrijksche wapengekletter heeft 't telkens tegen de Russische en Fransche politiek moeten afleggen.

Ook de jongste vlootbetooging aan de Montenegrijnsche kust zal allerwaarschijnlijkst een fiasco voor de Donaumonarchie worden.

Wanneer Skoetari niet onneembaar blijkt, zullen de Montenegrijnen en Serviërs er binnendringen, niet tegenstaande al die oorlogschepen aan de kust.

Als de kwestie niet zoo diep ernstig was en zulke verstrekkende gevolgen zou kunnen hebben, zou het wellicht aanleiding kunnen geven tot een spottende „charge", zooals er nu een wedstrijd schijnt uitgebroken tusschen Montenegrijnen, Serviërs, en, mag men zekere berichten gelooven, ook Grieken, om Skoetari te overmeesteren en „Europa" om het te behouden.

De verbondenen, waarbij, zooals wij zeiden, waarschijnlijk ook Griekenland zich heeft aangesloten,—de correspondent van de „Times" meldt tenminste, dat 36 Grieksche transportschepen, geëscorteerd door 6 Grieksche oorlogsschepen, te San Giovanni di Medua zijn aangekomen en troepen aan wal hebben gezet, — doen een hdldhaftige poging om zich van de zoolang belegerde veste meester te maken. En, volgens de laatste berichten moeten zij daarbij een niet te miskennen succes behaald hebben door eindelijk de Turksche posities op den Tarrabosch te overmeesteren.

Vermeld wordt niet, welke posities dat zijn, zoodat de mogelijkheid niet is buitengesloten, welke ook de correspondent van de „Times" voorziet, dat de Turken naar een hooger gelegen positie of naar een klein Tarrabosch, een lager piek van de bergketen die Skoetari beheerscht, zijn teruggetrokken om vandaar de door de Montenegrijnen veroverde posities onhoudbaar te maken.

Hoe dan ook, zeker is het, dat Montenegro zich niet aan den drang van de mogendheden stoort, terwijl ook Servië, volgens een telegram uit Belgrado, geweigerd zou hebben zich te regelen naar de aanmaningen door den Engelschen gezant in opdracht van zijn regeering gegeven.

Van den anderen kant leggen de mogendheden een haast ongekende activiteit aan den dag om de vlootdemonstratie voor de „kust" van Montenegro, die een goed wandelaar in een middag makkelijk, afloopen kan, te houden.

Een gelukkig verschijnsel is zeker, dat omtrent die demonstratie de noodige eenheid is verkregen. Alle groote mogendheden zullen eraan deelnemen, behalve Rusland en misschien Frankrijk. De deelneming van Frankrijk is nu zeker.

Hoe weinig de twee Montenegrijnsche stadjes aan de kust ook beteekenen, — in Antivari is het eenige Montenegrijnsche een villa van den kroonprins en Dulcigno wordt hoofdzakelijk door Albaneezen bewoond, — moet men toch de beteekenis van een blokkade door de Europeesche schepen niet onderschatten.

Montenegro is goeddeels oeconomisch afhankelijk van Oostenrijk. Zonder toevoer van het buitenland heeft de bevolking geen voedsel. Door een afsluiten van land- en zeegrenzen zou hongersnood dreigen. Servië kan daarbij weinig hulp bieden, daar een aanvoer van levensmiddelen over de bergen, vooral zoolang de passen en wegen met sneeuw bedekt zijn, met groote moeilijkheden gepaard zou gaan. Voor het goede resultaat van de demonstratie in dit opzicht zou echter noodig wezen, dat Durazzo en San Giovanni di Medua, op het oogenblik door Serviërs bezet, geblokkeerd zouden worden, opdat vandaar geen invoer plaats zoude kunnen hebben.

Tevens heeft de demonstratie in ieder geval ook een „symbolische" beteekenis, zooals de „Frkf. Ztg." het noemt, doordat Montenegro getoond wordt, dat de Mogendheden één èn vast besloten zijn.

Wat er echter gebeuren zal, voor het geval Skoetari vallen zou? Het geval wordt wel met eenige bezorgheid door de bladen gesteld, maar aan een antwoord waagt niemand zich. Zal Oostenrijk dan nog verder gaan en troepen landen en met geweld Montenegro dwingen? Of zullen mogendheden dan weer berusten en toegeven?

Met spanning moet men dus den afloop van den spannenden wedstrijd tegemoet zien.

De gematigde Europeesche bladen waarschuwen Oostenrijk 't bij deze demonstratie, die in Frankrijk Rusland en Italië zeer impopulair is, te laten.

Wanneer 't troepen op den Balkan ontscheepte, zou 't daarmee oorzaak kunnen zijn van groot Europeesche verwikkelingen.

* * *

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Het proces tegen de Gebr. Vergouts.

Gaston en Richard Vergouts zijn door het Antwerpsche hof van assisen veroordeeld, de eerste ter dood, de tweede tot levenslangen dwangarbeid.

Na de lange en schitterende pleidooien der verdedigers was een minder streng vonnis verwacht, vooral voor Richard, voor wien trouwens verzachtende omstandigheden waren aangenomen en over wiens aandeel in den moord op den diamanthandelaar Provo de jury een ontkennend advies had uitgesproken.

Instorting te Antwerpen.

De „Patriote" publiceert een telegram uit Antwerpen, meldend dat de muren van het onlangs afgebrande hippodroom instortten, de steenen vielen op een aangrenzend gebouw waar zich 25 jonge meisjes bevonden. Twee er van werden gedood en verschillende ernstig gewond.

De naderende algemeene staking.

Alle burgemeesters van Brussel en omstreken zijn Donderdagmiddag bijeengekomen om over de algemeene staking te beraadslagen. Zij hebben besloten, dat de gemeentewerklieden, die aan de staking zullen deelnemen, beschouwd zullen worden als te zijn ontslagen. Verder besloten zij alle maatregelen te nemen om de openbare orde te verzekeren en de vrijheid van arbeid te beschermen.

Duitschland.

Op getuigen van een politiehond gestraft.

De krijgsraad te Dresden heeft licht moeten ontsteken in een duistere diefstalzaak. In een nacht in het laatst van Februari werden op de slaapzalen van het 101ste regiment grenadiers een aantal portemonnaies gestolen. Eenigen tijd daarna vond men de leege beurzen ergens in de kazerne op een hoop liggen. Nu werd de politiehond Ralf von Räcknitz ontboden. Hij werd bij de portemonnaies gebracht, berook ze en liep toen rechtuit naar het wachtlokaal, waar hij den grenadier Scharfschmidt, die in den nacht van den diefstal om vier uur 's ochtends het keukenpersoneel had moeten wekken, aanblafte.

Scharfschmidt werd in hechtenis genomen en in staat van beschuldiging gesteld. Hij ontkende en men kon ook geen geld bij hem vinden. De rechters lieten nu den politiehond Ralf von Räcknitz dagvaarden en overtuigden zich door proefnemingen van zijn scherpen reuk. Het eind, was dat Scharfschmidt tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld en in de tweede klasse van den soldatenstand terugverplaats werd.

Kortgeleden had een burgelijke rechtbank in Duitschland geweigerd, om iemand alleen op de aanwijzingen van een politiehond te veroordeelen.

Frankrijk.

Een Duitsch luchtschip in Frankrijk geland.

Een Zeppelin-luchtschip met Duitsche officieren aan boord is te Lunnéville geland tengevolge van een gebrek aan den motor.

Het te Lunnéville gelande luchtschip was Donderdagochtend vroeg te Friedrichshafen opgestegen. Het is de Z. 4, behoorende tot de Zeppelins. De commandant is kapitein Glund. De zich aan boord bevindende officieren behooren tot de commissie van proefneming.

De daling bij Lunnéville op Fransch grondgebied van een Zeppelin, waarin Duitsche officieren in uniform, heeft, zooals licht begrijpelijk is, te Parijs een grooten en onaangenamen indruk gemaakt. De avondbladen geven nog slechts weinig bijzonderheden, maar het publiek leest ze met blijkbare kregelheid.

De Liberté deelt mede dat reeds Maandag om 10 uur 's avonds bij La Francheville in de lucht sterke lichten gezien waren en dat men toen op 400 M. hoogte ongeveer, een bestuurbaren ballon had meenen te onderscheiden.

Bij Charlesville is sedert een maand driemaal 's avonds in de lucht een sterk motorgesnor waargenomen.

Uit Parijs wordt aan de Kölnische Zeitung gemeld: Op den te Lunnéville gelanden Duitschen oorlogskruiser is beslag gelegd.

De Duitsche officieren, 14 in getal, zijn onder toezicht gesteld.

Een officier der Parijsche luchtvaartafdeeling is op bevel van het ministerie van oorlog naar Lunnéville vertrokken. Vandaar wordt gemeld, dat het luchtschip door het weigeren van zijn schroeven genoodzaakt was te landen.

De officieren zijn dadelijk verhoord. Zij verklaarden verdwaald te zijn.

Het luchtschip is geland op het exercitieterrein, waar juist een brigade kavallerie een oefening hield.

De Fransche kavalleristen omsingelden de Duitsche luchtvaarders onmiddellijk.

De militaire overheid van Lunnéville was spoedig ter plaatse om zich de noodige opheldering te verschaffen.

Te Parijs heeft de tijding, die door de krantenjongens op de boulevards wordt uitgeschreeuwd, groot opzien gebaard.

De Duitsche officieren zijn gefouilleerd en verhoord door den onderprefect en den divisie-generaal. Daarna zijn ze in een hotel gehuisvest.

Het luchtschip zou 's nachts worden bewaakt door soldaten en — op kosten der Duitsche officieren — door 60 werklieden.

De gelande Zeppelin had 4 Duitsche officieren aan boord. Generaal Lescot ondervroeg hen. Zij verklaarden 's morgens om 6 uur 40 te Friedrichshafen te zijn opgestegen en uit de koers geraakt te zijn door mist.

Het luchtschip wordt door soldaten bewaakt. De motoren zijn gedemonteerd, en men is begonnen het gas uit de ballon te laten ontsnappen. Het luchtschip was verscheidene malen boven het fort Manonvillier gezien. De luchtschippers dachten dat zij in den omtrek van Saarburg (Lotharingen) waren. Hun benzine was op.

Nader wordt gemeld:

De landing van den nieuwsten Zeppelin in Frankrijk heeft, gelijk te verwachten was, geen ernstige gevolgen gehad. Het luchtschip heeft, toen gebleken was dat van spionage geen sprake kon zijn, zijns weegs kunnen gaan en is reeds weer te Metz aangekomen. De Duitsche officieren zijn hoffelijk over de grenzen gebracht. De beteekenis van dezen tocht ligt, naar Theodor Wolff in het Berliner Tageblatt aantoont, in het feit dat een Duitsch luchtschip, van plan naar Baden-Baden te vliegen, op 125 K.M. vandaar moest landen omdat de bemanning heelemaal uit de koers was geraakt en niets wist waar zij zich bevond.

De ironie van het noodlot wil bovendien dat de Norddeutsche Allgemeine Zeitung juist voor een paar dagen een beroep op de Duitsche pers heeft gedaan om het Engelsche voorbeeld te volgen en niets meer over de tochten en verrichtingen der luchtschepen mee te deelen.

De nieuwe Zeppelin Z 4 nu was gewapend met de modernste machinegeweren en bommen, en heeft zich in persoon bij de Fransche militaire overheid aangemeld. Uit de pers behoeft deze over inrichting en bewapening nu niets meer te vernemen.

Het blad trekt uit het gebeurde de conclusie, dat de luchtschepen nog aan allerlei verrassingen en verdolingen blootstaan, en het dus wenschelijk is wederzijdsch wat door de vingers te zien, als van geen boos opzet sprake kan zijn. N. R. Ct.

Scheepsongeluk.

De maritieme prefect van Toulon meldt, dat zeven man van den onderzeeër „Turquosie" door een golfslag in zee geworpen werden. Twee werden

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

21

Het voornaamste was geschied. Tot ineenzakken toe ontroerd, viel Thomas Eerekrans tegen de houten leuning van zijn draaistoel. Doch hij mocht nog niet rusten; hij rukte zich omhoog en trok tweemaal aan het wollen schelkoord, hetwelk naast zijn stoel hing. Het was het teeken voor mijnheer Karker.

In een ommezien bevond de geroepene zich ter plaatse. De kleine, ineengegroeide gestalte, scheen door den last des kommers nog droger en meer gebogen.

„Is het personeel aanwezig, Karker?"

„Om tien uur, mijnheer Eerekrans?" vraagde de boekhouder verbaasd, alsof er nog mogelijkheid bestond, daaraan te kunnen twijfelen.

„Tien uur!" de koopman streek over zijn met koud zweet bedekt voorhoofd. „De tijd gaat snel, zeer snel. Weet ge... hebben zij gevraagd of geen veronderstelling..."

„Het schijnt, dat de koetsier, die u gereden heeft, met de pakhuisknechts gesproken heeft", viel Karker in. „Eene zekere onrust, slechts door eerbied in bedwang gehouden, heerscht onder de jongelieden. Zelfs mijnheer Helling, de disponent, is zeer bangst omtrent de gevolgen voor de leden van een handelshuis, dat zich aan eene overtreding van eene der scherpste keizerlijke wetten heeft schuldig gemaakt".

„Waren zij vroeger er trotsch op, het huis Eerekrans te dienen, dan mogen zij nu de beproeving ondergaan", antwoordde de chef scherp. Hen dreigt geen kogel; hunne vaders zijn niet... Voor al het andere sta ik, ik alleen... Ga nu heen, Karker, en vervul mijne opdracht".

„Mijnheer Eerekrans, nog is het tijd. Als u afwachtte... of beter nog, als u vluchten wilde..."

„De soldaat blijft bij zijn vaandel, Karker, — ik bij mijn huis, zoolang geweld mij niet verwijdert en dan ook nog in den geest. Van het oogenblik, waarop dit geval werkelijkheid wordt, begint de liquidatie Totdat gij terugkeert, wil ik, dat niemand mij store; ik wil, ik moet rusten".

Hij maakte eene beweging met de hand tegen den oude en Karker ging. Doof voor alle vragen, waarmede hij in alle vertrekken werd bestormd, gebogen, kommervol verliet hij het huis; voor de eerste maal sinds lange, lange jaren zijne plaats aan den wormstekigen lessenaar van het tweede kantoor ontrouw; het was hem, als droeg hij zich zelven ten grave. Achter hem had de heer Thomas Eerekrans de deur gesloten. Nu hief hij den blik naar het eerbiedwaardige gelaat omhoog, dat zacht en tegelijk vol waardigheid op hem neerblikte.

„Mijn vader", zeide hij, „mag ik u, den vlekkelooze, in het aangezicht zien? Ik heb gehandeld, zooals de eer van het huis het mij gebood; zij was mijn eerste wet, de stem des harten moest voor haar zwijgen. Te hard, te onrechtvaardig mag ik geweest zijn; nooit echter mengde zich de invloed mijner persoonlijke gevoelens met mijne handelingen. Niet ter wille van winstbejag stemde ik toe, om het bestaan van mijn zoon aan gevaren bloot te stellen; het was de eer van den koopman, die de rechten van het vrije verkeer, die een tyran beperken wil, weet te verdedigen En dat het zoo afliep — hij zelf draagt de meeste schuld; het was de eenige vlek op den levenswandel van uw kleinkind — vergeef, u ziet, ik heb geene verontschuldiging voor hem! Doch gij zult niet op mij vertoornd worden, als ik hem beween. Ik zal daarvoor nog tijd genoeg hebben, als de Fransche justitie zich met één offer tevreden stelt. Den zoon hebben ze mij ontnomen, mogen zij mij nu ook leven en rijkdom ontnemen; iets zullen zij mij laten tot mijn laatsten ademtocht — u. Uw aanblik zal mij kracht en sterkte instorten, als ik bezwijken mocht; u wil ik met mij nemen in de groeve van den laatsten chef van het huis Eerekrans".

Hij schoof een stoel tegen den wand en haalde het portret van zijne plaats. Zorgvuldig maakte hij het beeld uit de lijst los — aldus kon hij het linnen oprollen en bij zich dragen.

Doch eene onverwachte omstandigheid deed hem zijn werk staken. Tusschen het hout en het linnen rustte een papier, — verbaasd haalde de koopman het te voorschijn. „Aan een Eerekrans", luidde het opschrift.

„Uwe hand, mijn vader... en zoo geheimzinnig deze vondst... Als dat de verklaring was van de zorg, welke uw doodstrijd benauwde... gij wildet mij eene mededeeling doen, doch uwe lippen sloten zich te vroeg. Wellicht vind ik hier licht, kan ik wreken, als men u hinderpalen in den weg heeft gelegd... vergoeden, als gij gedwaalt hebt... Doch neen, vergiffenis; niet falen kondet gij met uwen evenswandel, rein als het zonlicht. Eene eer, welke gij zelf minacht, kon niet het eerste gebod van uw huis zijn, het eerste gebod van uw leven, van het onderwijs uwer kinderen".

Hij verbrak het omhulsel hetwelk het document omsloeg, en las...

Harder werd zijn gelaat, meer aschgrauw zijne kleur; nu brak hij in korten, spottenden lach uit, dan weer droogde hij met de hand de gloeiende tranen af, die hem uit de oogen druppelden Nu echter ontvlood een gil zijne benauwde borst — een gil, zoo scherp, zoo snijdend, zoo vreeselijk, dat hij door de deuren aan gene zijde der gang drong en de kantoorbedienden vol ontzetting van hunne krukken deed opspringen. De heeren uit het tweede vertrek met den procuratiehouder Helling aan het hoofd, vlogen naar het kabinet van hun chef — zij klopten, want zij vonden de deur gesloten.

„Mijnheer Eerekrans... om Gods wil, doe open... of zullen wij laten openbreken... Is u een ongeluk overkomen?"

Er verliepen eenige oogenblikken, voordat van binnen antwoord gegeven werd; de stem was evenwel zoo zwak, als die van een klein kind.

„Ik dank u, ik ben wel... alleen eene kleine ongesteldheid. Blijf, ik zal opendoen".

Toch duurde het opnieuw eenige minuten, voor dat de deur van het „allerheiligste", zooals de leerlingen het privaat-kantoor van hun chef gedoopt hadden, ontsloten werd en de kantoorheeren tegenover hun strengen gebieder stonden.

Zij verschrikten — het was, als trad een vreemdeling hen tegemoet. De man was ontegensprekelijk verouderd in den korten tijd tusschen gisteren en heden, — een rimpel was rondom de mondhoeken ontstaan; een diepe, alschuwelijke rimpel; het onwederlegbaar getuigenis van allerdiepste ziellesmart.

„Mijnheer Helling". De stem van den koopman wilde scherp en hard zijn zooals vroeger en toch lag er eene uitdrukking van mildheid in, die er voorheen aan ontbroken had. „Mijnheer Helling".

„Mijnheer Eerekrans".

„Ik..." — de koopman scheen nauwelijks te weten, wat hij sprak; koorts moest hem overvallen hebben, want zijne magere wangen brandden. „Ik..."

Hij haalde zijn zakdoek te voorschijn en droogde zich het voorhoofd af. Als een beschonkene wankelde hij; het personeel schoot ter hulpe toe.

gered door de „Goliath". Vijf verdwenen in de diepte, waaronder een luitenant en een vaandrig ter zee.

De auto-bandieten.

Het Hof van Cassatie heeft, gelijk te verwachten was, het cassatieberoep der autobandieten verworpen. Thans komt nog de quaestie der revisie van het vonnis tegen Dieudonné gewezen. Tevens zullen verscheidene veroordeelden een verzoek om gratie indienen.

Volgens het „Journal" moet dezer dagen in de gevangenis de la Santé een onderzoek zijn ingesteld naar aanleiding van het loopende gerucht, dat de ter dood veroordeelden pogingen in het werk gesteld zouden hebben om zich te zelfmoorden. In hun kleeding, die ze aan gehad hadden bij hun arrestatie, zou men inderdaad een hoeveelheid vergif gevonden hebben, groot genoeg om vijftig personen te doen sterven.

Over het verblijf van de gevangenen in de „Santé" schreef de redacteur van de Msb. do. 2 April nog het volgende:

Traag moeten wel voor de gevangenen vooral voor de ter dood veroordeelden de dagen voorbij kruipen in de „prison de la Santé". Misschien is dit wel hun grootste kwelling. Te weten dat daar de dood nadert, dat hij misschien in weinige dagen of in enkele weken plotseling voor hen zal staan, dat op een morgen de rechters zullen komen in de kille cel, waar de veroordeelde nog te slapen ligt om hem aan te zeggen, dat binnen weinige oogenblikken alles gedaan zal zijn. En dan niet te weten, wanneer die gevreesde en angstige slag vallen zal.

Overigens hebben de veroordeelden weinig in hun gewoonten veranderd. Zij bevinden zich goed bij het speciale „régime" der ter dood veroordeelden, ofschoon dit „régime" wel indruischt tegen hun vegetarische gewoonten. En verder vullen ze den dag met het voeren van lange gesprekken met hun advocaten en met lezen.

Callemin vooral blijft dezelfde. Altijd nog tracht hij zijn omgeving te overbluffen door een vertoon van geleerdheid. Altijd weer blijft hij de groote „fraseur" en hij speelt comedie tot het eind. Hij doet zich voor als de groote onverschillige, die door geen dood verschrikt wordt, wanneer hij verdiept is in zijn wijsgeerige bespiegelingen.

Monier is 't meest bitter gestemd. Hij bespreekt voortdurend de kansen van zijn beroep in cassatie, die, naar hij erkennen moet, zeer gering zijn. Toch klemt hij zich nog vast aan een schijn van hoop en blijft uiterlijk althans, vol moed. Doch hij tracht zich een houding te geven, want al te veel breekt bij hem de bitterheid door, de bitterheid, van in zijn jeugd te moeten sterven door de guillotine.

Dieudonné is de meest opgewondene van allen. Zijn stemming wisselt bijna ieder oogenblik. Dan weer is hij opgewekt en vol moed; een oogenblik later terneergeslagen en ten prooi aan een mateloozen angst.

Soudy is thans de meest fatalistische van het viertal. Hij maakt geen enkele illusie; hij gelooft geen enkel oogenblik aan het slagen van zijn beroep in cassatie. „Wanneer men mij hebben wil zal men haast moeten maken", zegt deze lugubere, door de tering ondermijnde man. En waarlijk, men zal haast moeten maken! Want de tering heeft haar sloopingswerk voortgezet en het einde nadert voor Soudy met snellen tred.

Inmiddels schrijft Soudy zijn „Mémoires" en hij bestudeert Jean-Jacques Rousseau. Over Rousseau heeft hij zelfs verzen geschreven.

Er schijnt zulk een afstand te bestaan tusschen den filosoof van Montmorency, die zijn theorieën neerschreef, buiten in een milden lenteavond en dezen door de tering gesloopten anarchist en misdadiger. Doch, door den nevel der tijden heen zijn zij elkander meer nabij, dan men vermoedt. Zij staan naast elkander.

Engeland.

Vrijaf van Londensche politie-agenten.

De politie-agenten van Londen krijgen nu eindelijk hun vrijen dag in de week. Reeds was sedert eenigen tijd een rusttijd ingevoerd van anderhalven dag in de veertien dagen. Tengevolge van dezen nieuwen maatregel moet het personeel met 1600 man tot 20.000 man worden uitgebreid, d. i. een politie-man meer op de 300 inwoners. De uitgave zullen ten gevolge van dezen maatregel met 150.000 pond sterling 's jaars worden verhoogd. Doch de Londenaars gunnen hun „Bobbies" dezen rustdag gaarne.

Spanje.

De spoorwegmannen.

De spoorwegmannen van Catalonië, hebben zich, tegen alle verwachting in, met een groote meerderheid van stemmen tegen de algemeene staking uitgesproken. De autoriteiten hadden reeds groote troepenmachten naar de bedreigde posten gezonden, maar thans zijn deze maatregelen nutteloos.

Dat de meerderheid van het spoorwegpersoneel zich tegen de staking heeft uitgesproken, is vooral te wijten aan de publieke opinie, die fel tegen de stakers was. Wel wetend dat de staking zou mislukken, hebben de socialistische kamerleden dan ook al het mogelijke gedaan om het uitbreken der staking te beletten. Openlijk beschuldigen zij den leider Ribalta, wiens ontslag de beweging onder de spoorwegmannen weer gaande maakte, dat hij zich misdragen had en de schuld was van de mislukking der vorige staking.

Ribalta zint nu met de andere plaatselijke leiders op wraak en is van plan 'n staking tegen lateren datum te bewerken.

Rusland.

Militaire maatregelen.

Het Russische ministerie van Oorlog heeft een keizerlijk bevel uitgevaardigd betreffende het oproepen van reserve-officieren tot het houden van de zomermanoeuvres. Terwijl gewoonlijk elk jaar de laatste twee lichtingen reserve-officieren aan de zomermanoeuvres deelnemen, strekt het thans gegeven bevel zich uit tot de lichting van 1903 De manoeuvres zouden in Mei beginnen.

Binnenlandsch Nieuws.

R. K. Vakorganisatie.

Verschenen is het derde jaarboek van het bureau voor de R. K. Vakorganisatie, waarin een uitvoerig overzicht der K. K. Vakbeweging in Nederland wordt gegeven. Het jaarboek constateert een vooruitgang der Nederl. R. K. Vakbeweging over 1912 van 23,000 op 31,000 leden. Verder bevat het o.a. een adreslijst van de Hoofdbesturen der Ned. R. K. Vakbonden; de adressen der R. K. vakbladen; de adressen van alle R. K. dag- en weekbladen en bovendien de adressen van alle in Nederland gevestigde R. K. Volksbonden, R. K. Werkliedenvereenigingen en R. K. Gildenbonden. plus hun jaartal van oprichting en hun ledental.

Ook treft men erin aan een drietal grafische voorstellingen van den stand der Ned. R. K. Vakbeweging.

De stichting der R. K. Leergangen.

Men verzoekt ons het volgende te berichten:

Op Zaterdag 29 Maart is voor den Notaris de Akte verleden van de Stichting der *R. K. Leergangen*. De Stichting staat onder het onmiddellijk gezag en de bescherming van Z. D. H. Mgr. W. van de Ven, bisschop van 's Hertogenbosch, die de Akte van oprichting en de Statuten heeft goedgekeurd.

Het Dagelijksch Bestuur bestaat uit de Heeren:

Mr. A. J. M. J. Baron van Wijnbergen, Voorzitter.

Mgr. Arn. F. Diepen.

Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruijs de Beerenbrouck.

Dr. H. W. E. Moller, Secretaris-Penningmeester.

Binnenkort zal door het Bestuur worden verspreid 'n uitvoerig prospektus met uittreksel uit de Statuten, om meer en meer de balangstelling te wekken van alle Katholieken in deze Stichting, zoo belangrijk voor de hoogere ontwikkeling en bevordering van wetenschap en kunst onder de Katholieken van Nederland.

Gelijk bekend is, zijn reeds in verschillende steden leergangen opgericht, en is de oprichting van eenige andere tegen September a.s., in voorbereiding.

Aangeteekende brieven met een lootje.

De hoofdcommissaris van politie in Den Haag maakt bekend, dat wederom verschillende ingezetenen van de residentie een aangeteekenden brief uit Hamburg hebben ontvangen van Carl König, zich noemde door den Staat geconcessionneerd hoofdcollecteur der Hamburgsche Staatsloterij, waarbij hun ongevraagd werd toegezonden behalve een circulaire, ¼ original lot (een z.g. geluksnummer) tot den prijs van 30 gulden een ingevulden postwissel tot dit bedrag en een gefrankeerde enveloppe, om eventueel het lot terug te zenden, indien het niet wordt geaccepteerd.

Te verwachten is, zooals reeds vroeger plaats had, dat zij, die verzuimden het lot terug te zenden of het als scheurpapier vernietigden, binnenkort een brief van König zullen ontvangen, waarin hun wordt medegedeeld, dat zij door niet-retourneering van het lot gerekend worden het te hebben geaccepteerd en zij worden aangemaand zoo spoedig mogelijk de dertig gulden te betalen; anders zullen zij gerechtelijk worden vervolgd.

Opdat onnadenkenden van deze truc niet de dupe zullen worden, meent de hoofdcommissaris van politie goed te doen, den ingezetenen te waarschuwen zich niet door dergelijke dreigbrieven te laten verontrusten; hij raadt aan, deze ter zijde te leggen, zonder er eenig gevolg aan te geven.

Meer dan een ton.

De voortvluchtige, nu ontslagen collecteur der Staatsloterij te 's-Gravenhage, moet, naar de „Avp." meldt, aan schulden voor f 105.000 hebben achtergelaten. Er zit o. a. iemand voor een borgstelling van een halve ton in. Oorzaak van de krach is een mislukte speculatie. Verzekerd werd dat hij ook is geweest een slachtoffer van woekeraars e. d. Feit is dat er verscheidene geldschieters op de lijst der crediteuren staan.

Op tijd geknipt.

De graan-exporteur-commissionair-editeursfirma P. en Co., aan de Leuvehaven te Rotterdam had haar 16 jarige kantoorbediende, zekeren P. V., uitgestuurd om een bedrag van f 1164 te innen. De knaap was met het gelinde bedrag echter niet meer op het kantoor teruggekeerd. De politie werd hiervan in kennis gesteld; het gelukte haar den jongen Woensdag in de Katendrechtsche straat in een café aan te houden, waar hij eenige verteringen maakte. Bijna in het geheele bedrag was nog in zijn bezit bij zijn arrestatie.

2500 gulden gerold.

Van den kantoorlooper G. S., in dienst bij de firma A. Hoboken & Co. aan de Wijnhaven te Rotterdam is in de gang van het kantoor der Disconto-Mij., gevestigd aan de Wijnstaat, een portefeuille gerold, inhoudende een bedrag van f 2500. Op het uur, waarop S., die al op jaren is, het geld had geïnd, was er in den gang door de drukte een gedrang ontstaan. In dat oogenblik vermoedt men, dat de zakkeroller zijn slag heeft geslagen. Msb.

Nog een zakkenroller.

Op het Beursplein te Rotterdam is van een fabrikant uit Delft een zwartlederen portefeuille gerold, inhoudende een bedrag van f 1000.

Vrouw verbrand.

Donderdagochtend omstreeks half 8 werd er brand ontdekt in een bovenwoning van het Joost v. d. Lindenhofje aan de v. d. Werffstraat te Leiden, bewoond door de 79-jarige aalleenwonende juffrouw Duijvenhoven.

Nadat de brandweer zich toegang verschaft had door het intrappen van een deurpaneel, vond men daarvoor liggende het lijk van de bewoonster, reeds gedeeltelijk verbrand.

Men vermoedt dat de ongelukkige bij haar poging om de brandende woning te verlaten, door rook bedwelmd is neergevallen en zoo omgekomen. De woning brandde uit.

Diefstal.

Men meldt uit Leiden aan de Tel.

Door den penningmeester van de Leidsche Indologenvereeniging, den heer Hamer, werd bij de politie aangifte gedaan, dat uit zijn bureau een bedrag van ongeveer f 500 is ontvreemd, toebehoorende aan de kas der vereeniging.

Hij meent, dat het geld bij gedeelten op verschillende tijdstippen is ontvreemd. De sleutel van het bureau lag meestal in zijn kamer.

De politie doet onderzoek.

Ongelukken.

Een zware, volgeladen wagen van het circus Paul Wilke reed Woensdagavond in de smalle Wijngaardstraat te Goes tegen het hekwerk van een huis en verbrijzelde dit. Men spande daarna de paarden achter den wagen, om het gevaarte terug te trekken. Plotseling rukten de dieren, die nu zonder disselboom moesten trekken, den zwaren circuswagen los. Het gevaarte draaide schuin de straat over en het voorstuk drong tusschen een groepje belangstellenden door in den gevel van een der omstaande huizen. Een jong meisje werd tegen de huizenrij gedrukt, schoof toevallig juist voor een van de ruiten en werd daar doorheen in een kamer geduwd. Een van de Duitsche koetsiers geraakte zoodanig tusschen wagen en huis bekneld, dat hij, na uit zijn benarde positie verlost te zijn, neerviel en zwaar inwendig gekneusd bleek. Hoewel spoedig geroepen doktoren zijn overbrenging naar het ziekenhuis noodzakelijk achtten, wilden zijn makkers hem blijkbaar niet alleen in den vreemden achterlaten en droegen hem naar het station.

De vleermuizen van Het Loo.

Men schrijft uit Apeldoorn aan de Tel.

Bij de verbouwing van het hoofdgebouw aan het Koninklijk Paleis Het Loo moest van den voorgevel de groote houten plaat van den zonnewijzer worden afgenomen. Hierbij kwam men tot de ontdekking, dat zich daarachter eenige honderden vleermuizen bevonden, die er hun winterslaap deden. Opgeschrikt door de zware hamerslagen, verhieven zij zich in het luchtruim, angstig rondfladderend en zoekend naar een nieuwe, veiliger rustplaats. Van den beganen grond af had het interessante schouwspel veel van een zwerm reuzenbijen.

Gedwongen winkelnering in de venen.

Door de directie van den Arbeid is als no. 12 in de reeks harer publicaties een rapport in het licht gegeven omtrent het onderzoek naar de gedwongen winkelnering in de venen, welk onderzoek een voortzetting was van dat, hetwelk in de Noord-Brabantsche schoenindustrie werd ingesteld en dat als uitgaaf no. 6 van wege bovenvermelde directie werd uitgegeven.

Evenals het vorige, werd ook dit onderzoek onder leiding van den directeur-generaal van den Arbeid, den heer A. P. Staalman, ingesteld.

Het rapport, dat een verwerking is der in de Veenstreken bijeenverzamelde gegevens, begint met eenige mededeelingen omtrent het veenbedrijf en geeft vervolgens, provinciesgewijze en voor elke gemeente afzonderlijk, de economische verhoudingen weer in dat bedrijf. Indien de werkgevers winkels houden, is een opgave der prijzen, die aldaar en in de vrije winkels worden besteed, in het rapport opgenomen; tevens wordt een overzicht gegeven van den omvang, die in elke provincie de gedwongen winkelnering in de venen heeft.

Verder blijkt uit dit rapport, dat, al bedraagt het geldelijk nadeel, hetwelk aldus door de arbeiders wordt geleden, een belangrijke som, men het moreele gevaar, dat van dit misbruik het gevolg is, veel grooter moet schatten.

Het feit, dat onontwikkelde arbeidersvrouwen, die vaak lezen nog schrijven kunnen, niet alleen een schier blanco crediet hebben, maar bovendien door patroonsvrouwen aangemoedigd worden, inkomen te doen, met uiteraard tot groote royaliteit aanzetten en aanleiding geven, dat de zuinigheid niet behoorlijk betracht wordt.

De huishoudens der Drentsche veenarbeiders, die in den winkeldwang het sterkst voelen, toonen dan ook de slechte gevolgen van dezen; overdaad en praalzucht naast groote verwaarloozing vieren daar hoogtij. Niettegenstaande de hooge inkomsten daar aanleiding zouden kunnen zijn, dat de arbeiders voor den ouden dag spaarden en langzamerhand een eigen bedrijfje konden verkrijgen, zijn er slechts enkelen, die eenige welvaart deelachtig worden.

De gezinnen, die met moeite kunnen rondkomen, beklagen zich over het te veel, dat zij voor de eerste levensbehoeften moeten betalen en gaan gebukt onder dezen dwang, terwijl het feit, dat de arbeiders zich, zooals op enkele plaatsen het geval is, niets kunnen aanschaffen, dat niet in een bepaalden winkel, met uiterst slechte sorteering, gekocht is, hun een bitter gevoel van afhankelijkheid geeft. De samensteller van het rapport maakt dan ook de opmerking, dat de toestand, dat een geheel gezin gedwongen wordt voor een patroon te werken en jaar in, jaar uit, wordt gevoed, enz. door den werkgever, zonder dat het de beschikking heeft over contant geld (zooals er bij het onderzoek eenige gevonden werden) herinnert aan die der lijfeigenschap in de middeleeuwen. Tel.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 5 April 1913.

— Zondag, 6 April, houdt de Dr. Hoek's Vereeniging haar zesde jaarvergadering.

Zijn de vergaderingen der Dr. Hoek's Vereeniging immer een bezoek overwaard, met deze vergadering is dat nog meer het geval, wijl de HoogEd. Gestrengen Heer Th. Kleij, gep. Majoor O.-I. Leger, een lezing zal houden die tot titel draagt: Herinneringen in verband met verpleging van zieken en gewonden.

2e. Na de pauze: Iets over Vaandel en Vlag.

Wij sporen onze lezers aan als zij eenigzins kunnen, deze vergadering te gaan bijwonen.

— Op de voorloopige vastgestelde kiezerlijst voor het jaar 1913—14 komen 1065 namen voor. Deze zijn alle kiezer voor de Tweede Kamer. Kiezer voor de Provinciale staten zijn er 1064, voor de gemeenteraad 1015.

— Door den onderlingen ontsmettingsdienst voor Boxtel, St. Oedenrode, Schijndel is tot ontsmetter benoemd Jos. Thijssen caféhouder Fellenoord.

— Het bericht in 't nummer van Woensdag over de inschrijving der straatverlichting was ons (in het nadeel der gasfabriek) onjuist opgegeven.

Liempde, 4 April. Verleden Zaterdag bracht zijne Excellentie de heer Commissaris der Koningin, zijn officieel bezoek aan onze gemeente. Per auto kwam hij van St. Oedenrode omstreeks 12 uur hier aan. Door den heer Verdijk werd de gemeente administratie en de boeken met kas van den gemeenteontvanger opgenomen en in orde bevonden. Twee personen meldden zich aan voor audientie bij den heer Commissaris der Koningin, wat om 12.15 verleend werd.

Om twee uur kwam de auto voor en vertrok zijn Excellentie naar het station Boxtel, vanwaar hij verder per spoor naar 's Bosch terugkeerde.

St. Oederode. Voor de verkiezing van een lid voor de gemeenteraad, vacature H. Raupp, zijn candidaat gesteld de heeren P. A. Anderegg, H. v. d. Brand Pzn. en H. v. d. Rijt Thzn.

Den Dungen. Bij den veldwachter Van Run alhier is aangifte gedaan, dat 18 Maart j.l. door een onbekenden bedelaar een gouden damesring ten nadeele van vrouw v. d. Mugheuvel was ontvreemd, waarnaar destijds door vernoemden veldwachter een onderzoek werd ingesteld, doch zonder resultaat.

Op den 1en April ontmoette de veldwachter bedoelden persoon alhier in de gemeente, die werd aangehouden en in verhoor genomen. De veldwachter wist hem een volledige bekentenis met aanwijzing te ontlokken, zette hem achter slot en grendel en zette de zaak door. Toen de verdachte bemerkte, dat de veldwachter op onderzoek uit was, toonde hij in de cel zijne krachten, nam een onderlaag van de zoogenaamde brits, waarmede hij een ijzeren raamdeurtje verbrak en zoodoende in de brandspuit-bergplaats terecht kwam. Die deur wist hij eveneens te openen om langs dien weg te ontvluchten, doch hij had niet gerekend op de corpulentheid van de vrouw van den veldwachter, die zich voor die deur met den politiehond Made posteerde. Zoodra de verdachte eenig gedruisch maakte, liet Made zich hooren en vloog op de deur aan, als deze geopend werd. Voor Made toonde de verdachte respect. Onmiddellijk was de burgemeester aanwezig en de veldwachter Tielemans uit St. Michielsgestel, die met behulp van een burger het individu geboeid naar 's-Bosch achter sterker slot en grendel bracht.

Den daarop volgenden morgen werd verdachte door Van Run ter beschikking der justitie voorgeleid. Bedoeld persoon was zeer brutaal en toonde zich een gevaarlijk sujet.

Pr. 's-H. Crt.

Eindhoven, 1 April. Door de Kamer van Koophandel alhier zijn de navolgende adressen verzonden:

Aan heeren Gedeputeerde Staten van Noordbrabant.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen de Kamer van Koophandel en Fabrieken gemeenschappelijk voor de gemeente Eindhoven, Woensel, Gestel en Stratum, gevestigd te Eindhoven;

dat door de N. V. Maatschappij Peelcentrale aan Uw geacht College is gevraagd ontheffing volgens artikel 40 van het Politiereglement op de wegen in Noordbrabant ten behoeve van de door die maatschappij te maken doorverbinding Eindhoven—Helmond;

dat deze verbinding tot nu toe niet werdt toegestaan;

dat de Kamer van meening is, dat er geen wettelijke gronden tot onthouding van de gevraagde ontheffing aanwezig zijn;

dat eene deputatie van onze Kamer reeds mondeling de belangen der industrie te dezer zake bij Uw college heeft mogen bepleiten, daarbij betoogende, dat door de voortdurende belemmering die de N. V. Maatschappij Peelcentrale bij de voortzetting en uitbreiding van hare werkzaamheden van overheidswege ondervindt, de electriciteitsvoorziening en daardoor de industrie in deze streek waarin het Kamergebied gelegen is, ten zeerste worden geschaad;

Redenen waarom de Kamer thans schriftelijk met aandrang verzoekt de gevraagde ontheffing ten spoedigste te willen verleenen.

En

Aan zijne Excellentie den minister van Waterstaat te 's Gravenhage.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen, de Kamer van Koophandel en Fabrieken, gemeenschappelijk voor de gemeenten Eindhoven, Woensel, Gestel en Stratum;

dat zij heeft kennis genomen van het ontwerp-wet houdende regeling inzake electriciteitsvoorziening;

dat de Naamlooze Vennootschap Maatschappij Peelcentrale sedert geruimen tijd in ons belangrijk industriegebied tot algemeene tevredenheid voor de afnemers in de behoefte aan electrische energie voorziet;

dat eene commissie uit de Provinciale Staten van Noord-Brabant zich uitgesproken heeft in de richting van eene provinciale centralen;

dat hangende de voorbereidende werkzaamheden dier commissie de gezegde Maatschappij steeds belemmering ondervond, en, omdat het nog jaren duren kan — ook bij een vlug voortwerken van de zijde der Provincie — eer de Provincie Centrale voldoende in de behoefte aan electrische energie kan voorzien die belemmering nog zeer lang zal voortduren;

dat die belemmering oorzaak is, dat de industrie groote schade ondervindt en in hare verdere ontwikkeling zeer wordt belemmerd waardoor de algemeene belangen in ons industriecentrum ten zeerste worden benadeeld;

dat de Kamer beslist van oordeel is, dat de electriciteitsvoorziening in ons industriecentrum het spoedigst het meest afdoende en het voordeeligst zal plaats hebben wanneer de N. V. Maatschappij Peelcentrale onbelemmerd hare werkzaamheden voortzetten en haren werkkring in ons industriecentrum uitbreiden kan.

Redenen waarom rekwestrante zich wendt tot Uwe Excellentie met het eerbiedig verzoek het daarheen te willen leiden, dat aan de N. V. Maatschappij Peelcentrale eene concessie worde verleend voor een gebied omvattende het Zuid-Oostelijke gedeelte van Noordbrabant, deel uitmaken van het gebied waarvoor reeds door die Maatschappij aan Uwe Excellentie concessie werd gevraagd.

Aarle-Rixtel. Van de zijaltaren in de R. K. Kerk alhier zijn christenbeelden ontvreemd. De politie steld een streng onderzoek in.

Geertruidenberg. De dienstweigeraar V., uit Breda, in garnizoen alhier, is Donderdag uit de gevangenis te 's Hertogenbosch ontslagen. Hij is tot inkeer gekomen en is nu trotsch op zijn uniform.

Bergen-op-Zoom. In de gisteren gehouden gemeenteraadsvergadering van Bergen-op-Zoom werd besloten, aan de Commissie tot herdenking van Neerland's Onafhankelijkheid een subsidie toe te kennen, groot f 4000.

Waspik. Het R. K. Kerkbestuur is voornemens een ziekenhuis met klooster en een oude mannen- en vrouwenhuis te bouwen. Zijn wij goed ingelicht, dan zal nog dit jaar met den bouw worden begonnen.

Rechtszaken.

Meineed.

De rechtbank deed Donderdagmorgen uitspraak inzake H. van Ostaden, boomrooier te Oirschot, tegen wien Donderdag j.l. de officier van Justitie wegens meineed een gevangenisstraf van een jaar met aftrek van het voorarrest had geëischt.

De rechtbank veroordeelde van O. heden tot 9 maanden gevangenisstraf van het voorarrest.

Boerenjongens-ruzie.

Woensdagmorgen stond voor het gerechtshof van Den Bosch terecht Petrus v. Herpen, 21 jaar, klompenmaker te Schijndel, door de Bossche rechtbank veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf wegens mishandeling van Marinus Rokven.

De beklaagde zegt, dat hij niets heeft gedaan en geen mes in zijn handen heeft gehad.

Getuige Marinus Rokven, landbouwersknecht te Gemonde, vertelt, dat hij op 29 December 's avonds om een uur of negen met zijn broer den beklaagde op den weg tegenkwam. Beklaagde kwam vlak voor hem staan. En toen getuige zei: ik heb je nooit iets miszegd, wat moet je me lastig vallen, antwoordde een ander: Gemondsche jongens moet je niets doen. De beklaagde herhaalde deze woorden ook, doch sloeg tegelijkertijd Rokven met een mes op zijn kop, zoodat hij een bloedende wond kreeg. Getuige liep weg, waarop hij nog achtervolgd door zekeren Arts, die hem een snee op zijn rug toebracht, waardoor z'n jas beschadigd werd. Het was niet donker op de plaats, wijl er licht scheen uit een venster vlak bij. Ook brandde er een straatlantaarn. Er waren van te voren moeilijkheden geweest over een Schijndelsch meisje, dat een beter oogje had op Rokven dan op beklaagde.

De broer van de vorige getuige bevestigt dit verhaal.

Getuige Henri Arts, klompenmaker te Schijndel, zegt, dat hij alleen een greep heeft gedaan naar Rokven, doch hem niet met een mes op den rug heeft geslagen. Of beklaagde geslagen heeft weet hij niet.

De advocaat-generaal vroeg bevestiging van het vonnis met vermindering van de straf tot drie maanden.

De verdediger, mr. v. d. Heijden, betoogde, dat de getuigen à charge, zich wegens de duisternis moeten vergist hebben en meende uit de verklaringen van een paar getuigen à décharge het bewijs te mogen putten, dat beklaagde den slag niet kan hebben toegebracht.

Pleiter concludeerde tot vrijspraak, subsidiair tot opleggen eener lichte geldboete. Hgz.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 1 April 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: Joha. v. D. te Kaatsheuvel, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf; G. v. d. W. te Oploo, alsvoor f 3 boete of 6 dagen hechtenis; G. K. te Almkerk, verduistering, vrij.

Zitting van Donderdag 3 April 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: G. De W. te Woensel, beklaagd van wederspannigheid, veroordeeld tot f 15 subs. 30 dagen h.; B. D. te Eindhoven, diefstal, f 5 subs. 10 d. h.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand Maart.

Geboren: Adrianus Hendrikus, zoon van Antonius Thomassen en Henrica van Elderen. — Franciscus Josephus, zoon van Jan van Haaren en Maria Vervoort. — Andries Adrianus, zoon van Johannes Smulders en Johanna Scheutjens. — Jan Cornelis zoon van Theodorus van Kuringen en Gerardina van den Heuvel. — Henrica Josephina, dochter van Hendrikus van der Velden en Maria van den Biggelaar. — Johanna Cornelia, dochter van Hendrikus v. d. Langenberg en Anna Maria van Oers.

Overleden: Johannes Koppens, echtgenoot van Annemie Vereggen. — Johannes Koppens, echtg. van Henrica van Leent.

Een levenlooze aangifte.

BEKENDMAKINGEN.

Vaststelling der Kiezerslijst.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat heden door hen werden vastgesteld de Kiezerslijst, alsmede de alphabetische lijsten, bevattende de namen en voornamen van hen, die van de kiezerslijst zijn afgevoerd en daarop zijn gebracht.

De kiezerslijst met de alphabetische lijsten liggen van den 23 Maart tot en met den 21 April op de secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage, en worden tegen betaling der kosten in afschrift of afdruk verkrijgbaar gesteld.

Tot en met den 15 April is een ieder bevoegd bij het gemeentebestuur verbetering van de door dat bestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, op grond dat hij zelf of een ander, in strijd met de wet, daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

Boxtel, 22 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Grondbelasting.

De Burgemeester der gemeente Boxtel

maakt bekend:

dat de staat der grondbelasting No. 75 met 11 vervolgen, alsmede staat No. 17, wegens meting en schatting, benevens de bepaling van de termijnen van vrijdom, van af 4 April 1913 gedurende dertig dagen ter inzage van belanghebbenden op de Gemeente-Secretarie zijn nedergelegd, en dat bezwaren binnen dertig dagen na de afkondiging dezer behooren te worden ingebracht bij Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Keuring door de Provinciale Commissie voor de ondersteuning van Rijkswege van de veefokkerij in Noordbrabant.

De BURGEMEESTER van BOXTEL, brengt hiermede ter kennis van belanghebbenden:

1. dat de voornoemde Commissie eene keuring zal houden op Donderdag 17 April 1913, des voormiddags te elf uur te BOXTEL, op het Marktveld, voor het district Boxtel, bestaande uit de Gemeenten Berlicum c. a., Best, Boxtel, Cromvoirt, Den Dungen, Dinther, Esch, Haaren, Heeswijk, Helvoirt, 's Hertogenbosch, Liempde, St. Michielsgestel, St. Oedenrode, Oirschot, Oisterwijk, Schijndel, Veghel en Vught.

2. dat de aangifte van de stieren, waarmede men aan de keuring wenscht te doen deelnemen, moet plaats hebben op het uitvoeringsterrein, één uur voor den aanvang der keuring;

3. dat volgens de voorschriften alleen zulke stieren tot de keuring worden toegelaten, die volgens het provinciaal reglement van 18 Januari 1911 zijn goedgekeurd;

4. dat zijn uitgeloofd de volgende onderhoudsbijdragen:

a. Voor eenjarige stieren:
eene bijdrage van f 110.— en drie van f 90.—;

b. Voor tweejarige of oudere stieren:
eene bijdrage van f 110.— twee van f 90.— en drie van f 80.—;

c. dat, wanneer aan eene veefokvereeniging of stierenhouderij voor haren stier eene onderhoudsbijdrage wordt toegekend, deze onder nadere goedkeuring der Commissie, gehoord hare adviseerende leden, met f 50.— zal kunnen worden verhoogd.

Aanvragen voor mededinging met stieren van deze vereenigingen, worden zoo spoedig mogelijk, uiterlijk vóór 10 April a.s. ingewacht bij den Secretaris-Penningmeester, onder overlegging van Statuten en de naamlijst der leden, met opgave van het getal vrouwelijke fokdieren, dat ieder lid bezit.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester van Boxtel,
A. GIJSEN.

Jacht en Visscherij.

Aanvragen om jacht-, visch- en hengelakten.

De Burgemeester der gemeente Boxtel

maakt bekend:

dat van af heden tot en met den 20sten April a.s. des voormiddags van 9 tot 12 ure ter gemeente-secretarie gelegenheid zal bestaan voor het aanvragen van jacht-, visch- en hengelakten, dienst 1913/1914.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Correspondentie.

Heeren Adverteerders gelieve er om te denken, dat ze intijds de advertentiën in zenden; door te late inzending nopen ze ons dezen keer het hoofdartikel, Brief van den Boxtelschen Landbouwer en eenige berichten te laten liggen.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,48 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 4 April f 1.20 à f 1.30 per K.G.

Op 4 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 4 April Hoogste prijs f 1.43 Laagste f 1.34 Middel f 1.39. Aanvoer 8945 K.G.

MAASTRICHT, 4 April. Botermijn. Aanvoer 47280 K.G. Hoogste prijs 1.45, middelste f 1.42, laagste f 1.36 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 4 April Aanvoer 52173 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.30 tot f 4.—

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten licht ophebben 's-avonds om 7.8 uur tot 's-morgens 4 uur 58 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 7.38 tot 's morgens 4 uur 28 min.

ADVERTENTIËN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 7 April 1913** ten **10 uur v. m.** ten huize van Piet v. d. Braak Pzn. Boxtel op Selisse.

Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Kachel, Bedden, Beddegoed, Glas- en Aardewerk Huisraad en **Keukengerief.**

Een partij **Hooi, Aardappelen** en **Mest.**

DAARNA: 100.000 Eiken- en 20.000 Amerikaansch Eiken Plantsoen (zaailing).

10.000 2-jarig verplant **Beuken Pootsel.**

5.000 2-jarig verplant **Eiken Pootsel.**

Een partij **Conifeeren, Tuja's, Fijnsparren, Rozen, Rhododendrons** en **Bloemhout.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 8 April 1913** ten **10 uur v. m.** voor en ten huize van Hends. v. d. Laar te Boxtel in Onrooi.

3 gevende en dragende **Koeien.**

Hoogkar, Tob en **Stand, Baktrog, Tonnen** en **Kuipen, Karhuif, Kartouwen, Koebeugels** en **Kettingen** en meer **Landbouwgereedschappen.**

Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Ledikant, Kookkachel, Glas- en **Aardewerk** en meer **Huisraad.**

Een partij **Hooi, Haveren-** en **Rogge Stroo, Zaaihaver** en **Rogge, Aardappelen, Mutsaard** en **Brandhout**

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Woensdag 9** en **Donderdag 10 April 1913 telkens van 10 uur v. m. tot 8 uur n. m. in de Bioscoopzaal te Boxtel** aan de **Markt.**

Voor den Heer K. Frankenhuis.

Een groote partij **HEEREN- JONGENS- EN KINDERKLEEDINGSTUKKEN** als: **Heeren- Jongens-** en **Kindercostuums, Paletots, Broeken** en **Vesten, Werkmansgoederen, Manchester-** en **Engelsch leeren Broeken.**

Een groote partij **MANUFACTUREN Dekens, Beddetijken** en **Linnen.**

Een partij **Japon-** en **Blouse-stoffen, Bedden, Karpetten,** enz.

Trouwlustigen!

Denkt er aan dat:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

Uw adres is voor Solide

BEDDEN, DEKENS, MATRASSEN, enz.

Levering onder Garantie.

Vraagt Prijsopgaaf.

VOOR DE SCHOONMAAK.

EEN PRACHTVOLLE SORTEERING in

Karpetten, Kleedjes, Matten, Cocos voor Tapijten en Loopers, Chineesche Matten, afgepast en per El. Vloer-, Tafel- en Schoorsteenzeilen, Viltpapier, VITRAGES voor lange en Ondergordijnen, Pluchette en Laken voor Overgordijnen, Linnen Gordijnen met franje en kant, Lancaster Gordijnen in elke gewenschte kleur.

Alle mogelijke onderdeelen voor het plaatsen van Gordijnen, zooals: Rollen, Latten, Roeden, Trekkers, Touw enz. enz.

Overbekend is dat onze kwaliteiten zijn PRIMA. onze prijzen zoo blllijk mogelijk

Aanbevelend, **WITTEVEEN & DE MOL, BOXTEL.**

Bakkersknecht.

De „R. K. Coöperatieve Bakkerij" te Heerlen (Limburg)

vraagt

om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden

een flinken Bakker.

Aanvangsloon 12 gulden per week.

Verkrijgbaar:

bij Gebr. van Lieshout,
WATERMOLEN,

PUIKE Peru-Guano.

11 ct. per kilo. 50 kilo f 5.00.

Adverteert in Centraal Brabant.

Magazijn „De Zon"

Boxtel - Breukelen.

Groote keuze in:

GESTREEPTE EN GEBLOEMDE

KARPETTEN

in moderne patronen.

Vloerzeilen, Tafelzeilen

Wollen en Cocosloopers

met bijpassende matten.

Chineesche matten

afgepast en per El in diverse prijs.

Vlokken, Kapok en Veeren

BEDDEN.

:- Men vrage zichtzending -:

Aanbevelend, HENRI LUIJCX.

Dr. Hoek's Vereeniging te Boxtel.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering

te houden Zondag 6 April a.s. 's namiddags 7 uur in de zaal van den heer Rumoldus v. d. Ven in de Rechterstraat te Boxtel.

AGENDA:

Verslag werkzaamheden en verantwoording der inkomsten en uitgaven over het afgeloopen jaar en begrooting van het komende jaar.

Ingevolge art. 6 sub. 2 der statuten en art. 7 Huish. Reglement verkiezing van één Bestuurslid. Aftreden volgens rooster Jhr. Hubert van Rijckevorsel van Kessel, die voor deze vacature wederom candidaat is gesteld.

Op deze vergadering zal door den HoogEdelGestrengen Heer TH. KLEIJ, Gep. Majoor O.-I. L. te Boxtel eene lezing worden gehouden met de onderwerpen:

1e. Vóór de Pauze:
„Herinneringen in verband met verpleging van zieken en gewonden".

2e. Nà de Pauze:
„Iets over Vaandel en Vlag."

Deze vergadering is voor iedereen toegankelijk en het Bestuur vertrouwt dat velen haar zullen bijwonen.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

Hedenavond

Opening

van het Café

„Eindhovensch Koffiehuis",

vroeger bewoond door H. v. d. Wiel-Verhoeven.

Beleefd aanbevelend,

A. van Heessel.

DAMES!

Wij berichten U de ontvangst der

Nieuwe Modellen

Worcester Corsets

ook in andere Modellen en Kwaliteiten zijn wij ruim gesorteerd.

Aanbevelend:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

The White Bioscope

Zondag 6 April Reuzenprogramma

Hoe de mensch de reuzen der natuur (de bergen) aantast.
(Het laten springen van een berg).

De zeven dochters van professor Storm
(Onbedaarlijk lachsucces).

DE AANVAL DER INDIANEN
(Dramatisch).

De Ontvoering per Watervliegmachine
Groote komische scène van Max.

De Verworpeling
Groot gekl. sensationeel drama (1000 M.).

DE LOMBARDOS
Gekleurde Acrobaten, Prachtvol.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
1e rang 40, 2e rang 25, 3e rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

De BESTE kwaliteit aan de LAAGSTE prijzen vindt men alléén bij

Henri v.d. Velden & Co
Stationstraat, BOXTEL.

Bovendien ontvangt men de hoogste korting die op kruideniers-waren wordt gegeven.

10 pCt. korting
De grootste besparing.

Voor f 10.- bons ontvangt men f 1.- terug.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.

Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt
VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD
voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :
ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering
Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens
Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:
Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

HUIDUITSLAG

Gij lijders, die geplaagd wordt door de ondragelijke jeukingen en pijnen van huiduitslag, ook voor U brengt de Kloosterbalsem redding. De Kloosterbalsem zal onmiddellijk het jeuken stillen en in weinige dagen afdoende en blijvende genezing bewerken Proheer den Kloosterbalsem eens voor Uwe huiduitslag, Uw eczeem, baard- en dauwworm. De KLOOSTERBALSEM geneest zonder lidteekens na te laten. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej. de Wed. A. Huisman, geb. Mannesen, wonende te Wenum bij Apeldoorn, had uitslag aan de vingers, waardoor als het ware een verettering van de huid plaats had. Werkzaamheden verrichtten kon zij niet meer, terwijl geen enkel middel wilde helpen. He werd steeds erger, waarover zij zich zeer ongerust maakte. Ten slotte wendde zijn den KLOOSTERBALSEM aan, welke haar dadelijk verlichting gaf. Gaandeweg trad de beterschap in en na korten tijd was zij volkomen genezen. De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2,50 Elscht ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, D. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS P. v d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel* D. VAN BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust.
Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

Verschenen

bij de Firma **VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART** te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 28. Zaterdag 5 April 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XII.

22 September.

Vroeg op en de havens langs! Wij bezichtigen het vast steenen dok, waar juist een zeekasteel is droog gelegd, de werklieden die er om staan gelijken dwergjes tegenover zulk een reuzenromp. Het overleg, het verstand laat toch die dwergen reuzen werken scheppen door eendrachtig werken. Zie ze daarnaast een ijzeren plaat van verschillende meters lengte aanbrengen aan den romp van een stoomschip! Als groote ribben buigen zich daar binnen de ijzeren balken in het ijzeren lichaam. Geen geroep of geschreeuw stuk voor stuk ziet men de bouten glocieud maken, 't gaat alles vlug in zijn werk. Ieder grijpt op zijn beurt een glocienden nagel, steekt hem in de nagelopening en keert weer terug. Een tiental andere armen hameren, hameren!

Eenvoudig! Maar als men 't groote schip ziet, begrijpt men, dat daar meer dan gewoon werk, dat daar een gedachte staat in ijzer.

Nog even naar de Kathedraal, een anders-denkende vriend moest die nog even zien, dan de Connebière even langs, wat kleine inkoopen en dan spoedig terug, terwijl wij elkander zeggen wij zien elkaar hier weer terug.

Vandaag vertrekdag, een menigte passagiers zullen hier aan boord komen. „Als het nu maar niet uit is met onze gezelligheid aan boord", zucht menig reiziger, die van Rotterdam reisde! „En 't zal wel saai worden, nu straks zestien Roomsche zusters en vier geestelijken aan boord komen".

„Waarom", vroeg ik de lui, „'t zijn toch menschen als jullie?" De officieren lachten er eens om, 't zal best gaan, hoor! Misschien laat jullie je tot slot nog Roomsch maken?"

Alle passagiers zijn reeds binnen. Alleen de 16 zusters moeten nog komen, de trein schijnt vertraagd. De kapitein, man van takt en manieren, was echter zoo hoffelijk, een officier met rijtuigen naar den trein te zenden, alles zou dan wel terecht komen! Alles was gereed voor het vertrek, de laatste postzakken waren aan boord; daar kwamen de lang verwachte passagiers! In een lange rij, achter elkaar, beklommen de zusters de loopplank..... en ze deden heel gewoon, net als andere menschen. Dat verzoende de passagiers met haar komst. Doch wij zouden nog niet uitvaren; de „mistral" blies met groote kracht in den nauwen haveningang. De kapitein durfde met zulk weer niet uit de haven komen dus maar gewacht tot de wind ging liggen, de lui konden in dien tijd elkander wat opnemen en leeren kennen! Tegen een uur of vier, ofschoon de wind even sterk stond zou men toch beproeven de haven uit te komen. Vooraf werd de boot aan flinke kabels gelegd om te voorkomen, dat bij het draaien een kwade windstoot ons zou doen afdrijven en tegen de kade zou slaan. 't Was een moeilijk werk, doch het gelukte, wij kwamen de engte uit!

Daar glijden ons de havenwerken in kleurige bedrijvigheid voorbij.

Machtig ligt daar rechts de groote Kathedraal met haar enormen middenkoepel, la „Vieux port" met de druk in- en uitvarende kleine scheepjes, „Le Pharo", de verschillende forten. Links van ons „le Chateau d'If", het eiland der verschrikking en van geschiedkundige geweldenarijen.

Doch de schoone oever boeit ons meer, wij houden steeds Marseille in 't oog dat daar als een heerlijk panorama voor ons ligt, hoog daarboven de „Notre Dame", op den 160 meter hoogen berg. 't Gouden Mariabeeld schittert in de zon, ver uitblinkend boven alle gebouwen en kerken.

Boven de stad de heldere blauwe hemel, het rijke zonlicht alles hullend in flitsende kleuren het heerlijk panorama oversprenkelend met licht en tint. Neen, dat is nooit te vergeten!

Het middelpunt van Marseilles trots, de „Notre Dame" voorbijstoomend, zetten de zusters plotseling een Maria-lied in. De aanwezigen, geheel verdiept in 't schitterend gezicht, dat de zee, de schoone stad bood die daar langzaam achter ons verdween voelden ongemerkt iets naar boven komen, een groote ontroering beving allen. Een groot deel weende, nu dat lied over de wateren schoof, klagend, smeekend tot de Sterre der Zee, terwijl men daar achter de stad, het volle leven, zich kort baden zag in 't ondergaand zonlicht, waarna de nevelen van den stervenden dag zich langzaam spreidden.

De heldere witte vuurtoren komen wij voorbij, dan ligt de groote zee voor ons. Achter ons verdwijnt de stad in nevelen, ver weg glinstert nog, hoog in roode lucht, het gouden beeld over land en zee.

De „mistral" giort voort, thans kan hij zijn volle kracht op het schip uitwerken. Het schip slingert sterk. Als eerste slachtoffer der zeeziekte, de moeder-overste; een slecht voorbeeld. Daarna was 't een algemeen ziek zijn, slechts een enkele passagier, waaronder mijn vrouw en ik en slechts twee zusters bleven te been.

De ellende was algemeen en kwam heel plotseling op, 't was een braken en steunen van belang. Een onsmakelijke zure lucht hing beneden door de lokalen, zoodat men niet behoefde te raden wat er gaande was. 't Was er ook juist weer voor, maar..... zeeziekte is nu iets wat er bij behoort, 't is iets dat men moet afleeren! En eenmaal er door krijgt men geen last meer van zijn maag. De avond laat wel iets aan gezelligheid te wenschen over en te zien is er niets, dus is na den veel bewogen dag alles spoedig onder de wol.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

De Les van Boer Wouters.

Boer Wouters was naar een lezing geweest,
Dat was voor het eerst van zijn leven,
Hij wou toch eens weten wat kunstmest hij (wel
Op zijn akkers en grasland moest geven.
Hij hoorde van phosphorzuur, kali en kalk
Dien avond herhaaldelijk spreken,
En nam mee naar huis de gulden les,
Dat geen van die drie mocht ontbreken.
Hij hoorde van Thomasslakkenmeel
Als phosphorzuurstof vertellen,
En dat men met „slak" (dat ook kalk be- (vat)
En kaïniet 't in 't najaar meestal kan stellen.
Dat alles lei Wouters vast in zijn hoofd,
Zóó vast, dat hij 't niet kon vergeten,
Maar dat hem daarbij één ding ontging,
Dat heel hem geweldig gespeten.
De Spreker had ook nog terloops gezegd,
In 't voorjaar „over te mesten" —
Dat was om met stikstof de plant te voor- (zien —:
Met chili — zoo zei hij — was 't beste.
Dat drong echter tot Wouters niet duidelijk (door,
Hij ging het als toegift beschouwen,
En meende op phosphorzuur, kali en kalk
Voldoende te kunnen vertrouwen.
Ook wist hij, dat chili, die hoog was in (prijs,
Kon dienen om planten te „drijven",
Dus dacht hij: „een weinigje geef ik er van,
Maar daarbij moet het ook blijven".
Zoo gaf onze Wouters steeds stikstof te min,
En eerst scheen dat heel niet te hinderen,
Zelfs zag hij in 't eerste en tweede jaar,
Zijn oogsten eer meerd'ren dan minderen.
Maar toen was het: halt! De stikstof ver- (dween,
Al 't mesten scheen niet meer te baten,
Dat komt van den kunstmest, die werkt maar (een poos,
„Ik zou het er nu maar bij laten".
Zoo spraken de buren en ook Wouters zijn (vrouw,
En Wouters wist niet hoe te hand'len,
Totdat op een middag de meester van 't dorp
Langs Wouters z'n akkers kwam wand'len.
Toen kwam men, al pratend, de fout op (spoor:
De stikstof — zei meester — mankeerde,
En Wouters vernam nu opnieuw de les,
Die hij vroeger ten halve maar leerde.
Hij toog thans met nieuwen moed aan het (werk,
En mestte terdeeg naar behoren;
De chilisalpeter deed wond'ren, zoowaar:
De oogst was als nimmer te voren.
Maar dat dit de chili alleen niet deed,
Had Wouters nu heel goed begrepen,
Volledig bemesten, dáár kwam het (op aan,
Die waarheid had hij nu begrepen.
Die waarheid sta hier als een kostlijke les,
Die tuinman en boer moeten weten:
Geef stikstof èn phosphorzuur èn kali èn (kalk!
Ik raad u: wil nooit dit vergeten!

C. B.

Haat en Wraak.

Mohamedaansche historie.

De opvolger van Soliman Selim II, de zoon van de wreede, trotsche Roxelande, evenaarde in geen enkel opzicht zijn vader en tevergeefs poogde hij veroveringen op de Venetianen te maken. De Janitsaren en de naaste bloedverwanten van Selim's opvolgers Achmed I en Murad IV stonden den heerscher in den weg en eerst de uitroeiing van alle oproerige Janitsaren en de toepassing van Mohammed's bloedwet op de naaste bloedverwanten van Murad IV verzekerde den padischah de alleenheerschappij. Achmed I verloor weldra geheel Hongarije aan Oostenrijk.

In 1571 deed Paus Pius V een oproep tot het christelijk Europa om den Islam uit Europa te verdwijnen. Koning Filips II van Spanje, zoon van keizer Karel V en de doge van Venetië rustten een vloot uit, welke in 1571 de Turksche oorlogsvloot bij Lepanto geheel versloeg. Door dezen slag was de opperheerschappij van de Turksche vloot in de Europeesche wateren geheel vernietigd.

Wat de Turk nu in Europa verloor, won hij in Arabië terug en door de verovering van Yemen nestelde de Osmaan zich voor goed in Arabië. De Turk nam weer zoodanig in kracht toe, dat zelfs Elisabeth van Engeland, de sluwste en wreedaardigste koningin, die het Britsche Rijk ooit gehad heeft in 1588 aanknooping zocht met Turkije tegen Spanje.

Na een kleine periode van verval verjoegen de Osmanen in 1604 de Oostenrijkers uit Zevenburgen en Oost-Hongarije en stelden Stephan Boeskaj tot vorst aan.

Het was alsof het Osmanenrijk tot nieuwen bloei zou geraken, zoo'n kracht ontwikkelde de Turken nog onder hun reeds half verwijfden sultan, maar dat alles bleek slechts een flikkering van korten duur te zijn, na al die schittering van een roemstralend verleden.

* * *

In 1648 veroverde de Turk Mesopotamië maar in 1664 werd hij op Europeeschen bodem geslagen bij St. Gotthard, de grootvizier Achmed Koprula moest vluchten voor het Oostenrijksche heir. De Osmaan kon de woede over dezen smaad niet koppen. Hij richtte zijn haat naar den Venetiaan en veroverde op hem het eiland Kreta, dat sinds 1669 een twistappel in het Balkanrijk bleef. Vijf jaar later onderwierp de sultan Ukranië, het land der gevreesde, woeste Kozakken aan zijn bewind, tot de koning van Polen, de held Johan Sobriëski in 1678 dit land weder ontzette.

Een laatste stuiptrekking van de Osmaansche kracht, welke nog steeds sluimerde in 't half vermolmde rijk was de Turksche oorlogsverklaring in 1683 aan Oostenrijk. Met ongekend fanatisme wierpen de Osmandis zich op Oostenrijksch grond/gebied. zij dreven hun durf zoover dat zij onbevreesd in 1683 opnieuw voor Weenen verschenen en deze stad met verwoesting bedreigden. Op tijd snelde de Poolsche koning Sobriëski met zijn Polen te hulp en ontzette de stad. De Turken werden teruggeworpen, smadelijk verslagen en drie jaar later waren de rollen omgedraaid en was het de Oostenrijker die den Turk aanviel, den Osmaan in 1686 te Mohacs een nederlaag toebracht en Ofen (het huidige Budapest) op hem heroverde. Een jaar later staken ook de Venetianen het hoofd op, deden een inval in het Turksche rijk en maakten zich meester van Morea, in Zuid-Griekenland.

En in hun neerdrukkend fanatisme terneergebogen, schikte de Turk zich in het onvermijdelijke en zakte hoe langer hoe meer langs het vlak van den achteruitgang af. Van alle kanten bestoken en bestuurd door sultans die zich niet meer stoorden aan des profeten leer en niet de energie bezaten het uiteenvallende oude rijk in stand te houden, liet de Turk het hoofd zinken en ging in 1699 noodgedwongen tot de teekening van den vrede van Korlovich over. Geweldige aderlatingen moest hier de reeds zoo zwakke Turk ondergaan, zijn gebied in Europa werd beknibbeld en verbrokkeld, tot slechts een klein stuk voor hem meer over bleef. Oostenrijk kreeg Hongarije en Zevenbergen, aan Polen werd Oekranië toegewezen. Rusland ontving Azof en aan Venetië moest Turkije Morea en Dalmatië afstaan.

Aan Turkije bleef dus niets meer over in Europa dan het huidige Balkanschiereiland Morea en eenige schatplichtige Donau rijkjes.

* * *

In 1700 was Turkije aan het begin van zijn verval en in 1721 sprak de bekende Fransche schrijver Montesquieu in zijn Lettres Persones reeds over den zieken man wanneer hij het over Turkije had, en sinds dat tijdstip is Turkije altijd zwak gebleven met nu en dan slechts bij uitzondering een ontwaken tot oude kracht.

Maar de meeste sultans waren niets meer dan carricaturen van heerschers, die hun genot in weelderige overdaad en ontzenuwd harem-vermaak vonden, het waren lafaards, geldvermorschers, verwijfde vorsten, te laf en te lauw om het kromzwaard tot ontzetting van den vijand te doen schitteren.

Isaac da Costa, de lyrische dichter met zuidelijk temperament zingt dan ook in zijn Hagar over het verval van Turkije:

De Janitsaar verdween. Het zwaard van Mohamed
Viel in den Bosporus. Vergeten werd zijn wet.
De sultan aan den disch drinkt Griekschen wijn *) met Franken
Hij baadt zich in 't genot van Fransche zangspelklanken
't Is Westersch, wat de Turk nog tot zich nemen mag
Van leven; en de dag bevestigt aam den dag
Wat Navarino eens met luid kanongedonder
Aan de aard verkondigde: de Halve Maan gaat onder!
Wordt vervolgd.

*) Volgens voorschriften van profeet Mahomed mocht geen waar... volger van Allah bedwelmende dranken of wijn drinken. Na 't verval gaven de sultans in de overtreding van dit verbod zelf het slechte voorbeeld — het bederf kwam dan ook hier van boven.

Van 's Levens Schaduwkant.

Het was nog vroeg, toen vrouw Evers dien morgen haar man uitliet. De eerste schemering lichtte langs den grijsbewolkten hemel en ver voor haar uit lagen de weien en kale bouwlanden in mistige duisternis. Langs den stillen straatweg stonden de bladerlooze boomen in vreemde geheimzinnigheid hun kale takken, onherkenbaar in het mistige morgenduister, als magere armen uitstekend tot dicht bij de huisjes, die hier en daar naar achteren gedrongen stonden in de boomenrij.

Vrouw Evers keek even den weg langs, ter weerszijden van haar huis, wuifde dan nog even naar haar man, die ginds op zijn fiets wegreed en trad, de deur sluitend, weer terug in de leege, laag-gezolderde gelagkamer, waar de stoelen nog ordeloos dooreen stonden en op het kleine, houten buffet, de vuile glazen bijeengepakt stonden naast de spoelbak. Ze kuchtte even. 't Was haar, of de walm er nog hing van den vorigen avond, toen, als iederen Zaterdag, de herberg vol had gezeten. En ze keerde zich plotseling naar een der vensters, als wilde ze die opensmijten. Maar onwillekeurig trok ze het dunne doekje over haar nachtjak samen en huiverde. Al was het ook zacht weer voor den tijd van 't jaar, 't was toch huiverig nog in den vroegen morgen. Aan de deur was ze al wat koud geworden; ze moest oppassen voor tocht. Want als ze ziek werd... Ze haalde even de schouders op en slofte de schemerige gelagkamer door.

Ze had toch drie jaar geleden gemerkt, hoe het ging, als zij van de vloer was. Jan was een beste man, maar voor een café deugde hij niet. Hij was veel te veel langs den weg. Nou ja, dat was ook wel om wat te verdienen, maar van de herberg moesten ze 't toch hebben. En haar dochters... nou, als ze 't daarvan hebben moesten. Die zaten liever met de jonge kerels in de herberg te zwetsen, dan dat ze de handen uitstaken. Ze hadden nou ook al lang beneden moeten zijn, om de boel aan kant te maken. Maar die dachten maar: 't Is Zondag en bleven in bed tot de zon aan den hemel stond. En dat vandaag, nou haar man den heelen dag weg was. Ja, dat kon nou niet anders. 't Trof wel slecht met den Zondag. Dan mocht er wel een manspersoon in huis wezen, want er was zoo gauw ruzie en herrie hier in 't dorp, als de lui wat gedronken hadden. Maar zij was ook niet bang daarvan.

Zij glimlachte, terwijl zij stilstaande, wat opruimde aan het buffet. Dan liet ze plotseling de glazen staan en luisterde. Hoorde ze daar boven haar dochters niet? Ze waren dus toch op.

Haastig schoot ze naar de glazen deur, riep in den nauwen gang: „Komen jullie haast?"

Boven werd het rumoer luidruchtiger.

„Ja, dadelijk", riep een stem terug.

Vrouw Evers bromde wat en keerde naar de gelagkamer terug. Daar scharrelde ze nog even achter het buffet, verdween dan weer door een andere deur.

Toen ze een uur later terugkwam, stonden de ramen wijd open, dat de frissche morgenlucht in zachte deiningen binnenwoei. Het zonlicht, door de kale boomtakken dringende, overglansde de gele vensterranden en spetterde lichtplekken op de kleine tafeltjes, die tegen de vensters geschoven stonden. Buiten was de lucht vol zonneschijn en in de boomen kwinkelden de vogels.

In het midden van de gelagkamer, waar de stoelen netjes rond de tafels gerijd stonden, stond bij de groote kachel op den met zand overstrooiden vloer, Dina, en begoot het spaanderhout en de turf, die ze op een blik had, met petroleum.

„Doe die ramen toch dicht", zei vrouw Evers. „Waar is Klaar?"

„'k Moet toch luchten", meende Dina, het hout en de turf in de kachel leggende.

„Jullie zijn ook zoo laat van morgen", kwam vrouw Evers. „Maar waar is Klaar?"

Dina gooide een brandende lucifer in de kachel, die nu plotseling te ronken begon en een breede vlam naar buiten spuwde.

„Achter", zei ze, het deurtje sluitend. Dan ging ze de ramen dicht doen.

Dien morgen bleef het stil in de herberg. Maar na kerktijd, toen in een hoek bij het raam vrouw Evers en haar dochters koffie zaten te drinken, kwam er wat aanloop. Vrouw Evers groette vriendelijk de gasten, maakte een praatje soms. Maar plotseling betrok haar gezicht en flikkerden haar donkere oogen kwaadaardig. Dina keek onwillekeurig om naar de deur en als ze Havelaar binnen zag stappen, glimlachte ze onwillekeurig.

Havelaar, een jonge man met bol blozend gezicht, waarover een zware snor donkerde, groette luidruchtig.

„'k Geloof waarachtig, dat hij hem nou al om heeft", bromde vrouw Evers. „Die zuiplap".

„Stil toch, moeder", kwam Dina.

„'k Wou, dat die ruziemaker hier maar weg bleef", zei vrouw Evers.

Klaar, die in het buffet stond, had hem een borrel gebracht. Hij kneep haar even in den arm, maar ze schudde zijn hand nijdig af.

„Als hij veel drukte maakt", bromde nu vrouw Evers weer, „gooi ik hem eruit".

„Zou u dat doen?" vroeg Dina glimlachend.

Vrouw Evers richtte zich wat op op haar stoel.

„Ja, waarachtig", zei ze, „ik zelf wel".

Dina keek onwillekeurig naar Havelaar. Ze wist, dat haar moeder durfde.

Maar Havelaar, onbewust van het gevaar dat hem dreigde, glimlachte genoeglijk en dronk nog een borrel en nog een borrel. Toen Klaar hem de derde borrel bracht — er waren geen bezoekers meer in de gelagkamer — greep hij haar beet.

„Laat los", snauwde ze.

Vrouw Evers boog zich wat over de tafel heen. Een aarzelend rood steeg in haar gelaat.

„Dergelijke handtastelijkheden kan je hier wel laten", zei ze dreigend.

Havelaar schrok en, zijn hand terugtrekkend, dronk hij haastig zijn glas leeg. Dan glimlachte hij, bestelde nog een borrel en begon te fluiten.

Toen hij 's middags terugkwam glimlachte hij weer. Maar zijn gang was niet erg vast. En nadat hij nog een paar borrels gedronken had, begon hij met hooge stem te schreeuwen tegen andere bezoekers. Als die niet naar hem luisterden, liep hij naar het biljart, waar twee jonge arbeiders speelden, en hinderde hen voortdurend met zijn onophoudende bewegingen. Klaar kwam er tusschen en vroeg hem een beetje bij het biljart van daan te blijven Maar hij schreeuwde terug, dat hij doen zou, wat hij wou, en dat ze op kon duvelen. Toen kwam juist vrouw Evers binnen.

„Als je het de menschen lastig maakt, verzoek ik je het café uit te gaan", zei ze.

„Je kunt wel meer verzoeken", lachte hij.

„Dan zal 'k er je uit laten zetten", nijdigde vrouw Evers.

„Je doe maar", gaf hij terug.

Vrouw Evers stapte dreigend op hem toe. Maar Klaar trad haastig tusschen in.

„Laat maar, moeder, 'k zal hem wel weg krijgen".

De twee biljartspelers schudden even het hoofd.

„Maak je niet kwaad, vrouw Evers", zei er een.

Havelaar was al met Klaar weggegaan van het biljart, ging nu bij een paar mannen staan schreeuwen, die aan een tafeltje stonden Toen Klaar hem nog een borreltje gebracht had, waarschuwde vrouw Evers: „Je tapt hem niet meer hoor".

Een half uur later ging hij, vloekende en dreigende, omdat hij niets meer kreeg, de deur uit. Maar 's avonds kwam hij weer terug. Hij had nog meer gedronken en zwaaide nu op zijn beenen. Vrouw Evers wilde hem eruit hebben, maar toen hij rustig zitten ging, liet ze hem maar begaan. Al gauw begon hij echter te schreeuwen tegen de andere bezoekers, die de een na den ander weggingen. Telkens wilde vrouw Evers tusschenbeide komen, maar Dina — Klaar was even uitgegaan — hield haar terug. Eindelijk hield ze het niet langer meer uit.

„En nou ga je er uit", schreeuwde ze dreigend op hem toeloopend.

De laatste bezoeker, bang voor de naderende ruzie, sloop de deur uit, toen vrouw Evers, Hazelaar in de kraag greep. Maar deze verzette zich heftig en wist zich los te worstelen, greep dan een stoel ter verdediging. Het werd een vechtpartij, waarin Havelaar ook een der twee lampen van de zoldering sloeg. Vrouw Evers, niet in staat hem de deur uit te krijgen, raakte buiten zichzelf van drift. Toen schoot haar plotseling wat te binnen. Ze rende naar boven en kwam met een geweer terug.

„Eruit", gebood ze dreigend.

Havelaar keek haar grijnslachend aan. Toen schoot ze. En kermend zonk Havelaar op den grond neer.

Suikerbietenteelt op zandgrond

Wij hebben er in onze artikelen meermalen op gewezen, dat onzes inziens vele zandboeren de fout begaan, uitsluitend of bijna uitsluitend weideboeren te willen zijn. Als veehouder meent men genoeg te doen en tevreden te mogen zijn, wanneer men het geheele jaar door kan zorgen voor voldoende gras- en hooivoedering. Dit moge voor den boer het gemakkelijkst zijn, hem het minste werk geven, wij houden ons overtuigd, dat hij zich zelven door deze bedrijfswijze benadeelt en in vele gevallen den strijd om het bestaan verzwaart. Daar zijn er, die bij het gewonnen hooi ook pulp voederen, in stede van zelf wat bieten te verbouwen, dat hun heel wat voordeeliger zou zijn. Anderen hebben niet meer bouwland dan noodig is, om in de behoeften aan stroo voor strooisel en aan aardappels voor veevoeder te voorzien. Dezulken dienden o. i. eerst te overwegen of zij niet eens pogingen zouden doen om een nieuw gewas te verbouwen, dat geschikt is om verkocht te worden en een behoorlijke winst zou kunnen geven.

In de Landbouwkroniek van de Leeuwarder Courant wordt tot dat doel de aandacht gevestigd op de teelt van suikerbieten, welke teelt tegenwoordig op de kleigronden zeker tot de meest loonende behoort. Daar de schrijver hier de aandacht der zandboeren vraagt voor een belangrijke zaak, willen we op de hoofdzaken zijner bespreking het licht doen vallen.

Is een loonende bietencultuur op zandgrond mogelijk? Gaan we, ter beantwoording dezer vraag, de eischen na, welke een goed bietengewas aan den bodem stelt.

1e. De bodem dient zeer rijk te zijn aan plantenvoedsel. Voor een behoorlijken oogst, van 40.000 K.G. bieten en 20.000 K.G. loof per H.A. is gemiddeld noodig 232 K.G. kali, 50 K.G. phosphorzuur 124 K.G. stikstof en 88 K.G. kalk. Een onbemeste zandgrond kan in die behoefte niet voorzien.

Wilde men het benoodigde plantenvoedsel aanbrengen in matig verrotten stalmest, dan zou een zware bemesting gegeven dienen te worden: het noodige phosphorzuur is aanwezig in 39000 K.G., de stikstof in pl.m. 50.000 K.G., de kali in 74.000 K.G. stalmest. De laatste hoeveelheid zou dus verstrekt moeten worden, zou in de behoefte van stikstof, phosphorzuur en kali voorzien zijn, en ook kalk was dan in overvloed aanwezig. Men had dan, zoo men ziet, het bezwaar, dat men te veel gaf van stikstof en phosphorzuur. Door het gebruik van kunstmeststoffen is dat bezwaar te ondervangen, men kan dan elke plantenvoedende stof regelen naar de behoefte.

2e. De struktuur (samenstelling) van den bodem moet zoodanig zijn dat een krachtige luchtverversching plaats heeft, opdat de noodige scheikundige omzettingen in den grond kunnen geschiede en er een geregelde toevoer van zuurstof zij voor de ademhaling der organische stoffen, die in groote massa's door de bieten worden gevormd. Aan dezen eisch kan zoowel de humusarme als de humusrijke zandgrond met zijn kruimelstructuur voldoen; zij geven beide voldoenden waarborg voor luchtverversching.

(Slot volgt). C. B.

Vrijheidslaan 1813-1913.

Nu zich overal in den lande commissies vormen, om onze honderdjarige vrijheid luisterrijk te vieren, en ook op de meeste plaatsen plannen worden gemaakt of reeds zijn gemaakt, om als gedenkteeken een steenen monument op te richten, meestal in den vorm van een steenen naald, zou schrijver dezes ook te dezer plaatse die commissies de idée aan de hand willen doen, om geen steenen monumenten te plaatsen, maar liever een monument van hout en wel van levend hout, in den vorm van een zeer mooie, groote, breede laan, die men dan de Vrijheidslaan zou kunnen noemen en die men dan zou kunnen aanleggen zooveel mogelijk precies, zooals de nooit volprezen Middachter allee. Schooner natuurmonument is er zeker in ons geheele land niet te vinden en wanneer de gemeente den grond kon afstaan, dan zouden de kosten van de boomen allicht die van een steenen monument niet overtreffen.

Een steenen monument heeft 't groote gevaar, dat 't meestal zeer duur is en noodig heeft in den grond een kostbare onderbouw; ten tweede gaat 't al heel licht gelijken op een grafmonument en heeft dus iets sombers over zich en niets opwekkends. In den beginne wordt er over gesproken, doch na eenigen tijd spreekt niemand er meer over. Stel daar nu tegenover de enorme voordeelen, die een mooie, groote laan aanbiedt. Deze wordt na eenige jaren reeds een gezellige koosde wandelplaats voor de bewoners van de aangrenzende gemeente en voor de vele vreemdelingen, die zulk een mooie laan komen zien.

Ze biedt schaduw. Ziet maar eens hoe gaarne en hoeveel de omwonenden wandelen in de Middachter allee, de Loolaan, de Mallebaan, de Spanjaardlaan en zoovele andere en men zal dan opmerken, dat wandelaars altijd nog liever daarheen gaan, dan in een plantsoen met gazons en bloemperken, welke laatste van aanleg en onderhoud nog veel kostbaarder zijn. De Middachter allee, om bij dat schitterende voorbeeld te blijven, is, in ronde cijfers gerekend, twee K.M. lang, twintig meter breed, heeft twee dubbele rijen beuken aan weerszijden, van vier meter breed, zoodat de middenweg 16 meter breed is. De beuken staan op vier meter afstand, dus heeft de laan twee duizend boomen. De beuk kost, geplant, twee gulden, dus de geheele laan vier duizend gulden.

Men zou nu moeten uitgaan van een reeds bestaanden toegangsweg tot stad of dorp, deze door aankoop van naastliggend terrein verbreeden, wat wellicht dikwijls kan door 't dempen van twee slooten, dan nog een rooilijn vaststellen, op bijv. 15 à 20 meter van den weg af, voor de te bouwen huizen en men kan dan later een schitterend geheel verkrijgen. In die laan zal de A.N.W.B. zeker gaarne een wielerpad aanleggen; de sportvereeniging een ruiterpad, voor een tram is ook plaats genoeg nog en men krijgt een prachtig terrein meteen voor optochten, volksfeesten, parade's, door eventueel tijdelijk 't verkeer buiten om te leiden.

De boomen gaan jeder jaar in waarde vooruit, de omliggende terreinen eveneens en 't onderhoud van een laan is zeker heel weinig, zoodat alles en alles samen genomen zeker geen mooier en geen dankbaarder vrijheidsmonument kan worden bedacht dan een aldus naar 't voorbeeld van de Middachter allee aangelegde Vrijheidslaan 1813—1913.

J. v. H

Zijn Uw keelklieren (amandelen) rood of ontstoken, of is Uw keel met witte puntjes bedekt? Past dan op. Gij hebt een keelontsteking en zijt in gevaar de ernstigste borstziekte te krijgen. Het is Uwe plicht onmiddellijk een krachtig werkend geneesmiddel aan te wenden. Dat is de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke Uw keelontsteking spoedig zal genezen en alle ernstige gevolgen zal voorkomen.

De heer R. Pels, oud 25 jaar, wonende te Durgerdam, verklaart ons:

„Ik leed aan hevige keelpijn en had voortdurend last van een drogen kuch. Dikwijls ook moest ik hevig hoesten en had hoofdpijnen en zure oprispingen in de maag. Altijd was ik rillerig en koud, terwijl ik toen dikwijls zweette. Daar ik maar niet beter werd, kocht ik bij L. VISSCHER te Durgerdam een flesch Abdijsiroop en ik kan U verklaren, dat enkele flesschen Abdijsiroop mij in korten tijd geheel al genezen hebben". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is een onfeilbaar geneesmiddel tegen asthma, hoest, influenza, bronchitis pleuris, verkoudheid, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen. Voorkomt de tering.

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elscht ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te Berkel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; Moergestel, Wed. J. VAN VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS-VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor alle voorkomende werkzaamheden.

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel" Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

No. 29 WOENSDAG 9 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde schrijfwijze.)

II.

De eerste wereldtaal, die van veel beoefening gewagen kon, was *Volapük*, in 1879 gepubliceerd door Mgr. Schleyer uit Baden (onlangs overleden).

Het vond zijn eerste aanhangers in Zuid-Duitsland, verbreidde zich van daar uit in weinige jaren over geheel Europa en had ten slotte in alle werelddelen zijn beoefenaars. In het jaar 1888 had het zijn hoogtepunt bereikt: 283 verenigingen, 25 tijdschriften propageerden het in alle landen der aarde. Zo bestonden bv. 2 tijdschriften in China. [1])

Intussen hadden zich grote gebreken in de taal doen gevoelen; er vormde zich een partij, die verbeteringen wilde aanbrengen. Alle pogingen daartoe stuitten echter af op het verzet van de uitvinder, die zijn taal ongerept behouden wilde, zelfs met haar gebreken.

De tegenstanders bleven gezamenlik doorwerken en ontwierpen: *„Idiom neutral"*, dat volgens sommige deskundigen evenveel waardering verdiende als *Esperanto*.

Door de onverzettelikheid van de uitvinder om verbeteringen aan te brengen, ging *Volapük* snel achteruit. Tans bestaan nog slechts een paar steeds kleiner wordende groepen van aanhangers in Duitsland.

't Spreekt van zelf, dat de val van *Volapük* een gevoelige knak toebracht aan de wereldtaal-beweging: op de grote begeestering was een ontgoocheling gevolgd, zodat zelfs de vurigste optimisten pessimisties gestemd werden.

Gebroken werd de beweging evenwel niet; langzamerhand leefde ze weer op en groeide in al haar geledingen: de immer groter wordende behoefte aan een internationale hulptaal was en is nòg haar kracht.

* * *

Het algemeen bekende *„Esperanto"* is het werk van de Poolse oogarts Dr. Zamenhof, geboren in 1859 te Bialystock. De bevolking aldaar bestond uit vier verschillende elementen: Russen Polen, Duitsers en Joden, die ieder hun eigen taal hadden en onderling in vijandschap leefden.

„In deze stad", schreef Dr. Zamenhof, „voelt een ontvankelike natuur meer dan elders het grote onheil van het taalverschil en overtuigt zich bij iedere schrede, dat dit verschil de enige of tenminste de hoofdoorzaak is, welke de menselike familie scheidt en ze in elkaar vijandige delen splitst".

Reeds als gymnasiast bracht hij zijn voornemen ten uitvoer om een internationale hulptaal te ontwerpen. Met enige makkers werkte hij voortdurend aan haar verbetering en publiceerde in 1887 onder de schuilnaam *Dr. Esperanto* zijn *„Lingvo internacia"*.

De eerste jaren vond deze slechts aanhangers in Rusland, later in Zweden en Oostenrijk. In 1894 stelde Zamenhof zijn (toen nog weinige) Russiese en Zweedse vrienden een hervormings-plan voor, dat evenwel verworpen werd.

Grote vorderingen maakte *Esperanto* later door de medewerking van De Beaufront in Frankrijk („de tweede vader van het Esperanto"), Stead in Engeland en Ostwald in Duitsland.

In 1905 had het eerste internationaal Esperantistenkongres plaats te Boulogne-sur-Mer. (Frankrijk). 800 Esperantisten uit 20 verschillende landen namen er aan deel. De officiële taal was Esperanto. Tijdens dit kongres werd het *„Lingva Komitato"* (Taalkomitée) gesticht, waaraan taalkundige kwesties onderworpen zouden worden.

Bij het derde kongres, in 1907 te Cambridge in Engeland gehouden, werd de „Internacia Scienca Asocio" gesticht, die zich met de toepassing van *Esperanto* op wetenschappelik gebied zou bezighouden.

Sindsdien heeft *Esperanto* nog grote vorderingen gemaakt; zó zelfs, dat velen geestdriftig beweren: „Door *Esperanto* is het wereldtaal-vraagstuk opgelost!"

Daarom juist is het zozeer te betreuren, dat in Zamenhofs geniaal werk verschillende gebreken zijn gebleven. Niet alleen zulke, die a. h. w. noodzakelik aan ieder mensewerk blijven kleven, maar ook gebreken van grote betekenis, die een beletsel zijn voor de algemene toepassing der hulptaal.

Vele Esperantisten zagen dat in en drongen aan op verbetering. Sukses hadden ze alleen bij de „Internacia Scienca Asocio", die in woordenboeken wijzigingen aanbracht. Daar nòch het „Lingva Komitato", nòch de in 1908 gestichte Akademie die wijzigingen bekrachtigden, zijn ze niet in het eigenlike Esperanto opgenomen.

Evenals bij *Volapük* zijn dus ook hier twee richtingen, nl. die der *fideluloj* (getrouwen), die zich houden aan 't oorspronkelik werk van Zamenhof en dan die der verbeteraars, waarvan sommigen op eigen gezag werken in de richting van „Ido", dat in een volgend artikel besproken zal worden.

v. d. W.

Wordt vervolgd.

[1]) *Volapük* hield ook rekening met de Chinese taal door het weglaten van de letter *r*, die in het Chinese alfabet niet voorkomt.

Vierde Jaarverslag DER Dr. Hoek's Vereeniging.

Aan de Leden!

Het vierde jaarverslag onzer vereeniging zal thans verschijnen en het is mij aangenaam deze taak evenals vorige jaren te mogen vervullen.

Drie en een half jaar liggen er achter ons van [illegible]ting der Vereeniging, drie en een half jaar werkèn aan 't heil van zieken en gewonden zijn reeds voorbijgegaan en nog altijd zijn we niet waar we wezen moeten, nog kan de vereeniging haar taak niet naar behooren vervullen.

In deze drie en een half jaar is het het Bestuur ten duidelijkste gebleken dat de nood bij vele zieken hoog kan stijgen en dat zeer veel noodig is om zulken nood te lenigen.

Het jaar 1912 heeft van onze vereeniging groote geldelijke offers geëischt. Het kind dat op kosten van de Dr. Hoek's Vereeniging verleden jaar te Amsterdam voor langen tijd onder behandeling is gesteld van een specialist, heeft de vereeniging ruim f 300 gekost; gelukkig werd meer dan de helft van deze som door particulieren betaald, zoodat de groote lasten gedeeltelijk van de vereeniging werden afgewend, en gelukkig dat het getroosten van zoo groote geldelijke offers ten minste eenige gunstige resultaten afwerpt, want zoo al niet genezen, toch mag de geneesheer constateeren, dat eenige verbetering in dezen toestand is gekomen. Verder zijn belangrijke uitgaven gedaan in verband met de melkverschaffing aan zuigelingen.

Hoewel alles zoo zuinig mogelijk aangelegd, hebben de kosten van aanschaffing benoodigheden, inrichting, lokaal etc. de f 200 nog overschreden. Deze twee bijzondere uitgaven zijn dan ook oorzaak dat wij thans einde 1912 een nadeelig saldo te boeken hebben van f 430.41. Na dit cijfer gemeld te hebben, kan ik dan ook niet beter doen dan immer meer de vereeniging bij Boxtels ingezetenen aan te bevelen. Terwijl ik hier reeds met klagen voor aan mijn verslag begin, mag ik niet nalaten een woord van dank te brengen aan hen, die de vereeniging reeds zoo ruimschoots steunden, hen tevens verzoekende hiermede te blijven voortgaan. Zooals U straks zal blijken zijn de inkomsten, inzonderheid de contributies in 1912 gestegen; jammer dat de uitgaven hiermede niet altijd gelijken tred kunnen houden. Het Bestuur mag echter tot haar genoegen constateeren dat de sympathie voor de vereeniging steeds meer veld wint.

We zullen overgaan tot het bespreken van de werkzaamheden over 1912.

HET BESTUUR.

In het jaar 1912 werden aan ons Bestuur een tweetal leden door den dood ontrukt en wel de WelEerw. Zeergeleerde Heer Ds. C. M. van Oosterzee, Predikant der Ned. Herv. Gemeente alhier, en de Zeer.Eerw. Heer A. van den Hummel, Pastoor te Gemonde. Was de laatste een Priester van hoogen ouderdom, die ondanks zijn hooge jaren nog een ijverig voorstander onzer vereeniging was, de eerste was een man nog in de kracht van zijn leven. Deze overledene heeft in de paar jaren van het bestaan der vereeniging blijk gegeven van groote sympathie en waardeering en daar waar de vereeniging van hem steun kon verwachten, deze ook immer verleend.

De Dr. Hoeks Vereeniging verliest in beide overledenen verdienstelijke Bestuursleden.

De vacaturen hierdoor ontstaan werden ingevolge art. 6 huish. reglement in den loop van dit jaar aangevuld. Het volgens rooster aftredende lid J. Leermakers werd op de in Maart 1912 gehouden algemeene vergadering bij enkele candidaatstelling herkozen.

VERGADERINGEN.

Er werden in het jaar 1912 gehouden ééne algemeene vergadering en vijf bestuursvergaderingen, terwijl het Dag. bestuur nog zesmaal bijeenkwam om de belangen der vereeniging te bespreken.

LEDEN en CONTRIBUTIE.

Begon ik mijn vorig jaarverslag met de mededeeling dat 1911 een gelukkig jaar voor de vereeniging was, thans nu de resultaten van de ijver waarmede het bestuur haar arbeid verricht mij bekend zijn, kan ik hier omtrent een en ander mededeelen. De laatste poging om leden- begunstigers te verkrijgen, is naar wensch gelukt. Het bestuur heeft nl. eene lijst laten circuleeren, tevens een dringende oproep doende om lid begunstiger onzer vereeniging te worden. Het huis aan huis aanbieden dezer lijst heeft het ledental doen stijgen van 559 in 1911 tot 1136 in 1912. Het jaar waarover dit verslag loopt, had de vereeniging dus 1136 betalende leden, waarvan 627 met de minimum contributie van 25 cent en 509 met een hoogere contributie, makende totaal aan contributie een bedrag van f 789.40. Men ziet dus het bestuur is altijd werkzaam, immer moeten wij trachten meer ledenbegunstigers te krijgen.

SUBSIDIËN.

De vereeniging ontving evenals vorige jaren van de Gemeente Boxtel eene bijdrage van f 50.— terwijl de Rijkssubsidie dit jaar 195.— bedroeg.

De toelage van het Rijk wordt helaas steeds kleiner en zal wanneer de Regeering de door haar te verleenen subsidie aan de Ned. Centr. Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose te Den Haag niet verhoogt, nog immer meer krimpen. Wat is namelijk het geval; ieder jaar worden in den lande vele Groene Kruis vereenigingen gesticht die alle van de eenmaal vastgestelde som moeten meedeelen, hetgeen natuurlijk ten gevolge heeft dat de parten kleiner worden. We willen echter hopen dat de Regeering spoedig de wenschelijkheid inziet deze subsidie te verhoogen, daar de toekenning der te geven toelagen m. i. thans in strijd is met de instructie van den minister omtrent het verleenen en verkrijgen ervan.

MELKVERSCHAFFING.

Het derde jaarverslag sprak reeds met een enkel woord van de plannen van het Bestuur ten einde aan zuigelingen melk te verschaffen. 't Waren toen nog plannen, thans echter zijn 't daden geworden.

Ongeveer einde Juli waren we zoo ver gevorderd dat met het verstrekken van melk kon worden begonnen. Zooals het met alles gaat, in den beginne wilde het niet best vlotten en ondervond de vereeniging zelfs tegenwerking. Gelukkig zijn we over deze periode heen en gebruiken nu geregeld ± 16 kinderen de door de vereeniging op medisch voorschrift bereide melk. Gezien het getal geboorten per jaar, zouden echter nog veel meer patiëntjes hiervan kunnen gebruik maken.

Dat het aanschaffen van de benoodigde artikelen van de vereeniging veel uitgaven vorderde is door mij reeds met een enkel woord in dit verslag gezegd, en thans nu alles gereed is en verschillende zuigelingen van deze melk gebruiken, treedt meer en meer naar voren de groote kosten hieraan verbonden. Het bestuur stelde vast dat door de gebruikers niets zou worden betaald, dan datgene wat verstrekt wordt n.l. suiker en melk

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

22

„Laat achterwege... ik dank u... Gewichtiger zaken... Oogenblikkelijk naar Scharnrode... Luitenant Déplacet... neen, luitenant Maubourg moet hier komen... Gewichtige boodschap... Als hij vertrokken is, moet men hem nareizen. Ik moet weten, waar hij te vinden is. Nu of later... de eer van het huis vordert het".

„Uw bevel zal vervuld worden, mijnheer Eerekrans", zei Helling op schuchteren toon. „Doch sta ons toe, u naar bed te brengen. De vreeselijke gebeurtenis van dezen nacht, die wij raden, moet u natuurlijk geschokt hebben. Ontzie u... bedenk..."

„Bedenken" — wild stoof de anders zoo koel berekenende man op, — „laat mij niet denken! Een dwaas die denkt! Alles schijnbeelden: Geloof, vertrouwen, eer!

„Niet de eer van het huis Eerekrans en diegene, die aan zijn spits staan", onderbrak de procuratie-houder op kalmeerenden toon. „Doch ga nu mede... en dadelijk zal om een geneesheer gezonden worden".

Om een geneesheer! Maakt die mijn zoon levend? Geneest hij de wonden mijner ziel? Waarvoor heb ik geleefd, waarvoor is hij gestorven?"

„Roep een geneesheer!" riep hij opspringend. „Zend mij de moeder van zijn kind, zijn kind zelf... Ieder recht heeft opgehouden; rechter te zijn op het punt van eer, sinds... Zend mij tegelijk met luitenant Maubourg, Anna Werner uit Scharnrode. En, Helling, en gij allen... zegt het Karker: de firma zal niet likwideeren... maar afzonderlijke boeken van heden af voeren. Ik verscheur Karkers instructie... Ik..."

In het eerste kantoor ontstond groote beweging. Eene barsche stem met Fransch accent, vraagde naar den heer Thomas Eerekrans en op het sidderend gegeven antwoord van den jongsten leerling, schreed, zonder voorzichtigheid optredend, een politie-commissaris, met de driekleurige Fransche sjerp omgord, door twee lagere ambtenaren gevolgd, op het privaat-kantoor toe.

„Mijnheer Thomas Eerekrans", herhaalde hij op den drempel.

Evenals een kaars van goede soort voor het uitgaan nog eenmaal in hellen glans opflikkert, zoo voltrok zich voor de oogen van het verbaasde personeel eene algeheele gedaanteverwisseling in hun chef. Eene vreeselijke, eene overgroote inspanning van alle geestelijke krachten moest er voor noodig zijn, ten einde den commissaris tegemoet te gaan, zooals mijnheer Thomas op dit oogenblik deed.

„Ik ben Thomas Eerekrans en ken het doel van uwe komst. Mijn boekhouder..."

„Is voorloopig in arrest gesteld en ook gij zult oogenblikkelijk volgen= Ik hoop, dat aanwending van geweld niet noodig zal zijn".

„Wees onbezorgd, ik sta te uwer beschikking. Waarheen voert men mij, als het u vrijstaat, mij een antwoord te geven?"

„Naar vorst Eckmühl en vandaar waarschijnlijk naar Parijs. Hebt u wenschen of voorzorgsmaatregelen te treffen? Ge zult van de zijde der ambtenaren gerespekteerd en gediend worden, in zooverre het geoorloofd is. Ik moet mij onmiddellijk van uw persoon verzekeren. Wilt gij mij volgen?"

De koopman greep zijn hoed en trok zijn bruine reisjas aan, die hem bij zijn tocht naar het Oude Land van dienst was geweest. „Ik ben gereed", zeide hij. „Ik wensch slechts zooveel tijd van de gerechtheid van het Fransche gouvernement, dat ik mijn testament maken en eene eereschuld van het huis Eerekrans met een officier, die in dienst van Frankrijk staat, vereffenen kan. Is dit in orde gebracht, dan mag Frankrijk gelijke justitie uitoefenen over den vader als over den zoon... Naar Parijs? Ik veronderstel, waarom. Ook Hamburger koopmansbloed heeft zijne waarde en de loopgraven van Vincennes zijn reeds droog van het bloed van den vermoorden prins Enghien..."

„Mijnheer!" onderbrak hem de commissaris met donderende stem. „Gij speelt als een blinde vink met uw hoofd..."

„Om Godswil, hij is zwaar ziek!" fluisterde mijnheer Helling den ambtenaar toe. „Genade! Vergiftenis!"

De heer Thomas Eerekrans liep op den uitgang toe. Het personeel vormde bleek en sidderend een haag, teneinde hem te laten passeeren. Aan zijne zijde liep de commissaris, de politiebeambten volgden. Aldus betrad de kleine stoet het kantoor, vervolgens het reusachtige voorhuis; buiten wachtte den gevangene een gesloten rijtuig.

Niet eenmaal wendde de chef het hoofd naar zijne eigendommen om. Als door een mechanisme in beweging gebracht was zijn gang en verhief zich nu zijn voet, om de trede van den gevangenwagen te bestijgen. Zoover bracht hij het niet; — een korte gil, een grijpen naar het hoofd — en door eene beroerte getroffen, zakte Thomas Eerekrans ineen en stortte bewusteloos in de armen van den Franschen commissaris.

IX.

Meer dan twee maanden waren verstreken, sinds het verraad van Oud-Maryke schipper Frans en zijne gezellen in de macht der Franschen had overgeleverd. De kleine aardhoop achter den tuin van de predikantswoning, waaronder de doodgeschotene sluimerde, droeg de eerste sneeuw. Hem dekte geen krans, hem sierde noch kruis noch steen. Luitenant Maubourg had reeds zijn tweeden opvolger in zijn ambt ontvangen. Ook den ijver van De la Croix hadden zijne superieuren op eene andere plaats dan Scharnrode beter te kunnen gebruiken. Tegenwoordig kommandeerde een brutaal mensch zonder beschaving, hoogmoedig op zijne waardigheid; elk verzoek van het huis Eerekrans, om het graf van eene onderscheiding te mogen voorzien, wees hij barsch van de hand. In hoogere instantie had men niet gewaagd te appelleeren, voordat het vonnis over den chef van het huis zelven, een doodelijk zieke, die onder bewaking in zijn huis lag, uit Parijs was aangekomen.

* * *

Het was omstreeks Kerstmis, toen voor 't kleine, door Anna Werner bewoonde huis, een gesloten rijtuig stilhield. Een ineengegroeid oud man steeg eerst uit en was een tweeden heer behulpzaam, die zich van een krukstok bediende, om de weinige schreden tot den drempel van het huis af te leggen.

Wie had in deze, in een dikken mantel gewikkelde, voorover gebogen gestalte, den stroeven, onbuigzamen koopman, het hoofd van het huis Eerekrans herkend? En toch, hij zelf was het, steunend op den schouder van zijn trouwen boekhouder Karker, die uit den wagen gestegen was en nu de donker gekleede, goedig uitziende vrouw van middelbaren leeftijd, die snel naar de deur kwam toeloopen, de hand reikte.

„Zijt gij de zuster van dominee Holm uit Hollero?" vraagde hij, „de trouwe verzorgster van eene ongelukkige? Zijt gij niet herhaalde malen uit Scharnrode in mijn huis gekomen, helaas tevergeefs?"

„Ik ben Agatha Holm en als u mijnheer Thomas Eerekrans is, treed dan binnen. Wij zijn ongestoord; de arme Anna Werner is in de achterkamer. De meid is bij haar; mij kan zij ontberen".

terwijl het bereiden enz. niets kost. De kosten van locaalhuur, gas, onderhoud flesschen en speenen en reiniging van alle artikelen kost de vereeniging veel en we moeten het bekennen, er is ons wel heel wat uit de gissing gegaan. Daar echter het beoogde doel n.l. het voeden van zuigelingen, het beperken van de sterfte onder de zuigelingen, door dezen maatregel zoo duidelijk naar voren treedt, zal het bestuur alle krachten inspannen en zich alle offers getroosten, want het zou jammer zijn indien de finantiën van de vereeniging het niet langer mogelijk maakten, en dus hiermede moest worden opgehouden. Alléén dus wanneer de ingezetenen van Boxtel medewerken en de vereeniging krachtig steunen, zullen wij in staat zijn er mede voort te gaan, strekkende tot heil van ons toekomstig geslacht.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Voorzorgsmaatregelen.

Op het ministerie van oorlog, aldus het Brusselsche „N. v. d. D." werd Maandagmorgen ten half 12 ure, een ministerraad gehouden onder het voorzitterschap van minister de Broqueville. De raad liep ten half 1 ure ten einde. Men zou er sommige schikkingen onderzocht hebben, die genomen zijn door den minister van binnenlandsche zaken, voor wat betreft de openbare diensten en de werkstaking. Voor de binnenroeping der klassen is er nog geen beslissing genomen. Daarover zal Donderdag alles vastgesteld worden.

Frankrijk.

De vloot.

Naar een officieus bericht meldt, worden in het kadervoorstel, dat door den Franschen Minister van Marine uitgewerkt is, verschillende maatregelen getroffen, om het officierencorps der vloot te verjongen.

De Minister zal weder aan het parlement een suppletoir-crediet van 500 millioen vragen, te verdeelen over twaalf jaar. Dit crediet zal dienen om het vlootprogram, dat door de Kamer reeds is aangenomen, af te werken; zoo zullen drie linieschepen gebouwd worden, waardoor de divisies ieder op vier schepen zullen gebracht worden.

Een deel van genoemd bedrag zal verder besteed worden, om de oorlogshavens volgens de nieuwste eischen in te richten. Ten slotte zullen bijzondere verkenningsschepen gebouwd worden, welke de torpedovernielers nog in vlugheid overtreffen, zij zullen een inhoud hebben van 6000 ton, een snelheid van 27 knoopen, en uitgerust worden met vier kanonnen 138 m.m. De prijs van zulk een schip, wordt op 17 millioen frank geraamd.

De dood van Lacombe.

Tot het laatste toe, blijven de misdadige anarchisten de gespannen aandacht prikkelen en blijven zij zichzelf getrouw in hun verzet tegen het gezag, in hun verzet tegen de justitie. Het is thans weer Lacombe, die zich door „schoon" te sterven, heeft weten te onttrekken aan de hem bedreigende straf. Er is iets braveerends in zulk een dood. Er is iets hoonends in dit verzet tot het einde toe. Er is ook voor den overspannen en ziekelijken gemoedstoestand der in het duister wroetende en samenscholende anarchisten een krankzinnige prikkeling en opwinding in zulk een daad. Telkens weer geven de misdadige anarchisten door hun daden een stimulans aan den even misdadigen, doch zwakkeren wil hunner bondgenooten.

Wat Lacombe heeft aangedurfd, overtreft de heftigste daden der auto-bandieten. De „roem" van Bonnot en Garnier wordt dof en doodsch tegen deze aan het waanzinnige grenzende stoutmoedigheid. Zij doorstonden een beleg: een beleg met kanonnen, ruiterij en voetvolk, doch het was een beleg in hun eigen wijkplaats, waar zij zich met hun eigen wapenen konden verdedigen. Doch Lacombe heeft een beleg doorstaan in de gevangenis, zonder wapens en zonder helpers. En al is ook hij geëindigd met een zelfmoord, justitie en politie heeft hem niet kunnen overmeesteren.....

Lacombe heeft gezegevierd, in zooverre, dat hij zijn laatste, wanhopige plan ten uitvoer heeft gebracht, zonder dat men 't hem heeft kunnen teletten. Hij heeft in dit laatste bedrijf van een gruwzaam drama weer blijk gegeven van een weergalooze behendigheid, van een zeldzame zelfbeheersching, en van dien bijna waanzinnigen moed, welke zoo dikwijls zijne misdaden kenmerkte. Lacombe is niet van karakter veranderd. Men kan hem althans de eer geven, tot het einde toe zichzelf gebleven te zijn.

Lacombe was na zijn sensationeele arrestatie op de kermis te Villette, opgesloten in den „prison de la Santè". Een eigenaardige gevangenis, die „prison de la Santé". In drie maanden hebben er vier ontsnappingen en twee zelfmoorden plaats gehad. Thans gaat men er, op echt Fransche manier, eens over denken, of 't niet wenschelijk zou zijn, het aantal bewakers uit te breiden....

Lacombe werd iederen morgen met eenige zijner mede gevangenen „gelucht" op de binnen plaats. Van deze gelegenheid heeft hij hedenmorgen gebruikt gemaakt, om aan zijn bewakers te ontsnappen. Met de behendigheid van een kat wist hij boven op een hek te klimmen en vandaar het dak van de overdekte binnenplaats te bereiken. Tevergeefs trachtte men hem nog te grijpen: Lacombe was allen te vlug af. Hij rukte enkele pannen van het dak en schreeuwde den bewakers toe, hem van het lijf te blijven, hen met den dood bedreigende. En, de daad bij het woord voegende, slingerde hij een dakpan naar beneden, gelukkig zonder iemand te treffen.

Overigens scheen de bandiet geen plan te hebben, verdere pogingen tot ontvluchten aan te wenden. Hij bleef kalm op het dak heen en weer wandelen, onderwijl loerend en speurend naar de bewakers en de pogingen, die zij in het werk zouden stellen om hem weer te vatten. De directeur der gevangenis besloot echter eerst het parket te verwittigen. Inmiddels werden door de politie de omliggende straten afgezet om in ieder geval de ontsnapping van Lacombe te verhinderen. Deze scheen echter hiertoe heel geen plan te hebben en bleef rustig op zijn dak, kijkend naar de beweging en agitatie beneden hem.

Het was half tien, toen de procureur der republiek en de rechter van instructie arriveerden, even later gevolgd door den verdediger van Lacombe, meester Georges Boucheron. Mr. Boucheron wilde een poging wagen, om den bandiet tot andere gedachten te brengen en klom daartoe op een kleine verhooging, waarvan de bewakers de veroordeelden gadeslaan. Hij wilde op het dak komen, doch Lacombe waarschuwde hem niet verder te gaan en kwam zelf zoo dicht mogelijk bij zijn advocaat.

De poging van mr. Boucheron was echter vruchteloos. Lacombe bleef zeer hoffelijk tegen hem, doch was niet tot andere gedachten te brengen. De advocaat bezwoer hem bij zijne oude moeder, niet voort te gaan met zijn heilloos pogen, doch de anarchist antwoordde, dat hij aan dit alles had gedacht, doch van plan was, een einde te maken aan een bestaan, dat hij niet langer dragen kon.

Men moest toen wel tot andere maatregelen overgaan en een beleg begon. Brandweerlieden en agenten werden opgeroepen en de eersten plaatsten hun ladders, teneinde op het dak te kunnen komen. De bandiet, in een paroxisme van woede, begon met dakpannen te werpen, aankondigende, gelijk hij ook reeds aan zijn advocaat gezegd had, dat hij zich om half twaalf van het dak zou laten vallen.

Een poging, om het dak te bereiken, zou levensgevaarlijk geweest zijn en de procureur der republiek gaf bevel, eerst matrassen te halen tot dekking, alvorens de klimpartij te beginnen. Werkelijk slaagde men er thans in op het dak te komen en de agenten waren nauwelijks enkele meters van Lacombe verwijderd, toen deze zich half vallen liet en met ongelooflijke behendigheid op een ander dak oversprong. Vandaar bespotte hij nog zijn vervolgers, die thans weer van voren af aan moesten beginnen.

De rechter van instructie Drioux beproefde nog eenmaal den bandiet tot andere gedachten te brengen, doch deze ontstak nog meer in toorn en bleef boven in zijn gevaarlijke positie, de magistraten hoonen en braveeren.

Het fatale uur naderde. Toen de klok aan de gevangenispoort de eerste slag van half twaalf klinken deed in den helderen morgen, waren de brandweerlieden wederom dicht bij Lacombe genaderd. Een sergeant wierp zich zelfs op Lacombe, doch de gespierde bandiet stootte hem terug. Lacombe schreeuwde tot zijn advocaat: „Zeg aan mijn moeder dat mijn laatste gedachte voor haar is geweest. Vaarwel aan al mijn vrienden anarchisten". Op het zelfde oogenblik liet hij zich vallen en sloeg op de binnenplaats te pletter, vlak voor de voeten der magistraten. De schedel was gespleten; Lacombe was onmiddellijk een lijk.....

Zoo was de dood van Lacombe. Over de verantwoordelijkheid voor dezen dood, die een eigenaardig licht werpt op het gevangeniswezen in Parijs, kan thans reeds moeilijk worden gesproken. Doch vast staat wel, dat deze zelfmoord in anarchistenkringen een heftige emotie wekken zal. Het heftig verzet tegen de maatschappelijke orde zal er door worden aangewakkerd; de opwinding vermeerderen; de zoo bizonde mentaliteit dezer misdadigers nog worden versterkt. En wie weet, waartoe dit alles nog leiden zal.

Msb.

Engeland.

De „Titanic"-ramp.

Mrs. Jacques Futrelle, mrs. Henry B. Harris en George Thorne, wier echtgenooten bij de „Titanic"-ramp zijn omgekomen, hebben het plan opgevat, den 13en April vanuit Boston op reis te gaan, en twee dagen later, 15en April, op welken dag het een jaar geleden is, dat de „Titanic" in de diepte verdween, den tragischen dood van haar echtgenooten te herdenken op de plaats zelf, waar de „Titanic" zonk.

Op deze plaats zullen, volgens de voorbereidende schikkingen, manden vol bloemen in zee geworpen worden. Vóór deze bloemen-ceremonie zal door den scheepskapelaan, eene korte godsdienstoefening gehouden worden, en bij het terugkeeren, zullen de dames den bekenden „Titanic"-treurzang zingen: „Nader, mijn God, bij U."

Het plan is ontworpen door Mrs Harris en Mrs Futrelle.

Tot voor eenige weken maakte mrs Futrelle iedere maand een tocht naar de bewuste plaats en den 15en van iedere maand liet zij purperkleurige bloemen in zee werpen.

Mrs Futrelle en haar reisgenooten zullen op dezen tocht andere dames uitnoodigen, die eveneens bij de „Titanic" ramp familieleden verloren hebben.

Amerika.

De overstroomingen.

Thans zijn er echter geloofwaardige statistieken verschenen over den omvang van de verliezen aan menschenlevens en materieele goederen, die het gevolg zijn van de groote overstroomingen in het Ohio-bekken. Hoewel die verliezen groot zijn, valt het totaalcijfer mee wanneer men ze vergelijkt met de aanvankelijk in de Amerikaansche telegrammen vermelde jobstijdingen. Vanwege het Roode Kruis is bekend gemaakt, dat in den staat Ohio 453 personen bij de overstrooming zijn aangekomen, terwijl ca. 77,000 personen broodeloos zijn geworden.

De gegevens voor den staat Indiana en andere staten worden nog verzameld.

Te Kairo, voor welke plaats men zeer vreesde, schijnt het watergevaar geweken te zijn. Maar thans krijgt de Mississippi-vallei met het hooge water te kampen; en men is ter plaatse over den afloop niet gerust.

Een weinig opwekkende schildering van de toestanden in het overstroomingsgebied wordt gegeven door een berichtgever van de Köln. Ztg. die een rondreis heeft gemaakt door het geteisterde gebied. Deze correspondent was diep onder den indruk van het aanschouwde. Vooral ook door de ontzaglijke materieele schade was hij getroffen. Hij geeft zelfs een ongelooflijk hooge raming van die aangerichte schade: 18,00,000,000 gulden! In den staat Ohio alleen reeds zijn 30 steden en dorpen zwaar geteisterd en tallooze hoeven op het platteland geheel of gedeeltelijk vernield. De toestanden in Dayton overtreffen in afschuwelijkheid alles wat men zich zou kunnen voorstellen. De berichtgever wijst er nog op dat het Duitsche element 't welk in de Ohiovallei en haar zijdalen zoo talrijk is, door de overstrooming zwaar heeft geleden. De hulpverleening aan de slachtoffers wordt zeer belemmerd doordat overal spoorwegen en straatwegen door het water zijn weggeslagen of op andere wijze onbruikbaar zijn gemaakt.

De gouverneur van Ohio, James M. Cox, wijt het [illegible] een wolkbreuk, welke drie dagen heeft geduurd.

N. R. Crt.

Binnenlandsch Nieuws.

Reis naar Rome.

Men meldt aan de Msb.

Door 118 leden van den R. K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel St. Raphaël, zal eene reis naar Rome worden gemaakt.

De deelnemers, die geen vrijvervoer via Duitschland krijgen, gaan 18 April via Frankrijk, terwijl de overige die wel in die gunst vallen, op 19 April via Duitschland zullen vertrekken.

Te Basel komt het geheele gezelschap bij elkaar, en hoopt op Maandag 21 April ten 1.10 nam. te Rome aan te komen.

Het programma tijdens het verblijf te Rome is bereids door den Z.E. heer Pastoor Mutsaers, algemeen geestelijk adviseur, vastgesteld, en Z. Ew. zal ook tijdens dat verblijf zijne hulp bij verschillende audiënties en bezoeken verleenen.

Up 24 April zal het gezelschap des avonds ten 11.55 weder vertrekken om op 25 April te 7.05 nam. te Göschingen aan te komen. Daar zal dan worden gelogeerd, waarna den volgenden morgen een wandeltocht wordt gemaakt naar Flüweln. Van Flüweln gaat de reis per boot naar Luzern.

Zondag 27 zullen de reizigers via Duitschland en Maandag 28 April via Frankrijk weder in hunne resp. woonplaats teruggekeerd zijn.

Directeur-Generaal der posterijen.

Tot directeur-Generaal der posterijen en telegrafie is benoemd Jhr. Alting Von Geusa, overste van den generalen staf, chef van de tweede afdeeling van het Departement van Oorlog.

Postzak vermist.

Door den hulpbrievenbesteller V., te Dokkum, die met de tram van 9.45 u. Vrijdagavond de post naar het station te Veenwouden overbracht, werd onderweg een postzak vermist. De zak schijnt vermoedelijk verloren of gestolen te zijn op het oogenblik, dat de beambte een aan den weg geplaatste brievenbus ledigde. Het ingestelde onderzoek bleef zonder resultaat. (Maand. Ct.)

Sterftecijfer.

Het sterftecijfer was in de maand Februari onder de grootere gemeenten van ons land het hoogst te 's Hertogenbosch: 18 ‰, het laagst te Gouda: 7,32 ‰.

Moord te 's Gravenhage.

Maandagavond is een vrouw van verdachte zeden, vrouw P. geb. 't Z., in haar bovenwoning aan de Groote Brouwerstraat vermoord.

Buren, die haar hadden hooren gillen, vonden haar badende in haar bloed, met gapende wonden aan haar hals.

Onmiddellijk werden politie en eerste hulpdienst gewaarschuwd, doch de vrouw was reeds overleden.

In de kamer, waar het misdrijf werd gepleegd moet een bebloed schoenmakersmes zijn gevonden.

De Commissaris van politie in de 2e afd. was spoedig ter plaatse, evenals eenigen tijd daarna de chef der recherche, de heer Aaltz, terwijl later ook het parket aan het onderzoek kwam deelnemen.

Omtrent den dader is nog niets bekend. Wel moet een der buurvrouwen, met wie de verslagene kort vóór het gebeurde stond te praten, hebben verklaard, dat vrouw P., haar had toegevoegd: „Ga eens even weg, daar komt nog eene oude bekende van me aan."

Het misdrijf bracht in deze buurt heel wat nieuwsgierigen op de been, die door de politie tot op een grooten afstond van het huis, waar de vermoorde woonde, werden teruggehouden.

Justitie en politie waren tot in den nacht met het onderzoek bezig.

Nader meldt men aan de Msb.

Als vermoedelijke dader van den moord in de Brouwerstraat is omstreeks elf uur Maandagavond gearresteerd een een 18-jarige uit het R. K. Weeshuis.

Een vrouw, wonende in hetzelfde huis als de vermoorde, had gezien, dat kort vóór de ontdekking van het misdrijf een weesjongen het huis had verlaten. Zij had hem eenigen tijd te voren met de vrouw gezien. De politie, hiervan in kennis gesteld, zond onmiddellijk een rechercheur met de vrouw per auto naar het Weeshuis, waar zij den jongen aanwees, die daarop gearresteerd en overgebracht naar het commissariaat aan de Nieuwe Haven.

Na deur en ramen van de kamer der vermoorde vrouw te hebben verzegeld, gingen de politie- en justitie-autoriteiten naar het commissariaat, waar de verdachte aan een verhoor werd onderworpen.

De vermoorde vrouw was gevonden met een schoenmakersmes diep achter in den hals, liggende voorover op den grond. Ook op het bed waren bloedvlekken gevonden, zoodat vermoed wordt dat daar de doodelijke steek is toegebracht.

De benedenburen, door het gerucht boven verschrikt en ongerust door de daarop gevolgde stilte, riepen een der overburen die naar boven ging en de vrouw badende in haar bloed vond.

Omtrent den gepleegden moord kan nog worden gemeld dat de dader heet Daniël Mol, 16 jaar oud en verpleegde in het R. K. weeshuis is. De jongen was na het plegen van het misdrijf naar het gesticht gegaan, had zich te bed begeven en werd, nadat hij bekend had den moord te hebben bedreven, gearresteerd. Hij verklaarde gehandeld te hebben uit wraak, wijl hij in een ziekeninrichting moest worden verpleegd en zijn gestel was aangetast.

De jongen, wiens vader dood is, moet eene krankzinnige moeder hebben en heeft nog vier jonge zusjes en broertjes.

De verslagene die zeer ongunstig bekend stond, heet Post, is of was gehuwd met zekeren Jansen en is ongeveer 40 jaar.

De dader was sinds 1½ jaar verpleegd in het R. K. weeshuis. Na het overlijden van zijn vader die drankzuchtig was, werd hij bij een groentenhandelaar in den kost gedaan, waar hij zoo slecht oppaste, dat de man hem niet langer houden wilde. In het weeshuis paste hij eerst goed op, doch zijn gedrag werd allengs slechter en slechter. Ongeveer drie maanden geleden wilde hij den met surveillance belasten broeder te lijf. De broeder-overste liet toen een deskundig onderzoek instellen naar de geestvermogens van den knaap, welk onderzoek echter tot geen resultaat leidde. Hij was sedert verscheidene maanden bij een schoenmaker in de leer.

Msb.

Groote brand.

In den nacht van Zaterdag op Zondag heeft een vrij fel[illegible]e brand gewoed te Scheveningen in het „Magazijn Nederland", hoeden, petten en heeren-modeartikelen magazijn, gehouden door den heer Van Furth, in de Keizerstraat 344.

Deze woont met zijn gezin boven het magazijn, doch het bovenhuis heeft geen verbinding met dat magazijn.

Niets kwaads vermoedend, begaf het gezin zich eenigen tijd na sluiting der zaak ter ruste, toen tusschen drie en half vier uur een hevig gebel den heer Van Furth en de zijnen uit het diepst van hun slaap deed opschrikken.

Het was de politie, die waarschuwde dat rook uit het magazijn sloeg.

Aldra bleek, dat het achter den winkel, met een optrapje te bereiken vertrek, ingericht tot bewaarplaats der magazijngoederen, hevig aan 't branden was. Het vuur bracht dichte rookwolken te weeg.

Dadelijk was de brandweer uit de dichtbijgelegen kazerne aan de Duinstraat ter plaatse en zeer kort daarop de commandant van de brandweer, de heer Tückermann, die het bevel over het blusschingswerk overnam van den hoofdbrandwacht Zijderveld. Met drie stralen op de waterleiding werd de brand krachtig aangetast, waarbij ook assistentie werd verleend door manschappen uit Den Haag. Materieel uit Den Haag behoefde niet ontboden te worden.

Het blusschingswerk werd door de dikke rookwolken nog al bemoeilijkt, maar korten tijd na de ontdekking van het vuur was men het toch reeds meester en bleek het, dat de brandweer den brand had kunnen beperken tot het achtermagazijn, waar hij ontstaan was en waartoe ook nog behoorde een serre of overdekt binnenplaatsje, dat bij dit magazijn getrokken was.

Deze beide vertrekken brandden echter geheel uit met den totalen magazijnvoorraad, terwijl de goederen in den winkel aan de straatzijde waterschade bekwamen.

Het perceel, zoowel als de inventaris en magazijnvoorraden waren tegen brandschade verzekerd.

Een oorzaak van den brand kon niet vastgesteld worden.

Tegen half vijf rukte de brandweer in.

De commissaris van politie te Scheveningen, de heer Sypkens, was mede ter plaatse.

De vrouw en de kinderen van den heer Van Furth verlieten in nachtgewaad het bovenhuis, toen de brand ontdekt werd, en kregen tijdelijk onderdak bij een buurman. De bovenwoning heeft niets van het vuur geleden.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 9 April 1913.

— Verleden Zondag had de opening van de verschillende alhier bestaande handboogschutterijen plaats.

Op alle doelens ging het er druk en gezellig naar toe.

Ook op de pas opgerichte doelen bij Hendrik Verberne heerschte een gezellige drukte.

Deze doelen gaat onder presidentschap van den heer L. v. d. Aker een mooie toekomst tegemoet.

— Naar wij vernemen is te Kleinderliempde bij v. G. inbraak met diefstal gepleegd.

Er is hiervan aangiften gedaan bij de rijkspolitie, die een onderzoek instelt.

— Aanstaande Zondag n.m. om 6 uur vergadering van het Kruisverbond.

Voor deze vergadering is als spreker aangezocht Pater Bloem uit Eindhoven.

— De vergadering van de Dr. Hoek's Vereeniging was Zondag druk bezocht.

De Voorzitter, Dr. Hoek, opende de vergadering en heette de aanwezigen welkom.

Verder verzocht hij den secretaris, den WelEd. heer J. Phaf het jaarverslag uit te brengen.

Dit keurig, uitgebreid jaarverslag wordt in zijn geheel in ons blad opgenomen, voor ongeveer een derde in dit nummer en het overige in de volgende nummers.

Wij raden den lezers aan dit verslag oplettend te lezen, omdat er blijkt hoe heilzaam de Dr. Hoeks Vereeniging werkt.

Na het uitbrengen van dit verslag bracht de Voorzitter den Secretaris dank voor zijn vele werkzaamheden aan de vereeniging besteed.

Vervolgens kreeg de HoogEdelGestr. heer Th. Kleij het woord, om het eerste gedeelte van zijn aangekondigde rede te houden.

Spreken verhaalde van zijn vele ondervindingen opgedaan als officier in Indië.

Over de gewonden in den krijg tegen de Atjehers, en over de ziekten die daar heerschen.

De vergadering kreeg een duidelijk beeld van de hygiënische toestanden in de Oost en kon beseffen, wat het zeggen wil, verstoken te zijn, van voldoende geneeskundige hulp en verpleging.

Tot zoover bracht de geachte spreker zijn betoog in verband met de Dr. Hoek's Vereeniging.

Majoor Kleij, die jaren lang de werken van den zoo hooggeroemden Pastoor Verbraak van nabij gezien heeft, en met hem in vriendschappelijke betrekking heeft gestaan, vertelde de vergadering van diens offervaardigheid.

Niemand, zoo zeide spreker, is er ooit geweest, die meer voor zijn evenmensch gedaan heeft. Nacht en dag was de Pastoor op het appèl, om gewonden en zieken bij te staan.

Besmettelijke ziekten, zooals cholera, die daar meermalen voorkwam, of wat ook, niets kon den alom geachten Pastoor Verbraak afschrikken.

Hiermede eindigde Majoor Kleij het eerste gedeelte van zijn rede.

Daarna deelde de voorzitter mede dat de HoogWelEd.Geb. Heer Hub. van Rijckevorsel van Kessel, aftredend bestuurslid, door het bestuur wederom candidaat was gesteld, en wijl er door de leden geen andere candidaten gesteld zijn, is de Heer v. Rijckevorsel als bestuurslid herkozen.

De Heer v. Rijckevorsel op de vergadering tegenwoordig, nam zijn benoeming, onder dankbetuiging voor het vertrouwen, in hem gesteld, aan.

Tot het nazien der boeken en bescheiden van den penningmeester, den Wel Edelen Heer Niemann, werden door den voorzitter aangewezen: Mevrouw De Locht en de heeren F. v. Oerle en A.

W. v. d. Horst. Deze Commissie bevond alles in de beste orde.

Eindelijk kwam Majoor Kleij weer aan de beurt, om het tweede gedeelte van zijn rede te houden, over de geschiedenis en onstaan van het vaandel, en over het ontstaan der kleuren rood, wit en blauw van de Nederlandsche vlag.

Omdat Majoor Kleij elkeen, die er belang instelt, deze rede die in druk verschenen is, ter lezing wil afstaan, vinden wij 't voldoende te zeggen, dat Majoor Kleij aan 't einde dezer rede, met 'n stormachtig applaus werd beloond.

De Voorzitter bracht dan ook Majoor Kleij zijn hartelijksten dank en sprak de wensch uit, dat Zijn HoogEdelGestr. bij een volgende gelegenheid bereid zou worden gevonden om nogmaals een spreekbeurt te vervullen. Op de vraag van den Voorzitter of er nog iemand het woord verlangde werd het woord gevraagd en verkregen door den Edel Achtbaren Heer A. Gijsen, burgemeester. Zijn EdelAchtbare zeide het volgende:

Geachte Voorzitter der Dr. Hoek's Vereeniging.

Geachte Vergadering.

Wanneer ik ook een oogenblik heden Uw aandacht vraag, doe ik dit, nu de Dr. Hoek's Vereeniging reeds eenige jaren zegenend en heilaanbrengend in ons midden heeft gewerkt, recht gaarne, ten einde ook mijnerzijds te kunnen getuigen van de groote ingenomenheid en dankbaarheid die ons daarom moet bezielen.

In een der eerste jaarverslagen der stichting staat zoo terecht opgemerkt: „Een der schoonste en mooiste artikelen in de statuten van de Dr. Hoek's Vereeniging is wel het artikel waarin vermeld staat dat *ieder* inwoner van Boxtel lid is van de Vereeniging en als zoodanig aanspraak heeft op al datgene wat door en vanwege de Vereeniging wordt verstrekt".

Geachte Vergadering, bij veel dat somwijlen in de gemeente verdeeld houdt, ziehier dan een grootsche daad van eensgezindheid, een daad van sociale rechtvaardigheid, waardoor het initiatief werd genomen door een man die meer dan een onzer weet wat menschelijk lijden en menschelijke ellende beteekent, die meer dan anderen een blik vermocht te slaan in den rampspoed der menschheid, die, als ik het zoo mag uitdrukken, er steeds bij nacht en ontijden er op uit is, om hulp en genezing te brengen, te lenigen en te verzachten, dikwijls zoo vurig begeerd en afgebeden.

Doch dit optreden alleen was U, geachten Dokter niet genoeg, U werd de ziel van de Vereeniging, waaromheen zich Uwe trouwe helpers en helpsters schaarden. U wist hen allen te bezielen en voort te sturen naar het schoone en begeerde doel: hulp en leniging bij ziekten te brengen aan on- en minvermogenden.

Vooral ook het voorkomen van ziekten: door reinheid op het voedsel der zuigelingen, reinheid van woning en omgeving, gebruikmaking van de genezingaanbrengende factoren: lucht en licht. Immers, niet zoozeer de ziekten, maar het gevaar voor de ziekte, onder zoovele ongunstige omstandigheden, moet bekampt worden. Hoe daarvoor te zorgen, wat daarvoor te doen, maar vooral ook wat daarvoor na te laten, dit alles werd binnen de grenzen Uwer Vereeniging getrokken.

En wanneer wij allen thans ook weer vernomen hebben, hoeveel op dit gebied, ook in het afgeloopen jaar, door Uwe Vereeniging is geschied ten nutte en tot heil van minder bedeelden en ongelukkigen, dan geachte Dokter, breng ik aan Uwe stichting in deze vergadering een *eeresalut*, uit naam der geheele gemeente!

Ik eindig dit woord, met een opwekking tot steun van deze zoo nuttige Vereeniging, de hoop uitsprekende, dat het U, geachten Dokter, gegeven moge zijn, te midden van Uwe ijverige medearbeiders nog lang, zeer lang op deze wijze voort te arbeiden

tot heil der gemeente!

tot heil der maatschappij!

De Voorzitter sloot daarna deze vergadering.

St.-Michielsgestel. Verleden Zondag gaf het gemengde Zangkoor „De Lofstem" uit Boxtel in de kerk van de N. H. Gemeente alhier een goed geslaagde uitvoering.

Er werden 14 nummers zeer correct gezongen waarvan het nummer „Verhoog den Boog" bijzonder door de aanwezigen werd geprezen.

Kaatsheuvel. De arbeiders werkzaam op de stoomsdhoenfabriek, van den heer M, v. Beurden hebben besloten op 19 dezer het werk te staken, indien voor dien datum het geschil niet js opgelost.

Groote Meeting van de R. K. Werkliedenvereenigingen.

Zondag 18 Mei zal te 's-Bosch een groote meeting worden gehouden tot herdenking der afkondiging van de encycliek „Rerum Novarum" door Z. H. Leo XIII, z.g. Tevens zal op dien dag het vaandelfeest gehouden worden van de afdeeling Den Bosch van den R. K. Bond van Post-, Telegraaf- en Telefoonbeambten.

Om halftwaalf zal in de St. Jan een H. Mis worden opgedragen, waarna de hoogeerw. heer Mgr. C. C. Prinsen, adviseur van den Diocesanen Bond van R. K. Werkliedenvereenigingen, de meetinggangers zal toespreken.

Vervolgens wordt in optocht naar het Plantsoen getrokken, waar de zeereerw. heer A. Mutsaers, algemeen adviseur van den Ned. R. K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, het woord zal voeren.

Om halfvijf groote vergadering in het Concertgebouw. Als sprekers zullen optreden de heer mr. A. baron Van Wijnbergen, lid der Tweede Kamer, en de weleerw. heer H. J. M. Donders, kapelaan te Woensel.

Om 6 uur in de zaal van het Bondsgebouw groote bijeenkomst van de R. K. Post- Telegraaf- en Telefoonbeambten. Hgz.

De nestors van 't Bisdom 's-Bosch.

De oudste in jaren, voor wat ouderdom betreft, is de ZeerEerw. heer Reinier Van der Heijden, rector der Carmelitessen te Dussen, geboren in 1828, en voor wat de H. Bediening betreft, de ZeerEerw. heer F. C. Van der Heijden, pastoor te Marcharen, in 1854 priester gewijd. (Pr. 'sH. Crt.)

De Alexianen.

Men schrijft uit de Weebosch-Bergeijk aan de Msb.

Naar wij tot ons genoegen vernemen, zal, met goedkeuring van Z. D. H. Mgr. W. v. d. Ven, bisschop van 's-Bosch in onze parochie een afdeeling worden gevestigd van de zoogenaamde Cellebroeders oftewel Alexianen. Deze Broeders, wier stichting reeds opklimt tot de veertiende eeuw en wier levenstaak naast het gebed en zelfheiliging, is, het verplegen van zieken, zenuwlijders en krankzinnigen, waren vroeger gevestigd te Antwerpen. Thans is hun moederhuis te Bouchout, bij Antwerpen. Rechtens hebben zij de bevoegdheid de naam van „Orde" te voeren en voor de Hervorming waren ook in de Noordelijke Nederlanden meerdere kloosters van deze Broeders gevestigd.

De vestiging dezer Broeders, die we in hoofdzaak danken aan onzen Zeer-Eerw. heer pastoor, is een groote aanwinst voor onze parochie, aangezien het in hunne plannen ligt in deze gezonde, landelijke omgeving een beperkt aantal patiënten in pension te nemen.

De grond voor het gesticht, (dat zal worden toegewijd aan 't H. Hart van Jezus) is bereids gekocht en met den bouw zal ten spoedigste een begin worden gemaakt, zoodat reeds in 't najaar eenige patiënten kunnen worden aangenomen. Voor belanghebbenden zij medegedeeld, dat het adres dezer broeders is: Broeders Alexianen, De Weebosch-Bergeijk.

Retraitantenvereeniging van Burgemeesters en Gemeenteambtenaren in het bisdom 's Bosch.

Onderstaande circulaire is ons, met het verzoek in dit blad op te nemen, toegezonden. Aan dit verzoek wordt door ons gaarne voldaan.

„Zooals U bekend is, is op 13 Augustus van het vorig jaar, na eene welgeslaagde retraite in „Manresa" te Venlo, aldaar opgericht de *Retraitantenvereeniging van Burgemeesters en Gemeente-Ambtenaren in het Bisdom van 's Hertogenbosch*; het ledental dezer vereeniging is sinds nog aanmerkelijk toegenomen.

Intusschen is te Vught bij 's Bosch een nieuw retraitenhuis opgericht, dat, evenals te Venlo, door de Eerw. Paters Jezuïten zal worden bestuurd en vermoedelijk in Juli a.s. zal worden geopend.

Daar de tijd nadert, dat met de Eerw. Paters moet worden gecorrespondeert over de dagen, die voor onze vereeniging zullen worden gereserveerd, wenschen wij U het volgende te vragen:

1. Wenscht U in dit jaar aan de retraite deel te nemen? en zoo ja,
2. Wenscht U dit te Venlo of te Vught te doen?

De retraites beginnen in den regel des Zaterdagsavonds te 8 uur en eindigen des Dinsdagsnamiddags te half drie; de totale kosten van verblijf voor al deze dagen bedragen slechts f 6.—.

Het ligt niet in onze bedoeling hier uit te weiden over de voortreffelijkheid eener dusdanige driedaagsche afzondering; zulks is reeds meermalen van meer bevoegde zijde aangetoond; wij wenschen U alleen te vragen aan de retraite deel te nemen en zoo U verhinderd mocht zijn, dan toch ten minste door Uw lidmaatschap onze vereeniging te steunen en anderen daartoe op te wekken, waartoe wij het genoegen hebben U een drietal circulaires te zenden, met het beleefd verzoek deze in Uwe omgeving te willen verspreiden.

Leden der Vereeniging kunnen zijn: *Burgemeesters*, *Wethouders*, *Secretarissen*, *Ontvangers* en *Ambtenaren* en *Volontairs ter Secretarie* in het Bisdom van 's Hertogenbosch.

Hierbij zij opgemerkt dat het lidmaatschap der vereeniging volstrekt niet de verplichting medebrengt van deelname aan de retraite en dat zij, die zich thans voor deelname aan de retraite opgeven en later onverhoopt mochten verhinderd zijn, door geene enkele verplichting zijn gebonden.

Zeer aangenaam zal het ons zijn, zoo spoedig mogelijk eenig antwoord van U op deze circulaire te mogen ontvangen en dit antwoord te richten aan den 3en onderteekenaar, *den Burgemeester van Haps*.

Wij sluiten dit schrijven met den wensch, in één onzer circulaires uitgedrukt:

Moge onze vereeniging, onder Gods zegen, groeien en bloeien, opdat het heilzame doel, dat zij beoogt — bevordering van deelname aan de retraite — ten volle bereikt worde en moge tevens, door de oprichting dezer vereeniging de grondslag gelegd zijn tot de stichting, in de naaste toekomst, van eenen *„Roomsch-Katholieken Bond van Burgemeesters en Gemeente-Ambtenaren."*

Met collegialen groet,

A. N. FLESKENS, Lid van de Tweede Kamer en Burgemeester van Geldrop, *Eere-Voorzitter*.
J. A. J. VAN HEIJST, Burgemeester van Baardwijk, *Voorzitter*.
H. M. VAN DEURSEN, Burgemeester van Haps, *Administrateur*.
H. W. A. VAN HEESWIJK, Burgemeester van Udenhout.
F. A. J. BARON VAN HÖVEL TOT WESTERFLIER EN WEEZEVELD, Burgemeester van Escharen.
F. C. VAN LITH, Secretaris van Vechel.
P. G. A. PANKEN, Burgemeester van Duizel.
C. G. VERWIEL, Burgemeester van Besoijen.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 30 Maart — 5 April.

Geboren: Barbara J., d. van W. van Opstal en M. van Breugel, Zandvliet. — Johannes M. B., z. van A. van Oers en G. M. M. van Helvert, Koppel. — Adriana H., d. van H. de Wit en L. van Dijk, Molenstraat. — Elisabeth M., d. van G. van den Broek en G. de Nijs, Nieuwstraat. — Wilhelmina H. M., d. van J. L. van Geel en J. M. de Koning, Breukelen. — Johanna M. C., d. van J. C. de Jong en G. M. van Lamoen, Rechterstraat. — Hendrikus F., z. van J. H. van Oorschot en A. M. Schellekens, Gemonde. — Ida, d. en Adrianus, z. van W. H. Rooijakkers en S. G. J. Berendsen, Breukelen. — Adriaan C., z. van J. C. Verhoeven en M. van de Sande, Roond. — Wilhelmina H., d. van A. Liket en G. M. de Wolf, Parallelweg.

Ondertrouwd: Adrianus H. van Dijk, wedr. van E. M. Frank, 24 j. Breukelen en Theresia W. van Geffen, 21 j. Stationsstraat. — Hendrikus Bullens, 27 j. Parallelweg en Lamberdina M. van den Braak, 22 j. Rechterstraat. — Franciscus Verhouden, 49 j. Selissen en Cornelia Verhoeven, 48 j. Lennisheuvel. — Hendrikus J. van de Laar, 31 j. Molenstraat en Johanna de Koning, 27 j. Stationsstraat. — Wilhelmus M. Heesbeen, 28 j. Nieuwstraat en Cornelia M. van Bers, 25 j. Rozemarijnstraat. — Franciscus van Goch, 27 j. Orthen en Elisabeth H. Montens, 23 j., Breukelen, — Philipbertus H. B. Giliam, 34 j. Rechterstraat, en Clasina J. van Heesch, 25 j. Molenstraat.

Overleden: Gerardus J. van Oirschot, 18 m. Gemonde. — Wilhelmina J. Dekkers, 78 j. St. Ursula-Klooster.

D. en A.

GEMEENTE BEST.

Over de maand Maart.

Geboren: Martinus H., z. van Antonius v. Genugten-van den Oever. — Hendrikus J., z. van Hendrikus M. Fick-van Woensel. — Martina H., d. van Henricus v. Eert-Essens. — Wilhelmina C., d. van Peter C. de Laat-van den Tillaar. — Wilhelmus, z. van Joannes Legius-van Dincten. — Anna Maria, d. van Marinus A. C. v. d. Meijden-van Gerven. — Agnes P. A., d. van Martinus Coppens-van Gerwen. Bertus, C. z. van Adrianus Beekmans-van Gerwen.

Overleden: Petronella M. v. d. Meulengraaf, oud 17 m. — Theresia Suetens, echtg. van H. der Kinderen, oud 57 j. — Helena v. Brunschot, echtg. van W. Blankers, oud 79 j. — Levenloos aangegeven kind van Fr. van de Sande-van Nunen.

Markten.

Maandag 14 April.

Berlicum en Middelrode: paarden en beesten.
Lierop: beesten.
Boxmeer: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 15 April.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Oud- en Nieuw-Gastel: beesten.
Nijmegen: vee.

Woensdag 16 April.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Zevenbergen: paarden en beesten.
Roosendaal: beesten.

Donderdag 17 April.

Boxtel: jaarmarkt.
Oudenbosch: jaarmarkt,
Vierlingsbeek: jaarmarkt, paarden, beesten en varkens.

Kerknieuws.

Rector J. W. J. M. Van Beek.

Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven, Bisschop van Den Bosch, heeft benoemd tot Rector der kapel van de Eerw. zusters Carmelitessen (Theresianen) te 's Bosch den ZeerEerw. heer J. W. J. M. Van Beek, tot dusverre kapelaan te Velp.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 7 April. Aangevoerd 128 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.68 tot f 0.72; tweede kwaliteit van f 0.62 tot f 0.68; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.62.

Boterprijzen.

Op 8 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 8 April Hoogste prijs f 1.38 Laagste f 1.30 Middel f 1.34. Aanvoer 8830 K.G.

MAASTRICHT, 8 April. Botermijn. Aanvoer 40505 K.G. Hoogste prijs 1.49, middelste f 1.44, laagste f 1.38 per K.G.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

8 April 1913. Kippeneieren f 3.40—4.50. Middenprijs 3.83 per 100. Eendeneieren f 3.75—f 4.80. Ganzeneieren f 9.50 tot f 13.—. Handelaarseieren f 3.60 — 3.70. Aanvoer 90226.

BEKENDMAKINGEN.

Keuring door de Provinciale Commissie voor de ondersteuning van Rijkswege van de veefokkerij in Noordbrabant.

De BURGEMEESTER van BOXTEL, brengt hiermede ter kennis van belanghebbenden:

1. dat de voornoemde Commissie eene keuring zal houden op Donderdag 17 April 1913, des voormiddags te elf uur te BOXTEL, op het Marktveld, voor het district Boxtel, bestaande uit de Gemeenten Berlicum c. a., Best, Boxtel, Cromvoirt, Den Dungen, Dinther, Esch, Haaren, Heeswijk, Helvoirt, 's Hertogenbosch, Liempde, St. Michielsgestel, St. Oedenrode, Oirschot, Oisterwijk, Schijndel, Veghel en Vught.
2. dat de aangifte van de stieren, waarmede men aan de keuring wenscht te doen deelnemen, moet plaats hebben op het uitvoeringsterrein, één uur voor den aanvang der keuring;
3. dat volgens de voorschriften alleen zulke stieren tot de keuring worden toegelaten, die volgens het provinciaal reglement van 18 Januari 1911 zijn goedgekeurd;
4. dat zijn uitgeloofd de volgende onderhoudsbijdragen:

a. Voor eenjarige stieren:
eene bijdrage van f 110.— en drie van f 90.—;

b. Voor tweejarige of oudere stieren:
eene bijdrage van f 110.— twee van f 90.— en drie van f 80.—;

c. dat, wanneer aan eene veefokvereeniging of stierenhouderij voor haren stier eene onderhoudsbijdrage wordt toegekend, deze onder nadere goedkeuring der Commissie, gehoord hare adviseerende leden, met f 50.— zal kunnen worden verhoogd.

Aanvragen voor mededinging met stieren van deze vereenigingen, worden zoo spoedig mogelijk, uiterlijk vóór 10 April a.s. ingewacht bij den Secretaris-Penningmeester, onder overlegging van Statuten en de naamlijst der leden, met opgave van het getal vrouwelijke fokdieren, dat ieder lid bezit.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester van Boxtel,
A. GIJSEN.

Vaststelling der Kiezerslijst.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat heden door hen werden vastgesteld de Kiezerslijst, alsmede de alphabetische lijsten, bevattende de namen en voornamen van hen, die van de kiezerslijst zijn afgevoerd en daarop zijn gebracht.

De kiezerslijst met de alphabetische lijsten liggen van den 23 Maart tot en met den 21 April op de secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage, en worden tegen betaling der kosten in afschrift of afdruk verkrijgbaar gesteld.

Tot en met den 15 April is een ieder bevoegd bij het gemeentebestuur verbetering van de door dat bestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, op grond dat hij zelf of een ander, in strijd met de wet, daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

Boxtel, 22 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Grondbelasting.

De Burgemeester der gemeente Boxtel

maakt bekend:

dat de staat der grondbelasting No. 75 met 11 vervolgen, alsmede staat No. 17, wegens meting en schatting, benevens de bepaling van de termijnen van vrijdom, van af 4 April 1913 gedurende dertig dagen ter inzage van belanghebbenden op de Gemeente-Secretarie zijn nedergelegd, en dat bezwaren binnen dertig dagen na de afkondiging dezer behooren te worden ingebracht bij Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Jacht en Visscherij.

Aanvragen om jacht-, visch- en hengelakten.

De Burgemeester der gemeente Boxtel

maakt bekend:

dat van af heden tot en met den 20sten April a.s. des voormiddags van 9 tot 12 ure ter gemeente-secretarie gelegenheid zal bestaan voor het aanvragen van jacht-, visch- en hengelakten, dienst 1913/1914.

Boxtel, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Zijn Uw keelklieren (amandelen) rood of ontstoken, of is Uw keel met witte puntjes bedekt? Past dan op. Gij hebt een keelontsteking en zijt in gevaar de ernstigste borstziekte te krijgen. Het is Uwe plicht onmiddellijk een krachtig werkend geneesmiddel aan te wenden. Dat is de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke Uw keelontsteking spoedig zal genezen en alle ernstige gevolgen zal voorkomen.

De heer R. Pels, oud 25 jaar, wonende te Durgerdam, verklaart ons:

„Ik leed aan hevige keelpijn en had voortdurend last van een drogen kuch. Dikwijls ook moest ik hevig hoesten en had hoofdpijnen en zure oprispingen in de maag. Altijd was ik rillerig en koud, terwijl ik toen dikwijls zweette. Daar ik maar niet beter werd, kocht ik bij L. VISSCHER te Durgerdam een flesch Abdijsiroop en ik kan U verklaren, dat enkele flesschen Abdijsiroop mij in korten tijd geheel al genezen hebben". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is een onfeilbaar geneesmiddel tegen asthma, hoest, influenza, bronchitis pleuris, verkoudheid, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen. Voorkomt de tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te Boxtel, A. BRENDERS; Boxtel, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; Moergestel, Wed. J. VAN VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout, P. L. J. RATS-VERHEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

VOOR DE SCHOONMAAK.

Eene prachtvolle sorteering in:

Karpetten, Kleedjes, Matten.
Cocos voor Tapijt en Looper.
Chineesche Matten, afgepast en per el.
Vloer-, Tafel- en Schoorsteenzeilen.
Viltpapier.

VITRAGES voor lange en ondergordijnen.
PLUCHETTE en LAKEN voor overgordijnen.
Linnen Gordijnen met franje en kant.
Lancaster Gordijnen, in elke gewenschte kleur.

Alle mogelijke onderdeelen voor het plaatsen van Gordijnen zooals: Rollen, Latten, Roeden, Trekkers, Touw enz.

Overbekend is dat:

Onze kwaliteiten zijn PRIMA.
Onze prijzen zoo BILLIJK MOGELIJK.

Aanbevelend,

Witteveen & De Mol - Boxtel.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

DAMES!

Wij berichten U de ontvangst der

Nieuwe Modellen

Worcester Corsets

ook in andere Modellen en Kwaliteiten zijn wij ruim gesorteerd.

Aanbevelend:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — — — Hectografen en — — — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Trouwlustigen!

Denkt er aan dat:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

Uw adres is voor Solide

BEDDEN, DEKENS, MATRASSEN, enz.

Levering onder Garantie.

Vraagt Prijsopgaaf.

No. 30 ZATERDAG 12 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

OVER TENTOONSTELLINGEN.

We hebben het vorig jaar aleens geschreven over het „moderne" van de tentoonstellingen die in 't Zuiden de laatste jaren gehouden zijn.

Modern niet het minst in dezen zin, dat de uitwassen van 't moderne leven er een ruime plaats gevonden hebben.

Wijntje en Trijntje werden er ruimschoots bewonderd.

Niet zoo maar toevallig, per ongeluk, maar wel degelijk als een gevolg waarop de tentoonstellingsbesturen de zaken hadden ingericht.

Als men meent, dat op een tentoonstelling van Handel, Industrie en Kunst, waar dus een deel der gezonde volkskracht te aanschouwen wordt gegeven, dat daar wijn-, bier- en jeneverlokalen niet te missen zijn, dat daar een vrouwelijk bediendenpersoneel van zeer verdacht allooi op zijn plaats is, kan 't er een lollige boel worden, maar geen tentoonstelling die onzen volksaard en volkszeden eer aandoet.

Er behoort een beetje moed toe, om tegenwoordig in een krant met dergelijke dingen voor den dag te komen. Men wordt allicht voor ouderwetsch aangezien, voor iemand, die geheel vreemd staat tegenover de eischen van den nieuwen tijd.

Ja, waarachtig.

* * *

Enfin, je kunt maar een raar idee hebben, van wat de nieuwe tijd vordert.

Wij begrijpen hem anders.

Men zal dit jaar weer z'n best doen, den bloei der industrie aan landgenoot en vreemdeling te laten zien.

Maar helaas, mist men 't hart of schaamt men zich ook eens ten toon te stellen, hoe weinig die bloei, waarvan men iederen bezoeker de sprekende bewijzen tracht te leveren, beantwoordt aan den toestand der arbeidende klasse, die toch ook tot de industrie behoort, zou ik meenen.

't Licht een beetje voor de hand, dat men in industrieele kringen, waar men de tentoonstellingen hoofdzakelijk leidt, daar weinig zin in heeft.

* * *

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft dezer dagen het Tilburgsch gemeentebestuur een beschamende les gegeven.

De heeren vroegen om een zestal sterkendrank-vergunningen voor de tentoonstellingen van dit jaar. Maar de Minister kwam er niet van in.

En als nu onze Minister van arbeid er mettertijd eens wel van in kon komen, te eischen, dat de gesubsidieerde industrie-tentoonstellingen geen eenzijdig, geen half beeld onzer nijverheid opleveren, maar ook de arbeidstoestanden weergeven, dan zou hij de industrie in den ruimsten zin van het woord een dienst bewijzen.

R.

Vierde Jaarverslag
DER
Dr. Hoek's Vereeniging.

LIGHALLEN.

De lighallen van de vereeniging zijn bijna voortdurend in gebruik en had iedere Tuberculoselijder in zijne omgeving de gelegenheid een lighal te plaatsen, dan zouden zij nimmer een oogenblik ongebruikt staan. De uitwerking die het gebruik van lighallen door Tuberculosepatiënten op den zieke zoowel als op de overige leden van het gezin heeft, is niet naar waarde te schatten. Daar waar anders dikwerf een patiënt moet vertoeven in eene kamer en waar dag en nacht meerdere huisgenooten verblijven, en natuurlijk de kans voor besmetting niet gering is, kunnen zij in eene lighal geheel afgezonderd van de overige leden van het gezin verblijven, zeer ten gunste van de ziektetoestand van den lijder en niet minder van de aanwezige huisgenooten. Overal elders heeft het gebruik van lighallen goede resultaten gegeven. Een ieder trekke zijn conclusie doch het staat zoo goed als vast, dat sedert het werken van onze vereeniging, in 't bijzonder de bestrijding der Tuberculose, het aantal Tuberculoselijders verminderd. Door het steeds vestigen van nieuwe gezinnen in onze gemeente is natuurlijk geen goede statistiek hiervan op te maken, terwijl ook niet alle lijders zich bij den geneesheer aanmelden, doch het oordeel van heeren Doctoren geeft ons voorloopig waarborg hiervan.

Alles wordt dan ook gedaan om besmetting te voorkomen en tevens om daar waar de ziekte wordt geconstateerd deze in haar beginstadium te stuiten. Zoo werd in 1912 niet minder dan 80 maal het sputums van patiënten opgezonden om te worden onderzocht om, indien Tuberculose-bacillen werden geconstateerd, terstond krachtdadig in te grijpen, want juist indien de ziekte niet te ver gevorderd is, blijft redding mogelijk.

WONINGVERBETERING.

Op het gebied van woningverbetering is de vereeniging dit jaar ook werkzaam geweest.

In den loop van 1912 heeft het Bestuur aan twee Tuberculoselijders een betere woning verschaft en betaalde de vereeniging het verschil in huurprijs. Een betere woning wil natuurlijk zeggen in de eerste plaats eene woning met meer dan één vertrek, zoodat de lijder vooral des nachts afgezonderd van de overige leden van 't gezin slaapt en ten tweede indien mogelijk, eene woning waarin de ouderwetsche bedsteden zijn verdwenen. Deze slaapsteden staan altijd achter bij ledikanten (liefst ijzeren) doch voor een Tuberculoselijder zijn ze zeer af te keuren. 't Is aan geen twijfel onderhevig dat ook hier de vereeniging weder groote weldaden aan die gezinnen bewijst.

TUBERCULOSEBLOEM.

De rekening en verantwoording van den Penningmeester zal u straks doen zien dat den verkoop van de Tuberculosebloem dit jaar eene som van f 203.12 heeft opgebracht en dat na aftrek van onkosten etc. een zuiver voordeelig saldo van f 150.70 in de kas van de vereeniging is gekomen. Dit bedrag dat uitsluitend moet worden aangewend voor de bestrijding der Tuberculose was weder een aardig sommetje om eenige kinderen naar een vacantiekolonie te zenden. Allereerst zij hier hulde gebracht aan de jonge Dames van Boxtel die ook ditmaal weder zoo bereidwillig waren en uit sympathie voor onze Vereeniging de bloemetjes ten verkoop hebben aangeboden en ik vertrouw dat de vereeniging ook in 1913 weder op hun steun zal mogen rekenen. Burgers van Boxtel wanneer over eenige weken deze jonge Dames u zullen vragen een bloemetje te koopen, denk dan aan hen, aan die jeudige kleinen die door uwen steun in staat zullen worden gesteld wederom eenigen tijd buiten door te brengen, welke vacantie hen zal sterken, hun gestel krachtiger maken en zij daardoor beter in staat zullen zijn de gevaren van besmetting van Tuberculose te trotseeren, koop dus allen een bloemetje want vele kleine gaven maken een groote som, die weder kan worden aangewend voor het boven omschreven doel.

VACANTIEKOLONIE'S.

Het uitzenden van kinderen naar eene vacantiekolonie besprekende, kan ik u mededeelen dat in 1912 door de vereeniging werden uigezonden twee jongens en vier meisjes. Een geschiedde, als vorige jaren op kosten van de Provinciale Groene Kruis Vereeniging. Vier meisjes en één jongen vertoefden gedurende eene maand te Eersel terwijl één knaap naar Egmond aan Zee (N. H.) werd gezonden. De ziekte van deze knaap die aldaar eenige maanden vertoefde was echter van dien aard dat beterschap niet was te verwachten, doch laat het ons genoegen doen dat althans gedurende dezen tijd zijn lijden gedeeltelijk werd verzacht. Dat overigens het verblijf buiten, de goede verzorging, de geregelde voeding de andere kleineren goed heeft gedaan blijkt ten duidelijkste uit de gewichts toenamen. Bij hunne terugkomst waren niet alleen allen gegroeid doch hun gewicht was resp. met 4 6 6½ 8 en 9 pond toegenomen. Meer woorden zijn hier overbodig de feiten spreken voor zich zelf. Ook dit jaar hoopt de vereeniging weder eenige kinderen dit genot te verschaffen, doch nogmaals zij gezegd dit zulks slechts dan kan plaats hebben indien, ieder een bloemetje koopt, waarom ik nogmaals verzoek u dit kleine offer te getroosten. Laat toch allen medewerken tot het verkrijgen van een krachtig nageslacht.

WIJKVERPLEEGSTER.

De Wijkverpleegster zuster Simonis heeft in 1912 in totaal afgelegd 1390 bezoeken in 104 huisgezinnen. Hiervan waren 673 bezoeken bij Tuberculose patiënten. In de polikliniek der Eerwaarde Zuster van het Liefde Gesticht werd aan 1392 personen hulp verleend. Ook had de vereeniging weder huisverzorgsters indienst die tijdens ziekte van de vrouw de verzorging van huis en gezin op zich konden nemen.

In de tweede helft van 't jaar ontving het Bestuur de tijding van Zuster Simonis dat zij met 1 Februari 1913 haar werkkring ging verlaten. Waar wij allen gedurende een paar jaren getuigen zijn geweest van wat zij voor de zieken in Boxtel heeft gedaan daar is het overbodig te zeggen dat deze tijding indruk maakte op het Bestuur en ik geloof de tolk te zijn van u allen wanneer ik Zuster Simonis namens de zieken in Boxtel dank zeg en haar alle goeds wensch in haar nieuwen werkkring.

VERPLEGINGS ARTIKELEN.

De verplegingsartikelen welke door de vereeniging beschikbaar worden gesteld voor zieken en hulpbehoevende inwoners van Boxtel werden weder veel gevraagd; zooals in 't volgende lijstje blijkt verstrekte de vereeniging ongeveer 340 maal een of ander artikel en werden uitgeleend:

Croupketels	3	maal
Inh. toestellen	1	„
Ondersteken	50	„
Urineflesschen	21	„
Ballonspuitjes	7	„
Irrigatoren	7	„
IJszakken	12	„
Windkussens	24	„
Sputumbakjes	4	„
Sputumfleschjes	4	„
Thermometers	13	„
Inneemglaasjes	11	„
Ledikanten	13	„
Kinder id.	2	„
Ruststoelen	10	„
Matrassen	14	„
Kinder id.	1	„
Ruststoelmatrassen	10	„
Kinderbadjes	1	„
Kamerclocets	5	„
Hospitaallinnen	47	„
Ziekentafeltjes	12	„
Dekens	7	„
Oogbadjes en schermen	10	„

Terwijl alsnog verschillende kleinigheden, als Watten, Hydrophillegaas, Billrothlinnen, Ontsmettingslamp, Bekkens, zwachtels, sloopen, enz. enz. meermalen werden gegeven en geleend. Hieronder zijn tevens begrepen de verstrekte artikelen aan Tuberculose lijders. Verschillende artikelen werden in den loop van 't jaar bijgekocht en vernieuwd, zoodat de vereeniging steeds in staat is hiermede voort te gaan.

Wanneer we het genoemde lijstje eerst wat nauwkeuriger beschouwen dan zal ieder het met mij eens zijn dat in 't jaar 1912 aan meenigeen een of ander artikel is verstrekt en dat de vereeniging hierdoor den zieke wederom veel leed verzachte terwijl belanghebbenden werden gevrijwaard van eventueele kosten, met andere woorden het geld in den zak konden houden. 't Is dan ook door 't uitleenen van deze artikelen dat onze vereeniging een harer nuttigste werken verricht. Maar begrijpen zij, die deze voorwerpen ter leen ontvangen dan niet, dat dezelve naar gebruik *onmiddellijk* weder aan het magazijn moeten werden ingeleverd? en niet ongebruikt in hunne woning

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

23

Zij opende de voorkamer; het was Anna's woonvertrek. Eenvoud, maar zin voor behaaglijkheid en rust, alsmede groote soberheid schitterde en lichtte overal in de kleine ruimte. In den kacheloven brandde een vuur, dat de kamer met aangename warmte doorstroomde.

Mijnheer Thomas ontdeed zich met behulp van den boekhouder van zijn mantel. Niet zonder medelijden beschouwde de oude juffrouw de nietige gestalte, welke zich uit het zware omhulsel ontpopte.

„Dat gij komt", zeide zij, „zelf komt, mijnheer Eerekrans, is een goed teeken voor mij en... voor haar. Want, niet waar, mijnheer Karker heeft u voorbereid, waarom ik zoo dikwijls te Hamburg kwam. Als u het kind, het wettige kind van uw zoon hier meent te vinden; het kind, dat zijne ouders aan mijne zorgen toevertrouwden..."

Een zware zucht ontvlood aan de borst van den ouden heer. „Ik weet alles", zeide hij. „Drie dagen geleden deelde Karker, die juist zijne gevangenis als onschuldig had verlaten, mij alles mede. Dezen morgen kwam het vonnis des keizers uit Parijs aan. Men wil in mijn persoon de Hamburgsche handelswereld een bewijs van meegaandheid geven en laat zich met één offer tevreden stellen. Het huis Eerekrans betaalt het verlies van zijn zoon en erfgenaam met dertigduizend gulden en het proces wordt te niet gedaan. Een uur geleden werd het bedrag betaald, de wacht verwijderd... en ik ben hier".

„God zegene u voor dezen tocht", zeide juffrouw Holm weenend; „gij komt in vrede".

„In vrede, zelfs zonder vrede, sinds mijn trots, mijn geloof... doch daarvoor kom ik niet. Vertel mij iets naders over de misdaad, welke een ellendige tegen ons allen pleegde en daarna... daarna wilde ik haar zien".

De juffrouw droogde hare tranen. Zij deelde mede, hoe in dien noodlottigen nacht de haar welbekende Oud-Maryke aan haar deur geklopt en haar verlangd had te spreken. Voorgevend, dat zij door de ouders van het haar toevertrouwde kind gezonden was, onder voorwendsel dat de grootvader den knaap onmiddellijk wilde zien; onder mededeeling van feiten, welke haar tot medeweetster van het in het geheim gesloten huwelijk maakten en hare zending het stempel van echtheid gaven, wist zij de goedige dame over te halen, haar den knaap en de gezamenlijke, op zijne afkomst betrekking hebbende papieren, toe te vertrouwen. De oude nam het warm ingebakerde kind mede en vertrok. Maar een zeker wantrouwen was bij de juffrouw blijven bestaan; slapeloos ging voor haar de nacht, onrustig de morgen voorbij. 's Middags begaf zij zich naar Scharnrode. Zij vond Anna ernstig ziek; de eerste vraag gold het kind — vraag en antwoord waren voldoende om de overtuiging te vestigen, dat hier eene misdaad begaan was, dat Oud-Maryke het kind gerooid en zich vervolgens uit de landstreek verwijderd had. Alle navorschingen — van den kant der Fransche ambtenaren als zonder gewicht zeer achteloos behandeld — waren tot nu toe zonder gevolg gebleven.

„Men moet de nasporingen voortzetten", mompelde de oude heer. „Maar de kleinzoon van die oude vrouw; waar is die knaap? Kan hij niets bepaalds...?"

„De zonde van den vader, de vloek van het kleinkind", onderbrak hem de oude dame. „In denzelfden nacht van de misdaad, misschien om het niet met de grootmoeder te deelen, schijnt Frederik Bakker Scharnrode te hebben verlaten. Een Hamburgsch koopvaardijschip, de „Medusa", zeilde den volgenden morgen van Cuxhaven naar China af. In het Kanaal leed het schipbreuk; bijna geheel de bemanning vond haar dood in de golven. Tot haar behoorde, volgens de verklaring van den geredden kapitein, een jongmensch, dien hij kort voor de afvaart, in de plaats van een zieken hofmeester aangenomen had en die, juist te Cuxhaven aangekomen, hem zijne papieren had voorgelegd. Zij waren op naam van Frederik Bakker uit Scharnrode... Er bestaat geen twijfel: de kleinzoon van Oud-Maryke is dood".

„Dood, alles dood!" zeide de koopman in zichzelven op gedempten toon. „Zal ik dan aan niemand vergoeden kunnen... aan niemand, hetzij in het goede of in het booze?... Op Spanje's slagvelden de laatste Deplacet,... in de golven der zee de kleinzoon der misdadigster,... mijn kleinzoon aan ellende, aan verderf prijsgegeven,... onder Scharnrode's aarde mijn Frans! Alleen zij en ik zijn overgebleven... ik moet mij met haar verzoenen... ik gruw van het alleen zijn".

Plotseling stond hij op. „Waar is zij?" vraagde hij haastig.

„Anna Werner? Zal ik haar voorbereiden, alvorens u tot haar te voeren?"

„Tot Anna Eerekrans, de echtgenoote van mijn zoon! Ik heb geen recht haar dezen naam te weigeren. Weet zij, dat ik komen zal?"

„Zij mag het veronderstellen, maar beter is toch..."

„Neen, laat mij begaan; zij heeft zooveel gedragen, dat zij ook mijn aanblik zal... een menschenhart breekt niet zoo gemakkelijk; ik heb het ondervonden. Breng mij bij haar".

„Het zij zoo; Gode moge over dit uur Zijnen zegen uitstorten!" zeide de dame, terwijl zij de handen vouwde.

Zij liep vooruit en opende de kamer, aan de andere zijde van den gang gelegen en op den tuin uitziende. Het was Anna's slaapkamer, even eenvoudig als het woonvertrek, maar even vroolijk en even aangenaam verwarmd.

Sedert eenige dagen had Anna het bed mogen verlaten. In een eenvoudigen, langen rok van wollen stof gekleed, zat zij bij het venster en staarde droomend op de sneeuw, die buiten wegen en weiden bedekte.

Toen juffrouw Holm de kamer opende, was de zieke alleen; zij had de meid weggezonden om ongestoord te kunnen denken. Nu voer zij verschrikt op. Een gevoel van het diepste medelijden, dat hij vroeger nooit gekend had, maakte zich van Thomas Eerekrans meester; hoezeer had de korte spanne tijds dat gezicht veranderd!

„Anna", nam juffrouw Holm met haar zachte stem het woord, „ik breng een bezoek; troost behoevend komt hij om te troosten. Gij draagt een gemeenschappelijk leed".

Anna stond op; als afwerend strekte zij beide armen voor zich uit. „Zijn vader... de harde, rijke man!?"

Langzaam kwam Thomas Eerekrans op haar toe.

„Zijn vader", zeide hij, en bij den toon zijner stem zonken de armen der zieke naar omlaag; daarna rustte haar blik vol medelijden op den ouden man.

„Zijn vader", herhaalde de koopman; „de vader van uw Frans, Anna! Maar niet de harde, niet de rijke man. Meer dan het ongeluk, heeft een slag, die ten minste in mijne oogen mijn eer vernietigde, mijn kracht verlamd en mijn trots gebroken. En mijn rijkdom, Anna? Een eereschuld verslindt, wat het huis Eerekrans sinds tal van jaren verwierf. Met vreemd goed arbeidde het sedert zijn stichting. Anna, een nieuwe handelszaak begon Thomas Eerekrans op den dag der vreeselijke ontdekking, vreeselijk, omdat de eenige persoon, aan wien hij goed maken kon, wat een Eerekrans hem verschuldigd is begraven ligt op de slagvelden van Valencia. Millioenen vallen als zoenoffers vrome stichtingen ten deel, zoodra de dood mij oproept. De vruchten van mijne nieuwe handelszaak zullen echter door den zoon van mijn Frans geoogst worden. God zal ons bijstaan, om hem te vinden... uw zoon, Anna, mijn kleinzoon!"

te laten staan of liggen? Begrijpen de gebruikers dan niet dat het *geleende* goederen zijn, en dat zij deze goederen netjes moeten behandelen en schoonhouden waaromtrent zoo noodig de verpleegster hen gaarne zal onderrichten? Het spijt mij het te moeten zeggen maar 't is somtijds meer dan erg zooals de geleende voorwerpen worden teruggebracht.

Thans doe ik nogmaals een beroep op hen die een of ander artikel van onze vereeniging in bruikleen ontvangen, verzoekende deze voorwerpen zindelijk te houden, kortom de artikelen na gebruik *direkt* terug te doen bezorgen aan het magazijn en wel in denzelfden staat als men deze heeft ontvangen.

Slot volgt.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De algemeene staking.

Generaal de Selliers de Moranville, bevelhebber van het korps der gendarmerie, zoo meldt het „N. v. d. D." te Brussel, heeft Donderdag 'n langdurig onderhoud gehad met den min. v. oorlog. Dit onderhoud had als doel ordemaatregelen te onderzoeken, die zullen genomen worden gansch het land door om de bescherming van den eigendom en de vrijheid van den arbeid te verzekeren.

Minister de De Broqueville heeft insgelijks Donderdagmorgen met hetzelfde doel den gouverneur van Brabant in gehoor ontvangen, alsook de generaals van 't leger, die aan het hoofd staan der militaire macht in de provincie Brabant. 's Namiddags heeft het kabinetshoofd talrijke generaals, krijgsgouverneurs der provincies ontvangen.

* * *

Volgens de „Patriote" heeft 't buurtspoorwegpersoneel van het Center, in een vergadering in het Volkshuis te Leuven gehouden, besloten aan de algemeene staking deel te nemen. De staking zal eerst Dinsdag beginnen en alle electrische lijnen van het Center omvatten.

Duitschland.

Vliegongeluk.

Op de vliegplaats bij Gelsenkirchen is deze week een doodelijk ongeval gebeurd. Toen de 20-jarige vlieg-leerling Lichte ongeveer drie kwartier gevlogen had, raakte hij plotseling op een hoogte van 80 meter het stuur kwijt, waardoor het vliegtoestel omsloeg. Met gebroken schedel werd de ongelukkige dood opgenomen.

Een Fransch-Duitsche socialistische conferentie.

Een correspondent van de „Temps" te Bern meldt aan zijn blad: Eenige Duitsche socialistische afgevaardigden hebben het idee geopperd op neutralen grond een Fransch-Duitsche interparlementaire conferentie bijeen te roepen om de voorgestelde wetsontwerpen van Frankrijk en Duitschland te bespreken. Na met de Fransche afgevaardigden dit denkbeeld besproken te hebben, is besloten gevolg te geven aan dit plan door een bijeenkomst vast te stellen op den 20sten April te Bern. De conferentie stelt zich ten doel naar de middelen te zoeken om de uitbreiding der bewapening in de twee landen te bestrijden. (Tel.)

Een zeldzame boom.

Te Triesbach in Hessen is een eikeboom verbrand, die naar men zegt, 2.000 jaren oud was. De brand schijnt te wijten te zijn aan de onnadenkendheid van een paar landloopers, die een vuurtje aanlegden in den hollen stam. De eik had een omvang van 14 meter en werd door duizenden ieder jaar bezocht.

Een aardige estafetteloop.

Vijfduizend jongens zullen den Duitschen keizer bij zijn jubileum op den 15en Juni a.s. een hulde komen brengen, d.w.z. 5000 jongens zullen er aan medewerken om die hulde van Memel naar Berlijn te brengen, wat een afstand van ruim 1000 K.M. is. Men wil er n.l. een reusachtigen estafetteloop van maken. waarbij iedere deelnemer 200 Meter moet afleggen. En er zal ook bij gezwommen moeten worden, daar bepaald is, dat men geen bruggen mag gebruiken, zoodat men rivieren over zal moeten zwemmen. De eerste jongen verstrekt met het hulde adres den 5en Juni, 's avonds 10 uur, van de Russische grens bij Memel en nadat het door 5000 handen is gegaan, wordt het adres den 15en Juni, 's morgens om 8 uur, aan den keizer overhandigd. (Tel.)

Frankrijk.

Droevige cijvers.

De statistieken van de geboorten in Parijs zijn natuurlijk nog droever dan de cijfers van geheel Frankrijk. In 1910 49975 geboorten (of 18 op de 1000 inwoners); in 1911 48962 (of 17 op de 1000) en in 1912 48331 (of 16.4 de 1000).

Van den anderen kant is het sterftecijfer in Parijs veel hooger, dan in de overige streken van Frankrijk.

Italië.

De ziekte van den Paus.

De Paus die voor een paar dagen ernstig ziek was is weer aan de beterhand.

Toch zal Z. H. den eersten tijd geen audiëntie verleenen, wat een groote teleurstelling is, voor de vele bedevaartgangers die op het oogenblik in Rome verblijf houden.

Wanneer men de berichten gelooven mag, baart de toestand geen directe zorg. De ziekte moet een gevolg zijn van de ernstige influenza waaraan de Paus voor eenigen tijd lijdende was.

Engeland.

Mijnongelukken.

Een heele reeks mijnongelukken heeft deze week in verschillende districten plaats gehad.

Te Blaenavon, in Monmouthshire, bevonden twee mijnwerkers en een opzichter zich in een der gangen van de Blaenavon-mijn, toen een instorting plaats greep en tengevolge van kortsluiting brand ontstond; het vuur aangewakkerd door den hevigen tocht, greep snel om zich heen en de drie mannen vielen bewusteloos en stikten. Enkele uren later werd de brand met groote moeite gestuit en vond men de lijken.

In de Tylorstown-schacht in de Rhonddavallei, daalden vijf mannen af; nauwelijks waren zij aan den arbeid of de stutbalken bezweken en de vijf mannen waren ingesloten. Drie konden nog met moeite gered worden, een lijk werd reeds boven gebracht en men vreest, dat de vijfde man er ook het leven bij ingeschoten heeft.

In de Ardler-mijn te Stevenston, duwde een mijnwerker een kolenwagentje naar de schacht in de meening, dat de lift bij het einde der gang wachtte. Dat was echter niet het geval en man en wagen stortten in de diepte.

John Barkell een ingenieur in de Kelloe-mijn, bij Durham, wilde zich langs een kabel naar beneden begeven om te zien naar een ongeluk dat in de schacht had plaats gehad. Onderweg viel blijkbaar een stuk steen op zijn hoofd, zoodat hij met gespleten schedel op den bodem van de schacht viel.

De militaire luchtvaart.

Op een desbetreffende vraag verklaarde Churchill in het Lagerhuis, dat de begrooting voor de luchtscheepvaart in 1912—1913 voor Duitschland 114920 pond, voor Engeland 141150 pond bedroeg; in werkelijkheid had Engeland echter 183800 pond voor dit doel besteed.

De Engelsche luchtvaartbegrooting voor 1913—1914 bedraagt 321620 pond, de Duitsche waarschijnlijk 330325 pond. De bouw der luchtschepen voor de jaren 1913—1914 zal zoo spoedig mogelijk besproken worden, de minister achtte het echter niet wenschelijk thans nadere verklaringen omtrent aantal en grootte der luchtschepen te doen.

De minister van oorlog, Seely, deelde verder nog mede dat een Fransche maatschappij het ministerie van oorlog aangeboden heeft in Engeland een fabriek voor luchtschepen op te richten. In de fabriek zouden uitsluitend Engelsch materiaal gebruikt en Engelsche werklieden aangesteld worden. De minister zeide echter niet, of er onderhandelingen daaromtrent loopende waren, noch hoever deze gevorderd zijn.

Ten slotte verklaarde Churchill, dat op het oogenblik voor vreemde regeeringen vier slagschepen en een kruiser op Engelsche werven in aanbouw waren.

Suffragettes-hongerlijdsters.

Miss Wharry, de Engelsche kiesrechtvrouw, die tot 18 maanden gevangenisstraf veroordeeld is wegens brandstichting in het thee paviljoen in den tuin van Kew, is op vrije voeten gesteld, na 32 dagen te hebben gevast. Eerst na 29 dagen was opgemerkt, dat zij de hongerstaking toepaste. Zij had tersluiks haar voedsel onder de andere gevangenen verdeeld. Toen men het bemerkte, was zij reeds zóó verzwakt, dat men haar heeft moeten loslaten.

Binnenlandsch Nieuws.

Internationaal spoorwegverkeer.

De correspondent van de „Tel" te Berlijn meldt aan zijn blad:

In het spoorwegverkeer tusschen Berlijn en de voornaamste steden van Nederland zullen van den 1sten Mei af talrijke doorgaande wagens worden ingelascht. Zoo wordt van Berlijn naar Vlissingen een nieuwe doorgaande wagen ingesteld, die 's middags om 6 u. 12 van de Friedrichstrasse te Berlijn vertrekt en over Hannover en Essen loopt. Een ander doorgaande wagen vertrekt van Berlijn, Friedrichstrasse, om 10 u. 28, over Hannover en Utrecht naar Rotterdam. Van 29 Juni tot 4 Sept. zal in dienzelfden trein een wagen naar Amsterdam en Scheveningen ingevoegd worden. Nieuwe doorgaande wagens zullen ook loopen van Hamburg en Bremen naar Den Haag. Zij vertrekken uit Hamburg om 2 u. 28 en van Bremen om 4 u. 40. Ook naar Rotterdam is een doorgaande wagen ingelascht. Deze vertrekt uit Hamburg om 11 u. 30, uit Bremen om 2 u. 4 's morgens. Doorgaande wagens eerste en derde klasse loopen van Harzburg en Brunswijk over Hannover naar Amsterdam. Zij verlaten Harzburg om 8 u. 's morgens en Brunswijk om 9. 42.

Hoeveel geld er aan 's Rijks Munt in 1911 gemaakt is.

Uit het verslag van de commissie voor het muntwezen betreffende hare werkzaamheden over 1911, blijkt, dat gedurende dat jaar werden aangemunt 2.000 000 gulden; 1.600.000 vijfentwintig centstukken; 4 000.000 tiencentstukken; 5.000.000 halve centstukken; 4.000.000 kwartguldens Ned.-Indië en 10.000.000 eentiende-guldens Ned.-Indië.

Voorts werden voor rekening van bijzondere personen 774.544 tiengulden-stukken vervaardigd en van Rijks Munt afgeleverd.

Schoolbioscopen.

Naar de Msb. vernoemt is bij de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten in studie een plan om over het geheele land de scholen te voorzien van de nuttige en leerrijke schoolbioscopen. Vermoedelijk zal het overleg dat dienaangaande gevoerd wordt, leiden tot de oprichting eener afzonderlijke vereeniging voor schoolbioscopen.

Gedenkpenning van de Onafhankelijkheidsfeesten.

Ter herdenking van de viering, in dit jaar, van het eerste eeuwfeest van Neerland's onafhankelijkheid is, naar Besluit onzer Regeering, de vervaardiging van een gedenkpenning opgedragen aan 's Rijks Munt te Utrecht.

Deze penning is thans gereed gekomen en het eerste exemplaar is aan H. M. de Koningin aangeboden.

's Rijks stempelsnijder, de heer J. C. Wienecke, heeft beide zijden van de medaille ontworpen en gemodelleerd. Op de vóórzijde wordt het oog getroffen door een jonge, krachtige figuur, voorstellende het Nederlandsche volk, die in den zeer verwaarloosden en beschadigden Hollandschen tuin als eerste werk aanstonds den Oranjeboom plant. Aan de eene zijde staat, nog te midden van de distels, de spade, gereed voor het komende werk; aan de andere zijde het gebroken symbool der Napoleontische overheersching. De zware onweerswolken op den achtergrond symboliseeren nog de zorgvolle, onzekere toestanden van het tijdstip. Naar beneden wordt het voorgestelde afgesloten, evenals het voorafgaande tijdperk, door het jaartal 1813, verbeeld door een schip, dat, te midden van een versiering in den stijl van dien tijd, de keten van de verdrukking stuk zeilt. Het zeil draagt de koningskroon.

De keerzijde van den penning draagt op een muur van bazalt het volledige wapen van het koninkrijk der Nederlanden, waaronder het opschrift: „Eerste eeuwfeest van het Herstel van Nederland's Onafhankelijkheid." Het geheel wordt van onderen afgesloten door een slinger van olijftakken, die met bloeiend en vruchtdragend oranjegroen aan twee flankeerende takjes van ontwikkeling is vastgemaakt.

Deze medaille (rond, 66 m.M. middellijn) wordt door 's Rijks Munt thans in den handel gebracht in de drie metalen, goud, zilver en brons.

Behalve aan 's Rijks Munt zelve, is zij in verschillende steden verkrijgbaar gesteld tegen de orgineele prijzen f 3.50 voor een bronzen en f 11.20 voor een zilveren exemplaar, en wel te Amsterdam, te 's Gravenhage, te Rotterdam, te Middelburg, te Utrecht, te Groningen, te Arnhem, te 's Hertogenbosch en te Leeuwarden, bij aldaar gevestigde firma's of personen.

Duys veroordeeld.

De Haarlemsche rechtbank deed Donderdag uitspraak in de zaak tegen den heer Duys, beschuldigd van beleediging van den burgemeester van Zaandam. De beklaagde werd veroordeeld tot f 25 boete subs. 5 dagen hechtenis. De eisch was f 100.

Waarschuwing.

Men meldt uit Noord-Brabant aan de Msb.

Hier in 't Zuiden van ons land loopt zeker welbespraakt individu de pastorieën af zich uitgevende voor „Van Zeeuw" wonende Croeselaan 21, Utrecht. Hij beweert van zijn vak muntdrijver te zijn en gewerkt te hebben bij Brom, waar hij wegens tuberculose is moeten vertrekken. Hij vertoont dan ook getuigschriften van Brom (Utrecht) en Jonkergouw ('s Bosch). Om in 't onderhoud der zijnen (een brave vrouw met vier arme kleintjes) te voorzien, werkt hij nu voor eigen rekening en wil voor weinig geld (30 à 40 gulden) 2 gedreven kunststukken verkoopen (Ecce Homo en Mater Dolorosa) die volstrekt geen kunstwaarde hebben en mogelijk vijf gulden waard zijn. Men zij in alle opzichten voor dien persoon op zijn hoede. Verschillende personen zijn reeds de dupe geworden van zijn „kunst"-grepen.

Het duistere Bovenkarspel.

Te Bovenkarspel — schrijft het Hbl. — hebben de gasverbruikers Dinsdagavond de min aangename ervaring opgedaan, dat de gasaanvoer plotseling had opgehouden. Alles in 't donker en — 't liep tegen den tijd, dat de van 't veld huiswaarts keerenden graag wat warms genieten! Wat was 't geval? Sedert jaren verkrijgt men te Bovenkarspel het gas van de Enkhuizer fabriek, die onlangs door de gemeente is overgenomen. Thans is Bovenkarspel zelf bezig een gemeentelijke gasfabriek te bouwen, nadat men een aanbod tot voortgezette leverantie had afgeslagen, natuurlijk met de bedoeling, dat Enkhuizen zou blijven leveren tot de nieuwe fabriek te Bovenkarspel klaar zou zijn. Deze bedoeling heeft Enkkuizen klaarblijkelijk niet, want het heeft juist op de grens der gemeenten den aanvoer afgesneden. En nu zitten de Bovenkarspelaars op zijn minst tot het najaar in het donker.

Een Honderdjarige.

Mej. de Wed. De Ruyter, geb. De Mare, te 's Hage, valt het voorrecht te beurt in het jubeljaar van Neerland's honderdjarige onafhankelijkheid haar honderdsten verjaardag te vieren; zij werd geboren 12 April 1813 te Amsterdam, dus enkele maanden vóórdat het bekende driemanschap in Den Haag het sein gaf tot het afwerpen van het Fransche juk.

Voor f 5.000.000.

Het Centraal bureau te Enschedé had in 1912 een omzet van 17872 waggons kunstmeststoffen of voor ruim f 5.000.000.

Zeventien duizend achthonderd waggons. Elk van tien diuzend kilo.

Zekere ouderwetsche boer, met een tronie van alwijsheid trekt zijn schouders op en zegt „niks werd", alsof hij een geleerde papegaai was.

De grootste vooruitgang was in Noord-Brabant met 1311 waggons, — Drenthe 1087 waggons, — Gelderland 1082 waggons, — Overijsel 689 waggons. — Te zamen 4488 waggonladingen kunstmest meer dan in 1911.

In 1912 werden door het C. Bureau aangelegd 179 proefvelden en 169 lezingen gehouden. (Rust Roest.)

Nieuwe organisatie en dislocatie van de cavalerie en de bereden-artillerie.

Het wapen der cavalerie blijft zijn tegenwoordige organisatie behouden.

Het 1e, 3e en 4e reg. huzaren, de 2 depots huzaren en de rij- en hoefsmidschool blijven dezelfde standplaatsen behouden. Van het 2e reg. huzaren komen de staf, het 1ste en 2de eskadron 30 April te Tilburg, het 3e en 4e eskaron later te Breda.

Het eskadron ordonnansen komt weer in zijn geheel te Amersfoort in garnizoen.

De 4 regimenten veld-art. bestaan elk uit een staf, 3 afdeelingen van 2 dubbelbatterijen, een trein-afdeeling en een depot.

Van het 1e reg. veld.-art. zijn de staf, de Iste en IIde afdeeling, zoomede de treinafdeeling en het depot te Utrecht in garnizoen; de IIIde afdeeling te Amersfoort.

Van het 2e reg. veld-art. zijn de staf, de Ie en IIe afdeeling, zoomede de de treinafdeeling en het depot te 's-Gravenhage. de IIIe afdeeling is te Leiden in garnizoen.

Van het 3e reg. veld-art. is of komen de staf, de ½ Ie en IIIe afdeeling, zoomede het depot te Breda; de Ie afdeeling en de treinafdeeling te Bergen-op-Zoom in garnizoen.

Van het 4e reg. veld-art. zijn de staf, de IIe en IIIe afdeeling te Ede, de 1e afdeeling is te 's Hertogenbosch, waar ook de trein-afdeeling komt, terwijl het depot te Leiden blijft.

Het korps rijdende artillerie blijft te Arnhem. N. R. Ct.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 12 *April* 1913.

— **Aanstaande Donderdag zal de groote voorjaarsmarkt gehouden worden.**

Omdat dan tevens bepaald is dat op de **Markt** de stierenkeuring zal plaats hebben, zal de Burgemeester maatregelen nemen om de stierenkeuring op een ander terrein te houden.

— Sedert eenigen tijd werd de omgeving der gemeenten Boxtel, Esch en Vught verontrust door een onbekend individu. Door bedreiging trachtte hij op verschillende plaatsen geld en goederen af te persen, hetgeen het laatste is geschied bij den landbouwer v. K. op Selissen.

Hoewel van K. de zaak liet rusten, had de rijksveldwachter v. Haaren uit Esch er een weinig van gehoord.

Na het signalement opgenomen te hebben, liet voornoemden veldwachter geen moeite na, om den dader in handen te krijgen. Toen hij dan ook gisterenmiddag in de bosschen onder Esch met zijn politiehond Tilda in dienst was, gelukte het hem den booswicht in handen te krijgen.

In alle geval zal hij nu met den strafrechter in aanraking komen, daar hij zonder middelen van bestaan in die omgeving rondzwierf. Hij werd naar het arrestantenlokaal alhier overgebracht waar bleek dat de aangehoudene was een zekere van G. uit Vught.

Hedenmorgen is hij ter beschikking van de Justitie te 's Bosch gesteld.

— Zondag 13 April om **half zes** zal voor het Kruisverbond als spreker optreden de ZeerEerw. Pater A. Bloem O. Aug., Prior te Eindhoven met het onderwerp: *„Hoe moet onze Drankweer zijn"*.

Tot deze vergadering, die in het gewoone lokaal „de Torenschool" zal worden gehouden, hebben ook niet leden vrijen toegang.

— Hedennacht is door onbekende daders op een brutale wijze huisgehouden in de Stroohulzenfabriek der Heeren v. Rijckevorsel en Co. alhier.

Na de kantoordeur met geweld geforceerd te hebben, kreeg men toegang tot het kantoor, waar de lessenaar werd opengebroken en aan een degelijk onderzoek onderworpen; doch de verwachten buit vonden zij ook hier niet.

Alstoen hebben zijn getracht een kijkje te nemen in de brandkast wat hun niet gelukte.

De rijkspolitie onderzoekt de zaak.

— De Heer A. de Haas, arbeider-telegrafist alhier is Vrijdag te Utrecht geslaagd voor het eindexamen Telegrafist.

Wij feliciteeren den heer de Haas met het behaalde succes.

Vught. Woensdag overleed na eene ziekte van twee dagen, de heer J. N. Klasens, hoofdcommies ter provinciale griffie van Noordbrabant en ridder in de orde van Oranje-Nassau.

Slechts enkele dagen geleden, op 1 April herdacht de heer Klasens onder veel belangstelling zijn veertig-jarig ambtsjubileum.

De overledene was 62 jaar.

Schijndel. De heer W. Verkuijlen, jager alhier, deze week in een zijner bosschen (groote eikeboomen waaronder jarig elzen schaarhout) te Stiphout in de Schooten zijnde, vloog hem onverwacht eene houtsnip tegen het been. Kijkende waar de snip gezeten had, zag hij een stukgetrapt nest waaruit in zijn voetstap, vier eieren gerold waren. Bij het openen van twee gescheurde eieren, kwam daaruit een jong gevallen met betrekkelijk enorm groote oogen en zeer langen snavel.

Daar het eene zeer groote zeldzaamheid is dat de houtsnip overblijft en alhier in het land broeit, was 't vooral voor een oud jachtliefhebber erg spijtig dat dit nest zoo ongelukkig vernield werd. P. 's-H. C.

Oirschot. Als blijk van goede verstandhouding tusschen patroon en werklieden geldt wel het feit dat de heer C. Dekkers op heden feestelijk den dag herdenkt waarop hij vóór 40 jaren in dienst trad bij de firma Gebr. Teurlincx oudste Amerik. stoelenfabriek in Nederland.

Trof deze firma voor ruim een jaar een groote ramp doordat hare fabriek met woonhuis geheel afbrandde, thans verheugt zij zich in voorheen ongekenden bloei die de firma door haar solied en net fabrikaat verworven heeft, en hare soliede cliëntele dagelijks ziet uitbreiden.

— De WelEerw. Heer Pulsken kapelaan alhier, viel Dinsdagmiddag van zijn fiets, met het treurig gevolg dat zijn been ontwricht was.

Z.Eerw. is per rijtuig naar Tilburg vervoerd, om zich daar onder geneeskundige behandeling te stellen.

's Hertogenbosch. De gemeenteraad van 's Bosch heeft besloten 8 pCt. belasting te heffen op de entrée's der Cinema- en bioscoop-theaters.

De toegangskaarten zullen van gemeentewege worden uitgegeven, waardoor men een zuivere contrôle verkrijgt.

Helmond. Woensdag had alhier op Het Hout een droevig ongeluk plaats.

Terwijl de ongeveer 70 jarige Corn. v. d. Werf die een boodschap ging doen uitweek voor een kar, werd hij door de voorbijrijdende tram, die hij niet had opgemerkt, gegrepen en overreden. Hij was terstond een lijk.

Udenhout. De echtelieden Martinus van den Beerendonk en Petronella Dekkers hopen op 16 dezer hun vijftigjarig huwelijksfeest te vieren.

Het zal de oudjes dien dag zeker niet aan belangstelling ontbreken.

Zundert. Men meldt aan de Msb.: De grondprijzen in de zandstreken van W.-Noordbrabant stijgen zoo ontzettend, dat alleen een heel intensieve cultuur daarop het landbouwbedrijf loonend kan maken. In deze gemeente werden enkele dagen geleden op een publieke verkooping een paar H.A. gewonen zandgrond verkocht voor ruim zes duizend gulden. Een heele boerderij, die voor 25 jaar voor zes duizend was aangekocht, bracht nu op de respectabele som van 20 duizend gulden.

Gennep. Bij de op Woensdag gehouden aanbesteding van 20 ambtenaarswoningen voor de N. B. D. S. werd door 32 personen ingeschreven.

Hoogste inschrijver was J. C. van Haaren te Nijmegen voor f 48.947, laagste de C. Tienstra te Nijmegen voor f 41.280.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redakteur.

Van dè briefke dè ik verleeje week geschreve ha, motte de uurste helft mer in de kraand zette, en in plats van de leste helft schrijf ik iets anders.

Ik hà geschreven dè de krant van v. Eupen en zenne kompeljon um zen geschen bekend is geworden dur heel het laand.

Nou willen ze mee groote stukken te schrijven het goed praoten, mer dè ga nie.

We ze geschreven hebben en gedrukt kunnen ze nie mer uitvegen.

Ze doen nou wel net of ze er groot op gaon dè ze heel 't laand deur be-

kend zen gemaokt, mar daor meene ze niks van. Dè is mer een duukske veur t bloeien. De wond blijft bestaon en die steekt hullie hard.

Ok schrijven ze, de wellie zooveul goei namen hebben aangevallen.

Nou ge kunt mer 'n groot gedacht van oe eigen hebben.

As er in Boxtel geen beter naome waren, dan de hullie dan zoj 't er gek uit zien. Mer zoo gao 't altej mee die lui; die wille van alles 't beste en 't schonste hebben.

Menheer de redacteur. Van de week zaat ik in de trein mee een heerke uit Boxtel, tenminste hij ha enne hoed op.

Hij ha een paar bollen kaas bij em, en daarum denk ik, dè hij daor in haandeld.

Dieje meneer dan hà en kartje geteekend dè hij an alleman liet zien.

Te lange leste, nao dè hij men is goed an gekeken ha, zee ie, boer wilde gij 't ok zien. Ik zeg jawel meneer.

Hij docht zeker dieje stomme boer snapt daor toch niks van.

Mer jawel, ik zaag goed wer er op stond en ik met zeggen 't was schon gedaon.

Gij meneer de redacteur en de drukkerij, en nog al meer stond er op.

Het viel men veul mee, en ik zal al zeggen waarum. Vur en tijd terug hà dè heerke ok es een paar kartjes geteekend, en die waren zo gemeen dè 't wezelijk schaand was um an te zien, en ik geleuf es de pelietie 't zaag, dè hij over die vuil prentjes, nou mee die nieuw wet, en preses zo krijgen.

Es dieje, meensch nou zon kartjes wil teekenen net ès ik er van de week een gezien heb, daar is niks tegen. Misschien doe hij dè wel um wè klandiezie te krijgen, van zen dommelvrindjes in zenne winkel.

Mer die vuil prentjes dè is ongepermeteerd, wie het doe of nie en dan zonne getrouwde meensch, hij moes er nog nie an denken, um zoo iets te doen.

Nou ben ik mer blij dè hij mee zen teekene iets aanders aangevat hee, doar doe hij tenminste geen kwaod mee.

Tot ziens. TOON.

Rechtszaken.

Weigering van een getuige om getuigenis der waarheid af te leggen voor den Rechter.

Het Gerechtshof te 's Hertogenbosch heeft 5 April jl. betrekkelijk dat rechtspunt eene belangrijke beslissing gegeven:

Het betrof eene klacht, ingediend bij den Officier van Justitie te Breda wegens eenige artikelen, opgenomen in de Avondster, Dagblad voor Nederland, verschijnende te Bergen op Zoom, waarvan drukker en uitgever is Adriaan G. G. Juten aldaar;

Adriaan Juten, naar aanleiding dier beleedigende artikelen voor den Rechter-Commissaris voor strafzaken bij de Rechtbank te Breda gehoord wordende, vroeg aan dien ambtenaar of hij hem den naam van den verdachte kon noemen, waartegen de vervolging was gericht, op het ontkennend antwoord van dien ambtenaar, verklaarde Adriaan Juten, dat hij weigerde om getuigenis af te leggen en op eenige vraag, welke ook, te antwoorden, als die ambtenaar hem den naam van den verdachte, tegen wien de strafvervolging werd ingesteld, niet kon mededeelen.

De Rechtbank te Breda beval bij haar vonnis van 25 Maart jl. op grond van art. 68 Wetboek van Strafvordering dat A. Juten in gijzeling zal worden gesteld, totdat hij aan zijne verplichting voor den Rechter-Commissaris getuigenis af te leggen, zal hebben voldaan.

Door den verdachte A. Juten werd tegen dit vonnis bij het Gerechtshof te 's Hertogenbosch hooger beroep aangeteekend. De verdachte, toen in raadkamer gehoord, bleef bij zijne houding volharden en diende, door tusschenkomst van zijn raadsman mr. J. van der Grinten eene memorie van verdediging in, waarin hij zijn standpunt nader uiteenzette.

Bij arrest van 5 April j.l. wees gemeld Hof in deze zaak arrest. De advocaat-generaal mr. Tak concludeerde bij gemotiveerde conclusie tot bevestiging van het aangevallen vonnis:

De 1e grief door verdachte bij monde van zijn raadsman mr. J. v. d. Grinten. advocaat te 's Hertogenbosch te berde gebracht, luidde: dat de Rechter-Commissaris onbevoegd was om voorloopige informatiën in te winnen, zoolang er nog geen verdachte bekend was.

Het hof achtte deze grief ongegrond, daar zij geen steun vindt in den IIen titel van het Wetboek van Strafvordering, terwijl in het voorafgaande artikel 43, die ambtenaar bevoegd wordt verklaard om bij ontdekking op heeterdaad op te treden, wanneer dan de dader nog onbekend is; dat voorts uit de geschiedenis der wet bij Voorduin blijkt, dat die ambtenaar voorloopige informatiën inwint, die moeten dienen zoowel tot opsporing van den dader als tot het verspreiden van meer licht over den aard van het misdrijf, welke standpunt uitdrukkelijk wordt ingenomen in de memorie van toelichting op het ontwerp van 1836.

De tweede grief door mr. J. van der Grinten opgeworpen, bestaat hierin, dat, aangenomen dat de verdachte verplicht was tot spreken, er niet blijken kon, omdat de naam van den verdachte onbekend was, of de onbekende dader in eenige bloed- of aanverwantschap tot den getuige staat, op grond waarvan deze zich van het afleggen van getuigenis kan verschoonen.

Het Hof achtte ook deze grief onjuist, omdat de Rechter-Commissaris alleen den getuige naar mogelijke familiebetrekking tot den verdachte kan vragen, als deze laatste bekend is en die ambtenaar conform zijn ambtsplicht, zooals bij de eerste grief is overwogen, moet trachten den onbekenden dader op te sporen, waarvoor het hooren van getuigen wel het voornaamste hulpmiddel is: dat de wet de verplichting om te getuigen in het algemeen vooropstelt en die verplichting slechts uitsluit, als van bloed- of aanverwantschap in den zin der Wet blijkt; dat toch anders het onderzoek tegen elken onbekenden verdachte onmogelijk zou worden gemaakt en mitsdien, waar de Wet duidelijk is, de gevolgen voor rekening van den Wetgever kunnen worden gelaten.

Het Hof besliste, dat, waar de appellant reeds bij voorbaat te kennen gaf, dat hij op geene enkele vraag, welke ook zou antwoorden, artikel 68 Wetboek van Strafvordering terecht op hem is toegepast.

Het Hof overwoog ten slotte, dat uit deze beslissing niet mag worden afgeleid, dat de appellant nu ook op alle vragen, welke ook, van den Rechter-Commissaris zal moeten antwoorden, daar het Hof integendeel aanneemt, dat hij zich van antwoord zal mogen onthouden, zoodra de bepaalde hem gedane vraag eenig familielid aan gevaar van strafvervolging zou blootstellen.

Op deze gronden bevestigde het Hof het vonnis der Rechtbank te Breda van 25 Maart jl. waarbij bevolen werd dat A. G. G. Juten, boekdrukker en uitgever te Bergen-op-Zoom in gijzeling zal worden gesteld, totdat hij aan zijne verplichting om getuigenis der waarheid voor den Rechter-Commissaris voor strafzaken bij de Rechtbank te Breda af te leggen zal hebben voldaan.

Tegen 's Hofs arrest is door den verdachte den 8en April j.l. beroep in cassatie aangeteekend. (Hgz.)

Recht van Voorpoten te Schijndel.

De arrond. rechtbank van Den Bosch deed hedenmorgen ter civiele zitting uitspraak in zake J. de B. en verschillende andere personen, contra de gemeente Schijndel, die beweren, dat aan onderscheidene perceelen, waarvan zij eigenaaar zijn, van ouds het recht van voorpoting is verbonden.

De rechtbankt wees heden conform de conclusie van jhr, mr. de Ranitz, officier van justitie, den eisch toe, en besliste, dat de gemeente Schijndel binnen tweemaal vier-en-twintig uren de boomen moet ruimen; blijft zij in gebreke daarvan, dan zal met den sterken arm worden opgetreden tot die ontruiming. Hgz.

Het Gerechtshof te 's Bosch deed Dinsdag uitspraak in de volgende zaken.

A. Sch., 34 jaar koopman te Breda; met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis van de Rechtbank aldaar voor zooverre die de opgelegde straf betreft, wegens mishandeling tot zes weken gevangenisstraf.

J. C. L., 32 jaar, herbergier te Nispen; met vernietiging van een vonnis der Rechtbank te Breda, zulks echter alleen voor wat aangaat de mate der straf en een verzuim, wegens mishandeling tot zes weken gevangenisstraf, met aftrek van 't voorarrest vanaf 14 Januari tot 13 Februari j.l.;

J. E. Van M., gedetineerd uit anderen hoofde 17 jaar, landbouwer te Leende; met vernietiging van een vonnis van de Rechtbank te 's Bosch voor zooverre die betreft de straf en de overtuigingstukken, wegens „bedreiging gericht tegen het leven door een minderjarige" tot drie maanden gevangenisstraf, met last tot vernietiging van 't revolver;

P. Van H., 20 jaar, klompenmaker te Schijndel, wegens mishandeling tot vier maanden, zulks met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch voor wat de straf aangaat;

H. B., 19 jaar, timmerman te Berlicum met vernietiging van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch, wegens mishandeling tot één maand gevangenisstraf.

J. A. L., 49 jaar, arbeider te Walbeek (Dld.) défaillant; met bevestiging van een vonnis der Rechtbank te Roermond wegens „poging tot zware mishandeling" tot vier maanden gevangenisstraf, met imputatie van 't geheele voorarrest;

A. V., 26 jaar, timmerman te Meeuwen, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank alhier, zulks voor wat aangaat de opgelegde straf en het steken met een mes, wegens mishandeling tot drie maanden gevangenisstraf;

Bossche Rechtbank.

De rechtbank deed Dinsdag de volgende uitspraken:

M. R., Veghel, overtr. art. 436 Str., appèl vonnis Kantongerecht Veghel. W. V., Mill, vernieling, verzet bekr. met uitzondering der civiele vordering. J. H., Gemonde, mish., 2 mnd. gev.-straf. M. de B., Schijndel, idem, 6 m. gev.-str. C. H. de V. en J. de V., Haarsteeg, mish. en vern., 1e f 10 subs. 20 d. h., 2e f 10 subs. 20 d. h. J. v. d. H. en J. M. v. d. A., Nistelrode, vern., vrij. L. v. N., Lith, jachtdelict, appèl vonnis kantonger. Oss vern., f 3 subs. 4 d. h. J. Th., Oss, wedersp. en vern., 3 mnd. gev. str. M. P. L., Kaatsheuvel, huisvredebreuk, 12 d. gev.-str. A. van N. en A. van R., Kaatsheuvel, wedersp., verz. vonnis bekr., f 10 subs. 20 d. h., 2e verz. vonnis bekrachtigd.

Zitting van Donderdag 10 April 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: W. H. te Vechel, beklaagd van vernieling. verzet vonnis bekrachtigd; J. B. en L. K. te Woensel, diefstal, veroordeeld de 1e tot 10 en de 2e tot 14 dagen gev.; M. S. en H. J. M. te Woensel en C. v. B. en J. A. D. te 's Bosch, wederspannigheid in vereeniging, ieder 3 maanden gev.; H. C. en H. W. te Hoogeloon, jachtdelict, appèl vonnis Kant. Oirschot, vonn. vern., de 1e f 15 boete of 3 weken tuchtschool en de 2e f 20 of 8 dagen hechtenis; J. J. v. B., N. H. en J. H. te Schijndel, mishandeling, de 1e en 2e ieder 1 en de 3e 6 m. gev.

BEKENDMAKINGEN.

JAARMARKT TE BOXTEL.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter algemeene kennis, dat bij raadsbesluit van 13 Juli 1912 de jaarmarkten te Boxtel zijn gesteld op den **voorlaatsten Donderdag in April** en den **voorlaatsten Donderdag in October.**

De voorjaarsmarkt zal dit jaar worden gehouden Donderdag 17 April a.s.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Koepok-Inenting.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken bekend, dat Dr. P. M. HOEK op WOENSDAG, den 16 April a.s. om **twee uur namiddag,** gratis de koepokinenting zal verrichten.

De inenting zal plaats hebben in een lokaal der **Openbare School** voor **Meer Uitgebreid Lager Onderwijs** op den **Burgakker.**

Voor eene juiste opgave van de namen en geboortedatums der kinderen, worden ouders en verzorgers verzocht, bij de inenting het trouwboekje mede te brengen.

Boxtel, 12 April 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Vaststelling der Kiezerslijst.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Boxtel maken door dezen bekend, dat heden door hen werden vastgesteld de Kiezerslijst, alsmede de alphabetische lijsten, bevattende de namen en voornamen van hen, die van de kiezerslijst zijn afgevoerd en daarop zijn gebracht.

De kiezerslijst met de alphabetische lijsten liggen van den 23 Maart tot en met den 21 April op de secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage, en worden tegen betaling der kosten in afschrift of afdruk verkrijgbaar gesteld.

Tot en met den 15 April is een ieder bevoegd bij het gemeentebestuur verbetering van de door dat bestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, op grond dat hij zelf of een ander, in strijd met de wet, daarop voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt.

Boxtel, 22 Maart 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,46 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 11 April f 1.15 à f 1.25 per K.G.

Op 11 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 11 April Hoogste prijs f 1.32 Laagste f 1.20 Middel f 1.27. Aanvoer 9075 K.G.

MAASTRICHT, 11 April. Botermijn. Aanvoer 49095 K.G. Hoogste prijs 1.40, middelste f 1.36, laagste f 1.32 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 11 April Aanvoer 53710 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.30 tot f 3.90.

Gegarandeerd versche inl. eendeneieren van f 4.00

Gegarandeerd versche inl. kalkoeneieren van f 0.— alles per 100 stuks.

ADVERTENTIEN

Allen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van **Michiel Lourens van den Berselaar,** vroeger landbouwer, laatstelijk zonder beroep, gewoond hebbende te *Boxtel* en aldaar overleden den 5en April 1913, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen ten kantore van den

Notaris J. H. J. NIEMAN N te Boxtel.

The White Bioscope

Zondag 13 April Reuzenprogramma

Een bezoek aan het kasteel van Chambard
(prachtvolle gekl. natuuropname).

De pruiken van Rigadin
(hoogst vermakelijk.)

DE GEZUSTERS STELLMANN
Deze dames munten uit door haar prachtig werken aan de ringen.

De tand van Margottin
(Om te schudden van het lachen.)

Kleine Daniël
bijgenaamd „Klein Ding"
Groot sensationeel drama 1250 M.

Rosalie en de spinnen.
(Komisch.)

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
1e rang 40, 2e rang 25, 3e rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

10 % 10 %

De beste kwaliteiten
De laagste prijzen
De netste bediening
Demeestzindelijkewinkels
Het grootste voordeel

10 pCt. korting
vindt men alleen bij
Henri v. d. Velden & Co.
Stationstraat, Boxtel.
Voor f 10.- bons ontvangt men f 1.- terug.

10 % 10 %

Magazijn „De Zon"
BOXTEL - BREUKELEN.

Prachtige collectie
Heeren Fantaisie Overhemden
met en zonder manchetten.
De nieuwste Heeren- en Kinderpetten.
Heeren- en Kinder-Stroohoeden.
Speciale sorteering in
Zijde en Feston Kinderkapjes.
Zijde en Tule Kinderhoeden.
GEGARNEERDE KINDERSTROOHOEDEN.
Wagenspreitjes, Doopjurken, Bébéjurken.
Kousen, Handschoenen, Sokken.
Japonstoffen, Drils, Fantaisie-katoenen.

Aanbevelend,
HENRI LUIJCX.

N. B. Alle goederen worden op aanvraag op zicht gezonden.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart,

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Trouwlustigen!

Denkt er aan dat:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

Uw adres is voor Solide

BEDDEN, DEKENS,

MATRASSEN, enz.

Levering onder Garantie.

Vraagt Prijsopgaaf.

Alle Vloerzeilen en Matten worden gratis gelegd.

Magazijn DE ZON

BOXTEL - - Breukelen

Steeds ruim voorzien:

Gestreepte en Gebloemde Karpetten

in moderne patronen

Vloerzeilen en Tafelzeilen

Wollen en Katoenen Tafelkleeden

Wollen en Cocosloopers met bijpassende Matten.

Linnen Gordijnen, nieuwste dessins

CHINEESCHE MATTEN

afgepast en per el in diverse prijs

Vlokken, Kapok en Veeren Bedden

welke desgewenscht onder toezicht der koopers gevuld worden

Wollen, Molton en Gestikte Dekens

LEDIKANTEN WIEGEN EN MATRASSEN

Aanbevelend, HENRI LUIJCX.

N. B. Men zie onze Speciale TAPIJT- en BEDDEN-ETALAGE in de Van Os en Van Leeuwenstraat.

KOPEREN ROEDEN, KOPEREN RINGEN, BEENEN RINGEN.

VOOR DE SCHOONMAAK.

Eene prachtvolle sorteering in:

Karpetten, Kleedjes, Matten.
Cocos voor Tapijt en Looper.
Chineesche Matten, afgepast en per el.
Vloer-, Tafel- en Schoorsteenzeilen.
Viltpapier.

VITRAGES voor lange en ondergordijnen.
PLUCHETTE en LAKEN voor overgordijnen.
Linnen Gordijnen met franje en kant.
Lancaster Gordijnen, in elke gewenschte kleur.

Alle mogelijke onderdeelen voor het plaatsen van Gordijnen zooals: Rollen, Latten, Roeden, Trekkers, Touw enz.

Overbekend is dat:

Onze kwaliteiten zijn PRIMA.
Onze prijzen zoo BILLIJK MOGELIJK.

Aanbevelend,

Witteveen & De Mol - Boxtel.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren,
alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten,
alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Open beenwond van een vinger lang ongeneesbaar verklaard.

Genas door den Kloosterbalsem.

Mej. H. Willems, wonende op een boerderij te Berg (L.) verklaart ons:

„Doordien ik mijn been stootte, kreeg ik daardoor een wond van een vinger lang, welke niet genezen wilde. Alle mogelijke middelen heb ik aangewend, doch helpen deed er niets, integendeel begon de wond steeds meer pijn te doen. 's Nachts sliep ik niet van de pijn, alleen als mijn been koud werd verminderde de pijn en dommelde ik wat in. Zoo leed ik reeds drie maanden en de wond werd steeds grooter en deed meer pijn. Een mijner kennissen raadde mij den KLOOSTERBALSEM aan, welke ik dan ook voor de wond aanwendde. Driemaal per dag zuiverde ik de wond èn verbond haar met Kloosterbalsem en dadelijk was de genezing prachtig. Eén pot Kloosterbalsem die ik kocht bij Th. Severijns te Obbicht was voldoende de wond geheel en al te genezen. Ik slaap en loop weer goed en heb geen last meer van mijn been gehad." De

KLOOSTERBALSEM
KLOOSTER SANCTA PAULO

wordt in den volksmond de Koning der balsems genoemd, omdat het een wondermiddel is. Ze geneest behalve wonden onder meer: alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct. van 50 gr. 75 ct., van 100 gr f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. J. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depot houders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*. A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*. H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,

De Agent,

A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

DAMES!

Wij berichten U de ontvangst der

Nieuwe Modellen

Worcester Corsets

ook in andere Modellen en Kwaliteiten zijn wij ruim gesorteerd.

Aanbevelend:

WITTEVEEN & DE MOL, Boxtel

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 30. Zaterdag 12 April 1913.

Haat en Wraak.

II.

En de geheele eeuw door zonk Turkije geheel weg in zijn verval, soms beleefde een sultan nog een opbloei, van den ouden Turkschen roem en kracht en zocht menige Europeesche magnaat zijn steun en bondgenootschap, maar alles wees er toch op, dat Turkije nimmer meer tot haar oude kracht zou ontwaken.

Hongarije was geheel onafhankelijk, Oostenrijk nam de voogdij van Boechouwina, Herzogewina en Bosnië op zich. Bulgarije, Servië en Griekenland, zelfs Montenegro ontwikkelden zich tot staatjes in den Ottomaanschen staat en in 1804 begon voor goed de strijd in den Balkan om de onafhankelijkheid der Serven en Bulgaren.

Onder George Petrovich stonden in 1804 de Serven tegen de Turken en vochten met woede in het hart tegen de Janitsaren. Met behulp der Pruisen veroverden zij in 1806 Belgrado en versloegen in 1807 Mitlasch Obrenovich de Turken en eenige maanden later kwam de eerste Servische volksvergadering (Skoeptsina) bijeen.

In 1806 sloot sultan Selim III een verdrag met Napoleon tegen Rusland. Bij den vrede van Tilsit in 1806 beraamde Napoleon met Czaar Alexander I Europeesch Turkije te verdeelen, behalve Konstantinopel, dat de Fransche keizer in geen geval aan Rusland wilde laten omdat deze stad aan Pruisen een wereldheerschappij zou verschaffen.

Turkije zakte hoe langer hoe dieper af.

In 1814 kon de Oostenrijksche staatsman Metternich op het Weener congres niet eens doorgevoerd krijgen, dat de onschendbaarheid van Turkije gewaarborgd zou worden.

De Grieken staken het hoofd ook al op en in 1814 werd te Odessa een bond opgericht, die voor de vrijmaking van Griekenland zou ijveren. Deze bond „philikebetaira" lokte in 1821 een Griekschen opstand uit tegen Turkije.

* * *

In 1827 werden de Grieken overwonnen en veroverden de Turken Athene. Na dezen slag stelden Engeland, Frankrijk en Rusland aan Turkije voor Griekenlands zelfbestuur in te voeren. De Turken weigerden zulks hardnekkig en als antwoord op de Mohammedaansche weigering vernietigden de verbonden Europeesche vloten in 1727 de Osmaansche vloot bij Navarino.

Rusland wachtensmoede greep in 1828 geweldig in, drong met een talrijk leger over den Donau tot op 30 kilometer van Konstantinopel. Noodgedwongen moest Turkije tot den vrede van Adrianopel overgaan en in 1830 Griekenlands onafhankelijkheid erkennen. Servië kreeg meer zelfstandigheid en Rusland overwegende invloed op de vorstendommen van het Balkanschiereiland.

* * *

In 1832 werd Otto van Beieren tot koning van Griekenland gekozen.

Mehmed Ali, pacha van Egypte, had een groot deel van Aziatisch Turkije veroverd, en bedreigde in 1833 Konstantipopel. Turkije kreeg hulp der Mogendheden en verdreef Mehmed Ali, na eerst een bondgenootschap gesloten te hebben met Engeland dat nu in 1840 vrijen handel op den Levant kreeg. De Engelsche verdreven Ali uit Syrië en maakten hem tot Turksch vazal in Egypte.

* * *

In 1850 verklaarde zich Danilo I tot wereldlijk vorst van Montenegro.

In 1853 tot 1858 werd Turkije gemengd in den Krimoorlog. De Russen vernielden in 1854 de Turksche vloot.

En toen vreesde Engeland reeds Russische overmacht in het oosten en sloten Engeland, Frankrijk (Napoleon III) 'n verbond om de Turken bij te staan. De Rus bezweek voor vereenigd, krachtiger geweld en na de verovering van Sebastopol kwam in 1856 de vrede van Parijs tot stand.

Rusland moest toen afstand doen van zijn beschermheerschappij der christenen — d.w.z. een bevoordeeling der schismatieken en achteruitzetting van de katholieken door den Rus — in Turkije, waar nu Engeland meer in te brengen kreeg. De Turk, wien de haat tegen al wat christen heet nog in merg en been zat, verbond zich voor de zooveelste maal zijn christen onderdanen evenveel rechten toe te kennen als den Mohammedanen.

Turkije was voorloopig uit den brand, maar zou weldra weer midden in de vlammen zitten, door eigen wreed geweld gestookt, door christenhaat aangewakkerd.

* * *

In 1859 scheidden Walachije en Moldavië zich af en vereenigden zich tot het huidige Roemeensche rijk. Een zestal jaren hield de sultan zijn onderdanen in bedwang maar in 1867 moest sultan Abd oel-Asis gewelddadig een opstand der Jong-Turken onderdrukken, die het onmogelijke wilden bereiken; een wedergeboorte van het oude Osmaansche rijk en daarmede gepaard een christenvervolging. Deze tweespalt in eigen boezem gaf het Turksche gezag weer een knak en de sultan moest Belgrado en andere Servische vestingen ontruimen. In 1869 stond Kreta op maar het bleef noodgedwongen onder Turksch bewind. Opstanden in Herzogewina, Bulgarije en Macedonië geholpen door Serven en Montenegrijnen werden met damig wreed geweld en bloedvergieten den kop ingedrukt, dat beschaafd Europa er schande van sprak en Turkije gedwongen werd zijn wreedheden te staken en hervormingen in te voeren.

Eindelijk kwam er zoo iets van een Turksche reformatie. Sultan Abd oel-Asis werd in 1876 afgezet, Midhat Pacha ontwierp een Turksche grondwet en sultan Abdoel Hamid liet ze afkondigen. Een Turksche Kamer kwam bijeen... maar in 1877 stelde Abdoel Hamid de grondwet alweder buiten werking, Midhat Pacha werd het land uitgejaagd... en toen kwamen de Balkan-poppen aan het dansen. Voor Bulgarije en Macedonië werd zelfbestuur geëischt de Turk weigerde het en hierop kondigde de Roemeensche Kamer de onafhankelijkheid der Donau- en Balkanstaten af. Nu ontbrandde de oorlogstoorts!

Rusland steunde de Roemeenen, Plevna werd op de Turken veroverd, Adrianopel werd bezet in 1878, en tot in de bekende Tsjataldsjalinie werd doorgedrongen. De Serviërs, Grieken en Montenegrijnen grepen ook naar de wapens om hun felle wraak op den gehaten Turk wiens oude moed gestorven scheen te koelen.

De Turk moest in 1878 te San Stefano vrede sluiten en de volledige onafhankelijkheid erkennen van Roemenië, Servië en Montenegro, welke laatste twee rijken werden uitgebreid.

Slot volgt.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XIII.

23 September.

De morgen brengt ons een tamelijk kalme zee, een deel der passagiers is hersteld; alleen de man-met-den-gordel is de dood nabij. Vertrouwen, ook in de uitspraak van professoren heeft hij niet meer!

Wij zien slechts lucht en water, in den namiddag enkele meeuwen, waaruit we mogen opmaken, dat er dicht bij land is. In den namiddag zien wij de kusten van Corsica met de hooge bergen en het woeste kustland, donker bruin en geel gekleurd. Bij zonsondergang komen wij door de straat van Bonefacio. Een prachtig gezicht hebben wij nu op de eilanden. Links van ons ligt het eilandje Caprera, een geschenk van den koning van Italië aan Garibaldi, als belooning voor zijn diensten. Hier sleet hij zijn laatste dagen en stierf er ook. Eindelijk is alles uit het gezicht, slechts twee lichten, een rood, en een wit, schieten uit de verte hun waarschuwing.

* * *

24 September.

De Liparische eilanden en de vulkaan Stromboli.

Van de schoonheid dezer eilanden konden wij door den nevel niets waarnemen, slechts de donkere omtrekken waren zichtbaar. In den voormiddag komen wij in de straat van Messina, waar verschillende draaikolken op te merken zijn. Hier ligt de in de oudheid reeds genoemde Scilla, en de onder zee verborgen rots Scarybdis, vroeger de ondergang van vele schepen.

Aan beide zijden zien wij thans land, alles heel dicht bij. 't Heerlijke Italië aan de linker-, Sicilië aan de rechterhand. Het rustige water de zachte lucht, het zonnige landschap zijn betooverend. De groene hoogten, het witte glooiende strand zijn duidelijk te zien. Reggio, San Giovanno en Messina liggen daar prachtig in de zachte zuidelijke zon, in blauwe lucht en zacht groene omgeving. 't Is de tweede maal in mijn leven dat ik door deze straat kom, doch het gezicht blijft altijd nieuw en treffend door bekoorlijkheid en kleuren-harmonie. Een droef waas ligt echter over het geheel dat zoo zorgeloos gelukkig lijkt. Wij denken even terug aan de vreeselijke aardbeving die hier zijn vele slachtoffers maakte, honger en armoede bracht. Ik herinner mij nog levendig de buitenlandsche berichten, de groote woorden van den Italiaanschen minister, die binnen een jaar alles zou herbouwen.

Van uit zee is echter de geheele ruïne nog te zien, zooals zij was op den dag van de ramp!

In elkaar gestorte huizen, gevallen muren en daken, langs het geheele strand! Met ontzetting ziet men dat aan. Het ligt daar zoo schoon zoo stil in 't sprankelend zonlicht..... doch die gele ruïnen spreken nog te sterk, ook al glooien allerlei tinten over de zee, over de wit gele dorpjes die hoog op de bergen liggen of tegen de glooiing van het strand.

Twee uur duurt deze schoone tocht, die eindigt met een heerlijk gezicht op den vulkaan de Etna met zijn zilveren sneeuwtop die de schitterende zonnestralen in spiegelflitsen terugkaatst. Lang na de wending om Kaap Spartivento, houden wij den Etna in 't oog, die daar als een reuzenbaak uit zee opsteekt.

* * *

25 September.

Lucht en water. In de kinderkamer een H. Mis, 't is Zondag! Kerkgangers: De zusters, drie soldaten van het Ned. Indisch leger, de linnenjuffrouw, mijn vrouw en ik.

* * *

26 September.

Lucht en zee. Later een kort gezicht op Creta. Grieksche scheepjes als reuzenmeeuwen schieten over het groote watervlak.

* * *

27 September. Port-Said.

Wij stoomen de haven binnen, waar aan den ingang een buitengewoon groote vuurtoren staat, dan gaan wij een langen steenen dam voorbij, waarop het standbeeld van den grooten De Lesseps, den graver van het Suez-kanaal.

Bij het binnenkomen biedt de stad een gemengd Oostersch-Europeesch voorkomen. Groote kantoorgebouwen langs de haven, het gebouw der Suez-kanaal-maatschappij met drie groote blauwe koepels, de Engelsche kazerne, een gebouw als een paleis, komen vooral sterk uit.

In een ommezien is het dek overstroomd door kooplieden met allerlei nuttige en schoone zaken. Afzetten en overvragen is voor die lui de leuze; immers geen der bedrogen reizigers zal terugkomen om te klagen! De officieren en de bemanning waarschuwen terdege, maar 't grootste deel der menschheid wil beet genomen worden, zoodat de kooplieden toch prachtige „zaken" maken. Port Said is geen eigenlijke handelstad, de plaats dankt haar opkomst slechts aan het Suez-kanaal, evenals Suez.

De bevolking bestaat voornamelijk uit Arabieren ('t beste deel), verder zijn er allerlei volken vertegenwoordigd. De stad herbergt het schuim der natiën, allerlei gespuis is hier te vinden, de grofste onzedelijkheid tiert hier welig. Afzetteu zelfs afpersing der voorbijgangers, zijn een voorname bron van inkomsten, dier verdachte buitenlanders 't Is daarom niet geraden 's avonds aan wal te gaan of veel op gidsen te vertrouwen. Bij dag kan men er echter gerust aan land treden en dan liefst zonder gids zoeken, wat men wenscht.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

„Wat is dat hier naast eigenlijk?" vroeg Jaap, de deur achter zich dichttrekkend, waardoor men op het kleine achterplaatsje kwam, „een aardappelenpakhuis?"

Karel, die een houten schoorsteenbank marmerde, keek om.

„Dat daar?" vroeg hij, wijzende met zijn verfkwast. „Ja, dat is een aardappelenpakhuis".

„Je ziet ze buiten voor het raampje", zei Jaap weer.

Karel, die weer aan 't verven gegaan was, knikte even.

„Dat is er al zoo lang", zei hij.

„Dus hiernaast", wees Jaap naar den muur, „liggen ze maar voor 't rapen".

Karel keek om en knikte even.

„Wou je ze gaan rapen?" vroeg hij.

Jaap haalde glimlachend de schouders op.

„Dat nou juist niet", zei hij.

Hij verzette de deur, die hij aan 't verven was, begon dan weer in lange vegen. Karel, aan den schoorsteenmantel, werkte peuterig door, ingespannen kijkend.

Zij werkten nu sinds een week of drie samen. Karel was eigenlijk de baas, had ook de schilderswerkplaats gehuurd en het sousterrain met de breede glazen deuren, uitkomend op het plaatsje. Maar een vast loon betaalde hij niet, alleen een deel van wat er inkwam. Want erg schitterend ging het met de zaak niet. Nu hadden ze beiden wat werk. Maar hoe vaak gebeurde dat? Hij was nu bijna klaar met die deur, die hij op moest knappen en Karel schoot met zijn schoorsteenmantel ook al op. En dan hadden ze vooreerst niks meer. Als ze niet zoo goedkoop werkten, zouden ze misschien nooit wat hebben.

„Hoe staat het?" vroeg Karel, zich even omkeerende en kijkend naar de deur, waaraan de ander bezig was.

„Nou, 'k krijg ze vandaag een heel eind" meende Jaap, een dunnere kwast nemend en in kleinere vegen penseelend.

Den volgenden morgen voor 12 liep hij al met zijn handen op den rug door de werkplaats, bleef dan even kijken naar Karel's werk.

„Nou kan je een tijd rentenieren", zei die, even opkijkend.

Hij glimlachte.

„Dat 's nog zoo slecht niet, als je er maar genoeg bij te bikken hebt", meende Jaap.

Karel grijnslachte. Dan de arm latende zakken en Jaap aankijkend, zei hij bitter: „'t Is ook altijd armoe lijden".

Jaap schrok van den toon.

„Nou armoe", kwam hij, berustigend.

„Ja, armoe, armoe, zeker, armoe", hield Karel aan. „Heb jij wel eens met je vrouw en je kinderen gezeten, dat ze honger hadden en er niks was?"

Jaap schudde even het hoofd.

„'k Heb maar één kind".

„Daar kan je ook honger mee lijden", lachte de ander. „Maar als je er zoo'n tafel rond hebt".

Dan doopte hij zijn kwast weer in de verfpot naast hem en begon opnieuw te werken.

Jaap keek nog even toe, wandelde dan de werkplaats weer door. Honger, dacht hij, honger, ja, die had hij eigenlijk nog niet gevoeld. Maar beroerd had hij 't soms wel gehad. Wie weet, of nu de honger niet kwam! Hij stond voor een der glazen deuren, kijkend over het plaatsje en dacht aan de aardappelen, die je zien kondt door het kleine kelderraam. Plotseling keerde hij zich om.

„Gek toch", zei hij, „dat je honger kunt hebben en naast je het eten bij bergen opgestapeld ligt".

Karel keerde zich om.

„Wat bedoel je?" vroeg hij.

Jaap wees naar de muur.

„Wel, die aardappelen", zei hij.

Hij merkte niet, dat Karel hem vragend onderzoekend aankeek, had het hoofd al weer naar de deur gekeerd en keek uit over het kleine plaatsje.

Toen hij den middag terugkwam, keek Karel hem wat verwonderd aan.

„'k Was maar thuis gebleven", zei hij. „Hier heb je toch niks te doen".

„Thuis?" kwam Jaap verbaasd. „Wat moet 'k thuis doen? Er kan hier toch wat komen".

De ander lachte.

„Komen? Wat zou er komen? We hebben weer voor weken werk gehad. Morgen kom ik hiermee ook klaar".

Jaap zei niets. Hij begreep niet, hoe dat komen moest thuis.

Karel was aan zijn werk gegaan. Toen het stil bleef, zei hij, omkijkend naar Jaap, lachend:

„Misschien kan je nou aan de aardappels beginnen".

Jaap keerde zich om.

„Hoe bedoel je?" vroeg hij.

„Nou, dan heb je ook wat te doen".

Ze spraken er den dag niet verder over. Maar toen ze den volgenden dag er weer over begonnen, zei Jaap, achteloos, zonder bedoelen: „Je zoudt ze door dat raampje zoo weg kunnen halen.

De ander, nog voor den schoorsteenmantel gezeten, liet zijn opgeheven arm zakken en keerde zich om.

„Zou jij dat willen?" vroeg hij.

Jaap keek verwonderd.

„Wel neen", zei hij, „'k zei het zoo maar".

„Ook niet, als je honger hadt?" vroeg de ander.

En toen Jaap de schouders ophaalde, ging hij voort: „Nou, ik wel hoor!"

Dien dag kwam de schoorsteenmantel klaar. De deur was al weggebracht en het geld ervoor ontvangen. Nog voor hij heelemaal goed droog was, werd ook de schoorsteenmantel bezorgd. Dan werd het geld zooveel eerder ontvangen, en beiden hadden het noodig. Karel had al geklaagd, dat hij er al weer zoo- en zooveel van moest afdragen in het kruidenierswinkeltje bij hem in de buurt.

Toen ze een dag of wat later zonder werk in de werkplaats rondscharrelden, viel Jaap, terwijl hij zich op een omgekeerde kist vallen liet, eensklaps uit:

„Dat er nou niks komt. We kunnen toch niet van den wind leven?"

Karel keerde zich om.

„Begin je 't ook te voelen?" zei hij.

„Dat heb 'k al lang gevoeld", zei Jaap. „Maar wat doe je eraan?"

Karel glimlachte.

„De aardappelen, man".

Jaap haalde de schouders op.

„Ja, dat 's nou gekheid".

„Dat 's waarachtig geen gekheid", meende de ander.

Jaap keek hem verwonderd aan.

„Zou jij dan...?" vroeg hij.

„En waarom niet?" kwam de ander. „Als je honger hebt..."

Jaap haalde weer de schouders op.

„'k Weet het niet, hoor", zei hij.

Maar den volgenden morgen begon Karel er dadelijk weer over.

„Nou", liet Jaap zich ontvallen. „Ga je gang maar. Door 't kelderraam..."

„Ben je gek?" viel Karel in. „Daar kunnen ze je van alle kanten beloeren. Hier in de werkplaats moet je..."

„Hier in de werkplaats?" vroeg Jaap verwonderd rondkijkend.

„Natuurlijk. Je maakt een gat in de muur. Daar zoowat". En Karel, naar de muur loopend, wees de hoogte.

Den volgenden morgen begonnen ze er aan. Jaap had zich eerst nog verzet. Maar Karel had hem uitgelachen.

„Ben je gek? Niemand merkt het immers?"

Dien middag hadden ze het gat er door. En nu rolden plotseling de aardappelen in de werkplaats. Glimlachend raapten ze ze op. Als ze genoeg hadden, sloten ze het gat weer losjes dicht. Maar den volgenden dag namen ze er weer, trokken de aardappelen naar zich toe, als ze vanzelf niet binnenrolden.

Al een week lang hadden ze dat dagelijks gedaan, toen op een morgen, terwijl Karel in de werkplaats bezig was, Jaap de losse steenen wegtrok en met de hand de aardappelen naar zich toehaalde, dat ze over de vloer der werkplaats rolden.

„Die aardappelenboer moest het weten", zei hij lachend, zich omkeerend, „dat we voor niks zijn aardappelen eten".

Hij stond even recht, bukte zich weer en greep, de hand uitstekend, naar de aardappelen.

Een plotselinge kreet deed Karel omkijken.

„Wat is er?" vroeg hij.

Maar reeds zag hij Jaap vergeefs moeite doen zijn hand terug te trekken.

„Allemachtig, ze hebben me vast", zei hij.

Maar plotseling schoot zijn hand los.

„'k Weet er nou genoeg van", zei een stem uit het pakhuis.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt onze prijzen met gratis monster

---

Nieuwe hulp voor Teringlijders.

Terwijl tering werkelijk een kwaal is, welke wat dieet, lichaamsoefening en kleeding aangaat, met stiptheid moet behandeld worden, zijn goede geneesmiddelen noodig. De Abdijsiroop is op twee manieren waardevol. De Abdijsiroop is een slijmoplossend middel, samengesteld uit verzachtende kruiden en balsems die dienen om de ellende te temperen, welke veroorzaakt is door de voortdurende hoestaanvallen en door het scheuren der longenweefsels, zij helpt op haar manier de natuurlijke genezende kracht van het lichaam te bevorderen. In het eerste stadium van tering stuit deze hulp de omvang der ziekte en leidt tot een heilzaam herstel.

Mej. M. HENZEN. (Volgens portret.)

Begin van Tering door de Abdijsiroop genezen.

Mejuffrouw M. Henzen, 9 Haverstraat te Leiden, had het door een verwaarloosde verkoudheid op de longen gekregen; de kwaal was reeds zoo ver gevorderd, dat zij bloed opgaf. Door intijds de ADBIJSIROOP aan te wenden, is zij volkomen genezen. Zij deelde ons mede:

„Gedurende geruimen tijd was ik lijdende op de borst. Ik was zwak en mager, ik had weinig bloed in de lippen en voelde mij altijd na de geringste inspanning vermoeid. De hoest was zoo pijnlijk, dat ik dikwijls dacht er in te zullen blijven. Ik gaf bij het hoesten altijd bloed op, eetlust had ik in het geheel niet meer, zoodat ik met den dag vermagerde. Op raad van vrienden ging ik tot het gebruik van de Abdijsiroop over, die ik kocht bij Gebr. Christiaanse, Hooge Woerd 3 te Leiden. Na het gebruik van de eerste flesch Abdijsiroop kon ik bemerken, dat dit geneesmiddel mij goed deed. Ik begon mij krachtiger te gevoelen, de slijm kwam gemakkelijk los, het hoesten verminderde, ik gaf geen bloed meer op en begon ook weer eetlust te krijgen. Ik zette de behandeling met de Abdijsiroop voort en gevoel mij thans veel beter dan vroeger. Ik heb reeds veel menschen de Abdijsiroop aangeraden, want het is een heilzaam en goed werkend geneesmiddel". De

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Eisch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wedervercopers.

Verkrijgbaar te **Berkel**, A. GRENIERS; **Boxtel**, G. A. DE HAAS-SELHORST, Station-straat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. FLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel** H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

bet inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 60 cts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP, Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde en smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlorkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens

Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

de grootste sorteering de voordeeligste prijzen

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten C. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

No. 31 WOENSDAG 16 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Telesph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde schrijfwijze.)

III.

Op de verschillende internationale kongressen, gehouden bij gelegenheid van de wereldtentoonstelling te Parijs in 1900, werd de verscheidenheid der talen zeer hinderlik gevoeld. Op uitnodiging van Dr. Leau benoemden deze kongressen afgevaardigden, die gezamenlik het wereldtaal-vraagstuk zouden bestuderen. Deze afgevaardigden kwamen in 1901 bijeen en vormden de „Afvaardiging voor het invoeren van een wereldtaal".

In een „bekendmaking" zette zij haar doel en haar program uiteen. Daarin wordt o.m. het volgende uitgedrukt:

Een internationale hulptaal is niet bestemd om in het leven van ieder volk de landstaal te verdringen, maar om te dienen bij de schriftelike en mondelinge betrekkingen tusschen personen van verschillende landen.

Om haar taak goed te kunnen vervullen moet zij aan de volgende eisen voldoen:

1o. Zij moet kunnen dienen zowel in het dageliks leven als voor het handelsverkeer en voor de wetenschap.

2o. Zij moet gemakkelik aan te leren zijn voor ieder persoon van gemiddelde ontwikkeling.

3o. Zij mag geen landstaal zijn.

* * *

In 1907 koos de „Afvaardiging" een komitée van twaalf geleerden uit verschillende landen. Dit komitée bestudeerde de voornaamste wereldtaal-ontwerpen zo grondig mogelik en kwam tot de slotsom, dat geen enkel daarvan ongewijzigd moest worden aangenomen. In beginsel nam men *Esperanto* aan, onder voorbehoud echter van wijzigingen, waartoe het komitée besloten had en die reeds in het ontwerp „*Ido*" (van De Beaufront) voorgesteld waren.

Met deze oplossing gingen akkoord geleerden als Ostwald, Couturat en Leau; beoefenaars van andere wereldtalen als Bollack (ontwerper van de „*Blauwe Taal*"), Pastoor Pinth (*Idiom Neutral*), Schneeberger *(Esperanto.)*

De grote meerderheid der Esperantisten ging echter niet mee en zo staan we tans voor twee wereldtalen:

1o. *Esperanto*, dat zijn verworven stelling tracht te behouden en te versterken, 2o *Ido*, dat in verschillende landen reeds een aanzienlike plaats heeft verkregen.

Enige der voornaamste punten, waarin *Ido* zich van *Esperanto* onderscheidt, zijn:

1o. De afschaffing der kapjes-letters, die slechts in zeer weinig drukkerijen voorhanden zijn en die bij de internationale telegraafdienst niet gebruikt worden.

2o. De meervoudsvorming. *De goede vaders* wordt in *Esperanto* vertaald door: *la bonaj patroj*; in *Ido* door: *la bona patri*.

3o. De doorvoering van het beginsel der *grootst mogelike internationaliteit*. Men koos de woorden, die aan het grootst aantal mensen reeds door hun moedertaal bekend zijn.

4o. De meer geregelde woordafleiding, waardoor zoveel mogelik voorkomen wordt, dat een woord meer dan één betekenis kan hebben.

* * *

Om *Ido* in alle opzichten aan zijn beginselen te doen beantwoorden, moest de in 1909 gestichte Akademie de eerste jaren nog veel wijzigingen aanbrengen. Dit wordt wel eens als een bezwaar tegen *Ido* aangevoerd, „omdat men niet weet, waaraan zich te houden."

Inderdaad, we kunnen ons voorstellen, dat die veranderlikheid geen goed heeft gedaan aan de verbreiding.

Men bedenke echter wel, dat die wijzigingen stellig verbeteringen zullen zijn en dat ze aangebracht werden, toen *Ido* nog betrekkelijk weinig bekend was. Had men langer gewacht, dan zou men zeker op groter moeilikheden gestuit hebben.

De tijd der ingrijpende wijzigingen is nu voorbij; er is zelfs een tijdperk van rust ingetreden, d. w. z. in het officiële maandblad „Progreso" kunnen wijzigingen voorgesteld en besproken worden, maar de Akademie doet er voorloopig geen uitspraak over.

Het princiep der ontwikkeling geeft *Ido* echter niet prijs voor de „onveranderlikheid" van *Esperanto*. Want 't is niet meer dan schijn, dat onveranderlikheid een voordeel voor de taal zou zijn. De wereld wil geen stilstand; ze wil verbetering, evolutie. Dat blijkt o. m. ook uit de spellinghistorie in onze Nederlandse taal.

Vóór een eeuw ongeveer was men (tenminste de jongeren) verheugd over de spelling-Siegenbeek. In de loop der jaren viel voortdurend meer de aandacht op de gebreken en men kwam tot de spelling van De Vries en Te Winkel. Alweer was men zeer blij met de voordelen, die ze bood — maar wederom werden langzamerhand meer de gebreken opgemerkt, die ontwijfelbaar zeker binnen afzienbare tijd verminderd zullen worden door een vereenvoudigde schrijfwijze.

Zo gaat het ook in de wereldtaalbeweging. Is men heden over de hulptaal voldaan, — morgen stuit men op gebreken, die men gaarne verbeterd zou zien. Het is daarom onverstandig, ontakties, van bovenaf iedere poging tot verbetering te onderdrukken.

In de Esperantistenwereld zelf wordt de aandrang tot wijziging voortdurend sterker; sommigen hebben naar eigen inzicht veranderingen aangebracht en trachten daar aanhangers voor te vinden.

Waarop zal dat uitlopen? Ongetwijfeld op een navolging — zij het dan ook een zeer langzame — van *Ido*, dat door eenvoud en degelikheid het *Esperanto* verre vooruit is.

V. D. W.

(Slot volgt.)

Vierde Jaarverslag DER Dr. Hoek's Vereeniging.

(Vervolg en Slot.)

VERBANDKISTJES.

De door de vereeniging op verschillende punten in het dorp, en ook daar buiten geplaatste verbandkistjes worden zoo nu en dan door de wijkverpleegster gecontroleerd en geeft de Zuster tijdens deze contrôle gaarne eenig onderricht in het gebruik der aanwezige artikelen.

Veel gebruik wordt van den inhoud der kistjes nog niet gemaakt hetgeen vermoedelijk zijn oorzaak vindt in de weinige kennis met dezelve om te gaan doch ik vertrouw dat men langzaam die schijnbare vrees zal overwinnen en daar waar noodig, in spoedeischende gevallen de verbanden zal aanwenden.

ONTSMETTINGSDIENST.

Thans moet ik nogmaals terugkomen op hetgeen ik in mijn vorig verslag reeds zeide betreffende eene op te richten ontsmettingsdienst.

Er was toen reeds sprake van, deze op te richten in vereeniging met de Groene Kruis Vereenigingen te Schijndel en St. Oedenrode, daar de kosten aan de oprichting verbonden voor onze vereeniging alléén te zwaar zouden zijn terwijl den kring voor de te verrichten ontsmettingen ook wel wat klein zou wezen.

De organisatie van dezen dienst is nu zoover gereed dat binnen eenigen tijd met eventueele ontsmettingen kan worden aangevangen. Er is eene afzonderlijke vereeniging opgericht met den naam, Onderlinge Ontsmettingsdienst voor Boxtel, St. Oedenrode en Schijndel te Boxtel wier statuten den 7 November 1912 Stbl. No. 261 de Koninklijke goedkeuring verkreeg.

Het oprichtte van deze vereeniging was noodzakelijk in verband met de door het Rijk te verleenen vergoedingen voor verrichtte ontsmettingen.

Het Bestuur dier vereeniging betaat uit 7 personen en is samengesteld uit de Heeren: Gijsen Burgemeester te Boxtel, Voorzitter. Dr. Hoek te Boxtel Secretaris. Dr. Koolen te Schijndel. Michels te Schijndel. Sassen Burgemeester te St. Oedenrode. Werners St. Oedenrode. Jhr. Hubert v. Rijckevorsel v. Kessel te Boxtel, Administrateur, terwijl als ontsmetter is aangesteld den heer J. Thijssen te Boxtel.

Hoewel ik van harte hoop dat de werkzaamheden van deze Vereeniging niet menigvuldig mogen wezen, ben ik toch van meening dat door de oprichting van dezen dienst in eene reeds lang gevoelde behoefte werd voorzien.

CURSUS EERSTE HULP BIJ BEDRIJFSONGEVALLEN.

Op wensch van den Secretaris der commissie in het belang van het verleenen van Eerstehulp bij Bedrijfs ongevallen heeft onze vereeniging zich bereid verklaard alhier eene cursus te houden ten einde zoo mogelijk personen uit fabrieken en werkplaatsen van verschillende takken van nijverheid te bekwamen, bij voorkomende ongelukken eerste hulp te kunnen verleenen.

Voor dezen cursus hadden zich verschillende personen aangemeld en is zij in November begonnen met 20 leerlingen. De kosten hieraan verbonden worden door den staat gedragen terwijl het Gemeente Bestuur een lokaal hiervoor beschikbaar stelde. Bij het einde van 1912 was deze cursus in volle gang en hoop ik in 't volgende jaarverslag eenige bijzonderheden hiervan mede te deelen.

Thans nu alle werkzaamheden door de vereeniging in 't afgeloopen jaar verricht, zooveel mogelijk zijn besproken zou ik dit verslag kunnen eindigen.

Alvorens uwe goedkeuring hiervoor te vragen wenschte ik nogmaals een beroep te doen op u allen, inwoners van Boxtel en U namens de lijdenden onder u in de eerste plaats te verzoeken in ruimen kring te ijveren voor de vereeniging, door leden begunstigers te doen toe treden en ten tweede in dien men reeds lid is zoo mogelijk zijn contributie te verhoogen. Laag is ze gesteld opdat het onder ieders bereik zou zijn de vereeniging te steunen, doch ik neem de vrijheid het te zeggen er zijn er velen onder u van wie de vereeniging meer steun mocht verwachten.

De rekening sluit, ik heb het reeds gezegd met een nadeelig saldo van f 430.71 dus er komt reeds veel te kort en och, hoeveel moest eigenlijk nog gebeuren; de te verrichten werken van de vereeniging zijn nog zoo talrijk, helaas, geld gebrek doet ze van den eenen in den anderen dag uitstellen.

Ten, slotte, slaat gade de werken van de Dr. Hoek's Vereeniging, ziet de resultaten bedenk dat alles in hoofdzaak wordt gedaan voor hen die anders veel moesten ontbeeren en gij zult u gedrongen gevoelen mede te helpen aan het verzachten van zooveel lijden.

Dat deze woorden niet 't eene oor in en 't andere uit gaan, doch helpt, steunt allen naar vermogen.

JAN PHAF
1e secretaris.

Rekening en Verantwoording over het jaar 1912.

Ontvangsten.

Ingeschreven op spaarbankboekje op 1 Januari 1912	f	136.63
Contributiën	-	789.40
Giften van particulieren	-	179.50
Subsidie van het Rijk	-	195.—
Subsidie van de Gemeente	-	50.—
Opbrengst verkoop der Tuberculosebloem f 203.12⁵		
Onkosten, daaronder afgedragen a/d N.C.V. f 52.42⁵		
Blijft zuiver	-	150.70
Toevallige baten:		
a. Opbrengst Melk	-	60.—
b. Gevonden in de Verbandkistjes	-	2.50
c. Bussen i/h Liefdehuis	-	17.25
d. Giften van Patiënten voor Wijkverpleging	-	13.45
e. Winst verkochte Briefkaarten Kapel van het Kasteel	-	13.85
Aan Nadeelig Saldo	-	480.71⁵
Ontvangsten Totaal	f	2038.99⁵

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

Anna maakte eene beweging, alsof zij voor de voeten van mijnheer Thomas wilde neerzinken. Maar den stok latende vallen, trok de koopman haar aan zijne borst en voor de eerste maal, sinds de jaren zijner jeugd, stroomden er tranen uit zijne oogen. Zij besproeiden Anna's bleek voorhoofd; mijnheer Eerekrans — beproefd als staal, voor weinig weken nog hard als staal — hij weende.

X.

„Gezwind, vrienden, nog deze slingers als kettingen tusschen de boomen; daarna den drempel met bloemen bestrooid en wij zijn klaar. Ook mijn arbeid is afgeloopen".

De jonge, omstreeks twintigjarige jonkman in lichte blouse van groene stof steeg langs de ladder naar beneden, die voor de deur van een klein tuinhuis stond, boven welks ingang hij een waar kunstwerk, uit bloemen gevormd, bevestigd had, hetwelk in het middelpunt de letters M. P., waarboven eene kroon, vertoonde.

Intusschen versierden de werkzame handen van een gedeelte van het bedienden-personeel des ouden graven Perronet met vlaggetjes en slingers het rondeel, hetwelk door eene groep machtige beuken gevormd werd. In het midden daarvan verhief zich het kleine, sierlijk gebouwde paviljoen, waarop de paden van den uitgestrekten tuin samen liepen, die het kleine slot van den graaf in de nabijheid van Marseille omgaf.

De jonge man beschouwde nu met den trots eens scheppers den indruk, welken dezen arbeid maakte; daarna veranderde echter de opgewekte uitdrukking van het gelaat en een nadenkende, bijna treurige trek kwam er zich op legeren.

De andere personen schenen aan het peinzen en droomen van het jonge mensch gewoon te zijn; zij lieten hem volkomen met rust. Alleen een tuinmansknecht, eerst kort geleden in dienst getreden, waagde eene opmerking, terwijl hij hem met den vinger aanwees. Eene der meisjes gaf hem echter eene terechtwijzing. „Laat Henri met vrede", zeide zij op zachten toon, „hij is zoo goed en zoo inschikkelijk voor ons allen en zoo verstandig, als niemand onder ons, oschoon hij eigenlijk niet veel meer is dan wij. En zijne grootmoeder wordt door mijnheer den graaf op hoogen prijs gesteld; zij is een „wijze vrouw", met wie niemand gaarne overhoop ligt. Vele jaren geleden moet zij met haar kleinzoon naar dit land getrokken zijn, waarna zij na lang omzwerven hier een onderkomen heeft gevonden. Zij heeft namelijk den nu reeds overleden zoon van den graaf, dien de geneesheeren niet konden helpen, van eene schotwonde genezen.

Zij had nog verder gepraat, maar de jonge man met de blouse wendde zich juist tot haar. Hij had een der knechts met een wenk beduid, de ladder te verwijderen en deze gaf gewillig aan het bevel gevolg.

„Ik denk", zeide hij en zijne stem had een weeken, sympathieken klank, „dat gravin Melanie zich verheugen zal, als zij haar lievelingsplekje betreedt en de verrassing vindt, welke wij haar hebben bereid. Zij komt iederen morgen op het gewone uur naar het paviljoen; zij zal het ook heden niet nalaten. Niet waar, Dalmarina? Je weet het misschien?"

„Ik weet, dat zij zeker komt, mijnheer Henri", antwoordde het meisje, de zuster van het kamermeisje der gravin. „Zij sprak daarover nog gisterenavond met mijne zuster, ofschoon mijnheer de graaf, haar grootvader, eigenlijk daartegen is. Het zou in de nabijheid niet pluis zijn", ging zij op zachten toon voort. „Bij overste Maubourg hebben weer nachtelijke samenkomsten plaats gehad en men heeft een molen van den markies De Croizy in brand gestoken. Opdat men weten zou, wie het gedaan had, heeft men een briefje achtergelaten, waarop stond: De Wrekers van den Doode".

„Ellendige brandstichters!" stoof de jonkman op. „En nog ellendiger hij, die den naam van een man als Maubourg aan daden der duisternis verbindt. Wil men zijne vereering voor Napoleon, onder wien hij voor zijn vaderland streed, wien hij waardigheid en bezit dankt, eene misdaad noemen? Omdat hij, een zonderling, van de wereld leeft teruggetrokken, moet men hem tot beschermer van een komplot van brandstichters verheffen? Dat is een groote erbarmelijkheid. Niet ieder is in staat van meening als van kleed te verwisselen; den wind te dienen, die blaast".

In de staatkundige kringen heette toen het parool: „Bourbon en Restauratie!" Lodewijk XVIII zetelde op Frankrijks troon; de zon van Austerlitz verlichtte het rotsgraf van St. Helena het steenen bed van den dooden Titan. In korte spanne tijds waren vermorzeld dynastiën en geslachten, rijken en invloedhebbende personen; nederigheid verhief zegepralend het hoofd; triomf lag aan slavenketenen in het stof. Verwisseld waren meeningen en partijen: nieuwe zeden, nieuwe geest, nieuwe jeugd.

Nog had Henri niet uitgesproken of een jeugdig klinkende, maar harde stem deed de verzamelden, die opmerkzaam naar de woorden van den jonkman geluisterd hadden, uit elkander stuiven.

„Wie durft hier vijanden van het vaderland verheerlijken?"

Aan het einde der laan, die op het rondeel uitliep, vertoonde zich een jonkman van omstreeks vier en twintig jaar binnen de groep beuken. Hij was van minder dan middelmatige gestalte; in zijn gelaat hadden op het lage voorhoofd, in de kleine, grauwe, bliksemende oogen, en om de omhoog gekrulde lippen, brutaliteit en zinnelijkheid hare merkteekenen gedrukt.

„Mijnheer George!" fluisterden de lieden en weken schuw achteruit. Alleen Henri bleef op zijne paats staan. Rustig nam hij den nieuw aangekomene van het hoofd tot de voeten op, daarna maakte hij met het hoofd eene lichte buiging. In elk geval was het een bloedverwant van den slotheer, die tegenover hem stond.

Ridder George de Déblas leefde sinds 12 jaren in het huis van graaf Perronet. Als wees, het kind van verwijderde verwanten van het huis, had de toenmaals reeds oude heer hem opgenomen. Snel had de knaap de gunst weten te verwerven van zijn beschermer, die in den dood van zijn zoon in hem den stam der familie voortbloeien zag. Doch ook alleen graaf Perronet scheen de eenige te zijn, die zekere voorliefde toonde te bezitten voor een karakter, dat in verjeugdigde mate het zijne was. Het bedienden-personeel verafschuwde hem als een twistzoeker en verklikker. De kleindochter van den graaf, gravin Melanie, die hij reeds in prille jeugd zijne beleefdheden wijdde, ontweek hem instinktmatig. Desniettemin was men algemeen van gedachte, dat ridder George tot gemaal voor de kleindochter van den slotheer bestemd was, om het uitstervende geslacht opnieuw te doen opleven.

„Waren allen, die keizer Napoleon in trouwe herinnering bewaren vijanden des vaderlands", antwoordde de jonkman op hoogachtenden toon, „dan zouden velen, wien het groot-cordon der Bourbons siert, misdadigers zijn. Als mijne betrekking als inspecteur dezer bezitting of een toeval mij met hem in aanraking bracht, dan bewees overste Maubourg mij te allen tijde de vriendelijkste deelneming en evenals ieder, die gelegenheid had met hem in aanraking te komen, noem ik zijne denkwijze die van een man van eer".

„De knaap praat, alsof hem ook een oordeel toekomt", riep George, terwijl zijne lippen zich tot een spottenden glimlach krulden. „Wat weet hij van eer?"

Henri werd bleek. „Genoeg, mijnheer de ridder, om te begrijpen, dat het stellen van zulk eene vraag een edelman tot oneer is. Niet alleen adel, niet alleen geboorte geeft eer! Er bestaat eene eere des geestes en der beschaving en naar deze streef ik".

„Ach ja, ik vergat dat Henri een dichter is", riep George honend. „Wij zijn hem menig vroolijk uurtje verschuldigd. Nog zijn laatste gedicht op den vertrekkenden zomer, hetwelk hij op bevel mijner nicht, gravin..."

„Gravin Melanie, een engel tegenover den geringste harer bedienden, beveelt niet, mijnheer de ridder", onderbrak Henri hem op gloeienden toon.

Ha ja, het is waar, dichterlijke zielen moeten met eenige onderscheiding behandeld worden; nu, dat komt er niet op aan. Het gedicht in kwestie werd gisteren aan tafel voorgelezen; zij moest door den bespottelijken inhoud zoo lachen, dat zij de voordracht bijna niet ten einde brengen kon".

Een onderdrukte kreet ontvlood aan de borst van den jonkman; krampachtig balde hij zijne vuist; hij maakte eene beweging, alsof hij zich op den ridder wilde werpen. Doch nog ter rechter tijd wist hij zich te bedwingen.

„Dat is een leugen, dat heeft de gravin niet gedaan".

Uitgaven.

a.	Nadeelig Saldo op 1 Januari 1912	f 26 67
b.	Onderhoud en aankoop	- 102.07
c.	Wijkverpleegster:	
1.	Salaris	- 279.20
2.	Vergoeding onderhoudskosten rijwiel	- 36.—
3.	Premie Ongevallen Verzekering (tot 1 Juni 1915 voldaan)	nihil
d.	Overig personeel	- 30.60
e.	Voor de Tuberculose bestrijding:	
1.	Salaris Huisbezoek Enquetrice	f 300.—
2.	Kosten van ontsmettingen	- 7.50
3.	Materiaal voor sputumprophylaxe	- 19.33
4.	Woningverbeteringskosten	- 22.—
5.	Kosten verpleging patiënten	- 148.05
6.	Verplegings artikelen	- 25.76
7.	Administratiekoston	- 3.20
8.	Centributiën	- 6.—
9.	Gesteld op de Postspaarbank voor Vacantie koloniën in 1913	- 150.70
10.	Diversen	- 6.24
	Samen	- 688.78
f.	Verplegingskosten kind v. O. te Amsterdam	- 333 95
g.	Kosten melkverschaffing (aanschaffing en onderhoud materiaal)	- 287.05
	idem (lokaalhuur, schoonhouden flesschen en bussen	- 106 13⁵
h.	Drukwerk en advert.	- 41.65
Bijdrage a/d Prov. Groene Kruis Vereeniging		- 24 95
Bureaukosten		- 8.24
Zaalhuur		- 5.—
Bodenloon		- 40.—
Diversen		- 28.70
	Uitgaven Totaal	f 2038.99⁵

De 1e Penningmeester,
J. H. J. NIEMANN.

Nagezien en goedgekeurd in de Algemeene Vergadering van 6 April 1913.

M. DE LOCHT MAHIE.
A. W. VAN DER HORST.
J. F. VAN OERLE.

Rekening en Verantwoording aangaande de Tuberculose-bestrijding over het jaar 1912.

Ontvangsten.

Bijdrage van de Dr. Hoek's Vereeniging	f 340 83
Rijkssubsidie	- 195,—
Zuiver saldo opbrengst Tuberculosebloem	- 150 70
Restitutie voor gebroken en gebruikte verplegingsartikelen	- 2 25
Ontvangsten Totaal	f 688.78

Uitgaven.

Salaris Huisbezoek (Enquetrice)	f 300.—
Kosten van ontsmetting	- 7.50
Materiaal voor Sputum Prophylaxé	- 19.33
Uitgaven voor woningverbetering	- 22.—
Bijdragen voor de verpleging van patiënten	- 148.05
Verplegingsartikelen	- 25.76
Administratiekosten	- 3.20
Contributiën	- 6.—
Gesteld op de Spaarbank tot uitzending van kinderen naar vacantie-kolonies in 1913	- 150.70
Diversen	- 6 24
Uitgaven Totaal	f 688.78

De 1e Penningmeester,
J. H. J. NIEMANN.

Nagezien en goedgekeurd in de Algemeene Vergadering van 6 April 1913.

M. DE LOCHT-MAHIE.
A. W. VAN DER HORST.
J. F. VAN OERLE.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Het Noodweer.

In België heeft men Zaterdag heel wat onaangenamer gevolgen van het „lenteweer" nog ondervonden dan in ons land. Daar bijna alle telefonische en telegrafische verbindingen verbroken waren, was België zoo goed als geïsoleerd, hetgeen tot heel wat angstige vermoedens aanleiding gaf.

Het spoorwegverkeer was geheel in de war en het spoorwegongeluk bij Louzée, waarvan reeds in een telegram melding werd gemaakt, is ook aan de gevolgen van het slechte weer te wijten.

De sneeuw smolt niet dadelijk weg, als bij ons, maar bleef in dikke pakken liggen, hij verkreeg belemmerend en op de akkers en landen heel wat schade aanrichtend.

Vooral in en om Antwerpen heerschte een toestand van verwarring, die, zegt het „H. v. A." alle denkbeelden te boven ging. De telegraafpalen langs den spoorweg waren met honderden onder het gewicht van den sneeuw bezweken en lagen over de lijnen. Ten tien uur eerst kwam de eerste post uit Brussel met den eersten trein.

Dertien treinen, die reeds moesten vertrekken, moesten heel eenvoudig in het station blijven. Zooals men wel denken kan heerschte er groote beweging en ontroering. Het was een toestand zooals niemand zich herinnerde op den spoorweg te hebben beleefd. Een groote menschenmassa was voor het station samengeschoold.

Ten tien uur vier minuten werd een eerste trein naar Brussel gevormd uit al de wagons, welke men beschikbaar vond, samengesteld en de reizigers namen dien, zonder op het onderscheid van klassen te rekenen, stormenderhand in. Deze trein moest langs Leuven omrijden.

Te Borgerhout, op de gronden van het oudkerkhof, zijn vier groote telegraafpalen omgerukt en op den grond gevallen. Het heeft maar aan een zijden draadje gehangen, of een der palen kwam op een wagen terecht.

De telegrafische verbinding Vlissingen—Antwerpen werd heel den voormiddag totaal onderbroken. Vroeger als er eenige stoornis in den dienst was dan werden de telegrammen over Amsterdam verzonden, doch Zaterdagmorgen was zulks onmogelijk.

Daaruit volgde, dat men aan de haven, nóch op het loodswezen eenig bericht had gekregen van schepen die te Vlissingen voor Antwerpen waren aangekomen.

Gelijk men wel denken kan, heeft dit alles aan de dokken veel stoornis teweeggebracht, vooral voor het werkvolk, dat Zaterdagmorgen gereed stond om met de lossing van de verwachte schepen te beginnen.

De groote werkstaking.

Maandag is in België de algemeene werkstaking begonnen, omdat de regeering het meervoudig kiesrecht niet wil afschaffen en evenmin het algemeen kiesrecht invoeren.

In de kolendistricten is het getal stakers het grootst.

Het getal stakers over geheel België beliep volgens sommige berichten Maandag tusschen de 3 en 400.000

Ongeregeldheden kwamen nog niet voor. De spoorwegarbeiders doen niet aan de staking mee.

Dinsdag is het getal stakers eenigzins vermeerderd.

Het gerucht loopt dat de staking zal duren tot 1 Mei.

Engeland.

Verijdelde Bomaanslag.

Maandagmiddag ontstond te Londen opschudding in de city bij de ontdekking van een bom, die in een melkkom geplaatst was. Deze stond tegen een pilaar buiten van de Engelsche bank. Een politieagent, die den bom vond, wierp hem in een nabijzijnden fontein en voorkwam zoodoende een ontploffing. Bij onderzoek van den bom bleek dat hij wetenschappelijk was saamgesteld en behalve een hoeveelheid kruit een electrische batterij bevatte.

Mrs. Pankhurst.

Zaterdag is mrs. Pankhurst een der kiesrechtdames uit de Holleway gevangenis vrijgelaten. Van de drie jaar tuchthuisstraf heeft zij nu 8 dagen, deels in de gevangenis, deels in het hospitaal uitgeboet.

Buiten de gevangenis stonden een aantal suffragetten op wacht; nochtans slaagde men er in mrs. Pankhurst buiten de gevangenis te brengen, zonder de opmerkzaamheid der postende suffragetten te trekken. Spoedig evenwel gelukte het mrs. Pankhurst eenige signalen te geven door den arm door het automobielvenster te steken. Nu begon een wilde jacht, waarbij echter de postende dames gauw moesten achterbijven. Men bracht mrs. Pankhurst, die nu onder zekere voorwaarden voor korten tijd vrijgelaten is, naar een particulier hospitaal in Bayswater. Daar verklaarde een geneesheer, dat haar toestand bedenkelijk was.

Politiebeambten bewaken het hospitaal om de dame in al haar doen en laten na te gaan. Zoodra ze weer wat beter is, gaat ze weer achter de tralies, totdat haar straf is uitgeboet. Hetgeen op zoo'n manier eenigen tijd in beslag kan nemen.

Haar volgelingen poogden Zaterdag de gemeenteschoien van Shipcote in brand te steken. Gelukkig bemerkte men den opzet spoedig, zoodat de schade gering is.

Frankrijk.

Een incident te Nancy.

De Parijsche bladen publiceeren uitvoerige bijzonderheden over een botsing, welke Zonnagavond te Naney tusschen Duitschers en Franschen heeft plaats gehad. Alle bladen geven een andere lezing over het geval maar men is het er over eens dat hier een streng onderzoek moet worden ingesteld en de schuldigen gestraft.

De „Exselsior" wijst er b.v. in ernstige bewoordingen op dat het niet mag voorkomen dat Duitsche reizigers in Frankrijk mishandeld worden, wijl dergelijke voorvallen de betrekkingen tusschen beide naties zeker zullen benadeelen. Andere bladen verzekeren dat de drank de schuld draagt van het incident; de betrokken personen waren dronken en derhalve moet men geen waarde hechten aan 't gebeurde.

De „Petit Parisien" geeft echter de volgende lezing van het incident: Gedurende een voorstelling in een tingeltangel richtte een toeschouwer tot twee personen in de zaal, wier optreden verried dat zij Duitschers waren, min vriendelijke woorden. Een politieagent slaagde er in den man tot kalmte te brengen en een geheime politieagent ging naast de Duitschers zitten om hun af te luisteren. Hij constateerde dat zij zelfs toen op het tooneel een spotlied op den „Zeppelin" gezongen werd, geheel kalm bleven. Spoedig verlieten de Duitschers, om aan de nieuwsgierigheid van het pupliek te ontkomen, den tingeltangel en begaven zich naar een naburig café, waar zij werden herkend en bespot. Men hield hen voor Duitsche officieren en beweerden dat zij in den tingeltangel een anti-Fransche manifestatie hadden gehouden. Dit vermoeden was echter onjuist en het is zoo goed als zeker dat beiden geen officieren zijn.

Toen de Duitschers het café verlieten werden zij tot aan het station door een troep jongelui gevolgd, die een meer luidruchtige dan wel ernstige betooging hielden.

Volgens de officieuse „Petit Parisien" dus dragen de Franschen de schuld van dit incident, dat echter door sommige bladen sterk is overdreven.

Ondertusschen heeft Maandagavond een nieuwe botsing tusschen Duitschers en Franschen plaats gehad welke nog ernstiger schijnt geweest dan de eerste. De Duitsche gezant te Parijs heeft om opheldering gevraagd en de Fransche regeering heeft beloofd een streng onderzoek in te stellen.

Italië.

De toestand van den Paus.

De beterschap in den Paus blijft aanhouden.

Alle hoop bestaat op geheel herstel.

Griekenland.

Het vermogen van Koning George.

De Albaneesche bladen publiceeren verschillende cijfers over het vermogen, dat koning George heeft nagelaten

De „Hestia meldt, dat hij in Athene 400.000 francs bezat. Zijn bezittingen in Denemarken bedroegen 2.500.000 fr. zijn onroerend goed 3.000 000 fr. Het geheele vermogen van wijlen den koning zal dus ongeveer 6.000.000 fr. bedragen hebben, want de kasteelen te Decelia en Korfoe en de andere landgoederen, die hij in Griekenland bezit, brengen niet voldoende op om ze te onderhouden.

Men beweert, dat 's konings vermogen voor een groot deel zal komen aan zijn jongste zoons Andreas en Christophorus, waarvan de eerste gehuwd is met prinses Alice van Battenberg.

Spanje.

Aanslag op koning Alfons.

Voor de derde maal is koning Alfons Zondag aan een misdadigen aanslag op zijn leven gepleegd, — men denke slecht aan den gruwzamen aanslag in de Calle Mayor op zijn trouwdag, aan den aanslag in Parijs — ontkomen. De jonge vorst schijnt waarlijk wel over een „goed gesternte" te beschikken, of beter misschien gezegd, schijnt zich in bijzondere bescherming van de Voorzienigheid te mogen verheugen!

Zoo weinig scheelde het nu, dat de aanslag gelukte, dat de handschoen van den koning zwart werd geschroeid door den kogel. Had hij niet met groote tegenwoordigheid van geest zijn paard doen steigeren om zoo zich te beschermen, dan had zeer waarschijnlijk de kogel doel getroffen.

De aanslag had onder de volgende omstandigheden plaats.

Het defilé der troepen, tot slot van het militaire feest. dat in de Avenue Gastellana bij de gelegenheid van het het overreiken der vlaggen aan de recruten plaats had, was geëindigd.

De koning begaf zich te paard, gevolgd door zijn generalen staf, langs de Alcala-straat naar het paleis, toen uit de menigte een individu naar voren trad.

Hij liep op het paard van den koning toe, en terwijl hij met de linkerhand den teugel vatte greep hij met de rechter een revolver uit den zak en maakte aanstalten om op den koning te schieten.

De vorst, die bemerkte, dat men het op zijn leven gemunt had, deed zijn paard steigeren. Het is aan zijn koelbloedigheid te danken en aan zijn ruiterkunst, dat koning Alfons niet getroffen werd door den eersten kogel, die met een schamschot het paard trof.

Ommiddellijk werd de aanvaller om het middel gevat door een politieagent, die poogde hem te overmeesteren, maar niet kon beletten, dat hij nog twee schoten loste in de richting van den souverein. Deze schoten waren echter veel te hoog.

Het eerste schot liet een zwarte streep na op de handschoen van den koning.

De officieren van het gevolg des konings omringden aanstonds den vorst, terwijl de politie de trottoirs aan weerszijden deed ontruimen.

Een kleine paniek ontstond, waardoor een aantal personen gewond werd.

Na van zijn paard te zijn gestegen sprong de koning weer in 't zadel en riep luidde „Leve Spanje!"

De menigte beantwoorede dien kreet met donderende toejuichingen. De vorst vervolgde zijn weg te midden van een onbeschrijfelijke enthousiasme.

De aanvaller van den koning heet Rafael Sanchez Alegro en is timmerman van beroep.

De menigte wilde de man lynchen.

Er zijn vier arrestaties gedaan. Vooreerst is de dader gearresteerd: vervolgens een individu, waarschijnlijk een Fransche nationaliteit, dat zich in zijn nabijheid bevond, maar niet tot hem in betrekking schijnt te staan; nog werd een ander individu in hechtenis genomen dat in de Alcallastraat met een revolver in de hand liep, en weigerde te antwoorden op de vragen, die hem gesteld werden; ten slotte werd ook een vrouw aangehouden, over welke geen nadere inlichtingen verstrekt werden.

De dader verklaarde, dat toen hij den koning zag voorbijgaan, een slechte ingeving hem in den geest kwam, daar hij een wapen in den zak droeg. Hij had aanstonds naar zijn revolver gegrepen en. door een onweerstaanbare macht geprest, had hij geschoten.

De politie zou op den dader van den aanslag een brief gevonden hebben door hem gericht tot zijn vrouw, waarin hij o. a. zegt: Gij zijt zedelijk de schuldige van de daad, door mijn bedreven, want als je gezonden had want ik vroeg, zou ik den aanslag niet hebben bedreven. Als je dezen brief krijgen zult, zal de aanslag al gepleegd zijn.

De dader werd tweemaal ondervraagd, maar bepaalde zich er toe te verklaren, dat hij alleen gehandeld had uit de beweegreden, die hij weigerde aan te geven.

Tot dusver heeft Sanchez zijn kalmte nog niet verloren.

De „Matin" meldt, dat men bij den dader ook verschillende krantenuitknipsels over den dood van Ferrer vond alsmede een ansichtkaart met het portret eener vrouw en het opschrift: „Lieve Henriette".

Indien gij mij liefhebt wreekt dan mijn dood. Manuel, Rafael, Sanchez Allegro.

De dader houdt zich zeer rustig. Hij antwoordde op alle vragen, die tot hem werden gericht.

* * *

Alle Spaansche bladen, ook de republikeinsche pers niet uitgezonderd, spreken hun groote verontwaardiging uit over den schandelijken aanslag op den monarch.

De royalistische bladen wijzen er natuurlijk terecht op, dat deze poging tot misdaad weer een gevolg is van de socialistische, anarchistische en republikeinsche elementen en bladen. Een huiszoeking bij den schurk Alegro heeft n.l. de politie de stellige bewijzen in handen gegeven, dat hij anarchist en volgeling van Ferrer is. Vermeldenswaard is het zeker, dat de jonge misdadiger eigenlijk door den koning werd gered. Toen Alegro, na geschoten te hebben wilde vluchten, zag de koning, dat het woedende publiek den schurk te lijf wilden, wellicht om hem te lynchen. De monarch voorkwam dit door zijn paard plotseling te doen keeren, zoodat het publiek niet verder kon. De anarchist kwam te vallen, hij loste nog een schot, dat een toesnellenden detective licht verwondde, maar werd dan in enkele oogenblikken door de agenten overmand. Opnieuw wilde het publiek zich op den booswicht storten; de koning zag het, wendde zich tot de opgewonde, woedende menigte en sprak: „Het is niets, ik ben ongedeerd. Blijft kalm, mijne heeren!" Deze woorden brachten de menigte een oogenblik tot bedaren en de agenten maakten daarvan gebruik om hun gevangene veilig en wel in een naastbijzijnd huis te brengen.

De koning reed daarop kalm naar zijn paleis, geesdriftig toegejuicht door de reusachtige menigte. In den kring der koninklijke familie, waar men nog niet van den aanslag vernomen had, teruggekeerd, vertelde hij het volgende:

„Toen ik den hoek van de straat de Alcala omreed zag ik vlak bij het huis van markies de Cuba een man uit het publiek komen, die de hand in zijn zak hield. Hij sprong op mij toe en deed pogingen om mijn paard bij den teugel te grijpen; tegelijkertijd loste hij twee schoten. Bij de tweede losbranding ging het paard op zijn achterste pooten staan en wierp mijn aanvaller ten gronde. Dadelijk waren twee van mijn particuliere agenten er bij en wierpen zich op den man, die nog een derde kogel afschoot, welke een der agenten verwondde.

Dan steeg ik af en zag, dat ook mijn paard licht gewond was. De kogel was afgeschampt op den zadel-riem. Ik steeg weer op en ben er zooals u ziet ongedeerd afgekomen."

Niettegenstaande deze gebeurtenis, ondanks de vele dreigbrieven, die de koning in den laatsten tijd ontvangen had, deed de koninklijke familie in den namiddag toch haar gewone ritje. Een talooze menigte juichte den koning en de koningin daarbij op enthousiaste wijze toe.

Maandagmorgen is in de paleis-kapel een „Te Deum" tot dankzegging gezongen.

* * *

De bladen roemen als om strijd den moed en de koelbloedigheid van den koning.

Graaf Romanones, de minister-president, verklaarde gisteren aan verscheidene buitenlandsche journalisten: „Wij moeten het voorbeeld van den koning volgen, kalm, koelbloedig en moedig tegenover zulke elementen optreden."

In verband hiermee is het wel opmerkens waard, dat het Havas bureau te Parijs Zaterdagnacht een telegram uit Madrid ontving, meldende: „Graaf Romanones verklaart, dat de geruchten als zou de mogelijkheid bestaan, dat Zondag ter gelegenheid van de troepen revue een aanslag op den koning gepleegd zou worden, ongegrond zijn. Deze geruchten danken hun ontstaan aan het feit, dat verschillende gevaarlijke anarchisten zich op het oogenblik weer in Madrid ophouden."

Naar ten slotte gemeld wordt, zal Alegro voor een burgelijke en niet voor de militaire rechtbank terechtstaan.

De aangehouden Fransman, Piere Pac (of Bach) zal wel spoedig weer worden losgelaten. De politie heeft over hem althans zeer gunstige inlichtingen gekregen. Hij gaf te Madrid Fransche les aan een school, en de directeur dezer inrichting zoowel als de andere leeraren hebben uit zich zelf aan den rechter van instructie verklaard, dat Pac geen anarchistische denkbeelden aanhangt, en een achtenswaardig man is. Hij is wat zenuwachtig en opvliegend en heeft daardoor misschien verdenking op zich geladen.

Amerika.

Bomaanslag.

Het leven van 1500 theaterbezoekers te New-York is Zondag enkele oogenblikken ernstig bedreigd geweest. Gedurende de tweede scène van het stuk dat werd opgevoerd, deed een der brandweerlieden de ronde en ontdekte met ontzetting in een der gangen een bom waaraan een brandende lont bevestigd was.

Onversaagd en zonder alarm te maken ging de brandweerman naar de helsche machine toe en doofde de lont, waarmede het gevaar geweken was. Van de misdadigers heeft men geen enkel spoor gevonden en ook de beweegreden der misdadigers is totaal onbekend.

Binnenlandsch Nieuws.

St. Raphaël dag.

Verleden Zondag heeft de R. K. Spoor- en Tramweg-Vereeniging St. Raphaël haar jaarlijksche groote feestelijke bijeenkomst gehouden te Breda. Wij ontleenen aan het uitgebreid verslag voorkomende in 't Dbl. v. Nrdb. het volgende:

Ze waren van heinde en verre opgekomen, de mannen van St. Raphaël.

Zoowel uit Maastricht als uit Enschedé, uit Zwolle en Kerkrade.

Meer dan vijftig vaandels en banieren woeiën Zondag op den buiigen wind; het aantal deelnemers werd geschat tusschen drie en vier duizend.

Om elf uur begon de dag met een plechtige H. Mis.

Wij beginnen, sprak Pastoor Mutsaerts na het Evangelie, onzen dag altijd met God.

En hij wees er verder op, hoe op het beschermfeest van den H. Joseph de mannen van St. Raphaël de H. Mis bijwoonden in een St. Josephkerk, waarin spr. aanleiding vond te wijzen op de deugden van Jesus Voedstervader, op zijn getrouwe plichtbetrachting bovenal, welke hij zijn hoorders als voorbeeld voor oogen stelde.

Verder herdacht spr. de overleden leden van den Bond; de levenden knielden neer en spraken gezamenlijk een gebed voor de zielerust der dooden uit.

Ruim half twaalf stelde de optocht zich op aan den Delpratsingel.

Er hingen dreigende koppen in de lucht; uit den Noordwesthoek kwamen zwarte gevaarten aandrijven.

Maar voor 't oogenblik had de zon een hoekje blauw gevonden, waardoor zij heur vroolijk licht kon werpen op den langen stoet, die zich daar slingerde over den Delplatsingel, de kleuren der vaandels kon doen gloeien en het goud doen schitteren.

De stoet trok vergezeld van vijf muziekkorpsen langs het station, maar in de Willemstraat kreeg hij de volle laag van het grillige April-weer. Dichte sneeuwbuien teisterden de mannen en de vaandels. Er kwam echter geen aarzeling in den stoet; hij trok geregeld en ordelijk verder, — is St. Raphaël ook niet in de buiën der misdadige woelingen van 1903 gegroeid en sterk geworden?

Gelukkig klaarde het weer spoedig op, en toen de kop van den optocht langs het bisschoppelijk paleis schreed, was het droog en brak de zon weer door.

Op de haven had men echter het mooiste gezicht op den stoet.

Hij trok nl. de haven rond, ter rechter- en linkerzijde, de straat was met die duizenden geheel gevuld, de vaandels en banieren werden begroet door het zonlicht: van alle kanten stormden de klanken uit het schetterende koper aan en klonken wijd-uit over het water.

Dat was een indrukwekkend en blij gezicht.

En het roomsche hart juiche om het welslagen van deze grootsche betooging.

* * *

De Algemeene Vergadering.

Tegen 1 uur had de stoet de St. Annakerk bereikt, waar de plechtige bijeenkomst zou gehouden worden. Dank zij de goede zorgen van patroon dr. Smits, was het hoofdaltaar door een schat van bloemen en planten gemaskeerd en kon het hoofdbestuur daarvan aan een lange tafel plaats nemen.

Dit ruime kerkgebouw bleek nog te klein om alle belangstellenden te kunnen bevatten. De kerk was tot in de uiterste hoekjes gevuld en zeer velen

moesten zich met een staanplaatsje tevreden stellen.

Onder de belangstellenden merkten we op de Kamerleden Boogaardt en Passtoors, een deputatie van het plaatselijk komitée der K. S. A. te Breda, den heer Ch. Frencken uit Oosterhout, voorz. van het hoofdbestuur der Hanze in het Diocees Breda den heer J. v. Rijswijk van het R. K. Vakbureau, benevens zeer vele eerw. heeren geest. adviseurs van plaatselijke afdeelingen van „St.-Raphaël".

Te ruim een uur betrad de bondsvoorzitter, de heer J. F. Hellemons, uit Boxtel, het spreekgestoelte.

Meteen kort, doch welgemeend woord, heette hij allen, speciaal de aanwezige Kamerleden en geestelijke adviseurs, welkom en een eere groet bracht hij aan den zeereerw. heer dr. Ant. Smits, voor den disponibelstelling en de prachtige versiering der kerk, waarna hij de bijeenkomst opende met de christelijke groet. Daarna besprak de WelEerw. heer Donders in een geestdriftige rede de groei en bloei van St. Raphaël,

's Avonds om half zeven gaf de afd. Breda van St. Raphaël een feestuitvoering in de Kath. kring, die zeer druk bezocht was.

De St. Raphaël dag is bijzonder geslaagd.

Het conflikt in de sigarenindustrie.

Maandagavond hield de arbitragecommissie voor het Zuiden bestaande uit de heeren Van IJselsteijn, Hovy en Van Sasse van Ysselt een zitting in het hotel l' Europe te Utrecht.

Den viertal bestuursleden van den Zuidelijken Patroonsbond benevens een hoofdbestruurslid van elk der vier Sigarenmakersorganisaties werden door de commissie gehoord omtrent de loonregelingen voor de Zuidelijke provinciën.

De besprekingen droegen ditmaal een voorloopig karakter.

Op Zaterdag 26 April zal de commissie te 's-Bosch opnieuw bijeenkomen.

Botsing.

Op het spoorweg-emplacement te Apeldoorn is Dinsdagmorgen om 9 uur de lokaaltrein uit Dieren in botsing gekomen met een rangeerende locomotief. Krachtig remmen door de machinisten voorkwam een ernstig ongeluk. Van een personenrijtuig werden de ruiten gebroken. Er hadden geen persoonlijke ongelukken plaats.

Vacantiekaarten.

Gedurende de maanden Juli, Augustus en September a. s. zullen dit jaar door de S.S., N.C.S. en N.B.D.S. weder vacantiekaarten worden uitgegeven voor den prijs van resp. 4, 3 en 2 gulden.

Nachtvorsten.

De nachtvorsten hebben in Maas en Waal heel wat schade gedaan. Op meer dan één plaats vreest men voor de de mislukking der krozen. Ook de kersen die nu beginnen te bloeien, zijn er niet beter op geworden. Daar van de krozen de vrucht al begint te zetten, zullen deze wel het meest geleden hebben. Het is geen mooi begin.

Uit de Betuwe kwam Zaterdag het bericht, dat de krozen tot Vrijdag betrekkelijk weinig geleden hebben — na dien datum kunnen zij ook daar den knak gekregen hebben. Geld.

Een onderaardsche gang.

Bij de ontgravingen voor de verbouwing van het stadhuis te Weert is, naar de „Tijd" meldt, een onderaardsche gang voor den dag gekomen, loopende naar een woning, waarin vroeger de Munt gevestigd was, Men vermoedt, dat ook naar het kasteel een dergelijke gang loopt.

De kindertoeslag voor onderwijzers.

Naar wij vernemen verwacht men nog deze week een voorstel des Voorzitters om na de Ziektewet te behandelen het toeslagwetje (kindertoeslag voor onderwijzers).

Van het ontwerp, dat mede groote kans heeft alsnog op de agenda te worden gebracht, — dat der pensioneering van burgerlijke ambtenaren, — wordt het eindverslag verwacht.

(D. v. N.)

Brandstichting.

Door de marechaussee is gevangelijk naar de gevangenis te Roermond overgebracht de 28-jarige kleermaker C. v. d. S., uit Helmond, verdacht van brand te hebben gesticht in de boerderij van Jhr. Wesselman van Helmond, te Helmond, in den nacht van 7 op 8 April j.l.

Examen Stenografie en Machine-schrijven.

Bij het op 9 dezer gehouden openbaar examen, vanwege de Fed. van Ned. Sten. Leeraren Systeem I. Pitman te Arnhem zijn geslaagd:

Voor diploma A. (Theoretische kennis van Sten. Pitman en eenige vaardigheid in de toepassing op handelscorrespondentie) de dames: M. Alewynse, M. Oor en A. C. H. Roemers.

Voor diploma B. (Snelheidscertificaat minimum 80 woorden per minuut): Mej. A. C. H. Roemers.

Voor diploma C. (Vol snelheidscertificaat minimum 130 woorden per minuut) de dames: L. S. Schaap, Eerw. Zuster Jullien van Insula Dei, en E. J. Hoofmeyer; de heeren P. C. Maatjes en M. G. Leenders.

Voor diploma Machine-schrijven eisch 1. Vaardig en Correct werk naar dictée, tienvinger Systeem. 2. Reproductie, maken van Carbon afdrukken. 3. Theoretische kennis van Standard Typewriters, de dames: H. Harting, E. A. Arendzen, J. F. C. H. C. Segaar, J. v. d. Sand, B. de Keyser, de heeren Chr. F. v. Gijn, Joh. Oosterhaar en D. Gravenmaker, allen leerlingen der Pitman-school.

Kind doodgereden.

Op het Museum-plein te Amsterdam liepen Zondagmiddag twee zusjes van circa 8 en 9 jaar te spelen. 't Waren dochtertjes van een brandwacht. Een plotseling aankomende auto reed over de beide kinderen heen. De deerlijk verminkte lichaampjes werden onmiddelijk naar het Wilhelminagasthuis vervoerd. Het oudste kind bleek reeds overleden te zijn, terwijl het andere meisje een ernstige beenwonde had bekomen.

Kikvorschen-moord op groote schaal.

De Zeeuwsche Koerier schrijft:

In de week van 31 Maart—6 April werden te Sas van Gent per spoor uitgevoerd 1098 kilogram kikvorschenachterpootjes. Schat men het gewicht van 100 pootjes op 1 kilogram, dan vertegenwoordigen dan deze 1098 kilogram niet minder dan 54,000 kikvorschen, die gedurende ongeveer één week in deze omgeving gedood werden. Gemiddeld 7850 kikvorschen per dag.

Vakschool voor houtvlechtwerk.

Maandagnamiddag heeft de commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, jhr. Van Citters, de vakschool voor houtvlechtwerk te Kerkdriel geopend, die is opgericht door de Hanzegilde der mandenmakerspatroons, onder voorzitterschap burgemeester Kroenburg. Deze verwelkomde den commissaris, die vergezeld was van de heeren Duynstee. lid der Tweede Kamer, Van Os, lid van Gedepureerde Staten van Gelderland, en Van Hout, voorzitter der Hanze in het Bisdom Den Bosch.

De burgemeester deed uitkomen, hoe noodzakelijk de oprichting van deze vakschool voor het mandenmakerbedrijf te Driel was, mede in verband met de omvangrijke fruitteelt.

De commissaris der Koningin zeide in zijn openingswoord, dat hij het een plicht achtte deze school te openen, die is ingericht naar het model der Rijks Rietvlechtwerkschool te Noordwolde en naar het voorbeeld der Zuid-Duitsche vlechtschool. Spreker hoopte, dat deze nieuwe inrichting zou strekken tot groei en bloei der industrie te Driel en hij bracht tevens hulde aan de ijverige bemoeiingen van den burgemeester.

De heer De Groot, inspecteur van het middelbaar onderwijs, sprak eveneens waardeerende woorden betreffende de nieuwe vakschool. De burgemeester dankte de regeering, de provincie en de gemeente voor den verleenden steun en de verstrekte subsidies.

Hierna werden de schoollokalen bezichtigd onder leiding van den leeraardirecteur H. Wapstra, vroeger verbonden aan de Rijks Rietvlechtschool te Oostwolde.

Door de gemeente werd daarna een noenmaal aan den commissaris aangeboden. (Hbl.)

Een Rijksveldwachter voor de Rechtbank.

Eenige maanden geleden werd bekend, dat er bij de rijkspolitie in Zeeland iets niet in orde was, en werd onder andere den inspecteur te Middelburg verlof verleend; terwijl een ander met de waarneming zijner functie werd belast.

Een uitgebreid onderzoek werd ingesteld; het eerste resultaat daarvan, dat ook buiten de betrokken personen bekend werd, was, dat voor de rechtbank te Middelburg behandeld werd de zaak tegen den 59 jarigen brigadier der rijksveldwacht J. V. te Vlissingen.

Aan dezen beklaagde werd ten laste gelegd, dat hij heeft ingevuld en onderteekend een gedrukt declaratie formulier voor hem als rijksveldwachter toekomende vergoeding van verblijfkosten, zijnde een geschrift dat bestemd was om tot bewijs te dienen van den tijd van zijn verblijf buiten zijne standplaats en van het bedrag van de hem toekomende vergoeding en daarin valschelijk heeft gesteld dat hij van 18 April 1911 tot 7 Mei 1911 in Philippine was geweest, terwijl hij wist, dat hij slechts van 19 April tot 6 Mei aldaar verblijf had gehouden met het oogmerk om die valschelijk opgemaakte declaratie als echt te gebruiken en door anderen te doen gebruiken uit welk gebruik nadeel kon ontstaan; en dat hij opzettelijk van die valschelijk opgemaakte declaratie heeft gebruik gemaakt, als ware ze echt door ze ter goedkeuring en onderteekening te doen toekomen aan zijn districtscommandant te verdere doorzending en verrekening.

Als getuige à charge werd gehoord C. P. Heerebout, rijksveldwachter te Stavenisse, vroeger te Veere; G. H. van Trotsenburg, inspecteur der rijksveldwacht te Middelburg en L. Taat, havenmeester te Vlissingen.

A décharge werd gehoord de brigadier majoor der rijksveldwacht J. W. van Loon te Tholen.

De officier van justitie vorderde schuldigverklaring, de mate van straf aan de rechtbank overlatend.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 16 *April* 1913.

— *Kruisverbond.* In de Zondag gehouden vergadering welke niet al te druk bezocht was, besprak de ZeerEerw. Pater Bloem hoe onze Drankweer moest zijn.

Een der eerste eigenschappen, die ze bezit, is deze: ze is in merg en been Roomsch. Die bewering lijkt onaantastbaar. Immers onze Drankweer is bisschoppelijk goedgekeurd, werkt onder voorlichting van geestelijke adviseurs, we beginnen en eindigen met gebed. En toch is die voornaamste eigenschap niet alleen aangevochten, maar zelfs door Rector Thompson, den voormaligen Redacteur van den „Maasbode" is in een paar artikelen heftig tegen onze drankbestrijders opgetreden, en heeft ze zelf Priscillianisten genoemd. We mogen Pater Ildefonsus wel dankbaar zijn, die in een viertal brochures de schijn-argumenten ontzenuwt. Neen, we zijn Roomsch en dien titel van Roomsch kind laten we ons niet zoo gemakkelijk ontnemen.

Als we dat hebben vooropgezet, dan eerst kunnen we kalm verder redeneeren. Dat kalme heeft zoo vaak ontbroken. Jammer voor onze mooie beweging, want met heftigheid of dweperij komen we geen stap verder.

Onze Roomsche drankweer is verder zelfbewust. Met een dankend oog naar den hemel zien we, welke heerlijke lauweren reeds behaald zijn. Dat geeft ons moed in de hitte van het gevecht. Zeker, we zijn nog lang niet, waar we zijn moeten, maar Goddank, we gaan vooruit, en dat hebben we naast den zegen des Hemels te danken aan de groote werkkracht van onze Roomsche mannen en vrouwen, die alle middelen in het werk hebben gesteld om het groote alcoholkwaad te keeren. O, het was zoo hard noodig!

Heel wat mooie krachten van ons zijn verspild, omdat de alcohol onze mannen en vrouwen zedelijk en lichamelijk had verzwakt.

Zeker dat succes gaat zoo maar niet vanzelf. Dat kost offers. Maar juist eene heerlijke eigenschap onzer drankweer is hare offervaardigheid. Dat hebben de Roomsche menschen van hun Stichter geleerd, die ons van de kribbe tot het kruis in offervaardige liefde is voorgegaan. Dat Roomsche element moeten wij bij allen socialen arbeid voorop zetten. Al die arbeid is slechts middel tot het groote doel: den Hemel. En een dien middelen om dien hemel te bereiken is de alcoholonthouding, liefst geheel. De geheelonthouding is niets bovenmenschelijk. Ze telt reeds hare volgelingen bij honderdtallen en allen zeggen dat het zoo meevalt. Vooral zou die geheelonthouding aan onze ouders moeten aangeraden worden. Ze zullen daarin een krachtig hebben om hun grootsche taak der opvoeding te doen slagen. „Meer geheelonthouders" moet de leus wezen.

Het Eindhovensch Kruisverbond en die der aangrenzende gemeenten geeft hier een opwekkend en prijzenswaardig voorbeeld omdat hun geheelonthouders een club hebben gesticht St. Augustinus, wier Statuten dezer dagen aan Z. D. H. den Bisschop ter goedkeuring zijn gezonden.

Verder is onze Drankweer goed georganiseerd, St. Annabond, Meisjes- en Jongensbond, Mariavereeniging en Kruisverbond bieden met de Paulisten elkander de hand, om een groote slaglinie te vormen tegen den gemeenschappelijken vijand. Van de meeste waarde zal hier blijken de St. Aannabond. Als die kinderen, ons toekomstig geslacht, in geheelonthouding worden opgevoed, kan het niet anders anders, of de zege is ons.

We zouden nog meer eigenschappen kunnen behandelen, maar de genoemde mogen heden volstaan, omdat we telkens nog al uitvoerig de aangehaalde hebben behandeld.

Deze opwekking moge als wapenschouwing en een toespraak vóór de slag, het hare er toe bijdragen om ons bij de aanstaande jaarmarkt er aan te doen denken, dat we onze mooie voornemens juist op dien dag in praktijk moeten brengen, waarop meer dan gewoonlijk wordt gedronken. We hopen dat het Boxtelsch Kruisverbond in zijne annalen moge boeken: Op de de Voorjaarsmarkt van 1913 is er zoo weinig gedronken als nog nooit te voren.

Dat hopen we.

— Aanstaande Zondag 's avonds om 6 uur en 's Maandags om half acht, zal de R. K. Gildenbonds-Harmonie, in de groote zaal van het Patronaat een concert geven.

Heeren eereleden, donateurs en begunstigers met hunne dames hebben vrije toegang.

— Maandag kregen enkele personen in het café van den heer S. te Breukelen onderling twist, die zoo hoog liep, dat een zekere L. van T. ernstige snijwonden aan het hoofd bekwam.

De gemeentepolitie stelt een onderzoek in, om vervolgens tegen den dader procesverbaal te maken.

— De heer C. Hoek, zoon van onzen geachten dokter, slaagde te Amsterdam voor semi-arts.

De geslaagde en zijn familie onze gelukwenschen.

Liempde. Onze gemeente is in het bezit van uitgestrekte broekgronden. Een deel ervan als Ooijendonk en Vleeschbroek zijn reeds ontgonnen voor houtcultuur, waar het band- en reephout met canada's welig groeien.

Naar wordt medegedeeld zijn de overige broekgronden Goossenbunder en Hezelaarsbroek voor den tijd van 30 jaren verhuurd aan een heer, landbouwer te Azewijn in Gelderland, voor de som van 20 gld. per hectare; deze verhuurde gronden beslaan een oppervlakte van ongeveer 60 H.A.

Bij de jaarlijksch dalende opbrengst van 't broek een mooi buitenkansje voor de gemeente.

De voorwaarden, hooren wij, moeten nog nader worden gecontracteerd.

Esch. Naar de Pr. 's H. Crt. verneemt bestaan er groote en grootsche bouwplannen in onze gemeente.

Onze monumentale toren zal gerestaureerd worden; het bestek eener nieuwe R. K. kerk is gereed en wacht nog alleen op goedkeuring; hoogstwaarschijnlijk zal een patronaat naast de kerk verrijzen; de openbare school moet verbouwd of (beter nog) door een nieuwe vervangen worden; de losplaats aan het station zal binnenkort worden aanbesteed; terwijl nog een paar arbeiderswoningen vóór den winter onder dak zullen zijn. Dat zal heel wat bedrijvigheid geven in ons dorp!

Haaren. In onze gemeente heeft zich een geval van typhus voorgedaan. Wij hopen dat de ziekte zich tot dit eene geval zal bepalen.

— Door de gebroeders Hustege uit Udenhout is alhier een schilderszaak geopend, waardoor in eene reeds lang bestaande behoefte in onze gemeente wordt voorzien.

Oisterwijk. Door den heer Vincent Luyten. Tilburg werd verleden Zondag een vergadering belegd om een processie tot stand te brengen van Onze Lieve Vrouw ter Linden alhier. Vele der voornaamste ingezetenen hadden aan de uitnoodiging van den heer Luyten gevolg gegeven en plaatsten als instemming met dat doel hunne handteekening op een daartoe bestemde lijst. Deze lijst werd aan den weleerw. heer Huibers aangeboden; immers aan den stichter en hervormer van dit wondervolle beeld was het in goede handen. Er werd op den kansel afgekondigd, dat dit jaar de jaarlijksche feestviering van O. L. V. ter Linde op 3 Mei plechtig zal plaats hebben en werden alle R. K. vereenigingen en alle ingezetenen opgewekt om dezen dag zoo luisterlijk mogelijk te vieren. Wij twijfelen niet of op dien dag zullen tal van katholieken ons schoon dorp bezoeken om daar hun devotie voor Onze Lieve Vrouw ter Linde op te wekken.

Dus allen op naar het Noord-Brabant-Gooi waar men bij devotie kan genieten van de prachtig natuur.

Hgz.

De Electriciteit in Noord-Brabant.

De bijzondere commissie uit de Provinciale Staten aan welke de studie van het vraagstuk der electriciteitsvoorziening is opgedragen, heeft verleden Zaterdag hare slotvergadering gehouden, in welke het aan de Staten uit te brengen rapport is vastgesteld.

De conclusie van dit rapport luidt dat de provincie zal bevorderen het tot stand komen eener naamlooze vennootschap die de productie en de distributie der electriciteit in de geheele provincie op zich zal nemen.

De aandeelen in de naamlooze vennootschap zullen genomen worden door de provincie Noord-Brabant, terwijl eenige grootere gemeenten in de gelegenheid zullen gesteld worden eveneens aandeelen te nemen.

De bedoeling is dat de provincie de electriciteit levert aan de gemeenten tegen een bepaalden prijs; deze kunnen die dan aan hare ingezetenen leveren en een zekere winst erop nemen.

Die winst is dan een tegemoetkoming in het verlies, dat de gemeenten lijden, welke reeds gasfabrieken exploiteeren en zich daarvoor met schulden belast hebben.

De bedoeling is dat de te vormen N. V. geen winst maakt.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch heeft benoemd tot pastoor te Beek (en Donk): den Weleerw. Heer M. H. van den Heuvel: en tot Rector van het R. K. Gasthuis te Oisterwijk; den Weleerw. Heer A. P. Hamers, die kapelaan was te St. Anthonis.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Mijnheer de Redacteur.

Er wordt in Uw courant nog al dikwijls op misstanden gewezen, en in den regel zeer terecht.

Ik heb al meermalen gezien dat in Uw courant iets stond over slechte wegen.

Zoo las ik onlangs nog dat daar bij Merks aan de windmolen een kar stroo was omgevallen. Ik geloof wel dat toen daar de weg zeer slecht was, maar zoo slecht als de straat die van de Vorst langs de Knuistenkoepel naar den Oirschotschen grintweg loopt, zal hij toch niet zijn.

Zoo ik hoor is daar al in 20 jaren door de gemeente niet naar omgezien.

Verleden jaar hebben particulieren het een en ander er aan verbeterd, doch de gemeente hielp niet, en zoodoende bleef de weg in denzelfden slechten toestand.

Nu zijn er zoo'n groote gaten in den weg, dat verleden week daar ook een kar stroo is omgevallen. Gelukkig dat het daardij bleef en het paard niet gehinderd was.

Ik heb bovenstaande publiek willen maken in de hoop dat ons gemeentebestuur er toe zal overgaan om genoemde weg eens te verbeteren.

Dankend voor de plaatsruimte.

Uw ABCNNÉ,
X.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 6—12 April.

Geboren: Johannes M., z. van M. Calsijn en W. van Meersbergen, Breukelen. — Karel P. H., z. van F. E. van Erp en G. Rutten, Molenstraat. — Franciscus H. M., z. van A. Pantus en W. C. M. R van den Bergh, Julianastraat. — Maria W. E, d. van A. J. J. van Hoorn en J. H. Wijn, Breukelen. — Gijsberdina P. M., d. van J. A. Pennings en M. van den Akker, Nieuwe Kerkstraat.

Ondertrouwd: Hendrikus van Uden, 23 j. Kleinderliempde en Rosalia C. P. Verheijden, 17 j. Nieuwstraat — Lambertus F. van Nunen, 24 j. Kleinderliempde en Hendrika Hensen, 35 j. Lennisheuvel.

Getrouwd: Jacobus Hoedemakers, 31 j. Nieuwstraat en Johanna M. van den Langenberg, Nieuwstraat 20 j. — Johannes H. van Hal, 25 j. Liempde en Johanna van de Langenberg, 20 j. Onrooi. — Theodorus van der Leest, 24 j. St. Michiels-Gestel en Theodora J. Rosenboom, 20 j. Breukelen. — Antonius J. Brusselers, 29 j. en Johanna M. Hazenberg, Bossche weg. — Petrus Schellekens, 23 j. Lennisheuvel en Martina van Roij, 20 j. Kleinderliempde. — Albertus P. Pijnenberg, 23 j. Breukelen en Lamberdina Stams, 22 j. Stationsstraat.

Overleden: Cornelia Lier, 1 m. Onrooische straat. — Michiel van den Bersselaar, wedr. van J. M. van de Langenberg, 82 j. Langenberg. — Adriaan van de Laak, wedr. van J. van den Biggelaar, 76 j. Hal. — Augustinus C. van Oers, 1 j. Nieuwstraat. — Maria J. van Summeren, echtg. van G. van Gestel, 28 j. Lennisheuvel. D. en A.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 14 April. Aangevoerd 138 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.66 tot f 0.72; tweede kwaliteit van f 0.60 tot f 0.66; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.60.

Boterprijzen.

Op 15 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 15 April Hoogste prijs f 1.26 Laagste f 1.16 Middel f 1.21. Aanvoer 9185 K.G.

MAASTRICHT, 15 April. Botermijn. Aanvoer 42340 K.G. Hoogste prijs 1.32, middelste f 1.28, laagste f 1.22 per K.G.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

15 April 1913. Kippeneieren f 3.40—4.75. Middenprijs 3.91 per 100. Eendeneieren f 3.95—f 4.35. Ganzeneieren f 8.50 tot f 11.—. Handelaarseieren f 3.55—3.80. Kalkoeneieren 8.—. Aanvoer 87633.

Markten.

Maandag 21 April.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varkens.
Gemert: paarden, beesten en varkens.
Waalre: jaarmarkt.
Fijnaart: paarden en beesten.
Tiel: vee.

Dinsdag 22 April.

Dinther: beesten.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Cuyk en St. Agatha, jaarmarkt.
Rijen, beesten.
Steenbergen, jaarmarkt, paarden en beesten.
Druten, jaarmarkt.
Wichen, jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

Woensdag 23 April.

's-Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Schijndel, jaarmarkt.
Leur, vee.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten licht ophebben 's-avonds om 7.27 uur tot 's-morgens 4 uur 33 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 7.57 tot 's morgens 6 uur 3 min.

BEKENDMAKINGEN.

JAARMARKT TE BOXTEL.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter algemeene kennis. dat bij raadsbesluit van 13 Juli 1912 de jaarmarkten te Boxtel zijn gesteld op den **voorlaatsten Donderdag in April** en den **voorlaatsten Donderdag in October.**

De voorjaarsmarkt zal dit jaar worden gehouden Donderdag 17 April a.s.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN

Jacht en Visscherij.

Aanvragen om jacht-, visch- en hengelakten.

De Burgemeester der gemeente Boxtel
maakt bekend:

dat van af heden tot en met den 20sten April a.s. des voormiddags van 9 tot 12 ure ter gemeente secretarie gelegenheid zal bestaan voor het aanvragen van jacht-, visch- en hengelakten, dienst 1913/1914

BOXTEL, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Grondbelasting.

De Burgemeester der gemeente Boxtel
maakt bekend:

dat de staat der grondbelasting No. 75 met 11 vervolgen, alsmede staat No. 17, wegens meting en schatting, benevens de bepaling van de termijnen van vrijdom, van af 4 April 1913 gedurende dertig dagen ter inzage van belanghebbenden op de Gemeente-Secretarie zijn nedergelegd, en dat bezwaren binnen dertig dagen na de afkondiging dezer behooren te worden ingebracht bij Heeren Gedeputeerde Staten deze Provincie.

BOXTEL, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIEN

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:
1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De „*Nieuwe Venlosche Courant*" schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.
Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn.**"
En „*Het Centrum*" nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".
IV IS TER PERSE.
v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:
Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.
Verder alle soorten DROP als:
Cassans Longo, St Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.
Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.
Benzine-Depôt van den A. N. W. B.
Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.
Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
met van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

KIEST in Juni alleen
TEGENSTANDERS van de TARIEFWET
De TARIEFWET schaadt
de NIJVERHEID.
Zij benadeelt de uitvoer-industrie.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwalitiet Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.
DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.
Prima Appelsiroop, per pond 15 „
Aanbevelend,
J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Nieuwe hulp voor Teringlijders.

Terwijl tering werkelijk een kwaal is, welke wat dieet, lichaamsoefening en kleeding aangaat, met stiptheid moet behandeld worden, zijn goede geneesmiddelen noodig. De Abdijsiroop is op twee manieren waardevol. De Abdijsiroop is een slijmoplossend middel, samengesteld uit verzachtende kruiden en balsems die dienen om de ellende te temperen, welke veroorzaakt is door de voortdurende hoestaanvallen en door het scheuren der longenweefsels, zij helpt op haar manier de natuurlijke genezende kracht van het lichaam te bevorderen. In het eerste stadium van tering stuit deze hulp de omvang der ziekte en leidt tot een heilzaam herstel.
Mej. M. HENZEN. (Volgens portret.)

Begin van Tering door de Abdijsiroop genezen.

Mejuffrouw M. Henzen, 9 Haverstraat te Leiden, had het door een verwaarloosde verkoudheid op de longen gekregen; de kwaal was reeds zoo ver gevorderd, dat zij bloed opgaf. Door intijds de ADBIJSIROOP aan te wenden, is zij volkomen genezen. Zij deelde ons mede:

„Gedurende geruimen tijd was ik lijdende op de borst. Ik was zwak en mager, ik had weinig bloed in de lippen en voelde mij altijd na de geringste inspanning vermoeid. De hoest was zoo pijnlijk, dat ik dikwijls dacht er in te zullen blijven. Ik gaf bij het hoesten altijd bloed op, eetlust had ik in het geheel niet meer, zoodat ik met den dag vermagerde. Op raad van vrienden ging ik tot het gebruik van de Abdijsiroop over, die ik kocht bij Gebr. Christiaanse, Hooge Woerd 3 te Leiden. Na het gebruik van de eerste flesch Abdijsiroop kon ik bemerken, dat dit geneesmiddel mij goed deed. Ik begon mij krachtiger te gevoelen, de slijm kwam gemakkelijk los, het hoesten verminderde, ik gaf geen bloed meer op en begon ook weer eetlust te krijgen. Ik zette de behandeling met de Abdijsiroop voort en gevoel mij thans veel beter dan vroeger. Ik heb reeds veel menschen de Abdijsiroop aangeraden, want het is een heilzaam en goed werkend geneesmiddel". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo
geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 330 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Elsch: ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BEEUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS-VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

No. 32 ZATERDAG 19 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Telsph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Anti-Tariefwet-Advertenties.

Wij hebben reeds meermalen erop gewezen, dat die rechtsche bladen, die in alle gemoedsrust anti-tariefwet-advertenties opnamen, ofschoon ze altijd verkondigd hebben, dat de tariefwet een zaak van rechtsche politiek en vrijhandel een stuk liberalisme is, zich zelf niet gelijk zijn gebleven.

Een krant, die geen meeningsverschillen duldt, dat is eigenlijk geen krant. Doch voor een katholieke krant gaat dat slechts tot op zekere hoogte. Dat geldt alleen voor die kwesties, welke liggen op vrij terrein.

Wie dus altijd geroepen heeft: „vrijhandel is liberalisme", zegt daarmee, dat de kwestie: *tarief of geen tarief*, geen vrije kwestie meer is.

En hij handelt dus inconsequent met het opnemen van anti-tariefwet-advertenties.

* * *

Wij hebben allang betoogd, dat tarief en rechtsche politiek principieel niets met elkaar te maken hebben.

En zeer veel katholieken zijn dan ook tegen de tariefwet, indien zij beslist het karakter draagt van een belasting op het verbruik, die hoofdzakelijk door de arbeidende klasse betaald wordt.

Belasting naar draagkracht is een schoon beginsel, dat door belastingen op de noodzakelijke levensbehoeften niet mag worden aangetast.

Doch tariefverhooging en prijsstijging van noodzakelijke levensbehoeften behoeven volstrekt niet samen te gaan.

En als zoodanig was het Tariefontwerp der Regeering ook geenszins bedoeld. En wat er van dien aard in zat, zou er waarschijnlijk wel voor 't grootste gedeelte zijn uitgelicht.

Dat de Tariefwet op andere punten een hevigen strijd zou verwekken, was te voorzien.

En nu de verzekeringswetten, die oorspronkelijk aan de Tariefwet vastgekoppeld waren, zullen aangenomen worden en er zelfs een woord over de Tariefwet in de Kamer gevallen is, zal de strijd er niet op verminderen.

Voor het scheiden van verzekerings- en tariefwet was 't tegenover de Regeering een gevaarlijk spel de anti-tariefwet-actie te steunen. En eveneens het zonder meer opnemen der anti-tarief-advertenties.

Ook in ons blad kwam verleden Woensdag zulk een advertentie voor, die we zóó niet mogen laten passeeren.

We erkennen het recht der vrije keuze tusschen tarief- en antitariefcandidaten. Maar niet volledig. Wie rechts staat stemt op de eerste plaats rechts. En als er dan nog te kiezen valt tusschen vrijhandel en tarief, dan heeft men vrijheid.

Doch nooit kan 't voor iemand van rechts te billijken zijn links te stemmen om zijn tegenstand tegen de Tariefwet te uiten.

Dat meenden wij aan die Advertentie te moeten toevoegen. R.

Geld zonder borg.

De heer M. D. Schoot schrijft in „De Voorhoede" een en ander over de geldaanbiedingen, die in de dagbladen veelal onder de advertentiën voorkomen. Hij zegt o.a.:

Verreweg de meeste van die advertentiën zijn niet te vertrouwen en hoe aanlokkelijker de aanbieding, hoe grooter zekerheid, dat men bedrogen zal uitkomen.

Zoo bijvoorbeeld de advertentiën, waarbij tegen 3 pCt. en dan nog zonder borg geld wordt aangeboden.

Men begrijpe toch goed, dat daar wat anders achter moet zitten?

Iemand uit Sneek vertelt daar iets van in „De Courant". Hij ging in op een advertentie, die ook met veel vertoon van betrouwbaarheid iedere week in „De Voorhoede" wordt geplaatst. Om te beginnen mocht hij f 1.50 naar Amsterdam opzenden voor informatiekosten.

Eenige dagen later kwam bericht dat de informatiën voldoende waren, maar daar zijn meubilair als borg zou gelden, moest eerst nog f 5 overgezonden worden, dan zou de bank een schatter zenden.

De man deed het. De schatting had plaats, maar... hij kreeg bericht dat op zijn meubilair de gevraagde f 100 voorschot niet kon worden gegeven.

Op zijn schriftelijke vraag, hoeveel dan wel, werd maar niet geantwoord: Hij was zijn f 6.50 kwijt; en het wil wat zeggen om f 100 verlegen te zijn, bovendien f 6.50 uit te geven en dan nog nul op het request te krijgen!

Bij verscheidene van die zoogenaamde „banken" bestaat het „bestuur" uit één of twee fortuinzoekers. Zij bieden geld aan maar... hebben geen cent bedrijfskapitaal en de hun toegezonden „informatiekosten" enz. zijn de bron van inkomsten.

Zijn die gelden binnen, wat is dan gemakkelijker dan na eenige dagen te melden, dat de informatiën te ongunstig waren om het crediet te verleenen!

Heel „discreet worden zoo de argelooze aanvragers van hun misschien laatste guldentjes ontlast. Geen haan kraait er verder naar, daar politie en justitie er niets aan kunnen doen.

Zoo gebeurde het nog geen half jaar geleden, dat steller dezes met zoo'n „bank" in Amsterdam in verbinding trad, om f 250 op crediet te krijgen. De gevraagde f 3 voor informatie werden opgezonden. Het antwoord was: „Informatie zoodanig dat tot onzen spijt het aangevraagde niet kan worden verleend"

Spoedig daarop probeerde hij het met een andere „bank". Er kwam een heel loffelijk gesteld schrijven.

De gevraagde f 4 voor informatiekosten werden opgestuurd. Het bescheid was alweer: „Na genomen inlichtingen kan u voor het aangevraagde crediet niet in aanmerking komen.

Weer eenige weken later slaagde hij zeer vlug en gemakkelijk bij een coöp. credietvereeniging (Haag), waar in het geheel geen informatiekosten vooruit ingezonden behoefden te worden.

Blijkbaar hebben dus de „directeuren" van de beide eerstgenoemde „banken" resp. f 3 en f 4 in den zak gestoken, zonder te informeeren.

Hoe talrijk zouden de niets kwaads vermoedende menschen wel zijn, die door zulke hardvochtige bedriegerij van hun laatste veertjes geplukt zijn.

Ook op andere manier kan u het laatste geldje uit den zak getoverd worden.

Gij schrijft op zoo'n advertentie van geldaanbieding. Immers, het lijkt heel mooi: 4 pCt., geen kosten vooruit geen borgen. Gij krijgt een allerbeleefst schrijven terug van een credietbank, verbonden aan een administratieve vereeniging.

Mits goede informatie wordt u het geld heel vrijgevig aangeboden. Alleen wordt ge verzocht even uw brandwaarborgpolis op te zenden, opdat een „akte van cessie" opgemaakt kan worden, die gij later dan teekenen kunt. De akte wordt een borg op uw meubilair begrijpt u?

Na een paar dagen komt de blijde tijding dat de inforwatiën zoo gunstig waren, dat „het bestuur" reeds uwe aanvrage heeft goedgekeurd. Zal daaraan voldaan worden dan moet u, als is het maar voor één jaar lid van bovengenoemde administratieve vereeniging worden. Dat lidmaatschap kost f 5 en dit bedrag moet per postbewijs toegezonden worden, daar gij anders van de lijst geroyeerd wordt, ondanks de gunstige informaties, want er zijn vele aanvragen.

Gij loopt er in, want ge stuurt de f 5. Heel spoedig krijgt ge bericht, dat ge onder 1202 ingeschreven bent, als lid der vereeniging, kunt daarvoor kosteloos advies krijgen bij haren rechtskundige. Ook ontvangt ge uw polis terug en terloops wordt u gezegd, dat de bewuste vraag ten spoedigste wordt beantwoord.

Verder hoort ge niets meer. De f 5 zijn binnen en daarmee is de zaak af. Op deze en dergelijke manieren wordt menigeen de dupe van een oplichtersfirma.

Zijt ge in oogenblikkelijke geldverlegenheid, zoek in uw eigen omgeving om hulp en neem een vertrouwd man met kennis van zaken, die u zeker aan een goed adres zal helpen.

Daar zit juist een groote fout: De goede credietinstellingen adverteeren maar weinig en sober in onze volkscouranten en de onbetrouwbare daarin juist heel druk; in dat water zwemmen de meeste arme vischjes, die in het bedriegelijke aas wel willen bijten.

Ook vindt men in „De Voorhoede" geregeld advertenties van geldaanbieding met verplichte levensverzekering.

Die zijn in het algemeen wel betrouwbaar maar hier is ook een leelijke schaduwzijde. 't Is waar, men wordt oogenblikkelijk uit zijn geldverlegenheid gered, maar men moet het ondervonden hebben, noe uiterst zwaar het valt op bepaalde dagen aan zijn driedubbele verplichting te voldoen: aflossen, rente betalen en betrekkelijk zware premie afdoen.

De Balkanoorlog.

De wapenschorsing.

De voorwaarden van de wapenschorsing zijn na mondeling overleg als volgt vastgesteld: 1o. de vijandelijkheden zullen tot 23 April geschorst zijn bij Tschataldsche en Bulair. 2o. Wanneer in dien tijd de onderhandelingen niet tot vrede leiden, mag de wapenschorsing verlengd worden, nadat men zich hierover verstaan heeft. 3o. Een gemengde commissie zal de neutrale zone tusschen de beide leger bepalen. 4o. In geval de vijandelijkheden zouden worden hervat, moet de aanvallende partij de andere 48 uren te voren kennis geven. Deze kennisgeving zal beschouwd worden te zijn geschied om 8 uur 's morgens van den dag, waarop zij is gegeven. 5o. Gedurende den wapenstilstand zal de Turksche vloot niet beletten, dat in de baai van Aros aan de Zwarte Zee proviand voor het Bulgaarsche leger wordt aangevoerd.

Men is het er nog altijd niet over eens, hoe deze wapenschorsing gesloten is. Het Turksche blad „Stamboel" zegt daaromtrent het volgende: „Zaterdag had de onderchef van een Turkschen generalen staf, Zia Pacha, op den weg naar Tschataldscha een onderhoud met een vertegenwoordiger van den Bulgaarschen staf. Maandagavond had een tweede samenkomst plaats, en Dinsdagmiddag werd in Hademkeui bekend gemaakt, dat bij mondelinge over-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

25

De ridder had hem de rug toegekeerd en de veelkleurige bloemenslingers in het nonid met verachtelijke blikken gemonsterd. „Zijn wij in eene schouwburg?" riep hij uit. „Wat beteekent die rommel? Weg daarmee, voordat de gravin komt! Zij zal zoo dadelijk hier komen. Wie gaf daartoe bevel?"

„Liefde en aanhankelijkheid", antwoordde Henri. „De bedienden des huizes verzochten mij, hun een middel aan de hand te doen, om van hunne vereering voor de jonge meesteres blijk te geven; ik riet hun aan, haar lievelingsplekje voor het feest van dezen dag met welriekende bloemen te versieren en haar pad met bloemen te bestrooien".

„Het bedienden-personeel heeft te gehoorzamen, niet te vereeren, en zonder verlof deze vereering tot uiting te brengen!" riep de ridder uit. „Men heeft noch bij den graaf noch bij mij om toestemming gevraagd. Neem den rommel weg!"

Een gemompel val onwil werd gehoord in den kring van degenen, die den moed hadden gehad te blijven; uit vrees hunne plaats te verliezen, hadden de meesten zich reeds verwijderd. Henri trad op den ridder toe; zijne stem beefde van ontroering. „Mijnheer de ridder, ik verzoek u ter wille van uwe nicht, deze versiering niet te laten verwijderen".

De edelman draaide hem den rug toe. „Haal de ladder", beet hij een tuinmansknecht toe, die het dichtst in zijne nabijheid stond, „en zuiver de deur van dien bonten rommel".

„Mijnheer de ridder". hartstochtelijk klonk Henri's stem. „Ik verlang antwoord. Wat heb ik u gedaan? Waarom vervolgt gij mij met uw haat? Gij moet, gij zult mij ten antwoord staan. Vaders, die u geleken, voerden hun kleinzonen naar het schavot".

„Wat is dat?... Wil de knaap dreigen?" riep de ridder uit. „Werken de leerstellingen van Maubourg, dien burchtuil, reeds? Is de bezitting van graaf Perronet misschien het naaste doel der ellendige Wrekers van den Doode? Nog heden zal mijn doorluchtige bloedverwant van dit hoogmoedig wezen hooren en hem in gezelschap van de heks, zijn grootmoeder, naar den duivel jagen".

„George Déblas, George Déblas, bezweer den boozen geest niet! Hij staat achter u en zijne hand grijpt u in den nek".

De ridder kromp ineen bij den klank dezer schrille stem, die in gebroken Fransch deze woorden kort afgebeten uitstiet. Hij wendde zich om. Op een krukstok geleund, stond achter hem eene verschrompelde, oude vrouw met perkamentachtig, gerimpeld gelaat, waarin twee zwarte oogen als kolen vuurs den jongen man tegenkloeiden. Het was de grootmoeder van Henri, de „wijze Anna", die eens met haar kleinkind aan de hand, door het krijgsrumoer, dat Europa schokte, uit haar vaderland verdreven, naar Perronet gekomen was, waar zij eene blijvende woonplaats vond.

„Pas op, met misdadige hand aan die bloemen te raken", ging zij voort. „Bloemengeesten weven aan den levensdraad van graaf Perronet! Doodt gij hen, verwelkt hun bestaan, dan zal de hand verdorren, die hen beroert".

George lachte gedwongen.

„Bijgeloof", zeide hij. „Voor mijn part, voegde hij er op halfluiden toon bij, hoop ik, dat de tijd niet ver meer verwijderd zal zijn, waarop heksen en heksengebroed over de grenzen van Perronet zullen gejaagd worden".

Aan het oor van de oude vrouw was de opmerking niet ontgaan. „Gij meent, als gij meester op Perronet zult zijn? vraagde zij op honenden toon. „Laat het u gezegd zijn, mijn fijn heertje: nooit wordt gij het, nooit! Uwe inzichten zullen verstuiven als kaf voor den wind; en dien gij haat en minacht, omdat hij beter en schranderder is dan gij, hij zal rijk en groot en bemind worden... Het noodlot, George Déblas, het noodlot! Kijk eens!"

Met uitgestrekten vinger wees zij naar de laan. Een jong meisje, door een kamenier vergezeld, was de laan langs gekomen en stapte nu snel het rondeel binnen. Het was gravin Melanie Perronet, de kleindochter van den bezitter van het landgoed, een van de trouwste aanhangers der Bourbons. Eene liefelijke verschijning met eene uitdrukking van goedheid des harten en onbewuste innemendheid was het, die op de oude vrouw toetrad en de fijne, blanke hand op haar schouder legde.

„Gij profeteert daar belangrijke toekomst" zeide zij met zilveren stem. „Wien geldt de profetie, moeder Anna?"

De oude vrouw trad een stap achterwaarts. „Wien mijn profeteeren geldt?" Hem... en u!"

„Mij?" Groote verwarring vertoonde zich op het gelaat van het jonge meisje. „Ik ben met mijn lot tevreden. Maar hem, uw kleinzoon, Henri, gun ik het van harte; hij verdiend het. Over zijne bekwaamheden spreekt de intendant altijd met den hoogsten lof. Ik dank den scherpzinnigen dichter, die zich van zijne opdracht zoo uitstekend gekweten heeft. Lieve Henri, uw gedicht, zoo warm van toon, zoo beeldrijk, heeft mijne tranen doen vloeien".

Zij reikte Henri de hand; de jonge inspecteur boog zich voorover en bracht haar aan zijne lippen. Daarna zocht zijn oog den ridder... Hij was verdwenen.

Nu eerst viel de gravin de bloemversiering van deze plek des tuins op. Zij raadde den aanlegger en reine vreugde drukte haar gelaat uit. Voor ieder had zij een goed woord; voor ieder eene dankbetuiging; daarna zond zij het personeel weg en begaf zich in het paviljoen, om daar in stille eenzaamheid te arbeiden.

Intusschen vergezelde Henri Walter, de jonge inspecteur, zijne grootmoeder naar het kleine huis, hetwelk zij kort na haar aankomst op Perronet in het dorp gekocht had en welks verdieping gelijkvloersch zijne eigen woning uitmaakte. Toen hij de beweging maakte, om met haar binnen te treden, keek zij hem verbaasd aan. Zwijgend hadden beiden den terugweg afgelegd; nu vraagde zij; „Heb je op het kasteel niets te doen; heeft de intendant geen werk voor je?"

„Het is nog te vroeg, grootmoeder, en daarenboven moet ik met u spreken. Wil u mij aanhooren?"

De oude vrouw scheen een weinig te aarzelen. „Eigenlijk durf ik natuurlijks", antwoordde zij. „Maar je bent er nu eenmaal en... ik zag dit uur komen. Het kon niet uitblijven. Maak het kort".

Met deze woorden trad zij over den drempel der kamer, waarin haar kleinzoon zijne tante had opgeslagen. Het lage vertrek toonde pijnlijke soberheid; donker lederen behangsel bedekte de wanden, waarvan een bijna tot aan den zolder bedekt werd door eene boekenkast, welke naast werken op het gebied der handelswetenschappen, ook prijkte met Duitschlands en Frankrijks klassieken. Een geest van orde zonder gemaaktheid en de smaak eener opgewekte fantasie zonder overdrijving heerschten rondom in de eenvoudige meubeleering.

De oude vrouw zette zich neder op de kleine, met zwart leder overtrokken canapé. „Spreek!" zeide zij kortaf. „Het is weliswaar onnoodig; ik weet, wat je zeggen wilt".

Als om zijne gedachten in woorden uit te drukken, was Henri de kamer op en neder geloopen; nu bleef hij voor haar staan. „Grootmoeder, mijn hart dreigde te breken; ik kan niet anders; ik moet vertrekken... hoe verder, hoe beter. Laat mij heengaan".

Een smartelijke trek vertoonde zich om de lippen der oude vrouw. „De tweede", mompelde zij in zich zelven, „de tweede".

Daarna, het gebogen hoofd opheffend, ging zij voort: „Ik kende eens een jonkman, die mij liet was, zooals gij, en nooit geloofde ik, dat hij mij verlaten en mij de oogen niet toedrukken zou, daarginds in het Duitsche vaderland. Doch het kwam geheel anders af, hij verliet mij en ging ten verderve om wille der liefde!... Henri", beide armen strekte de oude vrouw haar kleinkind smeekend toe, „waanzinnig noemen mij de menschen; ik ben het echter niet. Slechts op zekere tijden wordt mijn geest verward, bij den terugkeer van een verjaardag... maar ik zou bepaald krankzinnig worden, als gij mij ook verliet, mij alleen liet onder vreemden, om wille van een meisje! Henri, ge bemint gravin Melanie, de kleindochter van onzen heer!"

„Grootmoeder!" Henri's gelaat werd met vlammend rood overtogen.

De oude vrouw stond op. Zij trad op haar kleinkind toe en staarde hem vast in de oogen. „Wil je het loochenen?"

„Neen", riep de jonkman uit, daar zijn gevoel hem overweldigde, „neen, ik loochen het niet. Ik bemin, ik, de naamlooze, de ondergeschikte, bemin het kind van het oude gravengeslacht... en kan die liefde niet uit mijn hart rukken".

eenkomst een wapenschorsing voor tien dagen gesloten was. Men vermeed het gebruik van het woord „wapenstilstand".

Een vrijwilliger, die van de Tschataldscha-linie te Constantinopel was teruggekeerd, vertelde aan een correspondent het volgende: Maandag had op den linkervleugel nog een infanterie- en artelerie gevecht plaats; Maandagavond werd ons echter meegedeeld dat te middernacht een wapenstilstand inging. Wij kregen tegelijkertijd het bevel, tot middernacht nog vooruit te dringen en geschikte stellingen te bezetten, zonder op de Bulgaren te schieten. Wij voerden het bevel uit en toen de morgen aanbrak, constateerden wij, dat wij slechts enkele tientallen meters van de Bulgaarsche voorposten gelegerd waren."

Over de reden, waarom Bulgarije zoo plotseling deze wapenschorsing gesloten heeft, verneemt de „Neue Freie Presse": De Bulgaarsche regeering was het ter oore gekomen, dat een mogendheid een vloot-demonstratie der mogendheden had voorgesteld, zoo het Bulgaarsche leger pogingen zou aanwenden, om naar Constantinopel op te rukken. De regeering wilde echter haar ernstigen wensch naar vrede toonen en besloot daarop de vijandelijkheden te staken, teneinde in dien tijd tot den vrede te komen. Msb.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Vlaamsch en Fransch.

De volledige uitslagen der volkstelling van 1910, aldus meldt het „Hbl. v. Antw.", onder oogpunt der gesproken talen, zijn eindelijk openbaar gemaakt. Deze uitslagen bewijzen het groot overwicht dat het Vlaamsch op het Fransch in ons land heeft. De enkel Vlaamsprekende personen bedragen 3.220.662; de enkel Fransch sprekenden 2 833.384; enkel Duitsch sprekenden 31.415 Fransch en Vlaamsch 871.288 (meestal Vlamingen); de drie nationale talen 52.547 (weer meestal Vlamingen); Fransch en Duitsch 74.993; Vlaamsch en Duitsch 8.652; geen der drie talen (kinderen beneden de twee jaar, waarvan bijna twee derden van Vlaamschen oorsprong) 330.893.

Totaal: 7 millioen 523 duizend 784 inwoners.

Te Brussel en de voorsteden is de toestand als volgt: enkel Vlaamschsprekenden 200.866; enkel Franschsprekenden 158 951; enkel Duitschsprekenden 3.556; Fransch en Vlaamsch 301.063 (meestal Vlamingen); Vlaamsch en Duitsch 1.054; de drie talen 16.323; geen der drie talen 25.162.

Totaal: 720.367 inweners.

Dat men nu nog zegge dat de Fransche haan in België bovenkraait en dat Brussel een klein Parijs is!

En er worden nog menschen gevonden, die aan het Vlaamsche volk de billijkste rechten willen ontzeggen.

De sneeuwstorm van verleden week.

Het bestuur van telegraaf en telefoon, aldus het „Hbld. van Antw.", schat het getal telegraafpalen, die in het land door den sneeuwstorm omgeworpen zijn, op 3500. De soldaten van de genie helpen aan het herstellen van de beschadigde telegraaflijnen. Doch, ondanks hun ijver, zal het nog eenige dagen duren, vooraleer de telegraafdienst geheel geregeld zal zijn.

De algemeene werkstaking.

In de toestand wat betreft de algemeene werkstaking is nog weinig verandering gekomen.

Op de eene plaats hebben een klein getal arbeiders het werk hervat, elders is het getal stakers toegenomen. Bovendien wordt het getal arbeiders waarvoor door de staking geen werk meer is grooter.

Zoo b. v. in de haven van Antwerpen is voor werkwilligen niet veel meer te doen, doordat er geen aanvoer meer is van koopwaar. Er is een begin gemaakt om stakerskinderen, zoolang de staking duurt naar het buitenland te zenden.

Ook in ons land zijn in 't begin der week ruim 100 stakerskinderen aangekomen.

De kinderen kwamen onder geleide van een Antwerpsch raadslid te Dordrecht aan, waar zij opgewacht werden door enkele leden van de S. D. A. P. die hun onthaalden in het werkmansgebouw op melk en brood, dat door de coöperatieve bakkerij en de Verbruiksvereeniging beschikbaar was gesteld.

De kinderen werden daarna verder gebracht naar Vlaardingen, Schiedam en Delft waar zij bij partijgenooten huisvesting vinden.

Donderdag is de eigenlijke uittocht der kinderen begonnen Toen zijn er alleen naar Nederland, vooral naar Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Maastricht circa 2000 afgereisd.

In de Kamer worden besprekingen gehouden over de politieke toestand.

De regeering is bereid om indien de kalmte in 't land is teruggekeerd, alles te onderzoeken en te bespreken. De zitting is tot Dinsdag verdaagd, om dan verder te beraadslagen.

Duitschland.

Vergiftiging.

Te Frankfort is dezer dagen de vijftigjarige schermmeester Karel Hopf gevangen genomen, verdacht van het plegen van een drietal moorden.

Hopf is een echte avonturier. Eerst verbleef hij in Londen als drogist, daarna ging hij naar Casablanca, en ten slotte vestigde hij zich in de omgeving van Frankfort, waar hij huwde. Zijn eerste vrouw stierf onder vergiftigingsverschijnselen, men uitte verdenking, dat Hopf een moord begaan had, doch deze klaagde de personen, die daarvan spraken, en een blad, dat er over geschreven had, aan en bewerkte hun veroordeeling. Zijn tweede vrouw liet zich van hem scheiden, doch stierf kort daarna ook onder verdachte ziekteverschijnselen. Het vorig jaar huwde hij in Frankfort een dame uit Dresden, die ook na haar huwelijk voortdurend ziek was. Daar haar man een verzekering van 80.000 mark op haar leven had gesloten, was zij, bang dat hij het wel op haar leven kon gemunt hebben. Zij sprak er over met een paar bekenden, die de zaak aan de politie in handen gaven.

Bij een huiszoeking bemerkte men, dat Hopf een groote hoeveelheid arsenicum en cyaankali in voorraad had. Hij gaf toe, dat hij meermalen vergif gemengd had in den wijn van zijn vrouw om de verzekeringssom in handen te krijgen. Bovendien vond men in een kamer een volledig laboratorium, waar Hopf typhus- en cholerabacillen kweekte.

Mijnongeluk.

Uit Keulen wordt aan de N. R. Crt. gemeld.

In de mijn Rhein-Preussen zijn mijnwerkers bij het boren op een mijn gestooten. die bij abuis was blijven zitten. De mijn ontplofte. Twee mijnwerkers zijn gedood en drie ernstig gewond.

De schade veroorzaakt door den brand in de mijn Deutscher Kaiser, wordt op 60.000 gld. geschat. De mijnwerker Stark heeft, volgens ooggetuigen, doodelijk gewond nog twee uur lang onder de puinhoopen om hulp liggen roepen. Men kon hem echter niet bereiken. Twee andere mijnwerkers hebben hun beenen gebroken.

Frankrijk.

Een ballon ontploft.

Te Villiers (Marne) is een luchtballon ontploft waarin 3 officieren een sergeant en de loods van den ballon zich bevonden. Vier van de vijf inzittenden zijn gedood, waarvan 2 officieren.

Engeland.

In het Lagerhuis deelde mr. Robertson op een gestelde vraag mede, dat de verhoudingscijfers van de totale tonnenmaat van schepen boven 5000 ton en meer tusschen Duitschland en Engeland de volgende waren: 1911 Engeland 4.584.000, Duitschland 1.561.000; 1912 Engeland 5.124.000 Duitschland 1.711.000.

Een bloedig drama te Bedlington.

In het kleine schilderachtige dorpje Bedlington, Northumberland, heeft zich Dinsdag, naar de Tel. meldt, een drama afgespeeld, dat aan drie personen het leven kostte. Een zekere Amos had daar voor zes weken een herberg gehuurd, na verloop van welken termijn hem door den huiseigenaar de huur werd opgezegd. Hij weigerde echter zijn woning te verlaten, ook niet toen de nieuwe huurder kwam opdagen. Deze riep de hulp van een politieagent in, die Amos met zachte woorden trachtte te overreden het huis kalm te verlaten. Plotseling haalde Amos echter een geweer te voorschijn, waarmede hij den agent voor het hoofd schoot, die onmiddellijk dood neerviel. Vervolgens richtte hij het wapen op de vrouw van den nieuwen huurder, die ook gedood werd, evenals een politie-sergeant, die op het geluid der schoten was afgekomen. Toen eene grootere politiemacht kwam opdagen, maakte Amos zich uit de voeten en verborg zich in een riool, waar hij weldra gevonden en gearresteerd werd. Amos is gehuwd en vader van drie kinderen, van wie het oudste 12 jaar is.

Amerika.

Mexicaansche roovers.

De aanvoerder der rebellen in Mexico, Vaciovio Herrera, is volgens een telegram uit Chihuahua, Maandag met een bende van zijn troepen het kamp binnengedrongen van de arbeiders, die de rivier Conchos indijken, en eischte een som van 25.000 dollar onder bedreiging den Engelschen opzichter der arbeiders, die meerendeels ook Engelschen zijn, te zullen dooden, als men hem het geld weigerde te geven. Toen de arbeiders weigerden, liet Herrera een opzichter binden en verklaarde, dat hij hem van een berg naar beneden zou werpen. Nu boden de kameraden van den gevangene 5000 dollars. Herrera eischte niet minder dan 10.000 dollars, welke hem werden uitbetaald, waarna de opzichter werd vrijgelaten. Verder werden ook de huizen der vreemdelingen door de roovers gebrandschat.

Binnenlandsch Nieuws.

Bakkerswet.

Het Centrum verneemt, dat de memorie van antwoord over het nieuwe ontwerp-Bakkerswet nog vóór het eind van deze maand zal verschijnen.

Brand.

Te Noordwolde (Fr.) is, terwijl de eigenaar C. Westerbeek zich in het buitenland bevond, door brand vernield een schuur, gevuld met rieten meubelen (stoelen), ter waarde van ongeveer f 9000. De schuur behoort aan een derde. Een naast gelegen pand, een onderwijzerswoning, ging mede in vlammen op. De oorzaak is onbekend. De schade wordt door verzekering gedekt.

Tel.

Ook een middel.

De Coöp. Landbouwvereeniging te Aalten heeft besloten om als proef voorloopig de pers niet meer tot hare vergadering toe te laten, ten einde te bevorderen, dat de leden, wanneer zij de verslagen niet meer in de bladen lezen, de vergaderingen zelf bezoeken!

Een hond als dief?

Een sigarenwinkelier uit de Dapperstraat te Amsterdam deelde aan de Tel. een wonderlijke geschiedenis mee.

Eenige dagen geleden — zoo zei hij — vermiste ik een vloermat uit mijn winkel. Ik sloeg er aanvankelijk geen acht op en legde eene nieuwe vloermat neer. Deze verdween al even spoorloos als vloermat nummer één. Daar ik benieuwd was te weten, wie mij die poets gebakken had, stelde ik mij verdekt op. Toen ik eenigen tijd mijn winkel zoo schijnbaar alleen had gelaten, zag ik plotseling een grooten zwarten hond binnenkomen. Een loopertje, dat in mijn winkel op den vloer lag, rolde hij met zijn bek op. Juist wilde hij zich met het loopertje verwijderen, toen ik den winkel betrad. De hond liet het loopertje vallen en holde weg, de Mauritskade op, Ik liep hem na en zag nog, hoe de hond toeliep op een ongeveer 20-jarigen jongen, die daar met een fiets in de hand wachtte. Nauwelijks zag hij den hond, of hij sprong op zijn fiets en reed hard weg in de richting van de Muiderpoort.

Tot zoover het verhaal van den winkelier. Verschillende kinderen uit de buurt hebben den diefachtigen hond al meer gezien met een matje in den bek. Blijkbaar is het dier door zijn baas op diefstal afgericht.

De sigarenwinkelier staat in voor de waarheid van zijn verhaal. Bovendien ligt 1 April reeds meer dan twee weken achter ons...

Verkeerde lectuur.

Te Amersfoort is de vorige week, in twee perceelen ingebroken, waarvoor de bordjes „niet thuis" de daders toelachten. Heden is het de politie mogen gelukken de daders op te sporen, n.l. twee jongens van 14 en 15 jaren. Gestolen werd een horloge, zilveren lepels, servettenringen en een effectentrommel. Het horloge verkochten ze voor f 10 en het zilverwerk werd mede naar buiten genomen, waar het in een potje zou worden gesmolten. Ze vielen toen echter in handen der politie voor wie ze later een volledige bekentenis aflegden. De trommel met papieren was in een beek geworpen en een revolver was gekocht om zich te verdedigen.

De jongens, die van goeden huize zijn, gingen grootendeels door het lezen van verkeerde lectuur het pad der ondeugd op.

De dieven zijn ter beschikking van de justitie te Utrecht gesteld.

Levend verbrand.

Op vreeselijke wijze is te Gulpen een nog jeugdige vrouw, de echtgenoote van den schilder D., om het leven gekomen. Terwijl zij verf, papier enz. aan het verbranden was, vatten eensklaps hare kleeren vuur; de ongelukkige verkreeg zulke ernstige brandwonden, dat zij na enkele uren overleed.

L. K.

Invoer van vee in Duitschland.

Bij beschikking van den President van het Pruissische Regeeringsdistrict Aken, d. d. 9 November 1907, werd het z. g. grensverkeer met rundvee en varkens langs de Nederlandsche en Belgische grenzen van genoemd district verboden. Bij besluit van voornoemden Regeeringspresident d. d. 26 Maart is deze beschikking ingetrokken.

Diocesaan Molenaarsgilde.

Onderstaande circulaire is ons ter plaatsing toegezonden.

Aan het Afdeelingsbestuur van den N. C. Boerenbond.

M. M. H. H.

s. s. t. t.

Het is U ongetwijfeld bekend, hoe in de laatste tientallen van jaren, de middenstand een geweldige crisis doorleeft, die hachelijker wordt en hopeloozer met den dag.

Reeds zijn heele groepen van eertijds gezeten middenstanders, niettegenstaande de uiterste krachtsinspanning, jammerlijk bezweken en ingelijfd bij de zienderoog groeiende klasse van afhankelijke loonarbeiders.

En wat het ergst is van al: de naaste toekomst dreigt nog harder slagen op dezen stand te doen neerkomen, ja hem goeddeels te treffen met algeheelen ondergang.

Dat ware een ramp voor de menschelijke samenleving!

Welnu, wij zijn overtuigd dat Gij zulk een sociale ramp zoudt betreuren; dat Gij het zoudt bejammeren, indien de middenstand goeddeels werd uitgeschakeld en als gevolg daarvan de maatschappij zou uitvallen in kapitalisten en arbeiders: twee machten die — gelijk de dagelijksche ondervinding leert — aldoor vijandiger komen te staan tegenover elkaar.

Doch niet alleen voor de maatschappij, ook voor de Katholieke Kerk zou de verdwijning van den middenstand van onberekenbaar nadeelige gevolgen zijn.

Immers, zoo heeft nog vóór eenige jaren Z. D. H. de Aartsbisschop van Utrecht openlijk getuigd: steeds heeft de Kerk, zoowel stoffelijk als geestelijk, haar hechtsten steun gevonden in den middenstand.

Welnu, van dezen middenstand vormen de molenaars een niet-onaanzienlijk deel. En 't zijn juist deze molenaars, die op onzen tijd, meer dan eenige andere middenstandsklasse allerpijnlijkst worden in 't nauw gedreven.

't Is U toch bekend, hoe het bedrijf van den molenaars, sinds ± een halve eeuw, voor een goed deel allengs is komen te rusten op den handel in granen, en hoe deze eenmaal gevestigde toestand tot op onze dagen heeft voortgeduurd.

De thans levende molenaars namen het bedrijf in dien vorm van hun ouders over, hopende en vertrouwende daarin een redelijk bestaan te zullen vinden.

En wat is nu gebeurd?

Allereerst zijn hun, door de z er vele boerenpakhuizen, die allerwege zijn opgericht, de verdiensten van den handel goeddeels ontnomen.

Maar bovendien worden zij in den laatsten tijd met volkomen ruïneering van hun bestaan bedreigd, door de ernstige pogingen, die op steeds meerdere plaatsen worden aangewend, om tot oprichting van coöperatieve maalderijen te komen.

Zouden deze coöperatieve maalderijen metterdaad tot stand komen, dan — dit begrijpt eenieder — is het eenvoudig gedaan met den molenaarsstand en is hij onverbiddelijk gedoemd, binnen zeer korten tijd te sterven en te verdwijnen uit onze maatschappij.

Het zij ons daarom vergund, een beleefd, doch dringend beroep te doen op Uw welwillendheid en Uw christelijken zin, ten einde van de oprichting van dergelijke coöperatieve maalderijen af te zien.

Temeer durven wij dit doen, wijl meergenoemde maalderijen — naar boeren ons zelf hebben getuigd — slechts een gering of hoegenaamd geen geldelijk voordeel voor de leden zullen afwerpen.

Doch als dit inderdaad zoo is, dan kan, met inachtneming der christelijke naastenliefde, zeker hierin geen reden gevonden worden, om een heele stand zoo maar uit zijn bedrijf te stooten en broodeloos te maken. Om wille toch van zoo'n gering of zelfs vermeend voordeel mag dit immers niet geschieden.

Maar bovendien geldt hier nog een andere, heel bizondere en klemmende reden, o. i. de boeren van „coöperatief malen" moeten weerhouden.

Deze reden is, dat daardoor het bedrijf der molenaars wordt vernietigd, maar bovendien nog hun kapitaal — dat immers in den eigendom van den molen pleegt te bestaan — vrijwel waardeloos wordt gemaakt.

En nu is het toch duidelijk dat daarvoor buitengewoon groote en ongemeen dringende redenen moeten bestaan, wil men zich niet ernstig aan de christelijke naastenliefde vergrijpen.

Met een beroep dus op de gewone redenen, die coöperatie geoorloofd doen zijn, kan men hier geenszins volstaan, ook al zouden die hier of daar aanwezig zijn.

Daarbij komt nog, dat de boeren en de molenaars beide onderdeelen vormen van den éénen grooten middenstand, die heden ten dage in zijn geheel op zoo bitter harde proef wordt gesteld.

Maar zou het dan niet diep te betreuren zijn, indien een dezer beide middenstandsklassen in plaats van elkander te helpen en te steunen, haar integendeel het voortbestaan volstrekt onmogelijk zou maken?

Wij vertrouwen dan ook dat te zijner tijd door U geen pogingen zullen worden nagelaten om dergelijke coöperatieve maalderijen te voorkomen en ons molenaars daardoor voor een wissen ondergang te hoeden.

De Boerenbonden hebben tot hiertoe blijk gegeven, dat het hun ernst is is met de Christelijke beginselen, wier naleving door de Statuten is gewaarborgd. En met name is het bekend, hoe deze christelijke beginselen bijzonderlijk opzichtens standgenooten: de winkeliers, tot hiertoe streng zijn gehandhaafd.

Wij vertrouwen dan ook, dat diezelfde boerenbonden zich even christelijk zullen weten te gedragen tegenover de molenaars, die eveneens deel uitmaken van hun stand: den middenstand en die meer nog dan de winkeliers misschien in hun bestaan worden bedreigd.

Temeer vertrouwen wij dit, wijl de vereenigde molenaars door deze zich bereid verklaren om, waar werkelijke grieven van eenigerlei aard mochten bestaan daaraan naar best vermogen tegemoet te komen en de meest solide waarborgen te verstrekken voor de zuiverheid der door hen te leveren goederen, waar en zoo dikwijls dit door de boeren wordt verlangd.

Namens het Bestuur van het Dioc. Molenaars-gilde in het Bisdom van 's Hertogenbosch.

F. TEURLINGS, *Voorzitter.*

J. DE REYDT, *Secretaris.*

De Geestelijke Adviseur:

Dr. J. VAN BEURDEN,

Heeswijk.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 19 *April* 1913.

— Tot kerkmeester in de parochie van den H. Petrus is, door Z. D. H. Mr. v. d. Ven benoemd, J. v. Oirschot Kleinderliempde.

— Aan de, op Donderdag gehouden stierenkeuring, namen 38 stieren deel.

Van de twee-jarige of oudere stieren werden de prijzen behaald door:

1sten prijs, f 110, Fokvereeniging Oirschot met 84½ punt.

2den prijs, f 90, Wed. H. v. Dijk, Schijndel met 83¾ punt.

3den prijs, f 90, J. v. d. Broek, Schijndel, met 8 ½ punt.

4den prijs, f 80. J. v. d. Laak, Vught, met 78½ punt; J. Heijerman, Schijndel, met 76¾ punt en H. d. Otter met 75¼ punt.

Van de een-jarige stieren behaalde den 1sten prijs, f 110, A. v. Heeswijk, Veghel, met 76½ punt.

den 2den prijs, f 90, C. Steenbakkers, Schijndel, met 76 punt; Snijders, Oisterwijk, (Heidenmaatschappij), met 75½ punt en W. v. d. Langenberg, Esch, met 75¾ punt.

De stier der Oirschotsche fokvereeniging was de eenige met 'n afstammingslijst. Daarvoor werden hem 4 punten toegekend. Anders had de stier der Wed. H. v. Dijk uit Schijndel den eersten prijs behaald.

— **The White Bioscope.** Volgens achterstaande advertentie geeft de „White Bioscope" morgenavond als hoofdnummer „Britanicus".

Dit nummer, dat in alle groote steden met succes en steeds voor uitverkochte zalen vertoond is, is dan ook beslist een prachtwerk. De tegenwoordige directie spaart dan ook geen kosten of moeite om steeds met de mooiste nummers voor den dag te komen. Wat de machine en de belichting der beelden aangaat is deze nu dan ook in zeer goede handen.

We kunnen niet anders zeggen dan dat een bezoek aan deze inrichting de moeite beslist waard is.

— Door een groot getal spoorwegmannen, en postbeambten, zal aan de gemeenteraad een rekwest gezonden worden om nachtverlichting in de gemeente.

— Vandaag, bij gelegenheid van de verjaardag van Z. K. H. Prins Hendrik wapperde van de openbare gebouwen de Vaderlandsche driekleur.

— Naar wij vernemen is het concert van Boxtelsch-Harmonie Woensdagavond goed geslaagd.

De zaal was goed bezet, en de muziekstukken werden correct uitgevoerd.

— De voorjaarsmarkt was niettegenstaande dat er van het verzetten dier markt nog geen voldoende bekendheid was gegeven vrij druk bezocht. Biggen waren er een flink getal aangevoerd, en werden in 't begin tegen hooge prijzen verkocht. Later werden de prijzen iets minder.

Wat Kramerij betreft was het net als altijd zeer druk.

Dronkemanstooneelen kwamen niet voor.

Wel trof men er hier en daar een aan die wat diep in 't glaasje gekeken had, maar dronken menschen zooals vroeger, toen de markt op Maandag gehouden werd, zag men niet.

Werden er vroeger soms 15 tot 20 verbalen voor dronkenschap op marktdag gemaakt, nu naar wij vernemen slechts één.

Er is nog een verbaal gemaakt tegen een paar vrouwen die van een kraam wederrechtelijk elk een wollen kinderborstrok namen, en onder hun omslag doek verborgen.

De vrouwen werden naar het raadhuis gebracht waar zij bekenden den diefstal gepleegd te hebben, waarna zij weer op vrije voeten werden gesteld.

— Op verschillende plaatsen is aangeplakt „Duo Rotowsky komt".

Dit Duo maakt per trekschuit een rondreis door Europa. Het concerteert met viool en piano, ter bevordering van het vereenigingsleven en muzikaliteit in het algemeen.

Het duo leeft alléén voor de Kunst en houdt enkel voor niet te vermijden onkosten in de pauze van zijn concert eene collecte, waarop ieder vrij is te offeren naar gelang van het genotene.

Waar of wanneer het Duo hier ter plaatse een concert zal geven weten we nog niet.

Doch indien Boxtel door het Duo bezocht wordt is het wel de moeite waard deze zonderlinge reizigers eens te gaan hooren.

Oisterwijk. Woensdagmorgen is de van ouds bekende boerderij „De oude Hondsberg" afgebrand.

Het vee werd gered, de inboedel kwam in de vlammen om.

St. Oedenrode. Bij de gehouden stemming voor een lid van den gemeenteraad (vacature-Raupp) werden uitgebracht 398 geldige stemmen, waarvan 181 stemmen op P. A. Anderegg, 104 op H. v. d. Brand en 113 op H. v. d. Rijt, zoodat een herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren P. A. Anderegg en H. v. d. Rijt.

's Bosch. Gisteravond gaf alhier in de groote zaal van het Casino de Koninklijke Vereeniging „Het Nederlandsch Tooneel" (Beschermheer Z. K. H. de Prins der Nederlanden) haar successtuk „de Tsarin", tooneelspel in 3 bedrijven van Melchior Lengyel en Ludwig Biro, vertaald door Dr. J. de Jong waarvan de regie in handen was van den heer L. H. Chrispijn, die er alle eer van had.

In de hoofdrol „de Tsarin" trad Mevr. Th. Mann-Bouwmeester op, die ze op een meesterlijke wijze vertolkte. Na het 1ste bedrijf werd haar reeds een fraaie bloemenmand vereerd. Op de tweede plaats mogen we zeker Mejuffrouw Emma Morel niet vergeten, als „Annie Jaschikoff", die zooals altijd weer prachtig spel te zien gaf. Ook de heer J. C. de Vos in de „Kanselier„ komt hier ook geen gering woord van lof toe. Om kort te gaan de Kon Ver„Het Nederlandsch Tooneel" heeft weer een avond vol genietingen gegeven aan het vrij talrijk opgekomen publiek.

Deurne. Donderdag had alhier de aanbesteding plaats der te bouwen R. K. kerken pastorie voor de nieuwe parochie.

Er werd ingeschreven als volgt:

Fr. Rooyakkers, Deurne	f 68,560
v. d. Heuvel, Volkel	- 66,680
Th. de Bijl, Deurne	- 64,780
Gebr. Goden, Meyel	- 64,163
H. v. Eindhoven, Tilburg	- 63,934
v. d. Mortel en Lutters, Deurne	- 63,056
Gebr. v. Eupen, Gemert	- 57,300
J. Bosch, Helmond	- 57,200

Het werk is gegund aan den laagsten inschrijver.

Waspik. Toen de landbouwer R. te Waspik met zijn zoon 's nachts een aak mest naar zijn land had gebracht, en daarna huiswaarts keerde, vond hij zijn vrouw verdronken in een sloot achter zijn huis.

Buitengewone zitting der Prov. Staten van Noordbrabant.

Bij Kon. Besluit is aan den Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Brabant machtiging verleend tot het bijeenroepen van de Staten dier provincie in buitengewone zitting in de eerste helft der maand Mei e.k. ten einde alsdan aan de orde te stellen de behandeling der voorstellen van de commissie uit die Staten, belast met de bestudeering van het vraagstuk der electriciteitsvoorziening in Noord-Brabant.

Provinciale Tuinbouwtentoonstelling te Breda.

De Groote Provinciale Tuinbouwtentoonstelling te Breda zal worden geopend den 20 Sept. a.s. en gesloten den 29 Sept. d. a. v.

Men besloot hiertoe omdat van 3 tot 15 September de Internationale Landbouwtentoonstelling in den Haag geopend is en omdat men daarna meer gelegenheid heeft om door fruitinzending de tentoonstelling tot haar recht zal komen.

Nog eens zij herinnerd dat de tentoonstelling omvat de gewassen van den tuinbouw in hun geheelen omvang, bijenteelt, heideontginning, handels- en veilingwezen en onderwijs, terwijl versieringen, gereedschappen en werktuigen zijn toegestaan.

Rechtszaken.

Uitspraken van Woensdag 16 April.

Antonius V., 51 jaar, landbouwer te Baarle-Nassau, défaillant, vonnis rechtbank Breda, waarbij hij van „het hebben van onafgehakt kalfsvleesch, zonder aangifte daarvan" werd vrijgesproken, — bevestigd;

Adrianus K., 42 jaar, slager te Baarle-Nassau, défaillant, vonnis rechtbank Breda, waarbij hij van slachting van een kalf, zonder aangifte daarvoor en zonder den betaalden accijns, werd vrijgesproken bevestigd;

I. Petrus J. B., II. Cornelis C. B., en III, Joannes A. B., resp. 38, 35 en 33 jaar, allen fabrikanten, te Valkenswaard, nos. I en III défaillanten, vonnis rechtbank 's Bosch, — waarbij zij wegens het oprichten van eene door de koningin verboden fabriek werden veroordeeld ieder tot f 15 boete subs. 15 dagen hecht. ieder — vernietigd, doch veroordeeld ieder tot dezelfde straf;

Marinus van S., 24 jaar, sigarenmaker te Gemert (den 9en April j.l. in vrijheid gesteld door het Hof) vonnis — waarbij hij wegens diefstal vergezeld van geweld tegen personen, om den diefstal gemakkelijk te maken werd veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf, — vernietigd en vrijgesproken van de aanklacht.

Hermanus H. P., 34 jaar metselaar

Joost V., 20 jaar, landbouwer te Capelle, vonnis, rechtbank 's Bosch voor wat de straf betreft vernietigd, overigens bevestigd en wegens mishandeling veroordeeld tot één maand gevangenisstraf.

Diefstal in de St. Leonarduskerk.

Voor de Bossche rechtbank stond Donderdag terecht G. M. v. Kl., bakker te Tilburg, beklaagd dat hij 11 Februari j.l. in de St. Leonarduskerk alhier een bedrag van f 3.50 aan geldstukken heeft weggenomen uit een offerblok, toebehoorende aan genoemde kerk. Hij had den offerblok geopend met een valschen sleutel. Verder dat hij op 1 Febr. j.l. te Tilburg een rijwiel heeft gestolen, toebehoorende aan C. Schrijvers in de Monumentstraat. De fiets stond voor het café Marinus.

Beklaagde is met de fiets naar Den Bosch gereden en heeft daar de fiets verkocht in de bank van leening, voor acht gulden.

Verder bekent hij verschillende Dinsdagen per trein naar Den Bosch te zijn gekomen, om offerblokken open te breken. Hij had een heelen bos sleutels in voorraad, een beitel en een mes. Van het weggehaalde geld heeft hij kleeren gekocht, zegt hij. De politie uit Tilburg rapporteerde, dat de jongen zeer slecht bekend staat. Beklaagde is tot z'n misdaden gekomen door het lezen van detective-romans van Buffalo Bill.

De president merkt op, dat men in den ouden tijd het geld uit offerblokken als heilig beschouwde, en diefstal daarvan zwaarder werd gestraft.

De beklaagde was gekomen met den trein, dronk een kop koffie in de wachtkamer en ging naar de Leonarduskerk, om daar te doen alsof hij bad totdat de laatste vrouw de kerk had verlaten. Dan sloeg hij zijn slag.

De agent van politie v. Mandele betrapte hem op heeterdaad.

De officier van justitie had eenerzijds medelijden met den jongen, doch anderszijds vond hij het feit nog al zwaar, vooral wijl het bij herhaling en op geraffineerde wijze werd gepleegd. Hij eischte een gevangenisstraf van zes maanden met aftrek van het voorarrest.

De toegevoegde verdediger, mr. C. v. Leeuwen, wees er op, dat we hier min of meer te doen hebben met een van die soort bravourestukjes van iemand, die geëxalteerd was door het lezen van rooversgeschiedenissen en detectieveverhalen. Hij releveert een feit uit een onzer provinciesteden, waar een paar jongens van een hooggeplaatst Indisch ambtenaar er hun werk van maakten om winkels te plunderen. Iets dergelijks hebben we hier ook. Zulke misdadigers dienen gestraft, want ze zijn gevaarlijk voor de samenleving, maar pleiter meende toch, dat een clemente straf in dit geval wel de gewenschte uitwerking zou hebben, vooral waar deze beklaagde toch al blijk geeft, dat de gevangenis veel indruk op hem heeft gemaakt.

De uitspraak in deze zaak werd bepaald op Donderdag a.s. Hgz.

Moord en poging tot moord.

Voor de rechtbank te Breda stond Donderdagmiddag terecht Lamb. Hoosemans uit Berkel bij Tilburg, beschuldigd den 9en Februari j.l. onder Tilburg, ter plaatse geheeten het Kokkegat, zijn echtgenoote in het water geduwd en daarna zijn kindje in het diepste gedeelte van het riviertje geworpen te hebben. De vrouw wist aan den overkant aan wal te komen, het kindje verdronk.

De publieke tribune was stampvol belangstellenden, w. o. talrijke uit Tilburg, Berkel, Diessen en Hilvarenbeek.

Het eerste werden gehoord drie getuigen deskundigen, die eensluidend tot de conclusie kwamen, dat Elisabeth Hoosemans, het kind van beklaagde, door verdrinking den dood had gevonden. Getuigen leidden dit af uit het feit, dat het lijkje uitwendig op verschillende plaatsen z. g. „kippenvel" vertoonde en in de rechterlong zand en water aanwezig was.

In het verdere getuigenverhoor waren alleen van belang de verklaringen van Hendrika de Wit, buurvrouw van beklaagde, en J. van Rooy en J. v. Berkel, twee arbeiders, die geruimen tijd met beklaagde hadden saamgewerkt.

Getuige De Wit beweerde, dat zij eenmaal ruzie tusschen beklaagde en diens vrouw had gehoord, bij welke gelegenheid beklaagde zijn vrouw ook had mishandeld.

Getuige De Rooy verklaarde, dat beklaagde meermalen tot hem had gezegd: ik wou dat mijn vrouw maar kapot ging. Eens had bekl. zelfs gezegd: ik zal mijn vrouw den nek afsnijden, want ze is het verr. niet waard. Nog eens later had beklaagde zich als volgt uitgelaten: Ik wou dat mijn vrouw maar kapot ging, dan trok ik nog f 50.— uit de fonds. En toen getuige daarop had gevraagd: maar wat zou je dan met je kind doen? antwoordde bekl.: achter de machine in den vijver verzuipen.

Getuige v. Berkel legde eensluidende verklaringen af en beweerde nimmer uit zichzelf het onderwerp van gesprek op de vrouw gebracht te hebben. Steeds was beklaagde geheel uit eigen beweging met de uitingen voor den dag gekomen.

De vrouw van beklaagde, Wilhelmina Seebregts, een net uitziend boerenvrouwtje, werd niet onder eede gehoord, wijl beklaagde daartegen bezwaar maakte. Den eersten tijd in haar huwelijk woonde ze in Hilvarenbeek en alles ging goed. Maar na eenigen tijd werd haar man wegens luiheid door de directie der Heidemaatschappij waar hij in dienst was, ontslagen en trok het huishouden naar Berkel. Daar kreeg haar man heele slechte vrienden, zei ze, en nooit zou zoo'n ongeluk over ons gekomen zijn als we niet in Berkel waren geweest.

Daarop vertelde getuige van den dag waarop het drama voorviel. Hij had haar een duw gegeven tegen de borst zoodat ze achterover in het water viel, vervolgens nog een trap zoodat ze midden in de rivier terecht kwam en eindelijk nog het kind opgenomen en het haar nageworpen. Ze deed nog een poging het kind te grijpen, doch daardoor raakte ze zelf geheel onder water en moest dus haar plan opgeven. Na veel moeite wist ze toen den wal te bereiken en op het droge te komen. Onderweg dwong haar man haar te vertellen, dat ze per ongeluk te water was geraakt en haar kind was verdronken.

Hierna werd beklaagde gehoord, die voor den rechter-commissaris een volledige bekentenis had afgelegd, dat hij moedwillig en met voorbedachten rade vrouw en kind had willen verdrinken, doch die nu altijd zonder blikken of blozen het systeem ontkennen volgde. En waar hij niet kon ontkennen, loochende hij de bedoeling of maakte er zich met een: ik-herinner-mij-niets af.

De president, mr. Hellegers, die met bijzonderen takt de zaak leidde, trad zeer streng tegen beklaagde op. Hij wees hem op het mo' ogenlooze van zijn handeling toen hij zijn misdaad bedreef, een misdaad zoo onmenschelijk verschrikkelijk, dat er geen woorden voor te vinden zijn. Aan het slot van de telle strafrede, die door beklaagde schijnbaar koel werd aangehoord, doch die de vrouw in zwijm had doen vallen, zei de president, dat er in zijn oogen geen straf streng genoeg is, om beklaagde te treffen.

De officier van justitie, mr. Mathon, wees er op dat het kind verdronken is tengevolge van de daad van beklaagde, welke daad vaststaat, 1o blijkens zijn eigen getuigenis voor den rechtercommissaris, 2o blijkens het vinden van het lijkje, 3o blijkens de verklaring der doktoren en 4o blijkens de getuigenis van beklaagdes vrouw. Ook de poging tot moord op de vrouw achtte spreker wettig en overtuigend bewezen. Daarop ging spreker in korte trekken de geschiedenis der misdaad na. Uit alles blijkt, dat beklaagde zijn vrouw moe was en dat is de oorzaak geweest zijner misdaad. Ten slotte gispte spreker streng beklaagdes houding. Hij moest als verpletterd en vermorzeld neerzitten en hij stelt daarentegen alles in het werk om zijn fout te verzachten. Spreker eischte schuldigverklaring aan moord en poging tot moord en veroordeeling tot een gevangenisstraf van vijftien jaar.

De verdediger mr. J. E. Hoekstra te Breda, betwistte den opzet van beklaagde om zijn vrouw te dooden. Had dit in zijn bedoeling gelegen, dan had hij de vrouw belet op het droge te komen. Tweedens was het middel ondeugdelijk wijl in een water van 1.30 M. diep een volwassene niet behoeft te verdrinken. Pleiter meende, dat dus beklaagde van poging tot moord diende te worden vrijgesproken. Tegen den moord op het kind valt juridisch niets aan te voeren. In dit verband pleitte spreker echter voor een onderzoek naar beklaagdes geestvermogens.

De uitspraak werd bepaald op 29 April. Hgz.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 17 April.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

Th. A. R. te Eindhoven, beklaagd van diefstal, veroordeeld tot 4 m. gev. met aftrek prev.; M. W. G. te St. Michiels-Gestel, mish. f 60 of 60 d. h.; H. A. R. te Woensel, diefstal, geschorst; P. v. R. te Zeelst, overtr. hondenbel., vrij; Th. C. v. d. M. te Tilburg en A. L. M. te Heeze, mish. in vereeniging, de 1e f 25 of 50 d. h., de 2e f 10 of 20 d. h.; P. v. d. B. te Geldrop, art. 184 Str., f 10 of 20 d. h.; H. v. d. L. te Oirschot, diefst. subs. verduistering, 6 w. gev.; A. R. te St. Anthonis, overtr. wapenwet, verz. verv. verkl.; W. B. te Reuver, overtr. wegg. in N.-Br., verzet verv. verkl.; J. J. te Sambeek, diefstal, vrij.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Schijndel.

van 28 Maart—17 April 1913.

Geboren: Wouter C. z. van W. v. d. Wijdeven en M. Ketelaars, Dorp — Wilhelmus z. van M. v. d. Ven en J. A. Heesakkers, Borne — Petrus z. van H. Kastelijn en J. v. d. Heijden, Lieseind — Antonius z. van Hendrikus Kastelijn en A. Voets — Johanna J. d. van W. v. Kessel en J. C. Plaat, Venushoek — Johannes M. z. van Ch. Mathijsen en J. W. van Liempd, Heikant — Hendrikus z. van M. den Otter en H. Oerlemans, Broekstraat — Adrianus z. van H. Venmans en A. Verhagen, Keur — Adrianus L. z. van P. Steenbakkers en P. M. der Kinderen, Voort — Hendrikus M. z. van L. Schellekens en G. Schellekens, Vogelenzang — Petrus z. van J. Broks en W. v. d. Boogaard, Oetelaar — Antonius z. van J. Geerts en M. Verbruggen, Oetelaar — Bernardina A. d. van G. A. M. van Dijk en J. C. Geerkens, Dorp — Marius z. van H. Schouten en G. Fransen, Laverdonk — Adrianus z. van G. van den Heuvel en W. van den Hoogenhof, Heikant — Elisabeth d. van W. Geerts en A. Verbruggen, Putsteeg.

Ondertrouwd: J. J. Heesakkers oud 38 j. en J. van Liempd, oud 20 j. beiden Schijndel — M. v. d. Heijden, oud 24 j. St. Oedenrode en J. v. Wanrooij, oud 20 j. Schijndel — Th. M. van Esch, oud 23 j. en M. P. Verhagen, oud 25 j. beiden Schijndel — Th. M. v. Esch, oud 32 j. en M. P. Verhagen, oud 25 j. beiden te Schijndel — H. Verhagen, oud 24 j. en A. Rijkers, oud 23 j. beiden te Schijndel — J. H. Speeks, oud 28 j. en C. v. d. Eerden, oud 32 j. beiden te Schijndel — J. Hoogzaad, oud 25 j. Wijbosch en J. Steenbakkers, oud 25 j. Schijndel — A. P. v. d. Meijden, oud 23 j. te St. Oedenrode en E. v. Aarle, oud 22 j. te Wijbosch — Th. A. v. Engeland oud 29 j. Schijndel en L. Smits, oud 30 j. te Wijbosch — A. J. v. Helvoort, oud 29 j. te Haarsteeg en J. Schellekens oud 38 j. Schijndel — A. v. Esch, oud 30 j. Vlijmen en D. Schellekens, oud 34 j. Schijndel.

Getrouwd: Ch. Kastelijn, oud 36 j. en J. M. Pennings, Wed. A. Hellings, oud 40 j. beiden Schijndel — J. J. Raaijmakers, oud 30 j. en J. C. van Bilsen, oud 22 j. beiden Schijndel — P. J. Wouters, oud 28 j. Gestel en Blaarthem en M. A. Arnoldussen, oud 23 j. Schijndel — H. J. M. Verstraaten, oud 27 j. Beuningen en M. W. E. I. Bolsius, oud 20 j. Schijndel — M. Verhoeven, oud 32 j. en M. Heijmans oud 27 j. beiden Schijndel — M. Kluijtmans, oud 28 j. en M. Hellings oud 30 j. beiden Schijndel — A. Cromsigt, oud 33 j. en H. v. Houtum, oud 29 j. beiden Schijndel.

Overleden: Cath. v. Aarle, oud 33 j. echtgenoot van M. Steenbakkers — J. H. v. d. Wijdeven, oud 6 weken z. van W. v. d. Wijdeven en A. v. d. Akker, — Johanna van Leen, oud 26 j. ongehuwd d. van A. v. Leen en M. v. d. Weiden.

Gemeente Berkel c.a.

Van 1—18 April.

Geboren: Johanna M., d. van C. Hermans en M. van Hout.

Overleden: A. J. van Alphen, 2 m.

Getrouwd: A. J. de Bruin, 41 j. en M. E. Willemen, 50 j.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

Sterfte onder de Kippen.

VRAAG: *Hier in de omgeving sterven tegenwoordig vele kippen. Het verloop der ziekte is vlug. De dieren treuren vaak slechts een halven dag, waggelen wat en sterven onder stuiptrekkingen een benauwden dood. De uitwerpselen zijn vuilgroen. Welke ziekte kan dat zijn, en wat is daartegen te doen?*

ANTWOORD: Zeer waarschijnlijk — ik zou haast durven zeggen van zeker — heeft men hier te doen met de zeer besmettelijke Kleinsche ziekte, die alom in den lande vele slachtoffers maakt. Hier in de Meierij komt ze veel voor en men kan er zeker van zijn, dat de dieren uit een besmetten toom vroeg of laat bijna alle doodgaan. Het heeft wel iets van cholera, doch het gaat niet zoo ineens. Bij de Kleinsche ziekte valt vandaag een exemplaar, morgen of overmorgen weer een en dan ziet men soms dagen of weken niets meer, zoodat men denkt, dat de ziekte geweken is. Dit is echter niet zoo: het kan wel een heel legseizoen duren voor de laatste gevallen is.

Sommigen verkoopen gauw het overblijvende gedeelte en brengen zoo de besmetting ook daar, waar ze nog onbekend was. We zullen wel niet behoeven te zeggen, dat deze handelwijze zeer is af te keuren. Men bedriegt iemand, die het volle vertrouwen in ons stelde. Daarom moet een anderen weg ingeslagen. En gelukkig, dat kan met zeer gunstig resultaat.

Te Rotterdam is aan de seruminrichting een afdoend serum verkrijgbaar voor de veeartsen, die de kippen daarmede inspuiten. De heer Van Rooijen te Boxtel heeft de vorige week te St. Michiels-Gestel op Zegewerf en deze week te Gemonde op verzoek der kippenhouders vele dieren ingespoten. Z.Ed. is daarmede uitstekend op de hoogte en vraagt slechts een billijk bedrag als tegemoetkoming. Ik zou de menschen, die in eenzelfde buurt wonen waar de besmetting is uitgebroken, ernstig willen aanraden, zich met genoemden heer in verbinding te stellen. De inspuiting kan dan tegelijkertijd voor al die menschen plaats hebben.

Dit serum is een voorbehoedmiddel voor een jaar lang. Van de ingespoten dieren sterft hoogstens nog 5 %. Wacht dus niet langer, want anders brengt ge uw geheelen hoenderstapel in gevaar.

Gemonde. JOS. BOSHOUWERS.

BEKENDMAKINGEN.

Belasting op het houden van honden.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Gelet op art. 2 der verordening op de invoering der belasting op het houden van honden,

Brengen ter algemeene kennis, dat het suppletoir kohier over 1912 en het primitief kohier voor 1913 der belasting op het houden van honden, voorloopig is vastgesteld en gedurende acht dagen vanaf den 20sten tot den 28sten April 1913 voor een ieder ter inzage is nedergelegd ter Secretarie. Gedurende dien termijn kan ieder aangeslagene in deze belasting, bij Burgemeester en Wethouders tegen den aanslag een bezwaarschrift indienen.

Boxtel, 10 April 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,32 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 18 April f 1.15 à f 1.25 per K.G.

Op 18 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.36 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 18 April Hoogste prijs f 1.25 Laagste f 1.15 Middel f 1.21. Aanvoer 9860 K.G.

MAASTRICHT, 18 April. Botermijn. Aanvoer 49335 K.G. Hoogste prijs 1.27, middelste f 1.22, laagste f 1.16 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 18 April Aanvoer 51879 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.25 tot f 4.00.

Gegarandeerd versche inl. eendeneieren van f 4.00

Gegarandeerd versche inl. kalkoeneieren van f 0.— alles per 100 stuks.

ADVERTENTIEN

Cokes à 52 cent.

KOOLTEER bij elke hoeveelheid.

Verkrijgbaar van 8—12 uur v.m. en van 1½—6 uur n.m. aan

de Gasfabriek Boxtel.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 24 April 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Andries Verhoeven te Boxtel op Koevert

tegen contante betaling:

Schenkkast, Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Kachels en meer **Huisraad.**

Ketels, Potten en **Pannen** en **Keukengerief.**

Paardentuig, Ladders en **Landbouwgereedschap. Aardappels, gedorschte Rogge, Haver** en **Boekweit. Hooi, Stroo, Takkenbossen, enz.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 29 April 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Antie de Vroom te Gemonde, Boxtel:

Biljart met toebehooren, **Tafels, Stoelen, Glazen** en meer **Herberginventaris.**

Bureau, Kabinet, Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Trapnaaimachine, Kachels, Lampen, Spiegels en **Schilderijen** en meer **Huisraad.**

Baktrog, Tonnen en **Bakken** en **Landbouwgereedschap.**

Een partij **Hooi, Stroo** en **Aardappelen, Brandhout** en **Mest.**

Nederlandsche Bankethakkers-Vereeniging :: Opgericht 1885.

700 leden verspreid over alle provincies.
Leerling- en Examenregeling.
Opleiding volgens leercontract met verplicht examen na 3 of 2 jaar.

Uittreksel der Leerlingregeling en inlichtingen worden op aanvrage verstrekt door het Bureau der Vereeniging **Kloveniersburgwal 111** *Amsterdam.*

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS,** Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER door hooger invoerrecht op aardewerk.

The White Bioscope

Zondag 20 April Reuzenprogramma

Van Chamounix naar de IJszee
(prachtvolle natuuropname).

EEN KLEINE ROMAN
(Komische Scène van Max).

De luimen van den Zonnekoning
Een episode uit het leven van Lodewijk XIV.
(Zeldzaam mooi gekleurd).

Miss Banola
Gekleurde acrobate.

BRITANICUS
tegen zijn broer, den grooten Romeinschen keizer
NERO
Groot prachtvol gekleurd Drama (1000 M.)

Hendrik als kurassier.
(Om te schudden van het lachen.)

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
1e rang 40, 2e rang 25, 3e rang 15 ct.
Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

De Bioscopezaal is voor alle doeleinden billijk te huur, behalve des Zondags.

WONDERBARE GENEZING van den Directeur van het Theater Kinsbergen, eener BORSTZIEKTE

De heer Léon van Kinsbergen, de bekende goochelaar, wonende 2 Rue Rossini te Brussel, leed aan de gevolgen van een hevige verkoudheid welke hem het optreden in zijn theater dreigde te beletten. Door de ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO aan te wenden, is hij in korten tijd geheel en al genezen. Wij geven hem zelf het woord:

„Met mijn gezelschap optredende in de Kurzaal van 't Casino te Blankenberghe (België), vatte ik door het gure weder een hevige verkoudheid. Ieder uur begon ik mij zieker te gevoelen, kreeg pijn op de borst, hevige hoestaanvallen en moest voortdurend slijm opgeven, wat met hevige pijnen gepaard ging. Ik maakte mij zeer ongerust daar het ernstig bleek te zijn en ik raadpleegde een dokter, die mij aanried 14 dagen lang het bed te houden. Dat dit mijn broodwinning zou kunnen kosten, zal u niet verwonderen. Ik was ten einde raad, doch herinnerde mij tot mijn geluk, dat een mijner vrienden in korten tijd van een ernstige borstziekte door de ABDIJSIROOP genezen was, en ik besloot onmiddelijk de ABDIJSIROOP te probeeren. Reeds bij het gebruik van de eerste flacon voelde ik een groote verlichting en tegen den avond van dien zelfden dag was mijn hoesten zeer verminderd. Ik ging met de ABDIJSIROOP voort en mijn hoestbuien, pijn op de borst en het fluimen verminderde met den dag. Nadat ik 3 flacons ABDIJSIROOP gebruikt had, was ik totaal genezen en sedert dien tijd heb ik altijd de ABDIJSIROOP bij mij, om onmiddellijk aan te wenden, indien ikzelve of een van de leden van mijn gezelschap deze noodig mocht hebben".

De Heer LÉON VAN KINSBERGEN, volgens portret.

De Abdijsiroop is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel en longaandoeningen.
Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram F. 1,—, van 550 gram F. 2,— en van 1000 gram F. 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij alle drogisten de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

door de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Verkrijgbaar te Berkel, A. BRENDERS, Boxtel, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat; Esch, Wed. P. KONINGS; Gemonde, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT Haaren, J. BOONS; Liempde, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; Moergestel, Wed. J. VAN VELDHOVEN; St. Michiels-Gestel H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; Oisterwijk, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; St. Oedenrode, A. MOONEN; Udenhout P. L. J. RATS VERMEULEN; Vught, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Bij ondergeteekende zijn wederom verkrijgbaar:

De Groente- Bloem- en Landbouwzaden,

der bekende firma **D. Turkenburg** te BODEGRAVEN.
Voor ieder, die Zaden noodig heeft, is de geïllustreerde Prijscourant met 1400 soorten **gratis** verkrijgbaar.

Beleefd aanbevelend,
De Agent,
A. van Zogchel,
Molenpad, Boxtel.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust.
Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — — — Hectografen en — — — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt
VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD
voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :
ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering
Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:
Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:
1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 32. Zaterdag 19 April 1913.

EEN ROOMSCH PROTEST.

Critiek voeren zou men, in het algemeen genomen, iets goeds kunnen noemen.

Tenminste wanneer degene, die critiek uitoefent:

1o. op de hoogte is;

2o op eerlijke, rechtschapen wijze den strijd voert.

Wordt een dezer beide voorwaarden, of worden beide gemist, dan ontaart de critiek niet zelden in een schrijverij, waarvoor ieder weldenkend mensch vol walging de schouders ophaalt.

Rector Thompson heeft critiek uitgeoefend op de R. K. Drankweer van onze dagen. Niet alleen critiek uitgeoefend, hij heeft ze bespot en belasterd, gehoond en smadelijk uit het Roomsche kamp weggezonden als moderne volgelinge van den ketter Priscillianus.

Wanneer een persoon, die hoofdredacteur was van een onzer katholieke hoofdorganen een dergelijk oordeel neerschrijft, mag men verwachten, neen moet men eischen, dat de meest overtuigende bewijzen geleverd worden, die zoo'n veroordeeling wettigen.

En wanneer men dan naar bewijzen zoekt en men vindt niets anders dan de meest grove onwetendheid in zake drankbestrijding; onwetendheid in de meest elementaire zaken van deze groote sociale beweging; men vindt niet anders dan verdraaiingen en leugens en verdachtmakingen, dan kan men eigenlijk geen woorden vinden voor dergelijk ellendig geschrijf.

* * *

Maar niet ik schrijf een roomsch protest tegen de beweringen van rector Thompson.

Pater Ildefonsus doet dat met meer talent en grooter kennis van zaken.

En op dat protest wilde ik even de aandacht laten vallen.

Want al moge men het er vrijwel over eens zijn geweest, dat doodzwijgen het beste middel was om rector Thompson te bestrijden, ook aan de grootste lankmoedigheid komt een einde.

* * *

Het protest van Pater Ildefonsus tot heden in een drietal brochures vervat is even breed van opzet en bevattelijk van toon als krachtig en onweerstaanbaar van argumentatie.

Zijn Eerwaarde heeft een methode toegepast, die in ons blad reeds meermalen en met succes werd aangewend. De Thompson-artikelen worden op den voet gevolgd, ze worden zin voor zin overgeschreven en ontleed en vlak daaronder wordt van elke bewering de onkunde, het sophisme, de kwade trouw aangetoond.

Betere strijdwijze lijkt ons niet denkbaar.

't Is wellicht menigeen al eens overkomen, en de groote massa gebeurt het dagelijks, dat ze meegesleept worden niet door de kracht van bewijzen of door de juistheid van denkbeelden maar door de vlotte, suggestieve schrijfwijze van een auteur, of door het redenaarstalent van een spreker.

Ik ben dan ook van meening, dat, zelfs al had men het interessantste boek geschreven tegen de Rome-artikelen van rector Thompson, er nog een massa menschen zouden gevonden zijn, die onder den indruk zoowel van den een als van den ander onovertuigd zouden verklaren: „Nou hebben ze eigenlijk allebei gelijk!"

Juist dát wordt door de strijdwijze van Pater Ildefonsus voorkomen. Iedereen die zich met ernst aan de lezing van deze brochures wijdt moet van de hoogheid onzer R. K. Drankbestrijding, van de zuiverheid harer beginselen noodzakelijk overtuigd worden.

Maar teveus worden de grofste verwijten en de meest onzinnige beweringen zoo fel belicht dat men nauwelijks aannemen kan dat een verstandig mensch ooit zoo iets schrijven kon.

Er wordt ooit gezegd: je moet maar durven. Maar wanneer men van de R. K. Drankweer beweert, dat ze een volgelinge is van den ketter Priscillianus, wanneer men niet rechtstreeks, maar dan toch zijdelings zegt, dat de drankbestrijding eigenlijk niets meer is dan een bloot humanistisch streven, dan noemen we dat geen durf meer, dat is waanzin.

* * *

't Verketteren van elkander, hangt in de lucht. En terzelfder tijd dat een grootsche beweging, een der meest verhevene van onzen modernen tijd, de predikster van den echten, katholieken opofferingszin, wordt verketterd, terzelfde tijd wordt verguisd een hoogstaand priester, een gehoorzaam zoon van zijn bisschop die zijn leven wijdt aan de armen, de bevoorrechten der kerk.

Moet daartegen niet met alle kracht die in ons is worden geprotesteerd?

G. J. H. HENDRIKS.

Haat en Wraak.

III

(Slot.)

Bulgarije werd een autonome vazalstaat onder christenvorst. Kreta Thessalië, Epyrus, Bosnië en Herzogewina kregen zelfbestuur onder toezicht o. m. van Oostenrijk. Rusland spon ook zijde bij deze beweging; de Rus kreeg bezittingen in Azië en 1410.000.000 roebel oorlogsschatting. Arme Turk!

En vanaf dit tijdstip 1878, wordt het Turksche rijk op alle mogelijke manieren beknibbeld en gesard. De Turk was achterlijk gebleven, niet politiek en economisch genoeg ontwikkeld te lui en te vadsig om zichzelf tegen de Balkanstaatjes met succes te verweren.

Montenegro versloeg in 1867 op eigen gelegenheid den Turk en veroverde de havens Antivari en Dulcigno — voor Skoetarie stieten zij telkens het hoofd.

Weldra kwamen Bosnië, Herzogewina en Novibazar onder Oostenrijksch beheer en werden sindsdien welvarende staatjes.

Griekenland kreeg in 1880 uitbreiding in Thessalië en Epyrus. Bulgarije koos in 1879 Alexander van Battenburg tot vorst.

Steeds vijandiger komen de Balkan-rijkjes tegenover Turkije te staan. Macedonië wordt ontevreden omdat Abdoel Hamid niet voor hervorming te vinden is. Duizenden Macedoniërs wijken uit naar Bulgarije, waar zij geheime anti-Turksche comité's vormen — de z.g. Kamitadchi, gezworen vijanden der Turken, onlustverwekkers in Macedonië en in den huidigen oorlog guerilla-voerders, die den Turken veel afbreuk doen.

In 1881 werd Roemenië een koninkrijk, in 1882 wordt ook Servië als koninkrijk erkend.

De Turk zit finantieel en strategisch leelijk in 't nauw. Een internationale commissie moet haar leeningen beheeren, de Duitsche officier, baron Von der Goltz komt de Turk soldaatje leeren spelen op de krijgsschool te Konstantinopel. Alles wijst er op, dat Turkije de zieke man van Europa is en blijft, de Balkanstaatjes hebben geen ontzag meer voor het oude vermolmde regime — en hoe het in de rijkjes ook spookt en rookt van opwinding over de regeeringsaangelegenheden, welke eigen vorst en volk beroeren, de Turk is niet bij machte om hun eerbied voor hem in te boezemen, de vrees van vroeger heeft plaats gemaakt voor trots en braveering van geweld.

In 1902 stonden de Albaneezen nog op. Deze ruwe bevolking, deels Turksch gezind deels haters van het Turksche bewind eischten zelfbestuur, maar kregen het niet.

In 1904 staken de Komitadchi het hoofd op, pleegden een aanslag met bommen op de bank van Saloniki en zetten in Macedonië een omwenteling op touw. De grimmige haat van den Turk tegen deze opstandelingen uitte zich in afschuwelijke bloedbaden onder de schuldigen en de zich van geen boos opzet bewuste christenen. Deze wreedheid gaf Oostenrijk en Rusland aanleiding om in te grijpen en bij de Porte hervormingen af te dwingen, welke dan ook niet uitbleven.

Abd oel-Hamid moest in 1908 zwichten voor den drang der Jong-Turken om de Grondwet van 1876 weder in te voeren en een jaar later verklaarde Bulgarije zich geheel onafhankelijk van Turkije, promoveerde vorst Ferdinand zich tot Tsaar van Bulgarije en kreeg hij de goedkeuring der Europeesche mogendheden op deze zijn besluiten.

In dat zelfde jaar sloeg ook Oostenrijk zijn slag en verklaarde Bosnië en Herzogewina tot integrecrend deel van zijn rijk. Novi Bazar kwam weder aan Turkije.

Al die tegenspoed, de onderlinge tweespalt en het hardnekkig vasthouden van den sultan aan zijn autocratische en verouderde ideeën, veroorzaakten den val van Abd oel-Hamid, die in 1909 als sultan werd afgezet en naar Saloniki vervoerd. Zijn broeder Mohammed V werd tot zijn opvolger gekozen. Deze nieuwe vorst, de huidige bewindvoerder trachtte te vergeefs als grondwettelijk vorst de beloofde hervormingen in te voeren. steeds stuitte hij op onoverkomelijke bezwaren en konkelarijen van de partijen in den Turkschen regeeringskliek welke iedere energie en allen wil tot hervormen doodden. Met dit al werd de toestand steeds kritieker en de ontevredenheid der Balkanvolkeren dreigender. Turkije gaat zijn ondergang tegemoet.

In 1910 nam vorst Nicolaas van Montenegro den titel van Koning aan, en in 1910—11 stonden de Macedoniërs alweder op, omdat Turkije nog altijd niet de toegezegde hervormingen had ingevoerd.

De Turksche nood steeg nog al hooger toen in 1911 Italië door „landhonger" aangetast en begeerig naar koloniaal bezit Turkije den oorlog verklaarde welke kort daarop in Tripolis gevoerd en eindigde met den vrede van Lausanne. waarbij Tripolis aan Italië werd toegewezen.

En nog vóór dat die vrede was geteekend stelde de verbonden Balkanstaten aan Turkije eischen om hervorming en landuitbreiding. De Europeesche diplomatie bemoeide zich te vergeefs met die zaak en in October 1912 barstte de oorlogsbom los, toen Montenegro aan Turkije den oorlog verklaarde en Bulgarije, Servië en Griekenland dit voorbeeld volgden. Turkije had vier vijanden tegelijk en in eigen land stookten de Jong-Turken tegen de Osmanen, die zich aan de traditie van Mohammed hielden. Het Turksche leer viel hard teen en werd door de verbondenen geklopt, de veldslagen bij Koemanowo en Kirkkilisse werden verpletterende nederlagen voor de Turken. Janina Demotika, Uskjub, zelfs Saloniki vielen in handen van het Balkanleger. Adrianopel werd genomen, zelfs Konstantinopel werd bedreigd. De Turk, vreezende uit Europa verdreven te worden, smeekte om wapenstilstand en vredesonderhandelingen. Deze werden toegestaan. Na veel heen en weer gescharrel van geslepen diplomaten zou de vrede geteekend worden, toen de Jong-Turken onder aanvoering van den held van Tripolis een coup d'état uitvoerden. Alle vredesideeën werden weer over boord geworpen, de strijd ontbrandde opnieuw, de Turk heeft zijn vierdubbelen vijand weder het hoofd te bieden. Met welken uitslag? Zou de Turk in 1913 uit Europa verdreven worden? De veder der historie beeft, maar schrijft nog niet.

(Gelderlander).

Uit mijn Indisch Dagboek.

XIV.

Bij het binnentreden der stad valt een zwerm kooplieden, gidsen en agenten van winkels op ons aan, brutaal, hinderlijk, blijven zij volgen en hun waren aanbieden. Voor het café waar wij een zitje nemen blijven de lui ons omringen. Goochelaars, slangenbezweerders, in bonte mengeling; waarzeggers trachten de toekomst te voorspellen enz. De goochelaars maken soms aardige toeren, er zijn er echter zooveel dat wij te dikwijls hetzelfde kunststuk zien!

De kooplieden prijzen maar steeds hun waaiers, struisveeren, koralen, koperwerk, sigaretten, zwarte brillen, bloemen van het Heilig Land ja wat al niet aan!

Geheimzinnig schuift een ander naast je, en biedt speelkaarten te koop, de verpakking, alles duidt er op,..... doch de inhoud bestaat uit vunze ingemeene afbeeldingen. Zelfs de zeelieden zeggen, dat Port Said de smerigste stad der wereld is en loopt men er zoo door, niets dat er op wijst!

Een winkel wordt speciaal aangeprezen als vertrouwbaar waar men niet afgezet wordt! Nu dat pleit niet erg voor de stad!... Van boord gaan dan ook de meeste lui daar een kijkje nemen. Prachtig goed is daar te krijgen, schoone steenen, koralen, struisveeren naast Europeesche artikelen. Struisveeren, voor al zijn een artikel van vertrouwen, ze worden zoo mooi vervalscht en tot groote veeren gelijmd, dat men daar niet te voorzichtig mede kan zijn.

Veel bezienswaardig is er overigens in deze Oostersche stad niet. Wilt ge de Moskee zien? 't gaat zonder moeite! Eerst echter een paar sloffen van stroo aangetrokken, dan moogt ge het heiligdom binnen. Men is zeker bang dat ge wegloopt want thans gaan de deuren dicht, en..... moet ge eerst elk een franc betalen! Je betaalt, het kan trouwens niet anders; en dan ziet ge nog maar weinig of niets.

De inlandsche wijk geeft weinig meer te zien, dan platte, houten huizen, in een groot deel daarvan wordt de cigaretten-fabricage uitgeoefend.

Ik vind het geen stad om er sympathie voor te gevoelen, alles wijst er op dat het slechts een goede plaats is, voor afzetterij, tingeltangels en zedenbederf.

Wij hebben een zwaren dag, een dag van herrie, doch zonder bepaald genoegen; wij zijn blij, weer op het schip te zijn!

Druk loopen nog steeds de kolendragers in lange rijen. Op het dek goochelen lui voor de zusters en de andere achtergebleven passagiers. Kooplieden loopen nog steeds druk rond, zoekend naar slachtoffers. Een passagier kocht een zwarten bril tegen het zonlicht op zee en 't glimmende woestijnzand voor f 2.50; ik kocht er een voor 50 ct. en was natuurlijk nog bekocht. Een dame kocht een ceinture van f 5.— op 't scheiden van de markt kocht mijn vrouw dezelfde voor 50 cent. Handel zullen de listige kooplui zeggen!

* * *

Wij zijn weer op weg; thans gaan wij het Suez-kanaal in, dat den tocht naar Indië zóó aanmerkelijk bekort. Deed men vroeger over een reis naar De Oost 3 à 4 maanden, als 't heel vlug ging; thans kan men ze doen in 30 dagen.

Reeds in lang vervlogen eeuwen, liet een Egyptische Koning plm. 600 jaar voor Chr. een kanaal graven tusschen Suez en de Bittermeren, van daar naar het westen tot in den Nijl. Deze waterweg, die reeds door Herodotus beschreven moet zijn, geraakte na verloop van tijd met zand verstopt, totdat in de 7e eeuw, Kalief Omar hem weder opende, vermoedelijk zonder nut voor de scheepvaart, zoodat geheel verval het einde was. De Lesseps is echter de groote man van dit kanaal. Hem komt alle eer voor dit werk toe. Het graven van dezen waterweg, dwars door de woestijnen heen was een reuzenwerk, dat niet alleen energie, doch ook heel veel menschenlevens kostte. Het Kanaal levert prachtige winsten op, wat ook niet te verwonderen is, indien men nagaat, dat ons schip b.v. plm. 40.000 francs aan kanaal-onkosten betaalde!

In 1911 passeerden er 4969 schepen met een inhoud van 18324794 netto tonnen en 275.259 passagiers. Eenige aanteekeningen betreffende het kanaal volge hier. (Gids Rotterdamsche Lloyd):

De maatschappij bepaalt het uur van vertrek van het schip door het kanaal, zoodat géén kapitein een onmiddellijken doorgang kan eischen Booten die de mail bij zich hebben en voor anker mochten zijn in het meer Timsah, of bij de aanlegplaatsen van het Zuider- of Noorderlicht, wordt toegestaan om andere schepen, koopvaardij of oorlogschepen te passeeren, en de reis het e e r s t door te zetten.

Mailbooten, d. z. booten, die geregeld de mail voeren onder een gouvernements-contract, met vooruit bepaalde mailtijden, moeten van den top van de voorste mast bij dag een blauwe signaal-vlag met een witte letter „P." (d.i. Post) in het midden, en bij nacht een wit licht voeren.

Schepen, die 's nachts door het kanaal willen varen, moeten eerst aan de agenten der maatschappij in Port-Terofik of Port-Said bewijzen dat zij voorzien zijn van:

1e. Een electrisch zoeklicht of zocklichten. die het kanaal doen zien, 1200 M. vóór den boeg, en zóó geconstrueerd, dat zij een splijting van de lichtstraal toelaten in twee aparte segmenten met een donkere sector in het midden.

2e. Electrische lichten krachtig genoeg om een circel-area rond het schip te verlichten van omstreeks 200 M. diameter.

Bij de bocht van het kanaal in de haven van Port Said en 's nachts in de Groote Bittermeren tusschen de Noorder- en Zuiderlichttorens moeten die zoeklichten worden uit gedoofd, en óók als een schip des nachts ergens vastgemeerd wordt.

De diepte van het kanaal was, volgens het laatste, in 1903 verschenen reglement, 26 Eng. voet en 10 inches. De breedte varieert tusschen 190 voet waar de oevers hoog zijn, en 330 voet, waar zij laag zijn, en de breedte van het centrale gedeelte, of zooals de Engelschen het noemen „The floor", is over het geheele kanaal 118 voet. Men begrijpt, dat het varen door zoo'n betrekkelijk nauw kanaal niet gemakkelijk is en dat het zaak is, dat het schip steeds in 't diepste middengedeelte van het kanaal blijft. Het is daarom meer een kwestie van zorgvuldig sturen, om 't schip in 't midden te houden, dan van loodserij, en de kapitein, die het schip kent als een ruiter zijn paard, met al de eigenaardigheden en „kuren" dient juist te weten, hoe alles moet aangelegd worden. Toch gebeurt het meermalen, ondanks loods en kapitein dat de boot bij den oever vastraakt en dan is het altijd een getob om weer van 't zand af te komen. Daarom is het nooit vooruit te bepalen, in hoeveel uur de boot precies het kanaal zal doorgestoomd zijn. De vaart van het schip in 't kanaal — behalve in de „Bittermeren" waar met volle kracht wordt gestoomd — mag niet meer dan 10 K.M. per uur of circa 5 1/3 mijl bedragen.

Onze boot voert de blauwe vlag met de witte P (Post) wij hebben dus voorrang en behoeven voor andere schepen niet te wachten.

Op de oevers van het kanaal liggen gascylinders van metaal, die de — dag en nacht doorbrandende — lantarens voeden, die men boven den waterspiegel ziet op ijzeren standaarden. Aan de Oostzijde van het kanaal zijn ze groen, aan de Westzijde rood. Ook zijn er boeien, binnen die rijen lantarens, die het vaarwater aangeven, die aan de Oostzijde zwart en wit, aan de Westzijde rood geverfd zijn. Op verschillende punten liggen baggermolens en ziet men windraderen die het drinkwater uit de zoetwaterleiding oppompen.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Suikerbieten op Zandgrond.

II (Slot.)

Een derde eisch, dien een goed bietengewas aan den bodem stelt is die van een krachtige watervoorziening. De schrijver van het genoemde artikel in de L. C. berekent, dat door een buitengewas van 40.000 K.G. per H.A. gedurende den geheelen groeitijd niet minder dan 6 millioen K.G. water wordt verdampt, overeenkomende met een regenval van 600 m.M. In droge zomers, zooals 1911, kan dus licht misgewas ontstaan, wanneer althans niet door reserve-water van den winter uit boven- en ondergrond in die groote waterbehoefte wordt voorzien. Dit is zever wel het meest zwakke punt, waardoor de bietenbouw op zandgrond kan mislukken. Hieruit volgt, dat alleen, wat het waterhoudend vermogen van den zandgrond bevordert, ook de kans op de mogelijkheid der bietencultuur vergroot. Als zoodanig komen in aanmerking: rijkdom aan humus, aanwezigheid van leem. En verder moet worden getracht het tekort aan water van de bouwvoor aan te vullen uit den ondergrond. Er mag daarom onder de bouwvoor geen ondoorlatende laag zijn, want deze zou het water niet opnemen en de bielenwortels zouden er niet in doordringen. Diepe grondbewerking naast het gebruik van den ondergrondsploeg kunnen dus de kans op succes verhoogen.

Ten slotte kan als vierde eisch nog gesteld worden, dat er in het voorjaar zonder groote moeite een fijn verkruimeld zaadbed moet kunnen worden verkregen; wel zijn de bietenkorrels vrij groot, maar dewijl elke korrel bestaat uit 1—6 vruchtjes, komen zij toch, wat de kiemingsvoorwaarden betreft, overeen met de fijne zaden. Ten opzichte van deze voorwaarden is ongetwijfeld op zandgrond de toestand gunstiger dan op de klei.

Al het vorenvermelde samenvattende, zien we, dat de bietenteler op het zand vooral op twee zaken zal hebben te letten: 1e. op de beschikbare hoeveelheid plantenvoedsel; 2e. op de watervoorziening. Wat het laatste aangaat, daarvoor moet men de bijzondere omstandigheden kennen. Het zal van den toestand des bovengronds, in 't bijzonder van zijn waterhoudend vermogen afhangen. Verder van het al of niet doorlatende van den ondergrond, de mogelijkheid van diepe grondbewerking, het gebruik van den ondergrondsploeg, enz.

Dat loonende suikerbietenteelt op

zandgrond mogelijk is, heeft de ervaring in Noord-Brabant bewezen. In de oostelijke zandstreken dier provincie staat de cultuur niet laag. Een voorbeeld ter staving van deze bewering. Te Haren in de Meijerij op zandgrond, had men in 1911 een proefveld met suikerbieten; 't was dus in dien bij uitstek drogen zomer die den bodem ten aanzien der watervoorziening zwaar op de proef stelde. Het perceel was 5 Are; 1 Are werd bemest met 2 karren stalmest, ieder van 400 K.G., dus een bemesting naar 80.000 K.G. per H.A., een zeer zware bemesting dus. De overige 4 Are ontving een bemesting met kunstmest en wel per H.A. gerekend: 2000 K.G. kainiet, 1000 K.G. slak, 1000 K.G. kalk en 500 K.G. chili. De planten hadden veel van de droogte te lijden; gelukkig, dat er in 't begin van October een milden regen kwam. De zware bemesting met kainiet en chili bleek in vergelijking met den stalmest, een beschermenden invloed tegen de droogte uit te oefenen. Het stalmestperceel had het meest last van het blakende zomerweer. Een verder verschil bleek nog te zijn, dat de stalmestbieten bij den oogst sterk vertakt waren.

De hoeveelheden geoogste bieten bedroegen per H.A.: in kunstmest 49.100 K.G., in stalmest 43,000 K.G. Als dergelijke oogsten in een zomer als 1911 kunnen worden verkregen, dan blijkt hieruit toch wel, dat op geschikten zandgrond de teelt van suikerbieten zeer goed mogelijk is. C. B.

Adverteert in

Centraal Brabant.

BEKENDMAKINGEN.

Jacht en Visscherij.

Aanvragen om jacht-, visch- en hengelakten.

De Burgemeester der gemeente Boxtel

maakt bekend:

dat van af heden tot en met den 20sten April a.s. des voormiddags van 9 tot 12 ure ter gemeente secretarie gelegenheid zal bestaan voor het aanvragen van jacht-, visch- en hengelakten, dienst 1913/1914.

BOXTEL, 4 April 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Markten.

Maandag 21 April.

Uden: jaarmarkt, paarden, hoornvee, schapen en varkens.
Gemert: paarden, beesten en varkens.
Tiel: vee.

Dinsdag 22 April.

Dinther: beesten.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Cuyk en St. Agatha, jaarmarkt.
Rijen, beesten.
Druten, jaarmarkt.
Wichen, jaarmarkt, paarden, vee, schapen en varkens.

ADVERTENTIEN

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend

Zooeven verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J B. Janscn, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

KLOOSTERBALSEM
KLOOSTER SANCTA PAULO

Onfeilbaar, middel tegen rheumatiek rheumatische aandoeningen, oude en nieuwe wonden, zweren, huidaandoeningen en aambeien.

Kloosterbalsem verzacht onmiddellijk en geneest blijvend bij voortgezet gebruik: rheumatiek, podagra, alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, enz. enz.

Kloosterbalsem stilt onmiddellijk het ondragelijke jeuken en geneest zonder lidteekens na te laten, ring-, baard- en dauwworn, natte en droge uitslag, zeer hoofd, uitslag aan mond, neus en lippen, klieren, enz.

Kloosterbalsem geneest onvoorwaardelijk oude en nieuwe wonden, brand- en snijwonden, zeere beenen, bloedbleinen, kneuzingen en winterhanden en -voeten.

Kloosterbalsem verhelpt onmiddellijk de ongemakken, van aambeien, zoowel droge als bloedende.

Kloosterbalsem kost per pot f 0.35, f 0.75 f 1.20 en f 2.50. Eischt **rooden band** met handteekining van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

De Kloosterbalsem
moet in elk gezin aanwezig zijn.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

No. **33** WOENSDAG **23** APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdags-avonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde schrijfwijze.)

IV.

(Slot.)

„Eerst *Volapük*; toen *Esperanto*; nu moet *Ido* in de mode komen en na *Ido*.....??? Och, dan zal er nog wel een naam te vinden zijn voor een alweer-betere taal!"

Zo zal waarschijnlik de gedachtegang van vele lezers geweest zijn, toen ze in onze vorige artikelen de geschiedenis der genoemde hulptalen vernamen.

Inderdaad, dat zou te verwachten zijn, als *Ido* in zijn grondslag en opbouw dezelfde gebreken vertoonde als de voorafgaande stelsels. Maar juist die grondslag en die opbouw zijn een waarborg voor het behoud der taal. Om dit aan te tonen vestigen we nogmaals de aandacht op een paar reeds besproken beginselen.

1o. De *Ido*-Akademie beijvert zich om (volgens het princiep der *grootste internationaliteit*) steeds de woorden te kiezen, die voor het grootst aantal mensen het gemakkelikst zijn. Men mag zelfs beweren, dat voor de meeste begrippen het meest internationale woord gevonden is, zodat mogelike nieuwe taal-ontwerpen in dat opzicht nooit grote voordelen kunnen bieden boven *Ido*.

Welnu, in een wereldtaal (die slechts weinig spraakkunstige regels heeft) is de woordkeuze hoofdzaak.

2o. Een nog betere waarborg voor het behoud van *Ido* geeft een beginsel, dat door de tegenstanders wel het felst bestreden is en dat bij een eerste oppervlakkige beschouwing werkelik zonderling schijnt. We bedoelen de mogelikheid van verandering, van verbetering.

Men is zo licht geneigd om op gezag te geloven, dat de wereldtaal *onveranderlik* moet zijn. „Dat spreekt toch vanzelf", zal men zeggen, „men moet weten, waaraan zich te houden!" En toch is dit maar schijn.

In ons vorig artikel toonden we reeds aan, dat het onverstandig, ontakties is van boven af iedere poging tot verbetering der wereldtaal (die natuurlik niet aanstonds volmaakt is) te onderdrukken.

Hiermee is niet beweerd, dat het goed en nuttig is, aanhoudend wijzigingen aan te brengen. Dat gebeurt trouwens ook niet meer; maar wanneer verbetering nodig blijkt, dan moet deze niet verafschuwd worden ter wille van de „onveranderlikheid".

Om de belangrijkheid der zaak gaan we ze nog uit een ander oogpunt beschouwen.

Veronderstellen we eens, dat iemand omtrent de wereldtaal een beginsel uitdacht, dat in geen enkel ontwerp in 't oog gehouden was. We zouden niet gaarne beweren, dat dit onmogelik is, al heeft *Ido* zich de ervaring van 'n drietal eeuwen ten nutte gemaakt.

Wat kan zo'n uitvinder doen? Vooreerst (wat reeds velen deden) zijn idée in het maandblad „Progreso" bekend maken en het aan gedachtewisseling — waarvoor in dat orgaan altijd plaats is — onderwerpen. Indien blijkt, dat het wat goeds is, dan zal *Ido* zich daarnaar richten.

't Kan ook zijn, dat de uitvinder zijn beginsel belichaamt in een nieuwe taal (waarvan de woordeboeken ongeveer gelijk zullen moeten zijn aan die van *Ido*) en aanhangers tracht te vinden. Hoe zal dergelijk ontwerp ontvangen worden door hen, die iets van de wereldtaal weten? Die zullen eenvoudig zeggen: „Als dat goed is, dan kan *Ido* 't ook wel. Daar behoeft geen nieuwe taal voor gemaakt te worden". De mogelikheid van verbetering van *Ido* voorkomt dus konkurrentie van nieuwe stelsels en waarborgt zijn behoud.

Hadden de Esperantisten in 1907 aan de voornaamste verlangens der hervormingsgezinden voldaan, dan zouden zij nu weinig of geen mededinging te vrezen hebben, omdat door een verbetering van *Esperanto* de reden voor het ontwikkelen en propageren van Ido zou vervallen zijn. Doch, steunende op de verbreiding van *Esperanto*, hielden ze vast aan de onveranderlikheid, ze achtten zich onverwinlijk door een discipline, waaraan ze zich in dagen van strijd vrijwillig onderwierpen en verfoeiden de hervorming als schismatiek en revolutionair.

Het gevolg was, dat de hervormers hun eigen weg gingen en de hulptaal zuiverden van de grote gebreken, die haar af moesten houden van de eindoverwinning, alsmede van andere onvolmaaktheden, die afbreuk deden aan eenvoud of degelikheid. En al waren de vooruitzichten voor *Ido* niet gunstig, en al deden de veranderingen, die het in den beginne onderging, geen goed aan de propaganda, toch heeft het in de weinige jaren van zijn bestaan veel beoefenaars gevonden, zodat het in sommige landen *Esperanto* reeds naar de kroon schijnt te steken.

Wanneer het echter, prat op zijn degelikheid, voortaan alle pogingen tot verbetering bemoeilikte of verhinderde, zoals *Esperanto* deed, dan was de mogelikheid niet uitgesloten, dat het scherpe konkurrentie te doorstaan kreeg van stelsels, die beter aan het doel beantwoordden.

„Alle nieuwe ontwerpen moeten door „de Idisten zonder vooroordeel onder„zocht worden; niets mag de Ido-Aka„demie ervan afhouden alle voordelen „van een nieuw sisteem ook aan haar „taal eigen te maken. Als *Ido* altijd „zijn vrije, vooruitstrevende en toch „gedisciplineerde geest getrouw blijft, „dan zal het altijd de beste wereldtaal „blijven, die haar zware taak werkelik „vervullen kan: de taal der grote in„ternationale ontwikkeling en bescha„ving te zijn.

„Dan zal de geweldige arbeid, die „driehonderd jaren lang de mensheid „bezig gehouden heeft, door een grote „opbloei van het internationale leven „rijkelik beloond worden". *)

* * *

Zal de strijd tusschen *Esperanto* en *Ido* geen beletsel zijn voor de oplossing van het wereldtaal-vraagstuk?

Een beletsel zeker niet, want bij het immer toenemend wereldverkeer wordt de behoefte aan een hulptaal steeds groter en die behoefte zal altijd de kracht zijn. die het streven vruchtbaar maakt.

Wel zullen velen door die onderlinge strijd van het leren ener hulptaal afgeschrikt worden; maar dat mag geen reden zijn om het betere in de steek te laten en het minderwaardige te volgen.

De strijd heeft echter ook zijn goede zijde: hij is de aanleiding, dat de ware beginselen van de hulptaal met hun toepassing steeds een voorwerp van nauwgezette studie uitmaken, zodat men hoe langer hoe meer nadert tot het ideaal ener bruikbare wereldtaal: zo eenvoudig en zo degelik mogelik.

*) Fraustädter: „Die internationale Hilfssprache".

V. D. W.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De werkstaking in België

Het getal stakers neemt op sommige plaatsen af, op andere plaatsen is het getal grooter geworden.

Over het geheel genomen blijft het rustig.

Toch hebben er hier en daar incidenten plaats gehad.

Te Louvière zijn, volgens de Soir, op schildwachten, die de tunnel van Godarville en de brug van Longsart bewaakten, geweerschoten gelost. De daders werden vervolgd.

Te Gent is een niet-staker door een staker vermoord. Op verschillende plaatsen worden groote betoogingen gehouden.

In de Msb. van hedenmorgen lezen wij het volgende van de Kamerzitting van Dinsdag.

In de kamerzitting van Dinsdag deelde de voorzitter mede, dat bij het bureau een amendement was ingekomen op de dagorde van Masson welke in de laatste zitting met verzoenende oogmerken werd ingediend een amendement, strekkende om de verklaringen van den minister-president goed te keuren en de algemeene staking af te keuren. De regeering had zich daarmede vereenigd.

De socialistenleider Van der Velde, verklaarde dat de socialistische linkerzijde voor het eerste gedeelte der gewijzigde dagorde zal stemmen, zij verlangt daarom ook splitsing der dagorde. Wanneer de werkende klasse tot staking besluit vraagt zij aan niemand toestemming. Wat ook de gevolgen zullen zijn van de stemming over de dagorde, toch zal ons niets anders overblijven dan een congres bijeen te roepen, dat alleen de vrede kan herstellen. Wij zijn overtuigd dat de aanneming der dagorde, een stap vooruit naar de electorale rechtvaardigheid zal zijn.

Het eerste deel der dagorde werd met algemeene (175 stemmen) aangenomen, de voorzitter van den ministerraad onthield zich wijl zijn persoonlijke verklaringen in het spel waren.

Het tweede deel der dagorde, waarin de algemeene staking wordt afgekeurd, werd met 124 tegen 39 en 12 blanco stemmen, aangenomen. Het geheele voorstel werd goedgekeurd met 138 tegen 2 stemmen en 38 onthoudingen (socialisten). Daarna werd de zitting opgeheven.

Het aannemen van bovenvermelde motie kan de toestand veranderen.

Het stakingscomité vergadert heden, om over de aan te nemen houding te beraadslagen.

Frankrijk.

Een auto-ongeluk.

Zaterdagmiddag heeft te Parijs een vreeselijk auto ongeluk plaats gehad. Een automobiel viel van de brug van Courbevoie, tengevolge van een verkeerden draai van den chaffeur, in de Seine. In de automobiel bevonden zich twee kinderen van de danseres Isadora Duncan met hun gouvernante. De chauffeur kon zich nog redden, maar het was onmogelijk, de beide kinderen en de gouvernante tijdig genoeg uit het water te halen, hoewel de prefect van politie Hennion terstond met de duikers alle mogelijke moeite daartoe aanwendde.

Nader wordt over het ongeluk nog het volgende gemeld:

Mevrouw Duncan woont in de voorstad Neuilly bij de Seine. Zaterdagmiddag zouden haar twee kinderen, een knaap en een meisje in gezelschap van de gouvernante uitgaan om een pleiziertochtje per automobiel te maken.

Nauwelijks had de automobiel de straat verlaten, waar de danseres woont, toen deze bij het oprijden van de Seine brug plotseling voor een andere automobiel moest uitwijken. De motor weigerde en de chauffeur verliet zijn plaats om naar de oorzaak ervan te zoeken. Hij vergat echter de motor uit te schakelen en plotseling zette de wagen zich van zelf in beweging.

De chauffeur sprong op de treeplank, maar de wagen maakte op dit oogenblik een draai en viel in de Seine, waar op die plaats een sterke strooming is en het water 5 meter hoog staat.

Op het oogenblik, dat de auto in het water stortte, werd de chauffeur er af geworpen. Hij was radeloos en ging er zoo snel mogelijk vandoor. Eenige arbeiders, die in roeibootjes op de Seine aan het werk waren, kwamen in allerijl nader, men telefoneerde naar de brandweer en naar het hoofdbureau van politie en weldra nam het reddingswerk een aanvang. Na vele moeilijkheden gelukte het eindelijk de plaats te ontdekken, waar de auto gezonken was, en met behulp van ankers aan de oppervlakte te brengen. Met al deze bedrijven was echter reeds een uur heengegaan. Eerst bracht men het lijk van de gouvernante te voorschijn, daarna het dochtertje van mevrouw Duncan en ten slotte het knaapje, dat nog teekenen van leven gaf. Alle pogingen om de levensgeesten weer op te wekken bleven echter vruchteloos.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

26

„En hoop je te vergeten, als je de vlucht neemt?" Als de stem eens rechters klonk de strenge toon der oude vrouw.

Henri boog het hoofd. „Ik hoop", sprak hij zacht.

„En waarom verzoek je mij niet mede te gaan, onverschillig waarheen? Waarom laat je mij hier bij den ouden opvliegenden edelman, die mij alleen duldt, omdat hij mij vreest en jou, omdat hij jou noodig heeft en bij den trotschen leeghoofd George Déblas?... Ik wil het je zeggen", ging de oude voort. „De eerzucht prikkelt je liefde, je jeugdig bloed spiegelt je schitterende schitterende beelden voor. Doch droomen zijn bedrog. Je wilde de wereld in, je kennis dienstbaar maken aan den geldzak, rijk worden, geëerd... alles in vogelvlucht en terugkeeren in een karos en — wat komt het er ook op aan — langs het eenzaam graf der verlaten oude vrouw het gravenkind het hof maken. Je hebt je plannen gebouwd op de wetenschap, dat de omstandigheden van het huis lang niet schitterend zijn. Doch al had je ook een goudbron... zoolang de oude graaf leeft, wordt Melanie nimmer je eigendom".

„Waanzinnig noemen u de menschen, meent ge, grootmoeder", zeide Henri, „maar zij noemen u ook tegelijkertijd eene profetes. En waarlijk, als eene zienster vermoogt ge in der menschen zielen te lezen. Dan zult ge ook in de mijne kunnen lezen, of ik het verdragen kan, Melanie als de gemalin van dien overmoedigen edelman te zien, of ik mij onder haar oog nog langer door een schooljongen moet laten beleedigen".

De oude vrouw had hem ernstig aangehoord. Daar hij nu uitgepraat en zijne opgewondenheid in een diepe ademhaling te onderdrukken scheen, zeide zij: „Heb je het zoolang verdragen, Henri... verdraag het dan nog een korten tijd. Niet lang zal het meer duren, of men draagt mij naar het kerkhof... dan ben je vrij als de vogel in de lucht en kunt je geluk beproeven. In het ijzeren kastje in mijn koffer ligt het voor u klaar".

„Grootmoeder!" — de jonge man vatte de verwelkte hand der oude vrouw. „En waarom na uw overlijden? Waarom omgeeft u mij met een sluier, die mijne toekomst zoowel als mijn verleden bedekt? Ik heb u zooveel te danken. Uit uw eigen mond vernam ik, dat u mij met levensgevaar redde uit de hut, welke door vijandelijke kogels in brand geschoten was en die het graf mijner arme ouders werd. Geene moeite spaarde u, geen offer, al viel het ook nog zoo zwaar, om mijn geest te vormen in de drang naar het schoone en nuttige voldoening te geven. Waarom zou ik dat eenige missen — een juist begrip omtrent mij zelven? Ik moet het hebben, grootmoeder, ik verlang er vurig naar. Want zie, zoover is 't reeds gekomen, dat ik twijfel aan datgene, wat mij het heiligste zijn moest — aan uwe liefde. Meer dan eens, zelfs toen ik nog knaap was, had ik een gevoel, als moest ik u haten, ondanks al uwe offers en zorgvuldigheid, als waart ge werkelijk eene heks uit het sprookje, die een arm kind geroofd had en zich aan zijn ellendig bestaan wijdde, om hem te vergoeden, wat u tegen zijn verlaten ouders misdeed. En dat gevoel — vergiffenis, vergiffenis — heb ik tot heden niet overwonnen".

lichaam. Langen, langen tijd rustten haar blikken doorborend op Henri; daarna verborg zij heur gelaat in hare handen.

Diepe stilte heerschte in het kleine vertrek, alleen nu en dan door de zware zuchten van de grijze oude onderbroken.

„Henri", zei de oude vrouw eindelijk, „een doorn heb je mij in het hart gestoken, dien nauwelijks de dood daaruit verwijderen kan. Liever had ik je laten vertrekken en was alleen gebleven — voor de tweede maal alleen, dan deze woorden van je te moeten hooren! Doch niet te vergeefs zal je gesproken hebben. Een afgrond heeft zich tusschen ons geopend, die nimmer wordt gesloten; moge hij mij verslinden! Ik moet alleen zijn met mij zelve, kalm worden. Niet met gistend en borrelend bloed willen we tegenover elkander staan in de beslissende stonde. Laat drie dagen verloopen; dan op hetzelfde uur als heden, wil ik je te woord staan... En nu, ga heen, ga aan je werk; ik moet alleen zijn".

De jonkman beproefde opnieuw de hand van de grijze vrouw te grijpen; zij werd hem niet onttrokken, maar de gekromde vingers waren stijf en koud als ijs.

„Grootmoeder", zeide hij aarzelend, „als ik u onrecht heb aangedaan, u gekrenkt..."

„Ga heen!"

Henri kende de handelwijze van de oude vrouw. Hij boog met sprakeloozen groet het hoofd en verwijderde zich.

De grijze vrouw begon in wilde vertwijfeling te lachen, toen de deur achter hem gesloten was; dezelfde uitdrukking droeg haar gelaat, die het bezat in dien nacht, toen Oud-Maryke door den brief van haar kleinkind diens offerdood vernam. „Drie dagen", murmelde zij, „drie dagen, dan zal hij mij vervloeken! Ik voel het: waanzin komt en het dolhuis, — en alles is geluk-

die in het dwanghuis zit. Fred's graf geeft den doode niet terug! Waarvoor heb ik gezondigd?... Voor wien?"

Verstijving maakte zich van haar meester. Onbeweeglijk, in zich zelf verzonken, zat zij daar; men zou haar voor eene mummie hebben kunnen aanzien.

XI.

„Mag de neef de eenzaamheid der lieve nicht door zijn gelukwensch storen?"

George's hand klopte aan den ingang van het paviljoen; tegelijkertijd trad echter de ridder binnen, zonder het verlof van de eigenares af te wachten. Het inwendige van het paviljoen bestond uit één enkel rond vertrek, eenvoudig maar smaakvol gemeubeleerd. Geurende bloemen, een geopende vleugel, half voltooide borduurwerken, een schilderstuk op sierlijken ezel toonden, dat een beminnend en lieftalligheid verspreidend vrouwelijk wezen deze plaats tot lievelings plekje had uitverkoren.

Werkeloos zat Melanie met het begonnen handwerkje in den schoot bij een der vensters, die op het park uitzagen en half verborgen waren achter de blauwzijden voorhangsels. Zij had haar kamermeisje weggezonden om zich ongestoord aan hare droomen te kunnen overgeven, daar zij zich op de eigendommen van haar grootvader voor elk onbescheiden oog of oor veilig achtte.

Nu stond zij ongeduldig op, — hare gelaatstrekken, die tot nu toe eene weemoedige, bijna smartelijke uitdrukking hadden bezeten, werden streng en hard.

„Ik dank u, George", zeide zij koel, „werkelijk meer voor uwe attentie dan voor uwe komst. Op welken dag heeft men meer behoefte zich ongestoord met zijne gedachten over verleden en toekomst bezig te houden, dan op den verjaardag zijner geboorte? Gun mij den daarvoor benoodigden tijd".

leden vlood rustig en gelukkig heen", zeide hij, zonder op den wenk der gravin acht te slaan, „en uwe toekomst... nu, ik hoop, dat de zorgvuldigheid en liefde, die uwe schreden steeds hebben geleid, u verder omgeven zullen. En mijne liefde, Melanie... de liefde van een vriend, broeder, echtgenoot..."

„Niet verder, mijnheer de ridder!" Waardig richtte het meisje zich in hare volle lengte op. „Wat geeft u het recht zulk een taal te voeren?"

„Het achttiende jaar dat gij, Melanie, heden begint! meestal het verlovingsjaar der dames van ons huis... de wil van graaf Perronet, die mij gezonden en..." Hij maakte eene beweging, als wilde hij zich aan Melanie's voeten nederwerpen; maar de uitdrukking van afkeer en verachting, welke zich onmiskenbaar op het gelaat van het jonge meisje weerspiegelde, schrikte hem af.

„Is het begin van het achttiende jaar de dag der zelfstandigheid der dames van ons huis", antwoordde zij, „dan zult gij nu ook mijn antwoord vernemen: nooit weeft de sympathie een band tusschen ons, ridder George Déblas... huichelen kan ik niet. Misschien veranderen de jaren uw karakter, uwe neigingen; dan zal Melanie Perronet u gaarne als vriend welkom heeten, — als echtgenoot nooit!"

Het gelaat van den ridder werd met purperen gloed overtogen. „Pas wel op, mejuffrouw", zeide hij met verstikte stem; „gij hebt den wil van uw grootvader te gehoorzamen!"

„Graaf Perronet heeft geen recht op mijne ziel. Slechts den man, dien ik acht, kan ik beminnen; eene onbeminde echtgenoote werd ik nooit!"

„Romantische grillen! Kon ridder George evenwel sierlijke verzen vervaardigen; was hij een soort alweter; was zijne afkomst met geheimzinnige duisternis omgeven, zooals de geboorte van den vlasharige bastaard,

teloos en het kind stierf, terwijl men hiermede bezig was.

De terechtstelling der Auto-Bandieten.

Van de 22 autobandieten, die terecht stonden werden er, zooals men weet, 4 ter dood veroordeeld: Callemin, Dieudonné, Soudy en Monier. De president der republiek heeft Dieudonné gratie verleend en zijn straf in levenslangen dwangarbeid veranderd.

Maandagmorgen heeft de terechtstelling der autobandieten plaats gehad. Uitvoerige maatregelen waren hiervoor getroffen. Te 12 uur 's nachts rukten de troepen uit. Te één uur waren de straten, welke de terechtstellingsplaats omringden, afgezet.

Te 4 uur werden de veroordeelden gewekt. Het weer was druilerig, koud en regenachtig. De vraag tot de veroordeelden gesteld, of zij een priester wenschten, werd door hen met neen beantwoord. Te 4.30 uur werd de groote poort van de gevangenis geopend. Soudy werd het eerst buiten gebracht, dan Callemin daarna Mounier, In dezelfde volgorde werden zij terechtgesteld. Te half vijf ruim was de terechtstelling afgeloopen.

Ongeveer 200 personen woonden de terechtstelling bij.

In de laatste dagen werden de veroordeelden dagelijks tweemaal door hun advocaten bezocht.

Monier heeft de laatste dagen in ontzettenden angst geleefd; geen gerucht ontging hem, en hij bespiedde elke beweging zijner bewakers. Sinds twee dagen eet hij bijna niets meer. 's Morgens in alle vroegte stond hij reeds op, en staarde dan, onbeweeglijk, naar de deur zijner cel. Als het zeven uur geslagen had, begreep hij, dat hij dien dag nog leven zou, het overige deel van den dag zocht hij zich wat te verstrooien door te kaarten of te dammen.

Soudy, „de man met het geweer", was nog slechts een menschelijk geraamte; soms poogde hij zich zeer kalm voor te doen. Gelijk men weet, geeft men op den dag der terechtstelling den gevangenen de kleederen terug, welke zij op het oogenblik der arrestatie droegen; misschien hoopten de bandieten daarin nog hun voorraad cyankali terug te vinden, en was dit de reden hunner voorgewende kalmte.

Wat Callemin of te wel Raymond la Science betreft, deze bleef nog steeds de sinistere comediant. Sedert eenige dagen stond hij voor zonsopgang op, opdat de „heeren" hem gekleed en aan de studie (!) zouden vinden, als zij zijn cel zouden binnentreden om hem naar de strafplaats te geleiden.

Over de terechtstelling der auto bandieten wordt nog gemeld:

Soudy, Callemin en Monier zijn terechtgesteld op den boulevard Arago, de gewone plaats voor de terechtstellingen. Toen hij uit den wagen stapte zeide Soudy: 't Is koud; dan riep hij: Tot weerziens! Daarop werd hij door de beulsknechten gegrepen en gebonden en het mes deed zijn werk.

Intusschen poogde Callemin, bleek, bevend en verdwaasd, zich buiten den wagen te buigen, toen de beulen hem grepen en op den grond zetten. De veroordeelde schreeuwde: „Tot weerziens!" Daarna voegde hij er bij: „'t Is een schoon schouwspel de doodstrijd van een mensch!" en wierp tevens blikken als van een waanzinnige op de menigte. zijne terechtstelling ging zeer vlug.

Monier intusschen leed door het wachten. „Wat duurt het lang!" zuchtte hij. Toen zijne beurt was gekomen poogde hij te spotten. Vaarwel aan deze heeren en aan de maatschappij..... zeide hij, maar de beulen lieten hem niet uitspreken.

De drie terechtstellingen te samen hadden 4½ minuten geduurd. Alles was afgeloopen te 4 u. 35. Geen enkel incident had plaats. Als toeschouwers waren enkeldagbladschrijvers en politie. Achter de sterke afsluitingen waren nauwelijks eenige nieuwsgierigen, die stonden te luisteren naar het gerucht van de valbijl. Een fijne en ijskoude regen, die viel sedert men de guillotine had opgericht, droeg nog bij tot het akelige van het sombere tooneel.

Al de veroordeelden sliepen toen men ze kwam halen. Zij hadden met moed het bericht der verwerping van hunne genadevraag vernomen. Op 't zelfde oogenblik dat de drie medeplichtigen vernamen dat hun laatste oogenblik was gekomen, vernam Dieudonné zijne genade. Toen de procureur binnentrad, meende hij dat zijn laatste uur was gekomen. Hij zette zich recht in zijn bed en liet zich van ontroering weer vallen, toen hij vernam dat het leven hem geschonken was. Hij beloofde zijn best te doen, om de genade waardig te zijn. (Msb.)

Engeland.

Te Plymouth Hoe is dezer dagen een bom gevonden in het portaal der Smeaton-toren.

De lont, aan de bom bevestigd, was aangestoken geweest, doch door den wind uitgewaaid. Op de bom stonden de woorden: „Kiesrecht voor de vrouwen; dood in tien minuten".

De Smeaton-toren is de oude Eddystone-vuurtoren, die op de rots in het Kanaal aangebracht was en verschillende jaren geleden herbouwd werd op de Plimouth Hoe.

Men heeft dus klaarblijkelijk met een nieuwen aanslag der kiesrechtdames te doen.

Duitschland.

Naar de „Nordd. Ztg." meldt, ontvangt de Duitsche schatkist voortdurend vrijwillige giften om de kosten der legervoorstellen te bestrijden. Deze giften beloopen, volgens het blad, een zeer aanzienlijk bedrag. Er zijn zoowel groote bijdragen van rijke kooplieden en industriëelen bij als kleine giften uit de arbeidersklassen. De Duitschers in Antwerpen hebben uit eigen beweging een inschrijving geopend, welke binnen weinige dagen 160.000 mark opbracht.

De rijkskanselier heeft, voegt het blad eraan toe, voor alle giften in den rijksdag reeds den dank van het vaderland gebracht.

Soldaten-mishandeling.

Voor den krijgsraad te Thorn zal dezer dagen een groot proces plaats hebben, dat waarschijnlijk een dag of acht duren zal.

Het betreft een aanklacht tegen kapitein Köhler en den sergeant-majoor Kremin beschuldigd van soldaten-mishandeling. De aanklacht omvat ongeveer 500 gevallen, welke zich over verschillende jaren uitstrekken. Als getuigen zijn meer dan 130 personen opgeroepen, meestal reservisten.

De zaak zal met gesloten deuren behandeld worden „om de militaire dienstbelangen niet in gevaar te brengen en het eergevoel van den aangeklaagden officier niet te kwesten," zooals gemeld wordt.

Italië.

De toestand van den Paus.

De Romeinsche correspondent van de „Köln. Volksztg." te Rome meldt, dat de Paus dagelijks de dringende documenten met vaste hand onderteekend.

Maandag werden, zoo meldt hij verder voor het eerst de vensters der tot dusver goed verwarmde ziekekamer wijd geopend om de warme lentelucht binnen te laten. In den namiddag verliet de Paus het bed.

De „Osservatore Romano" deelde Maandagavond mede, dat de Paus, wiens beterschap aanhoudt, dagelijks de H. Communie ontvangt.

Amerika.

Apachen in New-York.

In New-York vieren de apachen hoogtij, iederen dag wordt op klaarlichten dag ingebroken in winkels en banken. Dezelfde bende, die kort geleden 's nachts werkte met gepantserde auto's heeft ook thans weer de hand in het spel. Binnen een maand tijds, zijn in het centrum der stad 49 brandkasten geforceerd. De rooverijen overdag zijn nog sensationeeler dan de nachtelijke. Het is dezer dagen voorgekomen, dat een zestal mannen met maskers voor en revolvers gewapend, een winkel binnenstormden en, terwijl de klanten hen verbluft aanstaarden, kaapten wat van hun gading was. Dinsdagmiddag drong een tweetal boeven in een sigarenwinkel, verjoegen den eigenaar, stalen 260 dollar uit de brandkast, en verlieten daarna ongemoeid den winkel.

Het testament van Pierpont Morgan.

Omtrent het testament van Pierpont Morgan valt mee te deelen, dat de groote financier in zijn laatste wilsbeschikking voor 50.000.000 gulden de bestemming heeft bepaald.

Voor zoover men heeft kunnen nagaan, beeft Pierpont Morgan gedurende zijn leven voor filantropische, godsdienstige en onderwijsdoeleinden 185.000.000 gulden weggegeven. Dit moge gelden als een verklaring voor het feit, dat het testament slechts betrekkelijk weinig legaten voor dergelijke doeleinden bevat, twee bedragen voor kerkelijke doeleinden van $ 500.000 en $ 100.000 uitgezonderd.

Echter wordt in het testament de wensch uitgesproken, dat de zoon, die verreweg het grootste deel van het fortuin erft, de jaarlijksche donatie van Pierpont Morgan Sr. aan de door dezen gestichte kraaminrichting zal voortzetten. Dat zal dan ook wel gebeuren; en deze jaarlijksche gift bedraagt 250.000 gulden. N. R. Ct.

Binnenlandsch Nieuws.

Handel met België.

Men schrijft aan de N. R. Crt.

In de vorige maand was de uitvoer van Nederland naar België bijzonder hoog en bedroeg ongeveer 33 millioen K.G. meer dan in de maand Maart van verleden jaar. Uit Nederland werden naar België 186,339,944 K.G. goederen (v. j. 155,851,341 K.G.) verzonden ter waarde van fr. 28,270,572 (v. j. fr. 25,246,001). Wij ontvingen uit België 223,037,186 K.G. goederen tegen 253,951,400 K.G. in Maart 1912 ter waarde van fr. 31,135,301 (v. j. fr. 36,010,303). In het eerste kwartaal van dit jaar bedroeg onze uitvoer naar België 507,857,942 K.G. tegen 457,726,065 K.G., in 1812 terwijl wij vandaar 601,264,105 (647,652,609) K.G. betrokken. Onze uitvoer is dus met ruim 46 millioen K.G. verminderd. Uit Nederland werden o.a. uitgevoerd: levend vee (2.6 millioen K.G. tegen 4.5 millioen K.G. in 1912), visch (3 6 millioen K.G.), groenten, daaronder begrepen aardappelen (14.6 millioen K.G.), ijzer en staal (3.3 millioen K.G.), koffie (0.2 millioen K.G.), steenkolen (57 millioen K.G.), turf (4 millioen K.G.) en aardewerk (3.7 millioen K.G.). Wij ontvingen uit België 11 millioen K.G. granen, 5 millioen K.G. meel, 1.5 millioen K.G. suiker, 21 millioen K.G. steenkolen, 34 millioen K.G. steenen, 18 millioen K.G. kalk en 16 millioen K.G. aardewerk.

De geheele invoer in België in het eerste kwartaal van dit jaar bedroeg 8.254 296 (v. j. 7,179,368) ton ter waarde van ruim fr. 1208 (fr. 1112) millioen. De geheele uitvoer beliep 5,225,864 (v. j. 4,970,487) ton, ter waarde van ruim fr. 880 (fr. 889) millioen. Aan invoerrechten werd ontvangen fr. 20,064,997 tegen fr. 18,475,741 in hetzelfde tijdvak van 1912.

Tragische dood.

De 21-jarige schippersknecht van het Belgische sleepschip „Spa" is Maandagmiddag te Wemeldinge tusschen dit schip en een ander schip bekneld geraakt, waardoor het onderlijf verpletterd werd. De ongelukkige stierf eenige oogenblikken later.

De eerste eetwagen.

1 Mei a.s. zal de eerste eetwagen op een nationale spoorlijn in Nedeland loopen en wel tusschen Groningen en Amsterdam. Teneinde dezen vooruitgang van comfort in het nationale verkeer te vieren en daarop nog meer de aandacht te vestigen heeft het bestuur van de Groninger Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer o.a. de besturen van eenige zustervereenigingen in het Noorden uitgenoodigd de eerste reis heen en terug op feestelijke wijze mee te maken. N. R. C.

Te paard van Utrecht naar Parijs.

Volgens het „U. D." is luitenant A. E. W. de Jong, van het 1e regement veld-artillerie, Vrijdagavond om 7 uur 45 min., na Zondagmorgen om 7¼ uur van Utrecht vertrokken te zijn, te Parijs aangekomen.

Paard en ruiter verkeerden ondanks het slechte weer in goede conditie.

De afstand is pl.m. 650 K.M. Hij heeft dus dagelijks pl.m. 100 K.M. gereden.

Een driftig jongmensch.

De kapitein H. K., wonende in de Jufferstraat te Rotterdam moest met de sleepboot „Secundo", Maandagmorgen om zes uur het Rijnschip Anna, (schipper de Rijk), uit de Spoorweghaven halen. Schipper de Rijk wilde nu de tros van het rijnschip losgooien, waarmede het verbonden zat aan het lichterschip Maria. Een 16-jarige schippersknecht van het lichterschip, maakte zich daarover boos, vooral toen ze hem begonnen uit te lachen. Het driftige jongmensch haalde ten laatste een revolver voor den dag en loste twee schoten op den kapitein H. K., zonder dezen gelukkig te raken. Met zulk een pereoontje valt niet te spotten!!!

Relletjes te Brielle.

Men schrijft uit Brielle aan de „N. Ct.":

Sedert een drietal avonden is het stille, rustig Brielle getuige van volksophoopingen, veroorzaakt door een min aangename verhouding tusschen burgers en militairen. Door kleine, nietige oorzaken aangekomen, is zeker gevoeligheid ontstaan tusschen enkele heetbloedigen zoowel van de eene als van de andere partij, en het gewone sterke contingent bij alle relletjes, de nieuwsgierigen, veroorzaken dat het geval er ernstiger uitziet dan het in waarheid is. Dat behoudens enkele vechtpartijtjes en arrestaties tot nu toe alles in goede orde afgeloopen is, valt te danken aan het tactvol optreden van de politie en van de hoogere militairen.

De burgemeester en de commandant van het korps torpedisten bewegen zich te zamen door de menigte en ieder van hen zorgt er voor, dat zijn volkje in toom wordt gehouden, en dat de straten ontruimd worden.

Smakelijk eten!

Maandagavond is door de Teteringsche politie aan den Terheijdenschen Hoek aangehouden een wagen, welke na onderzoek bleek te bevatten zes doode kalveren, toebehoorende aan zekeren K., koudslachter, Breda. De kadavers zouden bestemd geweest zijn voor de worstfbarikatie, doch nu is het vleesch voor de konsumptie afgekeurd en vernietigd, terwijl proces-verbaal tegen K. is opgemaakt.

K. verklaarde. dat de worst, die van de kalveren gemaakt zou worden, bestemd was voor de bewoners van Breda en omstreken. D. v. N.-B.

Inbraak.

Zondagnacht is in het bagage-bureau aan het station te Sittard ingebroken. De dieven hebben zich toegang verschaft door uitsnijding van een glasruit en maakten een nieuwe fiets buit.

Aangehouden.

In den nacht van Zaterdag op Zondag is in het hoofdpostkantoor te Rotterdam gearresteerd een 50-jarigen brievenbesteller, zekeren H. K., die verdacht werd een brief met geldswaarde verduisterd te hebben, welke geworpen was in de bus aan het Beursstation. Hij was dezen nacht belast met het lichten van die brievenbus, terwijl hij reeds geruimen tijd onder verdenking stond.

De eerste nieuwe haring.

Vrijdagmiddag werd, volgens het Hbld., de eerste nieuwe haring van dit jaar aangebracht door het stoomschip „Maria Josepha", van de Vlaardingsche stoomvisscherij te Vlaardingen en verpakt in het traditioneele tonnetje in den band van nationale en oranjelinten, van H. M. de Koningin ten Paleize Noordeinde afgegeven.

Het tonnetje met zeebanket is daarna gezonden naar den Taunus.

Spoorwegongeluk.

Zaterdag te 10 uur is, naar de „L. K." meldt, een goederentrein komende uit de richting Simpelveld bij het station Valkenburg op een aantal goederenwagens geloopen, vermoedelijk tengevolge van verkeerden wisselstand.

5 open- en een gesloten goederenwagen zijn geheel vernield, terwijl een drietal andere wagens beschadigd zijn

Persoonlijke ongelukken zijn niet voorgekomen, doordat de trein langzaam reed, wijl hij te Valkenburg moest stoppen. De materieele schade is aanzienlijk.

Kindertoeslag aan Onderwijzers.

Gisteren is de Kindertoeslagwet met 52 tegen 23 stemmen aangenomen.

Volgens de Kath. School zullen in het bisdom Den Bosch 151 onderwijzers kinderbijslag genieten.

Jachtwet.

Aan de „Nederlandsche Jager" wordt meegedeeld, dat nog vóór de verkiezingen minister Talma een gewijzigd ontwerp-Jachtwet zal indienen.

Stemmingsdag.

Naar het „Centrum" verneemt, zou de stemming voor de Tweede Kamer worden bepaald op 13 Juni.

Vorst.

In Maas en Waal vreest men dat het fruit Maandagnacht toen op een sterken mist een strenge vorst volgde, veel geleden heeft, met name de kersen en vroege peren welke in vollen bloei staan.

Verkoop van de Emmabloem.

Te 's Gravenhage heeft de verkoop van de Emmabloem f 6500.— opgebracht.

Een bedrogen bruidje.

Zaterdag j.l. zonden ze in 't huwelijk treden. Het zou voltrokken worden ten stadhuize te Enschedé. Alle toebereidselen waren gemaakt. In de feestzaal was alles voor de ontvangst der gasten in gereedheid gebracht. En 't bruidje zat uitgedost in haar trouwcostuum thuis te wachten op hem, dien zij zoo lief had. Waar bleef hij toch? Zou hem een ongeluk overkomen zijn of..... zou hij haar bedrogen hebben? Toen zij in ondertrouw werden opgenomen, was dit wel wat vreemd gegaan. In den corridor van 't stadhuis had hij haar achtergelaten, was alleen even bij den betrokken ambtenaar geweest en teruggekomen had hij gezegd, dat alles in orde was. Haar angst, en vrees namen in erge mate toe, want nog steeds kwam de bruidegom niet. Als zij eens even ten stadhuize liet informeeren. Zoo gedacht, zoo gedaan. Een kennis werd heengezonden en kwam terug met de boodschap, dat de jongelui niet in ondertrouw waren opgenomen. En omtrent den bruidegom vernam men, dat hij vertrokken was, zonder zijn adres achter te laten.

Arm, bedrogen bruidje.

Pr. 's H. Crt.

Een oneerbiedige vergissing.

Den laatsten tijd ontbrak nog al eens 's morgens te 11 uur het voldoende aantal leden der Kamer. Wanneer het voldoende aantal, het quorum, er niet was, werd de vergadering geschorst voor een half uur of een uur.

Aldus is Dinsdag l.l. geschied. Een blad in de provincie Noord-Holland, deelde het feit Woensdag aan zijn lezers mee in dezen vorm:

„Maar.... het schorum was er niet."

Als het niet historisch was, ware de grap te cru. Men ziet echter, hoe gevaarlijk het is, dat de zetters van heden geen grondig onderricht in het Latijn genoten hebben.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 23 *April* 1913.

— **Mededeeling.** De Directeur van het postkantoor alhier verzoekt ons het publiek van Boxtel mede te deelen, dat de **brievenbus** aan het **Station** en bij **P. J. Eltink** in Breukelen, enkele dagen buiten dienst gesteld zullen worden.

— Het Duo Rotowsky waarvan wij verleden Zaterdag melding maakten zal heden Woensdag en morgen Donderdagavond om half acht in de Bioscoopzaal op de Markt een concert geven.

Verplicht programma 10 cent.

— Naar wij vernemen is de Burgemeester voornemens, om in 't begin van de volgende week, een bijeenkomst te houden, ter bespreking om ook hier ter plaatse feestelijk Neerlandsch onafhankelijkheid te vieren.

Op deze bijeenkomst zullen worden uitgenoodigd de gemeenteraadsleden, hoofden van verschillende Corporaties, en verdere notabelen.

— De Jongenheer J. F. v. Erp, zoon van den heer J. v. Erp alhier, slaagde verleden Zaterdag te Breda voor het onderwijzers examen. Wij feliciteeren den geslaagde en zijn geachte familie.

— Zaterdagmiddag had alhier in de Baan een droevig ongeluk plaats.

Het 5 jarig zoontje van den conducteur den heer Driessen speelde met nog een kind op een vlot, dat in de spoorweggracht lag. Op een gegeven oogenblik raakte het zoontje van den heer Driessen te water en verdween in de diepte.

Een uur nadien werd het levenloos opgehaald. Men begrijpt de droefheid der ouders. Dinsdagmorgen is het kind onder veel belangstelling begraven.

— Bij C. Beekers landbouwer te Boxtel, Leemskuilen, is Zondagmiddag gedurende zijn afwezigheid ingebroken. De spaarpenningen der kinderen en een horloge zijn ontvreemd.

De rijksveldwachter brigadier Seuren stelt een onderzoek in.

— Door den heer C. M. van Rooijen districts veearts plaatsvervanger alhier, is miltvuur geconstateerd bij een gestorven en daarna geslacht rund van den veehouder M. V. aan den Gemondschen weg onder Boxtel.

Het cadaver is door de gemeentepolitie verbrand. De stal is ontsmet, en er worden maatregelen genomen, dat de ziekte zich niet zal uitbreiden. Als men weet dat een paar dagen geleden voor de koe 100 rijksdaalders werd geboden, en nu door de veeverzekering slechts 135 gulden wordt uitgekeerd is het duidelijk dat dit voor M. V. een belangrijke schadepost is.

— Voor de leden van den N. C Boerenbond zal de heer C. M. van Rooijen, rijksveearts alhier op Vrijdag 2 Mei a.s. des avonds ten 6½ uur, in de Witte Bioscoop op de markt een lezing houden over het paard. De lezing zal daarna door lichtbeelden worden toegelicht. De toegang zal tevens vrij zijn voor paardenhouders en paardenliefhebbers.

— **H. M. Koningin Wilhelmina.** Men behoeft geen inwoner van Den Haag te zijn, om H. M. voortdurend in werkelijkheid voor zich te zien.

Een bezoek aan de ateliers der Firma H. Bogaerts en Co. alhier heeft ons daarvan overtuigd, alwaar wij in de gelegenheid werden gesteld het portret van H. M. te bezichtigen, geheel levensgroot ten voete uit geschilderd.

Wat een bevalligheid, wat een majesteit gaat uit van dit beeld, zoo vol pracht en met de uiterste zorgen in de zachtste kleuren en tinten geschilderd.

Het is als staat hier H. M. in eigen persoon, vol waardigheid en toch zoo beminnelijk. Wat een heerlijk lichteffect en fraaie kleurschakeering, waardoor het perspectief zoo waardevol tot zijn recht komt.

De duizenderlei kleuren en tinten smelten tot een zacht geheel ineen, geheel er op berekend het effect te bereiken, om de fijne teekeningen en lijnen van het beeld zelve zooveel mogelijk op den voorgrond te doen treden.

De twee aanvullende kleuren paars en geel, de violetkleurige bekleeding van den stoel tegen den geelkleurige sleep van het costuum geeft aan het geheel een vroolijke aantrekkelijkheid.

De firma H. Bogaerts en Co. toont hierdoor dat zij niet alleen theoretisch maar ook practisch doordrongen is der hooge kunst, en vertrouwen daarom ook dat het Nederlandsche volk voor deze vooruitstrevende werkkrachten in betuiging van sympathie niet onderdoet voor de andere landen, waar zij met zooveel succes hare bekroningen behaalden.

Dit schilderstuk, waarvan wij hierboven een beschrijving gaven, zal door de Vereeniging „Tilburg Vooruit" bij de intocht der Huzaren in Tilburg aan den Commandant van genoemd corps worden aangeboden.

— Het groot concert gegeven op Zondag en Maandag door de R. K. Gildenbonds-Harmonie in het Patronaatsgebouw was beide avonden zeer druk bezocht.

De honderden, ja zelfs de ver over de duizend bezoekers hebben genoten.

De acht muzieknummers welke het program bevatte, werden onder leiding van den directeur den heer J. J. Hermans, verdienstelijk uitgevoerd.

Vooral de nummers „Nora", Polka voor Fluit door M. Baaijens Jr. en „Fantaisie Ballet" verdienen aparte vermelding.

Over het eerst genoemd stuk zij vermeld, dat het publiek verwonderd stond over het spel van den jongeheer M. Baaijens, een ventje nauwelijk 9 jaar, die zoo correct mogelijk zijn doorloopende solo ten gehoore bracht. Elkeen die daarvoor in de gelegenheid

was, bracht dan ook den kleinen muzikant zijn persoonlijke hulde.

Het tweede der genoemde stukken „Fantaisie Ballet" viel bij het publiek ook bijzonder in den smaak, en de muziekkenners getuigden dat het onberispelijk was uitgevoerd.

Ook de comische scènes en het blijspel voldeden uitermate en deed het publiek schudden van 't lachen.

In een woord het heel concert is een groot succes voor de R. K. Bonds-Harmonie.

— Ter bevordering van den verkoop van de Tuberculosebloem zal de R. K. Gildenbonds-Harmonie a.s. Zondag om half twaalf een concert geven op de Markt.

Naar wij vernemen zal Boxtel's Harmonie voor dat doel Zondagmiddag een wandeling maken door het dorp, en in den Theetuin van den heer C. v. Dongen enkele muziekstukken uitvoeren.

Wij hopen dat de Dr. Hoeks-Vereeniging met den verkoop der Tuberculosebloem bijzonder mag slagen.

Oisterwijk. Zondagnamiddag had in het lokaal „De Vereeniging" een algemeene vergadering plaats omtrent de viering van het jaarfeest van Onze Lieve Vrouw ter Linde alhier. Deze vergadering was buitengewoon druk bezocht en werd geopend door den zeereerw. pastoor.

Besloten werd dit feest te doen plaats hebben op Zondag 4 Mei a.s. Deze feestviering zal gepaard gaan met opening door klokkengelui en Zaterdagavond plechtig lof. Zondag zal er een optocht plaats hebben te beginnen aan den alouden bekenden lindeboom, in welks nabijheid vroeger ook de kapel van Onze Lieve Vrouw ter Linde gestaan heeft. De processie zal waarschijnlijk des namiddags om 4 uur beginnen. De juiste tijd is nog niet bekend doch zal nader worden medegedeeld. Daarna plechtig lof. Het feest zal een streng kerkelijk karakter dragen. Verschillende corporatiën enz. zullen hieraan hunne medewerking verleenen, en een ieder zal zich kunnen aansluiten.

Wij twijfelen niet of aan dezen optocht zal door tal van vereerders van Onze Lieve Vrouw ter Linde worden deelgenomen, zoowel van binnen als buiten Oisterwijk. Onze welbekende eerw. heer kapelaan Huibers zal de processie leiden, en wij zijn overtuigd dat alles naar wensch slagen. Hgz.

St. Michiels-Gestel. Verleden Zondag vergaderde de R. K. Kiesvereeniging. Tot candidaat voor de Tweede Kamer district Veghel werd gesteld Generaal Van Vlijmen.

Drie nieuwe leden traden toe.

Eindhoven. Maandagmorgen had de plechtige inzegening plaats van Internaatsgebouw der Eerw. Paters Augustijnen.

Om 10 uur droeg de zeereerw. pater rector B. J. Vermeulen, geassisteerd door zijn confraters, die reeds met hem het nieuwe gebouw bewonen een plechtige H. Mis op om den zegen van God over het nieuwe huis en zijne bewoners af te smeeken.

In het priesterkoor merkten we behalve den hoogeerw. heer Deken van Eindhoven en de zeereerw. heeren pastoors en geestelijken uit den omtrek, ook op den hoogeerw. pater P. A. van Rijn, provinciaal der Augustijnen, benevens zijn paters definitoren en andere paters uit verschillende kloosters.

De middelrij stoelen was gereserveerd voor de notabelen van Eindhoven en omstreken, waaronder de burgemeester van Eindhoven een eereplaats innam.

Na de plechtige H. Mis hieven de paters cantores het „Veni Creator" aan en een indrukwekkende stoet met de studenten voorop, begaf zich onder liturgische gezangen naar de ruime speelplaatsen waar de hoogeerw. pater provinciaal met diaken en subdiaken de plechtige uitwendige zegening van het internaat verrichtte. Daarna begaven allen zich in de recreatiezaal vanwaar de zegening van het gebouw inwendig werd voortgezet. Toen de liturgische plechtigheid geeindigd was, richtte de hoogeerw. pater provinciaal een hartelijk woord tot allen.

Vooreerst een dankwoord aan God, en verder aan allen, die het gebouw, ook materieel, hadden tot stand gebracht.

Vervolgens droeg zijn hoogeerw. het gebouw over aan pater rector, die met een welgekozen toespraak dankte.

Ten slotte werd door allen een toepasselijk feestlied gezongen, waarin nogmaals de hoop werd uitgesproken, dat God zijne werkdadigen zegen blijve verleenen aan het nieuwe internaat en zijne bewoners. Hgz.

Best. In overleg met den heer De Groot, inspecteur van het vakonderwijs te 's Gravenhage, is door het Diocesaan Hanze-gilde der Klompenmakers in het bisdom van 's Bosch een plan ontworpen tot oprichting van vakscholen voor de klompenindustrie.

Men is voornemens te beginnen een dusdanige inrichting te openen te Schijndel en te Best.

Zonder groote moeilijkheden hoopt men met 1 Januari a.s. met de opening te kunnen beginnen.

De begrooting der inkomsten en uitgaven is geraamd op f 8045.

Schijndel. In de op Zondag gehouden vergadering van de R. K. Kiesvereeniging is met algemeene stemmen Generaal Van Vlijmen candidaat gesteld voor de Tweede Kamer, district Veghel.

— Naar wij vernemen zal in onze gemeente een vakschool voor de klompenindustrie tot stand komen.

Uden. Maandagmiddag had alhier door den Hoogeerw. heer N. Blum, Generaal-Overste der Paters-Missionarissen van Steijl, de plechtige inzegening van den eersten steen plaats voor het in aanbouw zijnde Missie- en Retraite-huis der Zusters Dienaressen van den H. Geest. Tegen het eind van Augustus hopen de Zusters, die voorloopig haar novicicaat met 5 novicen en 5 postulanten in een ander gebouw gevestigd hebben, het nieuwe klooster te betrekken en dan zoo spoedig mogelijk een begin te maken met de retraites.

Dongen. Men schrijft aan de Msb.

Op uitnoodiging van den R. K. Patroonsbond „Dongensche Lederindustrievereeniging", zal Mr. Dr. Jan v. Best a.s. Zondag om half zeven „Musis Sacrum" een lezing houden over de Tariefwet.

Waar zoovelen in deze gemeente en uit de omgeving door krachtige financiëelen steun aan het voor-Tariefcomité toonden een open oog te hebben voor het goede, dat het aanhangige tariefontwerp ons brengen gaat, daar mag de bekwame en volijverige kampvechter voor het wetsontwerp in kwestie op een belangstellend en dankbaar auditorium rekenen.

Helmond. Maandag liep een zekere v. A. dronken langs de straat. Toen een politieagent hem wilde arresteeren, trok v. A. zijn mes, waar hij de agent van politie mee te lijf wilde. De politieagent nam zijn sabel en bracht zijn aanvaller een paar geduchtige slagen toe. Met nog meer woede viel nu v. A. de politieagent met het mes aan. Eindelijk komt de vrouw van den woesteling tusschenbeide, doch de man scheen haar niet te kennen, en gaf zijn vrouw een paar diepe messteken in den schouder. De vrouw werd meer dood dan levend naar het gasthuis gebracht. Hierop nam v. A. de vlucht naar zijn huis. Doch de politie ging hem na en drong het huis binnen. Nauwelijks was de politie binnen of v. A. vuurde op hen een paar kogels af, die gelukkig misten. Hierop werd v. A. gearresteerd.

Mierlo. Men schrijft uit Mierlo aan het Hgz.

Zondagnamiddag circa 6 uur na het eindigen der H. Familie had alhier in onze kerk een brutale diefstal plaats. Door een onbekende is namelijk het prachtige kruis boven het hoofdaltaar ontvreemd. De vermoedelijke dief werd door een in de nabijheid der pastorie wonend meisje opgemerkt, terwijl hij een slechte fiets bereed, en de richting Ovenakker volgde.

Onmiddelijk na het bemerken van den diefstal, werd de politie van een en ander in kennis gesteld, die ijverige nasporingen deed, tot heden echter zonder gevolg.

Breda. Een militair is, bij het maken van inspectie, uit de provoost van de infanterie-kazerne ontsnapt.

Het heerschap gaf een sergeant enkele klappen in 't gelaat toen hij er uit trok. Alle spoor van den deserteur ontbreekt.

Lage Zwaluwe. Zaterdagmiddag is alhier den heer E. Fr. oud-kolonel der infanterie een ongeluk overkomen.

Genoemde heer bemerkte toen de trein reeds in beweging was, dat hij in een verkeerde trein zat.

Toch waagde hij het uit te stappen, met het noodlottig gevolg dat hij met zijn been onder de trein raakte waardoor dit lichaamsdeel tot onder de knie werd afgereden.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch heeft benoemd tot pastoor te Megen: den WelEerw. heer D. A. A. Schellekens; tot pastoor te Woudrichem: den WelEerw. heer J. A. van Lieshout; tot Kapelaan te Megen: den WelEerw. heer J. A. M. Giessen; en tot Roctor van het Augustinessen-klooster te Deursen: den WelEerw. heer N. C. Nuyens, die Rector was van het St. Catharina-gasthuis te grave.

Rechtszaken.

De Burgemeester van Zaandam.

De Hooge Raad deed bij vervroeging uitspraak in de zaken van Jhr. Mr. C. A. Elias, burgemeester van Zaandam, die door het Gerechtshof te Amsterdam veroordeeld was tot 1 dag gevangenisstraf wegens het valschelijk doen opmaken van een reispas, door in de opgave door hem als burgemeester van Zaandam ten behoeve van zijn zoon, Jhr. J. M. Elias, aan den Commissaris der Koningin in Noord-Holland toegezonden, diens leeftijd op te geven als 21 jaar in plaats van 17.

De Hooge Raad achtte dit feit niet strafbaar en ontsloeg den heer Elias van alle rechtsvervolging.

De zaak-Duys.

De heer Duys, die wegens eenvoudige beleediging door de rechtbank te Haarlem tot f 25 boete subs. 5 dagen hechtenis werd veroordeeld, deelt „De Voorpost" mede, dat hij niet in hooger beroep gaat.

Uitspraak inzake het arbeidscontract.

Hier volgen nog eenige rechterlijke beslissingen inzake de wet op de arbeidsovereenkomst:

Rechtbank te Amsterdam:

„Den werkgever, die aan het hoofd staat van een uitgebreid bedrijf met een zeer talrijk personeel en die niet elke aangelegenheid steeds dadelijk onder de oogen zien en behandelen kan, moet een behoorlijke tijd gelaten worden van beraad tot het geven van ontstag om dringende redenen.

„In dit geval is die tijd niet overschreden door twee dagen te doen verloopen tusschen het bekend zijn met de overtreding en het geven van het ontslag."

Kantongerecht Rotterdam:

„Wanneer de feiten, op grond waarvan een arbeider op staanden voet ontslagen wordt, den werkgever reeds eenigen tijd vóór het ontslag bekend zijn geweest en hij desniettemin de dienstbetrekking heeft doen voortduren, dan blijkt er geen onmiddellijke noodzakelijkheid bestaan te hebben, om zonder rechterlijke tusschenkomst de dienstbetrekking te doen eindigen".

Kantongerecht te Rotterdam:

„Een dienstbode die zich te Rotterdam bij een aldaar wonende werkgeefster verhuurt, is niet verplicht, wanneer niets daaromtrent bedongen is, haar werkgeefster gedurende de zomermaanden naar elders te volgen.

„Waschgeld en tramgeld vormen een deel van het in geld vastgesteld loon.

De verhooging van het loon, bedoeld in art. 1638q kan niet voor een onbepaald bedrag gevorderd worden.

„Wanneer de werkgever geen gebruik maakt van de diensten van een arbeider' kan deze krachtens art. 1638d niet vergoeding voor gemiste kost en inwoning vorderen." *)

Kantongerecht te Maastricht:

„Wanneer 5 dagen, nadat een arbeider den werkgever om een getuigschrift vraagt, hem dit wordt uitgereikt, dan kan de arbeider geen schadevergoeding vragen wegens te late uitlevering, ook al heeft hij zich op denzelfden dag, dat het hem wordt toegezonden, met een verzoekschrift tot den kantonrechter gewend om in rechte afgifte te vorderen.

„Een onjuiste opgave van het oogenblik van dienstbeëindiging in een getuigschrift verplicht alleen dat tot schadevergoeding, wanneer zij tegen beter weten in geschied is.

„De verklaring in het getuigschrift, „Ons oordeel over zijn werkzaamheden in dit tijdstip is niet gunstig nog ongunstig te noemen", is eene voldoende verklaring omtrent de wijze, waarop de arbeider zijn werkzaamheden heeft vervuld."

*) Volkomen juist, teekent mr. E. M. Meijers te Leiden hierbij aan. Niet volgens art. 1638d, maar wel volgens art. 1638v. Dit artikel heeft de kantonrechter over het hoofd gezien. Hgz.

Gemengd Nieuws.

Waarschuwing voor Meisjes.

De Katholieke Vereeniging tot Bescherming van meisjes in Engeland, beveelt de volgende voorschriften aan, om door meisjes van elken stand in de maatschappij, streng onderhouden te worden.

1. Meisjes moeten nooit onbekende personen, hetzij man of vrouw, aanspreken op straat, in winkels, stations, op eenzame wegen of op plaatsen van publieke vermakelijkheden.

2. Meisjes moeten nooit den weg vragen, tenzij aan ambtenaren in dienst, zooals politieagenten, spoorwegpersoneel en postbeambten.

3. Meisjes moeten nooit langs de straat slenteren. Indien zij door een onbekende — man of vrouw — worden aangesproken, moeten zij zich zoo spoedig mogelijk naar den dichtst bijzijnden politieagent begeven.

4. Meisjes moeten nooit eene uitnoodiging om mee te rijden aannemen, hetzij in een autotaxi of eenig ander rijtuig.

5. Meisjes moeten nooit meegaan met een onbekend persoon, gekleed als verpleegster, wijl deze kleedij zeer dikwijls misbruikt wordt om haar te misleiden.

6. Meisjes moeten nooit aannemen: lekkernijen, koekjes, eetwaren, limonade, een glas water of melk, reukwerken, indien deze door onbekenden worden aangeboden, daar dit alles zeer dikwijls ter bedwelming dient.

7. Meisjes moeten nooit eene boodschap verrichten, noch een brief afgeven, aan welk adres ook voor een onbekende.

8. Meisjes moeten nooit eenige betrekking aanvaarden, door advertenties of door onbekende plaatsingbureaux aangeboden, voordat zij degelijke en betrouwbare inlichtingen hebben ingewonnen.

Orgaan der Federatie van de R. K. Vereeniging ter Bescherming van Meisjes.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 13—19 April.

Geboren: Johan Th., z. van J. de Bie en M. van Liempd, Tongeren. — Cornelia J., d. van E. Betzou en M. L. Dusemos, Ossenpad. — Franciscus z. van F. J. Schuller en D. M. van Hoesel, Julianastraat. — Hermanus C., z. van J. J. van Dijk, en M. W. de Wolf, Breukelen. — Maria M. A., d. van H. A. Driessen en J. H. Verharen, Molenstraat. — Lena A., d. van A. van Rooij en W. van der Steen, Selissen. — Gerarda P., d. van J. W. Brands en M. van Kasteren, Lennisheuvel. — Hubertus H. J. M., z. van H. A. W. M. Bogaerts en M. A. E. H. van Gemert, Stationsstraat. — Adrianus, z. van M. Slijters en A. van de Langenberg, Kleinderliempde.

Ondertrouwd: Johannes Th. Verhoeven, 28 j. Roond en Johanna van Alphen, 28 j. Luissel. — Wilhelmus P. Spijkers, 45 j. Tilburg en Alida M. Zweekhorst, 36 j. Rechterstraat. — Petrus van den Braak, wedr. van H. van de Meerendonk, 51 j. en Anna M. van Berkel, 46 j. Markt. — Petrus H. van Oirschot, 34 j. en Cornelia van Abeelen, 33 j. Gemonde. — Antonius van Kempen, 32 j. Liempde en Everdina A. van den Broek, 24 j. Breukelsche straat. — Hendrikus Boleij, 36 j. en Gerarda M. van der Steen, 32 j. Nieuwstraat. — Johannes C. Leermakers, 31 j. Onrooi en Johanna van der Velden, 29 j. Langenberg.

Getrouwd: Jacobus L. J. J. Trum, 25 j. Woensel en Anna M. van den Bosch, 20 j. Nieuwe Kerkstraat. — Johannes M. Henzen, 28 j. Nieuwstraat en Cornelia van der Horst, 21 j. Breukelen. — Petrus H. Hoedemaker, 25 j. Nijmegen en Maria J. van den Broek. 28 j. Kerkstraat. — Adrianus H. van Dijk, wedr. van E. M. Frank, 24 j. Breukelsche straat en Theresia W. van Geffen, 21 j. Stationsstraat.

Overleden: Johanna M. L. de Hond, 15 m. Nieuwe Kerkstraat.

Gemeente Berkel c.a.

van 1—19 April.

Ondertrouwd: C. v. Antwerpen, 31 jaar en Ph. v. Esch, 31 j. — A. J. Bertens, 34 j. en H. Denissen, 29 j. — M. Maas, 26 j. en J. C. Weijtmans 29 j. — A. Versteijnen, 36 j. en J. M. Brekelmans 32 j.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 21 April. Aangevoerd 94 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.66 tot f 0.74; tweede kwaliteit van f 0.60 tot f 0.66; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.60.

Boterprijzen.

Op 22 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.34, f 1.50 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 22 April Hoogste prijs f 1.24 Laagste f 1.15 Middel f 1.20. Aanvoer 8870 K.G.

MAASTRICHT, 22 April. Botermijn. Aanvoer 41845 K.G. Hoogste prijs 1.22, middelste f 1.19, laagste f 1.15 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

22 April 1913. Kippeneieren f 3.30—4.85. Middenprijs 3.76 per 100. Eendeneieren f 4.00—f 4.70. Ganzeneieren f 9.50 tot f 11.50. Handelaarseieren f 3.40—3.85. Kalkoeneieren 9.00—f 11. Kievitseieren f 10. Aanvoer 87500.

Markten.

Maandag 28 April.

Loon-op-Zand: jaarmarkt.
Someren: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 29 April.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Eersel: beesten.
Hoeven: jaarmarkt, paarden en beesten.

Woensdag 30 April.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken, enz.
Made: paarden, beesten en varkens.

Vrijdag 2 Mei.

Ravenstein: beesten.
Roosendaal: vee.
Hedel: paarden en beesten.

Zaterdag 3 Mei.

Zeeland: jaarmarkt.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

1e helft der maand April 1913.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

Mej. J. Hansen, Amsterdam.

Briefkaarten.

P. van Drunen, ?

NOTA. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

BEKENDMAKINGEN.

Belasting op het houden van honden.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Gelet op art. 2 der verordening op de invoering der belasting op het houden van honden,

Brengen ter algemeene kennis, dat het suppletoir kohier over 1912 en het primitief kohier voor 1913 der belasting op het houden van honden, voorloopig is vastgesteld en gedurende acht dagen vanaf den 20sten tot den 28sten April 1913 voor een ieder ter inzage is nedergelegd ter Secretarie. Gedurende dien termijn kan ieder aangeslagene in deze belasting, bij Burgemeester en Wethouders tegen den aanslag een bezwaarschrift indienen.

Boxtel, 10 April 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten licht ophebben 's-avonds om 7.39 uur tot 's-morgens 4 uur 18 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 8.09 tot 's-morgens 3 uur 48 min.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

Denkt om de
Boterreclame van deze week.

Ieder kooper van een pond
Van der VELDEN'S Fijne Deensche Botermelange
à 55 of 45 cent
ontvangt tot en met Zaterdag tegen inlevering van de rondbezorgde bons
een half pond Amsterdamsche Suiker
CADEAU.
Van der Velden's Fijne Deensche Botermelange
niet te vergelijken met Margarine.
Van der Velden's Fijne Deensche Botermelange
staat gelijk aan Natuurboter.
HENRI VAN DER VELDEN & Co.,
STATIONSSTRAAT, BOXTEL.
ELF FILIALEN.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den LANDBOUW.

Zij belast bedrijfsbenoodigdheden.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —

— Hectografen en —

— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- Vraagt Prijscouranten -:

RECLAMEWEEK.

Daar gedurende de reclamedagen van de vorige week, door de kolossale drukte niet iedereen van onze extra aanbieding heeft kunnen profiteeren geven wij wederom vanaf

ZATERDAG 26 APRIL

tot en met

ZATERDAG 3 MEI

aan een ieder die voor een gulden aan diverse artikelen besteedt, (suiker en sunlightzeep uitgezonderd)

BEHALVE DE KORTING VAN 10 PROCENT

nog een VAN DER VELDEN's Candijkoek à 20 of een pak VAN DER VELDEN's SCHOTSCHE Havermout à 20 ct.

CADEAU

U krijgt dus totaal eene waarde van 30 ct. cadeau

Henri van der Velden & Co.

Stationsstraat - - BOXTEL

ELF FILIALEN.

Tien pCt. korting op alle artikelen.

Voor tien gulden bons een gulden terug.

De beste kwaliteiten || De laagste prijzen

De grootste korting || Het beste gewicht

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

WONDERBARE GENEZING van den Directeur van het Theater Kinsbergen, eener BORSTZIEKTE

De heer Léon van Kinsbergen, de bekende goochelaar, wonende 2 Rue Rossini te Brussel, leed aan de gevolgen van een hevige verkoudheid welke hem het optreden in zijn theater dreigde te beletten. Door de ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO aan te wenden, is hij in korten tijd geheel en al genezen. Wij geven hem zelf het woord:

„Met mijn gezelschap optredende in de Kurzaal van 't Casino te Blankenberghe (België), vatte ik door het gure weder een hevige verkoudheid. Ieder uur begon ik mij zieker te gevoelen, kreeg pijn op de borst, hevige hoestaanvallen en moest voortdurend slijm opgeven, wat met hevige pijnen gepaard ging. Ik maakte mij zeer ongerust daar het ernstig bleek te zijn en ik raadpleegde een dokter, die mij aanried 14 dagen lang het bed te houden. Dat dit mijn broodwinning zou kunnen kosten, zal u niet verwonderen. Ik was ten einde raad, doch herinnerde mij tot mijn geluk, dat een mijner vrienden in korten tijd van een ernstige borstziekte door de ABDIJSIROOP genezen was, en ik besloot onmiddelijk de ABDIJSIROOP te probeeren. Reeds bij het gebruik van de eerste flacon voelde ik een groote verlichting en tegen den avond van dien zelfden dag was mijn hoesten zeer verminderd. Ik ging met de ABDIJSIROOP voort en mijn hoestbuien, pijn op de borst en het fluimen verminderde met den dag. Nadat ik 3 flacons ABDIJSIROOP gebruikt had, was ik totaal genezen en sedert dien tijd heb ik altijd de ABDIJSIROOP bij mij, om onmiddellijk aan te wenden, indien ikzelve of een van de leden van mijn gezelschap deze noodig mocht hebben".

De Heer LÉON VAN KINSBERGEN, volgens portret.

De Abdijsiroop is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel en longaandoeningen.

Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram F. 1,—, van 550 gram F. 2,— en van 1000 gram F. 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij alle drogisten de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

door de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. van VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers

No. 34 ZATERDAG 26 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De a.s. Juniverkiezingen voor de Tweede Kamer.

In de rechtsche pers en in rechtsche politieke kringen is een zekere zenuwachtigheid te bespeuren uit vrees voor een slechten afloop der aanstaande Juniverkiezingen.

De groote liberale partij van vroeger heeft, tengevolge van verschillen in eigen boezem zich opgelost in drie groepen, waarvan de conservatieve oud liberalen en de radicale vrijzinnige-democraten langen tijd als bittere vijanden tegenover elkaar stonden.

Aan dezen politieke broederstrijd heeft rechts, behalve aan zijn uitstekende politieke en sociale organisatie zijn overwinningen te danken.

De drie groepen van links hebben met het oog op de komende verkiezingen aan dezen strijd een einde gemaakt. Ze hebben een politiek verbond gesloten, dat, waarschijnlijk in zijn werking krachtiger zal zijn, dan de algemeene, doch in zich zelf verdeelde liberale partij van vroeger.

De liberale of vrijzinnige concentratie zal niets onbeproefd laten dezen zomer de meerderheid te behalen.

Zij speculeert daarbij van den eenen kant op al wat tot de kleurlooze middenstof behoort. Op de middenstof van conservatieve burgertjes, die zich niet kan vereenigen met de verbeteringen door Talma aangebracht in de arbeidswet, en met de verzekeringswetten.

Van den anderen kant hebben de liberalen goede hoop op de hulp der socialisten.

Natuurlijk moeten de liberalen als 't er op aan komt van de socialisten niets hebben. De liberalen begrijpen zeer goed den afkeer van den Nederlandschen burgerstand tegen het socialisma. En daarom zijn ze vooral zeer fel in hun bestrijding der sociaal-democraten. Ze weten zeer goed, dat ze daarmee den doorsneê-burger van Nederland in 't gevlei komen.

Zij zijn op dat punt slimmer dan hun Belgischen broeders, die door hun openlijk verbond met de socialen in 1912 een geduchte klap gekregen hebben.

Ze zoeken veel meer steun bij de Christelijk-Historischen die weliswaar besloten hebben in Juni met de katholieken en anti-revolutionnairen op te trekken, doch waar een zeer groote minderheid niet voor een samenwerking vooral met de Roomschen te vinden is en waar men ook conservatief genoeg is de uitstekende wetten van Talma hartelijk te verafschuwen.

Doch van den anderen kant zijn de linkschen wel zoo bij de hand geweest zich overal de hulp der socialisten bij de herstemmingen te verzekeren.

De aartsconservatieve Tydeman heeft 't van zich kunnen verkrijgen zich voor den wagen van 't staatspensioen te laten spannen en van 't algemeen kiesrecht. Daarmee hebben zij zich bij de herstemmingen de hulp der sociaaldemocraten verzekerd.

* * *

Wat rechts daartegenover stelt is, wat de Roomschen en de anti-revolutionnairen betreft, een sterk politieke organisatie, waarvoor de liberalen den hoed mogen afnemen, en die alleen bij socialisten haars gelijken heeft.

Uit eigen kracht kan men van rechts veel. En de groep van Christelijk-Historischen die, mede door de propaganda van den nieuwen Protestantenbond, niet meer met de Roomschen wil samenwerken, kunnen niet zoo heel veel gewicht in de schaal leggen.

Wanneer rechts, strijdend voor de gelijkberechtiging van openbaar en bijzonder onderwijs, voor een verdere afwerking der sociale wetten, niet al te zeer met de nieuwe tariefwet schermt die vooral in 't Noorden in breede kringen niet gewild is, dan staan de kansen voor rechts niet slecht.

Dat wil zeggen: dan zal links 't niet klaarspelen meer dan 50 zetels te bemachtigen.

Dat rechts zijn 58 zetels behoudt, is bijna ondenkbaar, doch dat 't er 9 verliest haast evenzeer.

* * *

We zullen in 't vervolg nog weleens een en ander over den stand der verkiezingen mededeelen.

Voorloopig meenden we dit te moeten geven, om den algemeenen toestand in breede trekken te schetsen.

R.

Het Eucharistisch Congres.

Woensdagmiddag om vier uur heeft de opening van het Eucharistisch congres plaats gehad in de prachtige La Musta kerk op 8 K.M. afstand van La Valette.

Langs heel den weg waren de huizen versierd; de kardinaal reed langzaam voort te midden van een samengedrongen menigte en zijn rijtuig werd door een regen van rozen overdekt.

In La Musta waren de kardinalen Lualdi en Nava, talrijke aartsbisschoppen en bisschoppen en 4000 congressisten bijeengekomen.

Na de ogeningsrede door mgr. Heylen, den president van uitblijvend comité, uitgesproken werd een adres aan Z. H. den Paus voorgelezen. Daarna hield de kardinaal-legaat Fernata een welsprekende rede over Malta en de beteekenis der Eucharistische congressen.

De kardinaal herinnerde aan de door de Voorzienigheid geleide landing van den apostel Paulus op Malta, waardoor de bekeering van dit schoone eiland der Middellandsche Zee tot het Christendom mogelijk werd. De Pauselijke legaat herinnerde vervolgens aan zijn vroeger bezoek aan Malta, bij gelegenheid der kroning van het Mariabeeld; en verheugde er zich over de Malteser-Katholieken, aan welke hij altijd met vreugde terugdenkt, wederom te mogen begroeten.

Hij sprak verder van de H. Eucharistie als het middelpunt van den Katholieken eeredienst, als een hoofdfactor der beschaving, als het krachtigste middel om de eenheid des geloofs te bewaren in den strijd tegen het ongeloof. De Pausen Leo XIII z.g. en Pius X hebben alle pogingen aangewend om de vereering van het H. Sacrament te doen bloeien, en over geheel de wereld zien wij er de vruchten van. Moge dit Congres, zijn drie en twintig voorgangers nog in zegenrijke gevolgen overtreffen.

De plaats beschouwend, waar het congres gehouden wordt, zeide de legaat, dat Malta als het altaar is tusschen Europa, Azië en Afrika, het wordt bespoeld door de zee, die Palestina en Rome verbindt: het graf van onzen Verlosser en den zetel van den plaatsvervanger van Christus op aarde.

Ten slotte teekende de legaat een heerlijk beeld van het geloof en den roemrijken tegenstand der Christenen van Malta, onder leiding der ridderlijke Maltezer-orde, tegen de Turksche overmacht en sprak den wensch uit, dat dit verheven voorbeeld de Cristenen in hun geloof mocht bevestigen.

Mgr. Pace, bisschop van Malta, bedankte den legaat voor zijn rede. Vervolgens verwelkomde mgr. Portelli, hulp-bisschop van Malta, de congressisten in warme bewoordingen.

Graaf Mattel verwelkomde ten slotte in het Engelsch, in naam van de stad de vreemde congressisten. Msb.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Gedurende het jaar 1911 stierven in België, blijkens een statistiek in de bladen. 122.845 personen, tegen 112.826 in 1910. De meeste personen stierven in de maand September: 12.781. Dan volgen Augustus met 12.311, Januari met 11.546, Maart met 11.536, Februari met 11 484, April met 10.152, October met 9.793, Juli met 8.984, Mei met 8 970, December met 8 895, November met 8.409 en Juni met 7.984 sterfgevallen.

IJselijk liefdes-drama.

Te Antwerpen zijn Vrijdag een jongen en een meisje van den hoogen toren der kathedraal gesprongen. Beiden vielen te pletter. Samen waren zij naar boven gegaan, de portier en de gids hadden niets aan hen kunnen bemerken, integendeel vroolijk en lachend volgden zij den gids. Plotseling echter, terwijl zij op den hoogsten trans waren, klom de jongen over den balustrade en sprong naar beneden. Met geweldigen slag stortte hij op den grond, rakelings langs het hoofd van een paar voorbijgangers, die van schrik bewusteloos neervielen. Terwijl een politieagent en enkele burgers toesnelden, zagen zij tot hun verbijstering een tweede lichaam naar beneden storten. Het was het meisje, dat eveneens te pletter viel.

De jeugdige zelfmoordenaars behooren tot een gegoede familie uit Antwerpen. Msb.

De werkstaking.

De aanneming der motie in de Tweede Kamer waarvan wij in 't nummer van Woensdag reeds melding maakte, heeft een gunstig uitwerking gehad op de staking. De leiders der socialisten, en het stakingscomitée, hebben besloten tot opheffing der staking. Op vele plaatsen is aan dit besluit reeds gevolg gegeven, en zoodoende zal de staking na verloop van enkele dagen tot het verleden behooren.

Frankrijk.

Een schat in een matras.

Een weduwe te Parijs liet bij gelegenheid van het huwelijk van haar dochter een oude matras repareeren, die al tien jaar voor ouwe rommel in een schuurtje opgeborgen was geweest.

De matras werd door een werkman geopend en vond daarin een beurs met f 25000 aan banknoten. Dit geld bleek van een tante afkomstig te zijn die voor 15 jaar terug gestorven was.

Waarschijnlijk had zij uit vrees voor dieven dit geld in de matras verborgen.

Men kan zich de vreugde voorstellen van de weduwe, ook van de werkman die een groote geldelijke belooning kreeg, en niet minder van de dochter der weduwe die de uitzet bij haar huwelijk zeker zag vergrootte.

Staking op de gasfabriek te Nantes.

Nantes staat op het punt beroofd te worden van gas. In den nacht van 23 op 24 April zijn de arbeiders van de gasfabriek aldaar in staking gegaan. Het conflict is ontstaan, daar de maatschappij van plan is mechanische batterijen in te voeren, waardoor 60% van de tegenwoordige arbeidskrachten overbodig worden. Met het oog hierop waren reeds sedert zes maanden onderhandelingen tusschen de directie en arbeidersvereeniging gaande. De directie bood aan een gedeelte van het personeel, dat later werkloos zou worden, aan te nemen bij een andere tak van industrie en hen, die daarvan buitengesloten, waren, schadeloos te stellen naar verhouding van het aantal dienstjaren tot een hoogste bedrag van 600 francs. De werklieden hebben geweigerd. Zij eischen een vermindering van werktijd van 12 op 8 uur, waardoor een grooter aantal arbeiders op de fabriek werkzaam kan zijn. Daar men niet tot overeenstemming

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

27

Als bevelend verhief de gravin de hand. „Geen woord meer, mijnheer, indien ik u, hoewe' ongaarne, op den drempel van mijn klein eigendom dulden zal — waartoe gij geene uitnoodiging ontvangen hebt. Den bloedverwant geef ik het recht daartoe; den edelman, die een afwezige tegenover weerlooze beschimpt; den afwezige, die het van hem wint in waardigheid, zedelijkheid en wetenschap, zulken edelman verbied ik deze plaats".

George werd lijkbleek; hij beet zich op de lippen, dat het bloed te voorschijn kwam.

„Erken toch de grootte mijner liefde, Melanie", zeide hij vervolgens vleiend; „daaraan, dat ik u deze beleediging, niet de eerste, vergeef. Ik weet, dat uwe woorden anders gemeend zijn dan gesproken. De dag van heden moet door geen wanklank gestoord worden! Wees opgewekt! Graaf Leonard komt hierheen en hij is niet zonder gezelschap".

Inderdaad waren sedert eenige oogenblikken stemmen waarneembaar geworden. Een klein gezelschap, hetwelk uit twee oudere heeren en verscheidene jonge heeren, alsmede dames in lichte, elegante toiletten bestond, naderde het paviljoen; de jongeren in opgewekte stemming — helder klonk hun lachen in de stilte van den morgen — de oudere heeren in ernstig gesprek.

De eene van hen was markies De Courtenay, een buurman van den graaf en even vurig koningsgezinde als deze; twee zonen en eene dochter van dezen edelman bevonden zich in den nakomenden jeugdigen kring. De andere was graaf Leonard Perronet zelf.

Bijna tachtig jaren waren over het hoofd van den ouden heer, dat nog slechts met dunne witte haren bedekt was, heengetogen; zij hadden de magere gestalte gebogen, niet gebroken. Nog altijd verried het oog onder de sneeuwwitte wenkbrauwen hevige hartstochten, terwijl de geheele verschijning van den edelman geen spoor vertoonde van de waardigheid, waarmede de grijsheid gewoonlijk is omgeven. Hardheid en opvliegendheid spiegelden zich in de gevreesde trekken van perkamentachtige kleur.

Nu opende hij de deur van het paviljoen. Op de bloemversiering, waarmede het getooid was en die nu juist door het kleine gezelschap werd bewonderd, had hij geen acht geslagen. Melanie liep hem tegemoet; noch in de trekken van den ouden heer, noch in die van de gravin, lag een uitdrukking van liefde en innig gevoel; grootvader en kleindochter waren elkander steeds vreemd gebleven.

„Mij dacht dat ik u, ondanks mijn verbod, hier wel vinden zou", zeide hij op scherpen toon. „Daarom geleidde ik de lieve vrienden, die zich, ondanks het vroege uur, hebben vereenigd, om u geluk te wenschen, hierheen... Ik zie", ging hij voort, op George blikkend en de smalle, kleurlooze lippen vertrekkend, „dat men ons is vooruitgeweest".

„Ja, grootvader, de liefde en aanhankelijkheid onzer bedienden hebben onder mijnheer Henri's raad en leiding, mij eene groote vreugde bereid; zij was het voorspel van de nieuwe verrassing, voor welke ik u en de lieve vrienden hartelijk dank".

Zij maakte eene diepe buiging voor den ouden heer en diens begeleider. Daarna wendde zij zich tot den kring der jongelieden, die haar omringde; met hen begaf zij zich naar buiten. George sloot zich toornig en in zich zelven gekeerd bij hen aan; nog had hij zijne grimmigheid niet kunnen overwinnen. De beide oude heeren traden echter het paviljoen binnen.

De graaf zette zich op den kleinen divan neder, welke in eene nis geplaatst was en een vertrouwelijk plekje bood voor een gesprek onder vier oogen; naast hem nam de markies zijn zetel.

„Brengt gij mij goede tijding uit Parijs?" nam de grijsaard het woord. „Ik dank u, markies. De jongelui zijn onder elkander bezig, wij kunnen dus vrij spreken. Weet Parijs, weet Zijne Majesteit van de euveldaden, welke eene ellendige bende, waarachter hooggeplaatste personen zitten, tegenover de getrouwste onderdanen van het huis Bourbon begaat?"

„Onze monarch weet alles, graaf; hij is ontroerd en door deelneming getroffen. Ik had zelfs een gehoor bij den koning over deze zaak en noemde hem de namen dergenen, die gij mij als de ziel van dezen geheimen bond aanweest en die mij zelven ook verdacht voorkomen".

„En onder deze staat toch, hoop ik, overste Maubourg op de eerste plaats!" zeide de grijsaard op heftigen toon. „Voordat deze uil niet uit zijn nest gedreven is, behoeft men op geene verbetering te rekenen. Zijne grondbeginselen, die hij evenwel niemand opdringt, maar ook voor niemand verbergt — half republikeinsch, half keizerlijk — zijn openlijke afkeer van de Bourbons, bij wier troonsbeklimming hij den dienst verliet, bederven en verpesten den omtrek wijd en zijd. Het verwondert mij, dat de „Wrekers van den Doode", zooals de knapen zich noemen, mij nog geen streek hebben gespeeld, maar", — zijne oogen blikseminden — „zij kennen graaf Perronet".

De markies lachte. „Zij behouden zich, zooals het gewoonlijk gaat, de lekkerste beetjes voor het dessert voor", zeide hij. „Pas op uwen oogst; ik geloof, dat hij weldra rijp is, zooals ik in het voorbijgaan meen gezien te hebben".

„Als de schurken hem op bedekte onmaspeurlijke wijze in brand staken!" liets, dat op vrees geleek, liep door het gelaat van den ouden graaf. „Hij is reeds vooruit aan den jood Mozes verpand. Wij beleven slechte tijden, markies; mijne huishouding, die een aanhanger van koning Lodewijk waardig is, mijn kleine speel- en jachthartstochten kosten sommen. Het huis Perronet, welks naam ik sinds mijn tweede levensjaar draag, is niet overmatig rijk. Een ellendig bedrieger heeft mij een vermogen geroofd, dat mij na den dood mijns vaders, die een anderen naam droeg, ten deel gevallen zou zijn; hij vluchtte met de hem toevertrouwde gelden; mijn vader stierf arm en met gebroken hart. Een broeder, dien ik nooit gekend heb, is waarschijnlijk reeds als knaap gestorven. Daardoor ben ik beperkt tot de opbrengst mijner goederen, en de gunst van Zijne Majesteit zendt wel stralen, maar geen gouden".

„De markies lachte. „Gij hebt gelijk", antwoordde hij, „des te meer, nu ik u eene nieuwe onderscheiding kom brengen. Dit papier" — hij trok een met het koninklijk zegel voorzien papier uit den borstzak — „door Zijne Majesteit onderteekend, benoemd graaf Leonard de Perronet tot Commissaris-generaal der handelingen tegen den zoogenaamden bond van de „Wrekers van den Doode". Het geeft hem onbeperkte volmacht tot het gevangennemen van hem verdachte personen, zonder onderscheid van rang en stand en tot het doorzoeken hunner eigendommen. Een detachement koninklijke troepen, dat morgen uit de naastbijzijnde garnizoenstad, onder bevel van een officier, hier zal aankomen, wordt te uwer beschikking gesteld".

De oogen van den graaf vlamden. „Dat is inderdaad een eer, die tegen alle gouden loon rijkelijk opweegt en ik denk van haar een zoo goed mogelijk gebruik te maken... En nu, markies, willen wij ons naar de jongelui begeven of de frischheid van den morgen in het park genieten?"

Hij stond op en bood zijn gast den arm. De beide oude heeren — in werkelijkheid was de markies ongeveer 20 jaar jonger dan de grijze slotheer — traden naar buiten. Maar het jeugdige gezelschap bevond zich niet meer op het rondeel of in diens nabijheid. De weinige spraakzaamheid van ridder George en de nog niet beheerschte opgewondenheid van Melanie hielden de opgewekte stemming op een afstand; de scherts was gevlogen, het gesprek had gestokt. De jonge dames sloten zich bij haar jonge vriendin aan met het verzoek, haar naar heure bloemen te willen voeren; de jongelieden, met den ridder van gelijken leeftijd, wenschten zijn nieuwe pistolen te zien en te beproeven; de kring werd gedeeld.

Op zijn kamer, te midden zijner vier vrienden, op hem gelijkend in denkwijze en beschaving, zat George Déblas en vertelde zijn kameraden zijn lotgevallen van dien morgen. Hij verzweeg de antwoorden niet, welke hij van zijne bloedverwante ontvangen had. Hij wees hen op Henri Walter, als de oorzaak zijner afwijzing; zijn onbedachtzame afgunst ging zoo ver, dezen als den geliefde van Melanie aan te duiden.

Wordt vervolgd.

kon raken, hebben de werklieden Dinsdagavond 'n staking geproclameerd en weigerden zij de fabriek te verlaten op het oogenblik, dat de dagploeg door de nachtploeg zou vervangen worden. De tusschenkomst van den secretaris-generaal was er toe noodig om de werklieden te bewegen de fabriek te verlaten. De staking omvat 300 man. Tel.

Eerbied voor den dood.

Te Parijs heeft de begrafenis plaats gehad van de twee wel ongelukkige kinderen van de mode-danseres Isadora Duncan, die Zaterdagmiddag op zoo jammerlijke wijze met haar gouvernante miss Sim in de Seine verdronken.

We dachten van de „plechtiggeid" eerst g.en verder gewag te maken, omdat de hoogst onsmakelijke manier, waarop bij dit ongeval de verschillende familie-tooneelen, die zich in de woning van Mme Duncan te Neuilly, afspeelden tot een voorwerp van publieke sensatie gemaakt werden, ons tegen de borst stuit. De smart eener moeder is in zulke gevallen, dunkt ons, toch wel allerminst aanleiding tot publiek vertoon, tenminste wanneer zij diep gevoeld is en niet alleen van uiterlijke tragiek.

Echter zijn de „begrafenis-plechtigheden" en de lange verhalen, die de Fransche bladen ervan doen, te teekenend om er niet in het kort op in te gaan. Ze toonen zoo duidelijk aan, tot welke holle en zinledige voorstellingen degenen komen, die „afgedaan" hebben met de plechtige en zoo zinrijke ceremonies, waarmede de Kerk de lichamen der overledenen te troosten weet met de herinnering aan het beter leven, dat voor de ziel der gestorvenen is aangebroken.

De bladen vertellen dan, dat de begrafenis een plechtigheid was van „artistieke, ja haast van klassieke beteekenis." De danszaal in het huis te Neuilly, waar Isadora Duncan ook les geeft, was met rouwkrip gesierd; alle schilderijen waren weggenomen, behalve Carièrres „moederlijke dans". Aan het eind van de zaal stonden op hooge stellingen de drie lijkkisten, bedolven onder bloemen, lelies en rozen en rondom stonden in het wit de leerlingen van de dansschool.

Een rouw-concert werd gegeven, waarop werd uitgevoerd muziek van Grieg, Schumann's „Chant du Soir", Mozart's concerto, Bach's Aria, Pierné's Andante, en Massenet's „Sommeil de la Vierge". De rouwende overlevenden hoorden staande dit concert aan.

Toen de muziek was afgeloopen, kwamen twee lijkwagens, door witte paarden getrokken, waarvan het tuig met zilverbeslag was gesierd. De twee lijkkistjes der kinderen werden op den eenen wagen geplaatst, de andere kist op den anderen wagen. Mevrouw Duncan, gebroken van smart, zoo lezen wij in een der bladen verder, droeg het Grieksche kleed, waarin ze Zaterdag haar kinderen had gedag gezegd, haar gelaat was met een violetten sluier gedekt. Ze werd in het rijtuig geholpen door Mme Rochel Boyer en Mme Cecil Sorel.

Haar broeder Raymond was gehuld in een Grieksche tuniek, met bloot hoofd, onbedekte armen en beenen.

De treurstoet begaf zich naar Père Lachaise, waaronder de vrienden en bekenden in de kamer van het crematorium een half uur de gestorvenen beweenden. Toen werden de lijkjes der kinderen verbrand; het lijk van de gouvernante werd naar Engeland gezonden.

Daarmede was „alles" afgeloopen, aan de zieltjes der kinderen, dacht niemand....

Msb.

Duitschland.

Een verschrikkelijk Vliegongeluk.

Donderdag in den vroegen morgen hebben op de vliegplaats Johannsethal twee vliegongevallen plaats gevonden. Bij het eerste viel de bestuurder dood. Bij het tweede kreeg de passagier zware verwondingen terwijl de bestuurder met licht letsel er van af kwam.

Rusland.

Vermoord.

De Poolsche prins Ladislas Lubecki is op zijn landgoed, nabij Warschau, vermoord. Zijn lijk werd in het park gevonden met twee schotwonden in het hoofd.

Italië.

Weergevonden na 39 jaren.

Iets buitengewoons viel voor in het stadje Vico Fantasia al Mercato. Een vrouw, Tommassina Vincenzi genaamd, vond haar zoon Antonio Perri terug, dien zij sedert 39 jaar dood waande.

Weduwe geworden te Palermo, was bedoelde vrouw te Napels gaan wonen. Zij had haar kind toevertrouwd aan een vrouw van buiten. Op zekeren dag, toen zij aan haar zoon een bezoek wilde brengen werd haar gemeld, dat het kind dood was, en werd haar eene overlijdensakte getoond. De begrafenis had dadelijk plaats.

Gedurende vele jaren beweende de arme moeder haar zoon en wist niet dat hij nog leefde en dat de boerin het kind opvoedde onder haren naam.

Bedoelde persoon, die haar kind had verloren, had inderdaad een overlijdensakte laten opmaken op den naam van den zoon van Tommassina Vinzonzi. Zij had aldus gehandeld, omdat zij den kleine liefhad. Het kind werd intusschen een man. Toen hij 25 jaar oud was, openbaarde zijn pleegmoeder het geheim zijner kinderjaren. De jongen spoorde vanaf dan onverdroten zijn echte moeder op en zocht haar 14 jaar lang.

Dezer dagen vond hij haar, volgens de Resb., terug bij toeval. Men begrijpt de ontroering der arme oude, toen zij, na 39 jaar, haar zoon terug zag.

De toestand van den Paus.

De „Osservatore Romano" publiceert in haar nnmmer de volgende mededeeling over den toestand van den Paus en haar houding ten opzichte van de verschillende gebeurtenissen op het Vaticaan en de sensatieberichten, welke door verschillende bladen verspreid werden.

„Ofschoon de dagelijksche bulletins der geneesheeren niet meer verschijnen, schrijft het blad, zullen wij toch niet nalaten onze lezers op de hoogte te houden van de verbetering in den toestand van den Paus, welke de Katholieke wereld van haar hartelijkste wenschen vergezeld doet gaan, evenals zij bevend de verschillende fasen zijner ziekte gevolgd heeft.

Heerlijke getuigenissen van deze buitengewone en algemeene belangstelling zijn zooals dat liefhebbende kinderen eigen is, die in de nabijheid of van verre met hun gedachten bij het ziekbed van den lijdenden Vader verwijlen gegeven in de vurige gebeden, welke allerwege tot den hemel voor de kostbare gezondheid van den Paus opstegen in de duizenden en duizenden telegrammen, welke uit alle oorden en standen op het Vaticaan aankwamen, in de talrijke bezoeken van hooge kerkelijke en wereldrijke overheden aan het Pauselijk paleis om daar eenig bericht over den toestand van den Paus te vernemen.

Van deze getuigenissen van liefde hebben wij geen lange bijzonderheden willen geven. Het dacht ons evenmin passend, uitvoerig de omstandandigheden te beschrijven, waaronder in de Pauselijke vertrekken de dag verliep. Ook wilden wij niet de aankomst der naaste verwanten van den Paus melden; dezen toch werden niet zoozeer geroepen wegens den ernstigen toestand van den zieke, maar kwamen veeleer gedreven door het verlangen om in de nabijheid van den hoogen zieke te zijn. Wij hebben niet gesproken over de aankomst van den broeder des Pausen Angolo, en van zijn neef mgr. Parolin, welke laatste verschillende malen in de Pauselijke vertrekken de H. Mis las en den Paus de H. Cummunie uitreikte; of over de voortdurende zorgen der goede zusters en de waakzame zorgen der geneesheeren.

Van zoodanige schilderingen hebben wij ons zoo ver mogelijk gehouden, omdat wij, bij zaken van zoo groot gewicht, de hoofdzaak, het bulletin der geneesheeren, niet onder allerlei bijkomstigheden hebben willen begraven, die of vanzelf sprekend waren, of zoo fantastisch en met zulk een buitensporigheid van allerlei bijzonderheden omkleed, dat wij onmogelijk met het onuitputtelijke, bewonderenswaardige en vindingrijke genie van velen onzer collega's konden wedijveren."

De „Osservatore Romano" voegt er aan toe, dat zij dergelijke sensatie-berichten eigenlijk dag na dag had moeten tegenspreken, maar met het oog op de waardigheid van den H. Vader, heeft zij zich met geen polemiek willen inlaten.

Msb.

Amerika.

Ontploffing.

Een bericht uit Pittskurg (Ver. St.) meldt, dat een ontploffing heeft plaats gehad in een mijn te Finleyville in Pennsylvanië. De mijn stond Donderdag in brand. Er waren honderd man aan het werk, van welke slechts twintig werden gered. Men vreest dat de anderen om het leven zijn gekomen.

Nader wordt gemeld dat er reeds 74 lijken uit de mijn zijn boven gehaald.

Binnenlandsch Nieuws.

De Ziektewet.

De Tweede-Kamer heeft Vrijdagmiddag de Ziekteverzekeringswet aangenomen met 58 tegen 22 stemmen.

Voor stemde de rechterzijde met uitzondering van Lohman en Bichon. Tegen de linkerzijde behalve de socialisten, die ook vóór stemden.

Pensionneering van gemeenteambtenaren.

Binnen eenige dagen zal bij de Tweede Kamer inkomen het gewijzigd ontwerp in zake de pensioenen der gemeenteambtenaren. De wijziging strekt om de ambtenaren van die gemeenten, welke reeds een eigen pensioenregeling bezitten, van de toepassing der wet uit te zonderen, doch de wet wèl te doen gelden voor de ambtenaren dier gemeenten aangesteld na de invoering der wet, op welker afdoening de regeering blijft prijs stellen vóór het a.s. recès der Kamer.

Twee jongetjes verdronken.

Men meldt aan de Msb.

Gisteren werd te Lekkerkerk het 5 jarig zoontje van den kantoorbediende L. vermist. M[illegible]ging zoeken en vond het lijkje in de [illegible]aart.

Het 5 jarig z[illegible]tje van den daglooner A. R., dat onb[illegible]aakt achterbleef toen men naar het z[illegible]htje van L. zocht, is te water ger[illegible] en eveneens verdronken.

Slim[illegible]ne dief.

Donderdagmo[illegible]n was de 19-jarige kantoorbediende [illegible]. H. de W. door de firma Gebr. K. [illegible] Rotterdam uitgezonden tot het inn[illegible] van een bedrag aan geld van f 692.9[illegible]. Bij zijn terugkomst op het kantoor [illegible]af hij voor, dat het geld hem op h[illegible] Beursplein ontrold was. Dat de p[illegible]roons het er echter niet bij lieten zi[illegible]n; spreekt wel van zelf; zij gaven [illegible]et geval bij de politie aan.

En wat bleek [illegible]u na onderzoek? De W. had in versch[illegible]illende brieven, poste restante, geld ge[illegible]onden naar Den Haag, Amsterdam en [illegible]trecht, om het daar dan later zelf in [illegible]ntvangst te nemen.

De patroons [illegible]erzochten aan den directeur der po[illegible]erijen hun het geld weer te willen d[illegible]en toekomen.

De jeudige dief [illegible]is in verzekerde bewaring gesteld.

Botsing.

Te Schinnen reed een mijnwerker per rijwiel van het steile z.g. Nagelbeeker voetpad. Beneden aan den berg kwam de mijnwerker in aanraking met een ander wielrijder, een postbode. De mijnwerker werd levensgevaarlijd gewond, hij werd van het H. Olisel voorzien en per rijtuig naar zijn woning te Spanbeek overgebracht. De postbode kreeg lichte kneuzingen.

Bloedvergiftiging.

De ruim 80 jarige weduwe H., te Heinkenszand, die zich eenige dagen geleden bij het wasschen, aan een speld prikte, is thans aan bloedvergiftiging overleden.

Kerkdiefstal.

Gistermiddag is in de katholieke kerk te Heijen (L.) het offerblok opengebroken. De vermoedelijke dader is gepakt.

Men brengt deze misdaad in verband met den inbraak, die Woensdagnacht te Gennep gepleegd werd en verdenkt hiervan een drietal, waarvan er nu een in hechtenis zit en een ander over de spoorbrug bij Gennep naar de Noord-Brabantsche zijde is gevlucht. Van den derde is men het spoor kwijt.

Inbraak.

In den nacht van Woensdag op Donderdag, omstreeks 2 uur, verschaften dieven zich toegang, door uitsnijden eener ruit, tot het café jacobs, aan den Rijksweg tusschen Gennep en Heijen. Hoewel zij door den eigenaar, die ontwaakte, verdreven werden vermist men een mantel der dochter en een paar flesschen likeur, alsmede eenige eetwaren.

Moord.

Vrijdagavond omstreeks half 9 uur, werd aan de woning van Merlenstraat 37 te 's Gravenhage, bewoond door Mevr. de Wed. Haus—Werner, aangescheld door een jongen man, als heer gekleed, van wiens signalement overigens niets verder bekend is geworden, dan dat hij een pet droeg en eenigszins trok met het rechterbeen.

Hij werd open gedaan door de jongste dochter, een meisje van 19 jaar, terwijl mevr. Haus met de oudere dochter boven was.

Na een heel kort gesprek, waaruit men niet kon afleiden, dat eenige twist is voorafgegaan, heeft de jongeman met een revolver à bout portant op het meisje geschoten. Hij trof haar in het achterhoofd bij den hals. Zij werd naar boven gebracht en heeft nog eenige oogenblikken geleefd, doch is niet meer bij bewustzijn geweest.

Toen de gemeentelijke hulpdienst kwam was zij reeds overleden.

De politie werd onmiddellijk gewaarschuwd, en de commissaris van politie, de heer Wulffers en de chef der recherche, de heer Aaltz, verschenen dadelijk ter plaatse tot het instellen van een onderzoek. Later verscheen ook de officier van justitie, Mr. Carsten, de substituut-officier van justitie, Mr. Del Campo genaamd Camp, en de rechtercommissaris, Mr. van Rhede van der Kloot.

Deze heeren hebben tot laat in den avond een onderzoek ingesteld.

Van den dader, die zich onmiddellijk na het plegen van den moord had verwijderd, was intusschen geen spoor te ontdekken.

Ook het onderzoek met politiehonden had tegen middernacht nog niet tot de ontdekking van den dader geleid. De familie van het vermoorde meisje heeft ook geenerlei vermoeden omtrent de persoon van den dader of omtrent de oorzaak, welke tot de daad heeft geleid. De verslagene was geëngageerd met een Leidsch student. Verzekert wordt, dat de verstandhouding tusschen beiden niets te wenschen overliet. Msb.

Een woestaard.

De gepesionneerde militair J. K. te Wildervank — zijn vrouw en kinderen worden in het werkhuis aldaar verpleegd — had Woensdag pensioen gebeurd. Hij dronk te veel en sloeg nu in het werkhuis niet minder dan 17 ruiten stuk. De politie arresteerde hem met moeite.

Drankwet-Inspectie.

Men schrijft aan de N. R. Crt.

Reeds eenigen tijd geleden is een uitgebreid justitieel onderzoek ingesteld naar handelingen van den adjunct-inspecteur der drankwet, werkzaam in het Westelijk deel van Noord-Brabant en in Zeeland, met Breda als standplaats. Met belangstelling wordt het resultaat van dat onderzoek tegemoet gezien, want het is al jaren een publiek geheim in de betrokken streek, dat er heel wat plaats vond, wat het daglicht niet kan verdragen.

Tweede Kamer verkiezingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, overwegende, dat op Dinsdag 3 Juni e.k. de periodieke verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaats heeft; heeft goedgevonden: te bepalen, dat in de kiesdistricten, waarin het Rijk verdeeld voor deze periodieke verkiezing de stemming, zoo noodig, zal plaats hebben op Dinsdag 17 Juni e.k. en de herstemming, zoo noodig, op Woensdag 25 Juni d.a.v.

Staatscourant.

Een meisje vermist.

Te Laag-Soeren wordt de 11-jarige Aaltje van Zeist, een meisje dat niet geheel normaal is, sedert Dinsdag vermist. De bosschen zijn afgezocht door een 40-tal mannen. Ook is een politiehond ontboden. Het dier vond blijkbaar het eerste spoor, liep onafgebroken meer dan een uur door de bosschen, maar raakte toen het spoor bijster. Een tweede politiehond heeft Woensdagmiddag eveneens de bosschen afgezocht, echter zonder eenig spoor te vinden.

Nader vernemen wij dat het sinds twee dagen vermiste 11-jarig meisje, Aaltje van Zeist uit Laag-Soeren thans in de bosschen achter Ellecom is teruggevonden. Het kind was verdwaald en al maar verder geloopen. Het kind was ongedeerd.

Spoorwegbrug in brand.

Men meldt uit Arnhem aan de Msb.:

Dinsdagavond, omstreeks tien uur, is de spoorwegbrug over den Rijn, nabij Oosterbeek, in brand geraakt. De treinenloop ondervond vertraging. Het vuur werd tegen half twaalf geblusscht.

Nader meldt men:

Woensdagavond te 10 uur ongeveer, werd door de omwonenden brand ontdekt op de brug over den Rijn, bij Oosterbeek. De oorzaak van den brand is, dat gloeiende kolen uit de locomotief vielen en het vuur voedsel vond in de pas geteerde dwarsleggers. Men was nl. bezig aan het restaureeren van de brug. Trein 936, uit Nijmegen, kon niet meer passeeren. De reizigers moesten te voet naar Arnhem gaan. De brandende brug trok spoedig groote belangstelling in den geheelen omtrek. Het ongewone schouwspel was dan ook werkelijk prachtig. De geheele Zuidelijke boog stond in brand. Spoedig was een trein met werklieden uit Arnhem aangekomen. Men tastte de brand niet dan met groote omzichtigheid aan. Emmers water uit de rivier en natte doeken werden over de brandende dwarsleggers geworpen. De natte doeken legde men in hoofdzaak over de nog niet door het vuur aangetaste houten leggers ten einde deze te beveiligen. Omstreeks elf uur was men den brand meester. De laatste trein uit Nijmegen kon weer passeeren op enkel spoor. Ook Woensdag morgen is het verkeer over enkel spoor mogelijk. De materiëele schade is vrij aanzienlijk, daar van de Zuidelijke boog al het houtwerk is afgebrand. De brug zelf heeft geen schade geleden. Slechts zijn sommige rails door de hitte gebogen.

In 't geheel zijn honderd meter hout verbrand. Vijftig arbeiders hebben den geheelen nacht door gewerkt om de lijn vrij te maken. Het verkeer ondervindt, zooals van zelf spreekt, nog veel vertraging. Op het terrein waren aanwezig de burgemeester van Arnhem, baron van Heemstra, de burgemeester van Renkum, Jhr. L. H. N. Nedermeijer. ridder van Rosenthal en de brandmeester uit Arnhem.

Levensgevaarlijke mishandeling.

Dinsdagavond kregen 2 machinepoetsers van de Staatspoorwegen, P. en Schm., wonende te Leeuwen Maasniel, nnzie, die zoo hoog liep. dat zij beiden slaags raakten, met het gevolg, dat P. een ernstige hoofdwonde bekwam waardoor hij buiten kennis raakte en nog niet tot bewijstzijn is teruggekeerd, zoodat zijn leven in gevaar verkeert. Schm. heeft zich uit de voeten gemaakt.

De verwonde P. is in het Louisagesticht te Roermond ter verpleging opgenomen. Een vroegere tusschen hen bestaan hebbende veete schijnt hiervan de oorzaak te zijn. Tel.

Ongeluk.

Woensdagnamiddag is de 35-jarige koetsier P. J., in dienst bij de firma wed. Jacobs te Nijmegen, op den straatweg te Oosterhout bij Elst van een meubelwagen gevallen en korten tijd drarna overleden.

Oplichting.

Men schrijft uit Brussel aan de Msb.

Medio December zijn de Tilburgsche tapijtfabrikanten, de heeren F. en P. te Tilburg, in arrest gesteld, op aanklacht van den heer Léon Patte te Brussel. Men zal zich herinneren dat zij beschuldigd werden van oplichterij, door den heer Patte voor geleende sommen wissels ter hand te stellen op personen die hun niets schuldig waren, doch die zij op den vervaldag het geld opzonden Langzamerhand waren echter F. en. P. niet meer in staat deze geldzendingen te doen en kreeg de heer Patte aanhoudend wissels terug met de mededeeling: „niets schuldig".

Dit wekte achterdocht. Intusschen had deze transactie reeds eenige maanden geduurd en beloopt het bedrag waarvoor de heer Patte zou zijn opgelicht meer dan 50.000 gulden.

De beide firmanten werden daarna aangehouden en naar Breda overgebracht. Het bleek dat de heer P. een Belg was en daar de heer Patte eveneens van deze nationaliteit is en het delict in België is geschied, is P. door het parket te Brussel opgeëischt en door Nederland uitgeleverd. Inmiddels werd de instructie tegen de heer F. (Nederlander) te Breda voortgezet en is na sluiting der instructie door den Officier van Justitie verwijzing naar de terechtzitting te Breda gevraagd.

De rechtbank heeft evenwel de vorige week deze verwijzing geweigerd, den heer F. buiten vervolging gesteld, en zijne invrijheidsstelling gelast.

De heer P. is echter te Brussel naar de openbare terechtzitting van de strafkamer van de rechtbank in eerste instantie verwezen.

De Brusselsche rechtbank veroordeelde den heer P. tot 1 jaar gevangenisstraf en 50 frs boete.

De heer P. heeft appèl aangeteekend.

Het drama te Velsen.

Een haast ongeloofelijk gerucht doet te Velsen de ronde in verband met de onlangs daar gepleegde moordaanslagen door een krankzinnige. Aan dezen persoon zou nl. door den Commissaris der Koningin, op advies van den burgemeester, een jachtacte zijn uitgereikt, zoodat hij ten allen tijde vuurwapens bij zich mocht dragen. Men zal er spoedig meer van hooren, daar de heer Netscher voornemens moet wezen, den burgemeester in de volgende Raadszitting over deze aangelegenheid te interpeleeren.

O. H. C.

Dienstijver.

Een agent van politie, te Rotterdam die in de Parklaan surveilleerde, bemerkte Donderdagnacht, dat in een in verbouwing zijnd pand aan de Parklaan, hoek Veerhaven, een raam stond opengeschoven. Als man van zijn plicht klouterde hij door het openstaand raam, om te onderzoeken, of er soms verdachte personen in het huis aanwezig waren. Niets verdachts bemerkt hebbend verliet hij langs denzelfden weg het huis, waarna hij het stuk hout, waarop het raam steunde wegtrok. Daar er echter nog geen touwwerk in het venster was aangebracht, viel het raam op een zijner handen, waardoor drie zijner vingers werden verwond. In het ziekenhuis werd hem heelkundige hulp verleend. Het raam was opengezet om de vochtigheid uit de vertrekken te verdrijven.

Potverteeren.

Te Afferden vierde de wielerclub haar jaarlijksch feestje. Na 'n tochtje per Velo gemaakt te hebben, stapten de heeren bij den molenaar te Bergen af. Hier hadden eenige de aardigheid om den molen in beweging te brengen en deze door den sterken wind aangemoedigd, bereikte spoedig een flinke vaart. Inplaats van den eigenaar te waarschuwen zou een ander van het clubje hem stil zetten, en bracht hem met een ruk tot stilstand. Een hevig gekraak volgde, de wieken slingerden weg en de as brak. Men schat de schade op f 2000. Woensdag werden de vermoedelijke daders aangehouden; hun zal dit feestje nog wel in herinnering gebracht worden.

Nederlanders op het Vaticaan.

De kardinaal-staatssecretaris Z. Em. Merry del Val heeft, met het oog op de ongesteldheid des Pausen, de 120 Nederlandsche pelgrims, allen leden van de Ned. R. K. Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel „St. Raphaël", op het Vaticaan in audiëntie ontvangen. De pelgrims werden aan den kardinaal voorgesteld door den zeereerw. heer pastoor Mutsaers, die in hun naam den kardinaal toesprak. Kardinaal Merry del Val antwoordde in hartelijke bewoordingen en gaf namens Z. H. den Paus den apostolischen zegen.

N. V. „Prinses Juliana."

Holl. Alg. Expl. Mij.

Deze te Rotterdam gevestigde Maatschappij, heeft ten doel volgens art. 2 per statuten „Het exploiteeren van onroerende goederen", haar Maatschappelijke kapitaal bedraagt 500.000 Gulden, waarvan geplaatst was een serie van 100,000 Gulden, waarop in totaal gestort is 30%.

Ook heeft deze maatschappij krachtens haar statuten, het recht het aangaan van leeningen. Van dat recht maakt zij op de volgende wijze gebruik, n.l. door de uitgifte van aandeelen groot f 20, f 10 en f 5.

Om deze onder ieders bereik te brengen, zijn aan deze aandeelen inschrijvingsbiljetten, groot f 7, f 8.50 en f 1.75, verbonden.

Om het plaatsen te vergemakkelijken, zijn aan deze inschrijvingsbiljetten ver-

bonden, winstkansen gelijkstaande met 1/10, 1/20 en 1/40 der Ned. Staatsloterij, volgens welke aanwijzing dit ook geschiedt.

Dat deze jonge instelling zich op gezonde en krachtige wijze ontwikkelt, blijkt uit verschillende overgelegde bewijzen. In de eerste plaats haar administratie, in de tweede plaats haar met zorg gekozen corps hoofd-agenten en agenten. Dat de directie volkomen met haar tijd medegaat, blijkt uit de volgende dingen.

Hare hoofd-agenten en agenten zijn in een gratis levensverzekering. Zij geeft uit een Maandblad, waarin elk gelegenheid heeft, het plaatsen van mededeelingen. het stellen van vragen, etc. etc.

Dat hiervan een nuttig gebruik gemaakt wordt, blijkt uit de vele aanvragen, voorkomende in het Maandblad. Ook de hoofd-agenten en agenten zijn hoogst tevreden over de ongekend vlugge uitbetaling der premieën.

Het is in deze dagen zoo noodig en nuttig, dat financieële instellingen, en vooral de jongere in den lande, op deze wijze handelen, zelfs oudere instellingen huldigen nog een verkeerd begrip, en wel dit, dat de Directie nooit te spreken is, en komt men om inlichtingen, men wel mondelinge inlichtingen krijgt, doch inzage niet verstrekt wordt.

Bij de N. V. „Juliana" is dit anders, ieder belanghebbende kan desgewenscht inzage krijgen van alle bescheiden de Maatschappij betreffende.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 26 *April* 1913.

— Naar de Pr. 's-H. Ct. verneemt zullen de treinen 114 Boxtel—'s Bosch en 333 Den Bosch—Boxtel vanaf 1 Mei a.s. worden gereden door de Locomotieven der Noordbrab.-Duitsche Spoorweg Maatschappij terwijl hier gestationneerd treinpersoneel dier Maatschij. de genoemde treinen zal bedienen.

— De jongejuffrouw A. v. G. ging Maandag een fietstochtje maken. Ongelukkigerwijze kwam zij tegen een hek terecht en bezeerde zich ernstig aan een der vingers.

Haaren. Wij maakten de vorige week melding van een geval van typhus. De lijder is bezweken; meerdere gevallen zijn gelukkig nog niet voorgekomen.

— Zondag a.s., bij gunstig weder, maakt onze Fanfare na den middag eene muzikale wandeling.

— De werkzaamheden aan de nieuwe kerk vorderen snel. Men is thans bezig met het verwerken van zand en hardsteen; ook zijn er al enkele granietpilaren opgetrokken.

Berkel c. a. Dinsdag 29 April zal in het Trappistenklooster onder deze gemeente de Prior, die door Z. H. Pius X tot Abt benoemd is over dat klooster, als zoodanig worden gewijd.

St. Michiels-Gestel. Door H. M. de Koningin-Moeder is voor het concours, dat bij het zilveren jubilé van „Willem Tell" op 15 Juni a.s. gehouden wordt, een prachtige zilveren medaille beschikbaar gesteld. Deze koninklijke onderscheiding zal in de „Eere afdeeling" verschoten worden. Pr. 's H. Ct.

Oirschot. Bij de op Vrijdag gehouden aanbesteding van het hekwerk om de R. K. Kerk, is ingeschreven als volgt:

Metselwerk:	
H. Bullens	f 3715
H. Willems	- 3350
Van Laarhoven	- 2352
Smeden:	
J. v. d. Heuvel	- 2940
W. v. d. Steen	- 2331
Corn. v. d. Steen	- 2200
Adr. van Overbeek	- 1990

Allen uit Oirschot.

Het werk is aan de laagste inschrijvers gegund.

Eindhoven. Na langdurige discussie is in de gemeenteraadszitting van Woensdag besloten, met 8 tegen 3 stemmen om de verhoogde Rijksubsidie voor omvorming der driejarige Hoogere Burgerschool tot vijfjarige te aanvaarden.

Valkenswaard, 24 April. Woensdag werd alhier tot gemeentesecretaris benoemd voor den tijd van vier jaar, de heer J. Verhoeven, secretaris der gezondheidscommissie alhier.

Helmond. In de Donderdagavond gehouden vergadering van de gemeenteraad werd de heer J. Bartels geschorst als ambtenaar van den burgerlijken stand, wegens het niet in orde hebben der kas. Hij had leges- en andere gelden in beheer. Tevens besloot de raad dit jaar eene subsidie van f 1000 toe te staan aan de bewaarscholen der Eerw. Zusters en het pensioen van den burgemeester te bepalen op f 1200.—

Prov. Statenverkiezingen in Noord-Brabant.

De Ged. Staten van Noord-Brabant hebben bepaald, dat vooor de periodieke verkiezing der leden van de Prov. Staten, die met den eersten Dinsdag van Juli moeten aftreden, de stemming zoo die noodig is, zal plaats hebben op Dinsdag 10 Juni en de herstemming, zoo die noodig is, op Vrijdag 20 Juni d. a. v.

De verkiezing (officieele candidaatstelling) heeft ingevolge art. 5 der provinciale wet den eersten Dinsdag der maand Juni, alzoo den 3en Juni plaats.

Hgz.

Buitengewone Zitting der Provinciale Staten.

Daartoe bij kon. besluit bemachtigd, heeft de Commissaris der Koningin de Staten dezer provincie in buitengewone zitting bijeengeroepen op Donderdag 8 Mei e.k. 's voormiddags ten 11 uur, ter behandeling van de voorstellen der commissie, belast met de bestudeering van 't vraagstuk der electriciteits-voorziening in deze provincie.

De dader der kerkdiefstallen in Noord-Brabant gevonden.

Men meldt aan de Msb.

Sinds enkele maanden werden op geheimzinnige wijze in de omstreken van Helmond de Christusbeelden van crucifixen op altaar, preekstoel etc. O. L. V.-beeldjes en dergelijke ontvreemd, zonder dat men eenig spoor van den dief kon vinden. Dit geschiedde o.a. te te Vechel, Uden, Gemert, Gerwe, Aarle-Rixtel, Handel (een antiek Madonnabeeldje) en nog op anderen plaatsen. L.l. Zondag ook te Mierlo. Door onmiddelijke nasporingen en activiteit van den wachtmeester der marechaussées te Helmond, kwam men op 't spoor van den dief, een zekeren J. C. uit Helmond, die bleek in het bezit te zijn van plm. 30 corpussen van crucifixen; Madonna-beeldjes en andere religieuze artikelen.

Bedoelde persoon, overigens zeer goed bekend staande, is klaarblijkelijk lijdende aan een soort godsdienstwaanzin, omgaande met het ideé fixe, dat het bezit dier religieuze artikelen zegen zou brengen over zijn huis.

Hiermede zal voor velen het raadselachtige dier diefstallen zijn opgelost.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redacteur.

Vurloopig zen ze in de Dommel uitgeschreven over der schandaole, die ze gemakt han mee der gescgrijf.

Ze hebben alles nog is bij mekaar gebrocht um de Centraal af te breken. In Zondag hebben ze der best nog is gedaon tegen v. d. Horst en v. d. Ligt.

Een ding is vur v. Eupen en zenne compejon mer jammer, dè ze we fetsoen betreft wijt bij die twee achter staon

En al schrijve ze nog zooveul over v. d. H. en v. d. L. in de Dommel, de meenschen toch denken, ze moesten mer naor der eige kijke daor hebben ze genog aon.

Schène komt er bij hullie niks te kort, mer ast gao over de belangen van de geminte, en d'r vrinnjes hebben 't er neven gedaon, en um dan recht vur de vuist uit te komen daar is geen gedachte van.

Dè hebben we nog pas geleeje gezien over de rioleeringskwestie.

Meneer de redacteur, inne dag of aacht geleeje stond er in oewe kraant dè de weg van de Vorst naor den Oirschotschen grintweg zo slecht was en dè der een kar strooi was umgevallen. De was nie heel goed uitgeduid. Ik ben in Zondag in Lensheuvel geweest en daor vertelde ze men, de 't nie krek daor, mer wel in de buurt was veurgevallen.

Zoo ik hurde zon de boere die daor woonde gerre mee de weg opmaken, es ze van de geminte mer gruis kreege.

Ik heb ze de raod gegeven een briefke te schrijven aan 't gemintebestuur. Over 't gemintebestuur gesproken dè haawt lang vacantie dunkt me. Onder lest hebben ze is een klein snapvergaderingske gehauwe, daor den Burgemister nie bij was.

Toen zee de Wethauwer Paijmans (die op die vergadering voorzitter was) dè ze de rondvraag mer uit zon stellen. Binnenkort was er toch weer vergadering.

Wè er an hapert, ik weet 't nie.

Zon ze misschien iets hebben daor ze nie goed mee vur den dag durven te komme. We zulle mer is afwachte.

TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Mijnheer de Redacteur.

Des leven's schaduwkant. En terecht! Niet op misdadig gebied, wel neen!

Een week of zeven geleden kreeg een aankomend werkman een splintertje in zijn oog. Het oog was bijna verloren. Uitgekeerd werd het ventje ad 0.99 per week door de Rijksverzekeringsbank. Een tweede op die werkplaats kreeg deze week een ongeval; een stukje van zijn vinger werd afgeknepen, dus weg.

Op de vraag hoeveel hij verdiende, antwoordde hij schreiend en ontroerd, een kwartje per....., ja per week mijnheer.

Een werkgever.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

Van 18—25 April.

Ondertrouwd: H. v. d. Sterren, 29 jaar en E. P. Brekelmans, 28 jaar.

Rechtszaken.

Verschooningsrecht van den Geneesheer.

Uitspraak van den Hoogen Raad.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft, bij arrest van 21 Maart j.l. uitspraak gedaan in de bekende zaak van dr. H. A. Diepen te Eindhoven over het door dezen ingeroepen verschooningsrecht van den geneesheer.

Door dit arrest is de meening van dr. Diepen, dat aan den medicus het recht toekomt voor den strafrechter te weigeren getuigenis af te leggen tegen patiënten, die zijne hulp als geneesheer inroepen, anders dan, wanneer de rechter den geneesheer van zijn ambtseed ontslagen heeft, als volkomen juist erkend. Sedert lang werd dit vraagstuk in de medische en jurdische kringen, pro en contra, met ongemeene belangstelling besproken.

De thans gevallen beslissing van den Hoogen Raad, die doctor Diepen in het gelijk stelt en het verschooningsrecht ook aan den geneesheer toekent, evengoed als aan den priester en aan den pleitbezorger, zal met de grootste belangstelling door juristen en medici worden vernomen, doch zij mag ook voor de prudentie voor de geneesheeren en voor hunne patënten allerbelangrijkst heeten.

Deze laatsten toch kunnen mede tengevolge van deze uitspraak thans hunne gezondheid of hun leven door den geneesheer doen verzorgen, zonder eenige vrees, dat deze dientengevolge gedwongen kan worden een voor hen bezwarend getuigenis voor den strafrechter af te leggen.

Die zekerheid te verkrijgen was juist hetgeen door deze langdurige procedure werd beoogd en thans ook verkregen is.

(Hgz.)

Storen van een godsdienstoefening.

Donderdag stond terecht A. v. d. O. en J. v. B., de eerste opperman, de tweede timmerman te St. Michiels-Gestel, beklaagd, dat zij op Zondag 23 Februarie, j.l. om 8 uur 's morgens te samen en in vereeniging in de R. K. kerk aldaar gedurende de H. Mis schreeuwende en lachende wanorde verwekt en de openbare godsdienstoefening hebben gestoord, en zich verzet hebben tegen den gemeente-veldwachter G. Tielemans, die hen om hun wangedrag uit de kerk wilde verwijderen.

In deze zaak waren vijf getuigen gedagvaard.

De eerste beklaagde was niet verschenen.

De tweede zegt, den avond te voren dronken geweest te zijn, en daarvandaan was hij des morgens niet erg frisch. Toen de veldwachter v. d. O. wilde meenemen, had v. B. den veldwachter geslagen.

Getuige de weleerw. heer P. Litjens kapelaan te St. Michiels-Gestel, was 's morgens de Mis aan 't lezen, doch zag zich op een gegeven oogenblik na de Prefatie verplicht eenige oogenblikken op te houden met Mis lezen vanwege het gedruisch dat in de kerk werd gemaakt.

De veldwachter Tielemans, was in de kerk en zat ongeveer 6 à 7 meter van de beklaagden vandaan doch werd gestoord door hun luidruchtig gepraat en gelach. Hij ging hen waarschuwen en aanmanen tot kalmte, doch zij stoorden zich daaraan niet; van d. O. was brutaal, waarop de veldwachter hem vastpakte om hem buiten te zetten, doch van d. O. verzette zich en schopte en krabde; v. B. schopte den veldwachter in de zij, gaf hem een slag tegen zijn hoofd en trok aan v. d. O. om dezen te bevrijden. De veldwachter en v. d. O. waren op den grond gevallen en lagen samen te bakkeleien.

De verdere getuigen verklaren, dat zij door het gepraat en gelach der beklaagden gestoord waren en bevestigden de verklaringen van den veldwachter.

De officier eischte een gevangenisstraf van twee maanden voor den eersten en drie maanden voor den tweeden beklaagde.

Hgz.

Hooge Raad.

Arme krankzinnige.

Rroc.-Gen. bij den Hoogen Raad, Mr. Noyon, concludeerde heden tot verwerping van het cassatieberoep, ingesteld tegen het vonnis der Rechtbank te Amsterdam, waarbij was beslist, dat een krankzinnige als arm moet beschouwd worden wanneer zijn vader met vrouw en 7 kinderen van f 18 per week moet leven, zoodat de kosten van verpleging pl.m. f 6 per week, door de gemeente van den krankzinnige, zijnde N.-Amstel, moesten gedragen worden en de Staat, die die gelden aan de gemeente had voorgeschoten, ze kon afhouden van de Rijksuitkeering ingevolge de Wet van 1897 aan de gemeenten door het Rijk verschuldigd.

Door de gemeente was in cassatie beweerd, dat volgens de Armenwet van 1854 eerst arm is hij, die in zijn noddruft niet kan voorzien en daarom onderstand behoeft, hetgeen hier met den vader niet het geval zou zijn. Doch Proc.-Gen. was van oordeel, dat uit art. 40 der Krankzinnigenwet volgt, dat de onverhaalbaarheid der kosten het begrip arm beheerscht. Uit de feitelijke beslissing der Rechtbank, dat de kosten niet verhaalbaar zijn, volgt de juiste gevolgtrekking, dat men hier te doen heeft met een arme krankzinnige.

Uitspraak over 5 weken.

Bossche Rechtbank.

De rechtbank te 's Bosch deed Dinsdag uitspraak in zake:

G. N., Vierlingsbeek, het in brand steken van heide, vrij.

J. v. M., Lith, beleediging f 8 subs. 16 dagen hechtenis.

G. v. D., Zeeland beleediging, vrij.

J. Fr., Besoijen, diefstal, f 10, subs. 20 dagen hechtenis.

J. J. W., Afferden (L.) dooden van een dier, f 0.50 subs. 1 dag hechtenis.

H. S., Siebengewald (L.) eenv. beleediging van ambt. in functie, vrij.

J. M. W., Cuijk, vernieling, f 10 subs. 20 dagen hechtenis.

K. D., Besoijen, wederspannigheid verzet vonnis vern., 14 dagen gevangenisstraf.

Zitting van Donderdag 24 April 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

G. M. v. Kl. te Tilburg, beklaagd van diefstal met verbreking, veroordeeld tot 4 mnd. gev. met aftrek prev.; H. W. te Oirschot, niet voldoen aan ambtsbevel, f 10 subs. 20 d. h.; A. A. V. te Strijp, verniel, en diefst., 3 mnd. gev. met aftrek prev.; P. M. v. d. H. te Best, beleed. van ambt. in functie, f 15 subs. 30 d. h.; M. d. V. te Stratum, als voor, 3 w. gev.; C. v. A. te Esch, verniel., f 15 subs. 30 d. h.; F. v. d. S. te Best, jachtdelict, appèl van kantong. bevest., f 6 subs. 3 d. h.; C. J. L. te Hilvarenbeek, als voor, appèl van kantong. verniet., vrij; H. A. R. te Woensel, diefst., f 60 subs. 12 d. h.; J. W. M. v. E. te Hoogeloon, overtr. weggeld in Noord-Brabant, verzet vonnis bekrachtigd, f 20 subs. 12 d. h.

Correspondentie.

Door overvloed van copie moesten enkele stukken waaronder, vraagbaak Kippenhouders een bekendmaking enz. blijven liggen tot het nummer van Woensdag.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,28 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 25 April f 1.30 à f 1.42½ per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 25 April Hoogste prijs f 1.24 Laagste f 1.14 Middel f 1.20. Aanvoer 9045 K.G.

MAASTRICHT, 25 April. Botermijn. Aanvoer 48710 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.21, laagste f 1.17 per K.G.

ADVERTENTIEN.

Dankbetuiging

voor de betoonde deelneming bij het droevig overlijden van mijn eenigst geliefd Zoontje **HUBERTUS.**

W. DRIESSEN.
M. WILLEMS.

Boxtel, den 22 April 1913.

5 Schilders

kunnen **direct** voor geruimen tijd **geplaatst worden** tegen hoog loon bij

Frans Verheijden,
Mr. Schilder,
Kerkstraat, BOXTEL.

Ondergeteekende brengt hiermede ter kennis dat

DE ZAAK

van **Theod. van Asveld op den Burgakker** door hem **van af heden** op denzelfden voet zal worden

voortgezet.

Tevens verkrijgbaar:

Prima Borstelwerk

Aanbevelend,
Ph. Gieliam.

Arbeiders
gevraagd,
goed met de schop kunnende omgaan, voor stuwadoorsbedrijf in Zuid-Holland.

Gegadigden gelieven zich te melden onder no. **66** Bureau van dit Blad.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Dinsdag 6 Mei 1913. FINAAL** op **Dinsdag 20 Mei 1913** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt telkens ten **4 uur n.m.**

Voor de Erfgenamen van Michiel Laur. v. d. Bersselaar.

Een **Landbouwerswoning** c. a., **Moestuin, Boomgaard, Bouw- en Weiland,** gelegen te Boxtel, ter plaatse „De Geelders", kadastraal bekend Sectie D Nos 1384, 1383, 1385, 1380, 1381, 1379, 1378, 1377, 1388, 1387, 1087, 1088, 1089, 1386 en 1382, samen groot 1.74.90 H.A.

Verhuurd tot de gewone tijdstippen in 1915.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 20 Augustus 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 29 April 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Antie de Vroom te Gemonde, Boxtel:

Biljart met toebehooren, **Tafels, Stoelen, Glazen** en meer **Herberginventaris.**

Bureau. Kabinet, Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Trapnaaimachine, Kachels, Lampen, Spiegels en **Schilderijen** en meer **Huisraad.**

Baktrog, Tonnen en **Bakken** en **Landbouwgereedschap.**

Een partij **Hooi, Stroo** en **Aardappelen, Brandhout** en **Mest.**

Telegram.

C. Schurink,
Vosstraat 14,
UTRECHT.

Op door U verkocht

Julianalot 6032
viel f 25.000.
Gelden verzonden.

N. V. PRINSES JULIANA.

Telegram.

Aan de
N. V. Prinses Juliana.

Mijn oprechten dank voor de spoedige en coulante uitbetaling van den prijs gevallen op mijn nummer 6032, hetwelk ik kocht bij Uwen Agent

C. Schurink,
Vosstraat 14, Utrecht.

De Winner,
P. Mosterd,
Jan Pieterszoon Koenstraat 61.

OPENING
van den welbekenden
THEETUIN
opgeluisterd door muziek van Boxtel's Harmonie
op Zondag 27 April 1913.
Entrée 10 cent ten bate der bestrijding der Tuberculose.
C. J. van Dongen-Goyaerts,
Café „DOMMELOORD"
Eindh. Steenweg, Boxtel.

The White Bioscope

ZONDAG 27 APRIL

Reuzenprogramma.

De groote Gouvernementsschool in Zuid-Afrika
Prachtvolle Natuuropname.

Een trouwe dienaar Komisch.	De dochter van den blinde Prachtvol gekleurd Drama tevens leerzaam.

De Telephoon als huwelijksmakelaar
Komische scène van Max Linder. Om tranen te lachen.

Na Regen komt Zonneschijn

Groot Succes-Drama (1000 M.)

Bigorno's Zakdoek
Komisch.

Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.

1e rang 40, 2e rang 25, 3e rang 15 ct.

☛ De Bioscopezaal is voor alle doeleinden billijk te huur, behalve des Zondags.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 "
Groote Rozijnen	„ „	17½ "
Sucade	„ „	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	„ „	18 "
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van		12½ en 8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

De

Tariefwet

beschermt de

Nederlandsche Industrie.

Zij brengt

meer werk

en dus

hooger loon.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

---

7 maanden aan open been geleden.

Genezen door den Kloosterbalsem.

Mej. Ida Janssen te Berg (Limb.) verklaarde ons: „7 lange maanden heb ik geleden aan een open been. Het been was vanaf het scheenbeen tot aan de teen open. Loopen kon ik niet meer en het duurde zoo lang, dat ik er moedeloos onder werd. Geen enkel van de vele geneesmiddelen die ik ter genezing aanvaardde hielp mij totdat ik op aanraden van een mijner buren besloot het ook eens te probeeren met den Kloosterbalsem, welke ik kocht bij Th. Severijns te Obbicht. Het resultaat was prachtig. Reeds na drie dagen begon de wond te genezen en na 14 dagen, na 4 potjes Kloosterbalsem gebruikt te hebben, was ik geheel en al hersteld, waarvoor ik zeer dankbaar ben".

Kloosterbalsem,
Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterbanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct., van 50 gr. 75 ct., van 100 gr. f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elsch' ROODEN BAND met handteekening van den General Agent L. I. AKKER Rotterdam Verkrijgbaar bij alle drogisten apothekers en de bekende depot houders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt de NIJVERHEID.

Zij bevordert ongezonde concurrentie door steun aan niet-levensvatbare bedrijven.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

RECLAMEWEEK.

Daar gedurende de reclamedagen van de vorige week, door de kolossale drukte niet iedereen van onze extra aanbieding heeft kunnen profiteeren geven wij wederom vanaf

ZATERDAG 26 APRIL

tot en met

ZATERDAG 3 MEI

aan een ieder die voor een gulden aan diverse artikelen besteedt, (suiker en sunlightzeep uitgezonderd)

BEHALVE DE KORTING VAN 10 PROCENT

nog een VAN DER VELDEN's Candijkoek à 20 of een pak VAN DER VELDEN's SCHOTSCHE Havermout à 20 ct.

CADEAU

U krijgt dus totaal eene waarde van 30 ct. cadeau

Henri van der Velden & Co.

Stationsstraat - - BOXTEL

ELF FILIALEN.

Tien pCt. korting op alle artikelen.
Voor tien gulden bons een gulden terug.

De beste kwaliteiten || De laagste prijzen
De grootste korting || Het beste gewicht

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**. waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 34. Zaterdag 26 April 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XVI.

30 September.

't Is snik-heet, de Roode Zee is daardoor ook trouwens berucht.

Geen land in 't zicht. In den namiddag het rif „Deadalus" dat slechts even boven water uitkomt. Een groote vuurtoren staat hier als een waarschuwing voor den zeeman. Men zegt dat de lichttoren daar gebouwd is door de weduwe van een Engelschen Zeekapitein, die hier met al zijn manschappen verging. Voorwaar een prachtige daad van een groot hart!

* * *

1 October.

Geen land, alleen tegen den middag komen wij een menigte kleine, dorre rotsachtige eilandjes tegen, 12 kleine eilanden liggen daar bijeen en genoemd de 12 Apostelen. Daarna slechts zee, soms een schemering van land.

Heele troepen vliegende visschen schieten geregeld uit het water op en strijken in zilveren bogen een eind verder weer in zee.

t Is zooals elken dag snikheet. Ik herinner mij van mijn vroegere Afrika-reis, dat zich hier een der machinisten den hals afsneed, halfkrankzinnig door de ontzettende warmte. 't Kan hier bovenmate heet zijn. De temperatuur van het water bedraagt hier dikwijls 100 graden F. Daar bijna geen enkele rivier in de Roode Zee uitmondt, beweren de geleerden, dat wanneer men de straat van Bab-el-Mandeb een eeuw gesloten hield, de bedding der Roode Zee in een groote zoutmassa veranderen zou, daar de uitdamping ongeveer 23 voet per jaar bedraagt!

Ik geloof het graag, want geleerden vergissen zich nooit, maar niemand stopt voorloopig de straat dicht en er vloeien nog steeds milj**a**rden kubieke meters water door!

Tegen 10 uur n.m. zijn wij in de straat van Bab-el-Mandeb (straat van tranen) en komt spoedig het eiland Perim in 't zicht, het bekende kolen-eiland. Perim is een Engelsch eiland, van groot belang, vooral in tijd van oorlog! Hoe de Engelschen er toe kwamen het eiland in 1857 in 't bezit te nemen zegt ons de Lloyds-gids:

De kommandant van een Fransch oorlogsschip dat Aden aandeed, en die door de Britsche autoriteiten onthaald werd, liet er zich over uit, dat hij in last had, Perim te bezetten. De slimme Engelschen hielden hem met feestjes op, en toen de Franschman eindelijk in Perim kwam zag hij er de Engelsche vlag wapperen! Kommandant Templer van het Engelsche schip „Mahi" was hem voor geweest. Terwijl de Franschen in Aden rustig fuifden, voerde hij nu de opdracht voor de Engelschen uit!

Een muffe moerasgeur dringt ons in den neus, zwoel en heet is de omgeving, zooals nergens in de Roode Zee. Men noemt Perim een hel, en zeer terecht. Om aan land te gaan was het veel te laat en was het ook niet al te betrouwbaar. Nooit heb ik zoo'n zwoele, warme lucht ingeademd, noch in Afrika, noch in Indië. Voeg daar dan bij, dat alles afgesloten werd voor het kolenstof, dat overal doordringt, dan kunt ge begrijpen dat de benauwende atmosfeer er niet beter op werd.

Somalies van de kust kwamen aan boord met koralen en struisvogeleieren. Er was echter geen kooplust. Een troepje inboorlingen toonden hun dansen, die echter geheel zonder karakter en uitdrukking waren en geen wilde voorstellingen hetzij van jacht of oorlog weergaven zooals ik dat vroeger in 'binnen Afrika bijwoonde. Daar hield men het hart bij vast!

Eentonig klonk het vallen der steenkool-brokken, zeurend klonk dezelfde galm van het onophoudelijk gezang der dragers, die als zwarte nachtgeesten in lange rijen op en afliepen in de kolenschuiten.

Zwart stof vliegt alom, er is geen plekje waar het niet doorkomt. Geen enkele passagier gaat slapen.

Een aangenaam oponthoud is het niet, doch noodzakelijk! Wij moeten kolen hebben en 100 tot 150-duizend kilo per dag is voor een stoomschip nog zoo heel veel niet. Er moet dus een aardig stukje steenkool mede!

Wij waren na de warme dagen in de Roode Zee, toch al tamelijk moe, en nu wij Perim nog als pakkend slot kregen, werd er onze loomheid niet beter op! Warm, benauwd door hitte en stof, den geheelen nacht in de kleeren, was het vertrek voor ons een hoele verademing In den nacht lichtten wij het anker en gaven wij Perim zelfs geen groet 't Was een hel, een echte hel!

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

Hij schoof den hoed wat naar achteren en wreef zich over het voorhoofd, terwijl hij voortstapte door de flauw-verlichte lanen, waar ter weerszijden de tuinen der villa's donkerden en soms een wit huis opdook tusschen het donkere bladerlooze hout. Het was stil rondom en in de hooge boomen was het lichte ritselen van den wind hoorbaar. In geen enkelen tuin was meer het licht zichtbaar, dat anders 's avonds uit de gangportalen naar buiten stralende, rosse plekken kleurde over het grint en de perken.

Het was wel erg laat geworden, bedacht hij, zijn hoed weer rechtzettende; zijn vrouw en de meiden zouden natuurlijk al lang op bed zijn. Gek toch eigenlijk ook om zoo lang te blijven plakken' Wat had hij eraan. Morgen zou hij zich natuurlijk ontrisch voelen en den heelen dag had gij nog een zuur gezicht van zijn vrouw op den koop toe. Ja, dat zou nog het minste zijn en hij mocht al blij wezen als er geen woorden vielen. Als hij dan maar zoo verstandig was, om niets terug te zeggen. Want die ruzies, daar had hij een hekel aan. Dat begon met een enkel verwijt over zijn lang wegblijven en het liep vaak zoo hoog, dat ze een paar dagen tegen mekaar bleven wrokken. Als hij goed nadacht was dat gewoonlijk zijn eigen schuld. Want hij maakte zich altijd nog nijdiger dan zijn vrouw. Juist, omdat hij daar niets tegen te zeggen wist, want zijn vrouw had toch in den grond gelijk dat het niet te pas kwam voor een vader van drie kinderen daarom maakte hij zich dan zoo kwaad. Hij had dan net het gevoel of hij een nachtbraker was een slampamper. Nou zoo erg was het toch niet. Het gebeurde toch maar eens een enkele maal. Maar vanavond had hij het toch wel wat erg laat laten worden. Misschien was dat eigenlijk nog maar het beste, als het toch eenmaal laat was. Zijn vrouw zou zeker al slapen. En als ze nu niet wakker werd.

Hij glimlachte even.

Zijn vrouw niet wakker worden! Maar bij het minste gerucht buiten werd ze immers al wakker. Ze hoorde zijn stappen al over het grint in den tuin nog voor hij in huis was.

Jammer, dat er ook grint lag. Misschien als hij eenmaal in huis was! Al wist ze dan den volgenden morgen wel, dat hij laat thuis was gekomen, ze zou toch niet weten hoe laat. En hij kon haar best een paar uur voorjokken.

Hij zou probeeren langs de grasrandjes te loopen overwoog hij. Maar dan zag hij in zijn gedachten ineens dat groote grintvlak voor de deur. Daar moest hij altijd over heen.

Hij schoof den hoed weer wat naar achteren. Warm was het meende hij. En hij kreeg het nog voortdurend warmer. Beroerd ook, dat dat altijd het besluit moest zijn van zoo'n gezelligen avond. Want gezellig was 't er geweest.

Hij nam zijn hoed af, streek zich met de zakdoek langs het voorhoofd, bleef nu even zoo, de hoed in de hand, doorstappen.

Hé, dat frischte op. Hij had toch wel wat veel gedronken. Nu voelde hij het duidelijk.

Door de boomen zag hij nu de donkere massa van zijn huis, waarop een lantaarn een flauwe streep licht teekende. Er was nergens meer licht te zien. Ze lagen dus allemaal in de rust. Als hij nu maar een middel wist, om ongemerkt binnen te komen. Hij kon misschien achterom loopen en dan door het raam van de bijkeuken naar binnen komen. Als hij dan zachtjes de trap opliep op zijn kousen, dan zou niemand hem hooren. Maar hoe kwam hij over dat vervloekte grint, dat altijd zoo knarste?

Onwillekeurig bleef hij even staan om zich den toestand duidelijker voor te stellen. En plotseling schoot het hem nu te binnen. Waarom zou hij zijn schoenen niet dadelijk bij het hek uittrekken en op zijn kousen over het grint sluipen?

Hij glimlachte. Ja, ja dat was het beste.

En gelukkig over dien uitkomst, liep hij nu vlug door naar het hek trok daar zijn schoenen uit en sloop binnen. Op het grint bleef hij even luisterend staan. Hoorde hij daar niet wat? O, dat was een slap in de laan buiten den tuin.

Voorzichtig sloop hij door naar den achterkant van het huis. 't Ging prachtig. t Grint knarste haast niet.

Langs den achterkant sloop hij naar de bijkeuken. Maar tevergeefs probeerde hij 't raam open te schuiven. Dan liep hij weer terug, voorzichtig sluipend om het huis heen, zijn schoenen in de hand.

Maar plotseling bleef hij staan. Hoorde hij daar nu nog die stap? Ze klonk vlakbij, vlak voor het hek. Zouden het inbrekers zijn? Hij spiedde tusschen de boomen door maar zag niets.

Doorloopend overdacht hij nu, door welk raam hij dan binnen zou kunnen komen, want door de voordeur zouden ze hem hooren. Maar tot de conclusie komend, dat het nergens beter zou gaan dan door de bijkeuken sloop hij weer terug. En nu lukte het hem, het raam open te krijgen. Warm geworden door het werk, wischte hij zijn voorhoofd af, kroop dan naar binnen.

Glimlachend, dat het hem zoo goed gelukt was schoof hij het raam weer dicht, liep dan op den tast uiterst voorzichtig de keuken door naar de gang. Daar tastte hij naar de kaars, die altijd op de trap gereed stond. Maar als hij een lucifer wilde aansteken, luisterde hij weer. 't Was net, of er buiten iemand liep. Hij bleef luisteren, stak dan als hij niets meer hoorde, de kaars aan en wilde juist de trap oploopen, toen hij plotseling stram van schrik bleef staan. Het felle ratelen van de electrische bel klonk luid-rumoerend door het stille huis

Een oogenblik keek hij verwonderd en niet begrijpend om zich heen. Dan sloop hij terug naar de voordeur en luisterde. Dat kon natuurlijk geen inbreker zijn. Hij opende de deur op een kier, hield de ketting er nog op.

„Wat is dat?" vroeg hij.

„Wie is daar?" vroeg een stem van buiten.

„Wel verlamme", vloekte hij, „nou nog mooier".

„Doe eens open", gebood de stem weer.

„Maak dat jo[illegible] komt zei hij en gauw ook of ik zal de politie waarschuwen".

En meteen sloot hij de deur weer.

„Maak open", gebood de stem van buiten, en een zware hand bonsde op de deur. „Politie".

„Politie", herhaalde hij bij zich zelf verwonderd. „Wat moet die hier?"

En plotseling begreep hij het nu. Een agent had hem natuurlijk om het huis zien sluipen, dacht, dat er onraad was. Maar meteen begreep hij ook, dat heel zijn manoeuvre een mislukking was en zijn vrouw wakker zou geworden zijn, dank zij dien ijver van den agent. En woedend rukte hij, toen er opnieuw gebeld werd, de deur open.

„Als je nou niet maakt, dat je wegkomt, zal ik je de tuin uitgooien", beet hij den agent toe.

Maar de agent drong de deur binnen.

„'k Heb je daar wel zien sluipen", zei hij.

„Loop naar de maan, ik ben meneer zelf".

De agent keek ongeloovig.

„Maar", begon hij.

Boven in het huis was gestommel.

„Eruit nou, dadelijk", zei hij, den agent naar buiten duwende, dat die bijna omtuimelde.

„Meneer", begon de agent, terugkomende. Maar hij hoorde boven zijn vrouw en woedend naar buiten dringend, stompte hij den agent al maar achteruit.

„Mijn tuin uit, mijn tuin uit" beet hij hem toe. „Wat doe je hier?"

„Meneer, ik ben van de politie", kwam de agent.

„Wat politie! Je hebt hier niets te maken. Vooruit".

De agent week naar het hek.

„Daar komt U zoo niet af"

Maar hij luisterde al niet meer, liep snel terug naar het huis en sloot de deur. Boven aan de trap stond met een verschrikt gezicht zijn vrouw.

Een paar dagen later had hij zijn proces-verbaal thuis

BIJENTEELT.

„Waarom worden de perebloesems door de bijen slecht bevlogen?" In de „Leipziger Bienenzeitung" is door den heer Zillessen te Saarbrücken, deze vraag onder de oogen gezien. Vele imkers hebben ongetwijfeld het verschijnsel — het slecht bevliegen door de bijen van de pereboomen — waargenomen. De heer Zillessen schrijft, dat hij gedurende tal van jaren had kunnen constateeren, dat de bloesems dier boomen, niettegenstaande zij rijkelijk nectar uitscheidden, maar weinig bijen tot zich trokken.

Feitelijk — 't is ook door anderen bij nauwkeurig genomen proeven waargenomen — feitelijk hebben de perebloesems grootere uitgescheiden hoeveelheden nectar dan de appelbloesems.

Wat kan dan de oorzaak zijn van het genoemde verschijnsel?

Dit waarschijnlijk: dat de nectar der perebloesems zeer waterig is en na verdamping geringe hoeveelheden suikerstoffen achterlaat vaak niet meer als half zooveel, bij gelijke nectarhoeveelheden dan bij de appelbloesems.

Wie zich hiervan overtuigen wil neme de proef: hij omkleede frissche, op het punt van uitkomen zijnde, bloesems van appels en peren met gaasstof, en zal dan waarnemen, dat de nectar zich in de perebloesems tot aan den kelkrand ophoopt, terwijl daarentegen de bloesems der appels bij gelijken bloesem en tijdduur, dikwijls niet de helft afscheiden.

Dit wetende, behoeft het ons niet te verwonderen, dat de bijen, die echte fijnproefsters zijn, aan den zoeten, sterker geconcentreerden appelhonig de voorkeur geven boven dien der waterige perebloesems.

Nu kunnen er naast deze oorzaak nog wel andere factoren zijn, die tengevolge hebben, dat de perebloesems minder bevlogen worden.

't Is bekend, dat alle steenvruchten-bloesems, vooral perziken, kersen, abrikozen, pruimen, enz. veel beter honigen dan de bloesems onzer pitvruchtsoorten, waarvan de appelbloesems het meest bevlogen worden.

Daar komen evenwel uitzonderingen voor. Zoo bloeit op de met wijnstokken omkranste hoogten der voorpaltzsche bergen, dikwijls reeds begin Maart, vóór nog perziken en andere steenvruchten bloeien, de zwarte- of sleedoorn, Prunus Spinosa L., die dan druk door de bijen bevlogen wordt.

Komt het echter voor, tengevolge van ongunstige weersgesteldheid, dat de sleedoorn tegelijkertijd met de perziken, enz. in bloei staat, dan is ook daarop geen bij te zien.

Het hangt er dus van af of dan de bijen al dan niet tegelijkertijd verschillende andere honigrijkere bloesems ten dienste staan; is dat niet het geval, noodigen alleen de perebloesems tot bezoek uit, dan zoo leerde de waarneming — blijven ze ook niet onbevlogen.

Bij het opzoeken van stuifmeel, bij het inzamelen van den nectar, zoowel als bij haar geheele werkzaamheid op de verschillende bloesems, toont de bij zich een ware kunstenares, die het meesterlijk verstaat om zich aan te passen aan de omstandigheden en daarnaar te handelen, en steeds probeert de producten op de naaste en gemakkelijkste manier in te zamelen.

C. B.

LAND- EN TUINBOUW.

Over Pootaardappelen

Wanneer krijgt men bij aardappelen het grootste beschot: indien men kleine poters gebruikt, of wel zware, of groote? Hierover loopen de meeningen der tuin- en landbouwers uiteen, en 't is dus goed de ervaring, zooals deze uit vergelijkende proeven spreekt, uitspraak te laten doen.

In den Pomologischen tuin te Tiel werden in de jaren 1909, '10 en '11 op kleigrond dusdanige proeven genomen. In 1909 waren de opbrengsten van even groote perceelen:

Kleine poters: 30½ K.G. groote, 8½ K.G. kleine, 6½ K.G. kriel.

Gewone poters: 39 K.G. groote, 9½ K.G. kleine, 7 K.G. kriel.

Groote poters: 44 K.G. groote, 12 K.G. kleine, 8½ K.G. kriel.

Hoe grooter de poters waren, hoe grooter ook het beschot was.

In 1910 was de uitslag in gelijken geest:

Kleine poters: 12 K.G. groote, 5 K.G. kleine, 4½ K.G. kriel.

Gewone poters: 14 K.G. groote, 6 K.G. kleine, 5 K.G. kriel.

Groote poters: 17 K.G. groote, 6½ K.G. kleine, 5½ K.G. kriel.

Men oogstte dus van alle grootten een rijker beschot bij de grootste poters.

Voor de derde maal — in 1911 — waren de uitkomsten eender:

Kleine poters: 32 K.G. groote, 6 K.G. kleine, 4 K.G. kriel.

Gewone poters: 34 K.G. groote, 8 K.G. kleine, 6 K.G. kriel.

Groote poters: 44 K.G. groote, 15 K.G. kleine, 8 K.G. kriel.

Deze drie proeven toonen derhalve aan, dat men bij de teelt van aardappelen, de beste resultaten mag verwachten, wanneer men uitgaat van groote poters.

* * *

Knolvoet in Kool.

De naam „knolvoet" is de schrik voor allen, die kool verbouwen. Met het oog op deze ziekte moet men telkens een ander stuk grond kiezen, en waar deze is besmet, doet men best er in de eerste jaren geen kool uit te planten. Hoe kan men de „knolvoet" bestrijden? is al zoo vaak gevraagd. In de omgeving van Alkmaar, waar de verschillende koolsoorten van de „knolvoet" veel hebben te lijden, trachtte men de ziekte tegen te gaan door bemesting met ongebluschte kalk.

Bij den heer J. Zweekhorst te Alkmaar, werd een proefveld van 2 Are aangelegd en op de gewone wijze bemest, terwijl de helft bovendien nog 50 K.G. ongebluschte kalk ontving.

Beide perceelen werden beteeld met bloemkool als 1e gewas en spruitkool als 2e teelt. Op elk perceel werden ongeveer 200 bloemkoolplanten en 300 spruitkoolplanten uitgepoot. De bedoeling was: na te gaan het aantal planten, dat op elk perceel door knolvoet zou worden aangetast. Dit is echter, door een misverstand, bij de bloemkool niet geschied; wèl viel het op, dat de bloemkool op het perceel met ongebluschte kalk zich veel beter ontwikkelde dan op het andere.

Van de spruitkool werd het aantal zieke planten nauwkeurig genoteerd, waarbij bleek, dat op het perceel zonder kalk 161 planten door knolvoet werden aangetast, tegen op het andere perceel slechts 14.

De gunstige werking van de kalk bleek dus zeer duidelijk.

* * *

Guano, Kunstmatige Guano, Mestmengsels.

Guano is een meststof, sedert tientallen van jaren hier reeds in gebruik, welke afkomstig is van uitgestrekte lagen vogelexcrementen op sommige eilanden, in de nabijheid der Westkust van Amerika. Millioenen zeevogels hebben tot de vorming dezer Guano-eilanden bijgedragen. De guano is een zeer goede meststof, maar zij is niet volledig; men ziet als de samenstelling der echte guano meestal opgegeven: 7 maal 10 maal 2, d.w.z. dat zij 7 proc. stikstof, 10 proc. phosphorzuur en 2 proc. kali bevat. Hieruit blijkt, dat men haar wegens de minieme hoeveelheid kali niet als een volledige meststof kan gebruiken. Meestal wordt zij dan ook als toevoegsel bij stalmest aangewend en dan kan zij den oogst soms beduidend verhoogen, maar is niettemin te duur. Wie geregeld en uitsluitend guano aanwendde, zou, althans op onze kali-arme zand- en veengronden, bedrogen uitkomen. Tuinbezitters en ook landbouwers, die nog aan het gebruik van de guano gehecht zijn, dienen — willen zij zich geen belangrijke schade berokkenen — daarneven nog patentkali uit te strooien, bijv. bij 100 Kilo Peruguano 20 K.G. patentkali.

Men ziet in de prijscouranten ook wel „kunstmatige guano" genoteerd. Hiertegen waarschuwde onlangs terecht de Directeur van het Rijkslandbouwproefstation te Groningen. Hij wees op de dwaasheid van verschillende landbouwers, die bruingekleurde guano's, nog steeds verkiezen boven de gewone mestmengsels, omdat die dan kleur, naar zij meenen, aanwijst, dat er organische stikstofhoudende bestanddeelen in voorkomen. De echte guano heeft ook een bruine kleur, afkomstig van de grondstof (geheel omgezette ruwe Peru-guano), maar noch de echte noch de kunstmatige guano bevat organische bestanddeelen in beduidenswaardige hoeveelheden, terwijl aan de kunstmatige guano opzettelijk een bruine kleur wordt gegeven om bij den onontwikkelden land- en tuinbouwer de gedachte aan „organische mest" op te wekken Men wordt dus misleid en loopt bovendien gevaar — zoozegt genoemde Directeur — dat men in die meststof de stikstof in minderwaardigen vorm, bijv. als hoornafval en ledermeel, te ontvangen, hetgeen inderdaad geconstateerd is. Ontdekt men dit, dan is er niets tegen te doen, omdat geen opgeloste Peru-guano, maar kortweg guano of kunstguano geleverd werd.

De Directeur raadt aan liever zoogenaamde „samengestelde meststoffen" te koopen. Zeker, dit is beter, dan kan men zich tenminste doen garandeeren wat men koopt. Nog beter is het echter van enkelvoudige kunstmeststoffen gebruik te maken, die te zamen een volledige bemesting vormen. Men is dan heel wat goedkooper uit en is in staat — bij eenige kennis — doelmatiger te bemesten en dientengevolge meer van zijn grond te halen. Mestmengsels zijn goed voor beginners, die zich zelf nog niet vertrouwen en voor hen, die maar een klein lapje grond hebben te bemesten. Maar zij, die geregeld vrij wat kunstmest behoeven, dienen door lezing van beknopte geschriftjes over de aanwending van kunstmest — zooals tegenwoordig bij elken handelaar gratis is te bekomen — zich op de hoogte te stellen. Dat ontwikkelt en geeft belangrijk geldelijk voordeel.

Kosteloos is op aanvrage bij het Landbouwkundig Bureau van het Kalisyndikaat te Utrecht te bekomen, het bevattelijk geschreven werkje: „Hoe moet ik mijn tuin bemesten?"

Samengestelde meststoffen, als boonenmest, aardappelmest, grasmest, vruchtboomenmest, enz., kunnen niet dienen voor alle gevallen; de samenstelling is een gemiddelde en houdt geen rekening met allerlei omstandigheden, als: de gesteldheid van den grond, de voorvrucht, vorige bemestingen, enz. Men gebruike derhalve de afzonderlijke meststoffen, als kainiet, Thomasmeel, Chilisalpeter e.a., volgens de regelen der bemestingsleer, die men in bedoelde geschriftjes vindt opgegeven.

Per Are (100 vierk. M.) kan, als gemiddelde bemesting, worden gegeven: 8—10 K.G. patentkali, 8—10 K.G. superphosphaat, 6—10 K.G. kalkmergel, en minstens 3 à 4 K.G. chilisalpeter, de laatste meststof eerst bij het zaaien of, als de planten er op staan, eenvoudig uit te strooien.

C. B.

Abonneert U op CentraalBrabant

De slang en haar prooi.

Evenals een slang zich kronkelt om het lichaam van haar prooi evenzoo kronkelt de asthma en de tering zich om den zieke.

De zieke gevoelt zich, alsof zijn borst wordt samengedrukt. Vooral 's nachts kan hij tot stikkens toe benauwd zijn, dan hijgt hij naar lucht, snakt naar adem en vreest het ergste. En die hoestbuien, die dikwijls zijn borst vaneen scheuren, doen de rest. Weet gij wel, dat een bloedspuwing zich ten allen tijde kan voordoen? Dan is het dikwijls te laat om nog genezing te verwachten en is een ontijdige, vreeselijke dood het einde.

De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo is het eenige geneesmiddel ter wereld voor alle borst-, keel- en longaandoeningen, Asthma, Bronchitis, Pleuris, Kinkhoest. De Abdijsiroop voorkomt en geneest de Tering. Tienduizenden menschen in de geheele wereld zijn door de Abdijsiroop genezen. Waarom zoudt gij dan niet genezen worden door de Abdijsiroop?

Als bewijs publiceeren wij wederom eene verklaring, ditmaal van den heer Klaar Vink, wonende Keizerstraat 210 *te Scheveningen welke ons verklaard:*

„Gedurende 3 jaar leed ik aan borstbenauwdheid (asthma). Ik „had het immer zeer benauwd, mijn adem stokte, terwijl van „slapen geen sprake was. Dag en nacht gevoelde ik mij rillerig „en koud. Zelfs wanneer ik bij de kachel zat, voelde ik mij net, „alsof emmers water over mijn rug werden gegooid. De slijm „kon ik maar niet opgeven en wanneer ik hoestte was het, „alsof de stukken van mijn borst werden gescheurd. Ik twijfelde „ooit weer te zullen genezen, toen men mij het gebruik „van de heilzame ABDIJSIROOP aanraadde. Ik ging er toe „over en zie, het eerste fleschje ABDIJSIROOP bracht reeds „een groote ommekeer in mijn gestel te weeg. Ik voelde, „dat deze mij zou genezen, hetgeen ook werkelijk gebeurd is, „want 3 flesschen ABDIJSIROOP hebben van mij, den zieken „borstlijder, een gezond, sterk man gemaakt."

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 280 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar te **Berkel** A. BRENNERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout**, P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught**, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

v. Moorsel & v. d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde. door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl m. 250 blz. (formaat 8o royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis" door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel" Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex 5 ct, 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering
Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens
- - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel. BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.